

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง  
เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่  
ปี ๒๕๔๗ - ๒๕๔๙

## คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

ตามที่ได้มีพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ออกใช้บังคับเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2539 เป็นผลให้หน่วยงานของรัฐตามความหมายของพระราชบัญญัติ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดมาให้กระทรวงการคลังตรวจสอบเป็นจำนวนมาก แต่เนื่องจากคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดที่หน่วยงานของรัฐต่าง ๆ แต่งตั้งและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้วินิจฉัยสั่งการยังไม่มีบรรทัดฐานในการประกอบการพิจารณา เป็นเหตุให้ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด และการวินิจฉัยสั่งการของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐไม่เป็นไปในบรรทัดฐานเดียวกัน ทำให้เกิดความล่าช้าในการตรวจสอบสำนวนของกระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลางในฐานะผู้ได้รับมอบหมายจากกระทรวงการคลัง ให้ทำหน้าที่ตรวจสอบสำนวนการสอบสวนดังกล่าว จึงได้รวบรวมคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ซึ่งแต่งตั้งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ข้อ 21 เพื่อประกอบการพิจารณา และวินิจฉัยสั่งการของหน่วยงานของรัฐ

สำหรับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่งที่เผยแพร่เป็นเรื่องที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่งตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2547 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2549 เฉพาะเรื่องที่น่าสนใจ หากมีปัญหาหรือข้อขัดข้องในการตรวจสอบข้อมูลสามารถติดต่อได้ที่ สำนักความรับผิดทางแพ่ง

Call Center : 0 2271 0686-90 ต่อ 6415

Email address : civilbur @ cgd.go.th



## สารบัญ

พ.ศ. 2547

ตุลาคม

พฤศจิกายน

ธันวาคม

พ.ศ. 2548

มกราคม

กุมภาพันธ์

มีนาคม

เมษายน

พฤษภาคม

มิถุนายน

กรกฎาคม

สิงหาคม

กันยายน

ตุลาคม

พฤศจิกายน

ธันวาคม

พ.ศ. 2549

มกราคม

กุมภาพันธ์

มีนาคม

เมษายน

พฤษภาคม

มิถุนายน

กรกฎาคม

สิงหาคม

กันยายน



## คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เดือน ตุลาคม 2547

สำนวนเลขที่ 6/29/2547

ประเภทสำนวน ททรัพย์สินสูญหาย

เรื่อง ททรัพย์สินราชการของสำนักงานป. สูญหาย (ถูกโจรกรรม)

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2545 เวลาประมาณ 17.00 น. ยามของโครงการจัดตั้งศูนย์ราชการแห่งใหม่ ได้พบอุปกรณ์สำหรับใช้ประกอบภายในตู้ควบคุมไฟฟ้าของอาคาร ตกหล่นอยู่ในบริเวณเชิงบันไดขึ้นริมรั้ว หลังอาคารดับเพลิงโรงเก็บของและยานยนต์ และวันที่ 25 มกราคม 2545 สำนักงานป. ได้ทราบรายงานกรณีดังกล่าวและได้ตั้งคณะทำงานเข้าไปสำรวจภายในอาคารต่างๆ พบว่า อุปกรณ์ไฟฟ้า ประกอบด้วย อุปกรณ์ภายในตู้เมนเบรกเกอร์ ตู้ระบบวงจรย่อย ตู้เมนเบรกเกอร์ของลิฟท์ เบรกเกอร์ควบคุมเครื่องปรับอากาศ เต้ารับไฟฟ้า ถูกโจรกรรม มูลค่าความเสียหายทั้งสิ้นประมาณ 640,939 บาท

สำนักงานป. ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง กรณีความเสียหายดังกล่าว นั้นมีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่หรือไม่

พยานบุคคล

1. นาย ก. ตำแหน่งนายช่างเครื่องกล 6 กองอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และนาย จ. ตำแหน่งนายช่างเครื่องกล 6 ทั้งสองได้รับแต่งตั้งเป็นคณะทำงานส่วน Non – Turnkey ให้ถ้อยคำว่าการตรวจสอบอาคารต่าง ๆ พบว่า อุปกรณ์ที่ขโมยได้เป็นชิ้นส่วน สำหรับใช้ประกอบ ภายในตู้ควบคุมระบบไฟฟ้า จากนั้นจึงไปสำรวจแนวรั้วพบว่าลวดหนามถูกตัด มีรอยเดินตัดทุ่งหญ้าไปถึงถนนใหญ่

วันที่ 28 มกราคม 2545 นาย ผ. ได้พาเจ้าหน้าที่ตำรวจ เข้าไปตรวจสอบบันทึกภาพที่เกิดเหตุ เก็บหลักฐานต่าง ๆ เพื่อประกอบคดี

2. สอบปากคำยามแต่ละผลัด ๆ ละ 3 คน ให้ถ้อยคำสอดคล้องกันว่า ยามแต่ละผลัด จะใช้วิธีขี่จักรยานสำรวจรอบ ๆ อาคารภายในโครงการ โดยไม่ได้เข้าไปสำรวจภายในอาคารเนื่องจากอาคารแต่ละอาคารจะถูกล็อกด้วยกุญแจเอาไว้ ถ้าเป็นยามผลัดกลางคืน ก็ใช้วิธีส่องไฟฉายขี่จักรยานสำรวจ ไม่ปรากฏว่ามีบุคคลภายนอกเข้ามาภายใน โครงการแต่อย่างใด และที่สำคัญไม่รู้ว่ามีอุปกรณ์ไฟฟ้าดังกล่าวได้ถูกโจรกรรม ตั้งแต่เมื่อไหร่ เพราะว่าอาคารภายในโครงการดังกล่าวกำลังมีการก่อสร้างปรับปรุงอยู่ ยังไม่แล้วเสร็จพร้อมใช้งานแต่อย่างใด

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นไม่มีเหตุอันควรเชื่อว่า เกิดจากการกระทำหรือความบกพร่องของเจ้าหน้าที่ยามโครงการ จึงไม่มีบุคคลใดต้องรับผิด



คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบด้วยกับคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

ประเด็นที่พิจารณา มีบุคคลใดต้องรับผิดชอบหรือไม่ อย่างไร

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ความเสียหายที่เกิดขึ้น เกิดจากการกระทำของบุคคลภายนอกได้ลักลอบเข้ามาภายในโครงการขโมยทรัพย์สินของทางราชการ ซึ่งข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าได้มีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานป.กระทำการโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

อนึ่ง เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการจากกรณีลักษณะนี้อีก สำนักงานป.ควรจะกำหนดวิธีการหรือแนวทางในการป้องกันรักษาทรัพย์สินให้ชัดเจนเพื่อให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

จิตรทิวัส ปั่นณวัฒน์ ย่อ  
เกื้อกุล ตันวัฒนะ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 22/196/2547

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ

เรื่อง การบกพร่องในการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งและการประกาศกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

**สรุปข้อเท็จจริง** จังหวัด ส. ได้ประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบล บ. หลังประกาศผลการเลือกตั้งได้มีผู้สมัครสมาชิกเทศบาลตำบล บ. ได้ร้องขอให้ตรวจสอบคุณสมบัติของนาง พ. ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบล บ. เนื่องจากไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาในเขตจังหวัด ส. จึงไม่มีสิทธิสมัครเป็นสมาชิกสภาเทศบาล ซึ่งจังหวัดได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเรื่องดังกล่าว ปรากฏข้อเท็จจริงว่านาง พ. เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและไม่แจ้งเหตุหรือแจ้งเหตุแล้วแต่เหตุนั้นมิได้เป็นเหตุอันควร และเป็นผู้เสียสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นตามประกาศคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัด ส. โดยผู้ว่าราชการจังหวัดได้มีคำสั่งให้นาง พ. พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลแล้ว ต่อมา สำนักงานเทศบาลตำบล บ. ได้เป็นโจทก์ฟ้องนาง พ. ต่อศาล เรียกให้ชดใช้เงินค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการ รวมจำนวน 104,272.27 บาท ซึ่งศาลวินิจฉัยว่าการที่จำเลยต้องพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบล ก็เพราะความบกพร่องของโจทก์ในการประกาศกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง จึงพิพากษายกฟ้องโจทก์

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า เหตุเกิดจากความเข้าใจผิดและสำคัญผิดในข้อเท็จจริงของทั้งผู้ประกาศคุณสมบัติและผู้สมัครรับเลือกตั้ง มิได้เกิดจากความประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ของ นาย อ. ปลัดเทศบาล และนาย ท. นายกเทศมนตรี เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ขั้นตอนการออกประกาศกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งและการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่อย่างใด จึงไม่มีผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 ,พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พ.ศ. 2482 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พ.ศ.2523 (รวมแก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ.2533) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกสภาวุฒิสภา (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2542



คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง พิจารณาแล้วข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า การที่เทศบาลตำบล บ.ดำเนินคดีฟ้องนาง พ. ให้ชดใช้เงินค่าตอบแทนที่ไม่มีสิทธิได้รับและค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลแทนตำแหน่งที่ว่างลง ต่อมาศาลพิพากษายกฟ้อง ไม่ปรากฏว่านาง พ. กระทำโดยไม่สุจริตหรือจงใจทำให้เทศบาลตำบล บ.เสียหายแต่อย่างใด นั้น เห็นว่า การออกประกาศกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบล บ.ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พ.ศ.2482 นาย ท. และนาย อ. มีหน้าที่ต้องตรวจสอบว่าประกาศดังกล่าวเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ การที่บุคคลทั้งสองดำเนินการออกประกาศโดยยึดถือเพียงพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พ.ศ.2482 และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พ.ศ.2523 ทั้งที่ในขณะนั้นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกสภาวุฒิสภา (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2542 ซึ่งกำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นมีผลใช้บังคับแล้ว ประกอบกับก่อนที่จังหวัด ส. จะมีประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบล บ.ประธานกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัด ส. ได้มีประกาศคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัด ส. เรื่องบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและไม่แจ้งเหตุหรือแจ้งเหตุแล้วแต่เหตุนั้นมิได้เป็นเหตุอันสมควร และประกาศดังกล่าวได้ส่งไปปิดประกาศไว้ที่ท้องที่อำเภอ บ. แล้ว แต่บุคคลทั้งสองก็มิได้ดำเนินการตรวจสอบกับรายชื่อดังกล่าว จนเป็นเหตุให้ต้องมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลแทนตำแหน่งของนาง พ. ซึ่งเป็นผู้ไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว โดยเสียค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลแทนตำแหน่งที่ว่าง จำนวน 66,963 บาท เป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องกระทำตามวิสัยและพฤติการณ์ ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ท. และนาย อ. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย คนละร้อยละ 50 ของจำนวนความเสียหาย คิดเป็นเงินคนละ 33,481.50 บาท

นพพร อุณาภาค ย่อ  
มณีรัตน์ ณะระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 26/108/2547

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินสูญหาย

เรื่อง เครื่องฉายภาพวิดีโอและสัญญาณภาพจากคอมพิวเตอร์ชนิดเลนส์เดี่ยวสูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2545 นาง ล. แม่บ้านทำความสะอาดห้องบรรยาย IE 712 (SLOPE1) ชั้น 7 อาคารวิศวกรรมอุตสาหกรรมและเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ได้ไปเปิดห้องบรรยายดังกล่าวพบว่าสายของกุญแจได้หลุดออกจากตัวกุญแจจึงแจ้งนาย ต. ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา ที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลห้องบรรยายและอุปกรณ์โสตทัศนอุปกรณ์ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ หลังจากได้รับแจ้งจากแม่บ้าน นาย ต. จึงได้รายงานให้ ดร.ส. รองคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ทราบ เมื่อขึ้นไปตรวจสอบภายในห้องบรรยายพบว่าเครื่องฉายภาพวิดีโอและสัญญาณภาพจากคอมพิวเตอร์ชนิดเลนส์เดี่ยว ที่ติดไว้บนเพดานห้องสูญหายไปจำนวน 1 เครื่อง

ต่อมาดร.ส.จึงได้ให้เจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบห้องบรรยายพิเศษของคณะที่เหลื่อพบว่า กุญแจห้องประชุม CE 702 ของอาคารวิศวกรรมโยธาถูกทุบเสียหายและเครื่องฉายภาพวิดีโอและสัญญาณคอมพิวเตอร์ชนิดเลนส์เดี่ยวที่แขวนอยู่บนเพดานห้องสูญหายไปอีกจำนวนหนึ่งเครื่อง จากนั้น ดร.ส. จึงสอบถามเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องปรากฏว่าไม่มีผู้ใดนำไปใช้งานและไม่มีผู้ใดนำอุปกรณ์ดังกล่าวไป คณบดีจึงมอบอำนาจให้ ดร.ส. แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน

ก่อนเกิดเหตุ การดูแลด้านงานอาคารและสถานที่ คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์มอบหมายให้ ดร.ส. เป็นผู้รับผิดชอบโดยคณะได้กำหนดมาตรการป้องกันและรักษาความปลอดภัย ดังนี้

ในเวลาราชการนั้นคณะวิศวกรรมศาสตร์ได้กำหนดให้แม่บ้านรับกุญแจจากเจ้าหน้าที่ งานอาคารและสถานที่ของคณะทุกเช้าเวลา 07.30 น. เพื่อเปิดประตูให้อาจารย์เจ้าหน้าที่ของคณะนิสิต และบุคคลภายนอกโดยสามารถเข้าไปภายในอาคาร ได้ห้าช่องทางคือทางบันไดและลิฟท์ซึ่งอยู่ปีกซ้ายขวา ของอาคาร และปกติจะมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของบริษัท พ. รักษาความปลอดภัย จำกัด ดูแลรักษาความปลอดภัยของทรัพย์สินตลอด 24 ชั่วโมง ทรัพย์สินที่สูญหายคือเครื่องฉายภาพวิดีโอและสัญญาณภาพคอมพิวเตอร์เลนส์เดี่ยวยี่ห้อ PHILIPS รุ่น PS 4500 จำนวน 2 เครื่อง ราคา 826,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** เห็นควรให้จัดการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญามาตรา 140(1) วรรคสอง

**ความเห็นคณะกรรมการสรุปข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด** เห็นว่ามีได้เกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ผู้หนึ่งผู้ใด และมีได้เกิดจากความประมาทเลินเล่อของ บริษัทรักษาความปลอดภัยหรือตัวแทนของบริษัท ดังนั้น จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ





**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นควรให้ดำเนินการเรียกคดีใช้จากบริษัท พ. รักษาความปลอดภัยตามสัญญาจ้างเหมาขามรักษาความปลอดภัย

**ประเด็นที่พิจารณา** มีบุคคลใดต้องรับผิดชอบหรือไม่ อย่างไร

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่า

1. ตามข้อเท็จจริงปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งมีหน้าที่ดูแลห้องบรรยายพิเศษตามอาคารสถานที่และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของมหาวิทยาลัยได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายโดยได้ใส่กุญแจล็อกห้องบรรยายทั้งสองห้องที่ทรัพย์สินสูญหาย ทั้งภายหลังใช้งานเสร็จหรือระหว่างปิดภาคเรียนถือว่าได้ใช้ความระมัดระวังในการดูแลรักษาทรัพย์สินของทางราชการตามสมควรแก่หน้าที่อย่างเพียงพอแล้ว ทั้งตามข้อเท็จจริงไม่ปรากฏพฤติการณ์ว่าทรัพย์สินของทางราชการที่สูญหายเกิดจากการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ผู้ใด จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบค่าสินไหมทดแทน

2. สำหรับบริษัท พ. รักษาความปลอดภัย จำกัด นั้น มหาวิทยาลัยได้ทำสัญญาจ้างให้บริษัทฯ เป็นผู้รักษาความปลอดภัยและดูแลทรัพย์สินของทางราชการมิให้เสียหายถูกทำลายหรือสูญหาย ซึ่งตามสัญญาจ้างฯ ข้อ 6 ระบุให้ผู้รับจ้างต้องชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ว่าจ้างในกรณีทรัพย์สินของ ผู้ว่าจ้างหรือทรัพย์สินที่ผู้ว่าจ้างมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบ ได้รับความเสียหายถูกทำลายหรือสูญหาย เนื่องจากการกระทำหรือควมประมาทเลินเล่อหรือความบกพร่องต่อหน้าที่ของผู้รับจ้างหรือตัวแทนผู้รับจ้างหรือพนักงานรักษาความปลอดภัยของผู้รับจ้างไม่ว่าความเสียหายหรือสูญหายนั้นจะปรากฏสาเหตุหรือไม่ ดังนั้น เมื่อทรัพย์สินของทางราชการที่อยู่ในความดูแลรักษาของบริษัทฯ ผู้รับจ้าง สูญหายโดยปรากฏข้อเท็จจริงว่า พนักงานรักษาความปลอดภัยของบริษัทฯ มีพฤติการณ์ขาดความเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่โดยห้ละเลยและไม่เดินตรวจสถานที่โดยสม่ำเสมอ อันเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อและบกพร่องต่อหน้าที่ของตัวแทนผู้รับจ้างตามสัญญาจ้างฯ บริษัทฯ จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายตามสัญญาจ้าง จึงให้มหาวิทยาลัย น. แจ้งยืนยันความเห็นให้พนักงานอัยการฟ้องบริษัท พ. รักษาความปลอดภัย จำกัด ชดใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ

ชัยชนะ ไกรสร ย่อ

เกื้อกูล ดันวัฒนะ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 40/271/2547

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ

เรื่อง การก่อสร้างอาคารเรียนรวมพร้อมอุปกรณ์พบว่าใช้เสาเข็มคนละขนาดกับที่เสนอราคา  
ค่าเสียหาย 821,540 บาท

**สรุปข้อเท็จจริง** ข้อเท็จจริงได้ความว่า การก่อสร้างอาคารเรียนรวมพร้อมอุปกรณ์ของ  
หน่วยงานย่อย ตามสัญญาจ้าง เลขที่ 2/2539 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2539 พบว่า ผู้รับจ้างใช้เสาเข็มคนละ  
ขนาดกับที่เสนอราคาในเอกสารประกอบราคา โดยสัญญาจ้าง ข้อ 2 ระบุเอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของ  
สัญญาไม่ครบถ้วนทั้ง 4 ผนวก ตามแบบสัญญาจ้างที่คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ(กพ.) กำหนด ทำให้  
ทางราชการต้องจ่ายเงินเกินกว่าจำนวนเงินที่จะต้องจ่ายตามเนื้องานและราคาวัสดุ ก่อสร้างที่แท้จริง  
จำนวน 821,540 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่ากรณี ผู้ร่วมจัดทำ  
สัญญาจ้างเหมาก่อสร้างอาคารเรียนรวม ปฏิบัติหน้าที่บกพร่องไม่แนบบัญชีแสดงปริมาณวัสดุและราคา  
ค่าก่อสร้างและใบเสนอราคาเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานั้นไม่เป็นเหตุให้ทางราชการเสียหาย เนื่องจาก  
แม้ผู้ร่วมจัดทำสัญญาจะแนบเอกสารดังกล่าวเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา ทางราชการก็ ไม่สามารถเรียก  
ค่าส่วนต่างของเสาเข็มจากผู้รับจ้างได้ จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบทางละเมิดเห็นควรยุติเรื่อง

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบด้วยตามความเห็นของคณะกรรมการ ฯ

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 มาตรา 10

ประกอบมาตรา 8

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** การก่อสร้างกรณีดังกล่าวตามสัญญาจ้าง พบว่า  
ผู้รับจ้างใช้เสาเข็มคนละขนาดกับที่เสนอราคาในเอกสารประกอบราคา โดยในการดำเนินการทำสัญญาจ้าง  
ผู้ร่วมจัดทำสัญญาไม่ได้ระบุใบแจ้งปริมาณงานและราคา และใบเสนอราคาของผู้รับจ้างให้เป็นเอกสาร  
ส่วนหนึ่งของสัญญา ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามประกาศประกวดราคาของหน่วยงาน และตามแบบสัญญาจ้าง  
ที่คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ(กพ.)กำหนด เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เนื่องจากต้อง  
จ่ายเงินเกินกว่าจำนวนที่ต้องจ่ายเป็นเงิน 821,540 บาท พฤติการณ์ถือได้ว่าเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและ  
เกี่ยวข้องกับสัญญาจ้างดังกล่าวกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง โดยมีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้แก่

1. ร้อยตำรวจเอก.ส. รองสารวัตรแผนกธุรการ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรองสารวัตรการเงินและพัสดุ  
ในฐานะผู้จัดทำสัญญาจ้าง

2. พันตำรวจโท ท. สารวัตรแผนกธุรการในฐานะผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของร้อยตำรวจเอก ส.ใน  
ฐานะผู้จัดทำสัญญาจ้าง



3. พันตำรวจเอก ส. เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งผู้บังคับการโรงเรียนในฐานะผู้ลงนามในสัญญาจ้าง เนื่องจากเหตุละเมิดเกิดขึ้นก่อน พรบ.ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 ใช้บังคับ ดังนั้น บุคคลทั้งสามจึงต้องรับผิดชอบร่วมกันอย่างลูกหนี้ร่วมในความเสียหายจำนวน 821,540 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

วรวิทย์ แซ่หุุ่น ย่อ

ธนศักดิ์ นูรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 46/492/2547

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง รถยนต์ประจำตำแหน่งเอกอัครราชทูต ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2542 พนักงานขับรถยนต์เบนซ์ รุ่น 320 ทะเบียน D-Thai 17 ประจำตำแหน่งเอกอัครราชทูต ได้รับคำสั่งจากเอกอัครราชทูต พ. ซึ่งขณะปฏิบัติหน้าที่อยู่ ณ ที่ทำการสถานเอกอัครราชทูต ให้ขับรถยนต์คันดังกล่าวไปทำภารกิจของเอกอัครราชทูต และเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจแล้ว ให้ขับรถยนต์คันดังกล่าวกลับมาอยู่ที่ทำการสถานเอกอัครราชทูตทันที ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่นั้น ได้มีรถสามล้อถีบที่มีผู้โดยสารเลี้ยวตัดหน้ากระทันหัน เป็นเหตุให้พนักงานขับรถยนต์หักหลบจึงเสียหลักชนเข้ากับกำแพงสถานทูตรัสเซีย เป็นเหตุให้กระจกบังลมหน้าแตกร้าว ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 43,200 บาท และเนื่องจากรถยนต์คันดังกล่าวมีประกันภัย สถานเอกอัครราชทูตจึงแจ้งให้บริษัทประกันภัยทราบ ต่อมาบริษัทประกันภัยได้นำรถยนต์คันดังกล่าวไปซ่อมกับอู่ซ่อมรถธรรมดาโดยไม่นำไปซ่อมกับอู่ซ่อมของ บริษัทที่เป็นตัวแทนรถเบนซ์ ทั้งนี้ในการซ่อมครั้งดังกล่าวก็ไม่ได้มีการเปลี่ยนกระจกบังลมแต่อย่างใด ต่อมาในเดือนพฤศจิกายน 2544 เอกอัครราชทูต พ. ได้สั่งให้นำรถไปซ่อมระบบไฟฟ้าที่อู่ซ่อมรถของเบนซ์ แต่อู่ก็ไม่สามารถซ่อมรถได้จึงขอรถคืน หลังจากนั้นได้แจ้งกระทรวงการต่างประเทศขออนุมัติจัดซื้อรถประจำตำแหน่งคันใหม่ และมีได้มีการดำเนินการใดๆกับรถคันเดิม จนกระทั่งย้ายไปดำรงตำแหน่งที่ประเทศอื่นในปีพ.ศ. 2545 ภายหลังจากเอกอัครราชทูต พ. ย้ายไปแล้ว อุปทูต อ. ได้รายงานกระทรวงว่า ได้ประสานงานไปยังบริษัทซึ่งเป็นตัวแทนของรถเบนซ์ เพื่อขอให้ตรวจสอบสภาพรถยนต์คันดังกล่าวอีกครั้ง แต่ปรากฏว่าบริษัทดังกล่าวถูกยกเลิกสิทธิในการเป็นตัวแทน ดังนั้นจึงไม่สามารถซ่อมเพื่อใช้งานชั่วคราวได้ และยืนยันที่จะขออนุมัติซื้อรถประจำตำแหน่งคันใหม่ ต่อมาเมื่อเอกอัครราชทูต พ. เข้ารับตำแหน่ง ได้มีความพยายามที่จะส่งรถคันดังกล่าวไปซ่อมในประเทศไทยแต่ไม่สามารถกระทำได้อีกเนื่องจากค่าใช้จ่ายสูง รวมทั้งมีความพยายามจะนำมาซ่อมในประเทศไทยแต่สำนักงบประมาณไม่เห็นด้วย ปัจจุบันรถคันดังกล่าวได้จอดอยู่ที่ทำเนียบเอกอัครราชทูต โดยกระจกที่เป็นรอยร้าวก็ยังมีได้มีการซ่อมแซมแต่อย่างใด

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า การที่มิได้มีการติดตามทวงถาม อาจถือได้ว่าเป็นความบกพร่องที่อยู่ในข่ายที่จะต้องมีการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายแก่ทางราชการ แต่ควรรับผิดชอบประมาณ 80% ของราคาค่ากระจกที่เสียหายคิดเป็นเงิน 34,560 บาท โดยตามพฤติการณ์เห็นควรให้เอกอัครราชทูต พ. รับผิดชอบ 31,104 บาท อุปทูต อ. และเอกอัครราชทูต พ. รับผิดชอบคนละ 1,728 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** กระทรวง ต. พิจารณาแล้วเห็นว่า เอกอัครราชทูต พ. จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแต่เพียงผู้เดียวเป็นเงินจำนวน 43,200 บาท



**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายกรณีกระจกบังลมหน้าแตกร้าวหรือไม่ อย่างไร

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่า การที่มีได้มีการทวงถามหรือติดตามกรณีที่ไม่มีการเปลี่ยนกระจกบังลมหน้ารถยนต์ประจำตำแหน่งที่แตกร้าวตั้งแต่เมื่อครั้งเกิดอุบัติเหตุดังกล่าว ถือว่าเป็นความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการปฏิบัติหน้าที่ของเอกอัครราชทูต พ. จึงให้เอกอัครราชทูต พ. รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายกรณีกระจกบังลมหน้าแตกร้าว เป็นเงินจำนวน 43,200 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

สำเร็จฤทธิ์ ทองเพียง ย่อ

เกื้อกุล ต้นวัณณะ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 51/209/2547

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง การทุจริตทางการเงินของ อบต.ท.

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างเดือนตุลาคม 2544 ถึงเดือนกันยายน 2545 อบต.ท. พบความผิดปกติในการปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชี การเบิกจ่ายเงินไม่ตรงกับฎีกา ซึ่งผลการตรวจสอบปรากฏว่านางสาว น. หัวหน้าส่วนการคลัง รับเงินสดแล้วไม่ได้นำเงินฝากธนาคารหรือผู้เก็บรักษาเงิน มีการเบิกเงินโดยไม่มีหลักฐานการขอเบิกเงิน การเบิกจ่ายเงินทุกประเภท รวมทั้งการจ่ายเงินเป็นเช็ค ไม่ปฏิบัติตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กำหนด เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เป็นเงิน 1,792,013.80 บาท ทั้งนี้นางสาว น. ได้รับสารภาพว่าทำการทุจริตเงินไปจริงจำนวน 225,280.48 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** เห็นว่าเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจึงส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการตามกฎหมาย

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

1. กรณีสั่งจ่ายเป็นเช็ค รวมจำนวน 1,288,828.68 บาท เห็นควรให้บุคคลที่ลงนามในเช็คประกอบด้วยนางสาว น. ปลัด อบต. และประธานกรรมการบริหาร อบต. รับผิดคนละ 1 ส่วน แต่หากฉบับใดมีผู้ลงนาม 2 คน ให้นางสาว น. รับผิด 2 ส่วน ปลัด อบต. หรือประธานกรรมการบริหาร อบต. ที่ลงนามรับผิด 1 ส่วน

2. กรณีการรับเงินสดแล้วไม่นำฝากธนาคาร และการเบิกจ่ายเป็นเงินสด รวมเป็นเงิน 503,185.12 บาท ให้นางสาว น. รับผิดเพียงผู้เดียว

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 , ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2541 และหลักเกณฑ์ว่าด้วยการรับเงินเป็นเช็คหรือ ตัวแลกเงิน วิธีการเขียนเช็คในการสั่งจ่ายเงิน และการมอบฉันทะในการรับเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0313.4/ว 2131 ลงวันที่ 17 กันยายน 2541



**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏดังนี้  
เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการดังนี้

1. นางสาว น. ตามพฤติการณ์ไม่ปรากฏว่านางสาว น. ปฏิบัติตามตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน ฯ ทั้งที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการเงินโดยตรง ประกอบกับคำให้การของบุคคลที่เกี่ยวข้อง นำเชื่อว่านางสาว น. กระทำทุจริตเงินราชการ พฤติการณ์มิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ แม้ว่า นางสาว น. ให้การรับสารภาพว่าชักออกไปจำนวน 225,280.48 บาท แต่เมื่อตรวจสอบแล้วปรากฏว่ายังมีความเสียหายอยู่ เป็นจำนวนทั้งสิ้น 1,414,805.04 บาท นางสาว น. จึงต้องรับผิดชอบเป็นเงินจำนวน 1,414,805.04 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. กรรมการบริหาร อบต. ประกอบด้วย นาย บ. นาย ว. นาย ส. และนาย จ. ไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน ฯ ไม่ควบคุมการเขียนเช็คสั่งจ่ายเงินให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการรับเงินเป็นเช็คหรือตัวแลกเงิน ฯ ไม่ควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามระเบียบ ประกอบกับเมื่อได้รับทราบรายงานถึงความผิดปกติในการปฏิบัติงานของหัวหน้าส่วนการคลัง แต่มิได้ดำเนินการอย่างใดเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าว เป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ ถือเป็นกรกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 โดยกรณีรับเป็นเงินสดแล้วไม่นำฝากธนาคาร ให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายคนละร้อยละ 40 ของความเสียหายตามช่วงระยะเวลาที่เกี่ยวข้อง และกรณีสั่งจ่ายเป็นเช็ครับผิดชอบคนละร้อยละ 50 ตามจำนวนเงินในเช็คที่ตนสั่งจ่าย

2.3 ปลัด อบต. ประกอบด้วย นาย พ. และสิบเอก ว. ไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน ฯ ไม่ควบคุมการเขียนเช็คสั่งจ่ายเงินให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการรับเงินเป็นเช็คหรือตัวแลกเงิน ฯ และในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ไม่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของ นางสาว น. ผู้ได้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ ถือเป็นกรกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 โดยกรณีรับ



เป็นเงินสดแล้วไม่นำฝากธนาคาร ให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายคนละร้อยละ 60 ของความเสียหายตามช่วง  
ระยะเวลาที่เกี่ยวข้อง และกรณีตั้งจ่ายเป็นเช็ครับผิดชอบคนละร้อยละ 50 ตามจำนวนเงินในเช็คที่ตนตั้งจ่าย

นพพร อุณาภาค ย่อ  
มณีรัตน์ วัฒนอง ตรวจ





สำนวนเลขที่ 70/567/2547

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ

เรื่อง บริษัท ค. ฟ้องสำนักงาน ต. ค่าเสียหาย จำนวน 5,757,951.84 บาท

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อ วันที่ 30 สิงหาคม 2536 สำนักงาน ต. ได้ว่าจ้าง บริษัท ร. ก่อสร้าง ปรับปรุงอาคารวงเงิน 1,215,000,000 บาท กำหนดทำงาน 30 สิงหาคม 2536 – 25 พฤษภาคม 2539 และได้ ว่าจ้างบริษัท ค. เป็นที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้างในการก่อสร้างครั้งนี้ ได้มีการขยายเวลาทำการให้ผู้รับจ้าง โดยบริษัท ค. ได้ขอเบิกเงินค่าจ้างควบคุมงานสำหรับการปฏิบัติงานในช่วงที่ล่วงเลยกำหนดตามสัญญาจ้าง ก่อสร้างจำนวน 16,744,550 บาท ซึ่งเป็นอัตราค่าจ้างรายเดือนตามที่กำหนดในสัญญา แต่สำนักงาน ต. พิจารณาตามสัญญาที่ระบุแล้วเห็นว่าสมควรให้อ่าง่าย ตามจำนวนที่เหมาะสมและเป็นธรรม โดยเห็นควร จ่ายเพียง 3,955,825.45 บาท การเจรจาเพื่อหาข้อยุติไม่อาจตกลงกันได้ บริษัท ค. จึงได้ดำเนินการฟ้องร้อง เรียกค่าจ้างต่อศาล โดยท้ายสุดศาลแพ่งกรุงเทพใต้ได้พิพากษาให้สำนักงาน ต. จ่ายเงินให้แก่ บริษัท ค. เป็นจำนวน 3,955,865.45 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เหตุแห่งการฟ้องร้องเกิดจากการที่สำนักงาน ต. ได้ขยายเวลาให้กับ บริษัท ร. ไม่ได้เกิดจากความผิดของ บริษัท ร. ผู้รับจ้าง แต่ผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างไม่ได้มีการตกลงถึงค่าใช้จ่ายของที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นที่จะต้องจ่ายให้บริษัท ค. ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้วินิจฉัยไปตามอำนาจหน้าที่ที่ได้ตั้งใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบด้วยตามความเห็นของคณะกรรมการ ฯ

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า สาเหตุที่สำนักงาน ต. ถูกบริษัท ค. ฟ้องร้องจนต้องชดใช้เงินให้กับ บริษัท ค. เป็นจำนวน 3,955,865.45 บาท พร้อมดอกเบี้ย ตามคำพิพากษาของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ นั้น เกิดจากความเห็นที่ไม่ตรงกันระหว่าง บริษัท ค. และสำนักงาน ต. เกี่ยวกับจำนวนเงินค่าจ้างที่สำนักงาน ต. มีหน้าที่ต้องจ่ายให้ บริษัท ค. ตามสัญญาว่าเป็นจำนวนเท่าใด ซึ่งตามสัญญาจ้างระบุให้อ่าง่ายตามจำนวนที่เหมาะสมและเป็นธรรม แต่ไม่เกินอัตราค่าจ้างรายเดือนตามที่กำหนดไว้ก่อนที่จะมีการ ต่อสัญญาโดย บริษัท ค. ได้ เรียกร้องให้ทางราชการจ่ายเป็นเงินสูงเกินกว่าจำนวนที่เหมาะสมและเป็นธรรม ขณะที่ สำนักงาน ต. เห็นควรจ่ายค่าจ้างควบคุมงานสำหรับการปฏิบัติงานล่วงเลยให้แก่ บริษัท ค. เป็นเงิน 3,955,865.45 บาท เท่านั้น ซึ่งเป็นจำนวนที่ตรงตามคำพิพากษาของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ให้ สำนักงาน ต. ต้องชำระให้ บริษัท ค. กรณีไม่ปรากฏว่ามีเจ้าหน้าที่ผู้ใดตั้งใจหรือ



ประมาณเงินได้อย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ สำนักงาน ต. ได้รับความเสียหายจากการต้องชำระเงินจำนวน  
ดังกล่าวแต่อย่างใด จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

วรวิทย์ แซ่หุ่น ย่อ  
ชนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 70/569/2547

ประเภทสำนวน เพลิงไหม้

เรื่อง เพลิงไหม้อาคารบ้านพักข้าราชการ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2545 เวลาประมาณ 00.30 นาฬิกา ได้เกิดเพลิงไหม้อาคารบ้านพักข้าราชการ ณ ห้องพักเลขที่ 508 ของจำสืบทำรวจหญิง จ. จากนั้นได้ลุกลามไปยังห้อง 507 และ 509 ซึ่งเป็นห้องข้างเคียง โดยก่อนเกิดเหตุ จำสืบทำรวจหญิง จ.ได้ทะเลาะกับพันตำรวจโท ก. ผู้เป็นสามี และได้เดินออกจากห้องพักห้อง 508 ลงไปข้างล่าง เพื่อปรับ ความเข้าใจกัน โดยมีเด็กชาย ศ. บุตรชาย อายุ 8 ปี นอนหลับอยู่เพียงลำพังในห้องพัก ระหว่างนั้น ผู้พักอาศัยอยู่ห้อง 510 ได้กลิ่นควันไฟ จึงออกมาดูพบว่าไฟไหม้ห้องที่เกิดเหตุ จึงได้ตะโกนว่าไฟไหม้ ผู้พักอาศัยห้องข้างเคียงได้ตื่นขึ้นมาดับไฟ และช่วยนำตัวเด็กชาย ศ. ซึ่งนอนหลับอยู่ออกมาอย่างปลอดภัย โดยมีตำรวจดับเพลิงเข้ามาร่วมดับไฟ จนเพลิงสงบลง กองพิสูจน์หลักฐานได้ตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุแล้วเห็นว่า สาเหตุเพลิงไหม้เกิดจากมีวัตถุติดไฟได้ตกลงไปถูกกับวัตถุที่ติดไฟได้ในบริเวณที่วางฟูกที่นอนและพัดลมตั้งโต๊ะ แต่ไม่สามารถระบุได้ว่าวัตถุติดไฟดังกล่าวเป็นวัตถุติดไฟชนิดใด เนื่องจากห้องที่เกิดเหตุเสียหายมากจึงไม่พบวัตถุพยานที่บ่งถึงสาเหตุได้ สำหรับความเสียหายประเมินค่าเสียหายในการซ่อมแซมห้องพักที่ถูกเพลิงไหม้ครั้งนี้ เป็นเงินจำนวน 222,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** เห็นควรให้แจ้งการสอบสวน

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** ขณะเกิดเหตุจำสืบทำรวจหญิง จ. ไม่ได้อยู่ห้องพักที่เกิดเหตุ โดยก่อนออกจากห้องพักได้ปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าและไม่ได้จุดธูปเทียนบูชาพระหรือกระทำการสิ่งใดที่ก่อให้เกิดเพลิงไหม้อีกทั้ง จำสืบทำรวจหญิง จ.กับสามีก็ไม่ได้สูบบุหรี่ในห้องพักแต่อย่างใด ทางคดีพนักงานสอบสวนมีความเห็นควรแจ้งการสอบสวน เนื่องจากไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิดประกอบกับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามข้อ 8 วรรคหนึ่งของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบว่ามีกรณีละเมิดเกิดขึ้นหรือไม่ มีเจ้าหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่ และต้องรับผิดชอบใช้เป็นจำนวนเท่าใด จากการสอบข้อเท็จจริงฟังได้แน่ชัดแล้วว่า จำสืบทำรวจหญิง จ. ไม่ได้เป็นผู้กระทำความผิดในเหตุดังกล่าว ดังนั้น จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงเห็นควรยุติเรื่อง



**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน  
**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และประมวล  
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** การเกิดเพลิงไหม้อาคารบ้านพักข้าราชการได้รับความเสียหายเป็นเรื่องของการเข้าพักอาศัยและการใช้อาคารบ้านพักของทางราชการ กรณีมิใช่ความเสียหายที่เกิดจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติราชการ ซึ่งทางกองพิสูจน์หลักฐานได้มีความเห็นว่า สาเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ครั้งนี้เกิดจากมีวัตถุติดไฟตกลงไปถูกฟูกที่นอนอยู่บริเวณตอนกลางของห้อง กรณีเชื่อว่าเหตุเพลิงไหม้ครั้งนี้เกิดจากการกระทำของผู้พักอาศัยห้องต้นเพลิง กรณีเป็นความประมาทเลินเล่อของจำสืบตำรวจหญิง จ. และพันตำรวจโท ท. ผู้ครอบครองห้องพักต้นเพลิง ดังนั้นบุคคลทั้งสองจึงต้องร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 222,000 บาท หรือชดใช้เป็นค่าซ่อมแซมหรือบูรณะทรัพย์สินที่ชำรุดเสียหายให้คงสภาพเดิม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ประกอบกับ ข้อ 23 (2) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

พรรคิตรา ภูมรินทร์ ย่อ

ธนศักดิ์ บูรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 75/584/2547

ประเภทสำนวน เพลิงไหม้

เรื่อง เพลิงไหม้บ้านพักข้าราชการ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2546 เวลาประมาณ 16.00 น. ได้เกิดเหตุเพลิงไหม้บ้านพักข้าราชการ เลขที่ 777-781 เป็นเหตุให้กรม ร. ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน 876,785 บาท โดยบ้านพักที่เกิดเหตุเพลิงไหม้หลังแรกคือ บ้านเลขที่ 778 มีนาย น. ข้าราชการระดับ 6 (ปัจจุบันเกษียณอายุราชการแล้ว) เป็นผู้พักอาศัย เพลิงเริ่มลุกลามไหม้ที่บริเวณชั้นสองของบ้านดังกล่าวและได้ลุกลามไปยังบ้านพักหลังอื่น ๆ ในขณะที่เกิดเหตุ นาย น. ไม่ได้อยู่บ้าน เนื่องจากปฏิบัติหน้าที่อยู่หน่วยงาน แต่มีผู้อยู่ในบ้าน 3 คนคือ นาง ญ. ภรรยา นางสาว พ. ลูกสาวคนโต และเด็กชาย ต. ลูกชายคนเล็ก โดยนาง ญ. ขายกัวยเดี่ยวอยู่บริเวณหน้าบ้าน ส่วนลูกสาวคนโตและลูกชายคนเล็กอยู่ในบ้านบริเวณชั้นล่าง และได้ทราบว่าเกิดเหตุเพลิงไหม้ เนื่องจากมีเพื่อนบ้านและผู้ที่ผ่านมาตะโกนบอก ขณะนั้นเวลาประมาณ 16.00 น. นาง ญ. ได้วิ่งออกไปดูเห็นเพลิงกำลังลุกลามอยู่ที่ชั้น 2 ของตัวบ้าน จึงพยายามจะขึ้นไปเก็บทรัพย์สินที่ชั้น 2 แต่เนื่องจากเพลิงได้ลุกลามอย่างแรง จึงไม่สามารถเข้าเก็บทรัพย์สินใด ๆ บนชั้น 2 ออกมาได้ สำหรับทรัพย์สินที่อยู่ชั้นล่างนาง ญ. เพื่อนบ้าน ได้ช่วยกันขนย้ายออกมาได้เป็นบางส่วน และในขณะที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ไม่มีผู้ใดเห็นจุดต้นเพลิง ที่เกิดเหตุ เนื่องจากปลิวไฟ มีความร้อนมากและมีควันไฟเป็นจำนวนมาก เมื่อเจ้าหน้าที่ดับเพลิงมาถึงได้ฉีดน้ำสกัดเพลิงไหม้ ซึ่งในขณะนั้น ไฟได้ไหม้ลามไปถึงบ้านเลขที่ 777, 779, 780 และบ้านเลขที่ 781 แล้ว เจ้าหน้าที่ดับเพลิงได้ฉีดน้ำสกัดเพลิง อยู่ประมาณ 10 นาที เพลิงจึงสงบลง

ผู้พักอาศัยในบ้านพักทั้ง 5 หลัง ที่ถูกเพลิงไหม้ และผู้ที่เกี่ยวข้องต่างให้ถ้อยคำสอดคล้องกันว่า ไม่ทราบว่าเพลิงไหม้ครั้งนี้มีสาเหตุมาจากอะไร

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** จากรายงานการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองพิสูจน์หลักฐาน ได้แจ้งผลการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุว่า จุดต้นเพลิงคือห้องนอนชั้นที่ 2 ของบ้านเลขที่ 778 ซึ่งถูกเพลิงไหม้เสียหายหมดทั้งห้อง ตรวจสอบไม่พบวัตถุพยานที่เป็นสาเหตุของเพลิงไหม้ครั้งนี้ และได้สรุปความเห็นของการเกิดเพลิงไหม้ครั้งนี้ว่า เนื่องจากห้องนอนชั้นที่ 2 ของบ้านเลขที่ 778 ที่เกิดเหตุถูกเพลิงไหม้เสียหายมาก ทำให้ไม่สามารถระบุได้ว่าเพลิงไหม้ในครั้งนี้นี้เกิดขึ้นจากสาเหตุใด

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า ตามความเห็นของเจ้าหน้าที่จากกองพิสูจน์หลักฐาน และจากการสอบข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่ามีประจักษ์พยานสามารถพิสูจน์ได้ว่า เพลิงไหม้ ครั้งนี้เกิดจากบุคคลใดหรือสาเหตุใด หรือเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย น. นาย น. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในทรัพย์สินของทางราชการ



**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานประกอบกับความเห็นของกองพิสูจน์หลักฐาน ปรากฏว่า เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2546 เวลาประมาณ 16.00 น. ได้เกิดเหตุเพลิงไหม้บ้านพักข้าราชการของเรือนจำ ค. เลขที่ 777-781 โดยเพลิงลุกไหม้จากบ้านเลขที่ 778 ซึ่งมีนาย น. ข้าราชการระดับ 6 เป็นผู้พักอาศัยร่วมกับภรรยาและบุตรรวม 5 คน โดยห้องนอน ชั้นที่ 2 ของบ้านเลขที่ 778 ที่เกิดเหตุถูกเพลิงไหม้เสียหายมากทำให้ไม่สามารถระบุได้ว่า เพลิงไหม้ในครั้งนี้เกิดขึ้นจากสาเหตุใด ประกอบกับไม่มีประจักษ์พยานสามารถพิสูจน์ได้ว่าเพลิงไหม้ครั้งนี้เกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของนาย น. และผู้พักอาศัยในบ้าน จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

พงศกร วรรณภีร์ ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 75/585/2547

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินสูญหาย

เรื่อง รอยนต์หมายเลขทะเบียน ม. ของสำนักงาน พ. สูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงาน พ. ร่วมกับคณะกรรมการฯ จัดงานวันสตรีสากล ประจำปี ในวันที่ 7 มีนาคม 2547 ณ บริเวณหน้าที่ว่าการอำเภอ เพื่อหารายได้สมทบกองทุนพัฒนาสตรีอำเภอ มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ บนเวที ตั้งแต่เวลา 18.00 น. – 22.00 น. นางสาว ว. ข้าราชการระดับ 7 ได้ขับรถยนต์หมายเลขทะเบียน ม. ของสำนักงาน พ. เพื่อเดินทางไปปฏิบัติราชการร่วมกิจกรรมดังกล่าว หลังจากเสร็จกิจกรรมได้ใช้รถยนต์คันดังกล่าวเป็นพาหนะเดินทางกลับบ้านพัก มีนาง จ. ข้าราชการระดับ 6 โดยสารมาด้วย และมีนาง ส. ข้าราชการระดับ 5 พร้อมสามีขับรถยนต์อีกคันเพื่อตามไปส่งจนถึงบ้านพักเวลาประมาณ 23.00 น. นางสาว ว. ได้จอดรถยนต์คันดังกล่าวไว้ที่หน้าบ้านพัก โดยล็อกคีย์กับพวงมาลัยด้วยกุญแจยี่ห้อ SOLO และปิดล็อกประตูรถ ต่อมาวันที่ 8 มีนาคม 2547 เวลาประมาณ 07.45 น. ขณะจะเดินทางไปทำงาน พบว่ารถยนต์คันดังกล่าวหายไปได้สอบถามเพื่อนบ้าน ปรากฏว่าไม่มีผู้ใดพบเห็นรถยนต์คันดังกล่าว จึงได้ไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อสถานีตำรวจภูธรอำเภอ และรายงานให้จังหวัดทราบ

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสรุปข้อเท็จจริงความรับผิดชอบตามละเมิด** เห็นว่า รอยนต์ส่วนกลางในความดูแลของนางสาว ว. ได้สูญหายขณะจอดไว้ที่หน้าบ้านพัก ซึ่งเป็นสถานที่ที่ได้รับการอนุญาตให้นำรถยนต์ส่วนกลางไปเก็บรักษา เนื่องจากสำนักงานไม่มีสถานที่เก็บรักษาที่ปลอดภัยเพียงพอ ประกอบกับเป็นงานที่มีการกิจหลากหลายต่อเนื่อง โดยต้องปฏิบัติราชการไม่เว้นวันหยุด ซึ่งบ่อยครั้งที่มีการเร่งด่วนที่จะต้องทำ จึงได้ขออนุญาตเก็บรักษาไว้ ณ บ้านพักอำเภอ ค. ซึ่งตั้งอยู่ไม่ไกลจากที่ทำงาน และผู้มีอำนาจตามระเบียบว่าด้วยรถยนต์ราชการได้พิจารณาอนุญาตแล้ว นอกจากนี้ ยังปรากฏข้อเท็จจริงว่าเมื่อครั้งที่นางสาว ว. ดำรงตำแหน่งข้าราชการระดับ 7 ที่อำเภอ ค. ก็ได้ขออนุญาตเก็บรักษารถยนต์ส่วนกลาง ไว้ที่ บ้านพักอำเภอ ค. เช่นเดียวกันมาแล้วเป็นเวลา 4 ปี ไม่เคยมีปัญหาและจากการสอบปากคำเจ้าหน้าที่และพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง ก็ให้การยืนยันว่าปกติผู้มียรถยนต์ในตลาดก็จะจอดรถไว้ที่หน้าบ้านเช่นกันและไม่เคยพบว่ามีกรณีลักขโมยรถยนต์แต่อย่างใด อีกทั้งนางสาว ว. ได้ล็อกกุญแจพวงมาลัยกับคีย์และได้ล็อกประตูรถเรียบร้อยแล้วก่อนที่จะเข้าบ้านพัก จึงเห็นว่านางสาว ว. ได้ปฏิบัติตามถูกต้องตามระเบียบการใช้รถยนต์ของทางราชการ พฤติการณ์และพยานแวดล้อม กรณีนี้ถือได้ว่านางสาว ว. ได้ใช้ความระมัดระวังดูแลรักษารถยนต์คันดังกล่าวตั้งเป็นทรัพย์สินของตน และไม่มีพฤติกรรมบ่งชี้ว่าความเสียหายเกิดขึ้นจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนางสาว ว. หากแต่เป็นเหตุสุดวิสัยที่จะคาดคิดได้ เพราะได้ปฏิบัติโดยจอดรถไว้ที่เดียวกันมากกว่า 4 ปีแล้ว นางสาว ว. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ



**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. 2523

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบ** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า การที่รถยนต์หมายเลขทะเบียน ม. ของสำนักงาน พ. สูญหาย เนื่องจากนางสาว ว. ข้าราชการระดับ 7 ได้รับอนุญาตให้เก็บรักษารถยนต์คันดังกล่าวไว้ที่บ้านพักของตน ซึ่งตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบล เนื่องจากสำนักงานไม่มีสถานที่เก็บรักษาที่ปลอดภัยเพียงพอ อีกทั้งเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานและยังปรากฏว่าในบริเวณชุมชนดังกล่าวมีไฟฟ้าแสงสว่างเพียงพอ มีตำรวจตรวจตราเฝ้าเวรยามรักษาการณ์ตลอด และมีผู้แจ้งลงเวลาการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจสายตรวจอยู่ใกล้บ้านพักของนางสาว ว. โดยตั้งอยู่ฝั่งตรงกันข้ามกับสถานที่จอดรถ ทั้งยังปรากฏว่า ในบริเวณชุมชนดังกล่าวผู้ที่มารถยนต์ในตลาดก็จะจอดรถไว้ที่หน้าบ้านเช่นกันและไม่เคยพบว่ามีกรณีลักขโมยรถยนต์เลย และในวันก่อนเกิดเหตุขณะได้นำรถไปจอด นาง จ. ซึ่งโดยสารไปด้วยได้ให้การเป็นพยานว่า ได้เห็นนางสาว ว. ล็อกกุญแจพวงมาลัยกับ คัลชและล็อกประตูรถเรียบร้อยแล้ว ก่อนที่จะเข้าบ้านพัก จึงถือได้ว่านางสาว ว. ได้ใช้ความระมัดระวังดูแลรักษารถยนต์คันดังกล่าวเป็นอย่างดีแล้ว จะพึงสงวนรักษาทรัพย์สินของตนเองแล้ว ไม่ปรากฏพฤติการณ์ว่านางสาว ว. ได้กระทำการโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง อันเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการสูญหาย จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

เมษิณี ประธานธรรมาภิบาล ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ





สำนวนเลขที่ 75/587/2547

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง ศาลแรงงานในต่างประเทศพิพากษาให้ส่วนราชการที่มีสำนักงานอยู่ในต่างประเทศ จ่ายเงินให้  
ลูกจ้างชั่วคราวในต่างประเทศ

สรุปข้อเท็จจริง นาย อ. ลูกจ้างชั่วคราวในต่างประเทศ ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ ได้ยื่นฟ้องสำนักงาน ส. ต่อศาลแรงงานโปแลนด์ กรณีการยุติการจ้างลูกจ้างชั่วคราวในต่างประเทศ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยสำนักงาน ส. มีคำสั่งให้ นาย อ. เกษียณอายุ 60 ปี ในขณะที่กฎหมายของประเทศโปแลนด์กำหนดให้เกษียณอายุ 65 ปี เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ต้องจ่ายค่าเสียหายในการยุติการจ้างงาน เงินชดเชยการออกจากงาน เงินรางวัลจากผลกำไร เงินชดเชยวันหยุดพักผ่อนประจำปี พร้อมดอกเบี้ยของเงินดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2543 จนถึงวันชำระ เป็นเงิน 11,625 เหรียญสหรัฐ และต้องชำระค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี เป็นเงิน 1,736 เหรียญสหรัฐ รวมเป็นเงิน 13,361 เหรียญสหรัฐ

ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 , หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0531/33123 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2529 เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับลูกจ้างชั่วคราวของส่วนราชการที่มีสำนักงานอยู่ในต่างประเทศ

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่าการจ้างลูกจ้างชั่วคราวในต่างประเทศ กระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์การเกษียณอายุตามการจ้างในประเทศ ให้จ้างบุคคลได้ไม่เกิน 60 ปี แต่หากประเทศใดมีกฎหมายบัญญัติให้จ้างบุคคลอายุ เกิน 60 ปี ก็ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย แต่ทั้งนี้ให้จ้างได้ไม่เกิน 65 ปี ซึ่งจากเอกสารการประสานงานระหว่างสำนักงาน ส. กับกรม ส. ในเรื่องเกี่ยวกับนโยบายการต่ออายุการจ้างลูกจ้างชั่วคราวในต่างประเทศนั้น กรม ส. โดยสำนักงานเลขานุการกรมแจ้งว่าไม่อาจต่ออายุการจ้างนาย อ. ที่มีอายุ 60 ปีได้ ตามตัวอย่างที่กระทรวงการคลังได้พิจารณาไม่ต่ออายุการจ้างลูกจ้างชั่วคราว ในต่างประเทศให้สำนักงาน ส. ทราบ สำนักงาน ส. จึงไม่ได้ขอตกลงต่ออายุการจ้างกับกระทรวงการคลัง กรณีดังกล่าวจึงเป็นการออกจากงานเมื่ออายุครบ 60 ปี ตามหลักเกณฑ์ปกติ โดย นาย อ. มีสิทธิได้รับเงินชดเชยจาก



กองทุนประกันสังคมตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด กระทรวงการคลังจึงไม่อนุมัติให้จ่ายเงินชดเชยอีก เพราะจะเป็นการจ่ายเงินซ้ำซ้อน และไม่อนุมัติให้จ่ายเงินรางวัลประจำปีเนื่องจากนาย อ.เกษียณอายุก่อนวันที่ถึงกำหนดจ่ายเงินรางวัลประจำปี การที่นาย อ.ยื่นฟ้องสำนักงาน ส. และสำนักงาน ส. ได้ทราบแนวทางปฏิบัติจากกรมพิธีการทูตของ โปแลนด์ว่า นักการทูตได้รับเอกสิทธิ์ และความคุ้มกันจากอำนาจศาล โดยไม่ต้องไปปรากฏตัว ไม่รับคำตัดสินและไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหายใด ๆ ทำให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าใจโดยคลาดเคลื่อนจึงไม่ไปศาลตามหมายเรียก ทำให้เสียโอกาสที่จะแถลง ข้อเท็จจริงต่อศาล เป็นเหตุให้ศาลแขวงกรุงวอร์ซอ แผนกคดีแรงงาน ตัดสินให้สำนักงาน ส. จ่ายเงินให้ นาย อ. พฤติการณ์ถือได้ว่าบุคคลที่เกี่ยวข้องได้กระทำพอสมควรซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องกระทำแล้ว ไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

อรรถัย ชังชู ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 77/594/2547

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ

เรื่อง ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาให้กรม ช. ชำระเงินให้แก่ พันเอก ว.

**สรุปข้อเท็จจริง** การดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำได้เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2533 มีการออกแบบ จัดหาที่ดิน และการก่อสร้าง การจัดหาที่ดินมีการกำหนดพื้นที่บริเวณอ่างเก็บน้ำ สํารวจกันเขต รั้ววัดแบ่งแยกที่ดิน การจ่ายค่าทดแทนพืชผลและค่ารื้อย้ายสิ่งก่อสร้างรวม 67 ราย โดยมีการจ่ายเงินแล้ว 66 ราย ยังค้างจ่าย 1 ราย เพราะเจ้าของที่ดินรายพันเอก ว. ไม่ยอมรับเงินค่าทดแทนจึงต้องออกพระราชบัญญัติเวนคืนที่ดิน การก่อสร้างอ่างเก็บน้ำแล้วเสร็จเมื่อปี 2536 ปรากฏว่าเมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2537 พันเอก ว. เป็นโจทก์ฟ้อง กรม ช. เป็นจำเลย ฐานละเมิดเรียกค่าทดแทนและค่าเสียหาย 55 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมาย และให้จำเลยสร้างเขื่อนตามแนวเขตของอ่างเก็บน้ำด้านที่ติดกับที่ดิน ซึ่งเป็นที่ดินของโจทก์ เป็นระยะทาง 4,250 เมตร โดยตอกเสาเข็มทุกระยะ 1 เมตร พร้อมทำคานกั้นดิน และกำแพงดิน เนื่องจากโจทก์ อ้างว่าน้ำในอ่างเก็บน้ำได้ท่วมและกัดเซาะที่ดินของตน ศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งให้รั้ววัดที่ดินพบว่าจำเลยปักหลักเขตไม่ถูกต้องทำให้ที่ดินของโจทก์ขาดหายไป 21 ไร่ 1 งาน 31 ตารางวา จึงมีคำพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 10,477,200 บาทพร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมาย พร้อมทำคานกั้นดินและกำแพงดิน ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้ยกฟ้องโจทก์ เนื่องจากอาจเป็นไปได้ว่าเกิดจากการรั้ววัดคลาดเคลื่อนมาแต่เดิมเพราะแม้แต่การรั้ววัดทั้งสองครั้งข้างต้น ซึ่งดำเนินการโดยเจ้าพนักงานที่ดินคนเดียวกันผลการรั้ววัดได้เนื้อที่ไม่ตรงกัน ศาลฎีกาพิพากษาแก้เป็นว่าให้จำเลยชำระเงิน 10,256,400 บาท พร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมาย เนื่องจากจำเลยได้สร้างอ่างเก็บน้ำหรือปล่อยให้ น้ำไหลเข้าไปท่วมที่ดินของ โจทก์เป็นเนื้อที่ 21 ไร่ 1 งาน 47 ตารางวา ซึ่งที่ดินส่วนนี้กลายเป็นส่วนหนึ่งของอ่างเก็บน้ำอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินแล้วไม่อาจกลับคืนมาเป็นที่ดินของโจทก์อีก กรม ช. ได้ดำเนินการชำระเงินตามคำพิพากษาให้แก่ พันเอก ว. เป็นเงินจำนวน 16,705,288.80 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด** เห็นว่า การสอบสวน พยานบุคคล พยานเอกสารและตรวจสภาพพื้นที่เกิดเหตุ กองออกแบบได้กำหนดแนวศูนย์กลางทำนบกั้นและระดับน้ำเก็บกักของโครงการตามแบบหมายเลข 95317 มีระดับน้ำเก็บกัก+65.00 ม. และตามบัญชาของท่านอธิบดี ซึ่งเห็นสมควรให้กำหนดแนวเขตของอ่างฯ เฉพาะในเขตพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกไว้ที่ระดับน้ำเก็บกักก็เป็นการเพียงพอแล้ว เพราะอ่างฯ ที่บริเวณนี้สร้างขึ้นเพื่อการอุตสาหกรรมและการประปา ซึ่งจะมีการใช้น้ำตลอดเวลา โอกาสที่น้ำจะท่วมพื้นที่ที่อยู่สูงกว่าระดับน้ำเก็บกักของอ่างฯ จึงมีน้อยและคงจะเป็นช่วงระยะสั้น ๆ ประกอบกับราคาที่ดินในเขตพื้นที่บริเวณนี้มีราคาสูงมากทางโครงการฯจึงได้กำหนดแนวกันเขตขอบอ่างฯ ไว้ที่ระดับเก็บกักและกันเขตบริเวณหัวงานทางด้าน



ทำนน้ำไว้ห่างจากแนวศูนย์กลางทำนดินประมาณ 200 เมตร การก่อสร้างอ่างเก็บน้ำเป็นการดำเนินการตามระบบขั้นตอนของหน่วยงานประกอบกับปัญหาด้านเศรษฐกิจเรื่องงบประมาณของแผ่นดินในขณะนั้น จึงทำให้การก่อสร้างอ่างเก็บน้ำฯ จำต้องจัดซื้อที่ดินเพื่อการก่อสร้างอยู่ที่ระดับเก็บกัก จึงอาจเป็นเหตุให้เกิดน้ำท่วมที่ของราษฎรได้เมื่อเกิดฝนตกหนักมากในวาระครบรอบปี (Return Period) เห็นว่าความเสียหายที่เกิดกับบุคคลภายนอกในครั้งนี้ มิได้เกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่ผู้หนึ่งผู้ใด จึงไม่ต้องให้เจ้าหน้าที่ผู้หนึ่งผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายดังกล่าว เห็นสมควรยุติเรื่อง

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** กรม ช. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงถือเป็นยุติตามคำพิพากษาของศาลฎีกาว่า กรม ช. จำเลย ได้สร้างอ่างเก็บน้ำหรือปล่อยให้ น้ำไหลเข้าไปท่วมที่ดินของพันเอก ว. โจทก์ เป็นเนื้อที่ 21 ไร่ 1 งาน 47 ตารางวา ซึ่งที่ดินส่วนนี้ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของอ่างเก็บน้ำอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินแล้วไม่อาจกลับคืนมาเป็นที่ดินของโจทก์อีก จำเลยจึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการทำละเมิดเป็นเหตุให้โจทก์ต้องเสียที่ดินดังกล่าวไป ซึ่งข้อเท็จจริงจากการสอบสวนอาจมีสาเหตุจากการรังวัดที่ดินของกรมที่ดินตั้งแต่เริ่มต้นโครงการประมาณปี 2533 เมื่อเดือนกรกฎาคม 2536 ตามคำร้องขอของโจทก์ และตามคำสั่งศาลชั้นต้นเมื่อเดือนธันวาคม 2537 ซึ่งผลการรังวัดก็ไม่ตรงกันประกอบกับมีการซ่อมหลักเขต 2 ครั้ง โดยอาศัยหลักฐานรายการคำนวณแผนที่แสดงแนวเขต ศาลฎีกาจึงมีความเห็นในเรื่องนี้ว่าเป็นการสร้างอ่างเก็บน้ำหรือปล่อยน้ำไหลเข้าไปท่วมที่ดินของโจทก์ จึงเห็นว่าการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินตามระเบียบขั้นตอนของกฎหมายหลักการและมาตรฐานการทำงานของกรม ช. กรณีจึงมิได้เกิดจากความประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่แต่อย่างใด จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

โสมนัสสา เมฆวัฒนสกุล ย่อ

มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



## คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เดือน พฤศจิกายน 2547

สำนวนเลขที่ 25/56/2547

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ

เรื่อง กรณีจ่ายค่ารักษาพยาบาลผิดพลาด

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงาน ก. ได้ตกลงทำสัญญาจ้างนาง ส. เป็นลูกจ้างในตำแหน่ง พนักงานบริการ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำสัญญาจ้างมิได้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เกี่ยวกับการจัดทำสัญญาจ้าง ทำให้จัดทำบันทึกข้อตกลงแนบท้ายสัญญาผิดพลาด เป็นเหตุให้มีการเบิกจ่าย ค่ารักษาพยาบาลของบิดามารดาของนาง ส. เกินสิทธิ จำนวน 29 ครั้ง เป็นผลให้สำนักงาน ก. ได้รับความเสียหาย เป็นเงิน 133,935.50 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** มีความเห็นว่า

1. การจ่ายค่ารักษาพยาบาลผิดพลาดเป็นความบกพร่องของพนักงานทุกคนที่เกี่ยวข้อง โดยพนักงานจะต้องมีความรอบคอบในการจัดทำเอกสารต่างๆ หรือการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับและหนังสือสั่งการต่างๆ จึงถือเป็นการประมาทเลินเล่อทำให้สำนักงาน ได้รับความเสียหาย พนักงานที่เกี่ยวข้องจะต้องรับผิดชอบเงินที่สำนักงานเสียหายไป

2. นาง ส. ได้เบิกค่ารักษาพยาบาลเกินสิทธิ และเป็นการได้มาซึ่งทรัพย์สินโดยไม่มีสิทธิ ใดๆ หรือปราศจากมูลอันจะอ้างกฎหมายได้ถือว่าเป็นลาภมิควร ได้ จึงต้องคืนทรัพย์สินหรือเงินให้แก่ สำนักงาน ซึ่งนาง ส. ได้ทำหนังสือรับสภาพหนี้และมีสามีได้ลงนามร่วมรับผิดชอบในฐานะเป็น ผู้ค้ำประกัน หลังจากมีการทำหนังสือรับสภาพหนี้แล้วนาง ส. ได้ชำระหนี้บางส่วนเป็นจำนวนเงิน 10,000 บาท ส่วนที่เหลือ ขอฟ่อนชำระทุกสิ้นเดือน คณะกรรมการฯ จึงเห็นสมควรดำเนินการกับลูกจ้างก่อนหากมูลหนี้ ที่เสียหายยังไม่ได้รับการชดเชยครบถ้วน จึงดำเนินการกับพนักงานที่เกี่ยวข้องทุกคนต่อไป

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** การที่สำนักงาน ก. ได้อนุมัติให้จ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล ผิดพลาดแก่ลูกจ้างที่เลิกจ้างไปแล้วเป็นจำนวน 133,935.50 บาท และลูกจ้างได้นำเงินมาชดเชยคืน จำนวน 10,000 บาท คงเหลือยอดความเสียหาย 123,935.50 บาท มีพนักงานผู้ทำละเมิดต้องร่วมกันชดเชย ค่าสินไหมทดแทน คือ หัวหน้าแผนกธุรการและพัสดุ หัวหน้าสำนักงาน ก. ประจำอำเภอ พนักงาน การเงินและบัญชี หัวหน้าแผนกการเงินและบัญชี หัวหน้าแผนกการสงเคราะห์รักษาการแทนหัวหน้า สำนักงาน ก.ประจำอำเภอ



**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และประกาศคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ เรื่อง หลักเกณฑ์การจ่ายค่ารักษาพยาบาลกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ค่าทำศพกรณีตาย อันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ค่าช่วยเหลือบุตร และค่าช่วยเหลือการศึกษาของบุตร

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** นาง ส. ตำแหน่งพนักงานบริการ ลูกจ้างตามสัญญาจ้างรวม 4 ฉบับ คือระหว่างปี 2539-2543 ซึ่งได้จ้างครั้งแรกภายหลังวันที่ 27 สิงหาคม 2539 จึงมีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลตามประกาศคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ เรื่อง หลักเกณฑ์การจ่ายค่ารักษาพยาบาลกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ค่าทำศพกรณีตาย อันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ค่าช่วยเหลือบุตร และค่าช่วยเหลือการศึกษาของบุตร และตามบันทึกข้อตกลงแนบท้ายสัญญาตามแบบหมายเลข 2 คือ มีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลเฉพาะตนเอง คู่สมรส และบุตรของตนเท่านั้น แต่ได้เบิกค่ารักษาพยาบาลของบิดามารดาไปโดยไม่มีสิทธิจำนวน 29 ครั้ง เป็นเงิน 133,935.50 บาท นาง ส. จึงต้องคืนเงินทั้งหมด เมื่อนาง ส. ยินยอมนำเงินมาชำระคืนจำนวน 10,000 บาท และทำหนังสือรับสภาพหนี้ว่า ยินยอมชำระเงินคืนเป็นรายเดือน ๆ ละไม่ต่ำกว่า 500 บาท แต่ปรากฏว่านาง ส. มิได้นำเงินมาชำระแต่อย่างใด จึงถือว่าคงมีความเสียหายแก่สำนักงาน ก. อยู่จำนวน 123,935.50 บาท อันเกิดจากการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดทำสัญญาจ้างและบันทึกข้อตกลงแนบท้ายสัญญา แต่เนื่องจากการจัดทำสัญญาจ้างฉบับที่ 1 นั้น ได้กระทำการลงนามก่อนที่จะมีบันทึกข้อความที่ กษ 2030/3/045 ลงวันที่ 18 มีนาคม 2540 เรื่อง การเบิกค่าพยาบาลของลูกจ้างมีสัญญาจ้างซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำสัญญาจ้างและบันทึกข้อตกลงแนบท้ายสัญญา รวมทั้งสิทธิเกี่ยวกับการเบิกค่ารักษาพยาบาล จึงถือไม่ได้ว่าเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดทำสัญญาจ้างฉบับที่ 1 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่สำหรับสัญญาจ้างฉบับที่ 2-4 นั้น เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่บกพร่องมิได้ตรวจสอบการจัดทำสัญญาจ้างและบันทึกข้อตกลงแนบท้ายสัญญาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด พฤติการณ์ถือว่าเป็นการกระทำโดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย ดังนี้

1) หัวหน้าแผนกธุรการและพัสดุ ผู้มีหน้าที่จัดทำสัญญาจ้างและบันทึกข้อตกลงแนบท้ายสัญญาและเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงของนาง ส. มิได้ตรวจสอบการทำสัญญาจ้างและบันทึกข้อตกลงแนบท้ายสัญญา จึงต้องชดใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ 60 ของค่าเสียหาย



2) หัวหน้าสำนักงาน ก. ประจำอำเภอท่าศาลา มิได้ตรวจสอบการทำสัญญาจ้างทำให้หัวหน้าแผนกธุรการและพัสดุทำสัญญาจ้างและเอกสารแนบท้ายสัญญาผิดพลาด ทำให้มีการเบิกค่ารักษาพยาบาลของนาง ส. เกินสิทธิ จึงต้องชดใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ 40 ของค่าเสียหาย (ตามช่วงระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในขณะที่มีการจัดทำสัญญาจ้าง)

อนึ่ง หากต่อมาปรากฏว่านาง ส. ได้นำเงินค่ารักษาพยาบาลที่ได้รับไปเกินสิทธิมาชดใช้ให้แก่สำนักงาน ก. จนครบถ้วนแล้ว ก็ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับไว้จากเจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบส่วนแห่งความรับผิดที่ได้ชำระไว้ต่อไป สำหรับหัวหน้าสำนักงาน ก. จังหวัด ซึ่งลงนามเป็นผู้ว่าจ้างในสัญญาจ้าง แม้จะไม่ได้ตรวจสอบให้มีการจัดทำสัญญาจ้างให้ถูกต้องก่อนลงนามในสัญญาจ้าง ก็เป็นการประมาทเลินเล่อแต่ยังไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหาย

ธวัชชัย สมบุญเจริญ ย่อ

มณีรัตน์ ฦ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 26/63/2547

ประเภทสำนวน เพลิงไหม้

เรื่อง เพลิงไหม้อาคารเรียน แบบ ป.1 ข. ของโรงเรียน บ. จังหวัดกาฬสินธุ์

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2543 คณะครูโรงเรียน บ. สำนักงาน ป. ได้เดินทางไปราชการที่โรงเรียน น. จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อเข้าร่วมประชุมโครงการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สัตยจร โดยในวันดังกล่าว นาย ร. ซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน ได้สั่งการให้ นาย อ. นักการภารโรง เป็นผู้อยู่ดูแล โรงเรียน เวลาประมาณเที่ยงวันของวันดังกล่าวได้เกิดเพลิงไหม้อาคารเรียนของโรงเรียน บ. นาย อ. และชาวบ้านได้ช่วยกันดับไฟแล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับ เมื่อเพลิงสงบปรากฏว่า เครื่องหลังคาและ ฝ้าเพดาน ทรุดพังและสื่อการเรียนการสอนได้รับความเสียหายรวมทั้งสิ้น 150,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** นาย ส. กระทบความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์สินอันเป็น สาธารณสมบัติของแผ่นดิน (โรงเรียน) อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 218 (4)

**ความเห็นคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่าเหตุเพลิงไหม้ ครั้งนี้ สาเหตุเกิดจาก นาย ส. เป็นผู้ลอบวางเพลิงทรัพย์สินของทางราชการ ในทางคดี ศาลจังหวัดกาฬสินธุ์ได้พิพากษา จำคุก นาย ส. จำเลย 5 ปี ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 4/2544 ซึ่งผู้กระทำผิดอาศัยช่วงจังหวะโอกาสที่ ไม่มีผู้อยู่ในที่เกิดเหตุกระทำการ จึงเป็นการยากที่จะป้องกัน ตามวันเวลาที่เกิดเหตุข้าราชการทุกคน ได้ไปราชการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ไม่ปรากฏว่าข้าราชการครูและลูกจ้างผู้ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ใดทอดทิ้งหรือละทิ้งหน้าที่ราชการ หรือประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่แต่อย่างใด กับทั้งการดูแลรักษา ป้องกันเหตุ ก็ได้ดำเนินการตามสมควรแล้ว จึงมีมติร่วมกันเป็นเอกฉันท์ กรณีนี้ผู้ต้องรับผิดชอบคือ นาย ส. ส่วนเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการ สอบสวนและผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ เนื่องจากไม่ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดทอดทิ้งหรือละทิ้ง หน้าที่ราชการหรือประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่แต่อย่างใด จึงไม่ควรมีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ ค่าเสียหาย

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และประมวลกฎหมาย แห่งแพ่งและพาณิชย์





คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานประกอบกับ คำพิพากษาของศาลจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 4 /2544 ปรากฏว่า สาเหตุของการเกิดเพลิงไหม้อาคารเรียนแบบ ป.1 ข. ของโรงเรียน บ. เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2543 เวลาประมาณ 12.00 น. เกิดจาก นาย ส. เป็นผู้ลอบวางเพลิงทรัพย์สินของทางราชการ มิได้เกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ จึงไม่มีผู้ใดรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

อนึ่ง เนื่องจากกรณีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏโดยแจ้งชัดว่า ความเสียหายเกิดจากการกระทำของ นาย ส. บุคคลภายนอก ซึ่งวางเพลิงเผาทรัพย์สิน โดยไม่มีเหตุอันควรเชื่อว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ดังนั้น หน่วยงานเจ้าสังกัดจึงสามารถดำเนินการฟ้องคดีแพ่งเรียกค่าเสียหายจากนาย ส. ได้

เมษิณี ประธานธูรารักษ์ ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 26/64/2547

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง คณงานของห้างหุ้นส่วนจำกัด ก. ถูกกระแสไฟฟ้าแรงสูงดูดได้รับบาดเจ็บสาหัส

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2545 นาย ป. พนักงานช่าง ของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จังหวัดสุรินทร์ ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ควบคุมคนงานไปทำการก่อสร้างระบบจำหน่ายไฟฟ้าแรงสูง เพื่อเชื่อมต่อระบบจำหน่ายระหว่างอำเภอสำโรงทาบ กับอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยมีนาย ว. พนักงานช่างจังหวัดสุรินทร์มาช่วยงาน เวลาประมาณ 18.00 น. หลังจากทำการพาดสายไฟฟ้าเสร็จเรียบร้อยแล้วได้ประสานงานไปยังนาย จ. พนักงานช่าง กิ่งอำเภอโนนนารายณ์ ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ใกล้เคียงบริเวณนั้นให้ทำการปลดหรือพอเอาที่ฟิวส์แรงสูงแทน เมื่อทำการปลดหรือพอเอาที่ฟิวส์แรงสูงเสร็จ นาย ว. ได้สั่งให้นาย น. คณงานรายวันของ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ก. (ผู้รับจ้างบริการงานด้านระบบไฟฟ้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจจังหวัดสุรินทร์) ขึ้นเสาไฟฟ้าเพื่อเชื่อมต่อสายไฟฟ้าแรงสูง ปรากฏว่า นาย น. ถูกกระแสไฟฟ้าแรงสูงดูดได้รับบาดเจ็บสาหัสต้องตัดแขนข้างซ้าย สาเหตุเกิดจากนาย จ. ทำการปลดหรือพอเอาที่ผิดตัว โดยหน่วยงานได้จ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ นาย น. จำนวน 150,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่าเจ้าหน้าที่มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0214/ว 235 ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน 2539 เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ 479/2544 เรื่อง วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2545 เวลาประมาณ 18.00 น. นาย น. คณงานรายวันของห้างหุ้นส่วนจำกัด ก. ซึ่งเป็นผู้รับจ้างเหมาบริการงานด้านระบบไฟฟ้าของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จังหวัดสุรินทร์ ประสบอุบัติเหตุถูกไฟฟ้าแรงสูงดูดได้รับบาดเจ็บสาหัส เหตุเกิดบริเวณ ไลน์เชื่อมต่ออำเภอรัตนบุรี – อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งหน่วยงานรัฐวิสาหกิจได้จ่ายเงินค่าเสียหายให้แก่ นาย น. แล้วจำนวน 150,000 บาท ดังนั้น กรณีนี้จึงเป็นเรื่องหน่วยงานรัฐวิสาหกิจกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกจึงต้องดำเนินการตามหนังสือสำนักเลขาธิการ



คณะรัฐมนตรี ที่ นร 0214/ว 235 ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน 2539 โดยส่งสำนวนไปยังรัฐมนตรีว่าการ  
กระทรวงมหาดไทยในฐานะเป็นผู้กำกับดูแล ซึ่งทำหน้าที่แทนกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาตรวจสอบ  
ประกอบกับนัยคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ 479/2544

เมษิณี ประธานธรรมาภิบาล  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 67/335/2546

ประเภทสำนวน ทูจริต

เรื่อง หัวหน้าส่วนการคลัง ปลอมแปลงลายมือชื่อประธานกรรมการบริหารฯ ลงในเช็คธนาคาร

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2542 นาง จ. หัวหน้าส่วนการคลัง องค์การบริหารส่วนตำบล ม. ได้ลงลายมือชื่อตนเองและปลอมลายมือชื่อนาย ท. ประธานกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล ม. ในเช็คสั่งจ่ายในนามนาย จ. และเบิกเงินไปเป็นของตนเองเป็นเงินจำนวน 800,000 บาท โดย นาย ท. ปฏิเสธว่าระหว่างดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ม. ไม่เคยเป็นคู่สัญญา กับ นาย จ. และไม่ได้เป็นผู้ลงลายมือชื่อในเช็คที่สั่งจ่าย นาย จ. แต่อย่างใด

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** นาง จ. หัวหน้าส่วนการคลัง องค์การบริหารส่วนตำบล ม. ได้บังอาจปลอมลายมือชื่อของประธานกรรมการบริหารในตั๋วเงิน (เช็ค) เพื่อถอนเงินจำนวน 800,000 บาท จากธนาคารกรุงไทย และเอาเงินจำนวนนี้ไปเป็นของตนเองอันเป็นการกระทำโดยจงใจต่อองค์การบริหารส่วนตำบล ม. เป็นเหตุให้ได้รับความเสียหายเป็นเงิน 800,000 บาท เป็นการกระทำละเมิดต่อองค์การบริหารส่วนตำบล ม. เห็นควรให้นาง จ. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวน 800,000 บาท และให้ฝ่ายบริหารและผู้บังคับบัญชาทุกคนร่วมรับผิดชอบในความเสียหายครั้งนี้ด้วย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** จังหวัดพิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** นาง จ. หัวหน้าส่วนการคลัง องค์การบริหารส่วนตำบล ม. ได้ลงลายมือชื่อตนเองและปลอมลายมือชื่อนาย ท. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ม. ในตั๋วเงิน (เช็ค) ธนาคารกรุงไทย สาขาตาพระยา เลขที่ 6964224 จำนวน 800,000 บาท สั่งจ่ายในนามนาย จ. หรือผู้ถือโดยไม่ได้ขีดคร่อมเช็ค นาง จ. ได้เบิกเงินตามเช็คและเอาไปเป็นของตนเอง พฤติการณ์มิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่นาง จ. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 800,000 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



สำหรับนาย ค. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ม. นาย ท. อดีตประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ม. ในฐานะหัวหน้าฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ม. ผู้มีอำนาจลงนามตามระเบียบการสั่งจ่ายเงินในเช็คซึ่งกำหนดให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหรือหัวหน้าส่วนการคลัง เป็นผู้ลงนามในเช็คจึงจะสมบูรณ์ ปรากฏข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานว่าในการออกเช็คสั่งจ่ายเงินมิได้ขีดฆ่า “หรือผู้ถือ” และมีได้ขีดคร่อมเช็คตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการรับเงินเป็นเช็คหรือตัวแลกเงิน วิธีการเขียนเช็คสั่งจ่ายและการมอบฉันทะในการรับเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ข้อ 9(2) และข้อ 9 วรรคท้าย ถึงแม้ว่านาย ค. ไม่ได้ร่วมลงนามกับ นาย ท. เนื่องจากนาง จ. ไม่เสนองานผ่านนาย ค. และไม่ทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันเสนอให้ทราบก็ตามแต่ นาย ค. และนาย ท. กลับปล่อยปละละเลยไม่ควบคุมกำกับดูแลให้นาง จ. ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนดเป็นช่องทางให้นาง จ. อาศัยโอกาสที่ตนเป็นหัวหน้าส่วนการคลังเอาเงินของทางราชการ ไปเพื่อประโยชน์ส่วนตน ถือได้ว่าบุคคลทั้งสองปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ค. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 40 คิดเป็นเงินจำนวน 320,000 บาท และนาย ท. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 60 คิดเป็นเงินจำนวน 480,000 บาท

อนึ่ง หากองค์การบริหารส่วนตำบล ม. ได้รับชดใช้ค่าเสียหายจากนาง จ. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาย ค. และนาย ท. ได้ชดใช้ไว้เกินมูลค่าความเสียหาย ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินแก่นาย ค. และนาย ท. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดชอบและที่ได้รับชำระไว้ต่อไป

เฉลิมชัย เบญจกาญจน์ ย่อ  
มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 70/570/2547

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ

เรื่อง ศาลฎีกามีคำพิพากษาให้กรม ท.ร่วมรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายฐานละเมิด

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย ว. ได้เป็นโจทก์ฟ้องนาง ร. ที่ 1 นาย ส.ที่ 2 นาย จ.ที่ 3 นาย พ.ที่ 4 และกรม ท. ที่ 5 เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดพะเยา เรื่องละเมิด จำนวนทุนทรัพย์ 179,000 บาท โดยโจทก์ฟ้องว่าเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมประเภทขายฝาก น.ส.3 ก. เลขที่ 2042 ตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา เนื้อที่ 3 งาน 27 ตารางวา ด้วยความประมาทเลินเล่อ เป็นเหตุให้โจทก์ซึ่งเป็นผู้รับซื้อฝากได้รับความเสียหาย โดยต้องจ่ายเงินเป็นค่ารับซื้อฝากแต่ไม่ได้ครอบครองที่ดิน ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2546 โดยพิพากษาให้จำเลยที่ 3 ถึงที่ 5 ร่วมกับจำเลยที่ 1 ใช้เงินจำนวน 160,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาให้เป็นพับ กรม ท. จำเลยที่ 5 ได้นำเงินจำนวน 248,295.92 บาท ไปวางศาลตามคำบังคับของศาลจังหวัดพะเยาแล้ว ตั้งแต่วันที่ 29 ธันวาคม 2546 และได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดเพื่อหาตัวผู้รับผิดชอบและชดใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการต่อไป

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า นาย จ. และ นาย พ. เจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบหลักฐาน และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ โดยให้คู่กรณียืนยันว่าที่ดินที่ขายฝากนี้ไม่ผิดตัวผู้ขาย และไม่ผิดแปลงที่ดิน และการที่เจ้าหน้าที่ไม่ได้เรียกบัตรประจำตัวประชาชน และทะเบียนบ้านฉบับจริงมาแสดง ได้ถือปฏิบัติตามหนังสือกรม ท. เรื่อง การเรียกเอกสารหลักฐานประกอบการจดทะเบียน ซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ไปตามระเบียบและแบบแผนของทางราชการ มิได้ตั้งใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อ ความเสียหายที่เกิดขึ้น

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

และประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่า การที่นาย พ. ได้ทำการสอบสวนสิทธิจากหลักฐานที่นาง ร. จากสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้านและเสนอนาย จ. ลงนามจดทะเบียนขายฝากไปโดยมิได้มีการตรวจสอบเอกสารฉบับจริง และเอกสารการสอบสวนสิทธิและพิสูจน์การทำประโยชน์ (น.ส.1 ก.) หรือใบได้สวน (น.ส.5) เป็นการมิได้ใช้ความระมัดระวังอย่างรอบคอบ และการที่ผู้ขอมิได้นำเอกสารฉบับจริงมาแสดงในวันทำนิติกรรม กรณีย่อมเป็น



ที่น่าสงสัย ควรมีข้อสังเกตและใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ ซึ่งนาย พ. และนาย จ. หากได้ใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบเอกสารการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามอำนาจและหน้าที่ของตนก็สามารถสังเกตถึงความผิดปกติของการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมการขายฝากในครั้งนี้ได้ เนื่องจากชื่อของผู้ขายฝากในสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้าน ใบ น.ส.1 ก. และใบ น.ส. 3 ก. ไม่ถูกต้องตรงกันกับทั้งวัน เดือน ปีเกิด ของตัวผู้ขายฝากในสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนกับวัน เดือน ปีเกิดของผู้ขายฝากในสำเนาทะเบียนบ้านก็ไม่ถูกต้องตรงกัน การตรวจสอบถึงลายมือชื่อของผู้มีสิทธิในที่ดินจากเอกสารหลักฐานที่เก็บไว้ในสารบบที่ดินแปลงเดิม และเชื่อกันนั้นหาได้กระทำด้วยความระมัดระวังอย่างเพียงพอไม่ แม้นาย จ. และนาย พ. จะอ้างว่าได้กระทำไปภายในขอบเขตตามหนังสือกรม ท. เรื่องการเรียกเอกสารหลักฐานประกอบการจดทะเบียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้จดทะเบียนก็ตาม แต่หนังสือกรม ท. ดังกล่าว ก็มีได้ ขัดแย้งกับหน้าที่ของนาย จ. และนาย พ. ที่จะต้องตรวจสอบเอกสารและหลักฐานการทำนิติกรรมให้ถูกต้องเสียก่อนไม่ พลาดการณ์ของนาย จ. และนาย พ. ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการปฏิบัติหน้าที่ จึงให้ นาย จ. และนาย พ. รับผิดชอบละกึ่งหนึ่งของจำนวน 248,295.92 บาท เป็นเงินคนละ 124,147.96 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ประพัฒน์ ช่อกระถิน ย่อ  
ชนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 75/588/2547

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินสูญหาย

เรื่อง เงินล่อซื้อยาเสพติดสูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2546 พันตำรวจโท จ. ได้รับรายงานจากนาย ส. ผู้เป็นสายลับทำการติดต่อซื้อขายยาบ้าจากกลุ่มพ่อค้ายาเสพติดว่าสามารถทำการล่อซื้อยาบ้าได้ พันตำรวจโท จ. จึงได้ให้สายลับทำการติดต่อซื้อขายยาบ้าจากกลุ่มพ่อค้ายาเสพติด จำนวน 2 คน คือ นาย ก. และนาย ฉ. โดย นาย ก. และนาย ฉ. จะขายยาบ้าให้ในราคามัดละ 40,000 บาท พันตำรวจโท จ. จึงให้สายลับติดต่อล่อซื้อยาบ้าจำนวน 75 มัด เป็นเงิน 3,000,000 บาท ซึ่งนาย ก. และนาย ฉ. จะขอเงินที่จะทำการซื้อขายกันก่อน ในวันที่ 17 ธันวาคม 2546 เวลาประมาณ 13.30 น. นาย ฉ. ได้ขับจี๊ปรถจักรยานยนต์ไม่ติดแผ่นป้ายทะเบียน มาดูเงินจำนวน 3,000,000 บาท หลังจากนั้น นาย ฉ. ได้มีเงินแล้ว ได้มีการเจรจันัดหมายส่งมอบยาบ้ากันในวันที่ 18 ธันวาคม 2546 เวลา 12.00 น. ที่เพิงพักนักท่องเที่ยวริมถนนสายบ้านลิเซ - บ้านผาล่าง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย โดยนาย ฉ. ได้ยื่นข้อเสนอว่าต้องดูเงินอีกครั้งในวันนัดหมาย โดยในวันนัดหมายนาย ฉ. จะเป็นผู้มาดูเงินก่อนว่าเป็นเงินจริง จากนั้นจะให้ นาย ก. นำยาบ้ามาส่ง พร้อมกับรับเงินกลับไป วันที่ 18 ธันวาคม 2546 พันตำรวจโท จ. ได้เดินทางมาถึงจุดนัดหมายพร้อมกับ นาย ส. พันตำรวจตรี ภ. และ ดาบตำรวจ ว. จากนั้นนาย ก. ได้เดินขึ้นมาจากอีกฝั่งถนนพร้อมกับนาย ฉ. โดยนาย ก. ถือกระเป๋าเป้จำนวน 1 ใบ ส่วนนาย ฉ. ได้เดินมาขอเงินในขณะที่ พันตำรวจโท จ. กำลังเปิดกระเป๋าให้ดูเงินนั้น ได้มีกลุ่มชายฉกรรจ์ จำนวน 4 คน เดินขึ้นมาจากอีกฝั่งถนนมายังจุดนัดหมาย โดยหนึ่งในจำนวนนั้นถือกระเป๋าเป้จำนวน 2 ใบ ซึ่งผิดจากที่นาย ฉ. ได้ยื่นข้อเสนอไว้ พันตำรวจโท จ. จึงจะส่งสัญญาณให้กำลังแสดงตัวเข้าทำการจับกุม ขณะนั้น นาย ฉ. ได้กระชากกระเป๋าเงินจากพันตำรวจโท จ. อย่างรุนแรง พันตำรวจโท จ. จึงแสดงตัว เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจและส่งสัญญาณให้กำลังทำการจับกุม ขณะนั้น พันตำรวจตรี ภ. ซึ่งยืนอยู่ได้เข้าทำการช่วยเหลือโดยเข้าล็อกแขนนาย ฉ. จากด้านหลัง ทันใดนั้น นาย ก. ได้นำลูกกระเบิดสังหารออกมาจากกระเป๋าเสื้อหนาว และดึงสลักออกและขว้างมาใส่ พันตำรวจโท จ. กับพวก พันตำรวจโท จ. จึงได้ตะโกน ให้พันตำรวจตรี ภ. หมอบลงกับพื้นในจังหวะนั้น นาย ฉ. ได้ใช้มือทั้งสองข้างกระชากกระเป๋าเงินหลุดจากมือพันตำรวจโท จ. ในขณะที่กระเป๋าเงินยังเปิดอยู่ ทำให้เงินสดในกระเป๋าดกออกมาจากกระเป๋ากระจาย อยู่บริเวณที่เกิดเหตุ จำนวน 1,700,000 บาท (ทำการตรวจนับภายหลัง) จากนั้น นาย ฉ. ได้วิ่งหลบหนีไป เจ้าหน้าที่ ตำรวจ ทหาร ที่ได้ดักรออยู่ได้แสดงตนเพื่อทำการจับกุม แต่กลุ่มคนร้ายได้มีชุดคุ้มกันดักรอ





อยู่เช่นกัน จึงเกิดการโต้แย้งปะทะกัน กลุ่มคนร้ายได้วิ่งหลบหนีข้ามไปในประเทศพม่า พันตำรวจโท จ. เห็นว่า หากกำลังเจ้าหน้าที่ของไทยไล่ติดตามเข้าไปในประเทศพม่าเกรงว่าจะเกิดปัญหากระทบกระทั่งระหว่างประเทศ จึงได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่เลิกติดตาม

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่าไม่มีเจ้าหน้าที่คนใดกระทำการโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา**

1. ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วยการยืมเงินล่อซื้อเพื่อการปราบปรามผู้จำหน่ายยาเสพติด พ.ศ.2543
2. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เรื่อง หลักเกณฑ์ในการขอรับการสนับสนุนเงินยืมปฏิบัติการ ตามระเบียบสำนักงาน ป.ป.ส. ว่าด้วยการยืมเงินล่อซื้อเพื่อการปราบปรามผู้จำหน่ายยาเสพติด พ.ศ.2543
3. พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่า การที่เงินล่อซื้อยาเสพติดสูญหาย จำนวน 1,300,000 บาท เกิดจากกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดได้ใช้ระเบิดสังหาร โยนใส่เจ้าหน้าที่และแย่งกระเป๋าพร้อมเงินจำนวน 1,300,000 บาทไป โดยเจ้าหน้าที่ได้ใช้ความระมัดระวังดูแลทรัพย์สินตามสมควรแล้วไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการกระทำด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

สายฝน โชชัย ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 81/608/2547

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รอยนต์ประจำตำแหน่ง ประสบอุบัติเหตุ

สรุปข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2547 เวลา 03.00 น. นาย ท. พนักงานขับรถยนต์ประจำตำแหน่งรองเลขาธิการ (นาง ม.) ได้ขับรถยนต์ประจำตำแหน่ง ไปใช้ในกิจธุระส่วนตัวและเกิดประสบอุบัติเหตุบริเวณถนนรังสิต-ปทุมธานี

ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด นาย ท. พนักงานขับรถยนต์ประจำตำแหน่งเป็นผู้ต้องรับผิดเนื่องจากได้กระทำละเมิด โดยนำรถยนต์ประจำตำแหน่งซึ่งเป็นทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัวนอกเวลาราชการ โดยอ้างเหตุผลว่าขับรถเพื่อไปดูบิดาซึ่งป่วยและเกิดอุบัติเหตุทำให้รถยนต์ได้รับความเสียหายใช้การไม่ได้ พนักงานสอบสวนได้แจ้งข้อหาขับรถโดยประมาททำให้สิ่งของทางราชการเสียหายได้รับความเสียหาย ต้องชำระค่าปรับจำนวน 400 บาท สำหรับรถยนต์ประจำตำแหน่งคันดังกล่าวไม่สามารถซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพดีเหมือนเดิมได้ จากการคำนวณราคารถยนต์ประจำตำแหน่ง โดยหักค่าเสื่อมราคาแล้วมีมูลค่า 701,822.92 บาท

คณะกรรมการฯ พิจารณาเห็นว่า นาย ท. พนักงานขับรถยนต์ประจำตำแหน่งคันดังกล่าวได้กระทำความผิดทางละเมิดที่นำรถประจำตำแหน่งไปใช้ส่วนตัวและนอกเวลาราชการจนประสบอุบัติเหตุและให้การยอมรับผิดพร้อมทั้งยินดีชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งหมด โดยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการกระทำผิดของนาย ท. มิใช่เหตุจากความประมาทเลินเล่อของรองเลขาธิการ ในฐานะผู้ใช้รถประจำตำแหน่ง

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง สำนักงานฯ พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

ประเด็นที่พิจารณา มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง นาย ท. พนักงานขับรถยนต์ได้รับมอบหมายให้ขับรถยนต์หมายเลขทะเบียน วร 8226 กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นรถยนต์ประจำตำแหน่งรองเลขาธิการในวันเกิดเหตุรองเลขาธิการเดินทางไปปฏิบัติราชการที่จังหวัดเพชรบุรี นาย ท. ถือโอกาสนำรถยนต์ประจำตำแหน่งซึ่งจอดอยู่ที่สำนักงานไปใช้โดยอ้างว่าไปเยี่ยมบิดาที่ป่วย ระหว่างเดินทางกลับเกิดอุบัติเหตุรถยนต์พลิกคว่ำได้รับความเสียหาย กรณีเป็นการนำรถยนต์ของทางราชการไปใช้ส่วนตัว



พฤติการณ์ถือไม่ได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ นาย ท. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเต็มจำนวนเป็นเงิน 701,822.92 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

นันทริดา นิยมณี ย่อ

มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 82/611/2547

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ

เรื่อง คณะกรรมการตรวจงานจ้างและผู้ควบคุมงานตรวจรับงานจ้างโครงการสร้างถนน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2538 ค่าเสียหาย 425,144 บาท

**สรุปข้อเท็จจริง** ข้อเท็จจริงได้ความว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ห. ได้จัดสรรเงินเพื่อดำเนินโครงการลงหินคลุกถนนจำนวน 2 โครงการ ต่อมา มีผู้ร้องเรียนโครงการทำถนนดังกล่าวจึงมีการตรวจสอบและปรากฏว่าโครงการลงหินคลุก มีปริมาณหินคลุกที่ขาด 806 ลูกบาศก์เมตร คิดเป็นเงิน 206,336 บาท และโครงการลงหินคลุกภายในหมู่บ้าน มีปริมาณหินคลุกที่ขาด 843 ลูกบาศก์เมตร คิดเป็นเงิน 215,808 บาท ไม่มีป้ายโครงการ 1 ป้ายเป็นเงิน 3,000 บาท รวมเป็นเงิน 218,808 บาท แต่ประธานกรรมการบริหารฯ คณะกรรมการตรวจงานจ้างและผู้ควบคุมงานตรวจรับงานจ้างว่าถูกต้องและอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้างไปทั้งที่เป็นการตรวจรับงานจ้างที่ไม่ถูกต้องตามข้อ 48 (4) แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2538 เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบล ห. ได้รับความเสียหาย จำนวนทั้งสิ้น 425,144 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่าการที่ผู้รับจ้างทั้ง 2 โครงการทำงานไม่เสร็จตามสัญญาจ้างแต่ประธานกรรมการบริหาร คณะกรรมการตรวจงานจ้างและผู้ควบคุมงาน ตรวจรับงานจ้างว่าถูกต้องและเบิกจ่ายเงินให้กับผู้รับจ้างไปเชื่อได้ว่าเป็นการตรวจรับงานจ้างที่ไม่ถูกต้องไม่ปฏิบัติตามข้อ 48(4) แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2538 เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบล ห. เสียหายมีมูลค่าความเสียหายทั้งสองโครงการรวมเป็นเงิน 425,144 บาท มีผู้ต้องรับผิดชอบจำนวน 5 คน คือ นาย ท. นาย ส. นาย จ. รับผิดชอบเป็นจำนวนเงินคนละ 95,346 บาท นาย บ. รับผิดชอบเป็นจำนวนเงิน 43,761 บาท และนาย ธ. รับผิดชอบเป็นจำนวนเงิน 95,345 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบด้วยตามความเห็นของคณะกรรมการฯ

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

มาตรา 10 ประกอบมาตรา 8



**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ตามพยานหลักฐานข้อเท็จจริงปรากฏว่าโครงการลงหินคลุก ผู้รับจ้างทั้ง 2 โครงการทำงานไม่แล้วเสร็จ ตามสัญญาแต่ประธานกรรมการบริหารฯ คณะกรรมการตรวจงานจ้างและผู้ควบคุมงาน ตรวจรับงานจ้างว่าถูกต้องและอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้างไปทั้งที่เป็นการตรวจรับงานจ้างที่ไม่ถูกต้องตามข้อ 48 (4) แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2538 เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบล ห. ได้รับความเสียหาย กรณีเป็นการจงใจฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นการกระทำละเมิดโดยจงใจทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ประกอบกับศาลจังหวัดบุรีรัมย์ มีคำพิพากษาตามยอมเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2546 คดีหมายเลขแดงที่ 2737/2546 ให้นาย ท. จำเลยที่ 1 นาย ฉ. จำเลยที่ 2 นาย ส. จำเลยที่ 3 และนาย บ. จำเลยที่ 4 ชำระเงินให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล ห. โจทก์ จำนวนคนละ 58,920.59 บาท และคดีหมายเลขแดงที่ 2738/2546 ให้นาย ท. จำเลยที่ 1 นาย ฉ. จำเลยที่ 2 นาย ธ. จำเลยที่ 5 ชำระเงินให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล ห. โจทก์ จำนวนคนละ 49,986.11 บาท นาย ส. จำเลยที่ 3 และนาย บ. จำเลยที่ 4 ชำระเงินให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล ห. โจทก์ จำนวนคนละ 49,984.97 บาท จึงให้นาย ท. นาย ฉ. นาย ส. นาย บ. และนาย ธ. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายตามนัยคำพิพากษาดังกล่าว

มัญญา บรรลือศักดิ์ ย่อ  
ธนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เดือน ธันวาคม 2547

สำนวนเลขที่ 24/48/2547

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง รถยนต์หมายเลขทะเบียน ก. ของทางราชการประสบอุบัติเหตุได้รับความเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2544 นาย จ. ผู้อำนวยการศูนย์ประจำจังหวัด ห. ได้ขับรถยนต์กระบะ หมายเลขทะเบียน ก. ประสบอุบัติเหตุขณะเดินทางกลับจากการไปราชการที่บ้าน กุวานทอง เมื่อถึงบริเวณที่เกิดเหตุมีฝนตกหนักถนนลื่น รถได้เสียหลักชนเสาข้างทาง เป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 54,751.90 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุครั้งนี้เกิดจากเหตุสุดวิสัยเนื่องจากฝนตก ถนนลื่น บริเวณที่เกิดเหตุเป็นโค้งอันตราย ซึ่งเกิดอุบัติเหตุเป็นประจำ ประกอบกับเป็นช่วงเวลากลางคืน ทักษะวิสัยไม่ดี จึงไม่ถือว่าเป็นความผิดที่จะต้องให้ นาย จ. เป็นผู้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2544 นาย จ. ขณะดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ประจำจังหวัด ห. ได้ขออนุญาตใช้รถยนต์กระบะหมายเลขทะเบียน ก. ของศูนย์ไปราชการนิเทศงานวิชาชีพที่บ้าน ตำบล น. อำเภอ ม.จังหวัด ห. และขับที่รถคันดังกล่าวด้วยตนเองเนื่องจากศูนย์มีพนักงานขับรถเพียงคนเดียวและในวันดังกล่าว พนักงานขับรถดิฐระส่วนตัวโดยก่อนออกเดินทางรถอยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ดีไม่มีความชำรุดบกพร่องแต่ประการใด ขณะที่นาย จ. ขับรถยนต์เพื่อเดินทางกลับ เวลาประมาณ 21.00 น. เมื่อถึงบริเวณที่เกิดเหตุซึ่งมีป้ายเตือนว่าเป็นโค้งอันตราย สภาพถนนกว้างประมาณ 6.80 เมตร มีฝนตกหนัก ถนนลื่น ซึ่งตามปกติวิสัยของผู้ขับขี่ควรจะต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษเพื่อป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุ ประกอบกับไม่ปรากฏว่ามีเหตุแทรกแซงใดมาทำให้รถประสบอุบัติเหตุ หากนาย จ. ได้ชะลอความเร็วให้เหมาะสมกับสภาพถนนและขับรถด้วยความระมัดระวังก็จะไม่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุขึ้น การที่นาย จ. ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังในการขับขี่ทำให้รถเสียหลักไปชนเสาข้างทางฝั่งตรงข้ามเป็นเหตุให้รถยนต์ได้รับความเสียหาย พุทธิการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย จ. จึงต้องรับผิดชอบใช้ ค่าเสียหาย เมื่อคำนึงถึงพฤติการณ์



และความร้ายแรงแห่งการกระทำ จึงให้นาย จ. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหายจำนวน 54,751.90 บาท คิดเป็นเงิน 27,375.95 บาท

สนั่น มีแก้ว ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 24/50/2547

ประเภทสำนวน ทรัพย์ลินเสียหาย

เรื่อง รถยนต์บรรทุกหกล้อหมายเลขทะเบียน ก. ของทางราชการประสบอุบัติเหตุได้รับความเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2542 นาย จ. พนักงานขับรถยนต์ ได้ขับรถยนต์บรรทุกหมายเลขทะเบียน ก. เพื่อนำคณะอาจารย์และนักศึกษาจำนวน 32 คน พร้อมสัมภาระกลับจากการไปจัดกิจกรรมวันเด็กที่โรงเรียนบ้านขุนวาง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อเดินทางมาถึงบริเวณที่เกิดเหตุซึ่งเป็นทางโค้งและเนินสูง นาย จ. ลดความเร็วลงและพยายามเปลี่ยนเกียร์จากเกียร์ 3 เป็นเกียร์ 2 แต่ไม่สามารถเปลี่ยนเกียร์ได้ รถจึงพุ่งลงมาตามถนนด้วยความเร็วตามแรงโน้มถ่วงของโลก เป็นเหตุให้รถยนต์บรรทุกของทางราชการได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงิน 76,060 บาท นักศึกษาเสียชีวิต 1 คน และบาดเจ็บจำนวน 26 คน

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** เห็นควรตั้งฟ้องนาย จ. ในข้อหาขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นเสียชีวิตและบาดเจ็บ

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เมื่อนาย จ. ขับรถมาถึงบริเวณที่เกิดเหตุ นาย จ. ได้ลดความเร็วลงเหลือไม่เกิน 30 กิโลเมตรต่อชั่วโมง แล้วพยายามเปลี่ยนเกียร์จากเกียร์ 3 เป็นเกียร์ 2 แต่ไม่สามารถเปลี่ยนเกียร์ได้โดยไม่ทราบสาเหตุ และได้พยายามห้ามล้อด้วยการแตะเบรกแล้ว ความเสียหายที่เกิดขึ้นมิได้เกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย จ. หรือข้าราชการคนใด จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า ก่อนที่นาย จ. จะนำรถยนต์ออกใช้ปฏิบัติงานนั้น ศูนย์ประจำจังหวัดเชียงใหม่ได้ดำเนินการตรวจสอบสภาพรถยนต์ว่าอยู่ในสภาพใช้งานได้ตามปกติแล้ว ขณะเดินทางนาย จ. ได้ขับรถยนต์ด้วยความเร็วประมาณ 50 กิโลเมตรต่อชั่วโมง สำหรับทางตรงหรือพื้นราบ และความเร็วประมาณ 30 กิโลเมตรต่อชั่วโมงสำหรับทางคดโค้งหรือเนินเขาที่มีความลาดชันเมื่อมาถึงที่เกิดเหตุซึ่งเป็นทางโค้งและเนินสูง นาย จ. ได้ลดความเร็วลงเหลือไม่เกิน 30 กิโลเมตรต่อชั่วโมงและพยายามเปลี่ยนเกียร์จากเกียร์ 3 เป็นเกียร์ 2 แต่ไม่สามารถเปลี่ยนเกียร์ได้





โดยไม่ทราบสาเหตุ รถยนต์จึงพุ่งลงมาตามถนนด้วยความเร็วตามแรงโน้มถ่วงของโลก ซึ่งนาย จ. ได้พยายามห้ามล้อด้วยการแตะเบรกแล้ว แต่ไม่สามารถควบคุมรถยนต์เอาไว้ได้ รถยนต์จึงไถลงมาตามถนน และพลิกคว่ำได้รับความเสียหาย การที่นาย จ. ไม่ใช่ความระมัดระวังในการขับขี่รถยนต์ให้เพียงพอตามวิสัย และพฤติการณ์ของผู้ขับขี่รถยนต์โดยทั่วไป เป็นเหตุให้รถยนต์บรรทุกของทางราชการ ไถลงจากเนินเขา และพลิกคว่ำได้รับความเสียหาย พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อแต่ยังไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย จ. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

สนั่น มีแก้ว ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 28/81/2547

ประเภทสำนวน ทุจริต/ขาดบัญชี

เรื่อง การรับเงินค่าแบบพิมพ์และค่าธรรมเนียมแล้วยกออกไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย ส. มีหน้าที่รับเงินค่าแบบพิมพ์และค่าธรรมเนียมและนำเงินดังกล่าวส่งกองคลัง แต่นาย ส. ได้รับเงินตามหน้าที่ราชการแล้วได้ทำการแก้ไขปลอมแปลงวันที่ รายการและจำนวนเงินในสำเนาใบเสร็จรับเงินที่นำส่งกองคลังให้มีจำนวนน้อยกว่าที่รับจริงและหรือไม่นำส่งเงินตามใบเสร็จรับเงินให้กองคลัง จากนั้นได้นำเงินส่วนต่างที่เกิดจากการแก้ไขปลอมแปลงสำเนาใบเสร็จรับเงินและหรือจำนวนเงินตามใบเสร็จรับเงินที่ไม่มีการนำส่งคลังดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว โดยมีขอบ เป็นเงินจำนวน 75,730 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** นาย ส. จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน 75,730 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

นาย ว. เป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของนาย ส. ซึ่งมีหน้าที่กำกับและแนะนำ ตรวจสอบและบังคับบัญชาการปฏิบัติหน้าที่ราชการของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอแต่ นาย ว. ได้ปล่อยปละละเลยไม่ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ราชการของนาย ส. โดยไม่ควบคุม กำกับดูแลให้นาย ส. นำเงินรายได้ค่าแบบพิมพ์และค่าธรรมเนียมส่งกองคลังตามระเบียบ ไม่ตรวจสอบเอกสารการนำส่งเงินและสำเนาใบเสร็จรับเงินอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ จึงเป็นช่องทางให้นาย ส. กระทำการทุจริต พฤติการณ์เป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ 40 คิดเป็นเงิน 30,292 บาท

นาย อ. เป็นผู้บังคับบัญชาของนาย ส. และนาย ว. มีหน้าที่ควบคุม กำกับดูแล วางแผน วินิจฉัยสั่งการและบังคับบัญชาการปฏิบัติหน้าที่ราชการของผู้ใต้บังคับบัญชา แต่นาย อ. ได้ปล่อยปละละเลยไม่ควบคุมดูแลบังคับบัญชา ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบคำสั่งของทางราชการไม่ควบคุมการรับเงินและส่งเงินของผู้ใต้บังคับบัญชา จึงเป็นช่องทางให้นาย ส. กระทำการทุจริต พฤติการณ์เป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ 60 คิดเป็นเงิน 45,438 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นควรให้นาย ส. ในฐานะผู้ทุจริตรับผิดชอบชำระเงินในอัตราร้อยละ 80 คิดเป็นเงิน 60,584 บาท นาย ว. และนาย อ. ในฐานะผู้บังคับบัญชาชั้นต้นและชั้นเหนือขึ้นไปตามของนาย ส. รับผิดชอบชำระเงินเป็นจำนวนเท่ากันในอัตราร้อยละ 10 ของความเสียหายคิดเป็นเงินคนละ 7,573 บาท



**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาจากข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานตามสำนวนการสอบสวนแล้วเห็นว่า มีผู้ต้องรับผิด ดังนี้

1. นาย ส. มีหน้าที่รับเงินค่าแบบพิมพ์และ ค่าธรรมเนียมและนำเงินดังกล่าวส่งกองคลัง แต่เมื่อ นาย ส. ได้รับเงินแล้วได้ทำการแก้ไขปลอมแปลงวันที่ รายการ และจำนวนเงิน สำเนาใบเสร็จรับเงิน (สีฟ้า) ที่ต้องนำส่งกองคลังให้มีจำนวนน้อยกว่าจำนวนเงินที่รับจริง ซึ่งไม่ตรงตามสำเนาใบเสร็จรับเงินต้นฉบับที่ติดกับเล่มและมีกรณีไม่มีการนำส่งเงินพร้อมสำเนาใบเสร็จรับเงิน (สีฟ้า) ให้กองคลังตามระเบียบโดยกระทำการทุจริตเบียดบังเอาเงินส่วนต่างที่เกิดจากการแก้ไขปลอมแปลงและจำนวนเงินตามสำเนาใบเสร็จรับเงิน และจำนวนเงินตามใบเสร็จรับเงินรับเงินที่ไม่มีการนำส่งกองคลังดังกล่าวไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว พฤติการณ์มิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่นาย ส. จึงต้องรับผิดเต็มจำนวน 75,730 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. นาย อ. ผู้อำนวยการกอง และ นาย ว. ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างานธุรการ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของนาย ส. มีหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลบังคับบัญชาการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบและคำสั่งของทางราชการ แต่บุคคลทั้งสองได้ปล่อยปละละเลยไม่ควบคุมดูแลการรับส่งเงินของผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นเหตุให้นาย ส.อาศัยโอกาสกระทำการทุจริตแก้ไขสำเนาใบเสร็จรับเงินและรับเงินแล้วไม่นำส่งกองคลังแล้วเบียดบังเงินของทางราชการไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวเป็นช่วงระยะเวลาจนถึง 2 ปี อีกทั้งนาย อ. จะได้มอบหมายให้ฝ่ายบริการตรวจสอบและงานธุรการเป็นผู้ดำเนินการจัดทำตราขงลายมือชื่อของตนเป็นผู้ใช้และเก็บรักษาตราขง เพื่อใช้ประทับในใบเสร็จรับเงิน ในฐานะหัวหน้างานมาตรฐานสินค้าโดยไม่ควบคุม อันเป็นช่องทางให้เกิดการกระทำผิดโดยง่าย พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ นาย อ. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 40 ของค่าเสียหายทั้งหมดคิดเป็นเงิน 30,292 บาท และให้นาย ว. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 60 ของค่าเสียหายทั้งหมด คิดเป็นเงิน 45,438 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



อนึ่ง หากกรม ก. ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนาย ส.เมื่อนำรวมกับจำนวนเงินที่นาย ว. และนาย อ. ได้ชดใช้ไว้เกินมูลค่าความเสียหายให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินแก่นาย ว. และนาย อ. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดชอบและที่ได้ชำระของแต่ละคนต่อไป

สุชาติพงษ์ โปธิศรี ย่อ  
มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 29/84/2547

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์หมายเลขทะเบียน ก. ของวิทยาลัย จ. ประสบอุบัติเหตุพลิกคว่ำ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2545 เวลาประมาณ 09.30 น. นาย ก. ผู้อำนวยการวิทยาลัย จ. ได้ขับขี้อยนต์หมายเลขทะเบียน ก. ของวิทยาลัย จ. กลับจากปฏิบัติราชการที่จังหวัด ว. เมื่อเดินทางมาถึงบริเวณที่เกิดเหตุ โดยนาย ก. ได้ขับรถในช่องทางเดินขวาและได้มีรถยนต์บรรทุกที่แล่นอยู่ช่องทางวิ่งด้านซ้ายหักหลบถนนที่ชำรุดในช่องทางวิ่งด้านซ้ายเข้ามาในช่องทางของนาย ก. ทำให้นาย ก. ต้องหักหลบออกไหล่ทางและเสียหลักพุ่งลงช่องกลางระหว่างถนนพลิกคว่ำ ทำให้อยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน 100,000 บาท นาย ก. ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อยและไม่ได้แจ้งความต่อพนักงานสอบสวนเนื่องจากเห็นว่าไม่มีคู่กรณี

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า นาย ก. ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยได้ใช้ความระมัดระวัง มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงแต่อย่างใด จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2545 เวลาประมาณ 9.30 น. รถยนต์หมายเลขทะเบียน ก. ของวิทยาลัย จ. ประสบอุบัติเหตุพลิกคว่ำได้รับความเสียหาย เนื่องจากนาย ก. ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย จ. ได้ขับขี้อยนต์คันดังกล่าวกลับจากปฏิบัติราชการเพียงคนเดียว ระหว่างทางได้หักหลบรถยนต์บรรทุก ซึ่งแล่นตัดหน้าเข้ามาในช่องทางเดินทางรถของทางราชการอย่างกระทันหันในขณะนั้นไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย ก. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

ทรงฤทธิ์ วัฒนะเวชศักดิ์ ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 29/86/2547

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินสูญหาย

เรื่อง เงินสดและครุภัณฑ์ของศูนย์ บ. สูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างวันที่ 14-15 เมษายน 2543 ได้มีคนร้ายเข้าไปโจรกรรมครุภัณฑ์ของศูนย์ บ. จังหวัด พ. โดยนาง ก. ซึ่งมีหน้าที่อยู่เวรในช่วงกลางวันของวันที่ 14 เมษายน 2543 แต่มิได้มาอยู่เวร นาย ว. ซึ่งมีหน้าที่อยู่เวรในช่วงกลางคืน ได้เดินทางกลับบ้านต่างจังหวัดและได้แจ้งด้วยวาจาให้สืบเอก จ. หัวหน้าศูนย์รับทราบ แต่มิได้สั่งการให้ผู้ใดอยู่เวรแทน โดยในวันเกิดเหตุ นาย ก. ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ปิด-เปิดไฟบริเวณรอบสำนักงาน แจ้งว่าช่วงเย็นของวันที่ 14 เมษายน 2543 คนได้เข้ามาเปิดไฟที่ศูนย์ เหตุการณ์ยังปกติ กระทั่งในช่วงเช้าของวันที่ 15 เมษายน 2543 ได้มาปิดไฟตามปกติพบว่าสำนักงานถูกจับแะ เงินสดและครุภัณฑ์สูญหายไป 8 รายการ

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** อยู่ระหว่างการดำเนินการสอบสวนหาตัวคนร้าย

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่า สืบเอก จ. หัวหน้าศูนย์ในฐานะผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับบุคลากรและทรัพย์สินของทางราชการหรือมอบหมายให้ผู้ใดอยู่เวรแทน ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 29,500 บาท นาย ว. และนาง ก. ในฐานะเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติหน้าที่อยู่เวรตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาต้องชดใช้ค่าเสียหาย จำนวนคนละ 22,750 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** ให้สืบเอก จ. และนาย ว. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน ส่วนนาง ก. ไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** แยกพิจารณาความรับผิดของเจ้าหน้าที่ได้ดังนี้

1. สืบเอก จ. ตำแหน่งหัวหน้าศูนย์ในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับบุคลากรและทรัพย์สินของทางราชการ อีกทั้งในวันเกิดเหตุผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้อยู่เวรรักษาสถานที่ราชการได้แจ้งด้วยวาจาว่าจะไม่อยู่ สืบเอก จ. ก็มีได้มีการสั่งการหรือมอบหมายให้ผู้ใดอยู่เวรรักษาการแทน พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้สืบเอก จ. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหายหลังการหักค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินแล้ว



2. นาย ว. ตำแหน่งครูอาสา ในฐานะได้รับคำสั่งให้เป็นผู้อยู่เวรในวันที่ 14 เมษายน 2543 เวลา 18.00 น. – 7.00 น. ของวันรุ่งขึ้น แต่มิได้มาปฏิบัติหน้าที่อยู่เวร และมีได้กระทำการใด ๆ ที่ขัดแย้ง เพื่อให้มีผู้อยู่เวรแทนหากตนไม่สามารถอยู่เวรยามได้ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ว. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหาย หลังจากหักค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินแล้ว

3. นาง ก. ตำแหน่งครู ในฐานะได้รับคำสั่งให้เป็นผู้อยู่เวร ในวันที่ 14 เมษายน 2543 เวลา 7.00 น. – 18.00 น. แต่มิได้มาปฏิบัติหน้าที่อยู่เวร ถือว่าได้ละเว้นไม่กระทำตามคำสั่ง แต่ที่ข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามการสอบสวนประกอบกับคำให้การของนาย ก. ว่า นาย ก. ได้มาเปิดไฟฟ้าที่ศูนย์ฯ ในวันที่ 14 เมษายน 2543 เวลา 18.00 น. เหตุการณ์ยังปกติ เมื่อไม่ปรากฏว่าทรัพย์สินได้ถูกโจรกรรมไปในช่วงเวลาที่นาง ก. ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่อยู่เวร นาง ก. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

มนต์ชัย เพ็ชรร่วง ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 29/87/2547

ประเภทสำนวน ลักทรัพย์

เรื่อง ผู้นิรภัยของวิทยาลัยเทคนิค ต. ถูกทำลายและเงินสดในตู้สูญหายจำนวน 40,549.41 บาท

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 14-15 พฤษภาคม 2541 เวลากลางคืน ได้มีคนร้ายไม่ทราบจำนวนเข้าไปโจรกรรมโดยทำลายตู้นิรภัยของวิทยาลัยเทคนิค ต. ซึ่งเก็บรักษาไว้ภายในห้องธุรการชั้น 1 ของอาคารอำนวยการและลักเงินสดในตู้ไปจำนวน 40,549.41 บาท ซึ่งในวันดังกล่าวเจ้าหน้าที่ทุกคนต่างปฏิบัติหน้าที่ของตนตามปกติ จากผลการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุสันนิษฐานว่า คนร้ายน่าจะเข้าทางหน้าต่างด้านตึกอำนวยการตรงห้องงานการเงินซึ่งมีตู้เอกสารขนาดใหญ่ตั้งปิดบานหน้าต่าง โดยพบร่องรอยเท้าและเก้าอี้วางอยู่และออกทางหน้าต่างอีกช่องหนึ่งเนื่องจากพบเศษหินเจียรและฝ้ายคลุมโต๊ะที่ใช้เป็นเครื่องมือตัดเจาะตู้นิรภัย ผลจากการสอบสวนของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรจังหวัด ต. จากสถานที่เกิดเหตุไม่พบร่องรอยการจับแยะจากภายในและนอกตัวอาคาร อีกทั้งรอยนิ้วมือและฝ้ายมือที่ได้จากที่เกิดเหตุไม่ตรงกับบุคคลใดในวิทยาลัย

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า พยานพฤติการณ์แวดล้อมทั้งก่อนและหลังเกิดเหตุ คนร้ายไม่ทราบจำนวนได้ปีนหน้าต่างซึ่งมิใช่ทางเข้า-ออกโดยตรงเข้าไปทำการเจาะตู้นิรภัยและจับประตูนิรภัยด้านหลังได้เงินจำนวนทั้งสิ้น 40,549.41 บาท โดยไม่ปรากฏว่าเป็นความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่คนใดภายในวิทยาลัย เนื่องจากทุกคนได้ปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละคนอย่างครบถ้วน จึงเห็นว่า ไม่มีบุคคลใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** สำนักงานคณะกรรมการ ก.พิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานประกอบกับความเห็นของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรจังหวัดตรังปรากฏว่า ระหว่างวันที่ 14-15 พฤษภาคม 2541 เวลากลางคืน ได้มีคนร้ายไม่ทราบจำนวนเข้าไปโจรกรรมทรัพย์สินของวิทยาลัยเทคนิค ต. โดยทำลายตู้นิรภัยและลักเงินสดไปเป็นจำนวน 40,549.41 บาท โดยปีนเข้าทางหน้าต่างและเข้าไปเจาะตู้นิรภัย ซึ่งมีการวางแผน เป็นอย่างดีคือลักลอบเปิดหน้าต่างตรงบานที่มีตู้เก็บเอกสารขนาดใหญ่ปิดบังเพื่อป้องกันการ





รู้เห็นของเวรยามมีการจัดเตรียมฝักคลุมการจราจรเพื่อไม่ให้เกิดเสียงดังและใช้หินเจียรมาตัดเจาะตู้นิรภัย ประกอบกับพื้นที่บริเวณวิทยาลัยเทคนิค ต. มีต้นไปไม้ปกคลุมทั่วไปและเป็นสวนยางพารา เป็นการยากที่จะป้องกันเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกคนได้ปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ ไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการกระทำด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบ ค่าเสียหาย

พรพรรณฯ สิงขรบุตร ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 30/90/2547

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์ของทางราชการประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย บ. พนักงานขับรถได้รับคำสั่งให้ขับรถยนต์ของทางราชการไปรับ-ส่ง  
คนงานตัดหญ้าข้างทางขณะขับรถรับคนงานกลับที่พักเพื่อรับประทานอาหารกลางวัน รถยนต์ไปประสบ  
อุบัติเหตุขณะวิ่งลงเนิน พวงมาลัยรถได้สะบัดจนไม่สามารถบังคับรถได้ และรถได้ตีวงกลับไปทางด้านขวา  
เป็นเหตุให้รถตกลงไปข้างทางเกิดความเสียหายมูลค่าความเสียหายคิดเป็นทั้งสิ้น 55,000 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า อุบัติเหตุเกิดจาก  
ความชำรุดบกพร่องของอุปกรณ์ที่เสื่อมไปตามสภาพซึ่งพนักงานขับรถไม่อาจจะทราบถึงความผิดปกติ  
ของอุปกรณ์นั้น ๆ ได้ก่อนการเกิดเหตุ จึงเป็นเหตุสุดวิสัย ที่นาย บ. จะสามารถป้องกันได้และมีสาเหตุจาก  
ความประมาทของนาย บ. นาย บ. จึงไม่ต้องรับผิด

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบด้วยกับคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

**ประเด็นที่พิจารณา** มีบุคคลใดต้องรับผิดหรือไม่ อย่างไร

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** อุบัติเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นจากพวงมาลัยสะบัด  
เพราะลูกหมากคันชักหลุด เป็นการเสื่อมสภาพจากการใช้งาน เนื่องจากรถยนต์ดังกล่าวได้ใช้งานอยู่ในภูมิ  
ประเทศที่ลาดชัน และสภาพทางขรุขระเป็นลูกรัง ซึ่งข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่า พนักงานขับรถกระทำการ  
โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหาย

เกษณี ตรีรัตนถวัลย์ ย่อ

เกื้อกุล ต้นวัฒนะ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 30/92/2547

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รอยนต์ับรถทุกเทศน้ำบาด พ. ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย ศ. พนักงานขับรถได้รับคำสั่งให้ขับรถบรรทุกน้ำในการจำลองเหตุการณ์เพลิงไหม้โรงงาน ขณะขับรถตามขบวนรถดับเพลิงปรากฏว่ามีรถเก๋งวิ่งสวนผ่านรถตรวจการณ์รถดับเพลิงแล้วเข้ามาในเส้นทางเดินรถของนาย ศ. นาย ศ. จึงหักพวงมาลัยหลบแต่เนื่องจากถนนเป็นทางโค้ง ประกอบกับแรงกระเพื่อมของน้ำที่บรรทุกไม่เต็มถัง ก่อให้เกิดแรงเหวี่ยงทำให้รถเสียการทรงตัวพลิกคว่ำลงข้างทาง ความความเสียหายมูลค่าความเสียหายคิดเป็นทั้งสิ้น 270,000 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า อุบัติเหตุดังกล่าวเกิดจากความประมาทเลินเล่อของคนขับรถเก๋งสีขาวที่ขับรถฝ่าฝืนกฎจราจรโดยขับรถเข้าไปในเส้นทางของบุคคลอื่นจึงก่อให้เกิดอุบัติเหตุ อุบัติเหตุดังกล่าวจึงเกิดจากเหตุสุดวิสัย นาย ศ. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

**ประเด็นที่พิจารณา** มีบุคคลใดต้องรับผิดหรือไม่ อย่างไร

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางละเมิดทางแพ่ง** อุบัติเหตุและความเสียหายเกิดจากบุคคลภายนอกที่ขับรถออกนอกเส้นทางเดินรถเข้ามาในเส้นทางของรถยนต์บรรทุกน้ำที่ นาย ศ. ขับอยู่ เมื่อ นาย ศ. หักพวงมาลัยของตนออกไปทางซ้ายเพื่อหักหลบรถคันดังกล่าว เป็นเหตุให้รถยนต์บรรทุกน้ำที่มีน้ำบรรทุกอยู่เกือบเต็มถังกระเพื่อมเกิดแรงเหวี่ยงจนทำให้รถพลิกคว่ำ พฤติการณ์ไม่ปรากฏว่า นาย ศ. กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการเสียหาย นาย ศ. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

เกษณี ตรีรัตนถวัลย์ ย่อ

เกื้อกูล ตันวัณณะ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 30/95/2547

ประเภทสำนวน ทรพณ์สินเสียหาย

เรื่อง การบุกรุกสวนป่า ม.

**สรุปข้อเท็จจริง** วันที่ 20 มกราคม 2543 นาย ส. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันตรวจปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ในพื้นที่สวนป่า ม. พบการกระทำผิดโดยสภาพพื้นที่ที่ถูกบุกรุกแผ้วถางการก่อสร้างเพื่อยึดถือครองจำนวน 15-3-87 ไร่ มีไม้สักจำนวน 110 ท่อน ไม่พบและไม่ทราบตัวผู้กระทำผิด

พยานบุคคลที่เกี่ยวข้องต่างให้การสอดคล้องกันว่า สำนักงาน ป. กำหนดให้หัวหน้าสวนป่า มีหน้าที่ควบคุมรับผิดชอบการปฏิบัติงานตามแผนปลูกป่าและงานบำรุงป่า ซึ่งบริเวณสวนป่า ม. มีพื้นที่รวม 6,270 ไร่ โดยมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่เพียงคนเดียวในการออกตรวจลาดตระเวนเพื่อป้องกันและปราบปรามการลักลอบตัดฟันไม้ในสวนป่า จึงต้องติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ แล้วรายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบทุกเดือน

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า เจ้าหน้าที่มีอัตรากำลังเพียง 1 คน ซึ่งปฏิบัติการตรวจลาดตระเวนอย่างสม่ำเสมอ ความเสียหายที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากเหตุภายนอกไม่ทราบว่าเจ้าหน้าที่ กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงก่อให้เกิดความเสียหาย จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแต่อย่างใด

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบด้วยความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง **ประเด็นที่พิจารณา** มีบุคคลใดต้องรับผิดหรือไม่ อย่างไร

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่า พื้นที่สวนป่า ม. มีพื้นที่ที่ต้องรับผิดชอบดูแลบำรุงรักษาและมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ดูแลสวนป่าเพียง 1 คน ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติตามคำสั่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัดในการออกตรวจพื้นที่ที่ได้รับมอบอย่างสม่ำเสมอ ประกอบกับความเสียหายเกิดขึ้นจากกระทำของบุคคลภายนอก พฤติการณ์ไม่ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงแต่ประการใด จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าเสียหาย เห็นควรให้ยุติเรื่องได้

เกษณี ตริรัตนวัลย์ ย่อ

เกื้อกุล ตันวิฒนะ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 75/586/2547

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินสูญหาย

เรื่อง ทรัพย์สินของแผนกศิลปะการถ่ายภาพ ถูกคนร้ายโจรกรรม

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างวันอาทิตย์ที่ 10 สิงหาคม 2546 เวลา 13.00 น. ถึงวันจันทร์ที่ 11 สิงหาคม 2546 เวลาประมาณ 07.00 น ได้มีคนร้ายไปโจรกรรมทรัพย์สินในอาคาร 3 ของแผนกศิลปะการถ่ายภาพ ของสถาบัน ท. เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการได้รับความเสียหาย และครุภัณฑ์ประเภทอุปกรณ์การถ่ายภาพที่เก็บรักษาไว้ในห้องพัสดุสูญหาย ซึ่งในวันอาทิตย์ที่ 10 สิงหาคม 2546 นาง ศ. และนางสาว ก. ครูเวรตอนกลางวัน นาย ว. ครูเวรตอนกลางคืน และนาย ส. ผู้ตรวจเวรได้มาปฏิบัติหน้าที่เวรยามตามปกติ โดยได้เดินดูความสงบเรียบร้อยรอบๆวิทยาเขตก่อนกลับและก่อนเข้านอน โดยเมื่อวันจันทร์ที่ 11 สิงหาคม 2546 เวลาประมาณ 07.00 น. นาย ป. (นักการภารโรง) ได้ขึ้นไปปฏิบัติหน้าที่ ณ อาคาร 3 ชั้น 6 แผนกศิลปะการถ่ายภาพพบทรัพย์สินถูกทำลายประตูเหล็กคัตเปิดอยู่และที่ชั้น 5 พบว่าห้องพัสดุหลายห้องประตูเปิดไว้ ถูกบิดประตูถูกทำลาย สิ่งของในห้องถูกรื้อค้น ซึ่งในวันจันทร์ที่ 9 สิงหาคม 2546 หลังจากเลิกการเรียนการสอนแล้วนาย อ. (นักการภารโรง) ไม่ได้ทำการปิดล็อกการใช้ลิฟท์และไม่ดึงประตูเหล็กม้วน ซึ่งอยู่ตรงบริเวณชั้นล่างเชิงบันไดทางขึ้นชั้นบนของอาคาร จึงทำให้คนร้ายขึ้นไปโจรกรรมครุภัณฑ์ที่อยู่ด้านบนได้ง่าย

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** อยู่ระหว่างการดำเนินการสอบสวนหาตัวคนร้าย

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่า นาย ป. นักการภารโรงประจำชั้น นาย ส. และ นาย ฉ. อาจารย์ผู้ดูแลรับผิดชอบ ในการเก็บรักษาอุปกรณ์การถ่ายภาพได้ใช้ความระมัดระวังในการดูแลเก็บรักษาทรัพย์สินราชการเป็นอย่างดีแล้ว การที่คนร้ายได้ทำลายสิ่งกีดขวางโดยทำลายลูกบิดประตูเหล็กคัต และสายยูกล้องกุญแจประตู อีกทั้งการทำลายลูกบิดประตูห้องพัสดุหมายเลข 361 และทำลายสายยูกล้องกุญแจตู้เหล็ก 2 บาน จึงไม่ใช่เป็นการกระทำละเมิดของบุคคลดังกล่าว

สำหรับนาย อ. เนื่องจากมิได้ดึงประตูเหล็กม้วนมาปิดล็อกบันไดทางขึ้นหรือปิดล็อกประตูลิฟท์ ถือว่าเป็นการบกพร่อง ไม่ใช้ความระมัดระวังไม่เอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวิสัยและพฤติการณ์ซึ่งบุคคลในฐานะที่เป็นนักการภารโรงพึงต้องปฏิบัติ ทำให้บุคคลอื่นอาศัยโอกาสดังกล่าวเข้าไปโจรกรรมทรัพย์สินของทางราชการในอาคาร 3 ได้ ถือเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้น แต่กรณีนี้มีปัญหาจากวัฒนธรรม การเรียนการสอนของอาจารย์และนักศึกษาที่มักอยู่ปฏิบัติงานต่อเนื่องในตอนเย็นหรือเวลากลางคืน และวันหยุดราชการ จึงให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 20 ของมูลค่าทรัพย์สินที่สูญหาย หลังจากหักค่าเสื่อมราคาแล้ว



**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า ระหว่างวันที่ 10-11 สิงหาคม 2546 อุปกรณ์กล้องถ่ายภาพ ของสถาบัน ท. สูญหายไป 9 รายการ เกิดจากคนร้ายไม่ทราบว่าเป็นผู้ใดโจรกรรมไปจากตู้เหล็กในห้องพักรักษาหมายเลข 361 โดยจัดประตูห้องชั้น 2 ชั้น 5 ชั้น 6 อาคาร 3 โดย นาง ศ. และนางสาว ก. ครูเวรตอนกลางวัน นาย ว. ครูเวรตอนกลางคืน และ นาย ส. ผู้ตรวจเวรได้มาปฏิบัติหน้าที่เวรยามตามคำสั่งของสถาบัน ท. ตามปกติ โดยได้เดินดูความสงบเรียบร้อยรอบๆ ก่อนกลับและก่อนเข้านอน ไม่ปรากฏว่าครูเวรและผู้ตรวจเวรดังกล่าวกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

สำหรับนาย อ. (นักการภารโรง) ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ต้องปิดล็อกลิฟท์และประตูเหล็กม้วน แต่มิได้กระทำการปิดล็อกลิฟท์และประตูเหล็กม้วนจึงทำให้ทรัพย์สิน ซึ่งเก็บรักษาไว้ในห้องพักรักษาชั้น 6 ห้อง 361 ถูกคนร้ายโจรกรรมไปได้โดยง่าย พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย อ. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย ตามนัย มาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้นาย อ. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 25 ของค่าเสียหาย หลังจากหักค่าเสื่อมราคาและเงินที่ได้รับชดใช้จากองค์การ ค. จำนวน 20,000 บาท แล้ว คิดเป็นเงิน 60,620.31 บาท

มนต์ชัย เพ็ชรร่วง ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 87/623/2547

ประเภทสำนวน เพลิงไหม้

เรื่อง เพลิงไหม้อาคารเรียนโรงเรียนบ้าน น.

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2544 เวลาประมาณ 02.40 น. เกิดเหตุเพลิงไหม้อาคารเรียน จำนวน 2 หลัง และครุภัณฑ์ของโรงเรียนบ้าน น. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้าน ค. สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน ประมาณ 924,250 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** เพลิงไหม้ไม่ได้เกิดจากการกระทำผิดอาญาฐานกระทำ ให้เกิดเพลิงไหม้โดยประมาทและเป็นเหตุให้ทรัพย์สินผู้อื่นเสียหาย ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 225 แต่เป็นอุบัติเหตุ จึงงดการสอบสวน

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่มีผู้ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายแก่ทางราชการหรือไม่จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบ** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า สาเหตุการเกิด เพลิงไหม้อาคารเรียนแบบ 008 ขนาด 3 ห้องเรียน และอาคารเรียนแบบ ป 1 ข.ขนาด 4 ห้องเรียน พร้อมครุภัณฑ์ ของโรงเรียนบ้าน น. ได้รับความเสียหายน่าเชื่อว่าเกิดจากการสะสมความร้อนเป็นจำนวนมากที่สายไฟฟ้า บริเวณจุดต้นเพลิง เนื่องจากการชำรุดเสื่อมสภาพหรือใช้งานต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลาานจนทำให้เกิด เพลิงลุกไหม้ทำความเสียหาย ตามความเห็นของวิทยาการจังหวัดสุโขทัย ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยนาย ส. ครูเวร และนาย ก.ผู้ตรวจเวร ได้มาปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของโรงเรียนตามปกติ ไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหาย



เกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

สุรเชษฐ สุขจิตร ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ





สำนวนเลขที่ 89/630/2547

ประเภทสำนวน ทูจริต

เรื่อง การทูจริตโครงการพัฒนาแหล่งน้ำของ องค์การบริหารส่วนตำบล ล.

**สรุปข้อเท็จจริง** ในปีงบประมาณ 2539 สภาตำบล ล.(ปัจจุบันคือองค์การบริหารส่วนตำบล ล.) จัดทำโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรของบ้าน ห. โดยดำเนินการขุดลอกคลอง ในวงเงิน 988,140 บาท ซึ่งเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2539 ได้ทำสัญญาจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ก. ผู้รับจ้าง มีกำหนดแล้วเสร็จภายใน 90 วันนับแต่วันดังกล่าว แต่ปรากฏว่าเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2539 ในขณะที่โครงการยังไม่แล้วเสร็จ ได้มีการเบิกถอนเงินจำนวน 988,140 บาท จากธนาคาร โดยมี นาย ร. นาย ก. และนาย ป. เป็นกรรมการลงนามถอนเงินดังกล่าวตามหลักฐานสมุดคู่ฝากบัญชีเงินออมทรัพย์ธนาคาร จากการตรวจสอบเมื่อปี 2544 พบว่าโครงการขุดลอกคลอง มีการดำเนินการไปเพียงบางส่วน ส่วนที่เหลือไม่มีการดำเนินการแต่อย่างใด ค่าเสียหายคิด เป็นเงิน 407,695 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** มีความเห็นสั่งฟ้องนาย ร. นาย ป. และนาย ก. ในฐานความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83,147 พนักงานอัยการจังหวัดพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ต้องหาทั้งสามเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำความผิดฐานทูจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ซึ่งเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทูจริต ดังนั้น สถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอเมือง ข. จึงส่งสำนวนการสอบสวนให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทูจริตแห่งชาติพิจารณา

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่า นาย ร. ในฐานะประธานสภาตำบล นาย ป. ในฐานะเลขานุการสภาตำบล และนาย ก. ในฐานะสมาชิกสภาตำบล กระทำการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของสภาตำบล พ.ศ.2538 ข้อ 5 รวมทั้งมีพฤติกรรมที่ส่อว่ามีการสมยอมกันในการเสนอราคา บุคคลทั้งสามได้ร่วมกันเบิกจ่ายเงินของสภาตำบล ล. โดยใช้สมุดคู่ฝากบัญชีเงินออมทรัพย์ธนาคาร ตามใบถอนเงิน ลงวันที่ 26 พฤศจิกายน 2539 จำนวน 988,140 บาท มีนาย ร. เป็นผู้รับเงิน โดยที่การดำเนินงานตามโครงการยังไม่แล้วเสร็จ เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงินการเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินของสภาตำบล พ.ศ. 2538 ข้อ 5 และข้อ 25

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน โดยให้นาย ร. รับผิดชอบใช้เงินจำนวน 200,985 บาท นาย ป. รับผิดชอบใช้เงินจำนวน 120,592 บาท นาย ก. รับผิดชอบใช้เงินจำนวน 80,394 บาท



**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของสภาตำบล พ.ศ. 2538, ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงินการเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินของสภาตำบล พ.ศ. 2538, พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า เมื่อปี 2539 องค์การบริหารส่วนตำบล ล. ขณะที่ยังเป็นสภาตำบล ล. ได้จัดทำโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรของบ้าน ห. (โครงการขุดลอกคลอง) ในวงเงิน 988,140 บาท ในการขุดลอกคลองดังกล่าว สภาตำบล ล. ได้ว่าจ้าง ห้างหุ้นส่วนจำกัด ค. เป็นผู้ขุดลอกคลอง โดยทำสัญญาเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2539 มีกำหนดแล้วเสร็จภายใน 90 วัน นับแต่วันดังกล่าว ซึ่งเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2539 ได้มีการเบิกจ่ายเงินตามโครงการจนครบถ้วน แต่จากการตรวจสอบที่ตั้งโครงการเมื่อปี 2544 ปรากฏว่าโครงการขุดลอกคลองดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จตามแบบที่กำหนด เหลืองานที่ยังไม่แล้วเสร็จ คือ เหลือดินที่ยังไม่ได้ขุดลอก 14,445 ลูกบาศก์เมตร ไม่ได้วางท่อ คสล. จำนวน 16 ท่อน และค่าดำเนินการฝังท่อ คิดเป็นเงินทั้งสิ้น 407,695 บาท ตามคำให้การของผู้ที่เกี่ยวข้องในชั้นสอบสวนของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจกิ่งอำเภอเมือง ย. ปรากฏว่า ในการดำเนินการตามโครงการดังกล่าวมีผู้รับผิดชอบโครงการคือ นาย ร. ประธานสภาตำบล นาย ป. เลขานุการสภาตำบล และ นาย ก. กรรมการสภาตำบล ซึ่งบุคคลทั้งสามต่างให้การว่าได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของสภาตำบล พ.ศ. 2538 แต่ปรากฏว่าบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการตามที่บุคคลทั้งสามกล่าวอ้างมีรายชื่อกับตำแหน่งไม่ตรงตามปรากฏในเอกสารคำสั่งแต่งตั้ง อีกทั้งบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งต่างให้การตรงกันว่าไม่ทราบถึงคำสั่งแต่งตั้งดังกล่าว ทั้งในการเบิกจ่ายเงินเพื่อจ่ายตามโครงการดังกล่าว นั้น สมาชิกสภาตำบลต่างให้การในชั้นสอบสวนของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจ กิ่งอำเภอเมือง ย. ว่า ตามปกติจะต้องมีการนำเรื่องเข้าที่ประชุมของสภาตำบลเพื่อขออนุมัติจ่ายเงินตามโครงการดังกล่าว แต่ในการเบิกถอนเงินดังกล่าวมิได้มีการนำเรื่องเข้าที่ประชุมทั้งนี้ในการถอนเงินดังกล่าวมีนาย ร. นาย ป. และนาย ก. เป็นผู้ลงลายมือชื่อถอนเงินของสภาตำบลจากธนาคาร ทั้งที่งานขุดลอกคลองยังไม่แล้วเสร็จ โดยนาย ก. ให้การว่าในการไปเบิกเงินจากธนาคารมีนาย ณ. และนาย ม. ร่วมเดินทางไปเบิกเงินจากธนาคารด้วย แต่บุคคลทั้งสองให้การว่าไม่ทราบและไม่ได้เกี่ยวข้องในเรื่องการเบิกจ่ายเงินแต่อย่างใด อีกทั้งยังขัดกับพยานเอกสารหลักฐานการถอนเงินของธนาคารซึ่งปรากฏว่านาย ป. และนาย ก. มอบอำนาจให้นาย ร. เป็นผู้รับเงิน จึงน่าจะเชื่อว่านาย ร. นาย ป. และนาย ก. ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ



โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรของบ้าน ห. และเป็นคณะกรรมการเบิกจ่ายเงิน พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของสภาตำบล พ.ศ. 2528 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงินการเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินของสภาตำบล พ.ศ. 2538 เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงให้ นาย ร. นาย ป. และ นาย ก. รับผิดชดใช้ค่าเสียหายจำนวน 407,695 บาท โดยให้รับผิดชอบหนึ่งส่วนคิดเป็นเงินคนละ 135,898.34 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

นพพร อุณาภาค ย่อ  
มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 93/645/2547

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ

เรื่อง เงินสดของธนาคารขาดบัญชี

**สรุปข้อเท็จจริง** เงินสดของธนาคารขาดบัญชีจำนวน 210,129 บาท เกิดจากการจ่ายเงิน (ถอนเงินฝาก) ให้ลูกค้าผิตราย ซึ่งเป็นการขอถอนเงินฝากของ นาง ส. แต่ทางสาขาจ่ายให้บุคคลอื่นซึ่งไม่ทราบว่าเป็นใคร จากการติดตามลูกค้ารายดังกล่าวไม่พบตัวลูกค้าพบแต่มารดาของ นาง ส. ยืนยันว่า นาง ส. ไปขอถอนเงินฝากจริง แต่เนื่องจากหุไม่ดีขึ้นไม่ได้ยื่นที่พนักงานเรียกชื่อ เมื่อได้รอเป็นเวลานานจึงได้มาสอบถามพนักงาน จึงทราบว่ามิบุคคลอื่นรับเงินที่ตนเองขอถอนเงินฝากจากธนาคารไป ในวันดังกล่าวมีลูกค้ารายอื่นที่มีชื่อพ้องกับนาง ส. คือ นาย ส. ขอถอนเงินฝากจำนวน 36,500 บาท จากการติดตามลูกค้าไม่พบตัวลูกค้า พบแต่มารดาและไม่พบเหตุผิดปกติแต่อย่างใด การจ่ายเงิน (ถอนเงินฝาก) ให้ลูกค้ารายเกิดขึ้นที่ช่องการจ่ายเงินของ นาง ข. โดยมีนาย ก. ที่ได้รับมอบหมายจากผู้จัดการสาขา ให้มาช่วยปฏิบัติงานเคาน์เตอร์เป็นผู้จ่ายเงินให้ลูกค้าผิตราย ทั้งนี้ การปฏิบัติงานดังกล่าวอยู่ในการควบคุม กำกับ ดูแล ของนาย ค. วิธีการจ่ายเงินให้แก่ลูกค้าในช่องการจ่ายเงินของ นาง ข. จะให้ลูกค้า ลงลายมือชื่อในใบถอนเงินฝากในฐานะผู้มีอำนาจถอนเงินตามที่ได้ให้ตัวอย่างลายมือชื่อไว้ และผู้รับเงินไปในคราวเดียวกัน หลังจากนั้นจะดำเนินการทางบัญชี (ลงเครื่องคอมพิวเตอร์) แล้วนับจำนวนเงินสดไว้กับสมุดคู่ฝากและใบถอนเงินฝาก พร้อมทั้งจะเรียกลูกค้ามารับเงินในถึงขั้นตอนนี้ นาย ก. จะเป็นคนเรียกลูกค้ามารับเงิน พร้อมกับตรวจบัตรประจำตัวประชาชนลูกค้าก่อนจ่ายเงิน โดยที่ลูกค้าไม่ต้องลงลายมือชื่อผู้รับเงินอีกครั้งหนึ่ง แต่ในกรณีของนาง ส. ได้ทำการเรียกหลายครั้ง ลูกค้าไม่ได้ออกมารับเงินจนกระทั่งมีลูกค้ารายหนึ่งมาขอรับเงิน นาย ก. ไม่ได้ขอตรวจบัตรประจำตัวประชาชนและจ่ายเงินให้กับลูกค้ารายนั้นไป

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** ให้ นาย ก. นาง ข. นาย ค. และ นาย ง. ร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ธนาคาร

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** ให้ นาย ก. นาง ข. นาย ค. นาย ง. รับผิดชอบใช้เงินแก่ธนาคารคนละ 52,532.25 บาท

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานผู้ต้องรับผิด ดังนี้

1. นาย ก. พนักงานบริการยานพาหนะ 2 ได้รับมอบหมายจากผู้จัดการสาขา ส. ให้ช่วยปฏิบัติงานหน้าเคาน์เตอร์ ไม่ปฏิบัติตามคู่มือว่าด้วยเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำที่กำหนดวิธีปฏิบัติในเรื่องการจ่ายเงินให้ลูกค้าซึ่งกำหนดให้เรียกลูกค้ามารับเงินและให้ลูกค้าลงลายมือชื่อพร้อมวันที่ในใบถอนเงินฝากหรือใบรับเงินฝากในช่องได้รับเงินครบถ้วนแล้ว ต้องตรวจสอบลายมือชื่อของ



ถูกค้าโดยการเปรียบเทียบลายมือชื่อที่ลงต่อหน้าตนกับลายมือชื่อผู้มีอำนาจถอนเงิน ซึ่งถูกค้าได้ให้ไว้เมื่อยื่นใบถอนเงินฝากซึ่งเป็นการป้องกันการจ่ายเงินฝากผิดคน แต่นาย ก.ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวโดยได้จ่ายเงินจำนวน 210,129 บาท ให้แก่ลูกค้าไปโดยมิได้ขอตรวจบัตรประจำตัวประชาชนก่อนทำให้เกิดการจ่ายเงินผิดตัว การกระทำของนาย ก.เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบของธนาคารฯ พุทธการณธ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ก.รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 25 ของค่าเสียหายทั้งหมด คิดเป็นเงิน 52,532.25 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

2. นาง ข. พนักงานการเงิน 7 ผู้รับผิดชอบจำนวนเงินที่ต้องจ่ายให้กับลูกค้าธนาคารในฐานะผู้บันทึกบัญชี ผู้ตรวจลายมือชื่อลูกค้าและเงินสดที่อยู่ในความดูแล นาง ข.ได้ให้ลูกค้าลงลายมือชื่อในใบถอนเงินฝากในฐานะผู้มีอำนาจถอนเงินและรับเงินในคราวเดียวกัน ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามคู่มือว่าด้วยเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำ หลังจากนั้นจะดำเนินการทางบัญชีและนับเงินสอดคล้องกับสมุดคู่ฝากและใบถอนเงินฝาก ส่วนนาย ก.จะเป็นผู้เรียกลูกค้าที่ละรายมารับเงินพร้อมตรวจบัตรประจำตัวประชาชนของลูกค้าก่อนจ่ายให้แก่ลูกค้าแต่ละราย นาง ข.ได้ปล่อยปละละเลยไม่ควบคุมดูแลการรับ-จ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบของธนาคาร จนเป็นเหตุให้นาย ก.ปฏิบัติงานผิดพลาดจ่ายเงินจำนวน 210,129 บาท ให้แก่ลูกค้าผิดตัว เนื่องจากมิได้ตรวจลายมือชื่อและบัตรประชาชนจนเกิดความเสียหายขึ้นแก่ธนาคาร พุทธการณธ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาง ข. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 25 ของ ค่าเสียหายทั้งหมด คิดเป็นเงิน 52,532.25 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

3. นาย ค. ผู้ช่วยผู้จัดการด้านการเงินการธนาคาร ปฏิบัติงานในฐานะผู้ควบคุมกำกับ ดูแล การปฏิบัติงานรับ-จ่ายเงิน ในระบบ Teller ให้เป็นไปตามขั้นตอนตามที่ธนาคารกำหนดได้ปล่อยปละละเลยไม่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน ไม่มีการซักซ้อมความเข้าใจของพนักงานในความรับผิดชอบก่อนขึ้นช่วยปฏิบัติงานหน้าเคาน์เตอร์ จนทำให้เกิดความเสียหายขึ้น พุทธการณธ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ค. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 25 ของค่าเสียหายทั้งหมด คิดเป็นเงิน 52,532.25 บาทตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

4. นาย ง. ผู้จัดการสาขา ได้มอบหมายให้พนักงานขึ้นช่วยปฏิบัติงานหน้าเคาน์เตอร์ แต่กลับปล่อยปละละเลยไม่ควบคุมดูแลการรับ-จ่ายเงิน ให้เป็นไปตามระเบียบของธนาคาร ประกอบกับ



ขาดการติดตามและซักซ้อมขึ้นตอนการปฏิบัติงานก่อนที่จะให้พนักงานขึ้นช่วยปฏิบัติงานหน้าเคาน์เตอร์ร่วมกับพนักงานการเงิน จนเกิดความเสียหายขึ้น พุทธิการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ง. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 25 ของค่าเสียหายทั้งหมด คิดเป็นเงิน 52,532.25 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

สุธาทิพย์ โพธิ์ศรี ย่อ

มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เดือน มกราคม 2548

สำนวนเลขที่ 37/174/2546

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง กรม ว. เรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างกรณีก่อสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบภายในสนามกีฬาไม่ถูกต้อง

**สรุปข้อเท็จจริง** กรม ว. ได้ทำสัญญาจ้างบริษัท ก. ก่อสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบภายในสนามกีฬา หลังจากเริ่มลงมือก่อสร้าง บริษัท ก. ไม่สามารถก่อสร้างตามรูปแบบในสัญญาได้ จึงขอเปลี่ยนแปลงรูปแบบรายการ กรม ว. ได้อนุมัติให้เปลี่ยนแปลงรูปแบบรายการ ได้โดยกำหนดเงื่อนไขและให้บริษัท ก. คืนเงินในส่วนที่ลดค่าก่อสร้างลง ในกรณีนี้ได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคำนวณราคาเพื่อเรียกเงินคืนและบริษัท ก. ได้คืนเงินตามจำนวนที่คณะกรรมการคำนวณ

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่าการคำนวณราคาของอนุกรรมการทำให้ทางราชการได้รับเงินคืนน้อยลง จึงให้หัวหน้าหน่วยงานคณะกรรมการตรวจการจ้างและคณะกรรมการรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ เพียงใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า การก่อสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบภายในสนามกีฬามีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบรายการ จากรูปแบบเดิมเป็นรูปแบบใหม่ ซึ่งใช้วัสดุน้อยลง ซึ่งบริษัท ก. ผู้รับจ้าง จะต้องคืนเงินค่าจ้างให้แก่ส่วนราชการ ในกรณีคณะกรรมการตรวจการจ้างงานก่อสร้างดังกล่าว ได้อนุมัติให้เปลี่ยนแปลงรูปแบบรายการ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบราคาเพิ่มลดเพื่อเรียกเงินในส่วนที่ลดค่าก่อสร้างลงคืน และคณะกรรมการได้พิจารณาให้ผู้รับจ้างคืนเงินให้กับทางราชการเป็นเงิน 14,746,490 บาท โดยคณะกรรมการได้คิดคำนวณราคาของแนวกำแพงกันดินในระดับความลึกที่ 20 เมตร แล้วนำไปหักกับราคาของแนวกำแพงกันดินในระดับความลึกที่มีการก่อสร้างจริงที่ 19-22 เมตร ซึ่งในการเปรียบเทียบราคาเพิ่มลดในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบรายการนั้น ที่ถูกต้องจะต้องนำเอาระดับความลึกของกำแพงกันดินตามรูปแบบรายการที่กำหนดในสัญญา (แผ่นที่ ST-101A) ซึ่งกำหนดไว้มีระดับความลึก 22 เมตร มาคิดคำนวณ หากคณะกรรมการใช้ระดับความลึกของกำแพงกันดินตามรูปแบบรายการดังกล่าวในการคำนวณ ทางราชการต้องได้รับเงินคืนจากบริษัทผู้รับจ้างจำนวน 19,539,817 บาท การที่คณะกรรมการฯ ใช้ระดับความลึกของกำแพงกันดินในระดับความลึกที่ 20 เมตร มาเป็นฐานคำนวณราคาและทำให้ทางราชการได้รับเงินคืนเพียง 14,746,490 บาท



จึงทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 4,793,327 บาท พุทธการณัถือได้ว่าคณะกรรมการและผู้มีอำนาจอนุมัติให้เรียกเงินจากผู้รับจ้างตามจำนวนที่คณะกรรมการคำนวณได้ดังกล่าวกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ โดยแยกพิจารณาความรับผิดชอบได้ดังนี้

1. คณะกรรมการเปรียบเทียบราคาเพิ่มลดการปรับปรุงกำแพงกันดิน จำนวน 7 คน คำนวณราคาเพิ่มลดการปรับปรุงกำแพงกันดิน โดยไม่นำเอาระดับความลึกของกำแพงกันดินตามรูปแบบรายการในสัญญามาคำนวณ ซึ่งตามหลักการที่ถูกต้องจะต้องนำระดับความลึกของกำแพงกันดินตามรูปแบบรายการที่กำหนดในสัญญามาใช้เป็นฐานในการคำนวณราคา แต่คณะกรรมการคำนวณราคาโดยใช้ระดับความลึกของกำแพงกันดินในระดับความลึกที่ 20 เมตร เปรียบเทียบกับข้อเท็จจริงที่มีการก่อสร้างจริงอันมีผลทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เนื่องจากได้รับเงินคืนจากผู้รับจ้างน้อยลง การคำนวณดังกล่าวจึงเป็นสาเหตุโดยตรงของความเสียหาย พุทธการณัถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้คณะกรรมการรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ 70 ของค่าเสียหายทั้งหมด คิดเป็นเงินจำนวน 3,355,328.90 บาท โดยให้รับผิดชอบคนละหนึ่งส่วน คิดเป็นเงินคนละ 479,332.70 บาท

2. อธิบดีกรม ว. เป็นผู้อนุมัติให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบรายการและให้ความเห็นชอบตามที่คณะกรรมการเสนอ และได้กำหนดในสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้รับจ้างปรับลดวงเงินค่าก่อสร้างต่ำกว่าที่ควร โดยมีได้มีการตรวจสอบการคำนวณให้เป็นไปตามรูปแบบรายการตามสัญญา ถือเป็นความบกพร่องในการบริหารงานและมีผลทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย พุทธการณัถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้อธิบดีรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ 30 ของค่าเสียหายทั้งหมด คิดเป็นเงินจำนวน 1,437,998.10 บาท

3. สำหรับคณะกรรมการตรวจการจ้างก่อสร้างกำแพงกันดินจำนวน 6 คน ซึ่งได้อนุมัติให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบรายการ แต่เนื่องจากประเด็นความเสียหายเกิดจากการคำนวณราคาผิดพลาด ซึ่งผู้คำนวณราคาได้แก่คณะกรรมการ เมื่อปรากฏว่าข้อผิดพลาดเกิดจากคณะกรรมการเอง จึงมีอาจฟังได้ว่าคณะกรรมการตรวจการจ้างมีส่วนประมาทด้วย คณะกรรมการตรวจการจ้างจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย





อนึ่ง หากกรม ว. เรียกให้บริษัท ก. ชดใช้เงินจำนวน 4,793,327 บาท คืนแก่ทางราชการได้ เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนค่าเสียหาย ให้คืนเงินในส่วนที่ได้รับชำระไว้ เกินให้แก่เจ้าหน้าที่ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดชอบและที่ได้ชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

ทรงฤทธิ์ วัฒนะเวชศักดิ์ ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 5/54/2547 (สืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ

เรื่อง การเรียกค่าเสียหายในทางแพ่งจากคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาจ้างเหมาทำความสะอาด

สรุปข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2538 มหาวิทยาลัย อ. ได้ประกาศประกวดราคาจ้างเหมารักษาความสะอาดอาคารภายในมหาวิทยาลัยมีผู้ยื่นซองเสนอราคา 2 ราย คือ บริษัท ด. และห้างหุ้นส่วนจำกัด ต. ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาได้มีมติยกเลิกการประกวดราคาเนื่องจากการเสนอราคากระทำไปโดยสุจริตและมีการสมยอมกันในการเสนอราคา ต่อมามหาวิทยาลัย อ. ได้ดำเนินการจัดจ้างครั้งใหม่โดยวิธีประกวดราคาและกำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอราคาใหม่โดยกำหนดวงเงินที่เคยรับจ้างให้ต่ำลงจากเดิมเพื่อให้มีผู้เสนอราคาแข่งขันกันมากขึ้น ซึ่งในการยื่นซองเสนอราคาครั้งใหม่มีผู้ยื่นซองเสนอราคาจำนวน 3 ราย คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ข. และผู้เสนอราคารายเดิมคือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ต. และบริษัท ค. ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาได้พิจารณาเอกสารหลักฐานของผู้เสนอราคาทั้ง 3 รายแล้วมีมติไม่รับพิจารณาราคาของห้างหุ้นส่วนจำกัด ข. เนื่องจากเสนอราคาสูงสุดและไม่พิจารณาให้บริษัท ค. ซึ่งเป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด เป็นผู้ชนะการประกวดราคา โดยให้เหตุผลว่า บริษัท ค. ได้เสนอราคาลดลงจากการเสนอราคาครั้งแรกอันเป็นการตัดราคาลงเพื่อให้ชนะการประกวดราคาโดยไม่คำนึงว่าราคาที่เสนอจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่ ประกอบกับบริษัทดังกล่าวได้เคยรับจ้างทำความสะอาดอาคารภายในมหาวิทยาลัยแล้วแต่มีผลงานไม่เป็นที่พอใจ ส่วนห้างหุ้นส่วนจำกัด ต. ได้เสนอราคาไม่เกินวงเงินงบประมาณรวมมีผลงานที่ดำเนินการอยู่ในมหาวิทยาลัยเป็นที่พึงพอใจ จึงมีมติเห็นควรจ้างให้ผู้ที่รับจ้าง แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ต. ซึ่งไม่ได้เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด ได้ยื่นใบรับรองผลงานที่ไม่ได้ระบุระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดวงเงินค่าจ้างไว้รวมทั้งใบรับรองผลงานดังกล่าวเป็นงานจ้างที่ยังไม่แล้วเสร็จตามสัญญาจ้าง ซึ่งปฏิบัติไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขประกาศประกวดราคา

ความเห็นคณะกรรมการสอบสวน เห็นว่า เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยได้กระทำประมาทเลินเล่อในการจัดจ้างเหมารักษาความสะอาดอาคารภายในมหาวิทยาลัย แต่ไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ตามความนัยมาตรา 8 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ประกอบกับมหาวิทยาลัยไม่ได้รับความเสียหายและภายหลังจากการจัดจ้างดังกล่าวมหาวิทยาลัยได้ลงโทษทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยตามกระบวนการบริหารงานบุคคลแล้ว จึงไม่สามารถเรียกค่าสินไหมทดแทนได้



**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** จากข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานการสอบสวน รับฟังได้ว่า มหาวิทยาลัย อ. ได้ประกาศประกวดราคาจ้างเหมารักษาความสะอาดอาคารภายในมหาวิทยาลัย โดยกำหนดเงื่อนไขคุณสมบัติของผู้เสนอราคาว่าต้องมีวงเงินที่เคยเป็นผู้รับจ้างมาก่อนไม่น้อยกว่า 520,000 บาท และมีผลงาน 5 ปี คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคา ใบเสนอราคาและเอกสารหลักฐานต่างๆ แล้วคัดเลือกผู้เสนอราคาที่ถูกต้องตามเงื่อนไขในเอกสารประกวดราคาและมีคุณสมบัติที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการแล้วให้เสนอจ้างผู้เสนอราคาต่ำสุด แต่ปรากฏว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ต. ไม่ได้เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุดโดยเสนอราคาสูงกว่าบริษัท ค. เป็นเงินจำนวน 79,103.64 บาท และในการยื่นใบรับรองผลงานห้างหุ้นส่วนจำกัด ต. ก็ไม่ได้ระบุระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุด รวมทั้งวงเงินค่าจ้างไว้และข้อเท็จจริงยังปรากฏว่า ผลงานตามใบรับรองผลงานดังกล่าวเป็นผลงานจ้างที่ยังไม่แล้วเสร็จตามสัญญาจ้าง ซึ่งปฏิบัติไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขประกาศประกวดราคาแต่คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคากลับพิจารณาและมีมติให้จ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ต. เป็นผู้รับจ้าง แม้ว่าคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาจะกล่าวอ้างว่าพิจารณาตามเงื่อนไขประกาศประกวดราคาข้อ 6.5 ที่ระบุว่า “มหาวิทยาลัย อ. ทรงไว้ ซึ่งสิทธิที่จะไม่รับราคาต่ำสุดหรือราคาหนึ่งราคาใดหรือราคาที่เสนอทั้งหมดก็ได้โดยให้คำนึงถึงคุณภาพของงานที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการด้วย” โดยพิจารณาจากผลงานที่ผ่านมาของบริษัททั้งสองประกอบก็ตาม เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบทางราชการ และนาย ส. อธิการบดี มหาวิทยาลัย อ. ซึ่งเป็นผู้ลงนามอนุมัติให้ทำสัญญาจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ต. เป็นผู้รับจ้างทั้งๆ ที่ทราบว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ต. เสนอราคาสูงกว่าบริษัท ค. โดยมิได้มีการพิจารณาว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ต. ปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบทางราชการหรือไม่ จากพฤติการณ์และการกระทำดังกล่าวของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาและนาย ส. ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย



ที่เกิดขึ้นแก่ทางราชการ แต่เนื่องจากมูลเหตุความเสียหายเกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 มีผลบังคับใช้ จึงให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา ซึ่งประกอบด้วย นาย ช.นางสาว ย. นาง ก. นาง จ. นาย ว. และผู้ลงนามอนุมัติการจ้างโดยนาย ส. อธิการบดีฯ ร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายอย่างลูกหนี้รวม ในจำนวนเงิน 79,103.64 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

นิรุตร์ ชัชวาล ย่อ

ธนศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 16/52/2547 (อนุกรรมการฯ)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง พัดของสำนักงาน ช. ขาดบัญชี

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักตรวจสอบภายในได้ตรวจสอบบัญชีของสำนักงาน ช. ประจำงวดบัญชีวันที่ 1 พฤศจิกายน 2544 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2545 พบว่าพัดของสำนักงาน ช.ขาดบัญชีหลายรายการ ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 135,830.30 บาท จากการตรวจสอบปรากฏว่า ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2544 ถึง เดือน ธันวาคม 2545 สำนักงาน ช. มีนาย ค. หัวหน้างานอำนวยการเป็นหัวหน้างานพัดและเป็นผู้บังคับบัญชาของ นางสาว น. พนักงานพัด 5 งานอำนวยการ รับผิดชอบควบคุมดูแลพัดทำหน้าที่จัดทำใบขอเบิก/ขอจ้าง จัดทำใบอนุมัติจัดซื้อ / จัดจ้างใบเบิกพัด จัดทำรายงานพัดคงเหลือ ลงบัญชีและทะเบียนคุมพัด คุมคลังพัด นอกจากนี้นางสาว น. ยังทำหน้าที่รับชำระเงินที่เคาน์เตอร์ ในการปฏิบัติงานตามปกติ การจ่ายพัดจากคลัง งานบริการจะมีใบขอเบิกมาเบิกพัดแต่ถ้าเป็นงานเร่งด่วน งานบริการจะนำพัดไปใช้งานก่อนแล้วจัดทำใบขอเบิกมาภายหลัง ซึ่งการเบิกพัด นางสาว น. จะมอบกุญแจคลังพัดให้งานบริการ ไปไขเปิดคลังเองเกือบทุกครั้ง มีนาย ว. หัวหน้างานบริการ ที่มีความจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ จะเอาของไปใช้ก่อนจนแล้วเสร็จ แล้วจึงมาทำใบเบิกทีหลัง หากทำใบเบิกล่าช้า ทางพัด จะทำใบเบิกของที่ถูกต้องตามความเป็นจริงหรือบางครั้งก็ให้เซ็นชื่อในแบบฟอร์มเปล่าใบเบิกไว้ก่อน โดยให้ลงชื่อในช่องผู้เบิก / ผู้ขอ ส่วนอุปกรณ์เดิมจะนำมาเก็บไว้ที่รถเพื่อสำรองไว้ใช้ในวันหยุด โดยไม่ส่งคืนคลังพัด หรือบางครั้งเอาของที่คลังพัดไปซ่อมแล้วมีบางอย่างไม่ใช่ ก็จะนำมาคืนพัด โดยนำกุญแจจากคลังพัดไปเปิดนำของไปไว้เอง ไม่ได้ทำใบคืน ส่วนกรณีอุปกรณ์บางอย่าง จะต้องทำใบคืนพร้อมหลักฐานและรายละเอียด พนักงานพัดจะคืนสำเนาใบคืนให้ภายหลัง และมีนาย ว. นายช่างโยธา งานบริการ ทำหน้าที่สำรวจประมาณการราคา โดยเบิกอุปกรณ์ จากพัด เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ จะเบิกของจากคลังพัด งานอำนวยการ ซึ่งหัวหน้างานบริการจะเป็นผู้เขียนใบเบิก เมื่อเบิกแล้ว หากพนักงานพัด ไม่ว่างจะ ไปเอาอุปกรณ์เอง โดยเอากุญแจไปไขห้องพัดเอง ซึ่งเกือบจะทุกครั้งทีเบิกจะไปเอาเองเพราะพนักงานพัดติดงานที่เคาน์เตอร์ ในทางปฏิบัติหัวหน้างานบริการจะเข้าไปเอาของด้วยและจดรายการของที่เอาไปให้พนักงานพัด ซึ่งถ้าหัวหน้างานบริการไปด้วยจะไม่ได้จดรายการของที่เอาไป เมื่อใช้แล้วอุปกรณ์ที่เหลือจะนำไปไว้ในคลังพัด โดยหัวหน้างานบริการจะเข้าไปเก็บในคลัง ซึ่งส่วนใหญ่พนักงานพัดไม่ได้เข้าไปตรวจสอบด้วย

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** นางสาว น. ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นว่าไม่ปรากฏว่ามีการนำพัดไปใช้ประโยชน์อื่น นอกเหนือกิจการของหน่วยงาน จึงให้ยุติเรื่อง



**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2435 ระเบียบของหน่วยงาน ว่าด้วยการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนงาน พ.ศ. 2545 และข้อบังคับ ของหน่วยงาน ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการใช้และอัตราค่าบริการ พ.ศ. 2540

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** นางสาว น. มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมคลังพัสดุ ไม่ควบคุมการจ่ายพัสดุด้วยตนเอง ได้มอบกุญแจให้บุคคลอื่นไปนำเอาพัสดุออกจากคลังเองเป็นเหตุให้พัสดุในคลังสูญหาย ถือเป็นความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นางสาว น. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 70 ของค่าเสียหายจำนวน 135,830.30 บาท คิดเป็นเงินจำนวน 95,081.21 บาท ส่วนนาย ค. หัวหน้างานพัสดุ ไม่ได้กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของนางสาว น. ถือเป็นความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ค. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 30 ของค่าเสียหายจำนวน 135,830.30 บาท คิดเป็นเงินจำนวน 40,749.09 บาท สำหรับนาย ว. หัวหน้างานบริการ และนาย พ. นายช่างโยธางานบริการ ไม่มีหน้าที่เกี่ยวกับงานพัสดุ การนำกุญแจไปเปิดคลังพัสดุเองถือไม่ได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

อรรถัย ชังชู ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 26/60/2547

ประเภทสำนวน เพลิงไหม้

เรื่อง เพลิงไหม้อาคารอเนกประสงค์ของโรงเรียน ช.

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2539 เวลาประมาณ 17.20 น. ได้เกิดเหตุเพลิงไหม้อาคารอเนกประสงค์ของโรงเรียน ช. เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงิน 62,997 บาท โดยเมื่อเวลาประมาณ 15.30 น. หลังจากที่นักเรียนเลิกเรียนแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนได้ประชุมครูและนักการภารโรงทุกคนในโรงเรียน จนถึงเวลาประมาณ 16.50 น. จึงได้แยกย้ายกันกลับบ้าน คงเหลือแต่ครูเวร 2 คน คือ นางสาว ท. และนาง ส. และนักการภารโรงอีก 2 คน คือ นาย น. และนาย พ. อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อ จนเมื่อเวลาประมาณ 17.20 น. ขณะที่นาย น. และนาย ส. กำลังเดินปิดประตูหน้าต่างห้องเรียน ได้เกิดเพลิงไหม้ขึ้นที่มุมด้านทิศตะวันออกของอาคารอเนกประสงค์บนเวทีคนขับรถสามล้อเครื่องรับจ้างซึ่งอยู่บนถนนติดกับรั้วของโรงเรียนที่อาคารอเนกประสงค์ตั้งอยู่ เห็นมีควันไฟพุ่งขึ้นมาจึงได้รีบบอกคนอื่นว่าไฟไหม้โรงเรียน ชาวบ้านที่อยู่ใกล้เคียงพร้อมทั้งครูเวรและนักการภารโรงจึงได้ไปที่เกิดเหตุเพื่อช่วยกันดับเพลิง

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ของกองกำกับการวิทยาการเขต 6 เชื่อว่าสาเหตุของเพลิงไหม้เกิดจากการที่มีวัตถุที่ลุกติดไฟอยู่ตกไปสัมผัสกับวัสดุที่ลุกติดไฟได้ง่าย เกิดการลุกลามและลุกไหม้ขึ้น แต่เนื่องจากสภาพสถานที่เกิดเหตุได้มีการเคลื่อนย้ายเป็นส่วนใหญ่ เป็นเหตุให้สภาพที่ตรวจไม่ต่อเนื่องตรงตามสภาพที่แท้จริง จึงไม่สามารถลงความเห็นยืนยันสาเหตุที่แท้จริงได้

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่า ไม่มีประจักษ์พยานหลักฐานแท้จริงที่ยืนยันได้ว่าเกิดจากการกระทำของบุคคลหนึ่งบุคคลใด หรือเกิดจากความประมาทเลินเล่อของผู้บริหารสถานศึกษา ครูเวรหรือนักการภารโรง จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบในทางแพ่ง

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** สำนักงาน ค. เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานประกอบกับความเห็นของกองกำกับการวิทยาการเขต 6 น่าเชื่อว่า เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2539 เวลาประมาณ 17.20 น. เกิดเหตุเพลิงไหม้อาคารอเนกประสงค์ของโรงเรียน ช. เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการได้รับความเสียหาย สาเหตุเกิดจากการที่มีวัตถุที่ลุกติดไฟอยู่ตกไปสัมผัสกับวัสดุที่ลุกติดไฟได้ง่าย เกิดการลุกลามและลุกไหม้ขึ้น แต่



เนื่องจากสภาพสถานที่เกิดเหตุได้มีการเคลื่อนย้ายเป็นส่วนใหญ่ เป็นเหตุให้สภาพที่ตรวจไม่ต่อเนื่องตรงตามสภาพที่แท้จริง จึงไม่สามารถลงความเห็นยืนยันสาเหตุที่แท้จริงได้ ไม่ปรากฏว่า เหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่ จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

พงศกร วรรณเกียรติ์ ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ





สำนวนเลขที่ 26/61/2547

ประเภทสำนวน เพลิงไหม้

เรื่อง เพลิงไหม้อาคารอเนกประสงค์ของโรงเรียน ป.

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2538 เวลาประมาณ 01.00 น. ได้เกิดเหตุเพลิงไหม้อาคารอเนกประสงค์ของโรงเรียน ป. เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 90,500 บาท โดยเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2538 เวลาประมาณ 21.00 น. นาย พ. ข้าราชการครู ตำแหน่งอาจารย์ 1 และนาย ช. ลูกจ้างประจำ ตำแหน่งนักการภารโรง ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่เวรรักษาความปลอดภัยสถานที่ราชการและทรัพย์สินของโรงเรียน ได้ออกตรวจดูความเรียบร้อยบริเวณอาคารต่างๆ เห็นว่าอยู่ในสภาพเรียบร้อยดี แต่ได้พบกลุ่มวัยรุ่นกำลังนั่งคุยกันอยู่ที่บริเวณเวทีอาคารอเนกประสงค์ของโรงเรียน เมื่อเห็นนาย พ. และนาย ช. เดินมา กลุ่มวัยรุ่นดังกล่าวจึงกลับออกไปจนเมื่อเวลาประมาณ 01.00 น. ของวันที่ 16 สิงหาคม 2538 นาย พ. ได้ยินเสียงเหมือนเสียงปืนดังมาจากอาคารอเนกประสงค์ด้านทิศเหนือ จึงออกไปดูเห็นเพลิงกำลังลุกไหม้อยู่ที่กองเบาะยึดหุ่นบนเวทีอาคารอเนกประสงค์ นาย พ. จึงไปเรียกนาย ช. ให้มาช่วยกันดับไฟพร้อมกับนาง ส. ภรรยาของนาย พ. ซึ่งพักอยู่กับนาย พ. ด้วย

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** จากการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ของเจ้าหน้าที่วิทยาการผู้ชำนาญการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุปรากฏว่า ไม่พบวัตถุพยานในการใช้วางเพลิง ไม่พบหลักฐานใดที่จะ เกิดจากไฟฟ้าลัดวงจร น่าเชื่อว่า น่าจะเกิดจากบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่สูบบุหรี่ทิ้งก้นบุหรี่ที่ดับไฟไม่หมด ลงไปที่บริเวณเบาะยึดหุ่นโยมะพร้าวซึ่งเป็นวัตถุติดไฟได้ง่าย จึงทำให้เกิดไฟไหม้ขึ้น และพนักงานสอบสวนได้สืบหาตัวคนร้ายในคดีนี้มาโดยตลอดอย่างต่อเนื่องยังไม่ทราบว่าเป็นใคร และหนีไปอยู่ที่ใด จึงเห็นควรงดการสอบสวน

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด** เห็นว่า เพลิงไหม้เกิดจากการที่กลุ่มวัยรุ่นในหมู่บ้านเข้าไปเที่ยวในบริเวณโรงเรียน และทิ้งก้นบุหรี่เอาไว้ที่กองเบาะยึดหุ่นซึ่งทางโรงเรียนได้เก็บไปรวมไว้ที่บริเวณเวทีของอาคารอเนกประสงค์โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ซึ่งทางเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ได้ทำการสืบสวนและสอบสวนแล้ว แต่ไม่มีพยานและหลักฐานพอที่จะชี้ตัวบุคคลที่กระทำผิดได้ จึงไม่ต้องมีผู้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในทางแพ่ง

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** สำนักงาน ค. เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่



**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานประกอบกับรายงานการสอบสวนของสถานีตำรวจภูธรอำเภอและความเห็นของเจ้าหน้าที่วิทยาการนำเชื่อว่า เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2538 เวลาประมาณ 01.00 น. เกิดเหตุเพลิงไหม้อาคารอเนกประสงค์ของโรงเรียน ป. เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการได้รับความเสียหาย มูลเหตุเกิดจากมีบุคคลทิ้งวัตถุติดไฟในบริเวณที่เกิดเหตุ แต่ไม่มีพยานยืนยันหรือทราบตัวคนร้ายว่าเป็นใคร ไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่ จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

อนึ่ง คณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่งเห็นสมควรแจ้งข้อสังเกต ให้ผู้บริหารโรงเรียนมีมาตรการตรวจสอบโดยกำชับกวดขันเจ้าหน้าที่ในเรื่องที่ไม่ควรปล่อยให้บุคคลภายนอกเข้ามาภายในบริเวณโรงเรียนในตอนกลางคืนโดยไม่ได้รับอนุญาต และควรกำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้ดูแลปิดประตูหน้าต่างของอาคารอเนกประสงค์ให้เรียบร้อย เพื่อป้องกันมิให้บุคคลภายนอกแอบเข้ามาใช้สถานที่ในตอนกลางคืน ทั้งนี้ เพื่อมิให้ทรัพย์สินของทางราชการได้รับความเสียหายจากเหตุในลักษณะดังกล่าวอีก

พงศกร วรรณภีร์ ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 32/231/2547

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินสูญหาย

เรื่อง กล้อง LCD ของทางราชการสูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2544 เวลาประมาณ 9.00 น. นางสาว ส. ลูกจ้างประจำตำแหน่งนักการภารโรงประจำภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยพบว่า เครื่อง LCD ยี่ห้อ 3 M รุ่น MP 8670 ที่นำมาติดตั้งแทนเครื่องโอเวอร์เฮด ได้สูญหายไปจากห้อง 227 ของมหาวิทยาลัย ข. เนื่องจากเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2544 นางสาว ส. ลูกจ้างพิเศษ ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมการสอบในวันดังกล่าว ได้เปิดห้องบรรยาย 227 ให้อาจารย์ พ. ใช้ในการเฉลยข้อสอบ ให้กับนักศึกษา ซึ่งเป็นการเปิดใช้ห้องดังกล่าวเป็นครั้งสุดท้าย ก่อนที่เครื่อง LCD จะสูญหายไป ค่าเสียหาย คิดเป็นเงินจำนวน 300,000 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่าไม่ปรากฏว่ามีบุคคลใดที่ได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง อันเป็นเหตุให้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางมหาวิทยาลัย ข. แต่อย่างใด

**คำวินิจฉัยตั้งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่ใช้ในการพิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2544 เวลาประมาณ 09.00 น. นางสาว ส. ลูกจ้างประจำตำแหน่งนักการภารโรงพบว่า เครื่อง LCD ได้สูญหายไปจากห้อง 227 อาคารบรรยายรวม 3 ภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัย ข. คิดเป็นเงินจำนวน 300,000 บาท ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. นางสาว ส. ลูกจ้างประจำตำแหน่งนักการภารโรง ประจำภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีหน้าที่เปิด-ปิดและดูแลรักษาความเรียบร้อยของห้อง 227 รวมทั้งดูแลทำความสะอาดห้องและทรัพย์สินที่อยู่ภายในห้อง โดยเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2544 หลังจากนางสาว ส. ทำความสะอาดห้อง 227 เสร็จก็ได้ล็อกประตูห้อง ซึ่งขณะนั้นเครื่อง LCD ยังคงวางอยู่ภายในห้องตามปกติ จนกระทั่งวันที่ 12 มีนาคม 2544 นางสาว ส. ได้พบว่าเครื่อง LCD สูญหายไป ซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏว่า



ในวันที่ 10 มีนาคม 2544 นางสาว ศ. ลูกจ้างตำแหน่งเจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์ได้นำกุญแจไปเปิดห้อง 227 ให้กับอาจารย์ พ. เพื่อใช้ทำการเฉลยข้อสอบโดยมิได้มีการขออนุญาตใช้ห้องดังกล่าวแต่อย่างใด ประกอบกับห้อง 227 มีการล็อกเฉพาะประตูเท่านั้น มิได้มีการล็อกด้วยสายยู จึงง่ายต่อการเปิดห้อง ซึ่งจากพฤติกรรมและการกระทำดังกล่าวถือได้ว่านางสาว ศ. ได้ปฏิบัติหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมายครบถ้วนแล้ว การที่ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ธ. สูญหายนั้น จึงมิได้เกิดจากการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนางสาว ศ. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

2. อาจารย์ พ. ซึ่งเป็นผู้ใช้ห้อง 227 คนสุดท้ายในวันที่ 10 มีนาคม 2544 เพื่อทำการเฉลยข้อสอบให้แก่นักศึกษาที่ทำการสอบเสร็จก่อนที่เครื่อง LCD สูญหายไป ได้ใช้เพียงการเขียนกระดานดำเท่านั้น ไม่ได้มีการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างอื่น จึงทำให้ไม่ทราบว่าขณะที่เข้าใช้ห้อง เครื่อง LCD ยังอยู่ในห้องหรือไม่ และเมื่อใช้ห้องเสร็จเรียบร้อยแล้วก็ได้ออกจากห้องพร้อมกับนักศึกษาและได้ทำการปิดล็อกประตูห้องและได้นำกุญแจคืนให้กับนางสาว ศ. ซึ่งจากพฤติกรรมและการกระทำดังกล่าวถือได้ว่าอาจารย์ พ. มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

3. นางสาว ศ. ลูกจ้างพิเศษ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์ ประจำภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติ ซึ่งได้มาปฏิบัติงานที่คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยทำหน้าที่คุมสอบนักศึกษาและเป็นผู้ที่อาจารย์ พ. ขอให้ช่วยเปิดห้องเพื่อเฉลยข้อสอบให้แก่นักศึกษาที่ทำการสอบเสร็จแล้ว ในวันที่ 10 มีนาคม 2544 เมื่ออาจารย์ พ. ใช้ห้องเสร็จแล้วก็ได้คืนกุญแจให้นางสาว ศ. แล้ว นางสาว ศ. ก็ได้เข้าไปเปิดดูความเรียบร้อยภายในห้องและทำการปิดห้อง ซึ่งจากพฤติกรรมแล้วการกระทำดังกล่าวถือได้ว่า นางสาว ศ. มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ล. ตำแหน่งรองหัวหน้าภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติ มีหน้าที่ในการวางแผนและกำหนดแผนงานในการกำกับดูแลและรักษาทรัพย์สินที่อยู่ในความรับผิดชอบของภาควิชาฯ นั้น แต่ละเลยมิได้กำหนดวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลและรักษาทรัพย์สินของภาควิชาซึ่งเป็นครุภัณฑ์มูลค่าสูงภายในห้อง 227 ที่นำไปใช้ชั่วคราวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในการเก็บรักษาทรัพย์สินของภาควิชาที่กำหนดให้ต้องนำครุภัณฑ์ที่มูลค่าสูงเก็บไว้ในตู้เหล็กทุกครั้งเมื่อเลิกใช้งานและมีได้จัดให้มีการติดตั้งสายยู เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาความปลอดภัยด้วย เช่นเดียวกับครุภัณฑ์ มูลค่าสูงอื่น ๆ ในห้อง 225 และ 226 เป็นเหตุให้เกิดการสูญหายขึ้น แต่เนื่องจากความสูญหายที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรก ประกอบกับมีเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลอยู่แล้วและห้องมีการปิดล็อกกุญแจ ซึ่งมีความปลอดภัยในระดับหนึ่ง เพราะฉะนั้นเหตุที่เกิดขึ้นจึงเป็นพฤติกรรมที่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ล. ไม่อาจคาดหมายได้ว่าจะเป็เหตุให้ทรัพย์สินสูญหาย ดังนั้นจึงถือได้ว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ล. ได้กระทำโดยประมาทเลินเล่อแต่ไม่ถึงระดับประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย



อนึ่ง มหาวิทยาลัย ช. มีเรื่องทรัพย์สินสูญหายเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่งหลายครั้ง จึงสมควรจัดให้มีระเบียบเกี่ยวกับการดูแลทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะในวันหยุดราชการควรจัดให้มีมาตรการในการควบคุมดูแลทรัพย์สินของทางราชการให้รัดกุมยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยของทรัพย์สินของทางราชการ ซึ่งหากเกิดความเสียหายดังกรณีข้างต้นอีก อาจถือได้ว่าเป็นความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง

พร้อมพันธ์ พันพื้ง ย่อ

ธนศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 33/11/2547

ประเภทสำนวน ทรัพย์ลินเลียหาย

เรื่อง รถยนต์ตู้พยาบาลของศูนย์ อ. ประสบอุบัติเหตุเสียหาย 99,000 บาท

**สรุปข้อเท็จจริง** ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2547 นาย ค. ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ ได้ขับรถยนต์ตู้พยาบาลศูนย์ อ. หมายเลขทะเบียน กค 1351 นครศรีธรรมราช เพื่อนำส่งผู้ป่วยเข้ารับรักษาต่อที่โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราชพร้อมด้วยนางสาว ส. และขณะเดินทางกลับศูนย์ อ. ระหว่างทางขณะพยายามแซงรถกระบะหมายเลขทะเบียน น 7378 นครศรีธรรมราช ที่แล่นอยู่ข้างหน้า ได้ประสบอุบัติเหตุชนเข้ากับรถยนต์กระบะคันดังกล่าว เป็นเหตุให้ นาย ค. และนางสาว ส. ได้รับบาดเจ็บ และคูกรณีอีกฝ่ายถึงแก่ความตาย 1 ราย และบาดเจ็บอีก 2 ราย รถยนต์ราชการได้รับความเสียหาย 99,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** เห็นควรฟ้องผู้ต้องหาตามข้อกล่าวหาขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บและถึงแก่ความตาย

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** นาย ค. ผู้ขับรถยนต์ตู้พยาบาล มิได้ตั้งใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง และนาย ค. ยอมรับผิดจ่ายค่าเสียหายให้กับคูกรณีเป็นจำนวนเงิน 163,000 บาท แล้ว นาย ค. ไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายของรถยนต์ตู้พยาบาล ดังกล่าว

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบกับความเห็นของคณะกรรมการ

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** นาย ค. กระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหาย แต่เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงของการกระทำและความเป็นธรรม จึงให้ นาย ค. รับผิดในอัตราร้อยละ 75 ของค่าเสียหายจำนวน 99,000 บาท คิดเป็นเงิน 74,250 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบ มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

พร้อมพันธ์ พันพิ่ง ย่อ

ชนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 33/114/2547

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินเสียหาย สูญหาย

เรื่อง รถยนต์หมายเลขทะเบียน ม-5654 ระยอง ประสบอุบัติเหตุได้รับความเสียหาย ค่าเสียหาย  
66,028 บาท

**สรุปข้อเท็จจริง** ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2547 นาย อ. พนักงาน  
ขับรถยนต์ โรงพยาบาล ร.ได้นำรถยนต์หมายเลขทะเบียน ม-5654 ระยอง ไปงานศพของญาติที่วัดบ้านนา  
อำเภอแกลง โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาในการใช้รถและประสบอุบัติเหตุรถพลิกคว่ำได้รับความ  
เสียหาย

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** รับแจ้งความร้องทุกข์ไว้เป็นหลักฐานและดำเนินการต่อไป  
**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่  
นาย อ. นำรถยนต์หมายเลขทะเบียน ม-5654 ระยองไปที่อำเภอแกลง ในวันที่ 15 กรกฎาคม 2547 แล้วเกิด  
อุบัติเหตุรถพลิกคว่ำ นั้น เป็นการนำรถยนต์ไปเพื่อการส่วนตัว ที่มีใช้การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ  
จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ นาย อ. ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนของราชการยนต์  
แก่หน่วยงานของรัฐจำนวน 66,028.00 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบด้วยตามความเห็นของคณะกรรมการฯ

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของ  
เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** กรณีเป็นการนำรถยนต์ของทางราชการไปใช้เพื่อ  
กิจธุระส่วนตัว นาย อ. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการตามประมวลกฎหมายแพ่งและ  
พาณิชย์ประกอบตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ณัฐพร จอมคำสิงห์ ย่อ

ชนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 91/637/2547

ประเภทสำนวน เพลิงไหม้

เรื่อง เพลิงไหม้อาคารโรงเรียนที่เก็บเครื่องมือเกษตรกรรม ห. ของเรือนจำกลาง น.

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2547 เวลาประมาณ 04.00 น. ได้เกิดเหตุเพลิงไหม้อาคารโรงเรียนที่เก็บเครื่องมือเกษตรกรรม ห. ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของเรือนจำกลาง น. ทำให้ตัวอาคารโรงเรียนและเครื่องมือเกษตรกรรมในการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังได้รับความเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน 262,702.60 บาท โดยเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2547 นาย ค. เจ้าพนักงานอบรมและฝึกวิชาชีพ 5 ได้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เวรรักษาการณ์กองงานเลี้ยงสัตว์ในบริเวณโครงการเกษตรกรรม ห. ตั้งแต่เวลา 16.30 น. ของวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2547 ถึงเวลา 8.00 น. ของวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2547 โดยมีหน้าที่รับผิดชอบตรวจตราดูแลบริเวณคอกเลี้ยงสัตว์และบริเวณใกล้เคียงรวมทั้งบริเวณโครงการซึ่งเป็นที่ตั้งตัวอาคารโรงเรียนด้วย และมีนาย ก. เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมและฝึกวิชาชีพ 3 ปฏิบัติหน้าที่เวรยามไฟฟ้า - ประปา และดูแลรอบนอกเรือนจำ จนกระทั่งเวลาประมาณ 04.00 น. ของวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2547 ในขณะที่นาย ค. พักอยู่ที่ห้องพักเวรบริเวณกองงานเลี้ยงสัตว์ (คอกสุกร) นาย ค. ได้ยินเสียงสุกรร้องผิดปกติ จึงได้ออกมาดูและพบเห็นกลุ่มควันไฟพุ่งมาจากบริเวณอาคารโรงเรียน จึงรีบวิ่งไปดู ปรากฏว่าไฟกำลังลุกไหม้บริเวณด้านหลังของโรงเรียนที่เก็บเครื่องมือบางส่วน และกำลังลุกไหม้รถไถนาสีฟ้าคันของนาย ค. นาย ค. จึงได้แจ้งศูนย์ปฏิบัติการพิเศษของเรือนจำรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับชั้น

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** เชื่อว่าสาเหตุของเพลิงไหม้ครั้งนี้ เกิดจากการลัดวงจรของกระแสไฟฟ้า

**ความเห็นคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด** พิจารณาตามความเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจจากกองกำกับการวิทยากรเขต 11 ว่าจากการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ เชื่อว่าสาเหตุของเพลิงไหม้ครั้งนี้เกิดจากการลัดวงจรของกระแสไฟฟ้า ไม่มีประจักษ์พยานที่สามารถพิสูจน์ว่าเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย ส. และนาย ค. ดังนั้น จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** กรมราชทัณฑ์เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้แก่ทางราชการหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539





คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานประกอบกับความเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจจากกองกำกับการวิทยการเขต 11 ปรากฏว่า เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2547 เวลาประมาณ 04.00 น. ได้เกิดเพลิงไหม้อาคารโรงเรียนที่เก็บเครื่องมือเกษตรกรรม ห. ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของเรือนจำกลาง น. ทำให้ตัวอาคารโรงเรียนและเครื่องมือเกษตรกรรมในการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังได้รับความเสียหาย เชื่อว่าสาเหตุของเพลิงไหม้ครั้งนี้เกิดจากการลัดวงจรของกระแสไฟฟ้า ประกอบกับไม่มีประจักษ์พยานที่สามารถพิสูจน์ว่าเหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

พงศกร วรรณภีร์ ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 91/638/2547

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์ผู้หมายเลขทะเบียน นข-729 ประจวบคีรีขันธ์ ประสบอุบัติเหตุเฉี่ยวชน

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2547 รถยนต์ผู้หมายเลขทะเบียน นข-729 ประจวบคีรีขันธ์ ของหน่วยงานในสังกัด กรม บ.ประสบอุบัติเหตุเฉี่ยวชนกับรถโดยสารประจำทางปรับอากาศกรุงเทพ-กระบี่ หมายเลขทะเบียน 13-0271 กรุงเทพมหานคร บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 19 ถนนเพชรเกษม (ปราณบุรี-หัวหิน) บ้านหนองหอย ตำบลวังก้ง อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการและเอกชน ได้รับความเสียหาย มีผู้เสียชีวิต 10 ราย

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด** นาย ก. กระทำด้วยความประมาทแต่ไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 และพระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** นาย ก. ลูกจ้างประจำ ตำแหน่งพนักงานขับรถจักรกลขนาดหนัก ได้รับมอบหมายให้ขับรถยนต์ผู้หมายเลขทะเบียน นข-729 ประจวบคีรีขันธ์ ของหน่วยงานในสังกัด กรม บ. เดินทางพร้อมรถยนต์ผู้อีก 2 คัน นำเจ้าหน้าที่หน่วยงานในสังกัด และสมาชิกกลุ่มแม่บ้านไปศึกษาดูงานแหล่งผลิตสินค้า 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์ ที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยออกเดินทางจากจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งแต่วันที่ 21 กรกฎาคม 2547 เวลาประมาณ 13.00 น. ถึงจังหวัดเชียงใหม่ เวลาประมาณ 04.00 น. ของวันที่ 22 กรกฎาคม 2547 เมื่อเสร็จภารกิจคณะศึกษาดูงานได้ออกเดินทางกลับในวันที่ 23 กรกฎาคม 2547 เวลาประมาณ 09.00 น. โดยรถยนต์ผู้ทั้ง 3 คัน ได้เดินทางมาร่วมกัน เมื่อถึงวังมะนาว จังหวัดเพชรบุรี หยุดเติมน้ำมันพร้อมกันแล้วแยกเดินทางกลับ ต่อมาเวลาประมาณ 02.00 น. ของวันที่ 24 กรกฎาคม 2547 ระหว่างเดินทางถึงหลักกิโลเมตรที่ 19 ถนนเพชรเกษม รถยนต์ผู้หมายเลขทะเบียน นข-729 ประจวบคีรีขันธ์ ได้เกิดอุบัติเหตุเฉี่ยวชนกับรถโดยสารประจำทาง



ปรับอากาศกรุงเทพ-กระบี่ หมายเลขทะเบียน 13-0271 กรุงเทพมหานคร เป็นเหตุให้คณะบุคคลที่เดินทางไปมากับรถยนต์ตู้ของทางราชการเสียชีวิตจำนวน 10 ราย ทรัพย์สินของทางราชการและบุคคลภายนอกได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงินประมาณ 981,267 บาท จากพยานหลักฐานและคำให้การพยานฝ่ายคู่กรณี ยืนยันว่า อุบัติเหตุเกิดจากความประมาทเลินเล่อของนาย ก. ที่ขับรถยนต์ตู้ของทางราชการวิ่งล้ำเข้าไปในช่องทางเดินรถของฝ่ายคู่กรณีในขณะที่พยานฝ่ายรถราชการเสียชีวิตทั้งหมด จึงไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่า นาย ก. ได้กระทำโดยประมาทเลินเล่อแต่อย่างใด แม้ปรากฏจากข้อสันนิษฐานของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอปราณบุรีเชื่อว่าเป็นการกระทำโดยประมาทก็ตาม นาย ก. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

อนึ่ง ตามข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในการเดินทางไปราชการครั้งนี้ ยังขาดการบริหารจัดการที่ดี เนื่องจากเป็นการเดินทางซึ่งมีระยะทางไกล ในช่วงระยะเวลาจำกัดและต้องเดินทางในเวลากลางคืน แต่มีพนักงานขับรถเพียงคนเดียว ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาท อาจมีส่วนให้เกิดอุบัติเหตุได้ ดังนั้น ในโอกาสต่อไปขอให้กรม บ. กำชับให้หน่วยงานในสังกัดที่ต้องมอบหมายเจ้าหน้าที่ให้เดินทางไปราชการในลักษณะดังกล่าว จัดให้มีพนักงานขับรถสองคนสำหรับสับเปลี่ยนกันได้

อรทัย ชังชู ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 91/639/2547

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รอยนต์บรรทุกน้ำหมายเลขตัวถัง FNS 27 M-AZ 28164 ประสบอุบัติเหตุพลิกคว่ำ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2544 นาย อ. และนาย ว. สมาชิกกองอาสา รักษาดินแดนได้รับมอบหมายจากนาย ก. ปลัดอำเภอ ให้ไปติดตั้งเครื่องสูบน้ำที่ติดตั้งประจำรอยนต์บรรทุกน้ำของอำเภอ ส. ซึ่งอำเภอ ส. ได้ว่าจ้างร้าน บ. ให้เป็นผู้ซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำดังกล่าวที่ใช้การไม่ได้ และร้าน บ. ได้ซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำดังกล่าวเสร็จแล้ว นาย อ. เป็นผู้ขับรถบรรทุกน้ำไปร้าน บ. โดยใช้เส้นทางถนนสายเอเชีย เมื่อไปถึงบริเวณหน้าป้อมตำรวจทางหลวง ปรากฏว่าฝนได้ตกหนักทำให้ถนนลื่น เป็นเหตุให้รอยนต์บรรทุกน้ำที่นาย อ. ขับมาด้วยความเร็วไม่เกิน 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง เสียหลัก ลื่นไถลตกลงไปในคูระบายน้ำกลางถนนสายเอเชีย ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 207,100 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** รับแจ้งความไว้เป็นหลักฐาน

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า นาย อ. ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังมิได้จึงใจหรือประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ จึงไม่ต้องรับผิดชอบทางละเมิด

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** กรม ก. เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2544 เวลาประมาณ 11.30 น. นาย อ. ได้รับมอบหมายให้ขับรถบรรทุกน้ำซึ่งใช้ปฏิบัติงานที่อำเภอ ส. ไปติดตั้งเครื่องสูบน้ำที่อำเภอ ห. โดยใช้เส้นทางถนนสายเอเชีย ด้วยความเร็วประมาณ 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง และมีได้บรรทุกน้ำมาด้วย จนเมื่อมาถึงบริเวณป้อมตำรวจทางหลวง ฝนได้ตกหนักถนนลื่นทำให้รถลื่นไถลจนนาย อ. ไม่สามารถควบคุมรถได้จึงตกลงไปในคูระบายน้ำกลางถนนแล้วพลิกคว่ำ เป็นเหตุให้รอยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 207,100 บาท การที่นาย อ. มิได้ใช้ความระมัดระวังตามวิสัยและพฤติการณ์ในการขับรถบรรทุกน้ำขณะฝนตกหนักด้วยความเร็ว 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง โดยควรจะต้องลดความเร็วลงกว่า



ปกติ เป็นเหตุให้รถยนต์พลิกคว่ำได้รับความเสียหาย พุทธิการณ์ถือได้ว่านาย อ. กระทำด้วยความ  
ประมาทแต่ยังไม่ถึงขั้น ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

พงศกร วรรณภีร์ ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 95/650/2547

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์ผู้หมายเลขทะเบียน นข-1305 ร้อยเอ็ด ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2547 เวลาประมาณ 21.30 น. นาย ส. ลูกจ้างประจำ ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ ขับรถยนต์หมายเลขทะเบียน นข - 1305 ร้อยเอ็ด ของศูนย์ พ. กลับจากส่ง คณะผู้ฝึกงาน ขณะมาถึงบริเวณสี่แยกถนนเลี่ยงเมืองมหาสารคาม มีรถยนต์บรรทุกหมายเลขทะเบียน 75-5898 กรุงเทพมหานคร แล่นผ่านทางแยกด้วยความเร็วสูงเฉี่ยวชนกับรถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายและรถยนต์ของทางราชการเสียหายหลักไปชนกับรถยนต์บุคคลภายนอกอีกสองคันได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงิน 336,252 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** นาย ท. และนาย ส. กระทำการด้วยความประมาท

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่า อุบัติเหตุเกิดจากการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อของนาย ท. บุคคลภายนอกแต่เพียงผู้เดียว นาย ส. เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ได้กระทำการโดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นข้อให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานยังไม่เป็นที่ยุติว่า เหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการประมาทเลินเล่อของบุคคลภายนอกหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือไม่ ประกอบกับพนักงานอัยการจังหวัดร้อยเอ็ดดำเนินการฟ้องคดีอาญา นาย ท. และนาย ส. เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดร้อยเอ็ด ฐานขับขีรถยนต์โดยประมาทนำหวิดเสียชีวิตอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลและทรัพย์สินผู้อื่นและเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส และกรม พ. ได้ดำเนินการฟ้องคดีแพ่งเรียกค่าเสียหายจาก นาย ท. ซึ่งคดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ในชั้นนี้ขอให้กรม พ.รอผลการพิจารณาคดีของศาลทั้งอาญาและแพ่ง หากผลคดีถึงที่สุดปรากฏว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นเกิดจากความประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนประมาทด้วย ก็ให้กรม พ. นำผลคดีมาประกอบการพิจารณาความรับผิดทางละเมิด และส่งผลการพิจารณาให้กระทรวงการคลังทราบภายใน 6 เดือน นับแต่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

ศุรเชษฐ สุขจิตร ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 95/651/2547

ประเภทสำนวน เพลิงไหม้

เรื่อง เพลิงไหม้อาคารเรียนของโรงเรียน พ.

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2545 เวลาประมาณ 13.00 น. ได้เกิดเพลิงไหม้อาคารเรียนแบบ ป.1ข ของโรงเรียน พ. โดยนาย ป. ตำแหน่ง อาจารย์เห็นเหตุการณ์เป็นคนแรก ขณะนั่งปฏิบัติงานที่ห้องคอมพิวเตอร์ จึงได้ร้องบอกนาง ค. และนาง จ. ครูเวรให้ทราบและแจ้งเจ้าหน้าที่ดับเพลิง โดยก่อนเกิดเหตุเมื่อวันศุกร์ที่ 8 กุมภาพันธ์ 2545 นาย ก. อาจารย์สอนดนตรีไทยได้ใช้ห้องที่ 4 และ 5 อาคารที่เกิดเหตุ ซึ่งเป็นห้องที่เอาฝาผนังห้องออกเป็นห้องโถงใช้สอนดนตรี – นาฏศิลป์ สอนนักเรียน ตั้งแต่เวลา 8.30 น. – 11.30 น. หลังจากเสร็จสิ้นการเรียนการสอนได้ปิดสวิตซ์ไฟฟ้าและถอดปลั๊กวิทยุเทปที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนและได้ปิดประตูล็อกกุญแจเรียบร้อยแล้ว

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** เชื่อว่าเหตุเกิดจากกระแสไฟฟ้าลัดวงจร มิได้เป็นผลเกิดจากการกระทำผิดทางอาญาของผู้ใด

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** ครูเวรและครูผู้ตรวจเวร ในวันที่เกิดเหตุได้มาปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งตามปกติและได้พยายามช่วยกันดับเพลิงจนสุดความสามารถ เป็นเหตุสุดวิสัยและน่าเชื่อว่าการเกิดเพลิงไหม้ครั้งนี้มีสาเหตุมาจากไฟฟ้าลัดวงจรภายในอาคารเรียนเกิดการช็อตตุ๊กไหม้ มิได้เกิดจากการกระทำหรือความประมาทเลินเล่อของครูเวรทั้งสองคน

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวน เท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานประกอบกับความเห็นของกองกำกับการวิทยาการ และพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธร ปรากฏว่า เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2545 เวลาประมาณ 13.00 น. เกิดเหตุเพลิงไหม้อาคารเรียน แบบ ป.1 ข. ของโรงเรียน พ. โดยอาคารดังกล่าวถูกเพลิงไหม้เสียหายทั้งหลังจนไม่สามารถระบุได้ว่า เกิดจากสาเหตุใด ซึ่งนาง ค.และนาง จ. ครูเวร



รวมทั้งนาย ณ. ผู้ตรวจเวร ได้มาปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ ไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

มนต์ชัย เพ็ชรร่วง ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ





สำนวนเลขที่ 4/13/2548

ประเภทสำนวน ทุจริต/เงินขาดบัญชี

เรื่อง การทุจริตและเงินขาดบัญชีในองค์การบริหารส่วนตำบล ข.

**สรุปข้อเท็จจริง** นาง ณ. หัวหน้าส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล ข. กระทำการทุจริตใช้เช็คเบิกถอนเงินไปโดยไม่ชอบและนำเงินรายได้ที่จัดเก็บไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว ไม่นำฝากเข้าบัญชีเงินฝากของทางราชการ เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบล ข. ได้รับความเสียหาย

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล ข. เงินขาดบัญชีจำนวน 1,367,990.16 บาท ผู้ต้องรับผิดชอบคือ นาง ณ. หัวหน้าส่วนการคลัง นาย พ. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ข. และนาย ป. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ข. ต้องรับผิดชอบใช้คนละเท่ากันจำนวน 455,996.72 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** อำเภอบ. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดเชยค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า นาง ณ. หัวหน้าส่วนการคลัง องค์การบริหารส่วนตำบล ข. เบิกจ่ายเงินขององค์การบริหารส่วนตำบล ข. ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว และรับเงินรายได้แล้วไม่นำฝากเข้าบัญชีเงินฝาก รวมเป็นเงินจำนวน 1,367,990.16 บาท ดังนี้

**1. การเบิกจ่ายเงินตามเช็คโดยไม่ชอบ**

1.1 นาง ณ. จัดทำเช็คจำนวน 13 ฉบับ สั่งจ่ายนาย พ. หรือผู้ถือ 10 ฉบับ สั่งจ่ายบุคคลอื่น หรือผู้ถือ 2 ฉบับ สั่งจ่ายนาย พ. และนาง ณ. 1 ฉบับ โดยนาย พ. เป็นผู้รับเงินตามเช็คไปจากธนาคารจำนวน 585,952.61 บาท นำเชื่อว่าเช็คฉบับที่สั่งจ่ายจำนวน 9,940 บาท มีการจ่ายเงินจริง คงเหลือความเสียหายจำนวน 576,012.61 บาท โดยนาง ณ. ได้จัดทำเช็คสั่งจ่ายนาย พ. โดยไม่ขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” ออก แม้ นาย พ. จะได้ส่งมอบเงินให้นาง ณ. ตามพฤติการณ์เชื่อว่า นาย พ. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ข. และนาง ณ. หัวหน้าส่วนการคลัง ได้ร่วมกันรับเงินตามเช็คและนำเงินดังกล่าวไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย พฤติการณ์มิใช่เป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ จึงให้นาย พ. และนาง ณ. ร่วมรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 576,012.61 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



นาย ป. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ข. ได้ลงลายมือชื่อในเช็ค โดยไม่ได้ขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” เป็นการไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการรับเงินเป็นเช็คหรือตั๋วแลกเงิน วิธีการเขียนเช็คสั่งจ่ายเงินและการมอบฉันทะในการรับเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 เป็นช่องทางให้นาง ณ. และนาย พ. นำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว พฤติการณ์เป็นการกระทำโดยประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ป. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 50 ของเงินจำนวน 576,012.61 บาท คิดเป็นเงิน 288,006.30 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง หากองค์การบริหารส่วนตำบล ข. ได้รับเช็คใช้ค่าสินไหมทดแทนจาก นาย พ. และนาง ณ. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาย ป. ได้เช็คใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหาย ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่ นาย ป. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้ชำระไว้ต่อไป

1.2 นาง ณ. จัดทำเช็คจำนวน 9 ฉบับ สั่งจ่ายบุคคลต่างๆ โดยไม่ได้ขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” ออก นาง ณ. ได้เบิกเงินตามเช็คทั้ง 9 ฉบับ โดยได้แก้ไขข้อความโดยเติมตัวเลขในเช็คบางฉบับเพื่อให้จำนวนเงิน สูงกว่าจำนวนที่แท้จริงแล้วนาง ณ. ได้นำเงินตามเช็คและนำเงินส่วนที่เกินจำนวน 474,642 บาท ของทางราชการ ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย พฤติการณ์มิใช่เป็นการกระทำการ ปฏิบัติหน้าที่ จึงให้นาง ณ. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 474,642 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

นาย ป. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ข. และ นาย พ. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ข. ได้ร่วมกันลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเช็ค โดย ไม่ได้ขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” เป็นเหตุให้นาง ณ. นำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว เป็นการไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการรับเงินเป็นเช็คหรือตั๋วแลกเงิน วิธีการเขียนเช็คสั่งจ่ายเงินและการมอบฉันทะ ในการรับเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 พฤติการณ์เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ป. และนาย พ. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายคนละร้อยละ 50 ของเงินจำนวน 474,642 บาท คิดเป็นเงิน 237,321 บาท ตามนัยมาตรา 10 และ มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง หากองค์การบริหารส่วนตำบล ข. ได้รับเช็คใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนาง ณ. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาย ป. และนาย พ. ได้เช็คใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหาย ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่ นาย ป. และนาย พ. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้ชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป



1.3 นาง ณ. จัดทำเช็คเพื่อเบิกจ่ายเงินค่าอาหารเสริมนมโรงเรียนภาคเรียนที่ 2/2546 เป็นเงิน 30,493.80 บาท และค่าจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นเงิน 73,060.75 บาท สั่งจ่ายเจ้าหนี้ โดยไม่ได้ขีดฆ่า คำว่า “หรือผู้ถือ” ออก และได้เบิกเงินตามเช็คไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย พุทธการณมีใช่เป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ จึงให้นาง ณ. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 103,554.55 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

นาย ป. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ข. และนาย พ. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ข. ได้ร่วมกันลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเช็ค โดยไม่ได้ขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” เป็นเหตุให้นาง ณ. นำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว เป็นการไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการรับเงินเป็นเช็คหรือตัวแลกเงิน วิธีการเขียนเช็คสั่งจ่ายเงินและการมอบฉันทะในการรับเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 พุทธการณเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ป. และนาย พ. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายคนละร้อยละ 50 ของเงินจำนวน 103,554.55 บาท คิดเป็นเงิน 51,777.27 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง หากองค์การบริหารส่วนตำบล ข. ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนาง ณ. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาย ป. และนาย พ. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหาย ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่ นาย ป. และนาย พ. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้ชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

2. การจัดเก็บเงินรายได้ค่าน้ำประปาเป็นเงิน 143,781 บาท และกลุ่มอาชีพหมู่บ้านส่งเสริมเงินกองทุนหมุนเวียนตามโครงการเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง จำนวน 70,000 บาท นาง ณ. ได้รับเงินรายได้แล้วไม่นำเงินส่งเข้าบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบล ข. กลับนำเงินของทางราชการไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย พุทธการณมีใช่เป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ จึงให้นาง ณ. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 213,781 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

นาย พ. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ข. ไม่เสนอให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน เพื่อดูแลการรับเงินต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ข. และไม่ควบคุมดูแลตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชา เป็นช่องทางให้นาง ณ. นำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว พุทธการณเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 60 ของเงินจำนวน 213,781 บาท คิดเป็นเงิน 128,268.60 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



อนึ่ง หากองค์การบริหารส่วนตำบล ข. ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนาง ณ. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาย พ. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหาย ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่ นาย พ. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดชอบและที่ได้ชำระไว้ต่อไป

นันทริดา นิยมณี ย่อ

มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 4/14/2548

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง เจ้าหน้าที่กองการเงิน สำนักงาน ต. กระทำการทุจริต

**สรุปข้อเท็จจริง** นาง จ. ผู้บังคับหมู่ กองการเงิน สำนักงาน ต. ได้อาศัยโอกาสในตำแหน่งหน้าที่เกี่ยวกับการจ่ายเงินบำนาญพิเศษ มีหน้าที่ตรวจสอบการรับแสดงตนการมีชีวิต การจัดทำฎีกาเบิกเงิน การจ่ายเงินให้แก่ผู้รับบำนาญพิเศษ กระทำการทุจริตปลอมลายมือชื่อผู้รับเงินบำนาญพิเศษที่เสียชีวิตไปแล้วในหลักฐานเกี่ยวกับการจ่ายเงิน ทะเบียนแสดงตนของผู้รับเงินบำนาญพิเศษ และปลอมลายมือชื่อของผู้รับเงินบำนาญพิเศษที่เสียชีวิตในบัตรจ่ายเงิน แล้วนำเงินที่จะต้องจ่ายให้กับผู้รับเงินไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวจำนวน 898,600.29 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดเห็นว่า** เจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังตามสมควรต่อหน้าที่ มิได้จงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย สำหรับนาง จ. ผู้กระทำการทุจริตจะต้องรับผิดชอบใช้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** สำนักงาน ต. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า นาง จ. ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจ่ายเงินบำนาญพิเศษ มีหน้าที่ตรวจสอบการรับแสดงตนการมีชีวิต การจัดทำฎีกาเบิกเงิน การจ่ายเงินให้แก่ผู้รับบำนาญพิเศษ ตลอดจนการโอนล้างรายการทางบัญชี กระทำการทุจริตปลอมลายมือชื่อผู้รับเงินบำนาญพิเศษที่เสียชีวิตไปแล้วในหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายเงิน ทะเบียนบัตรแสดงตนของผู้รับเงินบำนาญพิเศษ และปลอมลายมือชื่อของผู้รับเงินบำนาญพิเศษที่เสียชีวิตในบัตรจ่ายเงิน แล้วนำเงินที่จะต้องจ่ายให้กับผู้รับเงินไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว พุทธิการณ์ถือว่า นาง จ. อาศัยโอกาสในตำแหน่งหน้าที่ของตนกระทำการเบียดบังเงินของทางราชการไปจำนวน 898,600.29 บาท พุทธิการณ์มิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ จึงให้นาง จ. รับผิดชอบใช้เงินจำนวน 898,600.29 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539



สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องตามข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าได้กระทำโดยจงใจหรือประมาท  
เลินเล่ออย่างร้ายแรงแต่อย่างใด จึงไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

อนึ่ง กองการเงิน สำนักงาน ต. ควรมีการแบ่งแยกงานในลักษณะที่สามารถสอบยันการ  
ทำงานระหว่างฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ และให้มีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนเจ้าหน้าที่ในลักษณะที่มีให้บุคคล  
คนเดียวทำงานในด้านเดียวเป็นระยะเวลานานเกินไป รวมทั้งมีการสอบยันผู้รับเงินเพื่อพิสูจน์ความถูกต้อง  
ในการรับจ่ายเงิน ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้เกิดการทุจริตในกรณีเช่นนี้อีก หรืออาจตรวจพบการทุจริตได้ทันที  
หรือโดยเร็ว

เฉลิมชัย เบญจกาญจน์ ย่อ  
มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 5/16/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินสูญหาย

เรื่อง เครื่องอะไหล่สูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2543 นาย บ.นำเครื่องอะไหล่ตามใบเบิกไปส่งให้นาย ศ. โดยเข้าใจว่าเป็นผู้เบิกเครื่องอะไหล่ดังกล่าว นาย ศ. ได้ลงนามรับมอบเครื่องอะไหล่ดังกล่าวไว้ ต่อมาตรวจสอบพบว่า ผู้เบิกเครื่องอะไหล่ดังกล่าวคือ นาย ป. นาย ศ. จึงเก็บรักษาเครื่องอะไหล่ไว้ในคลังพัสดุของตนและรับว่าจะนำไปส่งให้นาย ป. ในวันรุ่งขึ้น นาย บ. จึงนำเอกสารการส่งของไปให้นาย ป. ลงนามรับมอบอีกครั้งหนึ่ง ต่อมาวันที่ 8 สิงหาคม 2543 นาย ศ. มอบหมายให้คนงานนำเครื่องอะไหล่ไปส่งให้นาย ป. ที่โรงงาน นาย ป. โทรศัพท์แจ้งให้นาย ธ. ซึ่งประจำอยู่ที่โรงงาน จัดหาสถานที่วางเครื่องอะไหล่ที่นาย ศ. จะนำมาส่งให้ เมื่อคนงานนำเครื่องอะไหล่มาส่ง ปรากฏว่า ไม่มีเจ้าหน้าที่มารับมอบเครื่องอะไหล่และไม่มีการจัดทำหลักฐานการส่งมอบแต่อย่างใด จากนั้น นาย ป. ก็มีได้ติดตามตรวจสอบว่าได้มีการรับมอบเครื่องอะไหล่ไว้ครบถ้วนหรือไม่ ต่อมา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับเครื่องอะไหล่ดังกล่าว ปรากฏว่า อะไหล่ดังกล่าวได้สูญหายไป ทั้งนี้ ราคาเครื่องอะไหล่เมื่อรวมกับค่าใช้จ่ายในการขนส่งคิดเป็นเงิน 885,763.40 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** มีความเห็นดังนี้

1. การที่นาย ป. ลงนามรับมอบเครื่องอะไหล่โดยมิได้ไปทำการควบคุมตรวจรับเครื่องอะไหล่ตามหน้าที่ ถือเป็น การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 45.5 ของค่าเสียหายทั้งหมด
2. การที่นาย ศ. สั่งให้คนงานนำเครื่องอะไหล่ไปส่งโดยไม่มี การจัดทำหลักฐานการส่งมอบ และไม่ติดตามควบคุมการส่งมอบโดยใกล้ชิดเป็นเหตุให้เครื่องอะไหล่สูญหาย ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 32.5 ของค่าเสียหายทั้งหมด

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539



**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง มีความเห็นดังนี้**

1. นาย ป. มีหน้าที่ควบคุมดูแลและเบิกจ่ายจัดหาอะไหล่ เป็นผู้ลงนามรับมอบเครื่องอะไหล่ โดยมีได้ไปทำการควบคุมตรวจสอบจำนวนและลักษณะสิ่งของว่าตรงกับเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่งได้ลงนามไว้หรือไม่ ในฐานะที่ตนเป็นผู้มีหน้าที่โดยตรง และไม่จัดให้มีการทำหลักฐานในการส่งมอบเครื่องอะไหล่ อีกทั้งปล่อยปละละเลยไม่ติดตามตรวจสอบว่า มีการส่งมอบเครื่องอะไหล่ครบถ้วนแล้วหรือไม่ อันเป็นเหตุให้เครื่องอะไหล่สูญหาย การกระทำของนาย ป. ดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 60 คิดเป็นเงินจำนวน 531,458.04 บาท

2. นาย ศ. เป็นผู้ลงนามรับมอบเครื่องอะไหล่ในครั้งแรกและเป็นผู้รับผิดชอบในการเก็บรักษาเครื่องอะไหล่ไว้ในคลังพัสดุของตน จึงมีหน้าที่ต้องส่งมอบเครื่องอะไหล่ต่อไปยังหน่วยงานที่ถูกต้องให้ครบถ้วน แต่ นาย ศ. กลับมอบหมายให้คนงานนำเครื่องอะไหล่ดังกล่าวไปส่งโดยไม่จัดให้มีการทำหลักฐานในการส่งมอบและปล่อยปละละเลยไม่ติดตามตรวจสอบว่า เครื่องอะไหล่ที่ส่งไปนั้นมีจำนวนครบถ้วนถูกต้องแล้วหรือไม่ อันเป็นเหตุให้เครื่องอะไหล่สูญหาย การกระทำของนาย ศ. ดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 40 คิดเป็นเงินจำนวน 354,305.36 บาท

ชลธิชา นวลน้อย      ย่อ  
เกื้อกูล      ต้นวัฒนะ      ตรวจ





สำนวนเลขที่ 5/17/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง รถยนต์ส่วนบุคคลของ อ.บ.ต. ประสบอุบัติเหตุ

สรุปข้อเท็จจริง นาย ส. ได้รับคำสั่งให้ไปอบรมหลักสูตรการตรวจตราด้านน้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับเจ้าหน้าที่ ณ จังหวัด ส. ระหว่างวันที่ 26 – 28 เมษายน 2547 และได้รับอนุญาตให้รถยนต์ส่วนบุคคลของ อบต. วันที่ 28 เมษายน 2547 ภายหลังจากเสร็จสิ้นอบรม นาย ส. เดินทางกลับ ระหว่างทางได้มีฝนตกหนัก เวลา 17.00 น. โดยขับรถด้วยความเร็วประมาณ 70 – 80 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ขับมาตามสายยะลา – เบตง เมื่อมาถึงที่เกิดเหตุเป็นทางตรงและเป็นเนินเล็กน้อย โดยมีรถยนต์ขับนำหน้าอยู่ 2 คัน และรถจักรยานยนต์ 1 คัน ซึ่งอยู่ในช่องทางซ้ายสุด จากนั้นมีรถยนต์วิ่งเข้ามาในทางจราจรของรถยนต์ของ นาย ส. อย่างกะทันหัน เป็นเหตุให้นาย ส. ต้องหักหลบ และเบรกอย่างกะทันหัน ไม่สามารถบังคับรถยนต์ได้ รถสายไปมา และเกี่ยวข้องกับรถยนต์ที่วิ่งอยู่ข้างหน้า และตกถนนพลิกคว่ำ ชนกับเสาไฟฟ้าข้างทาง จนเป็นเหตุให้รถยนต์ส่วนบุคคลเสียหาย

ความเห็นของพนักงานสอบสวน -

ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด เห็นว่า นาย ส. ได้นำรถยนต์ส่วนบุคคลของ อบต. ไปใช้ในราชการและสาเหตุที่ทำให้รถยนต์พลิกคว่ำได้รับความเสียหายนั้น เนื่องจากสภาพอากาศขณะนั้นเป็นเวลาเย็นมีฝนตกหนัก ถนนลื่น ประกอบกับ เปลี่ยนยางรถยนต์ไม่พร้อมกันทั้ง 4 ล้อ รถยนต์ไม่มีประสิทธิภาพ พฤติการณ์ดังกล่าวจึงไม่ได้เกิดจากการจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

ความรับผิดชอบทางละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สินของทางราชการ มีใครต้องรับผิดชอบต่อการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่ อย่างไร

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง เห็นว่า นาย ส. ตำแหน่งหัวหน้าส่วนโยธา ได้รับคำสั่ง ที่ 48/2547 ลงวันที่ 22 เมษายน 2547 เข้าอบรมหลักสูตรการตรวจสถานประกอบการ ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง และอนุญาตให้ใช้รถยนต์ส่วนบุคคล ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เมื่อเสร็จสิ้นการอบรม



นาย ส. ได้เดินทางกลับ ขณะเดินทางกลับได้มีฝนตกหนักตามถนนสายยะลา – เบตง โดยใช้ความเร็ว 70 – 80 กม./ชม. เมื่อมาถึงจุดเกิดเหตุ ฝนก็ตกอยู่บ้าง สภาพถนนเป็นทางตรงและโค้งเล็กน้อย ประกอบกับถนนลื่น ได้มีรถยนต์วิ่งสวนทางมาและเข้ามาในช่องทางจราจรของนาย ส. อย่างกะทันหัน จึงตะเบรก หักหลบออกไปข้างถนน จึงเป็นเหตุให้รถยนต์เฉี่ยวชนกับรถยนต์ของบุคคลภายนอก จากนั้นรถยนต์ได้พลิกคว่ำตกอยู่ไหล่ทางไปชนกับเสาไฟฟ้า ทำให้รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหาย ถือไม่ได้ว่าเกิดจากการกระทำโดยประมาทเลินเล่อ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

มงคล นิ่มประเสริฐ ย่อ  
เกื้อกูล ตันวัฒนะ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 5/18/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

เรื่อง ทูจริตขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรราย ห้างหุ้นส่วนจำกัด พ.

**สรุปข้อเท็จจริง** ห้างหุ้นส่วนจำกัด พ. เป็นผู้ส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศ ได้นำใบขนสินค้าขาออกฉบับม้วนน้ำเงินไปยื่นขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรจำนวน 89 ใบขนฯ เป็นเงิน 4,786,450.63 บาท จากการตรวจสอบพบว่าการกระทำทูจริตในการส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร 64 ใบขนฯ โดยจัดทำบัญชีสินค้าสำหรับเรือ (Manifest) เป็นเท็จ โดยบริษัท อ. รับรองว่าบัญชีสินค้าสำหรับเรือที่ปรากฏชื่อห้างหุ้นส่วนจำกัด พ. ไม่ใช่เอกสารที่ทางบริษัทยื่นต่อกรม ศ. ประกอบกับจากการตรวจสอบบัญชีสินค้าสำหรับเรือและ Tally Sheet รายห้างหุ้นส่วนจำกัด พ. ที่ฝ่ายควบคุมการบรรทุก ส่วนการส่งออก ก็ไม่พบ Manifest สำหรับใบขนฯบางฉบับ

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** -

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่าไม่มีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

**คำวินิจฉัยของผู้แต่งตั้ง** นายตรวจไม่ใช่ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่เนื่องจากไม่ได้ไปตรวจปล่อยและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์ด้วยตนเอง จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามประมวลระเบียบปฏิบัติการศุลกากร พ.ศ. 2530 ข้อ 08 05 05 เป็นเหตุให้ผู้ส่งออกรู้ถึงช่องทางกระทำการทูจริตถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อ จึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายแก่ทางราชการ

ส่วนการกระทำของเจ้าหน้าที่ผู้ร้อยดวงตราตะกั่วและประทับตรา กศก. แม้จะอ้างว่าไม่มีหน้าที่หรือได้รับมอบหมายจากนายตรวจหรือสารวัตรให้ไปช่วยเหลือผู้ควบคุมการบรรจุสินค้าก็ตาม แต่ตามคำสั่งกองตรวจสินค้าขาออก ที่ 19/2530 ลงวันที่ 2 มีนาคม 2530 กำหนดให้ศุลกากรักษ์ทำหน้าที่ประทับดวงตราตะกั่ว กศก. หรือแถบเหล็ก RTC และทำหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยผู้ควบคุมการบรรจุ ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อ จึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่า การกระทำทูจริตในการขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรจำนวน 3,574,190.63 บาท สามารถพิจารณาได้ดังนี้



1. กรณีจัดทำบัญชีสินค้าสำหรับเรือ (Manifest) เป็นเท็จจำนวน 64 ใบชนฯ มีเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบดังนี้

1.1 นายตรวจ ผู้ทำการตรวจปล่อยและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์ ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบความสมบูรณ์ของใบชนฯ และเอกสารประกอบใบชนฯ ตรวจสอบสินค้าให้ตรงตามทีสำแดงไว้ในใบชนฯ เปิดตรวจสินค้าและจะต้องตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์ว่ามีสภาพเป็นอย่างไร จึงจะอนุญาตให้บรรจุสินค้าได้ตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2530 ข้อ 08 05 05 แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า บุคคลดังกล่าวได้ลงลายมือชื่อรับรองการตรวจปล่อย และการบรรจุสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์ โดยมีได้ตรวจสอบหมายเลขตู้และควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์ด้วยตนเอง การกระทำดังกล่าวจึงเป็นช่องทางทำให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด พ. กระทำทุจริต พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย บุคคลดังกล่าวจึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

1.2 ผู้ทำการร้อยดวงตราตะกั่ว กศก. หรือแถบเหล็ก RTC มีหน้าที่ประทับดวงตรา กศก. หรือแถบเหล็ก RTC หลังจากที่ทำนายตรวจได้ทำการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมสินค้าเข้าสู่แล้ว และทำหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยผู้ควบคุมการบรรจุสินค้า ตามคำสั่งกรม ศ. ที่ 13/2530 และคำสั่งกองตรวจสินค้าขาออก ที่ 51/2531 แต่จากการตรวจสอบไม่พบว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด พ. ส่งสินค้าออกตามใบชนฯแต่อย่างใด จึงเชื่อว่า เจ้าหน้าที่มิได้ไปทำการร้อยดวงตราตะกั่ว และประทับตรา กศก.แต่ได้ลงนามรับรองในเอกสารว่ามีสินค้าออกจริง พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายบุคคลดังกล่าวจึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

เนื่องจากกรณีทุจริตดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มีผลใช้บังคับจึงให้เจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบดังกล่าวข้างต้นรับผิดชอบร่วมกันอย่างลูกหนี้ร่วม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเงินจำนวน 3,499,175.44 บาท

2. สำหรับใบชนฯ เลขที่ 0212 2038 1837, 0212 2038 1836 และ 0212 2038 1840 ซึ่งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ตรวจสอบบัญชีสินค้าสำหรับเรือแล้ว แจ้งว่า ไม่พบบัญชีสินค้าสำหรับเรือขอให้สอบถามเพิ่มเติมว่าคำว่า ไม่พบบัญชีสินค้าสำหรับเรือ นั้น หมายความว่าถึง ขณะตรวจสอบไม่พบบัญชีสินค้าสำหรับเรือ หรือหมายถึงกรณีที่ตัวแทนเรือตรวจสอบแล้วไม่พบบัญชีสินค้าสำหรับเรือ

ศศิมา ราชานนท์ ย่อ  
เกื้อกูล ตันวัฒนะ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 6/20/2548

ประเภทสำนวน ทุจริต/เงินขาดบัญชี

เรื่อง นาย ว. นาย ค. ได้ร่วมกันขอยกเงินกองทุนโครงการ กข.คจ.

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อประมาณปี พ.ศ.2540 กระทรวง ม. โดยกรม พ. ได้ให้การสนับสนุนเงินกองทุนแก่ราษฎรเพื่อยืมเงินไปประกอบอาชีพ โดยสนับสนุนเงินทุนหมู่บ้านๆ ละ 280,000 บาท โดยหมู่บ้าน ก. ก็ได้รับการสนับสนุนจากโครงการ กข.คจ.ดังกล่าว หมู่บ้าน ก. ได้จัดทำโครงการครัวเรือนเป้าหมาย โดยให้กู้เงินไปใช้ในการประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ จำนวน 35 ราย รวมเป็นเงิน 280,000 บาท แต่ผู้กู้จำนวนทั้งหมด 35 ราย ของโครงการครัวเรือนเป้าหมายได้รับเงินไปจริงเป็นจำนวน 220,500 บาท ส่วนอีก 59,500 บาท เป็นเงินส่วนที่ระบุไว้ในสัญญาซึ่งไม่ตรงกับที่รับไปจริง ต่อมาเมื่อครบกำหนดชำระหนี้ ครัวเรือนเป้าหมายทั้ง 35 ราย ได้นำเงินที่ได้กู้ยืมไปมาชำระโดยชำระให้กับนาย ว. ผู้ใหญ่บ้านในฐานะประธานกรรมการกองทุน กข.คจ. และนาย ค. กรรมการกองทุน กข.คจ. โดยแยกเป็น ชำระให้กับนาย ว. จำนวนทั้งสิ้น 149,500 บาท (โดยนาย ร. รับชำระไว้แทน นาย ว. จำนวน 11 คน เป็นเงินจำนวน 63,000 บาท ส่วนที่นาย ว. รับชำระไว้เอง จำนวน 13 ราย เป็นเงินจำนวน 90,000 บาท) และนาย ค. จำนวน 10 ราย เป็นเงินจำนวน 59,500 บาท รวมเป็นเงินที่นาย ว. และนาย ค. ได้รับชำระจากผู้กู้เป็นเงินจำนวน 212,500 บาท ส่วนอีก 8,000 บาท เป็นเงินที่ นาย ป. และนางสาว ช. ได้รับชำระไว้แทนและได้นำเข้าบัญชีโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจนประจำหมู่บ้าน ก. เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2542 นาย ว. และนาย ค. ได้นำเงินที่ได้รับชำระจากผู้กู้ของโครงการครัวเรือนเป้าหมาย ฝากธนาคารบัญชีโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจนประจำหมู่บ้าน ก. จำนวน 189,500 บาท และในวันเดียวกันได้ถอนเงินจำนวนดังกล่าวจากบัญชีเงินฝากธนาคารฯ จำนวน 189,000 บาท โดยมีนาย ว. และนาย ค. เป็นผู้ลงลายมือชื่อในใบถอน แต่ปัจจุบันมีเงินคงเหลือในบัญชีเงินฝากธนาคารจำนวน 8,000 บาท ไม่รวมดอกเบี้ยธนาคารโดยนาย ว. และนาย ค. ได้ร่วมกันขอยกเงินกองทุนโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจนจำนวน 272,000 บาท ไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

**คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า** จากพฤติการณ์ของนาย ว. ผู้ใหญ่บ้าน และนาย ค. ได้ร่วมกันขอยกเงินกองทุนโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจนหมู่บ้าน ก. จำนวน 272,000 บาท ไปใช้ส่วนตัวถือว่าเป็นการกระทำด้วยความจงใจและประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง อันเป็นความผิดตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** ให้นาย ว. กับ นาย ค. ร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ



**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ว. ผู้ใหญ่บ้านในฐานะประธานคณะกรรมการกองทุน กข.คจ. และนาย ค. กรรมการกองทุน กข.คจ. หมู่บ้าน ก. ได้นำเงินที่เหลือจากการให้ครุฑเรือนยาจกนุกู้ยืมจำนวน 59,500 บาท ไปใช้ส่วนตัว อีกทั้งเมื่อบุคคลทั้งสองได้รับคืนเงินยืมจากครุฑเรือนยาจกนุกู้ยืมจำนวน 212,500 บาท และนำเงินเข้าบัญชีโครงการฯ แล้ว แต่ปรากฏว่าบุคคลทั้งสองได้ร่วมกันลงลายมือชื่อในใบถอนเงินเพื่อทำการถอนเงินจากบัญชีโครงการฯ โดยไม่ปรากฏหลักฐานว่านำไปให้ครุฑเรือนยาจกนุกู้ยืมตามวัตถุประสงค์กรณีเชื่อว่าได้เบียดบังเงินดังกล่าวไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว ทำให้เงินในบัญชี โครงการฯ ขาดไปจำนวน 272,000 บาท จึงให้นาย ว. และนาย ค. ร่วมกันรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายจำนวน 272,000 บาท แก่ทางราชการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ประกอบมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

กาญจนา ถาวรฟัง ย่อ

ธนศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 11/40/2548

ประเภทสำนวน ทูจริต

เรื่อง ทูจริตทางการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบล ศ.

**สรุปข้อเท็จจริง** นางสาว อ. หัวหน้าส่วนการคลัง องค์การบริหารส่วนตำบล ศ. กระทำการอันมิชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ ปลอมแปลงและแก้ไขเอกสารการเบิกจ่ายเงิน ปลอมแปลงลายมือชื่อประธานกรรมการบริหารฯ รับเงินรายได้แล้วไม่นำส่ง และถอนเงินจากธนาคาร โดยไม่มีหลักฐานการจ่ายเงินหรือไม่ครบ เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบล ศ. ได้รับความเสียหายจำนวน 1,677,858.93 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นควรให้ นางสาว อ. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 1,677,858.93 บาท นาย ส. ประธานกรรมการบริหารฯ รับผิดชอบ 727,072.20 บาท และนาย ว. ปลัดองค์การบริหารฯ รับผิดชอบ 363,536.10 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** อำเภอ. ว. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงินการเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า นางสาว อ. หัวหน้าส่วนการคลัง องค์การบริหารส่วนตำบล ศ. ในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบรับเงินรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ศ. แล้วไม่นำส่งคลัง ถอนเงินจากธนาคาร โดยไม่มีฎีกาและหลักฐานการจ่ายให้ตรวจสอบ เบิกเงินเกินฎีกา ปลอมแปลงลายมือชื่อประธานกรรมการบริหารฯ ในเช็คสั่งจ่ายและไปถอนเงินฝากจากธนาคารแล้วนำเงินไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว พฤติการณ์มิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ จึงให้นางสาว อ. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 1,677,858.93 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิด ดังนี้

1. กรณีการถอนเงินจากธนาคาร โดยไม่มีหลักฐานการจ่ายเงินและถอนเงินเกินกว่าค่าใช้จ่าย

นาย ส. ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ศ. ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 – 2542 มีหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงิน ในฐานะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ศ. และเป็น



ผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อถอนเงินร่วมกับนางสาว อ. ปฏิบัติหน้าที่บกพร่องไม่ควบคุมกำกับดูแล ผู้ได้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ เป็นช่องทางให้นางสาว อ. นำเงินของทางราชการที่ถอนจากธนาคาร โดยไม่มีหลักฐานการจ่ายเงินหรือถอนเงินเกินกว่าค่าใช้จ่ายจำนวน 1,574,064.04 บาท ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว พุทธิการณ์เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ส. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย แต่เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำ และความเป็นธรรมตามมาตรา 8 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 จึงให้นาย ส. รับผิดชอบร้อยละ 50 ของเงินจำนวน 1,574,064.04 บาท คิดเป็นเงิน 789,032.02 บาท

## 2. กรณีรับเงินรายได้แล้วไม่นำส่ง

นาย ว. ดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ศ. ระหว่างวันที่ 16 สิงหาคม 2539 ถึงวันที่ 16 สิงหาคม 2542 มีหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงิน ในฐานะผู้บังคับบัญชา และได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการเก็บรักษาเงินปฏิบัติหน้าที่บกพร่องในตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้ง และไม่ควบคุมกำกับดูแล การปฏิบัติหน้าที่ของนางสาว อ. ให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการเป็นช่องทางให้นางสาว อ. นำเงินที่รับเป็นรายได้แล้วไม่นำส่งจำนวน 101,238.75 บาท ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว พุทธิการณ์เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้ นาย ว. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย แต่เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมตามมาตรา 8 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 จึงให้ นาย ว. รับผิดชอบร้อยละ 60 ของเงินจำนวน 101,238.75 บาท คิดเป็นเงิน 60,743.25 บาท

อนึ่ง หากองค์การบริหารส่วนตำบล ศ. ได้รับชดใช้ค่าเสียหายจากนางสาว อ. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาย ส. และ นาย ว. ได้ชดใช้ไว้เกินมูลค่าความเสียหายให้คืนเงินส่วนที่ได้รับไว้เกินแก่เจ้าหน้าที่ดังกล่าวตามสัดส่วนแห่งความผิดและที่ได้รับชำระของแต่ละคนต่อไป

เฉลิมชัย เบญจกาญจน์ ย่อ

มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ





สำนวนเลขที่ 19/71/2548

ประเภทสำนวน เจ้าหน้าที่กระทำการโดยทุจริต

เรื่อง นาย ม. กระทำการแก้ไขข้อมูลเกี่ยวกับการรับเงินเดือนและค่าตอบแทน เป็นเหตุให้ข้าราชการได้รับเงินไม่ครบถ้วน

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย ม. ลูกจ้างประจำ ตำแหน่งคนงาน โรงพยาบาล พ. ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการทำฎีกาเบิกเงินเดือนและเงินอื่น ๆ ของข้าราชการและลูกจ้างในสังกัดโรงพยาบาล พ. ได้กระทำการแก้ไขข้อมูลในแผ่นบันทึกข้อมูลการจ่ายเงินเดือนและค่าตอบแทนของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล พ. ก่อนนำส่งให้ธนาคารส่งจ่ายเงินเข้าบัญชีของเจ้าหน้าที่ โดยได้แก้ไขข้อมูลเกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือนและค่าตอบแทนของนาย อ. เพื่อเข้าบัญชีของตนเอง ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2543 – มกราคม 2547 เป็นเหตุให้นาย อ. ได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนไม่ถูกต้องครบถ้วนเป็นเงินทั้งสิ้น 667,322 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่าการกระทำของนาย ม. ที่กระทำต่อนาย อ. มีการเตรียมวางแผนล่วงหน้าในการแก้ไขข้อมูลการรับเงินเดือนของนาย อ. และกระทำตลอดเป็นเวลาเกือบ 5 ปี และไม่ปรากฏว่าเกิดจากการบกพร่องสะเลยการตรวจสอบหรือประมาณเงินเหลือของเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบ ดังนั้น นาย ม. จึงต้องรับผิดชอบในเงินจำนวนนี้แต่เพียงผู้เดียวเต็มจำนวน

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ม. ลูกจ้างประจำตำแหน่งคนงาน โรงพยาบาล พ. ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการทำฎีกา เบิกเงินเดือนและเงินอื่น ๆ ของข้าราชการและลูกจ้างในสังกัดโรงพยาบาล พ. ได้กระทำการแก้ไขข้อมูลการรับเงินเดือนและค่าตอบแทนของนาย อ. โดยโอนเงินบางส่วนไปเข้าบัญชีของตนเอง ซึ่งกระทำมาตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2543 ถึงเดือนมกราคม 2547 เป็นเหตุให้นาย อ. ได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนไม่ถูกต้องครบถ้วน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 667,322 บาท พฤติการณ์ถือได้ว่า นาย ม. จงใจกระทำการเพื่อประโยชน์ส่วนตนโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมายเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ดังนั้น นาย ม. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการเต็มจำนวนเป็นเงินทั้งสิ้น 667,322 บาท



เนื่องจากพฤติการณ์ของนาย ม. นอกเหนือความคาดหมายของผู้บังคับบัญชาที่จะตรวจสอบได้ กรณีจึงมิได้เกิดจากความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้บังคับบัญชา จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

อนึ่ง โรงพยาบาล พ. สมควรจัดให้มีมาตรการในการควบคุมดูแลการรับ – จ่ายเงินเพิ่มเติม จากเดิม ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดเหตุเช่นนี้อีก

สินีนุช แสงอร่าม ย่อ

ธนศักดิ์ บุรณะเจริญ



คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เดือน กุมภาพันธ์ 2548

สำนวนเลขที่ 24/49/2547

ประเภทสำนวน ททรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง รถยนต์หมายเลขทะเบียน ร – 1299 นนทบุรี ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2545 นาย ส. ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ ได้ขับรถยนต์หมายเลขทะเบียน ร-1299 นนทบุรี ของสำนักงาน ป. พาคณะเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติราชการตามโครงการรณรงค์ให้สถานประกอบการส่งเงินสมทบด้วยสื่อ และเมื่อเวลา 13.00 น. ขณะตรวจสถานประกอบการบริเวณหนองจอก นาย ส. ได้จอดรถยนต์บริเวณฝั่งตรงข้ามหมู่บ้านเพื่อตรวจสอบว่าเป็นที่ตั้งของสถานประกอบการที่จะเข้าร่วมโครงการหรือไม่ เมื่อได้รับการยืนยันจากเจ้าหน้าที่นาย ส. จึงได้ตรวจสอบถนนว่ามีรถยนต์วิ่งเข้ามาหรือไม่ เมื่อเห็นว่าถนนโล่งจึงได้ทำการเลี้ยวพร้อมเปิดสัญญาณไฟ ในขณะที่รถยนต์อยู่ในสภาพตั้งลำตรงเพื่อวิ่งเข้าหมู่บ้าน ได้มีรถจักรยานยนต์วิ่งเข้ามาทางด้านขวาด้วยความเร็วสูงและชนกับรถยนต์คันที่นาย ส. ขับขี่ เป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 29,639 บาท และรถจักรยานยนต์ของบุคคลภายนอกได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 15,560 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** พนักงานสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาว่านาย ส. ขับรถยนต์โดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นเสียหายมีผู้ได้รับบาดเจ็บ และได้เปรียบเทียบปรับเป็นเงิน 500 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า นาย ส. ได้ขับรถยนต์ด้วยความระมัดระวังตามภาวะวิสัยและพฤติการณ์ปกติของผู้ขับขี่ กล่าวคือ ก่อนทำการเลี้ยวขวาเข้าหมู่บ้านซึ่งอยู่บริเวณฝั่งตรงข้าม นาย ส. ได้ทำการตรวจสอบถึงสภาพถนนและเปิดสัญญาณไฟทางก่อนเลี้ยวขวาประกอบกับรถยนต์ได้อยู่ในสภาพตั้งลำตรงเพื่อวิ่งเข้าหมู่บ้านแล้ว ดังนั้น การที่มีรถจักรยานยนต์วิ่งเข้ามาทางด้านขวาด้วยความเร็วสูง จึงทำให้นาย ส. ตกอยู่ในภาวะที่ไม่อาจป้องกันหรือหลีกเลี่ยงอันตรายที่ตนมิได้ก่อให้เกิดขึ้นได้ นาย ส. ไม่ได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของทางราชการ แต่อาจเกิดจากความประมาทธรรมดาซึ่งวิญญูชนอาจพลั้งผลผิดพลาดได้ มิใช่กรณีที่ไต่กระทำให้โดยขาดความระมัดระวังที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์มาตรฐานเป็นอย่างมาก นาย ส. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการและเอกชน

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่ เพียงใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539



คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2545 นาย ส. ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ ได้ขับรถยนต์หมายเลขทะเบียน ร-1299 นนทบุรี ของสำนักงาน ป. พาคณะเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติราชการตามโครงการรณรงค์ให้สถานประกอบการส่งเงินสมทบด้วยสื่อ และเมื่อเวลา 13.00 น. ขณะตรวจสอบสถานประกอบการบริเวณหนองจอก นาย ส. ได้จอดรถยนต์บริเวณฝั่งตรงข้ามหมู่บ้าน เพื่อตรวจสอบว่าเป็นที่ตั้งของสถานประกอบการที่จะเข้าร่วมโครงการหรือไม่ เมื่อได้รับการยืนยันจากเจ้าหน้าที่นาย ส. จึงได้ตรวจสอบถนนว่ามีรถยนต์วิ่งแข่งมาหรือไม่ เมื่อเห็นว่ามีรถจักรยานยนต์วิ่งแข่งมาทางด้านขวาด้วยความเร็วสูงและชนกับรถยนต์คันที่นาย ส. ขับจี๋ ตามวิสัยและพฤติการณ์ในการเลี้ยวรถนาย ส. จะต้องใช้ความระมัดระวังโดยดูว่ามีรถคันอื่นแล่นตามหรือสวนมาหรือไม่ การที่รถชนกันดังกล่าวจึงเชื่อได้ว่าเกิดจากการที่นาย ส. ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังในการดูแลรถที่แล่นตามมาให้ดีเสียก่อนที่จะเลี้ยวรถ แต่โดยที่เหตุที่เกิดขึ้นมีส่วนเกิดจากการที่ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ได้ขับรถมาด้วยความเร็วสูงและแซงขึ้นมาในช่องทางเดินรถด้านขวา พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อแต่ยังไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ส. จึงไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นกับรถยนต์ของทางราชการ

อุเทน ยืนย่น ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 26/62/2547

ประเภทสำนวน เพลิงไหม้

เรื่อง เพลิงไหม้บ้านพักข้าราชการของกรม ป.

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2544 เวลาประมาณ 21.30 น. ได้เกิดเพลิงไหม้บ้านพักข้าราชการของกรม ป. เลขที่ 12/40 และ 12/45 ซึ่งต้นเพลิงเกิดจากบ้านเลขที่ 12/40 มีนาย ส. ลูกจ้างประจำ ตำแหน่ง นักการภารโรง เป็นผู้พักอาศัย โดยนาย ส. ได้จุดยาสูบและวางไว้ที่ปลายที่นอนใกล้กับมุ้งและได้นำพัดลมเข้าไปเปิดในมุ้ง ซึ่งอยู่บริเวณชั้นที่สองของบ้านที่นาย ส. พักอาศัย ซึ่งมีลักษณะเป็นบ้านครึ่งตึก ครึ่งไม้ แล้วนาย ส. ได้ลงไปอาบน้ำที่ชั้นล่างของบ้านดังกล่าว โดยนาย ส. ไม่ได้ทำการดับยาสูบที่ยจุดไว้เสียก่อนที่จะลงไปอาบน้ำ เป็นเหตุให้ยาสูบที่นาย ส. จุดไว้ถูกลมพัดตกไปถูกมุ้งทำให้เกิดความร้อนลุกไหม้เป็นไฟทำให้เกิดเพลิงไหม้บ้านที่นาย ส. พักอาศัยและลุกลามไปไหม้บ้านเลขที่ 12/45 ที่อยู่ติดกันได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 94,304 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** แจ้งข้อกล่าวหาว่านาย ส. ได้กระทำให้เกิดเพลิงไหม้โดยประมาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า นาย ส. กระทำละเมิดต้องชดใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการจำนวน 94,304 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** เห็นว่า ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานประกอบกับคำพิพากษาศาลอาญา ตามคดีหมายเลขแดงที่ 1823/2546 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2546 ปรากฏว่า เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2544 เวลาประมาณ 21.30 น. เกิดเพลิงไหม้บ้านพักข้าราชการของกรม ป. เลขที่ 12/40 และ 12/45 สาเหตุเกิดจากนาย ส. ลูกจ้างประจำ ตำแหน่งนักการภารโรง ซึ่งพักอาศัยอยู่ในบ้านพักเลขที่ 12/40 จุดยาสูบและวางไว้ใกล้กับมุ้ง และลงไปอาบน้ำโดยไม่ทำการดับยาสูบที่ยจุดไว้เสียก่อน เป็นเหตุให้ยาสูบที่นาย ส. จุดไว้ถูกลมพัดตกไปถูกมุ้ง ทำให้เกิดความร้อนลุกไหม้เป็นไฟ ทำให้เกิดเพลิงไหม้โดย



ศาลอาญาพิพากษาว่านาย ส.มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 225 พฤติการณ์การเข้าอยู่บ้านพักของหน่วยงาน มิใช่เป็นการกระทำการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เมื่อเหตุที่เกิดขึ้นได้เกิดจากการทำด้วยความประมาทของนาย ส. เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการได้รับความเสียหาย นาย ส. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเต็มจำนวน 94,304 บาท ให้แก่ทางราชการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

สายฝน โขชัย ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 26/65/2547

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง รถยนต์ของกรม พ. ประสบอุบัติเหตุได้รับความเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย ส. ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ ได้ขับรถยนต์ของกรม พ. เพื่อรับเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติงานนอกสถานที่ เมื่อมาถึงบริเวณที่เกิดเหตุ ตำรวจจราจรได้ใช้สัญญาณมือให้รถหยุด รถยนต์เก๋งของบุคคลภายนอกซึ่งขับนำหน้ารถยนต์ที่นาย ส. ขับ จึงหยุดรถอย่างกะทันหัน นาย ส. ซึ่งขับรถยนต์ตามมาด้านหลังในระยะห่างประมาณ 4-5 เมตร ด้วยความเร็วประมาณ 60-70 กิโลเมตรต่อชั่วโมงจึงเบรกรถแต่ไม่สามารถหยุดรถได้ทันที จึงหมุนพวงมาลัยหักขวา แต่หลบไม่พ้นเป็นเหตุให้มุมรถด้านซ้ายชนท้ายรถยนต์คันหน้าดังกล่าว เป็นเหตุให้รถยนต์คันหน้าได้รับความเสียหายและรถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายเล็กน้อย บริษัท ข. ซึ่งเป็นผู้รับประกันภัยรถยนต์ของบุคคลภายนอกที่ได้รับความเสียหายดังกล่าวได้เป็นโจทก์ฟ้อง นาย ส. เป็นจำเลยที่ 1 และกรม พ.เป็นจำเลยที่ 2 ให้ชดใช้เงินพร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมาย และต่อมากดีถึงที่สุด กรม พ. ได้ชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้แก่โจทก์

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** นาย ส. ขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ชนกับรถผู้อื่นเสียหาย

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า การกระทำละเมิดของนาย ส. เกิดจากการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่และมีได้เป็นการกระทำโดยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** กรม พ. พิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานประกอบคำพิพากษาของศาลปรากฏว่า เมื่อวันเวลาเกิดเหตุ นาย ส. ได้ขับรถยนต์ของกรม พ. เพื่อรับเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติงานนอกสถานที่ เมื่อถึงบริเวณที่เกิดเหตุรถยนต์ของบุคคลภายนอกซึ่งขับนำหน้ารถยนต์ของทางราชการและได้หยุดรถอย่างกะทันหันตามคำสั่งของเจ้าพนักงานที่โบกให้หยุด นาย ส. ซึ่งขับรถด้วยความเร็วประมาณ 60-70 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ตามมาข้างหลังในระยะห่างประมาณ 4-5 เมตร



ได้เบรกรถแต่ไม่สามารถหยุดรถได้ทัน จึงหมุนพวงมาลัยหักหลบไปทางขวาแต่ไม่พ้นทำให้เฉี่ยวชนท้ายรถยนต์คันดังกล่าว เป็นเหตุให้รถยนต์ทั้งสองคันได้รับความเสียหาย พุทธิการณ์ดังกล่าวถือได้ว่า นาย ส. มิได้กระทำด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

ชรั่มภ์ โชติอาภรณ์ ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ





สำนวนเลขที่ 26/66/2547

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินสูญหาย

เรื่อง ทรัพย์สินของสำนักงานในต่างประเทศถูกโจรกรรม

**สรุปข้อเท็จจริง** ได้เกิดเหตุคนร้ายบุกรุกเข้ามาโจรกรรมทรัพย์สินของสำนักงานในต่างประเทศ ซึ่งเป็นอาคารพาณิชย์เดี่ยวยุคสูง 4 ชั้น แบ่งให้เช่าตั้งอยู่ติดถนนใหญ่เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการสูญหายและได้รับความเสียหายหลายรายการ ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 106,196.34 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุแล้วพบว่าคนร้ายได้ปีนเข้ามาทางด้านหลังของสำนักงานโดยทิ้งเงาะรอยเท้าไว้ทั่วสำนักงานแต่ไม่พบรอยลายนิ้วมือเนื่องจากคนร้ายใส่ถุงมือและคนร้ายคงจะออกไปทางเดิมที่เข้ามา ไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะหาร่องรอยของคนร้ายได้

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า เจ้าหน้าที่ของสำนักงานทุกคนได้ดูแลรักษาและใช้ความระมัดระวังทรัพย์สินของทางราชการตามปกติแล้วความเสียหายมิได้เกิดจากความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** กรม ส. พิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานประกอบกับความเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจปรากฏว่า ได้เกิดเหตุมีคนร้ายบุกรุกเข้ามาโจรกรรมทรัพย์สินของสำนักงานในต่างประเทศ สังกัดกรม ส. เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย โดยคนร้ายได้ปีนเข้ามาทางด้านหลังของสำนักงาน ซึ่งก่อนเกิดเหตุ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานได้ทำการตรวจตราและปิดล็อกประตูและหน้าต่างของสำนักงานทุกห้องตามปกติ ถือได้ว่าเป็นการระมัดระวังรักษา



ทรัพย์สินของทางราชการตามที่วิญญูชนพึงกระทำประกอบกับลักษณะอาคารสำนักงานเป็นอาคาร  
พาณิชย์ จึงไม่สามารถจัดเวรยามดูแลอาคารได้ ไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการกระทำโดย  
จงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

ชรั่มภ์ โชติอาภรณ์ ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



**สำนวนเลขที่ 2/5/2548**

**ประเภทสำนวน ทุจริต**

**เรื่อง การทุจริตเงินกองทุนโครงการ กข.คจ.**

**สรุปข้อเท็จจริง** กรม ก. ได้อนุมัติและจัดสรรงบประมาณโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ปี พ.ศ.2544 ให้บ้าน ค. เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายไปประกอบอาชีพจำนวน 280,000 บาท โดยมีนาย ช. ผู้ใหญ่บ้าน เป็นประธานคณะกรรมการกองทุน โดยเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2544 คณะกรรมการกองทุนได้อนุมัติและโอนเงินให้ครัวเรือนเป้าหมายจำนวน 30 ราย เป็นเงิน 280,000 บาท จนเมื่อครบกำหนดสัญญาในปี พ.ศ.2545 (ระหว่างวันที่ 25 มีนาคม – 30 ตุลาคม 2545) ครัวเรือนเป้าหมายได้นำเงินมาชำระคืนแก่นาย ช. จำนวน 29 ราย เป็นเงิน 270,000 บาท แต่นาย ช. มิได้นำเงินที่รับชำระคืนจำนวนดังกล่าวเข้าบัญชีเงินฝากของกองทุนภายใน 3 วันทำการ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน พ.ศ.2536 และฉบับที่ 2 พ.ศ.2539 กลับขยอกเงินกองทุน กข.คจ. จำนวน 230,000 บาท ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว เป็นเหตุให้กรม ก. ได้รับความเสียหาย

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า นาย ช.มีเจตนาทุจริตต้องชดใช้เงินจำนวน 230,000 บาท ให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** จังหวัด ส. พิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า นาย ช. ผู้ใหญ่บ้าน บ้าน ค. จังหวัด ส. ขณะปฏิบัติหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.บ้าน ค. ได้นำเงินกองทุน กข.คจ. ที่รับคืนจากผู้ยืมในปี พ.ศ.2545 จำนวน 230,000 บาท ไปใช้ส่วนตัวโดยไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน พ.ศ.2536



และที่แก้ไขเพิ่มเติม พฤติการณ์เป็นการกระทำโดยทุจริตอันมิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย นาย ช. จึงต้องรับผิดชอบจำนวน 230,000 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

อรนิตย์ เหลืองโรจนกุล ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 2/125/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินสูญหาย

เรื่อง เจ้าหน้าที่ลักทรัพย์ในคลังพัสดุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อระหว่างวันที่ 31 กรกฎาคม 2544 ถึงวันที่ 30 สิงหาคม 2544 มาตรการรัดน้ำและอุปกรณ์ประปาของสำนักงาน อ.สุญหาย เนื่องจากนาย พ. ลูกจ้างชั่วคราวรายวัน ซึ่งมีหน้าที่ซ่อมท่อแตกที่อรั้วทำความสะอาดห้องในสำนักงาน อยู่เวรประจำสำนักงาน อ. ได้เปิดห้องวิชาการซึ่งอยู่ติดกับคลังพัสดุเพื่อเข้าทำความสะอาด ขณะที่ทำความสะอาดได้ผลึกตู้เหล็ก ซึ่งเป็นตู้เก็บเอกสารที่กั้นบานประตูระหว่างห้องวิชาการกับคลังพัสดุเพื่อเข้าไปลักเอาอุปกรณ์การประปาในคลังพัสดุ โดยลักเอามาตรวัดน้ำประปา ประตุน้ำทองเหลือง ประตุน้ำก้นกลับ ตัวน็อต และอุปกรณ์ประปาหลายรายการโดยบรรจุในถุงพลาสติกขนาดใหญ่นำออกจากคลังพัสดุ จากนั้นได้นำไปขายให้กับร้านรับซื้อของเก่า ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน 129,539.64 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** เห็นควรตั้งฟ้องผู้ต้องหาในฐานความผิดลักทรัพย์ที่เป็นของนายจ้างในสถานที่ราชการ โดยเข้าทางช่องทางซึ่งมิได้จ้างให้เป็นทางคนเข้า

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** การที่ทรัพย์สินของสำนักงาน อ.สุญหายครั้งนี้ มีผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหลังจากที่ได้หักค่าเสื่อมราคาแล้วเป็นเงินจำนวน 129,539.64 บาท โดยให้รับผิดชอบเป็นสัดส่วนดังนี้

- 1) นาง น. พนักงานพัสดุรับผิดชอบร้อยละ 50
- 2) นาย ศ. ลูกจ้างช่วยงานพัสดุรับผิดชอบร้อยละ 20
- 3) นาย ม. หัวหน้างานอำนวยการรับผิดชอบร้อยละ 15
- 4) นาย ว. ผู้จัดการรับผิดชอบร้อยละ 10
- 5) นาย จ. หัวหน้างานควบคุมน้ำสูญเสียรับผิดชอบร้อยละ 5

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** ให้นาย พ. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแต่เพียงผู้เดียว

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐาน มีผู้ต้องรับผิด ดังนี้

1. นาย พ. ซึ่งลักเอาทรัพย์สินของทางราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัว จึงมิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ นาย พ. จึงต้องรับผิดเต็มจำนวน 129,539.64 บาท (มูลค่าหลังหักค่าเสื่อมราคาแล้ว) ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. นาง น. พนักงานพัสดุ มีหน้าที่ควบคุมวัสดุ ควบคุมคลังพัสดุ ซึ่งทราบว่ามีบานประตูคูมานานหลายปีแล้ว แต่มิได้รายงานผู้บังคับบัญชาขอเปลี่ยนบานประตูกันระหว่างห้องวิชาการและคลังพัสดุ จนกระทั่งเกิดการลักทรัพย์ขึ้นประกอบกับมิได้มีการตรวจตราควบคุมดูแลของในคลังพัสดุซึ่งมีอยู่จำนวนมาก ในสภาพที่เรียบร้อยและปลอดภัย พฤติการณ์จึงถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหายจำนวน 129,539.64 บาท คิดเป็นเงินที่ต้องรับผิด 64,769.82 บาท ตามมาตรา 8 ประกอบมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

3. นาย ศ. ลูกจ้างช่วยงานพัสดุ มีหน้าที่เบิกจ่ายพัสดุ ได้มีการส่งมอบลูกกุญแจห้องคลังพัสดุให้แก่ นาย พ. เปิดเอาอุปกรณ์ซ่อมท่อประปาในวันหยุด โดยมีได้มาดำเนินการด้วยตนเอง ซึ่งเป็นช่องทางที่เป็นโอกาสให้นาย พ. ลักทรัพย์ของทางราชการไปได้ง่าย การปฏิบัติหน้าที่ในการเบิกจ่ายพัสดุ เป็นไปโดยไม่รัดกุม พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แม้จะเป็นเพียงลูกจ้างช่วยงานพัสดุ แต่พฤติกรรมแห่งการกระทำก่อให้เกิดความเสียหายไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าพนักงานพัสดุ จึงให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ 50 ของ ค่าเสียหายจำนวน 129,539.64 บาท คิดเป็นเงินที่ต้องรับผิด 64,769.82 บาท ตามมาตรา 8 ประกอบมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง หากสำนักงาน อ. ได้รับค่าใช้จ่ายจาก นาย พ. เมื่อรวมกับจำนวนเงินที่ได้รับค่าใช้จ่าย นาง น. และนาย ศ. ได้เกินจำนวนความเสียหายแล้ว ก็ให้คืนส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่ นาง น. และนาย ศ. ตามสัดส่วนที่แต่ละคนได้ค่าใช้จ่ายทางราชการ



สำหรับ นาย ว. ผู้จัดการสำนักงาน อ. นาย ม. หัวหน้างานอำนวยการสำนักงาน อ. นาย จ.  
หัวหน้างานควบคุมน้ำสูญเสีย ตามเหตุการณ์ไม่อาจคาดหมายได้ถึงความเสียหายที่จะเกิดแก่สำนักงาน อ.  
จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

พรรดิตรา ภูมรินทร์ ย่อ

ชนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 2/129/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง วัคซีนป้องกันโรคของโรงพยาบาล พ. เสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** โรงพยาบาล พ. ได้มีการปรับปรุงสถานที่ในพื้นที่ของฝ่ายเวชกรรม ซึ่งเป็นห้องที่ตู้เย็นเก็บรักษาวัคซีนตั้งอยู่ ต่อมาในระหว่างการปรับปรุงผู้รับจ้างได้ย้ายจุดที่เสียบปลั๊กไฟสำหรับใช้กับตู้เย็นไปยังบริเวณใกล้ประตูทางเข้าออก ซึ่งห่างจากจุดเดิมประมาณ 3 เมตร โดยมีสายไฟชั่วคราวปลายสายเปลือยบริเวณที่เสียบไม่มีปลั๊กตัวผู้เสียบกับผนัง และมีสายไฟของตู้เย็นเสียบอยู่กับปลั๊กตัวเมียของสายไฟชั่วคราว ซึ่งขณะนั้นอุณหภูมิในตู้เย็นยังทำงานเป็นปกติ ต่อมาในวันก่อนเกิดเหตุ นาย จ. ผู้มีหน้าที่ตรวจอุณหภูมิของตู้เย็นได้ไปปฏิบัติงานนอกสถานที่จึงไม่ได้ตรวจอุณหภูมิของตู้เย็น และในวันเกิดเหตุได้มาทำการตรวจอุณหภูมิ ปรากฏว่าน้ำแข็งในช่องทำน้ำแข็งละลาย เนื่องจากกระแสไฟฟ้าไม่เข้าตู้เย็น อุณหภูมิในตู้เย็นจึงสูงขึ้นทำให้วัคซีนทั้งหมดได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 44,064.83 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่า วัคซีนป้องกันโรคเกิด ความเสียหาย เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย ร. และนาง จ. ผู้มีหน้าที่ดูแลรักษา วัคซีนป้องกันโรค เห็นควรให้บุคคลทั้งสองรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการเป็นเงิน คนละ 22,032.42 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** จากสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า โรงพยาบาล พ. ได้มีการปรับปรุงสถานที่ในพื้นที่ของฝ่ายเวชกรรมซึ่งเดิมซึ่งเป็นห้องที่ตู้เย็นเก็บรักษาวัคซีน ตั้งอยู่ ต่อมาในระหว่างการปรับปรุงผู้รับจ้างได้ย้ายจุดที่เสียบปลั๊กไฟสำหรับใช้กับตู้เย็นไปยังบริเวณใกล้ ประตูทางเข้าออก ซึ่งห่างจากจุดเดิมประมาณ 3 เมตร โดยมีสายไฟชั่วคราวปลายสายเปลือย บริเวณที่เสียบไม่มี ปลั๊กตัวผู้เสียบกับผนังและมีสายไฟของตู้เย็นเสียบอยู่กับปลั๊กตัวเมียของสายไฟชั่วคราว ซึ่งขณะนั้นอุณหภูมิ ในตู้เย็นยังทำงานเป็นปกติ ต่อมาในวันก่อนเกิดเหตุ นาง จ. ผู้มีหน้าที่ตรวจอุณหภูมิของตู้เย็นได้ไป ปฏิบัติงานนอกสถานที่จึงไม่ได้ตรวจอุณหภูมิของตู้เย็น และในวันเกิดเหตุได้มาทำการตรวจอุณหภูมิ ปรากฏว่าน้ำแข็งในช่องทำน้ำแข็งละลาย เนื่องจากกระแสไฟฟ้าไม่เข้าตู้เย็น อุณหภูมิในตู้เย็นจึงสูงขึ้นทำให้ วัคซีนทั้งหมดได้รับความเสียหาย ซึ่งนาง จ. ในฐานะเจ้าหน้าที่ดูแลการเก็บรักษาวัคซีนของ





โรงพยาบาล พ. ซึ่งมีหน้าที่จะต้องใช้ความระมัดระวังดูแลวัคซีนเป็นพิเศษแต่กลับไม่ปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลรักษาวัคซีนให้อยู่ในสภาพที่ดีและเมื่อทราบว่ามีการปรับปรุงห้องแต่ไม่ย้ายตู้เย็นที่เก็บรักษาวัคซีนไปในที่ที่เหมาะสม และเมื่อตนเองไม่ได้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงพยาบาลก็ไม่ได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลรักษาวัคซีน ส่วนนาย ร. หัวหน้าฝ่ายเวชกรรมสังคม มีหน้าที่ดูแลรักษาทรัพย์สินของทางราชการได้ทราบว่ามีการปรับปรุงห้องและมีการย้ายปลั๊กไฟสำหรับเสียบตู้เย็นแต่กลับไม่ดำเนินการใด ๆ เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายกับวัคซีน กรณีเป็นเรื่องที่อาจคาดเห็นได้ว่าจะเกิดความเสียหายแก่วัคซีนที่ไม่ได้ควบคุมอุณหภูมิให้เหมาะสม พฤติการณ์ดังกล่าวถือได้ว่านาง จ. และนาย ร. ได้กระทำการโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ที่ไม่ได้ดูแลและหาทางป้องกันเพื่อไม่ให้วัคซีนเกิดความเสียหาย จึงให้บุคคลทั้งสองรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการเป็นเงินจำนวน 44,064.83 บาท โดยให้รับผิดชอบเป็นจำนวนคนละ 22,032.42 บาท

ยิ่งรัก ฟิ่งเสมา ย่อ

ชนะศักดิ์ นูรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 3/10/2548

ประเภทสำนวน โจรกรรม

เรื่อง รอยนต์ของกรม ท. สูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2546 เวลาประมาณ 5.00 น. นาย ส. ได้นำรอยนต์ของทางราชการซึ่งได้รับอนุมัติให้ใช้รอยนต์ของทางราชการ ไปจอดไว้ฝั่งตรงข้ามหน้าบ้านในซอยพหลโยธิน 24 พร้อมล็อกล็อกแล้วเข้าไปเอาแผ่นบันทึกข้อมูลกับคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กเพื่อใช้ในการประชุมโดยที่บ้านหลังดังกล่าวมีรั้วรอบขอบชิด และมีพื้นที่จอดรถ กระทั่งเวลาประมาณ 06.00 น. รอยนต์ของทางราชการดังกล่าวได้สูญหายไป

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า การสูญหายของรอยนต์เกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติราชการ กล่าวคือ การแวะไปเอาแผ่นบันทึกข้อมูลและคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กที่บ้านพัก ซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับสำนักก่อสร้างทางสถานที่ที่จะไปประชุมเพื่อนำไปใช้ในการประชุม ถือว่าอยู่ในเส้นทางเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ และการประชุมจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากแผ่นบันทึกในการนำเสนอต่อที่ประชุมและจากข้อเท็จจริง นาย ส. จอดรอยนต์ไว้ตรงข้ามหน้าบ้านแล้วได้ล็อกล็อกปิดประตูและล็อคลประตูเรียบร้อย ซึ่งได้ปฏิบัติทุกครั้งที่จอดรถ ประกอบกับสถานที่จอดรถของบ้านใกล้เคียงก็จอดรถไว้ในจุดเดียวกัน เห็นว่า นาย ส. ได้ปฏิบัติด้วยความรอบคอบจอดรถในสถานที่ที่บุคคลอื่นใช้จอดรถด้วยไม่ถือเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ส. ไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** การกระทำของนาย ส.เป็นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** เห็นว่า การที่นาย ส. นำรอยนต์คันดังกล่าวไปจอดไว้ริมถนนหน้าบ้าน แทนที่จะนำไปจอดไว้ในบ้านซึ่งมีเนื้อที่เพียงพอที่จะจอดได้และอยู่ในวิสัยที่นาย ส. จะพึงกระทำเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายจากการที่รอยนต์ราชการถูกโจรกรรม พฤติการณ์ดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ส. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย แต่การสูญหายดังกล่าว เกิดจากความจำเป็นต้องเข้าไปเอาแผ่นบันทึกข้อมูลกับคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของทางราชการ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้ นาย ส. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย ร้อยละ 60 ของค่าเสียหายจำนวน 622,950 บาท คิดเป็นเงินจำนวน 373,770 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบกับมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

ยูวเรศ กล้ายพงษ์ ย่อ  
เกื้อกูล ตันวัฒนะ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 8/28/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

เรื่อง การก่อสร้างหอบประปาไม่เป็นไปตามสัญญา

สรุปข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2546 มีชาวบ้านร้องเรียนว่า นายช่าง อบต. เอื้อผลประโยชน์ให้กับผู้รับเหมา ด้วยการให้ผู้รับเหมาสร้างหอบประปาก่อนเจาะบ่อบาดาล และออกผลทดสอบปริมาณน้ำให้กับผู้รับเหมาว่ามีปริมาณน้ำเพียงพอที่จะทำประปาได้ เมื่อผู้รับเหมาทำการก่อสร้างหอบประปาแล้วเสร็จและทำการขุดเจาะบ่อบาดาลไปที่ความลึก 50 เมตร ปรากฏว่าปริมาณน้ำมีไม่เพียงพอที่จะทำระบบประปาหมู่บ้าน สำหรับ 35 ครัวเรือน ได้อย่างทั่วถึง

ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด เห็นว่า นายช่าง อบต. เอื้อผลประโยชน์ให้กับผู้รับเหมาทำให้ อบต. ได้รับความเสียหาย โดยที่หัวใจการทำระบบประปาบาดาลนั้นจะต้องเจาะบ่อบาดาลและทดสอบปริมาณน้ำก่อนว่ามีปริมาณน้ำเพียงพอ ซึ่งการทดสอบนี้เป็นเทคนิคเฉพาะตัวของช่างผู้มีความรู้หรือช่างผู้ควบคุมงานที่มีความรู้ก็สามารถทำได้ ซึ่งหากปริมาณน้ำมีไม่เพียงพอผู้ทำการทดสอบต้องรับผิดชอบ ถือได้ว่า นายช่าง อบต. กระทำโดยจงใจเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบแพ่ง เห็นว่า นายช่าง อบต. ไม่ใช่ช่างเทคนิคทางบาดาล จึงไม่มีความรู้ความสามารถในการขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล จึงไม่สามารถตรวจสอบยืนยันปริมาณน้ำว่าเพียงพอที่จะนำมาใช้ทำระบบประปาหมู่บ้าน ได้ตลอดไปหรือไม่ เมื่อความเสียหายเกิดขึ้นย่อมแสดงให้เห็นถึงความบกพร่องไม่ระมัดระวังความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นได้ แต่ความเสียหายดังกล่าว ไม่ได้เกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นายช่าง อบต. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ

อนึ่ง ในการดำเนินการในกรณีดังกล่าวในโอกาสต่อไป ทาง อบต. ควรจะประสานหาผู้เชี่ยวชาญ อาทิ โยธาจังหวัดหรือศูนย์ทรัพยากรน้ำบาดาลมาให้คำแนะนำในการดำเนินการที่ถูกต้อง

ชูวเรศ คล้ายพงษ์ ย่อ

เกื้อกุล ตันวัฒนะ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 8/29/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

เรื่อง โครงการก่อสร้างถนนและโครงการขุดลอกคลองระบายน้ำบ้าน ท.

**สรุปข้อเท็จจริง** ตามหนังสือร้องเรียนกล่าวหาว่ามีการทุจริตเกี่ยวกับการรับเหมาโครงการของ อบต.จำนวน 2 โครงการ คือ โครงการขุดลอกคลองระบายน้ำ ซึ่งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ ได้ชี้มูลว่าโครงการดังกล่าวก่อสร้างขาดไปประมาณ 750 เมตร และโครงการก่อสร้างถนนผิวจราจรลงหินคลุก ซึ่งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงได้ชี้มูลว่า โครงการดังกล่าวลงหินคลุกความหนาขาดไป 0.08 เมตร

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** เห็นควรส่งสำนวนการสอบสวนให้คณะกรรมการ ปปช.

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า ประธานกรรมการบริหาร อบต.กรรมการบริหาร อบต.และผู้แทนชุมชน ซึ่งเป็นคณะกรรมการตรวจการจ้างทั้งสองโครงการดังกล่าวกระทำการทุจริตในหน้าที่โดยมีการเบิกจ่ายเงินทั้งที่งานยังไม่แล้วเสร็จ ทำให้ทางราชการเสียหายอย่างร้ายแรง

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเสนอ

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่า ผู้ควบคุมงานก่อสร้างและคณะกรรมการตรวจการจ้างทั้ง 2 โครงการ ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการโดยแยกพิจารณาได้ดังนี้

1. กรณีโครงการขุดลอกคลองระบายน้ำซึ่งความยาวขาดไป 750 เมตร ค่าเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน 355,465.22 บาท ความเสียหายดังกล่าวมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบดังนี้

1.1 หัวหน้าส่วนโยธาซึ่งเป็นผู้ควบคุมงานมีหน้าที่ตรวจสอบและควบคุมงาน ณ สถานที่ที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือที่ตกลงให้ทำงานจ้างนั้นทุกวันให้เป็นไปตามแบบรูปรายละเอียดและข้อกำหนดไว้ในสัญญา ได้จัดทำรายงานประจำวันรายงานประจำสัปดาห์แล้วรายงานให้กรรมการตรวจการจ้างทราบว่าการก่อสร้างโครงการขุดลอกคลองระบายน้ำนั้นถูกต้องครบถ้วนตามรูปแบบและรายละเอียดทุกประการ ซึ่งไม่ถูกต้องตรงตามข้อเท็จจริงดังกล่าว พฤติการณ์ถือได้ว่าหัวหน้าส่วนโยธาไม่ปฏิบัติตามระเบียบคำสั่งและสัญญาจ้างอันเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการปฏิบัติหน้าที่



เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน 355,465.22 บาท จึงให้หัวหน้าส่วนโยธารับผิดชอบค่าใช้จ่ายเสียหายให้แก่ทางราชการร้อยละ 60 ของเงินจำนวน 355,465.22 บาท คิดเป็นเงินที่ต้องรับผิดชอบจำนวน 213,279.13 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

1.2 คณะกรรมการตรวจการจ้างประกอบด้วยกรรมการจำนวน 5 คน แยกออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1.2.1 เจ้าหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการตรวจจ้างมีหน้าที่ตรวจสอบรายงานการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างและเหตุการณ์แวดล้อมที่ผู้ควบคุมงานรายงานโดยตรวจสอบกับแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาทุกสัปดาห์และต้องตรวจสอบผลงานที่ผู้รับจ้างส่งมอบเมื่อเห็นว่าเป็นการถูกต้องครบถ้วนเป็นไปตามแบบรายละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาแล้วให้ทำใบรับรองผลการปฏิบัติงานทั้งหมดหรือเฉพาะงวดแล้วแต่กรณีเพื่อทำการเบิกจ่ายเงินตามระเบียบว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินและรายงานให้ประธานกรรมการบริหารทราบ ซึ่งคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจรับงานจ้างแล้วรายงานผลการตรวจว่า ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ส่งมอบงานถูกต้องครบถ้วนตามรูปแบบและรายละเอียดแล้วทุกประการ แต่จากการตรวจสอบปรากฏว่าโครงการดังกล่าวดำเนินการไม่แล้วเสร็จ พฤติการณ์ถือได้ว่าคณะกรรมการตรวจการจ้างปฏิบัติหน้าที่โดยบกพร่องไม่ปฏิบัติตามระเบียบคำสั่งและสัญญาจ้าง อันเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการปฏิบัติหน้าที่เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน 355,465.22 บาท จึงให้คณะกรรมการตรวจการจ้างดังกล่าวรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้แก่ทางราชการร้อยละ 40 ของเงินจำนวน 355,465.22 บาท คิดเป็นเงินที่ต้องรับผิดชอบจำนวน 142,186.09 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

1.2.2 ผู้แทนชุมชนที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการตรวจการจ้าง บุคคลทั้งสองเป็นเพียงชาวบ้านที่ได้รับการแต่งตั้งให้ร่วมเป็นกรรมการตรวจการจ้างด้วย เชื่อว่าบุคคลทั้งสองคงไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการขุดลอกคลองแต่อย่างใด ประกอบกับไม่มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์อะไรที่จะทำให้สามารถตรวจสอบผลการดำเนินการในโครงการดังกล่าวได้โดยง่าย จึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานราชการจะต้องจัดหาเครื่องมือหรืออุปกรณ์รวมทั้งการให้คำแนะนำแก่ชาวบ้าน ด้วยเหตุดังกล่าวถือเป็นความบกพร่องของหน่วยงานราชการ ดังนั้น บุคคลทั้งสองไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้แก่ทางราชการในส่วนที่ต้องรับผิดชอบ แต่อย่างใด



2. กรณีโครงการก่อสร้างถนนผิวจราจรลงหินคลุกถนน ซึ่งแบบแปลนขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้กำหนดรายละเอียดให้ได้ขนาดความกว้าง 4 เมตร ยาว 200 เมตร หนา 0.20 เมตร แต่การก่อสร้างดำเนินการแล้วไม่เป็นไปตามแบบแปลนที่กำหนดโดยระยะทางจริง 200 เมตร และช่วงกึ่งกลางของระยะทางของถนน 9 ช่วง 100 เมตร ได้ลงหินคลุกหนาเพียง 0.12 เมตร จากความหนาจริง 0.20 เมตร โดยหินคลุกขาดไป 0.08 เมตร คิดเป็น 32 ลูกบาศก์เมตรๆ ละ 385 บาท คิดค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน 12,320 บาท ซึ่งความเสียหายดังกล่าวมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบดังนี้

2.1 หัวหน้าส่วนโยธาซึ่งเป็นผู้ควบคุมงานมีหน้าที่ตรวจสอบและควบคุมงาน ณ สถานที่ที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือที่ตกลงให้ทำงานข้างนั้นทุกวันให้เป็นไปตามแบบรายละเอียดและข้อกำหนดไว้ในสัญญาทุกประการ ได้จัดทำรายงานประจำวันรายงานประจำสัปดาห์ และรายงานให้กรรมการตรวจการจ้างทราบว่า การก่อสร้างโครงการก่อสร้างถนนผิวจราจรลงหินคลุกถูกต้องครบถ้วนตามรูปแบบและรายละเอียดทุกประการ ซึ่งไม่ถูกต้องตรงตามข้อเท็จจริงดังกล่าวพฤติการณ์ถือได้ว่า นาย ก. ไม่ปฏิบัติตามระเบียบคำสั่งและสัญญาจ้างอันเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการปฏิบัติหน้าที่เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน จำนวน 12,320 บาท จึงให้นาย ก. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ราชการร้อยละ 60 ของเงินจำนวน 12,320 บาท คิดเป็นเงินที่ต้องรับผิดชอบจำนวน 7,392 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2.2 คณะกรรมการตรวจการจ้าง ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 5 คน แยกออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

2.2.1 เจ้าหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการตรวจการจ้าง มีหน้าที่ตรวจสอบรายงานการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างและเหตุการณ์แวดล้อมที่ผู้ควบคุมงานรายงาน โดยตรวจสอบกับแบบรายละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาทุกสัปดาห์และต้องตรวจผลงานที่ผู้รับจ้างส่งมอบเมื่อเห็นว่าเป็นการถูกต้องครบถ้วนเป็นไปตามแบบรายละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาแล้วให้ทำใบรับรองผลการปฏิบัติงานทั้งหมดหรือเฉพาะงวดแล้วแต่กรณีเพื่อทำการเบิกจ่ายเงินตามระเบียบว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินและรายงานให้ประธานกรรมการบริหารทราบ ซึ่งคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจรับงานจ้างแล้วรายงานผลการตรวจว่า ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ส่งมอบงานถูกต้องครบถ้วนตามรูปแบบ



และรายละเอียดแล้วทุกประการ แต่จากการตรวจสอบปรากฏว่าโครงการดังกล่าวดำเนินการไม่เป็นไปตามแบบแปลนที่กำหนด พฤติการณ์ถือได้ว่าคณะกรรมการตรวจการจ้างปฏิบัติหน้าที่โดยบกพร่องไม่ปฏิบัติตามระเบียบคำสั่งและสัญญาจ้างอันเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการปฏิบัติหน้าที่เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน 12,320 บาท จึงให้คณะกรรมการตรวจการจ้างดังกล่าวรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการร้อยละ 40 ของเงินจำนวน 12,320 บาท คิดเป็นเงินที่ต้องรับผิดชอบจำนวน 4,928 บาท ตามมาตรา 10 และมาตรา 8 พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2.2.2 ผู้แทนชุมชนที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการตรวจการจ้างบุคคลทั้งสองเป็นเพียงชาวบ้านที่ได้รับการแต่งตั้งให้ร่วมเป็นกรรมการตรวจการจ้างด้วย เชื่อว่าบุคคลทั้งสองไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการก่อสร้างถนนแต่อย่างใด ประกอบกับไม่มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์อะไรที่จะทำให้สามารถตรวจสอบผลการดำเนินการในโครงการดังกล่าวได้โดยง่าย จึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานราชการจะต้องจัดหาเครื่องมือหรืออุปกรณ์รวมทั้งการให้คำแนะนำแก่ชาวบ้านด้วยเหตุดังกล่าวถือเป็นความบกพร่องของหน่วยงานราชการ ดังนั้น บุคคลทั้งสองไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการในส่วนที่ต้องรับผิดชอบแต่อย่างใด

ชัยชนะ ไกรสร ย่อ

เกื้อกุล ตันวัฒนะ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 15/57/2548

ประเภทสำนวน ทูจริต

เรื่อง การทูจริตเงินของหมวดสวัสดิการ องค์การ บ.

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย ป. เจ้าหน้าที่ของหมวดสวัสดิการ องค์การ บ. ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการกู้ยืมของพนักงาน และการจัดทำบัญชีร้านค้าและเงินกู้สวัสดิการ ได้กระทำทูจริตโดยใช้วิธีการแอบอ้างชื่อบุคคลอื่นกู้เงิน และปลอมลายมือชื่อรับเงินไปแทนโดยไม่ส่งหักเงิน หรือใช้วิธีการรับเงินสดจากผู้กู้เพื่อหักล้างบัญชี แต่ไม่หักล้างบัญชีและไม่ส่งหักเงิน กับใช้วิธีซื้อสินค้าในนามนาย ป. และรับสินค้าไปโดยไม่ส่งหักเงิน หรือซื้อสินค้าในนามบุคคลอื่น แต่นาย ป. เป็นผู้ลงลายมือชื่อรับสินค้าเอง และไม่ส่งหักเงิน และดำเนินการเบิกเงินค่าซื้อวัสดุสำหรับการทำที่จอดรถในงวดที่ 3 ชำ 2 ครั้ง โดยไม่มีการรับเงินสดคืน เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 720,899.01 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** สังก้อง นาย ป. ฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ปลอมเอกสาร ชักยอก

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

1. กรณีหนี้จำนวน 528,651.50 บาท ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าเกิดจากการกระทำการทูจริตต่อหน้าที่การงานของนาย ป. จริง โดยนำเงินซึ่งเป็นขององค์การ บ. ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว จึงต้องรับผิดชอบใช้เงินจำนวน 528,651.50 บาท

2. กรณีหนี้จำนวน 192,247.51 บาท เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และคณะกรรมการต่างๆ ได้ดำเนินการและปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ ว่าด้วยการสวัสดิการ และตามคำสั่งแต่งตั้งทุกประการ โดยคาดว่าหนี้สินดังกล่าวเกิดระหว่างปลายปี 33 ถึงปี 35 และคาดว่าน่าจะเกิดจากการกระทำทูจริตของนาย ป. อดีตพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ที่หมวดสวัสดิการแต่เพียงผู้เดียว แต่เนื่องจากเอกสารที่จะเป็นหลักฐานประกอบการดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำผิดไม่สามารถหาได้ เกิดการสูญหาย จึงเห็นควรให้จำหน่ายเงินจำนวน 192,247.51 บาท ออกจากบัญชีเป็นสูญ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบองค์การ บ. ว่าด้วยการสวัสดิการ พ.ศ. 2529 และข้อบังคับองค์การ บ. ว่าด้วยการแบ่งส่วนงาน กำหนดหน้าที่ของหน่วยงานและอัตราค่าจ้าง พ.ศ. 2533





**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า ในการดำเนินงานของหมวดสวัสดิการระหว่างปี 2532 ถึงปี 2538 มีเงินขาดบัญชีจำนวน 720,899.01 บาท โดยเป็นหนี้ที่เกิดจากการซื้อสินค้าเงินเชื่อ และการกู้เงินของพนักงาน ซึ่งแยกพิจารณาได้ดังนี้

1. หนี้ที่เกิดขึ้นระหว่างปี 2532 ถึงปี 2535 จำนวน 192,247.51 บาท เนื่องจากเอกสารหลักฐานในการประกอบการพิจารณาสูญหาย จึงไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าเงินจำนวน 192,247.51 บาท ที่สูญหายเกิดจากสาเหตุใด เป็นความผิดของผู้ใด หรือผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย จึงไม่สามารถพิจารณาได้ว่ามีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเสียหายหรือไม่ เห็นควรให้องค์การ บ.ดำเนินการตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. หนี้ที่เกิดขึ้นระหว่างปี 2536 ถึงปี 2538 จำนวน 528,651.50 บาท มีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 นาย ป. เจ้าหน้าที่ของหมวดสวัสดิการ อาศัยโอกาสที่ปฏิบัติหน้าที่ รับผิดชอบงานด้านการกู้ยืมของพนักงาน และการจัดทำบัญชีร้านค้าและเงินกู้สวัสดิการ ดำเนินการซื้อสินค้าเงินเชื่อจากหมวดสวัสดิการในนามตนเองและในนามของผู้อื่น แล้วเซ็นรับสินค้าไปโดยไม่ส่งเงินหักชำระบัญชี เป็นเงิน 266,011.50 บาท แอบอ้างชื่อพนักงานผู้อื่นกู้เงินจากหมวดสวัสดิการ เมื่อได้รับอนุมัติให้กู้เงินแล้วจะปลอมลายมือชื่อบุคคลดังกล่าวรับเงินไปโดยไม่ส่งเงินหักชำระบัญชีตามระเบียบ รับเงินสดที่ผู้ให้นำมาชำระเพื่อหักล้างบัญชีแล้วไม่นำส่งหักล้างทางบัญชี เป็นเงิน 247,640 บาท และจงใจเบิกเงินค่าวัสดุที่ใช้ในการสร้างที่จอดรถซ้ำ เป็นเงิน 15,000 บาท โดยนำเงินดังกล่าวไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว พุทธิการณ์มิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ นาย ป. จึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย จำนวนทั้งสิ้น 528,651.50 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2.2 นาย ถ. ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกบุคคล ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ระเบียบองค์การ บ.ว่าด้วยการสวัสดิการ พ.ศ. 2529 ข้อ 6 กำหนดให้แผนกบุคคล เป็นเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการด้านสวัสดิการโดยทั่วไปขององค์การ แต่นาย ถ. ในฐานะผู้บังคับบัญชาชั้นต้นปล่อยให้ควบคุมกำกับดูแลให้นาย ป. ดำเนินการส่งบิลผู้ซื้อสินค้าเงินเชื่อและหลักฐานการกู้เงินของพนักงานให้ฝ่ายบุคคล ดำเนินการหักเงินเดือน เป็นเหตุให้มีลูกหนี้การค้าและลูกหนี้เงินกู้ค้างบัญชี และไม่ควบคุมกำกับดูแลให้นาย ป. จัดทำบัญชีลูกหนี้ผู้ซื้อสินค้าเงินเชื่อและลูกหนี้เงินกู้ตามระเบียบดังกล่าวเพื่อควบคุมและติดตามการชำระหนี้ของลูกหนี้ อันเป็นผลให้นาย ป. อาศัยเป็นช่องทางในการกระทำโดยไม่สุจริตดังกล่าว เป็นเหตุให้องค์การ บ.ได้รับความเสียหายจากกรณีลูกหนี้การค้าค้างบัญชี และลูกหนี้เงินกู้ รวมเป็นเงิน 513,651.50 บาท พุทธิการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เนื่องจากเหตุละเมิดเกิดก่อนพระราชบัญญัติ

ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 ใช้งบค้ำ จึงให้นาย ถ. รับผิดชอบร่วมกับนาย ป. ชดใช้เงินจำนวน 513,651.50 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

สำหรับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอื่นไม่ปรากฏว่าได้กระทำโดยจงใจหรือประมาท เลินเล่อ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

2.3 สำหรับกรณีเบิกค่าเงินวัสดุซ้ำ เป็นเงิน 15,000 บาท ปรากฏข้อเท็จจริงว่า นาย ป. จะเป็นผู้ดำเนินการเบิกเงินค่าซื้อวัสดุจากเงินของหมวดสวัสดิการ และหักเงินจากพนักงานชดใช้เงินของหมวดสวัสดิการดังกล่าวเพียงผู้เดียว ไม่ปรากฏหลักฐานว่ามีเจ้าหน้าที่ผู้อื่นเกี่ยวข้องในการดำเนินการดังกล่าว จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

นพพร อุณาภาค ย่อ

มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 15/58/2548

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง การทุจริตเบิกเงินเดือนเป็นเท็จ

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างเดือนตุลาคม 2532 ถึงเดือนสิงหาคม 2540 นาย ส. เจ้าหน้าที่การเงินของ หน่วย ร. ทุจริตการเบิกจ่ายเงินเดือนของเจ้าหน้าที่ในหน่วยย่อยเกินกว่าความเป็นจริง โดยใช้วิธีจัดทำฎีกาเบิกเงินเดือนตามยอดเบิกจริงของหน่วยย่อยโดยตนเองเป็นผู้ลงนามในฎีกาแล้วนำเสนอหัวหน้าหน่วย ร. ลงนามอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินในบัญชีเงินเดือน แต่นาย ส. มิได้นำฎีกาดังกล่าวไปเบิกเงินจากหน่วยใหญ่ (หน่วย ส.) โดยได้จัดทำฎีกาเบิกเงินปลอมขึ้นมาใหม่อีกฉบับหนึ่งซึ่งมียอดสูงกว่าฎีกาที่เสนอหัวหน้าหน่วย ร. แล้วนำไปขอเบิกเงินที่หน่วย ส. ด้วยตนเอง ส่วนฎีกาดั้งเดิมที่มียอดถูกต้องนาย ส. จะทำลายเสีย หลังจากนั้นเมื่อหน่วย ส. อนุมัติฎีกาแล้วจ่ายเงินเป็นเช็คให้แก่หน่วย ร. และนาย ส. ได้รับเช็คจากหน่วย ส. แล้ว จะนำเข้าบัญชีของหน่วย ร. แล้วเสนอเช็คของ หน่วย ร. ให้หัวหน้าหน่วย ร. ลงลายมือชื่อในเช็คร่วมกับนาย ส. เพื่อส่งจ่ายเงินเดือนให้หน่วยย่อยที่ขอเบิกโดยนาย ส. ได้แนบหลักฐานรายงานขออนุมัติรับเงินและฎีกาเบิกเงินเดือน ฉบับที่ปลอมยอดเงินเดือนที่มียอดสูงกว่าความเป็นจริงมาพร้อมกับเช็คด้วย เพื่อให้หัวหน้าหน่วย ร. ลงลายมือชื่อในเช็คในฐานะผู้ส่งจ่าย จากนั้นนาย ส. จะไปปรับเงินสดตามเช็คและนำมาจ่ายให้กับหน่วยย่อยตามจำนวนเงินเดือน และทุจริตหักออกเงินส่วนเกิน และนำเรียนหัวหน้าหน่วยทราบถึงการจ่ายเงินเดือน โดยแนบสมุดเช็คที่ต้นขั้วระบุยอดเงินที่ถูกต้องตรงกับยอดเงินที่จ่ายจริงในสมุดเงินสดจ่าย ตรวจสอบการจ่ายเงินอีกครั้งหนึ่ง แล้วให้ นาย ป. ปลอมลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ต่างๆของฝ่ายการเงินหน่วย ส. ในฎีกาสำเนาเบิกเงินฉบับที่มียอดเงินถูกต้องตรงกับยอดเงินในบัญชีเงินเดือนที่ต้องจ่ายจริง แล้วนำฎีกาฉบับดังกล่าวพร้อมสมุดบัญชีเงินสด เก็บไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการตรวจสอบต่อไป หรือใช้วิธีแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของหน่วย ส. เพิ่มหมายเลขบัญชีของนาย ส. ซึ่งมีหมายเลขบัญชีของหน่วย ร. ลงในเช็คที่หน่วย ส. ต้องจ่ายแก่หน่วย ร. แล้วนำเงินส่วนเกินตามเช็คเข้าบัญชีของนาย ส. ก่อนนำเสนอเช็คของหน่วย ร. ให้หัวหน้าหน่วย ร. ลงลายมือชื่อส่งจ่าย นอกจากนี้ยังปรากฏว่าในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2539 ถึงเดือนสิงหาคม 2540 นาง พ. เจ้าหน้าที่การเงินของหน่วย ส. จะแจ้งยอดเงินคงเหลือในอัตราถือจ่ายหมวดเงินเดือนที่หน่วย ส. ต้องเบิกจ่ายให้การสนับสนุนให้แก่ นาย ส. ทราบ หลังจากหน่วยต่าง ๆ ขอเบิกมาที่หน่วย ส. ซึ่งสนับสนุนเบิกงบประมาณให้กับหน่วยดังกล่าว ทำให้ นาย ส. นำข้อมูลดังกล่าวปลอมฎีกาเบิกเงินเดือน โดยไม่ให้เกินยอดเงินในอัตราถือจ่ายหมวดเงินเดือน และสามารถตั้งจำนวนเงินสูงกว่าความเป็นจริงเป็นจำนวนมาก เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงิน 21,212,063.14 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**



**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า

1. นาย ส. ซึ่งจงใจกระทำผิดในครั้งนี้เป็นเหตุทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายต้องชดใช้เงินให้กับทางราชการเต็มจำนวน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

2. นาย ป. ได้ร่วมกันกับนาย ส. จงใจกระทำผิดโดยทำฎีกาปลอม จึงต้องร่วมรับผิดในความเสียหายที่ตนเองได้กระทำการตามช่วงระยะเวลาที่เกี่ยวข้องจำนวนที่ทุจริต ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

3. นาง พ. จงใจกระทำผิดโดยร่วมสนับสนุนด้วยโดยแจ้งยอดเงินคงเหลือในหมวดเงินเดือนให้นาย ส. ทราบ ต้องชดใช้เงินตามช่วงระยะเวลาที่เกี่ยวข้องจำนวนที่ทุจริต ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

4. เจ้าหน้าที่การเงินของหน่วย ส. ประกอบด้วย นาง บ. นาย ศ. นาย ม. นาย ย. นาย ช. และนาย ร. ร่วมกระทำผิดโดยเพิ่มหมายเลขบัญชีซึ่งมิใช่เลขบัญชีของหน่วย ร. ลงในเช็ค ต้องรับผิดชอบชดใช้เงินตามช่วงระยะเวลาที่เกี่ยวข้อง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นพ้องด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด และเห็นว่าผู้ต้องรับผิดเพิ่มเติม คือ หัวหน้าหน่วย ร. ประกอบด้วย นาย ก. นาย ธ. นาย ว. ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของหน่วยงาน มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบบังคับบัญชากิจการต่าง ๆ ของสำนักงานปล่อยให้พล่อยพละละเลยไม่ควบคุมดูแลรับผิดชอบบังคับบัญชา นาย ส. ให้ปฏิบัติตามคำสั่งและระเบียบแบบแผนของทางราชการ จึงถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อ จึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ ตามช่วงระยะเวลาที่เกี่ยวข้อง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่วนความเสียหาย ที่เกิดภายหลังพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดใช้บังคับ นาย ว. กับ นาย ธ. ไม่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหาย

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า

1. นาย ส. เจ้าหน้าที่การเงินหน่วย ร. มีหน้าที่ควบคุมและกำกับดูแล การเบิกเงิน การรับจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินและการบัญชี อาศัยโอกาสที่ปฏิบัติหน้าที่การเงินกระทำการจัดทำฎีกาเบิกเงินเดือนเป็นเท็จ เพื่อนำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว พฤติการณ์มิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ จึงต้องรับผิดชอบชดใช้เงินตามจำนวนที่ทุจริต ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



2. นาง พ. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงิน 2 หน่วย ส. ได้สนับสนุนการกระทำของนาย ส. โดยให้การยอมรับว่า ในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2539 ถึงเดือนสิงหาคม 2540 เป็นผู้แจ้งยอดเงินคงเหลือในหมวดเงินเดือนให้นาย ส. ทราบ ทำให้นาย ส. จัดทำฎีกาเบิกเงินเดือนเป็นเท็จในจำนวนเงินที่สูงขึ้น พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยจงใจทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงต้องร่วมรับผิดชอบกับนาย ส. ขดใช้เงินที่นาย ส. กระทำทุจริตในช่วงดังกล่าว ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

3. นาย ป. ตำแหน่งเสมียนการเงิน แม้จะให้ถ้อยคำว่าเป็นผู้ปลอมลายมือชื่อของเจ้าหน้าที่ของ หน่วย ส. ที่ต้องลงลายมือชื่อในฎีกาเบิกเงินเดือนตามคำสั่งของนาย ส. ผู้บังคับบัญชาซึ่งอ้างว่าทำปลอมเพื่อรับการตรวจและได้ตกลงกับฝ่ายการเงินหน่วย ส. แล้วก็ตาม แต่การที่ได้กระทำการปลอมลายมือชื่อในฎีกาเป็นเวลานานโดยมิได้ทักท้วงความไม่ถูกต้องดังกล่าว ทำให้ชุดตรวจไม่สามารถตรวจพบการทุจริตของ นาย ส. อันเป็นช่องทางทำให้นาย ส. สามารถกระทำการเบียดบังเงินของทางราชการไปได้โดยสะดวก พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยจงใจ ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายตามช่วงระยะเวลาที่เกี่ยวข้อง โดยความเสียหายที่เกิดก่อนพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ใช้บังคับ ให้รับผิดชอบร่วมกับ นาย ส. อย่างลูกหนี้ร่วม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่วนความเสียหายที่เกิดภายหลังพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ใช้บังคับ ให้รับผิดชอบตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

4. ผู้บังคับบัญชาของหน่วย ร. ประกอบด้วย นาย ก. นาย ข. นาย ว. และนาย ค. เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของหน่วยงานและเป็นผู้มีอำนาจสั่งจ่ายเงิน แยกพิจารณาได้ดังนี้

4.1 กรณีนาย ส. เบิกเงินสดไปจ่าย ข้อเท็จจริงปรากฏว่า การกระทำทุจริตเกิดขึ้นภายหลังจากที่ได้ลงนามอนุมัติให้เบิกจ่ายในบัญชีเงินเดือน โดยนาย ส. ไม่ได้นำฎีกาฉบับที่เสนอให้ตรวจสอบไปเบิกเงิน แต่ได้นำฎีกาซึ่งทำขึ้นใหม่ให้มียอดสูงกว่าที่รายงานไปเบิกแทน ซึ่งในขั้นตอนการเบิกเงินจากธนาคารเพื่อไปจ่ายเงินเดือนนั้น นาย ก. นาย ข. นาย ว. และนาย ค. ละเว้นไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับของหน่วยงาน ไม่กำกับดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินให้เป็นไปตามข้อบังคับดังกล่าว โดยไม่จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับจ่ายเงิน แต่ให้นาย ส. ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่การเงินปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว อันเป็นช่องทางให้นาย ส. กระทำการเบียดบังเงินของทางราชการ พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ ดังนี้

กรณีความเสียหายเกิดก่อนพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 ใช้บังคับ นาย ก. นาย ข. และนาย ว. ร่วมรับผิดชอบกับนาย ส. อย่างลูกหนี้ร่วมกับนาย ส. ขดใช้เงินตามช่วงระยะเวลาที่เกี่ยวข้อง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์



กรณีความเสียหายเกิดภายหลังพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 ใช้บังคับ นาย ว. และนาย ธ. รับผิดชอบใช้เงินร้อยละ 50 ของจำนวนเงินตามเช็คที่ลงนาม

4.2 กรณีการเพิ่มหมายเลขบัญชีของนาย ส. และบัญชีสวัสดิการ ลงในเช็คของหน่วย ส. แม้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ภ. นาย ธ. นาย ว. และนาย ก. มิได้ปฏิบัติตามข้อบังคับของหน่วยงาน โดยไม่จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับจ่ายเงิน แต่การกระทำโดยไม่สุจริตโดยการเพิ่มหมายเลขบัญชีของนาย ส. ลงในเช็คเกิดขึ้นภายหลังจากที่ได้ลงนามอนุมัติให้เบิกจ่ายในบัญชีเงินเดือน โดยเมื่อนาย ส. ได้รับเช็คที่มีการเพิ่มหมายเลขบัญชีแล้วกระทำการเบิกค่างเงินเข้าบัญชีของตนก่อนแล้วจึงนำเสนอเช็คของหน่วย ร. ตามจำนวนยอดที่แท้จริงให้ลงนามในเช็ค ซึ่งแม้หากมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับจ่ายเงินก็ไม่อาจทราบถึงการกระทำทุจริตได้ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

5. นาง บ. ปรากฏตามคำให้การของ นาย ย. และนาย ร. ว่า นาง บ. เป็นผู้สั่งให้เพิ่มหมายเลขบัญชีซึ่งมิใช่บัญชีหน่วย ร. บนเช็คที่ผู้บังคับบัญชาลงนามแล้ว ประกอบกับนาย อ. ก็ได้ให้การว่า เคยได้ยินนาง บ. สั่งเช่นนั้นจริง จึงนำเชื่อว่า นาง บ. ในฐานะหัวหน้าเจ้าหน้าที่การเงิน หน่วย ส. ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน หน่วย ส. กลับเป็นผู้สั่งให้ผู้ใดบังคับบัญชาเพิ่มเติมหมายเลขบัญชี โดยไม่ดำเนินการตรวจสอบว่า หน่วย ร. มีการเพิ่มเติมหมายเลขบัญชีตามที่แจ้งหรือไม่ พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง และเนื่องจากเหตุละเมิดเกิดก่อนพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 ใช้บังคับ จึงให้นาง บ. รับผิดชอบใช้เงินส่วนเกินตามเช็คที่ได้สั่งให้เพิ่มหมายเลขบัญชี ร่วมกับนาย ส. อย่างลูกหนี้ร่วม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

6. นาย ย. นาย ช. และนาย ร. ตำแหน่งเสมียนการเงิน ตามข้อบังคับของหน่วยงาน กำหนดให้มีหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่ผู้บังคับบัญชากำหนด เป็นผู้เพิ่มหมายเลขบัญชีซึ่งมิใช่หมายเลขบัญชีของหน่วย ร. ลงในเช็คที่ต้องจ่ายให้แก่ หน่วย ร. ภายหลังจากที่ ผู้บังคับบัญชาลงนามในเช็คแล้ว ตามคำสั่งของนาง บ. โดยมีได้ทักท้วง พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง และเนื่องจากเหตุละเมิดดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ใช้บังคับ นาย ย. นาย ช. และ นาย ร. จึงต้องรับผิดชอบใช้เงินส่วนเกินตามเช็คที่ได้เพิ่มหมายเลขบัญชีร่วมกับนาย ส. อย่างลูกหนี้ร่วม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนี้

7. นาย ศ. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บัญชี เป็นผู้เพิ่มหมายเลขบัญชีซึ่งมิใช่หมายเลขบัญชีของหน่วย ร. ลงในเช็คที่ต้องจ่ายให้แก่ หน่วย ร. ภายหลังจากที่ผู้บังคับบัญชาลงนามในเช็คแล้ว โดยไม่ทำการตรวจสอบว่า หน่วย ร. มีการแจ้งหมายเลขบัญชีเพิ่มเติมหรือไม่ พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาท



เดินเล่ออย่างร้ายแรง และเนื่องจากเหตุละเมิดดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ใช้บังคับ นาย ศ. จึงต้องรับผิดชอบใช้เงินส่วนเกินตามเช็คที่ได้เพิ่มหมายเลขบัญชี จำนวน 165,450 บาท ร่วมกับนาย ส. อย่างลูกหนี้ร่วม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

8. นาย ม. พนักงานการเงินและบัญชี 2 ฝ่ายการเงินหน่วย ส. เป็นผู้เพิ่มหมายเลขบัญชีซึ่งมิใช่หมายเลขบัญชีของ หน่วย ร. ลงในเช็คที่ต้องจ่ายให้แก่ หน่วย ร. ภายหลังจากที่ ผู้บังคับบัญชาลงนามในเช็คแล้ว ตามที่นาย ส. แจ้ง โดยไม่ทำการตรวจสอบว่า หน่วย ร. มีการแจ้งหมายเลขบัญชีเพิ่มเติมหรือไม่ พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเดินเล่ออย่างร้ายแรง และเนื่องจากเหตุละเมิดดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 ใช้บังคับ นาย ม. จึงต้องรับผิดชอบใช้เงินส่วนเกินตามเช็คที่ได้เพิ่มหมายเลขบัญชี ร่วมกับนาย ส. อย่างลูกหนี้ร่วม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

9. สำหรับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอื่น ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ากระทำโดยจงใจหรือประมาทเดินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

นพพร อุณาภาค ย่อ  
มณีนรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง  
เดือน มีนาคม 2548

สำนวนเลขที่ 20/101/2545 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ททรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง เครื่องคอมพิวเตอร์ NOTE BOOK ชำรุดเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เครื่องคอมพิวเตอร์ NOTE BOOK แบบถอดประกอบได้ของกรม ก.ซึ่งได้จัดซื้อโดยวิธีสอบราคาและทำสัญญาซื้อขายจาก บริษัท ค. ราคา 315,650 บาท เกิดการชำรุดโดยมีรอยปริแยกที่ตัวเครื่องไม่สามารถซ่อมแซมได้ เพราะไม่มีอะไหล่ และไม่มีจำหน่ายในท้องตลาด เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายและต่อมารกรม ก. ได้ติดตามให้บริษัท ค. รับผิดชอบเงื่อนไขการรับประกันความชำรุดบกพร่องตามสัญญาซื้อขาย แต่ไม่สามารถติดตามได้เนื่องจากได้ตรวจสอบเอกสารทางทะเบียนจากกรมทะเบียนการค้าแล้วแต่ตรวจสอบไม่พบ

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่าความเสียหายเกิดจากการใช้งานตามปกติ โดยมีได้เกิดจากความจงใจหรือประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่แต่อยู่ในความรับผิดชอบของบริษัท ค. ตามเงื่อนไขการรับประกันความชำรุดบกพร่องในสัญญาซื้อขายเจ้าหน้าที่จึงไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่ เพียงใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่าเครื่องคอมพิวเตอร์ NOTE BOOK แบบถอดประกอบได้ เกิดการชำรุดมีรอยปริแยกที่ตัวเครื่อง เกิดจากการใช้งานตามปกติเจ้าหน้าที่มิได้กระทำโดยประมาทเลินเล่อ จึงไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหาย





อนึ่ง ในโอกาสต่อไปหากมีกรณีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่มีมูลค่าสูงขอให้กระทรวง ศ.  
กำกับหน่วยงานในสังกัดดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติและสถานะของผู้เสนอขายให้รอบคอบก่อนทำสัญญา  
ทุกครั้ง ทั้งนี้ เพื่อทางราชการจะได้รับการส่งมอบพัสดุโดยครบถ้วนและเป็นประโยชน์ในการติดตาม  
หากภายหลังการทำสัญญาคู่สัญญาไม่ปฏิบัติตามสัญญาและจะต้องรับผิดชอบต่อทางราชการ

อุเทน ยืนย่น ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 37/174/2546 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง กรม ว. เรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างกรณีก่อสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบภายในสนามกีฬาไม่ถูกต้อง

**สรุปข้อเท็จจริง** กรม ว. ได้ทำสัญญาจ้างบริษัท ก. ก่อสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบภายในสนามกีฬา หลังจากเริ่มลงมือก่อสร้าง บริษัท ก. ไม่สามารถก่อสร้างตามรูปแบบในสัญญาได้ จึงขอเปลี่ยนแปลงรูปแบบรายการ กรม ว. ได้อนุมัติให้เปลี่ยนแปลงรูปแบบรายการได้โดยกำหนดเงื่อนไขและให้บริษัท ก. คืนเงินในส่วนที่ลดค่าก่อสร้างลง ในการนี้ได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคำนวณราคาเพื่อเรียกเงินคืนและบริษัท ก. ได้คืนเงินตามจำนวนที่คณะกรรมการคำนวณ

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** พิจารณาแล้วเห็นว่า การคำนวณราคาของคณะกรรมการทำให้ทางราชการได้รับเงินคืนน้อยลง จึงให้หัวหน้าหน่วยงานคณะกรรมการตรวจการจ้างและคณะกรรมการรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นข้อให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ เพียงใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบ** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า การก่อสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบภายในสนามกีฬามีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบรายการ จากรูปแบบเดิมเป็นรูปแบบใหม่ ซึ่งใช้วัสดุคุณภาพต่ำกว่า ซึ่งบริษัท ก. ผู้รับจ้าง จะต้องคืนเงินค่าจ้างให้แก่ส่วนราชการ ในการนี้คณะกรรมการตรวจการจ้างงานก่อสร้างดังกล่าวได้อนุมัติให้เปลี่ยนแปลงรูปแบบรายการและได้แต่งตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบราคาเพิ่มลดเพื่อเรียกเงินในส่วนที่ลดค่าก่อสร้างลงคืน และคณะกรรมการได้พิจารณาให้ผู้รับจ้างคืนเงินให้กับทางราชการเป็นเงิน 14,746,490 บาท โดยคณะกรรมการได้คิดคำนวณราคาของแนวกำแพงกันดินในระดับความลึกที่ 20 เมตร แล้วนำไปหักกับราคาของแนวกำแพงกันดินในระดับความลึกที่มีการก่อสร้างจริงที่ 19-22 เมตร ซึ่งในการเปรียบเทียบราคาเพิ่มลดในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบรายการนั้น ที่ถูกต้องจะต้องนำเอาระดับความลึกของกำแพงกันดินตามรูปแบบรายการที่กำหนดในสัญญา (แผ่นที่ ST-101A) ซึ่งกำหนดไว้มีระดับความลึก 22 เมตร มาคิดคำนวณ หากคณะกรรมการใช้ระดับความลึกของกำแพงกันดินตามรูปแบบรายการดังกล่าวในการคำนวณ ทางราชการต้องได้รับเงินคืนจากบริษัท



ผู้รับจ้างจำนวน 19,539,817 บาท การที่คณะอนุกรรมการฯ ใช้ระดับความลึกของกำแพงกันดินในระดับความลึกที่ 20 เมตร มาเป็นฐานคำนวณราคาและทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายเพียง 14,746,490 บาท จึงทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 4,793,327 บาท พุทธิการณ์ถือได้ว่าคณะอนุกรรมการและผู้มีอำนาจอนุมัติให้เรียกเงินจากผู้รับจ้างตามจำนวนที่คณะอนุกรรมการคำนวณได้ดังกล่าวกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ โดยแยกพิจารณาความรับผิดชอบได้ดังนี้

1. คณะอนุกรรมการเปรียบเทียบราคาเพิ่มลดการปรับปรุงกำแพงกันดิน จำนวน 7 คน คำนวณราคาเพิ่มลดการปรับปรุงกำแพงกันดิน โดยไม่นำเอาระดับความลึกของกำแพงกันดินตามรูปแบบรายการในสัญญามาคำนวณ ซึ่งตามหลักการที่ถูกต้องจะต้องนำระดับความลึกของกำแพงกันดินตามรูปแบบรายการที่กำหนดในสัญญามาใช้เป็นฐานในการคำนวณราคา แต่คณะอนุกรรมการคำนวณราคาโดยใช้ระดับความลึกของกำแพงกันดินในระดับความลึกที่ 20 เมตร เปรียบเทียบกับข้อเท็จจริงที่มีการก่อสร้างจริงอันมีผลทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เนื่องจากได้รับเงินคืนจากผู้รับจ้างน้อยลง การคำนวณดังกล่าวจึงเป็นสาเหตุโดยตรงของความเสียหาย พุทธิการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้คณะอนุกรรมการรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ 70 ของค่าเสียหายทั้งหมด คิดเป็นเงินจำนวน 3,355,328.90 บาท โดยให้รับผิดชอบคนละหนึ่งส่วน คิดเป็นเงินคนละ 479,332.70 บาท

2. อธิบดีกรม ว. เป็นผู้อนุมัติให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบรายการและให้ความเห็นชอบตามที่คณะอนุกรรมการเสนอ และได้กำหนดในสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้รับจ้างปรับลดวงเงินค่าก่อสร้างต่ำกว่าที่ควร โดยมีได้มีการตรวจสอบการคำนวณให้เป็นไปตามรูปแบบรายการตามสัญญา ถือเป็นความบกพร่องในการบริหารงานและมีผลทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย พุทธิการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้อธิบดีรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ 30 ของค่าเสียหายทั้งหมด คิดเป็นเงินจำนวน 1,437,998.10 บาท

3. สำหรับคณะกรรมการตรวจการจ้างก่อสร้างกำแพงกันดินจำนวน 6 คน ซึ่งได้อนุมัติให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบรายการ แต่เนื่องจากประเด็นความเสียหายเกิดจากการคำนวณราคาผิดพลาด ซึ่งผู้คำนวณราคาได้แก่คณะอนุกรรมการ เมื่อปรากฏว่าข้อผิดพลาดเกิดจากคณะอนุกรรมการเอง จึงมีอาจฟังได้ว่าคณะกรรมการตรวจการจ้างมีส่วนประมาทด้วย คณะกรรมการตรวจการจ้างจึงไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

อนึ่ง หากกรม ว. เรียกให้บริษัท ก. ชดใช้เงินจำนวน 4,793,327 บาท คืนแก่ทางราชการได้ เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนค่าเสียหาย ให้คืนเงินในส่วนที่ได้รับชำระไว้เกิน ให้แก่เจ้าหน้าที่ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดชอบและที่ได้ชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

ทรงฤทธิ์ วัฒนะเวชศักดิ์ ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 73/372/2546 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

เรื่อง ข้าราชการครูใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านไม่ถูกต้อง

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงาน ส. ได้ตรวจสอบการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการ  
ทุกรายปรากฏว่า นาง บ. และนาย ม. ข้าราชการครู โรงเรียน ล. ได้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านโดยผ่อนชำระ  
เงินกู้เพื่อซื้อบ้านแต่ไม่ได้อาศัยอยู่จริงและนำบ้านไปให้ผู้อื่นเช่า จึงเป็นการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านไม่เหมาะสม  
สำนักงาน ส. จึงมีคำสั่งให้ข้าราชการครูทั้ง 2 ราย จดเบิกค่าเช่าบ้านและเรียกเงินค่าเช่าบ้านที่เบิกไปคืนเป็นเงิน  
282,858.33 บาท แต่บุคคลทั้งสองโต้แย้งว่า ได้อาศัยอยู่จริงและมีได้นำบ้านไปให้ผู้อื่นเช่าแต่อย่างไร

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่า  
ควรเรียกเงินค่าเช่าบ้านที่เบิกไปโดยไม่เหมาะสมจากนาย ม. และนาง บ. เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 282,858.33 บาท  
คืนแก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบด้วยกับความเห็นคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่ใช้พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และพระราชกฤษฎีกา  
ค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2527 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า  
คณะกรรมการตรวจสอบการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านกล่าวอ้างว่า นาย ม. และนาง บ. ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน  
โดยไม่เหมาะสม เนื่องจากไม่ได้อาศัยอยู่จริงและนำไปให้ผู้อื่นเช่า โดยไม่มีพยานหลักฐานยืนยันให้เป็นที่ยุติ  
และไม่ปรากฏข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอื่นที่จะยืนยันได้ว่านาย ม. และนาง บ. ไม่ได้อาศัยอยู่ในบ้าน  
ที่ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านและนำไปให้ผู้อื่นเช่า ข้อเท็จจริงจึงยังฟังไม่ได้ว่านาย ม. และนาง บ. ใช้สิทธิเบิก  
ค่าเช่าบ้านโดยไม่เหมาะสม นอกจากนั้นยังไม่ปรากฏว่ามีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่า  
บ้านปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย



อนึ่ง กรณีดังกล่าวไม่สามารถหาพยานหลักฐานและข้อเท็จจริงมาประกอบการพิจารณา  
วินิจฉัยได้ สาเหตุเนื่องมาจากการที่ผู้บริหารโรงเรียนไม่ดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาข้อเท็จจริง  
ที่คณะกรรมการตรวจสอบการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านแจ้งให้ทราบให้เสร็จสิ้นในทันที กลับปล่อยทิ้งไว้  
เป็นเวลานานจนทำให้ไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบได้ จึงเป็นความบกพร่องและประมาทเลินเล่อ  
ของผู้บริหารโรงเรียนส่วนหนึ่ง จึงขอให้สำนักงาน ส.ก.ฯ ชับหน่วยงานในสังกัดในกรณีที่คณะกรรมการ  
ตรวจสอบการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้รายงานผลการตรวจสอบและพบว่ามีการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน  
ไม่ถูกต้องตามระเบียบ ให้รีบดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยให้เป็นข้อยุติ  
ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดกรณีเช่นนี้ขึ้นอีก และหากในอนาคตต่อไปปรากฏว่ายังมีความบกพร่องในลักษณะนี้อีก  
เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะต้องได้รับการพิจารณาให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

ทรงฤทธิ์ วัฒนะเวชศักดิ์ ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 34/117/2547 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินสูญหาย

เรื่อง สายไฟฟ้าแสงสว่างบนทางหลวงหมายเลข 302 สูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2542 เวลาประมาณ 11.40 น. นาย ส. ตำแหน่งนายช่างโยธา 5 แขวงการทาง ป. มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลบำรุงรักษาทางหลวง รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่ติดตั้งไว้บนทางหลวง ได้ออกตรวจสอบสายทาง พบว่าสายไฟฟ้าแสงสว่างขนาด 1 x 16 เอสคิว มิลิเมตร ระหว่างต้นหมายเลข 225 – 239 กิโลเมตรที่ 15 + 412 – 16 + 000 และสายไฟฟ้าแสงสว่างระหว่างต้นหมายเลข 240 – 253 กิโลเมตรที่ 16 + 467 – 16 + 995 ทางหลวงหมายเลข 302 ตอนแคราย – บรรจบทางหลวงหมายเลข 9 สูญหาย จำนวน 3,328 เมตร ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 53,248 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** ได้ทำการสืบสวนสอบสวนมาโดยตลอดแล้ว แต่ไม่ทราบว่าผู้ใดเป็นคนร้าย จึงได้มีความเห็นงดการสอบสวน

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่า ผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายคือ ผู้ที่ขโมยทรัพย์สินดังกล่าวไป แต่เนื่องจากขณะที่เจ้าหน้าที่ไปตรวจพบทรัพย์สินที่สูญหาย ไม่พบผู้ใดในที่เกิดเหตุ และจากการติดตามผลการสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดจากพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอ บ. ปรากฏว่า ได้งดการสอบสวนแล้ว สำหรับนาย ส. ผู้ดูแลรับผิดชอบสายทางที่เกิดเหตุ ไม่มีความผิดทางวินัย เพราะได้ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนถูกต้องตามระเบียบแล้ว

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบ** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานประกอบกับความเห็นของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอ บ. ปรากฏว่า เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2542 นาย ส. ตำแหน่ง นายช่างโยธา 5 มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลบำรุงรักษาทางหลวงรวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่ติดตั้งไว้บนทางหลวง ได้ออกตรวจสอบสายทางในความรับผิดชอบพบว่า สายไฟฟ้าแสงสว่างระหว่างต้นหมายเลข 225 – 239 กิโลเมตรที่ 15 + 412 – 16 + 000 และระหว่างต้นหมายเลข 240 – 253 กิโลเมตรที่ 16 + 467 – 16 + 995 ทางหลวงหมายเลข 302 ตอนแคราย – บรรจบทางหลวงหมายเลข 9 สูญหาย จำนวน 3,328 เมตร เกิดจากการกระทำของคนร้าย ไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

สุเมศ กาญจนโรจน์ ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 34/119/2547 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ทูจริต

เรื่อง การทูจริตโครงการขุดลอกคลอง ด.

**สรุปข้อเท็จจริง** องค์กร ศ. ได้ทำสัญญาจ้างกับนาง ศ. ว่าจ้างโครงการขุดลอกคลอง ด. ความยาว 2,900 เมตร แต่ปรากฏว่าความยาวของคลองระยะทาง 1,000 เมตร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ ได้มีการขุดลอกแล้วโดยกรม ช. จึงไม่มีความจำเป็นต้องขุดลอกอีก ต่อมานาง จ. ช่างผู้ควบคุมงานได้ทำบันทึกเสนอ นาย อ. ตำแหน่งประธานกรรมการบริหารองค์กร ศ. เพื่อขอเปลี่ยนแปลงโครงการเป็นขุดลอกคลอง ด. ความยาว 1,000 เมตรแทน นาย อ. อนุมัติให้เปลี่ยนแปลงโครงการตามที่เสนอโดยไม่ได้นำเรื่องเข้าคณะกรรมการบริหารเพื่อพิจารณา เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน 141,750 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่า ความเสียหายเกิดจากเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ และมีผู้ต้องรับผิดดังนี้

1. นาย อ. ในฐานะประธานกรรมการบริหาร รับผิดเป็นเงิน 35,437.50 บาท
2. นาย จ. ในฐานะปลัดองค์กร ศ. รับผิดเป็นเงิน 28,350 บาท
3. นางสาว พ. ในฐานะหัวหน้าส่วนการคลัง รับผิดเป็นเงิน 21,262.50 บาท
4. นาง จ. ในฐานะหัวหน้าส่วนโยธา รับผิดเป็นเงิน 14,175 บาท
5. นาย ศ. ในฐานะประธานกรรมการตรวจการจ้าง รับผิดเป็นเงิน 14,175 บาท
6. นาย ท. ในฐานะกรรมการตรวจการจ้าง รับผิดเป็นเงิน 14,175 บาท
7. นาง ร. ในฐานะกรรมการตรวจการจ้าง รับผิดเป็นเงิน 14,175 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน แต่ควรปรับลดจำนวนเงินที่แต่ละคนจะต้องรับผิดลงกึ่งหนึ่ง

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2538





**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่าการแก้ไขเปลี่ยนแปลงโครงการขุดลอกคลอง ล. ไม่เป็นไปตามระเบียบของทางราชการเป็นเหตุให้องค์การ ส. ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 141,750 บาท พฤติการณ์การกระทำของเจ้าหน้าที่พิจารณาได้ ดังนี้

1. นาย อ. ในฐานะประธานกรรมการบริหารองค์การ ส. เป็นผู้ลงนามในสัญญาในฐานะผู้ว่าจ้างแทนองค์การ ส. ในโครงการขุดลอกคลอง ล. ตามสัญญาจ้างเลขที่ 11/2540 ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2540 เมื่อได้รับรายงานจากนาง จ. ซึ่งเป็นช่างผู้ควบคุมงานโครงการดังกล่าวว่าคลอง ล. ช่วงต้นคลองติดกับคลอง ญ. ซึ่งอยู่ในส่วนหนึ่งของโครงการ กรม ช. ได้เข้ามาขุดลอกประมาณปี พ.ศ. 2539 จึงไม่มีความจำเป็นจะต้องขุดลอกในส่วนนี้ นาง จ. จึงได้มีบันทึกลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2540 ขอเปลี่ยนแปลงโครงการเป็นขุดลอกคลอง ต. ไปบรรจบกับคลอง ล. ความยาว 1,000 เมตรแทน ในส่วนของคลอง ล. ที่ได้มีการขุดลอกแล้ว และขุดลอกคลอง ล. ตามโครงการเดิมความยาว 1,900 เมตร โดยนาย อ. เป็นผู้ลงนามอนุมัติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงโครงการตามที่นาง จ. เสนอโดยไม่ได้นำเรื่องเสนอคณะกรรมการบริหารเพื่อพิจารณาว่าโครงการในส่วนที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมีความจำเป็นหรือไม่ งบประมาณที่จะใช้ในส่วนเนื้องานที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงเป็นเงินเท่าใด และทางราชการจะเสียประโยชน์หรือไม่ และหากคณะกรรมการบริหารพิจารณาไม่อนุมัติให้เปลี่ยนแปลงเนื้องานตามที่เสนอ องค์การ ส. ก็ต้องจัดให้มีการแก้ไขสัญญาจ้าง โดยยกเลิกเนื้องานที่มีการขุดลอกไปแล้วและจ่ายเงินค่าจ้างแก่ผู้รับจ้างตามปริมาณเนื้องานที่ผู้รับจ้างทำจริง ตามพฤติการณ์การที่นาย อ. ละเว้นไม่ดำเนินการดังกล่าวถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้กับทางราชการ เมื่อพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำแล้ว จึงให้นาย อ. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 40 ของค่าเสียหายจำนวน 141,750 บาท คิดเป็นเงิน 56,700 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. นาย ท. นาย ศ. และนาง ร. ในฐานะกรรมการตรวจการจ้าง มีหน้าที่ตรวจรับผลงานที่ผู้รับจ้างส่งมอบเมื่อเห็นว่าเป็นการถูกต้องครบถ้วนเป็นไปตามรูปแบบรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาแล้วตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 ข้อ 48 เมื่อคณะกรรมการตรวจการจ้างทราบว่าองค์การ ส. ได้เปลี่ยนเนื้องานโครงการขุดลอกคลอง ล. ตามข้อเสนอนาง จ. ช่างผู้ควบคุมงาน แต่ในขั้นตอนการตรวจรับงาน คณะกรรมการตรวจการจ้างได้ทำการตรวจงานจ้างและลงความเห็นเห็นว่า นาง ส. ผู้รับจ้างได้ดำเนินการตามรายละเอียดในสัญญาจ้าง เลขที่ 11/2540 ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2540 ถูกต้อง ครบถ้วนตามสัญญาแล้ว ทั้งที่คณะกรรมการตรวจการจ้างทราบว่าเนื้องานโครงการตามสัญญาดังกล่าวได้เปลี่ยนแปลงไปจากข้อสัญญาจ้างเดิมแล้ว และการแก้ไขเปลี่ยนแปลงโครงการ ยังไม่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารองค์การ ส. ให้ถูกต้องตาม



ระเบียบของทางราชการประกอบกับองค์การ ส. ยังไม่ได้ดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาจ้างให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามพฤติการณ์ถือได้ว่า นาย ท. นาย ส. และนาง ร. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ เมื่อพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำแล้ว จึงให้นาย ท. นาย ส. และนาง ร. รับผิดชอบใช้อัตราร้อยละ 30 ของค่าเสียหายจำนวน 141,750 บาท คิดเป็นเงิน 42,525 บาท โดยให้รับผิดชอบใช้คนละส่วน เท่า ๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 14,175 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

3. นาง จ. ในฐานะผู้ควบคุมงาน เมื่อทราบว่า คลอง ล. ช่วงต้นคลองติดกับคลอง ญ. ซึ่งอยู่ในส่วนหนึ่งของโครงการได้มีการขุดลอกโดยกรม ช. แล้วจึงได้ทำบันทึกขอเปลี่ยนแปลงโครงการเสนอนาย อ. ประธานกรรมการบริหารองค์การ ส. เพื่อพิจารณานาย อ. ได้อนุมัติให้เปลี่ยนแปลงโครงการตามที่นาง จ. เสนอ นาง จ. ในฐานะผู้ควบคุมงานตามสัญญา มีหน้าที่ตรวจและควบคุมงานให้เป็นไปตามแบบรูปร่างการละเอียดและข้อกำหนดไว้ในสัญญาทุกประการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 ข้อ 49 ซึ่งนาง จ. ทราบข้อเท็จจริงว่าการแก้ไขเปลี่ยนแปลงโครงการ ยังไม่ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติจาก คณะกรรมการบริหารองค์การ ส. ให้ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการประกอบกับองค์การ ส. ก็ยังไม่ได้ดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาให้ถูกต้องตามเนื้อหาที่แท้จริง กรณีถือได้ว่านาง จ. ควบคุมงานให้ผู้รับจ้างดำเนินงานไปตามเนื้อหาที่ยังไม่ได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการตามพฤติการณ์ถือได้ว่านาง จ. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ เมื่อพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำแล้ว จึงให้นาง จ. รับผิดชอบใช้อัตราร้อยละ 30 ของค่าเสียหายจำนวน 141,750 บาท คิดเป็นเงิน 42,525 บาทตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

4. นาย จ. ในฐานะปลัดองค์การ ส. นางสาว พ. ในฐานะหัวหน้าส่วนการคลัง ไม่ทราบถึงบันทึกข้อความลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2540 เรื่อง ขอเปลี่ยนแปลงเนื้อหาโครงการขุดลอกคลอง ล. เนื่องจากเอกสารดังกล่าวไม่ผ่านงานสารบรรณขององค์การ ส. และไม่ปรากฏพยานหลักฐานใดว่าบุคคลทั้งสองดังกล่าวได้ทราบถึงข้อเท็จจริงเรื่องการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาโครงการขุดลอกคลอง ล. ประกอบกับผู้ควบคุมงาน และคณะกรรมการตรวจการจ้าง ได้ทำการตรวจรับผลงานและลงความเห็นเป็นหลักฐานว่าผู้รับจ้างได้ส่งมอบผลงานถูกต้องตามแบบรูปร่างการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาจ้างทุกประการ ดังนั้น การที่นาย จ. และนางสาว พ. ได้ตรวจสอบฎีกาการเบิกจ่ายเงินตามเอกสารการตรวจรับงานดังกล่าว และจ่ายเงินตามหน้าฎีกา เลขที่ 79/2540 ตั้งแต่วันที่ 31 กรกฎาคม 2540 จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามเอกสารหลักฐานดังกล่าว ไม่ถือว่าเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ



อนึ่ง ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการแก้ไขเปลี่ยนแปลงโครงการชุดออกคลอง ล. สาเหตุ เกิดจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องละเว้น ไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ ดังนั้นหาก องค์การ ส. สามารถขอทำความตกลงกับกระทรวง ม. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบกับโครงการที่แก้ไข เปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการได้ ก็ให้องค์การ ส. คืนเงินส่วนที่ผู้ต้องรับผิดชอบได้ใช้จ่ายไว้ ของแต่ละคนต่อไป

อุเทน ยืนยัน ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 79/601/2547 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง รถยนต์หมายเลขทะเบียน ก-9898 กาญจนบุรี ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2542 นาย อ. ซึ่งพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ก. แต่ยังคงรักษาการในตำแหน่งอยู่ตามกฎหมายจนกว่าจะมีการเลือกตั้งนายกคนใหม่ ต่อมา นาย อ. จึงมาลงชื่อส่งมอบงานในหน้าที่ให้แก่ นาย ส. นายกคนใหม่ ในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2543 ส่วนรถยนต์ประจำตำแหน่งอยู่ระหว่างการซ่อมแซมจะนำมาส่งคืนในเช้าวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2543 แต่ปรากฏว่า ในคืนวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2543 นาย อ. ได้ถูกคนร้ายลอบยิงเสียชีวิตระหว่างใช้รถยนต์คันดังกล่าวเดินทางกลับบ้านพักเป็นเหตุให้รถยนต์ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 330,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** เห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาจำนวน 3 รายที่ร่วมกันลอบยิงนาย อ.

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** แม้นาย อ. จะพ้นจากตำแหน่งแล้วก็ตาม แต่ช่วงเวลาที่นาย อ. นำรถยนต์ไปซ่อมก็เป็นช่วงเวลาต่อเนื่องกับการส่งมอบงานในหน้าที่ และการกระทำดังกล่าวก็ถือเป็นการปกป้องรักษาผลประโยชน์ของทางราชการประกอบกับการที่นาย อ. ถูกยิงเสียชีวิตและรถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายก็ไม่ได้เกิดจากความประมาทเลินเล่อของนาย อ. แต่เป็นเหตุสุดวิสัย นาย อ. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางละเมิด** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2543 นาย อ. อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ก. ได้มาลงชื่อส่งมอบงานในหน้าที่ให้แก่ นาย ส. นายกคนใหม่ และเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2543 นาย อ. ได้ไปพบ นาย ว. ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ก. เพื่อให้แจ้ง นาย ส. ว่า ตอนเช้าของวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2543 จะนำรถยนต์คันดังกล่าว



มาส่งคืน เนื่องจากได้นำรถยนต์คันดังกล่าวไปซ่อมแซมและอยู่ซ่อมรถยนต์ได้นัดหมายให้ไปปรับรถในช่วงเย็นของวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2543 แต่ปรากฏว่า ในเวลากลางคืนของวันเดียวกัน นาย อ. ได้ถูกคนร้ายลอบยิงเสียชีวิตขณะขับรถยนต์คันดังกล่าวเพื่อเดินทางกลับบ้านพัก เป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงินประมาณ 330,000 บาท พฤติการณ์ดังกล่าวถือว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นผลโดยตรงมาจากการกระทำของคนร้ายซึ่งเป็นบุคคลภายนอก นาย อ. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

สนั่น มีแก้ว ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 1/122/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

เรื่อง การก่อสร้างโรงเก็บรถขยะมูลฝอยไม่เป็นไปตามรูปรายการในสัญญา และการซ่อมแซมถนนลูกรัง และหินคลุก 2 จุด ดำเนินการนอกเขตสุขาภิบาลและในที่ดินของเอกชน

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 2 จังหวัด ช. ได้ตรวจสอบ การจัดจ้าง ของสำนักงานสุขาภิบาล บ.พบว่ามีการปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 รวม 2 กรณี คือ กรณีการก่อสร้างโรงเก็บรถขยะมูลฝอยไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการในสัญญา และการซ่อมแซมถนนลูกรังและหินคลุก 2 จุด ดำเนินการนอกเขตสุขาภิบาล และในที่ดินของเอกชน ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 195,775 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่าไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เทศบาลตำบล บ. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็น ของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่าข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐาน ปรากฏว่า กรณีการก่อสร้างโรงเก็บขยะมูลฝอยไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการในสัญญาเกิดจากความ ผิดพลาดในการออกแบบ ขยายแบบแปลน ไม่ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการโดยจงใจหรือประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรงแต่อย่างใด ประกอบกับผู้รับจ้างได้ส่งใช้เงินคืนค่าเสียหายจำนวน 2,610 บาท ให้แก่ ทางราชการแล้ว จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

กรณีการซ่อมแซมถนนลูกรังและหินคลุกทางเข้าโรงเรียนเปิด หมู่ที่ 14 ตำบล บ. ในที่ดิน ของเอกชนซึ่งอยู่ในเขตสุขาภิบาล บ. แม้ไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายหรือระเบียบกำหนดให้สุขาภิบาล มีอำนาจดำเนินการได้ แต่เนื่องจากประชาชนผู้ได้รับความเดือดร้อนจากการใช้ถนนสายทางเข้า โรงเรียนเปิดซึ่งมีสภาพเป็นหลุมเป็นบ่อร้องขอให้ดำเนินการซ่อมแซม ปรับปรุง โดยเอกชนเจ้าของที่ดินได้ให้ ความยินยอมประกอบกับถนนสายดังกล่าวเป็นที่ตั้งของสถานศึกษาที่นักเรียนจะต้องเดินทางเข้าออก อยู่เป็นประจำ จึงเป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์สาธารณะโดยส่วนรวม ตามพฤติการณ์ยังถือไม่ได้ว่า เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกระทำการโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย



สำหรับกรณีซ่อมแซมถนนลูกรังและหินคลุกทางเข้าที่กิ่งขยะ กิ่งอำเภอ บ. จังหวัด ส. ซึ่งอยู่นอกเขตสุขาภิบาล การดำเนินการดังกล่าวจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งนี้ เป็นไปตามพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. 2495 และคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 961/2534 แต่นาย ศ. ประธานกรรมการสุขาภิบาล บ. ได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการซ่อมแซมถนนทางเข้าที่กิ่งขยะ แม้ว่าเจ้าหน้าที่สุขาภิบาล บ. ได้ทักท้วงการดำเนินการดังกล่าวว่าเป็นการดำเนินการที่ไม่ถูกต้อง โดยจะต้องขออนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัดก่อน ซึ่งอยู่ในวิสัยที่สามารถกระทำได้ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ แต่เนื่องจากการกระทำเกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ใช้บังคับ จึงให้นาย ศ. รับผิดชอบใช้เงินจำนวน 30,300 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

อนึ่ง หากการดำเนินการซ่อมแซมถนนนอกเขตเทศบาลดังกล่าวสามารถดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบได้ ให้คืนเงินที่ได้รับชดใช้คืนแก่นาย ศ.

เฉลิมชัย เบญจกาญจน์ ย่อ  
มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 1/123/2548

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบล บ. ทุจริต

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย ม. ลูกจ้างประจำ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมออกใบเสร็จรับเงินและใบอนุญาตโดยไม่มีรายละเอียดครบถ้วน ไม่ส่งเงินให้แก่เทศบาลตำบล บ. ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 172,000 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า นาย ม. ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเป็นเงินจำนวน 137,760 บาท และนาย ส. หัวหน้ากองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเป็นเงินจำนวน 34,440 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เทศบาลตำบล บ. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2541

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า นาย ม. ลูกจ้างประจำ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่รับผิดชอบ เขียนใบอนุญาตและลงนามในใบเสร็จรับเงิน ในกรณีที่มีผู้ขออนุญาตประกอบการมาขึ้นคำขออนุญาต ในกิจการประเภทต่าง ๆ จึงไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 เมื่อเขียนใบอนุญาตและออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ขออนุญาต นาย ม. ไม่ลงรายละเอียดในต้นขั้วแต่จะมาลงรายละเอียดในภายหลัง ซึ่งถ้าไม่มีการทวงถามก็จะนำเงินค่าใบอนุญาตไปหมุนเวียนหาประโยชน์ก่อน นอกจากนี้ยังทำการแก้ไขใบเสร็จรับเงินที่ออกโดยถูกต้องให้เป็นใบเสร็จรับเงินที่ไม่ใช่แล้ว โดยมีได้นำเงินส่งเข้ากองคลังเทศบาลแต่อย่างใด พฤติการณ์เป็นการเอาเงินของทางราชการไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว กรณีมิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ นาย ม. จึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายจำนวน 172,200 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539





นาย ส. หัวหน้ากองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม สั่งการให้นาย ม. ดำเนินการเกี่ยวกับการขออนุญาต การออกไปเสิร์ฟรับเงิน ตลอดจนการส่งเงินเข้ากองคลังแต่เพียงผู้เดียวโดยมิได้ควบคุมกำกับ ดูแลการปฏิบัติงานและการรับเงินให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 เป็นช่องทางให้นาย ม. เอาเงินไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรม จึงให้นาย ส. รับผิดชอบ 50 ของเงินจำนวน 172,200 บาท คิดเป็นเงิน 86,100 บาท ตามนัยมาตรา 8 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

เฉลิมชัย เบญจกาญจน์    ย่อ  
มณีรัตน์  ณ  ระนอง    ตรวจ



สำนวนเลขที่ 2/3/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์ลินสูญหาย

เรื่อง ครุภัณฑ์ของวิทยาลัยเทคนิค ร. สูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันเสาร์ที่ 6 กันยายน 2546 เวลาประมาณ 18.00 น. – 19.00 น. ได้เกิดการโจรกรรมที่วิทยาลัยเทคนิค ร. ซึ่งในวันและเวลาดังกล่าวมีนาย อ. เป็นยามรักษาการณ์ได้รับแจ้งจากอาจารย์ บ. อาจารย์พิเศษ ว่าพบรถยนต์สีเขียวจอดอยู่และพบชายหญิงคู่หนึ่งกำลังขนของลักษณะคล้ายคอมพิวเตอร์ นาย อ. จึงไปตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุพบรถยนต์สีเขียวและพบชายคนหนึ่ง จึงได้เข้าไปสอบถามแต่อ้างว่าไม่ใช่คนเดียวกับที่อาจารย์ บ. พบเห็นจึงกลับป้อมยาม จากนั้นอีกประมาณ 10-15 นาที ได้รับแจ้งว่าทรัพย์ลินสูญหาย

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่า นาย อ. ยามรักษาการณ์ ปฏิบัติหน้าที่ยามผลัด 2 กระทำการด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เนื่องจากมีหน้าที่ตรวจตรายานพาหนะเข้า-ออกวิทยาลัย โดยบันทึกหมายเลขทะเบียน แต่นาย อ. ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพและขาดความรอบคอบ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** สำนักงานคณะกรรมการการ ช. พิจารณาแล้วเห็นว่า นาย อ. ยามรักษาการณ์ กระทำการด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย โดยคิดหักค่าเสื่อมราคาทรัพย์ลินก่อน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2546 เวลาประมาณ 18.00 น.-19.00 น. ได้เกิดการโจรกรรมขึ้นที่วิทยาลัยเทคนิค ร. ซึ่งในวันและเวลาดังกล่าวมีนาย อ. เป็นยามรักษาการณ์มีหน้าที่ดูแลรักษาทรัพย์ลินของทางราชการ ได้รับแจ้งจากอาจารย์ บ. อาจารย์พิเศษ ว่า ได้พบเห็นรถยนต์เก๋งไม่ทราบรุ่นสีเขียวยี่ห้อคิดฟิล์มดำหมายเลขทะเบียน กต – 4567 ชลบุรี จอดอยู่ และพบเห็นชายหญิงคู่หนึ่งกำลังยกสิ่งของมีลักษณะคล้ายเครื่องคอมพิวเตอร์ ออกจากด้านหลังห้องพักรูแผนกปีโตรเคมี นาย อ. จึงไปตรวจสอบที่เกิดเหตุไม่พบคนขนของ แต่พบรถยนต์ยี่ห้อโตโยต้า สีเขียวจอดอยู่และพบผู้ชายคนหนึ่งซึ่งได้เข้าไปสอบถามและอ้างว่าไม่ใช่คนเดียวกับที่อาจารย์ บ. พบเห็น ซึ่งหากนาย อ. ได้ใช้ความระมัดระวังตรวจตราก็จะพบร่องรอยการโจรกรรม เนื่องจากคนร้ายได้ตัด



สายคู่มือที่เกิดเหตุ ประกอบกับรถยนต์คันที่นาย อ. พบเห็นมีสีเขียวสอดคล้องกับคำให้การของอาจารย์ บ. เชื่อว่าเป็นรถยนต์คันเดียวกัน นอกจากนี้ยังไม่มีการบันทึกรายละเอียดของรถยนต์ที่เข้า-ออก วิทยาลัยเทคนิค ร. พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย อ. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งการกระทำ ตลอดจนความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้นาย อ. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการในอัตราร้อยละ 75 ของราคารถยนต์ที่สูญหาย หลังจากหักค่าเสื่อมราคาแล้ว

พรพรรณฯ สิงขรบุตร ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 4/138/2548

ประเภทสำนวน ทุจริตเงินขาดบัญชี

เรื่อง การทุจริตเงินขาดบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบล

**สรุปข้อเท็จจริง** เจ้าหน้าที่อำเภอ ก. ได้ออกตรวจและแนะนำการปฏิบัติหน้าที่ของ อบต.ย. และได้ตรวจพบข้อบกพร่องทางการคลัง การเงินและบัญชี โดยตรวจพบว่ามี การสั่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากของธนาคาร ซึ่งในการสั่งจ่ายเงินต้นขั้นเช็คไม่ได้ระบุว่าจ่ายเป็นค่าอะไร ให้แก่ใคร เป็นจำนวนเท่าไร นอกจากนี้ในการจ่ายเงินจะไม่มี การบันทึกบัญชี ไม่มีหลักฐานการจ่ายเงินให้ตรวจสอบยอดเงิน และไม่มีฎีกาแนบในการเบิกจ่ายเงินเป็นเหตุให้เงินขาดบัญชีเป็นจำนวนทั้งสิ้น 218,000 บาท โดยอำนาจในการสั่งจ่ายเงินในงบประมาณของ อบต.จะเป็นอำนาจของ ประธานกรรมการบริหาร ปลัด อบต. และหัวหน้าส่วนการคลัง ซึ่งมีเงื่อนไขว่าการสั่งจ่ายเงินจะต้องลงลายมือชื่อ 2 ใน 3 แต่จะต้องมีลายมือชื่อของประธานกรรมการบริหารด้วยทุกครั้ง จากการตรวจสอบไปยังธนาคารก็พบว่า ผู้ที่ลงลายมือชื่อในการสั่งจ่ายเช็คได้แก่ นาย อ. ตำแหน่งประธานกรรมการบริหาร อบต. และนาง ก. ตำแหน่งหัวหน้าส่วนการคลัง แต่ นาย อ. อ้างว่า ลายมือชื่อในเช็คสั่งจ่ายไม่ใช่ลายมือชื่อของตน และคิดว่า นาง ก. หัวหน้าส่วนการคลังเป็นผู้ปลอมลายมือชื่อในเช็คสั่งจ่าย ส่วนนาง ก. หลังจากที่ได้ตรวจพบการทุจริตได้หลบหนีไปและขาดราชการติดต่อกันเกินกว่า 15 วัน จังหวัด พ. จึงมีคำสั่งให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันคราวเดียวกันเกินกว่า 15 วัน โดยไม่มีเหตุอันควร

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** ให้นาย อ. และนาง ก. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในอัตราส่วนเท่า ๆ กัน คือ คนละ 109,000 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

ความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** พิจารณาแล้ว ข้อเท็จจริงปรากฏตามพยานหลักฐาน มีผู้ต้องรับผิดชอบดังนี้

1. นาง ก. ตำแหน่งหัวหน้าส่วนการคลัง ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อร่วมกับประธานกรรมการบริหาร อบต.ในการถอนเงินหรือสั่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากของธนาคาร เป็นเหตุให้เงินขาดบัญชีจำนวน 218,000 บาท ประกอบกับภายหลังที่มีการตรวจพบการทุจริตแล้ว นาง ก. ได้ขาดราชการติดต่อกันเกินกว่า 15 วัน โดยไม่ทราบสาเหตุ และถูกคำสั่งลงโทษให้ไล่ออกจาก



ราชการ พุทธการณั้ดังกล่าวจึงเชื่อว่า นาง ก. หัวหน้าส่วนการคลัง อาศัยโอกาสในตำแหน่งหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบเบียดบังเอาเงินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตน พุทธการณั้มิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ นาง ก. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเต็มจำนวนเงินที่ขาดบัญชีจำนวน 218,000 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบกับ มาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. นาย อ. ตำแหน่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ข. ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในการส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากของธนาคาร ซึ่งเช็คที่ส่งจ่ายโดยไม่มีหลักฐานให้ตรวจสอบนั้น ธนาคารได้ยืนยันว่า นาย อ. ได้ลงลายมือชื่อร่วมกับนาง ก. แต่จากคำให้การของนาย อ. ที่อ้างว่า ลายมือชื่อในเช็คส่งจ่ายไม่ใช่ลายมือชื่อตนโดยมีการปลอมลายมือชื่อและผู้ที่ปลอม คือ นาง ก. และเคยปลอมลายมือชื่อตนบ่อยครั้ง พุทธการณั้ดังกล่าวของนาง ก. เป็นที่คาดเห็นได้ว่าอาจเกิดความเสียหายขึ้นได้ แต่นาย อ. กลับปล่อยปละละเลยโดยไม่ดำเนินการใด ๆ จนเกิดความเสียหายขึ้น จึงเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน 218,000 บาท จึงให้นาย อ. รับผิดชอบอัตราร้อยละ 50 ของเงินจำนวนดังกล่าว คิดเป็นเงินจำนวน 109,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง เนื่องจากกรณีดังกล่าว นาย อ. ระบุว่าลายมือชื่อที่ปรากฏในเช็คเป็นลายมือชื่อปลอมให้องค์การบริหารส่วนตำบล ข. ดำเนินการฟ้องร้องคดีกับธนาคารที่ส่งจ่ายเช็ค และหากองค์การบริหารส่วนตำบล ข. ได้รับชำระเงินหรือบังคับชำระหนี้จากนาง ก. หรือจากธนาคารที่ส่งจ่ายเช็คครบเต็มจำนวน 218,000 บาท แล้ว ให้องค์การบริหารส่วนตำบล ข. คืนเงินส่วนที่รับไว้เกินจำนวนดังกล่าวแก่นาย อ. ตามส่วนที่ได้ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

นิภาพร คุวิจิตรจารุ ย่อ

เกื้อกูล ตันวัฒนะ ตรว



สำนวนเลขที่ 4/139/2548

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์หมายเลขทะเบียน อ. ของทางราชการประสบอุบัติเหตุได้รับความเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2546 นาย ท. ได้รับคำสั่งจากนาย ข. ผู้บังคับบัญชาให้เดินทางไปรับวัสดุยางแอสฟัลต์ และน้ำมันเชื้อเพลิงที่สำนักงาน ก. จนกระทั่งเสร็จเรียบร้อยจึงได้เดินทางกลับ เมื่อมาถึงบริเวณที่เกิดเหตุ ซึ่งมีฝนตกหนักและเป็นสะพานต่อเนื่องกับทางโค้งเชิงสะพานซึ่งบริเวณดังกล่าวมีการก่อสร้างบล็อกคอนเวิร์ตขึ้นใหม่มีผิวลาดยางชำรุดปูค-บวม ทำให้รถเสียหลักท้ายปิดอยู่ในเลนซ้ายของถนน ในขณะที่เดียวกันได้มีรถพ่วง 18 ล้อ วิ่งสวนทางมาในลักษณะกินเลนมาเกือบครึ่งผิวจราจร นาย ท. จึงได้หักรถหลบ แต่เนื่องจากฝนตกถนนลื่นรถเสียการทรงตัวลื่น ไถลลงไปยังไหล่ทางชนกับการ์ดเรล ไถลลงไปในร่องน้ำข้างทางซึ่งมีน้ำท่วมเต็มเป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการเสียหายเป็นเงิน 75,000 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** อุบัติเหตุมิได้เกิดจากความประมาทของผู้ขับขี่รถยนต์แต่อย่างใด

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** อุบัติเหตุดังกล่าว เกิดขึ้นจากการที่นาย ท. ได้หักรถหลบรถที่วิ่งสวนทางมาด้วยความเร็วและกินเลนเข้ามาในผิวจราจรของรถเกิดเหตุ แต่เนื่องจากมีฝนตกหนักทำให้ถนนลื่น ประกอบกับวัสดุอุปกรณ์ที่บรรทุกมาในกระบะหนักมาก ทำให้ไม่สามารถบังคับรถได้ อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นเป็นเหตุสุดวิสัย จึงไม่ถือว่าเป็นความผิดของนาย ท. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

ความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า นาย ท. ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้ไปรับวัสดุยางแอสฟัลต์และน้ำมันเชื้อเพลิงที่สำนักงาน ก. เมื่อได้ขนยางและน้ำมันขึ้นรถเรียบร้อยแล้วได้เดินทางกลับ ขณะเดินทางมาถึงบริเวณที่เกิดเหตุฝนตกหนัก ถนนลื่น ประกอบกับบริเวณที่เกิดเหตุได้มีการก่อสร้างบล็อกคอนเวิร์ตใหม่ ผิวลาดยางชำรุดปูค-บวมเป็นเหตุให้รถยนต์ท้ายปิดตกอยู่ในเลนซ้าย ขณะเดียวกันได้มีรถพ่วง 18 ล้อ วิ่งสวนทางมาในเลนขวา กินเลนมา



เกือบครึ่งปีวจจรด้วยความเร็ว นาย ท. จึงได้หักรถหลบเป็นเหตุให้รถยนต์เสียการทรงตัวลื่นไถลลงไปข้างไหล่ทางชนกับคาร์ดเรลแล้วไถลลงไปร่องน้ำข้างทางที่มีน้ำท่วมเต็ม กรณีเชื่อได้ว่าการกระทำของ นาย ท. ที่ได้หักรถหลบรถที่วิ่งสวนทางมาด้วยความเร็วและกินเลนเข้ามาในผิวจราจรของรถที่นาย ท. ขับอยู่ เป็นปกติวิสัยของผู้บังคับรถที่จะต้องกระทำดังกล่าว แต่เนื่องจากการก่อสร้างและมีฝนตกหนักทำให้ถนนลื่น ประกอบกับวัสดุอุปกรณ์ที่บรรทุกมามีน้ำหนักมาก ทำให้ไม่สามารถบังคับรถได้ อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นมิได้เกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย ท. นาย ท. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

เบญจวรรณ ฝ่ายทอง ย่อ  
เกื้อกุล ต้นวัฒนะ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 4/141/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง การจัดจ้างโครงการก่อสร้างลานกีฬาเอนกประสงค์ของเทศบาลตำบล จ.

**สรุปข้อเท็จจริง** เทศบาลตำบล จ. ได้ว่าจ้างบริษัท ส. ให้ก่อสร้างลานกีฬาเอนกประสงค์ของเทศบาลตำบล จ. แต่ปรากฏว่าบริษัท ส. ทำการก่อสร้างไม่เสร็จตามสัญญา จึงได้ขอขยายระยะเวลาทำการตามสัญญา รวม 2 ครั้ง เป็นเหตุให้ราชการได้รับความเสียหาย ดังนี้

1) เทศบาลตำบล จ. ได้แก้ไขความยาวของคูระบายน้ำรอบสนามฟุตบอลจากเดิมในสัญญา 450 เมตร เหลือ 356 เมตร ทำให้เนื้องานตามสัญญาลดลง 94 เมตร เป็นเหตุให้ผู้รับจ้างได้เปรียบและเทศบาลตำบล จ. ไม่ได้เรียกเงินส่วนที่เกินคืนจากบริษัท ส. ทำให้ราชการได้รับความเสียหายในการที่ต้องจ้างในราคาเกินกว่าเนื้องานจริงไป 94 เมตร คิดเป็นเงิน 67,962 บาท

2) เทศบาลตำบล จ. ได้ทำการขยายเวลาจ้างตามสัญญาจ้างให้กับผู้รับจ้างรวม 2 ครั้ง เป็นระยะเวลา 60 วัน เนื่องจากต้องดำเนินการถมดินพื้นสนามฟุตบอลพร้อมทำการทดสอบความแน่นของดินสนามและต้องเสียเวลาเพื่อรอผลการแก้ไขสัญญาจ้าง และในช่วงเวลาดังกล่าวมีฝนตกหนัก ดินที่ถมพื้นสนามได้พังทลายลงไปในคลอง เทศบาลตำบล จ. จึงได้ทำการก่อสร้างเขื่อนกั้นดินริมตลิ่ง โดยได้ขนวัสดุก่อสร้างเขื่อนผ่านโครงการสนามกีฬาดังกล่าว ทำให้บริษัท ส. หยุดการก่อสร้างสนามกีฬาชั่วคราวจนกว่าจะสร้างเขื่อนกั้นตลิ่งเสร็จ เทศบาลตำบล จ. จึงขยายเวลาให้แก่ผู้รับจ้างรวม 60 วัน โดยเทศบาลตำบล จ. ให้งดค่าปรับในส่วนที่ขยายเวลาเป็นเงินจำนวน 130,200 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการดังกล่าว เพิ่งรับราชการไม่เข้าใจในระเบียบข้อกฎหมายและไม่ได้ศึกษาระเบียบให้ชัดเจนทำให้การดำเนินการไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 ทำให้ราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน 198,162 บาท จึงให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องร่วมกันรับผิดชอบใช้

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

ความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539





คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ข้อเท็จจริงปรากฏตามพยาน หลักฐาน ดังนี้

1. กรณีเทศบาลตำบล จ. ได้แก้ไขความยาวคูระบายน้ำรอบสนามฟุตบอลจากเดิม 450 เมตร เหลือ 356 เมตร ทำให้เนื้องานตามสัญญาลดลง 94 เมตร เป็นเหตุให้ผู้รับจ้างได้เปรียบและเทศบาลไม่ได้เรียกเงินคืนจากผู้รับจ้าง ที่ต้องจ้างในราคาเกินกว่าเนื้องานจริงไป 94 เมตร คิดเป็นเงินรวม 67,962 บาท มีบุคคลที่จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายคือ นาย อ. และนาย ม. คนละ 33,981 บาท

2. กรณีเทศบาลตำบล จ. ได้ขยายเวลาจ้าง ตามสัญญาจ้างให้กับผู้รับจ้างรวม 2 ครั้ง เป็นระยะเวลา 60 วัน โดยเทศบาลไม่ได้เรียกเงินค่าปรับในส่วนที่ขยายเวลาไม่ได้คิดเป็นเงิน 130,200 บาท ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545 ข้อ 132 (1) (2) ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า สาเหตุเนื่องจากต้องการดำเนินการถมดินพื้นสนามฟุตบอล พร้อมทำการทดสอบความแน่นของดินสนาม อีกทั้งต้องเสียเวลาเพื่อรอผลการแก้ไขสัญญาจ้างและต้องเสียเวลาในการแก้ไขปัญหาน้ำกัดเซาะตลิ่งสนามฟุตบอลฟัง ผู้รับจ้างได้ยื่นคำขอขยายเวลาทำการตามสัญญารวม 2 ครั้ง และคณะกรรมการพิจารณาขยายเวลาจ้าง ได้พิจารณาและอนุมัติให้ขยายเวลาตามสัญญาจ้างให้กับผู้รับจ้างรวม 60 วัน ไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าคณะกรรมการพิจารณาขยายเวลาจ้าง ได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้เงินแต่อย่างใด

เบญจวรรณ ฝ่ายทอง ย่อ

เกื้อกุล ต้นวัฒนะ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 6/147/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ

เรื่อง คณะกรรมการกำหนดราคากลางคำนวณราคากลางสูงกว่าที่ควรจะเป็นทำให้ส่วนราชการเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบการคำนวณราคากลางของ คณะกรรมการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ท. ซึ่งได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงาน ก. ตามโครงการถ่ายโอนกิจกรรมฯ เกี่ยวกับงานก่อสร้าง ถนนคอนกรีตเสริมเหล็กในหมู่บ้าน (งบเหลือจ่าย) ให้แก่ท้องถิ่นจำนวนเงิน 2,859,000 บาท พบว่า การคำนวณราคากลางของคณะกรรมการกำหนดราคากลางสูงกว่าที่ควรจะเป็น ทำให้องค์การบริหาร- ส่วนตำบล ท. ได้รับความเสียหายเป็นเงิน 118,456.68 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** คณะกรรมการกำหนด ราคากลางประมาณเงินแล้วอย่างร้ายแรงจนทำให้การกำหนดราคากลางผิดพลาดและเกิดความเสียหายจาก การที่องค์การบริหารส่วนตำบล ท. ต้องจัดจ้างในราคาที่สูงกว่าความเป็นจริงจำนวน 118,456.68 บาท เห็นควร ให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางทั้ง 4 คน ต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น โดย นาย ร. และนาย จ. รับผิดชอบอัตราร้อยละ 20 คิดเป็นเงินคนละ 23,691.32 บาท นาย ส. และนาง ว. รับผิดชอบอัตราร้อยละ 5 คิดเป็นเงิน คนละ 5,922.85 บาท และองค์การบริหารส่วนตำบล ท. ซึ่งบกพร่องในการบริหารงาน ให้มีส่วนในความรับผิดชอบ ในอัตราร้อยละ 15

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และหนังสือ สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544 เรื่อง หลักเกณฑ์ การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามรายงานการสอบสวน ข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะกรรมการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กขององค์การ บริหารส่วนตำบล ท. ได้ทำการกำหนดราคากลางโดยนำราคาที่สูงกว่าที่สำนักงาน ก. ประมาณราคาไว้มากำหนด เป็นราคากลางโดยมิได้ทำการคำนวณราคากลางขึ้นใหม่ ตามหลักเกณฑ์ทั่วไปที่คณะกรรมการควบคุม ราคากลางกำหนด ซึ่งประมาณราคาจัดทำโดยสำนักงาน ก. มีข้อผิดพลาดในการนำราคาวัสดุหินคลุก มาคำนวณในรายการงานไหล่ทางชนิดลูกรัง ทำให้ราคากลางที่กำหนดสูงกว่าที่ควรจะเป็น และเป็นเหตุให้



องค์การบริหารส่วนตำบล ท. ต้องจัดจ้างในราคาที่สูงกว่าที่ควรจะเป็นจำนวน 118,456.68 บาท จึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายแก่ทางราชการ แต่เมื่อพิจารณาถึงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ท. ได้มีการแต่งตั้งผู้แทนชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการด้วย ดังนั้น ผู้ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย จึงแยกพิจารณาได้ดังนี้

1. นาย ร. กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ท. ในฐานะประธานกรรมการกำหนดราคากลางและนาย จ. หัวหน้าส่วนโยธาองค์การบริหารส่วนตำบล ท. ในฐานะกรรมการกำหนดราคากลาง เนื่องจากบุคคลทั้งสองเป็นเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐโดยตรงย่อมเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและความเข้าใจในกฎและระเบียบของทางราชการเป็นอย่างดี แต่การที่บุคคลทั้งสองนำราคาประมาณของสำนักงาน ก. มาใช้กำหนดเป็นราคากลางโดยมิได้ตรวจสอบหรือเปรียบเทียบกับราคาวัสดุต้นทุนจากสำนักงานพาณิชย์จังหวัด หากได้มีการทบทวนอีกครั้งก็อยู่ในวิสัยที่จะพบข้อผิดพลาดดังกล่าวได้ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้แต่ละคนรับผิดชอบ 25 ของค่าเสียหายจำนวน 118,456.68 บาท เป็นเงินคนละ 29,614.17 บาท ตามมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. สำหรับนาย ส. และนาง ว. ผู้แทนชุมชน ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการกำหนดราคากลางด้วย เนื่องจากบุคคลทั้งสองมิใช่เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในกฎและระเบียบของทางราชการ ทัดเทียมกับผู้ที่เป็นเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐโดยตรง จึงควรสอบถามหรือขอรับคำแนะนำจากหน่วยงานราชการผู้กำกับดูแล หรือผู้ที่มีความชำนาญในกิจกรรมนั้น ๆ เพื่อให้เข้าใจหลักเกณฑ์ของทางราชการที่บุคคลทั้งสองลงนามในคณะกรรมการกำหนดราคากลาง โดยมิได้สอบถามหรือขอรับคำแนะนำจากหน่วยงานราชการแต่อย่างใด พฤติการณ์จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่อ แต่ยังไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ส. และนาง ว. จึงไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

อนึ่ง ในการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างแต่ละคณะ ขอให้องค์การบริหารส่วนตำบล ท. พิจารณาแต่งตั้งบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความเข้าใจในระเบียบของทางราชการเป็นอย่างดี ทั้งนี้ โดยให้คำนึงผลประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญด้วย

ประพัฒน์ ช่อกระถิน ย่อ

ธนศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 6/152/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง รถยนต์ประสบอุบัติเหตุได้รับความเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2546 เวลาประมาณ 19.30 น. นาย ป. ได้ขับจักรยานยนต์ ซึ่งเป็นของส่วนราชการ ก. กลับจากการไปติดต่อราชการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา โดยใช้เส้นทางถนน สุขุมวิทขาออก เมื่อมาถึงบริเวณหน้าบริษัท จ. ได้มีผู้ขับจักรยานยนต์ไม่ทราบหมายเลขทะเบียนและไม่ทราบชื่อและที่อยู่ของผู้ขับขี่ขับออกมาจากช่องทางด้านซ้ายมือ และเปลี่ยนช่องทางเข้ามาในช่องทางเดินรถยนต์ ที่ นาย ป. ขับขี่ในลักษณะตัดหน้าในระยะกระชั้นชิด เพื่อจะเลี้ยวกลับรถที่อยู่บริเวณเกาะกลางถนน ซึ่งห่าง ประมาณ 50 เมตร นาย ป. ได้พยายามห้ามล้อรถและหักคันบังคับเลี้ยวรถเพื่อหลบมิให้รถพุ่งเข้าชน รถจักรยานยนต์ ซึ่งขณะนั้น อยู่ด้านหน้าของรถยนต์ แต่ปรากฏว่าไม่สามารถบังคับรถได้ เนื่องจากในขณะนั้น สภาพถนนเปียกและลื่นเนื่องจากฝนกำลังตก ทำให้รถเสียหลักพุ่งเข้าชน ตกลงไปบริเวณเกาะกลางถนน และกระแทกท้ายรถได้ปะทะกับเสาไฟส่องทางของแขวงทางเป็นเหตุให้รถยนต์ และเสาไฟส่องทางได้รับความเสียหาย

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** เห็นว่าในขณะที่เกิดเหตุมีรถจักรยานยนต์แล่นเปลี่ยนช่องทาง ในลักษณะตัดหน้าจริง ซึ่งในทางคดีพิจารณาแล้วเห็นว่า ความประมาทมิได้เกิดจากผู้ขับจักรยานยนต์ แต่เกิดจากผู้ขับจักรยานยนต์ซึ่งได้หลบหนีไปหลังเกิดเหตุ

**ความเห็นคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า การกระทำของ นาย ป. ไม่เป็นไปการจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำให้ทรัพย์สินของทางราชการเสียหาย ดังนั้น นาย ป. ไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** การกระทำของ นาย ป. ไม่เป็นการจงใจหรือประมาท เลินเล่อทำให้ทรัพย์สินของทางราชการเสียหาย จึงไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเสียหาย

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ตามรายงานการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ป. ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปราชการที่จังหวัด ช. หลังจากเสร็จสิ้นภารกิจระหว่างเดินทางกลับจังหวัด ต. เมื่อถึงที่เกิดเหตุได้มีผู้ขับจักรยานยนต์ออกจากช่องทางด้านซ้ายมือ และเปลี่ยนช่องทางเข้ามาใน ช่องทางเดินรถที่ นาย ป. ขับขี่ในลักษณะตัดหน้าในระยะกระชั้นชิด นาย ป. จึงหักคันบังคับเลี้ยวรถหลบ



แต่เนื่องจากฝนตกสภาพถนนลื่นทำให้รถเสียหลักพุ่งตกลงไปบริเวณเกาะกลางถนนและกระบะท้ายรถปะทะกับเสาไฟส่องทางของแขวงทางหลวง เป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหาย พุทธการณียังถือไม่ได้ว่าอุบัติเหตุเกิดจากการจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ป.จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

หฤทัย รัตนระพี ย่อ  
ธนศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 7/23/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

เรื่อง การจัดซื้อและการเบิกจ่ายเงินค่าจัดซื้อรถยนต์ไม่เป็นไปตามสัญญาจ้างที่ปรึกษาต่างประเทศ

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ทำการตรวจสอบพบว่า การเบิกจ่ายเงินโครงการของกรม น. ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 – พ.ศ. 2542 ซึ่งกรม น. อนุมัติให้ที่ปรึกษาต่างประเทศแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการตามสัญญาจ้างที่ปรึกษาต่างประเทศในหมวดยานพาหนะไม่เป็นไปตามสัญญา และได้เบิกจ่ายเงินค่าจัดซื้อรถยนต์เกินวงเงินตามที่กำหนด โดยสัญญาเดิมกำหนดให้ที่ปรึกษาจัดซื้อรถยนต์ตามประเภทเครื่องหมายการค้า (ยี่ห้อ) จำนวนและราคาที่ระบุไว้ในสัญญาจำนวน 5 คัน แต่คณะที่ปรึกษาต่างประเทศได้จัดซื้อรถยนต์แตกต่างทั้งยี่ห้อและราคา จำนวนทั้งหมด 6 คัน คิดเป็นเงินไทย 1,166,930 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงรายการจัดซื้อรถยนต์ดังกล่าวไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นข้อให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่และจำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่ใช้พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่าการจัดซื้อรถยนต์ของคณะที่ปรึกษาต่างประเทศ เพื่อใช้งานในกรณีที่มิงานที่ปรึกษาไม่เป็นไปตามรายการที่กำหนดไว้ในสัญญา โดยสัญญาจ้างในหมวดยานพาหนะกำหนดให้จัดซื้อรถยนต์จำนวน 5 คัน แต่คณะที่ปรึกษาต่างประเทศได้จัดซื้อรถยนต์จำนวนทั้งสิ้น 6 คัน แตกต่างจากข้อกำหนดรายการในสัญญาทั้งยี่ห้อ จำนวนและราคาสูงกว่าราคาเดิมจำนวน 30,628 เหรียญ แล้วนำมาเรียกเก็บกับกรม น. ซึ่งสำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า หากคณะที่ปรึกษาจัดซื้อรถยนต์ดังกล่าวไม่เป็นไปตามประเภท เครื่องหมายการค้า จำนวน และราคาที่กำหนดไว้ในสัญญาจึงจะเป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามสัญญาและกรม น. ไม่จำเป็นต้องจ่ายเงินตามที่เรียกเก็บ แต่อย่างไรก็ดี เมื่อปรากฏว่ากรม น. และหัวหน้าคณะที่ปรึกษาต่างประเทศ คู่สัญญาได้ตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการข้อกำหนดในสัญญาในหมวดยานพาหนะเกี่ยวกับการจัดซื้อรถยนต์เป็นไปตามที่คณะที่ปรึกษาต่างประเทศได้จัดซื้อ และการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาดังกล่าวทางราชการก็ไม่ได้มีการเพิ่มวงเงินในสัญญา แต่อย่างไรจึงสามารถทำได้ สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการ ตามข้อกำหนดตามสัญญาทุกประการ เจ้าหน้าที่จึงไม่ต้องรับผิดชอบ



อนึ่ง คณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่งเห็นพ้องกับความเห็นของสำนักงาน ก. ว่าการจัดซื้อรถยนต์ดังกล่าวเป็นการจัดซื้อเกินความจำเป็นและไม่ประหยัด ประกอบกับสัญญาจ้างที่ปรึกษาต่างประเทศมีกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติงานที่แน่นอน หากเลือกการเช่ารถยนต์ใช้งานแทนการจัดซื้อรถยนต์น่าจะคุ้มค่าและประหยัดมากกว่า

สุรเชษฐ สุขจิตร ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 7/25/2548

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง เจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้งกระทำทุจริต

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2543 อำเภอย. จังหวัดป. ได้จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยแต่งตั้งราษฎรเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ซึ่งประกอบด้วยเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง เจ้าหน้าที่คะแนน และคณะกรรมการตรวจคะแนน โดยคณะกรรมการตรวจคะแนนจะแบ่งหน้าที่ออกเป็นประธานกรรมการตรวจคะแนน ผู้ทำหน้าที่รับบัตรเลือกตั้งลงหีบ ผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบรายชื่อและลงรายการในบัญชีผู้เลือกตั้ง และผู้ทำหน้าที่จ่ายบัตร หลังการเลือกตั้งตรวจสอบพบว่า ในหน่วยเลือกตั้งหมู่ที่ 1 หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 5 หมู่ที่ 6 หมู่ที่ 7 ตำบลจ. หน่วยเลือกตั้งหมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 4 ตำบลบ. หน่วยเลือกตั้งหมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 3 ตำบลต. และหน่วยเลือกตั้งหมู่ที่ 3 หมู่ที่ 4 ตำบลล. ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งใช้บัตรประจำตัวประชาชนหมายเลขซ้ำกันหลายคนในหน่วยเลือกตั้งเดียวกันและต่างหน่วยเลือกตั้ง รวมทั้งมีการบันทึกหมายเลขประจำตัวประชาชนและหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งผิดไปจากความเป็นจริง

เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2544 ศาลจังหวัดป. ได้มีคำสั่งตามคดีหมายเลขแดงที่ 24/2544 ว่า การเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดป. เขตอำเภอย. เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2543 มิได้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม เนื่องจากมีการทุจริตในการเลือกตั้ง จึงถือว่า การเลือกตั้งเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ไม่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้หนึ่งผู้ใดได้รับเลือกตั้งโดยชอบ ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด พ.ศ. 2482 มาตรา 56 เป็นเหตุให้จังหวัดป. ได้รับความเสียหาย ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2544 และต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งเป็นเงิน 351,670 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า กรรมการตรวจคะแนนประจำหน่วยเลือกตั้งผู้ทำหน้าที่จดบันทึกบัตรประจำตัวประชาชนที่ผู้เลือกตั้งใช้เป็นหลักฐานการลงคะแนนใน ส.จ.7 และผู้ทำหน้าที่จ่ายบัตรเลือกตั้งให้กับผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวน 38 ราย ในหน่วยเลือกตั้ง 14 หน่วย ที่มีการกระทำทุจริต ต้องร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าใช้จ่ายจำนวน 351,670 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539





คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง เห็นว่า คณะกรรมการตรวจคะแนนผู้ทำหน้าที่  
จัดบันทึกรายการบัตรประจำตัวประชาชน หรือหมายเลขประจำตัวประชาชนใน ส.จ.7 และผู้ทำหน้าที่  
จ่ายบัตรเลือกตั้ง ยินยอมให้บุคคลอื่นมาใช้สิทธิเลือกตั้งแทนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ส่วนหนึ่งเป็นผลให้การ  
เลือกตั้งเป็นไปโดยมิชอบตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ เป็นเหตุให้จังหวัด ป. ต้องจัดให้มีการ  
เลือกตั้งใหม่ โดยเสียค่าใช้จ่ายเป็นเงินจำนวน 351,670 บาท พุทธการณเป็น การกระทำโดยจงใจให้เกิด  
ความเสียหาย คณะกรรมการตรวจคะแนนผู้ทำหน้าที่จัดบันทึกรายการบัตรประจำตัวประชาชนหรือ  
หมายเลขประจำตัวประชาชน และผู้ทำหน้าที่จ่ายบัตรเลือกตั้ง จำนวน 39 ราย ในหน่วยเลือกตั้ง 14 หน่วย  
ในเขตอำเภอ ย. ที่มีการกระทำทุจริตต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายคนละ 9,017.18 บาท ให้แก่ทางราชการตาม  
พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

สายฝน โขชัย ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 10/33/2548

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง การทุจริตเบิกเงินค่าเช่าบ้าน

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2531- 2541 นาย ส. ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียน ว. จังหวัดมหาสารคาม ได้ใช้สิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านโดยแสดงเอกสารหลักฐานเป็นเท็จต่อทางราชการ กล่าวคือ นาย ส. ได้กรรมสิทธิ์ในบ้านพร้อมที่ดินโดยการได้รับโอนจากนาย ก. ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 จึงต้องถือว่านาย ส. มีเคหสถานเป็นของตนเองในท้องที่ที่ตนปฏิบัติราชการประจำ ทำให้สิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านของนาย ส. ระบุไปตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 แต่นาย ส. ยังยื่นเอกสารหลักฐานขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านกับทางราชการเป็นเวลาต่อเนื่องกันถึงกว่า 10 ปี เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 265,445 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่า นาย ส. ได้ทุจริตในการเบิกเงินค่าเช่าบ้านจริง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2531-2541 เป็นเงินจำนวน 265,445 บาท ต้องรับผิดชอบใช้เงินจำนวนดังกล่าวคืนแก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2527 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า จากการตรวจสอบเอกสารหลักฐานการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านรายนาย ส. ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 – 2541 พบว่า บ้านพร้อมที่ดินที่นาย ส. ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านตกเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง โดยการได้รับโอนจาก นาย ก. ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 เป็นต้นมา จึงถือว่านาย ส. มีเคหสถานเป็นของตนเองในท้องที่ที่ตนปฏิบัติราชการประจำ ทำให้สิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านของนาย ส. ระบุไปตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 ตามนัยมาตรา 7 (2) แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2527 และที่แก้ไขเพิ่มเติม นอกจากนี้ ยังปรากฏว่า นาย ส. ปกปิดข้อความจริงที่ควรบอกให้แจ้งแก่ทางราชการเกี่ยวกับเรื่องที่ดินได้กรรมสิทธิ์ในบ้านหลังที่ตนใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านดังกล่าวและยังคงฝ่าฝืนขอเบิกค่าเช่าบ้าน โดยยื่นเอกสารหลักฐานชุดเดิมประกอบแบบ



คำขอเบิกค่าเช่าบ้านกับทางราชการ แสวงหาผลประโยชน์อันมิชอบเพื่อตนเองหรือให้ผู้อื่นได้รับประโยชน์เป็นเวลาต่อเนื่องกันถึงกว่า 10 ปี เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 265,445 บาท พฤติกรรมดังกล่าวเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต มิใช่การกระทำการปฏิบัติหน้าที่ นาย ส. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการเต็มจำนวน 265,445 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

สุรเชษฐ สุขจิตร ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 14/54/2548

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์หมายเลขทะเบียน 3 ศ – 6692 กรุงเทพมหานคร ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2547 นาย น. เจ้าหน้าที่ระดับ 5 ได้รับอนุญาตให้ ขับรถยนต์หมายเลขทะเบียน 3ศ-6692 กรุงเทพมหานคร ของกรม ป.ไปปฏิบัติราชการ ระหว่างเดินทางกลับ สำนักงาน เวลาประมาณ 15.00 น. มาถึงหน้าประตูทางเข้า ได้จอดรถเปิดไฟเลี้ยวบริเวณเส้นกึ่งกลางถนน เพื่อรอเลี้ยวขวาเข้าบริเวณอาคารสำนักงาน ขณะที่เลี้ยวเข้าไปถึงไหล่ทาง ได้มีรถจักรยานยนต์หมายเลข ทะเบียน 9น-5171 กรุงเทพมหานคร ขับย้อนศรมาตามไหล่ทางทางด้านขวาของรถยนต์ จึงเฉี่ยวชน บริเวณยางล้อหน้าด้านขวารถยนต์ราชการ นาย น.จึงได้หยุดรถและเปิดไฟสัญญาณฉุกเฉินโดยไม่ได้นำรถ เข้าจอดที่ไหล่ทางทำให้เกิดขวางช่องทางเดินรถ หลังจากนั้นประมาณ 1 นาที ได้มีรถยนต์บรรทุกทุกสิบล้อ มีนาย ท. เป็นผู้ขับขี่ ซึ่งขับมาด้วยความเร็ว เมื่อถึงที่เกิดเหตุได้หักรถหลบมาทางขวาเพื่อจะแซงรถยนต์ของ ทางราชการ แต่ไม่พ้นจึงเฉี่ยวชนท้ายรถยนต์ของทางราชการและเสียหลักพุ่งเข้าไปในช่องทางรถสวน เป็นเหตุให้ชนประสาธนาถกับรถยนต์ของนาย บ. ทำให้นาย บ. ถึงแก่ความตาย ทรัพย์สินได้รับความ เสียหาย

ต่อมาเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2547 ทายาทของนาย บ. ได้เป็นโจทก์ยื่นฟ้องนาย ท. นาย พ. บริษัทประกันภัย และกรม ป. เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัด เรื่อง ละเมิด เรียกค่าเสียหาย จำนวนทุนทรัพย์ 1,786,900 บาท ปัจจุบันอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของศาล

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** สั่งฟ้องนาย ท. ในคดีอาญา

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า นาย น. ไม่ได้กระทำ โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539



**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** จากพฤติการณ์ดังกล่าวข้างต้นพิจารณาได้ดังนี้

1. กรณีรถยนต์ของกรม ป.ได้เฉี่ยวชนกับรถจักรยานยนต์หมายเลขทะเบียน 9น-5171 กรุงเทพมหานคร เนื่องจากรถจักรยานยนต์ขับขึ้นช่องเดินรถมาตามไหล่ทาง ข้อเท็จจริงปรากฏว่ารถยนต์ของกรม ป.ไม่ได้รับความเสียหาย จึงไม่มีประเด็นเรื่องความเสียหายที่ต้องพิจารณา

2. กรณีรถบรรทุกสิบล้อเฉี่ยวชนท้ายรถยนต์ของกรม ป. ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัด ดังนั้น จึงขอให้รอผลการพิจารณาของศาล หากศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ทางราชการเป็นฝ่ายแพ้คดี ต้องชำระหนี้ตามคำพิพากษา ขอให้คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด และผู้มีอำนาจวินิจฉัยสั่งการ นำผลคำพิพากษาถึงที่สุดนั้นมาประกอบการพิจารณาความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ และส่งสำนวนการสอบสวนมาให้กระทรวงการคลังตรวจสอบภายในกำหนดเวลา 6 เดือน นับแต่วันที่ได้รับชำระหนี้ตามคำพิพากษาดังกล่าวต่อไป

สายฝน โชชัย ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 19/70/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินเสียหาย สูญหาย

เรื่อง รอยนต์ราชการหมายเลขทะเบียน ม-4940 ลำปาง เฉี่ยวชนกับรอยนต์ของเอกชน ค่าเสียหาย  
457,696.68 บาท

**สรุปข้อเท็จจริง** กรณีเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2541 นาย ณ ครั้งดำรงตำแหน่งพัฒนาการ  
อำเภอ ถ. จังหวัดลำปาง ได้รับอนุญาตให้ไปปฏิบัติราชการท้องที่ โดยขับรอยนต์ราชการหมายเลข  
ทะเบียน ม-4940 ลำปาง ได้ประสบอุบัติเหตุเฉี่ยวชนกับรอยนต์หมายเลขทะเบียน ก-1860 ลำปาง และ  
รอยนต์หมายเลขทะเบียน ข-5856 ลำปาง เป็นเหตุให้รอยนต์ราชการและรอยนต์ของบุคคลภายนอกได้รับความเสียหาย

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่า  
นาย ณ. มิได้กระทำการโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง  
ความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** จากสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิด  
ทางละเมิดปรากฏว่า นาย ณ. ครั้งดำรงตำแหน่งพัฒนาการอำเภอ ถ. ได้ขออนุญาตไปราชการท้องที่ตำบล ว.  
ในวันที่ 5-6 กุมภาพันธ์ 2541 โดยขับรอยนต์ราชการหมายเลขทะเบียน ม-4940 ลำปาง เมื่อเสร็จภารกิจ  
ในท้องที่แล้ว ในระหว่างเดินทางกลับได้ขับจี้รอยนต์ด้วยความเร็วและแล่นล้ำเข้าไปในช่องทางเดินรถสวน  
และเฉี่ยวชนกับรอยนต์หมายเลขทะเบียน ก-1860 ลำปาง และรอยนต์หมายเลขทะเบียน ข-5856 ลำปาง  
เป็นเหตุให้รอยนต์ของทางราชการและรอยนต์บุคคลภายนอกได้รับความเสียหายรวมเป็นเงินจำนวน  
457,696.68 บาท กรณีถือได้ว่านาย ณ. กระทำการโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้  
ค่าเสียหาย แต่เนื่องจากนาย ณ. ได้จ่ายค่าซ่อมแซมรอยนต์ของทางราชการเป็นเงิน 163,380 บาท และได้ชดใช้  
ค่าเสียหายของรอยนต์บุคคลภายนอกหมายเลขทะเบียน ก-1860 ลำปาง และผู้ที่ได้รับบาดเจ็บคือนาย จ.  
เป็นเงินจำนวน 216,390 บาท กรณีดังกล่าวจึงเป็นอันยุติ สำหรับค่าเสียหาย



ของรถยนต์บุคคลภายนอกหมายเลขทะเบียน ข-5856 ลำปาง ซึ่งกรม ก. ได้ชำระเงินตามคำพิพากษาเป็นเงินจำนวน 77,926.68 บาท นั้น เนื่องจากความเสียหายส่วนหนึ่งเกิดจากความบกพร่องของหน่วยงานที่มิได้เข้าไปบริหารจัดการในความเสียหายแทนเจ้าหน้าที่ โดยหน่วยงานมิได้เข้าไปชดใช้ค่าเสียหายหรือช่วยเจรจาประนีประนอมในส่วน of ค่าเสียหายดังกล่าว เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์ของหน่วยงานและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้นาย ณ. รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ 75 ของค่าเสียหาย 77,926.68 บาท คิดเป็นเงินจำนวน 58,445.01 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

มัญญา บรรลือศักดิ์ ย่อ

ธนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 20/73/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง หน่วยงาน ท. ต้องชำระหนี้ตามคำพิพากษา

**สรุปข้อเท็จจริง** กรณีสืบเนื่องจากเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2526 หน่วยงาน ท. ทำสัญญาจ้างติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรองบริเวณ กรม ย. กับห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. ต่อมาเมื่อวันที่ 15 พ.ย. 2528 ผู้รับจ้างส่งมอบแผงสวิทช์อัตโนมัติแรงสูงไม่ตรงตามรูปแบบรายการละเอียดท้ายสัญญาพร้อมขอแก้ไขสัญญาและเสนอลดราคาให้เป็นเงิน 95,000 บาท และเมื่อวันที่ 26 พ.ย. 2528 คณะกรรมการตรวจการจ้างได้ทำการตรวจรับการจ้างรายนี้แล้วเห็นว่า สมควรจ่ายเงินค่าจ้าง เมื่อได้รับอนุมัติแก้ไขสัญญาแล้ว ต่อมาหน่วยงาน ท. ไม่อนุมัติให้แก้ไขสัญญา หลังจากนั้นผู้รับจ้างยังทำงานไม่แล้วเสร็จ หน่วยงาน ท. จึงมีหนังสือแจ้งบอกเลิกสัญญาไปยังผู้รับจ้าง ผู้รับจ้าง เพิกเฉยไม่นำเงินมาชำระ จึงดำเนินการฟ้องคดี เรียกให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. ที่ 1 นาย บ. ที่ 2 ร่วมกันชำระเงินจำนวน 4,105,735.25 บาท พร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมาย คดีถึงที่สุดโดยเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2537 ศาลแพ่งมีคำพิพากษาโดยฟังข้อเท็จจริงว่า “...คณะกรรมการตรวจการจ้างของโจทก์ได้ตรวจรับมอบงานจากจำเลย กรณีนี้ จึงเป็นเรื่องที่ผู้รับจ้างส่งมอบงานล่าช้ากว่าวันแล้วเสร็จตามสัญญา แต่ผู้ว่าจ้างยังไม่ได้บอกเลิกสัญญา ผู้ว่าจ้างจึงมีสิทธิปรับผู้รับจ้างแต่โจทก์ก็ต้องชำระค่าจ้างให้แก่จำเลยตามสัญญา...” พิพากษาให้หน่วยงาน ท. เป็นฝ่ายแพ้คดีต้องชำระเงินค่าสิ่งของที่ได้รับไว้ ซึ่งหน่วยงาน ท. พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงาน ท. แล้ว จึงดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

#### **ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. เสนอราคาแผงสวิทช์สับเปลี่ยนอัตโนมัติแรงสูง เป็นเงิน 299,100 บาท ซึ่งห้างฯ ได้ส่งของไม่ถูกต้องตามสัญญาและขอแก้ไขสัญญาจ้าง โดยเสนอลดราคาเป็นเงิน 95,000 บาท ต่อมาศาลได้พิพากษาให้หน่วยงาน ท. จ่ายเงินค่าสิ่งของตามสัญญาให้กับห้างฯ หน่วยงาน ท. จึงต้องรับเอาแผงสวิทช์อัตโนมัติแรงสูงที่ผู้รับจ้างส่งมอบไว้ตามคำพิพากษา เป็นเหตุให้หน่วยงาน ท. ได้รับความเสียหายเนื่องจากแผงสวิทช์อัตโนมัติที่ผู้รับจ้างส่งมอบมีราคาลดลงจากสัญญา เป็นเงิน 95,000 บาท การที่คณะกรรมการตรวจการจ้างลงลายมือชื่อรับของไว้ใช้ในราชการโดยของนั้นมิได้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักฐานที่ตกลงกันไว้ จึงเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้คณะกรรมการตรวจการจ้างประกอบด้วย นาย อ. นาย ส. และนาย ว. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการคนละ 1 ส่วน เท่าๆกัน





**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** หน่วยงาน ท. พิจารณาแล้วเห็นฟ้องด้วยความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด แต่ไม่เห็นด้วยกับการแบ่งส่วนความรับผิดชอบ เนื่องจากเหตุละเมิดเกิดขึ้นก่อนการใช้บังคับพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 จึงให้นาย อ. นาย ส. และนาย ว. ร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้กับทางราชการ เป็นเงิน 95,000 บาท

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2521 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า หน่วยงาน ท. ได้ทำสัญญาจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าบริเวณ กรม ย. ซึ่งตามสัญญาจ้างฯ ต้องส่งมอบแผงสวิทช์อัตโนมัติแรงสูง ยี่ห้อ M ของประเทศฝรั่งเศส ปรากฏว่าห้างฯส่งมอบของไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในแบบรูปรายการละเอียดท้ายสัญญา โดยได้ขอเปลี่ยนแผงสวิทช์อัตโนมัติแรงสูงเป็นยี่ห้อ W และได้ขอแก้ไขสัญญาพร้อมกับส่งมอบงาน คณะกรรมการตรวจการจ้างประกอบด้วยนาย อ. นาย ส. และนาย ว. ก็ได้ลงนามตรวจรับสิ่งของไว้โดยไม่รอผลการพิจารณาของหน่วยงาน ท. ว่าจะอนุมัติให้แก้ไขสัญญาดังกล่าวหรือไม่ เป็นเหตุให้ศาลแพ่งยกข้อเท็จจริงดังกล่าว วินิจฉัยให้หน่วยงาน ท. ต้องจ่ายค่าสิ่งของที่ได้รับไว้ให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. และปรากฏข้อเท็จจริงว่าสิ่งของที่ตรวจรับไม่มีการใช้งาน เนื่องจากไม่เหมาะกับงานตรงจุดที่ใช้งาน จึงถือว่าสิ่งของที่คณะกรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจรับไว้ดังกล่าวไม่สมประโยชน์ของทางราชการ พฤติการณ์ถือเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2521 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง คณะกรรมการตรวจการจ้างจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายตามราคาของแผงสวิทช์อัตโนมัติแรงสูงที่หน่วยงาน ท. ได้จัดซื้อเป็นเงิน 299,100 บาท และเนื่องจากเหตุละเมิดเกิดก่อนพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ใช้บังคับ จึงให้นาย อ. นาย ส. และนาย ว. ร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้กับทางราชการ เป็นเงิน 299,100 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

นพพร อุณาภาค ย่อ  
มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 20/75/2548

ประเภทสำนวน ทุจริต/เงินขาดบัญชี

เรื่อง เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล ป. กระทำการทุจริต

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย ส. เจ้าหน้าที่ส่วนการคลัง องค์การบริหารส่วนตำบล ป. ได้กระทำการปลอมแปลงลายมือชื่อ นาย ก. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ป. และนางสาว ร. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ป. ลงในเช็คจำนวน 4 ฉบับ เพื่อเบิกเงินตามเช็คจากธนาคารแล้วนำเงินที่ได้ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 632,371 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า นาย ส. ทุจริตต่อหน้าที่เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ เห็นควรชดใช้เงินจำนวน 632,371 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** องค์การบริหารส่วนตำบล ป. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่าข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า นาย ส. หัวหน้าส่วนการคลัง องค์การบริหารส่วนตำบล ป. ได้กระทำการปลอมแปลงลายมือชื่อ นาย ก. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ป. และนางสาว ร. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ป. ลงในเช็คจำนวน 4 ฉบับ เพื่อเบิกเงินตามเช็คจากธนาคารแล้วนำเงินที่ได้ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว พฤติการณ์มิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ จึงให้นาย ส. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 632,371 บาทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบดังนี้

1. นาย ก. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ป. มีหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ในฐานะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ป. ปฏิบัติหน้าที่บกพร่องปล่อยปละละเลยไม่ควบคุมกำกับดูแลให้นาย ส. ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่ทางราชการกำหนด เป็นช่องทางให้นาย ส. อาศัยโอกาสในตำแหน่งหน้าที่กระทำการทุจริต พฤติการณ์เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ก.



รับผิดชอบ 30 ของเงินจำนวน 632,371 บาท คิดเป็นเงิน 189,711.30 บาทตามนัยมาตรา 10 และ มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. นางสาว ร. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ป. มีหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ในฐานะผู้บังคับบัญชา ปฏิบัติหน้าที่บกพร่องปล่อยปละละเลยไม่ควบคุมกำกับดูแลให้นาย ส. ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่ทางราชการกำหนด เป็นช่องทางให้นาย ส. อาศัยโอกาสในตำแหน่งหน้าที่กระทำการทุจริต พฤติการณ์เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นางสาว ร. รับผิดชอบ 70 ของเงินจำนวน 632,371 บาท คิดเป็นเงิน 442,659.70 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

เนื่องจากกองพิสูจน์หลักฐานได้ตรวจพิสูจน์ลายมือชื่อผู้ส่งจ่ายที่ปรากฏในเช็คของกลาง จำนวน 4 ฉบับ เปรียบเทียบกับตัวอย่างลายมือชื่อของนาย ก. และนางสาว ร. แล้วมีความเห็นว่า ไม่ใช่ลายมือชื่อของบุคคลเดียวกัน ลายมือชื่อผู้ส่งจ่ายเช็คจึงเป็นลายมือชื่อปลอม เมื่อธนาคาร พ. จ่ายเงินตามเช็คที่ลายมือชื่อผู้ส่งจ่ายเช็คเป็นลายมือชื่อปลอม จึงให้เรียกให้ธนาคาร พ. รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ต่อไป

เฉลิมชัย เบญจกาญจน์ ย่อ

มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เดือน เมษายน 2548

สำนวนเลขที่ 1/120/2548

ประเภทสำนวน ททรัพย์สินสูญหาย

เรื่อง สินค้าของที่ระลึกตามโครงการจัดสวัสดิการของบัณฑิตวิทยาลัย เกิดการสูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างวันที่ 13 พฤษภาคม 2540 ถึงวันที่ 28 เมษายน 2542 สินค้าของที่ระลึกตามโครงการจัดสวัสดิการของบัณฑิตวิทยาลัย ทำให้ยอดทางบัญชีและยอดสิ่งของไม่ตรงกัน คิดเป็นเงินจำนวน 133,438.91 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** มีผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย 5 คน ดังนี้

1. นาย ป. ส่งคืนสินค้าโดยไม่มี การเซ็นรับและไม่มีหลักฐานการนำเงินเข้าบัญชีกองทุนสวัสดิการบัณฑิตวิทยาลัย จึงไม่อาจรับฟังได้ว่าได้ส่งคืนสินค้าคืน จึงให้นาย ป. ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมชดเชย

2. นาง จ. ไม่ตรวจนับจำนวนสินค้าของที่ระลึก เมื่อได้รับเงินสดก็ให้โอนเข้าบัญชีของตนเองไม่นำเข้าบัญชีของกองทุนสวัสดิการ บางครั้งเจ้าหน้าที่ตามสาขาขายสินค้าแล้วนำเงินสดมาให้ นาง จ. ได้เซ็นรับไว้ในใบส่งเงินและให้การว่าได้นำเงินเข้าบัญชีกองทุนสวัสดิการ แต่ยอดเงินดังกล่าวไม่ปรากฏในสมุดคอมพิวเตอร์ ส่วนการจัดทำบัญชีสินค้ามีการเคลือบบัญชี ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบได้

3. นาง ก. ทำหน้าที่เหรียญกษาปณ์ของคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการบัณฑิตวิทยาลัย จะต้องดูแลเรื่องการเงิน เมื่อได้รับการทักท้วงจากงานตรวจสอบภายในแล้วก็ไม่ดำเนินการแก้ไข แต่รายงานผู้บังคับบัญชาว่าได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว

4. นาง พ. เป็นผู้ถือกุญแจตู้เก็บสินค้า แต่ไม่ควบคุมดูแล มีส่วนทำให้สินค้าสูญหาย

5. นาง ส. เจ้าหน้าที่พัสดุ เป็นผู้รับผิดชอบการจัดซื้อและเก็บสินค้าแต่ไม่จัดให้มีระบบการควบคุมสินค้า

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** การที่สินค้าของที่ระลึกตามโครงการจัดสวัสดิการของบัณฑิตวิทยาลัย ระหว่างปี พ.ศ. 2540 ถึง 30 เมษายน 2542 สูญหาย ค่าเสียหายรวมทั้งสิ้น 133,438.91 บาท



ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ดังนี้

1. นาย ป. เบิกสินค้าโดยไม่มีหลักฐานการนำส่งเงินและไม่มีหลักฐานการนำเข้าบัญชีกองทุนสวัสดิการบัณฑิตวิทยาลัย โดยยอมรับว่าบกพร่องในเรื่องบัญชี ไม่มีการทำบัญชี ไม่มีการเก็บหลักฐานว่าได้นำส่งเงินให้กับนาง จ. หรือนาง ส. ถือว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ป. รับผิดชอบใช้เงินจำนวน 21,970 บาท

2. จำนวนเงินค่าสินค้าของที่ระลึกที่ขาดหายไปทั้งหมดคือ 133,438.91 บาท เมื่อนาย ป. ต้องรับผิดชอบจำนวน 21,970 บาท คงเหลือค่าเสียหายเป็นเงิน 111,468.91 บาท โดยมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย ดังนี้

2.1 นาง จ. หัวหน้าหน่วยสวัสดิการ งานบริการและธุรการ ทำหน้าที่อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ เมื่อได้รับมอบงานจากหน่วยพัสดุแล้วกลับไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม โดยไม่ได้มีการตรวจนับสินค้าของที่ระลึกที่รับมอบ และในการรับเงินสดจากการจำหน่าย นาง จ. รับเงินแล้วไม่นำเงินเข้าบัญชีกองทุนสวัสดิการ บางครั้งนาง จ. นำเงินเข้าบัญชีตนเอง ทำการเกลี้ยบัญชีเพื่อให้อุดของสินค้าที่เหลือและจำนวนเงินตรงกันทั้ง ๆ ที่มีสินค้าขาดหายไปเพื่อปกปิดความจริง พฤติการณ์ถือได้ว่านาง จ. กระทำด้วยความจงใจและประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้รับผิดชอบร้อยละ 60 คิดเป็นเงิน 66,881.35 บาท

2.2 นาง ม. หัวหน้างานบริหารและธุรการ ในฐานะผู้บังคับบัญชาควบคุมดูแลหน่วยสวัสดิการและเป็นอนุกรรมการและเลขานุการคณะอนุกรรมการสวัสดิการ บัณฑิตวิทยาลัย ได้สั่งการให้นาง จ. หัวหน้าหน่วยสวัสดิการและเป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ รับมอบของจากนาง ส. หัวหน้าหน่วยพัสดุโดยให้นับของที่ระลึก (กระเป๋า) แต่นาง ม. มิได้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของนาง จ. ทำให้ไม่ทราบการสูญหายของสินค้าที่ระลึกและพฤติการณ์ของนาง จ. ที่ไม่นำเงินที่ได้รับเข้าบัญชีกองทุนสวัสดิการ บางครั้งนำเข้าไปในบัญชีส่วนตัว ถือได้ว่านาง ม. กระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาง ม. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 10 คิดเป็นเงิน 11,146.89 บาท

2.3 นาง ส. หัวหน้าหน่วยพัสดุ เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดซื้อและจำหน่ายสินค้าแต่ไม่จัดทำระบบควบคุมสินค้าใน stock ตามระบบบริหารงานพัสดุ ทำให้ไม่สามารถส่งมอบบัญชีสินค้าให้แก่ นาง จ. ในวันที่ส่งมอบงาน นอกจากนั้นยังปรากฏข้อเท็จจริงว่าไม่มีหลักฐานการจัดซื้อการตรวจรับสินค้าแต่ละครั้งแต่อย่างใด เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบเป็นเหตุให้สินค้าที่ระลึกเกิดการสูญหายในที่สุด พฤติการณ์ถือได้ว่านาง ส. กระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาง ส. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 10 คิดเป็นเงิน 11,146.89 บาท

2.4 นาง ก. เจ้าหน้าที่การเงิน ทำหน้าที่อนุกรรมการและเหรียญก มีได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ด้านการเงินที่ได้รับมอบหมายให้ถูกต้อง เมื่อได้รับการทักท้วงจากงานตรวจสอบภายในก็ไม่ดำเนินการให้ถูกต้องแต่กลับรายงานผู้บังคับบัญชาว่าได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว จนกระทั่งมีการส่งมอบงาน จึงพบว่ามีส่วนผิดพลาด สูญหาย พหุติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาง ก. รับผิดชดใช้ค่าเสียหายร้อยละ 10 คิดเป็นเงิน 11,146.89 บาท

2.5 นาง พ. คุณแล รับผิดชอบอาคารสถานที่และเป็นผู้ถือกุญแจตู้คอนเทนเนอร์ที่เก็บสินค้า แต่ไม่ได้ควบคุม คุณแล ตรวจสอบ การเบิกจ่าย โดยมอบกุญแจให้เจ้าหน้าที่เป็นผู้หยิบสินค้าเอง เป็นเหตุให้สินค้าที่ระลึกลสูญหาย พหุติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาง พ. รับผิดชดใช้ค่าเสียหายร้อยละ 10 คิดเป็นเงิน 11,146.89 บาท

โสมนัสสา เมฆวัฒนสกุล ย่อ  
มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 7/156/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์ลินเลียหาย

เรื่อง รถยนต์ผู้หมายเลขทะเบียน อห-4726 กรุงเทพมหานคร ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2547 เวลาประมาณ 10.50 น. นาย จ. พนักงานขับรถยนต์ ได้ขับรถยนต์ผู้หมายเลขทะเบียน อห-4726 กรุงเทพมหานคร ของกรม ศ. ประสบอุบัติเหตุ เฉี่ยวชนท้ายรถจักรยานยนต์หมายเลขทะเบียน ง-3710 นครสวรรค์ และชนต้นไม้ที่ปลูกอยู่ในช่องแบ่งกลางถนนสายเอเชีย บริเวณกิโลเมตรที่ 23 อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ เป็นเหตุให้รถจักรยานยนต์คันดังกล่าวได้รับความเสียหาย นาย ส. ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ และนาง ล. ผู้ซ้อนท้ายได้รับบาดเจ็บ รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 97,669.60 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** เปรียบเทียบปรับนาย จ. ฐานขับรถยนต์โดยประมาท เป็นเหตุให้เฉี่ยวชนทรัพย์สินผู้อื่นเสียหายและได้รับบาดเจ็บ

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** นาย จ. ขับรถยนต์ด้วยความประมาทเลินเล่อ โดยขับกระชั้นชิดคันหน้ามากเกินไป เป็นเหตุให้ห้ามล้อและหยุดรถยนต์ไม่ทัน แต่ยังไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** กรม ศ.พิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2547 เวลาประมาณ 10.50 น. นาย จ. พนักงานขับรถยนต์ ได้ขับรถยนต์ผู้หมายเลขทะเบียน อห-4726 กรุงเทพมหานคร ของกรม ศ. เพื่อเดินทางไปปรับเจ้าหน้าที่ซึ่งไปปฏิบัติงานอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จังหวัดพิษณุโลกกลับกรุงเทพมหานคร โดยมีนาย ส. เป็นผู้ควบคุม ขณะเดินทางถึงบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 23 อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ นาย จ. ขับรถยนต์ตามหลังรถยนต์เก่งและรถยนต์กระบะตู้ทึบ ซึ่งวิ่งอยู่ในช่องทางเดินรถด้านซ้ายโดยมีรถจักรยานยนต์วิ่งอยู่บนไหล่ทางด้านซ้ายต่อมารถจักรยานยนต์ได้ขับขึ้นมาบนช่องทางเดินรถและเปลี่ยนช่องทางไปทางขวาเพื่อกลับรถ ทำให้รถยนต์กระบะตู้ทึบคันที่อยู่ข้างหน้าห้ามล้อและเปลี่ยนช่องทางเดินรถอย่างกะทันหัน นาย จ. ไม่สามารถ



ห้ามล้อได้ทัน จึงเกี่ยวชนท้ายรถจักรยานยนต์ ทำให้ผู้ขับขี่และผู้ซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ตกลงมาอยู่บนถนน นาย จ. จึงต้องเบี่ยงรถหลบเพื่อไม่ให้ทับบุคคลดังกล่าว ยังผลให้รถยนต์ผู้ของทางราชการชนต้นไม้ซึ่งปลูกอยู่ในช่องแบ่งกลางถนนได้รับความเสียหาย ซึ่งพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอพยุหะคีรีเห็นว่าอุบัติเหตุเกิดจากความประมาทของนาย จ. เนื่องจากการขับรถยนต์ต้องขับให้ห่างจากรถยนต์คันหน้าพอสมควร และหยุดให้ทันเมื่อจำเป็นต้องหยุด แต่การที่นาย จ. ไม่ทันระวังทำให้ห้ามล้อและหยุดรถยนต์ไม่อยู่จนต้องเกี่ยวไปทางขวา ทำให้เกี่ยวชนรถจักรยานยนต์ซึ่งวิ่งอยู่ทางด้านขวา พุทธิการณ์ถือได้ว่า เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย จ. จึงต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงพุทธิการณ์และความร้ายแรงแห่งการกระทำ รวมทั้งความเป็นธรรมแห่งกรณีที่ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์มีส่วนประมาทด้วยเช่นกัน จึงให้นาย จ. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหายจำนวน 97,669.60 บาท คิดเป็นเงิน 48,834.80 บาท ตามนัยมาตรา 8 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

มานวิกา มาลากุล ณ อยุธยา ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ





สำนวนเลขที่ 7/157/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์ลินเลียหาย

เรื่อง รถยนต์ผู้หมายเลขทะเบียน 3ฝ-0445 กรุงเทพมหานคร ประสบอุบัติเหตุ

สรุปข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2547 เวลาประมาณ 16.40 น. นาย ป. ได้เดินทางกลับจากการปฏิบัติราชการ โดยขับรถยนต์ผู้หมายเลขทะเบียน 3ฝ-0445 กรุงเทพมหานคร ของกรม ก. ออกจากจังหวัดพิษณุโลกพร้อมนาย ศ. และนาย น. เพื่อเดินทางกลับกรุงเทพมหานคร เมื่อถึงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ไปส่งนาย ศ. ที่บ้านพักในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยา จากนั้นจึงได้เดินทางต่อพร้อมด้วยนาย น. โดยขับรถมาตามถนนป่าโทนด้วยความเร็วประมาณ 20-30 กิโลเมตรต่อชั่วโมง เมื่อใกล้ถึงสี่แยกซึ่งตัดกับถนนเลียบบคลองมะขามเรียงฝั่งตะวันตก นาย ป. ได้ชะลอความเร็วของรถเมื่อเห็นว่าไม่มีรถจึงขับผ่านแยกดังกล่าวไปอยู่บนสะพานข้ามคลองเพื่อจะเลี้ยวขวาเข้าถนนเลียบบคลองฝั่งตะวันออก ซึ่งสี่แยกดังกล่าวไม่มีสัญญาณไฟจราจรและมีต้นมะขามขึ้นริมฝั่งคลอง เมื่อเห็นว่าไม่มีรถวิ่งมาจึงได้เคลื่อนรถออกเพื่อเลี้ยวขวา แต่ได้มีรถยนต์โดยสารหมายเลขทะเบียน 30-0159 พระนครศรีอยุธยา มีนาย ช. เป็นคนขับขับมาตามถนนเลียบบคลองฝั่งตะวันออกผ่านสี่แยกดังกล่าวด้วยความเร็วประมาณ 40 กิโลเมตรต่อชั่วโมง เมื่อนาย ป. เห็นรถยนต์โดยสารจึงได้ห้ามล้ออย่างกะทันหัน แต่รถได้ลื่นไถลไปชนรถยนต์โดยสารเป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงิน 99,510 บาท รถยนต์โดยสารได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงิน 17,500 บาท ซึ่งนาย ป. ได้จ่ายเงินค่าเสียหายให้กับเจ้าของรถยนต์โดยสารแล้ว

ความเห็นพนักงานสอบสวน รับแจ้งความเป็นหลักฐาน

ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ เห็นว่า นาย ป. ได้ขับรถยนต์ประสบอุบัติเหตุในระหว่างปฏิบัติราชการ เมื่อพิจารณาจากพฤติการณ์ในการขับรถแล้วเห็นว่า นาย ป. ได้ใช้ความระมัดระวังในการขับรถเมื่อมาถึงทางร่วมทางแยกพอสมควรแก่กรณีแล้ว แต่เนื่องจากบริเวณสี่แยกดังกล่าวมีต้นมะขามขึ้นมาบังระดับสายตาคนขับและไม่มีสัญญาณไฟจราจร จึงทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นพฤติการณ์จึงเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อ แต่ไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ป. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง กรม ก. พิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ



**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2547 เวลาประมาณ 16.40 น. รถยนต์หมายเลขทะเบียน 3ฝ-0445 กรุงเทพมหานคร ของกรม ก. มีนาย ป. เป็นพนักงานขับรถยนต์ ประสบอุบัติเหตุเกี่ยวชนกับรถยนต์โดยสารหมายเลขทะเบียน 30-0159 พระนครศรีอยุธยา เป็นเหตุให้ รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 99,510 บาท เหตุเกิดในขณะที่เดินทางกลับจากการปฏิบัติราชการบริเวณสี่แยกคลองมะขามเรียงตัดถนนเดชาวุธก่อนถึงกองบังคับการตำรวจจราจรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (แยก บก.) ซึ่งสี่แยกดังกล่าวไม่มีสัญญาณไฟ และมีต้นมะขามขึ้นริมฝั่งคลอง นาย ป. ควรใช้ความระมัดระวังโดยการหยุดรถยนต์ดูให้ดีก่อนจะเลี้ยวขวาว่าไม่มีรถแล่นมาตามถนน ฝั่งตะวันออก แต่นาย ป. หาได้กระทำให้ไม่ กลับขับรถยนต์เคลื่อนไปโดยไม่ระมัดระวัง ปรากฏว่า ได้มีรถยนต์โดยสารหมายเลขทะเบียน 30-0159 พระนครศรีอยุธยา มีนาย ช. เป็นผู้ขับ ผ่านมาตามถนนฝั่งตะวันออกด้วยความเร็วประมาณ 40 กิโลเมตรต่อชั่วโมง เมื่อนาย ป. เห็นรถยนต์โดยสารจึงได้ห้ามล้ออย่างกะทันหันแต่ห้ามล้อไม่ทันรถยนต์ได้ลื่น ไถลไปชนรถยนต์โดยสาร เป็นเหตุให้รถทั้งสองคันได้รับความเสียหาย โดยนาย ป. ได้ชดใช้ค่าเสียหายให้กับเจ้าของรถยนต์โดยสารแล้วเป็นเงิน 17,500 บาท พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ป. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งการกระทำรวมทั้งความเป็นธรรมแห่งกรณีที่ผู้ขับรถยนต์โดยสารก็มีส่วนประมาทด้วยเช่นกัน จึงให้นาย ป. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 75 ของค่าเสียหายจำนวน 99,510 บาท คิดเป็นเงิน 74,632.50 บาท ตามมาตรา 8 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อรนิตย์ เหลืองโรจนกุล ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 8/162/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง เพลิงไหม้อาคารปฏิบัติการ ห้อง 310

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2547 เวลาประมาณ 10.30 น. ได้เกิดเพลิงไหม้อาคารปฏิบัติการห้อง 310 โดยสาเหตุของเพลิงไหม้เกิดจากการชำรุดหรือเสื่อมสภาพของพัดลม ซึ่งเป็นทรัพย์สินส่วนตัวของนางสาว ศ. เนื่องจากการใช้งานเป็นเวลานาน ทำให้เกิดการสะสมความร้อน จึงเกิดการลุกไหม้ขึ้น

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** -

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** มีความเห็นว่า ความเสียหายครั้งนี้ เป็นผลมาจากการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ของนางสาว ศ. แต่ไม่ใช่การกระทำละเมิดโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ดังนั้น จึงไม่อาจเรียกค่าสินไหมทดแทนความเสียหายจำนวนทั้งสิ้น 49,910 บาท จากนางสาว ศ. ได้

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นตามคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่ เพียงใด

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่า สาเหตุเพลิงไหม้อาคารปฏิบัติการห้อง 310 นั้น เกิดจากการชำรุดหรือเสื่อมสภาพเนื่องจากการใช้งานมาเป็นเวลานานของพัดลม ซึ่งเป็นทรัพย์สินส่วนตัวของนางสาว ศ. ทำให้มีการสะสมความร้อนจนเกิดการลุกไหม้ขึ้น ประกอบกับห้อง 310 มีนางสาว ศ. เป็นเจ้าหน้าที่เพียงคนเดียวที่ทำงานประจำอยู่ในห้องดังกล่าว ทั้งยังเป็นเจ้าของพัดลมต้นเพลิง ซึ่งควรต้องดูแลรักษาพัดลมของตนให้อยู่ในสภาพปลอดภัยในการใช้งาน การปล่อยปละละเลยโดยเปิดพัดลมทิ้งไว้เป็นเวลานาน จนทำให้มีการสะสมความร้อนถึงขนาดลุกไหม้และเกิดความเสียหายขึ้นกับทรัพย์สินของทางราชการ ซึ่งเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนางสาว ศ. พฤติการณ์ไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่ นางสาว ศ. จึงต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายเต็มจำนวนเป็นเงิน 49,910 บาท ตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ประกอบกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ถนนอมศรี แก้วขอมดี ย่อ

เกื้อกูล ตันวัธนะ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 8/164/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินสูญหาย

เรื่อง อะไหล่รถยนต์ถูกโจรกรรม

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2546 เวลาากลางคืน รถเทรลเลอร์ 4 คัน ซึ่งจอดรอปลดประจำการอยู่ที่ลานจอดรถกองรถเทรลเลอร์ ได้ถูกโจรกรรมเฟืองท้ายและเพลากลางไป เป็นเหตุให้องค์การได้รับความเสียหาย ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวมีนาย ว. ปฏิบัติหน้าที่ยามรักษาการณ์บริเวณลานจอดรถเทรลเลอร์เพียงผู้เดียว

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** คณะกรรมการมีความเห็นว่า อุปกรณ์ชุดเฟืองท้ายพร้อมเพลากลางถูกโจรกรรมในคืนวันที่ 9 กันยายน 2546 ซึ่งการถอดอุปกรณ์ดังกล่าวจะต้องใช้เวลา 1 ชั่วโมง 5 นาที ต่อหนึ่งคัน ฉะนั้น 4 คัน จะต้องใช้เวลาโจรกรรมไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง เนื่องจากในคืนวันที่ 9 กันยายน 2546 นาย ว. เป็นผู้อยู่เวรยามในบริเวณนั้น ได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนไม่รัดกุมเพียงพอหากได้ทำเต็มความสามารถไม่ย่อหย่อนแล้วจะต้องพบเห็นสิ่งผิดปกติ เพราะคนร้ายจะต้องใช้เวลาการถอดอุปกรณ์ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง ถ้าวาน นาย ว. ปฏิบัติหน้าที่ให้ความปลอดภัยในทรัพย์สินขององค์กรไม่เพียงพอ ให้ นาย ว. เป็นผู้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่องค์กร และไม่พบว่ามีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้บังคับบัญชาคนใดประมาทเลินเล่อ ต้องมีส่วนรับผิดชอบแต่ประการใด

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นตามคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีบุคคลใดจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า อุปกรณ์ชุดเฟืองท้ายพร้อมเพลากลางถูกโจรกรรมในช่วงที่ นาย ว. ตำแหน่งยามรักษาความปลอดภัย ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยในทรัพย์สินขององค์กรเพียงคนเดียว ซึ่งการที่จะโจรกรรมเฟืองท้ายพร้อมเพลากลางได้จะต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง จึงน่าจะเชื่อว่า นาย ว. ปลดปล่อยละเลยไม่ตรวจตราดูให้ดี เพราะหากนาย ว. ทำการตรวจตราแล้วคงจะพบความผิดปกติบ้าง พฤติการณ์ของนาย ว. เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่เนื่องจากลานจอดรถเทรลเลอร์ มีขนาดใหญ่ เป็นการยากต่อการรักษาความปลอดภัยได้ทั่วถึง เมื่อพิจารณาถึงความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 50 ของค่าเสียหาย โดยให้คิดราคาค่าเสียหายตามสภาพที่แท้จริงของ



อุปกรณ์ที่สูญหาย ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของ  
เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง ขอให้ทางองค์การหามาตรการและวิธีในการป้องกันมิให้ทรัพย์สินสูญหาย รวมทั้ง  
ควรจะต้องเพิ่มมาตรการในการติดตามทรัพย์สินคืนจากผู้กระทำผิดด้วย

ยูวเรศ กล้ายพงษ์ ย่อ  
เกื้อกุล ตันวิฒนะ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 11/180/2548 (อนุฯ)

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินสูญหาย

เรื่อง ทรัพย์สินของวิทยาลัยเทคนิค น.สูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างวันที่ 31 ตุลาคม 2541 – 1 พฤศจิกายน 2541 เวลากลางคืน ทรัพย์สินของวิทยาลัยเทคนิค น. ซึ่งเก็บไว้ในห้องพัสดุ แผนกเทคนิคอุตสาหกรรม บริเวณชั้นล่างของอาคารปฏิบัติการ 3 ชั้น สูญหาย จำนวน 4 รายการ ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 61,200 บาท โดยวันที่ 1 พฤศจิกายน 2541 เวลา 20.00 น. นาย ช. อาจารย์ประจำแผนกเทคนิคอุตสาหกรรม ได้มาใช้ห้องพัสดุและพบว่า หน้าต่างบานเกล็ด ถูกง้างออกในลักษณะเปิด กระจกใสได้ถูกงัดออกมาและใช้เครื่องมือมีคมตัดตาข่ายตรงช่องกระจกออก พอที่จะขนทรัพย์สินออกไปได้

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำผิดจึงเห็นควรงดการสอบสวน  
**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** การที่ทรัพย์สินสูญหายนั้น คนร้ายได้เข้ามาภายในวิทยาลัยเข้าทางช่องกระจกใสโดยตัดตาข่ายที่ขึงกันไว้ อันเป็นช่องทางที่มีใช้ทำไว้ เป็นทางเข้าออก อันเป็นการเกินวิสัยที่ยามหรือข้าราชการผู้เกี่ยวข้องจะบรรเทาผลร้ายเบาบางได้ ทั้งการสูญหาย ดังกล่าวมิได้เกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือจงใจกระทำให้คนร้ายเข้ามาลักทรัพย์สินได้ จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ยาม คุรุเวร หรือผู้ตรวจเวรคนใดต้องรับผิดชอบ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่อาทิตย์ที่ 1 พฤศจิกายน 2541 เวลาประมาณ 20.00 น. นาย ช. ได้เข้ามาใช้ห้องพัสดุแผนกเทคนิค อุตสาหกรรมบริเวณชั้นล่างอาคารปฏิบัติการ 3 ชั้น และพบว่าทรัพย์สินของทางราชการที่อยู่ภายในห้องพัสดุ สูญหายจำนวน 4 รายการ ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 61,200 บาท โดยเมื่อวันศุกร์ที่ 30 ตุลาคม 2541 ระหว่าง เวลา 13.20 น. – 19.10 น. นาย ถ. และนาย พ. ได้มาปฏิบัติหน้าที่สอนนักศึกษาที่แผนกเทคนิคอุตสาหกรรม มีนักศึกษาเข้ามาเรียนจำนวน 22 คน และมีการฝึกใช้เครื่องจักรกลบริเวณหน้าอาคาร หลังจากสอนเสร็จ ก็ได้ล็อกประตูทางเข้าด้านหน้าและปิดสวิทซ์ไฟเรียบร้อย โดยผู้ปฏิบัติหน้าที่คุรุเวร ผู้ตรวจเวรและยาม ประจำวิทยาลัยทุกคนก็ได้มาปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ ไม่ปรากฏว่าทรัพย์สินนั้นได้สูญหายไปวันเวลาใด ประกอบกับช่องทางที่คนร้ายใช้เป็นทางเข้าออกนั้นเป็นช่องกระจกใสโดยตัดตาข่าย ที่ขึงกันไว้ ออก อันเป็น ช่องทางที่มีใช้ทำไว้เป็นทางเข้าออก เป็นการยากที่ยามหรือเจ้าหน้าที่ผู้ใดจะสามารถป้องกันได้ ไม่ปรากฏว่า



เหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการกระทำด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่อ อย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่  
จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

พรพรรณฯ ถึงขรบุตร ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 14/178/2548

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์ (รถยก) หมายเลขโล่ 9 ของสถานีตำรวจภูธรจังหวัด ส ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** จำสืบตำรวจ ม. ได้ขับขีรถยกตราโล่ พร้อมด้วย สืบตำรวจโท ส. และอาสาสมัครหน่วยกู้ภัยจำนวน 3 คน เพื่อไปช่วยเหลือรถยกคันของประชาชนที่ประสบเหตุตกถนน ระหว่างทางได้มีฝนตกลงมาอย่างหนัก จำสืบตำรวจ ม. ขับรถยนต์โดยใช้ความเร็วประมาณ 40-50 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ก่อนถึงทางเข้าหมู่บ้าน ช. เล็กน้อยได้มีรถจักรยานยนต์พุ่งข้ามถนนมายังช่องทางเดินรถของจำสืบตำรวจ ม. อย่างรวดเร็วและกระชั้นชิดห่างจากรถยนต์ (รถยก) ประมาณ 3-4 เมตร จำสืบตำรวจ ม. จึงหักพวงมาลัยหลบไปทางซ้ายเพื่อไม่ให้เฉี่ยวชนกับรถจักรยานยนต์คันดังกล่าว เป็นเหตุให้รถยนต์ (รถยก) เสียหลักพุ่งลงไปพลิกคว่ำอยู่ในคูน้ำ จำสืบตำรวจ ม. สืบตำรวจโท ส. และอาสาสมัครหน่วยกู้ภัย 2 คน เสียชีวิต รถยนต์ (รถยก) 6 ล้อ เสียหายใช้การไม่ได้ และเครื่องรับ-ส่งวิทยุพร้อมอุปกรณ์เสาอากาศซึ่งสืบตำรวจโท ส. เป็นผู้รับผิดชอบเบิกไปใช้ในราชการสูญหาย

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นเป็นเหตุสุดวิสัย ไม่ใช่เกิดจากความประมาทเลินเล่อของ จำสืบตำรวจ ม. และสืบตำรวจโท ส. จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

**คำวินิจฉัยของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า จำสืบตำรวจ ม. ได้ขับรถยกหมายเลขโล่ 9 พร้อมด้วยสืบตำรวจโท ส. และอาสาสมัครหน่วยกู้ภัย 3 คน เพื่อไปช่วยเหลือรถยกคันของประชาชนที่ประสบเหตุตกถนน ระหว่างทางได้มีผู้ขับขีรถจักรยานยนต์ ซึ่งขับขีรถออกมาจากข้างทางฝั่งหนึ่งวิ่งข้ามถนนตัดหน้ารถยกในระยะกระชั้นชิด ทำให้จำสืบตำรวจ ม. ต้องหักพวงมาลัยหลบประกอบกับในช่วงเวลาเกิดเหตุเป็นเวลากลางคืนและมีฝนตกอย่างหนัก เป็นเหตุให้รถยกเสียหลักตกลงไปในคูน้ำข้างถนนได้รับความเสียหายเป็นเงิน 182,350 บาท และทำให้เครื่องรับส่งวิทยุพร้อมอุปกรณ์เสาอากาศซึ่งสืบตำรวจโท ส. เป็นผู้รับผิดชอบเบิกไปใช้ในราชการสูญหายไปด้วย ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 1,508.12 บาท พุทธิการณ์ยังถือไม่ได้ว่าอุบัติเหตุเกิดจากความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของจำสืบตำรวจ ม. พลขับ ดังนั้น จำสืบตำรวจ ม. และสืบตำรวจโท ส. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

หฤทัย รัตนระพี ย่อ

ชนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ





สำนวนเลขที่ 18/67/2548

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง การทุจริตเงินกองทุนอาหารกลางวันและอาหารเสริม

สรุปข้อเท็จจริง ระหว่างปี พ.ศ.2541-2543 นาย ป. อาจารย์ใหญ่โรงเรียน น.มีพฤติการณ์  
ส่อไปในทางทุจริตในการดำเนินงานกองทุนอาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) โดยไม่จัดทำเอกสาร  
หลักฐานของโรงเรียนให้ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ ไม่ลงนามในสมุดเงินคงเหลือประจำวันในฐานะ  
หัวหน้าหน่วยงานย่อย ไม่ลงนามในสมุดเงินสด โดยไม่มีเหตุผลทั้งที่มีการเบิกจ่ายเงินตามปกติ ทำให้ไม่สามารถ  
ตรวจสอบการถอนเงินเพื่อจ่ายให้เจ้าหน้าที่และเจ้าหน้าที่โครงการอาหารกลางวันได้ เป็นเหตุให้ทางราชการ  
ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 275,538.68 บาท ซึ่งในการเบิกถอนเงิน นาย ป. จะนำไปถอนเงินธนาคาร  
มาให้ นาย ต. และ นาย ม. เจ้าหน้าที่การเงิน ให้ร่วมลงนามเพื่อขอเบิกเงิน โดยนาย ป.จะเป็นผู้ไปเบิกเงิน  
คนเดียว และเป็นผู้จัดทำเอกสารทางการเงินทุกเล่ม ตลอดจนจัดเก็บสมุดคู่ฝากเงินของโรงเรียนทั้งหมด

ความเห็นพนักงานสอบสวน รับแจ้งความไว้เป็นหลักฐาน

ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด พิจารณาแล้วเห็นว่า  
นาย ป. กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ต้องรับผิดชอบใช้เงินจำนวน 275,538.68 บาท

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง  
ความรับผิดทางละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของ  
เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า  
เงินของโรงเรียน น. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ท. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อ. ขาดบัญชี  
เกิดจากการที่นาย ป. อาจารย์ใหญ่ซึ่งเป็นผู้บริหารของโรงเรียนอาศัยโอกาสที่ตนเองเป็นผู้บริหาร  
ดำเนินการจัดการในเรื่องเกี่ยวกับการรับจ่ายเงินของโรงเรียนเพียงผู้เดียว แล้วทำการทุจริตยกออกเงินของ  
ทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว โดยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้แก่ นาย ต. และ นาย ม. ได้ลงนามสั่งจ่ายเงิน  
ของโรงเรียนไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงพิจารณาความรับผิดได้ดังนี้



1. นาย ป. อาจารย์ใหญ่โรงเรียน น. ในขณะเกิดเหตุ อาศัยโอกาสซึ่งตนเป็นผู้บริหาร โรงเรียน ดำเนินการจัดการเกี่ยวกับการเงินของโรงเรียนและทุจริตขยอกเงินของทางราชการ ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว ซึ่งการกระทำดังกล่าวจึงมิได้เป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่นาย ป. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย เต็มจำนวน 275,538.68 บาท ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

2. นาย ต. และนาย ม. ทำหน้าที่เจ้าหน้าที่การเงินของโรงเรียน ได้ลงนามในใบถอนเงิน ร่วมกับนาย ป. โดยที่ยังไม่มีการกรอกจำนวนเงินที่จะถอนและลงนามในใบถอนเงิน ซึ่งนำเอาหลักฐานการ จ่ายเงินมาเบิกเงินเข้าช้อน จนเป็นช่องทางให้นาย ป. อาศัยโอกาสดังกล่าวขยอกเงินของทางราชการ ไป การกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง บุคคลทั้งสองจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ กิ่งหนึ่งของจำนวนเงินที่แต่ละคนลงนามไป ตามนัยมาตรา 8 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

เนื่องจากจำนวนค่าเสียหายที่แท้จริงซึ่งปรากฏในรายการเงินขาดบัญชีมีจำนวน 275,538.68 บาท แต่จำนวนเงินที่นาย ต. และนาย ม. ได้ลงนามในใบถอนเงินรวมกันเป็นจำนวน 283,142 บาท ซึ่งเกินกว่าจำนวนค่าเสียหายที่แท้จริง โดยที่ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงโดยแน่ชัดว่า เงินขาดบัญชีไปจากใบถอนเงิน แต่ละใบเป็นจำนวนเงินเท่าใด ดังนั้น ในการคำนวณเงินเพื่อเรียกให้บุคคลทั้งสองรับผิดชอบ จึงต้องใช้ค่าเสียหาย ที่แท้จริงจำนวน 275,538.68 บาท มาเป็นฐานในการคำนวณค่าเสียหายซึ่งบุคคลทั้งสองจะต้องชดใช้ได้ดังนี้

2.1 นาย ต. ลงนามในใบถอนเงินร่วมกับนาย ป. เป็นเงินจำนวน 169,929 บาท เมื่อนำค่าเสียหายจำนวน 275,538.68 บาท มาใช้คำนวณจะคิดเป็นเงินขาดบัญชีจำนวน 165,365.83 บาท 
$$\frac{(275,538.68 \times 169,929)}{283,142}$$
 นาย ต. ต้องรับผิดชอบกิ่งหนึ่ง คิดเป็นเงิน 82,682.92 บาท 
$$\frac{(165,365.83)}{2}$$

2.2 นาย ม. ลงนามในใบถอนเงินร่วมกับนาย ป. เป็นเงินจำนวน 113,213 บาท เมื่อนำค่าเสียหายจำนวน 275,538.68 บาท มาใช้คำนวณจะคิดเป็นเงินขาดบัญชีจำนวน 110,172.85 บาท 
$$\frac{(275,538.68 \times 113,213)}{283,142}$$
 นาย ม. ต้องรับผิดชอบกิ่งหนึ่งคิดเป็นเงิน 55,086.43 บาท 
$$\frac{(110,172.85)}{2}$$

อนึ่ง หากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเรียกให้นาย ป. ชดใช้เงินจำนวน 275,538.68 บาท ได้ เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาย ต. และนาย ม. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหาย ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่ นาย ต. และนาย ม. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้ชำระ ของแต่ละคนต่อไป

ทรงฤทธิ์ วัฒนะเวชศักดิ์ ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 24/86/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบล ห. ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายของราชการส่วนท้องถิ่น ในการประกวด  
ราคาจ้างเหมาก่อสร้างถนนลาดยาง

**สรุปข้อเท็จจริง** องค์การบริหารส่วนตำบล ห. ได้ประกาศประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้าง  
ถนนลาดยางงบประมาณ 3,480,000 บาท มีผู้รับจ้างเสนอราคาในการแข่งขัน จำนวน 8 ราย คณะกรรมการ  
พิจารณาผลการประกวดราคา ประกอบด้วย นาย น. นายช่างโยธาจังหวัด ม. ประธานกรรมการ  
นางสาว อ. ปลัด อบต.ห. นาย ส. กรรมการบริหาร อบต.ห. นาย ง. และ นาย ท.ราษฎร หมู่ที่ 1 ตำบล ห.  
กรรมการ ได้พิจารณาคัดเลือกห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. ซึ่งเสนอราคาสูงเป็นอันดับ 6 เป็นเงิน 3,430,000 บาท  
โดยไม่ได้พิจารณาคัดเลือกผู้เสนอราคาต่ำสุดคือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. ซึ่งเสนอราคาเป็นเงิน 2,544,886 บาท  
เนื่องจากคณะกรรมการพิจารณาผลเห็นว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. เอกสารไม่ถูกต้องตามประกาศกล่าวคือ  
ไม่มีบัญชีรายชื่อกรรมการผู้จัดการ ผู้มีอำนาจควบคุม และไม่มีวิศวกรเซ็นรับรองใบเสนอราคา และ  
บัญชีปริมาณงานก่อสร้าง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน 885,114 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า

1. ผู้กระทำโดยจงใจให้เกิดความเสียหายประกอบด้วย นางสาว อ. ปลัด อบต.ห. รับผิด  
ชดใช้เงิน 400,000 บาท และนาย น. นายช่างโยธา สำนักงานโยธาธิการจังหวัด ม. รับผิดชดใช้เงิน 310,000 บาท
2. ผู้กระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงประกอบด้วย นาย ส. นาย ง. นาย ท. รับผิด  
ชดใช้เงินคนละ 50,000 บาท นาย ป. ประธานกรรมการบริหาร อบต.ห. รับผิดชดใช้เงิน 30,000 บาท และ  
นาง ย. หัวหน้าส่วนการคลัง อบต.ห. รับผิดชดใช้เงิน 5,114 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 และระเบียบ  
กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดูองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานแล้วเห็นว่า

1. นาง ย. ตำแหน่งหัวหน้าส่วนการคลัง ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่พัสดุ/หัวหน้าพัสดุ ได้รับ  
แต่งตั้งเป็นคณะกรรมการรับ-เปิดซองประกวดราคา และเป็นผู้จัดทำเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เมื่อได้ทราบว่า  
ห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. ซึ่งได้รับการคัดเลือกมิใช่ผู้ที่เสนอราคาต่ำสุด ก็ได้ชักท้วงต่อปลัด อบต.ห. และ  
ประธานกรรมการบริหาร อบต.ห. ในเรื่องดังกล่าวแล้ว แต่ได้รับคำยืนยันจากปลัด อบต.ห. ในฐานะ



ผู้บังคับบัญชาว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. เอกสารไม่ถูกต้อง จึงได้ดำเนินการตามหน้าที่ต่อไป ไม่ปรากฏว่ากระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

2. นาย ป. ประธานกรรมการบริหาร อบต.ห. ในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุดของหน่วยงานและเป็นผู้ลงนามในเอกสารที่เกี่ยวกับการประกวดราคาทั้งหมด โดยเมื่อทราบผลการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาว่าผู้ที่ได้รับการคัดเลือกมิใช่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. ซึ่งเป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด ก็มีได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเอกสารต่างๆ ของ ห้างหุ้นส่วนจำกัด.ป. ว่าไม่ถูกต้องตามที่นางสาว อ. ชี้แจงหรือไม่ กลับลงนามอนุมัติให้จ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. ตามที่เสนอ เป็นเหตุให้ทางราชการต้องทำสัญญาจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด บ.ซึ่งเสนอราคาสูงกว่าเป็นเงิน 885,114 บาท พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 10 ของค่าเสียหายจำนวน 885,114 บาท คิดเป็นเงิน 88,511.4 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

3. คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา ปรากฏว่าในการประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้างถนนลาดยางของ อบต.ห. มีผู้เสนอราคาจำนวน 8 ราย คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาพิจารณาแล้วเห็นว่า มีผู้เสนอราคาถูกต้องตามรายละเอียดและเงื่อนไขที่กำหนดในเอกสารประกวดราคาเพียงรายเดียวคือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. ซึ่งตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 37 กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาเสนอผู้สั่งซื้อหรือ ผู้ส่งจ้างยกเลิกการประกวดราคานั้น แต่ถ้ามีเหตุผลสมควรจะดำเนินการต่อไป โดยไม่ต้องยกเลิกการประกวดราคา ก็ให้ดำเนินการตามข้อ 36 (2) โดยอนุโลม กล่าวคือ ให้พิจารณาคัดเลือกงานจ้างของผู้เสนอราคาต่ำสุด แต่คณะกรรมการมิได้ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว ทั้งยังพิจารณาเสนอความเห็นให้จ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. ผู้เสนอราคาสูงเป็นอันดับ 6 ประกอบกับการที่คณะกรรมการไม่รับพิจารณาราคาของ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. ซึ่งเป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด โดยอ้างว่าเอกสารไม่ตรงตามประกาศข้อ 3.1 (ก) กล่าวคือ ไม่มีบัญชีรายชื่อหุ้นส่วนผู้จัดการผู้มีอำนาจควบคุมและไม่มีวิศวกรเซ็นรับรองในใบเสนอราคา และบัญชีปริมาณงานก่อสร้างนั้นเห็นว่า เอกสารและเงื่อนไขการรับรองของวิศวกรดังกล่าว ไม่ใช่รายละเอียดหรือเงื่อนไขที่เป็นสาระสำคัญอันจะทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบต่อผู้เสนอการรายอื่น ซึ่งคณะกรรมการยกขึ้นอ้างเพื่อไม่รับพิจารณาได้ โดยเมื่อพิจารณาจากพฤติการณ์รายบุคคลของบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาแล้วมีความเห็นดังนี้



3.1 นางสาว อ. ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานประกอบกับคำให้การของนาย ส. และนาย ง. นำเชื่อว่านางสาว อ. ในฐานะปลัด อบต.ห.และเป็นกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการหลายขั้นตอนตั้งแต่การดำเนินการจัดทำประกาศประกวดราคาตลอดจนนำเสนอผลการประกวดราคาต่อประธานกรรมการบริหาร และเป็นผู้ตรวจสอบเอกสารของผู้เสนอราคาและพิจารณาผลการประกวดการร่วมกับนาย น. โดยไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุดังกล่าว การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม อีกทั้งเมื่อได้รับคำทักท้วงจากนาง ย. และนาย ป. ถึงเหตุที่ไม่จ้างผู้เสนอราคาต่ำสุดก็มิได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือนำเข้าหารือต่อคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาแต่อย่างใด ยังคงเสนอให้จ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. ผู้เสนอราคาสูงเป็นอันดับ 6 อยู่เช่นเดิม พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้รับพิชชดใช้ค่าเสียหายร้อยละ 40 ของค่าเสียหายจำนวน 885,114 บาท คิดเป็นเงิน 354,045.60 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

3.2 นาย น. เจ้าหน้าที่บริหารงานช่าง 6 สำนักงานโยธาธิการจังหวัด ม.ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานประกอบกับคำให้การของนาย ส. และนาย ง. นำเชื่อว่านาย น. ในฐานะประธานคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา เป็นผู้ตรวจสอบเอกสารของผู้เสนอราคาและเป็นผู้พิจารณาผลการประกวดการร่วมกับนางสาว อ. โดยไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุดังกล่าว การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้รับพิชชดใช้ค่าเสียหายร้อยละ 15 ของค่าเสียหายจำนวน 885,114 บาท คิดเป็นเงิน 132,767.10 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

3.3 นาย ส. ในฐานะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ห. และกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา ได้เข้าร่วมในการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา ทราบว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. เป็นผู้เสนอราคาสูงกว่าผู้เสนอราคาอื่น แต่ก็ได้ลงนามในเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ได้ตรวจสอบรายละเอียดของเอกสาร โดยเชื่อตามที่นางสาว อ. ชี้แจง พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้รับพิชชดใช้ค่าเสียหายร้อยละ 15 ของค่าเสียหายจำนวน 885,114 บาท คิดเป็นเงิน 132,767.10 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

3.4 นาย ง. และนาย ท. ราษฎรหมู่ที่ 1 ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา ได้เข้าร่วมในการพิจารณาผลการประกวดราคาแต่มิได้แสดงความคิดเห็นอย่างใดเนื่องจากไม่ทราบว่าคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา มีอำนาจหน้าที่อย่างไร ทั้งไม่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว ก่อนนาย ง. ลงนามในเอกสารก็ได้สอบถามถึงผลการประกวดราคา และเมื่อได้รับ

คำชี้แจงจากนางสาว อ. จึงได้ลงนามในเอกสารที่เกี่ยวข้อง ส่วนนาย ท. ในขั้นตอนลงนาม ผลการ  
ประกวดราคานาย ท. มิได้อยู่ลงนาม ไม่ปรากฏว่านาย ง. และนาย ท. กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ  
อย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

นพพร อุณาภาค ย่อ  
มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 25/90/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ

เรื่อง การประกวดราคาเพื่อจ้างเหมาประกอบอาหารสำหรับนักเรียนไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 15 ได้รายงานผลการตรวจสอบสืบสวนกรณีมีหนังสือร้องเรียนกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของโรงเรียน ย. ดำเนินการจัดจ้างการประกวดราคาเพื่อจ้างเหมาประกอบอาหารสำหรับนักเรียน ว่ามีพฤติการณ์ลักษณะเอื้อประโยชน์ช่วยเหลือผู้เสนอราคาบางรายซึ่งเป็นการไม่รักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ต่อมาสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ ได้รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ สรุปได้ความว่า คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ 50(1) และ (2) โดยการรับพิจารณาผู้เสนอราคาทุกราย มิได้มีการตรวจสอบคุณสมบัติผู้เสนอราคา ใบเสนอราคา เอกสารหลักฐานต่าง ๆ และตัวอย่างอาหารแล้วคัดเลือกผู้เสนอราคาที่ต้องตามเงื่อนไขในเอกสารประกวดราคาคือในเอกสารประกวดราคาจ้าง กำหนดว่า ผู้เสนอราคาจะต้องประกอบอาหารสำหรับนักเรียนจำนวนทั้งสิ้น 200 คน ซึ่งมีอาหารมื้อหลัก 3 มื้อ น้ำดื่ม และนมสดพลาสติกเจอร์โรสพร้อมดื่ม ผู้เสนอราคาจะต้องเป็นผู้ที่มีอาชีพรับจ้างประกอบอาหาร ผู้เสนอราคาต้องแนบใบรับรองผลงานประกอบอาหารในสถานศึกษาหรือโรงเรียนประจำมาพร้อมกับซองประกวดราคาและให้ผู้เสนอราคา นำตัวอย่างอาหารจริงสำหรับผู้รับประทานจำนวน 3 คน โดยให้ระบุว่าเป็นรายการของวันใด มื้อใด มามอบให้เจ้าหน้าที่พัสดุดูตรวจสอบ ซึ่งในวันยื่นซองประกวดราคามีผู้มายื่นซองจำนวน 5 ราย คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดการรับพิจารณาผู้เสนอราคาปฏิบัติผิดเงื่อนไขในเอกสารประกวดราคา คือ นาง ว. ผู้เสนอราคาเป็นเงิน 2,700,000 บาท ได้นำอาหารและนม 3 กล่อง ซึ่งมีไขมันนมสดพลาสติกเจอร์โรสมาเป็นตัวอย่าง ร้าน ด. ผู้เสนอราคาเป็นเงิน 2,728,000 บาท ไม่มีใบรับรองผลงานการประกอบอาหารในสถานศึกษาหรือโรงเรียนประจำและไม่ได้นำนมมาเป็นตัวอย่างอาหาร นาง ค. ผู้เสนอราคาเป็นเงิน 2,311,200 บาท ไม่มีใบรับรองผลงานประกอบอาหารในสถานศึกษาหรือโรงเรียนประจำและไม่ได้นำนมมาเป็นตัวอย่างอาหาร และห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ผู้เสนอราคาเป็นเงิน 2,160,000 บาท มิได้ทำกิจการเกี่ยวกับการประกอบอาหาร ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาได้พิจารณาเสนอความเห็นให้จ้างนาง ว. เป็นผู้ประกอบอาหารสำหรับนักเรียนต่อ นาย ข. ผู้อำนวยการโครงการจัดจ้างโรงเรียนกีฬาจังหวัด ย. โดยไม่ได้เสนอความเห็นให้จ้างนาย ส. ผู้เสนอราคาเป็นเงิน 2,250,000 บาท ซึ่งเสนอราคาที่ดีกว่านาง ว. และเป็นผู้มีคุณสมบัติและปฏิบัติถูกต้องตามเงื่อนไขในเอกสารประกวดราคาที่สุด โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย 450,000 บาท



**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่านาย ช. ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งโรงเรียน ข. ในขณะนั้น กระทำผิดตามมาตรา 10 แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเป็นการจงใจกระทำละเมิดทำให้เกิดความเสียหาย ต่อหน่วยงานของรัฐตาม มาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า การที่โรงเรียนกีฬางังหวัด ข. ได้ดำเนินการประกวดราคาเพื่อจ้างเหมาประกอบอาหารสำหรับนักเรียน ภาคเรียนที่ 1/2545 ประจำปีงบประมาณ 2545 สูงกว่าที่ควรจะเป็น ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เป็นจำนวนเงิน 450,000 บาท มีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติของ ผู้เสนอราคา ใบเสนอราคา และเอกสารหลักฐานต่าง ๆ แล้วคัดเลือกผู้เสนอราคาที่มีคุณสมบัติถูกต้องตาม เงื่อนไขในเอกสารประกวดราคา ซึ่งจากข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา ได้พิจารณาเสนอความเห็นต่อผู้อำนวยการโครงการฯ ให้จ้างนาง ว. ซึ่งไม่ได้เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด และ ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขการประกวดราคา กล่าวคือได้นำนมกล่องซึ่งไม่ใช่นมสดพลาสเจอร์ไรส์ มาเป็นตัวอย่างทั้งที่ตามเงื่อนไขต้องนำนมสดพลาสเจอร์ไรส์พร้อมดื่มมาเป็นตัวอย่าง โดยไม่ได้เสนอ ความเห็นให้จ้างนาย ส. ซึ่งเสนอราคาต่ำกว่าเป็นเงินจำนวน 450,000 บาท และเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติถูกต้อง ตามเงื่อนไขในเอกสารประกวดราคาที่สุดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ทำให้ทางราชการต้องเสียค่าใช้จ่าย ในการจ้างประกอบอาหารในอัตราที่สูงขึ้น จากพฤติการณ์และการกระทำดังกล่าวถือได้ว่าคณะกรรมการ พิจารณาผลการประกวดราคามีได้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการอันเป็นการกระทำด้วยความประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาซึ่งประกอบด้วยนาย น. นาย พ. และ จำสิบตำรวจ ก. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ 60 ของจำนวนเงิน 450,000 บาท คิดเป็นเงิน 270,000 บาท โดยให้รับผิดชอบคนละเท่า ๆ กัน คิดเป็นจำนวนเงินคนละ 90,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539





2. นาย ช. ตำแหน่ง อาจารย์ใหญ่โรงเรียน ข. (ขณะนั้น) ในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ในการดูแลและควบคุมให้มีการปฏิบัติกิจกรรมทุกอย่างในสถาบันให้เป็นไปตามนโยบาย แผนงาน โครงการ และภารกิจทั้งปวงตลอดจนเป็นผู้ส่งเสริมและกำกับให้มีการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ระเบียบ ข้อบังคับและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยถูกต้องและเหมาะสมแต่กลับมิได้ตรวจสอบว่าคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาได้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการหรือไม่ และได้อนุมัติจัดจ้างผู้เสนอราคายาง ว. ซึ่งเป็นผู้เสนอราคาสูงกว่าผู้เสนอรายอื่นโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรทำให้ทางราชการต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจ้างประกอบอาหารในอัตราที่สูงขึ้น ซึ่งจากพฤติการณ์และการกระทำดังกล่าว ถือได้ว่านาย ช. ได้กระทำการด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ 40 ของจำนวนเงิน 450,000 บาท คิดเป็นเงิน 180,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

นิรุตร์ ชัชวาล ย่อ  
ธนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวง



สำนวนเลขที่ 29/100/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

เรื่อง สถานีตำรวจ ด.มิได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จนล่วงพ้นกำหนดเวลา

**สรุปข้อเท็จจริง** พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจ ด.ได้ยื่นฟ้องนาง ป. ที่ 1 บริษัท ท.จำกัด ที่ 2 จำเลย เรื่องผิดสัญญาประกัน ซึ่งศาลอุทธรณ์พิพากษา เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2539 ให้จำเลยทั้ง 2 ร่วมกันรับผิดชอบชำระหนี้จำนวน 419,020 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี แต่จำเลยทั้ง 2 ไม่ยอมชำระ สถานีตำรวจ ด.จึงได้ดำเนินการบังคับคดียึดทรัพย์อันเป็นหลักประกันเพื่อขายทอดตลาด โดยมีพันตำรวจโท ว. ตำแหน่งสารวัตรธุรการเป็นนายตำรวจประสานงานรับผิดชอบกรณีนายประกัน ผิดสัญญาประกันรายนี้ นำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินอันเป็นหลักประกันเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2540 แต่ไม่สามารถทำการบังคับคดีได้ เนื่องจากเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ยึดที่ดินอันเป็นหลักประกันคดีนี้ไว้แล้ว ในคดีอื่นไม่เกี่ยวกับคดีนี้ ในระหว่างที่พันตำรวจโท ว. ดำเนินการขอทราบข้อเท็จจริงที่ไม่สามารถยึดที่ดิน แปลงดังกล่าวจากกรมบังคับคดี ปรากฏว่า บริษัท ท. จำกัด ถูกศาลแพ่งกรุงเทพใต้พิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้โฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2540 ซึ่งเจ้าหนี้ทั้งหลายจะต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายใน กำหนดเวลา 2 เดือน นับแต่นี้ แต่สถานีตำรวจ ด. มิได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายดังกล่าวจึงไม่มีสิทธิ ได้รับชำระหนี้จากกองทรัพย์สินของลูกหนี้ตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

**ความเห็นคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า** ความเสียหายที่เกิดขึ้นพันตำรวจโท ว. มิได้ตั้งใจหรือประมาทเลินเล่อแต่อย่างใด เหตุแห่งความเสียหายในครั้งนี้ เกิดจากการที่กรมบังคับคดี ไม่ได้แจ้งข้อมูลให้ทราบตั้งแต่เบื้องต้น และเมื่อมีหนังสือสอบถามไปแล้วก็ไม่ตอบ ทำให้เวลาล่วงเลยไป จนกระทั่งพ้นกำหนดระยะเวลาในการยื่นคำร้องขอเข้าเจดีย์ทรัพย์รายนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ จึงเกิดความเสียหายขึ้นในชั้นนี้เห็นควรให้ระงับเรื่อง

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าเสียหายหรือไม่ **ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามสำนวนการสอบสวน ข้อเท็จจริงปรากฏว่าพันตำรวจโท ว. เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งสารวัตรธุรการสถานีตำรวจ ด. เป็นนายตำรวจ ติดตามการบังคับคดีลูกหนี้ผู้ผิดสัญญาประกันทั้งสองราย โดยมีหน้าที่จะต้องตรวจสอบฐานะของลูกหนี้ หากลูกหนี้ถูกเจ้าหนี้อื่นฟ้องล้มละลายจะต้องรีบยื่นขอรับชำระหนี้ในเวลาที่กฎหมายกำหนดแต่พันตำรวจโท ว. มิได้ดำเนินการตรวจสอบฐานะของลูกหนี้ จนศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดเป็นเหตุให้มิได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในกำหนดเวลา ทำให้ส่วนราชการไม่ได้รับชำระหนี้จากกองทรัพย์สินของลูกหนี้ดังกล่าว พฤติการณ์จึงถือได้ว่าพันตำรวจโท ว. กระทำการโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการ



ได้รับความเสียหาย จึงต้องชดใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ แต่เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำ และความเป็นธรรม จึงให้พันตำรวจโท ว. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายตามจำนวนเงินที่หน่วยงานอาจได้รับชำระหนี้ หากมีการยื่นขอรับชำระหนี้ทันภายในกำหนด ซึ่งค่าเสียหายที่พันตำรวจโท ว. จะต้องรับผิดชอบนั้นเป็นจำนวนเงินภายหลังจากที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รวบรวมทรัพย์สินมาไว้ในกองทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีล้มละลายแล้วนำทรัพย์สินนั้นมาเฉลี่ยชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ในคดีล้มละลายดังกล่าว หากหน่วยงานขอรับชำระหนี้ได้ทันก็จะได้รับชำระหนี้เป็นส่วนเฉลี่ยเท่าใด ก็เป็นค่าเสียหายที่พันตำรวจโท ว. จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

กาญจนา ถาวรฟัง ย่อ  
ชนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 31/106/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง เครื่องตรวจคุณภาพอากาศได้รับความเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2547 นาย น. นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 6 ว. ได้เข้าไปเก็บข้อมูลพร้อมทั้งตรวจสอบเครื่องมือและอุปกรณ์ตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบใช้แสงที่ติดตั้งกับรถหน่วยตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบเคลื่อนที่ คันที่ 5 ซึ่งติดตั้ง ณ จุดพื้นที่ตรวจวัดมาบตาพุดเมืองใหม่ ตำบลมาบตาพุด อ.เมือง จ.ระยอง ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาปรากฏว่า เมื่อเปิดเครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อตรวจข้อมูลการตรวจวัดพบว่าข้อมูลได้หายไปโดยไม่ทราบสาเหตุตั้งแต่วันที่ 22 เมษายน 2547 เวลา 22.00 น. และพบว่าอุปกรณ์รับส่งแสง (EMITTER) ที่ติดตั้งอยู่บนหลังการรถหน่วยตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบเคลื่อนที่ คันที่ 5 แตกเสียหาย

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** คณะกรรมการ มีความเห็นว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นสันนิษฐานได้ว่า น่าจะเกิดจากการกระทำของบุคคลภายนอกที่มีเจตนาทำให้ทรัพย์สินเสียหายมากกว่าเจตนาลักทรัพย์ ความเสียหายที่เกิดขึ้นมิได้เกิดจากการกระทำของนาย น. เจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษแต่อย่างใด

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่ เพียงใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับอุปกรณ์รับแสงที่ติดตั้งอยู่บนหลังการรถหน่วยตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบเคลื่อนที่ คันที่ 5 นั้น มิได้เป็นเพราะการกระทำในปฏิบัติหน้าที่ของนาย น. เนื่องจากนาย น. ได้รับคำสั่งให้ไปดำเนินการตรวจเช็คสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศ โดยไม่ได้รับคำสั่งให้ดูแลทรัพย์สินดังกล่าวเป็นพิเศษแต่ประการใด และหน่วยตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบเคลื่อนที่คันดังกล่าวไม่มีเจ้าหน้าที่ทำงานอยู่เป็นประจำ เมื่อพิจารณาจาก



สถานที่ตั้งโดยรวมแล้วคาดว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้น น่าจะเกิดจากการกระทำของบุคคลภายนอกที่  
ต้องการจะก่อให้เกิดความเสียหาย พฤติการณ์ไม่ปรากฏว่านาย น. กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ  
อย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการเสียหาย จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

ถนอมศรี แก้วขอมดี ย่อ

เกื้อกูล ต้นวัฒนะ ตรวจ



คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เดือน พฤษภาคม 2548

สำนวนเลขที่ 11/48/2547 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง การทุจริตเงินรายรับสถานพยาบาล

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2543 ถึงเดือนมิถุนายน 2544 เงินรายรับของสถานพยาบาล โรงพยาบาล บ. ขาดบัญชีเป็นเงิน 1,208,929 บาท ผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดปรากฏว่า เรืออากาศโท ม. นายทหารรับ-จ่ายเงิน แผนกการเงิน ช่วยปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นนายทหารการเงินที่โรงพยาบาล บ. ในช่วงเวลาดังกล่าวนำเงินออกจ่ายโดยไม่ปรากฏหลักฐานการจ่ายนำหลักฐานการจ่ายเงินที่ได้มีการเบิกจ่ายเงินไปแล้วมาเป็นหลักฐานการจ่ายซ้ำ รับเงินสดมาแล้วนำออกจ่ายไม่หมด ตลอดจนปลอมใบนำฝากกับใบถอนเงินฝากเพื่อให้ยอดเงินในบัญชีรายรับและรายจ่ายสอดคล้องกัน ทำให้เงินขาดบัญชีเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วมีความเห็นว่าเรืออากาศโท ม. กระทำโดยจงใจทำให้เงินของทางราชการขาดบัญชี จึงต้องรับผิดชอบใช้เงินจำนวน 1,208,929 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ระเบียบกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยการบัญชีเงินรายรับของสถานพยาบาล พ.ศ. 2540 และระเบียบกองทัพอากาศ ว่าด้วย การเงิน พ.ศ.2530

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏดังนี้

1. เรืออากาศโท ม. ได้รับคำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการเป็นนายทหารการเงินโรงพยาบาล บ. มีหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลการเบิกจ่ายเงิน รับผิดชอบในการจ่ายเงินสดทั้งหมด ทำการบันทึกการจ่ายเงินโดยไม่หลักฐานการจ่าย และนำหลักฐานการจ่ายที่ได้จ่ายเงินไปแล้วนำมาเป็นหลักฐานการจ่ายซ้ำ รับเงินสดมาแล้ว นำออกจ่ายให้กับเจ้าหน้าที่ไม่หมด รับเงินสดมาแล้วไม่นำส่งฝากตามระเบียบของทางราชการ โดยนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว รวมทั้งปลอมใบนำฝากกับใบถอนเงินฝากเพื่อให้ยอดเงินในบัญชีรายรับและรายจ่ายสอดคล้องกัน พฤติการณ์ถือเป็นการอาศัยโอกาสในตำแหน่งหน้าที่กระทำทุจริต มิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ จึงต้องรับผิดชอบใช้เงินจำนวน 1,208,929 บาท



ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. นาวาอากาศโท ช. ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาล บ. ปลดอยให้มีการจ่ายเงินสดให้แก่บุคคลภายนอกเพื่อชำระหนี้ โดยไม่สั่งจ่ายเป็นเช็คขีดคร่อมในนามของเจ้าหน้าที่ ละเลยไม่ตรวจสอบให้จัดทำรายงานการเงินที่ต้องตรวจสอบประจำวัน ไม่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของเรืออากาศโท ม. ให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ จนเป็นช่องทางให้เรืออากาศโท ม. กระทำการเบียดบังเงินของทางราชการไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวเป็นระยะเวลานานเกินกว่า 1 ปี พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ แต่เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำ และความเป็นธรรมตามมาตรา 8 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 จึงให้นาวาอากาศโท ช. รับผิดชอบใช้เงินร้อยละ 75 ของเงินจำนวน 1,208,929 บาท คิดเป็นเงิน 906,696.75 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 และเนื่องจากการสอบสวนในเรื่องนี้ มิได้มีการสอบปากค่านาวาอากาศโท ช. จึงขอให้กองทัพอากาศสอบปากค่านาวาอากาศโท ช. ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ก่อนออกคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าเสียหาย

นพพร อุณาภาค      ย่อ  
มณีรัตน์ ณ ระนอง      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 7/24/2548

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง พนักงานเทศบาลตำบล พ. ทุจริตยกยอกเงิน

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างวันที่ 13 มีนาคม 2545 ถึงวันที่ 29 สิงหาคม 2546 นางสาว ว. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 5 ทำหน้าที่หัวหน้าหน่วยงานคลังเทศบาลตำบล พ. กระทำทุจริตโดยได้ปลอมลายมือชื่อผู้มีอำนาจสั่งจ่ายเช็คจำนวน 16 ฉบับ และได้ขีดฆ่าแก้ไขจำนวนเงินพร้อมทั้งลายมือชื่อผู้สั่งจ่ายปลอมกำกับตรงส่วนที่มีการขีดฆ่าแก้ไขในเช็คจำนวน 3 ฉบับ แล้วนำเช็คจำนวน 19 ฉบับดังกล่าวไปยื่นต่อธนาคาร อ. และยกยอกเงินตามเช็คดังกล่าวจำนวน 5,520,505.56 บาท ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** อยู่ระหว่างการพิจารณาของ ป.ป.ช.

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่านางสาว ว. ผู้ทุจริตต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายแก่ทางราชการเต็มจำนวน

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏดังนี้

1. นางสาว ว. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 5 ทำหน้าที่หัวหน้าหน่วยงานคลังได้ปลอมลายมือชื่อผู้มีอำนาจสั่งจ่ายเช็คจำนวน 16 ฉบับ และได้ขีดฆ่าแก้ไขจำนวนเงินพร้อมทั้งลายมือชื่อผู้สั่งจ่ายปลอมกำกับตรงส่วนที่มีการขีดฆ่าแก้ไขในเช็คจำนวน 3 ฉบับ แล้วได้นำเช็ค จำนวน 19 ฉบับดังกล่าวไปยื่นต่อธนาคาร อ. และยกยอกเงินตามเช็คดังกล่าวเป็นเงิน 5,520,505.56 บาท ไปเป็นของตนโดยทุจริต การกระทำความผิดมิใช่การปฏิบัติหน้าที่ นางสาว ว. จึงต้องรับผิดชอบใช้เงินจำนวนดังกล่าวแก่เทศบาลตำบล พ. ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539





2. นาย ธ. ตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล พ. มีหน้าที่ในการควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชาและนาย บ. ตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบล พ. ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 25 พฤษภาคม 2542 ถึงวันที่ 1 ธันวาคม 2545 นาย ว. ตำแหน่งนายช่างโยธา รักษาการแทนปลัดเทศบาล ตำบล พ. ตามคำสั่งเทศบาลตำบล พ. ที่ 123/2545 ลงวันที่ 2 ธันวาคม 2545 และคำสั่งที่ 96/2546 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2546 นาย บ. ตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบล พ. ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 16 มกราคม 2546 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2546 นาย ถ. ตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบล พ. ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2546 ซึ่งบุคคลดังกล่าวในฐานะปลัดเทศบาลมีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมการปฏิบัติราชการประจำของเทศบาลตำบล พ. ในด้านการเงินและงบประมาณมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมการรับและการเบิกจ่ายเงินควบคุมบัญชีรายงานและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับการรับจ่ายเงินและหนี้ ตรวจสอบเอกสาร รับจ่ายเงิน การขอเบิกเงินและการก่อหนี้ผูกพันเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่านางสาว ว. ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่จัดทำรายงานคงเหลือประจำวันตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 – 2546 ไม่จัดทำงบแสดงฐานะการเงินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 – 2546 เพื่อส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคตรวจสอบภายใน 90 วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ และส่งสำเนาให้ผู้ว่าราชการจังหวัด อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543 ข้อ 26 และข้อ 89 การที่นางสาว ว. ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นเวลานานและอาศัยช่องทางดังกล่าวทุจริตเงินของเทศบาลตำบล พ. ไปได้โดยง่าย แสดงให้เห็นว่า นาย ธ. นาย บ. นาย ว. นาย บ. นาย ถ. มิได้ควบคุมกำกับดูแลให้นางสาว ว. ปฏิบัติตามระเบียบการเงินทั้งมิได้มีการตรวจสอบการปฏิบัติอย่างใกล้ชิด เป็นเหตุให้นางสาว ว. กระทำทุจริต พุทธิการณ์ถือได้ว่า นาย ธ. นาย บ. นาย ว. นาย บ. นาย ถ. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่เทศบาลตำบล พ. ตามนัยมาตรา 8 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 โดยให้รับผิดชอบดังนี้

2.1 นาย ธ. ในฐานะนายกเทศมนตรีตำบล พ. รับผิดชอบใช้ร้อยละ 50 ของค่าเสียหาย 5,520,505.56 บาท คิดเป็นเงิน 2,760,252.70 บาท

2.2 นาย บ. ตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบล พ. ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 25 พฤษภาคม 2542 ถึงวันที่ 1 ธันวาคม 2545 ในขณะที่นาย บ. ดำรงตำแหน่ง นางสาว ว. ได้ปลอมลายมือชื่อผู้ส่งจ่ายเช็คและนำเช็ค



ไปยื่นที่ธนาคาร อ. เพื่อจ่ายเงินจำนวน 6 ฉบับ แล้วทูลุจริตย์ยกเงินตามเช็คไปจำนวน 1,420,809.95 บาท จึงให้ นาย บ. รับผิดกึ่งหนึ่งคิดเป็นเงิน 710,404.97 บาท

2.3 นาย ว. ตำแหน่งนายช่างโยธา รักษาการแทนปลัดเทศบาลตำบล พ. ตามคำสั่งที่ 123/2545 ลงวันที่ 2 ธันวาคม 2545 และคำสั่งที่ 96/2546 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2546 ในขณะที่นาย ว. รักษาการในตำแหน่ง นางสาว ว. ได้ปลอมลายมือชื่อผู้สั่งจ่ายเช็คและได้ขีดฆ่าแก้ไขจำนวนเงินพร้อมทั้งลงลายมือชื่อผู้สั่งจ่ายปลอมกำกับตรงส่วนที่มีการขีดฆ่าแก้ไขในเช็คและนำเช็คไปยื่นที่ธนาคาร อ. เพื่อจ่ายเงินจำนวน 4 ฉบับ แล้วทูลุจริตย์ยกเงินตามเช็คไปจำนวน 582,803.75 บาท จึงให้นาย ว. รับผิดกึ่งหนึ่งคิดเป็นเงิน 291,401.87 บาท

2.4 นาย บ. ตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบล พ. ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 16 มกราคม 2546 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2546 ในขณะที่นาย บ. ดำรงตำแหน่ง นางสาว ว. ได้ปลอมลายมือชื่อผู้สั่งจ่ายเช็คและได้ขีดฆ่าแก้ไขจำนวนเงินพร้อมทั้งลงลายมือชื่อผู้สั่งจ่ายปลอมกำกับตรงส่วนที่มีการขีดฆ่าแก้ไขในเช็คและนำเช็คไปยื่นที่ธนาคาร อ. เพื่อจ่ายเงินจำนวน 7 ฉบับ แล้วทูลุจริตย์ยกเงินตามเช็คไปจำนวน 2,476,401.86 บาท จึงให้นาย บ. รับผิดกึ่งหนึ่งคิดเป็นเงิน 1,238,200.93 บาท

2.5 นาย ถ. ตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบล พ. ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2546 ขณะที่นาย ถ. ดำรงตำแหน่ง นางสาว ว. ได้ปลอมลายมือชื่อผู้สั่งจ่ายเช็คและได้ขีดฆ่าแก้ไขจำนวนเงินพร้อมทั้งลงลายมือชื่อผู้สั่งจ่ายปลอมกำกับตรงส่วนที่มีการขีดฆ่าแก้ไขในเช็คและไปยื่นที่ธนาคาร อ. เพื่อจ่ายเงินจำนวน 2 ฉบับ แล้วทูลุจริตย์ยกเงินตามเช็คไปจำนวน 1,040,490 บาท จึงให้นาย ถ. รับผิดกึ่งหนึ่งคิดเป็นเงิน 520,245 บาท

อนึ่ง หากเทศบาลตำบล พ. ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนางสาว ว. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาย ธ. นาย บ. นาย ว. นาย บ. นาย ถ. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหายให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่ นาย ธ. นาย บ. นาย ว. นาย บ. นาย ถ. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดชอบและที่ได้ชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป



3. เห็นควรให้เทศบาลตำบล พ. ดำเนินการใช้สิทธิเรียกร้องเพื่อให้ธนาคาร อ.ชดใช้เงิน  
กรณีที่นางสาว ว. ปดอมและแก้ไขลายมือชื่อผู้ส่งจ่ายเช็คเพื่อเบิกออกจากบัญชีเงินฝากของเทศบาลฯ

อุเทน ยืนยัน ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 7/159/2548 (อนุฯ)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง การกำหนดราคากลางสัญญาจ้างก่อสร้างถนน ใช้ค่า FACTOR F ไม่ถูกต้อง

สรุปข้อเท็จจริง เทศบาลตำบล น. ได้ทำสัญญาจ้างเลขที่ 4/2545 ลงวันที่ 11 เมษายน 2545 โครงการก่อสร้างถนนลาดยางเคปซีล สายเทศบาลซอย 28 สัญญาจ้างเลขที่ 5/2545 ลงวันที่ 10 เมษายน 2545 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายเทศบาลซอย 2 และสัญญาจ้างเลขที่ 2/2545 ลงวันที่ 11 เมษายน 2545 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายเทศบาลซอย 5 แต่ปรากฏว่าเทศบาลตำบล น. ไม่ได้ใช้ตารางค่า FACTOR F ในการกำหนดราคากลางให้ถูกต้องตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่ สุด ที่ นร 0205/ว 199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544 ทำให้เทศบาล ตำบล น. ได้รับความเสียหาย โดยต้องจ่ายเงินค่าจ้างสูงกว่าราคากลางที่แท้จริงเป็นเงิน 199,197 บาท

ความเห็นพนักงานสอบสวน -

ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ พิจารณาแล้วเห็นว่า เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องจำนวน 4 ราย ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ ดังนี้

1. นาง พ. เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 4
2. นาย ส. นายช่างโยธา 4
3. นาย พ. ปลัดเทศบาล
4. นาย ธ. นายกเทศมนตรี

โดยให้บุคคลดังกล่าวรับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 91 ของค่าเสียหายจำนวน 199,197 บาท คนละส่วนคิดเป็นเงินคนละ 45,317.317 บาท

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ

ประเด็นที่ขอให้พิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า โครงการก่อสร้างถนนลาดยางเคบซีล สายเทศบาลชอย 28 ได้ประกาศสอบราคาตั้งแต่วันที่ 13 พฤศจิกายน 2544 กำหนดยื่นซองสอบราคาและเปิดซองในวันที่ 26 พฤศจิกายน 2544 และนายกเทศมนตรีอนุมัติให้บริษัท อ. เป็นผู้ดำเนินการตั้งแต่วันที่ 27 พฤศจิกายน 2544 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กสายเทศบาลชอย 26 ได้ประกาศสอบราคาตั้งแต่วันที่ 19 พฤศจิกายน 2544 กำหนดยื่นซองสอบราคาและเปิดซองในวันที่ 3 ธันวาคม 2544 และนายกเทศมนตรีอนุมัติให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด พ. เป็นผู้ดำเนินการตั้งแต่วันที่ 4 ธันวาคม 2544 และโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กสายเทศบาลชอย 5 ได้ประกาศสอบราคาตั้งแต่วันที่ 19 พฤศจิกายน 2544 กำหนดยื่นซองสอบราคาและเปิดซองในวันที่ 3 ธันวาคม 2544 และนายกเทศมนตรีอนุมัติให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด จ. เป็นผู้ดำเนินการ ตั้งแต่วันที่ 4 ธันวาคม 2544 แต่ต่อมาปรากฏว่า อำเภอ น. ได้มีหนังสือ ที่ 0918/921 ลงวันที่ 15 มีนาคม 2545 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง (ตารางค่า FACTOR F ของปี 2545 ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544) ได้ลงรับที่งานธุรการสำนักปลัดเทศบาล ลำดับที่ 356 เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2545 ซึ่งเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบล น. ที่เกี่ยวข้องทุกคนจะต้องทราบและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หนังสือฉบับดังกล่าว ดังนั้น การที่เทศบาลตำบล น. ได้ทำสัญญาจ้างโครงการก่อสร้างถนนลาดยางเคบซีล สายเทศบาลชอย 28 เป็นสัญญาจ้างเลขที่ 4/2545 ลงวันที่ 11 เมษายน 2545 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กสายเทศบาลชอย 2 เป็นสัญญาจ้างเลขที่ 5/2545 ลงวันที่ 10 เมษายน 2545 และโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กสายเทศบาลชอย 5 เป็นสัญญาจ้างเลขที่ 2/2545 ลงวันที่ 11 เมษายน 2545 โดยไม่ได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงค่า FACTOR F ที่คำนวณไว้เดิม ให้ถูกต้องตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544 ทำให้เทศบาลตำบล น. ต้องจ่ายเงินค่าจ้างสูงกว่าราคากลางที่แท้จริงเป็นเงิน 199,197 บาท

จากพฤติการณ์การกระทำดังกล่าว พิจารณาความรับผิดทางละเมิดได้ดังนี้

1. นาง พ. ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 4 เมื่ออำเภอ น. ได้มีหนังสือ ที่ 0918/921 ลงวันที่ 15 มีนาคม 2545 แจ้งหลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544 นาง พ. ในฐานะเจ้าหน้าที่พัสดุและเป็นผู้จัดทำสัญญาจ้างเสนอผู้มีอำนาจลงนาม จะต้องทำบันทึกเสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณยกเลิกการสอบราคาที่ได้ทำมาแล้วและจัดให้มีการสอบราคาใหม่ โดยใช้ค่า FACTOR F ให้ถูกต้องตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544 แต่นาง พ. หาได้ดำเนินการเช่นนั้นไม่ กลับได้ทำสัญญาจ้างตามที่ได้สอบราคาไว้เดิมเสนอ นาย พ. ปลัดเทศบาล เพื่อพิจารณา พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาง พ. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ



เมื่อพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำแล้ว จึงให้นาง พ.รับผิดคดีใช้ในอัตราร้อยละ 25 ของค่าเสียหายจำนวน 199,197 บาท คิดเป็นเงิน 49,799.25 บาท ตามนัยมาตรา 8 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. นาย พ. ตำแหน่งปลัดเทศบาล มีหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องของสัญญาจ้างก่อนที่จะเสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาลงนาม เมื่ออำเภอ น. ได้มีหนังสือ ที่ 0918/921 ลงวันที่ 15 มีนาคม 2545 แจ้งหลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544 นาย พ. จะต้องนำเรื่องเสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณยกเลิกการสอบราคาที่ได้ทำมาแล้วและจัดให้มีการสอบราคาใหม่ โดยใช้ค่า FACTOR F ให้ถูกต้องตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544 แต่นาย พ. หาได้ดำเนินการเช่นนั้นไม่ กลับตรวจสอบสัญญาที่นาง พ. เสนอแล้วเสนอสัญญาจ้างต่อนายกเทศมนตรีเพื่อลงนาม พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย พ. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ เมื่อพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำแล้ว จึงให้ นาย พ. รับผิดคดีใช้ในอัตราร้อยละ 25 ของค่าเสียหายจำนวน 199,197 บาท คิดเป็นเงิน 49,799.25 บาท ตามนัยมาตรา 8 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

3. นาย ข. ตำแหน่งนายกเทศมนตรี เป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้าง ตามที่นาย พ. เสนอทั้งที่ก่อนที่นาย ข. จะลงนามในสัญญา อำเภอ น. ได้มีหนังสือ ที่ 0918/921 ลงวันที่ 15 มีนาคม 2545 แจ้งหลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544 ซึ่งนาย ข. ในฐานะผู้มีอำนาจสั่งการจะต้องสั่งยกเลิกการสอบราคาที่ได้ทำมาแล้ว และสั่งให้มีการสอบราคาใหม่โดยใช้ค่า FACTOR F ให้ถูกต้องตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544 แต่นาย ข. หาได้ดำเนินการเช่นนั้นไม่ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงนาย ข. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ เมื่อพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำแล้ว จึงให้ นาย ข. รับผิดคดีใช้ในอัตราร้อยละ 25 ของค่าเสียหายจำนวน 199,197 บาท คิดเป็นเงิน 49,799.25 บาท ตามนัยมาตรา 8 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

4. นาย ส. ตำแหน่งนายช่างโยธา 4 มีหน้าที่ประมาณราคากลางงานก่อสร้างตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา ย่อมเป็นผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงในเรื่องหลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งจะต้องทราบและเข้าใจหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นอย่างดี เมื่ออำเภอ น. ได้มีหนังสือ ที่ 0918/921 ลงวันที่ 15 มีนาคม 2545 แจ้งหลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ตามหนังสือสำนัก



เลขานุการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544 ก่อนที่เทศบาลตำบล น. ทำสัญญาจ้าง นาย ส. ในฐานะผู้เกี่ยวข้องในการคำนวณราคากลาง จะต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบว่าได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้างดังกล่าวเพื่อดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องต่อไป แต่นาย ส. หาได้ดำเนินการเช่นนั้นไม่ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ส. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ เมื่อพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำแล้ว จึงให้นาย ส. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 25 ของค่าเสียหายจำนวน 199,197 บาท คิดเป็นเงิน 49,799.25 บาท ตามนัยมาตรา 8 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อุเทน ยืนยัน ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 11/179/2548 (อนุฯ)

ประเภทสำนวน ทรัพย์ลินเสียหาย

เรื่อง รอยนต์หมายเลขทะเบียน พร-2127 กรุงเทพมหานคร ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2547 เวลาประมาณ 14.00 น. นาย ส. ลูกจ้างประจำ ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ ได้ขับรถยนต์หมายเลขทะเบียน พร-2127 กรุงเทพมหานคร ของกรม พ. ไปปฏิบัติราชการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเพื่อ ไปขนวัสดุและครุภัณฑ์จากศูนย์จังหวัดนครราชสีมา พร้อมกับไปรับนักจิตวิทยาซึ่งไปอบรมอยู่ที่จังหวัดนครราชสีมา โดยมีนาย ม. ร่วมเดินทางไปด้วย เมื่อถึงบริเวณทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 226 ถนนสายบุรีรัมย์-นครราชสีมา อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ นาย ส. ขับรถยนต์ด้วยความเร็ว 80-100 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ได้มีรอยนต์กระบะส่วนบุคคลไม่ทราบเลขทะเบียน และคนขับ วิ่งแซงรถยนต์บรรทุก 6 ล้อ และรถยนต์บรรทุก 10 ล้อ เข้ามาในช่องทางจราจรของนาย ส. อย่างกระชั้นชิด นาย ส. จึงได้หักพวงมาลัยรถยนต์หลบรถยนต์กระบะส่วนบุคคลดังกล่าวอย่างกะทันหัน ทำให้รถยนต์แลบลงไหล่ทางไปเฉี่ยวชนต้นไม้ต้นแรก และไปชนต้นไม้ต้นที่ 2 ต้นที่ 3 ล้มและหัก จากนั้นรถยนต์ได้หยุดในลักษณะหงายท้องเป็นเหตุให้นาย ส. และนาย ม. ผู้โดยสารร่วมไปด้วยได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย รอยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 97,550 บาท นาย ม. ไม่ตั้งใจเรียกค่าสินไหมทดแทนหรือดำเนินคดีอาญาใดๆ

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** บันทึกไว้เป็นหลักฐาน

**ความเห็นคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า นาย ส. ได้ขับรถยนต์ราชการไปราชการตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาโดยชอบขณะขับรถยนต์ไม่ได้ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ไม่ได้ขับรถยนต์ออกนอกเส้นทาง ไม่ได้กระทำนอกหน้าที่ถือว่ากระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เมื่อไปถึงสถานที่เกิดเหตุ สภาพถนนแบ่งเป็น 2 ช่องจราจร ความกว้าง 8 เมตร ลักษณะทางตรง ได้มีรถยนต์กระบะส่วนบุคคลสีขาวไม่ทราบเลขทะเบียนและคนขับวิ่งแซงรถยนต์บรรทุก 6 ล้อ และ 10 ล้อสวนทางมาในช่องทางจราจรของนาย ส. ในระยะกระชั้นชิดนาย ส. จึงได้หักพวงมาลัยรถยนต์หลบรถยนต์คันที่สวนทางมาดังกล่าว ซึ่งหากไม่หลบจะต้องเกิดการชนประสานงากันอย่างแน่นอน ทำให้รถยนต์เสียหลักไม่สามารถบังคับรถยนต์ได้ ชนต้นไม้พริกคว่ำได้รับความเสียหาย ถือว่าไม่ได้กระทำไปโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อและได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้วตามวิสัยและพฤติการณ์ทั่วไปของบุคคลในภาวะเช่นนั้น แต่เมื่อพิจารณาจากสภาพความเสียหายของรถยนต์ที่เกิดขึ้นกับคำให้การของนาย ส. ว่า ขับรถยนต์ด้วยความเร็วประมาณ 80-90 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ไม่น่าจะเหมาะสมมากนักและเชื่อว่าน่าจะใช้ความเร็วมากกว่า 100 กิโลเมตรต่อชั่วโมง จึงถือว่านาย ส.มีส่วนประมาทอยู่บ้างในส่วนของ การขับรถยนต์ด้วยความเร็ว แต่ไม่ถือว่าเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ประกอบกับพนักงานสอบสวนไม่ได้ดำเนินคดีกับนาย ส. ในข้อหาขับรถยนต์ด้วยความประมาท เนื่องจากเห็นว่าเป็นความผิดเล็กน้อยเพียงว่ากล่าวตักเตือนเท่านั้น นาย ส. จึงไม่ต้องรับผิดชอบในส่วนชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 มาตรา 8





**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** กรม พ. พิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2547 เวลาประมาณ 14.00 น. รถยนต์หมายเลขทะเบียน พร-2127 กรุงเทพมหานคร ของกรม พ. มีนาย ส. เป็นพนักงานขับรถยนต์ ประสบอุบัติเหตุชนต้นไม้พลิกคว่ำ ขณะเดินทางไปปฏิบัติราชการ เป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 97,550 บาท โดยขณะเดินทางถึงบริเวณบ้านหนองกระทิงได้มีรถยนต์กระบะส่วนบุคคลสีขาวไม่ทราบหมายเลขทะเบียนและชื่อคนขับ วิ่งแซงรถยนต์บรรทุกหกล้อและสิบล้อสวนทางเข้ามาในช่องทางจราจรของนาย ส. ในระยะกระชั้นชิด นาย ส. จึงได้หักพวงมาลัยรถยนต์หลบรถยนต์ที่สวนทางมาดังกล่าว ทำให้รถยนต์ของทางราชการแล่นลงไหล่ทางชนต้นไม้พลิกคว่ำ เมื่อพิจารณาจากสภาพความเสียหายของรถยนต์ราชการ น่าเชื่อว่านาย ส. ขับรถยนต์โดยใช้ความเร็วสูง ประกอบกับสภาพถนนเป็นเส้นทาง 2 ช่องจราจร นาย ส. จึงควรใช้ความระมัดระวังในการขับขี่รถยนต์มากกว่าปกติแต่นาย ส. หาได้กระทำเช่นนั้นไม่ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ส. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งการกระทำ รวมทั้งความเป็นธรรมแห่งกรณีและผู้ขับขี่รถยนต์กระบะที่วิ่งสวนทางมามีส่วนประมาทด้วยเช่นกัน จึงให้นาย ส. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหายจำนวน 97,550 บาท คิดเป็นเงิน 48,775 บาท ตามนัยมาตรา 8 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

อรนิติ์ เหลืองโรจนกุล ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 11/181/2548 (อนุฯ)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง การจัดซื้อถังรองรับขยะของเทศบาลนคร น. ไม่เป็นไปตามระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** เทศบาลนคร น. จัดซื้อถังรองรับขยะประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2546 จากห้างหุ้นส่วนจำกัด พ. ไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยการจัดซื้อครั้งนี้เทศบาลนคร น. ใช้วิธีการสอบราคา เนื่องจากวงเงินงบประมาณไม่เกิน 2 ล้านบาท มีการเปิดประกาศที่สำนักงานเทศบาลและประกาศเชิญชวนไปยังผู้ขายจำนวน 5 ราย มีผู้มาขอซื้อเอกสาร 3 ราย มีผู้ยื่นซองเสนอราคา 2 ราย และเทศบาลนคร น. พิจารณาจัดซื้อจากห้างหุ้นส่วนจำกัด พ. โดยมีได้เปรียบเทียบราคาที่จัดซื้อครั้งนี้กับการจัดซื้อในปีงบประมาณ พ.ศ.2544 ซึ่งมีราคาต่ำกว่าจำนวน 50 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่า ราคาจัดซื้อถังรองรับขยะในครั้งนี้นี้กับปีงบประมาณ พ.ศ.2544 มีราคาแตกต่างกันเพียง 50 บาท ต่อหน่วย ซึ่งเมื่อคำนึงถึงดัชนีค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีแล้ว ราคาที่แตกต่างกันนั้นเป็นราคาที่เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ประกอบกับถังรองรับขยะมีใบรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และมีระยะเวลารับประกัน 1 ปี จึงเป็นการเหมาะสมกับราคาที่จัดซื้อในครั้งนี้แล้ว

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

**ความเห็นคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เทศบาลนคร น. จัดซื้อถังรองรับขยะจากห้างหุ้นส่วนจำกัด พ. โดยวิธีสอบราคาซึ่งการจัดซื้อดังกล่าว ไม่ได้มีการเปรียบเทียบกับราคาที่เคยจัดซื้อในรอบ 2 ปีงบประมาณหลังสุด จึงเป็นการจัดซื้อที่ไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 20 (3) ทำให้เทศบาลนคร น. จัดซื้อถังรองรับขยะสูงกว่าราคาที่เคยจัดซื้อเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ.2544 เป็นเงิน 50 บาทต่อหน่วย แต่เมื่อคำนึงถึงดัชนีค่าครองชีพผู้บริโภคที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี ประกอบกับคุณสมบัติของถังรองรับขยะที่จัดซื้อในครั้งนี้ใช้วัสดุเกรด A และมีใบรับรอง



มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จึงเป็นการจัดซื้อที่สมเหตุสมผล กรณีถือได้ว่าทางราชการยังไม่ได้รับ  
ความเสียหาย จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบ

อนึ่ง การจัดซื้อถึงรองรับระยะในครั้งนี้ใช้วัสดุเกรด A ซึ่งห้างหุ้นส่วนจำกัด พ. ผู้ขาย อ้างว่า  
มีระยะเวลาประกัน 2 ปี แต่เทศบาลนคร น. ทำสัญญาซื้อขายโดยกำหนดระยะเวลาประกัน 1 ปี  
ดังนั้น หากปรากฏว่าเกิดความเสียหายภายหลังระยะเวลาประกัน 1 ปี (ภายใน 2 ปี ตามที่ห้างฯ อ้าง)  
และไม่สามารถเรียกค่าเสียหายจากผู้ขายได้ จะต้องพิจารณาความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อไป

สุเมศ กาญจนโรจน์ ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 11/182/2548 (อนุฯ)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง การใช้จ่ายเงินของโรงเรียน น. ไม่เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 14 จังหวัดนครศรีธรรมราช เข้าทำการตรวจสอบกรณีมีผู้กล่าวหาว่า ผู้อำนวยการโรงเรียน น. ทุจริตเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินงบประมาณ และเงินรายได้ต่างๆ ของโรงเรียน ปรากฏข้อเท็จจริงว่า การก่อสร้างบ้านพักนักการศึกษา โรงแบบแฟลตโดยไม่ได้ติดตั้งราวเหล็กหุ้มพลาสติกที่พนักบันไดและไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการในสัญญา และการดำเนินการจัดทำเอกสารเรียนแบบ 216 ค. ใช้สีเกินกว่าที่สำนักงานโยธาธิการจังหวัด ต. กำหนดได้ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงิน 175,360 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน –**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** พิจารณาแล้วเห็นว่า

1. กรณีราวบันได การเปลี่ยนแปลงโดยไม่ได้ติดตั้งราวบันไดเหล็ก แต่ให้ผู้รับจ้างกันผนังห้องใต้ถุนอาคารโดยการก่ออิฐฉาบปูน 1 ห้อง เป็นอำนาจที่ผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจเปลี่ยนแปลงได้และเป็นการกระทำที่ราชการได้ประโยชน์ มิได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการแต่อย่างใด เพียงแต่เป็นการไม่จัดทำเอกสารประกอบให้ถูกต้องตามระเบียบเท่านั้น จึงไม่ต้องมีผู้ใดรับผิดชอบค่าเสียหาย

2. กรณีเงินส่วนที่เหลือจากการทำสีไปถมดินสนามและซื้อคอมพิวเตอร์ เป็นเงินจำนวน 158,670 บาท นั้น รับฟังได้ว่านาย พ. ซึ่งขณะนั้นรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน น. ได้ไปดำเนินการดังกล่าวจริง แต่เป็นการกระทำโดยสำคัญผิดคิดว่าสามารถกระทำได้ ซึ่งเป็นความสำคัญผิดที่เกิดจากความประมาทที่ไม่ศึกษาระเบียบเกี่ยวกับการเงินการคลังให้ถ่องแท้ แต่มิใช่ เกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบเช่นกันซึ่งในส่วนของการกระทำผิดระเบียบเกี่ยวกับการเงินการคลังนั้นกรม ส. ได้ดำเนินการทางวินัยแล้ว

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** สำนักงาน ส. จังหวัด ต. พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์พัฒนาโรงเรียนและมีได้นำทรัพย์สินไปเป็นของตนเอง จึงไม่เป็นการละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 และที่แก้ไขเพิ่มเติม



**ความเห็นคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนพิจารณาได้ดังนี้

1. กรณีการก่อสร้างบ้านพักภารโรงแบบเฟลต ราวเหล็กขนาด 2 หุน X 2 นิ้ว ฝ้าหุ้มพลาสติก ชั้นที่ 2,3 ไม่ได้ติดตั้งนั้น ปรากฏข้อเท็จจริงว่าโรงเรียน น. ได้ตกลงแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดในสัญญา ก่อสร้างโดยให้ผู้รับจ้างทำการก่อสร้างกันห้องใต้ถุนบ้านพักด้วยการก่ออิฐฉาบปูนจำนวน 1 ห้อง แทนการ ติดตั้งราวเหล็กบันไดชั้น 2,3 เห็นว่า เป็นอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นคู่สัญญาสามารถทำการแก้ไข เปลี่ยนแปลงข้อกำหนดในสัญญาได้ เพียงแต่ปฏิบัติโดยบกพร่องที่ไม่ทำบันทึกลงแก้ไขแนบท้ายสัญญาเดิม ประกอบกับมูลค่าของห้องที่ทำการก่อสร้างแทนราวเหล็กบันไดหุ้มพลาสติกมีมูลค่าแพงกว่า และทางราชการ ได้รับประโยชน์จากการใช้ห้องดังกล่าวมาโดยตลอด ไม่ปรากฏว่าทางราชการได้รับความเสียหาย จึงไม่มี ผู้ใดต้องรับผิด

2. กรณีนำเงินส่วนที่เหลือจากการขายที่ดินจำนวน 158,670 บาท ไปจัดซื้อคอมพิวเตอร์ และ จ่ายค่าจ้างถมดินสนามโรงเรียนนั้น เห็นว่า โรงเรียน น. ได้รับงบประมาณประจำปี 2540 เพื่อปรับปรุง พัฒนาโรงเรียนและทำสื่อการเรียนแบบ 216 ก จำนวน 400,000 บาทโดยโรงเรียน น. ได้นำเงิน งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไปจ่ายตามโครงการจำนวน 379,990 บาท และนาย พ. กล่าวอ้างว่ามีเงินที่เหลือ จากการนำสีไปขายคืนร้านค้าจำนวน 158,670 บาท แต่สำนักงานโยธาธิการจังหวัด ต. คิดคำนวณจาก สีที่เหลือแล้วเป็นเงิน 175,360 บาท โดยไม่ได้นำเงินจำนวนดังกล่าวส่งเข้าเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมาย และระเบียบของทางราชการ แต่กลับนำไปใช้จ่ายค่าจ้างถมดินบริเวณสนาม โรงเรียนและจัดซื้อ คอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นการนำเงินในส่วนที่เหลือในหมวดค่าตอบแทนใช้สอย และวัสดุไปใช้จ่ายในหมวด ค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นการใช้จ่ายเงินโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัติวิธีการ งบประมาณ พ.ศ.2502 และที่แก้ไขเพิ่มเติม นาย น. จึงต้องรับผิดชอบใช้เงินคืนแก่ทางราชการ แต่โดยที่ไม่มี พยานเอกสารหลักฐานใดยืนยันว่ามีเงินคงเหลือจากการนำสีไปขายคืนร้านค้าจำนวน 158,670 บาท ดังนั้น นาย พ. จึงต้องใช้เงินคืนตามจำนวนที่สำนักงานโยธาธิการจังหวัด ต. คิดคำนวณได้เป็นเงิน 175,360 บาท

แต่อย่างไรก็ดี เมื่อโรงเรียน น. ได้นำเงินจำนวนดังกล่าวไปใช้จ่ายค่าจ้างถมดินและจัดซื้อ คอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในกิจการของโรงเรียนแล้ว ในชั้นนี้ ขอให้สำนักงาน ค. ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการทางการเงินพิจารณาอนุมัติการใช้เงินลักษณะดังกล่าวให้ถูกต้อง ซึ่งหากคณะกรรมการประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการทางการเงินอนุมัติให้ดำเนินการได้ ก็ให้คืนเงิน จำนวนดังกล่าวให้แก่ นาย พ. ต่อไป

สุรเชษฐ สุขจิตร ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 12/185/2548

ประเภทสำนวน โจรกรรม

เรื่อง ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ม. ถูกโจรกรรม

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2546 นาง ศ. ตำแหน่งแม่บ้านได้เข้าไปทำความสะอาดห้องพักของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว. พบว่าห้องดังกล่าวมีการรื้อค้นของกระจุกกระจายจึงได้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบและได้ตรวจสอบพบว่าอุปกรณ์ชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ในห้อง EA 401 ชั้น 4 ได้สูญหายไป และพบร่องรอยของคนร้ายปีนต้นไม้ขึ้นไปท่อน้ำต่างชั้นที่ 2 บริเวณติดกันศาลแล้วปีนขึ้นไปยังชั้น 4 ซึ่งเป็นห้องพักของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว. ซึ่งอยู่ติดกับกันศาล เนื่องจากพบรอยเท้าติดอยู่บนเก้าอี้นวมที่อยู่ติดกับหน้าต่างภายในห้องพักของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว. ซึ่งปกติหน้าต่างดังกล่าวมิได้ล็อกเพราะกลอนชำรุดและอาจารย์ผู้เป็นเจ้าของห้องไม่ทราบมาก่อนเนื่องจากเพิ่งกลับจากศึกษาต่อและห้องดังกล่าวไม่มีคอมพิวเตอร์แต่อย่างใด แล้วเข้าไปยังห้อง EA 401 ถอดชิ้นส่วนของคอมพิวเตอร์ (RAM และ HARD DISK) แล้วประกอบฝาครอบไว้เหมือนเดิม โดยคาดว่าคนร้ายได้นำอุปกรณ์ดังกล่าวลงมายังชั้น 2 แล้วปีนต้นไม้ลงมาเพื่อนำอุปกรณ์ดังกล่าวออกจากอาคารไป เนื่องจากไม่มีการปิดล็อกประตูระหว่างชั้น 2,3 และ 4 ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่าหน้าต่างบริเวณที่ติดกับกันศาลชั้น 2 ได้เปิดทิ้งไว้ สำหรับการเข้าออกอาคารนั้น อาจารย์ทุกท่านจะมีกุญแจเข้า – ออกห้องพักและเข้า - ออกอาคารกันทุกท่าน

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** เนื่องจากจับตัวผู้กระทำความผิดได้ทั้งหมด 5 คน เห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาทั้งหมด

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เจ้าหน้าที่บุคลากรนักศึกษาของภาควิชาเทคโนโลยีทางอาหารได้มีการป้องกันดูแลรักษาทรัพย์สินเป็นอย่างดีแล้ว โดยมีการปิดล็อกกุญแจประตูหลักและทางเข้าออกอาคารทุกครั้ง ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ เข้าใจว่าคนร้ายน่าจะคอยจังหวะที่จะโจรกรรม จึงไม่มีผู้ใดรู้เห็นเหตุการณ์ได้ ความบกพร่องกรณีนี้น่าจะอยู่ที่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ซึ่งหากใช้ความระมัดระวังสอดส่องดูแลอย่างจริงจัง เหตุดังกล่าวก็ไม่อาจเกิดขึ้นได้

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามหลักฐานแล้วเห็นว่า อุปกรณ์ชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์จำนวน 3 เครื่องของมหาวิทยาลัย ม. ถูกโจรกรรม โดยทราบเหตุแห่งการสูญหาย เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2546 เชื่อว่าคนร้ายได้อาศัยต้นไม้เป็นช่องทางในการขึ้น – ลง ไปบนตัวอาคาร ชั้น 2 บริเวณติดกันศาล แล้วปีนขึ้นไปยังชั้น 4 ห้อง EA 401 และทำการถอดชิ้นส่วนของเครื่องคอมพิวเตอร์ออกมาแล้วประกอบฝา CPU ไว้เหมือนเดิม ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ของภาควิชาการเทคโนโลยีทางอาหารได้ใช้มาตรการป้องกัน ดูแลรักษาทรัพย์สิน ของทางราชการ เป็นอย่างดีแล้ว โดยมีการถือคกุญแจประตูทางเข้า – ออกอาคารทุกครั้งเมื่อปฏิบัติหน้าที่เสร็จแล้ว ทั้งได้มีการแจ้งไปยังฝ่ายพัสดุเพื่อซ่อมแซมหน้าต่างที่ชำรุดแล้วแต่ยังมิได้มีการซ่อมแซม ดังนั้นความเสียหายที่เกิดขึ้นจึงถือว่าเป็นเกิดจากความประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่พัสดุ แต่มิได้เกิดจากการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

เบญจวรรณ ฝ่ายทอง ย่อ  
เกื้อกุล ต้นวัฒนธรรม ตรวจ



สำนวนเลขที่ 12/188/2548

ประเภทสำนวน เงินขาดบัญชี

เรื่อง เงินขาดบัญชีในงวดปีงบประมาณ 2542 ของเทศบาลตำบล ม.

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 13 ได้ทำการตรวจสอบบัญชีของสุขาภิบาลและเทศบาลตำบล ม. งบปี 2541 – 2542 พบเงินขาดบัญชีเป็นเงินจำนวน 252,576.90 บาท โดยพฤติการณ์ที่ทำให้เกิดความผิดพลาดทางด้านกรบัญชีและการเงิน เนื่องจากขาดการควบคุมภายในโดยไม่มีประสิทธิภาพของคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน และคณะกรรมการรับ-จ่ายเงินประจำวันซึ่งไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้ครบถ้วนตามระเบียบ และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่บันทึกรับ-จ่ายเงินประจำวัน เป็นผู้ตรวจสอบรายรับ-จ่ายเงินประจำวันด้วย จึงเป็นจุดอ่อนให้นาง ว. เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 4 ทุจริตนำเงินไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว โดยนาง ว. มีหน้าที่ตรวจสอบจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่จัดเก็บนำส่ง พร้อมหลักฐานแต่กลับไม่บันทึกรายการรายรับเงินผลประโยชน์หรือเก็บเงินนอกงบประมาณในบัญชีเงินสด หรือแสดงยอดรับเงินในบัญชีเงินสด หรือแสดงยอดรับเงินต่ำกว่าหลักฐานหรือแสดงยอดยกมากไปผิดพลาด หรือแสดงยอดรายจ่ายในบัญชีเงินสดโดยไม่มีหลักฐาน (ฎีกา) ให้ตรวจสอบ

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** ได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณา

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า นาง ว. เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 4 มีหน้าที่บันทึกรายการในบัญชีเงินสดทะเบียนต่าง ๆ นำเงินรายได้ฝากธนาคารบัญชีสุขาภิบาลและเทศบาลตำบล ม. ทำฎีกาเบิกจ่ายเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ และเบิกจ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่ตามฎีกาเบิกจ่ายเงิน แต่กลับบันทึกในรายการบัญชีเงินสด โดยไม่เป็นไปตามหลักฐานและข้อเท็จจริง บันทึกในรายการจ่ายเงินโดยไม่มีฎีกาเบิกจ่ายเงินให้ตรวจสอบ และได้ให้การยอมรับกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 13 ว่าตนเองได้นำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว ซึ่งแม้จะให้การปฏิเสธกับคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด แต่จากการสอบปากคำผู้บังคับบัญชาก็ได้ชี้แจงว่า ได้ตรวจสอบหลักฐานและแนะนำให้นาง ว. ดำเนินการให้ถูกต้องหลายครั้ง และจากการให้ปากคำของบุคคลที่เกี่ยวข้องก็ให้การว่าไม่ทราบคำสั่งแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ จึงเชื่อได้ว่านาง ว. มีพฤติกรรมน่าเชื่อว่าเป็นผู้กระทำการทุจริต และสมควรได้รับโทษแต่เพียงผู้เดียว

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่





**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินของสุขาภิบาล พ.ศ. 2531 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่า

1) นาง ว. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 4 มีหน้าที่ตรวจสอบจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่จัดเก็บนำส่งพร้อมหลักฐาน แต่ไม่บันทึกรายการรายรับเงินผลประโยชน์หรือเก็บเงินนอกงบประมาณในบัญชีเงินสด หรือแสดงยอดรับเงินในบัญชีเงินสด หรือแสดงยอดรับเงินต่ำกว่าหลักฐาน หรือแสดงยอดยกมากไปผิดพลาด หรือแสดงยอดรายจ่ายในบัญชีเงินสด โดยไม่มีหลักฐานการเบิกจ่าย (ฎีกา) ให้ตรวจสอบรวมถึงนาง ว. ได้ให้การรับสารภาพกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 13 ว่าตนเองได้นำเงินไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นการกระทำโดยทุจริตมิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ นาง ว. จึงต้องรับผิดเต็มจำนวน 252,576.90 บาท ตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ประกอบกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

2) นาย น. ในฐานะปลัดสุขาภิบาลเห็นว่า เมื่อเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 4(นาง ว.)ได้จัดทำรายงานทางบัญชีเกี่ยวกับการเงินของสุขาภิบาล เสนอต่อปลัดสุขาภิบาลเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบซึ่งนาย น. ได้ทำการตรวจสอบพบว่า มีการลงบัญชีสับสนและ ไม่ได้จัดทำบัญชีให้เป็นปัจจุบันได้มีการทักท้วงและให้เจ้าหน้าที่การเงินนำบัญชีกลับไปดำเนินการใหม่ให้ถูกต้อง แต่นาย น. ในฐานะผู้บังคับบัญชา กลับมิได้เร่งรัดติดตามทวงถามหรือพิจารณาโทษกับนาง ว. เป็นเหตุให้เงินขาดบัญชีหลายครั้ง พฤติการณ์เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่เมื่อพิจารณาถึงเหตุแห่งความเป็นธรรมแล้ว ให้นาย น. รับผิดชอบร้อยละ 50 ของเงินจำนวน 48,505.50 บาท คิดเป็นเงิน 24,252.75 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

3) นาย ป. ในฐานะปลัดเทศบาล ได้ทำการเรียกหลักฐานเกี่ยวกับการเงินมาตรวจสอบความถูกต้อง แต่นาง ว. ไม่มีหลักฐานให้ตรวจสอบ ทั้งที่มีการเรียกตรวจสอบ ด้วยวาจาและลายลักษณ์อักษรแล้วแต่ก็ยังไม่มีให้ตรวจ จึงไม่ยอมลงนามในบัญชีเงินสดที่เหลือ แต่ได้ทำการตรวจสอบเงินสดที่เข้ามาเป็นประจำ โดยนาย ป. ในฐานะผู้บังคับบัญชา มิได้เร่งรัดติดตามทวงถาม หรือพิจารณาโทษกับนาง ว. เป็นเหตุให้เงินขาดบัญชีหลายครั้ง พฤติการณ์เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่เมื่อพิจารณาถึงเหตุแห่งความเป็นธรรมแล้ว ให้นาย ป. รับผิดชอบร้อยละ 50 ของเงินจำนวน 204,071.40 บาท คิดเป็นเงิน 102,035.70 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ในส่วน of คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน คณะกรรมการเก็บรักษาเงินชั่วคราว คณะกรรมการรับ-จ่ายเงินประจำวัน ได้ทำการตรวจสอบการเงินของสุขาภิบาลและเทศบาลตำบล ม. แล้วแต่ยังไม่ครบถ้วนตามที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ เนื่องจากเป็นการตรวจสอบเป็นครั้งคราวและไม่เป็นไปตามหลักการตรวจสอบภายใน โดยแต่งตั้งเจ้าหน้าที่บันทึกการรับ-จ่ายประจำวัน เป็นผู้



ตรวจสอบรายรับ-จ่าย ประจำวัน จึงเป็นช่องทางให้นาง ว. อาศัยช่องว่างของคำสั่งกระทำการทุจริต และในการตรวจสอบเมื่อคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ได้ตรวจสอบหลักฐานแล้วว่าเงินที่คงเหลือตรงกับหลักฐานที่ลงชื่อไว้หรือบางกรณีพบเหตุสงสัยก็มีได้ลงนาม แต่ให้เจ้าหน้าที่กลับไปจัดทำมาให้ถูกต้อง ความเสียหายดังกล่าวมีส่วนมาจากความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ด้วย กรณีจึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อ แต่ไม่ถึงระดับประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

วรวิมล เขียวอรุณ ย่อ

เกื้อกูล ตันวิฒนะ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 13/172/2548

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รอยนต์เก็บขนมูลฝอยหมายเลขทะเบียน 1 ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** รอยนต์เก็บขนมูลฝอยหมายเลขทะเบียน 1 มีนาย อ.เป็นพนักงานขับรถรอยนต์ประสบอุบัติเหตุชนเสาไฟฟ้าขณะออกปฏิบัติหน้าที่

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด** การที่นาย อ. ขับรอยนต์เก็บขนมูลฝอยผัดเลน ย่อมถือเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างชัดแจ้ง แต่โดยพฤติการณ์ที่เคยปฏิบัติมาในการที่รอยนต์เก็บขนมูลฝอยขับย้อนเลนซ้ำๆ เพื่อสะดวกในการเก็บมูลฝอย โดยเปิดไฟสัญญาณในระหว่างเวลาตีหลังเที่ยงคืนไม่ค่อยมีรถ เป็นความประมาทเลินเล่อแต่ยังไม่ถึงขั้นร้ายแรง

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เทศบาลนคร น. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า ขณะที่นาย อ. พนักงานขับรถรอยนต์เก็บขนมูลฝอยหมายเลขทะเบียน 1 ปฏิบัติหน้าที่ขับรถรอยนต์เพื่อเก็บขนมูลฝอยตามทางเท้าริมถนน โดยขับรถสวนทางเดินรถ ได้มีรถจักรยานยนต์ประมาณ 40-50 คัน ขับมาด้วยความเร็วและเพื่อหลีกเลี่ยงมิให้เกิดการเฉี่ยวชน นาย อ. จึงได้หักหลบ เป็นเหตุให้รอยนต์เก็บขนมูลฝอยเสียหลักชนเสาไฟฟ้า จากผลการสอบสวนปรากฏว่า นาย อ. ขับรถสวนทางเดินรถอันเป็นการกระทำผิดพระราชบัญญัติจราจรทางบกเป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุ และเมื่อพิจารณาสภาพของรอยนต์เก็บขนมูลฝอยที่มีความเสียหายมาก เชื่อว่านาย อ. ขับรถด้วยความเร็ว พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย อ. จึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหาย เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมจึงให้รับผิดชอบร้อยละ 75 คิดเป็นเงิน 77,100 บาท ตามมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

สิริพร วิเศษโพธิ์ศรี ย่อ

มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 22/80/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง รอยนต์หมายเลขทะเบียน กข-5555 สมุทรสาคร ประสบอุบัติเหตุพลิกคว่ำ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2546 เวลาประมาณ 14.30 น. นาย ย. ตำแหน่ง เจ้าพนักงานปกครอง ที่ทำการปกครองจังหวัด ปฏิบัติหน้าที่ขับรถยนต์ประจำตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัด หมายเลขทะเบียน กข-5555 สมุทรสาคร ประสบอุบัติเหตุพลิกคว่ำ บนถนนสายกาญจนบุรี-ศรีสวัสดิ์ บริเวณหน้าศาลเจ้าพ่อเขาชนไก่ ตำบลลาดหญ้า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี เป็นเหตุให้รถยนต์ของ ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 535,096 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** ลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐาน

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่า นาย ย. มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ เหตุที่รถยนต์พลิกคว่ำตกถนนเชื่อว่า ยางระเบิด เป็นเหตุสุดวิสัย จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่ใช้พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2546 ขณะที่นาย ว. ผู้ว่าราชการจังหวัด เข้าร่วมการสัมมนาอยู่ที่โรงแรมพาวีเลียน ริมนครินทร์ จังหวัดกาญจนบุรี ได้มอบหมายให้นาย ย. ตำแหน่งเจ้าพนักงานปกครอง ปฏิบัติหน้าที่ขับรถยนต์ประจำตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ขับรถยนต์หมายเลขทะเบียน กข - 5555 สมุทรสาคร จากโรงแรม พาวีเลียน ริมนครินทร์ ไปศาลากลางจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อเอาเอกสารสำคัญเกี่ยวกับผู้มีอิทธิพล ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดลี้มไว้ที่หน้าห้องปลัดจังหวัดกาญจนบุรีตั้งแต่ช่วงเช้า ขณะที่นาย ย.ขับรถยนต์เพื่อเดินทาง กลับโรงแรมพาวีเลียน ริมนครินทร์ มาถึงถนนสายกาญจนบุรี-ศรีสวัสดิ์ บริเวณหน้าศาลเจ้าพ่อเขาชนไก่ ตำบลลาดหญ้า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ได้เกิดอุบัติเหตุยางล้อหน้าด้านซ้ายระเบิด เป็นเหตุให้ รถยนต์เสียหลักพุ่งลงข้างทางและพลิกคว่ำได้รับความเสียหายจากการตรวจสอบเพื่อพิสูจน์สาเหตุที่ทำให้ เกิดอุบัติเหตุครั้งนี้ พบว่ายางล้อหน้าด้านซ้ายระเบิด แตกบริเวณผิวด้านหน้าข้างมีการฉีกขาด และหลุดร่อน จนเห็นเส้นใยเหล็กของยาง รายละเอียดของยางเส้นดังกล่าว ปรากฏว่า ก่อนเกิดเหตุ 3 วัน ยางล้อหน้า ด้านซ้ายมีสภาพลมซึมบริเวณจ๊อบ ไม่สามารถปะยางได้ พนักงานขับรถยนต์คันดังกล่าวจึงนำยางอะไหล่



ซึ่งเป็นยางที่ติดมากับตัวรถเคยใช้งานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 ต่อมาได้สับเปลี่ยนเป็นยางอะไหล่ และนำกลับมาใช้อีก จนเกิดเหตุดังกล่าว ซึ่งผู้เชี่ยวชาญของอุกกลางกรรมการประกันภัย เชื่อว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้รถยนต์เสียหลัก จนไม่สามารถควบคุมได้ ไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย ข. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

อรรถัย ชังชู ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 22/81/2548

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง เงินของโรงเรียน ศ. ขาดบัญชี

**สรุปข้อเท็จจริง** นาง อ. ทำหน้าที่เจ้าหน้าที่การเงินได้นำใบสำคัญคู่จ่ายและเอกสารที่เกี่ยวข้องของงบเดือนในปีงบประมาณ พ.ศ.2534-2535 มาทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลงและใช้เป็นหลักฐานการจ่ายเงินเข้าในงบเดือนกรกฎาคมและสิงหาคมของปีงบประมาณ พ.ศ.2536 ทำให้เงินขาดบัญชีจำนวน 277,840.75 บาท และนาง อ. ได้นำเช็คมาบันทึกบัญชีรายการจ่ายเช็คในวันที่ 10, 17 กันยายน 2535 13 พฤศจิกายน 2535 11, 13 ธันวาคม 2535 12 กุมภาพันธ์ 2535 และ 11 มีนาคม 2536 ซึ่งการนำเช็คมาบันทึกบัญชีรายการจ่ายเช็คดังกล่าวไม่มีใบสำคัญให้ตรวจสอบในงบเดือนนั้น ทำให้เงินขาดบัญชีจำนวน 215,361.17 บาท รวมเป็นเงินขาดบัญชีทั้งสิ้น 493,201.92 บาท และมีเงินเกินบัญชีจำนวน 25,684.28 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่า นาง อ. กระทำการทุจริต จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน 468,517.64 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏดังนี้

1. นาง อ. ทำหน้าที่เจ้าหน้าที่การเงินได้นำใบสำคัญคู่จ่ายและเอกสารที่เกี่ยวข้องของงบเดือนในปีงบประมาณ พ.ศ.2534-2535 มาทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลงและใช้เป็นหลักฐานการจ่ายเงินเข้าในงบเดือนกรกฎาคมและสิงหาคมของปีงบประมาณ พ.ศ.2536 ทำให้เงินขาดบัญชีจำนวน 277,840.75 บาท และนาง อ. ได้นำเช็คมาบันทึกบัญชีรายการจ่ายเช็คในวันที่ 10, 17 กันยายน 2535 13 พฤศจิกายน 2535 11, 13 ธันวาคม 2535 12 กุมภาพันธ์ 2536 และ 11 มีนาคม 2536 ซึ่งการนำเช็คมาบันทึกบัญชีรายการจ่ายเช็คดังกล่าวไม่มีใบสำคัญให้ตรวจสอบในงบเดือนนั้น ทำให้เงินขาดบัญชีจำนวน 215,361.17 บาท การที่นาง อ. ในฐานะเจ้าหน้าที่การเงินมีหน้าที่จ่ายเงิน และเก็บเอกสารใบสำคัญคู่จ่ายเพื่อจัดทำงบเดือน เมื่อนาง อ. ไม่สามารถแสดงเอกสารหลักฐานการจ่ายเงินที่แท้จริงได้อีกทั้งไม่มีพยานหลักฐานอื่นมาสนับสนุนหักล้างการใช้จ่ายเงินจำนวนดังกล่าว พฤติการณ์ถือได้ว่านาง อ. ได้เบียดบังเงินจำนวน 493,201.92 บาท ไปเป็นประโยชน์ส่วนตนโดยทุจริต นาง อ. จึงต้องชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวคืนให้แก่ทางราชการ



2. นาย พ. ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน และนาย ส. ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการ ซึ่งบุคคลทั้งสองในฐานะผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ในการควบคุมกำกับดูแล การปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาง อ. ได้นำเช็คมาบันทึกบัญชีรายการจ่ายเช็ค ตั้งแต่วันที่ 10 กันยายน 2535 จนถึงวันที่ 11 มีนาคม 2536 เป็นจำนวนหลายครั้งแต่ไม่มีใบสำคัญให้ตรวจสอบ และได้จัดทำบเดือน กรกฎาคม สิงหาคม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2536 แต่ได้นำใบสำคัญจ่ายของบเดือน ในปีงบประมาณ 2534-2535 มาใช้เป็นหลักฐานการจ่ายเงินซ้ำ จากข้อเท็จจริงดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นาย พ. และนาย ส. มิได้ควบคุม กำกับดูแลให้นาง อ. ปฏิบัติตามระเบียบการเงิน อีกทั้งมิได้มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานของนาง อ. อย่างใกล้ชิด เป็นเหตุให้นาง อ. ทุจริตเงินของทางราชการ พฤติการณ์ ถือได้ว่านาย พ. และนาย ส. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ

โดยที่เหตุละเมิดกรณีนี้เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 ใช้บังคับ ดังนั้น นาง อ. นาย พ. และนาย ส. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 493,201.92 บาท แก่ทางราชการอย่างลูกหนี้ร่วมตามประมวลกฎหมายและแพ่งพาณิชย์

อุเทน ยืนย่น ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 33/111/2548

ประเภทสำนวน ทฤษฎีสินเสียหาย

เรื่อง รถยนต์หมายเลขทะเบียน ผ-56 ของโรงพยาบาล จ.ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2547 เวลาประมาณ 21.00 น. นาย ศ. ลูกจ้างประจำ ตำแหน่งยาม โรงพยาบาล จ.ทำหน้าที่พนักงานขับรถยนต์ ได้รับคำสั่งจากแพทย์เวรให้ส่งต่อผู้ป่วยในชื่อ นาย น. เพื่อเข้ารับการรักษาต่อที่โรงพยาบาล ล. โดยมีนาง จ. พยาบาลเป็นผู้ดูแล และมีญาติผู้ป่วยติดตามไปด้วยจำนวน 2 คน คือ นาง ห. และ นาง ค. ในระหว่างการเดินทางนาย ศ. ได้ขับรถโดยใช้ความเร็วประมาณ 70-80 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ขณะที่ขับรถมาถึงบริเวณบ้านแพะหนองแดง ถนนลำปาง-แจ้ห่ม ซึ่งผิวการจราจรทั้งหมดกว้าง 12 เมตร ได้มีรถยนต์บรรทุกสิบล้อขับสวนทางมาและมีรถยนต์กระบะขับแซงท้ายรถสิบล้อสวนทางเข้ามาในช่องทางเดินรถที่นาย ศ. ขับขี่ในระยะกระชั้นชิด นาย ศ. จึงได้ขับรถหักหลบออกไหล่ทางด้านซ้าย แต่เนื่องจากผิวการจราจรบนสะพานกว้าง 7.10 เมตร ซึ่งแคบกว่าผิวการจราจรก่อนถึงสะพานซึ่งมีความกว้าง 12 เมตร จึงเป็นเหตุให้รถยนต์เสียชนกับราวสะพานเป็นเหตุให้นาง ค. ถึงแก่ความตาย และนาย ศ. นาง จ. นาย น. และ นาง ห. ได้รับบาดเจ็บ ซึ่งหลังจากเกิดเหตุ นาย ศ. ได้นำเงินเป็นค่าทำขวัญไปให้แก่ญาติผู้เสียหายเป็นเงิน 40,000 บาท และได้ช่วยเหลือเงินค่าจัดการศพให้แก่ญาติผู้ตาย โดยญาติผู้เสียหายและญาติผู้ตายไม่คิดใจที่จะเรียกร้องหรือดำเนินการใดกับนาย ศ. อีกแต่อย่างไร ส่วนรถยนต์ราชการหมายเลขทะเบียน ผ-56 ลำปาง ได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน 365,450 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** พิจารณาแล้วเห็นว่า ในวันเกิดเหตุผู้ต้องหา (นาย ศ.) ได้ขับรถยนต์ผู้ (รถพยาบาล) มาตามทางปกติด้วยความระมัดระวังของการขับรถยนต์ (รถพยาบาล) ซึ่งนำผู้ป่วยส่งโรงพยาบาล ล. โดยได้ขับขี่มาด้วยความเร็วประมาณ 80 กิโลเมตรต่อชั่วโมง แต่เนื่องจากได้มีรถยนต์กระบะได้ขับแซงรถยนต์บรรทุกสวนทางแล้วเข้าไปในช่องทางเดินรถที่ผู้ต้องหาขับขี่ในระยะกระชั้นชิด ในภาวะพฤติการณ์เช่นนั้น จำเป็นที่ผู้ต้องหาจะต้องหักหลบเพื่อมิให้ชนกับรถยนต์ที่ขับแซงสวนทางมาในระยะกระชั้นชิด ประกอบกับผิวการจราจรบนสะพานที่เกิดเหตุกว้าง 7.10 เมตร ซึ่งแคบกว่าผิวการจราจรก่อนถึงสะพานซึ่งมีความกว้าง 12 เมตร จากพฤติการณ์และการกระทำดังกล่าว การที่ผู้ต้องหาได้ขับรถหักหลบเพื่อมิให้ชนกับรถยนต์ของผู้คนที่สวนทางมา เป็นการใช้ความระมัดระวังตามสมควร ตามวิสัยและพฤติการณ์ในภาวะเช่นนั้น และยังสามารถหักหลบเพื่อหลีกเลี่ยงมิให้ชนราวสะพาน แต่เนื่องจากผิวการจราจรบนสะพานแคบกว่าผิวการจราจรบนเส้นทางปกติและในระยะกระชั้นชิดเช่นนั้น สุดวิสัยที่จะหลีกเลี่ยงได้ พิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำของผู้ต้องหา นี้ ยังไม่มีความผิดฐานขับรถยนต์โดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายและได้รับบาดเจ็บสาหัสและทรัพย์สินผู้อื่นเสียหาย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 291,300 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 มาตรา 43 (4), 157 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2535 มาตรา 27 ทางคดีมีพยานหลักฐานไม่พอพ้องจึงเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง นาย ศ. ผู้ต้องหา นี้ ตามฐานข้อหาและบทกฎหมายดังกล่าวข้างต้น





**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า นาย ศ. ลูกจ้างประจำ ตำแหน่งยาม ทำหน้าที่พนักงานขับรถยนต์ ได้รับคำสั่งจากผู้อำนวยการโรงพยาบาล จ. ให้ขับรถยนต์ ราชการหมายเลขทะเบียน ผ 56 เพื่อนำผู้ป่วยไปรับการรักษาพยาบาลต่อที่โรงพยาบาล ล. ระหว่างทางได้เกิดอุบัติเหตุขึ้น และเป็นเหตุให้รถยนต์ราชการได้รับความเสียหาย และมีผู้ได้รับบาดเจ็บถึงแก่ความตาย หนึ่งราย การกระทำของนาย ศ. จึงเป็นการกระทำในการปฏิบัติราชการตามหน้าที่ และเมื่อพิจารณาจาก พยานบุคคล พยานเอกสาร พนักงานสอบสวน และจากพฤติการณ์แล้วเห็นว่า นาย ศ. ได้ขับขี่ยนต์ หักหลบเพื่อมิให้ชนกับรถยนต์ของผู้อื่นที่ขับสวนทางมา เป็นการใช้ความระมัดระวังตามสมควรตามวิสัย และพฤติการณ์ และยังได้หักหลบหลีกเลี่ยงมิให้ชนราวสะพาน แต่เนื่องจากผิวการจราจรบนสะพาน แคบกว่าผิวการจราจรบนเส้นทางปกติ และในระยะกระชั้นชิด สุดวิสัยที่จะหลีกเลี่ยงได้ มิได้เกิดจากเจตนา เพื่อก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของทางราชการแต่อย่างใด เป็นการกระทำที่ไม่ถือว่ากระทำโดย ประมาทเลินเล่อ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายดังกล่าว

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** จากสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ศ. ลูกจ้างประจำ ตำแหน่งยาม ทำหน้าที่พนักงานขับรถยนต์ ได้รับคำสั่งให้นำส่งผู้ป่วยไปยัง โรงพยาบาล ล. โดยได้ขับรถยนต์หมายเลขทะเบียน ผ-56 ลำปาง ขณะเดินทางมาถึงบริเวณบ้านแพะ หนองแดงถนนลำปาง – แจ่ม โดยขับรถด้วยความเร็วประมาณ 70-80 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ได้มีรถยนต์ บรรทุกสิบล้อขับสวนทางมาและมีรถยนต์กระบะขับขึ้นแซงรถยนต์บรรทุกสวนทางล้ำเข้าไปในช่องทาง เคนรถที่นาย ศ. ขับขึ้นในระยะกระชั้นชิด ทำให้นาย ศ. ต้องหักหลบเข้าไหล่ทางด้านซ้ายเพื่อมิให้ชนราวสะพาน แต่เนื่องจากสภาพผิวการจราจรบนสะพานแคบกว่าผิวการจราจรบนเส้นทางปกติ เป็นเหตุให้รถยนต์เฉี่ยวชนกับ ราวสะพานได้รับความเสียหายประมาณ 365,450 บาท พฤติการณ์ถือได้ว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นมิได้เกิดจาก การกระทำด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงประกอบกับพนักงานอัยการได้มีคำสั่ง เค็ดขาดไม่ฟ้องนาย ศ. ดังนั้น นาย ศ. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

ยิ่งรัก ฟิ่งเสมา ย่อ  
ชนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 33/112/2548

ประเภทสำนวน ททรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง รถยนต์ตู้พยาบาลหมายเลขทะเบียน กท 76 นครราชสีมา ของโรงพยาบาล ค.ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2547 เวลาประมาณ 23.45 น. นายจ. พนักงานขับรถโรงพยาบาล ค.ได้ปฏิบัติหน้าที่ขับรถยนต์ตู้พยาบาลของโรงพยาบาล ค. หมายเลขทะเบียน กท 76 นครราชสีมา นำผู้ป่วยส่งต่อโรงพยาบาล ม.พร้อมพยาบาลดูแลคนไข้ 2 คน คือ นาง อ.และนางสาว ว. เมื่อส่งผู้ป่วยถึงโรงพยาบาล ม. แล้ว ขณะเดินทางกลับโรงพยาบาล ค. เวลาประมาณ 01.00 น. ของวันที่ 19 พฤศจิกายน 2547 ถึงบริเวณที่เกิดเหตุเป็นทางช่วงสี่แยกคลองส่งน้ำชลประทาน ได้ประสบอุบัติเหตุมีรถบรรทุก 6 ล้อ หมายเลขทะเบียน 8-1805 ปราจีนบุรี วิ่งมาจากถนนคลองส่งน้ำทางด้านทิศเหนือจะวิ่งเลี้ยวคลองชลประทานไปทางอำเภอปักธงชัย ได้วิ่งเข้าชนรถยนต์ตู้พยาบาลบริเวณประตูด้านซ้ายและลากรถไปตามเส้นทางมุ่งหน้าอำเภอปักธงชัย และชนกับเสาไฟแสงจันทร์ ห่างจากทางแยกประมาณ 10 เมตร ทำให้ นายจ. พนักงานขับรถ และพยาบาลที่นั่งไปด้วยทั้ง 2 คน ได้รับบาดเจ็บสาหัส และรถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน 234,080 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า การที่นายจ. พนักงานขับรถ ทำการขับรถยนต์ประสบอุบัติเหตุในการกลับจากส่งผู้ป่วยถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และถือได้ว่าเป็นพนักงานของรัฐ โดยมีนัยตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 แต่ทั้งนี้จากข้อเท็จจริงที่คณะกรรมการได้รวบรวม ประกอบกับหลักฐานจากสถานีตำรวจภูธรอำเภอ ช.แล้วจะเห็นได้ว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่ได้เกิดจากการที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้กระทำละเมิดแต่อย่างใด และเป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐถูกเอกชนเป็นผู้กระทำละเมิด จึงไม่สามารถที่จะพิจารณาโดยพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 ตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้จึงต้องพิจารณาเรื่องดังกล่าวโดยใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 ซึ่งกรณีดังกล่าวคณะกรรมการได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่าเป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐถูกกระทำละเมิด และนายจ. ได้ใช้พฤติการณ์การขับรถอยู่ในความระมัดระวังตามที่บุคคลในภาวะเช่นนั้นพึงมี และเหตุการณ์ดังกล่าวเจ้าหน้าที่ตำรวจได้สอบปากคำผู้ขับรถ 6 ล้อแล้ว ผู้ขับรถคู่กรณีอายุเพียง 25 ปี เท่านั้นและไม่เคยขับรถในเส้นทางดังกล่าวมาก่อน และการยอมชดใช้ของคู่กรณี อีกทั้งลักษณะของรถหลังเกิดเหตุน่าจะเกิดจากการพุ่งชนด้านข้างโดยแรง ถือเป็นเหตุสุดวิสัยที่นายจ. ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ คณะกรรมการจึงมีความเห็นตรงกันว่า นายจ.ไม่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายในกรณีดังกล่าวแต่อย่างใด อีกทั้งคู่กรณียอมชดใช้ค่าเสียหายทุกอย่างแล้ว และทรัพย์สินของทางราชการก็ได้รับการซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพดั้งเดิม จึงเห็นควรยุติเรื่อง

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539



**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** จากสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2547 ในขณะที่นาย จ. พนักงานขับรถโรงพยาบาล ค. ปฏิบัติหน้าที่ขับรถยนต์ผู้พยาบาลของโรงพยาบาล ค. หมายเลขทะเบียน กท 76 นครราชสีมา ระหว่างเดินทางกลับจากการนำผู้ป่วยส่งต่อโรงพยาบาล ม. นครราชสีมา ได้ประสบอุบัติเหตุรถยนต์บรรทุก 6 ล้อ หมายเลขทะเบียน 8-1805 ปราจีนบุรี ชนบริเวณสี่แยกคลองส่งน้ำชลประทาน เป็นเหตุให้นาย จ. พนักงานขับรถ นาง อ. และนางสาว ว. พยาบาลฉุกเฉินไชนิ่งไปด้วย ได้รับบาดเจ็บสาหัส และรถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน 234,080 บาท กรณีเกิดจากการกระทำละเมิดของบุคคลภายนอก ซึ่งคู่กรณียินยอมชดใช้ค่าเสียหายและรถยนต์ของทางราชการได้รับการซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพดั้งเดิมแล้ว ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่เป็นอันยุติ

ชิตี จันทวัฒนา ย่อ  
ธนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 36/115/2548

ประเภทสำนวน ทูจริต

เรื่อง ทูจริตในองค์การบริหารส่วนตำบล บ.

**สรุปข้อเท็จจริง** นางสาว ก. หัวหน้าส่วนการคลัง องค์การบริหารส่วนตำบล บ. รับเงินรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล บ. แล้วไม่นำส่งคลัง ถอนเงินจากธนาคารโดยไม่มีหลักฐานการจ่ายให้ตรวจสอบ ปลอมแปลงจำนวนเงินในเช็คแล้วนำส่วนเกินไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว ปลอมแปลงลายมือชื่อประธานกรรมการบริหารในเช็คสั่งจ่ายแล้วนำเงินไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดเห็นว่า** ด้านการรับเงิน นางสาว ก. หัวหน้าส่วนการคลัง และคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ต้องรับผิดชอบ ด้านการเบิกจ่ายเงิน นางสาว ก. หัวหน้าส่วนการคลัง ประธานกรรมการบริหาร อบต. และปลัด อบต. ต้องรับผิดชอบ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** มูลละเมิดที่เกิดขึ้นทั้งหมดเป็นการกระทำของนางสาว ก. แต่เพียงผู้เดียว เจ้าหน้าที่ผู้อื่นไม่มีส่วนร่วมในการกระทำผิดแต่อย่างใด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า นางสาว ก. หัวหน้าส่วนการคลัง องค์การบริหารส่วนตำบล บ. ในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ รับเงินรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล บ. แล้วไม่นำส่งคลังจำนวน 201,520.52 บาท ถอนเงินจากธนาคารโดยไม่มีหลักฐานการจ่ายให้ตรวจสอบ ปลอมแปลงจำนวนเงินในเช็คแล้วนำส่วนเกินไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว ปลอมแปลงลายมือชื่อประธานกรรมการบริหารในเช็คสั่งจ่ายแล้วนำเงินไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวจำนวน 1,525,344.62 บาท พฤติการณ์ถือเป็นการอาศัยโอกาสในตำแหน่งหน้าที่กระทำทุจริต จึงมิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ จึงให้นางสาว ก. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 1,726,865.14 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบ ดังนี้

1. กรณีรับเงินรายได้แล้วไม่นำส่ง จำนวน 201,520.52 บาท

นาย บ.ล. ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล บ. ตั้งแต่วันที่ 26 มิถุนายน 2543 ถึงวันที่ 9 เมษายน 2546 นาย ว. ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล บ. ตั้งแต่วันที่ 10 เมษายน 2546 ถึงวันที่ 9 มิถุนายน 2547 และนาย บ.ก. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล บ. มีหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน



การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงิน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ไม่ควบคุม กำกับดูแลให้ นางสาว ก. หัวหน้าส่วนการคลัง ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว ปลดปล่อยให้นางสาว ก. เก็บเงินรายได้ และนำไปฝากธนาคารหรือเก็บไว้ในตู้নিরক্যเอง และให้นางสาว ก. เป็นผู้ถือกุญแจตู้নিরক্যเพียงคนเดียว โดยไม่ควบคุมให้จัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวัน และส่งมอบเงินต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน เป็นช่องทางให้นางสาว ก. นำเงินที่รับเป็นรายได้แล้วไม่นำส่งจำนวน 201,520.52 บาท ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว พฤติการณ์เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมตามมาตรา 8 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 จึงให้นาย บ.ล. นาย ว. และนาย บ.ก. รับผิดชดใช้ค่าเสียหายดังนี้

นาย บ.ล. และนาย ว. รับผิดชดใช้เงินร้อยละ 40 ของค่าเสียหายที่เกิดจากการรับเงิน รายได้แล้วไม่นำส่ง ตามช่วงเวลาที่ดำรงตำแหน่ง

นาย บ.ก. รับผิดชดใช้เงินร้อยละ 60 ของค่าเสียหายจำนวน 201,520.52 บาท คิดเป็นเงิน 100,760.26 บาท

2. กรณีเบิกเงินเกินจำนวนเงินในฎีกาและไม่มีหลักฐานการจ่ายเงิน จำนวน 1,525,344.62 บาท

นาย บ.ล. ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล บ. ตั้งแต่วันที่ 26 มิถุนายน 2543 ถึงวันที่ 9 เมษายน 2546 นาย ว. ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล บ. ตั้งแต่วันที่ 10 เมษายน 2546 ถึงวันที่ 9 มิถุนายน 2547 และนาย บ.ก. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล บ. ไม่ควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติงานของนางสาว ก. หัวหน้าส่วนการคลัง เป็นเหตุให้นางสาว ก. ทำการเบิกเงินเกินจำนวนเงินในฎีกา บางรายการไม่มีหลักฐานการจ่ายเงิน ไม่จัดทำบัญชีและรายงานแสดงรายรับรายจ่าย ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงิน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ลงนามสั่งจ่ายเช็คโดยไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ว่าด้วยการรับเงินเป็นเช็คหรือตั๋วแลกเงิน วิธีการเขียนเช็คสั่งจ่ายเงิน และการมอบฉันทะในการรับเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 เป็นช่องทางให้นางสาว ก. แก้ไขข้อความโดยเติมตัวเลขในเช็คและนำเงินส่วนที่เกินไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว พฤติการณ์เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมตามมาตรา 8 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 จึงให้รับผิดชดใช้ค่าเสียหายดังนี้

นาย บ.ล. รับผิดชดใช้เงินร้อยละ 40 ของค่าเสียหายจำนวน 1,394,022.10 บาท คิดเป็นเงิน 557,608.84 บาท

นาย ว. รับผิดชดใช้เงินร้อยละ 40 ของค่าเสียหายจำนวน 131,322.52 บาท คิดเป็นเงิน 52,529.01 บาท



นาย บ.ก. รับผิดชอบใช้เงินร้อยละ 60 ของค่าเสียหายจำนวน 1,525,344.62 บาท คิดเป็นเงิน 915,206.77 บาท

ทั้งนี้ ผู้ต้องรับผิดชอบสามารถนำหลักฐานใบสำคัญการจ่ายเงินมาหักล้างจำนวนเงินที่ขาดบัญชี โดยให้นายอำเภอในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล บ.ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของการเบิกจ่ายนั้นตามหลักฐานใบสำคัญ หากเห็นว่าเป็นหลักฐานที่ถูกต้องที่ใช้ประกอบการเบิกจ่ายได้ ให้หักลดจำนวนเงินดังกล่าวจากจำนวนเงินที่ต้องรับผิดชอบ

อนึ่ง หากองค์การบริหารส่วนตำบล บ.ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนางสาว ก. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาย บ.ล. นาย ว. และนาย บ.ก. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหาย ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่ นาย บ.ล. นาย ว. และนาย บ.ก. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดชอบและที่ได้ชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

นันทริดา นิยมณี ย่อ

มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 36/116/2548

ประเภทสำนวน ทูจริต

เรื่อง นายดาบตำรวจ ห. จัดทำเอกสารบัญชีหน้าใบสำคัญเพิ่มเติมจำนวนเงินให้สูงกว่าเอกสารใบเบิกของหน่วยงานย่อย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อเดือนกันยายน 2541 หน่วยงาน กก. ได้ทำการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณพบว่า นายดาบตำรวจ ห. เจ้าหน้าที่การเงิน ได้ทำเอกสารบัญชีหน้าใบสำคัญเพิ่มเติมให้มีจำนวนเงินสูงกว่าเอกสารใบเบิกเงินของหน่วยงานย่อยที่ส่งมาเบิกที่คลังจังหวัดและบางภูมิภาคไม่มีใบสำคัญจ่ายเงิน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 179,690 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า นายดาบตำรวจ ห. ต้องชดใช้ค่าเสียหายทั้งหมดแก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่านายดาบตำรวจ ห. ตำแหน่งผู้บังคับหมู่ ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่การเงิน มีหน้าที่รวบรวมใบสำคัญเบิกเงินที่หน่วยงานย่อยในสังกัดขอเบิกแล้วจัดทำฎีกาเบิกเงิน เมื่อได้รับอนุมัติแล้วจะทำการโอนเงินให้หน่วยงานย่อยต่อไป เมื่อหน่วยงานย่อยในสังกัดส่งเอกสารขอเบิกเงิน นายดาบตำรวจ ห. ได้นำเสนอใบเบิกเงินเพื่อจ่ายในราชการ(แบบ 350) เสนอผู้บังคับบัญชาอนุมัติ หลังจากนั้น นายดาบตำรวจ ห. ได้จัดทำเอกสารบัญชีหน้าใบสำคัญเพิ่มเติมค่าเช่าที่พักของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัด ทำให้จำนวนเงินสูงกว่าเอกสารใบเบิกเงินของหน่วยงานย่อยที่ส่งมาเบิก และจัดทำฎีกาตามวงเงินในใบสำคัญที่แก้ไขเสนอผู้กำกับการ ลงนามเบิกจ่าย เมื่อคลังจังหวัดอนุมัติการจ่ายเงิน นายดาบตำรวจ ห. ได้โอนเงินตามจำนวนที่ได้แก้ไขเพิ่มเติม ไปให้หน่วยงานย่อยในสังกัดที่ส่งเอกสารมาเพื่อเบิกเงินและนายดาบตำรวจ ห. ได้แจ้งให้หน่วยงานย่อยทราบว่าได้โอนเงินมาเกินจำนวนที่ขอเบิก จึงขอให้โอนส่วนที่เกินกลับคืนผ่านบัญชีธนาคารส่วนตัวของ นายดาบตำรวจ ห. เพื่อจะได้โอนให้กับหน่วยงานอื่นต่อไป นอกจากนั้น นายดาบตำรวจ ห. ได้จัดทำฎีกาเบิกเงินแต่ไม่มีหลักฐานใบสำคัญที่หน่วยงานย่อยส่งเบิก เชื่อว่า นายดาบตำรวจ ห. จัดทำเอกสารดังกล่าวขึ้นเอง โดยที่นายดาบตำรวจ ห. ได้เบียดบังเงินของทางราชการไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 179,690 บาท พฤติการณ์ถือเป็นการอาศัยโอกาสในตำแหน่งหน้าที่กระทำทุจริต จึงมิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่



นายดาบตำรวจ ห. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์  
ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

สำหรับพันตำรวจเอก ส. ตำแหน่งผู้กำกับการ ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบอนุมัติการเบิกจ่ายที่หน่วยงานย่อย  
ในสังกัดของเบิก รวมทั้งลงนามในฎีกาเบิกจ่ายเงินงบประมาณ โดยที่พฤติกรรมการทุจริตของนายดาบตำรวจ ห.  
เป็นการเพิ่มจำนวนค่าเช่าที่พักของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่หน่วยงานย่อยหลายหน่วยงานขอเบิกจ่าย ซึ่งยากแก่การ  
ตรวจสอบและการเบิกจ่ายบางฎีกามีการตรวจพบภายหลังว่า นายดาบตำรวจ ห. น่าจะจัดทำเอกสารของ  
หน่วยงานย่อยขึ้นเอง แต่พันตำรวจเอก ส. ไม่ทราบการกระทำดังกล่าวพฤติกรรมเป็นการกระทำโดยประมาท  
เลินเล่อแต่ไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

โสมนัสสา เมฆวัฒนสกุล ย่อ  
มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ





สำนวนเลขที่ 37/117/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

เรื่อง นาย ป. รับเงินบำเหน็จไปโดยไม่มีสิทธิ

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย ป. ขณะดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดิน อำเภอ ส. ถูกจังหวัดสั่งลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง ลดขั้นเงินเดือน 1 ขั้น ตามคำสั่งจังหวัด น. ลงวันที่ 1 เมษายน 2541 นาย ป. ได้ขอลาออกจากราชการและจังหวัดอนุญาตให้ลาออกจากราชการ ตามคำสั่งจังหวัด น. ลงวันที่ 9 เมษายน 2541 โดยให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมาย สำนักงานที่ดินจังหวัด น. ได้ดำเนินการยื่นเรื่องราวขอรับเงินบำเหน็จของ นาย ป. ไปให้กรมบัญชีกลางตรวจสอบและอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินบำเหน็จให้ นาย ป. เป็นเงิน 597,360 บาท เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2541 และสำนักงานที่ดินจังหวัด น. ได้วางฎีกาเบิกจ่ายเงินให้ นาย ป. รับไปแล้ว เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2541 ต่อมาในปี พ.ศ. 2544 กรมที่ดินได้สั่งเพิ่มโทษ นาย ป. เป็นไล่ออกจากราชการ ตามคำสั่งกรมที่ดิน ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2544 เป็นเหตุให้นาย ป. ไม่มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จและต้องเรียกเงินบำเหน็จคืนจากนาย ป. ซึ่งนาย ป. ได้รับทราบคำสั่งแล้วยินยอมคืนเงินบำเหน็จให้แก่ทางราชการ แต่ไม่สามารถจะคืนเงินบำเหน็จทั้งหมดโดยชำระครั้งเดียวได้ เนื่องจากได้นำเงินบำเหน็จไปใช้จ่ายในการดำรงชีวิตประจำวันไม่มีทรัพย์สินหรือรายได้เพียงพอ จึงขอผ่อนชำระเป็นรายเดือน แต่ไม่สามารถนำผู้ค้ำสัญญาผ่อนชำระนี้มาเช่นสัญญาค้ำประกันได้ ในการถูกเพิ่มโทษเป็นไล่ออกจากราชการดังกล่าว นาย ป. ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อ ก.พ. ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของ ก.พ. จากกรณีดังกล่าว กรม ท. ที่พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อจังหวัด น. ได้เบิกจ่ายเงินบำเหน็จให้แก่ นาย ป. รับไปโดยไม่มีสิทธิตามกฎหมาย และได้มีหนังสือเรียกให้นาย ป. นำเงินบำเหน็จมาคืนให้แก่ทางราชการ แม้ว่านาย ป. จะอุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อ ก.พ. ก็ไม่เป็นเหตุให้ประวิงการชำระหนี้ เมื่อนาย ป. เพิกเฉย จึงถือว่าได้เกิดความเสียหายขึ้นแก่กรม ท. แล้ว

**คณะกรรมการสอบสวน** พิจารณาแล้วเห็นว่า เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินบำเหน็จให้ นาย ป. ทั้ง 4 ราย ไม่ได้กระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการแต่อย่างใด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามรายงานการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า จังหวัด น. มีคำสั่ง ที่ 661/2541 ลงวันที่ 1 เมษายน 2541 ลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรงแก่นาย ป. โดยลดขั้นเงินเดือน 1 ขั้น ต่อมานาย ป. ได้ขอลาออกจากราชการโดยผู้ว่าราชการจังหวัด น. มีคำสั่งที่ 723/2541 ลงวันที่ 9 เมษายน 2541 อนุญาตให้ลาออกจากราชการและให้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จบำนาญตามที่นาย ก. เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด น. เสนอ เมื่อนาย ป. ได้รับเงินบำเหน็จไปจำนวน 597,360 บาท ตั้งแต่วันที่ 13 พฤศจิกายน 2541 ต่อมากรม ท. ได้พิจารณาทบทวนคำสั่งลงโทษ นาย ป. และได้แก้ไขการลงโทษโดยมีคำสั่ง ที่ 247/2544 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2544 เพิ่มโทษนาย ป. เป็นไล่ออกจากราชการเป็นเหตุให้นาย ป. ไม่มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จ นาย ป. จึงต้องคืนเงินบำเหน็จที่รับไปโดยไม่มีสิทธิจำนวน 597,360 บาท แก่ทางราชการ

สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินบำเหน็จให้นาย ป. ต้องรับผิดชอบหรือไม่เพียงใด พิจารณาได้ดังนี้

1. นาง จ. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 5 สำนักงาน น. ผู้ตรวจสอบหลักฐานการขอรับเงินบำเหน็จบำนาญของนาย ป. โดยได้รับทราบคำสั่งลงโทษทางวินัย และคำสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการโดยมีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญตามหนังสือจังหวัด น. ถึงกรม ท. แล้ว ซึ่งถือได้ว่านาง จ. รับทราบว่าการดำเนินการทางวินัยของนาย ป. ยังไม่ถึงที่สุด ตามนัยมาตรา 109 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 แต่เมื่อดำเนินการรับและตรวจสอบเรื่องการขอรับบำเหน็จให้กับนาย ป. ไม่ได้แจ้งข้อเท็จจริงว่าการดำเนินการทางวินัยของนาย ป. ยังไม่ถึงที่สุดให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ จึงมิได้มีการแจ้งเหตุให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนการเบิกจ่ายเงินทราบว่า นาย ป. อยู่ระหว่างถูกดำเนินการทางวินัย และกรณียังไม่ถึงที่สุด ทำให้หน่วยเบิกจ่ายเงินบำเหน็จมิได้แจ้งนาย ป. ให้จัดหาบุคคลหรือทรัพย์สินเป็นหลักประกันการขอรับบำเหน็จไว้กับทางราชการ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายจากการที่นาย ป. ไม่สามารถคืนเงินแก่ทางราชการ พฤติการณ์เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาง จ. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย เมื่อพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้นาง จ. รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 30 ของค่าเสียหายจำนวน 597,360 บาท คิดเป็นเงินจำนวน 179,208 บาท ตามมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. นาย ก. เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด น. ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการและเป็นผู้นำเรื่องเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดลงโทษทางวินัยกับนาย ป. ตั้งแต่เริ่มต้นและเมื่อนาย ป. ขอลาออกจากราชการ ก็ได้เสนอเรื่องต่อผู้ว่าราชการจังหวัดมีคำสั่งอนุญาตให้นาย ป. ลาออกจากราชการโดยให้มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายได้ ทั้งที่นาย ก. ทราบข้อเท็จจริงเป็นอย่างดีว่า การดำเนินการทางวินัยยังไม่ถึงที่สุด ตามนัยมาตรา 109 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 แต่มิได้ดำเนินการแจ้งให้

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินบำเหน็จทรานว่านาย ป. ยังมีกรณีต้องหาทางวินัยและกรณียังไม่ถึงที่สุด เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องในการเบิกจ่ายเงินบำเหน็จให้นาย ป. จัดหาบุคคลหรือทรัพย์สินเป็นประกันการขอรับเงินบำเหน็จเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย พฤติการณ์เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่เมื่อพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้นาย ก. รับผิดชดใช้ในอัตราร้อยละ 70 ของค่าเสียหายจำนวน 597,360 บาท คิดเป็นเงิน 418,152 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง หากกรม ท. ได้รับชำระเงินจากนาย ป. เมื่อรวมกับที่ได้รับชำระจากนาย ก. และนาง จ. ไว้เกินความเสียหายแล้ว ให้คืนส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินแก่นาย ก. และนาง จ. ตามสัดส่วนที่แต่ละคนได้ชดใช้ให้แก่กรม ท. ไว้แล้ว

กาญจนา ถาวรฟัง ย่อ

ชนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 39/126/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง พนักงานอัยการมิได้ดำเนินคดีกับทายาทของลูกหนี้และผู้ค้ำประกัน เป็นเหตุให้คดีขาดอายุความ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2536 มหาวิทยาลัย ส. ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีกับนาย ส. ผู้พิศัญญาลาศึกษา ฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ และผู้ค้ำประกัน โดยมีนาย ก.เป็นพนักงานอัยการผู้รับผิดชอบสำนวนคดีเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2536 ต่อมานาย ส. ถึงแก่ความตาย มหาวิทยาลัยจึงมีหนังสือแจ้งให้พนักงานอัยการทราบเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2538 แต่นาย ก. กลับมิได้ดำเนินการฟ้องร้องทายาทของนาย ส. และผู้ค้ำประกันแต่อย่างใด จนกระทั่งคดีขาดอายุความมรดกเมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2538 แต่ต่อมาปรากฏว่าได้มีการยื่นฟ้องทายาทของนาย ส. และผู้ค้ำประกัน และศาลพิพากษาให้ทายาทของนาย ส. ชำระหนี้ให้แก่มหาวิทยาลัยเต็มตามฟ้องแต่มิให้เกินกว่าทรัพย์มรดกของนาย ส. ที่ตกทอดให้แก่ทายาท (ทายาทของนาย ส. ขาดนัดยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณา) สำหรับคดีในส่วนของผู้ค้ำประกันให้ยกฟ้องเนื่องจากคดีขาดอายุความ เป็นเหตุให้มหาวิทยาลัย ส. ได้รับความเสียหาย

#### **ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า คดีของนาย ส. กับพวก ที่ขาดอายุความเกิดจากความบกพร่องของนาย ก. พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด ว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ พ.ศ. 2538 ซึ่งเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้มหาวิทยาลัย ส. ได้รับความเสียหาย นาย ก. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายดังกล่าว

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่า นาย ก. พนักงานอัยการผู้รับผิดชอบสำนวนคดี ได้รับมอบสำนวนคดีนาย ส. และผู้ค้ำประกัน เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2536 ต่อมาเมื่อนาย ส. ถึงแก่ความตาย มหาวิทยาลัย ส. จึงมีหนังสือแจ้งมายังพนักงานอัยการ เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2538 ซึ่งอยู่ภายในอายุความมรดก และยังสามารถดำเนินการฟ้องร้องทายาทของนาย ส. ได้ภายในวันที่ 29 สิงหาคม 2538 แต่นาย ก. กลับมิได้ดำเนินการฟ้องคดีกับทายาทนาย ส. และผู้ค้ำประกัน เป็นเหตุให้คดีขาดอายุความ แม้ต่อมาปรากฏข้อเท็จจริงภายหลังว่าได้มีการดำเนินคดีกับทายาทของนาย ส. และศาลพิพากษาให้ทายาท



ของนาย ส. ชดใช้หนี้เต็มตามฟ้อง แต่สำหรับคดีในส่วนของผู้ค้ำประกันนั้นให้ยกฟ้อง ซึ่งหากนาย ก. ใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่โดยดำเนินการฟ้องคดีกับทายาทของนาย ส. และผู้ค้ำประกัน โดยเร็วภายในอายุความมรดก อาจทำให้มหาวิทยาลัย ส. สามารถบังคับคดีกับผู้ค้ำประกันทั้งสองและได้รับชำระหนี้ครบถ้วนหรือแต่บางส่วน ซึ่งจะสามารถบรรเทาความเสียหายได้ส่วนหนึ่ง ดังนั้น การที่มหาวิทยาลัย ส. ไม่สามารถใช้สิทธิเรียกร้องให้ผู้ค้ำประกันทั้งสองชดใช้หนี้ร่วมกับทายาทของนาย ส. ตามมูลหนี้ในสัญญาค้ำประกันได้ คิดเป็นเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยจำนวน 22,092 เหรียญสหรัฐ แต่เนื่องจากการใช้สิทธิเรียกร้องจากผู้ค้ำประกันสัญญาการศึกษา คณะรัฐมนตรีได้มติเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2540 แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0205/ว 111 ลงวันที่ 16 มิถุนายน 2540 ผ่อนผันให้ผู้ค้ำประกันชดใช้เฉพาะเงินต้นโดยยกเว้นดอกเบี้ย ค่าฤชาธรรมเนียมได้ ดังนั้น กรณีจึงถือได้ว่ามหาวิทยาลัย ส. ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน 6,312 เหรียญสหรัฐ ซึ่งความเสียหายดังกล่าวเป็นผลโดยตรงมาจากการปฏิบัติหน้าที่ของนาย ก. และพฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่เนื่องจากเหตุเกิดก่อนพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มีผลใช้บังคับ นาย ก. จึงต้องรับผิดชอบชดใช้เงินเต็มจำนวน 6,312 เหรียญสหรัฐ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ชลธิชา นวลน้อย ย่อ  
เกื้อกูล ตันวัฒนะ ตรวจ



## คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เดือน มิถุนายน 2548

สำนวนเลขที่ 1/2/2548

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์ราชการประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2547 เวลาประมาณ 14.00 น. นาย ก. ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้ขับรถยนต์ราชการไปรับคณะอาจารย์ทันตแพทย์ที่สนามบินจังหวัดอุดรธานี เพื่อออกหน่วยทันตกรรมพระราชทานที่จังหวัดเลย ระหว่างเดินทางได้ประสบอุบัติเหตุชนกับรถยนต์กระบะทำให้ นาย ข. ผู้โดยสารรถยนต์กระบะได้รับบาดเจ็บ รถยนต์ราชการได้รับความเสียหายจำนวน 95,710 บาท และค่าเสียหายของบุคคลภายนอก จำนวน 10,680 บาท รวมเป็นเงิน 106,390 บาท ขณะเกิดเหตุ นาย ก. ได้ขับรถโดยใช้ความเร็วสูง และวิ่งตามรถยนต์กระบะซึ่งแล่นอยู่ข้างหน้าโดยขับรถเข้ามาใกล้ระยะ 50 เมตร เพื่อเตรียมจะแซงขวารยนต์กระบะ แต่เนื่องจากนาย ก. ขับรถมาด้วยความเร็วสูง เมื่อเห็นรถกระบะให้สัญญาณไฟเลี้ยวขวา จึงไม่สามารถชะลอความเร็วของรถได้ทันและชนท้ายรถยนต์กระบะได้รับความเสียหาย

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** เกิดจากความประมาทเลินเล่อของ นาย ก. จึงแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบว่าขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหายและเปรียบเทียบปรับเป็นเงิน 400 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า นาย ก. กระทำไปโดยประมาทปราศจากความระมัดระวังแต่การกระทำดังกล่าวไม่ได้เกิดขึ้นด้วยความจงใจ หรือมีพฤติการณ์ที่เบี่ยงเบนไปจากมาตรฐานแต่อย่างใด อันจะถือได้ว่าเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ก. จึงไม่ต้องรับผิดเป็นการส่วนตัว

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบกับความเห็นของคณะกรรมการ

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2547 เวลาประมาณ 14.00 น. นาย ก. ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้ขับรถยนต์ราชการไปรับคณะอาจารย์ทันตแพทย์ที่สนามบินจังหวัดอุดรธานี เพื่อออกหน่วยทันตกรรมพระราชทานที่จังหวัดเลย ระหว่างเดินทางได้ประสบอุบัติเหตุชนกับรถยนต์กระบะทำให้ นาย ข.



ผู้โดยสารรถยนต์กระบะได้รับบาดเจ็บรถยนต์ราชการได้รับความเสียหายจำนวน 95,710 บาท และค่าเสียหายของบุคคลภายนอกจำนวน 10,680 บาท รวมเป็นเงิน 106,390 บาท ขณะเกิดเหตุ นาย ก. ได้ขับรถโดยใช้ความเร็วสูง และวิ่งตามรถยนต์กระบะซึ่งแล่นอยู่ข้างหน้า โดยขับรถเข้ามาใกล้ระยะ 50 เมตร เพื่อเตรียมจะแซงขารยนต์กระบะ แต่เนื่องจากนาย ก. ขับรถมาด้วยความเร็วสูงเมื่อเห็นรถกระบะให้สัญญาณไฟเลี้ยวขวาจึงไม่สามารถชะลอความเร็วของรถได้ทันและชนท้ายรถยนต์กระบะได้รับความเสียหาย และจากการตรวจสอบที่เกิดเหตุของพนักงานสอบสวนพบว่า มีรอยเบรครอยห้ามล้อห่างจากจุดที่เกิดเหตุประมาณ 50 เมตร พนักงานสอบสวนจึงมีความเห็นว่านาย ก. กระทำโดยประมาท กรณีอุบัติเหตุเชื่อว่านาย ก. ขับรถด้วยความเร็วสูงโดยปราศจากความระมัดระวัง พฤติการณ์ถือได้ว่านาย ก. กระทำโดยประมาทเล็กน้อยอย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย แต่เมื่อคำนึงถึงพฤติการณ์แห่งความร้ายแรงของการกระทำและความเป็นธรรม จึงให้นาย ก. รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 75 ของค่าเสียหายจำนวน 106,390 บาท คิดเป็นเงิน 79,792.50 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบ มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

พร้อมพันธ์ พันพิ่ง ย่อ  
ธนศักดิ์ บูรณะเจริญ ตรวาท



สำนวนเลขที่ 1/5/2548

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถชุดไฟฟ้าประสอบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2544 เวลาประมาณ 20.00 น. นาย ม. ได้ขับรถชุดไฟฟ้า โดยการบิดตัวรถเลี้ยวขวา เพื่อตรงเข้าหน้างานแต่ปรากฏว่าขณะรถชุดไฟฟ้าบิดตัว พื้นดินได้ทรุดตัวทำให้แทร์คตินตะขาบ ด้านซ้ายของรถจมดินรถชุดไฟฟ้าจึงเกิดการเอียงตัว เป็นผลให้ชุด CABLE REEL ที่ติดตั้งอยู่ที่ท้ายรถอัดติดกับพื้นดิน โดยไม่สามารถหมุนตัวคลายสาย CABLE ออกจาก CABLE REEL ได้ แต่ขณะเกิดเหตุ นาย ม.ไม่ทราบ เนื่องจากนั่ง Control อยู่ในห้องพนักงานขับซึ่งอยู่ในที่สูง จนกระทั่งสายเคเบิลเกิดการตึงและดึงตัวหลุดออกจากหัว COUPLER (ข้อต่อสาย CABLE) ได้รับความเสียหาย กระแสไฟฟ้ารถชุดไฟฟ้าดับลงทันที ต่อมาหน่วยงานซ่อมโดยแผนกบำรุงรักษาไฟฟ้าเครื่องจักรกล ได้ตรวจเช็คและประเมินราคาค่าเสียหายครั้งนี้ไว้เป็นจำนวนเงิน 53,000 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุยานพาหนะ** เห็นว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นนี้ มิได้เกิดจากความประมาทเลินเล่อของนาย ม.เห็นควรให้เป็นค่าเสียหายของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบกับความเห็นของคณะกรรมการ

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2544 นาย ม.ตำแหน่งช่าง ฝ่ายการผลิตเหมือง ค. ได้รับคำสั่งให้ทำหน้าที่พนักงาน ขับรถชุดไฟฟ้า ชุดตกดินใส่กระบะท้ายรถบรรทุกเทท้ายขนาด 85 ตัน ขณะปฏิบัติงานได้ประสอบอุบัติเหตุ สาย CABLE หลุดออกจากตัว COUPLER ได้รับความเสียหาย 53,000 บาท เนื่องจากบริเวณที่เกิดเหตุเดิม เป็นร่องระบายน้ำแต่ได้มีการปรับพื้นที่ในช่วงเช้า โดยสูบน้ำออกและนำดินไปถมเพื่อปรับให้เป็นพื้นที่ปฏิบัติงานก่อนที่นาย ม. จะเข้าปฏิบัติงานในช่วงเวลาประมาณ 19.00 น. และขณะที่นาย ม.





กำลังปฏิบัติงานในห้องพนักงานขับอยู่นั้น พื้นดินได้หลุดตัวจากน้ำหนักของรถชุดทำให้CABLE REEL ที่ติดตั้งอยู่ท้ายรถอัดติดกับพื้นดินโดยไม่สามารถหมุนตัวคลายสาย CABLE ออกจากCABLE REEL ได้ เนื่องจากห้องพนักงานขับอยู่ในที่สูง นาย ม. จึงไม่ทราบเหตุที่เกิดขึ้น จากนั้นสาย CABLE เกิดการตึงและดึงตัวหลุดออกจากหัว COUPLER ได้รับความเสียหายกรณีไม่เกิดจากความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย ม.จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

พร้อมพันธ์ พันพิ่ง ย่อ

ธนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 5/23/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินสูญหาย

เรื่อง รถจักรยานยนต์สูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** รองสารวัตรกองกำกับการ ก. กองบังคับการ ข. ได้ทำหนังสือถึงรองผู้กำกับการ ว่า ได้รับแจ้งจากสายลับว่าที่บ้านไม่ติดเลขที่บ้าน ตั้งอยู่ในซอย ต.45 จังหวัด น. จะมีการลักลอบผลิตยาบ้า โดยด้านหน้าเปิดทำกิจการค้าไก่สด แต่สายลับไม่เคยเห็นเครื่องปั้นเม็ดยาบ้าอยู่ที่หลังบ้านดังกล่าว ผู้กำกับการ จึงได้ตั้งชุดสืบสวนพฤติการณ์ในเบื้องต้นขึ้น ต่อมาเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2543 เวลาประมาณ 10.30 น. สิบตำรวจโท ส. ได้ใช้รถจักรยานยนต์ของทางราชการเป็นยานพาหนะ เมื่อสิบตำรวจโท ส. เห็นผู้ต้องสงสัย เดินทางมาจากบ้านหลังดังกล่าว ขึ้นรถจักรยานยนต์รับจ้างไปลงที่ปากซอย ต. 45 และได้เรียกรถยนต์รับจ้าง สาธารณะเดินทางต่อ สิบตำรวจโท ส. ได้ขับรถจักรยานยนต์ตามไปห่าง ๆ เมื่อมาถึงหน้าธนาคาร ก. ผู้ต้องสงสัย ได้เดินเข้าไปในธนาคาร สิบตำรวจโท ส. จึงได้นำรถจักรยานยนต์ ที่ขับมาไปจอดที่ไว้ที่ลานจอดรถของ ธนาคาร โดยถือคกุญแจคอและใช้ไซ้ล้อคบริเวณล้อหลังไว้ แล้วจึงเดินติดตามผู้ต้องสงสัยไปจนถึงเวลา 11.25 น. ของวันเดียวกัน เมื่อกลับออกมาจากธนาคารจึงพบว่ารถจักรยานยนต์คันดังกล่าวหายไป

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด** เห็นว่าการที่ รถจักรยานยนต์ของทางราชการสูญหายในครั้งนี้ เป็นเหตุสุดวิสัย มิได้เกิดจากการจงใจหรือความประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามรายงานการสอบข้อเท็จจริงปรากฏว่า ระหว่างการสืบสวนติดตามผู้ลักลอบผลิตยาเสพติดให้โทษ(ยาบ้า) สืบตำรวจโท ส. ได้นำรถจักรยานยนต์ของทางราชการไปจอดไว้ที่บริเวณลานจอดรถของธนาคาร ก. จำกัด สาขา จ. จังหวัด น. โดยได้มีการล็อคกุญแจคอและล้อหลังไว้เรียบร้อยแล้ว เพื่อติดตามผู้ต้องสงสัยเข้าไปในธนาคาร แต่เมื่อเดินติดตามผู้ต้องสงสัยกลับออกมาจากธนาคารปรากฏว่ารถจักรยานยนต์คันที่จอดไว้ได้สูญหายไป พิจารณายังถือไม่ได้ว่า สืบตำรวจโท ส. กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

พรรดิตรา ภูมรินทร์ ย่อ

ธนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 10/35/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง สปีดเรือหัก จำนวน 2 ต้น

**สรุปข้อเท็จจริง** เรือ ข. เป็นเรือปฏิบัติงานขุดลอกร่องน้ำ และได้เลิกปฏิบัติงานในวันที่ 25 สิงหาคม 2540 เจ้าหน้าที่ได้ลากจูงเรือ ข. ไปจอดไว้ที่ปากร่องน้ำเพื่อเตรียมลากจูงกลับศูนย์ขุดลอกจังหวัด จ. และได้ลงสปีดข้างขวาปกติ สาเหตุที่ลงสปีดข้างขวาข้างเดียวเพราะจะทำให้การยึดหยุ่นของตัวเรือขณะถูกคลื่นซัดดีกว่าการลงสปีดทั้งสองข้างและทำให้เสาสปีดรับแรงกระแทกจากตัวเรื่อน้อยกว่าการลงสปีดสองข้าง โดยในช่วงเวลาเย็นและค่ำของวันที่ 25 สิงหาคม 2540 ได้มีคลื่นลมแรงจัด ต่อมาในเวลาเช้าของวันที่ 26 สิงหาคม 2540 เจ้าหน้าที่ได้เตรียมลากจูงเรือ ข. เมื่อได้ถอนเสาสปีดข้างขวาขึ้น พบว่าส่วนปลายของเสาสปีดซึ่งยาวประมาณ 4.70 เมตร คาดว่าเป็นส่วนที่ปักจมลงดินได้ขาดหายไป และโดยที่ช่วงเวลาดังกล่าวยังมีคลื่นลมแรงอยู่ เจ้าหน้าที่เกรงว่าเรือ ข. จะถูกคลื่นซัดไปกระแทกกับเรือลำอื่น จึงได้ลงสปีดข้างซ้ายไว้ เมื่อพร้อมที่จะลากจูงเรือแล้วจึงได้ถอนเสาสปีดข้างซ้ายขึ้น ก็ปรากฏว่าส่วนปลายของเสาสปีดข้างซ้ายได้ขาดหายไปเช่นเดียวกันกับสปีดข้างขวา เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายต้องจ่ายค่าซ่อมแซมคิดเป็นเงิน 638,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน –**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** สาเหตุที่ทำให้สปีดหักน่าจะเกิดจากเสาสปีดมีสภาพเก่าใช้งานมานานและอาจจะใช้งานหนักในการปฏิบัติงานขุดลอกร่องน้ำด้วยประกอบกับในช่วงเวลาดังกล่าวมีคลื่นลมแรงจัด ทำให้สปีดทั้ง 2 ต้น ไม่สามารถรับแรงกระแทกของตัวเรือได้จึงหักลง ความเสียหายมิได้เกิดจากความจงใจหรือประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลเรือ จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ในวันที่ 25 สิงหาคม 2540 หลังจากเลิกปฏิบัติงานการขุดลอกร่องน้ำ เจ้าหน้าที่ได้ลากจูงเรือ ข. ไปจอดไว้ที่ปากร่องน้ำจังหวัด ต. เพื่อเตรียมลากจูงเรือกลับศูนย์ขุดลอกจังหวัด จ. โดยเจ้าหน้าที่ได้ลงสปีดข้างขวาข้างเดียวตามปกติ เนื่องจากขณะนั้นคลื่นลมไม่แรง แต่ต่อมาระหว่างช่วงเวลาเย็นของวันที่ 25 สิงหาคม 2540 ถึงเช้าของวันที่ 26 สิงหาคม 2540 ได้เกิดคลื่นลมแรง ในการจอดเรือขณะมีคลื่นลมแรงนั้นจะต้องใช้สมอยึดตัวเรือแทน



แต่เรือ ข. ไม่สามารถทิ้งสมอได้เอง ซึ่งในเวลานั้นเรือพีเลี้ยงได้กลับไปลากท่อทุ่นในร่องน้ำและไม่สามารถกลับมาได้ทัน พอถึงเวลาช่วงเช้าของวันที่ 26 สิงหาคม 2540 เจ้าหน้าที่ได้ถอนสปีดข้างขวาขึ้นเพื่อจะลากจูงเรือกลับศูนย์จุดลอกปรากฏว่า ส่วนปลายของเสาสปีดข้างขวาได้ขาดหายไป ประกอบกับในช่วงเวลาดังกล่าวยังมีคลื่นลมแรงอยู่ เจ้าหน้าที่จึงลงสปีดซ้ายอีกข้างหนึ่ง เมื่อพร้อมที่จะลากจูงเรือแล้ว เจ้าหน้าที่จึงได้ถอนเสาสปีดข้างซ้ายขึ้น พบว่าส่วนปลายของเสาสปีดข้างซ้ายได้ขาดหายไปเช่นเดียวกันไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

อนึ่ง เนื่องจากการซ่อมทำสปีดของเรือ ข. แต่ละครั้งมีราคาค่อนข้างสูง ดังนั้น เพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ในโอกาสต่อไปกรม ส. จึงควรกำชับให้หน่วยงานในสังกัดพิจารณากรณีที่อยู่ปรกฏใช้งานมาเป็นระยะเวลานานแล้วเกิดความเสียหายต้องซ่อมแซมหลายครั้ง โดยเปรียบเทียบว่าระหว่างการซ่อมแซมกับการเปลี่ยนอุปกรณ์ใหม่ วิธีการใดจะคุ้มค่าและประหยัดงบประมาณได้มากกว่ากัน

มนต์ชัย เพ็ชรร่วง      ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 12/184/2548

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์บรรทุกของกรม ท. ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2544 เวลาประมาณ 13.20 น. นาย ช. ลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งคนงานทำหน้าที่พนักงานขับรถบรรทุกของกรม ท. หมายเลขทะเบียน 2 บ-1325 กรุงเทพมหานคร และเกิดเฉี่ยวชนกับรถยนต์นั่งแวนของนางสาว ก. เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการและนางสาว ก. ได้รับความเสียหาย ต่อมาบริษัทประกันภัย ซึ่งรับประกันภัยรถยนต์ของนางสาว ก. ได้เป็นโจทก์ฟ้องนาย ช. ที่ 1 กับพวก จำเลย เรียกค่าเสียหายฐานละเมิดต่อศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงดุสิตมีคำพิพากษายกฟ้องจำเลยที่ 1 และให้กรม ท. จำเลยที่ 2 ชำระเงิน 46,398.28 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ซึ่ง กรม ท. ได้ชำระหนี้ตามคำพิพากษาดังกล่าว โดยวางเงินต่อศาลแขวงดุสิต เป็นเงินจำนวน 61,946.50 บาท และมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** คณะกรรมการมีความเห็นว่า อุบัติเหตุครั้งนี้มิได้เกิดจากความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ของนาย ช. ดังนั้น นาย ช. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

**ความวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง **ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** นาย ช. ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า นาย ช. ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้ขับรถบรรทุกปฏิบัติการขนดินเพื่อมาถมเกาะกลางถนน ซึ่งในที่เกิดเหตุมีป้ายเตือนการทำงานของเครื่องจักร รถบรรทุกดังกล่าวแสดงสัญญาณไฟฉุกเฉิน ประกอบกับเส้นทางดังกล่าวอยู่ระหว่างการก่อสร้าง การที่ นาย ช. กลับรถบรรทุกขนาดใหญ่ ต้องเลี้ยวติงกว้างโดยไม่ได้ขยับชิดช่องทางด้านขวาก่อนถึงทางเลี้ยวกลับรถซึ่งรถยนต์คันที่นางสาว ก. ขับมาในระยะไม่เกิน 100 เมตร อยู่ในระยะที่จะขับแซงขึ้นหน้าได้จึงเข้าใจว่ารถยนต์บรรทุกนั้นจะเปลี่ยนเข้าช่องทางด้านขวา นางสาว ก. อาจใช้ความระมัดระวังโดยชลดความเร็วของรถลงเพื่อให้รถที่แล่นอยู่ด้านหน้าขับเข้าทางเบี่ยงก่อน แต่นางสาว ก. หาได้ใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นไม่ กลับแซงขึ้นหน้ารถบรรทุกในภาวะคับขันจนเป็นเหตุให้รถเฉี่ยวชน



กันขึ้น เมื่อพิจารณาตามพฤติการณ์แล้ว ถือได้ว่า นาย ช. ก็มีส่วนประมาทเช่นกันแต่ความเสียหายก็เกิดจากความประมาทของนางสาว ก. ด้วยเช่นกัน จึงเห็นว่า นาย ช. เพียงแต่ขับรถโดยประมาทแต่ไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

เนตรนภา พุทธสุวรรณ ย่อ  
เกื้อกูล ต้นวัตนะ ตรวจ



จำนวนเลขที่ 12/186/2548

ประเภทจำนวน ทรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง ทรัพย์สินของกระทรวง ก. ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2547 เวลาเย็น นาย จ. พนักงานขับรถยนต์ของกระทรวง ก. ได้ขับรถยนต์รับรองราชการของกระทรวง ก. ยี่ห้อวอลโว่ ไปส่งเอกสารราชทูตที่บ้านพักตามหน้าที่ ระหว่างที่นาย จ. นำรถกลับกระทรวง นาย จ. ได้แวะซื้อของในห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่ง และแวะบ้านพักของญาติบริเวณซอยโพธิสาร เมื่อนาย จ. ขับรถยนต์คันดังกล่าวมาถึงบริเวณทางโค้งใกล้ศาลแขวงคลังชั้น ซึ่งเป็นถนนรวิงทางเดียวแบ่งช่องทางเดินรถเป็น 3 ช่องทาง นาย จ. ซึ่งอยู่ในช่องทางเดินรถที่ 2 ขับแซงรถยนต์รับจ้างบริการสาธารณะ ในช่องทางเดินที่ 3 (ติดริมทางเท้า) ยังไม่ทันแซงพื้นนั้น ได้มีชายลักษณะคล้ายคนไม่สมประกอบวิ่งออกมาจากข้างเสาไฟฟ้าริมถนน และวิ่งตัดหน้ารถที่นาย จ. ขับมาในระยะกระชั้นชิดอย่างกะทันหัน นาย จ. จึงได้หมุนพวงมาลัยรถไปด้านซ้ายเพื่อหลีกเลี่ยงชนคนดังกล่าว โดยไม่ได้ชะลอความเร็ว เป็นเหตุให้รถยนต์ราชการพุ่งเฉี่ยวชนเสาไฟฟ้า 2 ต้น และชนขอบทางเดินเท้าด้านหน้าทำให้ล้อหน้าด้านซ้ายบิดและแตก

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** มีความเห็นว่า การที่ นาย จ. นำรถยนต์ของทางราชการ ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว จึงมิใช่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการจึงต้องรับผิดชอบตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สำหรับประเด็นที่นาย จ. ผ่อนชำระค่าเสียหาย เห็นควรให้ผ่อนชำระได้

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นตามคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีบุคคลใดจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการบ้าง

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบ** พิจารณาแล้วเห็นว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นผลอันเนื่องมาจากการนำรถยนต์ราชการไปใช้เพื่อทำธุระส่วนตัวหลังจากที่ตนได้ปฏิบัติหน้าที่เสร็จ โดยนาย จ. ได้ขับรถออกนอกเส้นทางระหว่างเดินทางกลับกระทรวง ก. ตามคำสั่งของเอกอัครราชทูต ซึ่งได้สั่งการให้นำรถกลับกระทรวงฯ เป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นเพราะความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย จ. ทำให้รถยนต์รับรองของราชการเสียหาย พฤติการณ์มิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ของนาย จ. จึงต้องรับผิดชอบเต็มจำนวน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบกับมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

เนตรนภา พุทธสุวรรณ ย่อ

เกื้อกุล ตันวิณะ ตรวจ





สำนวนเลขที่ 34/13/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง การก่อสร้างถนนลาดยางแอสฟัลต์ติกขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ค.ไม่เป็นไปตามระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 2 ได้ตรวจสอบพบว่าระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.2545 – พ.ศ. 2546 องค์การบริหารส่วนจังหวัด ค.ได้ดำเนินการก่อสร้างถนนลาดยางแอสฟัลต์ติกคอนกรีตเชื่อมระหว่างหมู่ที่ 8 ตำบล ท. กับหมู่ที่ 1 ตำบล ม.ในพื้นที่ที่ไม่ได้กำหนดไว้ในข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่กำหนดไว้ในสัญญา การปฏิบัติดังกล่าวไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัด ค.ได้เสนอโครงการดังกล่าวบรรจุในแผนพัฒนาขององค์การและมีวัตถุประสงค์ให้ดำเนินการก่อสร้างในเขตพื้นที่ของตำบล ท. และมีการจัดทำเป็นข้อบัญญัติแล้วแต่ผู้สำรวจและประมาณราคาโครงการและผู้ควบคุมงานก่อสร้างมิได้ดำเนินการสำรวจสถานที่ก่อสร้างอย่างรอบคอบ ทำให้มีการก่อสร้างผิดสถานที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ คิดเป็นเงิน 677,525 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน –**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** พิจารณาแล้วเห็นว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อ แต่ไม่ถึงระดับประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** ไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบ** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่าตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ฉบับที่ 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2545 กำหนดให้ก่อสร้างถนนลาดยางแอสฟัลต์ติกเชื่อมระหว่างตำบล ท. หมู่ที่ 8 กับตำบล ม. หมู่ที่ 1 ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ท. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่งบประมาณ แต่ในการก่อสร้างจริงได้ทำการก่อสร้างในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ม. ซึ่งมีใช้พื้นที่ก่อสร้างตามข้อบัญญัติดังกล่าว จึงเป็นการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2541 ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 677,525 บาท โดยความเสียหายดังกล่าวมีผลมาจากความบกพร่องของฝ่ายสำรวจ และออกแบบ และผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ซึ่งไม่ตรวจสอบความถูกต้องของสถานที่



ก่อสร้างให้รอบคอบทำให้ชี้แจงให้ผู้รับจ้างก่อสร้างผิดสถานที่ จากพฤติการณ์ดังกล่าวพิจารณาความรับผิดชอบได้ดังนี้

1. นาย ส. นายช่างโยธา 6 นาย ว. วิศวกรโยธา 5 ในฐานะผู้สำรวจและประมาณราคาโครงการ มีหน้าที่ในการสำรวจและประมาณราคาโครงการตามที่ได้รับมอบหมายจากนาย อ. หัวหน้าฝ่ายสำรวจและออกแบบ ซึ่งแม้ว่าฝ่ายสำรวจและออกแบบจะไม่ได้แจ้งรายละเอียดและไม่ได้กำหนดสถานที่ก่อสร้างไว้อย่างชัดเจน แต่ก็อยู่ในวิสัยที่ผู้สำรวจและประมาณราคาควรที่จะต้องสอบถามให้ชัดเจน ประกอบกับเมื่อสำรวจและประมาณราคาแล้ว ผู้สำรวจและประมาณราคาได้ทราบสถานที่ก่อสร้างว่าอยู่ในพื้นที่ หมู่ที่ 1 ตำบล ม. แต่ก็ไม่ได้แจ้งให้กองแผนและงบประมาณทราบข้อเท็จจริงดังกล่าว ทำให้มีการก่อสร้างผิดสถานที่ที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ฉบับที่ 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2545 เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง บุคคลดังกล่าวจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ เมื่อพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำรวมทั้งความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้ นาย ส. และนาย ว. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 50 (คนละ ร้อยละ 25) ของค่าเสียหายจำนวน 677,525 บาท คิดเป็นเงินคนละ 169,381.25 บาท ตามนัยมาตรา 8 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

2. นาย อ. นักบริหารงานช่าง 7 ในฐานะหัวหน้าฝ่ายสำรวจและออกแบบและนาย ง. ในฐานะผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่ในการตรวจสอบการสำรวจและประมาณราคาโครงการดังกล่าว ได้ตรวจสอบการสำรวจและประมาณราคาโดยไม่ได้ใช้ความระมัดระวัง เมื่อกองแผนและงบประมาณไม่ได้แจ้งสถานที่ดำเนินการก่อสร้างและเอกสารรายละเอียดประกอบโครงการ บุคคลดังกล่าวในฐานะผู้บังคับบัญชาจะต้องมีหน้าที่วิเคราะห์เกี่ยวกับสถานที่ก่อสร้างให้ชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการดำเนินการก่อสร้าง โดยสามารถที่จะสอบถามกองแผนและงบประมาณถึงสถานที่ก่อสร้างที่แจ้งให้สำรวจและประมาณราคาโครงการได้แต่หาได้ทำไม่ กลับปล่อยปละละเลยจนการก่อสร้างเสร็จสิ้น พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง บุคคลดังกล่าวจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ เมื่อพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำรวมทั้งความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้นาย อ. และนาย ง. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 30 (คนละ ร้อยละ 15) ของค่าเสียหายจำนวน 677,525 บาท คิดเป็นเงินคนละ 101,628.75 บาท ตามนัยมาตรา 8 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

3. นาย ว. วิศวกรโยธา 5 ในฐานะผู้ควบคุมงาน มีหน้าที่ตรวจและควบคุมงาน ณ สถานที่ที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือตกลงให้ทำงานข้างนั้นๆ ทุกวันให้เป็นไปตามแบบรูป รายละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา ประกอบกับได้รับมอบหมายให้เป็นผู้สำรวจและประมาณราคาโครงการดังกล่าวด้วย จึงควรตรวจสอบสถานที่ก่อสร้างด้วยความรอบคอบก่อนที่จะชี้แจงให้ผู้รับจ้างลงมือก่อสร้าง แต่กลับไม่ตรวจ



สถานที่ให้ถูกต้องและปล่อยปละละเลยให้มีการก่อสร้างผิดสถานที่จนเสร็จสิ้น พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ว.จึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้แก่ทางราชการ เมื่อพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำรวมทั้งความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้นาย ว. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 20 ของค่าเสียหายจำนวน 677,525 บาท คิดเป็นเงิน 135,505 บาท ตามนัยมาตรา 8 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

อนึ่ง ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการก่อสร้างถนนราดยางแอสฟัลต์ติกขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ค. สาเหตุเกิดจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติไม่ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์แห่งระเบียบของทางราชการ ดังนั้น หากองค์การบริหารส่วนจังหวัด ค.สามารถขอทำความเข้าใจความตกลงกับกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงโครงการให้ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการได้ ก็ให้คืนเงินส่วนที่ผู้ต้องรับผิดชอบได้ชดเชยไว้ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้ชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

ทรงฤทธิ์ วัฒนะเวชศักดิ์ ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 40/130/2548

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์ราชการประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2547 เวลา 12.30 น. รถยนต์ราชการ มีนาย ป. เป็นผู้ขับขี่ประสบอุบัติเหตุชนท้ายรถยนต์บุคคลภายนอก เป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายจำนวน 52,500 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** อุบัติเหตุครั้งนี้เกิดจากความประมาทเลินเล่อแต่ยังไม่ถึงขั้นร้ายแรงของนาย ป. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** จังหวัด น. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 และพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า นาย ป. เจ้าพนักงานสัตวบาล ได้รับอนุญาตให้ขับรถยนต์ราชการ เดินทางไปเก็บตัวอย่างปัสสาวะสุกรจากโรงฆ่าสัตว์และฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงาน น. ระหว่างเดินทาง ขณะที่นาย ป. ขับรถยนต์ตามหลังรถยนต์ยี่ห้อฮอนด้าของบุคคลภายนอก ซึ่งมีรถยนต์กระบะยี่ห้อมิตซูบิชิอยู่ข้างหน้า ปรากฏว่ารถยนต์กระบะยี่ห้อมิตซูบิชิ ซึ่งอยู่คั่นหน้าสุดหยุดชะงักกระทันหัน รถยนต์ยี่ห้อฮอนด้าจึงหยุดรถตามทำให้ นาย ป. ซึ่งขับรถตามหลังไม่สามารถหยุดรถและหักหลบได้ เป็นเหตุให้รถยนต์ราชการชนท้ายรถยนต์บุคคลภายนอกทั้งสองคันได้รับความเสียหาย เมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงประกอบกับภาพถ่ายความเสียหายของรถยนต์ราชการและความเห็นของพนักงานสอบสวน เชื่อว่านาย ป. ขับรถด้วยความเร็วและไม่เว้นระยะห่างจากรถยนต์คันหน้าพอที่จะหยุดรถได้โดยปลอดภัย พฤติการณ์เป็นการจงใจฝ่าฝืนพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 และกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ทำให้เกิดความเสียหายแก่รถยนต์ราชการและรถยนต์ของบุคคลภายนอก เนื่องจากนาย ป. มิได้มีตำแหน่งเป็นพนักงานขับรถ แต่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ขับรถของทางราชการ เมื่อคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรม ตามมาตรา 8 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด



ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 จึงให้นาย ป. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายของรถยนต์ราชการและค่าเสียหาย  
ของบุคคลภายนอกตามจำนวนที่กรม ส. ต้องชดใช้ในอัตราร้อยละ 75

นันทริดา นิมมณี      ย่อ  
มณีรัตน์ ณะระนอง      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 43/140/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง รอยนต์หมายเลขทะเบียน 4 ฝ-3372 กรุงเทพมหานคร ชนกับรอยนต์หมายเลขทะเบียน กข-5157

ลำพูน ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 117,000 บาท

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2547 นาย ส. ลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งพนักงานขับรถ ได้ขับรถยนต์ราชการพาคณะเจ้าหน้าที่ไปเก็บตัวอย่างอากาศ โดยใช้เส้นทางถนนรอบเมืองในซึ่งเป็นทางโท ด้วยความเร็วประมาณ 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง เมื่อนาย ส. ขับรถยนต์มาถึงสี่แยก ซึ่งขณะนั้นมีฝนตก พร่า ๆ พื้นถนนเปียกและสัญญาณไฟบริเวณสี่แยกนั้น ไม่ได้เปิดใช้งาน แต่ที่เสามีป้าย “หยุด” นาย ส. จึงดูรถยนต์ทางขวากับทางซ้าย ปรากฏว่า ทางด้านซ้ายมีรถยนต์ของนาย ธ. ซึ่งอยู่ในทางเอกและอยู่ห่างจากที่เกิดเหตุในระยะประมาณ 20 เมตร นาย ส. คิดว่าต้องขับผ่านพ้นได้แน่ และไม่รอให้รถทางตรงผ่าน ไปก่อน กลับขับรถเลี้ยวกลับไปบนเส้นทางของรถทางตรงในทันที เป็นเหตุให้รถยนต์ที่นาย ส. ขับเฉี่ยวชนกับรถยนต์ที่ขับมาในทางตรง ทำให้รถยนต์ทั้งสองได้รับความเสียหาย

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** เห็นว่า นาย ส. ขับรถยนต์โดยประมาทเป็นเหตุให้เฉี่ยวชนทรัพย์สินของผู้เสียหาย

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า นาย ส. ขับรถยนต์ไปประสบอุบัติเหตุขณะปฏิบัติราชการ ด้วยความประมาทแต่ไม่ถึงประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ส. จึงไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ส่วนราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการ

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่า นาย ส. ลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ ขับรถยนต์ราชการพาคณะเจ้าหน้าที่มาฝึกรอบด้านสิ่งแวดล้อมไปเก็บตัวอย่างอากาศตามคำสั่งโดยใช้เส้นทางตามถนนรอบเมืองในซึ่งเป็นทางโท เมื่อนาย ส. ขับรถยนต์มาถึงบริเวณที่เกิดเหตุ นาย ส. เพียงแต่หยุดดูรถยนต์และเห็นรถยนต์ของคู่กรณีขับมาในระยะทางประมาณ 20 เมตร ซึ่งนาย ส. คาดว่าคงจะขับรถยนต์ผ่านพ้นไปได้ จึงได้ขับผ่านสี่แยกดังกล่าวไปโดยมิได้หยุดให้รถยนต์ของคู่กรณีซึ่งวิ่งมาในทางเอกขับผ่านไปก่อน เป็นเหตุให้รถยนต์ทางราชการเฉี่ยวชนกับรถยนต์คู่กรณีที่ขับผ่านมดังกล่าว พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ส. จึงต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหาย แต่เมื่อพิจารณาถึงความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้นาย ส. รับผิดชดใช้ค่าเสียหายร้อยละ 75 ของค่าเสียหาย ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

ยูวเรศ กล้ายพงษ์ ย่อ  
เกื้อกูล ตันวัฒนา ตรวจ



สำนวนเลขที่ 44/142/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง ทุจริตเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก และค่าพาหนะของหน่วยงานย่อยจังหวัด ล.

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงาน ท. ได้รับเรื่องกล่าวหา ร้องเรียน นาย ป. หัวหน้าหน่วยงานระดับเขต เมื่อครั้งดำรงตำแหน่ง หัวหน้าหน่วยงานย่อยจังหวัด ล. กับพวกว่าร่วมกันทุจริตในการเบิกจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก และค่าพาหนะเดินทางของหน่วยงานในอำเภอต่างๆ ระหว่างเดือนสิงหาคม-กันยายน พ.ศ. 2540 โดยจัดทำฎีกาอันเป็นเป็นเท็จ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 65,000 บาท

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เจ้าหน้าที่ประกอบด้วย หัวหน้าหน่วยงานจังหวัด ผู้ช่วยหัวหน้าหน่วยงานจังหวัด พนักงานการเงินและบัญชี และเจ้าหน้าที่ของโรงแรมผู้ออกใบเสร็จรับเงินต้องร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายทั้งหมดให้แก่ทางราชการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** พิจารณาแล้วเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า ระหว่างเดือนสิงหาคม-กันยายน 2540 หน่วยงานย่อยจังหวัด ล. ได้จัดทำเอกสารเดินทางไปราชการ และเบิกจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก และค่าพาหนะ โดยวางฎีกาอันเป็นเท็จ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 65,000 บาท ในการจัดทำฎีกาเพื่อเบิกเงินค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการดังกล่าว หัวหน้าหน่วยงานย่อยจังหวัด ล. ได้สั่งการในที่ประชุมประจำเดือนว่า จะออกคำสั่งให้ผู้เข้าประชุมเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ เพื่อนำเงินงบประมาณมาใช้จ่ายในหน่วยงาน และขอให้ผู้เข้าประชุมลงลายมือชื่อในเอกสารที่จะทำขึ้น หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่การเงินได้จัดทำเอกสารรายงานการเดินทางไปราชการทั้งที่มีคำสั่งให้เดินทางไปราชการและไม่มีคำสั่งอ้างอิง แล้วเสนอให้ผู้ช่วยหัวหน้าหน่วยงานลงลายมือชื่อในฐานะเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ และรับรองเอกสารใบสำคัญเพื่อประกอบการตั้งฎีกา ทั้งที่ในเอกสารดังกล่าวไม่มีรายงานประกอบการเดินทางไปราชการ ไม่มีลายมือชื่อผู้เบิก (ผู้เดินทางไปราชการ) และลายมือชื่อ ผู้อนุมัติตามระเบียบ และ ยังได้ลงลายมือชื่อผู้รับเงินในสมุดจ่ายเงินของหน่วยงานประเภทค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ซึ่งเป็นการลงลายมือชื่อล่วงหน้า ต่อมาเจ้าหน้าที่การเงินได้ทำฎีกางบประมาณเสนอให้หัวหน้าหน่วยงานลงลายมือชื่อผู้เบิก และ



ผู้ช่วยลงลายมือชื่อในช่องผู้รับเงินในฎีกาและในสมุดคู่มือวางฎีกา ซึ่งจากคำให้การของเจ้าหน้าที่  
ที่ลงลายมือชื่อในแบบรายงานการเดินทางไปราชการและลงลายมือชื่อในสมุดรับเงินตามฎีกาต่างให้การ  
สอดคล้องกันว่าไม่เคยได้รับเงินจากทางราชการ พฤติการณ์จึงถือได้ว่า หัวหน้าหน่วยงาน ผู้ช่วย และ  
เจ้าหน้าที่การเงิน ได้ร่วมกันใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่มีชอบเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตเพื่อประโยชน์  
ส่วนตนหรือผู้อื่น เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายทั้งหมดให้แก่  
ทางราชการ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

สุชาติพิทย์ โปธิ์ศรี      ย่อ  
มณิรัตน์ ณ ระนอง      ตรวจ





สำนวนเลขที่ 44/145/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินสูญหาย

เรื่อง เครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องสแกนเนอร์ของมหาวิทยาลัย ม. สูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างวันที่ 11 – 12 ธันวาคม 2542 เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมด้วย SCASICARD และเครื่อง SCANNER ของห้องสมุด สถาบัน อ. ซึ่งอยู่ที่ชั้น 2 ของอาคารสถาบัน ว. มหาวิทยาลัย ม. สูญหายไป ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 116,485 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่าไม่ปรากฏว่าการที่ทรัพย์สินของทางราชการสูญหาย เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าหน้าที่ได้กระทำประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

**คำวินิจฉัยตั้งการของผู้แต่งตั้ง** มหาวิทยาลัย ม. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า สถาบัน ว. โดยมีมติที่ประชุมคณาจารย์ประจำสถาบันฯ กำหนดให้มีเครื่องคอมพิวเตอร์และสแกนเนอร์ในห้องสมุดของสถาบัน เพื่อให้คณาจารย์หรือนักศึกษาของสถาบันฯ ใช้ในการเตรียมการสอน การทำงานวิจัยการเรียนของนักศึกษา แต่โดยที่สถาบันฯ เพิ่งเริ่มก่อตั้งมีคณาจารย์และนักศึกษาเพียง 25 คน การดำเนินการจึงมุ่งที่จะให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ทุกฝ่าย จึงยังไม่มีกรอบระเบียบหรือคำสั่งเกี่ยวกับการดูแลทรัพย์สินของสถาบันฯ คณาจารย์ของสถาบันฯ จะมีกุญแจประตูห้องสมุดและสามารถเข้าใช้ห้องสมุดได้ไม่จำกัดเวลา และในทางปฏิบัติแม้จะมีการปิดประตูห้องสมุดแล้ว หากคณาจารย์หรือนักศึกษาต้องการเข้าใช้ห้องสมุดก็สามารถใช้กุญแจที่ตนเองถืออยู่ หรือกุญแจส่วนกลางที่แขวนไว้ที่เสากลางในห้องพักนักศึกษาเปิดประตูห้องสมุดเข้าไปได้ การที่เครื่องคอมพิวเตอร์และสแกนเนอร์ที่อยู่ในห้องสมุดสูญหายไปดังกล่าวเกิดจากความประมาทเลินเล่อของผู้บริหารที่มีได้กำหนดมาตรการในการควบคุมดูแลทรัพย์สินของทางราชการ พฤติการณ์ถือไม่ได้ว่าเจ้าหน้าที่กระทำการด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบ

อนึ่ง ขอให้สถาบันฯ วางมาตรการในการควบคุมดูแลรักษาความปลอดภัยทรัพย์สินของทางราชการ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการสูญหายเช่นนี้อีก

นันทริดา นิยมฉวี ย่อ

มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง  
เดือน กรกฎาคม 2548

สำนวนเลขที่ 14/51/2544 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง เงินของโรงเรียน ป. ขาดบัญชี

สรุปข้อเท็จจริง ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2541- พ.ศ.2543 นาย ว. ผู้อำนวยการโรงเรียน ป. เมื่อเบิกถอนเงินของโรงเรียนมาแล้วจะครอบครองเงินไว้กับตนเองและอาศัยโอกาสดังกล่าวทุจริตเงินของทางราชการ ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวเป็นเงิน 447,947.56 บาท โดยมีเงินขาดบัญชีระหว่างการเบิกถอนเงินจากธนาคารในรูปคณะกรรมการเบิกถอนเงินจำนวน 180,001.46 บาท ซึ่งคณะกรรมการเบิกถอนเงินประกอบด้วย นาย ว. นาย ธ. ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 และนาย ท. ตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 7 โดยเงื่อนไขในการเบิกถอนเงินจะต้องมีกรรมการลงนาม 2 ใน 3 คน

ความเห็นพนักงานสอบสวน -

ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด พิจารณาแล้วเห็นว่า นาย ว. ผู้ทุจริต ต้องรับผิดชอบใช้เงินจำนวน 447,947.56 บาท ส่วนนาย ธ. และนาย ท. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้เงินคนละ 60,000.486 บาท

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ประเด็นที่ขอให้พิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

1. กรณีความรับผิดของนาย ว. ผู้ทุจริตข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า นาย ว. ผู้อำนวยการโรงเรียน ป. เบิกถอนเงินของโรงเรียน โดยไม่นำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของทางราชการ และไม่มีหลักฐานการจ่ายเงิน พฤติการณ์เป็นการทุจริต นาย ว. จึงต้องรับผิดชอบใช้เงินจำนวน 447,947.56 บาท คืนแก่ทางราชการ



2. กรณีความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2540 – วันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2543 นาย ช. ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 ได้รับมอบหมาย ให้ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่การเงิน และนาย ท. ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่พัสดุ นอกจากนี้บุคคลทั้งสองยังได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการเบิกถอนเงินร่วมกับนาย ว. ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการเบิกถอนเงิน ทางปฏิบัติส่วนใหญ่ นาย ว. ผู้อำนวยการโรงเรียน จะเป็นผู้ลงนามในใบเบิกถอนเงิน โดยยังไม่ได้กรอกจำนวนเงิน จากนั้นก็จะให้นาย ช. หรือนาย ท. ลงนามแล้ว นาย ว. จะกรอกจำนวนเงินในภายหลัง ประกอบกับเมื่อนาย ช. และนาย ท. ได้ลงนามในใบเบิกถอนเงิน ร่วมกับนาย ว. แล้วไม่ได้ร่วมไปรับเงินจากธนาคารโดยปล่อยให้ นาย ว. ไปรับเงินจากธนาคารแต่เพียงผู้เดียว เป็นโอกาสให้นาย ว. นำเงินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว เป็นเหตุให้มีเงินขาดบัญชีระหว่างการเบิกถอนเงินจากธนาคารในรูปคณะกรรมการเบิกถอนเงินจำนวน 180,001.46 บาท พงศดิการณธ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ช. และนาย ท. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย แก่ทางราชการ

สำหรับสัดส่วนความรับผิดชอบนั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่าในการเบิกถอนเงินจะต้องมีกรรมการ ลงนาม 2 ใน 3 คน จึงจะเบิกถอนเงินจากธนาคารได้และในทางปฏิบัติ นาย ว. จะลงนามร่วมกับนาย ช. หรือนาย ท. และบางครั้งกรรมการจะลงนามร่วมกันทั้ง 3 คน ดังนั้น คณะกรรมการเบิกถอนเงินจะต้อง รับผิดชอบใช้ตามสัดส่วนของจำนวนเงินที่แต่ละคนลงลายมือชื่อ แต่เนื่องจากตามข้อเท็จจริงไม่สามารถ ระบุได้ว่า นาย ว. ทุจริตเงินไปในคราวการเบิกถอนเงินครั้งใด และนำเงินฝากเข้าบัญชีเพื่อชดใช้เงินที่ เบิกถอนไปในคราวใด จึงให้นาย ช. และนาย ท. รับผิดชอบใช้คนละหนึ่งในสามส่วนของเงินที่ขาดบัญชี จำนวน 180,001.46 บาท คิดเป็นเงินคนละ 60,000.48 บาท ตามนัยมาตรา 8 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

อนึ่ง หากสำนักงาน ค. ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนาย ว. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงิน ที่นาย ช. และนาย ท. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหาย ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินแก่นาย ช. และนาย ท. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้ชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

อุเทน ยืนย่น ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 45/176/2544 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง เงินของโรงเรียน ก.ขาดบัญชี

**สรุปข้อเท็จจริง** หน่วยตรวจสอบภายใน กรม ว. ได้ตรวจสอบการเงินการบัญชีของโรงเรียน ก. ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2539 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2541 กรณีนาง น. อาจารย์ 2 ระดับ 7 เจ้าหน้าที่การเงินของโรงเรียนมีพฤติการณ์ส่อไปในทางทุจริต จากการตรวจสอบเบื้องต้นพบว่าเงินของโรงเรียนขาดบัญชีจำนวน 1,779,801.61 บาท จากการตรวจสอบในชั้นแรก นาง น. ได้ขอส่งเอกสารเพื่อให้ตรวจสอบเพิ่มเติม 2 ครั้ง และมีเงินหักลดหย่อนอีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบภายในพิจารณาแล้วเห็นควรให้ลดหย่อนจากเงินขาดบัญชีได้ ทำให้รายการเงินขาดบัญชีคงเหลือเป็นเงินทั้งสิ้น 729,581.10 บาท คณะกรรมการได้ตรวจสอบหลักฐานพบว่า นาง น. ในการเบิกจ่ายเงินของโรงเรียนไม่ปฏิบัติตามระเบียบและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเงินของทางราชการ ลงบัญชีโดยไม่มีเอกสารการจ่ายเงินบางรายการ ไม่มีการจ่ายจริงแต่ลงบัญชีที่ตัดจ่าย และบางรายการลงบัญชีจ่ายและมีการจ่ายจริงแต่เอกสารการจ่ายมิให้ตรวจสอบไม่ครบ จึงสันนิษฐานว่านาง น. นำเงินของทางราชการ ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นควรให้นาง น. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน 729,581.10 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

1. กรณีความรับผิดชอบของนาง น. ผู้ทุจริต ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า นาง น. ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน ลงบัญชีโดยไม่มีเอกสารจ่ายเงินหรือมีเอกสารไม่ครบ ประกอบกับเงินที่ขาดบัญชีมีเป็นจำนวนมาก ไม่น่าจะเป็นการผิดพลาดทางบัญชี พฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าเป็นการกระทำโดยทุจริต และนาง น. ยังได้ทำบันทึกขอยอมรับสภาพหนี้ และขอชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นให้แก่ทางราชการ ต่อหน้าคณะกรรมการสอบสวนและพยานไว้ด้วยแล้ว จึงเห็นควรให้นาง น. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการตามสัญญารับสภาพหนี้ต่อไป

2. กรณีความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่าเงินของโรงเรียน ก.ขาดบัญชี เนื่องจากความบกพร่องในการกำกับดูแลการเงินและบัญชีของผู้บริหารโรงเรียน จนเป็นเหตุให้มีผู้อาศัยโอกาสดังกล่าวทุจริตยักยอกเงินของทางราชการไป ซึ่งในช่วงเวลาที่เงินขาดบัญชีผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบได้แก่ นาย ส. ผู้อำนวยการโรงเรียน และนาย ท. ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลงานการเงินและบัญชี จากการสอบสวนการรับจ่ายเงินของโรงเรียนได้ความว่า เงินทุกประเภทของโรงเรียนจะนำฝากธนาคาร ถ้ามีเงินสดในมือเหลือจะให้นาง น. หัวหน้างาน



การเงินเป็นผู้เก็บรักษาแต่ผู้เดียว ส่วนการนำเงินฝากธนาคารนาง น. จะเป็นผู้นำฝากเพียงคนเดียวและยังเป็นผู้มีอำนาจลงนามในเช็คเพื่อสั่งจ่ายบุคคลภายนอก จากพฤติการณ์ดังกล่าวเห็นได้ชัดเจนว่า นาย ส. และนาย ท. บกพร่องในการกำกับดูแลงานการเงินและบัญชีและมอบหมายให้นาง น. ทำหน้าที่การเงินและบัญชีเพียงผู้เดียว และอาศัยโอกาสดังกล่าวทุจริตยักยอกเงินของทางราชการไปเป็นจำนวน 729,581.10 บาท พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ส. และนาย ท. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีที่โรงเรียนไม่ได้รับการจัดสรรให้มีเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี มาปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเงินและบัญชีโดยตรง ต้องใช้ข้าราชการครูทำหน้าที่แทน ประกอบกับผู้บริหารโรงเรียนขาดความชำนาญด้านการเงินและบัญชี ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารหลักฐานที่เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีเสนอมา อีกทั้งนาย ส. และนาย ท. มิใช่ผู้กระทำการทุจริตและมิได้มีส่วนรู้เห็นในการกระทำดังกล่าว จึงให้นาย ส. และนาย ท. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ 40 ของค่าเสียหายจำนวน 729,581.10 บาท คิดเป็นเงิน 291,832.44 บาท โดยให้รับผิดชอบละ ร้อยละ 20 คิดเป็นเงินคนละ 145,916.22 บาท ตามนัยมาตรา 8 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

อนึ่ง หากสำนักงาน ร. ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนาง น. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาย ส. และนาย ท. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหาย ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่ นาย ส. และนาย ท. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้ชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

ทรงฤทธิ์ วัฒนะเวชศักดิ์ ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 25/55/2547 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินสูญหาย

เรื่อง ทรัพย์สินของโรงเรียนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์สูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างวันที่ 4 - 7 กันยายน 2541 ทรัพย์สินของห้องทดลองโรงเรียนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ กรม อ. สูญหาย 5 รายการ ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 107,500 บาท

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** กรณีทรัพย์สินของโรงเรียนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์สูญหาย 5 รายการ ความเสียหายที่เกิดขึ้นแบ่งได้ 2 กรณี คือกรณีเครื่อง OSCILLOSCOPE 2 รายการสูญหาย คิดเป็นเงิน 79,000 บาท นาย ส. นาย อ. นาย ม. และ นาย จ. กระทำการโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ และกรณีทรัพย์สินจำนวน 3 รายการ คือ จูนเนอร์ เอฟเอ็ม เอเอ็ม มัลติมิเตอร์ และหม้อแปลงไฟฟ้า 110 โวลต์สูญหาย ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 28,500 บาท นาย ส. นาย ข. นาย น. และ นาย ศ. กระทำการโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** พิจารณแล้วเห็นว่า กรณีดังกล่าวยังถือไม่ได้ว่าบุคคลดังกล่าวกระทำการโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า การที่เครื่อง OSCILLOSCOPE จำนวน 2 เครื่อง ได้สูญหายไปจากห้องทดลอง 2 และทรัพย์สินจำนวน 3 รายการ คือ จูนเนอร์ เอฟเอ็ม เอเอ็ม มัลติมิเตอร์และหม้อแปลงไฟ 110 โวลต์ ได้สูญหายไปจากห้องทดลอง 3 โรงเรียนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ กรม อ. มีเจ้าหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ ดังนี้

1. นาย ส. ทำหน้าที่หัวหน้าควบคุมห้องทดลองและดูแลรักษาทรัพย์สินในห้องทดลอง ได้รับคำสั่งให้ระมัดระวังและหามาตรการป้องกันทรัพย์สินตามห้องทดลองต่างๆ เนื่องจากเคยมีทรัพย์สินของโรงเรียนสูญหาย แต่กลับปล่อยปละละเลยไม่หามาตรการป้องกันและควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลรักษาเก็บเครื่องมืออุปกรณ์และครุภัณฑ์ที่ใช้ในห้องทดลองเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ประจำห้องทดลองวางเครื่องมืออุปกรณ์ไว้บนโต๊ะทดลอง โดยไม่นำไปเก็บใส่ตู้ล็อกกุญแจให้เรียบร้อยหลังจากใช้งาน ส่วนกุญแจสายของห้องทดลองซึ่งเจ้าหน้าที่ประจำห้องทดลองปิดล็อกและได้นำมามอบให้เพื่อเก็บรักษา นาย ส. ได้วางล็อกกุญแจห้องทดลองไว้บนโต๊ะทำงานของตนเอง อาจเป็นเหตุให้ผู้โจรกรรมนำกุญแจไปเปิดห้องและนำทรัพย์สินไป เพราะสถานที่เกิดเหตุไม่มีร่องรอยการจับแฉะ กรณีเป็นการไม่ใช่ความระมัดระวังในการดูแลทรัพย์สินของทางราชการตามวิสัยและพฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดย



ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้ นาย ส. รับผิดชดใช้ค่าเสียหายร้อยละ 40 ของค่าเสียหายทั้งหมด ภายหลังหักค่าเสื่อมราคาแล้ว ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. นาย อ. ได้รับมอบหมายให้ดูแลห้องทดลอง 2 และ นาย ช. ได้รับมอบหมายให้ดูแลห้องทดลอง 3 ไม่ได้วางมาตรการป้องกันและควบคุมดูแลทรัพย์สินของทางราชการในห้องทดลอง ทั้งที่ทราบว่าเคยมีกรณีทรัพย์สินของโรงเรียนสุวิทยายุทธ ไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่นำเครื่องมืออุปกรณ์ไปเก็บไว้ในตู้เมื่อเสร็จจากการใช้งานแล้ว แต่กลับปล่อยให้วางไว้บนโต๊ะทดลอง พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้ นาย อ. รับผิดชดใช้ค่าเสียหายร้อยละ 60 ของราคาทรัพย์สินในห้องทดลอง 2 ที่สูญหายภายหลังหักค่าเสื่อมราคาแล้วและให้นาย ช. รับผิดชดใช้ค่าเสียหายร้อยละ 60 ของราคาทรัพย์สินในห้องทดลอง 3 ที่สูญหายภายหลังหักค่าเสื่อมราคาแล้ว ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ส่วนเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องคือ นาย บ. เจ้าหน้าที่ประจำห้องทดลอง 2 มีหน้าที่ตรวจเช็คเครื่องมืออุปกรณ์และเป็นผู้ปิดห้องทดลอง นาย น. และนาย ศ. มีหน้าที่ดูแลทรัพย์สินในห้องทดลอง 3 ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องดังกล่าวได้ปฏิบัติหน้าที่โดยชอบแล้ว มิได้ได้ใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหาย

สุธาทิพย์ โพธิ์ศรี ย่อ

มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 29/119/2547 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง การทุจริตจัดซื้อครุภัณฑ์ประจำห้องปฏิบัติการทางภาษาของสำนักงาน ก.

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย ส. อาจารย์ 1 ระดับ 5 หัวหน้างานตรวจสอบภายในของสำนักงาน ก. ตรวจสอบพบความไม่ถูกต้องของเอกสารเกี่ยวกับการจัดซื้อครุภัณฑ์ประจำห้องปฏิบัติการทางภาษา ปีงบประมาณ 2539 เนื่องจากเห็นว่า การดำเนินการประกวดราคาซื้อครุภัณฑ์ตามประกาศประกวดราคา ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2539 เป็นไปโดยถูกต้องตามระเบียบปฏิบัติของทางราชการทุกขั้นตอน แต่นาย ว. ผู้อำนวยการสำนักงานในขณะนั้น กลับยกเลิกการประกวดราคาโดยมิชอบ และให้ดำเนินการจัดซื้อใหม่โดยวิธีพิเศษ แบ่งการจัดซื้อออกเป็น 2 กลุ่มรายการ โดยอ้างข้อความอันเป็นที่ว่าต้องดำเนินการตามมติที่ประชุม คณะกรรมการ ครั้งที่ 7/2539 ลงวันที่ 30 กันยายน 2539 และจัดซื้อโดยไม่มีการส่งหนังสือเชิญให้ผู้สนใจ เข้าร่วมเสนอราคาโดยการจัดซื้อใหม่นี้ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน 2,022,600 บาท จึงได้ร้องเรียนต่อสำนักงาน ป.ป.ช.

**ความเห็นสำนักงาน ป.ป.ช.** พิจารณาแล้วมีมติเป็นเอกฉันท์ (8 เสียง) ดังนี้

1. การกระทำของนาย ว. เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงาน ก. กรณีสั่งยกเลิกการประกวดราคา และยกเลิกการอนุมัติให้จัดซื้อครุภัณฑ์ประจำห้องปฏิบัติการทางภาษาจากบริษัท อ. แล้วสั่งให้จัดซื้อครุภัณฑ์ดังกล่าวโดยวิธีพิเศษ แบ่งการจัดซื้อเป็น 2 สัญญา เพื่อให้อยู่ในอำนาจการอนุมัติของตนจากบริษัท ต. ซึ่งเป็นผู้เสนอราคาที่ขาดคุณสมบัติตามประกาศประกวดราคาที่ได้สั่งยกเลิกไป เป็นการกระทำโดยมิชอบ มีเจตนาทุจริต เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ต้องซื้อครุภัณฑ์ในราคาที่สูงกว่าเดิมเป็นเงิน 2,022,600 บาท มีความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และมีความผิดทางอาญาฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สินใด ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ และฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

2. การกระทำของนาย จ. ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และนาย ค. หัวหน้าฝ่ายพัฒนาบุคคล กรณีเป็นกรรมการจัดซื้อครุภัณฑ์ประจำห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยวิธีพิเศษจำนวน 44 ชุด และ 46 ชุด ร่วมกับนาย ว. ตามคำสั่งที่ 555/2539 และ 557/2539 ลงวันที่ 30 กันยายน 2539 ตามลำดับ ได้ดำเนินการจัดซื้อโดยเพียงแต่สืบราคาจากบริษัท ต. เพียงบริษัทเดียว ไม่ได้สืบราคาจากผู้เสนอราคารายอื่นในการประกวดราคา





ที่ได้มีการยกเลิกไป เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ข้อ 57 (8) แต่เนื่องจากการได้รับคำสั่งให้ดำเนินการในระยะเวลากระชั้นชิด และเป็นการดำเนินการตามความประสงค์ของนาย ว. ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา การกระทำของบุคคลทั้งสองมีความผิดทางวินัยฐานไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ราชการให้เป็นที่ไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ

3. ให้ส่งรายงาน เอกสาร และความเห็น ไปยังผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาโทษทางวินัย นาย ว. นาย จ. และนาย ค. ตามความผิดตาม 1. และ 2. และส่งรายงาน เอกสาร และความเห็น ไปยังอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินคดีอาญาในศาลซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาแก่นาย ว. ตามฐานความผิด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 92 และมาตรา 97 แล้วแต่กรณีรวมทั้งส่งเรื่องให้สำนักงานเพื่อพิจารณาความรับผิดทางละเมิดของนาย ว.

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

1. การสั่งยกเลิกการประกวดราคาและผลการประกวดราคาที่อนุมัติให้จัดซื้อครุภัณฑ์ประจำห้องปฏิบัติการทางภาษาของนาย ว. ผู้ถูกกล่าวหาเป็นการปฏิบัติโดยมิชอบด้วยประกาศสำนักงาน เรื่อง ประกาศประกวดราคาซื้อครุภัณฑ์การศึกษาประจำปีงบประมาณ 2539 ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2539 ข้อ 10

2. นาย ว. มีเจตนาที่จะจัดซื้อครุภัณฑ์โดยวิธีพิเศษทั้งที่ไม่มีเหตุที่จะนำมาอ้างในการจัดซื้อตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2538 ข้อ 23 และมีเจตนาแบ่งซื้อครุภัณฑ์โดยลดวงเงินที่จะซื้อในครั้งเดียวกัน เพื่อให้อำนาจสั่งซื้อเปลี่ยนไป อันเป็นการฝ่าฝืนระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 ข้อ 22 วรรค 2

3. นาย ว. มีเจตนาในการสั่งยกเลิกการประกวดราคาและยกเลิกการอนุมัติให้จัดซื้อครุภัณฑ์ประจำห้องปฏิบัติการทางภาษาจากบริษัท อ. โดยมิชอบ และมีเจตนาทุจริตในการจัดซื้อครุภัณฑ์ประจำห้องปฏิบัติการทางภาษา โดยวิธีพิเศษจากบริษัท ต. ตามสัญญาเลขที่ 32/39 ลงวันที่ 30 กันยายน 2539 ในราคา 12,700,000 บาท และสัญญาเลขที่ 33/2539 ลงวันที่ 30 กันยายน 2539 ในราคา 13,100,000 บาท รวมเป็นเงิน 25,800,000 บาท ซึ่งเป็นราคาที่สูงกว่าที่ต้องซื้อจากบริษัท อ. ในราคา 23,777,400 บาท เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน 2,022,600 บาท

ดังนั้น นาย ว. ต้องชดใช้เงินจำนวน 2,022,600 บาท แก่สำนักงาน

ส่วนนาย จ. ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และนาย ค. หัวหน้าฝ่ายพัฒนาบุคคลซึ่งนาย ว. ได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้ร่วมเป็นกรรมการจัดซื้อครุภัณฑ์ประจำห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยวิธีพิเศษ แยกเป็น 2 กลุ่มรายการ จำนวน 44 ชุด และ 46 ชุด ตามลำดับนั้น เมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานแล้วฟังได้ว่าการกระทำของนาย จ. และนาย ค. มิได้ตั้งใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงอันเป็นเหตุให้สำนักงานได้รับความ



เสียหาย หากแต่เป็นการกระทำที่เกิดจากความบกพร่อง ประมาทเลินเล่อธรรมดาซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้น จะเกิดขึ้นได้ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยตั้งการของผู้แต่งตั้ง** สำนักงานพิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็น คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนประกอบกับความเห็นของสำนักงาน ป.ป.ช. ปรากฏว่า การที่สำนักงาน ก. สั่งยกเลิกการประกวดราคาจัดซื้อครุภัณฑ์ประจำห้องปฏิบัติการทางภาษาที่จะจัดซื้อจากบริษัท อ. ในราคา 23,777,400 บาท แล้วจัดซื้อครุภัณฑ์ประจำห้องปฏิบัติการทางภาษาใหม่ โดยวิธีพิเศษจากบริษัท ต. ตามสัญญาเลขที่ 32/39 ลงวันที่ 30 กันยายน 2539 ในราคา 12,700,000 บาท และสัญญาเลขที่ 33/2539 ลงวันที่ 30 กันยายน 2539 ในราคา 13,100,000 บาท รวมเป็นเงิน 25,800,000 บาท ซึ่งเป็นราคาที่สูงกว่าเดิมที่ต้องซื้อจากบริษัท อ. เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 2,022,600 บาท จากพฤติการณ์ดังกล่าวพิจารณาความรับผิดชอบได้ดังนี้

1. นาย ว. เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ สั่งยกเลิกการประกวดราคาและยกเลิกการอนุมัติให้จัดซื้อครุภัณฑ์ประจำห้องปฏิบัติการทางภาษาจากบริษัท อ. แล้วสั่งให้จัดซื้อครุภัณฑ์ดังกล่าวโดยวิธีพิเศษ จากบริษัท ต. ซึ่งเป็นผู้เสนอราคาที่ขาดคุณสมบัติตามประกาศประกวดราคาที่ได้สั่งยกเลิก และในฐานะเป็นประธานกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ มิได้ดำเนินการสืบราคาจากผู้เสนอราคารายอื่นที่ได้ดำเนินการประกวดราคาซึ่งถูกยกเลิกไป ถือเป็น การไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 57 (8) และได้มีการสั่งการให้แบ่งการจัดซื้อเป็น 2 สัญญา เพื่อให้อยู่ในอำนาจการอนุมัติของตน ถือเป็น การไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 22 วรรคสอง ประกอบกับคำสั่งสำนักงาน ที่ 774/2539 ลงวันที่ 20 มีนาคม 2539 พฤติการณ์ถือว่า นาย ว. กระทำโดยทุจริต มีเจตนาให้บริษัท ต. เป็นผู้มีสิทธิจำหน่ายครุภัณฑ์ดังกล่าวให้กับสำนักงาน เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ต้องซื้อครุภัณฑ์ในราคาที่สูงกว่าเดิมเป็นเงิน 2,022,600 บาท จึงให้นาย ว. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเต็มจำนวน 2,022,600 บาท ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



2. นาย จ. ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และนาย ค. หัวหน้าฝ่ายพัฒนาบุคคล ในฐานะเป็นกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษร่วมกับนาย ว. ตามคำสั่งที่ 555/2539 และ 557/2539 ลงวันที่ 30 กันยายน 2539 ได้ดำเนินการจัดซื้อโดยเพียงแต่สืบราคาจากบริษัท ต. เพียงบริษัทเดียว ไม่ได้สืบราคาจากผู้เสนอราคาหรือประกวดราคาที่ได้มีการยกเลิกไป อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ 57 (8) สำหรับข้อกล่าวอ้างของบุคคลทั้งสองว่าได้รับคำสั่งให้ดำเนินการในระยะเวลากระชั้นชิด คณะกรรมการมีเวลาน้อยและจำกัด นั้น เห็นว่าไม่สามารถรับฟังได้ เนื่องจากตามระเบียบได้กำหนดอำนาจหน้าที่และขั้นตอนวิธีการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษไว้อย่างชัดเจนแล้ว คณะกรรมการผู้ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่จึงต้องดำเนินการตามระเบียบอย่างเคร่งครัด หากการดำเนินการยังไม่ครบถ้วนถูกต้องก็ยังไม่สมควรลงนามในการจัดซื้อดังกล่าว พฤติการณ์ของบุคคลทั้งสองถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย จ. และ นาย ค. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายคนละร้อยละ 10 ของค่าเสียหายจำนวน 2,022,600 บาท คิดเป็นเงินคนละ 202,260 บาท ตามนัยมาตรา 8 และ มาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง หากสำนักงานได้รับชดใช้เงินจากนาย ว. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาย จ. และ นาย ค. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหาย ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินแก่บุคคลทั้งสองตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้ชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

มานวิกา มาลากุล ณ อยุธยา ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรว



สำนวนเลขที่ 1/1/2548

ประเภทสำนวน ทูจริด

เรื่อง เจ้าหน้าที่นำปุ๋ยเคมีช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ (น้ำท่วม) ไปจำหน่ายแล้วนำเงินที่ได้ไปเป็นประโยชน์ส่วนตน

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย บ. เจ้าหน้าที่บริหารงานการเกษตร 6 นำปุ๋ยเคมีช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ (น้ำท่วม) ปี 2539/2540 สูตร 16-16-8 จำนวน 18,000 กิโลกรัม ไปจำหน่ายให้แก่เกษตรกรทั่วไปแล้วนำเงินที่ได้ไปเป็นประโยชน์ส่วนตน เป็นเงิน 117,180 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่า

1. นาย บ. ผู้กระทำผิด รับผิดชอบเป็นจำนวน 70% คิดเป็นเงิน 82,026 บาท เนื่องจากเป็นผู้นำปุ๋ยเคมีไปจำหน่ายโดยตรง

2. นาย พ. ผู้บังคับบัญชาเบื้องต้น รับผิดชอบเป็นจำนวน 20% คิดเป็นเงิน 23,436 บาท เนื่องจากประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง คือให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีโอกาสนำปุ๋ยเคมีไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวโดยมิชอบและเป็นจำนวนมากถึง 18 ตัน

3. นาย ข. เจ้าหน้าที่พัสดุ รับผิดชอบเป็นจำนวน 10% คิดเป็นเงิน 11,718 บาท ในฐานะเจ้าหน้าที่พัสดุมีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติและรับว่าเป็นผู้ถือกุญแจเปิด-ปิดห้องเก็บพัสดุ แต่ในวันหยุดราชการได้มอบกุญแจให้ลูกจ้างชั่วคราว ซึ่งไม่มีความเหมาะสมและความจำเป็น อีกทั้งการเป็นเจ้าหน้าที่พัสดุ ถือเป็นหน้าที่โดยตรงจะต้องรู้ว่า มีทรัพย์สินของทางราชการอะไรบ้าง จำนวนเท่าใด การเบิกจ่ายจะต้องจัดทำหลักฐานไว้เพื่อการควบคุมตรวจสอบ จึงถือได้ว่าไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** จังหวัดพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดเชยค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่า

1. นาย บ. เจ้าหน้าที่บริหารงานการเกษตร 6 ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลการจ่ายปุ๋ยเคมีให้แก่เกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ (น้ำท่วม) ปี 2539/2540 แต่ได้อาศัยโอกาสในตำแหน่งหน้าที่นำปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-8 จำนวน 18,000 กิโลกรัมของทางราชการไปจำหน่ายให้แก่เกษตรกรทั่วไปและนำเงินที่ได้ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว พฤติการณ์เป็นการจงใจกระทำทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายโดยอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เป็นการกระทำละเมิด



ต่อหน่วยงาน จึงให้นาย บ. รับผิดชอบเต็มจำนวนความเสียหาย 117,180 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. นาย พ. เกษตรอำเภอ ในฐานะผู้บังคับบัญชา เมื่อได้รับมอบปุ๋ยเคมี จำนวน 71,950 กิโลกรัม จากจังหวัดเพื่อนำไปแจกจ่ายให้แก่เกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ แต่เนื่องจากที่สำนักงานไม่มีโกดังเก็บพัสดุ นาย พ. ได้สั่งการให้นำปุ๋ยเคมีไปจัดเก็บยังสถานที่อื่นที่มีใช้สถานที่ราชการ และได้สั่งการให้นาย บ. เจ้าหน้าที่บริหารงานการเกษตร 6 ซึ่งมีได้รับผิดชอบงานพัสดุ กำกับดูแลการแจกจ่ายปุ๋ยเคมีแก่เกษตรกร โดยไม่วางระบบการเบิกจ่ายปุ๋ยเคมีให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ โดยเคร่งครัด เพื่อควบคุมการเบิกจ่ายและป้องกันมิให้เกิดการสูญหายและการนำปุ๋ยไปโดยมิชอบ เป็นช่องทางให้นาย บ. นำปุ๋ยเคมี จำนวน 18,000 กิโลกรัม ของทางราชการ ไปจำหน่ายแก่เกษตรกรทั่วไปและนำเงินที่ได้ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว พุทธิการณ์ถือได้ว่านาย พ. กระทำการโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 70 คิดเป็นเงิน 82,026 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

3. นาย ธ. เจ้าหน้าที่บริหารงานการเกษตร 6 ในฐานะเจ้าหน้าที่พัสดุ ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการจัดเก็บและดูแลการเบิกจ่ายปุ๋ยเคมีที่จะนำไปแจกจ่ายแก่เกษตรกร เมื่อมีความจำเป็นต้องจัดเก็บปุ๋ยเคมี ณ สถานที่อื่นที่มีใช้สถานที่ราชการ นาย ธ. จะต้องใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่มิให้เกิดการสูญหายหรือนำปุ๋ยไปโดยมิชอบ แม้จะมีการสั่งการให้นาย บ. ดูแลรับผิดชอบการแจกจ่ายปุ๋ยเคมีให้แก่เกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติแล้วก็ตาม แต่นาย ธ. ไม่ได้ควบคุมดูแล ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ และได้มอบกุญแจห้องเก็บปุ๋ยเคมีให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาซึ่งพักอาศัยอยู่ในบ้านพักที่จัดเก็บปุ๋ยเคมี เป็นช่องทางให้นาย บ. นำปุ๋ยเคมีจำนวน 18,000 กิโลกรัม ไปจำหน่ายแก่เกษตรกรได้โดยง่าย พุทธิการณ์ถือได้ว่า นาย ธ. กระทำการโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 30 คิดเป็นเงิน 35,154 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง หากจังหวัดได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนาย บ. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาย พ. และนาย ธ. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหายให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่ นาย พ. และนาย ธ. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้ชำระไว้ต่อไป

สิริพร วิเศษโพธิ์ศรี      ย่อ  
มณีรัตน์ ณ ระนอง      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 2/6/2548

ประเภทสำนวน กระทำการทุจริต

เรื่อง เจ้าหน้าที่สำนักงาน ส. พื้นที่สาขา ก. กระทำทุจริต

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงาน ส. พื้นที่สาขา ก. เก็บเงินรายได้แผ่นดินระหว่างวันที่ 26 มีนาคม 2547 ถึงวันที่ 1 เมษายน 2547 รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 388,458.44 บาท แต่นาง ส. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงาน.รักษาการในตำแหน่งหัวหน้างานอำเภอ ก. ได้นำรายได้แผ่นดินนำส่งคลังในวันที่ 2 เมษายน 2547 จำนวน 620,822.58 บาท เป็นผลทำให้การนำเงินส่งคลังขาดหายไป 267,635.86 บาท แต่ตรวจสอบพบเงินสดในตู้নিরক্ষক হলোจำนวน 40,000 บาท จึงคงเหลือจำนวนเงินที่ขาดไปจำนวน 227,655.86 บาท และจำนวนแสดมปีอากรขาดหายไปจำนวนเงิน 8,890 บาท รวมเป็นเงินที่ขาดหายไปทั้งสิ้น 236,525.86 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่า นาง ส. ผู้กระทำการทุจริตต้องชดใช้ค่าเสียหาย สำหรับนาย อ. ในฐานะหัวหน้างานอำเภอ ก. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยของผู้แต่งตั้ง** นาง ส. ผู้กระทำการทุจริตต้องชดใช้ค่าเสียหาย ส่วนนาย อ. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อแต่ไม่ถึงกับประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหาย

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องผู้ใดต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบ** เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำนวนการสอบสวนว่า กรณีนาง ส. ชดชอนนำเงินภาษีอากรที่จัดเก็บได้และเงินที่ได้จากการจำหน่ายแสดมปีอากรไปเป็นประโยชน์ส่วนตน จำนวน 236,525.86 บาท เป็นเหตุให้กรม ส. ได้รับความเสียหาย มีเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบ ดังนี้

1. นาง ส. ขณะดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงาน ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่นำเงินส่งคลังอาศัยโอกาสในหน้าที่การงานของตนชดชอนนำเงินภาษีอากรที่จัดเก็บได้และเงินที่ได้จากการจำหน่ายแสดมปีอากรไปเป็นประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น พฤติการณ์เป็นการจงใจกระทำละเมิดเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย โดยอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้



โดยชอบด้วยกฎหมาย จึงให้นาง ส. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 236,525.86 บาท เต็มทั้งจำนวน ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ประกอบประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

## 2. เจ้าหน้าที่ผู้ทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันได้แก่

2.1 นางสาว ร. มีหน้าที่จัดทำ บข.2 ซึ่งแสดงรายละเอียดในรายการเงินและแสดมปีอากรประจำวัน เพื่อจัดทำรายงานเงินและแสดมปีอากรคงเหลือประจำวัน นางสาว ร. ได้ลงนามใน บข.2 ว่าได้รับเงินและแสดมปีอากรคงเหลือจากนาง ส. โดยข้อเท็จจริงปรากฏว่า นางสาว ร. มิได้ตรวจนับจำนวนเงินและแสดมปีอากรว่าถูกต้องตรงกับที่นาง ส. จัดทำบัญชีไว้หรือไม่ อันเป็นช่องทางให้นาง ส. สามารถยักยอกเงินไปได้ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่เนื่องจากนางสาว ร. ยังคงเป็นข้าราชการชั้นผู้น้อยขาดประสบการณ์ จึงให้นางสาว ร. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 20 ของค่าเสียหายจำนวน 236,525.86 บาท คิดเป็นเงิน 47,305.17 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2.2 นาย อ. ขณะดำรงตำแหน่งหัวหน้างานอำเภอ ในฐานะผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานและในฐานะหัวหน้าส่วนราชการมีหน้าที่จัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวัน ตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ.2520 นาย อ. ได้ลงนามในรายการเงินและแสดมปีอากร (บข.2) ว่าได้รับเงินจากเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี เพื่อส่งมอบกรมการเก็บรักษาเงินไว้ถูกต้อง พร้อมทั้งได้ลงนามในรายงานเงินคงเหลือประจำวันในฐานะหัวหน้าส่วนราชการ โดยไม่ได้ตรวจนับจำนวนเงินและแสดมปีอากรคงเหลือว่าตรงกับที่รายงานหรือไม่ อันเป็นช่องทางให้นาง ส. สามารถยักยอกเงินไปได้ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย อ. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ 40 ของค่าเสียหายจำนวน 226,099.11 บาท (ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นในระหว่างเวลาที่นาย อ. ปฏิบัติหน้าที่) คิดเป็นเงินจำนวน 90,439.64 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

3. กรมการเก็บรักษาเงิน ประกอบด้วย นาย อ. นาย ค. และนาย พ. ซึ่งตามคำสั่งอำเภอ ก. ที่ 283/2546 กำหนดให้กรมการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. 2520 ที่กำหนดให้กรมการจะต้องตรวจสอบจำนวนเงิน หลักฐานแทนตัวเงินและแสดมปีอากรคงเหลือให้ถูกต้อง ก่อนนำเงินบรรจุลงหีบห่อ แต่กรมการทั้งสามรายมิได้ตรวจนับเงินและแสดมปีอากรคงเหลือของสำนักงานว่า ตรงตามที่แจ้งในรายงานเงิน และแสดมปีอากรคงเหลือประจำวันหรือไม่ อันเป็นช่องทางให้นาง ส. สามารถยักยอกเงินไปได้ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย อ. นาย ค. และนาย พ. รับผิดชอบ

ชดใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ 40 ของค่าเสียหายจำนวน 226,099.11 บาท คิดเป็นเงิน 90,439.64 บาท โดยให้รับผิดชอบในสัดส่วนเท่ากันคิดเป็นเงินคนละ 30,146.55 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ศศิมา ราชานนท์      ย่อ  
เกื้อกุล ตันวัฒนะ      ตรวจ





สำนวนเลขที่ 5/22/2548

ประเภทสำนวน ทรพฺยสินสุญหาย

เรื่อง เครื่องยนต์ยี่ห้อ Y ของสถานีวิจัย A ถูกโจรกรรม

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2544 เวลากลางคืน ได้มีคนร้ายโจรกรรมเครื่องยนต์ยี่ห้อ Y ซึ่งแต่เดิมเคยเป็นเครื่องสี่ตัวเหลืองและนำมาใช้ในการจุดบั้งน้ำใช้ในระบบชลประทานน้ำหยดในไร่ปลูกองุ่นของสถานีวิจัย A ซึ่งสถานีวิจัย A ได้ติดตั้งไว้ในโรงเรือนมีกุญแจล็อกประตูโรงเรือนอย่างแน่นหนา เครื่องยนต์ได้ถูกขโมยจากโรงเรือนโดยผู้ขโมยได้ใช้เครื่องมือตัดทำลายกุญแจและพังประตูโรงเรือนขโมยเครื่องยนต์เพื่อใช้จุดบั้งน้ำไป มูลค่าของทรัพย์สินที่ถูกโจรกรรมราคา 340,000 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** สาเหตุแห่งการถูกโจรกรรมมิได้เกิดขึ้นจากความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของบุคคลใด อีกทั้งได้มีการกระทำการป้องกันเครื่องยนต์จุดบั้งน้ำอย่างดีที่สุดเท่าที่ทางสถานีฯ จะพึงกระทำได้ จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายของทางราชการที่สูญหายแต่อย่างใด

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้ว ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2544 เวลากลางคืน เครื่องยนต์ยี่ห้อ Y ของสถานีวิจัย A ซึ่งได้นำมาใช้ในการจุดบั้งน้ำใช้ในระบบชลประทานน้ำหยดภายในไร่ปลูกองุ่นของสถานีวิจัยฯ สูญหายเกิดจากการที่คนร้ายได้ทำลายกุญแจและงัดประตูโรงเรือนเข้าไปโจรกรรมทรัพย์สินดังกล่าวไป ประกอบกับข้อเท็จจริงว่าพื้นที่ของสถานีฯ มีพื้นที่จำนวน 600 ไร่ และทางมหาวิทยาลัย K ไม่มีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่เพียงพอ จึงไม่สามารถจัดเวรยามได้ทั่วถึง สำหรับเครื่องยนต์ดังกล่าวได้ติดตั้งอยู่ในโรงเรือนอย่างมิดชิดและล็อกกุญแจอย่างแน่นหนาและวันก่อนเกิดเหตุ นาย N พบว่า เครื่องยนต์ยังอยู่ในโรงเรือนและจากคำให้การของนาย S หัวหน้าสถานีวิจัย A ซึ่งได้ไปตรวจสถานที่เกิดเหตุพบร่องรอยกุญแจที่ปัดล็อกถูกทำลายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนตามสมควรแล้ว ดังนั้น ความเสียหายที่เกิดขึ้นยังฟังไม่ได้ว่าเกิดจากความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ผู้ใด จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย



อนึ่ง เนื่องจากทรัพย์สินที่สูญหายมีราคาสูง ทางสถานีวิทยุ A สมควรจัดให้มีมาตรการดูแลรักษาความปลอดภัยเพื่อเป็นการป้องกันและรักษาทรัพย์สินของทางราชการด้วย

เสกสรรค์ ทิพย์มุล ย่อ  
ชนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 12/43/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง ทูจริตขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรราย ห้างหุ้นส่วนจำกัด ค.

**สรุปข้อเท็จจริง** ห้างหุ้นส่วนจำกัด ค. เป็นผู้ส่งออกสินค้าประเภทเสื้อผ้าไปยังต่างประเทศ โดยนำใบขนสินค้าฉบับมูมน้ำเงินจำนวน 1 ฉบับ ตามใบขนสินค้าขาออกเลขที่ 0213 2078 0995 ขึ้นขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร โดยได้รับเงินชดเชยไปแล้วจำนวน 31,593.07 บาท โดยมีพฤติการณ์ในการทูจริต คือมีการจัดทำบัญชีสินค้าสำหรับเรือขาออกเป็นเท็จ โดยมีการแอบอ้างหมายเลขตู้คอนเทนเนอร์ของผู้ส่งออก รายอื่นที่มีการส่งออกจริง ทำให้ไม่มีสินค้าของห้างหุ้นส่วนจำกัด ค. ส่งออกไปนอกราชอาณาจักรแต่อย่างใด เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่าไม่มีเจ้าหน้าที่คนใด จงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการปฏิบัติหน้าที่ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** ให้นายตรวจ ผู้ตรวจปล่อยและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าสู่ คอนเทนเนอร์และเจ้าหน้าที่ ผู้ทำหน้าที่ในการร้อยดวงตราตะกั่วและประทับตราร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าสินไหม ทดแทนให้ทางราชการ

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** เห็นว่า การกระทำทูจริตในการขอรับเงินชดเชยค่าภาษี อากรตามใบขนสินค้าขาออกเลขที่ 0213 2078 0995 เป็นเงินจำนวน 31,593.07 บาท ความเสียหายดังกล่าว อยู่ในขั้นตอนการตรวจปล่อยสินค้าซึ่งมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบดังนี้

1. นางสาว ท. นายตรวจ ผู้ทำการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมสินค้าเข้าสู่ตู้คอนเทนเนอร์ มีหน้าที่ตรวจสอบความสมบูรณ์ของใบขนสินค้าขาออก และเอกสารประกอบใบขนฯ ตรวจสอบสินค้า ให้ตรงตามที่สำแดงไว้ในใบขนฯ เปิดตรวจสินค้าและจะต้องตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์ว่ามีสภาพเป็น อย่างไร เช่น เป็นตู้เปล่าหรือมีสินค้าบรรจุอยู่ จึงอนุญาตให้บรรจุสินค้าได้ตามประมวลระเบียบปฏิบัติ ศุลกากร พ.ศ. 2530 ข้อ 08 05 05 แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ตู้คอนเทนเนอร์ที่ถูกระบุไว้ในใบขนสินค้าขาออก ของห้างหุ้นส่วนจำกัด ค. นั้น เป็นตู้คอนเทนเนอร์ที่บรรจุสินค้าของผู้ส่งออกรายอื่นมิใช่สินค้าของ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ค. แต่อย่างใด พฤติการณ์จึงเชื่อได้ว่า นายตรวจศุลกากร มิได้ใช้ความระมัดระวังในการ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอ โดยรับรองการตรวจปล่อยสินค้าในใบขนสินค้าเลขที่ 0213 2078 0995 ทั้งที่ไม่มี สินค้าของห้างหุ้นส่วนดังกล่าว แต่อย่างใด กรณีเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายดังกล่าว



2. นาย ภ. เจ้าหน้าที่ ผู้ทำหน้าที่ประทับดวงตรา กศก. หรือร้อยแถบเหล็ก RTC หลังจากที่ทำนายตรวจได้ทำการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์แล้ว และทำหน้าที่ ในฐานะผู้ช่วยผู้ควบคุมการบรรจุสินค้าตามคำสั่งกองตรวจสินค้าขาออก ที่ 13/2530 และคำสั่งกรม ศ. ที่ 51/2531 แต่จากการตรวจสอบปรากฏว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ค. มิได้ส่งสินค้าออกตามใบขนสินค้าเลขที่ 0213 2078 0995 แต่อย่างใด ซึ่งหากใช้ความระมัดระวังแต่เพียงเล็กน้อยในฐานะผู้ช่วยผู้ควบคุมการบรรจุสินค้า ซึ่งต้องช่วยนายตรวจในการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์ ย่อมทราบได้ โดยง่ายว่าไม่มีสินค้าของห้างหุ้นส่วนจำกัด ค. บรรจุอยู่ในตู้คอนเทนเนอร์ที่ส่งออก แม้เจ้าหน้าที่ไม่ต้องลงชื่อ ในใบขนสินค้า แต่จากคำให้การของเจ้าหน้าที่ยืนยันว่าได้ลงนามรับรองในเอกสารประกอบการส่งออกว่ามี สินค้าส่งออกจริง จึงแสดงว่าเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับนายตรวจจริง การกระทำดังกล่าว จึงเป็น ช่องทางให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ค. กระทำการทุจริต พดฺติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายดังกล่าว

เนื่องจากกรณีทุจริตดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มีผลใช้บังคับ จึงให้นางสาว ท. นายตรวจ ผู้ทำการตรวจปล่อยและควบคุมการบรรจุ สินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์ และนาย ภ. เจ้าหน้าที่ผู้ทำการมัดลวดประทับดวงตราตะกั่วรับผิดชอบร่วมกันอย่าง ลูกหนี้ร่วมในความเสียหายจำนวน 31,593.07 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

นิภาพร คูวิจิตรจารุ ย่อ  
เกื้อกุล ต้นวัฒนะ ตรว

จำนวนเลขที่ 30/103/2548



สำนักความรับผิดทางแพ่ง

Office of Civil Liability

**ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ**  
**เรื่อง เทศบาล ศ. กำหนดราคากลางเพื่อทำสัญญาจ้างก่อสร้างไม่ถูกต้อง**

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค จังหวัด ช. ได้ตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ศ. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 ในการก่อสร้างงานโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวชายหาด ตามสัญญาเลขที่ 14/2546 ลงวันที่ 28 เมษายน 2546 วงเงินจำนวน 25,980,000 บาท ปรากฏว่าคณะกรรมการกำหนดราคากลางกำหนดราคากลางงานโครงการไม่ถูกต้องโดยนำค่าใช้จ่ายซึ่งคำนวณไว้ในค่า Factor F มาคำนวณเป็นต้นทุนของงาน ไม่ใช้อัตราค่าแรงงานที่สำนักงานประมาณกำหนด ปริมาณวัสดุมากกว่าที่กำหนดในแบบแปลนงานก่อสร้างมีผลทำให้ราคากลางสูงไป และเทศบาลทำสัญญากับผู้รับจ้างสูงกว่าราคากลางที่ถูกต้องเป็นเงิน 880,230.89 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งหมดเป็นจำนวนเงิน 324,091.84 บาท คณะกรรมการกำหนดราคากลางทั้ง 4 คน จะต้องรับผิดชอบใช้เงินคืนให้แก่เทศบาลเป็นจำนวนเงินเท่า ๆ กันคนละ 81,022.96 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เจ้าหน้าที่ได้ตั้งใจปฏิบัติงานและเป็นการประมาทอย่างไม่ร้ายแรงจึงไม่ต้องรับผิดชอบ

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนประกอบกับผลการพิจารณาของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จังหวัด ช. ปรากฏว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 เทศบาล ศ. ได้จ้างบริษัท น. ก่อสร้างงานโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวชายหาด วงเงินตามสัญญาจ้าง 25,980,000 บาท ซึ่งคณะกรรมการกำหนดราคากลางกำหนดราคากลางไม่ถูกต้อง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 880,230.89 บาท โดยพิจารณาจำนวนเงินค่าเสียหายและความรับผิดได้ดังนี้

1. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค จังหวัด ช. เห็นว่า เทศบาล ศ. ทำสัญญากับผู้รับจ้างสูงกว่าราคากลางที่ถูกต้อง ทำให้ได้รับความเสียหายเป็นเงิน 880,230.89 บาท ต่อมาคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดพิจารณากำหนดมูลค่าความเสียหายเป็นเงิน 324,091.84 บาท ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง กระทรวงการคลังได้ส่งเรื่องให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน



ภูมิภาค พิจารณาบททวนแล้วเห็นว่าเหตุผลข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาตามที่คณะกรรมการ  
สอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกล่าวอ้างสามารถรับฟังเพื่อเปลี่ยนแปลงวงเงินค่าเสียหายได้บางส่วน  
จึงเห็นว่าเทศบาล ศ. ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงินรวม 397,805.92 บาท ดังนั้น จึงเห็นสมควรกำหนด  
จำนวนค่าเสียหายตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ตรวจสอบยืนยันเป็นเงิน 397,805.92 บาท

2. จากพฤติการณ์การกระทำของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ปรากฏว่า  
คณะกรรมการกำหนดราคากลาง คำนวณราคากลางงานโครงการไม่ถูกต้อง ตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี  
ที่ นร 1305/8209 ลงวันที่ 21 กันยายน 2544 แจ้งตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 199  
ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544 ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 397,805.92 บาท โดยคณะกรรมการ  
กำหนดราคากลางประกอบด้วย นาย ส. ตำแหน่งรองปลัดเทศบาล นาย จ. ตำแหน่งผู้อำนวยการกองช่าง  
นาย ธ. ตำแหน่งวิศวกรโยธา 7 วช. และนาย ว. ตำแหน่งนายช่างโยธา 6 ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการ  
กำหนดราคากลางในการก่อสร้าง แต่ได้นำค่าใช้จ่ายซึ่งได้คำนวณไว้แล้วในค่า Factor F มาคำนวณเป็น  
ต้นทุนของงาน ไม่ใช่ใช้อัตราค่าแรงงานที่สำนักงบประมาณกำหนด และคำนวณปริมาณวัสดุมากกว่าที่กำหนด  
ในแบบแปลนงานก่อสร้าง พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง  
คณะกรรมการกำหนดราคากลาง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ โดยให้บุคคลทั้งสี่รับผิด  
ชดใช้ในอัตราคนละ ร้อยละ 25 ของค่าเสียหายจำนวน 397,805.92 บาท คิดเป็นเงินคนละ 99,451.48 บาท ตามนัย  
มาตรา 8 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

มนต์ชัย เพ็ชรร่วง ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรว

จำนวนเลขที่ 42/138/2548



สำนักความรับผิดทางแพ่ง

Office of Civil Liability

## ประเภทสำนวน ทุจริต

### เรื่อง การทุจริตกู้ยอกเงินของสำนักงาน ก.

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงาน ก. ได้ตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีนาง ส. โรงเรียน ว. เมื่อครั้งปฏิบัติราชการที่สำนักงาน ก. ได้กระทำการโดยไม่สุจริตในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่พัสดุในปีงบประมาณ พ.ศ.2543 และปีงบประมาณ พ.ศ.2544 ผลการสอบสวนปรากฏดังนี้

1. นาง ส. ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่พัสดุตั้งแต่วันที่ 8 ธันวาคม 2540 เป็นต้นมา คณะกรรมการได้พบชั้นตอนรายละเอียดการจงใจกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ของนาง ส. ดังนี้

1.1 นาง ส. ได้รวบรวมเงินที่มีได้จัดสรรให้โรงเรียนนำมาแบ่งเป็นครั้งคราวแล้วจัดทำเอกสารเพื่อจัดซื้อวัสดุสำนักงาน โดยแนบประกอบพร้อมฎีกาของสำนักงานที่ขออนุมัติจากคลังจังหวัด ท. ตามที่โรงเรียนขอตั้งเบิกมาคราวเดียวหลายโรงเรียน

1.2 มีการจัดทำปลอมแปลงลายมือชื่อกรรมการผู้ตรวจรับ แก้วไขตัวเลข วันที่ เดือนในสำเนาของแบบบันทึกขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้าง แล้วนำมาแนบประกอบฎีกาเบิกจ่ายเงินงบประมาณซ้ำโดยจะมีคู่ฎีกาที่มีรายการต่าง ๆ เหมือนกันทุกประการเป็นคู่ ๆ ไป

1.3 การเบิกเงินจากเช็คสั่งจ่ายที่สั่งจ่ายร้านค้า เป็นการเบิกจ่ายเงินสดโดยนาง ส. ทุกฉบับ และการนำเงินสดไปฝากบัญชีของสำนักงานเป็นวันเดียวกันหรือระยะเวลาและจำนวนเงินเข้าบัญชีใกล้เคียงกับการเบิกจ่ายเงินสดจากธนาคาร

1.4 รายละเอียดความเสียหาย คณะกรรมการได้สืบค้นจากเอกสารการสอบสวนของคณะกรรมการสอบวินัยร้ายแรง และได้จากการรวบรวมเอกสารหลักฐานที่โรงเรียนได้เบิกเงินงบประมาณไปแล้วทุกรายการ พบว่าเงินงบประมาณที่โรงเรียนได้เบิกจากสำนักงานน้อยกว่างบประมาณที่กรม อ. ได้อนุมัติจัดสรรให้เป็นจำนวน 1,099,515.95 บาท และในการจัดสรรงบประมาณ หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุได้พบว่า ในส่วนของค่าเบี่ยง ค่าเช่าที่พัก และค่าพาหนะโรงเรียนทั่วไปจำนวน 940,000 บาท นาง ส. ได้จงใจใช้น้ำยาหลบคำพิคลอบออกจากหนังสือนำส่งก่อนที่จะแจ้งให้โรงเรียนทราบเพื่อมิให้โรงเรียนในสังกัดได้รับทราบรายละเอียดการได้รับอนุมัติจัดสรรงบประมาณ รวมจำนวนเงิน 2 รายการเป็นเงิน 2,039,515.95 บาท

2. การตรวจสอบปรากฏว่า สำนักงาน ก. ไม่มีการดำเนินการตรวจสอบวงเงินที่โรงเรียนได้รับจัดสรร เนื่องจากนาง ส. ขอดำเนินการเอง และเงินงบประมาณที่ไม่ได้เบิกจ่ายจำนวน 1,099,515.95 บาท ไม่สามารถระบุได้ว่า นาง ส. ได้นำเงินจำนวนใดไปแยกเบิกกับฎีกาลับใด เพราะเป็นยอดเงินรวมที่โรงเรียนไม่ได้รับ



ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เห็นควรให้ นาง ส. รับผิดชอบค่าใช้จ่ายจำนวน 2,039,515.95 บาท

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ประเด็นที่ขอให้พิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เงินของสำนักงาน ก.ชาดบัญชีจำนวน 2,039,515.95 บาท (ประกอบด้วยเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรขาดไป 1,099,515.95 บาท ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พักและค่าพาหนะโรงเรียนทั่วไปจำนวน 940,000 บาท) เนื่องจากนาง ส. ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่พัสดุ ได้ยักยอกเงินดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว ซึ่งเกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเงิน โดยไม่ตรวจสอบความถูกต้องของเช็คที่สั่งจ่าย ซึ่งสั่งจ่ายร้านค้าโดยไม่ขีดคร่อมหรือผู้ถือออก ทำให้ นาง ส. อาศัยโอกาสดังกล่าวยักยอกเงินของทางราชการไปเจ้าหน้าที่ผู้ลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเงินดังกล่าวจึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายแก่ทางราชการตามจำนวนที่แต่ละคนสั่งจ่ายเงินไป โดยแยกพิจารณาความรับผิดได้ดังนี้

1. เงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พักและค่าพาหนะโรงเรียนทั่วไป จำนวน 940,000 บาท ขาดบัญชีเนื่องจากนาง ส. ได้ตั้งใจใช้น้ำยาลบคำผิด ลบรายการค่าใช้จ่ายต่างๆ ออกจากหนังสือนำส่งก่อนที่จะแจ้งโรงเรียน เพื่อมิให้โรงเรียนในสังกัดได้รับทราบรายละเอียดการได้รับอนุมัติจัดสรรงบประมาณจึงเป็นการกระทำทุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนตัว นาง ส. จึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเต็มจำนวน 940,000 บาท ตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

2. นาง ส. ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่พัสดุขณะเกิดเหตุ อาศัยโอกาส ซึ่งตนเป็นเจ้าหน้าที่พัสดุทำการปลอมแปลงลายมือชื่อกรรมการตรวจรับ แก้วไขตัวเลข วัน เดือน ปี ในสำเนาของแบบบันทึกขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้าง แล้วนำมาประกอบฎีกาเบิกจ่ายเงินงบประมาณซ้ำ และในการเบิกเงินได้เบิกจ่ายเป็นเงินสดแล้วนำไปเข้าบัญชีเงินฝากส่วนตัว การกระทำดังกล่าว จึงเป็นการกระทำทุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนตัว นาง ส. จึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเต็มจำนวน 1,099,515.95 บาท ตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539



3. นาย ป. ผู้อำนวยการสำนักงาน ก. นาย ท. ผู้อำนวยการสำนักงาน ก. (คนเดิม) นาย อ. ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงาน ก. นาย ค. หัวหน้างานพัสดุ นาง ว.เจ้าหน้าที่การเงิน ได้ลงนามในเช็คสั่งจ่าย โดยที่ยังไม่ขีดฆ่าคำว่าเป็นผู้ถือออก จนเป็นช่องทางให้นาง ส. อาศัยโอกาสดังกล่าวขยอกเงินของทางราชการไป พุทธิการณัถือได้ว่า เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง บุคคลดังกล่าวทั้งหมดจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ ตามจำนวนเงินที่แต่ละคนลงนามไป ตามนัยมาตรา 8 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

เนื่องจากจำนวนค่าเสียหายที่แท้จริงซึ่งปรากฏในรายการเงินขาดบัญชีมีจำนวน 1,099,515.95 บาท แต่จำนวนเงินที่บุคคลทั้ง 5 คน ลงนามสั่งจ่ายไปมีจำนวน 1,906,985.64 บาท ซึ่งเกินกว่าจำนวนค่าเสียหายที่แท้จริง โดยที่ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงโดยแน่ชัดว่า เงินขาดบัญชีไปจากเช็คแต่ละใบเป็นจำนวนเงินเท่าใด ดังนั้น ในการคำนวณเงินเพื่อเรียกให้บุคคลทั้ง 5 คน รับผิดชอบจึงต้องใช้ค่าเสียหายที่แท้จริงจำนวน 1,099,515.95 บาท มาเป็นฐานในการคำนวณค่าเสียหาย ซึ่งบุคคลทั้ง 5 คน จะต้องชดใช้ได้ดังนี้

1. นาย ท. ลงนามในใบถอนเงินไปเป็นจำนวน 138,354.76 บาท เมื่อนำค่าเสียหายจำนวน 1,099,515.95 บาท มาใช้คำนวณได้ดังนี้  $\frac{(138,354.76 \times 1,099,515.95)}{1,906,985.64}$  จึงคิดเป็นเงินขาดบัญชีจำนวน 79,771.58 บาท นาย ท. ต้องรับผิดชอบกึ่งหนึ่ง คิดเป็นเงิน 39,885.79 บาท  $(\frac{79,771.58}{2})$

2. นาย ป. ลงนามในใบถอนเงินไปเป็นจำนวน 416,920.79 บาท เมื่อนำค่าเสียหายจำนวน 1,099,515.95 บาท มาใช้คำนวณได้ดังนี้  $\frac{(416,920.79 \times 1,099,515.95)}{1,906,985.64}$  จึงคิดเป็นเงินขาดบัญชีจำนวน 240,385.17 บาท นาย ป. ต้องรับผิดชอบกึ่งหนึ่งคิดเป็นเงิน 120,192.58 บาท  $(\frac{240,385.17}{2})$

3. นาย อ. ลงนามในใบถอนเงินไปเป็นจำนวน 581,064.91 บาท เมื่อนำค่าเสียหายจำนวน 1,099,515.95 บาท มาใช้คำนวณได้ดังนี้  $\frac{(581,064.91 \times 1,099,515.95)}{1,906,985.64}$  จึงคิดเป็นเงินขาดบัญชีจำนวน 335,026.19 บาท นาย อ. ต้องรับผิดชอบกึ่งหนึ่งคิดเป็นเงิน 167,513.10 บาท  $(\frac{335,026.19}{2})$

4. นาย ค. ลงนามในใบถอนเงินไปเป็นจำนวน 1,347,986.57 บาท เมื่อนำค่าเสียหายจำนวน 1,099,515.95 บาท มาใช้คำนวณได้ดังนี้  $\frac{(1,347,986.57 \times 1,099,515.95)}{1,906,985.64}$  จึงคิดเป็นเงินขาดบัญชีจำนวน 777,212.32 บาท นาย ค. ต้องรับผิดชอบกึ่งหนึ่งคิดเป็นเงิน 388,606.16 บาท  $(\frac{777,212.32}{2})$

5. นาง ว. ลงนามในใบถอนเงินไปเป็นจำนวน 1,329,644.25 บาท เมื่อนำค่าเสียหายจำนวน 1,099,515.95บาท มาใช้คำนวณได้ดังนี้  $\frac{(1,329,644.25 \times 1,099,515.95)}{1,906,985.64}$  จึงคิดเป็นเงินขาดบัญชีจำนวน 766,636.64 บาท นาง ว. ต้องรับผิดชอบกึ่งหนึ่งคิดเป็นเงิน 383,318.32 บาท  $(\frac{766,636.64}{2})$



หากสำนักงาน ก. ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนาง ส. จำนวน 1,099,515.95 บาท เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่ทั้ง 5 ราย ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหายให้คืนเงินส่วนที่ได้ชำระไว้เกินให้แก่เจ้าหน้าที่ทั้ง 5 ราย ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดชอบและที่ได้ชำระไว้ของ แต่ละคนต่อไป

อนึ่ง เนื่องจากกรณีเงินขาดบัญชีดังกล่าว มีสาเหตุจากการที่สำนักงาน ก. ขาดระบบการจัดการที่ดีในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ จึงขอให้กำชับหน่วยงานในสังกัดให้จัดมาตรการในการดำเนินการเกี่ยวกับเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรอย่างละเอียดรอบคอบ อาทิเช่น มีการตรวจสอบจำนวนเงินที่ได้รับจัดสรรให้ถูกต้องครบถ้วนตามจำนวนที่ขอ มีการติดตามผลการจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนในสังกัดอย่างใกล้ชิด จนกระทั่งโรงเรียนได้รับเงินงบประมาณครบถ้วนทุกโรงเรียน ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายกรณีเช่นนี้ขึ้นอีก

ทรงฤทธิ์ วัฒนะเวชศักดิ์ ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ

จำนวนเลขที่ 46/155/2548



สำนักความรับผิดทางแพ่ง

Office of Civil Liability

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง การจัดซื้อครุภัณฑ์ของมหาวิทยาลัย ส. ไม่เป็นไปตามระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคตรวจสอบพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 มหาวิทยาลัย ส. พิจารณาจัดซื้อครุภัณฑ์ชุดถ่ายทอดสัญญาณวงจรปิด ซึ่งสำนักงบประมาณอนุมัติวงเงินประจำงวดให้จัดซื้ออุปกรณ์ประกอบจำนวน 16 รายการ แต่มหาวิทยาลัย ส. ดำเนินการจัดซื้อเพิ่มเติม 4 รายการ และจัดซื้อเพิ่มจำนวนอีก 1 รายการ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 608,000 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิด

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2525

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่าการจัดซื้อครุภัณฑ์ชุดถ่ายทอดสัญญาณวงจรปิดของมหาวิทยาลัย ส. ไม่เป็นไปตามรายการที่สำนักงบประมาณกำหนดอนุมัติเงินประจำงวด โดยจัดซื้อครุภัณฑ์ชุดถ่ายทอดสัญญาณวงจรปิด ซึ่งประกอบด้วยครุภัณฑ์ 20 รายการ ในขณะที่สำนักงบประมาณอนุมัติ ให้ดำเนินการจัดซื้อได้ 16 รายการ แต่มหาวิทยาลัย ส. ดำเนินการจัดซื้อครุภัณฑ์โดยเพิ่มเติมรายการครุภัณฑ์นอกเหนือจากที่สำนักงบประมาณอนุมัติ 4 รายการ และจัดซื้อจำนวนเกินกว่าที่สำนักงบประมาณอนุมัติอีก 1 รายการ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 608,000 บาท โดยพิจารณาความรับผิดได้ดังนี้



1. นาย ก. ขณะดำรงตำแหน่งเป็นอธิการบดีมหาวิทยาลัย ส. เป็นผู้อนุมัติให้จัดซื้อโดยการเปลี่ยนแปลงแก้ไขและเพิ่มเติมรายการที่สำนักงบประมาณกำหนดโดยมิได้นำเสนอผู้มีอำนาจให้อนุมัติการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว อันเป็นการกระทำโดยไม่มีอำนาจเป็นการฝ่าฝืนระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2525 ข้อ 63 และใช้จ่ายเงินฝ่าฝืน ข้อ 50(1) (2) และข้อ 54(4) โดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงบประมาณ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ก. จึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในอัตราร้อยละ 40 ของค่าเสียหายจำนวน 608,000 บาท คิดเป็นเงิน 243,200 บาท ตามนัยมาตรา 8 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. บุคคลผู้มีรายชื่อปรากฏตามหนังสือขออนุญาตจัดซื้อจัดจ้างครุภัณฑ์โดยวิธีพิเศษ มหาวิทยาลัย ส. ฉบับลงวันที่ 18 มิถุนายน 2544 ดังนี้

2.1 นางสาว พ. ข้าราชการครู ขณะปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายพัสดุ

2.2 ผู้อำนวยการสำนักวางแผนและพัฒนา (ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งในขณะเกิดเหตุ) ผู้ทำการตรวจสอบการดำเนินการตามแผนงานและประเภทงบประมาณ

2.3 นาย ข. ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี

บุคคลทั้งสามเป็นผู้ลงลายมือชื่อในหนังสือเสนอขออนุมัติจัดซื้อครุภัณฑ์ชุดถ่ายทอคัลสัญญาณวงจรปิดซึ่งมีรายละเอียดรายการไม่ตรงกับที่สำนักงบประมาณอนุมัติ แต่ก็ได้ปรากฏว่าบุคคลทั้งสามดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง กลับนำเอารายละเอียดที่ไม่ถูกต้องตามที่สำนักงบประมาณอนุมัติ เสนอขออนุมัติจัดซื้อครุภัณฑ์ต่ออธิการบดี พฤติการณ์ถือได้ว่าบุคคลทั้งสามกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในอัตราร้อยละ 20 ของค่าเสียหายจำนวน 608,000 บาท คิดเป็นเงินคนละ 121,600 บาท ตามนัยมาตรา 8 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่ามหาวิทยาลัย ส. ได้จัดซื้อครุภัณฑ์ดังกล่าวและใช้ในกิจการของมหาวิทยาลัย ส. มาโดยตลอด จึงขอให้มหาวิทยาลัย ส. ส่งเรื่องให้คณะกรรมการประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการทางการเงินพิจารณาอนุมัติการใช้เงินลักษณะดังกล่าวให้ถูกต้อง ซึ่งหากคณะกรรมการประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการทางการเงินอนุมัติให้ดำเนินการได้ก็ให้คืนเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่ผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อไป

สุรเชษฐ สุขจิตร ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ

สำนวนเลขที่ 48/158/2548



## ประเภทสำนวน สูญหาย

### เรื่อง แผ่นเสียบตะกบปูนที่เก็บไว้ในโรงเก็บพัสดุของสำนักงาน ก. สูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** แผ่นเสียบตะกบปูนที่เก็บไว้ในโรงเก็บพัสดุของสำนักงาน ก. ซึ่งมีนาย ช. เป็นผู้ถือกุญแจเปิด-ปิด เพียงผู้เดียว สูญหาย

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** แผ่นเสียบสูญหายไปจากโรงเก็บพัสดุโดยคนงานขนส่งเป็นผู้ขโมยไปแต่ไม่อาจทราบได้ว่าเป็นผู้ใด และเห็นว่ากรณีที่นาย ช. จัดเก็บแผ่นเสียบไว้ในโรงเก็บพัสดุแทนที่จะเก็บไว้ในห้องเก็บพัสดุ เพราะมีพัสดุอื่นเก็บอยู่เต็มแล้วและประตูชำรุด และเชื่อว่านาย ช. ได้ตรวจนับจำนวนแผ่นเสียบเป็นระยะๆจริง เหตุที่แผ่นเสียบสูญหายเพราะนาย ช. ปฏิบัติงานเพียงคนเดียว ซึ่งเมื่อมีกิจที่ต้องทำนอกโรงเก็บพัสดุ ก็ไม่ได้มอบหมายให้ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่แทน คนงานจึงอาจถือโอกาสขโมยแผ่นเสียบ ดังนั้น การที่แผ่นเสียบสูญหายจึงเกิดจากความประมาทเลินเล่อธรรมดาเท่านั้น นาย ช. จึงไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** การที่นาย ช. เก็บแผ่นเสียบไว้ในโรงเก็บพัสดุที่มีคนงานขนส่งเข้าออกพลุกพล่าน ทั้งที่ทราบดีว่าแผ่นเสียบเป็นพัสดุที่สูญหายบ่อยที่สุด โดยเหตุผลเพียงว่าการเก็บในโรงเก็บพัสดุสะดวกกว่าจัดเก็บในห้องเก็บพัสดุ โดยมีได้คำนึงถึงความปลอดภัยตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2536 ข้อ 140 และในระหว่างเปิดโรงเก็บพัสดुरับมอบส่งมอบปุ๋ย เมื่อมีกิจต้องทำนอกโรงเก็บพัสดุก็ได้มอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติหน้าที่แทน ปล่อยให้คนงานขนส่งปุ๋ยอยู่ในโรงเก็บพัสดุตามลำพัง เป็นเหตุให้คนงานขนส่งปุ๋ยขโมยแผ่นเสียบไป ถือได้ว่านาย ช. กระทำการโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และข้อบังคับว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2536 ข้อ 140

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** แผ่นเสียบที่เก็บไว้ในโรงเก็บพัสดุได้สูญหายไปซึ่งโรงเก็บพัสดุดังกล่าวใช้เก็บยางตามโครงการแทรกแซงราคายาง แต่เมื่อสิ้นสุดโครงการฯ ได้ใช้เป็นสถานที่เก็บปุ๋ยเคมี มีนาย ช. หัวหน้าแผนกธุรการและพัสดุ เป็นผู้ถือกุญแจเปิด-ปิดโรงเก็บพัสดุเพียงผู้เดียว การที่นาย ช. นำแผ่นเสียบไปเก็บไว้ในโรงเก็บพัสดุ แทนที่จะเก็บไว้ในห้องเก็บพัสดุ โดยเฉพาะ และไม่มีบุคคลภายนอกเข้าออก โดยอ้างว่ามีพัสดุนขนาดใหญ่ มีน้ำหนักมาก จัดเก็บอยู่เต็มพื้นที่ และประตูห้องเก็บพัสดุชำรุด ถ้านาย ช. คำนึงถึงความปลอดภัยในการจัดเก็บพัสดุตามข้อบังคับ ว่าด้วยการพัสดุ ก็จะต้องขนย้ายพัสดุดังกล่าวจากห้องเก็บพัสดุไปเก็บไว้ในโรงเก็บพัสดุแทน ต่อมา เมื่อมีการเปลี่ยนประตูห้องเก็บพัสดุจากประตูไม้เป็นประตูเหล็ก นาย ช. ก็ยังไม่นำแผ่นเสียบไปเก็บในห้องเก็บพัสดุ จนกระทั่งแผ่นเสียบสูญหายพฤติการณ์ถือว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ช. รับผิดชอบค่าใช้จ่าย



ภายหลังหักค่าเสื่อมราคาแล้ว ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด  
ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

สำหรับนาย ค. หัวหน้าสำนักงาน ก. ได้สั่งการให้นาย ข. นำแผ่นเสียบมาเก็บในห้องเก็บ  
พัสดุ เมื่อได้ทำการเปลี่ยนประตูห้องเก็บพัสดุแล้ว ถือว่าได้ใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่แล้ว จึง  
ไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

สิริพร วิเศษโพธิ์ศรี   ย่อ  
มณีรัตน์ ณ ระนอง   ตรวจ

จำนวนเลขที่ 57/172/2548



สำนักความรับผิดทางแพ่ง

Office of Civil Liability

## ประเภทสำนวน ทฤษฎีสินเสียหาย

### เรื่อง รอยนต์ของโรงพยาบาล ส.ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2547 นาย ช.ถูกจ้างประจำ ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ โรงพยาบาล ส. ได้รับคำสั่งให้ขับรถพยาบาลของโรงพยาบาล ส. ไปราชการเพื่อรับผู้ป่วยที่โรงพยาบาล ป.นำผู้ป่วยส่งตัวไปรักษาต่อที่โรงพยาบาล ห. มีผู้ป่วย พยาบาล และญาติผู้ป่วยร่วมเดินทางไปด้วย ขณะเดินทางมุ่งหน้าไปโรงพยาบาล ห. ก่อนถึงที่เกิดเหตุในระยะประมาณ 100 เมตร ซึ่งเป็นช่องกลับรถ ได้มีนาย ส. ผู้ขับรถยนต์บรรทุกหมายเลขทะเบียน 70 สงขลา ได้เลี้ยวรถจากช่องจราจรที่ 1 จากซ้ายที่ติดไหล่ทางข้ามไปช่องที่ 2 ซึ่งติดกับเกาะกลางถนนเพื่อเลี้ยวกลับรถช่องกลับรถ โดยไม่ได้เปิดสัญญาณไฟเลี้ยวขวาให้รถที่ตามหลังมาได้รู้ ในขณะเดียวกัน นาย ช. ขับรถยนต์พยาบาลคันดังกล่าวตามหลังมาในช่องที่ 2 ได้เบรก แล้วขับหลีกเลี่ยงไปทางซ้าย แต่หลีกเลี่ยงไม่พ้น จึงเฉี่ยวชนท้ายรถบรรทุกคันที่ นาย ส. เป็นผู้ขับขี่ เหตุเกิดขึ้นเวลาประมาณ 20.00 น. ระยะทางจากโรงพยาบาล ป. ถึงที่เกิดเหตุ มีระยะทางประมาณ 44 กิโลเมตร เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตจำนวน 3 คน ได้รับบาดเจ็บ 1 คน และรถพยาบาลของทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน 826,200 บาท และรถยนต์บรรทุกหมายเลขทะเบียน 70 สงขลา ได้รับความเสียหายเป็นเงิน 5,000 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรตำบล ท. อำเภอ ห. จังหวัด ส. ได้แจ้งข้อกล่าวหานาย ส. ผู้ต้องหาที่ 1 กระทำผิดฐานขับรถกลับรถหรือเลี้ยวรถทางขวาในเมื่อมีรถอื่นตามมาในระยะน้อยกว่าหนึ่งร้อยเมตร ขับรถเลี้ยวขวาไม่ให้สัญญาณไฟกระพริบสีเหลืองอำพันที่ติดอยู่หน้ารถหรือข้างรถหรือท้ายรถไปในทิศทางที่จะเลี้ยวเพื่อเตือนให้รถที่ตามหลังมาได้รู้, ขับรถเลี้ยวขวาในทางเดินรถที่ได้แบ่งช่องเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้ตั้งแต่สองช่องขึ้นไปไม่ขับรถชิดขวาสุดของทางเดินรถก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร, จอดรถในลักษณะขวางการจราจร, ขับรถในทางโดยประมาณ เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ได้รับอันตรายแก่กายสาหัส, ขับรถในทางโดยประมาณหรือนำพาดเลี้ยว อันอาจเกิดอันตราย

และนายช. ผู้ต้องหาที่ 2 กระทำผิดฐานขับรถในขณะที่หย่อนความสามารถ ในอันที่จะขับ ขับรถด้วยความเร็วสูงเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด, ขับรถในทางโดยประมาณเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ได้รับอันตรายแก่กายสาหัส, ขับรถในทางโดยประมาณหรือนำพาดเลี้ยวอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน นายช. ผู้ต้องหาที่ 2 ถึงแก่ความตายสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไป



**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า นาย ช. ขับขี่รถพยาบาลของโรงพยาบาล ส. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ซึ่งเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาค โดยสภาพของรถพยาบาลเป็นรถฉุกเฉิน ตามความหมายของพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 แล้ว แม้ยังไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้ไฟสัญญาณวับวาบ เสียงไซเรน นาย ช. ย่อมเชื่อโดยสุจริตว่าผู้ขับขี่รถยนต์ทั่วไป ย่อมต้องอำนวยความสะดวกแก่รถพยาบาลฉุกเฉินนาย ช. จึงไม่ได้ตั้งใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่อย่างใด จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการและบุคคลภายนอกแต่อย่างใด

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นคณะกรรมการสอบสวน **ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** จากสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2547 นายช. ลูกจ้างประจำ ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์โรงพยาบาล ส. ได้รับคำสั่งให้ขับรถพยาบาลของโรงพยาบาล ส. ไปราชการเพื่อรับผู้ป่วยที่โรงพยาบาล ป. เพื่อนำผู้ป่วยส่งตัวไปรักษาต่อที่โรงพยาบาล ห. โดยมีผู้ป่วย พยาบาลและญาติผู้ป่วยร่วมเดินทางไปด้วย ขณะเดินทางมาถึงตำบล บ. อำเภอ ห. ก่อนถึงที่เกิดเหตุซึ่งเป็นช่องกลับรถในระยะประมาณ 100 เมตร นาย ส. ผู้ขับรถยนต์บรรทุกหมายเลขทะเบียน 70 สงขลา ได้เลี้ยวรถจากช่องจราจรที่ 1 ซึ่งเป็นช่องทางเดินรถด้านซ้ายที่ติดกับไหล่ทาง ข้ามไปช่องจราจรที่ 2 ซึ่งเป็นช่องทางเดินรถด้านขวาที่ติดกับเกาะกลางถนนเพื่อเลี้ยวกลับรถตรงช่องกลับรถ โดยไม่ได้เปิดสัญญาณไฟเลี้ยวขวาในลักษณะขวางทางช่องเดินรถของผู้อื่น เมื่อนาย ช. ขับรถพยาบาล โดยเปิดสัญญาณไฟขอใช้ทางตามหลังมาในช่องจราจรที่ 2 ด้วยความเร็วสูง เพื่อรับนำผู้ป่วยส่งต่อที่โรงพยาบาล ห. จึงต้องเบรกและขับหลีกไปทางซ้ายแต่หลีกไม่พ้น เนื่องจากรถยนต์บรรทุกขับขวางถนนอยู่ จึงเกี่ยวชนท้ายรถยนต์บรรทุกเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต 3 คน ได้รับบาดเจ็บ 1 คน รถพยาบาลของทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน 826,200 บาท และรถยนต์บรรทุกของบุคคลภายนอกได้รับความเสียหายเป็นเงิน 5,000 บาท รวมค่าเสียหายเป็นเงิน 831,200 บาท กรณีอุบัติเหตุเมื่อนาย ช. จะขับรถพยาบาลด้วยความเร็วสูงเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดแต่ก็ได้เปิดไฟสัญญาณขอทางเพราะมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน เนื่องจากผู้ป่วยมีภาวะครรภ์เป็นพิษ ซึ่งอาจเป็นอันตรายถึงชีวิตจึงเป็นเรื่องที่สามารถกระทำได้ ประกอบกับรถยนต์บรรทุกซึ่งวิ่งอยู่ช่องทางเดินรถด้านซ้ายได้เลี้ยวรถข้ามมาช่องทางเดินรถด้านขวาที่รถพยาบาลวิ่งอยู่ โดยไม่ให้สัญญาณไฟ เป็นการขับรถในลักษณะขวางการจราจร โดยไม่ได้ให้สัญญาณเตือนให้รถที่ตามหลังมาได้รู้ จึงเป็นเหตุให้เกิดการเกี่ยวชนกันขึ้น พุทธิการณ์จึงถือได้ว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นมิได้เกิดจากการกระทำด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย ช. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน





อนึ่ง เนื่องจากนาย ส. ผู้ขับขี่รถยนต์บรรทุก หมายเลขทะเบียน 70 สงขลา ได้ขับขี่รถยนต์  
เลี้ยวกลับในลักษณะขวางช่องทางเดินรถยนต์ของผู้อื่น โดยมีให้สัญญาณเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายจราจรและ  
เป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุ กรณีเป็นความประมาทเลินเล่อของนาย ส. จึงให้สำนักงานปลัดกระทรวง-  
สาธารณสุขดำเนินการเรียกให้ผู้กระทำละเมิดชดเชยค่าเสียหายภายในอายุความต่อไป

ยิ่งรัก พึ่งเสมอ ย่อ  
ชนะศักดิ์ บูรณะเจริญ ตรวจ

จำนวนเลขที่ 57/173/2548



สำนักความรับผิดชอบทางแพ่ง

Office of Civil Liability

## ประเภทสำนวน ทรัพย์สินเสียหาย

### เรื่อง รถยนต์ของทางราชการหมายเลขทะเบียน 3 ศ-3002 กรุงเทพมหานคร ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย ธ. พนักงานขับรถยนต์ กองสถานที่และยานพาหนะส่วนราชการ ส. ได้รับมอบหมายให้ขับรถยนต์หมายเลขทะเบียน 3 ศ-3002 กรุงเทพมหานคร เพื่อปฏิบัติภารกิจรับเสด็จพระราชินีนาถแห่งประเทศ น. ระหว่างวันที่ 19-22 มกราคม 2547 ในวันที่ 19 มกราคม 2547 นาย ธ. ได้รับมอบหมายให้ขับรถยนต์ไปรับเจ้าหน้าที่ที่กระทรวงการต่างประเทศพร้อมคณะรวม 5 คน รถยนต์คันที่ นาย ธ. เป็นผู้ขับอยู่ในลำดับที่ 1 โดยออกจากทำเนียบรัฐบาลด้านประตู 5 และได้เปิดสัญญาณไฟฉุกเฉินเคลื่อนตามกันไปเป็นขบวนเข้าถนนราชดำเนินนอกในช่องทางหลัก เมื่อถึงบริเวณแยกสวนมิสสั๊กวัน เวลา 10.10 น. ได้เลี้ยวขวาเพื่อเข้าถนนพิษณุโลกขณะได้รับสัญญาณไฟเขียวในทางตรง โดยเคลื่อนรถออกไปช้า ๆ ซึ่งเป็นขณะเดียวกันกับที่รถยนต์กระบะหมายเลขทะเบียน 7 ฎ-6007 ที่มีนาย อ. เป็นผู้ขับเข้ามาในทางตรงจากลานพระบรมรูปทรงม้าในช่องคู่ขนานและขับมาด้วยความเร็ว ประกอบกับมีแท่นพระบรมสาทิสลักษณ์ตั้งอยู่บริเวณป้อมตำรวจแยกสวนมิสสั๊กวันทำให้มองไม่เห็นกัน จึงเป็นเหตุให้รถเลี้ยวชนกัน ทำให้รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายบริเวณกระโปรงหน้าด้านซ้ายเป็นเงินจำนวน 55,000 บาท และรถยนต์กระบะได้รับความเสียหายบริเวณกระโปรงหน้าด้านขวาเป็นเงินจำนวน 28,503 บาท

**คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นาย ธ. ขับรถยนต์เลี้ยวขวาเข้าถนนพิษณุโลกโดยไม่รอสัญญาณไฟเลี้ยวขวาก่อน แม้จากการตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดของ นาย อ. ผู้ขับจี้รถยนต์กระบะจะมีปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดก็ตาม แต่หากนาย ธ. ไม่ขับรถยนต์ออกไปตั้งที่ยังไม่ได้รับสัญญาณไฟให้เลี้ยวขวา เหตุการณ์ดังกล่าวก็จะไม่เกิดขึ้น กรณีถือเป็นการขับรถยนต์ด้วยความประมาทเป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการเสียหาย อันเป็นการกระทำที่มีโทษโดยเจตนา แต่เป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจำต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และจากบันทึกถ้อยคำพยานต่างก็ให้ถ้อยคำว่า นาย ธ. ได้เคลื่อนรถออกไปอย่างช้า ๆ ประกอบกับเมื่อรถเลี้ยวขวาไปแล้วด้านซ้ายมือจะเป็นแท่นพระบรมสาทิสลักษณ์ขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ทำให้มองไม่เห็นกัน ถือได้ว่าใช้ความระมัดระวังพอสมควร และเมื่อมีการตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือด ผลการตรวจวัดก็ไม่พบปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดของนาย ธ. แต่อย่างไรก็ดี พฤติการณ์จึงมิใช่กระทำไปโดยเจตนาหรือขาดความระมัดระวังที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์มาตรฐานอย่างมาก มิใช่เป็นความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ธ. จึงมีต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในกรณีดังกล่าว

สำหรับกรณีที่ นาย ธ. ได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รถยนต์กระบะของบุคคลภายนอกนั้น เนื่องจากเกิดขึ้นในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ จึงเป็นกรณีที่ส่วนราชการ ส. ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่บริษัท ก. ประกันภัย จำกัด (มหาชน) ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาภาพถ่ายความเสียหายของรถยนต์กระบะ และใบรายการค่าซ่อมแซมแล้ว เห็นว่าเหมาะสมกับความเสียหาย จึงเห็นควรให้ส่วนราชการ ส.ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่บริษัท ก.ประกันภัย จำกัด (มหาชน) จำนวน 28,503 บาท ตามที่เรียกร้อง



**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่า จากสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2547 นาย ช. พนักงานขับรถยนต์ กองสถานีและยานพาหนะส่วนราชการ ส. ได้รับมอบหมายให้ขับรถยนต์หมายเลขทะเบียน 3 ศ-3002 กรุงเทพมหานคร ไปรับเจ้าหน้าที่ที่กระทรวงการต่างประเทศ ขณะเดินทางถึงบริเวณแยกสวนมิสสักรวันได้ประสบอุบัติเหตุเฉี่ยวชนกับรถยนต์กระบะเป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการและรถยนต์ของบุคคลภายนอกได้รับความเสียหาย อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นเกิดจากการที่นาย ช. ขับรถเลี้ยวขวาที่แยกสวนมิสสักรวันเข้าถนนพินิจโลกโดยไม่รอสัญญาณไฟให้เลี้ยวขวาก่อน เป็นการขับรถยนต์ฝ่าสัญญาณไฟจราจร ซึ่งนาย ช. คาดเห็นได้ว่าการกระทำดังกล่าวอาจเกิดอุบัติเหตุขึ้นได้ กรณีเป็นการกระทำโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมายและประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย ช. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้น จึงให้นาย ช. รับผิดชอบของทางราชการเต็มจำนวนเป็นเงิน 55,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

อนึ่ง สำหรับค่าเสียหายของบุคคลภายนอกนั้น ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค 0406.4/ว 118 ลงวันที่ 12 ธันวาคม 2545 เรื่องหลักเกณฑ์การชดเชยค่าสินไหมทดแทน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก และหากหน่วยงานของรัฐจ่ายค่าเสียหายให้แก่บุคคลภายนอกแล้วก็ให้ดำเนินการไล่เบี้ยแก่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดภายในอายุความต่อไป

ธีติ จันทวัฒนา ย่อ

ธนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เดือน สิงหาคม 2548

สำนวนเลขที่ 20/274/2542 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง เจ้าหน้าที่ของกรม ก. ยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายไม่ทันภายในกำหนดเวลา

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2533 นาย ส. ลูกจ้างประจำตำแหน่งยาม นำรถยนต์ของกรม ก. ไปใช้โดยพลการ เกิดเหตุชนรถยนต์ของผู้อื่นและรถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหาย ซึ่งเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2535 ศาลแพ่งได้มีคำพิพากษาให้นาย ส. ชำระเงินจำนวน 80,480 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี จากจำนวนต้นเงินดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 14 กันยายน 2533 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมและกำหนดค่าทนายความให้ 700 บาท นาย ส. ไม่ยอมชำระหนี้ตามคำพิพากษา กรม ก. จึงได้ดำเนินการฟ้องคดีล้มละลายต่อศาลจังหวัดอุบลราชธานี ต่อมาวันที่ 17 พฤศจิกายน 2540 ศาลจังหวัดอุบลราชธานีได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2541 นาย น. ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้โดยระบุเฉพาะเงินต้นจำนวน 80,480 บาท แต่ไม่ได้เขียนค่าดอกเบี้ย ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความ วันที่ 7 เมษายน 2541 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้โฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 15 พฤษภาคม 2541 นาย น. ได้โอนไปรับราชการที่สำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งยังมีเวลายื่นคำขอรับชำระหนี้เพิ่มเติมอีก 23 วัน แต่นาย น. ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของนาย น. ไม่ได้มอบหมายงานให้ผู้อื่นผู้ใดไปยื่นคำขอรับชำระหนี้ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงิน 47,506.90 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน –**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า การกระทำของนาย น. เป็นเพียงความประมาทเลินเล่อธรรมดาไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงอันจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ของกรม ก. ยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายไม่ครบถ้วน กล่าวคือ ไม่ยื่นคำขอรับชำระหนี้เพิ่มเติมในส่วนดอกเบี้ย ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความ จำนวน 47,506.90 บาท ภายในกำหนด 2 เดือน นับแต่วันที่มีการโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2541 โดยนาย น. เจ้าหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในเบื้องต้น ได้พ้นจากหน้าที่ดังกล่าวเนื่องจากโอนไปรับราชการที่สำนักงานอัยการสูงสุดแล้ว ตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2541 ซึ่งยังคงเหลือเวลายื่นคำขอรับชำระหนี้เพิ่มเติมได้ภายในวันที่ 7 มิถุนายน 2541 เป็นเวลา 23 วัน อันนับว่าเป็นเวลาเพียงพอที่เจ้าหน้าที่ผู้รับมอบงานต่อจากนาย น. จะดำเนินการต่อไปได้ แต่ปรากฏว่านาย ธ. ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาในระดับต้น มีหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลให้การปฏิบัติงานดำเนินไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการด้วยความเรียบร้อย มิได้ดำเนินการหรือมอบหมายงานให้ผู้หนึ่งผู้ใดยื่นคำขอรับชำระหนี้เพิ่มเติมภายในกำหนดเวลาตามกฎหมาย ซึ่งเป็น การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ประกอบกับนาย ธ. เป็นผู้มิวิชาชีพด้านกฎหมาย ย่อมจะต้องทราบว่าเรื่องดังกล่าวมีกำหนดอายุความ นาย ธ. จะต้องใช้ความระมัดระวังและต้องรักษาสิทธิประโยชน์ของทางราชการ แม้จะปรากฏว่าในคดีล้มละลายนี้ นาย ส. ลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินอื่นใดที่สามารถนำมาบังคับชำระหนี้ได้ก็ตาม แต่นาย ส. ได้ยื่นคำขอประนอมหนี้ไว้แล้ว ในส่วนของต้นเงินเต็มจำนวน ประกอบกับนาย ส. ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นพนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทย มีรายได้แน่นอน ฉะนั้น เงินส่วนดอกเบี้ยค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความที่ทางราชการมีสิทธิได้รับ จึงน่าจะเชื่อว่าหากได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้เพิ่มเติมไว้ภายในกำหนดเวลา นาย ส. จะสามารถชำระหนี้ส่วนนี้ได้ด้วย พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ธ. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ จำนวน 47,506.90 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

สายฝน โขชัย ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



จำนวนเลขที่ 63/631/2544 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง การทุจริตเงินงบประมาณและเงินกองทุนเพื่อบริหารสำนักงาน ป.

สรุปข้อเท็จจริง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2542 – 2543 นาง ศ. เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป. กระทำทุจริตเกี่ยวกับเงินงบประมาณและเงินกองทุนเพื่อบริหารสำนักงาน ป. โดยทำการเบิกจ่ายไม่ถูกต้องหลายรายการ กล่าวคือ เบิกเงินงบประมาณและเงินกองทุนเพื่อบริหารสำนักงาน ป. โดยไม่มีใบสำคัญประกอบการทำเรื่องขอเบิกเงิน เบิกเงินค่าสาธารณูปโภคเกินความจริงและนำเงินส่วนเกินไปเป็นของตน จัดทำฎีกาเท็จ มีการแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนเงินในใบเบิก เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 672,667.96 บาท สำหรับการสั่งจ่ายเงินงบประมาณและเงินกองทุนเพื่อบริหารสำนักงาน ป. ส่วนใหญ่จะสั่งจ่ายเช็คให้แก่นาง ศ. ซึ่งผู้มีอำนาจอนุมัติเบิกจ่ายเงินงบประมาณ เงินกองทุนเพื่อบริหารสำนักงาน ป. และผู้มีอำนาจลงนามสั่งจ่ายเช็ค ได้ให้ถ้อยคำสอดคล้องตรงกันว่า ในการลงลายมือชื่อจะมีการตรวจสอบเอกสารหลักฐานก่อนว่าถูกต้องทุกครั้ง

ความเห็นพนักงานสอบสวน -

ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เห็นว่า นาง ศ. ต้องชดใช้เงินจำนวน 672,667.96 บาท และไม่มีเจ้าหน้าที่อื่นต้องรับผิดในความเสียหายที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง จากพฤติการณ์ดังกล่าวข้างต้นพิจารณาได้ดังนี้

1. นาง ศ. อาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย จึงต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายจำนวน 672,667.96 บาท ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. นาง ศ. ขณะดำรงตำแหน่งหัวหน้าสำนักงาน ป. มิได้ควบคุมดูแลตรวจสอบรายงานเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินประจำวัน และรายงานประจำเดือนว่าถูกต้องตรงกับเอกสารและหลักฐานในทางบัญชีหรือไม่ เป็นช่องทางให้นาง ศ. สามารถทุจริตเงินไปใช้ได้หลายครั้งและต่อเนื่องเป็นเวลานาน จึงต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ 30 คิดเป็นเงิน 156,759.02 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



3. นาง ม. ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสำนักงาน ป. ตั้งแต่วันที่ 4 ตุลาคม 2542 ถึงวันที่ 16 ตุลาคม 2544 ปรากฏว่า ในช่วงเวลาดังตั้งแต่วันที่ 4 – 31 ตุลาคม 2542 นาง ศ. ได้กระทำการทุจริตเงินไปเป็นจำนวน 142,138 บาท แต่เมื่อนาง ม. พบว่านาง ศ. มีพฤติกรรมส่อไปในทางทุจริต นาง ม. ได้มีคำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติงานในฝ่ายสมทบและการตรวจสอบ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อแต่ไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาง ม. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

4. นาง ล. ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี 6 ป. ล่อยปละละเลย ไม่ควบคุมดูแลตรวจสอบยอดการรับ – จ่ายลงบัญชีในแต่ละวันในฐานะผู้บังคับบัญชา นาง ศ. เป็นเหตุให้นาง ศ. อาศัยโอกาสทุจริตเงินไปได้หลายครั้ง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ 20 คิดเป็นเงิน 134,533.59 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

5. เจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องในฐานะผู้มีอำนาจในการอนุมัติฎีกาเงินงบประมาณผู้มีอำนาจอนุมัติเบิกจ่ายเงินกองทุนเพื่อบริหารสำนักงาน ป. และเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องในฐานะผู้มีอำนาจลงนามสั่งจ่ายเช็คสำหรับเงินงบประมาณและเงินกองทุนเพื่อบริหารสำนักงาน ป. ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังตั้งเช่นบุคคลผู้อยู่ในภาวะเช่นนั้นพึงกระทำแล้ว ความเสียหายที่เกิดขึ้นมิได้เกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงแต่อย่างใด จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

อนึ่ง หากสำนักงาน ป. ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนาง ศ. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาง ศ. และนาง ล. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหาย ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่ นาง ศ. และนาง ล. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้รับชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

สายฝน โขชัย ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



จำนวนเลขที่ 6/65/2546 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทจำนวน ทรัพย์สินสูญหาย

เรื่อง สกรูยัดและเสากันกระแทกของที่จอดพักเรือสูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย จ. เจ้าท่าภูมิภาคที่ 4 สาขา ป. ได้ออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ออกให้คำแนะนำแก่เจ้าของเรือที่นำเรือมาจอดที่ท่าเรือ ป. เพื่อให้เจ้าของเรือปฏิบัติตามเงื่อนไขและระเบียบที่กำหนดไว้ ต่อมาเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2543 ขณะที่นาย ส. ออกให้คำแนะนำแก่เจ้าของเรือที่นำเรือมาจอดที่ท่าเทียบเรือ ป. ได้สังเกตเห็นสกรูยัดเสากันกระแทกของที่จอดพักเรือสูญหายจำนวน 600 ตัว คิดเป็นเงิน 115,200 บาท และเสากันกระแทกสูญหายจำนวน 3 ต้น คิดเป็นเงิน 36,000 บาท ต่อมาพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอ ม. จังหวัด ป. ได้ทำการจับกุมนาย ส. พร้อมสกรู 2 ตัว และนาง ถ. พร้อมสกรู 2 ตัว ได้ที่ร้านรับซื้อของเก่า

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** เห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาทั้งสอง ฐานร่วมกันลักทรัพย์ของผู้อื่นที่ใช่หรือมิใช่เพื่อสาธารณะประโยชน์หรือรับของโจร

**ความเห็นพนักงานอัยการ** มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหาทั้งสอง เนื่องจากพยานหลักฐานไม่เพียงพอ

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด** ไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่ากรม ก. ได้มอบหมายให้สำนักงาน จ. ภูมิภาคที่ 4 สาขา ป. เป็นผู้กำกับดูแลที่จอดพักเรือ ป. เพื่อให้เรือที่ใช้ร่องน้ำ ป. สามารถจอดเทียบท่าเรือได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เมื่อนาย จ. ได้รับมอบหมายแล้วได้ออกระเบียบกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการจอดเรือและได้ออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ในสำนักงาน จ. ภูมิภาคที่ 4 สาขา ป. ออกปฏิบัติงานกำกับดูแลการจอดเรือ โดยให้เจ้าหน้าที่ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันกำกับดูแลให้คำแนะนำแก่เจ้าของเรือ โดยเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามปกติจนพบว่าสกรูยัดเสากันกระแทก และ





เสกัันกระแทกสูญหาย ไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาท  
เลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

สุเมศ กาญจนโรจน์ ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



จำนวนเลขที่ 10/83/2546 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทจำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง ต้นไม้ล้มทับคนตายและราวกันอันตรายของกรม ท. เสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันอาทิตย์ที่ 12 มีนาคม 2532 เวลา 19.00 น. ต้นไม้ประดู่โคนล้มทับรถจักรยานยนต์ หมายเลขทะเบียน ก-0203 แพร่ ทำให้มีคนเสียชีวิต 3 คน ได้รับบาดเจ็บ 1 คน และทับราวกันอันตรายของกรม ท.ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 6,000 บาท เหตุเกิดที่จังหวัด ง.

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด** เห็นว่าเจ้าหน้าที่มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันอาทิตย์ที่ 12 มีนาคม 2532 เวลา 19.00 น. ต้นไม้ประดู่โคนล้มทับรถจักรยานยนต์ หมายเลขทะเบียน ก-0203 แพร่ ทำให้มีคนเสียชีวิต 3 คน ได้รับบาดเจ็บ 1 คน และทับราวกันอันตรายเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงิน 6,000 บาท เนื่องจากเวลาประมาณ 17.00 น. ได้เกิดไฟฟ้าไหม้ ก่อไฟและต้นไม้อื่นๆ ที่อยู่บริเวณใกล้เคียงจึงทำให้ต้นประดู่ขนาดใหญ่ที่อยู่ติดกอไฟและสามารถเป็นเชื้อเพลิงได้อย่างดี ถูกไฟฟ้าไหม้สุ่มโคนต้นจนน้ำหนักไม่ไหว ประกอบกับเป็นช่วงฤดูแล้งมีลมพายุ จึงได้โคนล้มทับคนตายและราวกันอันตรายเสียหาย โดยก่อนเกิดอุบัติเหตุในเดือนมกราคม-มีนาคม 2532 นาย ศ. นายช่างหมวดการทาง ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมงานบำรุงทางหลวงหมายเลข 1 ได้สั่งการให้นาย ค. นาย ป. และนาย ต. ผู้ช่วยหมวดการทางพร้อมคนงานออกไปตรวจงานสายทางและตรวจต้นไม้ช่วง กม.629-/-000 ถึง กม.672-/-000 แล้วไม่พบต้นไม้ที่แห้งตายแต่อย่างใด ไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการกระทำด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

เมษิณี ประธานตุลาการฯ ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรว



สำนวนเลขที่ 10/94/2547 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ทรัพย์ลินเสียหาย

เรื่อง พนักงานขับรถยนต์ส่งสินค้าปฏิบัติหน้าที่เป็นเหตุให้สินค้าที่ขนส่งได้รับความเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2542 นาย ก. พนักงานขับรถยนต์ขององค์การ ร. ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่ในการขับรถยนต์ขนส่งกระดาดซึ่งเป็นสินค้าที่องค์การ ร. รับขนส่งช่วงจากบริษัท ป. จำกัด โดยทำการขนส่งกระดาดจากต้นทางบริษัท อ. จำกัด อำเภอศรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรีไปส่งที่บริษัท ข. เขตบางจาก กรุงเทพมหานคร ซึ่งขณะเดินทางเกิดฝนตกหนักต่อเนื่องทำให้มีน้ำขังและซึ่มเปียกกระดาดได้รับความเสียหายจำนวน 14 พาเลซ โดยองค์การ ร. จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเป็นจำนวน 204,741 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นมิได้จากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของพนักงานขับรถยนต์ขนส่งแต่อย่างใด ดังนั้นจึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเสนอ

**ประเด็นที่พิจารณา** ความเสียหายดังกล่าวมีบุคคลใดต้องรับผิดชอบหรือไม่ อย่างไร

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำนวนการสอบสวนว่า นาย ก. ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่ในการขับรถยนต์ขนส่งกระดาดซึ่งเป็นสินค้าที่องค์การ ร. รับขนส่งช่วงจากบริษัท บ. จำกัด โดยทำการขนส่งกระดาดจากต้นทางบริษัท อ. จำกัด อำเภอศรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรีไปส่งที่บริษัท ข. จำกัด เขตบางจาก กรุงเทพมหานคร ซึ่งขณะเดินทางเกิดฝนตกหนักต่อเนื่องทำให้มีน้ำขังและซึ่มเปียกกระดาดได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน 204,741 บาท ความเสียหายที่เกิดขึ้นดังกล่าวมีเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบและไม่ต้องรับผิด ดังนี้

1. ผู้บังคับบัญชาระดับต้น ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติงานของนาย ก. ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยโดยเฉพาะในการจัดการบริหารเกี่ยวกับการวางระบบในการจัดหาผ้าใบ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการขนส่งขององค์การ ร. หากผ้าใบขาดชำรุดเสียหายหรือไม่ครบอย่างใดก็ควรแจ้งให้หน่วยงาน ร. ทราบเพื่อจัดการตามสมควรต่อไป เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามคำให้การของนาย ก. ว่าได้เคยแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบเรื่องผ้าใบคลุมรถชำรุดเพื่อขอเปลี่ยนแต่ผู้บังคับบัญชาได้แนะนำให้ นาย ก. นำผ้าใบที่ได้รับมาแต่ละครั้งจากการจับฉลากแบ่งผ้าใบนั้นมาใช้ทั้งที่รู้ว่า ผ้าใบที่ได้รับมาและมีอยู่นั้นเป็นผ้าใบเก่ามีสภาพชำรุดเนื่องจากผ่านการใช้งานมาหลายปีแล้ว และอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สินค้าที่องค์การ ร. รับบรรทุกได้ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง



ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาระดับต้นซึ่งมีหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติงานของนาย ก. จึงเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายโดยให้รับผิดชอบใช้เงินในอัตราร้อยละ 70 ของค่าเสียหายจำนวน 204,741 บาท คิดเป็นเงิน 143,318.70 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. นาย ก. พนักงานขับรถขององค์การ ร. ทำหน้าที่ในการขับรถเพื่อขนส่งกระดาษดังกล่าว ตามข้อเท็จจริงปรากฏว่าระหว่างการเดินทางมีฝนตกชุกตลอดทาง และเมื่อนาย ก. ขับรถบรรทุกสินค้าดังกล่าวมาถึงโกดังที่รับส่งสินค้าแล้วได้จอดรถบรรทุกสินค้าไว้ตรงลานจอดรถซึ่งเป็นลานกว้างกลางแจ้ง สำหรับรอคิวเพื่อขนถ่ายสินค้าที่บรรทุกมาลงเป็นเวลานานกว่าจะถึงคิวเพื่อขนสินค้าลง โดยขณะนั้นฝนก็ยังตกติดต่อกันตลอดเวลา การที่นาย ก. ใช้ผ้าใบที่ติดมากับรถบรรทุกตามคำแนะนำของผู้บังคับบัญชาซึ่งที่รู้ยู่่าผ้าใบมีสภาพเก่าขาดชำรุดและรู้ถึงประเภทสินค้าที่รับบรรทุกมาในรถว่าเป็นกระดาษ นาย ก. จึงควรต้องรู้ตามวิสัยและพฤติการณ์ว่าสินค้าที่ตนรับบรรทุกมาในรถอาจเกิดความเสียหายได้ และควรจะต้องใช้ความระมัดระวังเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้แต่นาย ก. กลับมิได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่พฤติการณ์ เป็นเหตุให้สินค้าที่รับบรรทุกดังกล่าวได้รับความเสียหาย เมื่อพิจารณาตามพฤติการณ์แล้วถือได้ว่าความเสียหายดังกล่าวเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทของนาย ก. แต่ไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ก. จึงไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

สำหรับผู้บังคับบัญชาระดับต้นที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายขององค์การ ร. จะต้องดำเนินการหาข้อเท็จจริงให้ได้ข้อยุติว่า ผู้บังคับบัญชาระดับต้นซึ่งต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายแก่ทางราชการดังกล่าวหมายถึงบุคคลใด โดยปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 กล่าวคือ ต้องให้โอกาสแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ต้องรับผิดชอบชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนเองอย่างเพียงพอและเป็นธรรมด้วย

ชัยชนะ ไกรสร ย่อ

เกื้อกูล ตันวัฒนะ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 34/115/2547 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์หมายเลขทะเบียน นก 3138 เชียงราย ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2547 นาย อ. ตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานย่อย จังหวัดเชียงราย ขับรถยนต์ของทางราชการประสบอุบัติเหตุชนกับรถบรรทุก 6 ล้อ เสียชีวิต รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 124,280 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** อุบัติเหตุเกิดจากความประมาทของนาย อ. ที่ขับรถยนต์กระบะล้ำเข้าไปในช่องทางเดินรถของรถยนต์บรรทุก 6 ล้อ มีความผิดฐานขับรถโดยประมาท นาย อ. ถึงแก่ความตาย สิทิน่าคดีอาญามาฟ้องยอมระงับไป

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** นาย อ. มีได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งต้องรับผิดชอบเป็นการเฉพาะตัว

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** นาย อ. นำรถราชการไปใช้เป็นการส่วนตัว มีความผิดทางละเมิด ให้ทายาทรับผิดชอบซ่อมรถราชการให้อยู่สภาพเดิม

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2547 นาย อ. ได้รับมอบหมายให้ไปราชการสำรวจข้อมูลและประสานวิทยากรโครงการเครือข่าย OTOP ในช่วงวันที่ 9-15 กรกฎาคม 2547 ต่อมาก่อนที่จะไปติดต่อเชิญวิทยากรเข้ารับการอบรมดังกล่าว นาย อ. ได้ขออนุญาตใช้รถราชการไปเข้ารับการอบรมโครงการให้ความรู้ คำปรึกษาแนะนำเพื่อยกระดับขีดความสามารถ และทักษะของผู้ประกอบการ OTOP ที่จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 5-8 กรกฎาคม 2547 และจะส่งคืนในวันศุกร์ที่ 9 กรกฎาคม 2547 แต่นาย อ. ไม่ได้นำรถมาส่งคืนตามวันดังกล่าว ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานไม่มีผู้ใดพบหรือติดต่อกับนาย อ. ได้ จนกระทั่งเมื่อวันเสาร์ที่ 10 กรกฎาคม 2547 จึงได้รับแจ้งว่านาย อ. ได้ประสบอุบัติเหตุขับรถชนกับรถบรรทุก 6 ล้อ เสียชีวิตในที่เกิดเหตุ เวลาประมาณ 17.00 น. จากคำให้การของนาย ม. ยืนยันว่า ก่อนเกิดเหตุประมาณ 2 ชั่วโมง นาย อ. ได้มาติดต่อขอเชิญนาย ม. ไปเป็นวิทยากรโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ประมาณวันที่ 14-15 กรกฎาคม 2545 และก่อนกลับไปได้ออกกับนาย ม. ว่าจะไปแจ้งให้นาย ป. ทราบว่าได้วิทยากรแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับคำให้การของนาย ป. ว่า นาย อ. ได้แวะมาที่บ้านแจ้งว่าได้ไปประสานงานเกี่ยวกับวิทยากรแล้ว นาย อ. มีท่าทางอ่อนเพลีย ไม่มีอาการเมินเมาแต่อย่างใด ได้พูดว่าวันนี้เหนื่อยมากจะรีบเดินทางกลับ ต่อมาได้รับแจ้งทาง



โทรศัพท์เวลาประมาณ 18.20 น. ว่า นาย อ.ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิต รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 124,280 บาท จากสภาพความเสียหายของรถราชการ เชื่อว่าเกิดจากการขับรถด้วยความเร็วสูง ประกอบกับพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอ เห็นว่าอุบัติเหตุเกิดจากความประมาทของนาย อ. ที่ขับรถยนต์กระบะล้าเข้าไปในช่องทางเดินรถของรถยนต์บรรทุก 6 ล้อ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย อ. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย เมื่อพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีที่นาย อ. มีใช้พนักงานขับรถยนต์โดยตรงได้ปฏิบัติราชการให้กับทางราชการ และเส้นทางที่ไปปฏิบัติราชการดังกล่าวก็สอดคล้องกับเส้นทางที่เกิดอุบัติเหตุครั้งนี้ และนาย อ. ไม่ได้ขออนุญาตใช้รถยนต์เพื่อเดินทางไปปฏิบัติราชการต่อเนื่องโดยอาจแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบด้วยตนเองหรือทางโทรศัพท์ในวันศุกร์ที่ 9 กรกฎาคม 2547 ทั้งที่อยู่ในวิสัยที่สามารถกระทำได้ จึงให้ นาย อ. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 75 ของค่าเสียหายจำนวน 124,280 บาท คิดเป็นเงิน 93,210 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 โดยให้หน่วยงานเรียกทายาทของนาย อ. ชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวภายในกำหนดอายุความ

อรทัย ชังชู ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 3/10/2548 (อนุฯ)

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง เงินของโรงเรียน บ. ขาดบัญชี

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.2540-2542 นาย ส. ตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียน บ. ได้ดำเนินการรับจ่ายเงินของโรงเรียน โดยเมื่อเบิกเงินอาหารกลางวัน เงินอาหารเสริม (นม) เงินอุดหนุนอื่น และเงินบริจาคมาแล้วจะเป็นผู้เก็บรักษาและใช้จ่ายเงินดังกล่าวด้วยตัวเอง และนาย ส. อาศัยโอกาสดังกล่าว เบียดบังเงินของทางราชการจำนวน 122,110.80 บาท ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอ ก. ได้รับคำร้องทุกข์ เพื่อดำเนินคดีกับนาย ส. ในข้อหาเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและเป็น เจ้าพนักงานมีหน้าที่ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สินเบียดบังเอาทรัพย์สินนั้นเป็นของตนโดยทุจริต และส่งเรื่องให้ ป.ป.ช.ดำเนินการต่อไป

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** ให้นาย ส.ผู้ทุจริต รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน 122,110.80 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นข้อให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า นาย ส. ตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียน บ. ได้ดำเนินการรับจ่ายเงินของโรงเรียน โดยเมื่อเบิกเงินอาหารกลางวัน เงินอาหารเสริม (นม) เงินอุดหนุนอื่นและเงินบริจาคมาแล้ว จะเป็นผู้เก็บรักษาและใช้จ่ายเงินดังกล่าวด้วย ตนเอง โดยเฉพาะการลงรายการในสมุดเงินสดตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2541 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2541 แล้วปลอมแปลงลายมือชื่อเจ้าหน้าที่การเงินรับรองบัญชีว่าตรวจถูกต้องแล้ว เมื่อปรากฏว่าเงินของโรงเรียน บ. ขาดบัญชีโดยไม่ปรากฏหลักฐานการจ่ายเงินเป็นเงิน 122,110.80 บาท พฤติการณ์ถือได้ว่านาย ส. อาศัย โอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายโดยจงใจเบียดบังเงินจำนวน ดังกล่าวไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว นาย ส. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 122,110.80 บาท ตามนัย มาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



สำหรับเจ้าหน้าที่การเงินและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าได้กระทำโดยจงใจหรือประมาท  
เลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

อุเทน ยืนยัน ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ





สำนวนเลขที่ 3/12/2548

ประเภทสำนวน โจรกรรม

เรื่อง เครื่องฉายภาพวิดีโอและสัญญาณภาพจากคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย น. สูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** ปรากฏว่าในระหว่างวันที่ 13 กันยายน ถึงวันที่ 15 กันยายน 2548 นาย ส. ตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย น. ได้มอบหมายให้นาย ม. ตำแหน่งช่างเทคนิค คณะวิศวกรรมศาสตร์ นำเครื่องฉายวิดีโอและสัญญาณภาพจากคอมพิวเตอร์ชนิดเลนส์เดี่ยวไปทำการตรวจสอบและทดสอบที่ห้องพัสดุช่าง (ห้องปฏิบัติการ) จำนวน 3 เครื่อง เมื่อนาย ม.ทำการตรวจสอบและทดสอบเสร็จแล้วนำไปวางไว้บนโต๊ะเพื่อเตรียมส่งคืนปรากฏว่าในวันที่ 15 กันยายน 2545 นาย ม. ได้ทำการเปิดห้องเพื่อทำการเรียนการสอนปรากฏว่าเครื่องฉายวิดีโอและสัญญาณภาพฯ สูญหายจำนวน 1 เครื่อง คิดเป็นเงิน 337,050 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด** เห็นว่า ความเสียหายดังกล่าวเกิดจากความบกพร่องของระบบบริหารจัดการภายในภาควิชาและความประมาทของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องแต่ความประมาทของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวยังไม่ถึงกับประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแต่อย่างใด

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการ

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า นาย ม. ตำแหน่งช่างเทคนิค คณะวิศวกรรมศาสตร์ได้รับมอบหมายจากนาย ส. ให้ตรวจเช็คเครื่องฉายภาพวิดีโอ และสัญญาณภาพจากคอมพิวเตอร์เนื่องจากใกล้จะหมดสัญญาประกันในส่วนของครุภัณฑ์ เมื่อตรวจเช็คเสร็จแล้ว นาย ม. มิได้นำเครื่องดังกล่าวไปส่งคืนส่งห้องพัสดุเจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์ชั้น 5 ณ อาคารวิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์กลับปล่อยวางไว้บนโต๊ะและปรากฏว่าในวันที่เครื่องฉายฯ สูญหายนั้นมีการเรียนการสอนพิเศษในห้องดังกล่าวซึ่งมีนาย ม. เป็นเจ้าหน้าที่ดูแลห้องเรียนเพื่อทำการเปิด-ปิดประตูตรวจสอบและดูแลทรัพย์สินดังกล่าวแต่ปรากฏว่านาย ม. มิได้ดำเนินการตรวจสอบและดูแลตามหน้าที่เป็นเหตุให้เครื่องฉายฯ ของมหาวิทยาลัย น. สูญหาย พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ม. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ



เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ม. ไม่มีหน้าที่ดูแลรักษาเครื่องฉายภาพวิดีโอและสัญญาณภาพคอมพิวเตอร์โดยตรง แต่ได้รับมอบหมายให้ตรวจสอบบำรุงมิได้นำอุปกรณ์ดังกล่าวไปเก็บไว้ในห้องพักเจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์ชั้น 5 อาคารวิศวกรรมไฟฟ้าจนทำให้ทรัพย์สินดังกล่าวสูญหายไป เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ 70 ของค่าเสียหายทั้งหมดภายหลังหักค่าเสื่อมราคาแล้วโดยให้นาย ม. รับผิดชอบ 6 ส่วน ของจำนวนค่าเสียหายที่คำนวณได้ ตามมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

นาย ก. ตำแหน่งช่างเทคนิค ซึ่งมีปฏิบัติงานประจำอยู่อาคารปฏิบัติการวิศวกรรมไฟฟ้าห้องปฏิบัติการเครื่องวัดและนาย ก. มีหน้าที่ช่วยอาจารย์ผู้สอนในการจัดเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้งานในห้องปฏิบัติการเครื่องมือวัดและดูแลการใช้งานของนิสิต โดยนาย ก. เป็นผู้ให้ยืมเครื่องฉายวิดีโอและสัญญาณภาพ ที่นาย ม. นำมาตรวจสอบและทดสอบแก่ผู้อื่นจำนวน 1 เครื่อง จึงย่อมรู้เห็นว่านาย ม. ได้นำเครื่องฉายภาพวิดีโอฯ มาตรวจสอบและวางอยู่บน โต๊ะมิได้จัดเก็บให้เรียบร้อยทั้งที่ตนเองก็มีหน้าที่ปฏิบัติงานประจำวันในห้องปฏิบัติการดังกล่าวร่วมกับนาย ม. และควรต้องใช้ความระมัดระวังในการดูแลรักษาทรัพย์สินของทางราชการดังกล่าว แต่ปรากฏว่าในวันที่เครื่องฉายภาพวิดีโอและสัญญาณภาพฯ สูญหาย นาย ก. มิได้ดำเนินการตรวจสอบและดูแลตามหน้าที่เป็นเหตุให้เครื่องฉายภาพวิดีโอ ของมหาวิทยาลัย น. สูญหาย พหุติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ก. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ 70 ของค่าเสียหายทั้งหมดภายหลังหักค่าเสื่อมราคาแล้ว โดยให้นาย ก. รับผิดชอบ 4 ส่วน ของจำนวนค่าเสียหายที่คำนวณได้ ตามมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

นาย ส. ตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์แม้ว่าจะได้มอบหมายให้นาย ม. ตรวจสอบครุภัณฑ์ของภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์ เนื่องจากจะหมดระยะเวลาที่รับประกันดูแลครุภัณฑ์ของภาควิชาฯ ดังกล่าวในขณะที่นักวิชาการคอมพิวเตอร์ผู้ทำหน้าที่รับประกันและดูแลครุภัณฑ์ของภาควิชาฯ ดังกล่าวในขณะที่นักวิชาการคอมพิวเตอร์ผู้ทำหน้าที่ได้ลาออกไป และไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งทำหน้าที่แทน โดยจึงได้มอบหมายให้นาย ม. ดูแลไปพลางก่อนจนกว่าจะมีเจ้าหน้าที่คนใหม่มาดูแลก็ตาม แต่นาย ส. ก็มีหน้าที่ต้องควบคุมดูแลตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติคือนาย ม. ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ดังนั้น เมื่อทรัพย์สินของ



ทางราชการสูญหายถือได้ว่าเกิดจากความบกพร่องของระบบบริหารจัดการภายในของภาควิชา  
วิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์ ซึ่งนาย ส. มีหน้าที่ดังกล่าวแต่ไม่ได้ควบคุมดูแลอย่างเคร่งครัด จึงเป็น  
การกระทำโดยประมาทเลินเล่อ แต่ไม่ถึงระดับประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ส. จึงไม่ต้องรับผิดชอบ  
ค่าใช้จ่ายสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ

นิคม สุขเม้า ย่อ

เกื้อกูล ต้นวัฒนะ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 3/13/2548

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์ราชการของสำนักงาน ส. ประสบอุบัติเหตุพลิกคว่ำ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2547 นาย ช. ได้รับแต่งตั้งให้ไปรักษาราชการแทน สรรพากรอำเภอ 7 สำนักงาน ส. พื้นที่สาขาชาติตระการ ได้ขับรถยนต์ราชการหมายเลขทะเบียน กง 8123 ออกจากสำนักงาน ส. พื้นที่พิษณุโลกเพื่อกลับไปปฏิบัติราชการ ณ สำนักงาน ส. พื้นที่สาขาชาติตระการ โดยใช้ความเร็ว 70-80 กิโลเมตรต่อชั่วโมง เมื่อมาถึงบริเวณแยกบ้านห้วยเหิน รถไถใช้เพื่อการเกษตร (รถอีต๊อก) มีกระบะพ่วงท้าย ซึ่งขับอยู่ด้านหน้าในช่องทางเดินรถเดียวกันได้หักเลี้ยวขวาตัดหน้าอย่างกะทันหัน นาย ช. จึงได้หักหลบทางด้านขวาแต่รถเสียการทรงตัวตกถนนชนท่อระบายน้ำและต้นไม้ข้างไหล่ทาง เป็นเหตุให้รถยนต์ราชการเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน 176,963 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่านาย ช. เจ้าหน้าที่ที่กระทำให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของทางราชการในการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่จงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้กับหน่วยราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการ

**ประเด็นข้อให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2547 เวลาประมาณ 08.00 น. นาย ช. ได้รับการแต่งตั้งให้ไปรักษาราชการแทนหัวหน้าหน่วยงานย่อย สำนักงาน ส. พื้นที่สาขาชาติตระการ ได้ขับรถยนต์ของทางราชการหมายเลขทะเบียน กง 8123 พิษณุโลก ออกจากสำนักงาน ส. พื้นที่พิษณุโลก เพื่อไปปฏิบัติราชการ ณ สำนักงาน ส. พื้นที่สาขาชาติตระการ โดยใช้ความเร็วเฉลี่ย 70-80 กิโลเมตร/ชั่วโมง เมื่อขับมาถึงบริเวณบ้านห้วยเหิน ได้มีรถไถใช้เพื่อการเกษตร (รถอีต๊อก) ซึ่งมีลักษณะเป็นรถไถเดินตามมีกระบะพ่วงท้ายขับอยู่ในไหล่ทางด้านซ้ายด้านหน้าเลี้ยวขวาตัดหน้ารถยนต์ที่นาย ช. ขับมาอย่างกะทันหันโดยมิได้แสดงสัญญาณไฟเลี้ยวใด ๆ นาย ช. จึงหักหลบรถไถคันดังกล่าวทำให้รถยนต์ที่ตนอยู่เสียหลักพลิกคว่ำ การตัดสินใจของนาย ช. ดังกล่าว เป็นการกระทำเพื่อที่จะป้องกันมิให้รถยนต์ของทางราชการกับรถไถใช้เพื่อการเกษตรเฉี่ยวชนกันถือได้ว่านาย ช. ได้ใช้ความระมัดระวังในการใช้รถยนต์อย่างวิญญูชนทั่วไปพึงกระทำ พฤติการณ์ดังกล่าว จึงถือไม่ได้ว่าเกิดจากความจงใจหรือประมาทเลินเล่อ นาย ช. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

เนตรนภา พุทธสุวรรณ ย่อ

เกื้อกูล ตันวัฒนะ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 4/15/2548 (อนุฯ)

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินสูญหาย

เรื่อง เครื่องยนต์ของวิทยาลัย ก.สุญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างวันที่ 9 ตุลาคม 2543 ช่วงเวลาประมาณ 20.00 น. ถึงเวลา 04.00 น. ของวันที่ 10 ตุลาคม 2543 เครื่องยนต์ซึ่งเก็บรักษาอยู่ที่ภาควิชาช่างกลเกษตรของวิทยาลัย ก.สุญหาย จำนวน 4 เครื่อง ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 101,000 บาท โดยก่อนเกิดเหตุ นาย ว.ได้นำรถอีแต๋นมาจอดจุดเกิดเหตุ เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2543 เวลา 16.00 น. ต่อมาในวันที่ 10 ตุลาคม 2543 เวลาประมาณ 07.00 น พบว่า เครื่องยนต์ดังกล่าวสูญหายไป และลูกกุญแจห้องถูกตัดขาด ก็นเกิดเหตุมีผู้ทำหน้าที่ยาม 2 คน ประกอบด้วย นาย ส. และนาย น. ได้มาปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ได้ยินเสียงผิดปกติใดๆ โดยมีนาย ค. เป็นครูเวร

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** ยังติดตามหาตัวคนร้ายที่ลักทรัพย์ไม่ได้

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** ให้นาย ส. นาย น. และนาย ค. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** ให้นาย ส. และนาย น. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย ส่วนนาย ค. ไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**ประเด็นข้อให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ระหว่างวันที่ 9 – 10 ตุลาคม 2543 เวลากลางคืน ทรัพย์สินประเภทเครื่องยนต์ของวิทยาลัย ก. สุญหายจำนวน 4 เครื่อง ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 101,000 บาท ซึ่งทรัพย์สินดังกล่าว ถูกเก็บในห้องเครื่องยนต์ที่มีกุญแจล็อก ทั้ง 2 ห้อง การโจรกรรมจะต้องใช้เวลานานพอสมควรในการถอดเครื่องยนต์และเคลื่อนย้ายเครื่องยนต์ที่มีน้ำหนักมาก ประกอบกับห้องเกิดเหตุอยู่ไม่ไกลจากบริเวณป้อมยามมากนัก การเคลื่อนย้ายออก ทางประตู ก้อยู่บริเวณใกล้เคียงกัน หากนาย ส.และนาย น. ผู้ทำหน้าที่ยามได้ใช้ความระมัดระวังดูแลตรวจตราอย่างสม่ำเสมอ ตามระยะเวลาพอสมควรย่อมพบเห็นการกระทำผิดได้ พฤติการณ์ถือได้ว่า นาย ส.และนาย น. กระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณี เนื่องจากวิทยาลัย ก.มีพื้นที่ ถึง 400 ไร่เศษ ประกอบกับวิทยาลัยฯ มียามรักษาการณ์เพียง 2 คน จึงให้ นาย ส. และนาย น. รับผิดชอบใช้



ในอัตราร้อยละ 60 ของราคาเครื่องยนต์ที่สูญหายหลังจากหักค่าเสื่อมราคาแล้วโดยให้รับผิดชอบละ 1 ส่วน  
เท่า ๆ กัน ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่  
พ.ศ.2539

ทรงฤทธิ์ วัฒนะเวชศักดิ์   ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย   ตรวจ



สำนวนเลขที่ 4/16/2548 (อนุฯ)

ประเภท สำนวน ทรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง รถยนต์ตู้หมายเลขทะเบียน ย-5158 นครปฐม ชำรุดเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2546 เวลาประมาณ 15.55 น. รถยนต์ตู้หมายเลขทะเบียน ย-5158 นครปฐม ของมหาวิทยาลัย ศ. เครื่องยนต์ร้อน มีควันขึ้น เมื่อตรวจสอบพบว่า ฝาสูบมีรอยแตกร้าวและกระบอกสูบมีรอยไหม้ทั้ง 4 สูบ ในการซ่อมต้องทำการยกเครื่องใหม่ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 54,620 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่าการที่รถยนต์ตู้ของมหาวิทยาลัย ศ. คันหมายเลขทะเบียน ย-5158 นครปฐม เกิดความเสียหายถึงขนาดที่ต้องทำการยกเครื่องเปลี่ยนเครื่องยนต์ใหม่ทั้งชุดนั้น เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย ว. พนักงานขับรถยนต์ ที่ขับรถยนต์กลับจากปฏิบัติราชการโดยไม่เติมน้ำในขณะพักรถที่อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ทั้ง ๆ ที่ทราบดีอยู่แล้วว่ารถยนต์คันดังกล่าวนี้มีปัญหาต้องเติมน้ำในหม้อน้ำบ่อยกว่ารถยนต์คันอื่นโดยทั่ว ๆ ไป แต่การที่จะให้นาย ว. รับผิดชอบต่อความเสียหายทั้งหมดแต่เพียงฝ่ายเดียว จะเป็นการไม่ยุติธรรมมหาวิทยาลัย ศ. ควรต้องรับผิดชอบความเสียหายของรถยนต์ในครั้งนี้ด้วย โดยรับผิดชอบครึ่งหนึ่งและนาย ว. รับผิดชอบอีกครึ่งหนึ่ง กล่าวคือ มหาวิทยาลัย ศ. รับผิดชอบ 27,310 บาท และนาย ว. รับผิดชอบ 27,310 บาท คนละครึ่งเท่า ๆ กัน

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นข้อพิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2546 นาย ว. พนักงานขับรถยนต์ ได้รับมอบหมายให้ขับรถยนต์ตู้หมายเลขทะเบียน ย-5158 นครปฐม ของมหาวิทยาลัย ศ. ไปราชการที่บริษัท ธ. จำกัด จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยนาย ว. มีหน้าที่ต้องตรวจสอบดูแลสภาพของรถยนต์ตู้คันดังกล่าวตลอดการเดินทาง และทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความผิดปกติของรถยนต์คันดังกล่าวอยู่แล้วว่าจะต้องเติมน้ำในหม้อน้ำบ่อยกว่าปกติจึงควรต้องใช้ความระมัดระวังในการจัดการปัญหาดังกล่าวเป็นพิเศษ แต่เมื่อเดินทางถึงจังหวัดฉะเชิงเทราและยังมีเวลาอีกกว่า 2 ชั่วโมง จึงจะเดินทางกลับจังหวัดนครปฐม นาย ว. หาได้ตรวจดูน้ำในหม้อน้ำไม่ ทั้งที่มีโอกาสจะทำได้ ยังคงขับรถยนต์ตู้คันดังกล่าวกลับมาจากฉะเชิงเทราเกิดความร้อน มีควันขึ้นโดยไม่ได้สังเกตเพิ่มความร้อนอันเป็น



วิสัยที่พนักงานขับรถยนต์พึงกระทำ ซึ่งหากนาย ว. ได้ใช้ความสังเกตมองดูเข็มวัดความร้อนบ้างก็จะพบว่าความร้อนของรถยนต์ขึ้นสูงและดับเครื่องยนต์เพื่อแก้ไขความเสียหายของรถยนต์ได้ทัน ไม่ถึงขนาดฝาสูบแตกร้าวและกระบอกสูบไหม้ทั้ง 4 สูบ จนต้องทำการยกเครื่องใหม่ พุทธิการณธ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ว. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้นาย ว. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 75 ของค่าเสียหายจำนวน 54,620 บาท คิดเป็นเงิน 40,965 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

มานวิกา มาลากุล ณ อยุธยา ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ





สำนวนเลขที่ 4/17/2548 (อนุฯ)

ประเภทสำนวน เพลิงไหม้

เรื่อง เพลิงไหม้บ้านพักครูโรงเรียน ว.

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2544 เวลาประมาณ 05.00 น. เกิดเหตุเพลิงไหม้บ้านพักครูจำนวน 2 หลัง ของโรงเรียน ว. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ส. เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 88,000 บาทโดยบ้านพักครูดังกล่าวเป็นบ้านไม้สร้างตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 ปัจจุบัน ไม่มีผู้ใดใช้พักอาศัยและทางโรงเรียน ได้ตัดกระแสไฟฟ้าแล้ว

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** จากผลการตรวจสอบที่เกิดเหตุของเจ้าหน้าที่วิทยาการจังหวัด ส. เชื่อว่าเกิดจากการกระทำของบุคคลเพื่อมุ่งวางเพลิงเผาทรัพย์สิน

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่า นาย ส. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จนเป็นเหตุให้มีบุคคลลอบเข้าไปวางเพลิงเผาบ้านพักครูโรงเรียน ว. เสียหายจำนวนสองหลัง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นข้อขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า นาย ส. อาจารย์ใหญ่โรงเรียน ว. ในฐานะผู้บริหารโรงเรียน ได้ดูแลรักษาบ้านพักครูตามสมควรแก่สภาพของบ้านในระดับหนึ่งแล้ว เนื่องจากเป็นอาคารไม้มีสภาพเก่าทรุดโทรมมากสร้างมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 โดยได้ตัดกระแสไฟฟ้าออกจากบ้านพักครูและสั่งการให้ครูเวรและนักการภารโรงตรวจตราอาคารเรียนอาคารประกอบห้องน้ำและบ้านพักครูให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยแล้วอีกทั้งเมื่อพบเห็นการงัดแงะก็ได้จัดการซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย อย่างไรก็ดี ข้อเท็จจริงปรากฏว่าเคยมีผู้ลักลอบบุกรุกเข้าไปในบ้านพักครูเพื่อใช้เป็นที่พักพิง หากไม่ต้องการรื้อถอนบ้านพักครูเพื่อให้ครูที่จะย้ายมาดำรงตำแหน่งใหม่ได้พักอาศัยก็ควรจะต้องหามาตรการดูแลและปรับปรุงบ้านพักครูดังกล่าวไม่ให้เป็นที่ที่งัดแงะให้เกิดภัยอันตรายได้ เช่น จัดการปรับภูมิทัศน์โดยรอบให้โล่งง่ายแก่การตรวจตราดูแล เก็บกวาดข้าวของ



เครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เรียบร้อย จัดหาเวรยามเฝ้าระวังความปลอดภัยให้มากขึ้น เพื่อมิให้บุคคลภายนอก  
ลักลอบเข้าไปใช้บ้านพักครูเป็นที่มั่วสุม จนกระทั่งเกิดเหตุเพลิงไหม้ พุทธิดิการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำ

-2-

ด้วยความประมาทเล็กน้อยแต่ไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ส. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้  
ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

มานวิกา มาลากุล ณ อยุธยา ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 18/65/2548

ประเภทสำนวน เพลิงไหม้

เรื่อง เพลิงไหม้บ้านพักครูของโรงเรียน ช.

**สรุปข้อเท็จจริง** บ้านพักครูเลขที่ 28/12 ตั้งอยู่ในบริเวณของโรงเรียน ช. มีนาย ท. ข้าราชการครู เป็นผู้พักอาศัย โดยในวันที่ 2 มกราคม 2545 นาย ท. ไม่ได้อยู่บ้านพักหลังดังกล่าว แต่ได้ให้นักเรียนที่เป็น นักกีฬาของโรงเรียนที่ตนเป็นผู้ฝึกสอนเข้าพักอาศัยชั่วคราวหลังจากฝึกซ้อมกีฬาช่วงเย็น โดยพักอาศัยอยู่ใน ห้องโถงใหญ่มีนักเรียนที่เข้าอาศัยจำนวน 4 คน ได้แก่ นาย ส. นาย ช. นาย อ. และนาย ร. ซึ่งได้รับอนุญาต จากผู้อำนวยการโรงเรียนเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2544 ต่อมาเมื่อวันที่ 2 มกราคม 2545 นาย ป. และนาย ย. ได้มา ปฏิบัติหน้าที่ครูเวรตามปกติตั้งแต่เวลา 18.00 – 06.00 น. (ของวันรุ่งขึ้น) กระทั่งเวลาประมาณ 01.30 น. ของ วันพฤหัสบดีที่ 3 มกราคม 2545 ได้รับแจ้งจากนาย พ. (ยามของโรงเรียน) ว่าเกิดเหตุเพลิงไหม้ที่บริเวณ บ้านพักครูที่อยู่บริเวณวังหลังภายในพื้นที่บริเวณ โรงเรียน เมื่อทราบเหตุดังกล่าวจึงวิ่งไปดูที่เกิดเหตุและแจ้ง ผู้บังคับบัญชาให้ทราบ พบว่ามีเจ้าหน้าที่ดับเพลิงของเทศบาล ล. มาทำการดับเพลิงปรากฏว่าเพลิงได้ลุกลามไปที่ บ้านพักครูเลขที่ 20/12 และได้ลามลุกลามไปถึงบ้านพักครู เลขที่ 28/17 เสียหายทั้งหมดจนถึงเวลาประมาณ 04.00 น. เพลิงจึงสงบลง

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** แหล่งความร้อนที่ทำให้เกิดเพลิงไหม้เกิดจากวัตถุที่มีไฟ ลุกติดอยู่ไปถูกกับวัตถุที่ติดไฟได้ง่าย

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** พิจารณาแล้ว สันนิษฐานว่า วัตถุที่ติดไฟอยู่แล้วที่เป็นสาเหตุของเพลิงไหม้ครั้งนี้ เนื่องจากจุดต้นเพลิง เกิดเหตุในห้องนอน ของนาย ท. ซึ่งมีได้อยู่ในบ้านพักในวันเกิดเหตุและได้เดินทางไปเยี่ยมภรรยา ประกอบกับได้ปิดห้อง ล็อคใส่กุญแจไว้ รวมทั้งนักเรียนที่อาศัยอยู่ได้พักอาศัยอยู่อีกห้องหนึ่งที่มีใช้ห้องจุดต้นเพลิง และเป็นช่วงยาม วิกาล ไม่มีผู้ใดสามารถเข้าไปกระทำการใด ๆ ได้ น่าจะเกิดจากกระแสไฟฟ้าลัดวงจร และหรือการรั่วไหล ของกระแสไฟฟ้า จนเกิดความร้อน ไปถูกกับวัตถุที่ติดไฟง่าย หรือ โครงสร้างของบ้านพักที่เป็นไม้เก่าติดไฟ ได้ง่ายลุกติดไฟ และลุกลามไปถูกกับวัตถุอื่นที่ติดไฟได้ง่ายภายในห้อง จึงเป็นสาเหตุของเพลิงไหม้ในครั้งนี้ และเป็นอุบัติเหตุ จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ณ. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย กับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้แก่ทางราชการหรือไม่จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539



**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานประกอบกับความเห็นของกองกำกับการ ปรากฏว่า เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2545 เวลาประมาณ 01.30 น. เกิดเหตุเพลิงไหม้ บ้านพักครู เลขที่ 28/12-28/17 ของโรงเรียน ช. เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของ ทางราชการได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงิน 500,000 บาท นำเชื่อว่า จุดเพลิงไหม้ได้ลุกลามขึ้นก่อนที่บริเวณห้องนอนด้านหลังข้างขวาชั้น บนภายในบ้านพักครูเลขที่ 28/12 และสาเหตุของเพลิงไหม้ครั้งนี้เกิดจากมีวัตถุที่มีไฟลุกติดอยู่ไปถูกกับวัตถุ ที่ลุกติดไฟได้ง่ายทำให้เกิดการลุกลามของเพลิงไหม้จนลามไปยังบริเวณต่าง ๆ ได้รับความเสียหาย ไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลด้านพัสดุ ไฟฟ้าและการซ่อมบำรุง นาย ท. และนักเรียนผู้ได้รับอนุญาตให้พักอาศัย จึงไม่มีผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

อนึ่ง เนื่องจากบ้านพักครูหลังที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ดังกล่าวมีอายุการใช้งานมาเป็นเวลาเกินกว่า 30 ปี ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงควรจัดให้มีมาตรการในการดูแลบำรุงรักษา อุปกรณ์เครื่องใช้และระบบไฟฟ้าว่ายังสามารถใช้งานได้คืออย่างสม่ำเสมอ ซึ่งหากหน่วยงานที่รับผิดชอบ ตรวจสอบพบว่ามีสภาพเก่าหรือไม่ปลอดภัยก็ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซม รวมทั้งจัดทำ และรวบรวมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการบำรุงรักษาระบบไฟฟ้าไว้เพื่อประโยชน์ ในการตรวจสอบ ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดกรณีความเสียหายจากเหตุเพลิงไหม้ในลักษณะเดียวกันนี้อีก

มนต์ชัย เพ็ชรร่วง ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



จำนวนเลขที่ 41/135/2548

ประเภทจำนวน ทรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง รอยนต์ราชการหมายเลขทะเบียน นค 42 นครสวรรค์ ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2546 นาง ว. ได้ขออนุญาตใช้รถยนต์ไปราชการเพื่อเข้ารับการอบรมที่โรงแรม ม. จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในระหว่างวันที่ 18-19 ธันวาคม 2546 นาย พ. หัวหน้างานยานพาหนะมีหน้าที่จัดพนักงานขับรถยนต์ ได้สั่งการให้นาย ถ. ขับรถยนต์ราชการเพื่อรับ-ส่ง เจ้าหน้าที่ของสำนักตรวจและประเมินผล ไปราชการตามวันและสถานที่ดังกล่าว โดยใช้รถยนต์ราชการหมายเลขทะเบียน นค 42 นครสวรรค์ ซึ่งเป็นรถยนต์ราชการที่นาย ถ. ใช้ขับอยู่เป็นประจำ ในวันที่ 18 ธันวาคม 2546 นาย ถ. ได้ขับรถยนต์ราชการไปส่งเจ้าหน้าที่ที่โรงแรม ม. และรับกลับกระทรวง ส. ตามหน้าที่ เจ้าหน้าที่ที่ไปอบรมให้ทราบว่านาย ถ. ขับรถยนต์ใช้ความเร็วตามสภาพการจราจร ในวันที่ 19 ธันวาคม 2546 หลังจากที่นาย ถ. ขับรถยนต์ดังกล่าวไปส่งเจ้าหน้าที่ในช่วงเช้าแล้ว นาง ว. ได้ให้นาย ถ. กลับมารับที่กระทรวงฯ เพราะในระหว่างนั้นอาจจะมีเจ้าหน้าที่คนอื่น ๆ ขอใช้รถยนต์ราชการ และให้นาย ถ. มารับในช่วงเย็นหลังจากการอบรมเสร็จสิ้นแล้ว นาย ถ. ให้การว่าได้นำรถยนต์มาจอดรอที่สำนักงานปลัดกระทรวงฯ เมื่อถึงเวลาประมาณ 16.00 น. จึงขับรถยนต์ออกจากกระทรวงฯ ไปรับเจ้าหน้าที่ที่โรงแรม ม. โดยใช้เส้นทางซอยอัคนี เพื่อออกสู่นางม่วงสว่าง แต่เนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าว บริเวณหน้าทางออกจากกระทรวงด้านซอยอัคนีการจราจรติดขัดมาก นาย ถ. เกรงว่าจะไปรับเจ้าหน้าที่ไม่ทัน จึงเปลี่ยนเส้นทางโดยกลับไปใช้ทางออกด้านโรงพยาบาล ศ. เพื่อออกสู่นนทิวานนท์แทน ในขณะที่นาย ถ. ได้ขับรถยนต์มาถึงบริเวณบ้านพักเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล ศ. ซึ่งบริเวณนั้นสภาพถนนจะเป็นทางโค้ง ได้มีคนจูงสุนัขข้ามถนน นาย ถ. เห็นคนจูงสุนัขข้ามถนนจากฝั่งโรงพยาบาล ศ. และกำลังจะข้ามจากฝั่งกลางถนนมาที่ฝั่งบ้านพักเจ้าหน้าที่ระยะห่างจากรถยนต์ประมาณ 50 เมตรในขณะที่ใช้ความเร็วประมาณ 80 กม./ชม.(ขณะนั้นนาย ถ. ไม่ได้มองเข็มความเร็วว่ารถยนต์วิ่งด้วยความเร็วเท่าใด แต่ใช้ความรู้สึกของตนเองว่าน่าจะประมาณ 80 กม./ชม.) ด้วยความตกใจ และกลัวว่ารถยนต์จะชนคนข้ามถนน จึงหักรถยนต์หลบไปทางด้านซ้ายเพื่อให้พ้นคนข้ามถนน ทำให้รถยนต์เสียหลักและนาย ถ. ไม่สามารถนำรถยนต์กลับมาบนถนนได้รถยนต์จึงวิ่งชนเสาไฟฟ้าริมถนนหน้าบ้านพักเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล ศ. เป็นเหตุให้บริเวณด้านหน้าข้างซ้ายของรถยนต์ราชการได้รับความเสียหาย และเสาไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคหักได้รับความเสียหาย หลังจากเกิดอุบัติเหตุแล้วนาย ถ. ได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ภายในกระทรวงฯ ทราบ และไปรับการตรวจร่างกายที่โรงพยาบาลฯ หลังเกิดเหตุได้มีเจ้าหน้าที่ของการไฟฟ้ามาติดต่อขอให้รับผิดชอบ



ชดใช้ค่าเสาไฟฟ้า คิดเป็นเงินประมาณ 20,000 บาท ส่วนรถยนต์ของราชการได้มีบริษัทเอกชนมาประเมินราคาค่าซ่อมรถยนต์เบื้องต้นแล้วคิดเป็นเงินประมาณ 174,760 บาท

-2-

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** การที่นาย ถ. ขับรถยนต์โดยใช้ความเร็วประมาณ 80 กม./ชม.แม้จะเป็นอัตราความเร็วที่ไม่เกินตามที่กฎหมายกำหนดในเส้นทางปกติ แต่เมื่อรถยนต์ได้วิ่งมาถึงบริเวณทางโค้งซึ่งโดยสภาพถนนนาย ถ. ทราบดีว่าเป็นโค้งอันตราย ซึ่งตามปกติวิสัยของผู้ใช้รถยนต์โดยส่วนมากจะลดความเร็วลงในขณะที่สภาพถนนเป็นทางโค้ง นาย ถ. ควรจะลดความเร็วรถยนต์ลงเพื่อความปลอดภัย แต่นาย ถ. กลับไม่ได้ลดความเร็วลง ดังนั้น ลักษณะและวิธีการขับรถยนต์ของนาย ถ. ตามวิสัยและพฤติการณ์ดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการเห็นว่าเป็นการขับรถยนต์โดยประมาท แต่เมื่อพิจารณาจากสภาพถนนบริเวณนั้นมีสิ่งช่องทางจราจร หากการขับรถยนต์ด้วยความเร็วประมาณ 80 กม./ชม. ในขณะที่รถยนต์วิ่งอยู่ในทางโค้งและไม่มีเหตุการณ์แทรกซ้อนเกี่ยวกับสภาพรถยนต์ ความสามารถในการขับขี่ หรือปัจจัยอย่างอื่น ๆ แล้ว คณะกรรมการฯ เห็นว่า ผู้ขับขี่น่าจะ สามารถขับผ่านไปได้อย่างปลอดภัย แต่ในกรณีนี้ปรากฏว่ามีคนจูงสุนัขข้ามถนนในระยะห่างจากรถยนต์ประมาณ 50 เมตร ประกอบกับความตกใจของนาย ถ. เนื่องจากไม่คาดคิดว่าจะมีคนข้ามถนนบริเวณนั้น ทำให้ต้องหักหลบและรถยนต์เสียหลักเกิดอุบัติเหตุชนเสาไฟฟ้า การกระทำดังกล่าวของนาย ถ. เป็นการขับรถยนต์โดยประมาท ซึ่งในภาวะเช่นนี้จะต้องใช้ความระมัดระวังตามวิสัยและพฤติการณ์แต่นาย ถ. หาได้ใช้เพียงพอไม่ จนเป็นเหตุให้รถยนต์เกิดอุบัติเหตุได้รับความเสียหาย ประมาณการค่าเสียหายเบื้องต้นคิดเป็นเงินจำนวน 174,760 บาท และค่าเสาไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน 20,000 บาท รวมค่าเสียหายเบื้องต้นคิดเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน 194,760 บาท

เนื่องจากคณะกรรมการสอบสวนฯ เห็นว่าพฤติกรรمدังกล่าวของนาย ถ. มิใช่เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ดังนั้น นาย ถ. จึงไม่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายจำนวน 194,760 บาท ให้แก่ทางราชการ ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** จากสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2547 เวลาประมาณ 16.30 น. รถยนต์ราชการหมายเลขทะเบียน นค 42 นครสวรรค์ ซึ่งขับโดยนาย ถ. ขณะเดินทางไปรับเจ้าหน้าที่กลับจากการอบรมประสบอุบัติเหตุชนเสาไฟฟ้า ค่าเสียหายของรถยนต์ราชการประมาณ 174,760 บาท และค่าเสียหายของเสาไฟฟ้าจำนวน 20,000 บาท รวมค่าเสียหาย



เป็นเงิน 194,760 บาท ซึ่งบริเวณที่เกิดเหตุเป็นสถานที่ราชการและถนนมีลักษณะเป็นทางโค้ง ไม่สมควรอย่างยิ่งที่จะขับรถยนต์ด้วยความเร็วสูง เพราะอาจเป็นอันตรายแก่ประชาชนและข้าราชการที่อยู่ใกล้เคียงบริเวณนั้นได้โดยง่าย แต่นาย ถ. กลับขับรถยนต์ด้วยความเร็วสูง เมื่อนาย ถ. เห็นคนจูงสุนัข

-3-

ข้ามถนนจึงตกใจและหักรถยนต์หลบไปทางด้านซ้ายเป็นเหตุให้รถยนต์เสียหลักวิ่งชนเสาไฟฟ้าริมถนนกรณีเป็นการขับรถโดยใช้ความเร็วสูงในขณะที่เข้าทางโค้ง ทำให้ไม่สามารถควบคุมรถได้ จากพฤติการณ์และการกระทำถือได้ว่าอุบัติเหตุดังกล่าวเกิดจากการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้นาย ถ. รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในอัตราร้อยละ 75 ของค่าเสียหายจำนวน 194,760 บาท คิดเป็นเงิน 146,070 บาท แก่ทางราชการ ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

มัญญา บรรลือศักดิ์ ช่อ

ธนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตราว



สำนวนเลขที่ 46/154/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง ศาลฎีกาพิพากษาให้กรม ท. แพ็คดีต้องจ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา

**สรุปข้อเท็จจริง** นาง ส.ในฐานะผู้จัดการมรดกของนาง ค. เป็นโจทก์ฟ้องกรม ท. ที่ 1 นาย บ. ที่ 2 (เจ้าหน้าที่ของกรม ท.) นาย พ. ที่ 3 (เจ้าหน้าที่ของกรม ท.) กับพวก(ทายาทของนาง ค.) รวม 6 คน เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัด เรียกค่าเสียหาย กรณีสืบเนื่องจากเจ้าหน้าที่กรม ท. ไม่ดำเนินการทางทะเบียน และไม่ใส่ชื่อโจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของเจ้ามรดก ต่อมาคดีถึงที่สุด ทางราชการเป็นฝ่ายแพ็คดีต้องชำระหนี้และ ค่าฤชาธรรมเนียมตามคำพิพากษาศาลฎีกาเป็นเงินจำนวน 120,360 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า นาย บ. และ นาย พ. มิได้จงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยตั้งการของผู้ตั้งตั้ง** จังหวัด ป. พิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า นาง ส.ในฐานะผู้จัดการมรดกของนาง ค. ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก ได้นำคำพิพากษาของศาลจังหวัดและคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ มายื่นขอดำเนินการทางทะเบียนบางส่วนโดยมิได้นำหนังสือสำคัญมายื่นด้วย นาย บ. และ นาย พ. ได้ปฏิบัติตามแนวทางที่กรม ท. ได้ตอบข้อหารือไว้ จึงยังไม่ได้ดำเนินการทางทะเบียนให้แก่ นาง ส. พฤติการณ์ถือได้ว่านาย บ. และนาย พ. ได้กระทำการตามอำนาจหน้าที่โดยใช้ความระมัดระวังและความรอบคอบตามสมควรแล้ว จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

ชรั่มภ์ โชติอาภรณ์ ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ





สำนวนเลขที่ 50/161/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง การจ้างก่อสร้างปรับปรุงอาคารเรียนและบ้านพักคนงานของวิทยาลัย ก. ไม่เป็นไปตามระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** การจัดจ้าง งานจ้างเหมาปรับปรุงอาคารเรียน (อาคารพีชศาสตร์จำนวน 11 รายการและบ้านพักคนงานจำนวน 8 รายการ) ตามโครงการมิยาซาวา ปีงบประมาณ พ.ศ.2542 ของวิทยาลัย ก. ซึ่งได้ดำเนินการจัดจ้างโดยวิธีสอบราคาและว่าจ้างนาย ส. ตามสัญญาจ้างเลขที่ 1/2542 ลงวันที่ 9 สิงหาคม 2542 จำนวน 500,000 บาท ซึ่งผู้รับจ้างได้ส่งมอบผลงานคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจรับงานและวิทยาลัย ก. ได้จ่ายเงินแก่ผู้รับจ้างแล้ว แต่จากการตรวจสอบพบว่าผู้รับจ้างก่อสร้างทำงาน ไม่ถูกต้องตามรายการและจำนวนที่กำหนดในสัญญาเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 147,656 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่า คณะกรรมการรับและเปิดซองสอบราคา คณะกรรมการผู้ควบคุมงาน คณะกรรมการตรวจการจ้าง และหัวหน้างานพัสดุ กระทำการโดยประมาทเลินเล่อแต่ไม่ถึงระดับประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย สำหรับนาย บ. ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย ก. กระทำการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ จึงต้องรับผิดชอบใช้ ค่าเสียหายเป็นเงิน 18,296.41 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า นาย ส. ผู้รับจ้างก่อสร้างอาคารเรียนพีชศาสตร์ และบ้านพักคนงาน ตามสัญญาจ้างเลขที่ 1/2542 ลงวันที่ 9 สิงหาคม 2542 ดำเนินการก่อสร้างไม่ครบตามรายการและจำนวนที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้างจำนวน 13 รายการ คิดเป็นเงิน 147,656 บาท แต่คณะกรรมการตรวจการจ้างได้ทำการตรวจรับงาน โดยเห็นว่าผู้รับจ้างทำงานถูกต้องครบถ้วนตามสัญญา ทำให้วิทยาลัย ก. จ่ายเงินค่าจ้างก่อสร้างแก่ผู้รับจ้างเต็มจำนวนตามสัญญาแต่สูงกว่าปริมาณเนื้องานที่ผู้รับจ้างทำจริงเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 147,656 บาท จากพฤติการณ์ดังกล่าวพิจารณาความรับผิดได้ดังนี้



1. นาย ท. ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 และนาย จ. ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 5 ในฐานะคณะกรรมการควบคุมงานจะต้องตรวจและควบคุมงานให้ผู้รับจ้างทำงานให้เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาทุกประการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 73 แต่คณะกรรมการควบคุมงาน ตรวจเพียงเรื่องงานที่ปฏิบัติจริงเท่านั้น โดยมีได้ตรวจสอบกับสัญญา เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้รับจ้างทำการก่อสร้างไม่ครบถ้วนตามรายการและจำนวนที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้างจำนวน 13 รายการ แล้วส่งมอบผลงาน คณะกรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจรับงานดังกล่าวและให้ความเห็นว่าส่งมอบงานถูกต้องพฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ท. และนาย จ. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้นาย ท. และนาย จ. รับผิดชอบใช้อัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหายจำนวน 147,656 บาท คิดเป็นเงิน 73,828 บาท โดยให้รับผิดชอบใช้คนละส่วนเท่า ๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 36,914 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. นาย ธ. ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 นาย พ. ตำแหน่งตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 และนาย ร. ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 5 ในฐานะคณะกรรมการตรวจการจ้าง จะต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยจะต้องตรวจรับงานเมื่อเห็นผลงานที่ผู้รับจ้างส่งมอบเป็นการถูกต้องครบถ้วนเป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาจ้างแล้ว เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้รับจ้าง ส่งมอบงานไม่ครบถ้วนตามรายการและจำนวนที่กำหนดไว้ในสัญญาจำนวน 13 รายการ และ คณะกรรมการตรวจการจ้างกลับตรวจรับผลงานที่ผู้รับจ้างส่งมอบโดยเห็นว่าเป็นการถูกต้องครบถ้วนเป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาแล้ว พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ธ. นาย พ. และนาย ร. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้นาย ธ. นาย พ. และนาย ร. รับผิดชอบใช้อัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหายจำนวน 147,656 บาท คิดเป็นเงิน 73,828 บาท โดยให้รับผิดชอบใช้คนละส่วนเท่า ๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 24,609.33 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

3. กรณีนาย บ. ผู้อำนวยการวิทยาลัยฯ จัดทำสัญญาจ้างโดยไม่มีการเรียกหลักประกันสัญญาจากผู้รับจ้างเป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หากผู้รับจ้างผิดสัญญาและต้องชดใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ จะทำให้ทางราชการไม่สามารถเรียกหลักประกันสัญญาจ้างได้ซึ่งนาย บ. จะต้องรับผิดชอบใช้ในความเสียหายที่เกิดขึ้น แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าภายหลังผู้รับจ้างส่งมอบงานจ้าง ไม่พบว่ามีความชำรุดบกพร่องเกิดขึ้นภายในระยะเวลาประกันความชำรุด



บกพร่องตามข้อสัญญา ดังนั้น การกระทำของนาย บ. ไม่เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ นาย บ. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

-3-

สำหรับการกระทำของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องคนอื่นๆ แม้จะปรากฏว่าไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมีส่วนประมาทเล็กน้อยด้วยก็ตาม แต่การกระทำดังกล่าวมิใช่เป็นผลโดยตรงในเหตุแห่งความเสียหายที่เกิดขึ้น จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ

อุเทน ยืนย่น ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 53/166/2548

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง คาบตำรวจ ส. เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจ ต. ทุจริตยกยอกเงินค่าปรับ

**สรุปข้อเท็จจริง** มีการร้องเรียนเรื่องการทุจริตและประพฤตินิยมชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจ ต. ถึงพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ว่า คาบตำรวจ ส. และผู้กำกับสถานีตำรวจ ต. มีพฤติกรรม ส่อไปในทางทุจริต ประกอบกับเรื่องนี้ได้มีการลงหนังสือพิมพ์ ท. คอลัมภ์ ล. ฉบับลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2547 ความว่า ทางสถานีตำรวจ ต. มีความไม่ชอบมาพากลในการจัดส่งเงินค่าปรับซึ่งทางสถานีตำรวจน่าจะมีการ ทุจริต ต่อมาสำนักงาน ต. ได้เข้าตรวจสอบใบเสร็จรับเงินค่าปรับจำนวน 300 เล่ม พบว่ามียอดเงินที่ คาบตำรวจ ส. ซึ่งทำหน้าที่การเงินและรับผิดชอบในการส่งเงินค่าปรับเป็นรายได้ตามระเบียบแต่ไม่ได้นำส่ง เป็นจำนวน 2,347,335 บาท ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบตามระเบียบ** ให้คาบตำรวจ ส. ต้องรับผิดชอบ เต็มจำนวน 2,347,335 บาท ในส่วนของผู้บังคับบัญชาให้พันตำรวจเอก ท. รับผิดชอบจำนวน 98,048.75 บาท พันตำรวจโท น. รับผิดชอบจำนวน 98,048.75 บาท พันตำรวจเอก ช. รับผิดชอบจำนวน 488,785 บาท พันตำรวจโท ก. รับผิดชอบจำนวน 488,785 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบตามระเบียบ

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบตามระเบียบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบตามระเบียบ** พิจารณาแล้วเห็นว่าตามสำนวนการสอบสวน ข้อเท็จจริงปรากฏว่า คาบตำรวจ ส. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ สถานีตำรวจ ต. ทำหน้าที่การเงินและ รับผิดชอบในการส่งเงินเป็นรายได้กรุงเทพมหานคร ปรากฏว่าเมื่อคาบตำรวจ ส. ได้รับเงินค่าปรับจาก เจ้าหน้าที่เปรียบเทียบแล้วจะต้องนำส่งแก่เจ้าหน้าที่การเงินของกองบังคับการตำรวจนครบาล ก. ต่อไป แต่คาบตำรวจ ส. ได้เบียดบังเอาเงินค่าปรับจำนวน 2,347,335 บาท ไปเป็นประโยชน์ของตน พฤติการณ์ ของคาบตำรวจ ส. มิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเป็นจำนวนเงิน 2,347,335 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบ ตามระเบียบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



สำหรับผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นของคาบตำรวจ ส. จะต้องรับผิดชอบดังนี้

1. พันตำรวจโท น. สารวัตรธุรการ สถานีตำรวจ ต. ช่วงเวลาตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2544 ถึงวันที่ 7 มีนาคม 2546 มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการ การเงิน และพัสดุของสถานีตำรวจ ต. มิได้ควบคุมผู้ใต้บังคับบัญชาและทำการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคาบตำรวจ ส. ให้เป็นไปตามคำสั่งหรือระเบียบของทางราชการเป็นการเปิดโอกาสให้คาบตำรวจ ส. อาศัยช่องว่างที่ไม่มีผู้ตรวจสอบเบียดบังเงินค่าปรับไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวได้โดยง่ายและกระทำผิดต่อเนื่องเป็นเวลานาน พฤติการณ์เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้พันตำรวจ น. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 70 ของค่าเสียหายในช่วงระยะเวลาที่ตนรับผิดชอบจำนวน 392,195 บาท คิดเป็นจำนวนเงินที่ต้องชดใช้ 274,536.50 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. พันตำรวจโท ก. สารวัตรธุรการ สถานีตำรวจ ต. ช่วงเวลาตั้งแต่วันที่ 7 มีนาคม 2546 ถึงวันที่ 22 พฤศจิกายน 2547 มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการการเงิน และพัสดุของสถานีตำรวจ ต. แต่มิได้มีการควบคุมดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาและทำการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคาบตำรวจ ส. ให้เป็นไปตามคำสั่งหรือระเบียบของทางราชการ เป็นการเปิดโอกาสให้คาบตำรวจ ส. อาศัยช่องว่างที่ไม่มีผู้ตรวจสอบเบียดบังเงินค่าปรับไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวได้โดยง่าย และกระทำผิดต่อเนื่องเป็นเวลานาน พฤติการณ์เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้พันตำรวจโท ก. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 70 ของค่าเสียหายในช่วงระยะเวลาที่ตนรับผิดชอบจำนวนเงิน 1,955,140 บาท คิดเป็นจำนวนเงินที่ต้องชดใช้ 1,368,598 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

3. พันตำรวจเอก ท. ผู้กำกับสถานีตำรวจ ต. ช่วงเวลาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2545 ถึงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2546 มีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามคำสั่งหรือระเบียบของทางราชการแต่มิได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงินและมีการควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเคร่งครัดทั่วถึงเป็นเหตุให้คาบตำรวจ ส. อาศัยช่องว่างที่ไม่มีผู้ตรวจสอบเบียดบังเงินค่าปรับไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวได้ง่าย พฤติการณ์เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้พันตำรวจเอก ท. รับผิดชอบร้อยละ 30 ของค่าเสียหายในช่วงระยะเวลาที่ตนต้องรับผิดชอบจำนวน 392,195 บาท คิดเป็นจำนวนเงินที่ต้องชดใช้ 117,658.50 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



4. พันตำรวจเอก ช. ผู้กำกับการสถานีตำรวจ ต. ช่วงเวลาตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2546 ถึงวันที่ 16 ตุลาคม 2547 มีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามคำสั่งหรือระเบียบของทางราชการ แต่มิได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงินและมีการควบคุม กำกับ ดูแล

- 3 -

การปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเคร่งครัดทั่วถึง เป็นเหตุให้ดาบตำรวจ ส. อาศัยช่องว่างที่ไม่มีผู้ตรวจสอบเบียดบังเงินค่าปรับไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวได้ง่าย พฤติการณ์เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้พันตำรวจเอก ช. รับผิดชอบอัตราร้อยละ 30 ของค่าความเสียหาย ในช่วงระยะเวลาที่ตนรับผิดชอบจำนวน 1,955,140 บาท เป็นจำนวนเงินที่ต้องชดใช้ 586,542 บาท ตามนัย มาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง หากสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับชำระหนี้จาก ดาบตำรวจ ส. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่ พันตำรวจโท น. พันตำรวจโท ก. พันตำรวจเอก ท. และพันตำรวจเอก ช. ได้ชดใช้ไว้เกินมูลค่าความเสียหายแล้ว ก็ให้คืนส่วนที่ได้รับไว้เกินให้แก่พันตำรวจโท น. พันตำรวจโท ก. พันตำรวจเอก ท. และพันตำรวจเอก ช. ตามสัดส่วนที่ได้ชำระไว้แล้ว

พรตติตรา ภูมรินทร์ ย่อ  
ธนศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 60/177/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

เรื่อง การก่อสร้างท่อเหลี่ยมมีการกำหนดราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง

สรุปข้อเท็จจริง คณะกรรมการกำหนดราคากลางขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้กำหนดราคาการก่อสร้างท่อเหลี่ยมชนิด 2 ช่องทาง จำนวน 10 จุด สูงกว่าความเป็นจริง ทำให้เสียหายเป็นเงิน 187,258.90 บาท

ความเห็นพนักงานสอบสวน -

ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด คณะกรรมการกำหนดราคากลางได้แก่ นาย ส. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล นางสาว พ. หัวหน้าส่วนการคลัง และนาย ภ. หัวหน้าส่วนโยธา ต้องชดใช้ในอัตราส่วนเท่ากัน

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบล น. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

ประเด็นที่พิจารณา มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนตำบล น. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางให้ทำการคำนวณราคากลางงานจ้างเหมาก่อสร้างท่อเหลี่ยมชนิด 2 ช่องทาง จำนวน 10 จุด ซึ่งราคากลางที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางคำนวณได้เป็นเงิน 1,545,000 บาท ราคากลางที่ถูกต้องคือ 1,356,741.10 บาท แต่ราคาจ้างเหมาจากการประกวดราคาเป็นเงิน 1,544,000 บาท เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบล น. ต้องจ้างเหมาในราคาสูงกว่าที่ควรจะเป็น เป็นเงินจำนวน 187,258.90 บาท สาเหตุที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางคำนวณราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง เป็นผลเนื่องมาจากการที่นาย ภ. หัวหน้าส่วนโยธา ซึ่งเป็นผู้ออกแบบถอดแบบ และประมาณการงานก่อสร้าง ได้กำหนดปริมาณวัสดุ เช่น ปูนซีเมนต์ ทราช หิน เหล็ก ลวดผูกเหล็ก ตะปู สูงกว่าความเป็นจริง เมื่อคณะกรรมการกำหนดราคากลางนำปริมาณวัสดุดังกล่าวมาคำนวณเป็นราคากลาง จึงได้ราคากลางที่สูงเกินจริง พฤติการณ์เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ภ. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 187,258.90 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ส่วนนาย ส. และนางสาว พ. ในฐานะกรรมการกำหนดราคากลาง ได้นำปริมาณวัสดุที่สูงเกินจริงที่นาย ภ. เป็นผู้ถอดแบบงานก่อสร้าง มาคำนวณเป็นราคากลาง โดยได้เทียบราคาต่อหน่วยของ



วัสดุแต่ละรายการ และค่า Factor F ถูกต้องแล้ว ซึ่งการถอดแบบงานก่อสร้างเป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ เฉพาะด้าน นาย ส. และนางสาว พ. มิใช่ผู้มีวิชาชีพในด้านดังกล่าว จึงไม่สามารถตรวจสอบปริมาณวัสดุ ได้ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

นันทริดา นิยมณี ย่อ  
มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ

สำนวนเลขที่ 60/178/2548

ประเภทสำนวน ทรพย์สินสุญหาย

เรื่อง อุปกรณ์โรงสีชุมชนตำบล ท.สุญหาย

สรุปข้อเท็จจริง อุปกรณ์โรงสีชุมชน ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบล ท. ได้ดำเนินการ จัดซื้อจัดจ้างสุญหายไป จำนวน 10 รายการ เป็นเงิน 194,750 บาท

ความเห็นพนักงานสอบสวน -

ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เจ้าหน้าที่องค์การ บริหารส่วนตำบล ท. มีความผิด โดยนาย ก. นายกองกำกับการบริหารส่วนตำบล รับผิด 60,000 บาท นาย ข. รองนายกองกำกับการบริหารส่วนตำบล รับผิด 40,000 บาท นาย ค. รองนายกองกำกับการบริหารส่วนตำบล รับผิด 40,000 บาท นาย ง. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รับผิด 30,000 บาทนางสาว อ. หัวหน้าส่วนการคลัง รับผิด 12,375 บาท และนางสาว ป. เจ้าหน้าที่ช่าง รับผิด 12,375 บาท

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบล ท. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย กับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

ประเด็นที่พิจารณา มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่าองค์การ บริหารส่วนตำบล ท. ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างติดตั้งโรงสีพร้อมอุปกรณ์ครบตามรายการในสัญญา แต่ยังไม่ได้อัดตั้งระบบไฟฟ้า จึงยังไม่ได้ส่งมอบให้กลุ่มชุมชนตำบล ท. โดยโรงสีดังกล่าวตั้งอยู่ภายใน ฉางเก็บผลผลิตทางการเกษตรประจำตำบล แต่ประตูลงจั่วรูดทำให้ไม่สามารถปิดได้ ประกอบกับที่ตั้ง ของฉางอยู่ห่างจากชุมชน บริเวณโดยรอบมีต้นไม้ขึ้นหนาทึบ จึงเป็นการเสี่ยงต่อการถูกโจรกรรม ซึ่ง นางสาว อ. หัวหน้าส่วนการคลัง และในฐานะเจ้าหน้าที่พัสดุ มีหน้าที่เก็บรักษาพัสดุให้เป็นไปตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 นาย ง. ปลัดองค์การบริหาร ส่วนตำบล ในฐานะผู้บังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบล และนาย ก. นายกองกำกับการบริหารส่วนตำบล ในฐานะ ผู้บริหารท้องถิ่น มีหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาและการบริหารงาน ในหน่วยงาน แต่เจ้าหน้าที่ทั้งสามมิได้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบดังกล่าว กล่าวคือ ไม่ได้จัดให้มี เเวรยาม ไม่ซ่อมแซมประตูลงจั่วรูดเพื่อป้องกันการโจรกรรมทรัพย์สินของทางราชการแต่อย่างใด





พฤติการณ์จึงเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นางสาว อ. หัวหน้าส่วนการคลัง และในฐานะเจ้าหน้าที่พัสดุ และนาย ง. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รับผิดชอบใช้เงินคนละร้อยละ 30 ของค่าเสียหายจำนวน 194,750 บาท คิดเป็นเงินคนละ 58,425 บาท นาย ก. นายกององค์การบริหารส่วนตำบล รับผิดชอบร้อยละ 40 ของค่าเสียหายจำนวน 194,750 บาท คิดเป็นเงิน 77,900 บาท ตามนัยมาตรา 10 และ มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

นันทริดา นิมมณี ย่อ  
มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 60/179/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์ลินสุญหาย

เรื่อง รอยนต์กระบะหมายเลขทะเบียน บง 136 นราธิวาส ของสำนักงาน ส. สูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2546 นาย ย. เจ้าหน้าที่บริหารงาน 7 สำนักงาน ส. ได้นำรอยนต์ราชการหมายเลขทะเบียน บง 136 นราธิวาส ของสำนักงาน ส. ไปใช้โดยไม่ขออนุญาตและไม่ได้รับอนุมัติให้ใช้รับราชการ จนกระทั่งรอยนต์คันดังกล่าวได้สูญหาย ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 102,637 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดเห็นว่า** นาย ย. เจ้าหน้าที่บริหารงาน 7 สำนักงาน ส. ได้กระทำการละเมิดโดยนำรอยนต์ราชการของสำนักงาน ส. ไปสูญหายจริงและมีชื่อกระทำการปฏิบัติหน้าที่ จึงต้องรับผิดชอบในการกระทำให้รอยนต์สูญหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** จังหวัด น. เห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า นาย ย. เจ้าหน้าที่บริหารงาน 7 สำนักงาน ส. รอยนต์ราชการหมายเลขทะเบียน บง 136 นราธิวาส ไปเยี่ยมญาติที่อำเภอ ส. จังหวัด ป. กรณีเป็นการนำรอยนต์ของทางราชการไปใช้ส่วนตัว พฤติการณ์ถือไม่ได้ว่าเป็นการกระทำการปฏิบัติหน้าที่ เมื่อรอยนต์ราชการคันดังกล่าวสูญหายไป นาย ย. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย (ภายหลังหักค่าเสื่อมราคาแล้ว) เป็นเงินจำนวน 102,637 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



ศศิธร ช่อกระถิน ย่อ  
มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ

สำนวนเลขที่ 60/181/2548

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์บรรทุกขนาดใหญ่ ประสบอุบัติเหตุ ได้รับความเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2546 เวลา 03.30 น. ผู้ช่วยพลขับได้ขับรถยนต์บรรทุกขนาดใหญ่ไปปฏิบัติราชการเกิดอุบัติเหตุพลิกคว่ำตกลงข้างทาง ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 75,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่าไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า ผู้ช่วยพลขับได้ขับรถยนต์บรรทุกขนาดใหญ่ไปปฏิบัติราชการสนับสนุนรับ-ส่ง เจ้าหน้าที่ ขณะเดินทางมีฝนตกตลอดทางเมื่อเดินทางถึงหน้าบริษัท ช มีรถจักรยานยนต์ไม่ทราบหมายเลขทะเบียนวิ่งสวนทางมาในช่องทางเดินรถด้านซ้ายที่ผู้ช่วยพลขับขับอยู่แล้วขับตัดหน้าไปทางขวาในระยะกระชั้นชิด จึงหักพวงมาลัยหลบรถจักรยานยนต์ไปทางซ้าย รถยนต์จึงเฉี่ยวชนท้ายรถยนต์บรรทุกของบุคคลภายนอก เป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการเสียการทรงตัวพลิกคว่ำตกลงข้างทาง ได้รับความเสียหาย จากพฤติการณ์ที่ผู้ช่วยพลขับ ขับรถยนต์บรรทุกขนาดใหญ่ด้วยความเร็วสูง ขณะที่ฝนตกในเวลากลางคืนบริเวณที่เกิดเหตุ ไม่มีแสงสว่างทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้น ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เมื่อคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณี จึงให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ ร้อยละ 75 ของค่าเสียหายทั้งหมดพร้อมค่าเสียหายอื่นหากทางราชการต้องชำระเพิ่มภายหลัง ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



ศักดิ์ดา จารูปราณ ย่อ  
มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



## คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เดือน กันยายน 2548

สำนวนเลขที่ 26/67/2547 (อนุฯ)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง รัฐวิสาหกิจมีลูกหนี้ค้างชำระหนี้เกิน 5 ปี ไม่สามารถเรียกเก็บได้

**สรุปข้อเท็จจริง** เจ้าหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจไม่ดำเนินการกับคู่สัญญาที่ค้างชำระหนี้ 2 งวดขึ้นไป ทำให้ไม่สามารถเรียกเก็บได้ เกิดเป็นหนี้ค้างชำระและหนี้ดังกล่าวค้างชำระมาเกิน 5 ปี ตั้งแต่ปี 2536-2541 เป็นเหตุให้รัฐวิสาหกิจได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงิน 229,992.33 บาท

### ความเห็นพนักงานสอบสวน -

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** การไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไขของสัญญา รวมทั้งการติดตามหนี้ก็เป็นหน้าที่ตามปกติ การละเลยไม่ปฏิบัติ จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อรัฐวิสาหกิจ เห็นว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นรัฐวิสาหกิจ มิได้มีส่วนบกพร่องด้วย และมีเจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย 6 คน เป็นเงิน 247,600.15 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** บุคคลที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบจำนวน 6 คน เป็นเงิน 229,992.33 บาท เนื่องจากประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ตามจำนวนที่แต่ละคนดำรงตำแหน่งในช่วงระยะเวลาที่เกิดความเสียหาย ดังนี้

- 1) ผู้จัดการ เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด 2 คน ชดใช้ร้อยละ 25
- 2) หัวหน้างานอำนวยการ เป็นผู้บังคับบัญชาลำดับรอง 2 คน ชดใช้ร้อยละ 35
- 3) พนักงานบัญชี เป็นผู้จัดเก็บเงินค่าน้ำโดยตรง 2 คน ชดใช้ร้อยละ 40

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวน ปรากฏว่า รัฐวิสาหกิจมีรายการใบเสร็จรับเงินค้างชำระ 2 งวดขึ้นไป โดยเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องไม่ดำเนินการกับคู่สัญญาที่ค้างชำระและเมื่อติดตามทวงถามแล้วไม่สามารถเก็บเงินได้ ก็มีได้ส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินคดีกับคู่สัญญา ทำให้ไม่สามารถเรียกเก็บเงินได้เกิดเป็นหนี้ค้างชำระเกิน 5 ปี ตั้งแต่ปี 2536 – 2541 จำนวน 218 ราย รวมใบสำคัญ 1,044 ฉบับ เป็นเหตุให้รัฐวิสาหกิจได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 299,244.49 บาท หักเงินประกันการใช้น้ำของผู้ใช้น้ำ หักกรณีผู้ใช้น้ำชำระค่าน้ำแล้ว หักกรณีผู้ใช้น้ำเสียชีวิต และหักกรณีดำเนินการตามระเบียบแล้ว คงเหลือค่าเสียหาย 229,992.33 บาท พิจารณาคดีได้ว่า นาย ป. นาย ส. ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด นาง ศ. นาง ร. หัวหน้างานอำนวยการ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา



ลำดับรอง นาง น. และนาง ส. พนักงานบัญชี ซึ่งเป็นผู้จัดเก็บเงินโดยตรง กระทำด้วยความประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่รัฐวิสาหกิจในจำนวนเงินค้างชำระมากกว่า 2 เดือน คิดเป็นเงิน 227,716.18 บาท (6,811.50 + 115,606 + 105,298.68) โดยให้รับผิดชอบดังนี้

1. หนี้ค้างชำระมากกว่า 2 เดือน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 – วันที่ 15 พฤศจิกายน 2539 (ก่อนพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 บังคับใช้) จำนวน 122,417.50 บาท (6,811.50+115,606) ให้ผู้จัดการ หัวหน้างานอำนวยการและพนักงานบัญชี ผู้จัดเก็บเงิน ร่วมกันรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

2. หนี้ค้างชำระมากกว่า 2 เดือน ตั้งแต่วันที่ 16 พฤศจิกายน 2539 ถึงปี พ.ศ. 2541 จำนวน 105,298.68 บาท ให้ผู้จัดการ ซึ่งรับผิดชอบหน้าที่มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2538 แต่กลับไปปล่อยปละละเลย ไม่ติดตามหนี้ค้างชำระเดิมและมีหนี้ใหม่สะสมเพิ่มขึ้นจนกระทั่งถึงปี พ.ศ.2541 โดยเมื่อพบว่าไม่สามารถเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ ก็ควรจะต้องควบคุมดูแลให้ผู้ได้บังคับบัญชาส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินคดีกับลูกหนี้ค้างชำระภายในกำหนดอายุความ แต่ผู้จัดการหาได้ดำเนินการเช่นนั้นไม่ จึงให้ผู้จัดการรับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 60 คิดเป็นเงิน 63,179.20 บาท ให้หัวหน้างานอำนวยการรับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 20 คิดเป็นเงิน 21,059.74 บาท และให้พนักงานบัญชีผู้จัดเก็บเงินรับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 20 คิดเป็นเงิน 21,059.74 บาท ตามจำนวนที่แต่ละคนดำรงตำแหน่งในช่วงระยะเวลาที่เกิดความเสียหาย

อรทัย ชังชู ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 45/290/2547 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง โรงเรียน ก.ปฏิบัติไม่สอดคล้องตามแนวทางปฏิบัติการจัดบ้านพักข้าราชการ

**สรุปข้อเท็จจริง** มูลกรณีสืบเนื่องจากมีข้าราชการครูโรงเรียนว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากผู้อำนวยการโรงเรียน ก.และคณะกรรมการจัดครูเข้าบ้านพักโดยบ้านพักครูหลังดังกล่าวมี 3 ห้องนอน โรงเรียนได้จัดให้ข้าราชการครูเข้าพักอาศัยครบทั้ง 3 ห้องนอน จนกระทั่งวันที่ 1 กันยายน 2535 มีข้าราชการครูย้ายออก 1 คน จึงมีห้องว่างเหลืออยู่ 1 ห้อง โดยขณะนั้นมีข้าราชการครูเบิกเงินค่าเช่าบ้านอยู่ 1 คน คือนางสาว ส. และใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านตลอดมาจนถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2543 ซึ่งผู้อำนวยการโรงเรียนที่อนุมัติให้นางสาว ส.เบิกค่าเช่าบ้านได้แก่ นาย ย. ต่อมา นาย ย. ได้ส่งมอบงานให้นาย บ. ผู้อำนวยการคนใหม่ เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2536 ในวันที่ นาย บ. ได้รับมอบงานนั้น บ้านพักครูหลังดังกล่าวมีข้าราชการครูที่ไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านอาศัยอยู่ 4 ราย และหมุนเวียนเข้ามาพักอาศัยอีกหลายราย ระหว่างนี้มีข้าราชการครูซึ่งย้ายมาอยู่ใหม่ เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2537 ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านอีก 1 ราย ได้แก่นาง ม. จนกระทั่งโรงเรียนได้จัดให้นางสาว ส. เข้าพักอาศัยในบ้านพักเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2543 โดยนางสาว ส. ได้เบิกค่าเช่าบ้านไปเป็นจำนวนทั้งสิ้น 160,200 บาท และนาง ม. เบิกค่าเช่าบ้านไปเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 65,550 บาท เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินรวมทั้งสิ้น 244,750 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นควรให้นาย ย. รับผิดชอบใช้เงิน 19,000 บาท และนาย บ. รับผิดชอบใช้เงิน 225,750 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2527

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า ระหว่างปี พ.ศ. 2536-2543 นาย ย. และนาย บ. ขณะดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ก. ได้อนุมัติให้ข้าราชการครูเบิกค่าเช่าบ้านขณะที่ยังมีบ้านพักของทางราชการว่างอยู่ โดยไม่จัดให้ข้าราชการครูซึ่งมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเข้าพักอาศัยในบ้านพักที่ว่าง ซึ่งตามแนวทางปฏิบัติการจัดบ้านพักข้าราชการของกรม ว.แจ้งตามหนังสือกรม ว. สรุปความได้ว่า เมื่อมีบ้านพักของสถานศึกษาว่าง ให้หัวหน้าสถานศึกษาเรียกผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเข้าพักอาศัยตามประเภทของบ้านพักที่ว่างตามลำดับ หากไม่มีผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านตามประเภทดังกล่าว



จึงให้ผู้ไม่มีสิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านที่ได้ยื่นความประสงค์ขอเช่าอยู่อาศัยได้ต่อไปและกรณีที่บ้านพักครู โสคว่างทั้งหลังและขณะนั้น ตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิที่ได้จัดทำไว้มีแต่ผู้มีสิทธิประเภทครอบครัว จะต้องจัดให้ผู้มีสิทธิประเภทครอบครัวเข้าพัก ในทำนองเดียวกัน กรณีบ้านพักครอบครัวว่างลงแต่ผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ในขณะที่มีแต่ข้าราชการ โสคว่าง ก็ต้องจัดให้ข้าราชการ โสคว่างที่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเข้าพักอาศัยด้วยเช่นกัน ดังนั้น การที่นาย ข. และนาย บ. อนุมัติให้นางสาว ส. และนาง ม. เบิกค่าเช่าบ้าน จึงเป็นการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติดังกล่าว และเป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้าน ข้าราชการ พ.ศ. 2527 มาตรา 7(1) เป็นเหตุทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายต้องจ่ายเงินให้นางสาว ส. และนาง ม. ซึ่งใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านไปจำนวน 244,750 บาท พุทธิการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ข. และนาย บ. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ ตามระยะเวลาที่ตนดำรงตำแหน่งโดยนาย ข. ต้องรับผิดชอบเป็นเงิน 19,000 บาท และนาย บ. ต้องรับผิดชอบเป็นเงิน 225,750 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ทรงฤทธิ์ วัฒนะเวชศักดิ์      ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย      ตรวจ





สำนวนเลขที่ 68/562/2547 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง สำนักงาน ฅ.จ่ายเงินชดเชยส่วนต่างราคาหัวมันสำปะหลังไม่ถูกต้องตามระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานปลัดกระทรวง พ.ได้รับรายงานจากกรม ก. ว่า การดำเนินการตามโครงการยกระดับราคาหัวมันสำปะหลัง ปี 2540 ของสำนักงาน ฅ. มีการจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างราคาหัวมันสำปะหลังให้กับบริษัท ร. จำกัด ผู้เข้าร่วมโครงการยกระดับราคาหัวมันสำปะหลังโดยไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวง ว่าด้วยหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการขอรับเงินชดเชยตามโครงการยกระดับราคาหัวมันสำปะหลัง ปี 2540 เป็นเหตุให้ทางราชการต้องจ่ายเงินเกินไปในงวดที่ 2 และงวดที่ 3 จำนวนประมาณ 62 ล้านบาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด** เห็นว่าสำนักงาน ฅ. ได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบกระทรวง ว่าด้วยหลักเกณฑ์เงื่อนไข และวิธีการขอรับเงินชดเชยตามโครงการยกระดับราคาหัวมันสำปะหลัง ปี 2540 มิได้จงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงอันเป็นผลทำให้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน และไม่ได้ทำให้ราชการได้รับความเสียหาย จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแต่อย่างใด

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบแพ่ง** เห็นว่าข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า กรม ก.และสำนักงาน ฅ. ได้ดำเนินการคำนวณหาผลผลิตที่เพิ่มขึ้นเพื่อคำนวณจ่ายเงินชดเชยให้แก่บริษัท ร. จำกัด โดยปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงดังกล่าวเช่นเดียวกัน แต่เหตุที่ผลการคำนวณเงินชดเชยแตกต่างกันเนื่องจากกรม ก. ได้พิจารณาฐานตัวเลขการจ่ายเงินชดเชย โดยนำตัวเลขมันอัดเม็ดในโครงการตามที่บริษัทแจ้งมาใช้ในการคำนวณ มิได้นำเอามันเส้นที่รับซื้อในโครงการที่ยังมิได้ผลิตเป็นมันอัดเม็ดจำนวน 158,648.39 ตัน มารวมด้วย แต่สำนักงาน ฅ. ได้นำเอามันเส้นที่รับซื้อในโครงการที่ยังมิได้ผลิตเป็นมันอัดเม็ดจำนวนดังกล่าวมารวมคำนวณจ่ายเงินชดเชยด้วย ทำให้ยอดเงินที่สำนักงาน ฅ. คำนวณสูงกว่าที่กรม ก. คำนวณคิดเป็นเงิน จำนวน 62,211,633.36 บาท พฤติการณ์ดังกล่าวถือได้ว่าเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องของสำนักงาน พ.ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หากทางราชการได้จ่ายเงินชดเชยจำนวนดังกล่าวให้แก่ผู้ประกอบการไปก่อนแล้ว ภายหลังปรากฏว่าผลิตภัณ์มันเส้นที่



นำมารวมคำนวณไว้ล่วงหน้าเกิดความชำรุดเสียหายจนไม่อาจนำไปแปรรูปเป็นมันอัดเม็ด และไม่สามารถส่งออกได้ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ แต่โดยที่ข้อเท็จจริงในกรณีนี้ปรากฏว่า ต่อมาบริษัท ร. จำกัด ได้แปรรูปมันเส้นจำนวน 158,648.39 ตัน เป็นมันอัดเม็ดและดำเนินการส่งออกได้เต็มจำนวนครบถ้วน ตามปริมาณที่สำนักงาน พ.คำนวณเพื่อจ่ายเงินชดเชยให้บริษัท ร. จำกัด แล้ว เมื่อไม่ปรากฏว่าทางราชการได้รับความเสียหาย เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องจึงไม่ต้องรับผิดชอบ

สายฝน โขชัย ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 2/5/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง ทุจริตขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรราย บริษัท ฮ.

**สรุปข้อเท็จจริง** บริษัท ฮ. เป็นผู้ส่งออกสินค้าประเภทเสื้อผ้าสำเร็จรูปและรองเท้าไปยังต่างประเทศ โดยนำใบขนสินค้าฉบับมูมนำเงินจำนวน 73 ฉบับ รวม 21 ชุดค่าขอรับเงินชดเชยและได้รับเงินชดเชยค่าภาษีอากรไปแล้วจำนวน 2,151,148.20 บาท แต่ต่อมาผู้รับโอนบัตรภาษีได้นำเงินตามมูลค่าบัตรภาษีมาขอใช้จำนวน 2 ชุดค่าขอ จำนวนใบขนฯ 4 ฉบับ เป็นเงินรวม 82,582.69 บาท ดังนั้นจึงคงเหลือความเสียหายจริงจำนวน 69 ใบขนฯ คิดเป็นเงินจำนวน 2,068,565.78 บาท โดยบริษัท ฮ. มีพฤติการณ์ในการทุจริตคือมีการแอบอ้างหมายเลขตู้คอนเทนเนอร์ของผู้ส่งออกรายอื่นที่มีการส่งออกจริงและมีการปลอมบัญชีสินค้าสำหรับเรือ ซึ่งตัวแทนเรือมิได้รับรองทำให้ไม่มีสินค้าของบริษัท ฮ. ส่งออกไปนอกราชอาณาจักรแต่อย่างใด เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า ไม่มีเจ้าหน้าที่คนใดจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการปฏิบัติหน้าที่ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** ให้นายตรวจผู้ตรวจปล่อยและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าตู้คอนเทนเนอร์ และผู้ทำหน้าที่ร้อยดวงตราตะกั่วและประทับตรา กศก. ร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ทางราชการ

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่า บริษัท ฮ. กระทำการทุจริตในการขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรเป็นเงินจำนวน 2,068,565.78 บาท ความเสียหายดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการตรวจปล่อยสินค้าซึ่งมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบ ดังนี้

1. นาย ช. นาย ม. นาย อ. และนาง ป. ผู้ทำการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมสินค้าเข้าตู้คอนเทนเนอร์ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบความสมบูรณ์ของใบขนสินค้าขาออกและเอกสารประกอบใบขนฯ ตรวจสอบสินค้าให้ตรงตามที่สำแดงไว้ในใบขนฯ เปิดตรวจสินค้า และจะต้องตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์ว่ามีสภาพเป็นอย่างไร เช่น เป็นตู้เปล่าหรือมีสินค้าบรรจุอยู่ จึงอนุญาตให้บรรจุสินค้าได้ตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2530 ข้อ 08 05 05 แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ตู้คอนเทนเนอร์ที่ถูกระบุไว้ในใบขนสินค้าขาออกของ บริษัท ฮ. นั้น เป็นตู้คอนเทนเนอร์ที่บรรจุสินค้าของผู้ส่งออกรายอื่น มิใช่สินค้า



ของบริษัท ฮ. จำกัด แต่อย่างไร พฤติการณ์จึงเชื่อได้ว่า นายตรวจมิได้ใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอโดยรับรองการตรวจปล่อยสินค้าในใบขนสินค้า ทั้งที่ไม่มีสินค้าของบริษัทดังกล่าวแต่อย่างไร กรณีเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายดังกล่าว

2. นาย ส.1 นาย จ. นาย ท. นาย ส.2 นาย น. ภักดี นาย ส.3 นาย จ. และนาย ส.4 ผู้ทำหน้าที่ประทับดวงตรา กศก. หรือร้อยแถบเหล็ก RTC หลังจากที่นายตรวจได้ทำการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์แล้ว และทำหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยผู้ควบคุมการบรรจุสินค้าตามคำสั่งกองตรวจสินค้าขาออก ที่ 13/2530 และคำสั่งกรม ศ. ที่ 51/2531 แต่จากการตรวจสอบปรากฏว่า บริษัท ฮ. มิได้ส่งสินค้าออกตามใบขนสินค้าดังกล่าวแต่อย่างไร ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ใช้ความระมัดระวังแต่เพียงเล็กน้อย ในฐานะผู้ช่วยผู้ควบคุมการบรรจุสินค้า ซึ่งต้องช่วยนายตรวจในการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์ ย่อมทราบได้โดยง่ายว่าไม่มีสินค้าของ บริษัท ฮ. บรรจุอยู่ในคอนเทนเนอร์ที่ส่งออกแม้เจ้าหน้าที่จะไม่ต้องลงชื่อในใบขนสินค้า แต่จากคำให้การยืนยันว่าได้ลงนามรับรองในเอกสารประกอบการส่งออกว่ามีสินค้าส่งออกจริง จึงแสดงว่าได้ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับนายตรวจจริง อันเป็นช่องทางให้ บริษัท ฮ. กระทำการทุจริต พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายดังกล่าว

เนื่องจากกรณีทุจริตดังกล่าวดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มีผลใช้บังคับ จึงให้นายตรวจผู้ทำหน้าที่ตรวจปล่อยและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์และผู้ทำการมัดลวดประทับดวงตราตะกั่ว กศก. รับผิดชอบร่วมกันอย่างลูกหนี้ร่วมในความเสียหายจำนวน 2,068,565.78 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

นิภาพร คุวิจิตรจารุ ย่อ  
เกื้อกูล ตันวัฒนะ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 2/6/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง ทูจริตขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรราย บริษัท ช.

**สรุปข้อเท็จจริง** บริษัท ช. เป็นผู้ส่งออกสินค้าประเภทรองเท้าและชุดอุปกรณ์สำนักงานไปต่างประเทศ โดยนำใบขนสินค้าฉบับมูมน้ำเงินยื่นขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร จำนวน 128 ฉบับ และได้รับเงินชดเชยค่าภาษีอากรไปแล้วจำนวน 11,265,635.59 บาท โดยมีพฤติการณ์ในการทูจริตคือมีการจัดทำบัญชีสินค้าสำหรับเรื่องเป็นเท็จ โดยมีการระบุหมายเลขตู้คอนเทนเนอร์ที่ใช้บรรจุสินค้าซึ่งซ้อนกับหมายเลขตู้คอนเทนเนอร์ของผู้ส่งออกรายอื่นที่มีการส่งออกจริง ทำให้ไม่มีสินค้าของบริษัท ช. ส่งออกไปนอกราชอาณาจักรแต่อย่างใด เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่าไม่มีเจ้าหน้าที่คนใดจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการปฏิบัติหน้าที่ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** ให้นายตรวจผู้ตรวจปล่อยและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าตู้คอนเทนเนอร์ และผู้ทำหน้าที่ในการร้อยดวงตะกั่วและประทับตรา กศก. ร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ทางราชการ

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** เห็นว่า การกระทำทูจริตในการขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรตามใบขนสินค้าขาออก จำนวน 128 ฉบับ เป็นเงินจำนวน 11,265,635.59 บาท ความเสียหายดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการตรวจปล่อยสินค้าซึ่งมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ต้องรับผิดชอบ ดังนี้

1. นาย ว. นาย ส. นาย ป. และนาย พ. ผู้ทำการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมสินค้าเข้าตู้คอนเทนเนอร์มีหน้าที่ตรวจสอบความสมบูรณ์ของใบขนสินค้าขาออกและเอกสารประกอบใบขนฯ ตรวจสอบสินค้าให้ตรงตามที่สำแดงไว้ในใบขนฯ เปิดตรวจสินค้าและจะต้องตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์ว่ามีสภาพเป็นอย่างไร เช่นเป็นตู้เปล่าหรือมีสินค้าบรรจุอยู่ จึงอนุญาตให้บรรจุสินค้าได้ตามประมวล



ระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ.2530 ข้อ 08 05 05 แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้คอนเทนเนอร์ที่ถูกระบุไว้ใน ใบขนสินค้าขาออกของบริษัท ซ จำนวน 128 ฉบับ เป็นผู้คอนเทนเนอร์ที่บรรจุสินค้าของผู้ส่งออกรายอื่น มิใช่สินค้าของ บริษัท ซ. แต่อย่างไร พฤติการณ์จึงเชื่อได้ว่า นายตรวจมิได้ใช้ความระมัดระวังในการ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอ โดยรับรองการตรวจปล่อยสินค้าในใบขนสินค้าทั้ง 128 ฉบับ ทั้งที่ไม่มีสินค้า ของบริษัทดังกล่าวแต่อย่างไร กรณีเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายดังกล่าว

2. นาย ส.1 นาย ณ. นาย ส.2 นาย ว. นาย ส.3 นาย ส.4 นาย พ. และนาย ช. ผู้ทำหน้าที่ ประทับดวงตรา กศก. หรือร้อยแถบเหล็ก RTC หลังจากที่นายตรวจได้ทำการตรวจปล่อยสินค้า และ ควบคุมสินค้าเข้าสู่ผู้คอนเทนเนอร์แล้ว และทำหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยผู้ควบคุมการบรรจุสินค้าตามคำสั่ง กองตรวจสินค้า ที่ 13/2530 และคำสั่งกรม ศ. ที่ 51/2531 แต่จากการตรวจสอบปรากฏว่าบริษัท ซ. มิได้ ส่งสินค้าออกตามใบขนฯ ทั้ง 128 ฉบับ แต่อย่างไร ซึ่งหากใช้ความระมัดระวังแต่เพียงเล็กน้อยในฐานะ ผู้ช่วยผู้ควบคุมการบรรจุสินค้า ซึ่งต้องช่วยนายตรวจในการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมสินค้าเข้าสู่ คอนเทนเนอร์ย่อมทราบได้โดยง่ายว่า ไม่มีสินค้าของบริษัทดังกล่าว บรรจุอยู่ในผู้คอนเทนเนอร์ที่ส่งออก แม้จะไม่ต้องลงชื่อในใบขนสินค้า แต่จากคำให้การยืนยันว่าได้ลงนามรับรองในเอกสาร ประกอบการ ส่งออกว่ามีสินค้าส่งออกจริง จึงแสดงว่าได้ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับนายตรวจจริงการกระทำดังกล่าวจึงเป็น ช่องทางให้บริษัท ซ. ระทำการทุจริต พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายดังกล่าว

เนื่องจากกรณีทุจริตดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มีผลใช้บังคับ จึงให้นายตรวจผู้ทำหน้าที่ตรวจปล่อยและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าสู่ คอนเทนเนอร์ และผู้ทำการมัดลวดประทับดวงตราตะกั่ว กศก. รับผิดชอบร่วมกันอย่างลูกหนี้ร่วมในความ เสียหายจำนวน 11,265,635.59 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

เบญจวรรณ ฝ่ายทอง ย่อ  
เกื้อกุล ต้นวัฒนะ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 2/7/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือระเบียบ

เรื่อง ทุจริตขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรราย บริษัท ช.

**สรุปข้อเท็จจริง** บริษัท ช. เป็นผู้ส่งออกสินค้าประเภทถุงพลาสติกไปต่างประเทศ ได้นำใบขนสินค้าฉบับมูนน้ำเงินยื่นขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร จำนวน 4 ฉบับ และได้รับเงินชดเชยค่าภาษีอากรไปแล้วจำนวน 343,750.91 บาท โดยมีพฤติการณ์ในการทุจริตคือ จากการตรวจสอบจากบัญชีสินค้าสำหรับเรือ และเอกสารที่ยื่นพร้อมกับบัญชีสินค้าสำหรับเรือขาออก พบว่า เป็นชื่อของผู้ส่งออกรายอื่น ไม่ตรงกับเอกสารในใบขนสินค้าขาออก ทำให้ไม่มีสินค้าของบริษัทส่งออกไปนอกราชอาณาจักรแต่อย่างใด เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่าไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะชี้ชัดได้ว่าเจ้าหน้าที่ผู้ใดจงใจ หรือประมาทเลินเล่อก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ เห็นควรยุติเรื่อง

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** ให้นายตรวจผู้ตรวจปล่อยและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าสู่ตู้คอนเทนเนอร์ และผู้ทำหน้าที่ในการร้อยดวงตราตะกั่ว และประทับตรา กศก. ร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ทางราชการ

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่า การกระทำทุจริตในการขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรตามใบขนสินค้าขาออก จำนวน 4 ฉบับ เป็นเงินจำนวน 348,750.91 บาท ความเสียหายดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการตรวจปล่อยสินค้า ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ต้องรับผิดชอบดังนี้

1. นาย ก. ผู้ทำการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมสินค้าเข้าสู่ตู้คอนเทนเนอร์ มีหน้าที่ตรวจสอบความสมบูรณ์ของใบขนสินค้าขาออกและเอกสารประกอบใบขนฯ ตรวจสอบสินค้าให้ตรงตามที่สำแดงไว้ในใบขนฯ เปิดตรวจสินค้าและจะต้องตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์ว่ามีสภาพเป็นอย่างไร เช่น เป็นตู้เปล่าหรือมีสินค้าบรรจุอยู่ จึงอนุญาตให้บรรจุสินค้าได้ตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2530 ข้อ 08 05 05 แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายตรวจไม่ได้ควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าสู่ตู้คอนเทนเนอร์ จนเสร็จ โดยให้ผู้ส่งออกกับบริษัทตัวแทนเรือบรรจุสินค้าเข้าสู่ พฤติการณ์จึงเชื่อได้ว่า นายตรวจมิได้ใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอ โดยรับรองการตรวจปล่อยสินค้า ทั้งที่ไม่มีสินค้าของ



บริษัทดังกล่าวส่งออกแต่อย่างใด กรณีเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อ อย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย บุคคลดังกล่าวจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

2. นาย ข. ผู้ทำหน้าที่ประทับดวงตรา กศก. หรือร้อยแถบเหล็ก RTC หลังจากที่นายตรวจได้ทำการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์แล้ว และทำหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยควบคุมการบรรจุสินค้าตามคำสั่งกรม ศ. ที่ 13/2530 และที่ 51/2531 แต่จากการตรวจสอบปรากฏว่า แม้นาย ข. จะปฏิเสธว่าไม่ใช่ลายมือชื่อของตนเองที่ปรากฏอยู่ในสำเนาใบกำกับตู้คอนเทนเนอร์ และเป็นลายมือชื่อของผู้ใดไม่ทราบ แต่จากการตรวจสอบคำให้การของผู้ทำหน้าที่กำหนดชื่อผู้ตรวจปล่อย และยืนยันว่าได้กำหนดชื่อนาย ข. และในวันนั้นก็มิปรากฏการลาของนาย ข. แต่อย่างใด ข้ออ้างนี้จึงฟังไม่ขึ้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า บริษัท ซ. มิได้มีการส่งออกแต่อย่างใด และนาย ข. ต้องช่วยนายตรวจในการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์ แต่กลับมิได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายการกระทำดังกล่าว จึงเป็นช่องทางให้บริษัท ซ. กระทำการทุจริต พุทธิการณ์ดังกล่าวถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายดังกล่าว

เนื่องจากกรณีทุจริตดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มีผลใช้บังคับ จึงให้นาย ก. นายตรวจ และนาย ข. รับผิดชอบร่วมกันอย่างลูกหนี้ร่วมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในจำนวนเงิน 348,750.91 บาท

มงคล นิมประเสริฐ ย่อ

เกื้อกูล ตันวัฒนะ ตรวจ





สำนวนเลขที่ 4/13/2548 (อนุฯ)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง การจ้างเหมาโครงการก่อสร้างท่อระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กของเทศบาลตำบล ด.  
ไม่เป็นไปตามระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** การพิจารณาผลการประกวดราคาจ้างเหมาโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมท่อระบายน้ำ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 และการพิจารณาผลการสอบราคาจ้างเหมาโครงการก่อสร้างท่อระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมขยายผิวจราจร ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 ของเทศบาลตำบล ด. ได้พิจารณาคุณสมบัติของผู้เสนอราคาโดยมิได้ใช้มาตรฐานในการพิจารณาเช่นเดียวกัน ทำให้ต้องจ้างผู้รับจ้างโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 ในราคาสูงกว่าที่ควร เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 115,000 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาไม่ได้ตั้งใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 เทศบาลตำบล ด. ได้ดำเนินการสอบราคาเพื่อจ้างเหมาโครงการก่อสร้างท่อระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กจำนวน 2 โครงการ (ตามสัญญาเลขที่ 12/2545 และ 13/2545) โดยคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้พิจารณาคุณสมบัติของผู้เสนอราคาตามเอกสารการเสนอความเห็นของฝ่ายช่างโดยมิได้ใช้มาตรฐานในการพิจารณาเช่นเดียวกับการดำเนินการจ้างเหมาก่อสร้างโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 เป็นเหตุให้เทศบาลตำบล ด. ทำสัญญาจ้างผู้เสนอราคายที่มีคุณสมบัติครบถ้วนซึ่งเสนอราคาสูงกว่ารายที่เสนอราคาต่ำสุดเป็นเงินรวม 115,000 บาท ทั้งนี้ เนื่องจากการจ้างเหมาก่อสร้างในปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 มีงานหลักอยู่ที่การก่อสร้างถนนคอนกรีต แต่การจ้างเหมาก่อสร้างในปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 มีงานหลักอยู่ที่การก่อสร้างท่อระบายน้ำ ดังนั้น คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาจึงพิจารณาคัดเลือกผู้รับจ้างจากเอกสารการเสนอราคาที่มีหนังสือรับรองผลงาน ซึ่งมีงานหลักเกี่ยวกับการก่อสร้างท่อระบายน้ำ พฤติการณ์ถือได้ว่า คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่แล้ว จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ



อนึ่ง การใช้ดุลยพินิจพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาในเรื่องเกี่ยวกับความบกพร่องของเอกสารอันมิใช่สาระสำคัญ ซึ่งอาจเรียกให้เจ้าของเอกสารมาดำเนินการให้ถูกต้องได้จะทำให้ทางราชการมีโอกาสพิจารณาคัดเลือกผู้เสนอราคาที่เสนอราคาเหมาะสมได้มากกว่าเดิม ดังนั้น จึงต้องพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องของเอกสารเพื่อรักษาประโยชน์ของทางราชการด้วย

อรทัย ชังชู ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 4/14/2548 (อนุฯ)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง การจ้างเหมาก่อสร้างของโรงเรียน ก.ไม่เป็นไปตามระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** โรงเรียน ก.ได้ดำเนินการประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้างอาคารเรียนแบบ 216 ล/41 หลังคาทรงไทยและสิ่งก่อสร้างประกอบรวม 7 รายการ โดยมีได้คัดเลือกและทำสัญญาจ้างจากผู้เสนอราคาต่ำสุด โดยมีผู้เสนอราคาถึง 14 ราย แต่โรงเรียนได้พิจารณาให้ผู้เสนอราคาเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามประกวดราคา 11 ราย ด้วยเหตุผลที่แตกต่างกันไป เช่น บัญชีรายการวัสดุไม่ครบถ้วน ไม่รับรองสำเนาถูกต้องในเอกสารสำคัญและได้คัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติถูกต้องตามประกวดราคาเพียง 3 ราย และได้คัดเลือกห้างหุ้นส่วนจำกัด ส.เข้าทำสัญญาจ้างในวงเงิน 17,430,000 บาท สูงกว่าราคาของผู้เสนอราคาต่ำสุด คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด จ. เป็นเงิน 4,545,000 บาท ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายต้องจ่ายเงินค่าจ้างสูงขึ้นเป็นเงิน 4,545,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่าการดำเนินการประกวดราคาจ้างครั้งนี้ถูกต้องตามระเบียบแล้ว จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่าโรงเรียน ก.ได้ดำเนินการจ้างเหมาก่อสร้างอาคารเรียนแบบ 216 ล/41 (หลังคาทรงไทย) และสิ่งก่อสร้างประกอบรวม 7 รายการ โดยวิธีประกวดราคา โดยมีผู้เสนอราคาทั้งหมด 14 ราย ซึ่งโรงเรียน ก.ได้คัดเลือกผู้เสนอราคาที่มีเอกสารถูกต้องครบถ้วนเพียง 3 ราย และได้คัดเลือกห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ซึ่งมีผู้เสนอราคารายต่ำสุดเข้าทำสัญญาจ้างก่อสร้างดังกล่าว ส่วนผู้เสนอราคาอีก 11 ราย ได้พิจารณาว่าขาดคุณสมบัติตามประกาศประกวดราคาด้วยเหตุผลที่แตกต่างกันไป เช่น บัญชีรายการวัสดุไม่ครบถ้วน ไม่รับรองสำเนาถูกต้องในเอกสารสำคัญ เป็นต้น ซึ่งอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาว่า ผู้เสนอการารายใดปฏิบัติไม่ครบตามเงื่อนไข



ของประกาศประกวดราคาและผู้เสนอราคา รายใดเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามประกาศประกวดราคาย่อมอยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา ดังนั้น การที่คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาใช้ดุลพินิจพิจารณาว่าผู้เสนอราคาซึ่งเสนอราคาต่ำกว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามประกาศประกวดราคาและไม่ได้รับการพิจารณาในการเสนอราคา พฤติการณ์ถือได้ว่า คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาได้ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่แล้ว จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้แก่ทางราชการ

อนึ่ง คณะกรรมการฯ มีข้อสังเกตดังนี้

1. ถึงแม้การพิจารณาว่าเงื่อนไขใดที่ส่วนราชการกำหนดไว้ในเอกสารประกาศประกวดราคาถือว่าเป็นสาระสำคัญหรือไม่เป็นดุลพินิจของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา แต่การใช้ดุลพินิจดังกล่าวต้องถูกต้องและเหมาะสม สอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมว่าทำให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบต่อผู้เสนอการรายอื่นหรือไม่ ดังนั้น การที่คณะกรรมการพิจารณาผลฯ แจ้งผลการพิจารณาคูณสมบัติของห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. ว่าส่งเอกสารไม่ถูกต้อง คือ 1) ไม่จัดอากรแสตมป์ 2) ไม่รับรองสำเนาถูกต้องในใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม จึงไม่รับพิจารณา ทั้งที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. เสนอราคาต่ำกว่าห้างฯ ที่โรงเรียนศรีสุขพิทยาคมคัดเลือกให้ชนะการประกวดราคา เป็นเงิน 3,930,100 บาท ถือว่าเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่เหมาะสมและการไม่รับรองสำเนาถูกต้องเฉพาะเพียงใบอนุญาตดังกล่าวน่าจะเกิดจากความผิดพลาดและไม่ทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบในการเสนอราคา อีกทั้งในกรณีนี้คณะกรรมการฯ สามารถเรียกห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. ให้มาชี้แจงหรือทำให้ถูกต้องได้ ดังนั้น การที่คณะกรรมการฯ ไม่รับพิจารณาห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. ว่าขาดคุณสมบัติในสาระสำคัญ ทั้งที่ห้างฯ เสนอราคาต่ำกว่าผู้ชนะการประกวดราคาถึง 3,930,100 บาท เป็นการกระทำโดยไม่ทราบวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ

2. ควรให้มีการออกหนังสือเวียน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับแนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ควรจะระบุรายละเอียดให้ชัดเจนว่าเอกสารส่วนที่เป็นสาระสำคัญมีเอกสารใดบ้าง และเอกสารใดที่สามารถนำมารับรองในภายหลังได้ ทั้งนี้ เพื่อมิให้หน่วยงานของรัฐต้องใช้ดุลพินิจในการพิจารณาอีก ซึ่งอาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดและเกิดความเสียหายแก่ทางราชการในคราวต่อไป

ทรงฤทธิ์ วัฒนะเวชศักดิ์ ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ

จำนวนเลขที่ 6/24/2548 (อนุฯ)



## ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์บรรทุก 6 ล้อ หมายเลขทะเบียน 40-0049 เลย ประสบอุบัติเหตุพลิกคว่ำ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2546 เวลาประมาณ 6.00 น. นาย ท. พนักงานขับรถยนต์ ได้ขับรถยนต์ 6 ล้อ หมายเลขทะเบียน 40-0049 เลย ของวิทยาลัย อ. ออกจากวิทยาลัยฯ ซึ่งมีผู้โดยสาร พร้อมสัมภาระ วัสดุ อุปกรณ์การจัดเตรียมงาน ฯลฯ เพื่อเดินทางไปราชการในงานอาชีวศึกษาวิวัฒน์ บริเวณสนามเสือป่า พระราชวังดุสิต โดยขับรถตามเส้นทางถนนมะลิวัลย์ (เลข-ขอนแก่น) มุ่งหน้าเข้าสู่กรุงเทพฯ ในขณะที่เกิดฝนตกหนัก จนกระทั่งมาถึงบริเวณหน้าปั้มน้ำมันไม่มีชื่อ ซึ่งอยู่ห่างจากตัวจังหวัดเลย 30 กิโลเมตรโดยใช้ความเร็วประมาณ 60 กิโลเมตร/ชั่วโมงในขณะเดียวกันได้มีรถจักรยานยนต์ยี่ห้อยามาฮ่าสีแดงดำ หมายเลขทะเบียน ฉ-2229 เลย ขับขี่ตัดหน้ามาทางซ้ายมืออย่างกะทันหัน จนทำให้นาย ท. พนักงานขับรถยนต์ หักพวงมาลัยหลบอย่างจับพลัด ช่วงเวลานั้นมีฝนตก ถนนลื่น ทำให้รถเสียหลักพุ่งลงข้างทางด้านขวามือ ประกอบกับด้านขวามือมีต้นไม้ใหญ่ยื่นต้นอยู่ข้างทาง นาย ท. จึงได้หักหลบทำให้รถเสียหลักพลิกคว่ำด้านไหล่ถนนทางขวามือ เป็นเหตุให้ผู้โดยสารที่โดยสารไปด้วยได้รับบาดเจ็บ จำนวน 7 ราย และทรัพย์สินของทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 78,000 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** นาย ท. และนาย ล. คู่กรณีทั้งสองฝ่ายกระทำโดยประมาท

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เป็นเหตุสุดวิสัยจึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบทางละเมิด

**คำวินิจฉัยตั้งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นข้อให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนประกอบกับคำพิพากษาศาลจังหวัดเลยตามคดีอาญาหมายเลขแดง ที่ 3212/2546 ปรากฏว่าเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2546 เวลาประมาณ 06.00 น. นาย ท. ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ ได้ขับรถบรรทุก 6 ล้อ หมายเลขทะเบียน 40-0049 เลย ของวิทยาลัย อ. เพื่อนำอาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักเรียนรวม 7 คน เดินทางจากจังหวัดเลยไปปฏิบัติราชการที่กรุงเทพมหานคร ขณะเดินทางห่างจากตัวจังหวัดเลยประมาณ 30 กิโลเมตร บนถนนมะลิวัลย์ (สายเลข-ขอนแก่น) อำเภอวังสะพุง เวลาประมาณ 07.07 น. นาย ท. เห็นว่า นาย ล. ได้ขี่รถจักรยานยนต์ หมายเลขทะเบียน ฉ-2229 เลย อยู่ด้านหน้าในช่องทางเดียวกัน และมีรถไถนาตัดแปลงแล่นอยู่ด้านหน้ารถจักรยานยนต์ของนาย ล. ต่อมานาย ท.และนาย ล. ต้องการจะขับรถของตนเองแซงรถไถนาตัดแปลง



ซึ่งบุคคลทั้งสองควรจะใช้ความระมัดระวังโดยนาย ท. ควรชะลอความเร็วของรถและให้นาย ล. ขับรถ  
แซงรถไถนาตัดแปลงไปก่อน และนาย ล. ควรจะให้สัญญาณไฟเลี้ยวขวา แต่นาย ท. ได้ขับรถแซงขึ้นไป  
ในทันที ขณะเดียวกันนาย ล. ได้ขับรถแซงรถไถนาตัดแปลงโดยไม่ให้สัญญาณไฟเลี้ยวขวาและไม่ดูว่ามีรถ  
อื่นตามมาในระยะกระชั้นชิดหรือไม่ เป็นเหตุให้รถทั้งสองคันเกี่ยวชนกันได้รับความเสียหาย โดยรถยนต์ของ  
ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 78,000 บาท ประกอบกับสภาพอากาศวันเกิดเหตุ มีฝนตกหนัก  
ถนนลื่น ผู้ขับขี่รถยนต์ควรจะใช้ความระมัดระวังขับรถด้วยความเร็วต่ำ แต่นาย ท. กลับขับรถยนต์  
ด้วยความเร็ว 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง เมื่อเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว จึงทำให้ไม่สามารถหยุดรถได้ทัน  
พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ท. จึงต้องรับผิดชอบใช้  
ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณี  
ที่นาย ล. ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ก็มีส่วนประมาทไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน จึงให้นาย ท. รับผิดชอบใช้ในอัตรา  
ร้อยละ 50 ของค่าเสียหายจำนวน 78,000 บาท คิดเป็นเงิน 39,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8  
แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

มานวิกา มาลากุล ณ อยุธยา    ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย        ตรวจ



สำนวนเลขที่ 6/26/2548 (อนุฯ)

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์กระบะหมายเลขทะเบียน บจ-2781 ปราจินบุรี ของกรม ป. ประสบอุบัติเหตุเฉี่ยวชน

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2547 เวลาประมาณ 04.20 น. นาย ท. ตำแหน่ง นายช่างโยธา 7 รักษาการในตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงานฝึกอบรม ศูนย์ ป. ขับรถยนต์ของทางราชการ ประสบอุบัติเหตุเฉี่ยวชนกับรถยนต์บรรทุกพ่วง 18 ล้อ เป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงิน 150,726 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอ ป. เห็นว่า นาย ท. ไม่ได้ขับรถยนต์โดยประมาทเป็นเหตุให้เฉี่ยวชนแต่อย่างใด

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เจ้าหน้าที่ มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นข้อให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2547 นาย ท. ตำแหน่ง นายช่างโยธา 7 รักษาการในตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงาน ฝึกอบรม ได้ขับรถยนต์หมายเลขทะเบียน บจ – 2781 ปราจินบุรี ของศูนย์ ป. เพื่อติดต่อราชการที่กรม ป. เมื่อถึงบริเวณหมู่ที่ 2 ตำบล ป. อำเภอ ป. จังหวัด ป. เวลาประมาณ 04.20 น. ได้มีรถยนต์บรรทุกพ่วง 18 ล้อ หมายเลขทะเบียน 81 – 2313 ปราจินบุรี พ่วงหมายเลขทะเบียน 81 – 2314 ปราจินบุรี ซึ่งแล่นอยู่ด้านหน้า ได้เลี้ยวซ้ายเข้าสถานีบริการน้ำมัน นาย ท. จึงตะเบรกลดความเร็วของรถยนต์เพื่อหักหลบไปทางด้านขวามือ แต่เนื่องจากมีรถยนต์กระบะแล่นออกจากสถานีบริการน้ำมันสวนทางมา นาย ท. ไม่สามารถหักหลบ ไปทางขวามือได้ทำให้ชนท้ายรถยนต์บรรทุกพ่วง 18 ล้อ การที่ นาย ท. ขับรถยนต์แซงรถยนต์บรรทุกพ่วง 18 ล้อ ในขณะที่ส่วนท้ายของรถยนต์บรรทุกยังไม่พ้นจากช่องจราจร โดยไม่ดูให้ดีก่อนว่ามีรถแล่นสวนทางมา หรือไม่ ทั้งบริเวณที่เกิดเหตุสภาพถนนอยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างขยายช่องจราจรมีทางเบี่ยงเป็นช่วงๆ บริเวณผิวถนนเป็นดินลูกรัง นาย ท. ผู้ขับขี่ต้องใช้ความระมัดระวังมากกว่าปกติโดยลดความเร็วของรถ



ในลักษณะที่จะให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้อื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ซึ่งนาย ท. อาจใช้ความระมัดระวัง เช่นว่านั้นได้ แต่หาใช่ให้เพียงพอไม่ การที่นาย ท. ขับรถยนต์ด้วยความเร็ว 90 กิโลเมตรต่อชั่วโมง บน สภาพถนนที่กำลังดำเนินการก่อสร้าง เมื่อมีเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นทำให้ไม่สามารถหยุดรถได้ทัน พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ท. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรม แห่งกรณีแล้ว จึงให้นาย ท. รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 75 ของค่าเสียหายจำนวน 150,726 บาท คิดเป็นเงิน 113,044.50 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

สุเมศ กาญจนโรจน์      ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย      ตรวจ





สำนวนเลขที่ 6/27/2548 (อนุฯ)

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถกระเช้าหมายเลขทะเบียน 94-3741 กรุงเทพมหานครของรัฐวิสาหกิจประสบอุบัติเหตุ  
เฉี่ยวชนพนักงาน

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2545 เวลาประมาณ 14.00 น. นาย ป. ตำแหน่งพนักงานใช้เครื่องมือกล 4 ได้รับคำสั่งให้ขับรถกระเช้าหมายเลขทะเบียน 94-3741 กรุงเทพมหานครเดินทางไปปฏิบัติงาน เมื่องานแล้วเสร็จได้ขับรถคันดังกล่าวกลับเข้าที่ช่องจอดรถหน้าอาคาร ได้เกิดอุบัติเหตุชน นาย ก. ตำแหน่งช่างสายอากาศ 5 ได้รับบาดเจ็บ ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 156,976 บาท

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** นาย ป. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องชดใช้ค่าเสียหาย ในอัตราร้อยละ 65 คิดเป็นเงิน 102,034.40 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2545 นาย ป. พนักงานใช้เครื่องมือกล 4 แผนกจัดการยานพาหนะและเครื่องมือกองบริการการจำหน่าย ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ขับรถยนต์ชนิดรถกระเช้าหมายเลขทะเบียน 94-3741 กรุงเทพมหานคร เดินทางไปปฏิบัติงาน เมื่องานแล้วเสร็จได้ขับรถคันดังกล่าวกลับไปที่สำนักงานเข้าจอดที่ช่องจอดรถหน้าอาคาร ได้เกิดอุบัติเหตุถอยหลังชน นาย ก. พนักงานในสังกัดเดียวกัน ได้รับบาดเจ็บ การที่ นาย ป. ขับรถกระเช้าถอยหลังจะมองไม่เห็นบริเวณท้ายรถแม้การถอยหลังจะมีสัญญาณเตือนก็ตาม แต่เพื่อความปลอดภัยในการถอยหลังรถดังกล่าวซึ่งมีขนาดใหญ่จะต้องมีคนคอยให้สัญญาณในขณะที่ถอยรถ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ป. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย เป็นค่ารักษาพยาบาลจำนวน 40,226 บาท (ค่ารักษาพยาบาลทั้งหมดจำนวน 90,226 บาท หักเงินที่บริษัท ประกันภัย ผู้รับประกันภัยรถกระเช้าจ่ายชดใช้ให้ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 จำนวน 50,000 บาท) และค่าขาดประโยชน์จากแรงงานจำนวน 116,750 บาท รวมเป็นเงิน 156,976 บาท เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำ และความเป็นธรรม



แห่งกรณีแล้ว จึงให้ นาย ป. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 65 ของค่าเสียหายจำนวน 156,976 บาท คิดเป็นเงิน 102,034.40 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อรทัย ชังชู ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 6/28/2548 (อนุฯ)

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์บรรทุกลากจูงหมายเลขทะเบียน 89-8329 และรถพ่วงหมายเลขทะเบียน 81-8753

กรุงเทพมหานคร ของรัฐวิสาหกิจประสพอุบัติเหตุเฉี่ยวชน

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2544 เวลาประมาณ 02.15 น. นาย ส. พนักงานยานพาหนะ 5 ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้ขับรถบรรทุกลากจูงหมายเลขทะเบียน 89-8329 กรุงเทพมหานคร ลากจูงรถพ่วงหมายเลขทะเบียน 81-8753 กรุงเทพมหานคร ไปปฏิบัติงาน เมื่อเสร็จภารกิจได้ขับรถบรรทุกลากจูงเดินทางกลับถึงบริเวณหน้าสำนักงานตรวจบัญชี กองทัพบก ถนนราชวิถี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ประสพอุบัติเหตุเฉี่ยวชนกับรถยนต์หมายเลขทะเบียน 80-5529 ของบุคคลภายนอก เป็นเหตุให้รถยนต์ของรัฐวิสาหกิจ ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 17,100 บาท และรถยนต์ของบุคคลภายนอกได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน จำนวน 270,000 บาท

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** นาย ส. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงต้องชดใช้ค่าเสียหายของรถบรรทุกลากจูง จำนวน 17,100 บาท แต่พนักงานของรัฐวิสาหกิจไม่จำเป็นต้องชำระเกินกว่าสี่เท่าของเงินเดือน จึงให้ชดใช้เป็นเงิน 8,040 บาท ส่วนค่าเสียหายของรถยนต์บุคคลภายนอกจำนวน 270,000 บาท หักตามระเบียบ ว่าด้วยการประกันภัยทรัพย์สิน ข้อ 26(2) จำนวน 100,000 บาท คงเหลือส่วนที่ไม่ได้รับความคุ้มครอง จำนวน 170,000 บาท เมื่อคำนึงถึงความร้ายแรง จึงให้ชดใช้ในอัตราร้อยละ 81 เป็นเงิน 137,700 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 145,740 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และพระราชบัญญัติจรรยาบรรณ พ.ศ. 2522

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2544 เวลาประมาณ 21.00 น. นาย ส. ตำแหน่งพนักงานยานพาหนะ 5 ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้ขับรถบรรทุกลากจูงหมายเลขทะเบียน 89-8329 กรุงเทพมหานคร ลากจูงรถพ่วงหมายเลขทะเบียน 81-8753 กรุงเทพมหานคร ไปปฏิบัติงานจนเสร็จภารกิจเวลาประมาณ 02.00 น. ของวันที่ 26 เมษายน 2544 จึงได้เดินทางกลับ ก่อนเกิดเหตุ นาย ส. ได้ขับรถลงจากสะพานกรุงธนด้วยความเร็ว ในขณะที่ฝนตกถนนลื่น และเมื่อขับรถถึงเชิงสะพาน ก็มีได้ชะลอความเร็วเพื่อเลี้ยวซ้ายเข้าถนนขาวตามเส้นทางการจราจรที่กำหนดไว้ แต่กลับขับรถตรงเข้าไปในช่องทางเดินรถประจำทางอันเป็นการฝ่าฝืน



พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ขณะนั้นมีรถจักรยานยนต์วิ่งสวนทางข้ามแยกรถคันอื่นขึ้นมาทางขวาและหยุดเพื่อรอเลี้ยวขวาเข้าซอย นาย ส.จึงต้องห้ามล้อกะทันหัน ทำให้รถพุ่งกระแทกกับส่วนท้ายรถลากจูงจนเสียชีวิตหลักหมื่นขวางถนน (ช่องทางจราจรสวน) เป็นเหตุให้รถยนต์ของบุคคลภายนอกที่แล่นสวนทางมาชนกับส่วนท้ายของรถลากจูงได้รับความเสียหายพหุคูณกรณีถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ส.จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย เป็นค่าซ่อมรถของรัฐวิสาหกิจจำนวน 17,100 บาท และค่าซ่อมรถของบุคคลภายนอกจำนวน 270,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 287,100 บาท เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้นาย ส. รับผิดชอบในอัตรา ร้อยละ 90 ของค่าเสียหาย จำนวน 287,100 บาท คิดเป็นเงิน 258,390 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

อรรถัย ชังชู ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 7/29/2548 (อนุฯ)

ประเภทสำนวน ทฤษฎีสินสุญหาย

เรื่อง คนร้ายบุกฉีชิงเงินสดของสำนักงาน ท. สาขา บ.

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2547 สำนักงาน ท. สาขา บ. จัดเก็บรายได้เป็นเงินสดจำนวน 3,516,389 บาท เป็นตัวแลกเงิน (เช็ค) แคมเซียร์เช็ค จำนวน 8,427,908 บาท หลังเลิกงานของวันที่ 15 กันยายน 2547 คณะกรรมการเก็บรักษาเงินได้นำเงินจำนวนดังกล่าวเก็บเข้าตู้নিরภัยในห้องเจ้าพนักงาน ท. สาขา บ. และเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2547 เวลา 09.00 น. คณะกรรมการเก็บรักษาเงินได้นำเงินสดจำนวน 3,516,389 บาท ออกมาเพื่อนำไปแลกเป็นแคมเซียร์เช็คกับธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด สาขาย่อยบางขุนเทียน แต่ปรากฏว่าไม่ได้นำเงินสดจำนวนดังกล่าวไปแลกเป็นแคมเซียร์เช็ค เนื่องจากพนักงานขับรถยนต์ไม่มาปฏิบัติงานและเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้นำรถยนต์มา จึงไม่มีการนำเงินไปแลกซื้อเป็นเช็คแต่อย่างใด นางสาว อ. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 6 หัวหน้างานการเงินจึงนำเงินสดเก็บไว้ในตู้নিরภัยในห้องการเงินจนกระทั่งเวลา 15.30 น. สำนักงาน ท. สาขา บ. ปิดการรับชำระเงินแล้วทำการตรวจนับเงินคงเหลือสิ้นวัน โดยในวันที่ 16 กันยายน 2547 จัดเก็บรายได้เป็นแคมเซียร์เช็คจำนวน 380,144.80 บาท เป็นเงินสดจำนวน 3,009,137.20 บาท และนางสาว อ. ได้นำเงินสดของวันที่ 15 กันยายน 2547 จำนวน 3,516,389 บาท มานับรวมได้เงินจำนวน 6,525,526.20 บาท แล้วนำเก็บไว้ในกระเป๋าเสื้อขีปวางไว้บนโต๊ะทำงาน โดยมีกระเป๋าใบเล็กที่เก็บเงินค่าพยานและเงินมัดจำรังวัดวางทับไว้ และมีสมุดบัญชี (บ.ท.ค.59) วางทับอีกชั้นหนึ่ง ในระหว่างที่นางสาว อ. ตรวจนับเงินคงเหลือสิ้นวัน นางสาว อ. มิได้ทำการล็อกห้องการเงิน ประกอบกับมีกุญแจเสียบอยู่ในตู้নিরภัย ต่อมาเวลาประมาณ 15.40 น. ได้มีคนร้ายเพศชายไม่ทราบชื่อ สูงประมาณ 160-175 เซนติเมตรสวมหมวกไหมพรมคลุมหน้าเหลือแต่ลูกตาและเปิดเฉพาะจมูกแล้วสวมหมวกกันน็อกทับอีกชั้นหนึ่งสวมเสื้อแจ็คเก็ตสีดำมีอาวุธปืนสั้นลูกโม้สะพายกระเป๋าเป้ เข้าทางประตูหลังสำนักงาน ท. สาขา บ. ไปชิงทรัพย์ในห้องการเงินโดยคนร้ายได้หยิบเงินในตู้เซฟจำนวน 100,000 บาท และหยิบเงินที่อยู่ในกระเป๋าซึ่งวางอยู่บนโต๊ะจำนวน 1,401,700 บาท (ทราบจากการตรวจนับภายหลัง) ใส่กระเป๋าเป้ที่สะพายมาแล้วเดินออกไปทางประตูหลังสำนักงาน ท. สาขา บ. และคนร้ายได้ชนกับนาย ส. เจ้าหน้าที่รังวัด ทำให้เงินตกหล่นจำนวน 500,000 บาท โดยคนร้ายไม่ได้ก้มลงหยิบแต่ได้รับวิ่งอ้อมไป ด้านหลังอาคารตรงไปที่ประตูรั้วสำนักงาน ท. สาขา บ. แล้วขับจักรยานยนต์ที่จอดทิ้งไว้บนกรั้วบริเวณเสาไฟฟ้าหลบหนีไป เป็นเหตุให้คนร้ายได้เงินไปเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 1,001,700 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** เห็นควรตั้งฟ้องผู้ต้องหา

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า ไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดที่จะต้องรับผิดทางละเมิด เนื่องจากเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายแล้ว



คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง เห็นว่า นางสาว อ. หัวหน้างานการเงิน ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังรักษาทรัพย์สินของทางราชการตามที่วิญญูชนพึงกระทำ เป็นโอกาสให้คนร้ายจี้ชิงเงินดังกล่าวไปได้ เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้ นางสาว อ. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ 25 ของค่าเสียหายจำนวน 1,007,700 บาท คิดเป็นเงิน 250,425 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

สายฝน โขชัย ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 7/30/2548 (อนุฯ)

ประเภทสำนวน ทฤษฎีสินสูญหาย

เรื่อง อุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ของวิทยาลัยการอาชีพสุพรรณ

**สรุปข้อเท็จจริง** ในวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ.2547 เวลาประมาณ 07.30 น. นางสาว ช. อาจารย์อัตราจ้าง ได้ยื่นรอนาย ธ. และนาย ส. นักการภารโรง ทำการเปิดอาคารพาณิชย์การ จากนั้น นางสาว ช. ได้เดินขึ้นไปยังห้องปฏิบัติการทางภาษา (Sound Lab) ชั้น 2 พบว่าหุ้ข้างประตูหน้าได้ถูกตัดขาด จึงได้แจ้งให้นาย ส. และนาย ธ. มาช่วยสำรวจพบว่าห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ชั้น 3 และห้องสมุดชั้นล่าง ได้ถูกตัดหุ้ข้างขาดเช่นเดียวกัน โดยห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ชั้น 3 ได้ถูกตัดหุ้ข้างคล้องลูกกุญแจ และเข้ากระทำการโจรกรรมโดยการถอดหน่วยประมวลผลของเครื่องคอมพิวเตอร์แล้วนำวัสดุคอมพิวเตอร์บางรายการไปหมดทั้งห้องจำนวน 14 เครื่อง โดยประตูม้วนเหล็กกั้นระหว่างชั้น 1 กับชั้น 2 ไม่มีร่องรอยการถูกทำลายคาดว่าผู้กระทำการโจรกรรมเข้า และออกทางประตูห้องด้านหน้า โดยใช้วิธีปีนอาคารขึ้นไป ส่วนการโจรกรรมห้องเรียนรูด้วยตนเอง ปราณุกการโจรกรรมโดยตัดหุ้ข้างคล้องลูกกุญแจห้องสมุด และตัดวงกบประตูคูมึเนียมห้องเรียนรูด้วยตนเองเพื่อเข้ากระทำการโจรกรรมโดยการถอดหน่วยประมวลผลของเครื่องคอมพิวเตอร์แล้วนำวัสดุคอมพิวเตอร์บางรายการไป จำนวน 10 เครื่อง จากทั้งหมด 15 เครื่อง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 239,800 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** งคการสอบสวนเนื่องจากไม่รู้ตัวผู้กระทำการ

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่า นาย ท. ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 1 ใน 3 ส่วนของค่าเสียหาย 209,800 บาท คิดเป็นเงิน 69,934 บาท ตามสัญญาจ้างแรงงานโดยให้ผู้ค่าประกันร่วมรับผิดชอบ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นว่า ไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ระหว่างวันที่ 4-5 สิงหาคม 2547 เวลากลางคืน อุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ของวิทยาลัย ซึ่งจัดเก็บไว้ในห้องคอมพิวเตอร์และห้องศูนย์การเรียนรูด้วยตนเองสูญหายจำนวน 8 รายการ ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 239,800 บาท ต่อมาติดตามคืนได้บางส่วนคิดเป็นเงิน 30,000 บาท คงเหลือค่าเสียหายจำนวน 209,800 บาท ซึ่งพิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบได้ดังนี้



1. ในวันดังกล่าว มีนาย น. ครูเวรตอนกลางคืน และนาย ม. ผู้ตรวจเวร ได้มาปฏิบัติหน้าที่ตามปกติตามคำสั่งของวิทยาลัยที่156/2547และแจ้งให้ยามรักษาการเดินตรวจตราบริเวณภายในวิทยาลัย จนถึงเวลา 23.00 น. จึงได้ขึ้นไปประจำอยู่ที่ห้องพักครูเวร ไม่ปรากฏว่าครูเวรและผู้ตรวจเวรดังกล่าวกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

2. นาย ท. ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ยามรักษาการ มีหน้าที่ต้องตรวจตรา ดูแลรักษาทรัพย์สินของทางราชการตามสัญญาการจ้างแรงงานเลขที่ 23/2546 ซึ่งได้ตกลงต่อกันไว้ในฐานะนายจ้างและลูกจ้าง โดยนาย ท. ต้องเดินตรวจตราบริเวณรอบ ๆ วิทยาลัย และตึระฆังทุก ๆ 1 ชั่วโมง แต่ก็มีได้กระทำการเช่นนั้น การกระทำดังกล่าวจึงเป็นช่องทางให้คนร้ายโจรกรรมทรัพย์สินไปได้โดยง่าย พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อ นาย ท. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ แต่เนื่องจากวิทยาลัยได้ทำสัญญาจ้างนาย ท. เป็นยามรักษาการ ตามสัญญาจ้างแรงงานเลขที่ 23/2546 ลงวันที่ 1 ตุลาคม 2546 มีกำหนด 1 ปี รับเงินค่าจ้างเป็นรายเดือน ซึ่งผู้ว่าจ้างจะเลิกสัญญาจ้างเมื่อใดก็ได้ โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีคำวินิจฉัยเป็นแนวทางพิจารณา สำหรับลูกจ้างประเภทนี้ว่าไม่อยู่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 นาย ท. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ ตามสัญญาจ้างและบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

อนึ่ง ในโอกาสต่อไปขอให้สำนักงาน ค. กำชับหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้องกับการทำสัญญาจ้างยามรักษาการ ควรตรวจสอบประวัติหรือความประพฤติของบุคคลที่จะมาทำหน้าที่ยามรักษาการ เพื่อให้บุคคลที่จะมาทำหน้าที่ได้ตามความเหมาะสมและมีความรับผิดชอบ ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดกรณีความเสียหายจากคนร้ายโจรกรรมทรัพย์สินในลักษณะเดียวกันนี้อีก

มนต์ชัย เพ็ชรร่วง ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ





สำนวนเลขที่ 7/32/2548 (อนุฯ)

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง เพลิงไหม้อาคารและครุภัณฑ์ของมหาวิทยาลัย ท.

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2547 นักศึกษา ปวส.1 คณะวิทยาศาสตร์ อุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคโนโลยีการยาง ทำการทดลองในวิชาเทคโนโลยีน้ำยาง โดยมีนางสาว ย. เป็น อาจารย์ผู้สอน ก่อนทำการทดลองอาจารย์ผู้สอนได้อธิบายเนื้อหาและขั้นตอนการทดลอง ในระหว่างทำการทดลองมีอาจารย์และนาย พ. เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการ คอยกำกับดูแล เมื่อการทดลองดำเนินมาจนถึงเวลา 11.30 น. นางสาว ย. ได้ออกไปช่วยงานแต่งงานที่อยู่นอกวิทยาเขต โดยทิ้งเบอร์โทรศัพท์ไว้ให้นักศึกษา หลังจากนางสาว ย. เดินทางออกไปได้สักพักก็เกิดเหตุเพลิงไหม้ขึ้น โดยมีสาเหตุเนื่องจากนางสาว จ. นำขวดบรรจุสารผสมระหว่างยางแห้งกับน้ำมันสนที่เพื่อนวางไว้ในห้องเรียนไปให้ความร้อนบนเครื่องย่อยยาง ด้วยเข้าใจว่าสารจะละลายได้เร็วขึ้น เนื่องจากเคยทราบจากการฝึกงานว่าสามารถทำได้ และมีความเข้าใจผิดในเครื่องมือที่ใช้โดยใช้เครื่องย่อยยางที่ติดตั้งไว้ในตู้ดูดควันตัวที่ 1 แทนที่จะใช้เตาไฟฟ้าที่วางไว้ในตู้ดูดควัน ตัวที่ 2 เนื่องจากเครื่องย่อยยางเป็นอุปกรณ์ที่ให้ความร้อนสูงมากทำให้สารในขวดติดไฟเกิดการลุกไหม้ติดตู้ดูดควัน เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 51,000 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** รับแจ้งไว้เพื่อดำเนินการต่อไป

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** นางสาว ย. มิได้เป็นผู้จงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวน การสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2547 เวลาประมาณ 11.30 น. เกิดเหตุเพลิงไหม้ห้องปฏิบัติการยางดิบ 2 อาคาร เทคโนโลยีการยาง คณะวิทยาศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาเทคโนโลยีการยาง มหาวิทยาลัย ท. เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 51,000 บาท โดย นางสาว ย. ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 5 ในฐานะเป็นอาจารย์รับผิดชอบการเรียนการสอนในคาบเรียนที่มีการทำการทดลอง มีหน้าที่ต้องควบคุมดูแลให้นักศึกษาปฏิบัติการทดลองให้อยู่ในความปลอดภัย และนางสาว ย. ทราบอยู่แล้วว่า ในห้องปฏิบัติการทดลองและในขณะที่ทำการทดลองมีสารเคมีและอุปกรณ์ต่างๆ ที่เป็นอันตรายอยู่มาก เช่น น้ำมันสน กรดไนตริก แอมโมเนีย จึงควรจะต้องใส่ใจกับชั้นเรียนในระดับที่สูงกว่าชั้นเรียนปกติที่ไม่มี



การทำการทดลอง การที่นางสาว ย. ละทิ้งชั้นเรียนไปทำธุระส่วนตัว ปล่อยให้นักศึกษาซึ่งยังขาดความรู้ ความเข้าใจรับผิดชอบการทดลองเองไปโดยลำพัง โดยไม่มีผู้ควบคุมดูแล เป็นเหตุให้นักศึกษาปฏิบัติการ ทดลองจนเกิดเพลิงไหม้ทรัพย์สินของทางราชการด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นางสาว ย. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีที่นางสาว ย. ได้อธิบายเนื้อหา วิธีการขั้นตอนและข้อควรระมัดระวังในการทดลองให้นักศึกษาทราบก่อนการทดลองแล้ว จึงให้ นางสาว ย. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 75 ของราคาทรัพย์สินที่ได้รับความเสียหาย หลังจากหักค่าเสื่อมราคาแล้ว ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

สำหรับนาย พ. ลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ซ่อมบำรุง ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ หน้าที่เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการ มีหน้าที่ดูแลเครื่องมืออุปกรณ์ จัดเตรียมอุปกรณ์และสารเคมี ตามที่ อาจารย์ ผู้สอนสั่งการ ไม่มีหน้าที่โดยตรงในการควบคุมดูแลการปฏิบัติการทดลองของนักศึกษา และ ไม่ได้รับมอบหมายจากนางสาว ย. ให้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวแต่อย่างใด ไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหาย เกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย พ. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

มานวิกา มาลากุล ณ อยุธยา ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 7/33/2548 (อนุฯ)

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถโดยสารขนาดใหญ่หมายเลขทะเบียน 40 – 0195 ภูเก็ต ของมหาวิทยาลัย ร. ประสบ อุบัติเหตุ  
พลิกคว่ำ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2548 เวลาประมาณ 20.05 น. รถโดยสารขนาดใหญ่  
หมายเลขทะเบียน 40 – 0195 ภูเก็ต ของมหาวิทยาลัย ร. มีนาย ป. เป็นผู้ขับขี่ และ ผศ. ค. เป็นหัวหน้าผู้ควบคุม  
ประสบอุบัติเหตุพลิกคว่ำขณะเดินทางไปราชการ โครงการคหกรรมศาสตร์ที่ศึกษาศัญจรนอกสถานที่  
เหตุเกิดบริเวณกิโลเมตรที่ 21 - 22 ถนนสายเชียงใหม่ - เชียงราย โดยที่สภาพเส้นทางเป็นโค้งหักศอกลงเขา  
และรถโดยสารมีการบรรทุกสิ่งของบนหลังคาได้เสียการทรงตัวขณะที่ขับรถลงทางโค้ง จึงทำให้แหกโค้ง  
และไถลไปพาดค่อมอยู่บนกำแพงกั้นขอบทางเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บ 39 คน เสียชีวิต 3 คน และ  
ทรัพย์สินของทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 900,000 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** รับคำร้องทุกข์ไว้เพื่อทำการสอบสวนต่อไป

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** ไม่มีผู้ใดต้องรับผิด  
ชดใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยตั้งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง  
ความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบปรากฏว่า  
เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2548 เวลาประมาณ 20.05 น. นาย ป. ตำแหน่งพนักงานขับรถได้ขับรถโดยสารขนาดใหญ่  
หมายเลขทะเบียน 40-0195 ภูเก็ต ของมหาวิทยาลัย ร. นำอาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาไปทัศนศึกษา  
ต่างจังหวัด ประสบอุบัติเหตุพลิกคว่ำ เป็นเหตุให้มีผู้บาดเจ็บ เสียชีวิตและทรัพย์สินของทางราชการได้รับ  
ความเสียหายคิดเป็นเงิน 900,000 บาท โดยพิจารณา ความรับผิดได้ดังนี้

1. ผศ. ค. อาจารย์ผู้ควบคุมการเดินทาง มีหน้าที่ต้องควบคุมการเดินทางของนักศึกษาให้  
เป็นไปโดยปลอดภัย แต่ปรากฏว่า ผศ. ค. บกพร่องต่อหน้าที่หลายประการ ดังนี้



1) ไม่จัดยานพาหนะให้เหมาะสมกับจำนวนผู้โดยสาร ตามรายการจดทะเบียนรถยนต์ หมายเลขทะเบียน 40-0195 ภูเก็ต ระบุจำนวนผู้โดยสารนั่งเพียง 36 คน แต่ในการเดินทางมีผู้โดยสารถึง 43 คน การที่มีผู้โดยสารเกินกว่าจำนวนที่นั่งที่กำหนดนอกจากจะเป็นอุปสรรคต่อการโดยสารแล้วน้ำหนักบรรทุกผู้โดยสาร สัมภาระติดตัวต่างๆ ที่เพิ่มขึ้นมายังทำให้ไม่ปลอดภัยต่อการเดินทางไกลที่ใช้ระยะเวลาหลายวัน

2) หลังจากที่ได้อัดฉีดน้ำมันไปตามจังหวัดต่างๆ มีการซื้อของเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะที่จังหวัดลำปาง เป็นสินค้าประเภทเซรามิกกว่า 10 ตัน ซึ่งเป็นของ ผศ. ค. กว่าครึ่ง ซึ่ง ผศ. ค. ควรจะตกลงกับนักศึกษาว่าสมควรจะซื้อของกันได้จำนวนคนละเท่าใด ตามพื้นที่เก็บของที่มีอยู่บนรถหรือหากต้องการจะซื้อจำนวนมากก็ควรจัดหารถมาขนส่งกลับบ้าน แต่ ผศ. ค. มิได้จัดการเรื่องดังกล่าว เมื่อเห็นว่าไม่มีที่เก็บของภายในรถก็สั่งการให้นำขึ้นไปบรรทุกบนหลังคาโดยไม่คำนึงถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้

3) เมื่อผ่านด่านตรวจของเจ้าหน้าที่กรมการขนส่งทางบก และเจ้าหน้าที่เรียกให้จอด เพราะมีการบรรทุกน้ำหนักมากและได้ยึดใบอนุญาตขับรถของนาย ป. พนักงานขับรถเนื่องจากใช้ใบขับขี่ผิดประเภท พร้อมกับเสนอให้หยุดค้างคืนก่อนเดินทางต่อ เนื่องจาก เป็นเวลามืดแล้ว ผศ. ค. ได้ลงไปเจรจาท่องกับเจ้าหน้าที่ กล่าวอ้างความจำเป็นที่จะต้องเดินทางไปให้ถึงจังหวัดเชียงใหม่ตามกำหนดการเดินทางเพื่อให้ได้ใบขับขี่คืนและเพื่อให้ได้เดินทางต่อ ทั้ง ๆ ที่ช่วงเวลานั้นก็ค่ำแล้วและทางที่จะไปก็เป็นทางขึ้น - ลงเขา ประกอบกับไม่ปรากฏว่ามีเหตุจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้อง เดินทางต่อโดยไม่อาจหยุดค้างคืนก่อนได้ ซึ่งตามระเบียบสภาพประจำสถาบันฯ ว่าด้วยการพานักศึกษาไปนอกสถานศึกษา พ.ศ. 2543 ข้อ 8 กำหนดว่า “การเดินทางไปเวลากลางคืนมีสาเหตุหลายประการ ทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย จึงควรเดินทางเฉพาะกลางวันเท่านั้น เว้นแต่เป็นการเดินทางโดยรถไฟ นอกจากกรณีจำเป็นเร่งด่วน”

พฤติการณ์ดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ผศ. ค. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้ ผศ. ค. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหายจำนวน 900,000 บาท คิดเป็นเงิน 450,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 โดยให้เรียกทายาทของ ผศ. ค. ชดใช้เงินภายในกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่หน่วยงานได้รู้หรือควร ได้รู้ถึงความตายของ ผศ. ค. เจ้ามรดก ตามมาตรา 1754 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

2. นาย ป. พนักงานขับรถ ทราบอยู่แล้วว่ารถมีน้ำหนักบรรทุกมาก และยังมีภาระนำของขึ้นไปบรรทุกบนหลังคา และให้การว่าได้คอยทักท้วงเรื่องน้ำหนักบรรทุกอยู่ตลอด ดังนั้น เมื่อไม่มีอำนาจ



จัดการเปลี่ยนแปลงการบรรทุกเนื่องจากตนเป็นเพียงพนักงานขับรถ จึงควรต้องใช้ ความระมัดระวังในการ ขับรถที่มีสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ประกอบกับเมื่อต้องใช้เส้นทางขึ้นลงเขาจึงต้องใช้ ความระมัดระวังเพิ่มขึ้นกว่าปกติ แม้นาย ป. อ้างว่าได้ใช้ความเร็วไม่ถึง 20 กิโลเมตรต่อชั่วโมง แต่เมื่อได้ พิจารณาถึงสภาพความเสียหายของรถโดยสารคันเกิดเหตุซึ่งได้รับ ความเสียหายมาก จึงเชื่อได้ว่านาย ป. ขับรถลงเขาด้วยความเร็วสูง เมื่อเข้าโค้งจึงไม่สามารถบังคับรถได้ พุทธิการณ์ถือได้ว่านาย ป. ปฏิบัติ หน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ เมื่อ คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้นาย ป. รับผิดชอบใช้ใน อัตราร้อยละ 25 ของค่าเสียหายจำนวน 900,000 บาท คิดเป็นเงิน 225,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบ มาตรา 8 แห่ง พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง ขอให้มหาวิทยาลัย ร. พิจารณาตรวจสอบการคัดแปลงรถโดยสารคันเกิดเหตุว่ามี ความเหมาะสมและได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องจากกรมการขนส่งทางบกหรือไม่

มานวิกา มาลากุล ณ อยุธยา ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 7/158/2548 (อนุฯ)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง นาย พ. รับเงินบำนาญไปโดยไม่มีสิทธิ

สรุปข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2542 จังหวัดเชียงราย ได้มีคำสั่งลงโทษปลดนาย พ. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ที่ดิน 4 สำนักงาน ท. อำเภอ ม. ออกจากราชการฐานเป็นข้าราชการ มีพฤติการณ์เรียกรับเงินจากรายการที่มติดต่อราชการ ตามมาตรา 98 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 และตามมติของคณะอนุกรรมการสามัญ (อ.ก.พ.) จังหวัด ช. ซึ่งนาย พ. ได้รับทราบคำสั่ง เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2542 และเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2542 ได้ยื่นแบบขอรับเบี้ยหวัดบำนาญ บำนาญ (แบบ 5300) ต่อสำนักงาน ท. จังหวัด ช. โดยระบุขอรับเงินทางจังหวัด อ. เจ้าหน้าที่จึงได้รวบรวมเอกสารประกอบคำขอเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด ช. ตามระเบียบปฏิบัติแล้ว จึงจัดส่งคำขอพร้อมเอกสารหลักฐานทั้งหมดไปให้กรมบัญชีกลาง (สำนักงานคลังเขต 5 จังหวัดเชียงใหม่) เพื่อพิจารณาดำเนินการ ต่อมาเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2542 สำนักงานคลังเขต 5 ได้มีหนังสือส่งจ่ายบำนาญปกติให้นาย พ. เป็นเงินจำนวน 161,275.80 บาท และแจ้งให้สำนักงาน ท. จังหวัด ช. ทราบในฐานะส่วนราชการผู้ขอ และนาย พ. ได้รับเงินบำนาญจำนวนดังกล่าวจากจังหวัด อ. ไปแล้ว ต่อมา อ.ก.พ.กระทรวงมหาดไทยมีมติให้เพิ่มโทษเป็นไล่ออกจากราชการ ตั้งแต่วันที่ 29 กันยายน 2542 (วันที่นาย พ. ถูกปลดออกจากราชการ) และนาย พ. ได้รับทราบคำสั่งเพิ่มโทษดังกล่าวจากจังหวัด ช. แล้ว เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2545 ต่อมาเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2546 จังหวัด ช. ได้มีหนังสือแจ้งให้จังหวัด อ. ติดตามการคืนเงินกับนาย พ. เนื่องจากไม่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญจำนวน 161,275.80 บาท และจังหวัด อ. ได้แจ้งให้นาย พ. นำเงินจำนวนดังกล่าวมาคืนแก่ทางราชการแล้วจำนวน 3 ครั้ง แต่ปรากฏว่านาย พ. มิได้นำเงินจำนวนดังกล่าวมาชำระคืนแต่อย่างใด

ความเห็นพนักงานสอบสวน -

ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เห็นว่า นาย พ. จะต้องรับผิดชอบเป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ

คำวินิจฉัยตั้งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการขอรับและจ่ายบำนาญบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2540

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง จากพฤติการณ์ดังกล่าวข้างต้นพิจารณาได้ดังนี้

1. นาย พ. ต้องชดใช้เงินจำนวน 161,275.80 บาท คืนให้แก่ทางราชการ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์



สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการขอรับเงินบำเหน็จของนาย พ. ซึ่งได้แก่นาง ร. นาย ว. และนาย ส. ได้ทราบถึงการดำเนินการทางวินัยกับนาย พ. ยังไม่ถึงที่สุด ตามนัยมาตรา 109 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 แต่เมื่อได้รับและตรวจสอบการขอรับบำเหน็จให้กับนาย พ. เจ้าหน้าที่ทั้งสามคนไม่ได้แจ้งข้อเท็จจริงว่าการดำเนินการทางวินัยกับนาย พ. ยังไม่ถึงที่สุดให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ จึงมิได้มีการแจ้งให้นาย พ. จัดหาบุคคลหรือทรัพย์สินไว้เป็นประกันการรับเงินบำเหน็จกับส่วนราชการเจ้าสังกัด เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายจากการที่นาย พ. ไม่คืนเงินให้แก่ทางราชการ และทำให้ทางราชการไม่มีหลักประกันที่จะบังคับชำระหนี้เมื่อนาย พ. ลูกหนี้ชั้นต้นปฏิเสธการชำระหนี้ได้ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วย ความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ดังนั้น นาง ร. นาย ว. และนาย ส. ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการคนละส่วนเท่า ๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 53,758.60 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

อนึ่ง หากกรมที่ดินได้รับการชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวจากนาย พ. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาง ร. นาย ว. และนาย ส. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหาย ให้คืนเงินส่วนที่รับชำระไว้เกินให้แก่ นาง ร. นาย ว. และนาย ส. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้ชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

สายฝน โขชัย ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 62/190/2548

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลเงินขาดบัญชี

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2544 นาง ป. หัวหน้าส่วนการคลัง มีเจตนาแก้ไขเช็คธนาคาร ก. จำนวน 9,186 บาท เพื่อจ่ายเป็นค่าถ่ายเอกสารแบบแปลนโดยหลอกลวงนาย ส. ตำแหน่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล นางสาว ล. ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และนาย ว. ตำแหน่งหัวหน้าส่วนโยธา ว่าเขียนจำนวนเงินที่เป็นตัวอักษรผิด คือ เขียนเป็น เก้าหมื่น จึงขีดฆ่าและแจ้งให้กรรมการฯ ทุกคนลงนามกำกับในส่วนที่ขีดฆ่า และมีเจตนาที่เว้นช่องว่างระหว่างเส้นขีดฆ่ากับจำนวนเงินที่เขียนเป็นตัวอักษร เพื่อเติมจำนวนเงินเป็นสามแสน

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** ให้นาง ป. ชดใช้เงินจำนวน 300,000 บาท หากไม่ชดใช้หรือชดใช้ไม่ครบให้นาย ส. นางสาว ล. และนาย ว. ร่วมกันชดใช้

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** ให้ดำเนินการเรียกเงินจากนาง ป. ในชั้นศาลให้ถึงที่สุดก่อน **ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวน ปรากฏว่าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค รายงานผลการตรวจสอบขององค์การบริหารส่วนตำบล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 พบว่ามีเงินขาดบัญชีจำนวน 300,000 บาทโดยมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขเช็คธนาคาร ก. จากจำนวนเงิน 9,186 บาท แก้ไขเป็นจำนวนเงิน 309,186 บาท เนื่องจากนาง ป. หัวหน้าส่วนการคลังมีเจตนาแก้ไขเช็คฉบับดังกล่าวโดยเขียนจำนวนเงินที่เป็นตัวอักษรผิดและได้ให้กรรมการผู้มีอำนาจลงนามในเช็คทุกคนลงนามในส่วนที่ขีดฆ่า พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการจงใจเบียดบังเงินของทางราชการจำนวน 300,000 บาท ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว นาง ป. จึงต้องรับผิดชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวคืนให้แก่ทางราชการ ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

สำหรับคณะกรรมการผู้ลงนามในเช็คประกอบด้วย นาย ส. ตำแหน่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล นางสาว ล. ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และนาย ว. ตำแหน่งหัวหน้าส่วนโยธา ได้ลงนามกำกับในส่วนที่มีการขีดฆ่า เนื่องจากเขียนจำนวนเงินที่เป็นตัวอักษรผิด โดยไม่ได้สังเกตว่าระหว่างเส้นขีดฆ่ากับจำนวนเงินที่เขียนเป็นตัวอักษรมีช่องว่างอยู่ และได้ลงลายมือชื่อ





สั่งจ่ายเงินให้แก่นาง ป. ทำให้ นาง ป. อาศัยโอกาสดังกล่าวชักยอกเงินของทางราชการไป พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง คณะกรรมการผู้ลงนามในเช็คจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย จำนวน 300,000 บาท ให้แก่ทางราชการ โดยให้รับผิดชอบคนละส่วนเท่า ๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 100,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง หากองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับเช็คค่าสินไหมทดแทนจาก นาง ป. เมื่อนำมารวมกับจำนวนที่นาย ส. นางสาว ล. และนาย ว. ได้เช็คใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหายให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่ นาย ส. นางสาว ล. และนาย ว. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้ชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

มนต์ชัย เพ็ชรร่วง ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 62/191/2548

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง พนักงานเทศบาลเมือง ป. กระทำการทุจริต

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย พ. ตำแหน่งผู้จัดการสถานธนาอนุบาล เทศบาลเมือง ป.อาศัยอำนาจหน้าที่นำทรัพย์สินของตนเองทั้งของจริงและของปลอมมาจำหน่ายแก่สถานธนาอนุบาล โดยใช้ชื่อบุคคลอื่น และให้บุคคลอื่นพิมพ์ลายนิ้วมือไว้ในตัวรับจำหน่าย แล้วนำเงินที่ได้จากการจำหน่ายไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว เป็นเหตุให้สถานธนาอนุบาลได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 141,400 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่า นาย พ. กระทำการ โดยทุจริตจึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายแก่ทางราชการเป็นเงิน 141,400 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันทุจริตจนถึงวันชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นข้อให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยพนักงานสถานธนาอนุบาล พ.ศ. 2544

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ระหว่างวันที่ 5 พฤศจิกายน 2546 ถึงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2547 นาย พ. ตำแหน่งผู้จัดการสถานธนาอนุบาล เทศบาลเมือง ป. มีหน้าที่ในการรับจำหน่ายทรัพย์สิน โดยเป็นผู้พิจารณาประเมินราคาทรัพย์สินที่จะรับจำหน่าย อาศัยอำนาจหน้าที่ของตนนำทรัพย์สินของตนเองมาจำหน่ายแก่สถานธนาอนุบาลเทศบาลเมือง ป. โดยใช้ชื่อ บุคคลอื่นและให้บุคคลอื่นพิมพ์ลายนิ้วมือไว้ในตัวรับจำหน่าย และอาศัยอำนาจหน้าที่ของตนนำทรัพย์สิน ของตนเองที่เป็นของปลอมมาจำหน่ายแก่สถานธนาอนุบาลเทศบาลเมือง ป. โดยใช้ชื่อบุคคลอื่นและให้บุคคลอื่น พิมพ์ลายนิ้วมือในตัวรับจำหน่าย ซึ่งเป็นการต้องห้ามตามระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ว่าด้วยพนักงานสถาน ธนาอนุบาล พ.ศ. 2544 ข้อ 50 แล้ว นาย พ. นำเงินที่ได้จากการจำหน่ายไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว เป็นเหตุให้ สถานธนาอนุบาล เทศบาลเมือง ป. ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 141,400 บาท พุทธิการณ์ถือได้ว่านาย พ. กระทำการ โดยทุจริต จึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายจำนวน 141,400 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันทำการทุจริต จนถึงวันชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติ



ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 สำหรับเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหาย

อุเทน ยืนย่น ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 62/193/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง ศาลฎีกาพิพากษายกฟ้อง (สำนักงาน ร. เดิม) เนื่องจากคดีขาดอายุความ

**สรุปข้อเท็จจริง** กรม ป. (สำนักงาน ร. เดิม) ได้เป็นโจทก์ฟ้องนาย อ. เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดพิจิตรให้ชดใช้ค่าเสียหาย กรณีเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2537 นาย อ. เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบริหารและพัฒนา สำนักงาน ร. ขับรถยนต์ของทางราชการหมายเลขทะเบียน 3 ป – 0514 กรุงเทพมหานคร ประสบอุบัติเหตุได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 140,000 บาท ต่อมาเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2545 ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาศาลฎีกาตามคดีหมายเลขแดงที่ 110/2545 ให้ยกฟ้องโจทก์เนื่องจากคดีขาดอายุความ

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เจ้าหน้าที่มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นข้อให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนประกอบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 110/2545 ปรากฏว่า สำนักงาน ร. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหาตัวผู้รับผิดทางแพ่ง กรณีเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2537 นาย อ. ขับรถยนต์ของสำนักงาน ร. หมายเลขทะเบียน 3 ป - 0514 กรุงเทพมหานคร ประสบอุบัติเหตุชนกับรถยนต์บรรทุก 10 ล้อ หมายเลขทะเบียน 80 – 4107 พิจิตร ซึ่งมีนาย ส. เป็นผู้ขับ โดยปรากฏขั้นตอนการนำเสนอผลการสอบสวนดังนี้

1. คณะกรรมการสอบสวนรายงานผลการสอบสวนต่อเลขาธิการ ร. (ผ่านผู้อำนวยการกองนิติการ) เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2537 ว่า นาย อ. ต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการจำนวน 140,000 บาท

2. ต่อมาเมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2537 กองนิติการมีความเห็นว่า นาย อ. ไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ และได้นำเรื่องเสนอเลขาธิการ ร. (ผ่านสำนักงานเลขานุการกรม) ให้เรียกค่าเสียหายจากนาย ส.



3. เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2537 สำนักงานเลขานุการกรมพิจารณาแล้วมีความเห็นสอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนหาตัวผู้รับผิดชอบทางแพ่ง ต่อมาเมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2537 เลขานุการ ร. ได้มีคำสั่งทำหนังสือของกองนิติการให้ขอความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านให้คำปรึกษา กฎหมาย กระทรวง ม. และเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2537 เลขานุการ ร. ได้มีหนังสือขอความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านให้คำปรึกษากฎหมาย กระทรวง ม. ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิด้านให้คำปรึกษากฎหมาย กระทรวง ม. ให้ความเห็น ว่า ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนหาตัวผู้รับผิดชอบทางแพ่งถูกต้องแล้ว

4. เลขานุการ ร. ได้เห็นชอบตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านให้คำปรึกษากฎหมาย กระทรวง ม. เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2538 โดยนาย ป. ผู้อำนวยการกองนิติการ ได้มอบหมายให้นาย ช. หัวหน้าฝ่ายคดี ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย และนาย ช. ได้มอบหมายให้นาย ส. นิติกร 4 ดำเนินการเรียกให้นาย อ. ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

5. กองนิติการได้มีหนังสือเรียกให้นาย อ. ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการตามหนังสือ ที่ มท1429/620 ลงวันที่ 30 มีนาคม 2538 ที่ มท 1429/779 ลงวันที่ 28 เมษายน 2538 และที่ มท 1429/1478 ลงวันที่ 16 สิงหาคม 2538 แต่นาย อ. เพิกเฉย สำนักงาน ร. จึงได้ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการจังหวัดพิจิตร เพื่อฟ้องคดีเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2539 และพนักงานอัยการได้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2539 ต่อมา ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษายกฟ้องเนื่องจากคดีขาดอายุความ

เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงดังกล่าวเห็นว่า เลขานุการ ร. ได้ทราบผลการสอบสวนของ คณะกรรมการสอบสวนหาตัวผู้รับผิดชอบทางแพ่งตั้งแต่วันที่ 7 ธันวาคม 2537 ซึ่งเป็นวันที่มีคำสั่งให้ขอ ความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านให้คำปรึกษากฎหมาย กระทรวง ม. ซึ่งแม้จะขอความเห็นจากผู้ ทรงคุณวุฒิด้านให้คำปรึกษากฎหมาย กระทรวง ม. กองนิติการยังไม่สามารถฟ้องให้นาย อ. รับผิดชอบ เนื่องจากเลขานุการ ร. ยังไม่ได้วินิจฉัยให้นาย อ. รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการก็ตาม แต่เมื่อ เลขานุการ ร. วินิจฉัยสั่งการตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านให้คำปรึกษากฎหมาย กระทรวง ม. เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2538 และกองนิติการได้เรียกให้นาย อ. ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ ซึ่งตามหนังสือ สำนักงาน ร. ที่ มท 1429/779 ลงวันที่ 28 เมษายน 2538 ได้แจ้งให้นาย อ. ทราบด้วยว่า “ตามระเบียบว่าด้วยความรับผิดชอบของข้าราชการในทางแพ่ง สำนักงาน ร. ขอบที่จะส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินการฟ้องคดี ภายใน 90 วันเป็นอย่างช้า นับแต่วันที่ 22 มีนาคม 2538” ซึ่งกองนิติการมีระยะเวลาในการดำเนินคดีกับ นาย อ. ประมาณ 8 เดือนเศษ นับตั้งแต่วันที่ 22 มีนาคม 2538 แต่กองนิติการกลับปล่อยปละละเลยไม่รีบ ดำเนินการฟ้องคดีแต่อย่างใด จนเป็นเหตุให้สำนักงาน ร. ส่งเรื่องฟ้องนาย อ. เมื่อคดีขาดอายุความแล้ว พฤติการณ์ถือได้ว่าเจ้าหน้าที่กองนิติการประกอบด้วย นาย ป. นาย ช. และนาย ส. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ โดยที่เหตุแห่งความเสียหายเกิดขึ้น



ก่อนพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ใช้บังคับ จึงให้นาย ป. นาย ช. และนาย ส. ร่วมกันรับผิดชอบใช้เงินจำนวน 140,000 บาท อย่างลูกหนี้ร่วมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

สุเมศ กาญจนโรจน์      ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 67/208/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

เรื่อง คลองระบายน้ำของพนักก้นน้ำ ค. เชื้อน ป. ชำรุดเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** คลองระบายน้ำของพนักก้นน้ำ ค. มีแรงดันขึ้นทำให้แผ่นคอนกรีตคาด  
คลองระบายน้ำหลุดเลื่อนแตกหักเสียหาย ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 920,371.25 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** ความเสียหายของคลอง  
ระบายน้ำพนักก้นน้ำ ค. เกิดจากเหตุทางธรรมชาติ ที่มีอาจป้องกันได้ มิได้เกิดจากการจงใจหรือประมาท  
เลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ผู้ใด จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** กรม ช. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของ  
คณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า บริเวณที่  
ลาดคันดินชันพนักก้นน้ำ และแผ่นคอนกรีตคาดคลองระบายน้ำของพนักก้นน้ำ ค. หลุดเลื่อนชำรุดเสียหาย  
สาเหตุเกิดจากกระแสน้ำ และการกัดเซาะของน้ำผิวดินและแรงดันน้ำใต้ดิน เนื่องจากในขณะเกิดเหตุเป็น  
ช่วงที่มีปริมาณฝนสูงสุด จึงทำให้น้ำผิวดินมีปริมาณมาก น้ำบางส่วนที่ซึมลงใต้ผิวดินจะสะสมเป็นน้ำใต้ดิน  
เพื่อไหลลงสู่ลำน้ำ แต่ต้องถูกปิดกั้นด้วยพนักก้นน้ำ จึงทำให้มีปริมาณสะสมมาก จนกระทั่งเกิดเป็น  
แรงดันน้ำผิวดิน ทำให้แผ่นคอนกรีตคาดคลองแตกหักเสียหาย แม้ผู้ออกแบบก่อสร้างได้ให้ถ้อยคำ  
ว่าการก่อสร้างคลองระบายน้ำและพนักก้นน้ำ ค. เป็นการก่อสร้างตามมาตรฐานคลองระบายน้ำของกรม ช.  
และตามมาตรฐานการออกแบบคลองระบายน้ำบนผิวดิน จะไม่มีการเจาะสำรวจดินหรือการตรวจสอบ  
แรงดันน้ำใต้ดิน ซึ่งการตรวจสอบจะกระทำในขั้นตอนเดียวคือในขั้นตอนของการก่อสร้างเท่านั้น แต่เมื่อ  
พิจารณาจากรายงานผลการสอบสวนของคณะกรรมการทางวิชาการที่เห็นว่าจุดที่เกิดเหตุสภาพดินเป็นดิน  
ร่วนซุย มีการเกาะยึดระหว่างโมเลกุลค่อนข้างต่ำ เมื่อเกิดแรงดันของน้ำจึงเกิดการพังทลายได้ง่าย ซึ่ง  
ผู้ออกแบบในฐานะเป็นผู้มีวิชาชีพควรที่จะต้องสำรวจตรวจสอบบริเวณพื้นที่ก่อสร้างทั้งบนดินและใต้ดิน  
ประกอบการออกแบบก่อสร้าง เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ พฤติการณ์ถือเป็นการปฏิบัติ  
หน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อแต่ยังไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

นันทริดา นิยมณี ย่อ

มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 67/209/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

เรื่อง การฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายทางแพ่งให้กับทางราชการกรณีนายประกันผิดสัญญาประกัน

สรุปข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ 15 เมษายน 2544 นาย ส. นาย ธ. นาย ว. และนาย พ. ได้ร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนได้รับบาดเจ็บสาหัส แล้วหลบหนีไป ต่อมาเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2544 นาย ธ. นาย ว. และนาย พ. ได้เข้ามามอบตัวต่อพันตำรวจโท ป. พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรอำเภอ ว. จังหวัด พ. และนาย ส. บุรุษไปรษณีย์ระดับ 4 ได้ยื่นขอประกันตัวผู้ต้องหาทั้งสามคนไปชั่วคราวโดยใช้ตำแหน่งเป็นประกันคนละ 60,000 บาท รวมเป็นเงิน 180,000 บาท โดยจะนำตัวผู้ต้องหามอบให้พนักงานสอบสวนในวันที่ 25 พฤษภาคม 2544 เวลา 08.30 น. เมื่อครบกำหนดสัญญาประกัน นายประกันไม่สามารถนำตัวผู้ต้องหาทั้งสามมามอบต่อพนักงานสอบสวนได้และนายประกันไม่ยอมมาพบพนักงานสอบสวนจึงเกิดความเสียหายต่อทางราชการ

ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด พันตำรวจโท ป. ไม่ควรรับผิดทางละเมิด

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง พันตำรวจโท ป. ต้องรับผิด

ประเด็นที่พิจารณา มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า พันตำรวจโท ป. พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอ ว. จังหวัด พ. ได้ทำสัญญาประกันตัวผู้ต้องหาจำนวน 3 ราย กับนาย ส. บุรุษไปรษณีย์ระดับ 4 โดยมีข้อตกลงว่าหากไม่สามารถส่งตัวผู้ต้องหาให้เจ้าพนักงานตำรวจ ยินยอมใช้เงินรายละ 60,000 บาท รวมเป็นเงิน 180,000 บาท และอนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราว เมื่อถึงกำหนดนาย ส. นายประกันไม่สามารถส่งตัวผู้ต้องหาทั้งสามคนให้เจ้าพนักงานตำรวจได้ และนาย ส. ได้ลาออกจากการเป็นพนักงานการสื่อสารแห่งประเทศไทยตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2544 ต่อมาเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2546 พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอ ว. ได้ฟ้องนาย ส. ให้ชดใช้ค่าปรับตามสัญญาพร้อมทั้งดอกเบี้ย นาย ส. ได้ยอมรับต่อศาลว่าเป็นผู้ผิดสัญญา ไม่สามารถส่งตัวผู้ต้องหาทั้งสาม และไม่สามารถชำระเงินค่าปรับตามสัญญาได้จริงตามคำฟ้อง ซึ่งเมื่อวันที่ 4 กันยายน 2546 ศาลจังหวัด พ. ได้พิพากษาให้นาย ส. ชำระเงินจำนวน 205,875 บาท พร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์ แต่ตำรวจภูธรจังหวัด พ. ไม่สามารถติดตามตัวนาย ส. ลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ และตรวจสอบไม่พบว่ามีทรัพย์สินที่จะนำมาบังคับคดีได้ ทางราชการจึงได้รับความเสียหาย การที่ พันตำรวจโท ป. อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาทั้งสาม โดยนาย ส. เพียงผู้เดียวทำสัญญาประกันทั้งสามฉบับในคราวเดียวกันรายละ 60,000 บาท รวมเป็นวงเงินถึง 180,000 บาท เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ที่กำหนดให้ข้าราชการพลเรือน และพนักงานรัฐวิสาหกิจระดับ 3-5 ทำสัญญา





ประกันตัวผู้อื่นหรือตนเองได้ในวงเงินไม่เกิน 60,000 บาท พฤติการณ์เป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง พันตำรวจโท ป. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายส่วนที่เกินวงเงินเป็นจำนวน 120,000 บาท และหากทางราชการได้รับชำระหนี้จากนาย ส. ลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นจำนวนเท่าใด ก็ให้คืนเงินที่ได้รับชำระแก่พันตำรวจโท ป. ต่อไป

อนึ่ง เนื่องจากการสอบสวนในเรื่องนี้มีได้สอบปากคำพันตำรวจโท ป. จึงขอให้ตำรวจภูธรจังหวัด พ. ให้โอกาสพันตำรวจโท ป. ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและได้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ก่อนออกคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าเสียหาย

นันทริดา นิยมณี      ชื่อ  
มณีรัตน์  ณ  ระนอง      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 67/212/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์ลินเสียหาย

เรื่อง รถยนต์บรรทุกขนาดกลาง ประสบอุบัติเหตุได้รับความเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2547 รถยนต์บรรทุกขนาดกลาง ประสบอุบัติเหตุ  
ได้รับความเสียหายค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 161,508 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดเห็นว่า** อุบัติเหตุที่เกิดขึ้น  
ไม่ได้เกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของพลขับ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า พลขับ  
แผนกรถยนต์ ได้รับคำสั่งให้ขับรถยนต์บรรทุกขนาดกลาง ไปรับ-ส่งกำลังพลชุดผลัดเปลี่ยนจากจังหวัด ส.  
ไปยังจังหวัด น. และรับกำลังพลชุดกลับ ขณะที่ขับรถรับกำลังพลชุดผลัดเปลี่ยนจำนวน 7 นาย เดินทาง  
กลับจากจังหวัด ส. ได้มีฝนตกลงมาตลอดเส้นทาง ก่อนถึงสามแยกควนมิด ประมาณ 3 กม. ซึ่งขณะนั้นมีฝนตก  
หนักมาก ทัศนวิสัยเลือนลาง จึงทำให้รถเสียหลักไปชนกับราวสะพานทำให้ด้านขวาของรถได้รับความเสียหาย  
การที่พลขับอ้างว่าล้อหลังปิดแวงไปมา ไม่ปรากฏว่าเกิดจากสภาพของรถยนต์หรืออุปกรณ์ระบบการ  
ขับเคลื่อนของรถชำรุดหรือใช้การไม่ได้ ประกอบกับเมื่อพิจารณาจากสภาพความเสียหายของรถยนต์และ  
ราวสะพานจุดเกิดเหตุได้รับความเสียหายมาก เชื่อว่าอุบัติเหตุดังกล่าวเกิดจากพลขับขับรถด้วยความเร็วใน  
สถานะที่ฝนตกหนักถนนลื่น เมื่อรถยนต์เสียการทรงตัว จึงทำให้ไม่สามารถควบคุมบังคับรถได้  
พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้  
ค่าเสียหาย เมื่อคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งการกระทำ และความเป็นธรรม จึงให้พลขับรับผิดชอบร้อยละ 75  
ของความเสียหายคิดเป็นเงิน 121,131 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิด  
ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ศศิธร ช่อกระถิน ย่อ

มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 69/217/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ

เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบล ป.มิได้พิจารณาคำนวณเงินลดและเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไข  
ของสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า k)

**สรุปข้อเท็จจริง** องค์การบริหารส่วนตำบล ป. ได้รับการทักท้วงจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ว่าหน่วยไม่ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเรื่องการแก้ไขปัญหาการชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก โดยมีได้พิจารณาคำนวณเงินลดและเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ เป็นเหตุให้ทางราชการต้องเสียประโยชน์จ่ายเงินเป็นค่าจ้างเหมาก่อสร้างให้แก่ผู้รับจ้างสูงกว่าความเป็นจริงจำนวน 108,143 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** สาเหตุที่เกิดความเสียหายเนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการดำเนินการจัดจ้างขาดความรอบคอบในการปฏิบัติงานและยังไม่เข้าใจในสาระสำคัญของหนังสือสั่งการอย่างเพียงพอ จึงให้ผู้ที่มิหน้าที่เกี่ยวข้องรวมถึงผู้บังคับบัญชาทุกคนรับผิดชอบ ดังนี้

1. นาย พ. หัวหน้าส่วนโยธาและเจ้าหน้าที่พัสดุ รับผิดชอบจำนวน 36,047.66 บาท
2. นาง ส. หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุและหัวหน้าส่วนการคลัง รับผิดชอบจำนวน 36,047.66 บาท
3. นาย บ. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลรับผิดชอบจำนวน 36,047.66 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2544 แจ้งตามหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0214.2/ว 1984 ลงวันที่ 17 กรกฎาคม 2544

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่าตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ป. ได้รับงานถ่ายโอนภารกิจจากสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก งบประมาณ 1,755,500 บาท โดยได้จัดทำสัญญาจ้างแบบปรับราคาได้ (ค่า K) และกำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) แต่มิได้พิจารณาคำนวณเงินลดและเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้เป็นการ ไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2544 แจ้งตาม



หนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0214.2/ว 1984 ลงวันที่ 17 กรกฎาคม 2544 ทำให้ทางราชการต้องเสียประโยชน์จ่ายเงินค่าจ้างเหมาก่อสร้างให้แก่ผู้รับจ้างสูงกว่าความเป็นจริงจำนวน 108,143 บาท ซึ่งมีสาเหตุเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดจ้างยังไม่เข้าใจในสาระของหนังสือสั่งการอย่างเพียงพอ และมีได้สอบถามหรือขอรับคำแนะนำจากหน่วยราชการผู้กำกับดูแลแต่อย่างใด พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบ ตามมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ดังนี้

1. นาย พ. หัวหน้าส่วนโยธาและเจ้าหน้าที่พัสดุ ในฐานะผู้มีหน้าที่คำนวณเงินลดและเสนอให้หัวหน้าหน่วยงานเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในอัตราร้อยละ 30 ของค่าเสียหายจำนวน 108,143 บาท คิดเป็นเงิน 32,442.90 บาท
2. นาง ส. หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุในฐานะผู้บังคับบัญชาของนาย พ. รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในอัตราร้อยละ 20 ของค่าเสียหายจำนวน 108,143 บาท คิดเป็นเงิน 21,628.60 บาท
3. นาย บ. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ป. ในฐานะผู้บังคับบัญชาของนาย พ. รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในอัตราร้อยละ 10 ของค่าเสียหายจำนวน 108,143 บาท คิดเป็นเงิน 10,814.30 บาท

ประพัฒน์ ช่อกระถิน ย่อ

ธนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 69/218/2548

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง กรณีความเสียหายเกิดขึ้นแก่เงินทุนตามโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) จังหวัด ส.

**สรุปข้อเท็จจริง** ความเสียหายของเงินทุนตามโครงการแก้ไขปัญหาความยากจนของบ้าน พ. จังหวัด ส. ปราบฏขึ้นเนื่องจากมีราษฎรร้องเรียนกับปลัดอำเภอ ว่า นาย ห. ผู้ใหญ่บ้าน พ. ซึ่งเป็นประธานคณะกรรมการกองทุน มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการเงินกองทุนได้ทุจริตต่อหน้าที่คือนำเงินตามโครงการไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว โดยนาย ห. ได้รับคืนเงินยืมจากสมาชิก 26,500 บาท แต่ไม่ได้นำฝากธนาคาร โครงการ และต่อมา นาย ห. ได้ร่วมกับ นาย ธ. กรรมการหมู่บ้านผู้ได้รับมอบอำนาจในการสั่งจ่ายเงิน ลงนามถอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารของโครงการ จำนวน 244,500 บาท และนำไปเก็บไว้ที่บ้านของ นาย ธ. 1 วัน ซึ่งวันต่อมา นาย ห. ได้มาขอรับเงินจาก นาย ธ. โดยแจ้งว่าจะนำไปจ่ายให้ครัวเรือนเป้าหมายแต่มิได้นำไปจ่ายให้ผู้ยืมแต่อย่างใด รวมความเสียหายทั้งสิ้น 271,000 บาท แต่ในระหว่างการสอบสวนคดีของพนักงานสอบสวน นาย ห. ได้ชดใช้คืนแล้ว 20,000 บาท จึงยังคงเหลือความเสียหายจำนวน 251,000 บาท

ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ให้นาย ห. รับผิดชอบ และชดใช้เงินคืนจำนวน 251,000 บาท ส่วนนาย ธ. นั้นโดยพฤติการณ์เห็นได้ว่า นาย ธ. เชื่อว่า นาย ห. นำเงินจำนวน 244,500 บาท ไปให้ชาวบ้านยืมจริงและยังมีคนอื่นรู้เห็น จึงเชื่อว่า นาย ธ. ไม่ได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงอันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย ประกอบกับนาย ห. ได้ยอมรับว่าได้นำเงินไปใช้ส่วนตัวจริง และยอมรับผิด นาย ธ. จึงมีต้องร่วมรับผิดชอบด้วย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ห. อดีตผู้ใหญ่บ้าน บ้าน พ. หมู่ที่ 7 ตำบล ต. จังหวัด ส. ในฐานะประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้าน (กข.คจ.) ประจำหมู่บ้าน มีหน้าที่จัดทำบัญชีเงินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจนและเก็บรักษาเงินให้เป็นไปตามระเบียบและแนวทางปฏิบัติของทางราชการ ซึ่งกำหนดให้ต้อง นำเงินที่ราษฎรผู้ยืมเงินส่งใช้คืนฝากเข้าบัญชีธนาคาร โครงการกองทุนของหมู่บ้านภายใน 3 วัน แต่ได้อาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวรับคืนเงินจากผู้ยืมแล้วไม่นำเข้าบัญชีโครงการฯ อีกทั้งทำการเบิกถอนเงินจากบัญชีโครงการฯ แล้วยกออกเงินไปใช้ส่วนตัว พฤติการณ์จึงถือว่าไม่ได้เป็นการปฏิบัติหน้าที่นาย ห. จึงต้องรับผิดชอบใช้



ค่าเสียหายจำนวน 251,000 บาท ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

สำหรับนาย ช. กรรมการหมู่บ้านซึ่งได้ร่วมลงนามเป็นผู้เบิกถอนเงินจากบัญชีโครงการฯ ร่วมกับนาย ห. เมื่อวันที่ 17 เมษายน 2544 แต่เมื่อรับเงินมานาย ห. ได้นำเงินจำนวนดังกล่าวไปทั้งหมด โดยแจ้งว่าจะนำไปจ่ายให้แก่ครัวเรือนผู้ยืม โดยมีนาง ว. เป็นพยานรู้เห็นการรับเงินดังกล่าว พฤติการณ์ถือได้ว่า นาย ช. กระทำโดยประมาทเลินเล่อแต่ไม่ถึงระดับจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

หฤทัย รัตนระพี ย่อ  
ชนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 69/219/2548

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์หมายเลขโล่งของ สก.ต.ข. ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** สิบตำรวจเอก น. ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้นำเครื่องมือตรวจสอบอาวุธวัตถุระเบิดส่งคืน งาน ก. โดยใช้รถยนต์ของทางราชการเดินทางกลับที่ตั้ง สก.ต.ข. โดยใช้ความเร็ว 80 กม./ชม. ระหว่างทางฝนตกหนัก เมื่อขับมาถึงบริเวณทางโค้งได้มีรถกระบะ อีซูซุ สีดำของนาย ร. วิ่งสวนทางมา สิบตำรวจเอก น. จึงได้ห้ามล้อ แต่เนื่องจากสภาพถนนลื่น ประกอบกับยางรถยนต์ เสื่อมสภาพ เป็นเหตุให้รถเสียหลักเข้าไปเกี่ยวชนกับรถของนาย ร. ทำให้รถยนต์ทั้ง 2 คัน ได้รับความเสียหาย โดยนาย ร. และนาย ช. ผู้โดยสารมาด้วยได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย ส่วนสิบตำรวจเอก น. ได้รับบาดเจ็บสาหัส และเสียชีวิตในเวลาต่อมา ต่อมาบริษัท ประกันภัย จำกัด โดยนาย ค. ผู้รับมอบอำนาจช่วงเป็นโจทก์ฟ้อง ส. เป็นจำเลย เรื่อง ละเมิดรับช่วงสิทธิ ประกันภัย เรียกค่าเสียหาย 455,000 บาท ซึ่งศาลแพ่งมีคำพิพากษาให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน 455,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จ ค่าทนายความ 5,000 บาท ตามคดีหมายเลขแดงที่ 5382/2547 เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2547 ส. ได้นำเงินจำนวนทั้งสิ้น 507,262.92 บาท ไปวางศาลแพ่งกรุงเทพใต้แล้ว

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** เชื่อว่าเหตุเกิดจากความประมาทของสิบตำรวจเอก น. ซึ่งขับรถด้วยความประมาทปราศจากความระมัดระวังตามวิสัยและพฤติการณ์เพราะขณะเกิดเหตุฝนตกหนัก ถนนเป็นทางโค้ง สิบตำรวจเอก น. มิได้ใช้ความระมัดระวังให้เพียงพอ เป็นเหตุให้เกี่ยวชนกับรถยนต์ของผู้อื่นเสียหาย

**คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า** การเกิดอุบัติเหตุในครั้งนี้เกิดจากการกระทำโดยประมาทของสิบตำรวจเอก น. ซึ่งมีได้เกิดจากความงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเพราะขณะเกิดเหตุได้ขับรถด้วยความเร็วประมาณ 80 กิโลเมตร/ชั่วโมง มีฝนตกหนักและสภาพยางรถยนต์เสื่อมสภาพ ประกอบกับสิบตำรวจเอก น. มิได้ดื่มสุราหรือของมึนเมาอย่างอื่น หรือหย่อนความสามารถในการขับจี้รถยนต์แต่อย่างใด ดังนั้น สิบตำรวจเอก น. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นพ้องกับคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย หรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง พิจารณาแล้วเห็นว่า หลังจากเสร็จสิ้นภารกิจส่งเครื่องมือตรวจสอบอาวุธวัตถุระเบิดให้กับ ก. จังหวัดสุราษฎร์ธานี สิบตำรวจเอก น. ได้ขับรถยนต์กลับที่ตั้ง สภ.ต.ข. โดยใช้ความเร็ว 80 กิโลเมตร/ชั่วโมง ระหว่างทางฝนตกหนัก เมื่อขับมาถึงบริเวณทางโค้งได้มีรถกระบะ อีซูซุ สีดำของนาย ร. วิ่งสวนทางมา สิบตำรวจเอก น. จึงได้ห้ามล้อ แต่เนื่องจากสภาพถนนลื่น ประกอบกับสภาพยางรถยนต์เสื่อมสภาพ เป็นเหตุให้รถเสียการทรงตัวเข้ามาเกี่ยวชนรถของนาย ร. พฤติการณ์ ถือได้ว่า สิบตำรวจเอก น. ขับรถยนต์ด้วยความประมาทเลินเล่อแต่ไม่ถึงระดับประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

เสกสรร ทิพย์มูล ย่อ  
ชนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ





คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เดือน ตุลาคม 2548

สำนวนเลขที่ 5/17/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง พนักงานผู้ว่าคดีมิได้ฟ้องร้องดำเนินคดีกับผู้ผิดสัญญาการศึกษาและผู้กำกับภายใน

ระยะเวลาที่กำหนดเป็นเหตุให้คดีขาดอายุความ ทำให้มหาวิทยาลัย ส. ได้รับความเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย ส. ทำสัญญาเช่าหอพักให้ไว้กับมหาวิทยาลัย ส. ต่อมาได้ขอโอนย้ายไปรับราชการที่ส่วนราชการอื่น ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2529 โดยยินยอมชดใช้เงินทุนที่ค้างอยู่ก่อนโอนย้ายกรณีผิดสัญญา เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2528 แต่จากการตรวจสอบของกระทรวง ก. ปรากฏว่านาย ส. ต้องชดใช้เงินเพิ่มเติม แต่นาย ส. มิได้นำเงินมาชำระเพิ่มแต่อย่างใด มหาวิทยาลัย ส. จึงส่งเรื่องให้พนักงานฟ้องร้องดำเนินคดีกับนาย ส. และผู้กำกับ เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2537 โดยมีนาย ก. เป็นพนักงานผู้ว่าคดีซึ่งได้รับมอบสำนวนคดีดังกล่าว เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2538 แต่เนื่องจากกรณีมีความเห็นขัดแย้งกับพนักงานที่เห็นว่า ไม่ควรฟ้องร้องดำเนินคดีกับลูกหนี้จึงดำเนินการส่งเรื่องให้หัวหน้าพนักงานวินิจฉัยชี้ขาดตามระเบียบ จนกระทั่งได้มีการฟ้องคดีดังกล่าวเมื่อวันที่ 2 มกราคม 2541 และคดีถึงที่สุดโดยศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาขึ้นตามศาลอุทธรณ์ยกฟ้องโจทก์โดยวินิจฉัยว่าคดีดังกล่าวขาดอายุความแล้วตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2539 เป็นเหตุให้มหาวิทยาลัย ส. ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 159,692.22 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า นาย ก. ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบสำนวนคดีเก่าเป็นจำนวนมากและได้มีความเห็นทางคดีรวมทั้งแจ้งฐานะคดีกับส่งเรื่องให้หัวหน้าพนักงานชี้ขาด อันเป็นการกระทำต่อเนื่องในช่วงระยะเวลาอันสมควร สำหรับประเด็นเรื่องการขาดอายุความ นาย ก. มีความเชื่อมั่นตามรูปคดีว่าอายุความได้สะดุดหยุดลงและได้ยื่นฟ้องขณะคดียังไม่ขาดอายุความ การที่ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วยเป็นเพียงความเห็นต่างของบุคคลมิใช่การละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่อันจะถือเป็นความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงแต่อย่างใด จึงไม่ต้องรับผิด

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำนวนการสอบสวนว่านาย ก. ได้รับมอบหมายเป็นพนักงานอัยการผู้รับผิดชอบสำนวนคดีที่มหาวิทยาลัย ส. ส่งเรื่องให้ฟ้องคดี



กับนาย ศ. และผู้ค้าประกัน กรณีผิดสัญญาลาฝึกอบรมิโดยนาย ก. ได้ฟ้องคดีดังกล่าวเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2541 และคดีถึงที่สุดโดยศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาขึ้นตามศาลอุทธรณ์ยกฟ้อง โจทก์ โดยวินิจฉัยว่าคดีดังกล่าวขาดอายุความตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2539 เป็นเหตุให้มหาวิทยาลัย ศ. ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 159,692.22 บาท อย่างไรก็ดี นาย ก. ได้ทำการพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวและเสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาตามลำดับชั้น อันเป็นการปฏิบัติงานตามกระบวนการสำหรับการกระทำดังกล่าว โดยผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาและให้ความเห็นชอบตามที่นาย ก. เสนอ ซึ่งการกระทำของนาย ก. เป็นการปฏิบัติงานตามสมควรแก่หน้าที่แล้ว พฤติการณ์จึงมิใช่การกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ก. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ

ชลธิชา นวลน้อย      ย่อ  
เกื้อกุล      ต้นวัฒนะ      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 5/19/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง เจ้าหน้าที่นำเช็กลูกค้าที่นำฝากเพื่อเข้าบัญชีธนาคาร ไปฝากเข้าบัญชีอื่นโดยมิชอบ

**สรุปข้อเท็จจริง** เจ้าหน้าที่ธนาคารได้ร่วมกับบุคคลภายนอกลักเช็คและทำการปลอมแปลงเช็คดังกล่าวโดยแก้เลขบัญชีเงินฝากของลูกค้าด้านหลังเช็คและนำไปเข้าบัญชีเงินฝากของบุคคลภายนอกเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ธนาคารเป็นจำนวนเงิน 225,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า นาย ก. และนาย ข. จะต้องรับผิดทางแพ่งต่อธนาคารอย่างลูกหนี้ร่วม สำหรับนาง ค. จะต้องรับผิดต่อธนาคารตามสัญญาค้ำประกันไม่เกิน 10,000 บาท

**คำวินิจฉัยของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบด้วยกับคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดที่จะต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่า กรณีการนำเช็คของลูกค้าที่นำฝากเพื่อเข้าบัญชีธนาคารไปฝากเข้าบัญชีอื่นมีเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดดังนี้

1. นาย ก. เมื่อศาลแรงงานกลางได้มีคำพิพากษาให้นาย ก. ชำระเงิน 298,880.14 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงินจำนวน 225,000 บาท นับถัดจากวันฟ้อง และให้นาง ค. ร่วมรับผิดไม่เกินจำนวนเงิน 10,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีนับแต่วันฟ้อง จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์แล้ว จึงเห็นว่าไม่มีความจำเป็นต้องวินิจฉัยความรับผิดของนาย ก. อีกแต่อย่างไร เนื่องจากเป็นกรณีต้องบังคับตามคำพิพากษาของศาลดังกล่าวต่อไป

2. นาย ข. ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในวันเกิดเหตุ นาย ข. ซึ่งดำรงตำแหน่งพนักงานการเงินเป็นผู้ทำหน้าที่รับฝากเช็คพิพาทจากบุคคลภายนอก เมื่อได้รับเช็คซึ่งเป็นเช็คขีดคร่อมทั่วไปและส่งจ่ายลงวันที่ล่วงหน้ามาไว้ในครอบครองของตนแล้วมิได้ปฏิบัติตามวิธีปฏิบัติของธนาคาร ในการปฏิบัติเกี่ยวกับการรับฝากเช็คล่วงหน้า ซึ่งกำหนดว่า เมื่อพนักงานการเงินสาขาได้รับฝากเช็คจากลูกค้ามาอยู่ในความครอบครองแล้ว จะต้องทำการประทับตราตามแบบที่ธนาคารกำหนดไว้ลงบนเช็คฉบับนั้น เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าธนาคารได้รับเช็คดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่เท่าใด ใครเป็นผู้รับเช็คฉบับนั้น พร้อมทั้งจะต้องประทับตราขีดคร่อมเฉพาะธนาคารลงบนเช็คซึ่งเป็นวิธีปฏิบัติของธนาคาร เพื่อเป็นการป้องกันกรณีเช็คนั้นหลุดพ้นไปจากความครอบครองของธนาคาร และบุคคลที่ได้เช็คไปจะไม่สามารถให้ธนาคารอื่นเรียกเก็บเงินตามเช็คนั้นได้ การที่นาย ข. มิได้ปฏิบัติตามวิธีปฏิบัติ ดังกล่าว จึงเป็นช่องทางให้มีผู้นำเช็คฉบับดังกล่าว



ไปทำการปลอมแปลงและถอนเงินตามเช็คไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว และเป็นกรณีที่สามารถคาดเห็นได้ว่าการมิได้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อธนาคารได้ พฤติการณ์ดังกล่าวถือได้ว่า นาย ข. ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้เงินจำนวน 225,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง หากธนาคารได้รับการชดเชยค่าสินไหมทดแทนจากนาย ก. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาย ข. ได้ชดเชยไว้เกินจำนวนความเสียหายให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่ นาย ข. ต่อไป

มงคล นิมประเสริฐ      ย่อ  
เกื้อกูล      ต้นวัฒนนะ      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 7/31/2548 (อนุฯ)

ประเภทสำนวน ทฤษฎีนิติศูญหาย

เรื่อง รถยนต์หมายเลขทะเบียน ภย-4791 กรุงเทพมหานคร สูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างวันที่ 18 กันยายน 2544 เวลาประมาณ 01.30 น. ถึงวันที่ 19 กันยายน 2544 เวลาประมาณ 07.00 น. รถยนต์หมายเลขทะเบียน ภย-4791 กรุงเทพมหานคร ของสำนักงาน ย. ได้สูญหายไปจากบ้านพักของนาย พ. หัวหน้าสำนักงาน เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงิน 518,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** ไม่รู้ตัวผู้กระทำความผิด จึงมีความเห็นให้งดการสอบสวน  
**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** ไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. 2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ระหว่างวันที่ 18-19 กันยายน 2544 เวลากลางคืน รถยนต์กระบะหมายเลขทะเบียน ภย-4791 กรุงเทพมหานคร ของสำนักงาน ย. ได้สูญหายขณะจอดไว้ที่หน้าบ้านพักของนาย พ. ตำแหน่งหัวหน้าสำนักงาน ซึ่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ.2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 16 วรรค 3 กำหนดไว้โดยสรุปว่า กรณีที่จะนำรถยนต์ของทางราชการไปเก็บรักษาที่อื่นเป็นการชั่วคราวหรือเป็นครั้งคราวได้ ส่วนราชการต้องไม่มีสถานที่เก็บรักษาปลอดภัยเพียงพอ หรือต้องมีราชการจำเป็นและเร่งด่วน หรือปฏิบัติราชการลับ ดังนั้น แม้นาย พ. จะได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาให้นำรถยนต์คันดังกล่าวไปเก็บรักษาไว้ที่บ้านพัก แต่โดยที่ข้อเท็จจริงปรากฏตามหนังสือต้นสังกัด ลงวันที่ 2 สิงหาคม 2548 แจ้งว่า ระยะทางระหว่างบ้านพักของนาย พ. กับสำนักงาน ย. ห่างกันประมาณ 2.3 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 10 นาที และบริเวณที่จอดรถยนต์ของสำนักงาน ย. มีความปลอดภัยเพียงพอ ประกอบกับตามคำให้การของนาย พ. แจ้งว่า เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2544 เวลาประมาณ 17.00 น. ตนได้ขับรถยนต์คันดังกล่าวออกไปสำรวจพื้นที่เขตผังเมืองบริเวณชุมชน ก. และบริเวณใกล้เคียง โดยไม่ปรากฏว่า เป็นเหตุจำเป็นและเร่งด่วน กรณีจึงถือได้ว่าการขออนุญาตนำรถยนต์หมายเลขทะเบียน ภย-4791 กรุงเทพมหานคร ไปเก็บรักษาที่บ้านพักของนาย พ. เป็นการฝ่าฝืนระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยรถราชการ พ.ศ.2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อรถยนต์คันดังกล่าว



สูญหายไป นาย พ. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ ตามราคารถยนต์หลังจากหักค่าเสื่อมราคาแล้ว  
ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

อนึ่ง ในโอกาสต่อไปขอให้ผู้มีอำนาจอนุมัติการใช้รถราชการตรวจสอบการขออนุญาต  
ใช้รถราชการให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ.2525 และที่แก้ไขเพิ่มเติม  
โดยเคร่งครัด

เมษิณี ประธานธรรักษ์    ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย    ตรวจ



สำนวนเลขที่ 65/204/2548

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์ 02-0552 ฟอ หมายเลขทะเบียน 1696 ขอนแก่น ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2546 นาย ส. ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้ขับรถ 02-0552 ฟอ. หมายเลขทะเบียน 1696 ขอนแก่น ไปปฏิบัติงานที่จังหวัด ส. เป็นเวลา 4 วัน โดยมีนาย อ. ตำแหน่งช่างระดับ 6 เป็นผู้ควบคุมยานพาหนะรถ 02-0552 ฟอ. แล่นออกจากเขื่อนอุบลรัตน์เวลาประมาณ 09.00 น. มีนาย อ. นั่งตอนหน้าคู่กับคนขับรถแล่นไปตามถนนสายกาฬสินธุ์-สกลนคร ใช้ความเร็วประมาณ 80-90 กม./ชม. ครั้นรถแล่นมาถึงบริเวณทางขึ้นเขาภูพาน นาย ส. ได้ลดความเร็วของรถลงเหลือประมาณ 50-60 กม./ชม. รถแล่นไปตามถนนบนเทือกเขาภูพานครั้นรถแล่นมาถึงบริเวณตำบลห้วยยาง อ.เมือง จ.สกลนคร ถนนช่วงดังกล่าวลาดยางแบ่งทางเดินรถออกเป็นสองทางสำหรับรถวิ่งสวนทางกัน มีฝนตกพริ้วๆ เมื่อรถแล่นมาถึง กม.ที่ 22-23 ทางช่องทางดังกล่าวเป็นทางลงเขา ขณะนั้น นาย ส. แล่นรถใช้เกียร์ 3 เมื่อเป็นทางลงเขาและเป็นทางโค้งหักศอก จึงแตะเบรกเพื่อจะเปลี่ยนเกียร์ต่ำ รถได้แล่นแฉลบออกไปทางด้านขวาเข้าไปในช่องทางเดินรถสวนเป็นเหตุให้เฉี่ยวชนกับรถคันหมายเลขทะเบียน 2070 กาฬสินธุ์ ที่แล่นสวนทางขึ้นมา รถยนต์ทั้งสองคันได้รับความเสียหาย โดยรถยนต์ของทางราชการเสียหายจำนวน 63,000 บาท รถยนต์บุคคลภายนอกเสียหายจำนวน 50,000 บาท รวมเป็นค่าเสียหายจำนวน 113,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** นาย ส. ผู้ขับขี่รถยนต์คันหมายเลขทะเบียน 1696 ขอนแก่น ได้ขับขี่รถยนต์โดยประมาทหรือน่าหวาดเสียวอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน จึงได้แจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบ นาย ส. ให้การรับสารภาพตลอดข้อกล่าวหาเมื่อสอบถามคู่กรณีแล้วยินยอมให้พนักงานสอบสวนเปรียบเทียบปรับได้จึงได้ทำการเปรียบเทียบปรับนาย ส. เป็นเงิน 400 บาท ผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับเรียบร้อยแล้ว โดยส่วนตัวพินข้อหาไป ส่วนในเรื่องค่าเสียหายคู่กรณีรับว่าจะไปพุดจาดกลางเรียกร้องกันเองตรวจสอบหลักฐานแล้วครบถูกต้อง จึงได้คืนให้กับคู่กรณีไป จึงบันทึกไว้และให้คู่กรณีลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า อุบัติเหตุครั้งนี้เกิดจากความประมาทขาดความระมัดระวังเท่าที่ควรของนาย ส. กล่าวคือ ขณะนาย ส. ขับรถ ช่วงดังกล่าว ซึ่งมีฝนตกพริ้วๆ เมื่อรถแล่นมาถึงบริเวณที่เกิดเหตุก่อนลงเนินเล็กน้อย ควรลดความเร็วของรถลงก่อนโดยเปลี่ยนเป็นเกียร์ต่ำเพื่อจะควบคุมความเร็วของรถให้ช้าลง เมื่อรถแล่นลงเนินจะได้ควบคุมรถให้แล่นได้อย่างปลอดภัยอุบัติเหตุจะไม่เกิดขึ้น แต่นาย ส. หากได้กระทำเช่นนั้นไม่ ขณะขับรถลงเนินได้แตะเบรกเพื่อลดความเร็วลงเป็นเหตุให้รถแล่นแฉลบบอกทางด้านขวาเข้าไปในช่องทางเดินรถสวนและชนกับรถยนต์



บุคคลภายนอกที่แล่นสวนทางขึ้นมา รถทั้งสองได้รับความเสียหาย ฉะนั้น เห็นควรให้ผู้บังคับบัญชา ว่ากล่าวตักเตือนนาย ส. เป็นลายลักษณ์อักษรตามคำสั่งของหน่วยงาน ที่ ค.46/2543 ข้อ 4(1) เป็นความผิด ครั้งที่ 1 และความรับผิดทางแพ่งในส่วนของพนักงานขับรถนั้น เนื่องจากเป็นการขับรถโดยประมาทและ ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังเท่าที่ควรจึงไม่ต้องรับผิดทางแพ่ง ค่าเสียหายดังกล่าวเห็นควรให้เป็นค่าใช้จ่ายของ ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** จากสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2546 นาย ส. ตำแหน่งพนักงานขับรถได้รับคำสั่งให้ขับรถยนต์ 02-0552 ฟอ. หมายเลข ทะเบียน 1696 ขอนแก่น ไปปฏิบัติงานที่จังหวัด ส. ได้ประสบอุบัติเหตุเกี่ยวชนกับรถยนต์ของบุคคลภายนอก เป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการเสียหายจำนวน 63,000 บาท และรถยนต์ของบุคคลภายนอกเสียหาย จำนวน 50,000 บาท รวมเป็นค่าเสียหายจำนวน 113,000 บาท เนื่องจากบริเวณที่เกิดเหตุเป็นทางลงเขา และเป็นทางโค้งหักศอก ขณะนั้นมีฝนตกพริ้ว ๆ นาย ส. ได้ขับรถโดยใช้เกียร์ 3 และแตะเบรกเพื่อจะ เปลี่ยนเป็นเกียร์ต่ำ เป็นเหตุให้รถแล่นแฉลบออกไปทางด้านขวาเข้าไปในช่องทางเดินรถสวนและเกี่ยวชน กับรถบุคคลภายนอกที่แล่นสวนทางมา อุบัติเหตุเกิดจากนาย ส. ขับรถด้วยความเร็วสูงขณะขับรถลงเขา และแตะเบรกเพื่อลดความเร็วของรถ เป็นการขับรถโดยประมาทและปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งผู้ขับรถ สมควรลดความเร็วของรถลงก่อน โดยเปลี่ยนเป็นเกียร์ต่ำเพื่อจะควบคุมความเร็วของรถให้ช้าลงและแล่น ได้อย่างปลอดภัย ประกอบกับพนักงานสอบสวนมีความเห็นว่านาย ส. ได้ขับรถยนต์โดยประมาทหรือ หวาดเสียวอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน โดยได้แจ้งข้อกล่าวหาและทำการเปรียบเทียบปรับ พุทธิการณ์ถือว่า นาย ส. ขับรถด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย เมื่อคำนึงถึงพฤติการณ์ของความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้นาย ส. รับผิดชอบใช้ ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ 75 ของค่าเสียหาย 113,000 บาท คิดเป็นเงิน 84,750 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ยิ่งรัก ฟิ่งเสมา ย่อ

ธนะศักดิ์ นูรณะเจริญ ตรวจ





สำนวนเลขที่ 65/206/2548

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์หมายเลขทะเบียน ดด. ของโรงพยาบาล ส. ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** วันที่ 8 กันยายน 2547 นาย ณ. ลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ของโรงพยาบาล ส. ได้ขับรถพยาบาลเพื่อไปส่งต่อผู้ป่วยทารกแรกเกิดไม่มีภูมิต้านทาน ณ สถาบัน ข. ระหว่างเดินทางได้เกิดอุบัติเหตุรถพยาบาลชนท้ายรถกระบะหมายเลขทะเบียน ฉจ. กรุงเทพมหานคร หน้าศูนย์การค้าเซ็นทรัลบางนา ถนนบางนา-ตราด (กม.1) เมื่อเวลาประมาณ 14.00 น. เป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหาย จำนวน 41,195 บาท และรถกระบะคู่กรณีเสียหายจำนวน 5,000 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** จากการสอบสวนพิจารณาได้ว่าเหตุที่เกิดขึ้นเป็นความประมาทของนาย ณ. ผู้ขับรถพยาบาลจึงเปรียบเทียบกับปรับ นาย ณ. เป็นเงิน 400 บาท ส่วนค่าเสียหายคู่กรณีจะเรียกร้องกันไป

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า นาย ณ. มิได้ขับรถด้วยความจงใจให้เกิดความเสียหายหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงและได้ใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแต่อย่างใด

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่า ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2547 นาย ณ พนักงานขับรถยนต์ของโรงพยาบาล ส. ได้ขับรถพยาบาลไปส่งต่อผู้ป่วยทารกแรกเกิดไม่มีภูมิต้านทานที่สถาบัน ข. ระหว่างเดินทางได้เปิดสัญญาณแสงและเสียงไซเรนโดยใช้ความเร็ว 70 กม./ชม. เมื่อถึงที่เกิดเหตุขณะที่รถพยาบาลวิ่งอยู่ช่องทางได้มีรถกระบะบรรทุกตู้วิ่งแข่งจากด้านซ้ายของรถเก๋งที่อยู่ด้านหน้ารถพยาบาล และรถเก๋งที่อยู่ด้านหน้าได้เปลี่ยนช่องทางออกมาด้านซ้าย ขณะนั้นรถกระบะได้หยุดกะทันหัน เนื่องจากรถคันหน้าได้หยุดกะทันหันเช่นกัน ทำให้รถพยาบาลซึ่งขับมาในระยะกระชั้นชิดในระยะห่าง 5 เมตร ไม่สามารถหยุดรถได้ทัน จึงหักหลบออกมาช่องทางซ้ายแต่ไม่พ้นทำให้ชนท้ายด้านซ้ายของรถกระบะเป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน 41,195 บาท และรถกระบะคู่กรณีเสียหาย 5,000 บาท เหตุที่เกิดขึ้นเนื่องจาก



นาย ณ. ขับรถโดยไม่เว้นระยะห่างจากรถคันหน้าพอสมควรจึงไม่สามารถหยุดรถได้ทันเมื่อจำเป็นต้องหยุด ถึงแม้ว่าจะมีกรณีเร่งด่วนก็ไม่เป็นเหตุที่จะไม่ต้องปฏิบัติตามกฎจราจร พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำ โดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการแต่เมื่อคำนึงถึง พฤติการณ์ของความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้นาย ณ. รับผิดชอบอัตราร้อยละ 75 ของค่าเสียหายจำนวน 46,195 บาท คิดเป็นเงิน 34,646.25 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่ง พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

วิวัฒน์ชัย คำคูเมือง ย่อ

ธนศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 73/234/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ

เรื่อง การดำเนินการจัดจ้างโครงการชุดสระน้ำโรงเรียน บ.ไม่เป็นไปตามระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบการดำเนินการจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล น. โครงการชุดสระน้ำ โรงเรียน บ. ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบล น. ได้ประกาศสอบราคาจ้างโครงการชุดสระน้ำปรากฏว่า คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 ข้อ 28 (3) โดย มิได้พิจารณาคัดเลือกผู้เสนอราคาที่ถูกต้องที่เสนอราคาต่ำสุดเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน 107,266 บาท กล่าวคือ ในวันยื่นซองเสนอราคามีผู้ยื่นซองเสนอราคาจำนวน 24 ราย คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้พิจารณาคุณสมบัติและเอกสารหลักฐานของผู้เสนอราคาแล้วมีผู้ผ่านการพิจารณาจำนวน 10 ราย และพิจารณาให้ห้างหุ้นส่วน จำกัด ส. ซึ่งเสนอราคาต่ำเป็นลำดับที่ 7 (เสนอราคา 642,261 บาท) เป็นผู้สอบราคาได้ ทั้งที่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ก็เสนอรายการวัสดุไม่ครบตามที่สำนักงาน ร. กำหนดเช่นเดียวกับห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. ซึ่งเสนอราคาต่ำสุด (เสนอราคา 534,995 บาท) และห้างหุ้นส่วนจำกัด ค. (เสนอราคา 550,000 บาท) แต่คณะกรรมการเปิดซองสอบราคากลับพิจารณาผ่อนปรนให้เฉพาะเพียงห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. โดยมีได้พิจารณาผ่อนปรนให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. ซึ่งเป็นผู้เสนอราคาต่ำสุดทั้งมิได้เรียกมาสอบถามหรือชี้แจงแต่อย่างใด

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายแต่มิได้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 ข้อ 28 (3) ซึ่งเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อ แต่มิได้กระทำไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538



คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบล น. ได้ประกาศสอบราคาจ้างโครงการขุดสระน้ำโรงเรียน บ. ซึ่งปรากฏว่ามี ผู้ยื่นซองเสนอราคาจำนวน 24 ราย คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้พิจารณาคุณสมบัติและเอกสาร หลักฐานของผู้เสนอราคาแล้วมีผู้ผ่านการพิจารณาจำนวน 10 ราย และพิจารณาให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ที่เสนอราคาต่ำเป็นอันดับที่ 7 เสนอราคา 642,261 บาท เป็นผู้สอบราคาได้ ทั้งที่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุดโดยเสนอราคา 534,995 บาท และข้อเท็จจริงปรากฏตามหนังสือของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ที่ได้รับการพิจารณาเป็นผู้เสนอราคาได้ก็เสนอรายการวัสดุไม่ครบตามจำนวนเช่นเดียวกับ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. (เสนอราคาต่ำสุด) และห้างหุ้นส่วนจำกัด ต. (เสนอราคา 550,000 บาท) แต่คณะกรรมการเปิดซองสอบราคากลับพิจารณาผ่อนปรนรายการวัสดุที่เสนอไม่ครบจำนวนให้เฉพาะห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. โดยไม่พิจารณาผ่อนปรนให้กับผู้เสนอราคาทุกรายให้เหมือนกัน ทั้งนี้ได้เรียกให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. ที่เสนอราคาต่ำสุดมาสอบถามหรือชี้แจงแสดงหลักฐานที่ทำให้เชื่อได้ว่า ผู้เสนอราคาสามารถดำเนินงานตามสอบราคาจ้างให้เสร็จสมบูรณ์ได้หรือไม่ จึงเป็นการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2538 ข้อ 28 ที่กำหนดให้ คณะกรรมการเปิดซองสอบราคามีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคา ใบเสนอราคาหรือแบบรูป และรายการละเอียดแล้วคัดเลือกผู้เสนอราคาที่ต้องที่มี คุณภาพและคุณสมบัติเป็นประโยชน์ต่อองค์การบริหารส่วนตำบลและเสนอให้จ้างจากรายที่คัดเลือกไว้แล้วซึ่งเสนอราคาต่ำสุด เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบล น. ได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน 107,266 บาท ซึ่งจากพฤติการณ์และการกระทำดังกล่าว ถือได้ว่าคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้กระทำการด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 107,266 บาท โดยให้แต่ละคนรับผิด ดังนี้

1. นาย ก. ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลและประธานกรรมการเปิดซองสอบราคา รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 20 ของจำนวนเงิน 107,266 บาท คิดเป็นเงิน 21,453.20 บาท
  2. นาง ท. ตำแหน่งหัวหน้าส่วนการคลังและกรรมการเปิดซองสอบราคา รับผิดชอบในอัตรา ร้อยละ 20 ของจำนวนเงิน 107,266 บาท คิดเป็นเงิน 21,453.20 บาท
  3. นาย ร. ตำแหน่งกรรมการบริหารและกรรมการเปิดซองสอบราคา รับผิดชอบในอัตรา ร้อยละ 20 ของจำนวนเงิน 107,266 บาท คิดเป็นเงิน 21,453.20 บาท
  4. นาง ม. ตำแหน่งกรรมการบริหารและกรรมการเปิดซองสอบราคา รับผิดชอบในอัตรา ร้อยละ 20 ของจำนวนเงิน 107,266 บาท คิดเป็นเงิน 21,453.20 บาท
  5. นาย ศ. ตำแหน่งกรรมการบริหารและกรรมการเปิดซองสอบราคา รับผิดชอบในอัตรา ร้อยละ 20 ของจำนวนเงิน 107,266 บาท คิดเป็นเงิน 21,453.20 บาท
- ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539



อนึ่ง เพื่อให้กระบวนการพิจารณาทางปกครองดำเนินไปโดยถูกต้อง จึงให้องค์การบริหารส่วนตำบล น. ดำเนินการสอบปากคำของนาย ก. และให้โอกาสนาย ก. ได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ พร้อมทั้งมีโอกาสดูโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนก่อนออกคำสั่งเรียกให้บุคคลดังกล่าวชดใช้ค่าเสียหาย ทั้งนี้เป็นไปตามนัยมาตรา 41 วรรค 3 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539

นิรุตร์ ชัชวาล ย่อ

ธนศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรว



สำนวนเลขที่ 74/237/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง โรงเรียน บ.จ่ายเงินค่าเช่าบ้านให้ข้าราชการครูไม่เป็นไปตามระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบบัญชีของโรงเรียน บ. สำนักงาน ข. พบว่า มีการจ่ายเงินค่าเช่าบ้านรายนาง ท. ข้าราชการครู ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 ตั้งแต่เดือนมกราคม 2539 ถึงเดือนมกราคม 2543 โดยไม่ปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0502/57503 ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2526 เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกค่าเช่าบ้านและสิทธิเช่าพักอาศัยบ้านพักข้าราชการ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 96,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0502/57503 ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2526 เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกค่าเช่าบ้าน และสิทธิเช่าพักอาศัยบ้านพักข้าราชการ

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวน ปรากฏว่า ผู้บริหารของโรงเรียน บ. ประกอบด้วย นาย ก. (ตั้งแต่ 25 เมษายน 2531 ถึง 1 เมษายน 2535) นาย ข. (ตั้งแต่ 24 เมษายน 2535 ถึง 5 พฤษภาคม 2537) นาย ค. (ตั้งแต่ 19 พฤษภาคม 2537 ถึง 23 กุมภาพันธ์ 2540) และนาย ง. (ตั้งแต่ 24 กุมภาพันธ์ 2540 ถึง 6 กันยายน 2547) ได้อนุมัติให้นาง ท. ข้าราชการครู ใช้สิทธิเบิก ค่าเช่าบ้าน ในขณะที่ยังมีบ้านพักของทางราชการว่างอยู่โดยไม่จัดให้นาง ท. เข้าพักอาศัยในบ้านพักที่ว่างและจัดให้ ข้าราชการครูผู้ไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านซึ่งอาศัยอยู่ในบ้านพักออกจากบ้านพัก เป็นการไม่ปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0502/57503 ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2526 เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายต้องจ่ายเงินค่าเช่าบ้านไปโดยไม่จำเป็นจำนวนทั้งสิ้น 192,600 บาท (รวมเงินค่าเช่าบ้านที่นาง ท. ใช้สิทธิเบิกไปตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2533 ถึงเดือนมกราคม 2539 เป็นเงิน 96,600 บาท และ ตั้งแต่เดือนมกราคม 2539 ถึงเดือนมกราคม 2543 เป็นเงิน 96,000 บาท) พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการ



กระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ผู้บริหาร โรงเรียน บ.ที่อนุมัติให้นาง ท.เบิกค่าเช่าบ้าน ไปประกอบด้วย นาย ก. นาย ข. นาย ค. และนาย ง. จึงต้องรับผิดชอบใช้เงินคืนแก่ทางราชการในจำนวนเงิน ที่นาง ท. ได้เบิกค่าเช่าบ้านช่วงระยะเวลาที่แต่ละคนรับผิดชอบในตำแหน่งครูใหญ่ ตามนัยมาตรา 10 ประกอบ มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติไปตามความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ส่วนนาง ท. ซึ่งเป็นผู้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการไปนั้น เนื่องจากกรณี ดังกล่าวทางราชการไม่ได้จัดบ้านพักให้ จึงไม่เป็นผู้ต้องห้ามมาตรา 7(1) แห่ง พระราชกฤษฎีกา ค่าเช่าบ้าน ข้าราชการ พ.ศ. 2527 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ย่อมมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้ นาง ท. จึงไม่ต้องคืนเงิน ค่าเช่าบ้านที่เบิกจ่ายไปแก่ทางราชการ

ทรงฤทธิ์ วัฒนะเวชศักดิ์ ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 75/240/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ  
เรื่อง ทุจริตขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร

สรุปข้อเท็จจริง ได้ความว่า บริษัท ข.จำกัด เป็นผู้ส่งออกสินค้าประเภทเสื้อผ้าและรองเท้า ส่วนบนพีวีซีพื้นยางไปยังต่างประเทศ โดยมีความประสงค์จะขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ.2538 ซึ่งบริษัทดังกล่าวได้ยื่นใบขนสินค้าขาออกจำนวน 288 ฉบับ จากรายงานเบื้องต้น 290 ฉบับ บรรจุนิติคำเข้าสู่คอนเทนเนอร์จำนวน 64 ตู้ ส่งออกในระหว่างปี พ.ศ.2538 ซึ่งได้ปฏิบัติพิธีการศุลกากรและตรวจปล่อยสินค้า ณ ท่าเรือ และ สตศ.ต่าง ๆ รวม 5 แห่ง ดังนี้

1. ท่าเรือ เขตตรวจสินค้าคอนเทนเนอร์ที่ 2 ได้ยื่นใบขนสินค้าขาออกรวม 176 ฉบับ บรรจุนิติคำเข้าสู่คอนเทนเนอร์จำนวน 36 ตู้
2. สตศ.ท. ได้ยื่นใบขนสินค้าขาออกจำนวน 14 ฉบับ บรรจุนิติคำเข้าสู่คอนเทนเนอร์จำนวน 3 ตู้
3. สตศ.ส.1 ได้ยื่นใบขนสินค้าขาออกจำนวน 85 ฉบับ บรรจุนิติคำเข้าสู่คอนเทนเนอร์จำนวน 22 ตู้
4. สตศ.ย. ได้ยื่นใบขนสินค้าขาออกจำนวน 8 ฉบับ บรรจุนิติคำเข้าสู่คอนเทนเนอร์จำนวน 2 ตู้
5. สตศ.ส.2 ได้ยื่นใบขนสินค้าขาออกจำนวน 5 ฉบับ บรรจุนิติคำเข้าสู่คอนเทนเนอร์จำนวน 1 ตู้

โดยใบขนสินค้าขาออกจำนวน 288 ฉบับ บริษัท ข. จำกัด ได้ยื่นคำร้องขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรต่อฝ่ายชดเชยอากรส่วนกินอากร สำนัก ศ.จำนวน 280 ฉบับ ไม่ยื่นขอชดเชยจำนวน 8 ฉบับ จากการตรวจสอบพบว่ามีกรสลักรายการตรวจและบรรจุเท็จโดยบริษัทดังกล่าวได้รับเงินชดเชยค่าภาษีอากรไปแล้วจำนวน 91 ฉบับ จากจำนวน 96 ฉบับ คิดเป็นเงิน 8,746,421.02 บาท ซึ่งมีลักษณะความผิดต่าง ๆ ดังนี้

1. พบชื่อผู้ส่งออกในใบขนสินค้าขาออก ไม่ตรงกับที่สำแดงไว้ในบัญชีสินค้าสำหรับเรือ (Manifest) โดยพบเป็นชื่อของผู้ส่งออกรายอื่นจำนวนหลายราย และบางใบขนฯ ชนิดสินค้า ประเภทและน้ำหนักสินค้าก็ไม่ตรงกัน จำนวน 58 ใบขนฯ โดยบรรจุและตรวจปล่อยสินค้า ณ สตศ.ย.และท่าเรือ
2. พบสถานที่บรรจุนิติคำเข้าสู่คอนเทนเนอร์ที่ระบุไว้ในใบขนสินค้าว่า ได้บรรจุนิติคำของบริษัท ข.จำกัด ณ. สตศ.ท., สตศ.ส.1, และ สตศ.ส.2 แต่จากการตรวจสอบพบว่ามีผู้คอนเทนเนอร์ที่ปรากฏตามใบขนฯ นั้น เป็นผู้สินค้าฝากเก็บและบรรจุนิติคำในเขตท่าเรือกรุงเทพ นำกลับขึ้นเรือ (AF) และเป็นผู้สินค้าผ่านท่าและบรรจุนิติคำในเขตท่าเรือ และนำกลับขึ้นเรือ (BF) จำนวน 38 ใบขนฯ





ต่อมามีการสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมอีก 8 ใบขนฯ มูลค่าชดเชย 107,664.59 บาท โดยบริษัท ข.จำกัด ได้ยื่นใบขนฯ เพื่อปฏิบัติพิธีการศุลกากรและตรวจปล่อยสินค้า ณ ท่าเรือท่าเรือคอนเทนเนอร์ 4 จากการตรวจสอบพบว่า ชื่อผู้ส่งออกในใบขนสินค้าขาออก ไม่ตรงกับที่สำแดงในบัญชีสินค้าสำหรับเรือ (Manifest) โดยพบเป็นชื่อผู้ส่งออกรายอื่นและชนิดสินค้าประเภทและน้ำหนักสินค้าก็ไม่ตรงกันด้วย

วรุติ เขียวอรุณ ย่อ  
เกื้อกูล ตันวัฒนะ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 76/242/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

เรื่อง คณะกรรมการกำหนดราคากลางเทศบาลตำบล บ. กำหนดราคาวัสดุไว้สูงกว่าสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้าและขยายเวลาให้ผู้รับจ้าง

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบการจัดจ้างของเทศบาลตำบล บ. ประจำปีงบประมาณ 2546 พบว่า คณะกรรมการกำหนดราคากลางกำหนดราคาวัสดุไว้สูงกว่าราคาของสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ จำนวน 2 รายการ จำนวนพื้นที่แอสฟัลท์ติกโหล่ทางไว้สูงกว่ารูปแบบรายการและขยายเวลาให้ผู้รับจ้าง เป็นเหตุให้เทศบาลตำบล บ. ได้รับความเสียหายรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 182,791 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** กรณีเทศบาลตำบล บ. กำหนดราคาวัสดุไว้สูงกว่าราคาของสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า จำนวน 63,460 บาท ผู้ต้องรับผิดชอบคือ นาย บ. ช่างโยธา 1 รับผิดชอบ 1 ส่วน เป็นเงิน 15,865 บาท คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ประกอบด้วย นาย ป. นาย ส. และนาย น. รับผิดชอบ 1 ส่วน เป็นเงิน 15,865 บาท และนาย น. หัวหน้างานวิศวกรรม และหัวหน้ากองช่าง รับผิดชอบ 2 ส่วน จำนวน 31,730 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เทศบาลตำบล บ. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ตรวจสอบการจัดจ้างตามโครงการก่อสร้าง ของเทศบาลตำบล บ. พบว่า โครงการก่อสร้างถนน คสล.ค่าจ้างเป็นเงิน 1,180,000 บาท คณะกรรมการกำหนดราคากลางกำหนดราคาวัสดุไว้สูงกว่าราคาของสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ จำนวน 2 รายการ คือ คอนกรีตโครงสร้าง และทรายวางรองพื้น ทำให้เทศบาลตำบล บ. ต้องจ่ายเงินค่าก่อสร้างสูงกว่าราคากลาง เป็นเงิน 63,460 บาท เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะกรรมการกำหนดราคากลางได้รายงานผลการกำหนดราคากลางของโครงการดังกล่าวในเดือนพฤศจิกายน 2545 แต่ได้นำราคาวัสดุของเดือนตุลาคม 2545 มาใช้ในการคำนวณราคากลาง พฤติการณ์ถือไม่ได้ว่ากระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหาย

ธีรยุทธ หวังผล ย่อ

มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 76/243/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

เรื่อง คณะกรรมการกำหนดราคากลางโครงการถนนลาดยางตำบล ล. กำหนดราคาไม่ถูกต้อง

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตรวจสอบพบว่า การกำหนดราคากลางเพื่อจัดจ้างตามโครงการก่อสร้างถนนลาดยางแอสฟัลท์ติกคอนกรีต องค์การบริหารส่วนตำบล ล. มีการดำเนินการไม่ถูกต้อง โดยไม่ใช้ค่าวัสดุประจำเดือนพฤษภาคม 2546 ซึ่งเป็นเดือนที่ยื่นซองเสนอราคา ใช้ค่า Factor F ไม่ถูกต้อง และนำค่าแรงปรับเกรดพื้นทางเดิมและค่าป้ายโครงการรวมไว้ในค่าวัสดุเพื่อคำนวณค่าแรงงาน เป็นเหตุให้ราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง ทางราชการได้รับความเสียหายรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 182,791 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** กรณีเทศบาลตำบล ล. กำหนดราคาวัสดุไว้สูงกว่าราคาของสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ประจำปี 2545 โดยไม่ใช้ค่าวัสดุก่อสร้างประจำเดือนพฤษภาคม 2546 และการใช้ค่า Factor F ไม่ถูกต้อง เจ้าหน้าที่ไม่ได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงจึงไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหาย ส่วนกรณีนำค่าแรงปรับพื้นทางเดิมจำนวน 28,470 บาท และค่าป้ายโครงการจำนวน 3,000 บาท รวมไว้ในค่าวัสดุเพื่อคำนวณค่าแรงนั้น เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน 7,867.50 บาท ผู้ต้องรับผิดชอบคือ คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ประกอบด้วย นาย บ. นาย ก. และนาย ค. ให้รับผิดชอบละ 2,098 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เทศบาลตำบล ล. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนที่ต้องมีผู้รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหาย 3 คน ส่วนจำนวนเงินที่ต้องชดใช้ให้ถือตามคำวินิจฉัยของกระทรวงการคลัง

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ตรวจพบว่า การกำหนดราคากลางเพื่อจัดจ้างตามโครงการก่อสร้างถนนลาดยางแอสฟัลท์ติกคอนกรีต ขององค์การบริหารส่วนตำบล ล. สูงกว่าที่ควรจะเป็น เหตุเกิดจากคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ประกอบด้วย นาย บ. นาย ก. และนาย ค. ได้ใช้ค่าวัสดุก่อสร้างของสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า ประจำปี 2545 โดยไม่ใช้ค่าวัสดุประจำเดือนพฤษภาคม 2546 ซึ่งเป็นเดือนที่ยื่นซองเสนอราคา และใช้ค่า Factor F ไม่ถูกต้อง ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่ สด ที่ นร 0205/ว 199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544 เรื่องหลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้างโดยใช้ค่า Factor F ในปี 2543 เป็นเหตุให้ราคากลางของโครงการสูงกว่าที่ควรจะเป็น ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน 174,923.50 บาท และกำหนดราคากลางโดยนำค่าแรงปรับเกรดพื้นทางเดิมจำนวน 28,470 บาท



และค่าป้ายโครงการจำนวน 3,000 บาท รวมไว้ในค่าวัสดุเพื่อคำนวณค่าแรงงาน ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เป็นเงิน 7,867.50 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 182,791 บาท ซึ่งมีผู้ต้องรับผิดชอบ ดังนี้

1. กรณีใช้ค่าวัสดุก่อสร้างของสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า ประจำปี 2545 โดยไม่ใช้ค่าวัสดุประจำเดือนพฤษภาคม 2546 ซึ่งเป็นเดือนที่ยื่นซองเสนอราคา และใช้ค่า Factor F ไม่ถูกต้อง เป็นเหตุให้ราชการเสียหายเป็นเงิน 174,923.50 บาท

1.1 นาย บ. ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ล. ในฐานะประธานคณะกรรมการกำหนดราคากลาง มีหน้าที่โดยตรงในการกำหนดราคากลางในการก่อสร้าง และพิจารณาเพื่อเสนอนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ล. ให้ความเห็นชอบ นาย ก. ตำแหน่งหัวหน้าส่วนโยธา และนาย ค. ตำแหน่งช่างผู้ควบคุมงาน ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการกำหนดราคากลางในการก่อสร้าง และมีความเชี่ยวชาญในงานช่าง แต่ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังในการกำหนดราคากลางใช้ราคาวัสดุผิดพลาดไปถึง 1 ปี และใช้ค่า Factor F ไม่ถูกต้อง พุทธิการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย บ. นาย ก. และนาย ค. รับผิดชอบร้อยละ 30 ของค่าเสียหาย คิดเป็นเงินคนละ 52,477.05 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

1.2 นาย ส. นายองค์การบริหารส่วนตำบล ล. มีหน้าที่ให้ความเห็นชอบราคากลางเพื่อนำไปประกวดราคา มิได้ตรวจสอบความถูกต้อง เป็นเหตุให้ราคากลางของโครงการสูงกว่าที่ควรจะเป็น มีผลให้องค์การบริหารส่วนตำบล ล. ต้องเสียค่าจ้างในการก่อสร้างสูงกว่าความเป็นจริง เป็นเงิน 174,923.50 บาท พุทธิการณ์เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ส. รับผิดชอบร้อยละ 10 คิดเป็นเงิน 17,492.35 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. กรณีการกำหนดราคากลางโดยนำค่าแรงปรับเกรดพื้นที่ทางเดิมจำนวน 28,470 บาท และค่าป้ายโครงการจำนวน 3,000 บาท รวมไว้ในค่าวัสดุเพื่อคำนวณค่าแรงงาน เป็นเหตุให้ราคากลางสูงเกินกว่าที่ควรจะเป็น เป็นเงิน 7,867.50 บาท คณะกรรมการกำหนดราคากลางมิได้ใช้ความระมัดระวังในการกำหนดราคากลาง เป็นเหตุให้ทำการคำนวณค่าแรงงานซ้ำซ้อน พุทธิการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ประกอบด้วย นาย บ. นาย ก. และนาย ค. รับผิดชอบ 1 ส่วน เป็นเงินคนละ 2,622.50 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ธีรยุทธ หวังผล ย่อ  
มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 80/253/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง ยาของโรงพยาบาล ข.หมดอายุ

**สรุปข้อเท็จจริง** กรณีระหว่างปี พ.ศ. 2537 ถึงปี พ.ศ. 2543 โรงพยาบาล ข.มีปริมาณยาคลังสะสมเป็นจำนวนมากจนไม่สามารถใช้ได้ทัน เป็นเหตุให้ยากงเหลือหมดอายุโดยแยกเป็นยาที่หมดอายุแล้ว จำนวน 46 รายการ เป็นเงิน 2,748,900.40 บาท ยาที่ใกล้หมดอายุไม่สามารถใช้ได้ทันจำนวน 50 รายการ เป็นเงิน 1,063,000 บาท และยาที่มีเฉพาะในบัญชี (ไม่มีของ) จำนวน 31 รายการ เป็นเงิน 309,330.80 บาท โดยในการจัดซื้อยาของโรงพยาบาล ข.ในช่วงดังกล่าว ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเป็นผู้ตัดสินใจสั่งซื้อยาเอง เมื่อได้รับยาแล้วจะนำไปเก็บไว้ในคลังยาโดยมิได้ลงบัญชีคุม แล้วจึงนำไปส่งของให้แผนกเภสัชกรรมดำเนินการจัดทำหนังสือขออนุมัติจัดหาเพื่อความถูกต้องด้านเอกสารตามระเบียบของทางราชการ หลังจากนั้นหัวหน้าแผนกเภสัชกรรมได้นำใบส่งของดังกล่าวเสนอความต้องการจัดซื้อยาตามนโยบายของผู้บริหารโรงพยาบาลที่สั่งการไว้ การสั่งซื้อยาดังกล่าวได้ซื้อยาหลายชนิดในปริมาณมากจนใช้ไม่หมด เหลือในคลังจำนวนมาก ทำให้ยาหมดอายุ

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า การสั่งซื้อยาเป็นจำนวนมากจนใช้ไม่ทันเป็นเหตุให้ยาหมดอายุ เป็นผลโดยตรงจากการกระทำของผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ข. ในสมัยนั้น ๆ คือ นาย จ. และนาง อ. ซึ่งกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เห็นควรให้ นาย จ. รับผิดชดใช้เป็นเงิน 2,326,078.56 บาท และนาง อ. รับผิดชดใช้เป็นเงิน 74,806 บาท

สำหรับประเด็นที่มีเฉพาะในบัญชีแต่ไม่มีตัวยา จำนวน 31 รายการ เป็นเงิน 309,330.80 บาท คณะกรรมการมีความเห็นร่วมกันว่า สาเหตุเกิดจากการนำยาเข้าคลังโดยมิได้ลงบัญชีคุม (ยาที่ยังไม่ได้ดำเนินการวิจิดหา) แล้วนำยาดังกล่าวไปจ่ายให้คนไข้โดยมิได้ตัดยอด คณะกรรมการพิจารณาว่า เกิดจากความสับสนในการปฏิบัติโดยไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นเพราะได้จ่ายยาให้คนไข้ไปแล้ว จึงไม่มีผู้ต้องรับผิดชด

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่



**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ระเบียบหน่วยงาน ท. ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยใช้เงินรายรับสถานพยาบาล พ.ศ. 2536 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้ว ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า ระหว่างปี พ.ศ. 2537 ถึงปี พ.ศ. 2543 โรงพยาบาล ข. มีปริมาณขาดคลังสะสมเป็นจำนวนมากจนไม่สามารถใช้ได้ทัน เป็นเหตุให้มีขาดคลังสะสมของยา ซึ่งจากการสำรวจยอดขาดคลังของยาทั้งหมดอายุ ณ วันที่ 29 มีนาคม 2545 ปรากฏว่ามียอดขาดคลังของยาทั้งหมดอายุไม่สามารถใช้ได้ทันจำนวน 75 รายการ คิดเป็นเงิน 3,166,204.41 บาท แยกเป็นยาหมดอายุที่สามารถจำหน่ายได้โดยไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 765,319.85 บาท ยาหมดอายุที่มีผู้ต้องรับผิดชอบใช้จำนวน 2,400,884.56 บาท และเป็นยาที่มีเฉพาะในบัญชีแต่ไม่มีตัวยา จำนวน 31 รายการ เป็นเงิน 309,330.80 บาท โดยมีเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. กรณีขาดคลังสะสมของยา ข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ฉ. และ นาง อ. ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ข. ในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุดของโรงพยาบาล ข. กระทำโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบหน่วยงาน ท. ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยใช้เงินรายรับสถานพยาบาล พ.ศ. 2536 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเป็นผู้สั่งซื้อยามาเก็บสะสมไว้ในคลังยา ก่อนจะดำเนินการจัดซื้อให้ถูกต้องตามระเบียบ รวมถึงเป็นผู้สั่งซื้อยามากเกินความจำเป็น เป็นเหตุให้มีขาดคลังสะสมของยา พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย ดังนี้

1) นาย ฉ. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายตามจำนวนยาที่ลงนามสั่งซื้อเกินจำนวนที่คาดว่าจะไม่หมดอายุ คิดเป็นเงินจำนวน 2,326,078.56 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์สำหรับความรับผิดที่เกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ใช้บังคับ และตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 สำหรับความรับผิดที่เกิดขึ้นภายหลังการใช้บังคับพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2) นาง อ. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายตามจำนวนยาที่ลงนามสั่งซื้อเกินจำนวนที่คาดว่าจะไม่หมดอายุ คิดเป็นเงินจำนวน 74,806 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. กรณียาที่มีเฉพาะในบัญชีแต่ไม่มีตัวยา จำนวน 31 รายการ เป็นเงิน 309,330.80 บาท ข้อเท็จจริงปรากฏว่ายาทั้งหมดที่มีการสั่งซื้อจะมีการนำไปเก็บไว้ที่คลังยา จึงอยู่ในความรับผิดชอบของคลังยา เมื่อไม่มีตัวยาให้ตรวจสอบตามที่ปรากฏในบัญชียา และไม่ปรากฏหลักฐานการจ่ายยาดังกล่าว จึงถือว่าบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมบริหารคลังยากระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ต้องรับผิดชอบใช้



ค่าเสียหายจำนวน 309,330.80 บาท จึงให้หน่วยงาน ท.ดำเนินการสอบสวนหาตัวผู้รับผิดชอบตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 และเรียกให้ผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายภายในกำหนดอายุความด้วย

สำหรับเจ้าหน้าที่อื่น ไม่ปรากฏว่าได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

นพพร อุณาภาค      ย่อ

มณีรัตน์ ณ ระนอง      ตรวจ



คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง  
เดือน พฤศจิกายน 2548

สำนวนเลขที่ 12/121/2547 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์หมายเลขทะเบียน ก. ของมหาวิทยาลัย ธ. ประสบอุบัติเหตุชนต้นไม้

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2546 เวลาประมาณ 08.00 น. นาย พ. พนักงานขับรถยนต์ฝ่ายกิจการทั่วไป ได้ขับรถยนต์ประจำตำแหน่งรองอธิการบดี หมายเลขทะเบียน ก. ของมหาวิทยาลัย ธ. (สถาบัน ท. เดิม) พร้อมด้วยผู้ช่วยศาสตราจารย์ จ. รองอธิการบดี เพื่อเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ราชการที่ ศูนย์กลางมหาวิทยาลัย ธ. อำเภอ ก. จังหวัด ป. เมื่อถึงทางแยกเข้าสู่ศูนย์กลางฯ ก็ได้ลดความเร็วลงเหลือประมาณ 20 กม./ชม. เพื่อเลี้ยวซ้ายเข้าถนนตรงไป ยังศูนย์กลางฯ ขณะที่รถประจำตำแหน่งได้เพิ่มความเร็วเป็นประมาณ 40-50 กม./ชม. ได้มีรถโดยสารขนาดใหญ่วิ่งสวนมาทางขวามือขณะที่รถทั้งสองกำลังวิ่งสวนทางกันอยู่นั้น ได้มีรถกระบะวิ่งแซงรถโดยสารขนาดใหญ่จากด้านหลังขึ้นมาอย่างรวดเร็ว และกระชั้นชิดจนเข้าไปแล่นอยู่ในช่องทางเดินรถของรถประจำตำแหน่งระยะห่างของรถใกล้กันมากบวกกับความเร็วของรถที่วิ่งเข้ามาหากัน นาย พ. ได้ลดความเร็วลงและเหยียบเบรก แต่รถกระบะไม่ได้ลดความเร็วลงเลย นาย พ. จึงตัดสินใจหมุนพวงมาลัยหลบไปทางซ้ายเพื่อป้องกันไม่ให้รถพุ่งเข้าชนกันเป็นเหตุให้รถยนต์ประจำตำแหน่งพุ่งเข้าชนต้นไม้ข้างทางได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 174,499 บาท สำหรับรถโดยสารขนาดใหญ่และรถกระบะ ได้ขับเลยไปไม่ได้หยุดรถ

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** อุบัติเหตุครั้งนี้เกิดจากการกระทำละเมิดของบุคคลภายนอก นาย พ. พนักงานขับรถซึ่งปฏิบัติงานในหน้าที่ได้ขับรถโดยใช้ความระมัดระวังตามสมควร มิได้ประมาทเลินเล่อแต่อย่างใด นาย พ. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน และสถาบัน ท. ในฐานะนายจ้างต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายทั้งหมดที่เกิดขึ้น

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนประกอบกับความเห็นของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอ ญ. ปรากฏว่าเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2546 เวลาประมาณ 08.00 น. นาย พ. ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ ได้ขับรถยนต์ประจำตำแหน่งรองอธิการบดีหมายเลขทะเบียน ก. ของมหาวิทยาลัย ธ. (สถาบัน ท. เดิม) นำผู้ช่วยศาสตราจารย์ จ. รองอธิการบดีไปปฏิบัติราชการที่





ศูนย์กลางมหาวิทยาลัย ช. อำเภอ ค. จังหวัด ป. เมื่อเดินทางถึงทางแยกเข้าสู่ศูนย์กลางฯ นาย พ. ได้ขับรถยนต์  
เลี้ยวซ้ายแล้วมุ่งหน้าตรงไปยังศูนย์กลางฯ ถนนสองช่องทางจราจรรถวิ่งสวนทางขณะนั้น ได้มีรถโดยสาร  
ขนาดใหญ่วิ่งสวนมาทางขวามือ และขณะเดียวกันนั้น ได้มีรถกระบะวิ่งแข่งรถโดยสารขนาดใหญ่จนเข้าไปอยู่  
ในช่องทางเดินรถของทางราชการอย่างรวดเร็วและกะทันหัน นาย พ. จึงได้ลดความเร็วลงและเหยียบเบรก  
แต่รถกระบะคันดังกล่าวไม่ได้ลดความเร็วลงเลย นาย พ. จึงตัดสินใจหมุนพวงมาลัยหลบไปทางซ้ายมือ  
เพื่อป้องกันไม่ให้รถพุ่งเข้าชนกัน เป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการเกี่ยวชนต้นไม้ข้างทางได้รับความเสียหาย  
พฤติการณ์ถือได้ว่านาย พ. ได้ขับรถยนต์โดยใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้ว จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้  
ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

มนต์ชัย เพ็ชรร่วง      ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 3/133/2548 (อนุ)

ประเภทสำนวน ทรัพย์ลินสุญหาย

เรื่อง อุปกรณ์ถ่ายภาพของมหาวิทยาลัย ค.สุญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างวันที่ 7 สิงหาคม 2545 เวลาประมาณ 16.30 น. ถึงวันที่ 8 สิงหาคม 2545 ได้มีคนร้ายเข้าไปโจรกรรมทรัพย์ลินในห้อง 2315 อาคาร 2 ชั้น 3 มหาวิทยาลัย ค. ทรัพย์ลินที่สูญหายมี 8 รายการ คือ กล้องถ่ายภาพ 2 ตัว เลนส์ถ่ายภาพ 3 ตัว ขาดกล้อง 1 อัน กระเป๋าสตางค์กล้องถ่ายภาพที่หอนิคอน 1 ใบ และแฟลช 1 ตัว เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 153,800 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** คดีอยู่ระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวน

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** พิจารณาแล้วเห็นว่า

ไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**ประเด็นข้อให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2339

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบ** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนประกอบกับความเห็นของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลนางเลิ้ง ปรากฏว่า ระหว่างวันที่ 7-8 สิงหาคม 2545 เวลากลางคืน ครูภักดิ์ประเภทอุปกรณ์ถ่ายภาพของมหาวิทยาลัย ค. ซึ่งเก็บรักษาไว้ในตู้เหล็กสองบานภายในห้องพัสดุเลขที่ 2315 สูญหายจำนวน 8 รายการ โดยไม่ปรากฏร่องรอยการจับแะ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 153,800 บาท โดยนาง ว. หัวหน้าสาขาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ ได้เบิกครุภัณฑ์ดังกล่าวมาจากแผนกพัสดุ ซึ่งมหาวิทยาลัยได้จัดซื้อให้กับสาขาวิชาการตลาดเพื่อใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาการถ่ายภาพของสาขาวิชาการตลาด จึงไม่ต้องส่งคืนครุภัณฑ์ดังกล่าวให้กับแผนกพัสดุ แต่ให้สาขาวิชาการตลาดเป็นผู้ควบคุมดูแลการใช้และการบำรุงรักษา นาง ว. จึงได้เก็บรักษาครุภัณฑ์ดังกล่าวไว้ในตู้เหล็กสองบานซึ่งตั้งอยู่ภายในห้องพัสดุเลขที่ 2315 หากมีอาจารย์หรือนักศึกษาต้องการใช้ก็จะให้จัดทำใบยืมและกำหนดวันส่งคืนไว้ด้วย ในวันเกิดเหตุ นาง ว. ได้ปิดล็อกกุญแจตู้เหล็กสองบานที่เก็บครุภัณฑ์ดังกล่าวรวมทั้งปิดล็อกประตูห้องพัสดุ และได้นำกุญแจตู้เหล็กติดตัวกลับบ้านพักด้วย ประกอบกับเมื่อได้รับครุภัณฑ์ดังกล่าวมาดูแล นาง ว. เห็นว่าเป็นทรัพย์ลินที่มีมูลค่าสูงจึงได้เสนอขอเปลี่ยนกุญแจตู้เหล็กสองบานให้แน่นหนาขึ้นแต่อยู่ระหว่างขั้นตอนการดำเนินการของทางราชการ จึงใช้เงินส่วนตัวมอบให้เจ้าหน้าที่ไปจัดซื้อกุญแจมาเปลี่ยนแต่ยังไม่ทันได้เปลี่ยนครุภัณฑ์ดังกล่าว ได้สูญหายไปเสียก่อน พุทธิการณ์ถือได้ว่า นาง ว. ได้ดูแลรักษาครุภัณฑ์ดังกล่าวตามหน้าที่ความรับผิดชอบพอสมควรแล้ว โดยยามครูเวรและผู้ตรวจเวรก็ได้มาปฏิบัติหน้าที่แล้วไม่พบสิ่งผิดปกติใด ๆ ไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหาย



เกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้  
ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

อนึ่ง เนื่องจากทรัพย์สินที่สูญหายมีราคาสูงและไม่ปรากฏร่องรอยการโจรกรรม ดังนั้น  
มหาวิทยาลัย ค. ควรจัดให้มีมาตรการดูแลรักษาความปลอดภัยทรัพย์สินของทางราชการอย่างเคร่งครัด  
เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายในลักษณะเช่นนี้อีก

สุรเชษฐ สุขจิตร            ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 4/48/2548 (อนุฯ สืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง การรื้อถอนอาคารเรียนของโรงเรียน บ. ไม่เป็นไปตามระเบียบ

สรุปข้อเท็จจริง นายศ. ข้าราชการครู ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน บ. ได้ขออนุญาตรื้อถอนอาคารเรียนแบบ ป.1 ก แล้วนำไม้ที่ได้จากการรื้อถอนขายให้แก่บุคคลภายนอก ในราคา 88,000 บาท โดยไม่ได้นำเงินส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน แต่ได้นำเงินไปสทบตบสร้างอาคารอเนกประสงค์ของโรงเรียน เป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ

ความเห็นพนักงานสอบสวน -

ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด พิจารณาแล้วเห็นว่าการดำเนินการในขั้นตอนการขออนุญาตรื้อถอนถึงอนุมัติถูกต้องทุกประการ แต่ขั้นตอนการนำไปใช้ไม่ถูกต้องตามแนวปฏิบัติที่ทางราชการกำหนดไว้เท่านั้น ทางราชการไม่ได้รับความเสียหาย จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิด

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ประเด็นข้อให้พิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.2502 และกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.2518 (พ.ศ.2545)

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า นายศ. ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน บ. ได้ขออนุญาตรื้อถอนอาคารเรียนแบบ ป.1 ก จำนวน 6 ห้องเรียน 1 หลัง เนื่องจากอาคารชำรุดจนใช้งานไม่ได้และจะนำวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนไปสร้างอาคารประกอบ (เรือนพยาบาล) แต่เมื่อมีการรื้อถอนอาคารแล้ว นายศ. ได้อนุมัติให้ขายไม้ที่ได้จากการรื้อถอนให้แก่บุคคลภายนอกในราคา 88,000 บาท และได้นำเงินจำนวนดังกล่าวไปจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ เนื่องจากโรงเรียน บ. ได้ขยายโอกาสทางการศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทำให้ทางโรงเรียนขาดแคลนอาคารเรียน ซึ่งไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และขั้นตอนของการดำเนินการกับวัสดุที่รื้อถอนมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 ประกอบกับกรม ธ. ได้พิจารณากรณีดังกล่าวแล้วเห็นว่า ตามกฎกระทรวงฯ พ.ศ. 2545 ข้อ 22



กำหนดว่า เงินที่ได้จากการจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่ทำการรื้อถอนให้นำส่งคลังเป็นรายได้ของกรม ธ. และตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0502/ ว 15847 ลงวันที่ 9 มิถุนายน 2520 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการนำเงินส่งคลังเป็นรายได้ของแผ่นดิน ตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.2502 โดยมีเงินที่ส่วนราชการได้รับไว้เป็นกรณีพิเศษในบางกรณีได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำส่งคลังแต่กรณีเงินที่โรงเรียน บ. ได้รับจากการจำหน่ายวัสดุที่รื้อถอนอาคารเรียนไม่เข้าข้อยกเว้นตามหนังสือเวียนดังกล่าว ดังนั้น เงินที่โรงเรียนบ้านวังหินได้รับจากการจำหน่ายอาคารที่รื้อถอน จึงไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ตามความประสงค์ของโรงเรียนได้ ต้องนำเงินดังกล่าวส่งคลังเป็นรายได้ของกรม ธ. ซึ่งนาย ศ. ในฐานะผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติในกิจการต่างๆ ของโรงเรียนจะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือกฎหมายและระเบียบของทางราชการอย่างเคร่งครัด แต่ในการรื้อถอนอาคารเรียนดังกล่าว นาย ศ. มิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ศ. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 88,000 บาท ให้แก่ทางราชการ ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าโรงเรียน บ. ได้นำเงินที่ได้จากการจำหน่ายวัสดุที่รื้อถอนอาคารเรียนไปซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ทางราชการมาโดยตลอด จึงขอให้สำนักงาน ค. ส่งเรื่องให้คณะกรรมการประสานงานระหว่างหน่วยราชการทางการเงินพิจารณาผ่อนผันการใช้เงินลักษณะดังกล่าว ซึ่งหากคณะกรรมการประสานงานระหว่างหน่วยราชการทางการเงินผ่อนผันให้ดำเนินการได้ ก็ให้คืนเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่ผู้ต้องรับผิดชอบ

อุเทน ยืนยัน ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 8/36/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์ลินสุญหาย

เรื่อง เงินค่าจ้างคนงานของกรม อ.อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ สุญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2547 เวลาประมาณ 07.00 น. นาย ส. หัวหน้าหน่วยงานย่อยในสังกัดกรม อ.จังหวัดเชียงใหม่ ได้เดินทางโดยรถยนต์ราชการเพื่อไปติดต่อราชการและเบิกเงินค่าจ้างคนงานประจำเดือนที่ธนาคารในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ โดยเวลาประมาณ 10.00 น. นาย ส.ได้เบิกเงินจำนวน 500,000 บาท จากธนาคาร ซึ่งเงินจำนวนดังกล่าวเป็นเงินค่าจ้างคนงาน จำนวน 346,474 บาท และเป็นเงินส่วนตัวของนาย ส. จำนวน 153,526 บาท เมื่อเบิกเงินเสร็จแล้ว นาย ส.ได้นำเงินบรรจุใส่ซองกระดาษสีน้ำตาลแล้วเก็บซ่อนไว้ใต้เบาะนั่งของคนขับจากนั้นจึงขับรถเดินทางไปติดต่อราชการที่สำนักงานอื่น เมื่อไปถึงได้จอดรถไว้ที่ลานจอดรถของสำนักงานดังกล่าวบริเวณฝั่งขาออกหน้าสำนักงานซึ่งเป็นที่จอดรถของข้าราชการและบุคคลผู้มาติดต่อราชการ โดยได้ถือคูปองรถทั้งสองด้านแล้วเข้าไปติดต่อราชการ ขณะที่นาย ส. กำลังติดต่อราชการอยู่ได้มีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานนั้นมาแจ้งว่ารถยนต์ราชการที่นาย ส. ขับมาถูกทุบกระจกตรงบริเวณทางด้านซ้ายเสียหาย นาย ส. ได้ไปสำรวจความเสียหายปรากฏว่าซองใส่เงินสีน้ำตาลซึ่งบรรจุใส่เงินจำนวน 500,000 บาท ได้สูญหายไป สำหรับทรัพย์สินส่วนตัวได้แก่ กระเป๋าเอกสารพร้อมทั้งอาวุธปืนประจำตัวมิได้สูญหายแต่อย่างใด นาย ส. จึงได้โทรศัพท์แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ 191 เพื่อให้เดินทางมาตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุและสืบสวนสอบสวนหาตัวผู้กระทำความผิด หลังจากนั้นจึงได้ไปรายงานเหตุการณ์ให้กับผู้บังคับบัญชาทราบ

#### **ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด** เห็นว่า ความเสียหายดังกล่าวเกิดจากการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในขณะที่ปฏิบัติงานตามหน้าที่ราชการของนาย ส. แต่เมื่อนาย ส.ได้นำรถยนต์ของทางราชการที่เสียหายไปซ่อมแซมโดยใช้เงินส่วนตัวของตนดำเนินการเสร็จเรียบร้อยและยังได้นำเงินส่วนตัวของตนเองไปจ่ายให้กับคนงานเพื่อเป็นค่าจ้างเรียบร้อยแล้ว โดยไม่คิดใจที่จะเรียกร้องเอาคืนจากทางราชการ จึงเห็นว่ากรณีที่ นาย ส. ได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตามกรณีที่เกิดขึ้นนี้ทางราชการไม่เสียหายเพราะความเสียหายได้ระงับด้วยการชำระหนี้ของ นาย ส. แล้ว เห็นควรยุติเรื่องทางแพ่งได้

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯเสนอ

**ประเด็นข้อพิพาท** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำนวนการสอบสวนว่า นาย ส. ได้ทำการเบิกและรับเงินค่าจ้างคนงานของ กรม อ. จำนวน 346,474 บาท ซึ่งเงินจำนวนดังกล่าว เป็นเงินสดที่มีจำนวนมาก และสถานที่ที่จะนำเงินส่งอยู่ในท้องที่ที่ห่างไกลเป็นกรณี que เห็นได้ว่าอาจเกิด ความไม่ปลอดภัยแก่เงินที่นำส่ง เมื่อนาย ส. ไปเบิกและรับเงินดังกล่าวโดยไม่ดำเนินการตามนัยข้อ 52 และข้อ 68 แห่งระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. 2520 โดยอนุโลม ที่กำหนดให้ต้องแต่งตั้งข้าราชการระดับ 2 หรือเทียบเท่าขึ้นไปและข้าราชการอื่นอีกอย่างน้อย 1 คน เป็นกรรมการรับผิดชอบร่วมกัน และจัดให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมรักษาความปลอดภัยไปด้วย ประกอบกับ นาย ส. ทราบอยู่แล้วว่า จะต้องไปติดต่อราชการที่อื่นยังได้นำเงินสดดังกล่าวใส่ซองสีน้ำตาลเก็บซ่อนไว้ที่ ได้เบาะนั่งของคนขับแล้วไปติดต่อราชการ ซึ่งรถยนต์ไม่ใช่ที่ปลอดภัยสำหรับการเก็บรักษาเงินสดที่มี จำนวนมาก พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการปฏิบัติหน้าที่ เมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้นดังกล่าว นาย ส. จึงต้องรับผิดชอบใช้เงินค่าเสียหายตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 แต่เมื่อนาย ส. ได้ชดใช้ค่าเสียหาย ดังกล่าวครบถ้วนแล้ว จึงให้ยุติเรื่อง

ชัยชนะ ไกรสร      ย่อ  
เกื้อกุล      ต้นวัฒนะ      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 8/37/2548

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์ลากไม้ขององค์การ อ. ประสบอุบัติเหตุเกี่ยวชนท้ายกันเองรวม 4 คัน

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2543 เวลาประมาณ 05.00 น. รถยนต์ลากไม้ของส่วนบริการการผลิต องค์การ อ. จำนวน 7 คัน ออกเดินทางจากจังหวัดสระบุรี มาถึงหลักกิโลเมตรที่ 186-187 มีสะพานข้ามคลองทำอยู่ (สะพานอนุศาสนันท์) รถยนต์คันที่ 1 ได้วิ่งลงสะพานมาแล้วพบว่า มีอุบัติเหตุรถเกี่ยวชนกันข้างหน้า จึงได้หยุดรถ รถยนต์คันที่ 2 และคันที่ 3 จึงได้หยุดรถตามรถยนต์คันที่ 4 ซึ่งกำลังวิ่งอยู่บนสะพานไม่สามารถหยุดรถได้ทัน จึงบังคับให้รถยนต์เปลี่ยนไปอยู่ในช่องทางด้านซ้ายแล้วจึงหยุดรถ รถยนต์คันที่ 5 และคันที่ 6 จึงได้หยุดรถต่อท้ายรถยนต์คันที่ 3 ตามลำดับ ขณะนั้น รถยนต์คันที่ 7 ซึ่งนาย พ. เป็นพนักงานขับรถยนต์กำลังเร่งเครื่องยนต์เพื่อขึ้นสะพาน นาย พ. สังเกตเห็นสัญญาณไฟเบรกของรถยนต์คันที่ 6 จึงได้เหยียบแป้นเบรก ปรากฏว่าเป็นเบรกแข็งมาก จึงพยายามย้ำแป้นเบรกอีกครั้งหนึ่งแต่แป้นเบรกกียังแข็งอยู่ ดังนั้น นาย พ. จึงบังคับให้รถยนต์เบี่ยงออกทางช่องวิ่งด้านซ้ายมือทำให้รถยนต์คันที่ 7 เกี่ยวชนท้ายรถยนต์คันที่ 6 และจากแรงกระแทกทำให้รถยนต์คันที่ 6 พุ่งไปชนรถยนต์คันที่ 5 ขณะเดียวกันรถยนต์คันที่ 7 ได้วิ่งเลยไปเกี่ยวชนบังโคลนล้อหน้าด้านขวามือของรถยนต์คันที่ 4 เป็นเหตุให้รถยนต์ช่องทางราชการคันที่ 6 และคันที่ 7 ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน 246,600 บาท ส่วนรถยนต์คันที่ 4 และคันที่ 5 ได้รับความเสียหายเพียงเล็กน้อย

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า นาย พ. ขับรถยนต์ไปประสบอุบัติเหตุขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่อุบัติเหตุดังกล่าวเป็นเหตุสุดวิสัยซึ่งไม่มีบุคคลภายนอกได้รับความเสียหาย และไม่ได้เกิดขึ้นโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย พ. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเสนอ **ประเด็นข้อให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำนวนการสอบสวนว่า นาย พ. พนักงานขับรถยนต์ขององค์การ อ. ได้รับมอบหมายให้ขับรถหมายเลขทะเบียน ลป.80-1973 ซึ่งเป็นรถยนต์ขนลากไม้บรรทุกกรดสาลี (ล้อพ่วง) ไปขนไม้สักของกลางจากหมอนไม้หน้าโรงเลื่อย ส. นำไปส่งยังที่หมายในจังหวัดสระบุรี ระหว่างเดินทางกลับมาถึงหลักกิโลเมตรที่ 186-187 เป็นช่วงขาขึ้นสะพาน





ข้ามคลองทำอู่ (สะพานอนุศาสนันท์) รถยนต์คันที่ 1, 2 และ 3 ได้ลงสะพานไปแล้วได้หยุดรถเนื่องจากพบว่าอุบัติเหตุเกิดขึ้นทางด้านหน้า ประมาณ 300 เมตร ส่วนรถยนต์คันที่ 7 ซึ่งนาย พ. เป็นผู้ขับมาถึงบริเวณที่เกิดเหตุเป็นจังหวะที่ต้องเร่งเครื่องยนต์เพื่อขึ้นสะพาน ได้สังเกตเห็นสัญญาณไฟเบรกของรถยนต์คันที่ 6 จึงได้เหยียบเป็นเบรก แต่เป็นเบรกแข็งมาก จึงได้พยายามย้ำเป็นเบรกอีก แต่เป็นเบรกยังแข็งอยู่ จึงบังคับรถยนต์เบี่ยงออกทางซ้าย จนเป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุขึ้น จากการตรวจสอบประวัติการซ่อมแซมพบว่า รถยนต์คันที่ 7 ไม่เคยมีประวัติการซ่อมแซมระบบแรงดันลมเบรกของตัวรถเลย และผู้ที่มีความรู้ด้านช่างกลและเคาะซ่อมแซมรถยนต์คันดังกล่าว ให้ความเห็นว่า หากเป็นเบรกแข็ง (เหยียบไม่ลง) สาเหตุอาจเกิดจากระบบแรงดันลมเบรกชำรุด ซึ่งอาจจะมีกรั่วซึมในระบบทำให้ลมไม่เพียงพอที่จะส่งไปช่วยผ่อนแรงในการเบรกและการตรวจสอบภายหลังการเกิดอุบัติเหตุแล้วปรากฏว่า ไม่พบร่องรอยคราบน้ำมันเบรกติดค้างอยู่บริเวณห้ามล้อทุกจุด อุปกรณ์ในระบบเบรกอื่นไม่มีการชำรุด สาเหตุจึงเกิดจากระบบแรงดันลมเบรกไม่สมบูรณ์ และเมื่อพิจารณาจากภาพถ่ายสะพานแล้วเห็นว่า สะพานข้ามคลองดังกล่าวมีลักษณะเป็นทางเรียบขนานกับตัวถนน ไม่ได้มีลักษณะลาดชัน พฤติการณ์จึงน่าจะเชื่อว่า นาย พ. ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่กรณี ซึ่งหากเห็นสัญญาณไฟเบรกของรถยนต์คันหน้าควรใช้ความระมัดระวังโดยชะลอความเร็วรถลง ถือว่าเป็นการขับ รถยนต์ด้วยความประมาทเล็กน้อยแต่ไม่ถึงระดับประมาทเล็กน้อยอย่างร้ายแรง นาย พ. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้กับทางราชการ

เนตรนภา พุทธสุวรรณ ย่อ  
เกื้อกูล ตันวัฒนะ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 42/139/2548 (สืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินสุญหาย

เรื่อง อาวุธปืนของสำนักงาน ป.สุญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2548 นาย พ. เจ้าพนักงานการข่าว 5 กลุ่มงานปฏิบัติการข่าวและปราบปราม 22 สำนัก ป. ได้นำรถยนต์ราชการยี่ห้อ โตโยต้า ทะเบียน กธ 7364 นนทบุรี ออกไปปฏิบัติราชการตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเพื่อสืบสวนข่าวงานนักค้ายาเสพติดในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจแล้วได้เดินทางกลับที่พักเพื่อเตรียมพร้อมปฏิบัติภารกิจเร่งด่วนกรณีได้รับการประสานงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ระหว่างเดินทางกลับที่พักนาย พ. ได้จอดรถยนต์ที่ลานจอดรถของตลาดนัดดอนมมิตรเพื่อซื้ออาหาร โดยนาย พ. ใช้เวลาประมาณ 20 นาที จึงกลับมาที่รถยนต์ พบว่า ประตูดรถยนต์ถูกปลดล็อก ตรวจสอบภายในรถยนต์ปรากฏว่า อาวุธปืนของทางราชการชนิดรีวอลเวอร์ ยี่ห้อ สมิทแอนด์เวสสัน ขนาด.38 นิ้ว ราคา 6,900 บาท เพื่อใช้ปฏิบัติงานซึ่งเก็บไว้ในช่องเก็บของหน้ารถและอาวุธปืนส่วนตัวชนิดค็อกโตเมติก ยี่ห้อซิกซาวเออร์ ขนาด 9 มม. พร้อมโทรศัพท์เคลื่อนที่ยี่ห้อโนเกีย รุ่น 3310 ซึ่งเก็บไว้ในกระเป๋าเป้ใบวางไว้ที่เบาะหลังด้านขวา โดยมีเสื้อเกราะกันกระสุนปิดทับไว้สูญหายไป

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** รับคำร้องทุกข์ไว้เพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเหตุสุดวิสัยมิได้เกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของนาย พ. จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอพิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** เห็นว่า การที่นาย พ. นำรถยนต์ของทางราชการคันดังกล่าวจอดที่ลานจอดรถของตลาดนัดดอนมมิตร หลังจากเสร็จสิ้นจากภารกิจปฏิบัติราชการสืบสวนข่าวงานกลุ่มนักค้ายาเสพติดชาวต่างประเทศในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อซื้ออาหารและสิ่งของจำเป็นก่อนที่จะกลับไปยังบ้านพักเพื่อเตรียมพร้อมออกปฏิบัติงานตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเมื่ออาวุธปืนของทางราชการอยู่ในความครอบครองของนาย พ. สูญหายไปโดยไม่มียี่งรอยการจัดแะและไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าการสูญหาย



ดังกล่าวเกิดจากการโจรกรรม ประกอบกับนาย พ. เป็นผู้มิวิชาชีพซึ่งต้องใช้อาวุธปืนควรจะต้องใช้ความระมัดระวังในการเก็บรักษาอาวุธปืนดังกล่าวเป็นพิเศษ โดยควรจะต้องตรวจสอบประตูล็อกปืนว่าได้ทำการปิดล็อกประตูล็อกเรียบร้อยแล้ว แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อนาย พ. กลับมาที่รถยนต์เมื่อศรีโหมทเพื่อปลดล็อกประตูล็อกปืนปรากฏว่า ประตูล็อกปืนได้ปลดล็อกอยู่แล้ว จึงเชื่อได้ว่านาย พ. ไม่ได้ตรวจสอบประตูล็อกปืนว่าได้ทำการปิดล็อกประตูล็อกเรียบร้อยแล้วหรือไม่ ก่อนที่จะไปซื้ออาหาร พฤติการณ์ถือได้ว่านาย พ. ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการเก็บรักษาอาวุธปืนดังกล่าว จึงต้องรับผิดชอบใช้ราคาอาวุธปืนจำนวน 6,900 บาท ให้แก่ทางราชการ ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

สายฝน โขชัย ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 70/223/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง การจ้างก่อสร้างอาคารที่ว่าการอำเภอ ร.ไม่เป็นไปตามระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 15 จังหวัดสงขลา ได้ตรวจสอบสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารที่ว่าการอำเภอ ร. ของที่ทำการปกครองจังหวัด ส. วงเงิน 6,595,000 บาท ตามสัญญาจ้างเลขที่ 2/2538 ลงวันที่ 26 กันยายน 2538 พบว่าการจัดทำสัญญาไม่ถูกต้องตามระเบียบ และอนุมัติจ้างก่อสร้างสูงกว่าราคากลาง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 368,228 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** ไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ

**ประเด็นข้อให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** คณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่งขอให้ฝ่ายเลขานุการเชิญผู้แทนสำนักพัฒนามาตรฐานพัสดุภาครัฐมาให้ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ซึ่งเจ้าหน้าที่กลุ่มมาตรฐานและระเบียบว่าด้วยการพัสดุ เห็นว่า กรณีการจ้างก่อสร้างอาคารที่ว่าการอำเภอ ร. เมื่อพิจารณาถึงขั้นตอนการดำเนินการในการจ้างก่อสร้างอาคารดังกล่าวแล้ว ก่อนดำเนินการจัดจ้างคณะกรรมการกำหนดราคากลางก่อสร้างได้คิดคำนวณราคากลาง เพื่อใช้เป็นข้อมูลเปรียบเทียบกับราคาของผู้ยื่นเสนอราคาในครั้งนั้น ทั้งนี้ เนื่องจากราคากลางเป็นราคาที่เหมาะสมเห็นสมควรซื้อหรือจ้าง ดังนั้น เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า วงเงินราคากลางที่คำนวณได้สูงกว่าวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร และจังหวัด ส. ได้ดำเนินการจัดจ้างโดยวิธีประกวดราคาถึง 2 ครั้งแล้ว ไม่มีผู้รับจ้างรายใดมายื่นเสนอราคาซึ่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 52 ให้อำนาจหัวหน้าส่วนราชการสามารถยกเลิกการประกวดราคาในครั้งนั้นได้ และหากเห็นว่าการประกวดราคาใหม่จะไม่ได้ผลดีจะเห็นควรให้ดำเนินการจ้างโดยวิธีพิเศษตามข้อ 24 (6) ก็ชอบที่จะทำได้ อย่างไรก็ดี ในกรณีนี้เห็นว่า ก่อนจะดำเนินการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษต่อไป จังหวัด ส. ก็สมควรที่จะของบประมาณเพิ่มเติม หรือลดรายการ ลดจำนวน หรือลดเนื้องานลง เพื่อให้



สามารถจัดจ้างได้ ซึ่งกรณีนี้เป็นเรื่องของการบริหารงบประมาณของส่วนราชการ คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนประกอบกับความเห็นของสำนักมาตรฐานพัสดุภาครัฐ ปรากฏว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 15 จังหวัดสงขลา ได้ตรวจสอบสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารที่ว่าการอำเภอ ร. ของที่ทำการปกครองจังหวัด ส. วงเงิน 6,595,000 บาท ตามสัญญาจ้างเลขที่ 2/2538 ลงวันที่ 26 กันยายน 2538 พบว่า การจัดทำสัญญาไม่ถูกต้องตามระเบียบและอนุมัติจ้างก่อสร้างสูงกว่าราคากลาง ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 368,228 บาท ซึ่งในการก่อสร้างอาคารที่ว่าการอำเภอ ร. กรมการปกครองได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2538 เป็นค่าก่อสร้างอาคารที่ว่าการอำเภอ ร. จำนวน 1 หลัง วงเงิน 6,595,000 บาท กำหนดราคากลาง 7,209,379 บาท โดยจังหวัด ส. ดำเนินการประกาศประกวดราคา 2 ครั้ง ปรากฏว่าไม่มีผู้รับจ้างรายใดมาขึ้นซองประกวดราคา จึงได้ยกเลิกการประกวดราคาทั้ง 2 ครั้ง ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาแล้วเห็นว่า การจัดจ้างโดยวิธีอื่นแล้วไม่ได้ผลดี ซึ่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 52 กำหนดให้อำนาจหัวหน้าส่วนราชการสามารถที่จะยกเลิกการประกวดราคาในครั้งนั้น และหากเห็นว่าการประกวดราคาครั้งใหม่จะไม่ได้ผลดีจะเห็นควรให้ดำเนินการจ้างโดยวิธีพิเศษตามข้อ 24 (6) ได้อนุมัติให้ดำเนินการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ คณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษได้เรียกห้างหุ้นส่วนจำกัด ช. เข้ามาเสนอราคา ห้างฯ ได้เสนอราคา 7,588,087 บาท คณะกรรมการฯ จึงได้เจรจาต่อรองราคาให้ต่ำสุด ซึ่งเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ข้อ 58 (1) (2) แล้ว โดยปรากฏว่า ได้ราคาเท่ากับเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร แต่ห้างฯ ขอเปลี่ยนแปลงแก้ไขแบบและตัดทอนรายการแบบก่อสร้างรวมจำนวน 13 รายการ คณะกรรมการฯ จึงมีความเห็นให้ว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ช. พร้อมกับให้จังหวัดส่งรายละเอียดการขอลดรายการของผู้รับจ้างให้สำนักงาน ข. พิจารณา เมื่อสำนักงาน ข. ได้ตรวจสอบแล้วให้เปลี่ยนแปลงและตัดทอนรายการก่อสร้างเพียง 10 รายการ อีก 3 รายการ ไม่สมควรตัดออก เป็นผลให้ราคางานลดลงจำนวน 1,206,972 บาท แต่ห้างฯ ลดเงินให้เพียง 993,087 บาท ซึ่งน้อยกว่าที่สำนักงาน ข. กำหนดไว้เป็นเงิน 213,885 บาท จึงเสนอให้รับทำทางเท้ารอบอาคาร จำนวน 312 ลบ.ม. (ราคา 224,365 บาท) เพิ่มเติม ซึ่งจะทำให้จำนวนเงินที่ลดลงใกล้เคียงกัน ดังนั้น เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้อนุมัติให้ดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างอาคารที่ว่าการอำเภอ ร. โดยวิธีพิเศษโดยราคาที่ผู้รับจ้างเสนอสูงกว่าวงเงินงบประมาณที่ได้รับ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดได้ใช้ดุลยพินิจในการปรับลดรายการ ลดจำนวน หรือลดเนื้องานลง ตามความเห็นของสำนักงาน ข. และห้างฯ ได้ยินยอมรับจ้างก่อสร้างอาคารฯ ในวงเงินที่ได้รับจำนวน 6,595,000 บาท ตามที่ได้รับจัดสรร กรณีถือได้ว่าทางราชการยังไม่ได้ได้รับความเสียหาย จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ



อนึ่ง เห็นควรให้กรมบัญชีกลางออกหนังสือเวียนเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในเรื่องการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการให้ถูกต้อง เช่น ราคาที่เห็นสมควรซื้อหรือจ้าง น่าจะหมายถึงราคาที่ไม่เกินกว่าราคากลาง ซึ่งต้องอยู่ภายในวงเงินงบประมาณที่หน่วยงานได้รับกรณีจึงขึ้นอยู่กับส่วนราชการที่จะใช้ดุลยพินิจพิจารณาตามความเหมาะสมโดยต้องชี้แจงเหตุผล และความจำเป็นในกรณีที่ราคากลางสูงกว่างบประมาณและต้องของงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อที่จะดำเนินการจ้างต่อไปได้ และหากราคากลางไม่เป็นปัจจุบันหรือใกล้เคียงกับความเป็นจริงที่จะใช้อ้างอิงเปรียบเทียบได้อย่างถูกต้อง กรณีดังกล่าวหากส่วนราชการเห็นว่า ราคากลางได้คำนวณไว้นานแล้วและราคาไม่เป็นปัจจุบันก็ชอบที่จะยกเลิกการประกวดราคาในครั้งนั้นและกำหนดราคากลางใหม่ เพื่อทำการประกาศประกวดราคาใหม่ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของทางราชการมิใช่เลี้ยงไปใช้การจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ และตัดทอนรายการก่อสร้างออกเพื่อทำให้อยู่ในวงเงินงบประมาณเดิม โดยทำให้ไม่เกิดการประกวดราคาอันไม่เป็นไปเพื่อประโยชน์ของทางราชการเช่นในกรณีนี้

เมษิณี ประธานธรรารักษ์      ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 74/236/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง นาย พ. รับเงินบำนาญจากสำนักงานที่ดินจังหวัด บ.ไปโดยไม่มีสิทธิ

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย พ. เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด (เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดิน 8) สำนักงานที่ดินจังหวัด บ. เกษียณอายุราชการตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2546 จังหวัด บ. ได้จ่ายบำนาญให้แก่ นาย พ. เดือนละ 34,848 บาท ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 เป็นต้นมา ต่อมาเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2547 กรมที่ดินมีคำสั่งลงโทษไล่นาย พ. ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2546 ซึ่งเป็นวันที่นาย พ. เกษียณอายุราชการ จึงมีผลทำให้นาย พ. ไม่มีสิทธิได้รับบำนาญ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 278,784 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด** เห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการไปโดยถูกต้องตามระเบียบแล้ว จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.2494 และระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการขอรับและการจ่ายบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2540

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่ากรม ท. ได้มีคำสั่ง ที่ 1676/2547 ลงวันที่ 23 มิถุนายน 2547 ลงโทษไล่นาย พ. ออกจากราชการ ตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2546 ซึ่งเป็นวันที่นาย พ. เกษียณอายุราชการ เป็นเหตุให้นาย พ. ไม่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 เป็นต้นไป นาย พ. จึงต้องคืนเงินบำนาญที่รับไปโดยไม่มีสิทธิจำนวน 278,784 บาท (34,848 x 8) แก่ทางราชการ

สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินบำนาญให้นาย พ. พิจารณาความรับผิดชอบได้ดังนี้

1. นาง ณ. นักวิชาการที่ดิน 6 ฝ่ายทะเบียน สำนักงานที่ดินจังหวัด ฉ. สาขา ม. เกี่ยวข้องกับการขอรับบำนาญของนาย พ. เนื่องจากเคยดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี 6 ฝ่ายอำนวยการ สำนักงานที่ดินจังหวัด บ. เมื่อปี พ.ศ.2544 – เดือนกุมภาพันธ์ 2547 เป็นเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอและตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินบำนาญของข้าราชการที่พ้นจากราชการตามกรณีต่าง ๆ ที่มีสิทธิจะได้รับบำเหน็จบำนาญ ตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 ได้ตรวจสอบหลักฐานที่เกี่ยวข้อง



ในการขอรับบำนาญ ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการขอรับและการจ่ายบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2540 ข้อ 7 ปรากฏว่า ถูกต้องครบถ้วน และไม่ปรากฏว่านาย พ. เคยมีประวัติการถูกลงโทษทางวินัยรวมทั้งไม่ปรากฏว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือกรม ท. ได้แจ้งเรื่องการดำเนินการทางวินัยกับนาย พ. ให้จังหวัด บ.ทราบก่อนวันที่ 30 กันยายน 2546 ซึ่งเป็นวันเกษียณอายุราชการของนาย พ. แต่นาง ณ. ทราบว่า นาย พ. ถูกไล่ออกจากราชการตามคำสั่ง ที่ 1676/2547 ลงวันที่ 23 มิถุนายน 2547 ซึ่งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบได้แจ้งให้ทราบเพื่อมาให้อัยการสอบสวนหาข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการฯ พฤติการณ์ดังกล่าวถือได้ว่านาง ณ. ได้ดำเนินการตรวจสอบหลักฐานที่เกี่ยวข้องในการขอรับบำนาญ ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการขอรับและการจ่ายบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2540 มิได้ตั้งใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

2. นางสาว ล. เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดิน 7 สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญกรม ท. เกี่ยวข้องกับการขอรับบำนาญของนาย พ. เนื่องจากในขณะนั้นดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดิน 7 สำนักงานที่ดินจังหวัด บ. มีหน้าที่ควบคุมดูแลรับผิดชอบในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ซึ่งดำเนินการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินเดือน บำเหน็จ บำนาญ ข้าราชการในสำนักงานที่ดินจังหวัด บ. ซึ่งในการขอรับบำนาญของนาย พ. นั้น นางสาว ล. ได้ตรวจสอบเอกสารแล้ว ปรากฏว่า ณ วันที่เกษียณอายุราชการ (วันที่ 30 กันยายน 2546) นาย พ. มิได้ถูกลงโทษทางวินัยหรือถูกดำเนินการ ทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ และไม่ปรากฏว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือกรม ท. ได้แจ้งเรื่องการดำเนินการทางวินัยกับนาย พ. ให้สำนักงานที่ดินจังหวัด บ. ทราบก่อนวันที่ 30 กันยายน 2546 ซึ่งเป็นวันเกษียณอายุราชการของนาย พ. ซึ่งนางสาว ล. ได้รับทราบว่าการ นาย พ. ถูกไล่ออกจากราชการตามคำสั่ง ที่ 1676/2547 ลงวันที่ 23 มิถุนายน 2547 ตามหนังสือสำนักงานที่ดินจังหวัด บ. ลับ ที่ บร 0019/6 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2548 พฤติการณ์ดังกล่าวถือได้ว่านางสาว ล. ได้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องในการขอรับบำนาญ ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการขอรับและการจ่ายบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2540 มิได้ตั้งใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

สายฝน โชชัย ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ





สำนวนเลขที่ 74/238/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง อุปกรณ์ไฟฟ้าของสถานีไฟฟ้า ม. ชำรุดเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2546 เวลาประมาณ 09.00 นาย ส. พนักงานช่างระดับ 5 สถานีไฟฟ้า ม. ปฏิบัติงานสั่งการถ่ายเทโหลดผิดขั้นตอน ทำให้เกิดการอาร์คอย่างรุนแรง และลูกไหม้ เป็นเหตุให้Circuit Breaker ฟิวเตอร์ 10 รหัส MLA 10 VB - 01 ของสถานีไฟฟ้า ม. ชำรุดเสียหายคิดเป็นเงินทั้งสิ้น 1,420,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสรุปข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่า นาย ส. กระทำโดยประมาทเล็กน้อยแต่ไม่ถึงขั้นประมาทเล็กน้อยอย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** นาย ส. มิได้กระทำการโดยจงใจหรือประมาทเล็กน้อยอย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**ประเด็นข้อให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2546 นาย ส. พนักงานช่างระดับ 5 ทำหน้าที่หัวหน้าสถานีไฟฟ้า ม. ได้อยู่ปฏิบัติหน้าที่เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับพนักงานชุดบำรุงรักษาของหน่วยงานส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคเหนือ) เพื่อทำการบำรุงรักษาระบบ Underground Cable ซึ่งตามแผนงานเดิมศูนย์จ่ายไฟได้สั่งยกเลิก เนื่องจากหากทำการบำรุงรักษาและทำการถ่ายเทโหลดจากสถานีไฟฟ้าอื่นแล้วอาจจะทำให้แรงดันปลายสายตก แต่นาย ส. ได้ติดต่อประสานงานกับศูนย์จ่ายไฟ เพื่อทำการถ่ายเทโหลดฟิวเตอร์ 9 และฟิวเตอร์ 10 ให้ไปรับไฟฟ้าจากสถานีไฟฟ้า ว. และขออนุญาตให้ดำเนินการถ่ายเทโหลดได้เองตามขั้นตอนการถ่ายเทโหลดในสถานีไฟฟ้าและแจ้งขั้นตอนให้ศูนย์จ่ายไฟทราบภายหลัง เนื่องจากช่วงนั้นในพื้นที่จังหวัด มีการเสด็จของพระบรมวงศานุวงศ์ จึงให้คนใช้สถานีทวนสัญญาณคอยอินทนนท์ ทำให้การติดต่อสื่อสารทางวิทยุระหว่างศูนย์ควบคุมการจ่ายไฟกับสถานีไฟฟ้า ม. ไม่สามารถติดต่อได้ ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานขณะที่นาย ส. ทำการถ่ายเทโหลดฟิวเตอร์ 10 Circuit Breaker MLA 10 VB - 01 ได้เกิดอาร์คไหม้ชำรุดเสียหาย จากการตรวจสอบพบว่า นาย ส. ปฏิบัติงานข้ามขั้นตอนคือ ไม่ได้ทำการปลด Disconnecting Switch ที่หน้าสถานีไฟฟ้า ม. ก่อนที่จะทำการสับ Ground Switch ในสถานี ทำให้กระแสไฟฟ้าที่ถ่ายเทโหลดผ่าน Circuit Breaker รหัส WPA 10 VB -01 ของสถานีไฟฟ้า ว. ไหลลงสู่ระบบกราวด์ของสถานีไฟฟ้า ม. ทำให้เกิดความร้อนในตู้ควบคุมการจ่ายไฟและลูกไหม้ ทำให้ทรัพย์สินของรัฐวิสาหกิจได้รับความเสียหาย



การที่นาย ส. มีตำแหน่งหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการควบคุมดูแลการจ่ายกระแสไฟฟ้าซึ่งมีอันตรายแต่ ละเลยไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงานที่กำหนด พุทธิการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ส. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่ง การกระทำและความเป็นธรรมแก่กรณีที่มาตราในการป้องกันความเสียหายที่เกิดขึ้นยังมี Ground Switch ทำหน้าที่ในการป้องกัน การปลดหรือสับอุปกรณ์ผลิตผลอีกชั้นหนึ่ง ประกอบกับ Circuit Breaker ของสถานีไฟฟ้า ว. ไม่ทำหน้าที่ตัดกระแสไฟฟ้าเมื่อมีการไหลเกินพิกัดเนื่องจากกระยะทางไกล จึงให้นาย ส. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหายจำนวน 1,420,000 บาท คิดเป็นเงิน 710,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

เมษณี ประธานธรรักษ์      ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 74/239/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์ลินสุญหาย

เรื่อง เงินนอกงบประมาณของวิทยาลัย อ.สุญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างวันที่ 19 เมษายน 2543 ถึงวันที่ 3 พฤษภาคม 2543 เงินนอกงบประมาณประเภทค่าบริการและค่ากิจกรรม นักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัย อ.จำนวน 623,635 บาท ได้สูญหายไปจากตู้নিরภัย

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** เห็นควรสั่งฟ้องนาย บ. ในข้อหาขโมยทรัพย์

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่า นาย บ. ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 5 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน 623,635 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นข้อขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. 2520

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 วิทยาลัย อ. ดำเนินการจัดเก็บเงินค่าบริการและกิจกรรมนักเรียนร่วมกับการเก็บเงินสมาคมผู้ปกครองและครูวิทยาลัย อ. โดยมอบหมายให้นาย บ. เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 5 ทำหน้าที่หัวหน้างานการเงิน ดูแลการเก็บเงิน ในการเก็บเงินระหว่างวันที่ 3 - 16 เมษายน 2543 นางสาว ส. ลูกจ้างชั่วคราว เจ้าหน้าที่บัญชี และนางสาว ค. อาจารย์ 1 ระดับ 4 ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายบัญชี ได้เก็บเงินค่าบริการและค่ากิจกรรมรวมเป็นเงิน 947,035 บาท โดยมีเงินสมาคมผู้ปกครองรวมอยู่ด้วย จำนวน 323,400 บาท หลังจากทีบุคคลทั้งสองเก็บเงินได้จะนำเงินทั้งหมดใส่ถุงเงินส่งให้นาย บ. เก็บไว้ในตู้নিরภัย ซึ่งนาย บ. เป็นผู้เก็บกุญแจตู้নিরภัยเพียงคนเดียว ต่อมาในวันที่ 19 เมษายน 2543 นาย พ. ตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 7 ทำหน้าที่กรรมการสมาคมได้มารับเงินของสมาคม นาย บ. จึงได้เปิดตู้নিরภัย และส่งมอบถุงเงินให้นางสาว ส. และนางสาว ค. นับเงินส่วนของสมาคมแยกออกมอบให้นาย พ. จำนวน 323,400 บาท ต่อมาภายหลังตรวจสอบพบว่า เงินส่วนที่เหลือขาดหายไปจำนวน 623,635 บาท



จากข้อเท็จจริงดังกล่าวพิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบได้ดังนี้

1. พยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง คือ นางสาว ส. นางสาว ย. เจ้าหน้าที่งานการเงิน นางสาว ร. เจ้าหน้าที่บัญชี นาง จ. เจ้าหน้าที่วิทยาลัย บ. ให้การสอดคล้องกันว่า นางสาว ส. ได้นำเงินมาวางที่โต๊ะทำงานของนาย บ. และได้ยินนาย บ. พูดว่า “ผมไม่นับนะ” ประกอบกับ ตั้งแต่ นาย บ. เปิดตู้รับฝากส่งมอบเงินให้ นางสาว ส. และนางสาว ค. เพื่อนับจนกระทั่งนับเงินเสร็จ แล้วส่งมอบเงินให้นาย พ. ได้กระทำภายในห้องการเงิน และนาย พ. ได้รับเงินจำนวน 323,400 บาทไปครบถ้วนแล้วจริง นางสาว ส. และ นางสาว ค. ไม่มีโอกาสที่จะนำเงินส่วนที่เหลือออกไปได้ อีกทั้งเป็นการผิดวิสัยที่ นาย บ. ในฐานะหัวหน้างานการเงิน ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลเงินดังกล่าวอยู่ จะมิได้ติดตามเงินส่วนที่เหลือซึ่งเป็นเงินจำนวนมากจากนางสาว ส. ทำให้การของนาย บ. ที่ว่ายังไม่ได้รับเงินคืนจากนางสาว ส. จึงไม่อาจรับฟังได้ตามพยานหลักฐานและพหุติการณณ์ เชื่อได้ว่านาย บ. ได้รับเงินจำนวน 623,635 บาทมาจากนางสาว ส. ไว้ในครอบครองแล้ว เมื่อปรากฏว่าเงินจำนวนดังกล่าวได้สูญหายไปจากตู้รับฝากซึ่งนาย บ. เป็นผู้รับผิดชอบดูแลและถือกุญแจตู้รับฝากแต่เพียงผู้เดียว พหุติการณณ์ถือได้ว่านาย บ. จงใจเบียดบังเงินจำนวน 623,635 บาทไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว จึงต้องรับผิดชอบเป็นเงินจำนวน 623,635 บาท คืนให้แก่ทางราชการ ตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. ตามคำสั่งวิทยาลัย อ. ที่ 232/2542 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2542 แต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงินชุดที่ 1 ประกอบด้วย นาง ผ. ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 ทำหน้าที่เก็บกุญแจตู้รับฝากสำหรับที่ 2 นาย อ. ตำแหน่งอาจารย์ 3 ระดับ 8 ทำหน้าที่เก็บกุญแจ ตู้รับฝากสำหรับที่ 2 และนาง น. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ทำหน้าที่เก็บกุญแจตู้รับฝาก ซึ่งบุคคลดังกล่าวย่อมจะต้องทราบและปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งอย่างเคร่งครัด โดยมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. 2520 กล่าวคือ จะต้องเป็นผู้ถือกุญแจตู้รับฝาก จะต้องเก็บรักษากุญแจไว้ในที่ปลอดภัย เมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงินเจ้าหน้าที่การเงินนำเงินที่จะเก็บรักษาและรายงาน เงินคงเหลือประจำวันส่งมอบต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน คณะกรรมการเก็บรักษาเงินจะต้องร่วมกันตรวจสอบตัวเงินและหลักฐานแทนตัวเงินกับรายงานเงินคงเหลือประจำวัน เมื่อปรากฏว่าถูกต้องแล้ว ให้นำเงินเข้าเก็บรักษาในตู้รับฝาก และให้กรรมการทุกคนลงลายมือชื่อในรายงานเงินคงเหลือประจำวันไว้เป็นหลักฐาน แต่ในทางปฏิบัติตั้งแต่วิทยาลัย อ. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน จนกระทั่งเงินหายไปจากตู้รับฝาก คณะกรรมการเก็บรักษาเงินชุดที่ 1 มิได้ถือกุญแจตู้รับฝากไว้กับตนเองปล่อยให้ นาย บ. หัวหน้างานการเงินเป็นผู้ถือกุญแจแต่เพียงผู้เดียว อีกทั้งในช่วงเวลาที่คาดว่าเงินได้หายไปจากตู้รับฝาก คือ ระหว่างวันที่ 19 เมษายน 2543 ถึงวันที่ 3 พฤษภาคม 2543 คณะกรรมการเก็บรักษาเงินชุดที่ 1 มิได้ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าติดราชการ ลา หรือมีเหตุขัดข้องประการใด เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเก็บรักษาเงิน



และการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. 2520 พุทธการณธ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้นาย บ. อาศัยโอกาสดังกล่าว เบียดบังเงินของทางราชการ ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว นาง ผ. นาย อ.นาง น. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้บุคคลดังกล่าว รับผิดชอบใช้ในอัตราคนละร้อยละ 10 ของค่าเสียหายจำนวน 623,635 บาท คิดเป็นเงินคนละ 62,363.50 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

3. ตามคำสั่งวิทยาลัย อ. ที่ 232 / 2542 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2542 แต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงินชุดที่ 2 (ชุดสำรองปฏิบัติหน้าที่เช่นเดียวกับชุดที่ 1 เมื่อชุดที่ 1 ดิตราชการหรือลา) ประกอบด้วยนาง ว. ตำแหน่งอาจารย์ 3 ระดับ 8 นาย ป. ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 และ นาง ธ. ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 ในช่วงเวลาที่คาดว่าเงินได้หายไปจากตู้নিরภัย คือ ระหว่างวันที่ 19 เมษายน 2543 ถึงวันที่ 3 พฤษภาคม 2543 คณะกรรมการเก็บรักษาเงินชุดที่ 1 มิได้ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าดิตราชการ ลา หรือมีเหตุขัดข้องประการใด แต่คณะกรรมการเก็บรักษาเงินชุดที่ 2 ได้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะคณะกรรมการเก็บรักษาเงินในช่วงเวลาดังกล่าว โดยได้ลงลายมือชื่อในรายงานเงินคงเหลือประจำวันตามที่นาย บ. หัวหน้างานการเงินเสนอ เมื่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงินชุดที่ 2 ได้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะคณะกรรมการเก็บรักษาเงินก็จะต้องปฏิบัติตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. 2520 กล่าวคือจะต้องเป็นผู้ถือกุญแจตู้নিরภัย จะต้องเก็บรักษากุญแจไว้ในที่ปลอดภัยเมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงินเจ้าหน้าที่การเงินนำเงินที่จะเก็บรักษาและรายงานเงินคงเหลือประจำวันส่งมอบต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน คณะกรรมการเก็บรักษาเงินจะต้องร่วมกันตรวจสอบตัวเงินและหลักฐานแทนตัวเงินกับรายงานเงินคงเหลือประจำวันเมื่อปรากฏว่าถูกต้องแล้วให้นำเงินเข้าเก็บรักษาในตู้নিরภัย และให้กรรมการทุกคนลงลายมือชื่อในรายงานเงินคงเหลือประจำวันไว้เป็นหลักฐาน แต่ในช่วงเวลาดังกล่าว คณะกรรมการเก็บรักษาเงินชุดที่ 2 มิได้ถือกุญแจตู้নিরภัยไว้กับตนเอง ปล่อยให้ นาย บ. หัวหน้างานการเงินเป็นผู้ถือกุญแจแต่เพียงผู้เดียว อีกทั้งเมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงินมิได้ตรวจสอบตัวเงิน และหลักฐานแทนตัวเงินกับรายงานเงินคงเหลือประจำวัน เพียงแต่ได้ลงลายมือชื่อในรายงานเงินคงเหลือประจำวันตามที่นาย บ. หัวหน้างานการเงินเสนอ เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. 2520 พุทธการณธ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้นาย บ. อาศัยโอกาสดังกล่าว เบียดบังเงินของทางราชการ ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว นาง ว. นาย ป. และนาง ธ. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้บุคคลดังกล่าว รับผิดชอบใช้ในอัตราคนละ ร้อยละ 10 ของค่าเสียหายจำนวน 623,635 บาท คิดเป็นเงินคนละ 62,363.50 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



#### 4. นาย ภ. ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย อ. พิจารณาได้ ดังนี้

4.1 ตามคำสั่งวิทยาลัย อ.ที่ 232/2542 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2542 แต่งตั้งให้ผู้อำนวยการวิทยาลัย อ. เป็นประธานกรรมการคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน มีหน้าที่เก็บกุญแจตู้নিরภัย ในขณะที่เกิดเหตุ นาย ภ. ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย อ. จึงต้องปฏิบัติหน้าที่ในฐานะประธานคณะกรรมการเก็บรักษาเงินตามคำสั่งดังกล่าว โดยมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. 2520 กล่าวคือ จะต้องเป็นผู้ถือกุญแจตู้নিরภัย จะต้องเก็บรักษากุญแจไว้ในที่ปลอดภัย เมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงินเจ้าหน้าที่การเงินนำเงินที่จะเก็บรักษาและรายงานเงินคงเหลือประจำวันส่งมอบต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน คณะกรรมการเก็บรักษาเงินจะต้องร่วมกันตรวจสอบตัวเงินและหลักฐานแทนตัวเงินกับรายงานเงินคงเหลือประจำวันเมื่อปรากฏว่าถูกต้องแล้วให้นำเงินเข้าเก็บรักษาในตู้নিরภัย และให้กรรมการทุกคนลงลายมือชื่อในรายงานเงินคงเหลือประจำวันไว้เป็นหลักฐาน แต่ในทางปฏิบัติตั้งแต่วิทยาลัย อ. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน จนกระทั่งเงินหายไปจากตู้নিরภัย นาย ภ. มิได้ถือกุญแจตู้নিরภัยไว้กับตนเอง ปล่อยให้ นาย บ. หัวหน้างานการเงินเป็นผู้ถือกุญแจแต่เพียงผู้เดียว อีกทั้งเมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงินมิได้ตรวจสอบตัวเงิน และหลักฐานแทนตัวเงินกับรายงานเงินคงเหลือประจำวัน เพียงแต่ได้ลงลายมือชื่อในรายงานเงินคงเหลือประจำวันตามที่ นาย บ. หัวหน้างานการเงินเสนอ เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. 2520 พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ นาย บ. อาศัยโอกาสดังกล่าวเบียดบังเงินของทางราชการไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว นาย ภ. ในฐานะประธานคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ 10 ของค่าเสียหายจำนวน 623,635 บาทคิดเป็นเงิน 62,363.50 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

4.2 นาย ภ. ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย อ. ในฐานะผู้บริหารสูงสุดของวิทยาลัย อ. ไม่มีการกำกับดูแลคณะกรรมการเก็บรักษาเงินที่แต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. 2520 อีกทั้งปล่อยให้ นาย บ. หัวหน้างานการเงินเป็นผู้ถือกุญแจตู้নিরภัยแต่เพียงผู้เดียว เป็นเหตุให้ นาย บ. อาศัยโอกาสดังกล่าวเบียดบังเงินของทางราชการไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ดังนั้น นาย ภ. ในฐานะผู้บริหารสูงสุดของวิทยาลัย อ. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ 15 ของค่าเสียหายจำนวน 623,635 บาทคิดเป็นเงิน 93,545.25 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติ



ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 รวมเงินที่นาย ภ.ต้องรับผิดชอบคิดเป็นเงินทั้งสิ้น 155,908.75 บาท (62,363.5+93,545.25)

5. นาง ณ. ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชา และกำกับดูแลการปฏิบัติงานของนาย บ. หัวหน้างานการเงิน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าระหว่างวันที่ 3 เมษายน 2543 ถึงวันที่ 16 เมษายน 2543 วิทยาลัย อ. ได้เก็บเงินค่าบริการและกิจกรรมนักศึกษา จนกระทั่งมาทราบว่าเงินหายไปจากตู้নিরภัยเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2543 โดยในช่วงเวลาดังกล่าวนาย บ. เป็นผู้ครอบครอง ดูแลเงินและถือกุญแจตู้নিরภัยแต่เพียงผู้เดียว โดยไม่นำเงินที่เก็บได้ฝากธนาคาร แสดงให้เห็นว่านาง ณ. ขาดการกำกับ ดูแล และติดตามการปฏิบัติงานของนาย บ. อย่างใกล้ชิด เป็นเหตุให้นาย บ. อาศัยโอกาสดังกล่าวเบียดบังเงินของทางราชการไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว พฤติการณ์ถือได้ว่า เป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาง ณ. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้นาง ณ. รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 15 ของค่าเสียหายจำนวน 623,635 บาท คิดเป็นเงิน 93,545.25 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบ มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง หากสำนักงาน ค. ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจาก นาย บ. เมื่อนำมารวมกับ จำนวนเงินที่นาย ภ. นาง ผ. นาย อ. นาง น. นาง ว. นาย ป. นาง ธ. และนาง ณ. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวน ความเสียหาย ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินแก่ นาย ภ. นาง ผ. นาย อ. นาง น. นาง ว. นาย ป. นาง ธ. และนาง ณ. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้ชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

อุเทน ยืนยัน ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



จำนวนเลขที่ 77/247/2548

ประเภทจำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง ลิปตำรวจเอก ม.ขับรถยนต์เก๋งส่วนบุคคลหมายเลขทะเบียน 000 ประสบอุบัติเหตุขณะปฏิบัติหน้าที่

ราชการ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2542 ลิปตำรวจเอก ม. ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติภารกิจป้องกันปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์และจักรยานยนต์ขณะกำลังปฏิบัติหน้าที่ติดตามรถยนต์ผู้ต้องสงสัยหมายเลขทะเบียน 111 ไปทางเส้นทางบริเวณถนนบ้าน ข.ลิปตำรวจเอก ม. จึงได้ขับรถยนต์แซงขึ้นหน้ารถยนต์ที่ผู้ต้องสงสัยและโบกมือให้หยุดจอดเพื่อทำการตรวจสอบแต่รถยนต์คันดังกล่าวไม่ยอมหยุดกลับเร่งความเร็วขึ้น จึงได้ขับรถยนต์ไล่ตามอย่างกระชั้นชิดพร้อมเปิดไฟขอทางด้วยขณะเดียวกันกับรถยนต์บรรทุกน้ำมันของห้างหุ้นส่วนจำกัด ก.หมายเลขทะเบียน 222 ขับสวนทางมาพอดี จึงเป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุชนกันขึ้น เป็นเหตุให้รถยนต์ทั้งสองคันได้รับความเสียหายและมีผู้ได้รับบาดเจ็บจำนวน 5 คน ต่อมาผู้เสียหายได้เป็นโจทก์ฟ้องลิปตำรวจเอก ม. และสำนักงาน ต. จำเลย เรียกค่าเสียหาย ซึ่งศาลแพ่งมีคำพิพากษาให้สำนักงาน ต. ชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ เพราะเห็นว่าลิปตำรวจเอก ม. กระทำละเมิดต่อ โจทก์ ซึ่งสำนักงาน ต. จึงได้นำเงินจำนวน 595,475.73 บาท ไปชำระหนี้แก่โจทก์แล้ว

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำของ ลิปตำรวจเอก ม. เป็นความผิดฐานขับรถโดยประมาท เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บและทรัพย์สินของผู้อื่นได้รับความเสียหาย อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 390 และ พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 43 (4), 157 คดีดังกล่าวนี้ อยู่ในอำนาจของพนักงานสอบสวนสามารถทำการเปรียบเทียบได้ เมื่อผู้เสียหายทั้งสี่คนและผู้ต้องหายินยอมให้พนักงานสอบสวนทำการเปรียบเทียบได้ ซึ่งได้แจ้งข้อกล่าวหาข้างต้นให้ผู้ต้องหาทราบ ผู้ต้องหารับทราบและให้การรับสารภาพตลอดข้อกล่าวหา จึงได้ทำการเปรียบเทียบจำนวน 500 บาท ตามคดีเปรียบเทียบ ที่ 441/2542 เป็นเหตุให้คดีอาญาลดลงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (3)

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด** กรณีเกิดเหตุขึ้นครั้งนี้สาเหตุเนื่องจาก ลิปตำรวจเอก ม.เดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ราชการตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบด้วยกฎหมายแต่การกระทำเกิดจากการประมาทปราศจากความระมัดระวังเท่าที่ตนเองจะมีวิสัยและพฤติการณ์ที่สามารถจะป้องกันได้ในขณะนั้น กล่าวคือ ในขณะที่ขับรถยนต์ส่วนตัวไล่รถผู้ที่ยังไม่อาจทราบได้ว่าเป็นรถที่ผิดกฎหมายหรือไม่ แล้วแซงขึ้นไปจนเกิดเหตุชนกัน ถ้าหากใช้ความระมัดระวังโดยลดความเร็วรอให้รถที่วิ่งสวนทางมาผ่านไปเสียก่อนแล้วจึงขับรถแซงไปก็อาจจะกระทำได้ แต่ไม่กระทำจึงเกิดเหตุขึ้น แต่ในกรณีลิปตำรวจเอก ม. ได้กระทำการในการปฏิบัติหน้าที่จนเกิดเหตุตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มาตรา 5 วรรคหนึ่ง

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** ลิปตำรวจเอก ม.ได้กระทำไปด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงและเห็นควรให้ชดใช้ทางละเมิดในอัตรา 1 ใน 6 ส่วนของวงเงินที่สำนักงาน ต.ได้ชดใช้ให้กับผู้เสียหาย





**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ตามสำนวนการสอบสวน

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า สิบตำรวจเอก ม. ผู้บังคับหมู่ ได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าหน้าที่ประจำชุดปฏิบัติการป้องกันปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์และจักรยานยนต์ในเขตพื้นที่รับผิดชอบจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส ต่อมากองกำกับการ ได้สั่งให้สิบตำรวจเอก ม. พร้อมพวกรวม 5 นาย ออกไปปฏิบัติหน้าที่สืบสวนป้องกันปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์และจักรยานยนต์ ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ซึ่งมีกำหนด 13 วัน นับแต่ 1 พฤษภาคม – 14 พฤษภาคม 2542 และเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2542 สิบตำรวจเอก ม. ได้ขับรถยนต์ส่วนตัวซึ่งได้รับอนุญาตให้ใช้ในราชการพร้อมกับสายลับไล่ติดตามรถยนต์ผู้ต้องสงสัย หมายเลขทะเบียน 111 ซึ่งได้รับแจ้งจากสายลับว่าเป็นป้ายทะเบียนที่เปลี่ยนใหม่ เมื่อถึงที่เกิดเหตุผู้ต้องสงสัยได้เร่งความเร็ว ขับแซงรถยนต์ประจำทาง สาย ค. สิบตำรวจเอก ม. จึงขับรถยนต์แซงรถยนต์ประจำทาง คั่นดังกล่าวติดตามไปโดยไม่ทันระมัดระวังว่ามีรถยนต์แล่นสวนมาหรือไม่ เป็นเหตุให้เฉี่ยวชนกับรถยนต์บรรทุกน้ำมันซึ่งแล่นสวนทางมาพอดี ตามพหุติการณ์แม้เป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเร่งด่วนก็ตามแต่การขับรถไล่ติดตามผู้ต้องสงสัยบนถนนที่มีรถของประชาชนคนอื่นสัญจรไปมา สิบตำรวจเอก ม. จึงควรใช้ความระมัดระวังมากกว่าปกติแต่หาได้กระทำไม่ ความเสียหายที่เกิดขึ้นจึงถือว่าสิบตำรวจเอก ม. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่เมื่อพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในอัตรา 1 ใน 6 ส่วนของวงเงินที่สำนักงาน ต. ได้ขอใช้ให้กับผู้เสียหายจำนวน 595,475.73 บาท คิดเป็นจำนวนเงิน 99,245.95 บาท

วิวัฒน์ชัย คำคูเมือง ย่อ

ธนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 84/269/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง การขุดสระเก็บน้ำและการก่อสร้างหिनก่ออาคารรับ-ระบายน้ำ ไม่เป็นไปตามแบบที่กำหนดไว้ในสัญญา

**สรุปข้อเท็จจริง** คณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงาน ทำการตรวจรับงานจ้างเหมาขุดสระเก็บน้ำ โดยผู้รับจ้างมิได้ก่อสร้าง ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในสัญญา และการก่อสร้างหिनก่ออาคารรับ-ระบายน้ำ จำนวน 2 แห่ง ขนาดความหนาไม่ได้ตามแบบที่กำหนดไว้ในสัญญา ความเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน 135,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** กรณีได้มีการขุดสระเก็บน้ำ ผิดพิคัก ซึ่งอยู่คนละอำเภอกับสถานที่ที่ระบุไว้ในสัญญาจากแผนกำหนดเดิม โดยไม่มีการแก้ไขตามระเบียบราชการนั้น ถือว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง อันประกอบด้วยคณะกรรมการตรวจการจ้าง และผู้ควบคุมงาน ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบของราชการ แต่พฤติการณ์เห็นได้ว่า แม้จะเกิดความเสียหายกับราชการที่ไม่ได้ทำการก่อสร้างไปตามพิคักเดิมที่กำหนดไว้ตามแบบและวัตถุประสงค์เดิม แต่ทางราชการได้รับประโยชน์ในด้านพื้นที่ที่ได้มีการขุดสระเก็บน้ำจริง ราษฎรก็ได้รับประโยชน์จากสระเก็บน้ำ ถือว่าได้บรรลุเป้าหมายของนโยบายและสมประโยชน์ทดแทนให้กับราชการแล้ว

กรณีความหนาหिनก่อของอาคารรับ-ระบายน้ำ ขนาดหายไป 8 ซม. จาก 30 ซม. ซึ่งคิดคำนวณลดแบบตามสัญญาแล้วเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 135,000 บาท นั้น เห็นว่าความเสียหายของราชการในครั้งนี้ เกิดจากคณะกรรมการตรวจการจ้าง และผู้ควบคุมงานปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้ง ได้ใช้ความระมัดระวังในการควบคุมงานและตรวจรับงานก่อสร้างสระเก็บน้ำแล้ว แต่ไม่ละเอียดรอบคอบเพียงพอ โดยไม่ได้ควบคุมตรวจสอบงานอย่างละเอียดตั้งแต่ต้น เป็นเหตุโดยตรงทำให้หिनก่ออาคารรับ-ระบายน้ำ ทั้ง 2 แห่ง ขนาดความหนาตามแบบในสัญญา พฤติการณ์แห่งข้อเท็จจริง เจ้าหน้าที่ไม่ได้ตั้งใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง อย่างไรก็ดี คณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงาน ได้ชดใช้ค่าเสียหายจำนวน 135,000 บาท ให้แก่ราชการแล้ว ประกอบกับสระเก็บน้ำดังกล่าว ได้ให้ประโยชน์แก่ราษฎรในพื้นที่มาหลายปี จึงเห็นสมควรยุติเรื่องทางแพ่ง

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** กรม ช. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม



**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** การจ้างเหมาขุดสระเก็บน้ำ พร้อมก่อสร้างหิ้งก่ออาคารรับ-ระบายน้ำ จำนวน 2 แห่ง มีคณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงาน ตามสัญญากำหนดให้ทำการขุดสระเก็บน้ำ พร้อมอาคารระบายน้ำ ในท้องที่อำเภอ ด. จังหวัด ส พิกัด 008-132 แต่ปรากฏว่า ผู้รับจ้างได้ทำการขุดสระเก็บน้ำในท้องที่อำเภอ ห. จังหวัด ส. พิกัด 961-276 ซึ่งมีใช้พื้นที่ที่กำหนดไว้ตามสัญญา โดยคณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงานมิได้ดำเนินการขออนุมัติ กรม ก. แก้ไขเปลี่ยนแปลงสถานที่ก่อสร้างตามสัญญา ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่เนื่องจากกรม ก. แจ้งว่าสระเก็บน้ำ อำเภอ ห. จังหวัด ส. สามารถเก็บกักน้ำและได้ใช้ประโยชน์มาตั้งแต่ก่อสร้างปี พ.ศ.2541 ถึงปัจจุบัน เป็นไปตามแผนพัฒนาชนบท ประกอบกับราษฎรในพื้นที่ให้ถ้อยคำว่าได้ใช้ประโยชน์จากสระเก็บน้ำจริง แต่ในส่วนของกรก่อสร้างหิ้งก่ออาคารรับ-ระบายน้ำ ของสระเก็บน้ำดังกล่าว ปรากฏว่า ความหนาเฉลี่ยขาดหายไป 8 เซนติเมตรนั้น เกิดจากคณะกรรมการตรวจการจ้าง และผู้ควบคุมงาน ซึ่งมีหน้าที่ต้องควบคุมดูแลและตรวจงานจ้างที่ผู้รับจ้างต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญาจ้าง โดยเริ่มตั้งแต่งานวางรากฐานจนการก่อสร้างแล้วเสร็จ ณ สถานที่ก่อสร้างจริง ปฏิบัติหน้าที่บกพร่องไม่ควบคุมดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างอย่างละเอียดรอบคอบเพียงพอ แต่กลับรับรองความถูกต้องของการปฏิบัติงานของผู้รับจ้าง ทั้งที่ผู้รับจ้างก่อสร้างหิ้งก่ออาคารรับ-ระบายน้ำ ความหนาขาดหายไป 8 เซนติเมตร ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เป็นเงินจำนวน 135,000 บาท พฤติการณ์ถือได้ว่าคณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย แต่เนื่องจากผู้ต้องรับผิดได้ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการครบถ้วนแล้ว จึงเห็นควรยุติเรื่อง

สิริพร วิเศษโพธิ์ศรี ย่อ

มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 85/273/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้างเรือนแถวชั้นประทวนและพลตำรวจ  
สภ.อ.ศ. ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบเอกสารการจ้างเหมา  
ก่อสร้างเรือนแถวชั้นประทวนและพลตำรวจ ขนาด 10 คูหา ให้กับ สภ.อ.ศ. ตำรวจภูธรจังหวัด ส. ซึ่งได้รับ  
จัดสรรงบประมาณครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างในการดำเนินการก่อสร้าง ในวงเงิน 2,214,000 บาท พบว่า  
คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาฯ ร่วมกันมีความเห็นไม่รับพิจารณาราคาของห้างหุ้นส่วนจำกัด ย.  
ผู้เสนอราคารายต่ำสุด ทำให้ทางราชการต้องจ่ายค่าจ้างเหมาก่อสร้างในราคาที่สูงขึ้น เป็นเงินจำนวน  
128,800 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** การพิจารณาของ  
คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาเป็นไปโดยชอบด้วยระเบียบแบบแผนของทางราชการแล้ว  
ไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบและทางวินัยแต่อย่างใด และเห็นควรยุติการสอบสวน

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** ให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาฯ ร่วมกัน  
ชดใช้เงินจำนวน 128,800 บาท แก่ทางราชการ

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539  
และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบ** ตามสำนวนการสอบสวน  
ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในการพิจารณาผลการประกวดราคา เมื่อคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา  
ซึ่งประกอบด้วย พันตำรวจเอก ก. พันตำรวจตรี ป. และร้อยตำรวจเอก ก. ได้รับเอกสารใบเสนอราคาจาก  
คณะกรรมการรับและเปิดซองประกวดราคาแล้ว คณะกรรมการได้คัดเลือกผู้เสนอราคาต่ำสุดไว้ใน  
เบื้องต้น 3 ราย ซึ่งรวมถึงห้างหุ้นส่วนจำกัด ย. ผู้เสนอราคาต่ำสุดด้วย ต่อมาภายหลังเมื่อมีการตรวจสอบ  
คุณสมบัติแต่ละรายแล้วปรากฏว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ย. ผู้เสนอราคาต่ำสุดไม่ได้ยื่นหนังสือรับรองผลงาน  
ก่อสร้างที่ถูกต้องมาพร้อมกับใบเสนอราคาจึงเป็นผู้มีคุณสมบัติไม่ตรงตามประกาศประกวดราคา  
คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาฯ ดังกล่าว จึงไม่รับพิจารณารายห้างหุ้นส่วนจำกัด ย. กรณี  
เป็นเพียงความบกพร่องของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาฯ ที่ปฏิบัติหน้าที่ไม่รอบคอบในขั้นตอน



การพิจารณาคณะสมบัติของผู้เสนอราคาที่จะต้องทำการตรวจสอบคุณสมบัติผู้เสนอราคาก่อน จึงจะพิจารณาคัดเลือกผู้เสนอราคารายใดเป็นผู้ชนะการประกวดราคา ซึ่งหากได้มีการตรวจสอบเบื้องต้นดังกล่าวก็จะพบว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ย.ขาดคุณสมบัติแต่แรกและจะไม่คัดเลือกรายห้างหุ้นส่วนจำกัด ย. ไว้พิจารณา ดังนั้น การไม่รับพิจารณาผู้เสนอราคาต่ำสุดรายห้างหุ้นส่วนจำกัด ย. ของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคายังถือไม่ได้ว่าเกิดความเสียหายแก่ทางราชการ จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

หฤทัย รัตนระพี ย่อ

ธนศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 85/274/2548

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง นาย ว. หัวหน้าสำนักงานตุจริตยกยอกเงินของการเคหะแห่งชาติ

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย ว. ขณะปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสำนักงาน ได้รับชำระเงินจากผู้เช่าชื่อของอาคารเลขที่ 75/26 เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2545 และอาคารเลขที่ 4/326, 4/272 และ 4/484 เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2545 แต่มิได้นำเงินที่รับชำระมาส่งเข้าบัญชี กลับยกยอกเงินดังกล่าวไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวรวม 4 ครั้ง เป็นเงิน 552,287.25 บาท และในการบริหารเงินสลดย่อยประจำสำนักงานไม่จัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย ทำให้เงินสลดย่อยคงเหลือ ไม่ครบถ้วนตามบัญชี จำนวน 29,750.59 บาท และมีพฤติกรรมนำเงินยืมทรองจ่ายเพื่อจ่ายให้ผู้รับจ้างไปหมุนใช้ประโยชน์ส่วนตัวก่อนจ่ายให้ผู้รับจ้าง โดยถอนเงินดังกล่าวออกจากบัญชีในวันที่ 19 กรกฎาคม 2545 แต่ผู้รับจ้างได้รับค่าจ้างจริงในวันที่ 23 ตุลาคม 2545 ต่อมาได้นำเงินส่งคืนบางส่วนเป็นเงิน 50,000 บาท และสำนักงานใหญ่ได้หักเงินเดือนชดใช้เงินทรองจำนวน 44,472.45 บาท จึงเหลือจำนวนที่ได้รับความเสียหายทั้งสิ้นเป็นเงิน 487,565.39 บาท

**คณะกรรมการสอบสวน** พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีที่นาย ว. ใช้โอกาสในตำแหน่งหน้าที่หัวหน้าสำนักงาน กระทำการตุจริตยกยอกเงินของการเคหะแห่งชาติไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวมิใช่เป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 นาย ว. ต้องชดใช้ค่าเสียหายไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า ขณะนี้ นาย ว. ยังดำรงตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานในฐานะผู้บังคับบัญชาเบียดบังนำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวตนเป็นเหตุให้ได้รับความเสียหาย โดยแยกพิจารณาได้ 3 กรณี ดังนี้

1. กรณีรับชำระเงินจากผู้เช่าชื่อแต่มิได้นำส่งเข้าบัญชีการเคหะแห่งชาติ จำนวน 552,287.25 บาท

นาย ว. ขณะปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสำนักงาน มีหน้าที่กำกับดูแล บริหารงานของสำนักงาน รวมทั้งมีหน้าที่เก็บรักษาเงิน รับเงินค่าเช่าชื่อและรายได้อื่น นาย ว. ในฐานะผู้บังคับบัญชาได้อาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่รับชำระเงินจากผู้เช่าชื่อแล้วไม่นำเงินส่งเข้าบัญชี แต่ได้เบียดบังนำเงินดังกล่าวไปเป็น





สำนวนเลขที่ 87/281/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง รถยนต์ส่วนกลางของสำนักงานเทศบาลตำบล ต. ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2547 นาย ป. ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ ได้รับคำสั่งจากผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม ให้ไปส่งเอกสารที่สำนักงาน ช. จังหวัดนครสวรรค์ โดยใช้รถยนต์ราชการส่วนกลางของเทศบาลตำบล ต. โดยมีนาย อ. นายกเทศมนตรีตำบล และนาย ส. ลูกจ้างประจำเทศบาลตำบล ต. ร่วมเดินทางไปด้วย ซึ่งนาย ป. ใช้เส้นทางถนนพหลโยธิน ด้วยความเร็ว 90 กิโลเมตรต่อชั่วโมง เมื่อ นาย ป. ขับมาถึงหลักกิโลเมตรที่ 228-229 นาย ป. ได้ขับรถยนต์อยู่ในช่องทางจราจรด้านขวาและขณะนั้นในช่องทางจราจรด้านซ้ายได้มีขบวนรถแล่นตามกันมาจำนวน 5 คัน ซึ่งรถยนต์คันสุดท้ายของขบวนดังกล่าว ได้ขับเปลี่ยนช่องทางจราจรออกมาในช่องทางจราจรด้านขวาที่นาย ป. ขับอยู่อย่างกะทันหันโดยไม่ได้ให้สัญญาณไฟ เป็นเหตุให้นาย ป. ต้องหักพวงมาลัยออกมาไหล่ทางด้านขวาเพื่อหลบรถคันดังกล่าว ทำให้รถยนต์ของเทศบาลตำบล ต. ชนต้นไม้ข้างทางและรถยนต์พลิกคว่ำไถลไปไกล 27 เมตร ความเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน 255,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้น มิได้เกิดจากความจงใจของนาย ป. แต่เกิดจากความประมาทเลินเล่อของนาย ป. แต่ไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ดังนั้น นาย ป. จึงไม่ต้องรับผิดทางละเมิด

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำนวนการสอบสวนว่า เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2547 เวลาประมาณ 14.00 น. นาย ป. พนักงานขับรถยนต์เทศบาลตำบล ต. ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคมให้ไปส่งเอกสารที่สำนักงาน ช. จังหวัดนครสวรรค์ โดยใช้รถยนต์ส่วนกลางของเทศบาลตำบล ต. โดย นาย ป. ขับรถมาในช่องทางจราจรด้านขวามือ ด้วยความเร็ว 90 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ซึ่งขณะนั้นได้มีรถยนต์บรรทุกแล่นตามกันมาจำนวน 5 คัน ในช่องทางจราจรด้านซ้าย เมื่อมาถึงหลักกิโลเมตรที่ 228-229 รถยนต์กระบะสีแดงในขบวนดังกล่าวได้เปลี่ยนช่องทางจราจรออกมาทางด้านขวาที่นาย ป.





จับอยู่อย่างกะทันหันโดยไม่ได้ให้สัญญาณไฟ ทำให้นาย ป. ต้องหักพวงมาลัยออกมาทางไหล่ทางด้าน  
ขวามือเพื่อหลบรถยนต์กระบะสีแดงคันดังกล่าว เป็นเหตุให้รถยนต์เสียหลักชนต้นไม้ข้างทาง แล้วพลิกคว่ำ  
เป็นเหตุให้ส่วนหน้าของรถยนต์เสียหาย น่าเชื่อว่านาย ป. ขับมาด้วยความเร็วสูง พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำ  
ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เมื่อพิจารณาถึงความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว  
จึงให้นาย ป. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 50 ของค่าเสียหายจำนวน 225,000 บาท คิดเป็นเงินที่ต้องรับผิดชอบ  
จำนวน 127,500 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด  
ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

ยูวเรศ กล้ายพงษ์ ย่อ

เกื้อกูล ตันวัฒนะ ตรว



สำนวนเลขที่ 88/282/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

เรื่อง คณะกรรมการกำหนดราคากลางเทศบาลตำบล ว. กำหนดราคากลางงานจ้าง โครงการก่อสร้างถนน  
คสล. สูงกว่าความเป็นจริง

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบโครงการก่อสร้างถนน  
คสล. ของเทศบาลตำบล ว. ปรากฏว่าคณะกรรมการกำหนดราคากลางกำหนดราคากลางไม่ถูกต้อง  
เนื่องจากการคำนวณปริมาณงานดิน คอนกรีตหายบ งานบ่อพัก ค่าบ่มคอนกรีต และค่าตัดรอยต่อ สูงกว่า  
ความเป็นจริง ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน 203,650.82 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน –**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** กรณีเทศบาลตำบล ว.  
กำหนดราคากลางงานจ้าง โครงการก่อสร้างถนน คสล. สูงกว่าความเป็นจริง จำนวน 203,650.82 บาท  
ผู้ต้องรับผิด คือ คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ประกอบด้วย นาย ช. ช่างโยธา 5 รับผิดชอบร้อยละ 70 เป็นเงิน  
142,555.57 บาท นาย ก. ช่างโยธา 5 รับผิดชอบร้อยละ 15 เป็นเงิน 30,547.62 บาท และนางสาว ส. นายช่างโยธา 5  
รับผิดชอบร้อยละ 15 เป็นเงิน 30,547.62 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เทศบาลตำบล ว. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็น  
ของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของ  
เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า  
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ตรวจพบว่า การกำหนดราคากลางเพื่อจัดจ้างตามโครงการก่อสร้างถนน  
คสล. อำเภอ ว. จังหวัด ว. ตามสัญญาจ้างเลขที่ 7/2545 ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2545 คณะกรรมการกำหนด  
ราคากลาง ซึ่งประกอบด้วย นาย ช. ประธานกรรมการ นาย ก. และนางสาว ส. กรรมการ กำหนดราคากลาง  
ไม่ถูกต้อง เนื่องจากการคำนวณปริมาณงานดิน คอนกรีตหายบ งานบ่อพัก ค่าบ่มคอนกรีต และค่าตัดรอยต่อ  
สูงกว่าความเป็นจริง เป็นเหตุให้เทศบาลตำบล ว. ต้องจัดจ้างในวงเงินสูงกว่าที่ควรจะเป็น ทำให้เทศบาล  
ตำบล ว. ได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงินจำนวน 203,650.82 บาท มีผู้ต้องรับผิด ดังนี้

1. นาย ช. ตำแหน่งนายช่างโยธา 5 ประธานกรรมการกำหนดราคากลาง นาย ก. ตำแหน่ง  
นายช่างโยธา 5 และนางสาว ส. ตำแหน่งนายช่างโยธา 5 กรรมการกำหนดราคากลาง ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงใน  
การกำหนดราคากลางในการก่อสร้าง และมีความเชี่ยวชาญในงานช่าง บุคคลทั้งสามในฐานะคณะกรรมการ  
กำหนดราคากลางต้องร่วมกันคำนวณราคากลางของโครงการ แต่กลับปล่อยให้ นาย ช. ทำการคำนวณราคากลาง  
โดย นาย ก. และนางสาว ส. ลงนามในเอกสารประมาณราคากลาง โดยมีได้ตรวจสอบราคากลาง ที่ นาย ช.



ดำเนินการ เมื่อการคำนวณราคากลางไม่ถูกต้อง เป็นเหตุให้เทศบาลตำบล ว. ต้องจัดจ้างในวงเงินสูงกว่าที่ควรจะเป็น ทำให้เทศบาลตำบล ว. ได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงินจำนวน 203,650.82 บาท พฤติการณ์เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง บุคคลทั้งสามในฐานะคณะกรรมการกำหนดราคากลางจึงต้องร่วมกันรับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าว จึงให้นาย ช. นาย ก. และนางสาว ส. รับผิดชอบอัตราร้อยละ 80 ของค่าเสียหายจำนวน 203,650.82 บาท โดยรับผิดชอบคนละ 1 ส่วน คิดเป็นเงินคนละ 54,306.89 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

2. นาง ท. ตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบล ว. มีหน้าที่พิจารณาราคากลางเพื่อเสนอนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ว. ให้ความเห็นชอบ และนาย ก. ตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล ว. มีหน้าที่ให้ความเห็นชอบราคากลาง เพื่อนำไปประกวดราคา มิได้ตรวจสอบความถูกต้องของราคากลางที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด เป็นเหตุให้ราคากลางของโครงการสูงกว่าที่ควรจะเป็น มีผลให้เทศบาลตำบล ว. ต้องเสียค่าจ้างในการก่อสร้างสูงกว่าความเป็นจริงเป็นเงิน 203,650.82 บาท พฤติการณ์เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาง ท. และนาย ก. รับผิดชอบร้อยละ 10 ของค่าเสียหายจำนวน 203,650.82 บาท คิดเป็นเงินคนละ 20,365.08 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ธีรยุทธ หวังผล ย่อ  
มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 88/284/2548

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง บุคคลภายนอกฟ้องคดีเรียกให้หน่วยงาน ก.ชำระค่าเสียหายเนื่องจากเหตุระเบิดที่แผนก 5

กอง ค. กรม ส. จ.นครราชสีมา

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2544 ได้เกิดเหตุระเบิดที่แผนก 5 กอง ค. กรม ส. อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ที่ทำการขนย้ายวัตถุระเบิดและเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในอาคารใกล้เคียงสถานที่ขนย้ายเสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บ ทรัพย์สินของทางราชการและของบุคคลภายนอกได้รับความเสียหาย ซึ่งภายหลังจากเกิดเหตุระเบิดดังกล่าว หน่วยงาน ก. ได้ตั้งศูนย์ปฏิบัติการรับเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้ที่ได้รับความเสียหาย และรัฐบาลได้ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายซึ่งส่วนใหญ่เป็นบ้านเรือนที่พักอาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงที่เกิดเหตุ จำนวน 165 ราย ครบถ้วนแล้ว ต่อมาปรากฏว่ามีบุคคลภายนอกเรียกร้องให้หน่วยงาน ก. ชำระค่าเสียหายทั้งการดำเนินการฟ้องร้องเป็นคดี และมีคำขอให้ชดใช้ค่าเสียหาย หน่วยงาน ก. จึงได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** พิจารณาแล้วมีความเห็นว่าเป็นเหตุสุดวิสัย จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบ** พิจารณาแล้วข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2544 เจ้าหน้าที่ชุดทำลายวัตถุระเบิดได้รับคำสั่งให้นำกระสุนวัตถุระเบิด (ลูกกระเบิดยิงจากปืนเล็กขนาด 70 มิลลิเมตร ชนิดกระเบิดต่อสู้อากาศ TYPE 67) ที่เสื่อมสภาพไปทำลายที่สนามทำลายวัตถุระเบิดซึ่งห่างจากบริเวณ กอง ค. ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ประมาณ 20 กิโลเมตร ต่อมาปรากฏว่าวัตถุระเบิดดังกล่าวได้เกิดระเบิดขึ้นก่อนที่จะนำไปทำลาย จนเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่เสียชีวิตและทรัพย์สินของทางราชการและบุคคลภายนอกได้รับความเสียหาย โดยแยกพิจารณาได้ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ชุดทำลายวัตถุระเบิด จำนวน 8 ราย ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อเวลา 9.00 น. เจ้าหน้าที่ชุดทำลายวัตถุระเบิดได้เริ่มการขนย้ายและได้มีการยกหีบกระเบิดยิงจากปืนเล็กขนาด 70 มิลลิเมตร ชนิดกระเบิดต่อสู้อากาศ TYPE 67 จำนวนหนึ่งไปไว้บนรถแล้ว หลังจากนั้นเวลา 9.20 น. ได้เกิดระเบิดขึ้น



โดยไม่ปรากฏพฤติการณ์ว่าเจ้าหน้าที่ชุดทำลายวัตุระเบิดได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

2. ผู้บังคับบัญชาผู้สั่งการให้นำวัตุระเบิดไปทำลายและหน่วยงานที่รับผิดชอบในการทำลายวัตุระเบิดดังกล่าว เห็นว่า วัตุระเบิดเป็นของอันเกิดอันตรายได้โดยสภาพ เมื่อวัตุระเบิดที่จะนำไปทำลายเป็นวัตุระเบิดที่ยึดได้จากฝ่ายตรงข้ามตามแนวชายแดนและผลิตจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ทั้งขนาดจุกระเบิดของระเบิดทั้งหมดมีระบบความปลอดภัยต่ำกว่ามาตรฐานของหน่วยงานในประเทศไทย การขนย้ายวัตุระเบิดจึงมีความเสี่ยงสูงกว่าปกติ แต่ผู้บังคับบัญชาผู้สั่งการให้นำวัตุระเบิดไปทำลายและหน่วยงานที่รับผิดชอบในการทำลายวัตุระเบิดดังกล่าว กลับไม่วางมาตรการป้องกันในการขนย้ายหรือจัดให้ผู้ชำนาญการทางด้านระเบิดมาให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ขนย้าย รวมตลอดถึงกำหนดวิธีการขนย้ายให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำการขนย้ายปฏิบัติ พฤติการณ์ถือได้ว่าผู้บังคับบัญชาผู้สั่งการให้นำวัตุระเบิดไปทำลายและหน่วยงานที่รับผิดชอบในการทำลายวัตุระเบิดดังกล่าว กระทำโดยประมาทเลินเล่อแต่ไม่ถึงขั้นอย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

3. สำหรับกรณีบุคคลภายนอกเรียกให้ชดใช้ค่าเสียหายจากเหตุระเบิด เห็นว่า การเรียกร้องค่าเสียหายของบุคคลภายนอกอาศัยเหตุละเมิดในคราวเดียวกัน ซึ่งมีทั้งการฟ้องคดีเรียกให้ชดใช้ค่าเสียหายและการไม่ฟ้องคดี ดังนั้น จึงขอให้หน่วยงานพิจารณาในประเด็นเรื่องค่าเสียหายว่า หากทรัพย์สินของบุคคลภายนอกที่ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากเหตุคลังแสงระเบิดจริง ก็สมควรจ่ายค่าสินไหมทดแทนแก่บุคคลภายนอกไม่เกินจำนวนความเสียหายที่แท้จริง หรือตามจำนวนที่เหมาะสม ทั้งนี้ ให้นำประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก มาประกอบการพิจารณา และอนุมัติในหลักการว่า เมื่อหน่วยงาน ก.ชำระค่าเสียหายให้แก่บุคคลภายนอกแล้วไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด โดยให้นำผลการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดในกรณีนี้ไปประกอบการพิจารณาได้

อนึ่ง ให้หน่วยงาน ก.กำกับดูแลหน่วยงานในสังกัดที่มีคลังเก็บกระสุนและวัตุระเบิดให้ดำเนินการตามระเบียบเกี่ยวกับการเก็บรักษาวัตุระเบิด และในการขนย้ายวัตุระเบิดให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ชำนาญการพิเศษโดยเคร่งครัด เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินดังเช่นกรณีนี้

นพพร อุณาภาค      ย่อ  
มณีรัตน์ ฌ ระนอง      ตรวจ



## คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เดือน ธันวาคม 2548

สำนวนเลขที่ 62/192/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง ข้าราชการของสำนักงาน ท. ได้รับเงินบำนาญและเงินอื่นไปโดยไม่มีสิทธิ

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย ส. เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ท. ได้รับอนุมัติให้ลาออกจากราชการ ตามโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิตเกษียณก่อนกำหนด รุ่น 3 (ปีงบประมาณ 2545) ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2544 ต่อมา เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2547 กรม ท. (ต้นสังกัดของสำนักงาน ท.) ได้รับแจ้งผลการพิจารณาจาก สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ(ป.ป.ช.) กรณี นาย ส. กับพวก ถูกกล่าวหาว่า เมื่อครั้งปฏิบัติราชการได้ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ว่า การกระทำของ นาย ส. เป็นความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตาม กฎหมาย ระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรงและเป็นผู้ประพฤติชั่ว อย่างร้ายแรงตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 มาตรา 82 วรรคสาม มาตรา 85 วรรคสอง มาตรา 90 วรรคสอง และมาตรา 98 วรรคสอง และการกระทำของนาย ส. เป็นความผิดอาญา ฐานเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตและฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสาร หรือกรอกข้อความลงในเอกสาร รับรองเป็นหลักฐานว่าตนได้กระทำการอย่างใดขึ้น หรือ ว่าการอย่างใดได้กระทำต่อหน้าตนอันเป็นความเท็จและรับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้น มุ่งพิสูจน์ความจริง อันเป็นความเท็จ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 และมาตรา 162(1)(4) และ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเพื่อดำเนินคดีอาญาแล้ว ซึ่งกรม ท. มีคำสั่งลงโทษไล่นาย ส. ออกจากราชการโดยให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2544 ทำให้นาย ส. ไม่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญ เงิน ช.ร.บ. เงินขวัญถุงและเงินบำเหน็จดำรงชีพที่ได้รับไปแล้ว รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 649,036 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่าเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตามขั้นตอนของระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มิได้ประมาทเลินเล่อ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด



**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า กรม ท. ได้มีคำสั่งลงโทษไล่นาย ส. ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2544 ซึ่งเป็นวันที่นาย ส. ได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการตามโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิตเกษียณก่อนกำหนด รุ่นที่ 3 (ปีงบประมาณ 2545) เป็นเหตุให้นาย ส. ไม่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญ เงิน ช.ร.บ. เงินขวัญถุงและเงินบำเหน็จดำรงชีพที่ได้รับไปแล้ว รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 649,036 บาท ตามนัยมาตรา 8(1) แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2544 เป็นต้นไป ดังนั้น นาย ส. จึงต้องคืนเงินที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิจำนวน 649,036 บาท ให้แก่ทางราชการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินบำนาญให้นาย ส. ข้อเท็จจริงปรากฏตามหนังสือจังหวัด ส. แจ้งยืนยันว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2544-2545 กรม ท. ไม่เคยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยกับนาย ส. แต่อย่างใด และกรม ท. ไม่เคยทราบเรื่องนาย ส. ถูกร้องเรียนกล่าวหาต่อสำนักงาน ป.ป.ช. มาก่อนที่จะได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากสำนักงาน ป.ป.ช. เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2547 ดังนั้น เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้ตรวจสอบแล้วไม่ปรากฏหลักฐานว่า นาย ส. อยู่ระหว่างถูกดำเนินการทางวินัยก่อนวันที่ 1 ตุลาคม 2544 ซึ่งเป็นวันที่นาย ส. ได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการตามโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิตเกษียณก่อนกำหนดแต่อย่างใด จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

ชรัมภ์ โชติอาภรณ์ ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 82/262/2548

ประเภทสำนวน ททรัพย์สินสูญหาย

เรื่อง ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย ท. สูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างวันที่ 8-10 สิงหาคม 2546 ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์แบบพกพา ยี่ห้อ Fujitsu รุ่น Lifebook C2210 พร้อมกระเป๋าหิ้วได้สูญหายไปจากห้องสมุดของมหาวิทยาลัย ท. เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 89,880 บาท เจ้าหน้าที่ห้องสมุดได้จัดเก็บคอมพิวเตอร์ไว้ในตู้เหล็ก 2 บาน ซึ่งตู้เหล็กนี้จะถูกปิดล็อกทุกครั้งที่มีการเปิดใช้งาน ส่วนกุญแจตู้เหล็กไม่มีเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคนใดเก็บรักษาไว้โดยเฉพาะ แต่จะวางไว้ในลิ้นชักโต๊ะพิมพ์ดีดซึ่งจะมีกุญแจเสียบค้างอยู่ตลอดเวลาแม้กระทั่งเวลาห้องสมุดปิดทำการก็ไม่เคยดึงกุญแจออกเพื่อความสะดวกของเจ้าหน้าที่ ในวันที่ 11 สิงหาคม 2546 ปรากฏว่ากุญแจที่เสียบอยู่ที่ลิ้นชักโต๊ะพิมพ์ดีดสูญหายไปซึ่งกุญแจตู้เหล็ก 2 บาน อยู่ในลิ้นชักดังกล่าว เจ้าหน้าที่ห้องสมุดจึงได้ยกพื้นโต๊ะพิมพ์ดีดแล้วดึงลิ้นชักออกจึงพบกุญแจตู้เหล็ก 2 บาน เมื่อนำไปไขเปิดตู้เหล็ก 2 บาน ก็พบว่าครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์แบบพกพาพร้อมกระเป๋าหิ้วได้สูญหายไปแล้วเมื่อตรวจสอบดูภายในบริเวณ ห้องสมุดพบหน้าต่างบานหนึ่งถูกงัดและเปิดแง้มอยู่เล็กน้อย

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** งดการสอบสวนเนื่องจากไม่รู้ตัวผู้กระทำความผิด

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** ไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นข้อพิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่าระหว่างวันที่ 8 -10 สิงหาคม 2546 ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์แบบพกพา ยี่ห้อ Fujitsu รุ่น Life book C2210 พร้อมกระเป๋าหิ้วซึ่งเก็บรักษาไว้ในอาคารห้องสมุด คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัย ท. สูญหายเนื่องจากมีบุคคลทำการงัดหน้าต่างห้องสมุดเข้ามาแล้วหยิบเอากุญแจตู้เหล็ก 2 บาน ที่เก็บไว้ในลิ้นชักโต๊ะวางเครื่องพิมพ์ดีดนำไปไขตู้เหล็กเอาคอมพิวเตอร์ดังกล่าวไป โดยนางสาว ก. ในฐานะหัวหน้าแผนกห้องสมุดมีหน้าที่ต้องดูแลเก็บรักษาครุภัณฑ์อันเป็นของห้องสมุดให้อยู่ในที่ปลอดภัย แม้จะได้นำเครื่องคอมพิวเตอร์ไปเก็บไว้ในตู้เหล็ก 2 บาน และล็อกกุญแจทุกครั้งที่มีการเปิดใช้งานแล้ว แต่กลับปล่อยให้ผู้ได้บังคับบัญชานำลูกกุญแจดังกล่าวเก็บไว้ในลิ้นชักโต๊ะวางเครื่องพิมพ์ดีดซึ่งเพียงแต่เสียบกุญแจโต๊ะเอาไว้โดยไม่มีการปิดล็อกและมิได้ดึงลูกกุญแจโต๊ะออกมาเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัย ซึ่งไม่ใช่วิธีการที่





เหมาะสมสำหรับการจัดเก็บครุภัณฑ์ที่มีราคาสูง จึงเป็นโอกาสให้คนร้ายที่เมื่อเข้ามาภายในห้องสมุดได้แล้ว ก็สามารถหยิบกุญแจไขเอาของมีค่าภายในตู้ไปได้ง่าย พฤติการณ์ของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องซึ่งทิ้งกุญแจคาไว้ที่โต๊ะพิมพ์คิดเป็นการกระทำโดยประมาท แต่เมื่อนางสาว ก. ซึ่งแม้จะไม่ได้เป็นผู้สั่งให้มีการเก็บกุญแจด้วยวิธีดังกล่าว แต่ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา ก็ไม่ได้สั่งการเปลี่ยนแปลงวิธีการเก็บกุญแจให้ปลอดภัยตามสมควร พฤติการณ์ถือว่านางสาว ก.ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้นางสาว ก. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหายจำนวน 89,880 บาท คิดเป็นเงิน 44,940 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง คณะกรรมการฯ มีข้อสังเกตว่า จากการตรวจสอบสำนวนการสอบสวนที่ผ่านมา พบว่า มีครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์สูญหายเป็นจำนวนมาก ทั้งกรณีที่เกิดขึ้นภายในอาคารหน่วยงานราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานศึกษาซึ่งไม่มีการจัดระบบควบคุมดูแลเก็บรักษาให้มีความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด และกรณี เจ้าหน้าที่ได้รับอนุญาตให้นำคอมพิวเตอร์ notebook ไปใช้นอกสำนักงานแล้วเกิดสูญหาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้สูญหายไประหว่างเก็บไว้ในรถยนต์ขณะที่ผู้รับผิดชอบออกจากรถยนต์ไปดำเนินการอื่น ๆ ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้มีมติให้เจ้าหน้าที่ผู้ครอบครองดูแลคอมพิวเตอร์ดังกล่าว ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ เนื่องจากกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นจำนวนหลายรายแล้ว ดังนั้น จึงเห็นสมควรให้กรมบัญชีกลางออกหนังสือเวียนแจ้งให้หน่วยงานของรัฐได้กำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องรวมทั้งผู้บังคับบัญชาในฐานะมีหน้าที่ควบคุมดูแลและกำหนดนโยบายการจัดเก็บครุภัณฑ์ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลรักษาและใช้ความระมัดระวังในการจัดเก็บครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นทรัพย์สินของทางราชการ ซึ่งมีราคาสูงด้วย ซึ่งหากในโอกาสต่อไปปรากฏว่าการสูญหายเนื่องมาจากระบบการควบคุมดูแลการจัดเก็บ ผู้บังคับบัญชาจะต้องมีส่วนต้องรับผิดชอบด้วย

มานวิกา มาลากุล ณ อยุธยา    ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย        ตรวจ



สำนวนเลขที่ 86/275/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง สำนักงาน ท. จ่ายเงินค่าเช่าบ้านให้ข้าราชการไม่เป็นไปตามระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่าง พ.ศ. 2543 - พ.ศ. 2547 บ้านพักข้าราชการของสำนักงาน ท. จำนวนสามหลังมีสภาพไม่เหมาะสมในการพักอาศัยเนื่องจากปัญหามลภาวะกลิ่นมูลสุกรจากฟาร์มสุกร และขี้เถ้าแกลบจากโรงสีฟุ้งกระจาย เป็นเหตุให้ข้าราชการไม่สามารถเข้าพักอาศัยในบ้านดังกล่าวได้ จึงต้องเช่าบ้านของบุคคลภายนอกอยู่อาศัยและทางราชการต้องเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านคิดเป็นเงินจำนวน 56,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่ได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** จังหวัด บ. พิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0405/ว.18401 ลงวันที่ 26 พฤษภาคม 2525

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ระหว่าง พ.ศ. 2543 - พ.ศ. 2547 บ้านพักข้าราชการของสำนักงาน ท. จำนวนสามหลังมีสภาพไม่เหมาะสมในการพักอาศัยเนื่องจากปัญหามลภาวะกลิ่นมูลสุกรและขี้เถ้าแกลบฟุ้งกระจาย เป็นเหตุให้ข้าราชการไม่สามารถเข้าพักอาศัยในบ้านดังกล่าวได้ จึงต้องเช่าบ้านของบุคคลภายนอกอยู่อาศัยและทางราชการต้องเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านคิดเป็นเงินจำนวน 56,000 บาท โดยพิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. นาย ส. เจ้าหน้าที่ผู้จัดหาสถานที่เพื่อก่อสร้างบ้านพักข้าราชการดังกล่าวสองหลังแรก เมื่อปีงบประมาณ 2529 ได้พิจารณาเลือกสถานที่ดังกล่าวซึ่งเป็นที่ราชพัสดุโดยเห็นว่ามิใช่สาธารณูปโภคพร้อมและอยู่ใกล้ชุมชน และได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างบ้านพักข้าราชการได้และไม่ปรากฏว่าในขณะนั้นได้มีปัญหาเรื่องมลภาวะมากจนเข้าพักอาศัยไม่ได้ดังเช่นปัจจุบัน พฤติการณ์ถือได้ว่านาย ส. ได้กระทำการตามอำนาจหน้าที่โดยใช้ความระมัดระวังและความรอบคอบตามสมควรแล้ว จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย



2. นาย ว. เจ้าหน้าที่ผู้จัดหาสถานที่เพื่อก่อสร้างบ้านพักข้าราชการหลังที่สามเมื่อปีงบประมาณ 2536 ได้พิจารณาเลือกสถานที่ซึ่งเป็นบริเวณเดียวกันกับที่ใช้สร้างบ้านพักข้าราชการสองหลังแรกเป็นการพิจารณาตามเจตนารมณ์ของหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0405/ว.18401 ลงวันที่ 26 พฤษภาคม 2525 ที่กำหนดว่า “ที่ดินราชพัสดุแปลงใด ซึ่งขณะนี้ใช้เป็นบ้านพักข้าราชการหากยังมีเหลือว่างพอที่จะปลูกสร้างบ้านพักข้าราชการในสังกัดเดียวกันหรือกระทรวงเดียวกันได้ ก็ขอให้จังหวัดพิจารณาแบ่งให้ใช้แล้วรายงานให้กระทรวงการคลังทราบ” และไม่ปรากฏว่าในขณะนั้นได้มีปัญหาเรื่องมลภาวะมากจนเข้าพักอาศัยไม่ได้ดังเช่นปัจจุบันพฤติกรรมนี้ถือว่า นาย ว. ได้กระทำการตามอำนาจหน้าที่โดยใช้ความระมัดระวังและความรอบคอบตามสมควรแล้ว จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

3. สำหรับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านให้ข้าราชการกรณีดังกล่าวเมื่อปรากฏว่าบ้านพักข้าราชการสำนักงาน ท. จำนวนสามหลังมีสภาพไม่เหมาะสมในการพักอาศัยเป็นเหตุให้ข้าราชการไม่สามารถเข้าพักอาศัยในบ้านดังกล่าวได้ จึงต้องเช่าบ้านของบุคคลภายนอกอยู่อาศัย และใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน เจ้าหน้าที่ดังกล่าวจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

อนึ่ง คณะกรรมการฯ มีข้อสังเกตว่า ปัญหามลภาวะจากกลิ่นมูลสุกรและขี้เถ้าแกลบที่เกิดขึ้นในบริเวณใกล้เคียงกับบ้านพักของทางราชการอันเป็นเหตุให้ข้าราชการไม่สามารถเข้าพักอาศัยอยู่ได้นั้นเป็นปัญหาที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น กรม ท.(ต้นสังกัดของสำนักงาน ท.)ควรประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหามลภาวะดังกล่าวต่อไป

ชรัมภ์ โชติอาภรณ์ ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 89/285/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

เรื่อง เจ้าหน้าที่กรม ป.ให้บุคคลภายนอกเช่าเวลาสถานีวิทยุกระจายเสียง

จังหวัด ก. โดยไม่มีการทำสัญญาเช่าเวลาเป็นหนังสือตามระเบียบของทางราชการ

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย ส. เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียง จังหวัด ก. และ นาง ง. เมื่อครั้งทำหน้าที่หัวหน้ารายการและเป็นผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียง จังหวัด ก. ได้ให้นาย อ. เช่าเวลาทางสถานีวิทยุกระจายเสียง จังหวัด ก. เพื่อออกอากาศรายการ ล. ตั้งแต่เดือน มกราคม 2540 ถึงเดือนสิงหาคม 2540 โดยไม่มีการทำสัญญาเช่าเวลาเป็นหนังสือและได้ค้างชำระค่าเช่าเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน 79,263.86 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่านาย อ. เคยเป็นคู่สัญญากับ กปส. มาก่อน การปฏิบัติตามสัญญาของนาย อ. อยู่ในระดับลูกหนี้ชั้นดี กล่าวคือชำระหนี้ครบถ้วนมาโดยตลอดทั้งที่บางครั้งไม่ได้ทำสัญญากันเป็นหนังสือ ครั้งที่ไม่ได้ทำสัญญากันเป็นหนังสือ กปส. ก็ไม่ได้ทักท้วง สำหรับในครั้งที่ไม่ได้ทำสัญญานี้ นาย ส. ในฐานะผู้อำนวยการสถานีฯ ได้ประสานกับเจ้าหน้าที่กองคลังเพื่อจะให้มีการทำสัญญาระหว่างนาย อ. กับ กปส. แล้วทั้งทางโทรศัพท์และเป็นหนังสือ ส่วนนาง ง. ในขณะที่รักษาราชการแทนนาย ส. ก็ได้พยายามติดต่อกองคลังเรื่องการทำสัญญาดังกล่าว แต่สาเหตุที่กองคลังไม่ได้ดำเนินการให้มีการต่อสัญญาก็เพราะว่าต้องการให้นาย อ. ชำระหนี้ที่ค้างชำระเสียก่อน ดังนั้น เมื่อนาย อ. ได้ใช้เวลาของสถานีวิทยุกระจายเสียง จังหวัด ก. ไปก่อนโดยที่ยังไม่ได้ทำสัญญากับ กปส. ถือว่าทั้งนาย ส. และนาง ง. ไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบ กปส. ว่าด้วยการให้เช่าเวลาฯ กล่าวคือให้นาย อ. ใช้เวลาของสถานีฯ โดยที่ยังไม่ได้ทำสัญญาหรือตกลงกับ กปส. ก่อนออกอากาศ และปล่อยให้เวลาล่วงเลยมานานถึง 8 เดือน จึงถือได้ว่าการที่นาย อ. ไม่ได้ทำสัญญากับ กปส. ในครั้งนี้เกี่ยวข้องกับกรปฏิบัติหน้าที่ของนาย ส. และนาง ง. ซึ่งตามระเบียบ กปส. ว่าด้วยการให้เช่าเวลาฯ พ.ศ.2533 และระเบียบฉบับใหม่ พ.ศ.2540 (ยกเลิกฉบับปี 2533) กำหนดไว้ว่า “ผู้เช่าเวลาจะใช้เวลาออกอากาศได้ต่อเมื่อได้ทำสัญญาหรือข้อตกลงกับ กปส. แล้วเท่านั้น” ดังนั้นการที่นาย ส. และนาง ง. ได้ให้นาย อ. ใช้เวลาของสถานีฯ ออกอากาศถือว่าไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ แต่เนื่องจากข้อเท็จจริงฟังได้ว่าบุคคลทั้งสองได้ดำเนินการเพื่อที่จะให้นาย อ. ทำสัญญากับ กปส. แล้ว จึงไม่ถือว่าบุคคลทั้งสองจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ อย่างไรก็ตามการที่บุคคลทั้งสองให้นาย อ. ใช้เวลาของสถานีฯ ออกอากาศไปก่อนทำสัญญาโดยอาจเห็นว่าที่ผ่านมานาย อ. ไม่ได้ทำสัญญาก่อนออกอากาศ กปส. ก็ไม่ได้ทักท้วง เป็นการไม่ได้ใช้ความระมัดระวังอย่างเคร่งครัดในการปฏิบัติตามระเบียบถือว่าเป็นการประมาทเลินเล่อธรรมดา ไม่ถึงกับประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้กับทางราชการ



**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ส. เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียง จังหวัด ก. และนาง ง. เมื่อครั้งทำหน้าที่หัวหน้ารายการและเป็นผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียง จังหวัด ก. ในฐานะของผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียง จังหวัด ก. มีหน้าที่ในการควบคุมดูแลบริหารงานกิจการวิทยุกระจายเสียงตลอดจนงานตรวจสอบควบคุมการจัดทำสัญญาเช่าเวลาของสถานีฯ ให้มีความเรียบร้อยและเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ แต่ได้ปล่อยปละละเลยไม่ดำเนินการไปตามหน้าที่ของตน โดยได้ให้นาย อ. เช่าเวลาทางสถานีวิทยุกระจายเสียง จังหวัด ก. เพื่อออกอากาศรายการลูกทุ่งไทย ตั้งแต่เดือนมกราคม 2540 ถึงเดือนสิงหาคม 2540 โดยไม่มีการ ทำสัญญาเช่าเวลาเป็นหนังสือ และได้ค้างชำระค่าเช่า เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน 79,263.86 บาท ความเสียหายดังกล่าวเกิดจากนาย ส. และนาง ง. ได้ให้นาย อ. ใช้เวลาของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัด ก. เป็นเวลา 8 เดือน โดยมีได้จัดทำสัญญาเช่าเวลาตามระเบียบกรม ป. ว่าด้วยการให้เช่าเวลาฯ พ.ศ. 2533 และระเบียบฉบับใหม่ พ.ศ. 2540 ที่กำหนดไว้ว่า “ผู้เช่าเวลาจะใช้เวลาออกอากาศได้ต่อเมื่อได้ทำสัญญาหรือข้อตกลงกับกรม ป. แล้วเท่านั้น” การไม่จัดทำสัญญาดังกล่าวเป็นเหตุให้กองคลังกรม ป. ไม่มีหลักฐานการเป็นหนี้จึงไม่ได้ทวงถามให้นาย อ. มาชำระค่าเช่าเวลา ประกอบกับเมื่อนาย อ. ค้างชำระค่าเช่าเวลา นาย ส. ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียง จังหวัด ก. และนาง ง. ผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถานีวิทยุฯ ก็มีได้ดำเนินการสั่งระงับการออกอากาศรายการดังกล่าว เป็นเหตุให้ความเสียหายเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนระยะเวลาล่วงพ้นไปถึง 8 เดือน พฤติการณ์ถือได้ว่านาย ส. และนาง ง. ละเลยไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย กรณีถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย จึงให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายตามระยะเวลาที่ดูแลรับผิดชอบ โดยนาง ง. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย ช่วงที่รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียง จังหวัด ก. ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2540 ถึงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2540 คิดเป็นเงิน 6,075.85 บาท และนาย ส. ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียง จังหวัด ก. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายตั้งแต่วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2540 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2540 คิดเป็นเงิน 73,188.01 บาท ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



อนึ่ง หากกรม ป. ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนาย อ. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาย ส. และนาง ง. ได้ชดใช้ไว้เกินมูลค่าความเสียหาย ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับไว้เกินให้แก่ นาย ส. และนาง ง. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดชอบและที่ได้ชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

มัญญา บรรลือศักดิ์ ย่อ  
ชนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 89/287/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก เทศบาลตำบล ศ. ได้รับความเสียหายจาก  
การดำเนินการเปิดซองสอบราคา

**สรุปข้อเท็จจริง** เทศบาลตำบล ศ. ได้ดำเนินโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก โดยได้ออกประกาศเทศบาลตำบล ศ. เรื่อง สอบราคาจ้างก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2543 กำหนดวันยื่นซองสอบราคาในวันที่ 15 - 24 กุมภาพันธ์ 2543 และกำหนดเปิดซองสอบราคาในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2543 ซึ่งในวันเปิดซองสอบราคาได้มีผู้ยื่นซองสอบราคาจำนวน 13 ราย คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาได้ทำการเปิดซองสอบราคาทุกรายและร่วมกันตรวจสอบคุณสมบัติผู้เสนอราคาแล้วเห็นว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ. ผู้เสนอราคา 542,362 บาท (จากราคากลาง 723,150 บาท) เป็นผู้เสนอราคาได้ แม้ว่าเอกสารจะไม่สมบูรณ์ มีการแก้ไขวันที่ในใบเสนอราคา และแก้ไขบัญชีแสดงปริมาณวัสดุและราคาโดยไม่มีกรลงลายมือชื่อผู้เสนอราคาพร้อมประทับตราห้างกำกับไว้ แต่เป็นข้อผิดพลาดเพียงเล็กน้อย ไม่ใช่ข้อได้เปรียบเสียเปรียบในการเสนอราคา

ต่อมา นาย น. นายกเทศมนตรี ในฐานะผู้มีอำนาจในการพิจารณาสั่งจ้างได้ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคาทั้ง 13 ราย ปรากฏว่า มีผู้เสนอราคาที่มีรายละเอียดประกอบการยื่นซองสอบราคา ที่สมบูรณ์ถูกต้องเพียง 1 ราย คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ว. ซึ่งเสนอราคา 722,000 บาท ส่วนห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ. นั้น มีรายละเอียดประกอบการยื่นซองสอบราคาที่ไม่สมบูรณ์ถูกต้องตามประกาศสอบราคาของเทศบาลตำบล ศ. ข้อ 5 จึงพิจารณาจ้าง ห้างหุ้นส่วนจำกัด ว. ผู้ยื่นซองเสนอราคาที่มีคุณสมบัติและหลักฐานถูกต้องครบถ้วน แต่การจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ว. เป็นราคาที่สูงกว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ. ทำให้ เทศบาลตำบล ศ. ได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน 179,638 บาท (722,000 – 542,362)

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** พิจารณาแล้วเห็นว่า การใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาเสนอว่า ควรจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ. เป็นผู้เสนอราคาได้ แม้เอกสารจะผิดพลาดเพียงเล็กน้อย ซึ่งไม่ใช่สาระสำคัญนั้นมีเหตุผลตามประกาศเทศบาลตำบล ศ. เรื่อง สอบราคาจ้างก่อสร้างถนน คสล. ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2543 (ข้อ 5.2) และเป็นการรักษาผลประโยชน์ของเทศบาล เป็นจำนวนเงิน 180,788 บาท (723,150 – 542,362) กรณีการใช้ดุลพินิจของนาย น. อดีตนายกเทศมนตรีตำบล ศ. เลือกห้างหุ้นส่วนจำกัด ว. เป็นผู้เสนอราคาได้ ซึ่งมีเอกสารครบถ้วนถูกต้อง แต่เทศบาลตำบล ศ. ต้องเสียประโยชน์ (เสียหาย) จำนวน 179,638 บาท (722,000 – 542,362) ซึ่งนาย น. อดีตนายกเทศมนตรีตำบล ศ. ต้องรับผิดชอบต่อกรณีที่เทศบาลตำบล ศ. เกิดความเสียหายดังกล่าวด้วย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่าตามสำนวน การสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า เทศบาลตำบล ศ. ได้ดำเนินโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ในการประกาศสอบราคา รับเหมาก่อสร้างโครงการมีผู้ยื่นซองเสนอราคาทั้งสิ้น 13 ราย ซึ่งคณะกรรมการ เปิดซองสอบราคาพิจารณาแล้วเห็นว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ. ผู้เสนอราคา 542,362 บาท ซึ่งมีการแก้ไข วันที่ในใบเสนอราคาและแก้ไขบัญชีแสดงปริมาณวัสดุและราคา โดยไม่มีการลงลายมือชื่อผู้เสนอราคา พร้อมประทับตราห้างกำกับไว้ เป็นข้อผิดพลาดเล็กน้อยและเป็นการรักษาผลประโยชน์ของเทศบาล จึงพิจารณาคัดเลือกเป็นผู้เสนอราคาได้ ซึ่งตามเงื่อนไขประกาศสอบราคาตามข้อ 5.3 (4) กำหนดให้ เทศบาลสงวนสิทธิ์ไม่พิจารณาราคาของผู้เสนอราคา โดยไม่มีการผ่อนผันในกรณีราคาที่เสนอมีการ ชูดลบ ตกเติมแก้ไข เปลี่ยนแปลง โดยผู้เสนอราคามีได้ลงลายมือชื่อพร้อมประทับตรา (ถ้ามี) กำกับไว้ ดังนั้น ในการสอบราคาจึงต้องยึดราคาในใบเสนอราคาเป็นหลัก เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ห้างหุ้นส่วน จำกัด ศ. มิได้แก้ไขราคาในใบเสนอราคา กรณีจึงเป็นการแก้ไขเพียงเล็กน้อย มิได้ผิดแผกไปจากเงื่อนไข เอกสารสอบราคาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ การที่นาย น. นายกเทศมนตรีพิจารณาให้จ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ว. เป็นผู้เสนอราคาได้ ซึ่งมี เอกสารครบถ้วนถูกต้อง แต่เทศบาลตำบล ศ. ต้องเสียประโยชน์ (เสียหาย) จำนวน 179,638 บาท (722,000 – 542,362) เป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่รอบคอบ ไม่ได้ดำเนินการ ในกระบวนการสอบราคาเพื่อรักษาผลประโยชน์ของเทศบาลตามมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติ ราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ทำให้เทศบาลตำบล ศ. ได้รับความเสียหาย เป็นการกระทำโดยประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่เนื่องจากกรณีดังกล่าวยังไม่มีการระเบียบเป็นแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน เมื่อพิจารณา จากพฤติการณ์ของความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้นาย น. ชดใช้ค่าเสียหาย เป็นจำนวนร้อยละ 50 ของค่าเสียหายจำนวน 179,638 บาท คิดเป็นเงิน 89,819 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ชิตี จันทวัฒนา ย่อ  
ชนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ





สำนวนเลขที่ 89/288/2548

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รอยนต์บรรทุก หมายเลขทะเบียน บฉ 16 ประสบอุบัติเหตุได้รับความเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2545 นาย ว. ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล พ. ได้ขับรถยนต์ของทางราชการประสบอุบัติเหตุเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย 144,450 บาท ผลการสอบสวนสรุปได้ดังนี้

เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2545 นาย ว. ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล พ. ได้ขออนุญาตใช้รถยนต์ของทางราชการต่อ นาย ว. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พ. ด้วยวาจาแล้ว เนื่องจากเป็นกรณีเร่งด่วนเพื่อไปติดต่อรับเอกสารเกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยการลา การเลื่อนขั้นเงินเดือน บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนที่จังหวัด ส. ทั้งๆ ที่ว่าการอำเภอ อ. มีเอกสารดังกล่าว โดยใช้รถยนต์ส่วนกลางหมายเลขทะเบียน บฉ 16 ยี่ห้อฟอร์ด ขณะเดินทางได้ประสบอุบัติเหตุเนื่องจากล้อหน้าด้านขวาเกิดระเบิดทำให้รถเสียการควบคุมพลิกคว่ำตกลงข้างทางเหตุเกิดระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 5-6 จังหวัด ส. ความเสียหายคิดเป็นเงิน 144,450 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** มีความเห็นดังนี้

1. กรณีการสอบข้อเท็จจริงมีเหตุควรเชื่อว่า นาย ว. ได้เดินทางออกจากองค์การบริหารส่วนตำบล พ. ซึ่งเป็นเวลา 16.00 น. และอาจเป็นสาเหตุที่ให้นาย ว. อ้างไม่ได้ว่าเดินทางไปราชการเนื่องจากหน่วยงานราชการมีเวลาปิดทำการ 16.30 น. และจากคำให้การของนาง ว. และ นาง ก. ได้ระบุว่า นาย ว. ได้เดินทางจากองค์การบริหารส่วนตำบล พ. เวลา 16.00 น. แต่นาย ว. กล่าวอ้างว่ารถประสบอุบัติเหตุเวลา 15.30 น. ซึ่งขัดแย้งกันเองกับพยานหลักฐานอื่น ๆ

2. จากการสอบประจักษ์พยาน และบันทึกประจำวันของสถานีตำรวจภูธร จังหวัด ส. พบว่าเป็นความประมาทของนาย ว. จึงอาจเป็นสาเหตุก่อให้เกิดอันตรายแก่ทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล พ. ประกอบกับสภาพรถยนต์มีเหตุควรเชื่อว่า นาย ว. ได้ขับรถโดยประมาท นำมาหาความเสียหาย หรือ ขับรถยนต์โดยประมาทอย่างร้ายแรง หรือจงใจให้เกิดความเสียหาย ทำให้เกิดเหตุดังกล่าวขึ้น เป็นความผิดตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



3. เพื่อให้ดำเนินงานกรณีดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเพื่อประโยชน์ของราชการเห็นควรดำเนินการ ดังนี้

3.1 สาเหตุที่เกิดความเสียหายเกิดจากความประมาทอย่างร้ายแรงของผู้ใช้รถ

3.2 จำนวนหรือมูลค่าของความเสียหาย 144,450 บาท ตามบันทึกรายงานผลการประเมินราคาความเสียหายของรถยนต์ ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2545 ของคณะกรรมการประเมิน/ตีราคาความเสียหายของรถยนต์หมายเลขทะเบียน บฉ 16 ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล พ. ที่ 8/2545 ลงวันที่ 28 มกราคม 2545

3.3 ผู้ที่ต้องรับผิดชอบในความเสียหาย คือ นาย ว.

4. สรุปความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเห็นว่า การสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวไม่ปรากฏหลักฐานที่เชื่อได้ว่าเป็นการเดินทางไปราชการจริง กรณีดังกล่าวเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ทำให้ทรัพย์สินของทางราชการได้รับความเสียหาย จึงให้นาย ว. ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวน ตามที่คณะกรรมการประเมิน/ตีราคาความเสียหายของรถยนต์หมายเลขทะเบียน บฉ 16

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2545 เวลาประมาณ 16.00 น. นาย ว. ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล พ. ได้ขออนุญาตจากนาย ว. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พ. ด้วยวาจาใช้รถยนต์ส่วนกลางหมายเลขทะเบียน บฉ 16 เพื่อติดต่อรับเอกสารเร่งด่วนที่จังหวัด ส. และได้ประสบอุบัติเหตุขณะเดินทาง เนื่องจากล้อหน้าขวาระเบิด ทำให้รถเสียการควบคุมตกลงข้างทางฝั่งด้านขวามือพลิกคว่ำบริเวณบ้าน น. จังหวัด ส. ค่าเสียหาย 134,000 บาท ความเสียหายดังกล่าวเกิดจากนาย ว. นำรถยนต์ของทางราชการเพื่อไปรับเอกสารที่อ้างว่าเป็นเอกสารเร่งด่วน แต่เมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงปรากฏว่าเป็นเอกสารเกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยการลา การเลื่อนขั้นเงินเดือน บัญชีอัตราเงินเดือน ข้าราชการพลเรือน ซึ่งสามารถจัดหาได้จากที่ว่าการอำเภอ. แต่กลับเดินทางไปรับเอกสารดังกล่าวที่บ้านพักพัฒนาการจังหวัด ส. ซึ่งมีใช้สถานที่ราชการ ประกอบกับเอกสารที่ไปขอรับเป็นเอกสารระเบียบทั่วไปของทางราชการที่สามารถค้นหาได้ทั่วไปมิใช่เรื่องเร่งด่วนตามที่กล่าวอ้าง กรณียังรับฟังไม่ได้ว่าเป็นการเดินทางไปเพื่อประโยชน์ของราชการ ความเสียหายดังกล่าวจึงมิได้เกิดจากการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ นาย ว. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเต็มจำนวน



คิดเป็นเงิน 134,000 บาท ตามบทบัญญัติ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

ณัฐพร จอมคำสิงห์ ย่อ  
ธนศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 90/289/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์ลินเสียหาย

เรื่อง รถยนต์ตู้หมายเลขทะเบียน 6ฝ 8196 กรุงเทพมหานคร ของกรม ศ. ชำรุดเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2547 นาย ธ. พนักงานขับรถยนต์ ได้ขับรถยนต์ตู้หมายเลขทะเบียน 6ฝ 8196 กรุงเทพมหานคร ของสำนัก ศ. กรม ศ. พร้อมคณะไปปฏิบัติราชการ จังหวัดพิษณุโลก ขณะเดินทางถึงจังหวัดพิจิตร เครื่องยนต์เกิดขัดข้อง เนื่องจากท่อยางหม้อน้ำแตก เป็นเหตุให้ราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 61,825 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** นาย ธ. กระทำหรือละเว้นการกระทำโดยขาดความระมัดระวัง ในลักษณะที่สามารถคาดเห็นหรือหากระมัดระวังไม่ติดเครื่องยนต์อีกเมื่อรู้ว่าเครื่องยนต์เสียหายแล้วก็คงไม่เกิดความเสียหายเพิ่มขึ้น จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน 61,825 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นข้อให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิด** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2547 นาย ธ. พนักงานขับรถยนต์สำนัก ศ. ได้รับมอบหมายให้ขับรถยนต์ตู้หมายเลขทะเบียน 6ฝ 8196 กรุงเทพมหานคร พร้อมคณะไปปฏิบัติราชการ ณ จังหวัดพิษณุโลก ขณะเดินทางถึงจังหวัดพิจิตร เครื่องยนต์เกิดขัดข้องมีควันลอยออกจากตัวรถยนต์และมีกลิ่นเหม็นไหม้ จากการตรวจสอบในภายหลังทราบว่าสาเหตุมาจากท่อยางหม้อน้ำแตกไม่มีน้ำที่จะไปหล่อเลี้ยงกระบอกสูบจึงทำให้เกิดความร้อนสูงและทำให้ฝาสูบโก่ง เมื่อฝาสูบโก่งแรงอัดของเครื่องยนต์จึงมีน้อยและไม่มีแรงที่จะสามารถใช้งานได้ ตามปกติ เมื่อเครื่องยนต์เกิดความร้อน เข็มวัดอุณหภูมิที่ด้านหน้าจะต้องแสดงระดับความร้อนสูงขึ้น ดังนั้นโดยอาชีพของนาย ธ. ควรที่จะตรวจสอบดูเข็มวัดอุณหภูมิและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องก็จะทราบว่าเครื่องยนต์ขัดข้องเนื่องจากสาเหตุใดและสามารถหาทางแก้ไขได้ก่อนที่จะเกิดความเสียหายร้ายแรง ซึ่งเป็นความรู้พื้นฐานของผู้ขับรถทั่วไป นอกจากนั้น การที่นาย ธ. ได้ติดเครื่องยนต์อีกหลายครั้งหลังจากที่เครื่องขัดข้องเพื่อที่จะพยายามเดินทางต่อและในขณะที่ลากจูงรถยนต์ไปซ่อม โดยเข้าใจว่าการกระทำดังกล่าวจะช่วยเรื่อง



การเบรกในขณะที่ลากจูงรถยนต์ แต่ความจริงแล้วการติดเครื่องยนต์ดังกล่าวกลับยังทำให้เกิดความเสียหายมากขึ้นเพราะเมื่อท่ออย่างหม้อน้ำแตก น้ำจะรั่วออกจากระบบระบายความร้อนจนเกือบหมด เมื่อไม่มีน้ำไประบายความร้อน ชิ้นส่วนของเครื่องยนต์ที่มีอุณหภูมิสูงเกินขีดจำกัดจะเสียหายในที่สุด พุดติการณ์ถือได้ว่า นาย ธ. กระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้นาย ธ. รับผิดชอบใช้ ในอัตราร้อยละ 75 ของความเสียหายจำนวน 61,825 บาท คิดเป็นเงิน 46,368.75 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

มานวิกา มาลากุล ณ อยุธยา      ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 90/290/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ก. เรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมไม่ครบถ้วน

**สรุปข้อเท็จจริง** หน่วยตรวจสอบภายในของกรม ท. ได้ตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของสำนักงาน ก. พบว่า เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2543 และวันที่ 8 กันยายน 2543 มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมประเภทโอนชำระหนี้ ระหว่างบริษัท พ. กับบริษัท ส. ไม่ครบถ้วน เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 2,106,036 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่าเจ้าหน้าที่มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน **ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด **กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การลดค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมกรณีสนับสนุนการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ ลงวันที่ 17 สิงหาคม 2542 และวันที่ 11 กรกฎาคม 2543

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่าสำนักงาน ก. ได้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมประเภทโอนชำระหนี้ (ระหว่างจำนอง) โฉนดที่ดินเลขที่ 1 เลขที่ 2 และเลขที่ 3 ระหว่างบริษัท พ. (ผู้โอน) กับบริษัท ส. (ผู้รับโอน) เพื่อเป็นการชำระหนี้กู้ยืมตามหนังสือรับสภาพหนี้ ฉบับลงวันที่ 25 พฤษภาคม 2543 โดยเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2543 มีนาง น. นักวิชาการ 6 ว เป็นเจ้าหน้าที่สอบสวนสิทธิและได้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนเป็นเงิน 3,168 บาท (คิดอัตราร้อยละ 0.01 ของราคาประเมิน 31,680,000 บาท) โดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียมขาดไปเป็นจำนวนเงิน 630,432 บาท และเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2543 มีนาย ช. นักวิชาการ 6 ว เป็นเจ้าหน้าที่สอบสวนสิทธิและได้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนเป็นเงิน 7,415 บาท (คิดอัตราร้อยละ 0.01 ของราคาประเมิน 74,151,000 บาท โดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียมขาดไปเป็นจำนวนเงิน 1,475,604 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 2,106,036 บาท โดยทั้งสองครั้งมีนาย ข. เจ้าพนักงาน ก. เป็นเจ้าหน้าที่จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมดังกล่าว โดยเข้าใจว่าที่ดินที่จดทะเบียนการโอนเป็นที่ดินตามกฎหมาย ว่าด้วยการควบคุมการจัดสรรที่ดินและจดทะเบียนการโอนชำระหนี้ลักษณะผลทางกฎหมายเพียงเคียงได้กับการจดทะเบียนประเภทขายอีกทั้งหนังสือกรม ท. ที่ มท 0710/ว 21348 ลงวันที่ 12 กรกฎาคม 2543 ได้ระบุไว้โดยชัดแจ้งว่าหลักเกณฑ์การลดหย่อนค่าธรรมเนียมตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2542 ไม่รวมถึงการจดทะเบียนประเภทขายฝาก แต่มิได้กล่าวถึงการจดทะเบียนการโอนชำระหนี้ไว้อย่างชัดเจนว่าจะได้ลดหย่อน



ค่าธรรมเนียมหรือไม่ ประกอบกับจากการให้ถ้อยคำของผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้องว่าก่อนดำเนินการจดทะเบียน ได้มีการปรึกษาและพิจารณาร่วมกันระหว่างผู้สอบสวน หัวหน้างานทะเบียนนิติกรรม หัวหน้าฝ่ายทะเบียนและเจ้าพนักงาน ก. แล้ว พุทธิการณ์ถือว่า นาง น. นาย ช. และนาย ย. ไม่ได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

สำหรับกรณีที่กรม ท. ได้แจ้งให้สำนักงาน ก. ออกคำสั่งให้บริษัท พ. ชำระค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนโอนชำระหนี้ ระหว่างบริษัท พ. กับบริษัท ส.เพิ่มเติมเป็นจำนวนเงิน 2,106,036 บาท แต่บริษัท ท. ถูกเจ้าหนี้รายอื่นฟ้องคดีล้มละลายปัจจุบันอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย ดังนั้น จึงเห็นควรให้กรม ท. ดำเนินการยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายภายในกำหนดเวลาต่อไป

เมษิณี ประธานตุลาการฯ ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



จำนวนเลขที่ 91/293/2548

ประเภทจำนวน เพลิงไหม้

เรื่อง เพลิงไหม้เครื่องยนต์ปั้มน้ำดับเพลิงโรงพยาบาล ศ.

**สรุปข้อเท็จจริง** เครื่องยนต์ปั้มน้ำดับเพลิงของ โรงพยาบาล ศ. ได้สตาร์ตติดเองโดยไม่ทราบสาเหตุที่หอผู้ป่วย 2 ฉ. เจ้าหน้าที่งานซ่อมบำรุงที่อยู่เวร ได้เดินทางมาถึงที่เกิดเหตุ พบว่ามีเสียงเครื่องยนต์ดัง แต่เข้าห้องเครื่องไม่ได้ เพราะไม่มีลูกกุญแจ จึงแจ้งให้เจ้าหน้าที่หน่วยกายอุปกรณ์ ซึ่งเป็นเจ้าของห้องมาเปิดและช่วยกันดับเพลิงจนสามารถควบคุมเพลิงได้ เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของราชการได้รับความเสียหาย

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** พิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุที่เกิดขึ้นไม่น่าจะต้องมีเจ้าหน้าที่ของรัฐรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายคืนให้แก่ทางราชการแต่อย่างใด เนื่องจากสาเหตุการเกิดเพลิงไหม้เครื่องยนต์ปั้มน้ำดับเพลิงมิได้เกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ที่ดูแลเครื่องยนต์ดังกล่าว

**คำวินิจฉัยของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบด้วยกับคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย หรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบ** เห็นว่า การที่เครื่องยนต์ปั้มน้ำดับเพลิงได้รับความเสียหาย สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากความบกพร่องของเจ้าหน้าที่งานซ่อมบำรุง ซึ่งควรจะต้องตรวจสอบ ดูแลรักษาเครื่องยนต์เป็นประจำ แต่ไม่ปรากฏว่าโรงพยาบาลได้จัดหาช่างที่มีความรู้โดยตรงเกี่ยวกับเครื่องยนต์ปั้มน้ำมาทำการซ่อมแซมให้เครื่องยนต์ดังกล่าวใช้งานได้ปกติ จนเป็นเหตุให้เครื่องยนต์ผิดปกติและเกิดเพลิงลุกไหม้อีกทั้งในส่วนของระบบการเก็บรักษาคุณภาพสำรอง หากมีระบบการเก็บรักษาที่ดีสามารถนำมาใช้ได้ทันทีเมื่อเกิดเหตุ ก็จะสามารถบรรเทาความเสียหายให้น้อยลงได้ พฤติการณ์ถือได้ว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อ แต่ไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบ

อนึ่ง ขอให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีระบบการตรวจสอบ ดูแล และบำรุงรักษาทรัพย์สินที่ได้รับบริจาคด้วย เนื่องจากถือเป็นทรัพย์สินที่อยู่ในความครอบครองที่จะต้องดูแลรักษาเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายดังเช่นกรณีนี้

มงคล นุ่มประเสริฐ ย่อ

สุธาทิพย์ กิตติเกษมศิลป์ ตรวจ





สำนวนเลขที่ 91/294/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินสูญหาย

เรื่อง เครื่องฉายภาพเลนส์เดี่ยว (LCD Projector) ของมหาวิทยาลัย ม. สูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2547 เวลาประมาณ 7.50 น. นาย ค. ตำแหน่งช่างเทคนิค งานบริการ โสตทัศนูปกรณ์ มหาวิทยาลัย ม. ได้นำเครื่องฉายภาพเลนส์เดี่ยว จำนวน 5 เครื่อง ไปติดตั้งเพื่อ ประกอบการเรียนการสอนที่อาคาร C 2 โดยแจ้งให้นาย ท. เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำอาคาร C 1 ทราบและได้ตรวจสอบการเคลื่อนย้ายสิ่งของ ครุภัณฑ์ออกจากอาคารเก็บรักษา จากนั้นได้นำเครื่องฉายภาพ เลนส์เดี่ยว ไปติดตั้งในห้องเรียนต่าง ๆ ของอาคาร C 2 แต่ละห้อง สำหรับเครื่องฉายภาพเลนส์เดี่ยว ที่สูญหายได้นำไปติดตั้งที่ห้อง 210 อาคาร C 2 ชั้น 2 ซึ่งในวันดังกล่าวจะมีการเรียนการสอนและอาจารย์ ได้มีการขอใช้เครื่องฉายภาพเลนส์เดี่ยวทั้ง 4 คาบ จึงมิได้นำเครื่องฉายภาพเลนส์เดี่ยวไปเก็บที่ห้อง เก็บรักษา เมื่อนาย ค. ติดตั้งเครื่องฉายภาพเลนส์เดี่ยวเสร็จแล้วก็ได้แจ้งให้นาย อ. เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ประจำอาคาร C 2 ทราบและได้ตรวจสอบการนำสิ่งของ ครุภัณฑ์เข้าอาคาร จากนั้นจะรองนกว่าอาจารย์ ผู้สอนแต่ละห้อง ได้เข้าสอนแล้วจึงจะกลับไปยังห้องทำงานของตน ต่อมาเวลาประมาณ 12.10 น. นาย ค. ได้นำเครื่องฉายภาพเลนส์เดี่ยวอีกตัวไปติดตั้งที่ห้อง 208 และได้ตรวจสอบเครื่องฉายภาพเลนส์เดี่ยว ในห้องอื่น ๆ ที่ได้ติดตั้งไว้ก่อนหน้านี้นี้ พบว่าโสตทัศนูปกรณ์อยู่ครบถ้วน จึงได้ออกไปรับประทานอาหาร กลางวันนอกมหาวิทยาลัย เมื่อเสร็จจึงได้เดินทางกลับเวลาประมาณ 13.05 น. และได้เข้าไปตรวจสอบอุปกรณ์ ที่อาคาร C 2 ปรากฏว่าห้อง 210 ไม่มีอาจารย์และนักศึกษาอยู่ในห้องแต่อย่างใด และห้องดังกล่าวมิได้ปิดล็อกไว้ เมื่อเข้าไปตรวจสอบพบว่าเครื่องฉายภาพเลนส์เดี่ยวสูญหายไป จึงได้สอบถามเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ประจำอาคาร พนักงานรักษาความสะอาด และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัย แต่ไม่มีผู้ใดทราบ

สำหรับมหาวิทยาลัย ม.มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจาก บริษัท อ.เป็นผู้รับจ้างของ มหาวิทยาลัย โดยมีข้อตกลงร่วมกันว่าหากมีการเคลื่อนย้ายวัสดุครุภัณฑ์ที่ไม่ได้ติดตั้งประจำและมีขนาดเล็ก และเคลื่อนย้ายได้สะดวกเจ้าหน้าที่ผู้ทำการเคลื่อนย้ายจะต้องทำบันทึกการขนย้ายเป็นเอกสารบันทึก นำสิ่งของ ครุภัณฑ์เข้า-ออกและพนักงานรักษาความปลอดภัยจะเป็นผู้ตรวจสอบวัสดุครุภัณฑ์ที่เข้า-ออก ว่าตรงตามบันทึกที่ทำขึ้นหรือไม่ หากปรากฏว่าวัสดุครุภัณฑ์ตรงกันก็จะลงลายมือชื่อร่วมกันในเอกสาร ดังกล่าว 2 ฉบับ โดยจะเก็บไว้ฝ่ายละฉบับ และพนักงานรักษาความปลอดภัยจะเปิดประตูห้องเรียนที่ขอ ใช้อุปกรณ์

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** นาย ค. ได้ปฏิบัติตาม ระเบียบปฏิบัติในการติดตั้ง ดูแล รักษาเครื่องฉายภาพเลนส์เดี่ยวโดยถูกต้อง ทั้งยังได้ใช้ความระมัดระวังใน การดูแลรักษาโดยได้เดินตรวจเป็นระยะประกอบกับช่วงเวลาสูญหาย ไม่ได้เป็นหน้าที่ของนาย ค.



ที่ต้องดูแลรักษา การสูญหายดังกล่าวมิได้เกิดจากความประมาทเลินเล่อของนาย ค. นาย ค. จึงไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำนวนการสอบสวนว่า เครื่องฉายภาพเลนส์เดี่ยว (LCD Projector) ได้สูญหายไปในช่วงเวลาประมาณ 12.30 – 13.05 น. ของวันที่ 8 กันยายน 2547 ซึ่งพนักงานรักษาความปลอดภัยมีหน้าที่ต้องปิดห้องเรียนในช่วงเวลาดังกล่าวเพื่อรอรอบเปิดห้องอีกครั้งในเวลา 13.00 น. แต่ปรากฏว่านาย อ. พนักงานรักษาความปลอดภัยไม่ได้ปิดล็อกห้องเรียนดังกล่าวเมื่อทรัพย์สินของทางราชการสูญหายไปในช่วงเวลาดังกล่าว จึงถือว่าเป็นการกระทำโดยประมาทของนาย อ. และเห็นควรให้มหาวิทยาลัยเรียกชดใช้จากบริษัท อ. ซึ่งเป็นบริษัทรับจ้างรักษาความปลอดภัยต่อไป

สำหรับนาย ค. ตำแหน่งช่างเทคนิค งานบริการ โสตทัศนูปกรณ์ มหาวิทยาลัย ม. ได้นำเครื่องฉายภาพเลนส์เดี่ยว (LCD Projector) ไปติดตั้งในห้องเรียนเพื่อประกอบการเรียนการสอน ซึ่งในการเคลื่อนย้ายอุปกรณ์ดังกล่าวนั้น มหาวิทยาลัยได้มีข้อตกลงกับบริษัท อ. ผู้รับจ้างว่า หากมีการเคลื่อนย้ายวัสดุครุภัณฑ์ที่ไม่ได้ติดตั้งเป็นประจำ ณ จุดใดจุดหนึ่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์นั้นมีขนาดเล็กและเคลื่อนย้ายได้สะดวก เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยที่ทำการเคลื่อนย้ายวัสดุครุภัณฑ์ดังกล่าวจะต้องทำบันทึกการขนย้ายวัสดุครุภัณฑ์เข้าออกอาคาร เพื่อให้พนักงานรักษาความปลอดภัย ได้ตรวจสอบและทราบว่าวัสดุครุภัณฑ์สิ่งใดบ้างที่ออกจากพื้นที่หรือเข้ามาในพื้นที่รักษาความปลอดภัยของตนและเตรียมเปิดประตูห้องเรียนเพื่อติดตั้งอุปกรณ์นั้นต่อไป ซึ่งนาย ค. ก็ได้จัดทำบันทึกการขนย้ายสิ่งของดังกล่าว กับพนักงานรักษาความปลอดภัยของบริษัทตามข้อตกลงดังกล่าวแล้ว ถือได้ว่านาย ค. ได้ปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติในการติดตั้ง ดูแล รักษาเครื่องฉายภาพเลนส์เดี่ยว โดยถูกต้องครบถ้วน ทั้งยังได้ใช้ความระมัดระวังในการดูแลรักษาโดยได้เดินตรวจดูเป็นระยะ ประกอบกับช่วงเวลาที่เครื่องฉายภาพเลนส์เดี่ยวสูญหายไม่ได้เป็นหน้าที่ของคนที่ต้องดูแลรักษา การสูญหายของเครื่องฉายภาพเลนส์เดี่ยว จึงไม่ได้เกิดขึ้นเพราะความประมาทเลินเล่อของนาย ค. นาย ค. จึงไม่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแต่อย่างใด

เบญจวรรณ ฝ่ายทอง ย่อ  
สุรชาติย์ กิตติเกษมศิลป์ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 91/299/2548

ประเภทสำนวน โจรกรรม

เรื่อง รถยนต์ส่วนกลางขององค์การบริหารส่วนตำบล น.ทะเบียน กข.1375 ส. ถูกโจรกรรม

**สรุปข้อเท็จจริง** ช่วงเวลาประมาณ 01-00 – 05.00 น. ของวันที่ 5 มีนาคม 2547 ได้มี คนร้าย ไม่ทราบจำนวนเข้าไปโจรกรรมรถยนต์ขององค์การบริหารส่วนตำบล น.ซึ่งจอดเก็บไว้ที่บ้านพักของนาย ส. นายกองกิจการบริหารส่วนตำบล น. ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ดูแลเก็บรักษารถยนต์คันดังกล่าว เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบล น. ไม่มีโรงจอดรถ โดยจะเก็บกุญแจรถยนต์คันดังกล่าว (มีจำนวน 3 ชุด) นาย ส. เก็บไว้ 2 ชุด และให้สืบทารวจตรี ว. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล น. เก็บไว้ 1 ชุด (เป็นการมอบหมายโดยวาจา) ต่อมาเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2547 กุญแจที่เก็บไว้กับสืบทารวจตรี ว. ได้สูญหายไป เนื่องจากนาย อ. ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่เก็บรายได้ได้นำรถยนต์ขององค์การบริหารส่วนตำบล น. ออกท้องที่ติดประกาศประชาสัมพันธ์การชำระภาษีบำรุงท้องที่แล้วนำรถกลับมาจอดที่องค์การบริหารส่วนตำบล น. เพื่อให้พนักงานการโรงนำรถยนต์ไปเก็บไว้ที่บ้านพักนาย ส. โดยได้วางกุญแจบนโต๊ะทำงานของตนแล้วกลับบ้านไป กุญแจรถยนต์ดังกล่าวได้สูญหายไป หลังจากนั้นองค์การบริหารส่วนตำบล น. ก็ไม่ได้ดำเนินการใดๆเกี่ยวกับกุญแจรถยนต์ที่หายไป ประกอบกับที่จอดรถบริเวณบ้านของนาย ส. มีลักษณะเป็นเพิงกันแดดฝนไม่มีรั้วแต่อย่างใด และมีระยะห่างจากถนนใหญ่ประมาณ 70 เมตร เท่านั้น

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** รถยนต์ขององค์การบริหารส่วนตำบล น. สูญหาย ขณะอยู่ในความรับผิดชอบของนาย ส. นายกองกิจการบริหารส่วนตำบล น. ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลรักษาและรับผิดชอบรถยนต์คันดังกล่าว ประกอบกับรถยนต์ได้สูญหายขณะจอดเก็บไว้ที่บ้านพักของนาย ส. โดยลักษณะของบ้านไม่มีรั้วบ้านและอยู่ห่างจากถนนใหญ่ประมาณ 70 เมตร และไม่มีมาตรการเพื่อป้องกันความปลอดภัยเพื่อบรรเทาความเสียหายถือว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ส. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยตั้งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539



**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำนวนการสอบสวนว่า รถยนต์ส่วนกลางขององค์การบริหารส่วนตำบล น.ทะเลเบียน กข 1375 ส.ขณะสูญหายอยู่ในการควบคุมดูแลของนาย ส. นายกองกิจการบริการส่วนตำบล น. ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ควบคุม ดูแล บำรุงรักษาและรับผิดชอบ โดยนาย ส.เก็บรถยนต์ไว้ที่บริเวณบ้านไม่มีรั้วบ้านมีแต่เพียงกันแคดฝนซึ่งอยู่ห่างจากถนนใหญ่เพียง 70 เมตร ซึ่งเป็นการเสี่ยงต่อการถูกรุกโจรกรรมได้ง่ายอีกทั้งเมื่อทราบว่าสูญหายรถยนต์ชุดที่ให้ สิบตำรวจตรี ว. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล น. รับผิดชอบสูญหายก็ปล่อยปละละเลย มิได้มีการติดตามค้นหาหรือดำเนินการหามาตรการป้องกันเหตุที่อาจจะเกิดในภายหน้าแสดงถึงความบกพร่องไม่ใช้ความระมัดระวัง ดูแล รักษาทรัพย์สินของทางราชการ พฤติการณ์ดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ส. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวน ตามนัย มาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

เบญจวรรณ ฝ่ายทอง ย่อ

สุรชาติพิศ กิตติเกษมศิลป์ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 92/302/2548

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง ทุจริตรายได้ค่าน้ำประปาเทศบาลตำบล ช.

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย ส. ลูกจ้างประจำ ตำแหน่งพนักงานมาตรวัดน้ำ การประปาเทศบาลตำบล ช. ได้รับเงินค่าน้ำประปาแล้วนำเงินส่งเจ้าหน้าที่การเงิน ไม่ครบตามจำนวนที่ได้รับไว้ และนำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว เป็นเหตุให้เทศบาลตำบล ช. ได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 212,395 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า นาย ส. ได้ขยักยอกเงินของการประปาเทศบาลตำบล ช. แล้วเบียดบังเอาเงินนั้นไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว เป็นการกระทำเพียงผู้เดียว เห็นควรให้นาย ส. เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย ส่วนผู้บริหารเทศบาลตำบล ช. ผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่อื่นไม่ต้องชดใช้เงินในส่วนของความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ เนื่องจากไม่ได้มีส่วนกระทำให้การประปาเทศบาลตำบล ช. เงินขาดบัญชีด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เทศบาลตำบล ช. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า นาย ส. ลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งพนักงานมาตรวัดน้ำ การประปาเทศบาลตำบล ช. มีหน้าที่จดเลขมาตรวัดน้ำ แสดงการใช้น้ำประปา เขียนใบเสร็จรับเงินค่าน้ำประปา จัดเก็บเงินค่าน้ำประปา และนำเงินส่งคลัง การกระทำทุจริตในการเก็บเงินค่าน้ำประปา โดยเขียนต้นขั้วใบเสร็จรับเงินค่าน้ำประปา (ป.41/1) ต่ำกว่าใบเสร็จรับเงินค่าน้ำประปาที่ถือให้กับผู้ใช้น้ำประปา แล้วรับเงินค่าน้ำประปาจากผู้ใช้น้ำประปาตามจำนวนที่ใช้จริง แต่นำเงินส่งเจ้าหน้าที่การเงิน ไม่ครบตามจำนวนที่ได้รับไว้ และนำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว เป็นเหตุให้สุขาภิบาล ช. ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนฐานะเป็นเทศบาลตำบล ช. ได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 212,395 บาท แบ่งออกเป็นเงินขาดบัญชีประจำปีงบประมาณ 2542 จำนวน 35,925 บาท เงินขาดบัญชีประจำปีงบประมาณ 2543 จำนวน 135,765 บาท นาย ส. ได้ชดใช้เงินคืนแล้ว 86,715 บาท คงเหลือเงินขาดบัญชี 49,050 บาท และเงินขาดบัญชีประจำปีงบประมาณ 2544 จำนวน 40,705 บาท นาย ส. ได้ชดใช้เงินคืนแล้ว 23,630 บาท คงเหลือเงินขาดบัญชี 17,075 บาท รวมเงินขาดบัญชีที่ยังมิได้ชดใช้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 102,050 บาท พฤติการณ์ถือเป็นการอาศัยโอกาสในตำแหน่งหน้าที่กระทำทุจริต จึงให้นาย ส.



รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน 102,050 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย ดังนี้

1. นาย ก. และนาย ข. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี มีหน้าที่ตรวจสอบการเขียนใบเสร็จรับเงินค่าน้ำประปา และลงลายมือชื่อในใบเสร็จรับเงินทุกฉบับ ลงลายมือชื่อในฐานะสมุห์บัญชี ในใบเสร็จรับเงินที่นาย ส. กรอกข้อความไม่ครบถ้วน คือ ไม่กรอกเลขมาตรวัดน้ำดิบจน จำนวนหน่วยที่ใช้น้ำ และจำนวนเงินค่าน้ำประปา หรือลงนามในใบเสร็จรับเงินโดยไม่ตรวจสอบจำนวนเลขมาตรวัดน้ำให้ตรงกับสมุดจดเลขอ่านมาตรวัดน้ำ (ป.31) เป็นช่องทางให้นาย ส. กรอกจำนวนเงินในใบเสร็จรับเงินค่าน้ำประปาที่ฉีกให้กับผู้ใช้น้ำประปา และรับเงินตามที่ได้รับจริง แต่กรอกจำนวนเงินในต้นขั้วใบเสร็จรับเงินและนำส่งเงินต่ำกว่าจำนวนเงินที่ได้รับจริง พฤติการณ์ถือได้ว่านาย ก. และนาย ข. กระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ก. และนาย ข. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามช่วงเวลาที่ดำรงตำแหน่งร้อยละ 60 ของค่าเสียหายที่เหลือจากการหักชำระหนี้ที่นาย ส. นำมาชดใช้แก่ทางราชการ

2. นาย ค. หัวหน้าส่วนการคลัง มีหน้าที่ควบคุมตรวจสอบการเงินและบัญชี ดำเนินการเกี่ยวกับงบประมาณทำรายงานแสดงหลักฐานทางการเงินและบัญชี เป็นผู้กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 นาย ค. ไม่ตรวจสอบว่าจำนวนหน่วยที่ใช้น้ำประปาว่าตรงกับสมุดจดเลขอ่านมาตรวัดน้ำ (ป.31) หรือไม่ แม้จะได้สุ่มตรวจสอบสำเนาต้นขั้วใบเสร็จรับเงินกับบัญชีประจำตัวผู้เก็บเงิน (ป.32) ว่าตรงกัน แต่เอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารที่นาย ส. เป็นผู้จัดทำขึ้นเอง จึงไม่อาจตรวจสอบพบการทุจริตได้ พฤติการณ์ถือได้ว่านาย ค. กระทำการโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ค. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามช่วงเวลาที่ดำรงตำแหน่งร้อยละ 20 ของค่าเสียหายที่เหลือจากการหักชำระหนี้ที่นาย ส. นำมาชดใช้แก่ทางราชการ

3. นาย ง. และนาย จ. ปลัดเทศบาลตำบล ข. มีหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ในฐานะผู้บังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบล ปฏิบัติหน้าที่บกพร่อง ไม่ควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นช่องทางให้นาย ส. กระทำการทุจริต พฤติการณ์ถือได้ว่านาย ง. และนาย จ. กระทำการโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ง. และนาย จ. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามช่วงเวลาที่ดำรงตำแหน่งร้อยละ 20 ของค่าเสียหายที่เหลือจากการหักชำระหนี้ที่นาย ส. นำมาชดใช้แก่ทางราชการ



หากเทศบาลตำบล ช.ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนาย ส. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาย ก. นาย ข. นาย ค. นาย ง. และนาย จ. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหาย ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่ นาย ก. นาย ข. นาย ค. นาย ง. และนาย จ. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดชอบและที่ได้รับชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

อนึ่ง เนื่องจากการสอบสวนในเรื่องนี้มิได้สอบปากคำ นาย ก. นาย ข. นาย ค. และนาย จ. จึงขอให้เทศบาลตำบล ช. ให้โอกาส นาย ก. นาย ข. นาย ค. และนาย จ. ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ก่อนออกคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

นันทริดา นิยมณี ย่อ

มณีรัตน์ ฦ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 96/318/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง คณะกรรมการกำหนดราคากลางเทศบาลตำบล พ. กำหนดราคากลางไม่ถูกต้อง จำนวน 5 โครงการ ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 3 ได้ดำเนินการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานเทศบาลตำบล พ. ประจำปีงบประมาณ 2544 โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน 5 โครงการ พบว่าคณะกรรมการกำหนดราคากลางไม่ถูกต้อง โดยใช้ตาราง FACTOR F ที่มีเงินประกันผลงาน 5% มาใช้ในการคำนวณราคากลาง และคณะกรรมการกำหนดราคากลางไม่ได้ใช้ราคาค่าวัสดุของสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (เดือนก่อนประกาศสอบราคาหรือประกวดราคา) ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ค่าเสียหายคิดเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 238,628.94 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่าการที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางโครงการที่ 1-4 กำหนดราคาค่า FACTOR F ไม่ถูกต้องน่าจะเกิดจากการอ่านและตีความนัยหนังสือสั่งการให้ปฏิบัติ ไม่ถูกต้อง จึงทำให้สำคัญผิดว่าเงินประกันผลงาน 5% กับเงินประกันสัญญา 5% เป็นความหมายเดียวกันจึงได้กำหนดค่า FACTOR F = 1.3667 ที่ถูกต้องคือ = 1.3635 โดยมีเจตนาทุจริตหรือละเมิดแต่อย่างใด ส่วนการกำหนดราคากลางค่าวัสดุก่อสร้างตามราคาตลาดท้องถิ่นของโครงการก่อสร้างลำดับที่ 1-4 ทำให้สูงกว่าราคาปกติ เพราะไม่ได้รับทราบหนังสือสั่งการให้ปฏิบัติ นั้น อาจรับฟังได้เนื่องจากไม่สามารถตรวจสอบหลักฐานการรับ – ส่ง หนังสือสั่งการในเรื่องให้ปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดราคากลางค่าวัสดุก่อสร้างได้ว่ามีการแจ้งให้ปฏิบัติเช่นนั้นจริงหรือไม่อย่างไร

การที่คณะกรรมการกำหนดราคาโครงการที่ 5 กำหนดราคากลางค่าวัสดุก่อสร้างตามประมาณราคาค่าวัสดุก่อสร้างของสำนักงานโยธาธิการจังหวัด เพราะเห็นว่าถูกต้องแล้วรับฟังได้ เนื่องจากเห็นว่าเป็นหน่วยงานที่เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมโยธาของจังหวัด ประกอบกับสำนักงานโยธาธิการจังหวัดได้ส่งผู้แทนมาร่วมเป็นคณะกรรมการกำหนดราคากลางด้วย

คณะกรรมการกำหนดราคากลาง มิได้กระทำการละเมิดต่อเทศบาลให้เกิดความเสียหายแต่ประการใด

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เทศบาลตำบล พ. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยความเห็นคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539





**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานพิจารณาได้ดังนี้

1. โครงการที่ 1 – 4 คณะกรรมการกำหนดราคากลางมีหน้าที่กำหนดราคากลาง และรายละเอียดการคำนวณราคากลางของงานที่จะดำเนินการก่อสร้าง จึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และความละเอียดรอบคอบในการคำนวณราคากลาง แต่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 3 ตรวจสอบพบว่า การคำนวณราคากลางไม่ถูกต้องโดยนำตาราง FACTOR F ที่มีเงินประกัน ผลงานหัก 5% มาใช้ในการคำนวณราคากลาง ทำให้ราคากลางสูงขึ้น และใช้ราคาค่าวัสดุก่อสร้างตามราคาตลาดท้องถิ่น โดยไม่ได้ใช้ราคาค่าวัสดุของสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เดือนก่อนประกาศสอบราคาหรือประกวดราคา พฤติการณ์เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้คณะกรรมการกำหนดราคากลาง รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 80 ของค่าเสียหาย โดยรับผิดชอบเท่าๆกัน ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

ส่วนปลัดเทศบาลตำบล มีหน้าที่พิจารณาราคากลางเพื่อเสนอนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลให้ความเห็นชอบ และเทศมนตรีรักษาราชการนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลมีหน้าที่ให้ความเห็นชอบราคากลางเพื่อนำไปประกวดราคา มิได้ตรวจสอบความถูกต้องของราคากลางที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด เป็นเหตุให้ราคากลางของโครงการสูงกว่าที่ควรจะเป็นมีผลให้เทศบาลตำบล พ. ต้องเสียค่าจ้างในการก่อสร้างสูงกว่าความเป็นจริงจำนวน 201,734.95 บาท พฤติการณ์เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้ปลัดเทศบาลตำบล และเทศมนตรีรักษาราชการนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลรับผิดชอบร้อยละ 10 ของค่าเสียหาย ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

2. โครงการที่ 5 คณะกรรมการกำหนดราคากลางมีหน้าที่กำหนดราคากลาง และรายละเอียดการคำนวณราคากลางของงานที่จะดำเนินการก่อสร้าง จึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และความละเอียดรอบคอบในการคำนวณราคากลาง แต่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 3 ตรวจสอบการคำนวณราคาวัสดุ งานถมทรายแล้ว ปรากฏว่าคณะกรรมการกำหนดราคากลางไม่ได้ใช้ราคาค่าวัสดุของสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์ ทำให้เทศบาลตำบล พ. เสียหายต้องจ่ายค่าก่อสร้างสูงกว่าความเป็นจริง จำนวน 36,893.99 บาท พฤติการณ์เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้คณะกรรมการกำหนดราคากลาง รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 80 ของค่าเสียหาย โดยรับผิดชอบเท่าๆกัน ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

ส่วนปลัดเทศบาลตำบล มีหน้าที่พิจารณาราคากลางเพื่อเสนอนายกเทศมนตรีตำบลให้ความเห็นชอบและนายกเทศมนตรีตำบล มีหน้าที่ให้ความเห็นชอบราคากลางเพื่อนำไปประกวดราคามีได้ตรวจสอบความถูกต้องของราคากลางที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนดเป็นเหตุให้ราคากลางของโครงการสูงกว่าที่ควรจะเป็นมีผลให้เทศบาลตำบล พ. ต้องเสียค่าจ้างในการก่อสร้างสูงกว่าความเป็นจริง จำนวน 36,893.99 บาท พฤติการณ์เป็นการกระทำ



ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้ปลัดเทศบาลตำบล และนายกเทศมนตรีตำบล รับผิดคนละร้อยละ 10 ของค่าเสียหาย ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

อนึ่ง เนื่องจากการสอบสวนในเรื่องนี้มิได้สอบปากคำนายกเทศมนตรีตำบล จึงขอให้เทศบาลตำบล พ. ให้โอกาสนายกเทศมนตรีตำบล ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 ก่อนออกคำสั่งเรียกให้ชดเชยค่าสินไหมทดแทน

สิริพร วิเศษโพธิ์ศรี	ย่อ
มณีรัตน์ ฦ ระนอง	ตรวจ



สำนวนเลขที่ 96/320/2548

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์เก็บขนมูลฝอยประสบอุบัติเหตุชนท้ายรถยนต์โดยสารประจำทางปรับอากาศได้รับความเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2547 นาย จ. ลูกจ้างประจำ ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ ได้นำรถยนต์เก็บขนมูลฝอย ออกปฏิบัติหน้าที่แล้วเกิดอุบัติเหตุชนท้ายรถยนต์โดยสารปรับอากาศได้รับความเสียหาย เป็นจำนวนเงิน 17,330 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** อุบัติเหตุอยู่ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ มิได้เกิดจากความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน **ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า นาย จ. ลูกจ้างประจำ ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ ได้ขับรถยนต์เก็บขนมูลฝอยของทางราชการ ออกปฏิบัติหน้าที่เก็บขนมูลฝอยที่ถนนพทุทธิพูนูชาให้กับประชาชน เมื่อเก็บขนมูลฝอยเสร็จแล้วได้นำมูลฝอยที่เก็บไปเทที่โรงงานกำจัดมูลฝอยหนองแขม ขณะเดินทางมาถึงบริเวณแยกเพชรเกษม ซอย 69 ถนนเพชรเกษม รถยนต์โดยสารปรับอากาศซึ่งแล่นอยู่ข้างหน้าได้หยุดรถตามสัญญาณไฟจราจรทำให้ นาย จ. ซึ่งขับรถตามหลังไม่สามารถหยุดรถได้ทัน ประกอบกับรถบรรทุกขยะหนักเต็มคันรถทำให้ควบคุมรถไม่ได้ จึงไถลมาชนท้ายรถยนต์โดยสารปรับอากาศ เป็นเหตุให้รถยนต์โดยสารปรับอากาศได้รับความเสียหาย รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 17,330 บาท พฤติการณ์ถือได้ว่า นาย จ. ขับรถไม่เว้นระยะห่างจากรถยนต์คันหน้าให้เพียงพอที่จะหยุดรถได้ทัน เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่เมื่อคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรม จึงให้นาย จ. รับผิดชอบละ 65 ของค่าสินไหมทดแทน จำนวน 17,330 บาท คิดเป็นเงิน 11,264.50 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ศศิธร ช่อกระถิน ย่อ

มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



## คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เดือน มกราคม 2549

จำนวนเลขที่ 89/286/2548

ประเภทจำนวน ทรัพย์สินสูญหาย

เรื่อง กล้องถ่ายภาพดิจิทัลและอุปกรณ์ของโรงพยาบาล ก. สูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2546 เวลาประมาณ 09.30 – 15.00 น. กล้องถ่ายภาพดิจิทัลยี่ห้อโนคอล รุ่นคูฟิก 995, กระจาปรรจุกล้อง และแผ่นบันทึกความจุ 64 เมกะไบท์ ได้สูญหายไปจากตู้เหล็กหมายเลข 3 ห้องเวชניתศน์และโศตทศน์ศีกษา ค่ำเสียหายของกล้องดิจิทัลและอุปกรณ์ต่าง ๆ เมื่อคำนวณโดยหักค่าเสื่อมราคาแล้ว คิดค่าเสียหายได้เป็นเงินจำนวน 44,824 บาท ผลการสอบสวนสรุปได้ว่า

ห้องเวชניתศน์และโศตทศน์ศีกษาซึ่งเป็นห้องทำงานของเจ้าหน้าที่กลุ่มงานพัฒนาระบบบริหารสุขภาพตั้งอยู่ชั้น 3 ตึกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาล ก. มีทางเข้า – ออกทางเดียว เป็นบานประตูกระจกใส ด้านข้างไม่มีหน้าต่าง มีเพียงด้านหลังเป็นหน้าต่างที่มีระเบียงแคบอยู่ภายนอก โดยปกติประตูและหน้าต่างจะปิดตลอดเวลา เจ้าหน้าที่ทุกคนมีกุญแจห้องคนละ 1 ดอก และเจ้าหน้าที่ที่ออกจากห้องคนสุดท้ายจะเป็นผู้ถือคกุญแจห้อง

ในส่วนของกล้องถ่ายภาพในห้องเวชניתศน์และโศตทศน์ศีกษานั้นมีกล้องถ่ายภาพทั้งหมด 4 ตัว ได้แก่ กล้องถ่ายภาพ ยี่ห้อโนคอล รุ่นเอฟ 4 กล้องถ่ายภาพ ยี่ห้อโนคอล รุ่น เอฟ.เอ็ม 2, กล้องดิจิทัลยี่ห้อโนคอล รุ่น 950 และกล้องถ่ายภาพดิจิทัลยี่ห้อโนคอล รุ่นคูฟิก 995 ที่สูญหาย ซึ่งเป็นกล้องตัวใหม่ที่สุดในการเก็บรักษากล้องต่าง ๆ นั้น จะเก็บรวมกันไว้ในตู้เหล็กหมายเลข 3 ที่มีบานเลื่อนเป็นกระจกมีกุญแจสำหรับถือคตู้เก็บกล้องดังกล่าว 2 ชุด เก็บไว้ ว. และ อ. คนละชุด เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ถ่ายภาพในแต่ละวันจะเบิกกุญแจตู้เหล็กหมายเลข 3 จากและนำไปคืนเมื่อหมดเวลาปฏิบัติงาน โดยในแต่ละวันเมื่อใช้งานเสร็จแล้วจะต้องนำกล้องมาเก็บไว้ในตู้และถือคบานเลื่อนเสมอ แต่โดยปกติเจ้าหน้าที่จะไม่ถือคบานเลื่อนตู้หมายเลข 3 เพื่อความสะดวกในการใช้งาน โดยมักจะเสียบกุญแจคตู้ไว้

ในส่วนของการปฏิบัติหน้าที่ช่างภาพ ในวันที่ 10 เมษายน 2546 นั้น ว. ได้แบ่งให้มีเวรถ่ายภาพวันละ 2 คน ช่วยกันทำหน้าที่ช่างถ่ายภาพกิจกรรมภายในโรงพยาบาลและถ่ายรูปทำบัตรให้เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล ก. โดยในวันที่ 10 เมษายน 2546 เป็นเวรของ ว. กับ ส. ทำหน้าที่ช่างถ่ายภาพประจำวัน เมื่อเวลาประมาณ 9.30 น. ระบบไฟฟ้าของโรงพยาบาลเกิดขัดข้องและดับลงจากนั้นมีเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลเข้ามาเพื่อให้อายุรูปทำบัตรแต่เนื่องจาก ส.ติดธุระอยู่และ ว. ซึ่งเป็นเวรคู่กันไม่อยู่ไปประชุมที่จังหวัดนราธิวาส กับ จ. ทำให้ ม. ที่ไม่ได้เป็นเวรถ่ายภาพในวันที่ 10 เมษายน 2546 แต่อยู่ในห้องขณะนั้น เข้าช่วย ส. ถ่ายภาพเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล แล้วจึงได้นำกล้องดิจิทัล เก็บกลับเข้าตู้เหล็กหมายเลข 3 หลังจากถ่ายภาพเสร็จ จากนั้นไม่มีเจ้าหน้าที่คนใดนำกล้องดิจิทัล ออกมาถ่ายภาพอีกจนกระทั่งเวลาประมาณ 15.00 น. เมื่อมีเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลเข้ามาให้อายุรูปเพื่อทำบัตร จึงทราบว่ากล้องถ่ายภาพดิจิทัลยี่ห้อโนคอล รุ่นคูฟิก 995, กระจาปรรจุกล้อง และแผ่นบันทึกความจุ 64 เมกะไบท์ ได้สูญหายไปจากตู้เหล็กหมายเลข 3 แล้ว



**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่าเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ดูแลรักษากล้องดิจิทัลที่สูญหาย ไม่ได้เอาใจใส่ตรวจสอบการเก็บกล้องให้เรียบร้อย เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อแต่ไม่ถึงขั้นจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** กรณีเกิดจากภายหลัง ม. ใช้กล้องถ่ายภาพแล้วได้นำกล้องไปเก็บไว้ในตู้เหล็กเก็บกล้องซึ่งเป็นที่ใส่โดยไม่ได้ล็อกกุญแจ และในช่วงเวลาประมาณ 11.00 น. ขณะที่ไฟฟ้าในห้องยังคงดับอยู่ ม. ซึ่งอยู่ในห้องเพียงคนเดียว ได้ทิ้งห้องเพื่อเข้าห้องน้ำประมาณ 5 นาที โดยไม่ได้ล็อกตู้เหล็กเก็บกล้องและประตูห้อง ส่วน ส. ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานเวรถ่ายภาพในวันเกิดเหตุ ไม่ได้ตรวจเช็ความ. เก็บกล้องไว้หรือยัง และไม่ได้เสียบกุญแจตู้เก็บกล้องไว้ จากการกระทำเห็นว่า ม. และ ส. ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังอย่างเพียงพอ ในการดูแลรักษาทรัพย์สินของทางราชการให้เกิดความปลอดภัย เนื่องจากมีการเก็บทรัพย์สินที่มีค่าไว้ในตู้ซึ่งบุคคลทั่วไปสามารถมองเห็นได้ โดยไม่มีการล็อกกุญแจและฝ้าระวาง กรณีเป็นที่คาดเห็นได้ว่าการกระทำดังกล่าวอาจเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการสูญหาย พุทธิการณ์ถือได้ว่า ม. และ ส. กระทำการโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย จึงให้รับผิดชอบคนละกึ่งหนึ่งของค่าเสียหายจำนวน 44,284 บาท คิดเป็นเงินที่ต้องรับผิดชอบคนละ 22,142 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

พร้อมพันธ์ พันพึ้ง ย่อ

ธนะศักดิ์ บูรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 93/305/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

เรื่อง ผู้รับจ้างงานก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งพังลำน้ำ ต.ไม่สามารถก่อสร้างให้เป็นไปตามแบบรูปได้

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงานก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งพังลำน้ำ ต. ของเทศบาลเมือง พ.แล้วพบว่า ผู้รับจ้างงานก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งพังลำน้ำ ต. มีปัญหาในทางปฏิบัติไม่สามารถก่อสร้างให้เป็นไปตามแบบรูปได้แต่ผู้ควบคุมงานไม่รายงานให้คณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้ว่าจ้างทราบเพื่อหาทางแก้ไขอีกทั้งผู้ออกแบบได้ออกแบบให้มีการตอกเสาเข็ม 1 เพื่อทำหน้าที่สมอยึดโดยไม่มีความจำเป็น เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายต้องจ่ายเงินค่าเสาเข็ม 1 ค่าแรงตอกเสาเข็ม และค่าคานรัดหัวเสาเข็ม คิดเป็นเงินจำนวน 1,270,724.23 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่า

1. กรณีที่ผู้ควบคุมงานไม่รายงานให้คณะกรรมการตรวจการจ้าง และผู้ว่าจ้างทราบนั้นช่างผู้ควบคุมงานได้รายงานตามบันทึกผลการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างระหว่างวันที่ 6 ถึงวันที่ 11 มีนาคม 2545 ให้คณะกรรมการตรวจการจ้างรับทราบแล้ว แต่บันทึกดังกล่าว ผู้ว่าจ้างยังไม่ได้รับทราบ จึงว่ากล่าวตักเตือนช่างผู้ควบคุมงานโดยทำเป็นหนังสือ

2. กรณีผู้ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้แก่ทางราชการ นั้น ตามบันทึกปากคำของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและตามหนังสือสำนักงาน ย. ได้ยืนยันว่าการออกแบบคำนวณโครงสร้างโดยวิศวกร กรม ย. มีความถูกต้องตามหลักทฤษฎีและมีความปลอดภัยสูงสุด จึงมีมติว่า ทางราชการยังไม่ได้เสียหายแต่อย่างใด จึงไม่มีผู้ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเข้าตรวจสอบโครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งพังลำน้ำ ต.พบว่า ผู้รับจ้างมีปัญหาในทางปฏิบัติไม่สามารถก่อสร้างให้เป็นไปตามแบบรูปได้แต่ผู้ควบคุมงานไม่รายงานให้คณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้ว่าจ้างทราบเพื่อหาแนวทางแก้ไข กล่าวคือตามแบบรูปของกรม ย. ซึ่งเทศบาลเมือง พ. นำมาใช้เป็นแบบก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งพังลำน้ำ ต.รายละเอียดกำหนดให้ตอกเสาเข็ม 1 คู่กับเสาเข็ม 2 ในลักษณะค้ำยันกันแล้วรัดหัวเสาเข็มทั้งสองด้วยคานรัดหัวเสาเข็มแต่ผู้รับจ้างไม่ได้ตอกเสาเข็ม 1 ในลักษณะค้ำยันกับเสาเข็ม 2 จำนวน 15 ต้น โดยเทศบาลเมือง พ. ได้ชี้แจงว่าการตอกเสาเข็มให้ค้ำยันกันตามแบบรูป



รายการไม่สามารถกระทำในทุกสภาพพื้นที่ เนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นช่วงโค้งของแม่น้ำและการตอกเสาเข็มเสาเข็ม 1 ก่อนแล้วจึงตอกเสาเข็ม 2 ซึ่งเสาเข็ม 1 จะต้องมีความลาดเอียง 1 : 6 เมื่อทำการตอกในช่วงทางโค้งตามหลักเรขาคณิตตรีศมของเสาเข็ม 1 จะต้องกว้างกว่าเสาเข็ม 2 จึงทำให้เสาเข็มเกิดการเอียงศูนย์ไปประมาณ 20-30 เซนติเมตร ซึ่งผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจการจ้างให้วิศวกรของบริษัทผู้รับจ้างตรวจสอบรับรองการตอกเสาเข็มเอียงศูนย์แล้ว พบว่า โครงสร้างยังแข็งแรงและยังสามารถรับแรงดันด้านข้างได้อย่างปลอดภัยโดยเฉพาะเมื่อตอกเสาเข็ม 2 ลึก 7 เมตร ซึ่งเสาเข็ม 2 จะสามารถรับแรงดันได้โดยไม่ต้องมีสมอยึดการตอกเสาเข็ม 1 เอียง SLOP 1 : 6 ตามหลักวิศวกรรมถือว่าเป็นเสาเข็มแบบสมอยึด ประกอบกับกรณีดังกล่าวสำนักงาน ย. ได้รายงานผลการตรวจพิจารณารูปแบบก่อสร้างและการออกแบบคำนวณโครงสร้างของโครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งพังลำน้ำ ต. สรุปว่า ผลการออกแบบคำนวณ โครงสร้างที่แตกต่างกันเกิดจากการตั้งสมมติฐานที่ใช้เป็นกรอบในการออกแบบที่แตกต่างกันของวิศวกร สำนักงาน ย. รับรองว่าการออกแบบคำนวณโครงสร้างโดยวิศวกร กรม ย. มีความถูกต้องตามทฤษฎีและมีความปลอดภัยสูงสุด พฤติการณ์จึงถือได้ว่าทางเทศบาลเมือง พ.ยังไม่ได้รับความเสียหาย จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

เสกสรรค์ ทิพย์มูล ย่อ

ธนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 93/306/2548

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง อาคารสำนักงาน อบจ.ช.เกิดความชำรุดเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2548 เวลาประมาณ 16.25 น. ได้เกิดพายุพัดกรรโชกแรง (พายุโซนร้อน) มีผลทำให้อาคารสำนักงาน อบจ.ช.ซึ่งมีการปรับปรุงต่อเติมจากอาคาร 2 ชั้น เป็น 5 ชั้น ได้รับความเสียหาย โดยฝ้าเพดานชั้นที่ 2 และชั้นที่ 5 หลุดร่วง และผนังกระจกอาคารชั้นที่ 3 และชั้นที่ 5 แตกเสียหาย เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย 776,018 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** ความเสียหายของผนังกระจกเกิดจากสาเหตุลมพัดรุนแรงมากกว่าปกติเป็นเรื่องของภัยธรรมชาติ และความเสียหายของฝ้าเพดานเป็นผลต่อเนื่องจากการที่ผนังกระจกถูกลมพัดแตกเสียหาย จึงไม่มีผู้ที่ต้องรับผิดชอบในความเสียหาย

**ความวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2548 ได้เกิดพายุฤดูร้อน ลมพัดกรรโชกแรงเป็นเหตุให้อาคารสำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัด ช. ซึ่งแต่เดิมเป็นอาคาร 2 ชั้น ภายหลังมีการต่อเติมอาคารเป็น 5 ชั้น ได้รับความเสียหายในส่วนของชั้นที่ 3 และ 5 โดยทั้งสองชั้นนี้ผนังกระจกอาคารแตกเสียหาย และฝ้าเพดานหลุดร่วง ค่าเสียหายเป็นจำนวนเงิน 776,018 บาท เห็นว่า กรณีฝ้าเพดานชั้นที่ 2 และชั้นที่ 5 หลุดร่วงและผนังกระจกอาคารชั้นที่ 3 และชั้นที่ 5 แตกเสียหายนั้น เชื่อว่าสาเหตุประการหนึ่งเกิดจากวิศวกรผู้ออกแบบได้ถอดกรอบอลูมิเนียมด้านซ้ายและด้านขวาออกตามที่ได้รับคำสั่งจากผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด เนื่องจากผู้บริหารเห็นว่ากรอบยึดกระจกด้านข้างบดบังทัศนียภาพการชมทิวทัศน์ อันเป็นการสั่งไปโดยมิได้คำนึงถึงความมั่นคงของตัวอาคาร ประกอบกับวิศวกรผู้ออกแบบมิได้มีการทดสอบว่าการเปลี่ยนแปลงแก้ไขกระจกให้ไม่เป็นไปตามแบบรูปตามที่ได้มีการออกแบบไว้ (กระจกหนึ่งแผ่นต่อกรอบอลูมิเนียม 1 ชุด คือด้านล่างบน และด้านซ้ายขวา) จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตัวอาคาร ในภายหลังหรือไม่ กรณีถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทแต่ไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

พรรคิตรา ภูมรินทร์ ย่อ

ชนะศักดิ์ บูรณะเจริญ ตรวง





สำนวนที่ 95/312/2548

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์ตรวจการหมายเลขทะเบียน บต 5405 กำแพงเพชร ของเทศบาล พ. ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2547 นาย ป. ตำแหน่งพนักงาน ได้รับคำสั่งจากนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล พ. ให้ขับรถยนต์ตรวจการหมายเลขทะเบียน บต 5405 กำแพงเพชร ไปเอาปูนขาวที่โรงโม่หิน พ. โดยมีนาย ส. และนาย ท. ร่วมเดินทางไปด้วย เมื่อขับรถไปถึงบริเวณหมู่ 9 บ้านเขาสว่าง จึงทราบว่าได้ขับรถเลี้ยวเข้าโรงโม่หิน พ. มาแล้ว นาย ป. จึงจอดรถชิดขอบด้านซ้ายมือเพื่อที่จะกลับรถไปยังโรงโม่หิน พ. แล้วเปิดสัญญาณไฟเลี้ยวกลับรถและมองเห็นว่ามีรถบรรทุกกำลังวิ่งสวนมาอยู่ในระยะไกลประมาณ 800 – 900 เมตร นาย ป. จึงตัดสินใจกลับรถทันที แต่เลี้ยวไม่พ้นจึงถอยหลังกลับมาเพื่อเลี้ยวกลับรถใหม่อีกครั้ง ปรากฏว่าในขณะที่รถกำลังจะเคลื่อนไปข้างหน้ารถบรรทุกสิบล้อซึ่งขับมาด้วยความเร็วประมาณ 60 – 80 กม./ชม. พุ่งชนบริเวณกลางตัวรถด้านซ้ายทันที เป็นเหตุให้มีผู้บาดเจ็บ 3 คน รถยนต์ตรวจการได้รับความเสียหาย ค่าเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน 99,500 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า นาย ป. มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของเทศบาล

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเสนอ

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีบุคคลใดจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำนวนการสอบสวนว่า เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2547 นาย ป. ตำแหน่งพนักงานดับเพลิง เทศบาลตำบล พ. ได้นำรถยนต์ตรวจการหมายเลขทะเบียน บต 5405 กำแพงเพชร ออกปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของนายกเทศมนตรีตำบล พ. ซึ่งได้สั่งให้ไปรับปูนขาว โดยมีนาย ส. และนาย ท. ร่วมเดินทางไปด้วย โดยขับรถไปตามถนนสายพราวนกระต่าย – วังประจวบ ถึงบริเวณหมู่ 9 บ้านเขาสว่าง นาย ท. แจ้งให้ทราบว่า นาย ป. ได้ขับรถยนต์เลี้ยวเข้าโรงโม่หิน พ. มาแล้ว นาย ป. จึงจอดรถชิดขอบด้านซ้ายมือเพื่อที่จะกลับรถไปยังโรงโม่หิน พ. แล้วจึงเปิดสัญญาณไฟเลี้ยว และตัดสินใจกลับรถทันที เมื่อเลี้ยวไม่พ้นจึงถอยหลังมาประมาณเศษหนึ่งส่วนสามของถนนแล้วจึงเลี้ยวกลับรถอีกครั้ง ปรากฏว่าในขณะที่รถกำลังจะเคลื่อนไปข้างหน้าได้มีรถบรรทุกสิบล้อซึ่งวิ่งมาด้วยความเร็วพุ่งเข้าชนบริเวณกลางตัวรถด้านซ้าย เป็นเหตุให้รถยนต์ตรวจการเสียหาย ประกอบกับ นาย ป. ไม่มีความชำนาญในการขับรถยนต์และยังไม่มีใบอนุญาตขับรถยนต์ พฤติกรรมน่าเชื่อว่า นาย ป. ขับรถด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เมื่อพิจารณาถึงความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้นาย ป. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนร้อยละ 50 ของความเสียหายจำนวน



99,500 บาท เป็นเงินที่ต้องรับผิดชอบจำนวน 49,750 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติ  
ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

สำหรับนาย ว. ตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล พ. ซึ่งได้มอบหมายให้นาย ป. ตำแหน่ง  
คนงานดับเพลิง ขับรถยนต์ตรวจการณ์ฯ ไปรับปูนขาวที่โรงโมหิน เนื่องจากในวันดังกล่าวผู้ดูแลรถยนต์  
ออกเวอร์และเจ้าหน้าที่อื่นออกไปตรวจถังเคมีดับเพลิงในชุมชน ทั้งที่รู้ว่านาย ป. ไม่มีความชำนาญในการ  
ขับรถยนต์และไม่มีใบอนุญาตขับขี่รถยนต์เป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการประสบอุบัติเหตุ  
ได้รับความเสียหาย พุทธิการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทแต่ไม่ถึงกับประมาทเลินเล่อ  
อย่างร้ายแรง นาย ว. ตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล พ. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

เนตรนภา พุทธสุวรรณ ย่อ  
สุรชาติพิศ กิตติเกษมศิลป์ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 95 / 313 2548

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์ของกรม ห. หมายเลขทะเบียน 8 ร-4899 กรุงเทพมหานคร ชนกับรถยนต์บรรทุก  
หมายเลขทะเบียน 81 – 4796 ปทุมธานี

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2547 นาย ส. ลูกจ้างประจำ ตำแหน่งพนักงานขับรถ ปฏิบัติหน้าที่ขับรถยนต์กรม ห. หมายเลขทะเบียน 8ร – 4899 กรุงเทพมหานคร เพื่อนำคนงานพร้อมเครื่องมือ ไปปฏิบัติงานตากหญ้าทางป่าและทาสีหลักนทางเสาป้าย ประจำหมวดการทางเชียงใหม่ ตามที่หัวหน้า หมวดการทางเชียงใหม่มอบหมาย จนกระทั่งคนงานได้ปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว จนถึงเวลาประมาณ 16.35 น. นาย ส. ได้ขับรถยนต์ของกรม ห. คันดังกล่าวเพื่อ ไปจอดเก็บไว้ที่หมวดการทางสำรองบ้านแอมอง โดยมี คนงาน 3 คน นั่งไปด้วยนาย ส. ขับรถไปตามทางหลวงหมายเลข 209 จากอำเภอเชียงใหม่ จังหวัด มหาสารคาม ไปยังจังหวัดขอนแก่นด้วยอัตราความเร็วประมาณ 60 – 80 กิโลเมตรต่อชั่วโมงสภาพถนน ขณะนั้นอยู่ระหว่างการก่อสร้างบูรณะปรับปรุงทางหลวงสายนี้ เมื่อเดินทางมาถึงบริเวณทางโค้ง มีป้ายเตือน ให้ใช้ทางเบี่ยงและกรวยสีขาวแดงของทางโครงการก่อสร้างทางสายขอนแก่น – ยางตลาด (รวมทางเลี่ยงเมือง ขอนแก่น) ตั้งวางเรียงขวางทางจราจรอยู่บริเวณหัวเกาะกลางถนน ใกล้กับทางแยกไปอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ประกอบกับช่วงบริเวณทางโค้งจะมีบ้านเรือนและต้นไม้ของราษฎรบังทิวทัศน์ เล็กน้อยและการขับรถจากอำเภอเชียงใหม่ จังหวัดมหาสารคามไปยังจังหวัดขอนแก่นในเวลาบ่ายเป็นการ ขับรถย้อนแสงอาทิตย์ ทำให้มีแสงแดดจ้าสาธตองกระจกหน้ารถยนต์ นาย ส. จึงมีอาการเคืองตา นาย ส. จึงไม่ทันสังเกตเห็นป้ายเตือนให้ใช้ทางเบี่ยง เมื่อพบเห็นป้ายเตือนให้ใช้ทางเบี่ยงในระยะกระชั้นชิด นาย ส. จึงลดความเร็วของรถลงพร้อมหักหลบแต่ไม่พ้น เป็นเหตุให้รถยนต์ของกรม ห. เฉี่ยวชนป้ายเตือน ให้ใช้ทางเบี่ยง และกรวยสีขาวแดง แล้วเสียหลักไปชนรถบรรทุก 6 ล้อ หมายเลขทะเบียน 81 – 4796 ปทุมธานี ซึ่งจอดอยู่บนสะพานทำให้รถยนต์บรรทุกคันดังกล่าวและรถกรม ห. คันเกิดเหตุได้รับความเสียหาย และมีผู้บาดเจ็บจำนวน 4 คน ความเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน 72,520 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด** เห็นว่า นาย ส. กระทำ ละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยเป็นการกระทำประมาทเลินเล่อ อย่างร้ายแรงในระดับต่ำสุด ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนแก่กรม ห. เป็นจำนวนเงิน 2,436 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเสนอ



**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำนวนการสอบสวนว่า เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2547 นาย ส. ลูกจ้างประจำ ตำแหน่งพนักงาน ขับรถยนต์สังกัดกรม ห. ได้รับมอบหมาย ให้ขับรถยนต์ของกรม ห. หมายเลขทะเบียน 8ร – 4899 กรุงเทพมหานคร ออกไปปฏิบัติหน้าที่เพื่อนำคนงาน พร้อมเครื่องมือไปปฏิบัติงานตากหญ้า ถางป่า และทาสี หลักนำทาง เสาป้าย ในสายงานซึ่งอยู่ในความ รับผิดชอบของหมวดการทางเชียงใหม่ ขณะเดินทางกลับไปหหมวดการทางเชียงใหม่ เมื่อนาย ส. ขับรถยนต์ มาถึงบริเวณ กม. 12 + 028 ซึ่งอยู่ในโครงการก่อสร้างทางสายขอนแก่น – ยางตลาด นาย ส. สังเกตเห็น ป้ายเตือนให้ใช้ทางเบี่ยงที่ตั้งวางเรียงขวางทางจราจรอยู่ จึงหักหลบแต่ไม่พ้นเนื่องจากขับมาด้วยความเร็ว เป็นเหตุให้รถยนต์ของกรม ห. เฉี่ยวชนป้ายเตือนทางเบี่ยงและกรวยยางสีขาวแดงแล้วเสียหลักไปชน รถยนต์บรรทุก 6 ล้อ ที่จอดอยู่บนสะพานห่างจากจุดป้ายเตือนทางเบี่ยงเป็นระยะทาง 60 – 70 เมตร ซึ่ง หากนาย ส. ได้ใช้ความระมัดระวังโดยชะลอความเร็วลงตามที่บุคคลทั่วไปควรมีตามวิสัยและพฤติการณ์ ก็จะไม่เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้น พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ส. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่กรม ห. ในอัตราร้อยละ 75 ของเงินจำนวน 72,520 บาท คิดเป็นเงิน จำนวน 54,390 บาท ตามมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

เนตรนภา พุทธสุวรรณ ย่อ  
สุชาติพิทย์ กิตติเกษมศิลป์ ตรวง



สำนวนที่ 95/314/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง การเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวไม่ถูกต้อง

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 1 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวของหน่วยงาน ข. ว่าปฏิบัติไม่ชอบด้วย มติคณะรัฐมนตรี เนื่องจากหน่วยงาน ข. ได้จ้างให้นาย พ. อติตลูกจ้างชั่วคราวของหน่วยงาน ข. ซึ่งถูกเลิกจ้างเนื่องจากอายุ เกิน 60 ปี ให้ปฏิบัติงาน และลงลายมือชื่อรับเงินในใบสมัครลูกจ้างชั่วคราวในนามนาย ถ. ซึ่งเป็นคนงาน ที่ลาออกไปแล้ว ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2536 – 2540 โดยมีนาย ส. ตำแหน่งเจ้าพนักงานป่าไม้ 5 (เสียชีวิตแล้ว) ทำหน้าที่รับสมัครและจ่ายค่าจ้างให้และหัวหน้าหน่วยงาน ข. ลงชื่อรับรองในใบสมัครลูกจ้างชั่วคราวรวม ความเสียหาย ที่ได้มีการเบิกจ่ายค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราว เป็นเงินจำนวน 97,243 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า การที่หน่วยงาน ข. รับนาย พ. ซึ่งมีอายุเกินกว่า 60 ปี เข้าทำงานเป็นลูกจ้างชั่วคราวในนามนาย ถ. เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการจ้าง ผู้มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์แล้ว ตามมติคณะรัฐมนตรี แต่การที่ นาย พ. ได้ปฏิบัติงานให้กับหน่วยงาน ข. จริง เงินค่าจ้างที่ได้จ่ายให้นาย พ. จึงไม่ใช่จำนวนเงินที่ทางราชการ ได้รับความเสียหาย ทางราชการจึงไม่ได้รับความเสียหายและไม่มีค่าเสียหายเกิดขึ้น

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริง

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** ทางราชการได้รับความเสียหายหรือไม่ และมีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย **กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำนวนการสอบสวนว่า การที่นาย ส. ตำแหน่งเจ้าพนักงานป่าไม้ 5 ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รับสมัครและจ่ายค่าจ้างให้กับ นาย พ. ซึ่งมีอายุเกิน 60 ปีและถูกเลิกจ้าง ให้ปฏิบัติงานด้วยการลงลายมือชื่อในใบสมัครและลงลายมือชื่อ รับเงินในนามนาย ถ. โดยมีหัวหน้าหน่วยงาน ข. ลงชื่อรับรองในใบสมัครลูกจ้างชั่วคราว ซึ่งเป็นการจ้าง ลูกจ้างผู้มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ โดยไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการจ้าง ผู้มีอายุ ครบ 60 ปีบริบูรณ์ ทั้งที่สามารถทำได้ กรณีจึงเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ แต่การที่นาย พ. ได้ปฏิบัติงานให้กับหน่วยงาน ข. จริง ดังนั้น เงินค่าจ้างที่หน่วยงาน ข. ได้จ่ายไปจึงเป็นการ จ่ายค่าตอบแทนให้กับผู้ปฏิบัติงานให้กับทางราชการจริง ทางราชการจึงไม่ได้รับความเสียหาย กรณีจึง ไม่มี เจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิด



อนึ่ง ให้แจ้งหน่วยงาน ข. ดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครลูกจ้างชั่วคราวรายนาย พ.ใหม่ ให้ถูกต้องตามระเบียบและให้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้เกี่ยวข้องด้วย

เนตรนภา พุทธสุวรรณ      ย่อ  
สุรชาติพิศ กิตติเกษมศิลป์      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 4/15/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

เรื่อง คณะกรรมการกำหนดราคากลางเทศบาลนคร ส. กำหนดราคากลางงานจ้าง สูงกว่าความเป็นจริง

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานเทศบาลนคร ส. ประจำปีงบประมาณ 2544 – 2545 จำนวน 2 โครงการ คือ โครงการก่อสร้างคาดท้องคลอง คสล. และโครงการก่อสร้างสนามบาสเกตบอลและวอลเลย์บอลโรงเรียนเทศบาล พบว่า คณะกรรมการกำหนดราคากลาง กำหนดราคากลางค่าวัสดุไม่ถูกต้อง โดยไม่ได้ใช้ราคาวัสดุของสำนักงานดัชนีเศรษฐกิจ กระทรวงพาณิชย์ (เดือนก่อนประกาศประกวดราคา) ในขณะที่จัดซื้อจัดจ้าง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 478,744.72 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** กรณีเทศบาลนคร ส. กำหนดราคากลางงานจ้าง โครงการก่อสร้างคาดท้องคลอง คสล. และโครงการก่อสร้างสนามบาสเกตบอลและวอลเลย์บอลโรงเรียนเทศบาล สูงกว่าความเป็นจริง จำนวน 478,744.72 บาท ผู้ต้องรับผิดชอบ คือ คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ประกอบด้วย นาง ร. ผู้อำนวยการกองช่าง นาง อ. นายช่างผังเมือง และนาย ส. นายช่างโยธา 5 ต้องรับผิดชอบใช้เงินคืนแก่เทศบาลนคร ส. เป็นเงินคนละ 159,581.57 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เทศบาลนคร ส. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบ** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ตรวจพบว่า ในการจัดจ้างของสำนักงานเทศบาลนคร ส. ประจำปีงบประมาณ 2544-2545 โครงการก่อสร้างคาดท้องคลอง ค.ส.ล. ตามสัญญาจ้างเลขที่ 10/2544 ลงวันที่ 10 พฤษภาคม 2544 และโครงการก่อสร้าง สนามบาสเกตบอลและวอลเลย์บอลโรงเรียนเทศบาล ตามสัญญาจ้างเลขที่ 31/2544 ลงวันที่ 21 กันยายน 2544 คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ซึ่งประกอบด้วย นาง ร. ประธานกรรมการ นาง อ. และนาย ส. กำหนดราคากลางไม่ถูกต้อง ดังนี้

1. โครงการก่อสร้างคาดท้องคลอง ค.ส.ล. การคำนวณราคากลางค่าวัสดุ จำนวน 8 รายการ ได้แก่ ทราฮายาบ เหล็ก Ø 9 มิลลิเมตร (SR) เหล็ก Ø 6 มิลลิเมตร (SR) เหล็ก Ø 16 มิลลิเมตร ลวด ตะปู ถมดิน และหินเบอร์ 2 คณะกรรมการกำหนดราคากลางไม่ได้ใช้ราคาวัสดุของสำนักงานดัชนีเศรษฐกิจ กระทรวงพาณิชย์ (เดือนก่อนประกาศประกวดราคา) ในขณะที่จัดซื้อจัดจ้างทำให้เทศบาลนคร ส. ต้องจ่ายค่าก่อสร้างสูงกว่าที่ควรจะเป็น เป็นเหตุให้เทศบาลได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 458,191.85 บาท



2. โครงการก่อสร้างสนามบาสเกตบอลและวอลเลย์บอลโรงเรียนเทศบาล การคำนวณราคากลาง ค่าวัสดุ จำนวน 3 รายการ ได้แก่ ทรายถม หินคลุก และเหล็ก Ø 9 มิลลิเมตร (SR) คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ไม่ได้ใช้ราคาวัสดุของสำนักงานดัชนีเศรษฐกิจ กระทรวงพาณิชย์ (เดือนก่อนประกาศประกวดราคา) ในขณะที่จัดซื้อจัดจ้างทำให้เทศบาลนคร ส. ต้องจ่ายค่าก่อสร้าง สูงกว่าที่ควรจะเป็นเป็นเหตุให้เทศบาล ได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงิน 20,552.87 บาท

รวมค่าเสียหายคิดเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 478,744.72 บาท ซึ่งมีผู้ต้องรับผิดชอบ ดังนี้

1. นาง ร. ตำแหน่งผู้อำนวยการกองช่าง ประธานกรรมการกำหนดราคากลาง นาง อ. ตำแหน่งนายช่างผังเมือง 5 และนาย ส. ตำแหน่งนายช่างโยธา 5 กรรมการกำหนดราคากลาง ทั้ง 2 โครงการดังกล่าว มีหน้าที่โดยตรงในการกำหนดราคากลางในการก่อสร้างและมีความเชี่ยวชาญในงานช่าง เมื่อบุคคลทั้งสาม ในฐานะคณะกรรมการกำหนดราคากลางมีหน้าที่ร่วมกันในการกำหนดราคากลางให้ถูกต้อง แต่ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังในการกำหนดราคากลาง เนื่องจากการคำนวณราคากลางค่าวัสดุคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ไม่ได้ใช้ราคาวัสดุของสำนักงานดัชนีเศรษฐกิจ กระทรวงพาณิชย์ (เดือนก่อนประกาศประกวดราคา) ในขณะที่จัดซื้อจัดจ้างเป็นเหตุให้เทศบาลนคร ส. ต้องจัดจ้างในวงเงินสูงกว่าที่ควรจะเป็นทำให้เทศบาล นคร ส. ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 478,744.72 บาท พฤติการณ์เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง บุคคลทั้งสามในฐานะคณะกรรมการกำหนดราคากลางจึงต้องร่วมกัน รับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าว จึงให้นาง ร. นาง อ. และนาย ส. รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 80 ของ ค่าเสียหายจำนวน 478,744.72 บาท คิดเป็นเงินคนละ 127,665.25 บาท ตามนัยมาตรา 8 และมาตรา 10 แห่ง พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

2. นาง บ. ตำแหน่งปลัดเทศบาลนคร ส. มีหน้าที่พิจารณาราคากลางเพื่อเสนอ นายกเทศมนตรีนคร ส. ให้ความเห็นชอบ และนาย ข. ตำแหน่งนายกเทศมนตรีนคร ส. มีหน้าที่ให้ความ เห็นชอบราคากลาง เพื่อนำไปประกวดราคา มิได้ตรวจสอบความถูกต้องของราคากลางที่คณะกรรมการ กำหนดราคากลางดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด เป็นเหตุให้ราคากลางของ โครงการสูงกว่าที่ควรจะเป็น ทำให้เทศบาลนคร ส. ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างสูงกว่าที่ควรเป็น เป็นเงิน 478,744.72 บาท พฤติการณ์เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาง บ. และนาย ข. รับผิดชอบคนละร้อยละ 10 ของค่าเสียหายจำนวน 478,744.72 บาท คิดเป็นเงินคนละ 47,874.47 บาท ตามนัยมาตรา 8 และมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ธีรยุทธ หวังผล ย่อ  
มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ





สำนวนเลขที่ 4/16/2549

ประเภทสำนวน เพลิงไหม้

เรื่อง รถบรรทุกน้ำ ของหน่วยงาน ก. เกิดเพลิงไหม้

สรุปข้อเท็จจริง รถบรรทุกน้ำ ขับโดยนาย ป. พนักงานขับเครื่องจักรกล ระดับ 4 ประสบอุบัติเหตุไฟลุกไหม้ได้ห้องเก๋ง และห้องเก๋ง เป็นเหตุให้รถบรรทุกน้ำได้รับความเสียหาย ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 925,666.54 บาท

ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด พิจารณาแล้ว เห็นว่า อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นครั้งนี้มิได้เกิดจากการขับรถโดยประมาทของนาย ป. หากแต่เกิดจากอุปกรณ์ของรถ กล่าวคือ สายน้ำมัน HYDRAULIC ระบบควบคุมบังคับเลี้ยวแตกกะทันหัน ขณะที่เครื่องยนต์กำลังทำงาน จึงเป็นเหตุให้น้ำมัน HYDRAULIC ฉีดกระจายไปถูกท่อไอเสียจนเกิดไฟลุกไหม้ขึ้น สอดคล้องที่นาย ป. จะป้องกันและแก้ไขได้ เป็นเหตุให้รถบรรทุกน้ำได้รับความเสียหาย

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง หน่วยงาน ก. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นคณะกรรมการสอบสวน

ประเด็นที่พิจารณา มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า รถยนต์บรรทุกน้ำของหน่วยงาน ก. เกิดเหตุเพลิงไหม้เครื่องยนต์และลูกกลมห้างเก๋ง ในขณะที่นาย ป. พนักงานขับเครื่องจักรกลระดับ 4 เป็นผู้ขับรถคันดังกล่าว ราคาน้ำมันเพื่อลดปริมาณฝุ่น จากการตรวจสอบของฝ่ายช่าง พบว่าท่อน้ำมัน HYDRAULIC ของระบบบังคับเลี้ยว (HYDRAULIC STEERING) แตก คาดว่าอาจเกิดจาก HYDRAULIC HOSE ของระบบ STEERINGแตกทำให้น้ำมันฉีดกระจายไปถูกท่อไอเสีย (EXHAUST BOX) ซึ่งกำลังร้อน จึงเกิดเปลวไฟลุกไหม้ขึ้น ตามพฤติการณ์ไม่ปรากฏว่า นาย ป. ได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงแต่อย่างใด จึงไม่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหาย

อนึ่ง หน่วยงาน ก. ควรติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิงฉุกเฉินเคลื่อนที่ประจำรถ เพื่อให้สามารถควบคุมเพลิงในเบื้องต้นมิให้ลุกลาม จนทำให้เกิดความเสียหายเป็นจำนวนมากดังเช่นกรณีนี้

สิริพร วิเศษโพธิ์ศรี ย่อ

มนิรัตน์ ณ ระนอง ตรว



คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เดือน กุมภาพันธ์ 2549

สำนวนเลขที่ 47/481/2542 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง การกำหนดราคาเพื่อจ้างก่อสร้างโรงอาหารและหอประชุมของวิทยาลัย อ.ไม่ถูกต้อง

**สรุปข้อเท็จจริง** ส.ต.จ. ตรวจสอบพบว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2539 วิทยาลัย อ. ได้ดำเนินการประกวดราคาจ้างก่อสร้างอาคาร โรงอาหารและหอประชุม โดยคำนวณค่างานรายการ ถอดไม้แบบฉาบปูน โดยมีได้ปรับลดปริมาณวัสดุลงตามหลักเกณฑ์ของทางราชการเป็นเหตุให้ทางราชการ ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 314,082.90 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** ไม่มีเจ้าหน้าที่ ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบด้วยความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า วิทยาลัย อ. ได้ประกวดราคาก่อสร้างอาคาร โรงอาหารและหอประชุม และทำสัญญาจ้างบริษัท ก. ซึ่งเป็น ผู้เสนอราคาต่ำสุด โดยไม่ได้พิจารณาปรับลดราคาในหมวดรายการไม้แบบฉาบปูนซึ่งบริษัทผู้รับจ้าง เสนอราคาสูงกว่าราคากลางที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางกำหนดไว้ เป็นเหตุให้ราชการได้รับความเสียหายในอันที่จะต้องจัดจ้างสูงกว่าความเป็นจริง เป็นเงิน 314,082.90 บาท แม้กรม ม. จะอ้างว่าราคากลาง ที่นำมาใช้ในการพิจารณาประกวดราคาควรเป็นราคากลางที่กองออกแบบและก่อสร้าง กรม ม. คิดคำนวณ เพราะเป็นผู้มีหน้าที่โดยตรงในการคิดคำนวณราคากลางของทางราชการ อีกทั้งหากใช้ราคากลางของกองออกแบบ แล้วจะไม่มีค่าจ้างส่วนที่ทางราชการจ่ายสูงกว่าความเป็นจริง เพราะราคาที่ผู้รับจ้างเสนอต่ำกว่าราคากลาง ของกองออกแบบและก่อสร้าง แต่ตามมติคณะรัฐมนตรีแจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0202/ว 1 ลงวันที่ 3 มกราคม 2537 เรื่อง มาตรการป้องกันหรือลดโอกาสในการสมยอมกันในการ เสนอราคา กำหนดให้การพิจารณาผลการประกวดราคาให้ใช้ราคากลางที่คณะกรรมการกำหนดราคากลาง



จัดทำขึ้นและนอกจากนี้ แม้จะมีราคากลางที่กองออกแบบและก่อสร้างจัดทำขึ้นแล้วก็ตาม แต่กรม ม. ไม่ได้จัดส่งราคากลางดังกล่าวมาให้ทางวิทยาลัย อ.แต่อย่างใด จึงไม่สามารถนำราคากลางของกองออกแบบและก่อสร้างมาใช้ในการพิจารณาในกรณีนี้ได้และการที่ ส.ต.ง.พิจารณาเห็นว่า ราคากลางของไม้แบบคอนกรีตฉาบปูนที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางคำนวณไว้ ปริมาณ 2,476 ตรม. ค่าวัสดุ ตรม. ละ 200 บาท ค่าแรง ตรม.ละ 80 บาท รวมเป็นค่างาน 693,280 บาท เท่านั้นจึงให้นาย ท. ถอดแบบคำนวณปริมาณไม้แบบใหม่ และเมื่อคำนวณได้แล้วก็ใช้ค่าวัสดุและค่าแรงงานที่บริษัทผู้รับจ้างเสนอมานั้น ถือได้ว่าเป็นการคำนวณที่เหมาะสมและเป็นธรรมแล้ว เมื่อนาย ท. ได้คำนวณปริมาณไม้แบบอย่างละเอียดแล้ว ปรากฏว่าจะต้องใช้ไม้แบบปริมาณ 7,238.80 ตรม. แต่การคำนวณดังกล่าวเป็นการคำนวณ เนื่องงานไม้แบบทั้งหมด 100% ซึ่งตามหลักเกณฑ์ของงานก่อสร้างทางด้านช่างซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป สำหรับอาคารชั้นเดียวการคำนวณปริมาณไม้แบบที่ใช้ในการก่อสร้างเพื่อประมาณราคาก่อสร้างให้คำนวณปริมาณวัสดุลดลง 20% คือใช้ไม้แบบจริง 80 % เพื่อหมุนเวียนก่อสร้างได้ครบตามรูปแบบแปลนทั้งหมด ดังนั้น เมื่อคำนวณไม้แบบได้ 7,238.80 ตรม. (100%) ก็จะเป็นไม้แบบที่ใช้ตามประมาณการจริง 5,791.04 ตารางเมตร (80 %) ยังคงต่ำกว่าปริมาณไม้แบบที่ผู้รับจ้างเสนอ 1,358.96 ตารางเมตร (7,150- 5,791.04 ตารางเมตร) หากคำนวณค่างานไม้แบบโดยใช้ราคาไม้แบบตามหลักเกณฑ์ของงานก่อสร้าง และค่าแรงงานตามที่ผู้รับจ้างเสนอราคาแล้ว ยังคงเป็นการรับราคาจ้างเฉพาะรายการไม้แบบสูงกว่าความเป็นจริง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน 314,082.90 บาท โดยพิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. การที่คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาซึ่งประกอบด้วย นาย จ. นาย ป. และ นาย ถ. เสนอกรม ม. ให้จัดจ้างบริษัท ค. เพราะเห็นว่า บริษัทดังกล่าวเป็นผู้เสนอราคามาถูกต้องราคารวมไม่เกินราคากลางและงบประมาณที่ตั้งไว้โดยไม่พิจารณาในรายละเอียดย่อยในแต่ละหมวดทั้งที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางได้จัดทำราคากลางของงานในแต่ละหมวดเอาไว้อย่างชัดเจนแล้ว คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาควรที่จะต้องพิจารณาราคาในแต่ละหมวดให้ต่ำกว่าราคากลางด้วยเพื่อประโยชน์สูงสุดของทางราชการ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการเมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้นาย จ. นาย ป. และ นาย ถ. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหายจำนวน 314,082.90 บาท คิดเป็นเงิน 157,041.45 บาท โดยให้รับผิดชอบละส่วนเท่า ๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 52,347.15 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



2. นาย ก. ผู้อำนวยการวิทยาลัย อ. ในฐานะที่เป็นผู้อนุมัติให้จัดจ้างกับบริษัท ค. โดยไม่ได้พิจารณาราคาก่อสร้างของรายการในหมวดย่อยพฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ก. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำ และความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 10 ของค่าเสียหายจำนวน 314,082.90 บาท คิดเป็นเงิน 31,408.29 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบ มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ปรีชา จินตปัญญาสกุล      ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 33/238/2547 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง การจัดจ้างก่อสร้างระบบประปาและสถานีเอนกประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบล ถ. เป็นไป  
โดยไม่ชอบ

**สรุปข้อเท็จจริง** องค์การบริหารส่วนตำบล ถ. สอบราคาจ้างโครงการก่อสร้างระบบประปา และโครงการก่อสร้างสถานีเอนกประสงค์ โดยองค์การบริหารส่วนตำบล ถ. ไม่พิจารณาจ้างผู้เสนอราคา รายต่ำสุดเพราะเห็นว่าเสนอราคาต่ำกว่าราคากลางร้อยละ 15 จึงน่าจะไม่สามารถทำงานได้หรือทำได้ก็ไม่สามารถทำได้ดีเป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบล ถ. ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 222,094.44 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า โครงการสอบราคาจ้างก่อสร้างระบบประปาให้นาย ป. นาย ว. กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ถ. และนาย ก. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ถ. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายคนละ 56,884.81 บาท โครงการสอบราคาจ้างก่อสร้างสถานีเอนกประสงค์ให้นาย ส. นาย ช. นาย ป. กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ถ. และนาย ก. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายคนละ 12,860 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏดังนี้

1. โครงการสอบราคาจ้างก่อสร้างระบบประปา องค์การบริหารส่วนตำบล ถ. มิได้พิจารณาจ้างผู้เสนอราคารายต่ำสุด เป็นเหตุให้ทางราชการต้องจัดจ้างในราคาแพงกว่าความเป็นจริง คิดเป็นเงิน 170,654.44 บาท โดยพิจารณาการกระทำและความรับผิดของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1.1 นาย ป. และนาย ว. กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ถ. ในฐานะคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาโครงการก่อสร้างระบบประปาไม่พิจารณาจ้างนาย อ. ซึ่งเป็นผู้เสนอราคารายต่ำสุดในวงเงิน 408,636.56 บาท และมีคุณสมบัติถูกต้องครบถ้วนตามเอกสารสอบราคาโดย นาย ป. และนาย ว. ให้เหตุผลว่า นาย อ. เสนอราคาต่ำกว่าราคากลางร้อยละ 15 จึงน่าจะไม่สามารถทำงานได้หรือทำได้ก็ไม่สามารถทำได้ดี ซึ่งเหตุดังกล่าวไม่ใช่เหตุตามกฎหมายหรือระเบียบที่จะอ้างได้ ประกอบกับ เหตุดังกล่าวเป็นแต่เพียงการคาดคะเนของบุคคลทั้งสองเท่านั้น และหากปรากฏว่านาย อ. ไม่สามารถ



ทำงานได้หรือทำงานไม่ได้ องค์กรบริหารส่วนตำบล ถ. ก็สามารถฟ้องคดีให้นาย อ. รับผิดชอบตามสัญญาได้ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 ข้อ 28 เป็นเหตุให้องค์กรบริหารส่วนตำบล ถ. ได้รับความเสียหายต้องจัดจ้างก่อสร้างระบบประปาแพงกว่าความเป็นจริงคิดเป็นเงิน 170,654.44 บาท นาย ป. และนาย ว. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 70 ของค่าเสียหายจำนวน 170,654.44 บาท คิดเป็นเงิน 119,458.11 บาท โดยให้นาย ป. และนาย ว. รับผิดชอบคนละ 3 ใน 10 ส่วน คิดเป็นเงินคนละ 35,837.43 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

1.2 นาย ก. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ถ. ในฐานะเป็นผู้อนุมัติจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ช. ก่อสร้างระบบประปาตามข้อพิจารณาและเหตุผลที่นาย ป. และนาย ว. คณะกรรมการเปิดซองเสนอ โดยนาย ก. ทราบข้อเท็จจริงแล้วว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ช. มิใช่ผู้เสนอราคาต่ำสุด พฤติการณ์ถือได้ว่านาย ก. จงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 ข้อ 28 เป็นเหตุให้องค์กรบริหารส่วนตำบล ถ. ได้รับความเสียหายต้องจัดจ้างก่อสร้างระบบประปาแพงกว่าความเป็นจริงคิดเป็นเงิน 170,654.44 บาท นาย ก. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้รับผิดชอบใช้ในยอดเงินที่คำนวณได้ตามข้อ 1.1 โดยให้นาย ก. รับผิดชอบ 4 ใน 10 ส่วน คิดเป็นเงิน 44,783.24 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. โครงการงานก่อสร้างศาลาอเนกประสงค์ องค์กรบริหารส่วนตำบล ถ. มิได้พิจารณาจ้างผู้เสนอราคารายต่ำสุด เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายต้องจัดจ้างในราคาแพงกว่าความเป็นจริงคิดเป็นเงิน 51,440 บาท โดยพิจารณาการกระทำและความรับผิดของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

2.1 นาย ส. นาย ป. และนาย ช. กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ถ. ในฐานะคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาโครงการก่อสร้างศาลาอเนกประสงค์ ไม่พิจารณาจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ค. ซึ่งเป็นผู้เสนอราคารายต่ำสุดในวงเงิน 254,800 บาท และมีคุณสมบัติถูกต้องครบถ้วนตามเอกสารสอบราคา โดยนาย ส. นาย ป. และนาย ช. ให้เหตุผลว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ค. เสนอราคาต่ำกว่าราคากลางร้อยละ 15 จึงน่าจะไม่สามารถทำงานได้หรือทำได้ก็ไม่สามารถทำได้ดี ซึ่งเหตุดังกล่าวไม่ใช่เหตุตามกฎหมายหรือระเบียบที่จะอ้างได้ ประกอบกับเหตุดังกล่าว เป็นแต่เพียงการคาดคะเนของบุคคลทั้งสามเท่านั้น และหากปรากฏว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ค. ไม่สามารถทำงานได้หรือทำงานไม่ได้ องค์กรบริหารส่วนตำบล ถ. ก็สามารถฟ้องคดีบังคับให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ค. รับผิดชอบต่อสัญญาได้ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการจงใจ



ไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 ข้อ 28 เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบล ถ. ได้รับความเสียหายต้องจัดจ้างก่อสร้างศาลาอเนกประสงค์แพงกว่าความเป็นจริงคิดเป็นเงิน 51,440 บาท นาย ส. นาย ป. และนาย ช. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้นาย ส. นาย ช. และนาย ป. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 70 ของค่าเสียหายจำนวน 51,440 บาท คิดเป็นเงิน 36,008 บาท โดยให้รับผิดชอบคนละ 2 ใน 10 ส่วน คิดเป็นเงินคนละ 7,201.60 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2.2 นาย ก ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ถ. ในฐานะเป็นผู้อนุมัติจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด พ. ก่อสร้างศาลาอเนกประสงค์ตามข้อพิจารณาและเหตุผลที่นาย ส. นาย ป. และนาย ช. คณะกรรมการเปิดซองเสนอ โดยนาย ก. ทราบข้อเท็จจริงว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด พ. มีใช้ผู้เสนอราคารายต่ำสุด พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 ข้อ 28 เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบล ถ. ได้รับความเสียหายต้องจัดจ้างก่อสร้างศาลาอเนกประสงค์แพงกว่าความเป็นจริงคิดเป็นเงิน 51,440 บาท นาย ก. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้รับผิดชอบใช้ในยอดเงินที่คำนวณได้ตามข้อ 2.1 โดยให้นาย ก. รับผิดชอบ 4 ใน 10 ส่วน คิดเป็นเงิน 14,403.20 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

#### สรุปจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่แต่ละคนจะต้องรับผิดชอบ ดังนี้

- 1) นาย ป. รับผิดชอบเป็นเงิน 43,039.03 บาท (35,837.43+7,201.60)
- 2) นาย ว. รับผิดชอบเป็นเงิน 35,837.43 บาท
- 3) นาย ส. รับผิดชอบเป็นเงิน 7,201.60 บาท
- 4) นาย ช. รับผิดชอบเป็นเงิน 7,201.60 บาท
- 5) นาย ก. รับผิดชอบเป็นเงิน 59,186.44 บาท (44,783.24+14,403.20)

อุเทน ยืนยัน ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 46/156/2548 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง การจัดซื้อที่ดินเพื่อก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียของเทศบาลตำบล ก. ไม่ถูกต้องตามระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** เทศบาลตำบล ก. ได้รับงบประมาณประจำปี 2540 เพื่อจัดซื้อที่ดินก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียเป็นเงิน 26,250,000 บาท โดยคณะกรรมการรับและเปิดซองประกวดราคาได้เปิดซองประกวดราคาผู้เสนอราคาเพียงรายเดียว ซึ่งเสนอขายที่ดินในราคา 26,008,500 บาท และคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาได้ตรวจสอบหลักฐานและลงคู่มือที่ดินที่จะขายแล้วปรากฏว่า เข้าหลักเกณฑ์ จึงได้เรียกผู้เสนอราคามาต่อรองราคาแต่ไม่สามารถต่อรองราคาให้ลดลงมาเท่ากับราคากลางได้จนในที่สุดคณะกรรมการพิจารณาผลฯ ได้นำเสนอนายกเทศมนตรีเพื่อจัดซื้อที่ดินดังกล่าวและนายกเทศมนตรีได้อนุมัติให้จัดซื้อที่ดินในราคา 24,110,450 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นควรให้พันเอก ต. นาง จ. และนางสาว ข. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการเป็นเงินคนละ 7,175,650 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่าเทศบาลตำบล ก. จัดซื้อที่ดินเพื่อก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียในราคาที่สูงกว่าราคาประเมินของทางราชการเป็นจำนวนมาก และที่ดินดังกล่าวมีเสาและสายไฟฟ้าแรงสูงพาดผ่าน ซึ่งไม่เหมาะกับการใช้ประโยชน์ที่ดิน แม้จะมีการต่อรองราคาแล้วแต่ก็ไม่สามารถต่อรองราคาลงมาให้ใกล้เคียงกับราคาประเมินของทางราชการได้ อีกทั้งเมื่อมีการเสนอราคา ต้องมีการตรวจสอบโฉนดที่ดินที่นำมาเสนอซึ่งน่าจะสังเกตเห็นจากโฉนดที่ดินได้ว่า ที่ดินที่นำมาเสนอขายมีการซื้อขายกันก่อนหน้านี้ไม่นาน และจะทำให้สามารถตรวจสอบราคาที่ดินที่ราษฎรนำมาขายให้กับผู้เสนอราคาที่ดินได้ว่า มีการซื้อขายกันในราคาไร่ละ 100,000 บาท ซึ่งจะทำให้สามารถทราบได้ว่า ผู้เสนอขายที่ดิน ได้ไปซื้อที่ดินจากราษฎรเพื่อนำมาแสวงหาประโยชน์กับทางราชการ ในภาวะดังกล่าวเทศบาลตำบล ก. ควรที่จะยกเลิก





การประกวดราคาดังกล่าว แต่กลับอนุมัติให้มีการจัดซื้อที่ดิน ทำให้ทางราชการจ่ายเงินค่าที่ดินแพงเกินกว่าความเป็นจริง โดยราคาที่ดินที่ซื้อขายที่ดินกันในท้องตลาดในขณะที่เกิดเหตุเปรียบเทียบกับจากราคาที่ราษฎรเจ้าของที่ดินขายให้กับนาง พ. ในราคาไร่ละ 100,000 บาท จำนวนที่ดิน 123 ไร่ 6 ตารางวา คิดเป็นเงิน 12,301,500 บาท การที่เทศบาลตำบล ก. จัดซื้อในราคา 24,110,450 บาท จึงแพงกว่าความเป็นจริงเป็นเงิน 11,808,950 บาท พฤติการณ์ถือได้ว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อที่ดินในครั้งนี้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการเมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้พันเอก ต. นายกเทศมนตรีตำบล ก. ผู้อนุมัติให้จัดซื้อ นาง จ. ปลัดเทศบาลผู้มีหน้าที่ในการจัดซื้อ และนางสาว ช. หัวหน้างานพัสดุ ผู้มีหน้าที่ดำเนินการในการจัดซื้อ รับผิดชอบใช้เงินจำนวน 11,808,950 บาท คนละส่วนเท่าๆกัน คิดเป็นเงินคนละ 3,936,316.67 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

ทรงฤทธิ์ วัฒนะเวชศักดิ์ ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ เอกสารที่ 64/201/2548 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินสูญหาย

เรื่อง เครื่องสรรพาวุธสูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2546 อาวุธปืนพกสั้น ขนาด .38 นิ้ว ออโตแมติก (โคลท์ซูปเปอร์) จำนวน 7 กระบอก พร้อมซองบรรจุกระสุนปืนจำนวน 14 ซอง สูญหายไปจากคลังสรรพาวุธ ความเสียหายคิดเป็นเงิน 42,094.36 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** สาเหตุที่อาวุธปืนพกสั้น ขนาด.38 นิ้ว ออโตแมติก (โคลท์ซูปเปอร์) จำนวน 7 กระบอก พร้อมทั้งซองกระสุนปืน จำนวน 14 ซอง ของทางราชการสูญหายเกิดจากการกระทำโดยประมาทและขาดความระมัดระวังรอบคอบ ในการดูแลทรัพย์สินของทางราชการ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบตามที่ของเรือเอก ว. จนเป็นเหตุให้ พลทหาร ส. มีโอกาสลักเอาทรัพย์สินของทางราชการไป จึงเห็นควรให้ เรือเอก ว. รับผิดชอบและชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการฐานกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนที่ให้ เรือเอก ว. รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานปรากฏว่า เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2546 เรือเอก ว. ได้ตรวจพบว่าอาวุธปืนพกสั้น ขนาด .38 นิ้ว ออโตแมติก (โคลท์ซูปเปอร์) จำนวน 7 กระบอก พร้อมซองบรรจุกระสุนปืนจำนวน 14 ซอง สูญหายไปจากคลังสรรพาวุธโดยปราศจากร่องรอยการจัดแจง จากการสอบสวนเชื่อว่า พลทหาร ส. ซึ่งได้รับมอบหมายให้ช่วยงานในคลังสรรพาวุธ เพื่อช่วยเตรียมและจัดสถานที่ภายในคลังสรรพาวุธ โดยมีหน้าที่ดูแลเรื่องการรักษาความสะอาดและกระทำตามคำสั่งของเรือเอก ว. แต่ พลทหาร ส. ได้อาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่ลักเอาอาวุธปืนดังกล่าวไปโดยทุจริต จึงให้ พลทหาร ส. รับผิดชอบชดใช้ค่าอาวุธปืนพร้อมซองบรรจุกระสุนปืนจำนวน 14 ซอง ตามราคาตลาด ณ วันที่สูญหายเต็มจำนวน ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 สำหรับเรือเอก ว. ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลคลังสรรพาวุธ และเป็นผู้ถือกุญแจคลังสรรพาวุธแต่เพียงผู้เดียว ได้นำอาวุธปืนทั้งหมดเก็บในลังเก็บอาวุธปืนมีกุญแจล็อกตรงกลาง แต่โดยสภาพของลังสามารถเปิดฝาลังด้านปีกซ้ายและขวาได้ เป็นเหตุให้ พลทหาร ส. ลักเอาอาวุธปืนพกสั้นพร้อมซองบรรจุกระสุนปืน



ของทางราชการไปได้โดยง่าย พฤติการณ์ถือได้ว่า เรือเอก ว. กระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้เรือเอก ว. รับผิดชอบใช้ค่าอาวุธปืนพร้อมของบรรจุกระสุนปืนจำนวน 14 ชอง ตามราคาตลาด ณ วันที่สูญหายเต็มจำนวน ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

หากทางราชการได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจาก พลทหาร ส. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่เรือเอก ว. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหายให้คืนเงินส่วนที่รับชำระไว้เกินแก่ เรือเอก ว. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและได้ชำระไว้แล้วต่อไป

อนึ่ง การคิดค่าเสื่อมราคาของกระทรวงการคลังเพื่อเรียกให้ผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายเป็นเกณฑ์ที่ใช้กับครุภัณฑ์โดยทั่วไป แต่กรณีทรัพย์สินที่สูญหายเสียหายเป็นอาวุธปืนซึ่งเป็นครุภัณฑ์ที่มีลักษณะพิเศษ สามารถก่อให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย ควรมีการควบคุมอย่างรัดกุมและเข้มงวด ดังนั้น การใช้เกณฑ์กระทรวงการคลังคำนวณค่าเสื่อมราคาในกรณีนี้จะคิดเฉพาะค่าซากซึ่งมีจำนวนเงินเรียกชดใช้ต่ำและอาจมีผลเสียต่อการควบคุมภายใน หน่วยงานจึงอาจกำหนดราคาเรียกชดใช้โดยใช้ราคาเปลี่ยนแปลง คือ ราคาอาวุธปืนที่มีสภาพ คุณภาพ และลักษณะเดียวกัน หรือใกล้เคียงกับอาวุธปืนที่สูญหายได้ ดังนั้น หากหน่วยงานพิจารณาแล้วเห็นว่า ราคาที่กำหนดดังกล่าวสูงกว่าราคาที่ยกคำนวณได้ตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลังและจะเป็นประโยชน์แก่ทางราชการ ในด้านการควบคุม หน่วยงานก็สามารถเรียกให้ชดใช้ค่าเสียหายในอัตราดังกล่าวได้

ธีรยุทธ หวังผล ย่อ

มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 94/307/2548 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง การทุจริตเงินโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจนของหมู่บ้าน ว.

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม 2543 – วันที่ 30 เมษายน 2546 นาย ป. ผู้ใหญ่บ้าน หมู่บ้าน ว. ในฐานะประธานคณะกรรมการ โครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน(กข.คจ.) หมู่บ้าน ว. ได้เบียดบังนำเงินที่ครัวเรือนยากจนชำระคืนไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว เป็นเหตุให้ทางราชการ ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 162,500 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า นายป. ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 162,500 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** จังหวัด ส. พิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน พ.ศ. 2536

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า นาย ป. อดีตผู้ใหญ่บ้าน หมู่บ้าน ว. และเป็นประธานคณะกรรมการ โครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) หมู่บ้าน ว. เมื่อได้รับเงินคืนจากครัวเรือนยากจนแล้วมีหน้าที่ที่จะต้องนำเงินฝากเข้าบัญชีธนาคารของโครงการฯ ภายใน 3 วันทำการ ตามข้อ 25 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน พ.ศ. 2536 และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่นาย ป. กลับนำเงินที่รับคืนจากครัวเรือนจำนวน 162,500 บาท ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว การกระทำของนาย ป. เป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวน 162,500 บาท ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องอื่นได้แก่ กรรมการ กข.คจ.หมู่บ้าน ว. และนาง ก.พัฒนากร ผู้รับผิดชอบประสานงานโครงการ กข.คจ. ไม่ได้ดูแลตรวจสอบการรับคืนเงินยืมอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ จึงไม่พบความผิดปกติ โดยเพียงตรวจพบเงินขาดบัญชีเมื่อปี พ.ศ. 2547 ทั้งที่โครงการ กข.คจ. หมู่บ้าน ว. ได้ดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 พุดติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาท



เงินเล่าแต่ยังไม่ถึงขั้นประมาทเงินเล่าอย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่  
ทางราชการ

ชรั่มภ์ โชติอากรณ์      ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 1/1/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ

เรื่อง การทุจริตเงินขององค์การบริหารส่วนตำบล ค.

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย ค. เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล ค. ได้ใช้ใบถอนทำการเบิกถอนเงินโดยมิได้ตั้งฎีกาเบิกรวม 7 ฉบับ คิดเป็นเงินจำนวน 170,000 บาท และเบิกถอนเงินโดยใช้เช็ค โดยทำการแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนเงินรวม 6 ฉบับ คิดเป็นเงินจำนวน 120,000 บาท ไปจากบัญชีเงินฝากขององค์การบริหารส่วนตำบล ค. ที่ฝากไว้กับธนาคาร พ. ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงินการฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ซึ่งกำหนดว่าการเบิกเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้หน่วยงานเจ้าของงบประมาณขอเบิกกับหน่วยงานคลัง โดยให้หัวหน้าหน่วยงานผู้ขอเบิกเป็นผู้ลงลายมือชื่อเบิกเงินและให้วางฎีกาตามแบบที่กรมการปกครองกำหนดและในการจ่ายเงินให้แก่เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงินให้จ่ายเป็นเช็ค การเขียนเช็คสั่งจ่ายเงินให้ปฏิบัติตามวิธีการที่กรมการปกครองกำหนด เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายรวมเป็นเงินจำนวน 290,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า มีผู้ที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทางละเมิด ดังนี้ นาย ค. ตำแหน่งหัวหน้าส่วนการคลังในฐานะผู้ตรวจฎีกาผู้จ่ายเงิน กรรมการรับเงินและเบิกจ่ายเงินรับผิดชอบเป็นเงิน 96,668 บาท นาย ว. ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ค. ในฐานะเจ้าหน้าที่งบประมาณและผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีหน้าที่ในการควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชารับผิดชอบเป็นเงิน 96,666 บาท และนาย ส. ตำแหน่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ค. ในฐานะผู้อนุมัติฎีกาและผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบเป็นเงิน 96,666 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541



**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงแยกพิจารณาความรับผิดได้ ดังนี้

1. กรณีการใช้ใบถอนทำการเบิกถอนเงินโดยไม่มีมูลหนี้เป็นเงินจำนวน 170,000 บาท มีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย ดังต่อไปนี้

1.1 นาย ค. ตำแหน่งหัวหน้าส่วนการคลังองค์การบริหารส่วน ค. ซึ่งมีหน้าที่ตรวจฎีกา จ่ายเงิน กรรมการรับเงินและจ่ายเงิน ได้ถอนเงินโดยการใช้ใบถอนเงินที่ลงลายมือชื่อร่วมกับ นาย ส. ตำแหน่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ค. โดยไม่มีมูลหนี้รวม 6 ฉบับ เป็นเงินจำนวน 170,000 บาท โดยนาย ค. ได้อาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่เบียดบังและนำเงินจำนวนดังกล่าวไปเพื่อประโยชน์ส่วนตนโดยมิชอบด้วยกฎหมายและเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงให้รับผิดชอบใช้เงินเต็มจำนวน 170,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

1.2 นาย ส. ตำแหน่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ค. (ในขณะนั้น) ในฐานะผู้บังคับบัญชาและมีหน้าที่ในการควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบ แต่ปล่อยให้มีการเบิกถอนเงินโดยไม่มีการตั้งฎีกาเบิกจ่ายตามระเบียบ และมีได้ควบคุมตรวจสอบการเบิกจ่ายให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันและตามความเป็นจริง เป็นการมิได้ใช้ความระมัดระวังอย่างเพียงพอเป็นเหตุให้นาย ค. กระทำการเบียดบังและนำเงินของทางราชการจำนวน 170,000 บาทไปเป็นประโยชน์ส่วนตนได้โดยง่าย แม้วานาย ส. จะกล่าวอ้างว่าลายมือชื่อของตนเป็นลายมือชื่อปลอมแต่ก็มิได้มีการเรียกร้องให้ธนาคารผู้จ่ายเงินรับผิดชอบคืนเงินตามที่ตนกล่าวอ้าง ประกอบกับนาย ส. ผู้จัดการธนาคาร พ. ให้การว่าในการจ่ายเงินของธนาคารจะพิจารณาตามเงื่อนไขขององค์การบริหารส่วนตำบล ค. ที่ให้ไว้กับธนาคารเมื่อมีการเบิกถอนเงินขององค์การบริหารส่วนตำบล ค. เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ จึงได้อนุมัติให้เบิกถอนเงินได้ ในชั้นนี้จึงเชื่อว่าธนาคารผู้จ่ายเงินได้ปฏิบัติตามระเบียบของธนาคารแล้ว เงินที่ขอเบิกดังกล่าวจึงอยู่ในความรับผิดชอบของนาย ส. พฤติการณ์ดังกล่าวถือได้ว่าเป็นกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ส. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ 50 ของจำนวนเงิน 170,000 บาท คิดเป็นเงินจำนวน 85,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

1.3 นาย ว. ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ค. ในฐานะผู้บังคับบัญชา นาย ค. ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลและตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 แต่นาย ว. กลับมิได้ควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของนาย ค. การฝ่าฝืนระเบียบดังกล่าว แต่จากข้อเท็จจริงปรากฏว่านาย ว. เป็นผู้ตรวจพบว่ามีการเบิกถอนเงินเกินวงเงินที่ได้รับอนุมัติ



ไปจากบัญชีเงินฝากขององค์การบริหารส่วนตำบล ค. ทั้งยังมีได้เป็นผู้ร่วมลงลายมือชื่อในใบถอน จากพฤติการณ์ และการกระทำดังกล่าว ถือได้ว่า ว. ได้กระทำการด้วยความประมาทเลินเล่อแต่ไม่ถึงระดับประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

2. กรณีการเบิกถอนเงินโดยการใช้เช็คขององค์การบริหารส่วนตำบล ค. ที่ได้มีการแก้ไข เพิ่มเติมจำนวนเงินค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน 120,000 บาท มีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและต้องรับผิดชอบใช้ ค่าเสียหาย ดังต่อไปนี้

2.1 นาย ค. ตำแหน่งหัวหน้าส่วนการคลังองค์การบริหารส่วนตำบล ค. ซึ่งเป็น ผู้นำเช็คไปทำการแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนเงินและเบิกถอนเงินจากธนาคาร พ. รวมจำนวน 6 ฉบับ ไปจาก บัญชีเงินฝากขององค์การบริหารส่วนตำบล ค. โดยไม่มีมูลหนี้และไม่เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ โดยนาย ค. ได้อาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่เบียดบังและนำเงินจำนวนดังกล่าว ไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัว โดยมีชอบด้วยกฎหมาย เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบล ค. ได้รับความเสียหาย ค่าเสียหายเป็นเงิน จำนวน 120,000 บาท จึงให้รับผิดชอบใช้เงินเต็มจำนวน 120,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2.2 นาย ส. ตำแหน่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ค. (ในขณะนั้น) ในฐานะผู้บังคับบัญชาและเป็นผู้ลงลายมือชื่ออนุมัติสั่งจ่ายเช็คจำนวน 6 ฉบับ ที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม จำนวนเงิน โดยไม่ปรากฏมูลหนี้ที่ต้องชำระและในการสั่งจ่ายเงินตามเช็คไม่ได้เขียนเช็คให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และวิธีการเขียนเช็คสั่งจ่ายเงิน เป็นเหตุให้นาย ค. แก้ไขเพิ่มเติมตัวเลขและตัวอักษร ภายหลังได้โดยง่าย พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายของเช็คที่นาย ส. ได้ร่วมลงลายมือชื่อกับนาย ค. จำนวน 4 ฉบับ เป็นเงิน 90,000 บาท โดย ให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 45,000 บาท สำหรับกรณีความรับผิดใช้ค่าเสียหาย ของเช็คอีก 2 ฉบับ โดยนาย ส. ได้ร่วมลงลายมือชื่อกับนาย ว. จำนวน 1 ฉบับ เป็นเงิน 20,000 บาท ให้รับผิดชอบ ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 10,000 บาท และเช็คอีก 1 ฉบับ ที่นาย ส. ได้ร่วมลงลายมือชื่อ กับนาย ค. และนาย ว. เป็นเงิน 10,000 บาท ให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 33.33 ของค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 3,333.33 บาท รวมเป็นเงินที่นาย ส. ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายทั้งสิ้น 58,333.33 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2.3 นาย ว. ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ค. ในฐานะผู้บังคับบัญชาซึ่ง มีหน้าที่ควบคุมดูแลและตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับ เงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 และเป็นผู้ร่วมลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเช็คจำนวน 2 ฉบับ โดยมีได้ปฏิบัติตามระเบียบการจ่ายเงินเป็นเช็ค และมีได้ควบคุมกำกับดูแลนาย ค. ผู้ได้บังคับบัญชาอย่างเพียงพอ เป็นเหตุให้นาย ค. แก้ไขเพิ่มเติมตัวเลขและ





ตัวอักษรภายหลังได้โดยง่าย พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายของเช็คที่นาย ว. ได้ร่วมลงลายมือชื่อกับนาย ส. จำนวน 1 ฉบับ เป็นเงิน 20,000 บาท โดยให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 10,000 บาท และเช็คอีก 1 ฉบับที่นาย ว. ได้ร่วมลงลายมือชื่อกับนาย ค. และนาย ส. จำนวน 1 ฉบับ เป็นเงิน 10,000 บาท ให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 33.33 ของค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 3,333.33 บาท รวมเป็นเงินที่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายทั้งสิ้น 13,333.33 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง สำหรับกรณีใบถอนเงินและเช็คที่มีการกล่าวอ้างว่ามีการปลอมลายมือชื่อของนาย ส. นั้น หากข้อเท็จจริงเป็นไปตามที่กล่าวอ้างและองค์การบริหารส่วนตำบล ค. สามารถใช้สิทธิเรียกร้องเงินคืนจากธนาคาร พ. ได้ ก็ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับไว้แก่นาย ส. ที่ได้ชำระไว้แล้ว ส่วนจำนวนเงินที่นาย ค. เบียดบังไปเป็นประโยชน์ ส่วนตนนั้น หากองค์การบริหารส่วนตำบล ค. ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนาย ค. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาย ส. และนาย ว. ได้ชดใช้ไว้เกินมูลค่าความเสียหายก็ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับไว้เกินแก่บุคคลทั้งสองตามสัดส่วนแห่งความรับผิดที่ได้ชำระไว้ต่อไป

นิรุตร์ ชัชวาล ย่อ

ธนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตราวจ



สำนวนเลขที่ 1/3/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง การก่อสร้างสนามกีฬาพร้อมลู่วิ่งของศูนย์พลศึกษาและกีฬาจังหวัด น. ก่อสร้างไม่แล้วเสร็จแต่มีการเบิกจ่ายเงิน

**สรุปข้อเท็จจริง** กระทรวง ท. ได้รับรายงานจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 9 ได้ตรวจสอบสืบสวนกรณีได้รับการร้องเรียนการก่อสร้างสนามกีฬาพร้อมลู่วิ่งของศูนย์ (ในขณะนั้น) วงเงินงบประมาณ 1,669,424 บาท การก่อสร้างไม่แล้วเสร็จแต่มีการเบิกจ่ายเงิน เหตุเกิดระหว่าง พ.ศ.2543 – 2544 ผลการสอบสวนสรุปได้ ดังนี้

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 9 ได้ตรวจสอบกรณีศูนย์ จ้างก่อสร้างสนามกีฬาพร้อมลู่วิ่ง และรั้วเหล็กกรอบลู่วิ่ง วงเงินงบประมาณ 1,669,424 บาท ระหว่างศูนย์ โดยนาย ป. ผู้อำนวยการศูนย์ ประชานกรรมการตรวจการจ้างกับห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. โดยนาย ก. ผู้รับจ้างกำหนดเวลาแล้วเสร็จภายในวันที่ 25 กันยายน 2543 และได้ขยายเวลาก่อสร้างออกไปอีก 50 วัน เป็นแล้วเสร็จภายในวันที่ 14 พฤศจิกายน 2543 และผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดที่ 5 (สุดท้าย) ตามหนังสือส่งมอบงานจ้าง ลงวันที่ 9 มีนาคม 2544 โดยคณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงานได้ทำการตรวจรับเมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2544 พร้อมลงลายมือชื่อรับรองว่างานเสร็จเรียบร้อยตามสัญญาทุกประการ และนาย ก. ผู้รับจ้างกับนาย บ. อาจารย์ 1 ระดับ 5 ผู้ควบคุมงานได้ทำบันทึกส่งมอบงานงวดสุดท้ายเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2544 แต่เนื่องจากมีงานบางส่วนยังมีสภาพต้องปรับปรุง ผู้รับจ้างจึงนำเงินจำนวน 80,000 บาท มาวางประกันว่าจะดำเนินการสิ่งที่ต้องปรับปรุงให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 5 เมษายน 2544 จากการสังเกตการณ์ของเจ้าหน้าที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2544 พบว่าในส่วนของบ่อพักน้ำและบ่อซีเมนต์มีการก่อสร้างแต่ยังไม่แล้วเสร็จ ซึ่งนาย บ. ผู้ควบคุมงานได้รายงานต่อประชานกรรมการตรวจการจ้างว่างานก่อสร้างสนามกีฬา ได้ทำการก่อสร้างแล้วเสร็จถูกต้องเป็นที่เรียบร้อยแล้วในวันที่ 4 พฤษภาคม 2544 ซึ่งในสัญญาได้กำหนดค่าปรับในอัตราวันละ 166.94 บาท คิดเป็นอัตราร้อยละ 0.10 ของค่าจ้างตามสัญญา ซึ่งเป็นการทำสัญญาที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในเอกสารสอบราคาจ้าง และผู้รับจ้างส่งมอบงานล่าช้ากว่ากำหนดเวลา และงานยังไม่แล้วเสร็จตามสัญญา ทำให้ทางราชการเสียเปรียบต้องเรียกค่าปรับต่ำกว่าที่ควรจะเป็นจำนวน 264,603.32 บาท และการขอขยายเวลาก่อสร้างออกไปอีก 50 วัน โดยอ้างเหตุผลจากรายงานปริมาณน้ำฝนของสถานีอุตุนิยมวิทยา ว่าเกิดฝนตกหนัก ในช่วงเดือนมิถุนายน – สิงหาคม 2543 ซึ่งมีวันที่ปริมาณน้ำฝนตกเกิน 0.1 มิลลิเมตร จำนวน 61 วัน เพียงอย่างเดียว ไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะพิจารณาว่าเป็นเหตุสุดวิสัย การขยายเวลาก่อสร้างให้ผู้รับจ้างจึงเป็นการต่ออายุสัญญาโดยไม่ถูกต้อง ทำให้ทางราชการเสียหาย ไม่สามารถเรียกค่าปรับจากผู้รับจ้างจำนวน 50 วัน ๆ ละ 166.94 บาท เป็นเงิน 8,347 บาท รวมเป็นเงินค่าเสียหายทั้งสิ้น 272,950.32 บาท



คณะกรรมการได้ประชุมพิจารณาข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานแล้ว มีความเห็นดังนี้

1. การกำหนดค่าปรับในสัญญาแตกต่างไปจากที่กำหนดในเอกสารประกอบการสอบราคาจ้างก่อสร้าง โดยที่อัตราค่าปรับตามประกาศศูนย์ เรื่อง การสอบราคาจ้างงานก่อสร้างสนามฟุตบอลพร้อมลู่วิ่ง 1 สนาม และรั้วเหล็กรอบลู่วิ่ง 1 แห่ง ลงวันที่ 18 พฤษภาคม 2543 ข้อ 8 ระบุว่า “ค่าปรับตามแบบสัญญาจ้างข้อ 17 จะกำหนดในอัตรา 0.1 ของค่าจ้างตามสัญญาต่อวัน” แต่ในขณะที่สัญญาจ้างเลขที่ 2/2543 ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2543 ข้อ 17 ได้กำหนดอัตราค่าปรับในกรณีที่ผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนดในสัญญาและผู้ว่าจ้างยังไม่ได้บอกเลิกสัญญาในอัตราร้อยละ 166.94 บาท ซึ่งคิดเป็นอัตราร้อยละ 0.01 ของค่าจ้างตามสัญญา อันเป็นการกำหนดค่าปรับไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในเอกสารสอบราคาจ้าง ทำให้ทางราชการเสียหายประโยชน์ ต้องคิดค่าปรับต่ำกว่าที่ควรจะเป็น โดยนาย ป. ในฐานะผู้อำนวยการศูนย์ (ในขณะนั้น) อ้างว่าเกิดจากความผิดพลาดในการพิมพ์เอกสาร ซึ่งได้มอบให้เจ้าหน้าที่เป็นผู้จัดพิมพ์และได้ตรวจสอบด้วยตนเอง และการปรับยึดถือตามสัญญาโดยมิได้ดูจากประกาศทำให้เกิดความผิดพลาด ซึ่งโดยปกติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้วางหลักเกณฑ์กรณีการทำสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือ โดยให้กำหนดค่าปรับเป็นรายวันในอัตรายอดตัวระหว่างอัตราร้อยละ 0.01 – 0.20 ของราคาพัสดุที่ยังไม่ได้รับมอบ เว้นแต่การจ้าง ซึ่งต้องการผลสำเร็จ ของงานทั้งหมดพร้อมกัน ให้กำหนดค่าปรับเป็นรายวันเป็นจำนวนเงินตามตัวในอัตราร้อยละ 0.01 – 0.10 ของราคางานจ้างนั้น แต่จะต้องไม่ต่ำกว่าวันละ 100 บาท ซึ่งตามปกติในการกำหนดค่าปรับสำหรับสัญญาจ้างก่อสร้างโดยทั่วไปจะกำหนดค่าปรับในอัตราร้อยละ 0.1 ของค่าจ้างทั้งสัญญา กรณีนี้จึงถือเป็นความบกพร่องโดยมิได้ใช้ความระมัดระวังตรวจสอบอัตราค่าปรับให้ตรงกับประกาศสอบราคาและธรรมเนียมในการปฏิบัติของสัญญาจ้างก่อสร้างระหว่างส่วนราชการกับเอกชน โดยทั่วไป อันเป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้น จักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวังเป็นว่านั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่ ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ต้องคิดค่าปรับต่ำกว่าที่ควรจะเป็น โดยตามข้อเท็จจริงผู้รับจ้างส่งมอบงานล่าช้าไม่เป็นไปตามกำหนดในสัญญาเป็นเวลา 125 วัน (ตั้งแต่ 15 พ.ย.43 – 19 มี.ค.44) ซึ่งจะต้องเสียค่าปรับในอัตราร้อยละ 0.10 ของค่าจ้างทั้งสัญญาเป็นเงิน  $1,669.42 \times 125 = 208,677.50$  บาท โดยมีค่าปรับที่ได้รับชำระไว้แล้วเป็นเงิน  $166.94 \times 125 = 20,867.50$  บาท ซึ่งได้หักจากผู้รับจ้างในฐานะค่าปรับตอนจ่ายค่าจ้างไว้แล้ว โดยเป็นจำนวนค่าปรับต่ำกว่าที่ควรจะเป็น 187,810 บาท ( $208,677.50 - 20,867.50$ ) อยู่ในความรับผิดชอบของ นาย ป. ผู้อำนวยการศูนย์ (ในขณะนั้น) ซึ่งกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ 187,810 บาท ความนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539



## 2. กรณีการขยายระยะเวลาการก่อสร้างโดยอ้างเหตุสุดวิสัย

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมและตามสัญญาจ้าง วางหลักเกณฑ์การขยายทำการตามสัญญาหรือข้อตกลงให้อยู่อำนาจของหัวหน้าส่วนราชการที่จะพิจารณาได้ตามจำนวนวันที่มีเหตุเกิดขึ้นจริง ในกรณีที่เป็นเหตุสุดวิสัยหรือเหตุใด ๆ อันเนื่องมาจากความผิดหรือความบกพร่องของฝ่ายผู้ว่าจ้างหรือพฤติกรรมอันหนึ่งอันใดที่ผู้รับจ้างไม่ต้องรับผิดชอบ ทำให้ผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามเงื่อนไขและกำหนดเวลาแห่งสัญญานี้ได้ตามข้อเท็จจริงผู้รับจ้างได้ขอขยายระยะเวลาการก่อสร้าง โดยอ้างเหตุฝนตกหนักน้ำท่วมขังพื้นที่ก่อสร้างเครื่องจักรไม่สามารถทำงานได้ อันเป็นเหตุสุดวิสัย คณะกรรมการตรวจการจ้างได้ประชุมพิจารณาแล้ว แม้ฝนจะหยุดตกในบางช่วงแต่ในพื้นที่ก่อสร้างมีน้ำท่วมขังมาก มีสภาพเป็นหล่มโคลนผู้รับจ้างไม่สามารถนำเครื่องจักรเข้าทำงานได้ จึงมีมติให้ขยายเวลาการก่อสร้างออกไปอีก 50 วัน (เริ่มตั้งแต่วันที่ 26 กันยายน 2543 ถึงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2543) กรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว ซึ่งไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างต่อไปได้จริง แม้รายงานปริมาณน้ำฝนของสถานีอุตุวิทยามหาวิทยาลัย ตามที่อ้างมาจะเป็นพยานหลักฐานเพียงประการเดียว ซึ่งยังไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะพิจารณาว่าเป็นเหตุสุดวิสัย ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมก็ตาม แต่เหตุฝนตกดังกล่าวทำให้เกิดสภาพน้ำท่วมขังในพื้นที่ก่อสร้าง ทำให้ผู้รับจ้างไม่สามารถนำเครื่องจักรเข้าทำงานได้ ซึ่งเป็นผลโดยตรงที่ทำให้เกิดกรณีดังกล่าว กรณีจึงเป็นเหตุใด ๆ อันจะเกิดขึ้นก็จะต้องให้ผลพิบัติที่ดี เป็นเหตุที่ไม่อาจป้องกันได้แม้ทั้งบุคคลผู้ต้องประสบ หรือใกล้จะต้องประสบเหตุนั้น จะได้จัดการระมัดระวังตามสมควร อันพึงคาดหมายได้จากบุคคลในฐานะและภาวะเช่นนั้นอันเป็นเหตุสุดวิสัย ทั้งนี้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 8 ซึ่งคณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงานย่อมทราบดี จึงมีเหตุสมควรให้ขยายระยะเวลาการก่อสร้างให้ผู้รับจ้าง โดยคงค่าปรับตามระยะเวลาดังกล่าวแล้ว

## 3. กรณีการตรวจรับงานโดยที่ยังไม่แล้วเสร็จสมบูรณ์ตามสัญญา

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้วางหลักเกณฑ์ให้ผู้ควบคุมงานมีหน้าที่ต้องควบคุมงานและบันทึกการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างและเหตุการณ์แวดล้อมเป็นรายวัน เพื่อรายงานให้คณะกรรมการตรวจการจ้างทราบทุกสัปดาห์ และคณะกรรมการตรวจการจ้างจะต้องตรวจสอบรายงานการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างและเหตุการณ์แวดล้อมตามที่ผู้ควบคุมงานรายงาน แต่กลับไม่มีการปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว อันเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายโดยไม่สามารถเรียกค่าปรับเนื่องจากผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้างได้ และความเสียหายนั้นเป็นผลโดยตรงจากการจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว อันเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจการจ้าง จึงต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้ทางราชการเป็นเงิน 76,793.32 บาท (46 วัน X 1,669.42 บาท) ระหว่างวันที่ 20 มีนาคม 2544



ถึงวันที่ 4 พฤษภาคม 2544 โดยอยู่ในความรับผิดชอบของนาย บ. ในฐานะผู้ควบคุมงาน และนาย ป. นาย ช. และนาย อ. ในฐานะคณะกรรมการตรวจการจ้าง โดยให้รับผิดชอบค่านึ่งหนึ่งของค่าเสียหาย คิดเป็นเงินคนละ 19,198.10 บาท ตามมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

ดังนั้น จึงมีผู้ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนทั้งสิ้น 4 ราย ดังต่อไปนี้

1. นาย ป. ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินทั้งสิ้น 207,008.33 บาท
2. นาย ช. ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน 19,198.33 บาท
3. นาย อ. ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน 19,198.33 บาท
4. นาย บ. ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน 19,198.33 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ศูนย์ได้ทำสัญญาจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. ก่อสร้างสนามกีฬาพร้อมลู่วิ่ง วงเงินงบประมาณ 1,669,424 บาท กำหนดเวลาแล้วเสร็จภายในวันที่ 25 กันยายน 2543 และได้ขยายระยะเวลาก่อสร้างออกไปอีก 50 วัน เป็นแล้วเสร็จภายในวันที่ 14 พฤศจิกายน 2543 ซึ่งผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้ายและผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ทำบันทึกส่งมอบงานงวดสุดท้ายและทำการตรวจรับเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2544 เป็นการส่งมอบงานล่าช้าเป็นเวลา 125 วัน แต่เนื่องจากมีงานบางส่วนต้องปรับปรุงจึงได้ทำการก่อสร้างแล้วเสร็จถูกต้องเป็นที่เรียบร้อยจริงในวันที่ 4 พฤษภาคม 2544 โดยมีกรณีขอขยายระยะเวลาการก่อสร้าง การกำหนดค่าปรับในสัญญาและการตรวจรับงานไม่ถูกต้องตามสัญญา ซึ่งมีประเด็นที่ต้องพิจารณาผู้เกี่ยวข้องและผู้ต้องรับผิดชอบ ดังนี้

1. กรณีการขยายระยะเวลาการก่อสร้างโดยอ้างเหตุสุดวิสัย ตามสัญญาจ้างก่อสร้างสนามกีฬาพร้อมลู่วิ่งได้กำหนดเวลาแล้วเสร็จภายในวันที่ 25 กันยายน 2543 และต่อมาคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ประชุมและมีมติให้มีการขยายระยะเวลาการก่อสร้างออกไปอีก 50 วัน ตั้งแต่วันที่ 26 กันยายน 2543 ถึงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2543 นั้น เนื่องจากได้มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ก่อสร้างใหม่เป็นพื้นที่ในป่าและเป็นหลุมบึงน้ำ ต้องมีการถมดินเป็นจำนวนมาก ประกอบกับในช่วงระยะเวลาดังกล่าวมีฝนตกหนักทำให้น้ำท่วมขังไม่สามารถนำเครื่องจักรเข้ามาดำเนินการก่อสร้างได้ กรณีมีเหตุสมควรให้ขยายระยะเวลาการก่อสร้าง โดยคงเว้นค่าปรับตามระยะเวลาดังกล่าวได้

2. การกำหนดค่าปรับในสัญญาจ้างแตกต่างไปจากที่กำหนดในเอกสารประกอบการสอบราคาจ้างก่อสร้าง เนื่องจากอัตราค่าปรับตามประกาศศูนย์ เรื่องการสอบราคาจ้างงานก่อสร้างสนามฟุตบอลพร้อมลู่วิ่ง 1 สนาม และรั้วเหล็กกรอบลู่วิ่ง 1 แห่ง ลงวันที่ 18 พฤษภาคม 2543 ข้อ 8 ระบุค่าปรับตามแบบสัญญาจ้างข้อ 17 จะกำหนดในอัตรา 0.1 ของค่าจ้างตามสัญญาต่อวัน แต่ในขณะที่สัญญาจ้าง



เลขที่ 2/2543 ลงวันที่ 12 มิถุนายน 2543 ข้อ 17 ได้กำหนดอัตราค่าปรับในกรณีที่ผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนดในสัญญาและผู้ว่าจ้างยังไม่ได้บอกเลิกสัญญา ในอัตราร้อยละ 166.94 บาท ซึ่งคิดเป็นอัตราร้อยละ 0.01 ของค่าจ้างตามสัญญาอันเป็นการกำหนดค่าปรับไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในเอกสารสอบราคาจ้าง กรณีถือเป็นความบกพร่องมิได้ใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบการกำหนดอัตราค่าปรับในสัญญาจ้างให้ตรงกับประกาศสอบราคาจ้างงาน อันเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย ป. ผู้อำนวยการศูนย์ ผู้ตรวจสอบและลงนามในสัญญาจ้าง ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายได้รับค่าปรับต่ำกว่าที่ควรจะเป็น ดังนี้

2.1 ค่าปรับจากการที่ผู้รับจ้างส่งมอบงานล่าช้าระหว่างวันที่ 15 พฤศจิกายน 2544 ถึงวันที่ 19 มีนาคม 2544 เป็นเวลา 125 วัน ซึ่งจะต้องคิดค่าปรับในอัตราร้อยละ 0.1 ของค่าจ้างทั้งสัญญาตามเงื่อนไขในเอกสารสอบราคา เป็นเงิน 208,677.50 บาท ( $1,669.42 \times 125$ ) แต่ได้มีการรับชำระค่าปรับจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขในสัญญาจ้างไว้แล้ว ในอัตราร้อยละ 0.01 ของค่าจ้างทั้งสัญญาจำนวน 20,867.50 บาท ( $166.94 \times 125$ ) จึงเป็นค่าปรับต่ำกว่าที่ควรจะเป็นจำนวน 187,810 บาท ( $208,677.50 - 20,867.50$ ) ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของนาย ป. ที่กำหนดค่าปรับในสัญญาจ้างแตกต่างไปจากเอกสารประกอบการสอบราคาจ้างก่อสร้าง

2.2 ค่าปรับจากการส่งมอบงานล่าช้าซึ่งไม่สามารถเรียกจากผู้รับจ้างได้เนื่องจากการตรวจรับงานทั้งที่งานยังไม่แล้วเสร็จสมบูรณ์ตามสัญญา ระหว่างวันที่ 20 มีนาคม 2544 ถึงวันที่ 4 พฤษภาคม 2544 จำนวน 46 วัน เป็นค่าเสียหายในส่วนค่าปรับที่ไม่สามารถเรียกจากผู้รับจ้างได้ในอัตราร้อยละ 0.1 ของค่าจ้างทั้งสัญญา เป็นเงิน 76,793.32 บาท ( $1,669.42 \times 46$ ) ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของนาย ป. ที่กำหนดค่าปรับในสัญญาจ้างแตกต่างไปจากเอกสารประกอบการสอบราคาจ้างก่อสร้างในอัตราร้อยละ 0.09 ของค่าจ้างทั้งสัญญา ( $0.10-0.01$ ) คิดเป็นเงินจำนวน 69,114.08 บาท ( $1,669.42-166.94 \times 46$ )

ดังนั้น จึงให้นาย ป. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเนื่องจากการกำหนดค่าปรับในสัญญาจ้างแตกต่างไปจากที่กำหนดในเอกสารประกอบการสอบราคาจ้างก่อสร้าง เป็นเงินรวมทั้งสิ้นจำนวน 256,924.08 บาท ( $187,810 + 69,114.08$ ) ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

3. กรณีการตรวจรับงานทั้งที่งานยังไม่แล้วเสร็จสมบูรณ์ตามสัญญา โดยภายหลังจากการตรวจรับมอบงานงวดสุดท้ายเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2544 พบว่ามีการก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จเนื่องจากมีงานบางส่วนยังมีสภาพต้องปรับปรุง ซึ่งการก่อสร้างสนามกีฬาพร้อมลู่วิ่ง ได้เสร็จถูกต้องเป็นที่เรียบร้อยในวันที่ 4 พฤษภาคม 2544 ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย โดยไม่สามารถเรียกค่าปรับจากผู้รับจ้างในการส่งมอบงานล่าช้า ระหว่างวันที่ 20 มีนาคม 2544 ถึงวันที่ 4 พฤษภาคม 2544 จำนวน 46 วัน ในอัตราร้อยละ 0.01 ของค่าจ้างทั้งสัญญา ตามเงื่อนไขในสัญญาจ้าง คิดเป็นเงิน 7,679.24 บาท ( $166.94 \times 46$ ) มีผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบ ดังนี้

3.1 นาย บ. ในฐานะผู้ควบคุมงาน เนื่องจากตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้ผู้ควบคุมงานมีหน้าที่ต้องควบคุมงานและ



บันทึกการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างและเหตุการณ์แวดล้อมเป็นรายวัน เพื่อรายงานให้คณะกรรมการตรวจการจ้างทราบทุกสัปดาห์ การที่นาย บ. ไม่ได้จัดทำบันทึกการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างเพื่อรายงานให้คณะกรรมการตรวจการจ้างทราบตามกำหนดและได้ลงนามตรวจรับงานในฐานะผู้ควบคุมงาน ทั้งที่ทราบว่างานยังไม่เสร็จสมบูรณ์ตามสัญญา ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายโดยไม่สามารถเรียกค่าปรับจากการส่งมอบงานล่าช้าได้ เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้ทางราชการ โดยให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหาย 7,679.24 บาท คิดเป็นเงิน 3,839.62 บาท

3.2 นาย ป. นาย ช. และนาย อ. ในฐานะคณะกรรมการตรวจการจ้าง ได้ร่วมกันตรวจรับงานทั้งที่ทราบว่างานยังไม่เสร็จสมบูรณ์ตามสัญญา ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายโดยไม่สามารถเรียกค่าปรับจากการส่งมอบงานล่าช้าได้ เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้ทางราชการในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหาย 7,679.24 บาท คิดเป็นเงิน 3,839.62 บาท โดยให้รับผิดชอบคนละหนึ่งส่วนเป็นเงินคนละ 1,279.87 บาท ทั้งนี้ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ธีติ จันทวัฒนา      ย่อ  
ธนะศักดิ์ บุรณะเจริญ      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 2/5/2549

ประเภทสำนวน ทูจริต

เรื่อง เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน พ. ทูจริตเงินค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย จ. เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการอำเภอ ก. จังหวัด ช. มีพฤติกรรมเบียดบังค่าใช้จ่ายการดำเนินการฝึกอบรมเตรียมความพร้อมชุมชนตามโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน(กข.คจ.) งบกระตุ้นเศรษฐกิจ ตามมติคณะรัฐมนตรี ปี 2544 ของอำเภอ ก. จังหวัด ช. ไปเป็นของตนเอง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 128,400 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า นาย จ. มีความผิดและต้องชดใช้เงินจำนวน 128,400 บาท ให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** จังหวัด ช. พิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นข้อให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่าในการดำเนินการฝึกอบรมเตรียมความพร้อมชุมชนตามโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน(กข.คจ.) งบกระตุ้นเศรษฐกิจ ตามมติคณะรัฐมนตรี ปี 2544 อำเภอ ก. จังหวัด ช. ได้รับงบประมาณดำเนินการหมู่บ้านละ 10,000 บาท รวม 24 หมู่บ้าน เป็นเงิน 240,000 บาท โดยนาย จ. เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งพัฒนาการอำเภอ ก. ในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการและเป็นหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 มีหน้าที่ต้องดำเนินการจัดซื้อวัสดุและเบิกจ่ายเงินตามโครงการฝึกอบรมให้ครบถ้วนถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ แต่นาย จ. ได้จัดซื้อวัสดุสำหรับฝึกอบรมให้ผู้เข้ารับการอบรมไม่ครบหมู่บ้านละ 1 รายการ เป็นเงิน 350 บาท รวม 24 หมู่บ้าน เป็นเงิน 8,400 บาท จัดซื้อวัสดุสำหรับประชาสัมพันธ์และศูนย์ปฏิบัติการ โครงการ กข.คจ. ประจำหมู่บ้านไม่ครบหมู่บ้านละ 4 รายการ เป็นเงิน 2,000 บาท รวม 24 หมู่บ้าน เป็นเงิน 48,000 บาท และจ่ายเงินค่าอาหารสำหรับผู้เข้ารับการอบรมไม่ครบอีกหมู่บ้านละ 3,000 บาท รวม 24 หมู่บ้าน เป็นเงิน 72,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 128,400 บาท พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย นาย จ. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวน 128,400 บาท ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539





อนึ่ง เนื่องจากปรากฏข้อเท็จจริงว่ายังมีเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุและเจ้าหน้าที่พัสดุร่วมอยู่ด้วย ซึ่งหน่วยงานต้นสังกัดไม่ได้สอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่มาแต่อย่างใด ดังนั้น เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ปรากฏโดยแน่ชัดว่า เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอาจมีส่วนร่วมในการทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายด้วยหรือไม่ อย่างไร จึงขอให้ กรม ก. ในฐานะต้นสังกัดของสำนักงาน พ. ดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบเพิ่มเติมเพื่อ พิจารณาหาตัวผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแล้วส่งสำนวนการสอบสวนเพิ่มเติมให้ กระทรวงการคลังพิจารณาต่อไป

ชรัมภ์ โชติอาภรณ์      ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 2/8/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง การดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างถนนลาดยางขององค์การบริหาร ส่วนตำบล พ. ไม่เป็นไปตาม  
ระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** ในปีงบประมาณ 2544 องค์การบริหารส่วนตำบล พ. ได้รับอนุมัติเงินประจำงวด จำนวน 6,090,000 บาท เพื่อก่อสร้างถนนลาดยาง ได้ดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างโดยวิธีประกวดราคา และมีผู้เสนอราคาทั้งหมด 9 ราย ผลการเปิดซองสอบราคาปรากฏว่า คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา 2 ใน 5 เสนอให้จ้างหุ้นส่วนจำกัด ป. ซึ่งเสนอราคาต่ำสุดวงเงิน 4,600,000 บาท เป็นผู้รับจ้าง คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา 3 ใน 5 เสนอให้จ้างหุ้นส่วนจำกัด บ. ซึ่งเสนอราคาต่ำสุดอันดับ 6 วงเงิน 5,700,000 บาท เป็นผู้รับจ้าง โดยให้เหตุผลว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. ซึ่งเสนอราคาต่ำสุดเสนอสองราคา ในการประกวดราคาราวเดียวกันเป็นการผิดเงื่อนไข และผู้ยื่นซองเสนอราคาอันดับที่ 2 – 5 ผิดเงื่อนไข ประกาศประกวดราคาขององค์การบริหารส่วนตำบล พ. ต่อมา นาย จ. ในฐานะประธานกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้มีอำนาจสั่งจ้าง พิจารณาผลการประกวดราคาแล้ว ได้พิจารณาสั่งจ้าง ห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. (ผู้เสนอราคาต่ำสุดอันดับ 6) เป็นเหตุให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. ซึ่งเป็นผู้เสนอราคาต่ำสุดร้องเรียนให้ตรวจสอบการประกวดราคาจ้างก่อสร้างถนนลาดยาง

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า นาย จ. ต้องรับผิดจำนวน 500,100 บาท นาย ส. และนาย ล. รับผิดจำนวนคนละ 100,000 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด **กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และประกาศกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนตำบล พ. ได้ประกาศประกวดราคาจ้างเหมาโครงการก่อสร้างถนนลาดยาง และมีผู้เสนอราคาจำนวน 9 ราย คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาได้มีมติเสียงข้างมาก ซึ่งประกอบด้วยนาย จ. นาย ส. และนาย ล. เห็นควรจ้าง ห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. ซึ่งเสนอราคาเป็นลำดับที่ 6 โดยเสนอราคา 5,700,000 บาท โดยอ้างว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. ซึ่งเป็นผู้เสนอราคาต่ำสุดได้เสนอราคาในใบเสนอราคา 4,600,000 บาท แต่ในรายละเอียดบัญชีแสดงวัสดุค่าก่อสร้างเสนอราคา 6,400,000 บาท ถือว่า



ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. เสนอสองราคาในการประกวดราคาคราวเดียวกัน เป็นการผิดเงื่อนไขประกาศประกวดราคาขององค์การบริหารส่วนตำบล พ. และนาย จ. ในฐานะประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พ. ได้พิจารณาสั่งจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. (ผู้เสนอราคาต่ำสุดอันดับ 6) โดยให้เหตุผลว่า ผู้เสนอราคาต่ำสุดเสนอสองราคาในการประกวดราคาคราวเดียวกัน เป็นการผิดเงื่อนไข และผู้ยื่นซองเสนอราคาต่ำสุดอันดับที่ 2-5 ผิดเงื่อนไขประกาศประกวดราคาขององค์การบริหารส่วนตำบล พ. แต่จากการตรวจสอบเอกสารใบเสนอราคาและบัญชีแสดงรายการวัสดุก่อสร้างของห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. โดยอำเภอเมือง น. และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 5 พบว่าการเสนอราคาในใบเสนอราคาระบุราคา 4,600,000 บาท ส่วนในบัญชีรายการวัสดุกำหนดราคาวัสดุทั้งสิ้น 6,400,000 บาท แต่มีหมายเหตุว่า ทุกรายการลดลงเหลือค่าก่อสร้างทั้งสิ้น 4,600,000 บาท และลงลายมือชื่อพร้อมประทับตราห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. จากพฤติการณ์และการกระทำดังกล่าวของประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พ. และคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา (เสียงข้างมาก) ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 1,100,000 บาท (5,700,000-4,600,000) โดยพิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. นาย จ. ในฐานะประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พ. ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของหน่วยงาน และเป็นผู้ลงนามในเอกสารที่เกี่ยวกับการประกวดราคาทั้งหมด โดยเมื่อทราบผลการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาว่า คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา 2 ใน 5 เสนอให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. ซึ่งเสนอราคาต่ำสุด วงเงิน 4,600,000 บาท เป็นผู้รับจ้าง และคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา 3 ใน 5 เสนอให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. ซึ่งเสนอราคาต่ำสุด ลำดับที่ 6 เป็นผู้รับจ้าง ประกอบกับอำเภอเมือง น. ได้มีหนังสือแจ้งผลการประกวดราคาก่อสร้างถนนลาดยาง ว่าอำเภอเมือง น. พิจารณาแล้ว เห็นควรจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. ซึ่งเสนอราคาต่ำสุดและไม่ผิดเงื่อนไขในประกาศประกวดราคาเป็นผู้รับจ้าง แต่ก็มีได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง กลับลงนามอนุมัติให้จ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. ซึ่งเสนอราคาต่ำสุดลำดับที่ 6 เป็นผู้รับจ้างเป็นเหตุให้ทางราชการต้องทำสัญญาจ้าง ห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. ซึ่งเสนอราคาสูงกว่าเป็นเงิน 1,100,000 บาท พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย จ. ในฐานะผู้บังคับบัญชา จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ 40 ของความเสียหายจำนวน 1,100,000 บาท คิดเป็นเงิน 440,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



2. นาย จ. นาย ส. และนาย ล. ในฐานะคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา (เสียงข้างมาก) มีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคา ใบเสนอราคา และเอกสารหลักฐานต่าง ๆ แล้วคัดเลือกผู้เสนอราคาที่ต้องตามเงื่อนไขในเอกสารประกวดราคาและมีคุณสมบัติที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการแล้วให้เสนอจ้างผู้เสนอราคาต่ำสุด แต่ปรากฏว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. ไม่ได้เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด โดยเสนอราคาสูงกว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. เป็นเงินจำนวน 1,100,000 บาท ถือว่าไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติมพฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา (เสียงข้างมาก) จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้นาย จ. นาย ส. และนาย ล. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ 60 ของความเสียหายจำนวน 1,100,000 บาท คิดเป็นเงิน 660,000 บาท โดยให้รับผิดชอบคนละส่วนเท่า ๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 220,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

สายฝน โขชัย ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 2/9/2549

ประเภทสำนวน เพลิงไหม้

เรื่อง เพลิงไหม้บ้านพักครูของโรงเรียน พ.

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2543 เวลาประมาณ 22.00 น. ได้เกิดเพลิงไหม้บ้านพักครูของโรงเรียน พ. เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 410,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** สันนิษฐานว่าสาเหตุเพลิงไหม้น่าจะเกิดจากการกระทำโดยประมาทของบุคคลภายนอกที่ประสงค์จะเข้าไปลักทรัพย์ในบ้านพักแต่จากการสืบสวนไม่ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำผิด จึงเห็นควรงดการสอบสวน

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุเพลิงไหม้เกิดจากความประมาทเลินเล่อของนาย ค. ข้าราชการครูผู้ครอบครองห้องพักครูต้นเพลิง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน 410,000 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นข้อให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนประกอบกับความเห็นของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอ น. และรายงานการตรวจสถานที่เกิดเหตุของกองกำกับการวิทยาการ ปรากฏว่า จุดต้นเพลิงคือห้องนอนชั้นบนด้านหน้าข้างขวาเชื่อเพลิงที่ทำให้เกิดเพลิงไหม้ ได้แก่ กระดาษ หนังสือ ที่นอน ไม้ เป็นต้น สภาพความเสียหายเชื่อว่าเกิดจากวัตถุที่มีไฟติดอยู่ติดกับวัตถุที่ติดไฟได้ง่ายบริเวณจุดต้นเพลิง เกิดการลุกลามไหม้ขึ้นแล้วลุกลามไหม้ได้รับความเสียหาย สันนิษฐานว่าสาเหตุเพลิงไหม้น่าจะเกิดจากการกระทำโดยประมาทของบุคคลภายนอกที่ประสงค์จะเข้าไปลักทรัพย์ในบ้านพักแต่จากการสืบสวนไม่ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำผิด โดยนาย ค. ข้าราชการครู ซึ่งเป็นผู้ครอบครองอาศัยอยู่ที่ห้องต้นเพลิงของบ้านพัก ไม่ได้อยู่ที่บ้านพักในขณะที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ อีกทั้งตามสำนวนการสอบสวนไม่ปรากฏข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์อื่นใดที่ชัดเจนซึ่งแสดงให้เห็นว่า นาย ค. กระทำโดยประมาทเลินเล่อจนเป็นเหตุให้เกิดเพลิงไหม้ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ



สำหรับเจ้าหน้าที่อื่นไม่ปรากฏข้อเท็จจริงใดว่ากระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้อง  
รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

อุเทน ยืนย่น      ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 5/21/2549

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินสูญหาย

เรื่อง รถยนต์ของกลางหมายเลขทะเบียน ก. สูญหาย

สรุปข้อเท็จจริง ร้อยตำรวจเอก ส. พนักงานสอบสวนเข้าเวรปฏิบัติหน้าที่สารวัตรสอบสวน ได้ยึดรถยนต์กระบะคันหมายเลขทะเบียน ก. ไว้เป็นของกลางในคดีจราจร เพื่อตรวจสอบ และนำไปเก็บรักษาไว้บริเวณที่จอดรถยนต์หลังสถานีตำรวจ ต่อมาพบว่ารถยนต์คันดังกล่าวได้สูญหายไป ซึ่งศาลได้พิพากษาให้สำนักงาน ต. ชดใช้เงินจำนวน 212,178.08 บาท แก่เจ้าของรถยนต์คันดังกล่าว

ความเห็นของพนักงานสอบสวน งดการสอบสวน

ความเห็นของคณะกรรมการข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ร้อยตำรวจเอก ส. ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของกองบัญชาการที่ไม่เร่งรัดคืนรถยนต์ของกลาง แต่ได้จอดทิ้งไว้โดยไม่มีการดูแลรักษาให้ดี เป็นเหตุให้รถยนต์คันดังกล่าวสูญหาย อันเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้เงินจำนวน 212,178.08 บาท

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

ประเด็นที่ขอให้พิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบกองบัญชาการตำรวจนครบาล ที่ 0514.134/10652 ลงวันที่ 27 เมษายน 2537

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2545 ขณะที่ร้อยตำรวจเอก ส. พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาล ป. เข้าเวรปฏิบัติหน้าที่อยู่ได้รับแจ้งว่าเกิดอุบัติเหตุ และได้ยึดรถยนต์หมายเลขทะเบียน ก. เป็นของกลางเพื่อตรวจสอบ และนำไปเก็บรักษาบริเวณที่จอดรถของกลางหลังสถานีตำรวจ ต่อมารถยนต์ได้สูญหายไปนั้น เห็นว่า ร้อยตำรวจเอก ส. ในฐานะพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ เมื่อยึดรถยนต์ไว้เป็นของกลางเพื่อประกอบคดี จึงมีหน้าที่ต้องดูแลรักษาทรัพย์สินของกลาง แต่เนื่องจากร้อยตำรวจเอก ส. มิได้ดูแลรถของกลางดังกล่าว ตามสมควรประกอบกับตามระเบียบกองบัญชาการตำรวจนครบาล ที่ 0514.134/10652 ลงวันที่ 27 เมษายน 2537 ให้พนักงานสอบสวนต้องรับนำรถของกลางในคดีอุบัติเหตุรถชนกัน หรือชนคนที่ไม่มีความผิดต้องยึดไว้ตามกฎหมายหรือระเบียบใดไปตรวจสอบสภาพที่กองบังคับการตำรวจจราจร แล้วรีบส่งรถคืนให้แก่เจ้าของภายใน 7 วันทุกราย นับแต่วันเกิดเหตุ หรือวันที่ยึดรถของกลางแล้วแต่กรณี แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ร้อยตำรวจเอก ส. ได้ยึดรถยนต์ไว้ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2545 เมื่อตรวจสอบสภาพแล้วมิได้ส่งคืนให้แก่เจ้าของอันเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ประกอบกับคดีจราจรที่ 1071/2545 มิได้มีการดำเนินการฟ้องร้องคดีต่อศาลอันจะเป็นเหตุให้พนักงานสอบสวนต้องยึดรถยนต์ของกลางคันดังกล่าวไว้



จนกว่าคดีจะถึงที่สุด เนื่องจากผู้ต้องหาได้ยินยอมชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายและพนักงานสอบสวน ได้ทำการเปรียบเทียบคดีจนเสร็จสิ้นแล้ว จนกระทั่งวันที่ 22 มกราคม 2546 รถยนต์ของกลางคันดังกล่าว สูญหายไป พุทธิดารณดังกล่าวถือว่าได้ว่าร้อยตำรวจเอก ส. กระทำโดยจงใจฝ่าฝืนระเบียบของหน่วยงาน และประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการปฏิบัติหน้าที่ จึงให้ร้อยตำรวจเอก ส. รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหาย เต็มจำนวนเป็นเงิน 212,178.08 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ประพัฒน์ ช่อกระถิน ย่อ  
ธนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ





สำนวนเลขที่ 6/22/2549

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์ประจำตำแหน่งประสບอุบัติเหตุพลิกคว่ำ

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย บ. ตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัด ร. ได้ขับรถยนต์ประจำตำแหน่ง ประสບอุบัติเหตุพลิกคว่ำขณะเดินทางกลับจากปฏิบัติราชการ เป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 658,514.38 บาท และนาย บ. เสียชีวิต

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** สรุปข้อเท็จจริงในเบื้องต้นว่า นาย บ. ได้ขับรถยนต์ดังกล่าวมาเพียงผู้เดียวด้วยความเร็วประมาณ 80-90 กิโลเมตรต่อชั่วโมง เมื่อมาถึงบริเวณที่เกิดเหตุได้มีรถยนต์ไม่ทราบชนิด ยี่ห้อ หมายเลขทะเบียนและไม่ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้ขับขี่ ได้ขับเปลี่ยนช่องจากช่องทางด้านซ้ายไปยังช่องทางด้านขวาอย่างกะทันหันตัดหน้ารถยนต์ที่นาย บ. ขับมาทำให้นาย บ. ต้องหักหัวรถหลบและเบรกรถอย่างกะทันหัน เป็นเหตุให้รถเสียหลักตกลงข้างทาง

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นเป็นเหตุสุดวิสัย นาย บ. ไม่ได้กระทำโดยประมาทเลินเล่อ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** จังหวัด ร. พิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนประกอบกับข้อเท็จจริงเบื้องต้นของพนักงานสอบสวนปรากฏว่า นาย บ. รองผู้ว่าราชการจังหวัด ร. ได้ขับรถยนต์ประจำตำแหน่งเดินทางไปปฏิบัติราชการที่กรุงเทพมหานครตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายด้วยตนเอง เนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าวพนักงานขับรถยนต์ได้ขอลาหยุดพักผ่อนประจำปี ไม่มีบุคคลใดทำหน้าที่พนักงานขับรถยนต์แทนและเป็นกรณีที่ต้องไปราชการโดยเร่งด่วน ขณะที่นาย บ. เดินทางกลับจากการปฏิบัติราชการไปยังจังหวัด ร. และขับรถมาถึงบริเวณที่เกิดเหตุโดยใช้ความเร็วประมาณ 80-90 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ได้มีรถยนต์ไม่ทราบชนิด ยี่ห้อ หมายเลขทะเบียนและไม่ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้ขับขี่ ได้ขับรถเปลี่ยนช่องทางด้านซ้ายไปช่องทางด้านขวาอย่างกะทันหันตัดหน้าในระยะกระชั้นชิด ทำให้นาย บ. ต้องหักหัวรถยนต์หลบและเบรกรถอย่างกะทันหัน เป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการเสียหลักตกข้างทาง



ได้รับความเสียหาย ไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ  
อย่างร้ายแรงของนาย บ. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

ชรั่มภ์ โชติอาภรณ์      ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 6/23/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง กรม ท. เบิกจ่ายเงินเดือนให้ข้าราชการไม่ถูกต้องตามระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** กรม ท. ได้มีคำสั่งที่ 00/42 ลงวันที่ 12 กรกฎาคม 2542 ลงโทษไล่นาย จ. นายช่างรังวัด สังกัดกลุ่ม ป. ออกจากราชการ เนื่องจากได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานละทิ้งหน้าที่ราชการ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 16 กรกฎาคม 2541 อันเป็นวันแรกที่ละทิ้งหน้าที่ราชการเป็นต้นไป ทำให้กองคลังเบิกจ่ายเงินเดือนให้แก่ นาย จ. เกินไป ในระหว่างที่มีได้ปฏิบัติราชการตั้งแต่วันที่ 16 - 31 กรกฎาคม 2541 เป็นเงิน 8,588.39 บาท และนาย จ. ไม่ได้นำเงินที่รับไปโดยไม่มีสิทธิมาชำระคืนให้แก่ทางราชการ เป็นเหตุให้กรม ท. ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 8,588.39 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่าเจ้าหน้าที่ มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบ

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 พระราชกฤษฎีกา การจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ.2535 และระเบียบ กระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกและการจ่ายเงินเดือน เงินปี และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ.2533

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบ** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า กรม ท. โดยกองคลังได้เบิกจ่ายเงินเดือนให้แก่ นาย จ. นายช่างรังวัด สังกัดกลุ่ม ป. ไปในระหว่างที่มีได้ปฏิบัติราชการ ตั้งแต่วันที่ 16 กรกฎาคม 2541 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2541 เป็นเงินจำนวน 8,588.39 บาท ต่อมาเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2542 กรม ท. ได้มีคำสั่งลงโทษไล่นาย จ. ออกจากราชการ โดยมีผลบังคับย้อนหลังตั้งแต่วันที่ 16 กรกฎาคม 2541 เป็นเหตุให้นาย จ. ได้รับเงินเดือนในช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 16 กรกฎาคม 2541 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2541 เกินไปโดยไม่มีสิทธิ ดังนั้น นาย จ. จึงต้องคืนเงินที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิ ให้แก่ทางราชการประกอบกับคดีนี้ศาลแขวงดุสิตได้มีคำพิพากษาให้นาย จ. ชดใช้เงินแล้ว จึงขอให้กรม ท. ดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษาต่อไป



สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องอื่น ได้แก่ นาย ศ. ผู้อำนวยการศูนย์ ในฐานะผู้บังคับบัญชา ได้ทราบว่านาย จ. ขาดราชการเมื่อนาย จ. ไม่มาประชุมและไม่ได้ส่งผลการปฏิบัติงานรังวัดประจำเดือน รอบสิ้นเดือนกรกฎาคม 2541 เนื่องจากในการปฏิบัติงานภาคสนามได้กำหนดให้มีการประชุมเพื่อควบคุม การตรวจสอบผลการปฏิบัติงานเดือนละสองครั้ง คือ รอบกลางเดือนและสิ้นเดือน เมื่อได้ทราบถึงเหตุ การขาดราชการของนาย จ. ดังกล่าวแล้ว นาย ศ. ได้แจ้งกองหนังสือสำคัญ (เดิม) ให้ทราบ โดยกองหนังสือสำคัญ (เดิม) ได้รับทราบการขาดราชการของนาย จ. เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2541 และได้มีหนังสือแจ้งขอระงับ การเบิกจ่ายเงินเดือนของนาย จ. ไปยังกองคลังทันที แต่เนื่องจากได้มีการจ่ายเงินเดือนให้กับนาย จ. ไปก่อนแล้ว ซึ่งตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกและการจ่ายเงินเดือน เงินปีและเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. 2533 กำหนดว่า กรณีที่จ่ายเงินเดือนผ่านธนาคารให้วงฎีกาภายในวันที่ 13 ของแต่ละเดือน จึงทำให้ ไม่สามารถระงับการจ่ายเงินเดือนในช่วงระหว่างวันที่ 16 - 31 กรกฎาคม 2541 จำนวน 8,588.39 บาท ได้ทัน พุทธิการณ์ถือว่า นาย ศ. และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินเดือน ไม่ได้กระทำโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

เมษณี ประธานธรรารักษ์ ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 6/24/2549

ประเภทสำนวน ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง การกำหนดราคากลางงานปรับปรุงสำนักงาน น. ใช้ค่า Factor F ไม่ถูกต้อง

สรุปข้อเท็จจริง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 4 จังหวัดนครราชสีมา ได้ตรวจสอบสัญญาจ้างการก่อสร้างปรับปรุงสำนักงาน น. ตามสัญญาจ้างเลขที่ 0/47 ลงวันที่ 30 มกราคม 2547 ของสำนักงาน น. พบว่า คณะกรรมการกำหนดราคากลางงานปรับปรุงสำนักงาน น. ใช้ค่า Factor F ไม่ถูกต้อง เป็นเหตุให้ราคากลางที่กำหนดสูงไป และทำให้สำนักงาน น. ทำสัญญากับผู้รับจ้างสูงกว่าราคากลางที่ถูกต้อง เป็นเหตุให้ทางราชการ ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 159,955.68 บาท

ความเห็นพนักงานสอบสวน –

ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด เห็นควรให้ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องจำนวน 4 ราย รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 65 ของจำนวนเงิน 159,955.68 บาท คิดเป็นเงิน 103,971.19 บาท ดังนี้

1. นาย ธ. จำนวน 36,389.91 บาท
2. นาย ว. จำนวน 25,992.79 บาท
3. นาย ฉ. จำนวน 20,794.23 บาท
4. นาย ร. จำนวน 20,794.23 บาท

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด

ประเด็นข้อให้พิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 4 จังหวัดนครราชสีมา ได้ตรวจสอบสัญญาจ้างก่อสร้างปรับปรุงสำนักงาน น. ตามสัญญาจ้างเลขที่ 0/47 ลงวันที่ 30 มกราคม 2547 ของสำนักงาน น. ประจำปีงบประมาณ 2547 พบว่าการจัดทำประมาณราคากลางงานก่อสร้าง โดยใช้ค่า Factor F ไม่ถูกต้อง เป็นเหตุให้ราคากลางที่กำหนดสูงไปและทำให้ทางราชการต้องรับราคางานก่อสร้างสูงกว่าราคากลางที่ถูกต้องเป็นเงิน 159,955.68 บาท กรณีสืบเนื่องมาจากจังหวัด ก. ได้บอกเลิกสัญญาจ้างก่อสร้างปรับปรุงสำนักงาน น. กับบริษัท ค. ตามสัญญาจ้างเลขที่ 0/44 ลงวันที่ 27 กันยายน 2544 ตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2546เนื่องจากบริษัท ค. ไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างสำนักงาน น. ให้แล้วเสร็จตามสัญญา แต่การก่อสร้างสำนักงาน น. ยังมีงวดงาน



ที่ยังไม่แล้วเสร็จจำนวนหลายรายการจังหวัด ก. จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง และกำหนดราคากลางปรับปรุงสำนักงาน น. ซึ่งประกอบด้วยนาย ช. นาย ว. นาย จ. และนาย ร. โดยคณะกรรมการกำหนดราคากลางได้ตรวจสอบรูปแบบรายละเอียดและประมาณราคาของงานส่วนที่ยังไม่แล้วเสร็จรวมจำนวน 15 รายการ และสรุปมูลค่างานทั้งหมดเฉพาะงานส่วนที่เหลือจำนวน 15 รายการ ซึ่งเป็นราคางานต้นทุนรวมเป็นเงิน 13,286,150 บาท ซึ่งคณะกรรมการใช้ตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคารเงื่อนไขเงินล่วงหน้าจ่าย 15% เงินประกันผลงานหัก 5% อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ 7% ต่อปี ได้ค่า Factor F เท่ากับ 1.2480 ซึ่งคำนวณราคากลางได้เท่ากับ 16,581,115.20 บาท (16,580,000 บาท) ซึ่งหากตรวจสอบเงื่อนไขในสัญญาจ้างตามสัญญาเลขที่ 0/47 ลงวันที่ 30 มกราคม 2547 และเอกสารประกวดราคาที่กำหนดให้ไม่มีการจ่ายเงินล่วงหน้าและไม่มีการหักเงินประกันผลงาน ซึ่งค่า Factor F ที่ถูกต้องใช้ตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคารเงื่อนไขเงินล่วงหน้าจ่าย 0% เงินประกันผลงานหัก 0% อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ 7% ต่อปี ซึ่งเมื่อคำนวณหาค่าราคากลางของค่างานต้นทุนของงานก่อสร้างเท่ากับ 13,286,150 บาท และเป็นกรณีค่างานอยู่ระหว่างช่วงค่างานต้นทุนระหว่าง 10 ล้านบาท กับ 15 ล้านบาท จะต้องเทียบอัตราส่วนเพื่อหาค่า Factor F จะได้ค่า Factor F เท่ากับ 1.2290 และคำนวณหาค่าราคากลางได้เท่ากับ 16,328,678.35 บาท แต่เมื่อเปรียบเทียบกับราคาของบริษัท ห. จำกัด ซึ่งเป็นคู่สัญญาจ้างงานก่อสร้างตามสัญญาเลขที่ 0/47 ลงวันที่ 30 มกราคม 2547 แล้วปรากฏว่า บริษัท ห. จำกัด เสนอราคาเป็นเงิน 16,488,634.03 บาท โดยใช้ค่า Factor F เท่ากับ 1.2480 ตามแบบรายการประมาณการที่สำนักงาน น. กำหนด จนเป็นเหตุให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาและทำให้สำนักงาน น. รับราคางานก่อสร้างปรับปรุงสำนักงาน น. สูงกว่าราคากลางที่ถูกต้องเป็นจำนวน 159,955.68 บาท (16,488,634.03-16,328,678.35) โดยพิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. นาย ช. ตำแหน่งนายช่าง ประธานกรรมการกำหนดราคากลาง นาย ว. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป นาย จ. ตำแหน่งนายช่าง และนาย ร. ตำแหน่งนายช่าง ในฐานะคณะกรรมการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างและกำหนดราคากลางปรับปรุงสำนักงาน น. ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างและส่วนใหญ่มีความเชี่ยวชาญในงานช่างแต่ได้ใช้ค่า Factor F ไม่ถูกต้องเป็นเหตุให้ราคากลางที่กำหนดสูงไป และทำให้ราคาประกวดได้สูงกว่าราคากลางที่ถูกต้อง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงิน 159,955.68 บาท พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง คณะกรรมการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างและกำหนดราคากลางปรับปรุงเรือนจำกลางนครราชสีมา จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้ นาย ช. นาย ว. นาย จ. และนาย ร. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 65 ของค่าเสียหายจำนวน 159,955.68 บาท คิดเป็นเงิน 103,971.19 บาท



โดยให้บุคคลทั้งสี่รับผิดชอบส่วนเท่า ๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 25,992.80 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. นาย ป. ตำแหน่งผู้บัญชาการสำนักงาน น. ในฐานะผู้ให้ความเห็นชอบราคากลางเพื่อนำไปประกวดราคา มิได้ตรวจสอบความถูกต้องของราคากลางที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด เป็นเหตุให้ราคากลางของสำนักงาน น. สูงกว่าที่ควรจะเป็น และทำให้ราคาที่ประกวดได้สูงกว่าราคากลางที่ถูกต้อง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 159,955.68 บาท พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ป. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 10 ของค่าเสียหายจำนวน 159,955.68 บาท คิดเป็นเงิน 15,995.56 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง เนื่องจากการสอบสวนในเรื่องนี้มิได้สอบปากคำนาย ป. จึงขอให้กรม ร. ให้โอกาสนาย ป. ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ก่อนออกคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

เมษิณี ประธานตุลาการฯ ช่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 7/25/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง ทูจริตขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร

**สรุปข้อเท็จจริง** ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. เป็นผู้ส่งออกสินค้าประเภทรองเท้าไปยังต่างประเทศโดยยื่นใบขนสินค้าขาออกฉบับม้วนน้ำเงินจำนวน 6 ฉบับ เพื่อขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร และได้รับเงินชดเชยในรูปแบบบัตรภาษีซึ่งมีการนำบัตรภาษีดังกล่าวไปใช้แล้วจำนวน 127,247.02 บาท จากการตรวจสอบพบว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. มีพฤติการณ์ในการทูจริตโดยการจัดทำบัญชีสินค้าสำหรับเรือขาออกเป็นเท็จทำให้หมายเลขตู้คอนเทนเนอร์ไปซ้ำซ้อนกับหมายเลขตู้คอนเทนเนอร์ของผู้ส่งออกรายอื่นที่มีการส่งออกจริง แสดงให้เห็นว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. มิได้ส่งสินค้าออกนอกราชอาณาจักรแต่อย่างใด แต่กลับแอบอ้างหมายเลขตู้คอนเทนเนอร์ของผู้ส่งออกรายอื่นมาระบุไว้ในใบขนสินค้าขาออกของคุณ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบที่ตนรับผิดชอบ โดยไม่บกพร่องหรือประมาทเลินเล่อทำให้กรม ศ. เสียหาย จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นว่า นายตรวจและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2530

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. กระทำทูจริตในการขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร เป็นเงินจำนวน 127,247.02 บาท ความเสียหายดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการตรวจปล่อยสินค้า ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบ ดังนี้

1. นายตรวจ ผู้ทำหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าสู่ตู้คอนเทนเนอร์ ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบความสมบูรณ์ของใบขนสินค้าขาออกและเอกสารประกอบใบขนสินค้าขาออก ตรวจสอบสินค้าให้ตรงตามที่สำแดงไว้ในใบขนสินค้าขาออก เปิดตรวจสินค้าและจะต้องตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์ว่ามีสภาพเป็นอย่างไร เช่น เป็นตู้เปล่าหรือมีสินค้าบรรจุอยู่ จึงอนุญาตให้บรรจุสินค้าได้ตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2530 ข้อ 08 05 05 แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ตู้คอนเทนเนอร์





ที่ถูกระบุไว้ในใบอนุญาตค้าขาออกของห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. นั้น เป็นผู้คอนเทนเนอร์ที่บรรจุสินค้าของผู้ส่งออก รายอื่นมิใช่สินค้าของห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. แต่อย่างไร พฤติการณ์จึงเชื่อได้ว่า นายตรวจมิได้ใช้ความ ระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอ โดยรับรองการตรวจปล่อยสินค้าในใบอนุญาตค้าขาออกของ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ทั้งที่ไม่มีสินค้าของห้างหุ้นส่วนจำกัด ส.ดังกล่าวแต่อย่างไร กรณีเป็นการปฏิบัติ หน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงเห็นควรให้ นายตรวจรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 70 ของค่าเสียหายตามใบอนุญาตค้าขาออกแต่ละฉบับซึ่งบุคคลดังกล่าว เกี่ยวข้อง ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. เจ้าหน้าที่ ผู้มีหน้าที่ประทับดวงตราตะกั่ว กศก. หรือร้อยแถบเหล็ก RTC หลังจากที นายตรวจได้ทำการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าสู่ผู้คอนเทนเนอร์แล้ว และทำหน้าที่ใน ฐานะผู้ช่วยผู้ควบคุมการบรรจุสินค้าตามคำสั่งกองตรวจสินค้าขาออกที่ 13/2530 แต่จากการตรวจสอบ ปรากฏว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. มิได้ส่งสินค้าออกแต่อย่างใด ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ ผู้ช่วยผู้ควบคุมการบรรจุสินค้า ซึ่งต้องช่วยนายตรวจในการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมการบรรจุ สินค้าเข้าสู่ผู้คอนเทนเนอร์ ย่อมทราบได้ว่าไม่มีสินค้าของห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. บรรจุอยู่ในผู้คอนเทนเนอร์ที่ ส่งออกแม้เจ้าหน้าที่จะไม่ต้องลงชื่อในใบอนุญาตค้าขาออก แต่จากคำให้การของเจ้าหน้าที่ยืนยันว่า ได้ลงนามรับรองในเอกสารประกอบการส่งออกว่ามีการส่งออกจริง จึงแสดงว่าเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ ร่วมกับนายตรวจจริง อันเป็นช่องทางให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. กระทำการทุจริตสำเร็จ พฤติการณ์ถือเป็น การกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงเห็นควรให้ เจ้าหน้าที่รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 30 ของค่าเสียหายตามใบอนุญาตค้าขาออกแต่ละฉบับซึ่งบุคคล ดังกล่าวเกี่ยวข้องตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

เบญจวรรณ ฝ่ายทอง ย่อ  
สุรชาติพิทย์ กิตติเกษมศิลป์ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 8/28/2549

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์ราชการของโรงเรียน ฉ. ประสบอุบัติเหตุได้รับความเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2546 นาย ช. ข้าราชการครู ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียน ฉ. ได้ขออนุญาตใช้รถยนต์ของทางราชการ ไปราชการที่ค่ายลูกเสือ จังหวัด อ. เมื่อเดินทางกลับ ได้ประสบอุบัติเหตุรถชนเกาะกลางถนน เป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย คิดเป็นเงิน 75,000 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า นาย ช. ไม่ได้ตั้งใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ห. เห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า นาย ช. อาจารย์ 2 ระดับ 7 ได้ขออนุญาตใช้รถยนต์ของทางราชการ ไปราชการที่ค่ายลูกเสือ จังหวัด อ. จนกระทั่งเวลา 23.30 น. นาย ช. ได้ออกเดินทางจากค่ายลูกเสือพร้อมนาย ส. เพื่อไปพักผ่อนที่บ้านพักของ นาย ส. ในจังหวัด อ. ระหว่างเดินทางกลับจังหวัด ห. รถยนต์ได้ประสบอุบัติเหตุชนเกาะกลางถนนพลิกคว่ำ ได้รับความเสียหาย เมื่อพิจารณาจากสภาพความเสียหายของรถยนต์ปรากฏว่ารถยนต์ได้รับความเสียหายมาก ประกอบกับไม่มีเหตุอื่นที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ พุทธิการณัถือได้ว่า นาย ช. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหาย เมื่อคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรม จึงให้นาย ช. รับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนร้อยละ 75 ของความเสียหายของรถยนต์ราชการ ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ศศิธร ช่อกระถิน ย่อ

มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 11/35/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง ทุจริตขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร

**สรุปข้อเท็จจริง** ห้างหุ้นส่วนจำกัด ช. เป็นผู้ส่งออกสินค้าของใช้ทำด้วยพลาสติกไปยังต่างประเทศโดยยื่นใบขนสินค้าขาออกฉบับมูมน้ำเงินจำนวน 65 ฉบับ เพื่อขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร และได้รับเงินชดเชยในรูปแบบบัตรภาษีซึ่งมีการนำบัตรภาษีดังกล่าวไปใช้แล้วจำนวน 2,579,346.39 บาท จากการตรวจสอบพบว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ช. มีพฤติการณ์ในการทุจริตโดยการจัดทำบัญชีสินค้าสำหรับเรือขาออกเป็นเท็จทำให้หมายเลขตู้คอนเทนเนอร์ไปซ้ำซ้อนกับหมายเลขตู้คอนเทนเนอร์ของผู้ส่งออกรายอื่นที่มีการส่งออกจริง แสดงให้เห็นว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ช. มิได้ส่งสินค้าออกนอกราชอาณาจักรแต่อย่างใด แต่กลับแอบอ้างหมายเลขตู้คอนเทนเนอร์ของผู้ส่งออกรายอื่นมาระบุไว้ในใบขนสินค้าขาออกของตน เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่าควรงดดำเนินการทางละเมิดกับเจ้าหน้าที่เนื่องจากไม่มีพยานหลักฐานหรือข้อมูลใดพิสูจน์ได้ว่าสินค้านี้ไม่มีการส่งออก จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิด

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นว่า นายตรวจและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2530

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ช. กระทำทุจริตในการขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร เป็นเงินจำนวน 2,579,346.39 บาท ความเสียหายดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการตรวจปล่อยสินค้า ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องรับผิด ดังนี้

1. นายตรวจ ผู้ทำหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าสู่ตู้คอนเทนเนอร์ ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบความสมบูรณ์ของใบขนสินค้าขาออกและเอกสารประกอบใบขนสินค้าขาออก ตรวจสอบสินค้าให้ตรงตามที่สำแดงไว้ในใบขนสินค้าขาออก เปิดตรวจสินค้าและจะต้องตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์ว่ามีสภาพเป็นอย่างไร เช่น เป็นตู้เปล่าหรือมีสินค้าบรรจุอยู่ จึงอนุญาตให้บรรจุสินค้าได้ตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2530 ข้อ 08 05 05 แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ตู้คอนเทนเนอร์



ที่ถูกระบุไว้ในใบขนสินค้าขาออกของห้างหุ้นส่วนจำกัด ซ. นั้น เป็นผู้คอนเทนเนอร์ที่บรรจุสินค้าของผู้ส่งออกรายอื่นมิใช่สินค้าของห้างหุ้นส่วนจำกัด ซ. แต่อย่างไร พฤติการณ์จึงเชื่อได้ว่านายตรวจมิได้ใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอโดยรับรองการตรวจปล่อยสินค้าในใบขนสินค้าขาออกของห้างหุ้นส่วนจำกัด ซ. ทั้งที่ไม่มีสินค้าของห้างหุ้นส่วนจำกัด ซ.ดังกล่าวแต่อย่างไร กรณีเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงเห็นควรให้นายตรวจรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 70 ของค่าเสียหายตามใบขนสินค้าขาออกแต่ละฉบับซึ่งบุคคลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. เจ้าหน้าที่ ผู้มีหน้าที่ประทับดวงตราตะกั่ว กศก. หรือร้อยแถบเหล็ก RTC หลังจากที่ทำนายตรวจได้ทำการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าสู่ผู้คอนเทนเนอร์แล้ว และทำหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยผู้ควบคุมการบรรจุสินค้าตามคำสั่งกองตรวจสินค้าขาออกที่ 13/2530 แต่จากการตรวจสอบปรากฏว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ซ. มิได้ส่งสินค้าออกแต่อย่างใด ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยผู้ควบคุมการบรรจุสินค้า ซึ่งต้องช่วยนายตรวจในการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าสู่ผู้คอนเทนเนอร์ ย่อมทราบได้ว่าไม่มีสินค้าของห้างหุ้นส่วนจำกัด ซ.บรรจุอยู่ในผู้คอนเทนเนอร์ที่ส่งออกแม้เจ้าหน้าที่จะไม่ต้องลงชื่อในใบขนสินค้าขาออก แต่จากคำให้การของเจ้าหน้าที่ยืนยันว่าได้ลงนามรับรองในเอกสารประกอบการส่งออกว่ามีการส่งออกจริง จึงแสดงว่าเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับนายตรวจจริง อันเป็นช่องทางให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ซ. กระทำการทุจริตสำเร็จ พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงเห็นควรให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 30 ของค่าเสียหายตามใบขนสินค้าขาออกแต่ละฉบับซึ่งบุคคลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ชลธิชา นวลน้อย ย่อ  
สุธาทิพย์ กิตติเกษมศิลป์ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 12/37/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง การเปิดซองสอบราคาจ้างก่อสร้างประปาหอถังสูง ขององค์การบริหารส่วนตำบล ด. ไม่ถูกต้องตามระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 6 ได้ตรวจสอบการสอบราคาจ้างก่อสร้างประปาหอถังสูง ขององค์การบริหารส่วนตำบล ด. พบว่า คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาโครงการก่อสร้างประปาหอถังสูงปฏิบัติไม่ถูกต้อง ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 118,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเปิดซองสอบราคา ก่อให้เกิดความเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบล ด. ทำให้ต้องจัดจ้างก่อสร้างโครงการสูงกว่าที่ควรจะเป็น เมื่อคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ ตลอดจนวุฒิภาวะสำคัญสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ประกอบกันแล้ว ควรแบ่งความรับผิดชอบออกเป็น 4 ส่วน คือ นาย ห. รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และนาย ว. พนักงานประสานงานชนบท ในฐานะกรรมการเปิดซองสอบราคา รับผิดชอบคนละหนึ่งส่วน ส่วนนาย จ. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และในฐานะกรรมการเปิดซองสอบราคา รับผิดชอบ 2 ส่วน

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** องค์การบริหารส่วนตำบล ด. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนประกอบผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 6 ปรากฏว่า คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาโครงการจ้างเหมาก่อสร้างประปาหอถังสูง องค์การบริหารส่วนตำบล ด. ดำเนินการไม่ชอบด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 โดยในการสอบราคาครั้งที่ 1 คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาไม่เปิดซองเสนอราคาของร้าน ข. โดยอ้างว่าไม่มีรายชื่อในบัญชีให้หรือขายรูปแบบรายการ แต่ในหลักฐานการเสนอราคาของร้าน ข. มีรายการใบเสร็จรับเงินค่าขายแบบแปลนเป็นค่าขายเอกสารสอบราคา ส่วนรายบริษัท ม. จำกัด ซึ่งเสนอราคา 368,000 บาท ยื่นหลักฐานถูกต้องตามเงื่อนไขประกาศสอบราคา แต่คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาเห็นว่าผู้เสนอราคาทุกรายยื่นเสนอราคาไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขการสอบราคา จึงเสนอให้ยกเลิกการประกาศสอบราคาครั้งที่ 1 องค์การบริหารส่วนตำบล ด.



จึงประกาศสอบราคาครั้งที่ 2 คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาเห็นว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ส.มีคุณสมบัติถูกต้องตามเงื่อนไขในการสอบราคา องค์การบริหารส่วนตำบล ด. จึงว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ทำการก่อสร้างประปาหอถังสูง ในวงเงิน 486,000 บาท แต่ข้อเท็จจริงตามผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 6 ปรากฏว่า ผู้ลงนามในใบเสนอราคาของห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ไม่ใช่หุ้นส่วนผู้จัดการ และไม่ปรากฏใบมอบอำนาจจากหุ้นส่วนผู้จัดการในหลักฐานการเสนอราคา การยกเลิกการสอบราคาครั้งที่ 1 และรับราคาสอบราคาครั้งที่ 2 เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบล ด. ต้องจัดจ้างโครงการดังกล่าวสูงไปเป็นเงิน 118,000 บาท (486,000 – 368,000) คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาครั้งที่ 1 ประกอบด้วยนาย ห. รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล นาย จ. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล นาย ว. พนักงานประสานงานชนบท นาย บ. ประชาคมหมู่บ้าน และนาย ค. ประชาคมหมู่บ้าน มีหน้าที่ในการเปิดซองใบเสนอราคา ตรวจสอบรายการเอกสารตามบัญชีของผู้เสนอราคาทุกราย ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคา คัดเลือกผู้เสนอราคาที่ต้องตามเงื่อนไขในเอกสารสอบราคา และนาย ส. ในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ด. มีหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชา และตรวจสอบความถูกต้องในการจัดหาพัสดุเพื่อให้ความเห็นชอบ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 แต่บุคคลดังกล่าวไม่ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบล ด. ได้รับความเสียหายเป็นเงิน 118,000 บาท พฤติการณ์เป็นกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ห. นาย จ. และนาย ว. ในฐานะคณะกรรมการเปิดซองสอบราคา รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนคนละ 1 ส่วนของค่าเสียหายร้อยละ 80 ของเงินจำนวน 118,000 บาท คิดเป็นเงินคนละ 31,466.66 บาท และนาย ส. ในฐานะนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนร้อยละ 10 ของเงินจำนวน 118,000 บาท คิดเป็นเงิน 11,800 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

สำหรับนาย บ. และนาย ค. ประชาคมหมู่บ้าน กรรมการเปิดซองสอบราคาในการสอบราคาครั้งที่ 1 บุคคลทั้งสองเป็นราษฎรในพื้นที่ ซึ่งมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบปฏิบัติของทางราชการไม่ทัดเทียมกับเจ้าหน้าที่ เป็นเหตุให้การปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 พฤติการณ์เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อ แต่ไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

นันทริดา นิยมณี            ย่อ  
มณีรัตน์ ฅ रणอง        ตรวจ



สำนวนเลขที่ 91/295/2549

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์ของสำนักงาน ส. ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2548 นาย ก. ขับรถยนต์ของทางราชการ เพื่อออกไปสำรวจผู้ประกอบการค้าเฟอร์นิเจอร์ไม้ และกิจการอื่น ในเขตตำบลด่านแม่ละเมา อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เมื่อมาถึงบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 33 – 34 ถนนแม่สอด – ตาก เกิดอุบัติเหตุ เสียหลักพลิกคว่ำไปชนกับร่องน้ำและภูเขา เป็นเหตุให้รถยนต์เกิดความเสียหายเป็นเงิน 98,504 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้ว เห็นว่ารถยนต์ของสำนักงาน ส. เกิดอุบัติเหตุเสียหลักพลิกคว่ำไปชนกับร่องน้ำและภูเขา เป็นอุบัติเหตุ มิได้เกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย ก. แต่อย่างไร

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบด้วยกับคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำนวนการสอบสวนว่าขณะที่ นาย ก. ขับรถยนต์ของทางราชการออกไปสำรวจผู้ประกอบการค้าเฟอร์นิเจอร์ไม้และกิจการอื่นไม่เข้าระบบการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม เมื่อถึงบริเวณที่เกิดเหตุหลักกิโลเมตรที่ 33-34 ถนนสายแม่สอด – ตาก ในขณะนั้นมีฝนตก ถนนลื่น สภาพถนนเป็นทางลงเขาและถนนโค้งเป็นรูปตัวเอส นาย ก. ได้ใช้ความเร็วในการขับขี่ประมาณ 50 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ซึ่งตามปกติวิสัยและพฤติกรรมของวิญญูชนทั่วไปพึงปฏิบัติสำหรับการขับรถในสภาพถนนเช่นนี้ ควรที่จะต้องลดความเร็วลงต่ำกว่านี้ แต่นาย ก. มิได้ลดความเร็วของรถลงให้มากพอเมื่อตะห้ำห้อมล้อเพื่อชะลอความเร็วรถยนต์ เป็นเหตุให้รถเสียหลักลื่นไถลไปชนกับร่องน้ำและภูเขาได้รับความเสียหาย พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อแต่ไม่ถึงระดับประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ก. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

มงคล นิ่มประเสริฐ ย่อ

สุธาทิพย์ กิตติเกษมศิลป์ ตรวจ



## คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เดือน มีนาคม 2549

สำนวนเลขที่ 71/227/2548 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง องค์การ ข. เสียค่าปรับผิดสัญญาเช่าอู่ก่าแพงเพชรให้แก่ ร. แห่งประเทศไทย

**สรุปข้อเท็จจริง** องค์การ ข. ทำสัญญาเช่าที่ดินบริเวณถนนก่าแพงเพชร ย่านพลโยธิน เขตจตุจักร กับ ร. แห่งประเทศไทย โดยมีสาระสำคัญของสัญญา กล่าวคือ ให้นำที่ดินมาทำประโยชน์เป็นลานจอดรถ อาคารที่ทำการและโรงซ่อมรถชั่วคราวที่พร้อมและง่ายต่อการรื้อถอนได้ทันที และห้ามปลูกสร้างอาคารถาวรใด ๆ ซึ่งต่อมา องค์การ ข. ได้ทำสัญญาให้บริษัท น. (ประเทศไทย) จำกัด ให้เช่าช่วงใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณอู่ก่าแพงเพชร โดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจาก ร. แห่งประเทศไทย ก่อให้เกิดความเสียหายทำให้องค์การ ข. ผิดสัญญาเช่าต้องชำระค่าปรับให้กับ ร. แห่งประเทศไทย ความเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน 6,387,239 บาท

### **ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย ย. อดีตผู้อำนวยการองค์การ ข. ซึ่งเป็นพนักงานหน่วยงานของรัฐ ไม่พิจารณาถึงข้อห้ามอันเป็นสาระสำคัญของสัญญาเช่าโดยมิได้แจ้งให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารกิจการองค์การทราบ ในการขออนุมัติให้บริษัท น. บริหารพื้นที่อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามที่คณะกรรมการเสนอ

**ประเด็นที่พิจารณา** นาย ย. จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย หรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำนวนการสอบสวนว่า องค์การ ข. ทำสัญญาเช่าที่ดินบริเวณถนนก่าแพงเพชร เขตจตุจักร กับ ร. แห่งประเทศไทย โดยมีสาระสำคัญของสัญญา กล่าวคือ ให้นำที่ดินมาทำประโยชน์เป็นลานจอดรถอาคารที่ทำการและโรงซ่อมรถชั่วคราวที่พร้อมและง่ายต่อการรื้อถอนได้ทันทีและห้ามปลูกสร้างอาคารถาวรใด ๆ หากประสงค์จะโอนสิทธิการเช่าหรือให้ผู้อื่นเช่าช่วงต้องได้รับอนุญาตจาก ร. เป็นลายลักษณ์อักษรก่อน กับต้องชำระค่าธรรมเนียมการโอนหรือการให้เช่าช่วงตามระเบียบของ ร. ด้วย ต่อมาองค์การ ข. ได้ทำสัญญาให้บริษัท น. (ประเทศไทย) จำกัด เช่าช่วงใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณอู่ก่าแพงเพชร โดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจาก ร. แห่ง





ประเทศไทย ทำให้องค์การ ข. ผิดสัญญาเช่าต้องชำระค่าปรับให้กับ ร. แห่งประเทศไทย เป็นเงินจำนวน 6,387,239 บาท มีบุคคลเกี่ยวข้องในการกระทำความเสียหายที่จะต้องรับผิดชอบและไม่ต้องรับผิดชอบ ดังนี้

1. นาย ย. ตำแหน่ง ผู้อำนวยการองค์การ ข. มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการแทน องค์การ ข. ให้สมประโยชน์ขององค์การ ข. ได้ดำเนินการจัดทำบันทึกข้อตกลงในการบริหารพื้นที่กับ บริษัท น. (ประเทศไทย) จำกัด ให้เช่าช่วงที่ดินบริเวณอู่กำแพงเพชร 2 ซึ่งองค์การ ข. ได้ทำสัญญาเช่ากับ ร. โดยทราบดีว่าหากทำสัญญาเช่าช่วงโดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจาก ร. ก่อนจะผิดเงื่อนไขของสัญญาและอาจถูก ร. เรียกค่าปรับได้และไม่ดำเนินการขอความยินยอมจาก ร. ในการให้บุคคลภายนอกเช่าช่วงที่ดินเป็นลายลักษณ์อักษรตามข้อกำหนดของสัญญาเช่าก่อน รวมทั้งมิได้รับอนุมัติจากที่ประชุม คณะกรรมการบริหารกิจการองค์การ ข. ในการทำสัญญาเช่ากับบริษัท น. (ประเทศไทย) จำกัด ทำให้องค์การ ข. ปฏิบัติผิดเงื่อนไขในสัญญาเช่าที่ดินจาก ร. ข้อ 1,7,9 พฤติการณ์ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญาก่อให้เกิดความเสียหายแก่องค์การ จึงให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเต็มจำนวน คิดเป็นเงินจำนวน 6,387,239 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. ร้อยตรี ว. ตำแหน่งรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร ในฐานะหัวหน้าฝ่ายบริหาร ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำสัญญาดังกล่าว ดังนั้น แม้การที่องค์การ ไม่ได้ดำเนินการขอความยินยอมจาก ร. เป็นลายลักษณ์อักษรก่อนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย แต่ตามบันทึกลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2541 ซึ่งร้อยตรี ว. เสนอต่อผู้อำนวยการฯ ว่า “เห็นควรให้มีการเจรจาในระดับบริหารต่อไป” พฤติการณ์ถือได้ว่าร้อยตรี ว. มิได้ปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

3. นาง น. ตำแหน่งหัวหน้ากองนิติกรรม มีหน้าที่โดยตรงในการดำเนินการยกร่างสัญญา มีส่วนเกี่ยวข้องและรับทราบขั้นตอนรายละเอียดของการทำสัญญาระหว่างองค์การ ข. กับ ร. ทั้งทราบดีว่าหากทำสัญญาเช่าช่วงโดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจาก ร. ก่อน จะผิดเงื่อนไขของสัญญาและอาจถูก ร. เรียกค่าปรับ ดังนั้น แม้นาง น. จะไม่ได้ดำเนินการอันใดเลยทั้งที่มีคำสั่งนัดเจรจาจนกระทั่งได้ทำข้อตกลงบริหารพื้นที่และยังลงนามเป็นพยานในข้อตกลงดังกล่าว จนก่อให้เกิดความเสียหายแก่องค์การ ข. แต่การที่นาง น. ได้เสนอความเห็นต่อหัวหน้าสำนักงานกฎหมาย (นาย ส.) ในบันทึกลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2541 ว่า “หากองค์การ ข. ใช้ประโยชน์ในสถานที่เช่านอกเหนือไปจากลักษณะทำประโยชน์ตามสัญญาเช่า จึงควรตกลงกับ ร. ให้เรียบร้อย เพื่อมิให้เกิดปัญหาหาก ร. ไม่ยินยอมและเรียกค่าปรับ พฤติการณ์ถือได้ว่านาง น. มิได้ปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ



4. นาย ส. ตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานกฎหมาย มีหน้าที่ในการตรวจสอบข้อสัญญา เป็นผู้รู้เห็นและทราบการดำเนินการทำสัญญาและข้อตกลงบริหารพื้นที่มาตั้งแต่ต้นทั้งทราบดีว่าหากทำสัญญาเช่าช่วงโดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจาก ร. ก่อนจะผิดเงื่อนไขของสัญญาและอาจถูก ร. เรียกค่าปรับได้ ดังนั้น แม้ในวันทำสัญญาข้อตกลงบริหารพื้นที่ นาย ส. ได้ลงนามรับรองว่า “สัญญาฉบับนี้ได้ผ่านการตรวจสอบจากสำนักงานกฎหมายแล้ว” แต่การที่นาย ส. ได้เสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาในบันทึกลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2541 ว่า “การทำสัญญาเช่าที่อุ้งกำแพงเพชรกับ ร. ถ้าวังการ ข. ใช้สถานที่เช่านอกเหนือจากสัญญาเช่าควรเจรจากับ ร. ก่อน เพื่อมิให้เกิดปัญหากับ ร.” เป็นการลงนามในฐานะพยานและเป็นการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา พฤติการณ์ถือได้ว่านาย ส. มิได้ปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

5. นาง จ. ตำแหน่งนิติกร 5 ซึ่งขณะนั้น ดำรงตำแหน่งนิติกร 4 มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการยกร่างสัญญาเสนอต่อผู้บังคับบัญชา การที่นาง จ. ได้ลงนามในข้อตกลงบริหารพื้นที่ ซึ่งเป็นข้อตกลงที่มีได้ปฏิบัติตามสัญญาเช่าที่ทำกับ ร. แห่งประเทศไทยนั้นเป็นการลงนามในฐานะพยานและเป็นการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา พฤติการณ์ถือได้ว่านาง จ. มิได้ปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

เนตรนภา พุทธสุวรรณ ย่อ  
สุธาทิพย์ กิตติเกษมศิลป์ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 82/260/2548 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์ตู้ของวิทยาลัย ท. ประสบอุบัติเหตุเฉี่ยวชน

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2547 นาย ส. ลูกจ้างประจำตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ ได้ขับรถยนต์หมายเลขทะเบียน น. ไปราชการเพื่อนำภาพกิจกรรมและเอกสารการประชุมไปส่งที่งานประชาสัมพันธ์สำนักงาน อ. เทียบกลับใช้เส้นทางถนนสาย 347 ขณะขับรถมาถึงบริเวณกิโลเมตรที่ 30-31 ถนนสาย 347 บริเวณร้านปัญญาเฟอร์นิเจอร์ เวลาประมาณ 17.00 น. มีรถยนต์บรรทุก 10 ล้อทะเบียน ก. และพ่วงทะเบียน ข. ขับจี๋โดยนาย ม. ซึ่งเป็นลูกจ้างของบริษัท ร. ซึ่งทำประกันภัยชั้นหนึ่งไว้กับบริษัท พ. วิ่งสวนทางมุ่งหน้าไปจังหวัด ป. ยางล้อหน้าด้านขวาเกิดระเบิดขึ้นทำให้กระทะล้อครูดกับพื้นผิวถนนเป็นทางยาวประมาณ 70 เมตรและเสียการทรงตัวเข้าไปในช่องทางรถสวนจนเป็นเหตุให้เฉี่ยวชนประสานงากับรถยนต์ตู้บริเวณด้านขวาที่นั่งคนขับ เป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 600,000 บาท นาย ส. ได้รับบาดเจ็บสาหัสและเสียชีวิตในเวลาต่อมา

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** เหตุเกิดจากความประมาทของนาย ส. และนาย ม. ผู้ขับรถยนต์ทั้งสองฝ่าย โดยมีความเห็นสั่งฟ้อง นาย ม. และสั่งไม่ฟ้องนาย ส. เนื่องจากเหตุจากความตาย

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** นาย ม. ผู้ขับจี๋ รถยนต์บรรทุกสิบล้อพ่วงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ทางราชการ และเมื่อปรากฏว่า บริษัท ร. เป็นนายจ้างของนาย ม. จึงต้องร่วมรับผิดชอบกับลูกจ้างด้วย นอกจากนี้ยังปรากฏข้อเท็จจริงว่าบริษัท ร. ได้จัดทำประกันภัยชั้นหนึ่งเพื่อเอาประกันไว้กับบริษัท พ. ในฐานะผู้รับประกันภัยรถยนต์จึงต้องร่วมรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนราชการรถยนต์ตู้เป็นเงิน 600,000 บาท แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนประกอบกับ แผนที่ส่งแปลแสดงสถานที่เกิดเหตุและความเห็นของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอ บ. ปรากฏว่า เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2547 เวลาประมาณ 17.00 นาย ส. ลูกจ้างประจำตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ ได้ขับรถยนต์หมายเลขทะเบียน น. ของวิทยาลัย ท. เดินทางกลับจากการปฏิบัติราชการประสบอุบัติเหตุเฉี่ยวชนกับรถบรรทุกหมายเลขทะเบียน ก. และรถพ่วงหมายเลขทะเบียน ข. มีนาย ม. เป็นผู้ขับ บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 30-31 ถนนสาย 347 โดยเชื่อว่าเหตุเกิดจากรถบรรทุกพ่วงยางล้อหน้าแตกมีรอยครูดที่ผิวถนนแล้วเสียหลัก



เข้ามาในช่องทางรถสวนแล้วชนประสานงากับรถยนต์ของทางราชการ เป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงิน 600,000 บาท มีผู้บาดเจ็บและนาย ส. เสียชีวิตไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย ส. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ ในชั้นนี้ ขอให้สำนักงาน อ. เรียงรื้อค่าเสียหายกับบุคคลภายนอกต่อไป

มนต์ชัย เพ็ชรร่วง ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 82/261/2548 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ทฤษฎีสินสุญหาย

เรื่อง กรณีครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย ร. สูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างวันที่ 23-24 มกราคม 2547 กรณีครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ประเภทเครื่องถ่ายภาพทัศนศึกษาจากคอมพิวเตอร์ (LCD Projector) ของมหาวิทยาลัย ร. ซึ่งเก็บรักษาไว้ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ 1202 ของคณะวิทยาการจัดการสุญหายไปเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 260,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่านางสาว ส. และนางสาว อ. กระทำโดยประมาทเล็กน้อยแต่ไม่ถึงขั้นประมาทเล็กน้อยอย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** มหาวิทยาลัย ร. พิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนประกอบกับความเห็นของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอพระอินทร์ราชาปรากฏว่า ระหว่างวันที่ 23-24 มกราคม 2547 กรณีครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ประเภทเครื่องถ่ายภาพทัศนศึกษาจากคอมพิวเตอร์ (LCD Projector) หมายเลข ครุภัณฑ์ ที่ รก 06 26 17 ชนิดเลนส์เดี่ยว ยี่ห้อ โตชิบา รุ่น TLP-471 ซึ่งตั้งอยู่บริเวณด้านหน้าของห้องปฏิบัติการ 1202 ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย ร. สูญหายโดยไม่ปรากฏร่องรอยการงัดแงะเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 260,000 บาท โดยเมื่อวันศุกร์ที่ 23 มกราคม 2547 เวลา 08.30 น.-16.30 น. นางสาว ข. อาจารย์อัตราจ้าง คณะวิทยาการจัดการ ได้ทำการสอนอยู่ที่ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ 1202 หลังจากสอนเสร็จได้ปิดล็อกห้องแล้วกลับบ้าน ต่อมาวันเสาร์ที่ 24 มกราคม 2547 เวลา 09.30 น. นาย ก. จะใช้ห้อง 1202 แต่ไม่พบ LCD Projector ในห้องดังกล่าว โดยคณะวิทยาการจัดการมิได้จัดให้มีผู้ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับการเก็บรักษาทรัพย์สินและกุญแจเปิดปิดห้องทำให้ มีบุคคลหลายคนถือกุญแจ เมื่อทรัพย์สินสูญหายจึงยากที่จะตรวจสอบได้ว่าบุคคลใดเป็นผู้นำไป จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงพิจารณาการกระทำและความรับผิดของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้



1. นางสาว อ. ตำแหน่งอาจารย์ประจำ คณะวิทยาการจัดการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะหัวหน้าโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ย่อมต้องมีหน้าที่โดยตรงในการดูแลรักษาเครื่อง LCD Projector แต่กลับขาดความระมัดระวังในการดูแล ไม่มีการควบคุมการใช้การยืมเครื่องฯ ตลอดจนการถือกุญแจห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ก็ยังไม่ทราบแน่ชัดว่ามีกุญแจอยู่กับผู้ใดบ้าง พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อแต่ยังไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นางสาว อ. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

2. นางสาว ส. ตำแหน่งอาจารย์ประจำ คณะวิทยาการจัดการ ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะคณบดี คณะวิทยาการจัดการ และเป็นผู้บังคับบัญชาของนางสาว อ. มีหน้าที่บริหารงาน ดูแลรักษาทรัพย์สินของคณะ ตลอดจนวางมาตรการหรือวางระเบียบในการรักษาความปลอดภัย แต่มิได้กำหนดระเบียบการใช้การรักษาทรัพย์สินของคณะให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันไม่กำหนดนโยบายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบว่าควรดูแลรักษาทรัพย์สินของคณะอย่างไร พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อ แต่ยังไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นางสาว ส. ไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

3. สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องอื่น ได้แก่ นางสาว ข. อาจารย์อัตราจ้าง ผู้ใช้ห้องคนสุดท้าย ก่อนเกิดเหตุถือว่าใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่หน้าที่อาจารย์ผู้สอนซึ่งเมื่อใช้ห้องเสร็จก็ได้ปิดล็อกห้องแล้ว และนาง ก. พนักงานทำความสะอาด ไม่มีพยานหลักฐานใดบ่งชี้ว่าทำหน้าที่ด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

ศิริกุล กุสุวรรณ ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ เอกสารที่ 82/263/2548 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง การจ้างซ่อมแซมอาคารไม่เป็นไปตามใบสั่งจ้าง ความเสียหาย 129,980 บาท

สรุปข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2543 คณะกรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจการจ้างซ่อมแซมอาคารไม่เป็นไปตามใบสั่งจ้าง และได้นำเงินส่วนที่เหลือไปสมทบต่อเติมอาคารอื่น โดยไม่ได้ขออนุมัติเปลี่ยนแปลงสัญญาหรือข้อตกลง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงินจำนวน 129,980 บาท

ความเห็นพนักงานสอบสวน -

ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด การกระทำของ นาย พ. นาย ค. และนาย ส. แม้จะเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่ได้นำเงินที่เหลือจากโครงการซ่อมแซมอาคารไปใช้ในการก่อสร้างปรับปรุงอาคารอื่น ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ทางราชการและใช้ในการให้บริการประชาชนอันเป็นภารกิจของ กรม ก. มิได้นำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด จึงยังถือไม่ได้ว่า กรม ก. ได้รับความเสียหาย

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2543 คณะกรรมการตรวจการจ้าง ประกอบด้วย นาย พ. นาย ค. และนาย ส. ตรวจรับงานจ้าง จำนวน 3 โครงการ คือ โครงการซ่อมแซมอาคารเป็นเงิน 100,000 บาท โครงการซ่อมแซมบ้านพัก เป็นเงิน 75,000 บาท และโครงการซ่อมแซมบ้านพักระดับ 3 - 4 เป็นเงิน 75,000 บาท และได้มีการเบิกจ่ายเงินค่าซ่อมไปเต็มจำนวนแล้ว แต่การดำเนินการก่อสร้างไม่เป็นไปตามใบสั่งจ้าง กล่าวคือ โครงการซ่อมแซมอาคาร จำนวน 100,000 บาท มีการสั่งซื้อสั่งจ้างเพียง 30,277 บาท มีเงินคงเหลือ 69,723 บาท โครงการซ่อมแซมบ้านพัก 6 จำนวน 75,000 บาท มีการดำเนินการซ่อมแซมตามรายการสั่งซื้อสั่งจ้างจริง และโครงการซ่อมแซมบ้านพักระดับ 3 - 4 จำนวน 75,000 บาท มีการสั่งซื้อสั่งจ้างเพียง 14,743 บาท มีเงินคงเหลือ 60,257 บาท รวมเป็นเงินคงเหลือทั้งสิ้น 129,980 บาท จากการสอบสวนปรากฏว่า นาย พ. เป็นผู้แจ้งให้ช่างก่อสร้างดำเนินการซ่อมแซมอาคารและบ้านพักระดับ 3 - 4 เท่าที่จำเป็น โดยจะนำเงินส่วนที่เหลือไปสมทบต่อเติมอาคารหลังใหม่ ซึ่งชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ริเริ่มก่อสร้างไว้ตั้งแต่ปี 2542 แต่การก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จ เนื่องจากเงินที่ชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านได้รับบริจาคมีไม่เพียงพอ นาย พ. จึงได้นำเงินส่วนที่เหลือจากการซ่อมแซม



(129,980 บาท) มอบให้นาย ว. ประธานชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านจำนวน 130,000 บาท สมทบช่วยเหลือค่าก่อสร้างอาคารหลังใหม่ของชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน เพื่อใช้เป็นที่ทำการแทนอาคารหลังเก่า การกระทำของนาย พ. เป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ จึงต้องรับผิดชอบใช้ ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ 60 ของค่าเสียหายจำนวน 129,980 บาท คิดเป็นเงิน 77,988 บาท สำหรับนาย ส. และนาย ค. ซึ่งเป็นผู้ได้บังคับบัญชาของนาย พ. ได้ร่วมลงนามตรวจรับงานจ้างโครงการทั้งสองโดยรู้ว่าการกระทำดังกล่าวไม่เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ จึงให้บุคคลทั้งสองรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ 40 ของค่าเสียหายจำนวน 129,980 บาท คิดเป็นเงิน 51,992 บาท โดยให้รับผิดชอบคนละส่วนเท่า ๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 25,996 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง การนำเงินที่เหลือจากโครงการซ่อมแซมอาคารและบ้านพัก ไปใช้ในการก่อสร้างปรับปรุงสำนักทะเบียนอำเภอ แม้จะเป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ หากกรม ก. ส่งเรื่องให้คณะกรรมการประสานงานระหว่างหน่วยราชการทางการเงินพิจารณาอนุมัติการใช้เงินในลักษณะดังกล่าวให้ถูกต้อง และคณะกรรมการประสานงานระหว่างหน่วยราชการทางการเงินอนุมัติให้ดำเนินการได้ก็ให้คืนเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่บุคคลทั้งสามต่อไป

อรรถัย ชังชู ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ





สำนวนเลขที่ 14/45/2549

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง เงินของโรงเรียน ม.ขาดบัญชี

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค จังหวัด น. รายงานผลการตรวจสอบว่า มีการทุจริตเงินงบประมาณของโรงเรียน ม. จำนวน 204,816 บาท แต่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้ทำการสอบสวนปรากฏว่า ตรวจสอบพบเอกสารการจ่ายเงินโรงเรียน ม. มีการใช้จ่ายเงินอุดหนุนปัจจัยขั้นพื้นฐานแต่ไม่ปรากฏหลักฐานการจ่ายทำให้เงินขาดบัญชีจำนวน 95,640 บาท และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ช. ได้ยืนยันจำนวนเงินที่ขาดบัญชีดังกล่าว ซึ่งในการเบิกจ่ายเงินของโรงเรียนมีนาย ป. ตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ และนางสาว น. ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 5 ทำหน้าที่เจ้าหน้าที่การเงิน บุคคลทั้งสองเป็นคณะกรรมการผู้ทำหน้าที่เบิกจ่ายเงินปัจจัยขั้นพื้นฐานไม่ปฏิบัติตามระเบียบการใช้จ่ายเงินอุดหนุนปัจจัยขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2540 โดยไม่สามารถแสดงเอกสารหลักฐานการจ่ายเงินได้

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่าให้นาย ป. และนางสาว น. ร่วมกันชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการเป็นเงินจำนวน 95,640 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นข้อให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบการใช้จ่ายเงินอุดหนุนปัจจัยขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2540

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค จังหวัด น. รายงานผลการตรวจสอบว่า มีการทุจริตเงินงบประมาณของโรงเรียน ม. จำนวน 204,816 บาท แต่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้ทำการสอบสวนปรากฏว่า ตรวจสอบพบเอกสารการจ่ายเงินโรงเรียน ม. มีการใช้จ่ายเงินอุดหนุนปัจจัยขั้นพื้นฐานแต่ไม่ปรากฏหลักฐานการจ่ายทำให้เงินขาดบัญชีจำนวน 95,640 บาท และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ช. ได้ยืนยันจำนวนเงินที่ขาดบัญชีดังกล่าว ซึ่งในการเบิกจ่ายเงินของโรงเรียนมีนาย ป. ตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ และนางสาว น. ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 5 ทำหน้าที่เจ้าหน้าที่การเงิน บุคคลทั้งสองเป็นคณะกรรมการผู้ทำหน้าที่เบิกจ่ายเงินปัจจัยขั้นพื้นฐาน เมื่อนาย ป. และนางสาว น. ไม่ปฏิบัติตามระเบียบการใช้จ่ายเงินอุดหนุนปัจจัยขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2540 โดยไม่สามารถแสดงเอกสารหลักฐานการจ่ายเงิน ที่แท้จริงได้ อีกทั้งไม่มี



พยานหลักฐานอื่นมาสนับสนุนหักล้างการใช้จ่ายเงินจำนวนดังกล่าว พฤติการณ์ถือได้ว่านาย ป. และนางสาว น. อาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย จึงต้องร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวน 95,640 บาท อย่างถูกหน้ร่วมตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อุเทน ยืนยัน      ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 14/46/2549

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง การทุจริตเงินของสถาบัน พ.

**สรุปข้อเท็จจริง** กรม พ. ได้จัดฝึกอาชีพตามโครงการฝึกอาชีพแรงงานในภูมิภาคเพื่อบรรเทาปัญหาการว่างงานภายใต้โครงการเงินกู้ธนาคาร โลกของสถาบัน พ. รุ่นปี 2542 ในสาขาช่างตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี รุ่นที่ 112 รุ่นที่ 91 สาขาช่างปูนก่อสร้าง รุ่นที่ 200 รุ่นปี 2543 ในสาขาช่างตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี รุ่นที่ 39 และรุ่นที่ 19 ปรากฏว่าวัสดุฝึกได้จัดส่งไม่ครบตามรายการ วัสดุฝึกได้จัดส่งไม่เหมาะสมกับราคา ที่จัดซื้อ เบิกจ่ายค่าอาหารและค่าวิทยากรไม่ตรงกับจำนวนวันที่ผู้รับการฝึกและสอนจริง เป็นเหตุให้ทางราชการ ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 296,737.99 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่า มีผู้ต้องรับผิดชอบดังนี้

- 1) นาย จ. เจ้าหน้าที่บริหารงานฝึกอาชีพ 6 รับผิดชอบเงิน 296,737.99 บาท
- 2) นาย อ. ตำแหน่งนักวิชาการฝึกอาชีพ 5 รับผิดชอบเงิน 125,318.99 บาท
- 3) นาย พ. ลูกจ้างประจำตำแหน่งครูฝึกฝีมือแรงงานชั้น 1 รับผิดชอบเงิน 28,518.75 บาท
- 4) นาย น. ลูกจ้างประจำตำแหน่งครูฝึกฝีมือแรงงานชั้น 2 รับผิดชอบเงิน 31,342.92 บาท
- 5) นาย ล. ลูกจ้างประจำตำแหน่งครูฝึกฝีมือแรงงานชั้น 1 รับผิดชอบเงิน 65,457.32 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

ความรับผิดชอบ

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบ** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ระหว่างปี พ.ศ.2542 – 2543 สถาบัน พ. มีการจัดซื้อวัสดุ การเบิกจ่ายค่าอาหารและค่าวิทยากรตามโครงการ ฝึกอาชีพแรงงานในภูมิภาคเพื่อบรรเทาปัญหาการว่างงานไม่เป็นไปตามระเบียบ เป็นเหตุให้ทางราชการ ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 296,737.99 บาท โดยพิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. กรณีการเบิกเงินค่าอาหารและวิทยากร ข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย จ. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานฝึกอาชีพ 6 ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการสถาบัน พ. ให้เป็นผู้ประสานงานการฝึกอาชีพใน โครงการฝึกอาชีพแรงงานในภูมิภาคเพื่อบรรเทาปัญหาการว่างงานในพื้นที่จังหวัด พ. ทำหน้าที่ดำเนินการ เบิกและจ่ายเงินค่าอาหารและค่าวิทยากรให้แก่ผู้รับการฝึกและวิทยากร อาศัยอำนาจหน้าที่ของตน



เบิกค่าอาหารหลักสูตรช่างตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี รุ่น 112/42 หลักสูตรช่างตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี รุ่น 91/42 หลักสูตรช่างปูนก่อสร้าง รุ่น 200/42 และเบิกค่าวิทยากรหลักสูตรช่างตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี รุ่น 112/42 โดยเบิกค่าอาหารและวิทยากรครบ 90 วัน เต็มตามหลักสูตรทั้งที่ผู้รับการศึกษาและวิทยากรเข้าฝึกและสอนไม่ครบจำนวนวันในหลักสูตร เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 46,100 บาท พุทธการณณ์ถือได้ว่าเป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย นาย จ. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวน 46,100 บาท ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. กรณีการจัดซื้อวัสดุฝึกหลักสูตรช่างตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี รุ่น 112/42 รุ่น 91/42 รุ่น 39/43 และรุ่น 19/43 หลักสูตรช่างปูนก่อสร้าง รุ่น 200/42 ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ขายส่งมอบวัสดุฝึกไม่ครบตามจำนวนที่สั่งซื้อ ไม่จัดส่งวัสดุฝึกในบางรายการที่สั่งซื้อและส่งมอบวัสดุฝึกไม่เหมาะสมกับราคา เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 250,637.99 บาท ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบดังนี้

2.1 นาย จ. ในฐานะประธานกรรมการตรวจรับวัสดุฝึก ได้ตรวจรับวัสดุฝึกแล้ว ทำบันทึกคณะกรรมการตรวจรับวัสดุฝึกว่าเห็นสมควรรับวัสดุและเห็นสมควรจ่ายเงิน ทั้งที่ผู้ขายส่งมอบวัสดุฝึกไม่ครบตามจำนวนที่สั่งซื้อ ไม่จัดส่งวัสดุฝึกในบางรายการที่สั่งซื้อและส่งมอบวัสดุฝึกไม่เหมาะสมกับราคา เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 250,637.99 บาท พุทธการณณ์ถือได้ว่าเป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย นาย จ. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวน 250,637.99 บาท ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2.2 นาย อ. ตำแหน่งนักวิชาการฝึกอาชีพ 5 นาย พ. ลูกจ้างประจำตำแหน่งครูฝึกฝีมือแรงงานชั้น 1 นาย น. ลูกจ้างประจำตำแหน่งครูฝึกฝีมือแรงงานชั้น 2 และนาย ล. ลูกจ้างประจำตำแหน่งครูฝึกฝีมือแรงงานชั้น 1 ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการตรวจรับวัสดุฝึก ในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการตรวจรับวัสดุ กรรมการบางคนไม่ได้ไปตรวจรับวัสดุฝึกด้วยตนเอง บางคนได้ทำการตรวจรับวัสดุแล้ว กรรมการตรวจรับวัสดุเหล่านั้นได้ลงลายมือชื่อในหลักฐานการตรวจรับวัสดุยืนยันว่ามีวัสดุที่จัดซื้ออยู่จริงและเห็นสมควรตรวจรับวัสดุ แต่ปรากฏว่าในการส่งมอบวัสดุผู้ขายส่งมอบวัสดุฝึกไม่ครบตามจำนวนที่สั่งซื้อ ไม่ส่งวัสดุฝึกในบางรายการที่สั่งซื้อและส่งมอบวัสดุที่มีคุณภาพไม่เหมาะสมกับราคา เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 250,637.99 บาท พุทธการณณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย อ. นาย พ. นาย น. และนาย ล. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการโดยให้รับผิดชอบตามสัดส่วนดังนี้



1) หลักสูตรชั่งตักเย็บเสื้อผ้าสตรี รุ่น 91/42 ให้นาย อ. และนาย น. รับผิดชอบละ 1 ใน 3 ส่วนของความเสียหายจำนวน 62,685.85 บาท คิดเป็นเงินคนละ 20,895.28 บาท

2) หลักสูตรชั่งตักเย็บเสื้อผ้าสตรี รุ่น 112/42 ให้นาย อ. และนาย พ. รับผิดชอบละ 1 ใน 3 ส่วนของความเสียหายจำนวน 57,037.50 บาท คิดเป็นเงินคนละ 19,012.50 บาท

3) หลักสูตรช่างปูนก่อสร้าง รุ่น 200/42 ให้นาย อ. และนาย ล. รับผิดชอบละ 1 ใน 3 ส่วนของความเสียหายจำนวน 76,010 บาท คิดเป็นเงินคนละ 25,336.66 บาท

4) หลักสูตรชั่งตักเย็บเสื้อผ้าสตรี รุ่น 19/43 ให้นาย อ. และนาย ล. รับผิดชอบละ 1 ใน 3 ส่วนของความเสียหายจำนวน 12,345 บาท คิดเป็นเงินคนละ 4,115 บาท

5) หลักสูตรชั่งตักเย็บเสื้อผ้าสตรี รุ่น 39/43 ให้นาย อ. และนาย ล. รับผิดชอบละ 1 ใน 3 ส่วนของความเสียหายจำนวน 42,559.64 บาท คิดเป็นเงินคนละ 14,186.54 บาท

หากกรม พ. ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนาย จ. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาย อ. นาย พ. นาย น. นาย ล. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหายให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินแก่นาย อ. นาย พ. นาย น. และนาย ล. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดชอบและที่ได้รับชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

สรุปจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่แต่ละคนจะต้องรับผิดชอบดังนี้

1) นาย จ. รับผิดชอบเป็นเงิน 296,737.99 บาท (46,100 + 250,637.99)

2) นาย อ. รับผิดชอบเป็นเงิน 83,545.98 บาท (20,895.28 + 19,012.50 + 25,336.66 + 4,115 + 14,186.54)

3) นาย พ. รับผิดชอบเป็นเงิน 19,012.50 บาท

4) นาย ล. รับผิดชอบเป็นเงิน 43,638.20 บาท (25,336.66 + 4,115 + 14,186.54)

5) นาย น. รับผิดชอบเป็นเงิน 20,895.28 บาท

อนึ่ง เนื่องจากการสอบสวนในเรื่องนี้มิได้สอบปากคำนาย จ. จึงขอให้กรม พ. ให้ออกสำเนา นาย จ. ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและได้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 ก่อนออกคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

อุเทน ยืนย่น ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 16/50/2549

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง การทุจริตก่อสร้างท่อลอดถนน ท.จังหวัด ช.

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย ล.เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งนายช่าง ช.หัวหน้างานส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ท.มีพฤติการณ์และประพฤตินิชอบในวงราชการ โดยทุจริตงบบก่อสร้างท่อลอดถนน ท.รวม 17 แห่ง ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 1,042,321.84 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่า นาย ล.เป็นผู้เบิกและรับวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างเองทั้งหมด แต่กลับมิได้ก่อสร้างตามรูปแบบและประมาณการที่กำหนด การกระทำดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยทุจริตเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** กรม ช.พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า นาย ล.ตำแหน่งนายช่าง ช.โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ท.สำนัก ช.เมื่อครั้งปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ท.ในปีงบประมาณ 2539 ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการก่อสร้างท่อลอดถนน ท.รวม 17 แห่ง โดยนาย ล.เป็นผู้เบิกและรับวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างเองทั้งหมด แต่มิได้ดำเนินการก่อสร้างให้เป็นไปตามแบบและประมาณการที่กำหนด โดยลดขนาดความหนาของคอนกรีตรองท่อและรัดท่อและไม่เทคอนกรีตรองวางบังคับท่อปริมาณคอนกรีตตามแบบและประมาณการจำนวน 1,075.08 ลูกบาศก์เมตร ทำจริง 374.70 ลูกบาศก์เมตร และงานหินเรียงยาแนวตามแบบและประมาณการจำนวน 815.095 ลูกบาศก์เมตร ทำจริง 753.47 ลูกบาศก์เมตร โดยไม่สามารถชี้แจงได้ว่า วัสดุที่เหลือจากการลดขนาดการก่อสร้างไปอยู่ที่ใด เป็นเหตุทางราชการได้รับความเสียหาย แม้นาย ล.จะอ้างว่านำวัสดุที่เหลือไปทำการก่อสร้างป้ายที่ทำการงานส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2 จำนวน 42.74 ลูกบาศก์เมตร ก็เป็นจำนวนเพียงเล็กน้อย เมื่อเทียบกับปริมาตรคอนกรีตงานท่อลอดที่ขาดหายไปจำนวน 700.38 ลูกบาศก์เมตร ซึ่งขัดกับรายงานผลการตรวจสอบบริเวณจุดก่อสร้าง ทั้ง 17 แห่ง พฤติการณ์เป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย จึงให้นาย ล.รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน



จำนวน 1,042,321.84 บาท ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 ส่วนนาย บ.ตำแหน่งนายช่าง ช.หัวหน้าโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ก. เมื่อครั้งปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้าโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ท.มีหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินการก่อสร้างให้ถูกต้องตามแบบ และประมาณการที่กำหนด และตรวจสอบงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ และมีได้ตรวจสอบความถูกต้องของงานว่าเป็นไปตามแบบหรือไม่ จนเป็นเหตุให้มีการทุจริตในการก่อสร้าง พฤติการณ์เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่เมื่อคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรม จึงให้นาย บ.รับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนร้อยละ 65 ของค่าเสียหายจำนวน 1,042,321.84 บาท คิดเป็นเงิน 677,509.19 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

อนึ่ง หากกรม ช.ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนาย ล. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาย บ.ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหาย ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่ นาย บ.ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้ชำระไว้ต่อไป

วรพต กอวิไล ย่อ  
มณีนรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 16/52/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง โรงเรียน ส. ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ดำเนินการตรวจสอบตามหนังสือร้องเรียนกล่าวหา นาย ท. ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ส. มีพฤติการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบจัดซื้อวัสดุจากร้านเครื่องเขียน โดยไม่ชำระเงิน

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** โรงเรียนส. ได้จัดซื้อวัสดุจากร้านเครื่องเขียน ในลักษณะที่นำพัสดุมาใช้ก่อนแล้วจะชำระหนี้ต่อเมื่อได้รับจัดสรรเงินงบประมาณหรือมีเงินอื่น การจัดซื้อ มีลักษณะผูกขาดซื้อจากร้านเครื่องเขียนเพียงร้านเดียวตั้งแต่ก่อนที่ นาย ท. จะย้ายมาปฏิบัติหน้าที่ที่โรงเรียน ส. จะถือปฏิบัติเรื่อยมา ต่อมาเดือนพฤศจิกายน ร้านเครื่องเขียนได้นำเอกสารที่อ้างว่าเป็นใบสั่งซื้อและใบส่งของจำนวน 660 แผ่น รวมเป็นเงิน 1,470,973 บาท มาเรียกเก็บเงินจากโรงเรียน นาย ท. จึงตั้งคณะกรรมการตรวจสอบใบสั่งซื้อและใบส่งของดังกล่าว ปรากฏว่าโรงเรียนได้สั่งซื้อพัสดุและยังไม่ได้ชำระเงินจริงเพียง 120,000 บาท โรงเรียนจึงได้ทำการเบิกเงินชำระหนี้ให้กับร้านค้า ส่วนใบสั่งซื้อและใบส่งของที่เหลือตรวจสอบแล้วพบว่าไม่ได้มีการสั่งซื้อจึงไม่ได้ชำระเงินให้กับร้านค้า จากข้อเท็จจริงเห็นว่า การที่โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อทำการตรวจสอบเอกสารที่ทางร้านเครื่องเขียนส่งมาทางนี้ว่า เป็นใบสั่งซื้อหรือใบส่งของที่ทางโรงเรียนได้สั่งซื้อจริงหรือไม่ มิใช่คณะกรรมการทำการประนีประนอมหนี้ตามที่ถูกกล่าวหา ส่วนบันทึกฉบับลงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2542 ก็มีใบเอกสารยอมรับสภาพหนี้ซึ่งมีผลบังคับตามกฎหมายและโรงเรียนก็ได้มีการชำระหนี้ตามบันทึกดังกล่าวให้กับร้านค้า และการชำระเงินจำนวน 120,000 บาท ก็เป็นการชำระหนี้ที่โรงเรียนนำพัสดุจากร้านเครื่องเขียนมาใช้จริง ทั้งไม่ปรากฏว่าทางราชการได้รับความเสียหายจากการกระทำดังกล่าว จึงเห็นควรยุติเรื่อง

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดเชยค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่าในการจัดซื้อพัสดุของโรงเรียนสาธิตกสิวิทย์ ทางโรงเรียนจะสั่งซื้อจากร้านเครื่องเขียน โดยโรงเรียนจะมีแนวทางปฏิบัติว่า เมื่อเจ้าหน้าที่ต้องการใช้พัสดุเกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียนก็จะแจ้งให้นายป. ซึ่งมี





หน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่พัสดุ ทำการจัดซื้อพร้อมทั้งรับวัสดุมามอบให้ผู้ที่ต้องการ บางครั้งเจ้าหน้าที่ที่ต้องการใช้วัสดุก็ไปรับวัสดุที่ร้านค้าเองแล้วจึงมาแจ้งให้นายป.ทราบภายหลัง เมื่อมีเงินงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณพอที่จะจ่ายค่าวัสดุ นาย ป.ก็จะแจ้งให้ทางร้านค้าเพื่อให้จัดทำใบส่งของโดยร้านค้าจะกรอกรายการวัสดุและจำนวนเงินเองให้เท่ากับจำนวนเงินที่โรงเรียนจะจ่าย จากนั้นนายปรีดาจะทำเอกสารใบสั่งซื้อวัสดุและเสนอให้นาย ท. ผู้อำนวยการโรงเรียน ส. อนุมัติการซื้อ หลังจากนั้นนาย ป. จะนำเงินจากเจ้าหน้าที่การเงินไปจ่ายให้ทางร้าน แม้การจัดซื้อพัสดุของโรงเรียนส.เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่เมื่อทางร้าน 99 เครื่องเขียน นำเอกสารการสั่งซื้อพัสดุ เพื่อขอรับชำระหนี้จากทางโรงเรียน และคณะกรรมการตรวจสอบเอกสารการจัดซื้อพิจารณาแล้วเห็นว่าโรงเรียนได้สั่งซื้อพัสดุดังกล่าวจริงตามเอกสารการสั่งซื้อ เป็นเงินจำนวน 120,000 บาท โรงเรียนจึงชำระหนี้จำนวนดังกล่าวแก่ร้านเครื่องเขียน กรณีนี้ทางราชการจึงมิได้รับความเสียหายจากการสั่งซื้อวัสดุดังกล่าว จึงเห็นควรยุติเรื่องได้

สำหรับกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบใบสั่งซื้อสินค้าได้ทำสัญญาประนีประนอมหนี้จำนวน 400,000 บาท กับร้านเครื่องเขียน นั้น จากการตรวจสอบพบว่า โรงเรียนส.ยังมีได้มีการจ่ายเงินจำนวนดังกล่าวแก่ร้านค้าและทางร้านก็ยังมิได้ยอมรับจำนวนหนี้ดังกล่าวและยังไม่ได้ดำเนินการเรียกร้องใดๆกับทางโรงเรียน ในชั้นนี้ หากต่อมาปรากฏข้อเท็จจริงว่า โรงเรียน ส. ถูกเรียกร้องหนี้จำนวนดังกล่าวและต้องชดใช้เงินและได้รับความเสียหาย ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ต่อไป

อนึ่ง ในการดำเนินการจัดซื้อพัสดุดังกล่าวของทางราชการ ให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยเคร่งครัด การไม่ดำเนินการตามขั้นตอนของระเบียบอาจมีผลให้ราคาที่จัดซื้อแพงกว่าที่ควรจะเป็นและทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการได้

สุชาติพิศ โปธิศรี      ย่อ  
มณีรัตน์ ณ ระนอง      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 17/56/2549

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์ที่ใช้ในราชการสำนักงาน ส. กิ่งอำเภอ น. เครื่องยนต์ชำรุดเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงาน ส. กิ่งอำเภอ น. ได้มีการจัดทำโครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดสารเสพติดกิ่งอำเภอ น. ปี 2546 โดยจะมีกิจกรรมการบรรพชาสามเณรหมู่ สำนักงาน ส. กิ่งอำเภอ น. ได้จัดให้มีการประชุมเตรียมความพร้อมในการจัดทำโครงการ โดยมีการจัดเตรียมรถยนต์ราชการเพื่อใช้ในการออกประชาสัมพันธ์การออกรับบิณฑบาตของภิกษุสามเณร ซึ่งเป็นผู้ป่วย ติดสารเสพติดที่เข้าร่วมโครงการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดสารเสพติด นาย อ. ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ 3 พ. ได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานขับรถรถยนต์ราชการหมายเลขทะเบียน ม 5971 อุบลราชธานี และนาย ร. เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน 3 เป็นผู้ขออนุญาตใช้รถยนต์เพื่อออกปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์การออกรับบิณฑบาตในวันที่ 20 เมษายน 2546 ก่อนนำรถยนต์ออกใช้งานนาย อ. ไม่ได้ตรวจสอบสภาพของเครื่องยนต์ แต่นาย ร. เป็นผู้ตรวจสอบสภาพรถยนต์คันดังกล่าว ระหว่างที่ออกประชาสัมพันธ์กิจกรรมโครงการ ขณะนาย อ. ขับรถยนต์มาถึงบริเวณบ้านห้วยเสลาเครื่องยนต์ก็ชำรุดเสียหายมีอาการเครื่องสั่นและมีเสียงดังขึ้นที่ตัวเครื่อง เครื่องยนต์มีอาการเดินไม่สะดวกเร่งเครื่องไม่ขึ้นและดับไปกะทันหัน นาย อ. จึงลงมาเปิดตรวจดูภายในใต้ฝากระโปรงรถยนต์ด้านหน้าไม่พบสิ่งผิดปกติ เมื่อสตาร์ทเครื่องยนต์ติดอีกครั้งจึงได้ขับรถยนต์มาไว้ที่อุ้งแขนห่างจากที่เกิดเหตุประมาณ 4 กิโลเมตร ซึ่งพบว่าก้านสูบเครื่องยนต์หักเครื่องยนต์ชำรุดมาก ต่อมาได้นำรถยนต์มาให้ศูนย์วิศวกรรมแพทย์ที่ 5 อุบลราชธานี ได้ตรวจสอบสภาพพบว่าอะไหล่สำคัญชำรุดถึง 6 รายการ ได้แก่ เพลาแรวลิ้นหัก 3 ท่อน เพลาข้อเหวี่ยงเบรังก้านสูบหลอมละลาย 4 สูบ ป้อน้ำมันเครื่องหลอมละลาย ความเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน 66,630 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสรุปข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด** เห็นว่า ถ้าหากผู้ขับขี่สังเกตแผงหน้าปัด และไฟเตือนต่าง ๆ เช่น ไฟเตือนความดันน้ำมันเครื่อง เกจอุณหภูมิ น้ำหล่อเย็น (เกจความร้อน) โดยเฉพาะเกจวัดความร้อนจะเป็นเกจอุณหภูมิ น้ำหล่อเย็น ใช้วัดอุณหภูมิของน้ำหล่อเย็นในห้องเครื่องหรือเครื่องยนต์ ในขณะที่ขับรถหรือเครื่องยนต์กำลังเดิน ถ้าเข็มของเกจวัดอุณหภูมิ น้ำหล่อเย็นชี้เกินเส้นที่บนหน้าปัด แสดงว่าเครื่องยนต์เกิดความร้อนจัดให้รีบหยุดรถและดับเครื่องยนต์ทันที หากได้สังเกตน่าจะเห็นความผิดปกติของแผงหน้าปัดเกิดขึ้นก่อนที่เครื่องยนต์จะเกิดชำรุดเสียหาย พนักงานขับรถจะต้องให้ความสำคัญและเอาใจใส่ดูแลแผงควบคุมต่าง ๆ ตลอดเวลาที่มีการใช้รถซึ่งบุคคลในฐานะพนักงานขับรถจะต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ การที่นาย อ. ไม่ได้สังเกตแผงหน้าปัดและไฟเตือนเกจวัดความร้อน จนเครื่องยนต์ชำรุดเสียหาย ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย อ.



ส่วนนาย ร. เป็นผู้ขออนุญาตใช้รถยนต์ส่วนบุคคล ส่วนกลาง รถยนต์ราชการคันหมายเลขทะเบียน ม 5971 อุบลราชธานี เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย ก่อนออกเดินทาง นาย ร. ได้เป็นผู้ตรวจสอบสภาพรถยนต์ก่อนนำออกใช้ ตรวจสอบเครื่องยนต์ ตรวจสอบระดับน้ำมันเครื่องและระดับน้ำในหม้อน้ำ ซึ่งรายงานว่าปกติ แต่มีน้ำมันเครื่องหยดซึม แสดงว่านาย ร. รู้อยู่แล้วในขณะที่ตรวจสอบสภาพว่ารถยนต์มีน้ำมันเครื่องรั่วซึม และนาย ร. ก็ได้ร่วมกันใช้รถยนต์คันดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ตลอดมา และเป็นผู้ควบคุมการใช้รถโดยมีนาย อ.เป็นผู้ขับขี่ เมื่อเกิดความเสียหายขึ้น จึงต้องร่วมรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น แต่เนื่องจากรถยนต์คันดังกล่าวใช้ประจำการที่สำนักงาน ส. กิ่งอำเภอ น.มาเป็นเวลาถึง 6 ปี รวมรอบการวิ่งเป็นระยะทางถึง 226,193 กิโลเมตร เครื่องยนต์มีสภาพเก่า ชำรุดทรุดโทรม ซ่อมแซมอยู่บ่อยครั้ง จึงทำให้การที่จะทำการรักษาให้เครื่องยนต์อยู่ในสภาพปกติ หรือการที่จะป้องกันเครื่องยนต์ไม่ให้เกิดความเสียหาย จึงเป็นเรื่องยากที่จะประเมินสถานการณ์ ต้องใช้ความรู้ความชำนาญด้านเครื่องยนต์เพิ่มขึ้นมากกว่าบุคคลธรรมดา ต้องมีความรู้ทางช่างเทคนิคอยู่บ้าง จึงจะสามารถคาดหมายสถานการณ์ได้ เพราะจากรายงานเพิ่มเติมมีข้อบ่งชี้ว่าเครื่องยนต์ไม่สมบูรณ์ มีน้ำมันเครื่องหยดซึมตลอดเวลา เครื่องยนต์อาจจะหลวม อัตราเสียที่เครื่องยนต์จะเกิดขัดข้องกรณีเช่นนี้ ก็มีโอกาสดังกล่าวได้ตลอดเวลา จึงเห็นควรลดหย่อนมูลค่าแห่งความรับผิดชอบโดยให้นาย อ. และนาย ร. รับผิดชอบเพียง 1 ใน 5 ของความเสียหาย 66,630 บาท คิดเป็นเงิน 13,326 บาท ให้รับผิดชอบละกึ่งหนึ่งเป็นเงินคนละ 6,663 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** จากสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2546 นาย อ. ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ 3 พ. ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ขับรถยนต์ราชการหมายเลขทะเบียน ม 5971 อุบลราชธานี ของสำนักงาน ส. กิ่งอำเภอ น.เพื่อใช้ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมตามโครงการบำบัดและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ปี 2546 ในท้องที่กิ่งอำเภอ น. โดยมีนาย ร. ตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน 3 เป็นผู้ขออนุญาตใช้รถยนต์ ในระหว่างเดินทางปฏิบัติงานเครื่องยนต์มีอาการสั่น มีเสียงดัง เร่งเครื่องไม่ขึ้นและดับกะทันหัน เครื่องยนต์ชำรุดเสียหายในเวลาต่อมา ความเสียหาย 66,630 บาท เนื่องจากก่อนออกเดินทางนาย ร. ซึ่งทำหน้าที่ควบคุมรถและเป็นผู้ตรวจสอบสภาพรถยนต์ก่อนนำไปใช้งาน ได้พบความผิดปกติว่ามีน้ำมันเครื่องหยดซึม แต่ก็ได้ทำการแก้ไขยังคงนำรถคันดังกล่าวไปใช้งานโดยที่นาย อ. ในฐานะทำหน้าที่พนักงานขับรถก็ได้ตรวจสอบสภาพเครื่องยนต์ก่อนนำรถไปใช้งาน และไม่ได้ใช้ความระมัดระวังในการดูแลรักษาระหว่างการใช้งาน ซึ่งผู้ขับขี่ต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ กล่าวคือ หากนาย อ. ได้มีการสังเกตแผงหน้าปัด และไฟเตือนเกจวัดความร้อน ที่เป็น



เครื่องบ่งชี้ถึงการทำงานของเครื่องยนต์ในขณะที่ขับรถ ก็จะพบเห็นความผิดปกติที่แผงหน้าปัดและทราบว่าเครื่องยนต์ร้อนจัด ซึ่งจะต้องหยุดและดับเครื่องยนต์ทันที แต่นาย อ. หาได้ใช้ความระมัดระวังไม่ยังคงขับรถต่อไปอีก จนเป็นเหตุให้เครื่องยนต์ชำรุดเสียหายมากขึ้น ประกอบกับศูนย์วิศวกรรมและการแพทย์ที่ 5 อุบลราชธานี ได้ตรวจสอบสภาพเครื่องยนต์แล้วมีความเห็นว่า สาเหตุที่เครื่องยนต์ชำรุดเสียหาย น่าจะเกิดจากการที่เครื่องยนต์มีระดับน้ำมันเครื่องแห้งหรือน้อยกว่าปกติ เกิดการเสียดสีของอะไหล่ภายในห้องเครื่องยนต์ ทำให้เครื่องยนต์ร้อนจัดและชำรุดเสียหายดังกล่าว พุทธินิพนธ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย อ. และนาย ร. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ แต่เมื่อพิจารณาสภาพของรถยนต์ที่ใช้งานมาแล้ว 6 ปี ย่อมอยู่ในสภาพที่ทรุดโทรม เมื่อคำนึงถึงพุทธิการณของความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้นาย อ. และนาย ร. รับผิดชอบในอัตราคนละร้อยละ 10 ของค่าเสียหายจำนวน 66,630 บาท คิดเป็นเงินคนละ 6,663 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

มัญญา บรรลือศักดิ์ ย่อ  
ชนะศักดิ์ นูรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 17/57/2549

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง รถยนต์ของโรงพยาบาล ท. จังหวัด อ. ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2546 นาย บ. ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ โรงพยาบาล ท. ได้รับคำสั่งให้ไปส่งผู้ป่วยเข้ารับการรักษาต่อที่โรงพยาบาล ส. โดยใช้รถยนต์ราชการของ โรงพยาบาล ท. ซึ่งเป็นรถยนต์รับ-ส่งผู้ป่วย ยังไม่มีหมายเลขทะเบียน เนื่องจากอยู่ระหว่างดำเนินการ ขอจดทะเบียนรถยนต์ ขณะเดินทางไปได้ประสบอุบัติเหตุเฉี่ยวชนกับรถยนต์กระบะคันหมายเลขทะเบียน ต 47 ซึ่งเจ้าของรถยนต์คือนาย ร. ได้จอดอยู่ชิดขอบถนนสายอำเภอบุญทริก-เดชอุดม ช่องวังฝั่งตรงข้าม เป็นเหตุให้รถยนต์ทั้งสองคันได้รับความเสียหาย โดยรถยนต์ราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน 97,875 บาท ไม่มีผู้ใดได้รับบาดเจ็บเหตุเกิดเวลาประมาณ 18.20 น. บนถนนสายบุญทริก-เดชอุดมในท้องที่เขตอำเภอ เดชอุดม จังหวัด อ.

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสรุปข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามคำสั่งโรงพยาบาล ท. ที่ 18/2546 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2546 ได้แต่งตั้ง นาย บ. ตำแหน่งลูกจ้างประจำ ทำหน้าที่เป็นพนักงานขับรถ ตารางเวรของพนักงานขับรถ ประจำวันที่ 5 กันยายน 2546 คือ นาย บ. ขึ้นเวรเป็นพนักงานขับรถรับ-ส่งต่อผู้ป่วย และนางสาว ณ. พยาบาลวิชาชีพ เป็นผู้ขออนุญาตใช้รถยนต์ ส่วนกลางในวันเกิดเหตุ รถยนต์ราชการคันที่นาย บ. ขับซึ่งเป็นรถยนต์ราชการใช้ในราชการ โรงพยาบาล ท. ออกเดินทางจากโรงพยาบาล ท. เวลาประมาณ 18.00 น. เพื่อส่งต่อผู้ป่วยจำนวน 1 ราย อากาศระดุก นิ้วมือหักไปรักษาต่อที่โรงพยาบาล ส. โดยการเดินทางครั้งนี้ เนื่องจากผู้ป่วยอาการไม่สาหัส จึงไม่มี พยาบาลส่งต่อและญาติผู้ป่วยร่วมเดินทางไปด้วย ใช้เส้นทางถนนหลวงสายอำเภอบุญทริก-เดชอุดม มุ่งหน้าไปจังหวัด อ. เมื่อเวลาประมาณ 18.20 น. ขณะรถยนต์ได้เดินทางมาถึงบริเวณบ้านหนองสนม ตำบลบัวงาม อำเภอเดชอุดม ระหว่างหลักกิโลเมตร ที่ 23-24 ได้มีรถเก๋งคันหนึ่งจอดชิดขอบถนนอยู่ทางด้านหน้า ลักษณะล้ำเส้นขาวออกมาพื้นถนนที่เป็นช่องว่างแบ่งผิวจราจร และมีรถยนต์หมายเลขทะเบียน ต 47 ซึ่งเป็นรถยนต์คู่กรณีจอดชิดขอบถนนข้างทางฝั่งตรงข้ามหันหน้าไปทางอำเภอบุญทริก ขณะที่นาย บ. ได้เปิดไฟเลี้ยวขวาเพื่อที่จะขอทางแซงรถที่จอดอยู่ขอบถนนทางด้านซ้าย ได้มีรถยนต์กระบะสีแดงไม่ทราบ หมายเลขทะเบียน ได้ขับขึ้นด้วยความเร็วสูงวิ่งแซงขึ้นมาจะมุ่งหน้าไปจังหวัดอุบลราชธานี และเมื่อผู้ขับขี่ คันดังกล่าวได้แซงขวาผ่านพื้นตัวรถโรงพยาบาลและอาจจะมองเห็นรถยนต์คันหมายเลขทะเบียน ต 47 ในระยะใกล้ จึงได้หักเลี้ยวซ้ายปาดหน้ารถโรงพยาบาลฯ ในระยะกระชั้นชิด เป็นเหตุให้นาย บ. เบรคห้ามล้อ กะทันหันรถยนต์ราชการเสียการทรงตัววิ่งไปทางขวาเฉี่ยวชนกับ รถยนต์คันหมายเลขทะเบียน ต 47 ซึ่งจอดอยู่ชิดขอบถนนทางด้านขวาได้รับความเสียหายและรถยนต์ราชการก็ได้รับความเสียหาย กรณีเกิด จากการกระทำโดยประมาทของนาย บ. ความประมาทไม่ได้เกิดจากนาย ร. เพราะรถยนต์ของนาย ร. จอด อยู่ชิดขอบถนนซึ่งเป็นไหล่ถนนไม่ได้มีการขับเคลื่อนขณะเกิดการเฉี่ยวชนการที่นาย บ. กระทำโดย



ปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลอยู่ในภาวะเช่นนั้นจะต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์และอาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นได้แต่หาใช้เพียงพอไม่ จึงถือว่านาย บ. กระทำโดยประมาทเลินเล่อ แต่เพื่อความเป็นธรรม โดยคำนึงถึงเศรษฐกิจ ตำแหน่งหน้าที่การงานความรับผิดชอบ จึงเห็นควรให้นาย บ. รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหาย ค่าซ่อมแซมรถยนต์ราชการจำนวน 1 ใน 4 ของจำนวนค่าเสียหายทั้งหมด ซึ่งค่าเสียหายทั้งหมด เป็นเงิน 97,875 บาท จำนวน 1 ใน 4 ของจำนวนดังกล่าว คือ 24,468.75 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่า นาย บ. พนักงานขับรถของโรงพยาบาล ท. ขับรถยนต์รับ-ส่งผู้ป่วยซึ่งยังไม่มีหมายเลขทะเบียนเกี่ยวข้องกับรถยนต์ของบุคคลภายนอก เป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน 97,875 บาท เหตุเกิดขณะเดินทางไปส่งผู้ป่วยเข้ารับการรักษาต่อที่โรงพยาบาล ส. โดยใช้ถนนสายบุญพริก-เดชอุดม เมื่อมาถึงหลักกิโลเมตรที่ 23-24 เนื่องจากมีรถจอดอยู่ไหล่ถนนทางด้านซ้ายนาย บ. จึงขับเบี่ยงออกทางขวามือ โดยมีได้ดูว่าช่องทางเดินรถด้านหลังมีรถยนต์คันอื่นวิ่งตามมาหรือไม่ เมื่อมีรถยนต์คันไม่ทราบหมายเลขทะเบียนขับแซงรถที่นาย บ. กำลังขับเบี่ยงให้พ้นรถยนต์ที่จอดอยู่จึงเป็นการขับรถแซงในลักษณะซ้อนคัน ซึ่งนาย บ. สมควรที่จะต้องชะลอความเร็วของรถลงเพื่อมิให้การขับจี้รถอยู่ในภาวะคับขันแต่หาได้กระทำไม่ กลับขับจี้ตามรถคันที่แซงรถของตนในระยะกระชั้นชิดเพียง 4-5 เมตร ซึ่งคาดเห็นว่าเป็นการขับจี้ที่น่าเป็นอันตรายและหวาดเสียว และเมื่อรถคันที่ขับแซงนาย บ. ได้เปลี่ยนช่องทางเดินรถเข้ามาในช่องทางเดินรถที่นาย บ. ขับอยู่ นาย บ. จึงต้องเบรกกะทันหัน ทำให้รถเสียการทรงตัวไปเกี่ยวข้องกับรถยนต์หมายเลขทะเบียน ด 47 ของบุคคลภายนอก ซึ่งจอดอยู่ชิดขอบถนนฝั่งตรงกันข้าม เป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการและบุคคลภายนอกได้รับความเสียหาย พฤติการณ์ถือได้ว่าเกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย บ. จึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ แต่เมื่อคำนึงถึงพฤติการณ์ของความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้รับผิดชอบในอัตรา ร้อยละ 50 ของค่าเสียหายจำนวน 97,875 บาท คิดเป็นเงิน 48,937.50 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ธีติ จันทวัฒนา ย่อ  
ชนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ผู้ตรวจ



สำนวนเลขที่ 17/58/2549

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รอยนต์หมายเลขทะเบียน ก. ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2546 รอยนต์ทางราชการหมายเลขทะเบียน ก. ของสถานีอนามัย ข. มีนาย ธ. เจ้าพนักงานสาธารณสุข 4 เป็นผู้ขับขี่โดยได้รับคำสั่งให้เดินทางไปราชการ ณ จังหวัด พ. ขณะเดินทางเกิดอุบัติเหตุพลิกคว่ำ ทำให้รอยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหาย ค่าเสียหาย 100,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** การเกิดอุบัติเหตุในครั้งนี้เกิดขึ้นในขณะที่ปฏิบัติราชการตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา และเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหันมิอาจคาดการณ์ได้ล่วงหน้า ซึ่งเป็นเหตุสุดวิสัย ประกอบกับนาย ธ. มิได้ตั้งใจหรือประมาทเลินเล่อในการทำให้เกิดอุบัติเหตุในครั้งนี้ จึงไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ตามสำนวนการสอบสวน ข้อเท็จจริงปรากฏว่า รอยนต์ของทางราชการ หมายเลขทะเบียน ก. ขับขี่โดยนาย ธ. ประสบอุบัติเหตุพลิกคว่ำได้รับความเสียหายเป็นเงิน 100,000 บาท เกิดขึ้นขณะนาย ธ. ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปราชการ ณ จังหวัด พ.ระหว่างทางมีฝนตกถนนลื่น ซึ่งผู้ขับขี่รอยนต์ต้องใช้ความระมัดระวังให้มากกว่าปกติทั่วไป เนื่องจากจะเกิดอุบัติเหตุได้ง่ายแต่นาย ธ.หาได้ใช้ความระมัดระวังไม่ เมื่อมีรถจักรยานยนต์ไม่ทราบหมายเลขทะเบียนขับออกมาจากซอยข้างทางด้านซ้ายวิ่งเข้ามาในถนนที่รอยนต์ของทางราชการวิ่งอยู่ เป็นเหตุให้นาย ธ. ไม่ทันระวังและต้องเหยียบห้ามล้ออย่างกะทันหันและรุนแรงพร้อมทั้งหักพวงมาลัยรอยนต์เพื่อหักหลบรถจักรยานยนต์คันดังกล่าวไปทางด้านซ้ายเพื่อให้พ้นระยะเฉี่ยวชนท้ายรถจักรยานยนต์ และจากร่องรอยความเสียหายของรอยนต์ที่อยู่ในสภาพพลิกคว่ำ เชื่อว่านาย ธ.ขับรอยนต์มาด้วยความเร็วสูงและปราศจากความระมัดระวังอย่างเพียงพอ ประกอบกับพื้นถนนลื่นเนื่องจากเปียกน้ำ จึงเป็นเหตุให้รอยนต์พลิกคว่ำตกลงข้างทางด้านซ้ายมือและรอยนต์ได้รับความเสียหายอย่างมาก พฤติการณ์ถือได้ว่านาย ธ. ได้ขับรอยนต์ด้วยความประมาทเลินเล่อ



อย่างร้ายแรง แต่เมื่อคำนึงถึงพฤติการณ์ของความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้นาย ช. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการในอัตราร้อยละ 75 ของค่าเสียหายจำนวน 100,000 บาท คิดเป็นเงิน 75,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

วิวัฒน์ชัย คำคูเมือง ย่อ  
ชนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ





สำนวนเลขที่ 19/62/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง การจ่ายเงินอุดหนุนตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ปีงบประมาณ 2544 ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พ. ไม่ถูกต้อง

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 14 ได้ตรวจสอบงบการเงินขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พ. ปีงบประมาณ 2544 พบว่ามีกรณีการเบิกจ่ายเงิน ไม่ถูกต้องและไม่มีการปฏิบัติตามกฎหมายให้เบิกจ่ายได้จำนวน 4 ฎีกา ได้แก่ โครงการก่อสร้างรั้วคอนกรีตเสริมเหล็กของโรงเรียน อ. อำเภอ ค. จำนวน 100,000 บาท โครงการปรับปรุงทาสีอาคารสำนักงานของสถานีตำรวจภูธรอำเภอ ค. จำนวน 60,000 บาท โครงการปรับปรุงตกแต่งอาคารที่ทำการและจัดซื้อครุภัณฑ์ให้แก่สถานีตำรวจภูธรอำเภอ ข. จำนวน 140,000 บาท และโครงการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์และรถจักรยานยนต์ให้แก่สถานีตำรวจภูธรอำเภอ ต. จำนวน 124,000 บาท โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 14 เห็นว่าการเบิกจ่ายเงินงบประมาณเพื่อจ่ายเป็นเงินอุดหนุนทั้ง 4 โครงการไม่เป็นกิจกรรมที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พ. อันจะได้รับความสนับสนุนตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มาตรา 45(8) ประกอบกับกฎกระทรวง พ.ศ. 2541 ข้อ (11) และ (8) และตามที่ระบุไว้ในหนังสือกระทรวงมหาดไทย ค่วนมาก ที่ มท 0313.4/ว 1348 ลงวันที่ 19 พฤษภาคม 2541 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ความเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน 424,000 บาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด** เห็นว่า ไม่ให้เรียกเงินคืนจากผู้ที่เกี่ยวข้องใน 3 โครงการ คือโครงการก่อสร้างรั้วคอนกรีตเสริมเหล็กของโรงเรียน อ. โครงการปรับปรุงตกแต่งอาคารที่ทำการและจัดซื้อครุภัณฑ์ให้แก่สถานีตำรวจภูธรอำเภอ ข. และโครงการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์และรถจักรยานยนต์ให้แก่สถานีตำรวจภูธรอำเภอ ต. แต่ให้เรียกเงินคืนจากผู้ที่เกี่ยวข้องในโครงการปรับปรุงทาสีอาคารสำนักงานของสถานีตำรวจภูธรอำเภอ ค. โดยกำหนดความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ 65 ของความเสียหาย จำนวน 60,000 บาท เป็นเงินจำนวน 39,000 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามที่คณะกรรมการสอบสวนเสนอ **ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือไม่ **คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำนวนการสอบสวนว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ. ได้เบิกจ่ายเงินอุดหนุนให้แก่หน่วยงานของรัฐ รวม 4 โครงการ ซึ่งกิจการดังกล่าวไม่เป็นกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พ. ถือเป็นการ



สนับสนุนงบประมาณให้แก่ส่วนราชการที่ไม่ได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยไม่มีระเบียบกฎหมายให้เบิกจ่ายได้ จึงให้บุคคลที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบ ดังนี้

1. โครงการก่อสร้างรั้วคอนกรีตเสริมเหล็กของโรงเรียน อ.อำเภอ ค.จังหวัด พ. ความเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน 100,000 บาท มีบุคคลที่เกี่ยวข้องในการกระทำความเสียหาย ที่จะต้องรับผิดชอบ ดังนี้

1.1 กลุ่มผู้อนุมัติโครงการและอนุมัติฎีกาให้เบิกจ่ายเงินที่ตั้งงบประมาณสนับสนุนให้แก่ส่วนราชการไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ประกอบด้วยนาย ป. (อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.) และนาย ศ. อดีตรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ. ในฐานะผู้อนุมัติโครงการและอนุมัติฎีกาให้เบิกจ่ายเงินสนับสนุนให้แก่ส่วนราชการไม่เป็นไปตามระเบียบฯ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงโดยให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหาย 100,000 บาท คิดเป็นเงินที่ต้องรับผิดชอบจำนวน 50,000 บาท โดยให้บุคคลทั้งสองรับผิดชอบคนละส่วนเท่าๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 25,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

1.2 กลุ่มผู้พิจารณาตรวจสอบรับรองการตั้งงบประมาณและการเบิกจ่ายเงินสนับสนุนให้แก่ส่วนราชการไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ประกอบด้วยนาย จ.อดีตหัวหน้าส่วนการคลัง และนาย ว.ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ. แต่กลับไม่ได้ตรวจสอบและทักท้วงการตั้งงบประมาณอย่างละเอียด ทำให้มีการตั้งงบประมาณและเบิกจ่ายไม่เป็นไปตามระเบียบฯ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง โดยให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 30 ของค่าเสียหาย 100,000 บาท คิดเป็นเงินที่ต้องรับผิดชอบจำนวน 30,000 บาท โดยให้บุคคลทั้งสองรับผิดชอบคนละส่วนเท่าๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 15,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

1.3 กลุ่มผู้ตั้งงบประมาณสนับสนุนให้แก่ส่วนราชการไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ประกอบด้วยนาง ส. อดีตหัวหน้าส่วนแผนและงบประมาณ นาง ศ. อดีตรักษาการหัวหน้าฝ่ายงบประมาณ นาง จ. อดีตเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน นาง พ. อดีตนักวิชาการการเงินและบัญชี และนาง อ. เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 5 ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน มีหน้าที่ตรวจสอบว่า โครงการใดอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่ไม่พิจารณาให้รอบคอบว่ากิจการดังกล่าวเป็นกิจการที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พฤติการณ์ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงโดยให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 20 ของค่าเสียหาย 100,000 บาท คิดเป็นเงินที่ต้องรับผิดชอบจำนวน 20,000 บาท โดยให้บุคคลทั้งห้ารับผิดชอบคนละส่วนเท่าๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 4,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



2. โครงการปรับปรุงทาสีอาคารสำนักงานของสถานีตำรวจภูธรอำเภอ ก. จังหวัด พ. ความเสียหายคิดเป็นเงิน จำนวน 60,000 บาท มีบุคคลที่เกี่ยวข้องในการกระทำความเสียหายที่จะต้องรับผิดชอบ ดังนี้

2.1 กลุ่มผู้อนุมัติโครงการและอนุมัติฎีกาให้เบิกจ่ายเงินที่ตั้งงบประมาณสนับสนุนให้แก่ส่วนราชการไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ประกอบด้วยนาย ป. (อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.) และนาย ศ. อดีตรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ. ในฐานะผู้อนุมัติโครงการและอนุมัติฎีกาให้เบิกจ่ายเงินสนับสนุนให้แก่ส่วนราชการไม่เป็นไปตามระเบียบฯ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงโดยให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหาย 60,000 บาท คิดเป็นเงินที่ต้องรับผิดชอบจำนวน 30,000 บาท โดยให้บุคคลทั้งสองรับผิดชอบคนละส่วนเท่าๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 15,000 บาท ของแต่ละคน ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2.2 กลุ่มผู้พิจารณาตรวจสอบรับรองการตั้งงบประมาณและการเบิกจ่ายเงินสนับสนุนให้แก่ส่วนราชการไม่เป็นไปตามระเบียบ ประกอบด้วยนาย จ. อดีตหัวหน้าส่วนการคลัง และนาย ว. ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ. แต่กลับไม่ได้ตรวจสอบและทักท้วงการตั้งงบประมาณอย่างละเอียดทำให้มีการตั้งงบประมาณและเบิกจ่ายไม่เป็นไปตามระเบียบ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง โดยให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 30 ของค่าเสียหาย 60,000 บาท คิดเป็นเงินที่ต้องรับผิดชอบจำนวน 18,000 บาท โดยให้บุคคลทั้งสองรับผิดชอบคนละส่วนเท่าๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 9,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2.3 กลุ่มผู้ตั้งงบประมาณสนับสนุนให้แก่ส่วนราชการไม่เป็นไปตามระเบียบ ประกอบด้วยนาง ส. อดีตหัวหน้าส่วนแผนและงบประมาณ นาง ศ. อดีตรักษาการหัวหน้าฝ่ายงบประมาณ นาง จ. อดีตเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนและนาง พ. อดีตนักวิชาการการเงินและบัญชี มีหน้าที่ตรวจสอบว่า โครงการใดอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่ไม่พิจารณาให้รอบคอบว่ากิจการดังกล่าวเป็นกิจการที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พฤติการณ์ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงโดยให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 20 ของค่าเสียหาย 60,000 บาท คิดเป็นเงินที่ต้องรับผิดชอบจำนวน 12,000 บาท โดยให้บุคคลทั้งสองรับผิดชอบคนละส่วนเท่าๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 3,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

3. โครงการปรับปรุงตกแต่งอาคารที่ทำการและจัดซื้อครุภัณฑ์ให้แก่สถานีตำรวจภูธรอำเภอเขา ข. จังหวัด พ. ความเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน 140,000 บาท มีบุคคลที่เกี่ยวข้องในการกระทำความเสียหายที่จะต้องรับผิดชอบ ดังนี้



3.1 กลุ่มผู้อนุมัติโครงการและอนุมัติฎีกาให้เบิกจ่ายเงินที่ตั้งงบประมาณสนับสนุนให้แก่ส่วนราชการไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ประกอบด้วยนาย ป. (อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.) และนาย ศ. อดีตรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ. ในฐานะผู้อนุมัติโครงการและอนุมัติฎีกาให้เบิกจ่ายเงินสนับสนุนให้แก่ส่วนราชการไม่เป็นไปตามระเบียบฯ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงโดยให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหาย 140,000 บาท คิดเป็นเงินที่ต้องรับผิดชอบจำนวน 70,000 บาท โดยให้บุคคลทั้งสองรับผิดชอบคนละส่วนเท่าๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 35,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

3.2 กลุ่มผู้พิจารณาตรวจสอบรับรองการตั้งงบประมาณและการเบิกจ่ายเงินสนับสนุนให้แก่ส่วนราชการไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ประกอบด้วยนาย จ. อดีตหัวหน้าส่วนการคลังและนาย ว. ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ. แต่กลับไม่ได้ตรวจสอบและกำกับวงการตั้งงบประมาณอย่างละเอียดทำให้มีการตั้งงบประมาณและเบิกจ่ายไม่เป็นไปตามระเบียบฯ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง โดยให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 30 ของค่าเสียหาย 140,000 บาท คิดเป็นเงินที่ต้องรับผิดชอบจำนวน 42,000 บาท โดยให้บุคคลทั้งสองรับผิดชอบคนละส่วนเท่าๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 21,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ 2539

3.3 กลุ่มผู้ตั้งงบประมาณสนับสนุนให้แก่ส่วนราชการไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ประกอบด้วยนาง ส. อดีตหัวหน้าส่วนแผนและงบประมาณ นาง ศ. อดีตรักษาการหัวหน้าฝ่ายงบประมาณ นาง จ. อดีตเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนและ นาง พ. อดีตนักวิชาการการเงินและบัญชี มีหน้าที่ตรวจสอบว่า โครงการใดอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่ไม่พิจารณาให้รอบคอบว่ากิจการดังกล่าวเป็นกิจการที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พฤติการณ์ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงโดยให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 20 ของค่าเสียหาย 140,000 บาท คิดเป็นเงินที่ต้องรับผิดชอบจำนวน 28,000 บาท โดยให้บุคคลทั้งสองรับผิดชอบคนละส่วนเท่าๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 7,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

4. โครงการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์และรถจักรยานยนต์ให้แก่สถานีตำรวจภูธรอำเภอ ด. จังหวัด พ. ความเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน 124,000 บาท มีบุคคลที่เกี่ยวข้องในการกระทำ ความเสียหายที่จะต้องรับผิดชอบ ดังนี้

4.1 กลุ่มผู้อนุมัติโครงการและอนุมัติฎีกาให้เบิกจ่ายเงินที่ตั้งงบประมาณสนับสนุนให้แก่ส่วนราชการไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ประกอบด้วยนาย ป. (อดีตนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด )



และนาย ศ. อติตรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในฐานะผู้อนุมัติโครงการและอนุมัติฎีกาให้เบิกจ่ายเงินสนับสนุนให้แก่ส่วนราชการไม่เป็นไปตามระเบียบฯ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงโดยให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหาย 124,000 บาท คิดเป็นเงินที่ต้องรับผิดชอบจำนวน 62,000 บาท โดยให้บุคคลทั้งสองรับผิดชอบคนละส่วนเท่าๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 31,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

4.2 กลุ่มผู้พิจารณาตรวจสอบรับรองการตั้งงบประมาณและการเบิกจ่ายเงินสนับสนุนให้แก่ส่วนราชการไม่เป็นไปตามระเบียบ ประกอบด้วยนาย จ. อติตหัวหน้าส่วนการคลังและนาย ว. ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ. แต่กลับไม่ได้ตรวจสอบและกำกับว่าการตั้งงบประมาณอย่างละเอียดทำให้มีการตั้งงบประมาณและเบิกจ่ายไม่เป็นไปตามระเบียบพฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง โดยให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 30 ของค่าเสียหาย 124,000 บาท คิดเป็นเงินที่ต้องรับผิดชอบจำนวน 37,200 บาท โดยให้บุคคลทั้งสองรับผิดชอบคนละส่วนเท่าๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 18,600 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ 2539

4.3 กลุ่มผู้ตั้งงบประมาณสนับสนุนให้แก่ส่วนราชการไม่เป็นไปตามระเบียบ ประกอบด้วยนาง ส. อติตหัวหน้าส่วนแผนและงบประมาณ นาง ศ. อติตรักษาการหัวหน้าฝ่ายงบประมาณ นาง จ. อติตเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนและนาง พ. อติตนักวิชาการการเงินและบัญชี มีหน้าที่ตรวจสอบว่า โครงการใดอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่ไม่พิจารณาให้รอบคอบว่ากิจการดังกล่าวเป็นกิจการที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พฤติการณ์ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงโดยให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 20 ของค่าเสียหาย 124,000 บาท คิดเป็นเงินที่ต้องรับผิดชอบจำนวน 24,000 บาท โดยให้บุคคลทั้งสองรับผิดชอบคนละส่วนเท่าๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 6,200 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

เนตรนภา พุทธสุวรรณ ย่อ  
สุชาติพิย์ กิตติเกษมศิลป์ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 19/63/2549

ประเภทสำนวน เงินขาดบัญชี

เรื่อง ทุจริตเงินบริการเรือนรับรองของมหาวิทยาลัย ราชานาง ก.

**สรุปข้อเท็จจริง** นาง ก. เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัย ได้รับมอบหมายให้เก็บเงินค่าบริการเรือนพักรับรองแล้วนำเงินที่เก็บได้เบียดบังมาเป็นผลประโยชน์ส่วนตัวโดยทุจริต อันเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่า นาง ก. กระทำการเบียดบังเงินจำนวนดังกล่าวจริง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย หรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่า เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัย ส. ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เก็บเงินค่าที่พักจากผู้เข้าพักในเรือนรับรองแล้วมิได้นำส่งเงินให้มหาวิทยาลัยรวมทั้งมิได้นำส่งคืนสมุดสำเนาใบเสร็จที่ได้เบิกจากคลังเป็นเหตุให้มหาวิทยาลัยได้รับความเสียหาย ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบ ดังนี้

1. นาง ก. อดีตลูกจ้างชั่วคราวงานอาคารสถานที่ของมหาวิทยาลัย ส. ได้รับมอบหมายให้เก็บเงินค่าบริการเรือนพักรับรองจากหัวหน้างานโดยขณะปฏิบัติหน้าที่รับเงิน และออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ใช้บริการสถานที่แล้วไม่นำเงินส่งกองคลัง กลับอาศัยโอกาสและหน้าที่ของตนเบียดบังเงินจำนวน 508,080 บาท มาเป็นประโยชน์ของตนโดยทุจริต อันเป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหายเห็นควรให้นาง ก. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนคิดเป็นเงิน 508,080 บาท ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. นาย ข. รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการกองอาคารสถานที่ระหว่างปี พ.ศ. 2544-2549 ชั่วคราวขณะเกิดเหตุมีหน้าที่กำกับ ควบคุม ดูแล ระดับผู้เป็นหัวหน้างานจึงถือว่าเป็นการบริหารงานเชิงนโยบาย ไม่สามารถดูแลงานทั้งระบบทั่วถึงได้ ประกอบกับการเก็บเงินค่าที่พักเรือนรับรองเป็นเรื่องในทางปฏิบัติก่อนที่นาย ค. จะมารับตำแหน่ง นาย ค. ก็ได้กำชับให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบแล้วจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแต่อย่างใด

3. นาย ง. ผู้เกี่ยวข้องในฐานะหัวหน้างานอาคารสถานที่ กองอาคารสถานที่รับผิดชอบดูแลหน่วยที่พักเรือนรับรอง นาย ง. ได้มอบหมายให้นาย ก. เป็นผู้ดำเนินการบริการและจัดเก็บเงินการดำเนินการเรื่องเรือนที่พักรับรองและให้ขึ้นตรงต่อนาย ง. โดยนาง ก. จะเป็นผู้รับจองห้องพักเพื่อนำเสนอให้นาย ง. อนุญาตให้เข้าพัก ส่วนการดำเนินการเรื่องเงินค่าที่พักให้นาง ก. รับเงินและเป็นผู้ออกใบเสร็จได้ อันเป็นเหตุให้นาง ก. สามารถเบียดบังเงินจำนวน 508,080 บาท ไปเป็นผลประโยชน์ส่วนตัวโดยทุจริตการที่นาย ง. ได้แต่งตั้งนาง ก. ซึ่งเป็นเพียงลูกจ้างชั่วคราวให้มีหน้าที่เก็บเงินค่ารับรองที่พักและมอบหมายให้นางสาว ส. ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ธุรการมิได้มีความรู้เกี่ยวกับการรับส่งเงินให้ทำหน้าที่รับเงินจากนาง ก.



แต่นำส่งเงินกองคลังมหาวิทยาลัย นั้น เป็นการบริหารงานด้านบุคคลไม่เหมาะสมประกอบกับไม่มีการวางระบบควบคุมการรับเงินและการนำส่งเงินและตรวจสอบใบเสร็จรับเงินและไม่ควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิดอันเป็นช่องทางทำให้เกิดการทุจริตขึ้นนั้น พุทธิการณธ์ถือได้ว่า นาย ง. ปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เห็นควรให้รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน แต่เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 40 ของจำนวน 508,080 บาท คิดเป็นเงิน 203,232 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

4. นางสาว ส. ข้าราชการพลเรือนสถาบันอุดมศึกษามหาวิทยาลัย ส. ตำแหน่งพนักงานธุรการ ระดับ 5 ได้รับมอบหมายจากหัวหน้างานธุรการให้ทำหน้าที่รวบรวมเงินรายได้ของกองอาคารสถานที่แล้วนำส่งต่อกองคลัง ตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่าขณะที่นางสาว ส. รับเงินค่าที่พักเรือนรับรองจากนาง ก. แล้วทำการตรวจสอบเงินตามสำเนาใบเสร็จเฉพาะที่แนบกับตัวเงินเท่านั้น โดยไม่ตรวจสอบสำเนาใบเสร็จจนถึงสำเนาใบเสร็จฉบับที่มีการลงลายมือชื่อสลักหลังการรับเงินครั้งก่อนๆ ถ้าหากตรวจสอบสำเนาใบเสร็จครั้งตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ก็จะพบว่าบางส่วนยังมิได้นำเงินส่งคลัง พุทธิการณธ์ถือว่านางสาว ส. ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเห็นควรให้รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน และเมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้นางสาว ส. รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 20 ของความเสียหายจำนวน 508,080 บาท คิดเป็นเงิน 101,616 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง หากมหาวิทยาลัย ส. ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนาง ก. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่ นาย ง. และนางสาว ส. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหายให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่ นาย ง. และนางสาว ส. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้ชำระไว้แต่ละคนต่อไป และขอให้มหาวิทยาลัย ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ โดยเคร่งครัดเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายเช่นกรณีเดียวกันนี้อีก

ไพโรจน์ มณีจันทร์ ย่อ  
สุรชาติพิทย์ กิตติเกษมศิลป์ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 20/65/2549

ประเภทสำนวน ทูจริต

เรื่อง การดำเนินการโครงการส่งเสริมการเลี้ยงนกกระจอกเทศขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ส. ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์

สรุปข้อเท็จจริง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 6 ได้ทำการตรวจสอบสืบสวนพบว่าโครงการส่งเสริมการเลี้ยงนกกระจอกเทศขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ส. ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 1,993,500 บาท

ความเห็นพนักงานสอบสวน -

ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด เห็นว่านาย พ. ได้เจกนกระจอกเทศให้แก่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไปเพื่อมอบให้เกษตรกรต่อโดยที่ไม่มีการเตรียมกลุ่มเกษตรกรที่มีความสามารถในการเลี้ยง และไม่มีมีการฝึกอบรมกลุ่มเกษตรกร ข้อมเลี้ยงเห็นผลของความเสียหายที่จะเกิดขึ้น และเมื่อเกิดความเสียหายขึ้นแล้ว นาย พ. ในฐานะเป็นผู้บริหารขององค์ปกครองส่วนท้องถิ่นก็ไม่ได้สนใจที่จะหาแนวทางแก้ไข แต่ได้พยายามสร้างหลักฐานเพื่อปกปิดความผิดของตนเอง คือจัดทำเอกสารในการเจกนกระจอกเทศพร้อมอาหารสำเร็จรูป เพื่อให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีเจกนกระจอกเทศและอาหารสำเร็จรูปจริง ส่วนคณะกรรมการเจกนกระจอกเทศพร้อมอาหารสำเร็จรูป ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ เนื่องจากไม่มีรายชื่อเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายที่จะเจกนกระจอกเทศให้ จึงไม่ได้เป็นผู้ที่กระทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง องค์การบริหารส่วนจังหวัด ส. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

ประเด็นที่พิจารณา มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่านาย พ. นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด ส. ได้จัดทำโครงการส่งเสริมการเลี้ยงนกกระจอกเทศแก่เกษตรกร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเจกนกระจอกเทศให้แก่กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่จังหวัด ส. นำไปเลี้ยงเพื่อเป็นอาชีพเสริม และเป็นผู้อนุมัติโครงการ ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัด ส. ได้จัดซื้อนกกระจอกเทศจำนวน 130 ตัว และอาหารสำเร็จรูปจำนวน 200 กระสอบ จากห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. เป็นเงินจำนวน 1,993,500 บาท แต่นาย พ. ผู้เสนอและอนุมัติโครงการไม่ได้ศึกษารายละเอียด หรือเตรียมกลุ่มเกษตรกรที่มีความสามารถในการเลี้ยง ไม่มีมีการฝึกอบรมกลุ่มเกษตรกร หรือเตรียมสถานที่เลี้ยงตามที่ได้ออกโครงการ และจากรายงานการตรวจสอบสืบสวนของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 6 ซึ่งได้ตรวจสอบเอกสาร และ





สอบด้วยคำบุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องพบว่าไม่ได้มีการมอบนกระจอกเทศให้แก่เกษตรกรตาม วัตถุประสงค์ของโครงการแต่อย่างใด และนาย พ. ได้จัดทำหลักฐานการแจกนกระจอกเทศและอาหาร สำเร็จรูปเท็จขึ้นในภายหลัง เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าได้มีการแจกนกระจอกเทศและอาหารสำเร็จรูปแก่ เกษตรกรจริง เป็นเหตุให้โครงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ทำให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด ส. ได้รับความเสียหาย เป็นเงิน 1,993,500 บาท พฤติการณ์เป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้ โดยชอบด้วยกฎหมาย จึงให้นาย พ. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวน 1,993,500 บาท ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

นันทริดา นิมมณี      ย่อ  
มณีรัตน์ ณ ระนอง      ตรวจ



คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เดือน เมษายน 2549

สำนวนเลขที่ 63/551/2547 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง วิทยาลัย ท. กำหนดค่าปรับในสัญญาจ้างต่ำกว่าอัตราที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อปี พ.ศ.2539 วิทยาลัย ท. ได้ทำสัญญาจ้างเลขที่ 3/2539 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2539 ว่าจ้างบริษัท ค. ก่อสร้างอาคารเรียนและปฏิบัติการ 4 ชั้น ราคางานจ้าง 14,400,000 บาท โดยในสัญญาจ้างกำหนดปรับผู้รับจ้างเป็นรายวัน ๆ ละ 1,440 บาท (คิดในอัตราร้อยละ 0.01 ของราคางานจ้าง) แต่กระทรวงศึกษาธิการมีหนังสือแจ้งเวียนแนะนำปฏิบัติเกี่ยวกับการสอบราคาและการประกวดราคา กำหนดให้คิดค่าปรับอัตราร้อยละ 0.1 ของราคางานจ้าง จากการศึกษาที่วิทยาลัย ท. ไม่คิดค่าปรับในอัตราที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เป็นเหตุให้ทางราชการเสียประโยชน์ได้รับค่าปรับน้อยกว่าที่ควรจะได้เป็นเงินจำนวน 3,745,440 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า ไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้คำสั่งใหม่ทดแทนให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้คำสั่งใหม่ทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า วิทยาลัย ท. ได้มีประกาศวิทยาลัย ท. เรื่อง ประกาศประกวดราคาจ้างก่อสร้างอาคารเรียนและปฏิบัติการ จำนวน 1 หลัง ลงวันที่ 18 มีนาคม 2539 โดยรายละเอียดในประกาศประกวดราคา กำหนดให้ผู้สนใจติดต่อขอรับซื้อเอกสารประกวดราคาระหว่างวันที่ 18 มีนาคม 2539 ถึงวันที่ 8 เมษายน 2539 กำหนดยื่นซองประกวดราคาวันที่ 11 เมษายน 2539 แม้ต่อมาจะปรากฏว่า กระทรวงศึกษาธิการได้มีหนังสือที่ ศธ 0203/4365 ลงวันที่ 29 มีนาคม 2539 แจ้งเวียนหลักเกณฑ์ปฏิบัติเกี่ยวกับการสอบราคาและประกวดราคา แก่ส่วนราชการในสังกัดทำสัญญาจ้างโดยคิดค่าปรับในอัตราร้อยละ 0.1 ของราคางานจ้าง แต่วิทยาลัย ท. ได้รับหนังสือแจ้งเวียนฉบับดังกล่าวตามทะเบียนเลขที่ 1217 ลงวันที่ 27 พฤษภาคม 2539 ซึ่งเป็นเวลาภายหลังจากที่ได้มีการยื่นซองประกวดราคาแล้ว ดังนั้น วิทยาลัย ท. ย่อมไม่อาจถือปฏิบัติตามหนังสือแจ้งเวียน



ของกระทรวงศึกษาธิการได้ ประกอบกับการที่วิทยาลัย ท. กำหนดค่าปรับในสัญญาจ้าง เลขที่ 3/2539 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2539 ในอัตราร้อยละ 0.01 ของราคางานจ้าง ซึ่งเป็นอัตราที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ข้อ 134 ไม่ปรากฏพฤติการณ์ว่า เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

อุเทน ยืนย่น ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 31/108/2548

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง พื้นที่ปลูกสร้างสวนป่าโครงการพัฒนาป่าฝั่งซ้ายห้วยศาลา อุบลกรุก

สรุปข้อเท็จจริง สวนป่าโครงการพัฒนาป่า มีพื้นที่ตามโครงการประมาณ 1,350 ไร่ เริ่มโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533 มีนาย ม. ทำหน้าที่หัวหน้าโครงการคนแรกในระหว่างที่นาย ม. ทำหน้าที่หัวหน้าโครงการ นาย ม. ได้ทำการปลูกป่าตามปีงบประมาณต่าง ๆ ดังนี้

- ปีงบประมาณ 2533 ทำการปลูกป่าจำนวน 550 ไร่
- ปีงบประมาณ 2534 ทำการปลูกป่าจำนวน 200 ไร่
- ปีงบประมาณ 2535 ทำการปลูกป่าจำนวน 300 ไร่
- ปีงบประมาณ 2536 ทำการปลูกป่าจำนวน 300 ไร่

กระทั่งปี 2538 ได้ทำการส่งมอบงานให้นาย ป. เป็นผู้ทำหน้าที่หัวหน้าโครงการดูแลโครงการคนต่อไป โดยทำการส่งมอบรับมอบหน้าที่กันโดยถูกต้อง หลังจาก นาย ป. ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าโครงการ ได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานและมีการขออนุมัติเงินจากทางราชการเพื่อนำมาดูแลโครงการ ซึ่งในช่วงแรก ๆ มีการรายงานปัญหาและอุปสรรคการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้น ในปี พ.ศ. 2540 ได้มีคำสั่งของกรม ป. ให้นาย พ. ทำหน้าที่หัวหน้าโครงการแทน นาย ป. ทั้งสองจึงได้ทำการรับมอบส่งงานกัน แต่การรับมอบส่งมอบงานทำไม่ถูกต้องตามระเบียบ กรม ป. จึงให้ทั้งสองรับมอบส่งมอบกันใหม่ ในระหว่างที่กรม ป. ให้ทั้งสองคนดำเนินการรับมอบ ส่งมอบงานกันใหม่ให้ถูกต้อง ไม่ปรากฏว่ามีเจ้าหน้าที่คนใดเข้าไปทำหน้าที่ดูแลโครงการ ต่อมาในปี พ.ศ. 2544 นาย ป. กับนาย พ. ได้ดำเนินการส่งมอบรับมอบงานกันใหม่ ทั้งสองจึงพบว่า ส่วนป่าของโครงการถูกรายชื่อที่ทางราชการอนุญาตให้เข้าทำกินในพื้นที่ของโครงการได้บุกรุกตัดฟันต้นไม้ของโครงการเป็นเนื้อที่จำนวน 476 ไร่

ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด คณะกรรมการมีความเห็นว่า นาย ป. หัวหน้าโครงการ ผู้รับผิดชอบไม่ได้กระทำโดยจงใจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย แต่ได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ไม่เอาใจใส่การปฏิบัติงานและไม่ปฏิบัติตามแนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการลักลอบตัดฟันไม้ในสวนป่า ตามที่กรม ป. กำหนด จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย กล่าวคือไม่ได้หาวิธีดูแลป้องกันรักษาสวนป่าอย่างเคร่งครัด เมื่อพบการกระทำผิดก็ไม่ได้จับกุมดำเนินคดีตามกฎหมาย รวมทั้งเมื่อเกิดเหตุก็ไม่ได้รายงานเหตุการณ์หรือรายงานขอความช่วยเหลือจากผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาคือช่วยบรรเทาเหตุแต่อย่างใด



**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นตรงกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** นาย ป. ต้องรับผิดชอบหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำนวนการสอบสวนว่า สวนป่าโครงการพัฒนาป่า มีพื้นที่ตามโครงการปลูกป่าฟื้นฟู จำนวน 1,350 ไร่ โดยมีนาย ม. เป็นหัวหน้าโครงการฯ คนแรกและปฏิบัติงาน จนถึงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2538 จึงได้ทำการส่งมอบหน้าที่หัวหน้าโครงการฯ ให้นาย ป. เจ้าพนักงานป่าไม้ 3 เป็นผู้ดูแลโครงการตั้งแต่ 6 กุมภาพันธ์ 2538 ถึง 20 เมษายน 2544 ซึ่งในระหว่างที่นาย ป. ทำหน้าที่หัวหน้าโครงการฯ ได้มีราษฎร ทำการบุกรุกพื้นที่สวนป่าของโครงการที่นาย ป. ดูแล ซึ่งการที่นาย ป. เจ้าพนักงานป่าไม้ 3 มีหน้าที่ดูแล สวนป่าของโครงการพัฒนาป่าฝั่งซ้ายห้วยศาลา แต่กลับปล่อยปละละเลยไม่ดูแลสวนป่าของโครงการแห่งนี้ได้ดี จนทำให้ราษฎรทำการบุกรุกตัดฟันต้นไม้ของโครงการไปเป็นจำนวน 476 ไร่ คิดเป็นค่าเสียหายจำนวน 2,001,328.85 บาท พฤติการณ์ถือได้ว่านาย ป. กระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้แก่ทางราชการแต่อย่างไรก็ดีการที่นาย ป. เป็นข้าราชการชั้นต้นระดับ 3 เพียงคนเดียวต้อง รับผิดชอบในการจ้างลูกจ้างและดูแลพื้นที่ป่าสงวนฯ โครงการฯ เป็นจำนวนถึง 1,350 ไร่ และได้มีการ บันทึกรายงานผลการปฏิบัติประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2538 ให้กรมป่าไม้ทราบถึงปัญหาการบุกรุก ของราษฎรแล้ว แต่ไม่ได้มีการแก้ไขปัญหามาจากกรมป่าไม้ ประกอบปัญหาการบุกรุกพื้นที่สวนป่าดังกล่าว เป็นปัญหามวลชน จึงเป็นการยากต่อการแก้ไข เมื่อคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรม จึงให้รับผิดชอบละ 10 คิดเป็นเงิน 200,132.89 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ยูวเรศ คล้ายพงษ์      ย่อ  
สุธาทิพย์ กิตติเกษมศิลป์      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 9/30/2549

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง รถยนต์ตู้พยาบาลของโรงพยาบาล ส. เกิดอุบัติเหตุเพลิงไหม้

สรุปข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2548 เวลาประมาณ 21.25 น. นาย อ. พนักงานขับรถยนต์ โรงพยาบาล ส. ได้นำรถยนต์ตู้พยาบาลมาจอดรับผู้ป่วย ณ บริเวณที่จอดรถรับ-ส่งผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ตึกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน และได้รับแจ้งจากพยาบาลประจำห้องฉุกเฉินว่าผู้ป่วยต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ จึงได้ตรวจสอบปริมาณออกซิเจนพบว่าไม่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการใช้งาน จึงนำออกซิเจนถังใหม่มาเปลี่ยน และตรวจสอบความดัน เมื่อเปิดถังออกซิเจน ได้ยินเสียงคล้ายมีการรั่วของออกซิเจนและเกิดเพลิงลุกไหม้ ทันที เป็นเหตุให้รถยนต์ตู้พยาบาล ทรัพย์สินการแพทย์และวัสดุประจำรถรวมทั้งตึกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ได้รับความเสียหาย

ความเห็นพนักงานสอบสวน -

ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด พิจารณาแล้วเห็นว่าการที่นาย อ. พนักงานขับรถ ทำการเปลี่ยนถังออกซิเจนเพื่อเตรียมความพร้อมในการส่งต่อผู้ป่วยถือได้ว่าเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และถือได้ว่าเป็นพนักงานของรัฐ โดยมีนัยตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ทั้งนี้จากข้อเท็จจริงที่คณะกรรมการได้รวบรวมแล้วมีความเห็นว่าเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นเหตุสุดวิสัยซึ่งน่าจะเกิดมาจากสันดาปของปฏิกิริยาเคมีทำให้เกิดความเสียหายขึ้น นาย อ. พนักงานขับรถได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรพฤติการณ์ และมีได้ใจหรือมีความประมาทเลินเล่อแต่อย่างใด คณะกรรมการฯ เห็นว่าไม่มีผู้ต้องรับผิดชอบเนื่องมาจากเหตุการณ์ดังกล่าว อีกทั้งคณะกรรมการฯ ทราบว่าปัจจุบันมูลนิธิสมเด็จพระพุทธาจารย์ (โต พรหมรังษี) ได้บริจาครถยนต์พยาบาลจำนวน 1 คัน ให้แก่โรงพยาบาล ส. เพื่อใช้ทดแทนคันที่เสียหาย เห็นควรยุติเรื่องดังกล่าวและนำเสนอต่อ ผู้ว่าราชการจังหวัด กระทรวงการคลัง และกระทรวงสาธารณสุขต่อไป

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

ประเด็นที่ขอให้พิจารณา มีผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2548 เวลาประมาณ 21.25 น. นาย อ. พนักงานขับรถยนต์โรงพยาบาล ส. ได้นำรถยนต์ตู้พยาบาลมาจอดรับผู้ป่วย ณ บริเวณที่จอดรถรับ - ส่งผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ตึกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน และได้รับแจ้งจากพยาบาล



ประจำห้องฉุกเฉินว่าผู้ป่วยต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ จึงได้ตรวจสอบปริมาณออกซิเจนพบว่าปริมาณไม่เพียงพอต่อการใช้งาน จึงนำออกซิเจนถังใหม่มาเปลี่ยนและตรวจสอบความดัน เมื่อเปิดถังออกซิเจนได้ยินเสียงคล้ายมีการรั่วของออกซิเจนและเกิดเพลิงลุกไหม้ทันที ซึ่งจากการตรวจสอบพยานหลักฐานและคำให้การของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องน่าจะเชื่อว่า ความเสียหายเกิดจากการที่ นาย อ. ซึ่งมีหน้าที่ดูแลรักษารถยนต์และอุปกรณ์ประจำรถยนต์ รวมถึงการเปลี่ยนอุปกรณ์ถังออกซิเจน ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังในการเปลี่ยนถังออกซิเจนให้ถูกต้องตามขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติ โดยไม่ทำการตรวจดู คราบน้ำมันหล่อลื่นตรงวาล์วหัวถังและทำความสะอาดก่อนทำการเปลี่ยนถังออกซิเจน ประกอบกับการติดตั้งอุปกรณ์ทางการแพทย์ในรถพยาบาลไม่ได้มาตรฐาน โดยบริเวณหัวท่อถังออกซิเจนไม่มีชุดลดแรงดันออกซิเจน เมื่อแก๊สออกซิเจนได้รั่วไหลออกมาจากถังทำให้มีแก๊สพุ่งออกมาอย่างแรง และไปถูกกับน้ำมันหล่อลื่นตรงวาล์วหัวถังซึ่งเป็นสารไฮโดรคาร์บอน จึงเกิดการสันดาป (ทำปฏิกิริยาออกซิเดชัน) เป็นพลังงานความร้อนจำนวนมาก จนเกิดเปลวไฟลุกไหม้ขึ้น เป็นเหตุให้รถยนต์ตู้พยาบาล ครุภัณฑ์-การแพทย์ และวัสดุประจำรถได้รับความเสียหายเป็นเงิน 204,445 บาท กรณีเป็นความประมาทเลินเล่อของนาย อ. แต่ไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย อ. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

ชิตี จันทวัฒนา ย่อ

ชนะเลิศ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 18/59/2549

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง เงินของโรงเรียน บ. ขาดบัญชี

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2541-2542 นาย ป. ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน บ. ได้เบิกถอนเงินจากบัญชีเงินฝากของโรงเรียนบ้าน บ. เป็นค่าโครงการอาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) และเงินอุดหนุนอื่น ซึ่งไม่สามารถแสดงเอกสารหลักฐานใบสำคัญคู่จ่ายรวมเป็นเงินจำนวน 964,472.22 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด** จากการตรวจสอบพบหลักฐานการจ่ายจำนวน 232,999.30 บาท คงเหลือเงินขาดบัญชีจำนวน 731,472.92 บาท จึงเห็นว่าผู้ต้องรับผิดชอบนี้

- 1) นาย ป. ผู้อำนวยการโรงเรียน
- 2) นาง ส. หัวหน้างานธุรการการเงินและพัสดุ
- 3) นาง ม. เจ้าหน้าที่พัสดุ
- 4) นาง พ. หัวหน้างานการเงิน

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** ให้นาย ป. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ **ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า นาย ป. ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน บ. ได้เบิกถอนเงินจากบัญชีเงินฝากของโรงเรียน บ. รวม 4 บัญชี เป็นเงินค่าใช้จ่ายต่าง ๆ รวม 11 ประเภท ได้แก่ ค่าอาหารกลางวัน (ก่อนประถมศึกษา) ค่าอาหารกลางวัน (ประถมศึกษา) ค่าอาหารเสริม (นม) ค่าวัสดุรายหัว (ก่อนประถมศึกษา) ค่าวัสดุรายหัว (ประถมศึกษา) ค่าวัสดุรายหัว (ขยายโอกาส) เงินอุดหนุนนักเรียนยากจน (ขยายโอกาส) ค่าเครื่องแบบนักเรียน (ขยายโอกาส) ค่าบริการสุขภาพนักเรียน (ประถมศึกษา) ค่าปรับปรุงห้องเรียนและรายรับดอกเบี้ยเงินฝาก ซึ่งไม่สามารถแสดงเอกสารหลักฐานใบสำคัญคู่จ่ายรวมเป็นเงินจำนวน 964,472.22 บาท การที่ได้เบิกถอนเงินออกไปแล้วไม่สามารถแสดงเอกสารหลักฐานหักล้างตามระเบียบของทางราชการได้ พฤติการณ์ถือได้ว่า นาย ป. อาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการเต็มจำนวน ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ประกอบกับศาลได้มีคำพิพากษาตามคดีหมายเลขแดงที่ 1712/2547 โดยรับฟังข้อเท็จจริงว่านาย ป. เบียดบังเงิน





ของทางราชการจำนวน 964,472.22 บาท ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวโดยทุจริต และพิพากษาว่านาย ป. มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 147 ลงโทษจำคุก 36 ปี 8 เดือน ให้นาย ป. คืนหรือใช้เงินจำนวน 964,472.22 บาท แก่โรงเรียน บ. ในชั้นนี้ จึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการบังคับคดีในทางแพ่ง ตามคำพิพากษาต่อไป

สำหรับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่อื่น เนื่องจากนาย ป. ในฐานะผู้บริหารสูงสุด อาศัยอำนาจของตนเป็นผู้ทำงานการเงินและบัญชี และเก็บรักษาสมุดเงินฝากทั้งสิ้นเล่มไว้เอง ไม่มีคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่การเงิน ไม่ได้แต่งตั้งกรรมการเก็บรักษาเงินตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. 2520 ไม่มีคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่พัสดุให้ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 อันเป็นการเอื้อต่อการที่นาย ป. จะเบียดบังเงินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวได้โดยสะดวก ย่อมเป็นการยากที่เจ้าหน้าที่ผู้ได้บังคับบัญชาจะป้องกันมิให้นาย ป. ผู้บังคับบัญชากระทำการทุจริต ไม่ปรากฏพฤติการณ์ว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

อุเทน ยืนยัน      ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 18/60/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง เทศบาลเมือง อ. คำนวมรากลางเพื่อทำสัญญาจ้างก่อสร้างไม่ถูกต้อง

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 2 จังหวัดชลบุรี ได้ตรวจสอบการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในปีงบประมาณ 2544-2546 ของเทศบาลตำบล อ. พบว่า

1. การจ้างก่อสร้างรางระบายน้ำ คสล.รูปตัวยู ถนนสาธารณะประโยชน์ และได้ทำสัญญาจ้างเลขที่ 02-15/2544 ลงวันที่ 27 กันยายน 2544 วงเงิน 406,200 บาท โดยคำนวณราคากลางไม่ปรับลดวงเงินลง 10% ทำให้ราคากลางสูงไปเป็นเงิน 40,620 บาท และเมื่อได้รับทราบข้อสังเกตจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 2 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องก็ได้ติดต่อกับผู้รับจ้างโครงการซึ่งได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส.พร้อมชี้แจงรายละเอียดให้ผู้รับจ้างทราบว่า การดำเนินการดังกล่าวไม่ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีนั้น ทำให้เทศบาลเสียหาย ขั้นตอนการปฏิบัติเป็นข้อบกพร่องของเจ้าหน้าที่โดยมิได้มีเจตนาที่จะไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการและได้กระทำโดยสุจริต ทั้งนี้ ผู้รับจ้างได้รับทราบและเข้าใจและเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการมิได้ปรับลดนั้น จึงยินดีคืนและได้ชดใช้ในส่วนของเทศบาลฯ เสียหายให้เป็นจำนวน 40,620 บาท เรียบร้อยแล้ว

2. การจ้างก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ คสล.ชั้นเดียวของเทศบาลตำบล อ. ราคากลางงานก่อสร้าง เป็นเงิน 11,000,000 บาท และได้ก่องหนี่ผูกพันตามสัญญาจ้างเลขที่ 02-16/2545 ลงวันที่ 19 กันยายน 2545 วงเงิน 10,997,000 บาท ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของคณะกรรมการคำนวณราคากลางไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร 1305/8209 ลงวันที่ 21 กันยายน 2544 เรื่องหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ที่ให้ใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2544 ทำให้เทศบาลตำบล อ. ได้รับความเสียหายต้องจัดจ้างสูงกว่าราคากลางที่ถูกต้องเป็นเงิน 389,872 บาท

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** มีความเห็นดังนี้

1. กรณีสัญญาจ้างเลขที่ 02-15/2544 ลงวันที่ 27 กันยายน 2544 เห็นควรยุติเรื่องเนื่องจากเชื่อได้ว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตประกอบกับผู้รับจ้างได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ได้ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่เทศบาลฯ เรียบร้อยแล้ว

2. กรณีสัญญาจ้างเลขที่ 02-16/2545 ลงวันที่ 19 กันยายน 2545 เห็นควรติดตามผู้รับจ้างได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด น. ให้ชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน 389,872 บาท ภายในเวลา 3 เดือน นับตั้งแต่วันที่บริหารมีคำสั่งให้ชดใช้ ตามที่ผู้รับจ้างร้องขอผู้พร้อมทั้งพิจารณาทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตามระเบียบของเทศบาลฯ ต่อไป



คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 – 2546 เทศบาลเมือง อ. ดำเนินการจ้างก่อสร้างรางระบายน้ำ คสล.รูปตัวยู ถนนสาธารณะประโยชน์ วงเงินตามสัญญาจ้าง 406,200 บาท โดยคำนวณราคากลาง ไม่ปรับลดวงเงินลง 10 % ทำให้ราคากลางสูงไปเป็นเงิน 40,620 บาท และดำเนินการจ้างก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ คสล.ชั้นเดียว วงเงินตามสัญญาจ้าง 10,997,000 บาท โดยคำนวณราคากลางไม่ถูกต้อง ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงิน 389,872 บาท โดยพิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. กรณีการก่อสร้างรางระบายน้ำ คสล.รูปตัวยูถนนสาธารณะประโยชน์ ตามสัญญาจ้าง เลขที่ 02-15/2544 ลงวันที่ 27 กันยายน 2544 วงเงินตามสัญญาจ้าง 406,200 บาท ซึ่งคณะกรรมการกำหนดราคากลางคำนวณราคากลางโดยไม่ปรับลดวงเงินลง 10 % ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2547 เรื่อง มาตรการปรับลดราคากลางสิ่งก่อสร้างของหน่วยงานภาครัฐลงร้อยละ 10 ทำให้ราคากลางสูงไปเป็นเงิน จำนวน 40,620 บาท ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ผู้รับจ้าง ได้ชดใช้เงินจำนวน 40,620 บาท ให้แก่เทศบาลเมือง อ. ตามใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ 1 เลขที่ 2 เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2547 เรียบร้อยแล้ว จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายอีกให้ยุติเรื่องได้

2. กรณีการจ้างก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ คสล.ชั้นเดียว ตามสัญญาจ้างเลขที่ 02-16/2545 ลงวันที่ 19 กันยายน 2545 วงเงินตามสัญญาจ้าง 10,997,000 บาท ซึ่งคณะกรรมการกำหนดราคากลางคำนวณราคากลางงานก่อสร้างไม่ถูกต้อง ทำให้ราคากลางสูงไปเป็นเงินจำนวน 389,872 บาท พิจารณาได้ดังนี้

2.1 คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ประกอบด้วยนาย ศ. ตำแหน่งปลัดเทศบาล นาย บ. ตำแหน่งผู้อำนวยการกองช่าง และนาย น. ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายแบบแผนและก่อสร้าง 6 ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการกำหนดราคากลางในการก่อสร้างให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด แต่ได้นำค่าวัสดุและค่าแรงงานหรือทุนซึ่งได้รวมค่าอำนาจการ กำไรและภาษีแล้วมาคำนวณเป็นต้นทุนของงานและค่าแรงงาน ไม่ใช่อัตราค่าแรงงานที่สำนักงานประมาณกำหนด เป็นการไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี



ด่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544 พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง คณะกรรมการกำหนดราคากลางจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้นาย ศ. นาย บ. และนาย น. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 75 ของค่าเสียหายจำนวน 389,872 บาท คิดเป็นเงิน 292,404 บาท โดยให้บุคคลทั้งสามรับผิดชอบคนละส่วนเท่า ๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 97,468 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2.2 นาย ศ. ในฐานะปลัดเทศบาลเมือง อ. มีหน้าที่ต้องตรวจสอบความถูกต้องว่าคณะกรรมการกำหนดราคากลางได้กำหนดราคากลางโดยถูกต้องและเป็นไปตามระเบียบของทางราชการหรือไม่ ก่อนนำเรื่องเสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณาขออนุมัติให้ดำเนินการจัดจ้างต่อไป เมื่อคณะกรรมการกำหนดราคากลางได้กำหนดราคากลางโดยไม่ถูกต้อง และไม่เป็นไปตามระเบียบของทางราชการไม่ปรากฏว่านาย ศ. ในฐานะปลัดเทศบาลได้ทักท้วงแต่ประการใด พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ศ. ในฐานะปลัดเทศบาล จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 15 ของค่าเสียหายจำนวน 389,872 บาท คิดเป็นเงิน 58,480.80 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2.3 นาย ณ. นายกเทศมนตรีเมือง อ. ในฐานะเป็นผู้ลงนามขออนุมัติใช้จ่ายเงินงบประมาณตามโครงการก่อสร้างฯ และลงนามในสัญญาจ้าง และในฐานะผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่ต้องตรวจสอบความถูกต้องว่าคณะกรรมการกำหนดราคากลางได้กำหนดราคากลางโดยถูกต้องและเป็นไปตามระเบียบของทางราชการหรือไม่ ก่อนพิจารณาขออนุมัติให้ความเห็นชอบ เมื่อคณะกรรมการกำหนดราคากลางได้กำหนดราคากลางโดยไม่ถูกต้องและไม่เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ ไม่ปรากฏว่านาย ณ. ได้สั่งการให้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องแต่ประการใด กลับลงนามอนุมัติไป เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ณ. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 10 ของค่าเสียหายจำนวน 389,872 บาท คิดเป็นเงิน 38,987.20 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



อนึ่งเนื่องจากการสอบสวนในเรื่องนี้มิได้สอบปากคำนาย บ. และนาย ฉ. จึงขอให้เทศบาลเมือง อ. ให้โอกาสนาย บ. และนาย ฉ. ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ก่อนออกคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

มนต์ชัย เพ็ชรร่วง ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 18/61/2549

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง การทุจริตเงินของเทศบาลเมือง ส.

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 13 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ตรวจสอบสืบสวนและชี้มูลความผิดตามหนังสือร้องเรียนกล่าวหา นาง ส. ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพ 6 ว หัวหน้างานส่งเสริมสุขภาพ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมือง ส. เบิกค่าใช้จ่ายโครงการอบรมต่อเนื่องอาสาสมัครสาธารณสุขในเขตเมือง โดยไม่มีการอบรมตามโครงการที่ได้รับอนุญาตและจัดทำหลักฐานการเบิกจ่ายเงินเป็นเท็จ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 27,500 บาท ต่อมาตรวจสอบพบว่าการจ่ายเงินจริงจำนวน 4,700 บาท คงเหลือค่าเสียหายจำนวน 22,800 บาท

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** ให้นาง ส.รับผิดค่าใช้จ่ายเสียหายเป็นเงิน 22,800 บาท

**คำวินิจฉัยตั้งการของผู้แต่งตั้ง** เทศบาลเมือง ส.พิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดค่าใช้จ่ายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2542 เทศบาลเมือง ส.ได้เบิกค่าใช้จ่ายโครงการอบรมต่อเนื่องอาสาสมัครในเขตเมือง (อสม.) ตามฎีกาเงินนอกงบประมาณที่ 95/2542 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2542 เป็นเงินจำนวน 27,500 บาท ให้กับ อสม. ซึ่งมีรายชื่อเข้ารับการอบรมระหว่างวันที่ 22 มีนาคม – วันที่ 12 เมษายน 2542 จำนวน 17 คน แต่ปรากฏว่ามิได้มีการดำเนินการฝึกอบรมตามโครงการ โดยจัดอบรมรายย่อยและจ่ายเงินให้ผู้เข้ารับการอบรมย่อยจริงจำนวน 4,700 บาท มีการจัดทำรายการและหลักฐานการจ่ายเงินเป็นเท็จเพื่อนำมาเป็นเอกสารประกอบการส่งเงินยืมของทางราชการตามฎีกาเบิกเงินตามงบประมาณรายจ่าย เลขที่คลังรับ 4138/2542 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2542 เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 22,800 บาท (จำนวนเงินตามฎีกา 27,500 บาท - จ่ายจริง 4,700 บาท) โดยพิจารณาการกระทำและความรับผิดของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. นาง ส. ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพ 6 ว ขณะปฏิบัติหน้าที่ตำแหน่ง หัวหน้างาน ได้รับอนุมัติให้จัดโครงการอบรมต่อเนื่องอาสาสมัครในเขตเมือง (อสม.) ระหว่างวันที่ 22 มีนาคม 2542 – 12 เมษายน 2542



แต่นาง ส. ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดอบรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการแต่อย่างใด เพียงแต่ให้อสม. บางคนมาช่วยทำงานที่ศูนย์บริการสาธารณสุขในช่วงเวลาที่ได้รับอนุมัติให้จัดอบรม ประมาณไม่เกิน 1 สัปดาห์ เนื่องจากนาง ส. ได้รับคำสั่งให้ไปราชการเพื่อเข้าร่วมสัมมนาระดับชาติ เรื่อง "ใช้เลือดออกที่โรงแรมอิมพีเรียล ควีนส์ปาร์ก กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ 6-10 เมษายน 2542 โดยมีนาง อ. พยาบาลวิชาชีพ 6 ว (ในขณะนั้น) ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้างานแทนนาง ส. ซึ่งนาง อ. และ นาง น. พยาบาลวิชาชีพ 6 ว เป็นผู้ได้บังคับบัญชาของนาง ส. ในขณะนั้นต่างให้ถ้อยคำยืนยันว่าไม่มีการจัดอบรมฯ และนางสาว จ. ซึ่งนาง ส. อ้างว่าเป็นผู้รับจ้างจัดทำอาหารกลางวัน อาหารว่างและเครื่องดื่ม สำหรับ อสม. ผู้เข้าอบรมจำนวน 17 คน ให้ถ้อยคำสอดคล้องกันว่าไม่เคยจัดทำอาหารกลางวัน และไม่เคยออกไปเสิร์ฟรับเงินค่าอาหารจำนวน 25,500 บาท ให้กับนาง ส. ประกอบกับ อสม. บางคน ให้ถ้อยคำว่ามีไม่เคยเข้าอบรมและไม่มีการเลี้ยงอาหารกลางวัน อสม. ในช่วงเวลาดังกล่าว ส่วนใบเสิร์ฟรับเงินของห้างหุ้นส่วนจำกัด พ. เป็นค่าวัสดุสำนักงานจำนวน 2,000 บาท ซึ่งนาง ส. นำมาเป็นหลักฐานประกอบการส่งใช้เงินยืมมีการแก้ไขและมีรายการไม่ถูกต้อง เนื่องจากวันเวลาที่ออกไปเสิร์ฟรับเงินเป็นช่วงเวลาก่อนที่จะส่งมอบวัสดุตามใบส่งของ จึงไม่สามารถนำมาใช้เป็นหลักฐานการจ่ายเงินได้ กรณีดังกล่าวจึงมีเหตุผล อันน่าเชื่อว่า นาง ส. ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดโครงการอบรมต่อเนื่องอาสาสมัครในเขตเมืองตามที่ได้รับอนุมัติ แต่ได้ทำรายงานและจัดทำหลักฐานการจ่ายเงินเป็นเท็จเพื่อนำมาใช้เป็นหลักฐานในการส่งใช้เงินยืมของทางราชการตามฎีกาเบิกเงินตามงบประมาณรายจ่าย เลขที่คลังรับ 4138/2542 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2542 ทำให้ราชการเสียหาย พุทธการณธ์ถือได้ว่าเป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย นาง ส. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวน 22,800 บาท ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. นาง ข. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ 4 กองคลัง มีหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานฎีกาเบิกจ่ายเงิน และนาง ม. หัวหน้าฝ่ายบริหารงานคลัง (นักบริหารงานคลัง 7) มีหน้าที่ตรวจสอบและรับผิดชอบเอกสารประกอบฎีกาการเบิกจ่ายเงิน โดยบุคคลทั้งสองได้ตรวจสอบหลักฐานการส่งใช้เงินยืมตามฎีกาเบิกเงินตามงบประมาณรายจ่าย เลขที่คลังรับ 4138/2542 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2542 แล้วเห็นว่าหลักฐานต่างๆ มีครบถ้วน โดยเฉพาะโครงการก็มีทั้งผู้เห็นชอบโครงการและผู้อนุมัติโครงการ โดยลงนามในเอกสารครบถ้วน จึงถือว่าได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งของตนแล้ว แต่ขาดความรอบคอบระมัดระวังไม่ตรวจให้แน่ชัดว่าขาดเอกสารลายมือชื่อของผู้เข้ารับการอบรมจำนวน 17 คน อันเป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ข้อ 59 พุทธการณธ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาง ข. และนาง ม. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ



เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้บุคคลทั้งสองรับผิดชอบในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหายจำนวน 22,800 บาท คิดเป็นเงิน 11,400 บาท โดยให้รับผิดชอบคนละส่วนเท่าๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 5,700 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

3. นาย ท. ตำแหน่งนักบริหารงานสาธารณสุข 8 ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการ มีหน้าที่บริหารงานของเทศบาลเมือง ส. ควบคุมดูแลผู้ได้บังคับบัญชา บริหารงบประมาณให้ถูกต้อง เป็นไปตามระเบียบ โดยได้ลงนามขอเบิกเงิน (ในช่องฝ่ายผู้เบิก) ในฎีกาเบิกเงินตามงบประมาณรายจ่าย เลขที่คลังรับ 4138/2542 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2542 โดยไม่ได้ตรวจสอบหลักฐานประกอบฎีกาดังกล่าวให้ละเอียดรอบคอบแต่กลับลงนามในฐานะผู้เบิกทั้งที่ไม่มีเอกสารหลักฐานลายมือชื่อของผู้เข้ารับการอบรม พุทธิการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ท. จึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 25 ของค่าเสียหายจำนวน 22,800 บาท คิดเป็นเงิน 5,700 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบ มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

4. นาย ค. ตำแหน่งปลัดเทศบาลเมือง ส. มิได้ตรวจสอบว่ามีหลักฐานประกอบฎีกา ครบถ้วนหรือไม่ แต่กลับลงนามอนุมัติให้เบิกจ่ายได้ในฎีกาเบิกเงินตามงบประมาณรายจ่าย เลขที่ คลังรับ 4138/2542 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2542 ทั้งที่ไม่มีเอกสารหลักฐานลายมือชื่อของผู้เข้ารับการอบรม อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บ รักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ข้อ 62 พุทธิการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ค. จึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำ และความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้รับผิดชอบในอัตรา ร้อยละ 25 ของค่าเสียหายจำนวน 22,800 บาท คิดเป็นเงิน 5,700 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบ มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

5. สำหรับนางสาว ก. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงิน มีหน้าที่ตรวจสอบงบประมาณคงเหลือ และบันทึกยอดงบประมาณคงเหลือในฎีกาเบิกเงินตามงบประมาณรายจ่าย เลขที่คลังรับ 4138/2542 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2542 จึงมีหน้าที่เพียงตรวจสอบว่ามีงบประมาณคงเหลือพอที่จะให้เจ้าของโครงการขอเบิก ไปใช้ได้หรือไม่ แต่ไม่มีหน้าที่ตรวจสอบรายละเอียดในฎีกาแต่อย่างใด จึงไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

หากเทศบาลเมือง ส. ได้รับค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนจากนาง ส. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงิน ที่นาง ข. นาง ม. นาย ท. และนาย ค. ได้ชดเชยไว้เกินจำนวนความเสียหายให้สิ้นเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกิน ให้แก่นาง ข. นาง ม. นาย ท. และนาย ค. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้รับชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป





อนึ่ง เนื่องจากการสอบสวนเรื่องนี้มิได้สอบปากคำนาย ท. และนาย ค. จึงขอให้เทศบาลเมือง ส. ให้โอกาสนาย ท. และนาย ค. ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ก่อนออกคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

ศิริกุล คุสุวรรณ ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 21/71/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

เรื่อง โรงพยาบาล ค. จัดซื้อผ้าปูที่นอน น้ำยาถูพื้นฆ่าเชื้อ น้ำยาเช็ดผ้าฆ่าเชื้อเป็นจำนวนมากและราคาแพง

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงาน บ. ได้รับแจ้งผลการตรวจราชการของสำนักตรวจว่า โรงพยาบาล ค. มีการจัดซื้อผ้าปูที่นอน น้ำยาถูพื้นฆ่าเชื้อและน้ำยาเช็ดผ้าฆ่าเชื้อ โดยแบ่งซื้อมีราคาแพงกว่าท้องตลาดและจำนวนมากเกินความจำเป็น รายละเอียดใน 3 กรณีมีดังนี้

1. กรณีจัดซื้อผ้าปูที่นอน หน่วยงานจ่ายกลางและแผนกซักฟอกของโรงพยาบาล ได้ประเมินความต้องการใช้ผ้าปูที่นอนแล้วแจ้งไปยังเจ้าหน้าที่พัสดุ โดยเพียงทั้งหมดมี 106 เตียง แต่เนื่องจากมีโครงการขยายอาคารผู้ป่วยและมีความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์หมุนเวียน จึงได้มีการจัดซื้อเป็น 2 ครั้ง รวมทั้งหมด 267 ผืน ราคาผืนละ 370 บาท โดยจัดซื้อเป็นผ้าหน้ากว้างผืนเดียวไม่ต่อตะเข็บ จึงมีราคาแพงกว่าผ้าปูที่นอนที่ต่อตะเข็บข้าง 30 บาท ต่อผืน เป็นการจัดซื้อโดยคำนึงถึงความคงทนในการใช้งาน

2. การจัดซื้อน้ำยาถูพื้นฆ่าเชื้อ โรงพยาบาล ค. ได้จัดซื้อเนื่องจากได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่พัสดุว่าของขาดสต็อกจึงได้ซื้อ 4 ครั้ง จากร้าน พ. เป็นแบบถัง 200 ลิตร 8 ถัง โดยเห็นว่าเมื่อเทียบราคาแล้วราคาถูกกว่าซื้อแบบแกลลอน 3.8 ลิตร ประกอบกับทางโรงพยาบาลมีโครงการรณรงค์ทำความสะอาดโรงพยาบาลประจำทุกเดือน เริ่มตั้งแต่ตุลาคม 2543 – กุมภาพันธ์ 2544 โดยมีการเบิกไปใช้เหลือเพียง 3 ถัง

3. การจัดซื้อน้ำยาเช็ดผ้าฆ่าเชื้อ แต่เดิมทางโรงพยาบาล ค. ใช้ไลโซโซนเป็นน้ำยาฆ่าเชื้อ แต่เนื่องจากมีข้อเสียเมื่อซักผ้าเปื้อนเลือดจะทิ้งคราบสกปรก มีกลิ่นเหม็นทำให้ดูเหมือนเป็นผ้าไม่สะอาด ประกอบกับทางโรงพยาบาลเป็นโรงพยาบาลเป็นโรงพยาบาลที่มีทั้งผู้ป่วยธรรมดาและผู้ป่วยโรคเอดส์เป็นจำนวนมาก จึงได้มีการแจ้งต่อเจ้าหน้าที่พัสดุขอใช้น้ำยาเคมีตัวอื่น จึงได้มีการจัดซื้อจากร้าน ม. โดยซื้อแบบถัง 200 ลิตร 6 ถัง มีการเบิกไปใช้ 4 ถัง คงเหลือในสต็อก 2 ถัง

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** ราคาจัดซื้อของทั้งสามรายการดังกล่าวมีความเหมาะสมแล้ว ปริมาณการจัดซื้อผ้าปูที่นอนมีการจัดซื้อไว้มากเกินไปแต่ไม่ได้เกิดจากความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่มีผู้ใดรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า โรงพยาบาล ค. ได้ดำเนินการจัดซื้อผ้าปูที่นอน น້ายาถูพื้นฆ่าเชื้อ และน້ายาเช็ดผ้าฆ่าเชื้อมีราคาแพงและจำนวนมากเกินความจำเป็น ทำให้ได้รับความเสียหายรวม 3 กรณี พิจารณาได้ดังนี้

1. กรณีจัดซื้อผ้าปูที่นอนเนื้อเทโร 210 เส้น หน้ากว้างทอดัดกันเป็นผืนเดียวจากร้าน พ. จำนวน 267 ผืน ผืนละ 370 บาท โดยได้จัดซื้อเป็น 2 ครั้ง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 98,790 บาท เมื่อรวมกับของเดิมที่มีอยู่ทำให้มีผ้าปูที่นอนค้างอยู่ในสต็อก 755 ผืน เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณการใช้ 4 ผืน ต่อ 1 เตียง ต่อ 1 วัน โดยแต่เดิมโรงพยาบาล ค.มีประมาณ 106 เตียง ประกอบกับข้อเท็จจริงที่ว่าโรงพยาบาล ค.เป็นโรงพยาบาลแห่งเดียวในจังหวัด บ.ที่รักษาผู้ป่วยโรคเอดส์ และในขณะนั้นโรงพยาบาลมีการขยายเพิ่มเตียงผู้ป่วย 60 เตียง จึงเห็นว่าการจัดซื้อผ้าปูที่นอนจำนวนดังกล่าวยังไม่ก่อให้เกิดความเสียหายเพราะเป็นการรองรับการขยายงานของโรงพยาบาลและสามารถนำมาใช้ให้สมประโยชน์ของทางโรงพยาบาลได้ต่อไป สำหรับราคาที่จัดซื้อสูงกว่าหน่วยงานย่อยอื่น เนื่องจากลักษณะของผ้าเทโร มีความคงทน เป็นผ้าทอดัดต่อกันผืนเดียว ไม่มีการต่อตะเข็บ ย่อมจะต้องมีราคาสูงกว่าร้านค้าที่ผู้ชำนาญการนำมาเปรียบเทียบ ซึ่งเป็นผ้าปูที่นอนที่มีการต่อตะเข็บ ราคาจัดซื้อที่ต่างกันไม่มากนัก เมื่อคำนึงถึงประโยชน์ในการใช้งานแล้ว น่าเชื่อว่าเป็นการจัดซื้อในราคาที่เหมาะสมแล้ว กรณียังถือไม่ได้ว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่มีผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

2. กรณีจัดซื้อน້ายาถูพื้นฆ่าเชื้อจากร้าน พ. จำนวน 8 ถัง ถังละ 24,500 บาท โดยแบ่งซื้อเป็น 4 ครั้ง ครั้งละ 2 ถัง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 196,000 บาท เห็นว่าการที่นาง ว. หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ ตกลงซื้อน້ายาถูพื้นฆ่าเชื้อตามความต้องการใช้ของโรงพยาบาลในขณะนั้น ซึ่งร้าน พ. ซึ่งเป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด ประกอบกับข้อเท็จจริงที่ปรากฏจากการเบิกน້ายาถูพื้นฆ่าเชื้อดังกล่าวไปใช้จริงทั้งสิ้น 5 ถัง คงเหลือเพียง 3 ถังนั้น ระยะเวลาที่ทำการเบิกกับจำนวนที่ขอเบิกมีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากโรงพยาบาล ค. เป็นโรงพยาบาลแห่งเดียวที่รักษาผู้ป่วยโรคเอดส์และทางโรงพยาบาลได้มีโครงการทำความสะอาดโรงพยาบาลประจำเดือนทุกเดือน (Big Cleaning Day) การจัดซื้อในรูปแบบของถัง 200 ลิตร แทนการจัดซื้อแบบเกลลอน (3.8 ลิตร) และมีปริมาณเหมาะสมตามความต้องการใช้ของโรงพยาบาล ในขณะนั้น นับว่าเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ กรณีจึงไม่น่าจะเป็นการจัดซื้อแพงกว่าท้องตลาด พฤติการณ์ยังถือไม่ได้ว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

3. กรณีจัดซื้อน້ายาเช็ดผ้าฆ่าเชื้อจำนวน 6 ถัง จากร้าน ม. ในราคาถังละ 24,500 บาท (200 ลิตร) โดยวิธีตกลงราคาแบ่งซื้อเป็น 3 ครั้ง ครั้งละ 2 ถัง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 147,000 บาท ในการจัดซื้อน້ายาเช็ดผ้าฆ่าเชื้อทั้งหมด 6 ถัง ได้จัดซื้อในช่วงที่ของใกล้จะหมดไปจากสต็อก เนื่องจากความต้องการใช้น້ายาเช็ดผ้าฆ่าเชื้อของโรงพยาบาลมีเป็นจำนวนมากในการฆ่าเชื้อ ในส่วนของเสื้อผ้าผู้ป่วย ผ้าปูที่นอนและผ้าอื่น ๆ ที่ใช้



ประกอบการรักษาพยาบาลผู้ป่วย ซึ่งเป็นผู้ป่วยธรรมดาและผู้ป่วยโรคเอดส์จึงได้เลือกซื้อจากร้าน ม. ซึ่งเป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด ประกอบกับได้มีการนำไปใช้จริง 4 ถัง คงเหลือเพียง 2 ถัง ในสต็อก ซึ่งมีการนำมาใช้สมประโยชน์ของโรงพยาบาลแล้ว ทั้งนี้ กรณีจึงเป็นการจัดซื้อในราคาและมีปริมาณเหมาะสมตามความต้องการใช้ของโรงพยาบาลในขณะนั้น พุทธการณียังถือไม่ได้ว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

พรรคิตรา ภูมรินทร์      ย่อ  
ธนะศักดิ์ บุรณะเจริญ      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 21/72/2549

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง บริษัท ท.ฟ็อกสำนักงาน ต.เรื่องละเมิด รับช่วงสิทธิ

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย ว. ขับรถยนต์ของทางราชการที่ประกันภัยไว้กับ บริษัท ท. ได้ขับรถคันดังกล่าวมาจอดที่อาคารสำนักงานเลขานุการสำนักงาน ต. ได้มีกระจกหน้าจางบริเวณชั้น 3 ด้านหน้าอาคารตกลงไปถูกรถยนต์ดังกล่าวได้รับความเสียหาย บริษัท ท. ในฐานะผู้รับประกันภัยชำระค่าซ่อมรถคันดังกล่าว จึงเข้ารับช่วงสิทธิมาฟ้องร้องสำนักงาน ต. เรื่องละเมิดซึ่งศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้สำนักงาน ต. ชำระเงิน 55,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี ค่าทนายความ 1,000 บาท แก่โจทก์ ต่อมาเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2548 ศาลอุทธรณ์ได้พิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โดยพิเคราะห์แล้วเห็นว่าเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2542 นาย ว. ขับรถที่ประกันภัยไว้กับบริษัท ท. ไปจอดที่ ๆ จอดรถด้านหน้าอาคารสำนักงานเลขานุการสำนักงาน ต. ต่อมากระจกหน้าต่างหล่นมาจากชั้น 3 ของอาคารดังกล่าวตกใส่บริเวณหลังคารถทำให้รถยนต์ได้รับความเสียหาย ซึ่งสำนักงาน ต. เป็นเจ้าของผู้ครอบครองอาคารที่เกิดเหตุมีหน้าที่ต้องบำรุงรักษาดูแลอาคารให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย ไม่ให้อาคารส่วนหนึ่งส่วนใดชำรุดบกพร่องหรือหากมีการชำรุดบกพร่องก็จะต้องซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น การที่สำนักงาน ต. ไม่ซ่อมแซมอาคารเป็นเหตุให้หน้าต่างของอาคารหลุดจากชั้น 3 ลงไปโดนรถยนต์คันดังกล่าวที่ได้ประกันภัยไว้ได้รับความเสียหาย จึงถือว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อของสำนักงาน ต. โดยตรง สำนักงาน ต. จะอ้างว่าเป็นเหตุสุดวิสัยไม่ได้ ดังนั้น สำนักงาน ต. จำต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่บริษัท ท.

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่า คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด ได้ร่วมกันพิจารณาการสอบปากคำของข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ เวร-ยาม และผู้ที่เกี่ยวข้องในวันดังกล่าว และนำคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ ลงวันที่ 29 เมษายน 2548 มาประกอบการพิจารณาแล้วคณะกรรมการมีความเห็นพ้องต้องกันว่าเหตุดังกล่าวปรากฏว่าเป็นเหตุที่เกิดขึ้นจริง แต่ไม่มีหลักฐานว่าผู้ใดเป็นผู้ทำให้เกิดความเสียหายหรือมีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้เงินคืนให้แก่ นาย ต. แต่อย่างใด

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่ขอให้อำนาจ** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539



**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2542 นาย ว. ได้ขับรถยนต์หมายเลขทะเบียน จค-5151 กรุงเทพมหานคร ที่ได้ประกันภัยไว้กับ บริษัท ท.มาจอดไว้ที่ที่จอดรถอาคารสำนักงานเลขานุการสำนักงาน ต. ได้มีกระจกหน้าต่างหล่นมาจากชั้น 3 ของอาคารดังกล่าวตกใส่บริเวณหลังการยนต์ได้รับความเสียหาย โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงใดว่ากระจกหน้าต่างบริเวณชั้น 3 ด้านหน้าอาคารตกลงมาด้วยเหตุใดพฤติการณ์ถือไม่ได้ว่าความเสียหายดังกล่าวเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ผู้หนึ่งผู้ใด จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ

อนึ่ง กรณีความเสียหายที่เกิดขึ้นดังกล่าว มิใช่กรณีเกิดความเสียหายจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ดังนั้น สำนักงาน ต. จึงไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามนัยของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 ตามแนวทางตอบข้อหารือ ของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ 91/2541

กาญจนา ถาวรฟัง ย่อ  
ชนะศักดิ์ นูรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 21/74/2549

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถเก็บขนมูลฝอย หมายเลขทะเบียน 000 ของสำนักงานเขต ธ.ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2540 นาย ล. ลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งพนักงาน ขับรถยนต์ สังกัดฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ สำนักงานเขต ธ. ได้ขับรถเก็บขนมูลฝอย ยี่ห้อ อีซูซุ หมายเลขทะเบียน 000 หมายเลขข้าง 111 ออกปฏิบัติหน้าที่และเกิดอุบัติเหตุรถถูกรถเหล็ก บนตัวถังรถเกี่ยวกับสายเคเบิลของ บริษัท ท. ซึ่งพาดขึงติดกับเสาไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวงทำให้ เสาไฟฟ้าหักและหม้อแปลงไฟฟ้าหล่นทับนางสาว พ. เสียชีวิต การไฟฟ้านครหลวงได้เรียกค่าเสียหาย เป็นเงิน 284,580.91 บาท ต่อมาลดหย่อนให้คงเหลือเป็นเงิน 256,100 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** พิจารณาแล้ว เห็นว่า สาเหตุที่เกิดอุบัติเหตุขึ้นเนื่องจากสายเคเบิลของบริษัท ท. ที่พาดขึงอยู่กับเสาไฟฟ้าของการไฟฟ้า นครหลวงหย่อนลงมา ซึ่งเกิดจากการไฟฟ้านครหลวงถอนเสาไฟฟ้าข้างสะพานออกไป ทำให้ระยะของ เสาไฟฟ้าห่างกันมากขึ้น สายเคเบิลจึงหย่อนในลักษณะคกท้องช้าง เมื่อนาย ล. ขับรถเก็บขนมูลฝอยคัน ดังกล่าวผ่านสะพานทำให้รถที่อยู่ที่ส่วนบนของหลังคาเกี่ยวกับสายเคเบิลและดึงเสาไฟฟ้าล้มหม้อ แปลงไฟฟ้าหล่นลงมาทับนางสาว พ. บาดเจ็บและถึงแก่ความตายในเวลาต่อมา เมื่อพิจารณาจากคำให้การ และคณะกรรมการได้ไปตรวจสอบที่เกิดเหตุแล้ว มีความเห็นว่าถนนดังกล่าวเป็นทางแคบรถไม่สามารถใช้ ความเร็วได้ จึงเชื่อได้ว่านาย ล. ขับรถเก็บขนมูลฝอยโดยประมาท แต่ไม่ได้มีความจงใจหรือประมาทเลินเล่อ อย่างร้ายแรงแต่อย่างใด จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้ว เห็นว่า นาย ล. ได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติ หน้าที่ขับรถเก็บขนมูลฝอย หมายเลขทะเบียน 000 ของสำนักงานเขต ธ. เพื่อเก็บขยะและสิ่งของเหลือใช้ที่ ชุมชนโรงเจ 1-2 โดยขับรถเข้ามาทางถนนตากสิน-เพชรเกษม ซึ่งใช้เป็นเส้นทางเข้า-ออกประจำ ในวันเกิด เหตุการณ์ไฟฟ้านครหลวงถอนเสาไฟฟ้าข้างสะพานออกไปทำให้ระยะของเสาไฟฟ้าห่างกันมากขึ้น สายเคเบิลของบริษัท ท. ซึ่งพาดขึงติดกับเสาไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง จึงหย่อนลงมามากกว่าปกติ



ในลักษณะท้องช้าง เมื่อนาย ล. ขับรถข้ามสะพานโดยไม่ทันสังเกต เป็นเหตุให้ลูกกรงเหล็กบนตัวถังรถเกี่ยวกับสายเคเบิลและคิงเสาไฟฟ้าล้ม หม้อแปลงไฟฟ้าจึงหล่นลงมาทับนางสาว พ. เสียชีวิต พุทธิการณ์ถือได้ว่า นาย ล. ขับรถด้วยความประมาทเล็กน้อยแต่ไม่ถึงระดับประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

เสกสรรค์ ทิพย์มูล ย่อ

ธนศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ





สำนวนเลขที่ 23/80/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัย ม. ใช้เงินบริจาคผิดวัตถุประสงค์

**สรุปข้อเท็จจริง** กรณี นาย ก. ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ม. ขณะดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโครงการพัฒนาบ้านโป่ง อันเนื่องมาจากพระราชดำรินำเงินบริจาคจำนวน 450,000 บาทที่เหลือจากโครงการสร้างถนนสายสดสวยไปใช้เป็นการชดเชยต้นไม้เพื่อนำที่ดินมาจากพระราชดำริ โดยมีหนังสือขอความยินยอมจากผู้บริจาคแล้ว

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่ามหาวิทยาลัย ม. ไม่ได้ได้รับความเสียหาย จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิด

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นว่า นาย ก. ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงจึงไม่ต้องรับผิดชดเชยค่าเสียหาย

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชดเชยค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่า นาย ก. ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ม. ขณะปฏิบัติราชการเกษตรขณะดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโครงการพัฒนาบ้านโป่งอันเนื่องมาจากพระราชดำรินำเงินบริจาคขออนุญาตนำเงินในส่วนที่เหลือจากการดำเนินโครงการสร้างถนนสายสดสวยไปใช้เป็นการชดเชยต้นไม้แก่นาย ข. จำนวน 450,000 บาท เมื่อวันที่ 3 ไร่ 3 งาน 20 ตารางวา และพื้นที่นอก 1 ไร่ 2 งาน 72 ตารางวา เพื่อนำมาก่อสร้างถนนสายบ้านโป่งถึงหมู่บ้านศรีบุญเรืองและให้มหาวิทยาลัย ม. ทำประโยชน์พื้นที่ดังกล่าว ซึ่งแม้ผู้บริจาคจะนิ่งเฉยไม่ได้ตอบหรืออนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร ก็ไม่ปรากฏพฤติการณ์ใด ๆ ที่แสดงว่า มีการโต้แย้งการกระทำดังกล่าว และแม้ที่ดินที่นาย ข. ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์และอาศัยภายในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งตามหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ด่วนที่สุด กส 0711/18652 ลงวันที่ 31 กรกฎาคม 2522 ข้อ 3 กำหนดว่าที่ดินที่ให้ทำกินนั้นไม่ให้กรรมสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายที่ดินและห้ามนำไปจำหน่ายแต่ให้ตกทอดในทางมรดกทายาทได้ และตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2528 ข้อ 6 กำหนดว่าในกรณีที่ดินบุคคลซึ่งได้รับอนุญาตละทิ้งไม่ทำประโยชน์หรือไม่ อยู่อาศัยในที่ดินที่ได้รับอนุญาตติดต่อกันเกินระยะเวลาสองปี หรือยินยอมให้บุคคลอื่นนอกจากบุคคลในครอบครัว เข้าทำประโยชน์อธิบดีมีอำนาจเพิกถอนการอนุญาตนั้นได้ก็ตาม แต่การที่นาย ก. นำเงินบริจาคไปใช้ในกิจการดังกล่าว ก็โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำที่ดินที่นาย ข. ครอบครอง ไปสร้างถนนสายบ้านโป่งถึงหมู่บ้านศรีบุญเรือง ซึ่งเป็นเส้นทางเสด็จพระราชดำเนินเพื่อ



ทรงงานโครงการพัฒนาบ้านโป่งอันเนื่องมาจากพระราชดำริและปัจจุบันถนนสายนี้ได้สร้างสมบูรณ์และพื้นที่ในส่วนที่เหลือจากการสร้างถนนมหาวิทยาลัย ม. ก็ได้เข้าใช้ประโยชน์โดยได้รับความยินยอมจากกรม ป. เรียบร้อยแล้ว พุทธการณัถ์ถือได้ว่า การที่นาย ก. นำเงินบริจาค โดยได้รับความยินยอมจากผู้บริจาคไปใช้เป็นค่าชดเชยต้นไม้ไม้เป็นเหตุที่มหาวิทยาลัย ม. ได้รับความเสียหายและเป็นการกระทำที่สมประโยชน์แก่รัฐ ดังนั้น นาย ก. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ไพโรจน์ มณีจันทร์ ย่อ  
สุรชาติพิศ กิตติเกษมศิลป์ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 27/99/2549

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง นาย ธ. พนักงานเก็บค่าผ่านทางได้ละทิ้งหน้าที่พร้อมนำเงินทอนและเงินจากการจำหน่ายคูปอง  
ผ่านทางไปจากด่านเก็บค่าผ่านทางพิเศษ

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย ธ. หัวหน้าพนักงานเก็บค่าผ่านทาง ปฏิบัติหน้าที่ดูแลการจัดเก็บ  
ค่าผ่านทางประจำด่านเก็บค่าผ่านทาง ข. และควบคุมการเบิกจ่ายเงินเพื่อนำมาเป็นเงินทอนจำนวน  
250,000 บาท และดูแลการเก็บรักษาเงินรายได้จากการจำหน่ายคูปองผ่านทางได้ละทิ้งหน้าที่ของตน  
พร้อมนำเงินทอนที่อยู่ในการดูแลไปบางส่วนจำนวน 159,000 บาท และเงินจากการจำหน่ายคูปองผ่านทาง  
ได้ละทิ้งหน้าที่ของตนพร้อมนำเงินทอนที่อยู่ในการดูแลไปบางส่วนจำนวน 159,000 บาท และเงินจาก  
การจำหน่ายคูปองผ่านทางจำนวน 2,850 บาท โดยป็นรั้วด้านหลังของด่านออกไป เมื่อเวลาประมาณ  
05.40 น. ของวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2548

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** คณะกรรมการ  
มีความเห็นว่าการกระทำของนาย ธ. หัวหน้าพนักงานเก็บเงินค่าผ่านทาง ข. เป็นการกระทำส่วนตัวแต่เพียง  
ผู้เดียว ไม่มีเจ้าหน้าที่คนอื่นมีส่วนร่วมหรือสนับสนุนการกระทำของนาย ธ. หรือประมาทเลินเล่ออย่าง  
ร้ายแรง จนเป็นเหตุให้หน่วยงานได้รับความเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นตามคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีบุคคลใดต้องรับผิดชอบหรือไม่

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า นาย ธ.  
หัวหน้าพนักงานเก็บค่าผ่านทาง ได้ละทิ้งหน้าที่พร้อมนำเงินทอนจำนวน 159,000 บาท และเงินจากการ  
จำหน่ายคูปองผ่านทางจำนวน 2,850 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 161,850 บาท ไปจากด่าน ซึ่งการที่ นาย ธ.  
มีหน้าที่ดูแลการจัดเก็บค่าผ่านทางประจำด่านเก็บค่าผ่านทางและควบคุมการเบิกจ่ายเงินเพื่อนำมาเป็นเงินทอน  
พร้อมดูแลการเก็บรักษาเงินรายได้จากการจำหน่ายคูปองผ่านทางได้อาศัยโอกาสในหน้าที่ดังกล่าวทุจริต  
ยักยอกเงินที่ใช้เป็นเงินทอนและเงินรายได้จากการจำหน่ายคูปองผ่านทาง รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น  
161,850 บาท พฤติการณ์เป็นการจงใจอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดย  
ชอบด้วยกฎหมายกระทำให้การทางพิเศษฯ ได้รับความเสียหาย เป็นการกระทำละเมิดต่อหน่วยงาน จึงให้  
นาย ธ. รับผิดชอบจำนวนความเสียหาย 161,850 บาท ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิด  
ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ยูวเรศ คล้ายพงษ์ ย่อ

สุธาทิพย์ กิตติเกษมศิลป์ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 29/106/2549

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง พนักงานสอบสวนของสถานี ต. จังหวัด ส.ไม่อุทธรณ์ในกรณีศาลพิพากษาให้ชนะคดี

ไม่เต็มตามฟ้องเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2542 นาย น. นายประกันได้นำหลักทรัพย์เป็น โฉนดที่ดิน มายื่นคำร้องขอประกันตัวนาย ค. ผู้ต้องหาคืออาญาต่อพันตำรวจโท ร. พงส. (สบ.2) สภ.อ. เมือง ส. พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดีในขณะนั้น โดยนัดหมายให้นายประกันนำตัวนาย ค. มาส่งมอบในวันที่ 24 พฤษภาคม 2542 เมื่อถึงกำหนดนัดปรากฏว่า นาย น. ไม่สามารถนำตัวนาย ค. มาส่งมอบได้ พันตำรวจโท ร. จึงมีหนังสือแจ้งให้นายประกันนำเงินมาชำระค่าปรับตามสัญญาประกัน แต่ นาย น. ไม่นำเงินมาชำระตามกำหนด จึงรายงานผู้บังคับบัญชาขออนุมัติฟ้องนาย น. ฐานผิดสัญญาประกันจำนวน ทุนทรัพย์ 465,997.36 บาท และศาลจังหวัด ส. ได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2546 ปรึบนาย น. จำเลย เป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน 71,236.68 บาท ซึ่งไม่เต็มจำนวนเงินที่ฟ้อง หลังจากศาลจังหวัด ส. มีคำพิพากษาแล้ว ปรากฏว่า พันตำรวจโท ร. ไม่ได้ประสานงานพนักงานอัยการให้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาศาลดังกล่าว ภายในเวลาที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติของกระทรวงการคลัง โดยไม่ อุทธรณ์ในกรณีที่ศาลพิพากษาให้โจทก์ชนะคดีไม่เต็มตามฟ้อง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เป็นเงินจำนวนเงิน 394,760.68 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่า พันตำรวจโท ร. ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายระเบียบแบบแผนและคำสั่งของทางราชการ ซึ่งเป็นการรักษาผลประโยชน์ ของสำนักงาน ต. แล้ว แม้จะได้รับค่าเสียหายไม่เต็มตามฟ้อง แต่ก็ไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ แต่อย่างใด จึงเห็นควรยุติเรื่อง

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นด้วยกับคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า การทำสัญญาประกันตัวผู้ต้องหา ตามระเบียบของทางราชการกำหนดว่าเมื่อครบกำหนดส่งตัวผู้ต้องหา ตามสัญญาประกันตัวผู้ต้องหา และนายประกันไม่สามารถนำส่งตัวผู้ต้องหาตามสัญญาได้นายประกัน จึงตกเป็นผู้ผิดนัดทันที และต้องมีการดำเนินการฟ้องนายประกัน หากส่วนราชการ



ขณะคดีไม่เต็มตามฟ้องให้ส่วนราชการเจ้าของคดีอุทธรณ์หรือฎีกาไปก่อนทุกเรื่องซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏว่า พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง ส. เป็นโจทก์ยื่นฟ้องนาย น. นายประกันผิดสัญญาประกัน และศาลได้พิพากษาปรับนายประกันเป็นเงินเบี้ยปรับไม่เต็มจำนวนตามที่โจทก์ฟ้อง แต่พันตำรวจโท ร. และพันตำรวจโท บ. ซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นนายตำรวจประสานกับพนักงานอัยการผู้เชี่ยวชาญซึ่งรับผิดชอบการฟ้องคดีแพ่งเรื่องนี้จนกว่าคดีจะเสร็จสิ้น ไม่ได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลจังหวัด ส. กรณีพิพากษาให้โจทก์ขณะคดีไม่เต็มตามฟ้องภายในระยะเวลาอุทธรณ์อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติของกระทรวงการคลัง แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า การที่ศาลใช้ดุลพินิจในการปรับลดค่าปรับตามสัญญาประกัน เนื่องจากภายหลังที่ผิดสัญญาประกันนายประกันได้ติดตามตัวผู้ต้องหาส่งมอบต่อพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินคดีตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไปแล้ว จึงเป็นกรณีซึ่งศาลอาจใช้ดุลพินิจปรับลดค่าปรับลงได้ ดังนั้น การไม่อุทธรณ์ของเจ้าหน้าที่เฉพาะคดีนี้ชอบด้วยเหตุผลแล้ว เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ ภายหลังได้นำเรื่องดังกล่าวมาปรึกษานาย ส. อัยการจังหวัดสระแก้ว ในฐานะผู้ยื่นฟ้องผู้ต้องหาในคดีนี้ โดยให้ความเห็นว่ากรณีน่าจะห้ามอุทธรณ์ ประกอบกับค่าปรับตามสัญญาประกันถือเป็นเบี้ยปรับตามมาตรา 383 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งศาลอาจใช้ดุลพินิจปรับลดลงได้ ดังนั้น การใช้ดุลพินิจที่ไม่อุทธรณ์ของเจ้าหน้าที่เฉพาะคดีนี้ชอบด้วยเหตุผลแล้ว เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ

เสกสรรค์ ทิพย์มูล ย่อ

ธนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 29/108/2549

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รอยนต์หมายเลขทะเบียน ก. ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2546 เวลาประมาณ 14.15 น. นาย ค. ลูกจ้างประจำตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ ได้ขับรถยนต์กระบะ โตโยต้า ทะเบียน ก. ไปอำเภอ ม. จังหวัด ช. เพื่อพานางสาว ว. ตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ ไปเยี่ยมบ้านของนาย ล. ซึ่งเป็นเด็กในความอุปการะของสถานสงเคราะห์และรับตัวนาย ล. ซึ่งลาไปเยี่ยมบ้านระหว่างเดินทางกลับประสบอุบัติเหตุเฉี่ยวชนกับรถยนต์หมายเลขทะเบียน จ. เป็นเหตุให้นางสาว ว. บาดเจ็บสาหัสและรถยนต์ทั้ง 2 คัน ได้รับความเสียหายคิดเป็นจำนวนเงิน 617,940 บาท ต่อมา บริษัท วิริยะประกันภัย จำกัด ผู้รับประกันภัยรถยนต์หมายเลขทะเบียน จ. เป็นโจทก์ฟ้อง นาย ค. และ กรม พ. ให้ร่วมรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 1,432,275 บาท และยินยอมลดลงเหลือ 544,740 บาท ซึ่ง กรม พ. ได้นำเงินจำนวน 544,740 บาท ไปชำระตามข้อตกลงประนีประนอมยอมความในคดีแพ่งแล้ว

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** ให้นาย ค. ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ เป็นเงินทั้งสิ้น 401,661 บาท ดังนี้

1. ในอัตราร้อยละ 65 ของค่าซ่อมรถยนต์ของสถานสงเคราะห์ ค. (73,200 บาท) คิดเป็นจำนวนเงิน 47,580 บาท
2. ในอัตราร้อยละ 65 ของค่าเสียหายรถยนต์หมายเลขทะเบียน จ. ที่ทางราชการได้จ่ายให้กับบริษัทประกันภัย จำนวนเงิน 544,740 บาท คิดเป็นจำนวนเงิน 354,081 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ค. ลูกจ้างประจำตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ของสถานสงเคราะห์ ค. ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้ขับรถยนต์กระบะโตโยต้า ทะเบียน ก. ไปอำเภอ ม. จังหวัด ช. เพื่อพานางสาว ว. ตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ไปเยี่ยมบ้านของนาย ล. ซึ่งเป็นเด็กในความอุปการะของสถานสงเคราะห์ เมื่อเดินทางไปปรากฏว่า นาย ล. ไม่ประสงค์จะกลับเข้ารับการสงเคราะห์อีกจึงเดินทางกลับโดยใช้เส้นทางเชิงใหม่-ฝาง เมื่อมาถึงบริเวณที่เกิดเหตุ บริเวณหมู่ที่ 4 ตำบล ฮ. อำเภอ ย. จังหวัด ช. ซึ่งเป็นทางโค้งลาดเอียงและพื้นถนนเปียก



เนื่องจากมีฝนตก ทำให้ถนนลื่น ซึ่งในภาวะเช่นนั้นตามวิสัยและพฤติการณ์ นาย ค.ควรชะลอความเร็วของรถให้ช้าลงและบังคับรถให้อยู่ในช่องทางเดินรถของตน เพื่อป้องกันมิให้รถลื่นเข้าไปในช่องทางเดินรถสวน ซึ่งนาย ค. อาจใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้น แต่นาย ค. ยังคงขับรถด้วยความเร็วสูง เมื่อขับเข้าสู่ทางโค้ง ทำให้นาย ค. ไม่สามารถบังคับรถให้อยู่ในช่องทางเดินรถของตนได้ และเสียหลักลื่นเข้าไปในช่องทางเดินรถสวน ซึ่งขณะนั้นมีนายแพทย์ ป. ขับรถยนต์เก๋งหมายเลขทะเบียน จ.ขับสวนทางมาเป็นเหตุให้รถทั้ง 2 คัน เลี้ยวชนกัน และจากร่องรอยความเสียหายของรถยนต์ทั้ง 2 คัน ได้รับความเสียหายอย่างหนัก จึงเชื่อว่า นาย ค. ขับรถยนต์มาด้วยความเร็วสูงโดยปราศจากความระมัดระวัง พฤติการณ์และการกระทำถือว่า นาย ค. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายแก่ทางราชการ แต่เมื่อพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย ดังนี้

1. ในอัตราร้อยละ 75 ของค่าเสียหาย จำนวนเงิน 73,200 บาท ซึ่งเป็นค่าซ่อมรถยนต์ของสถานสงเคราะห์ ค. หมายเลขทะเบียน ก. คิดเป็นค่าเสียหายที่นาย ค. ต้องชดใช้เป็นจำนวนเงิน 54,900 บาท
2. ในอัตราร้อยละ 75 ของค่าเสียหายรถยนต์หมายเลขทะเบียน จ. ที่ทางราชการได้จ่ายให้กับบริษัท ประกันภัย จำนวนเงิน 544,740 บาท คิดเป็นค่าเสียหายที่นาย ค. ต้องชดใช้เป็นจำนวนเงิน 408,555 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

เสกสรรค์ ทิพย์มูล ย่อ

ชนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เดือน พฤษภาคม 2549

สำนวนเลขที่ 101/437/2543 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ททรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง การขูดดินภายในบริเวณโรงเรียน ก.ไปใช้ประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อปี พ.ศ. 2540 นาย จ. รักษาการในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน ก. อนุญาตให้ผู้รับเหมาขูดดินภายในบริเวณโรงเรียนนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 38,250 บาท โดยนาย จ. ได้มาปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนก่อนที่จะมีการขูดดินแต่ทางโรงเรียนได้รับมอบสิทธิในการใช้ประโยชน์ที่ดินจากสภาตำบลหลังจากขูดดินแล้วประมาณ 4 เดือน ซึ่งการขูดดินดังกล่าวได้เกิดขึ้นก่อนที่โรงเรียนจะเข้าไปดำเนินการปรับบริเวณเพื่อก่อสร้างอาคารเรียนและเป็นเรื่องที่ราษฎรได้ดำเนินการกันเองตามมติที่ประชุมของคณะกรรมการหมู่บ้านเพื่อนำไปใช้ประโยชน์แก่สาธารณะทั้งสิ้น

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้ว เห็นว่า ไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ที่ดินแต่เดิมที่จะใช้จัดตั้งโรงเรียน ก.เป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ อยู่ในการดูแลของชาวบ้าน ซึ่งก่อนที่จะมีการมอบสิทธิการใช้ประโยชน์ให้แก่โรงเรียน คณะกรรมการหมู่บ้านได้ขุดและนำดินจากที่ดินแปลงดังกล่าวซึ่งเดิมเป็นป่าช้าบ้านคำแยไปถมเพื่อปรับบริเวณที่จะสร้างเมรุเผาศพถาวรที่บริเวณวัดและนำไปถมถนนในบริเวณหมู่บ้าน ต่อมาเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2540 โรงเรียนได้รับมอบสิทธิการใช้ประโยชน์จากสภาตำบลหลังจากขูดดินแล้วประมาณ 4 เดือน การอนุมัติให้ขูดดินเป็นมติที่ประชุมของคณะกรรมการหมู่บ้านทั้ง 2 แห่ง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์แก่สาธารณะทั้งสิ้น ประกอบกับเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนที่โรงเรียนจะได้รับมอบสิทธิการใช้ประโยชน์ ไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการกระทำโดยจงใจ





หรือประมาณใกล้เคียงอย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่  
ทางราชการ

ทรงฤทธิ์ วัฒนะเวชศักดิ์ ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 30/111/2544 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง การร้องเรียนกล่าวหาผู้อำนวยการวิทยาลัย ก. ทุจจริตจัดซื้อจัดจ้าง

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบสืบสวนกรณีร้องเรียนกล่าวหานาย พ. ผู้อำนวยการวิทยาลัย ก. ทุจจริตในการจัดซื้อจัดจ้างและผิดระเบียบของทางราชการ ดังนี้

1. กรณีการก่อสร้างรั้วตามแบบกำหนดใช้เหล็กขนาด 12 มม. แต่ก่อสร้างโดยใช้เหล็กขนาด 9 มม. และคำนวณค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างรั้วคอนกรีตด้านหน้าขาดหายไปจำนวน 10 เมตร

2. กรณีค่าปรับผู้รับจ้างส่งมอบงานก่อสร้างรั้วคอนกรีตล่าช้าจำนวน 84 วัน (16 เมษายน 2540 – 8 กรกฎาคม 2540) วิทยาลัยฯ ปรับเพียง 30 วัน (16 เมษายน 2540 – 15 พฤษภาคม 2540) ปรับขาดไป 54 วัน ๆ ละ 1,350 บาท รวมเป็นเงิน 72,900 บาท

3. กรณีการจัดซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์

3.1 การจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์พรีนเตอร์และอื่น ๆ ตามสัญญาเลขที่ 10/2539 ลงวันที่ 17 กรกฎาคม 2539 แพงกว่าสัญญาเลขที่ 9/2539

3.2 การจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์พรีนเตอร์และอื่น ๆ ตามสัญญาเลขที่ 10/2539 ลงวันที่ 17 กรกฎาคม 2539 มีการปรับผู้ขายไม่ถูกต้อง

4. กรณีการจัดซื้อ โต๊ะเก้าอี้สำหรับวางเครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้า เครื่องคำนวณเลข เครื่องบันทึกเงินสด แพง

5. กรณีการจัดซื้อ โต๊ะเก้าอี้ชุดม้าหินขัด

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า ไม่มี เจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยตั้งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏดังนี้

1. กรณีการก่อสร้างรั้วตามแบบกำหนดใช้เหล็กขนาด 12 มม. แต่ก่อสร้างโดยใช้เหล็กขนาด 9 มม. และคำนวณค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างรั้วคอนกรีตด้านหน้าขาดหายไปจำนวน 10 เมตร



ข้อเท็จจริงปรากฏว่าการก่อสร้างรั้วของวิทยาลัย ก. ซึ่งตามแบบใช้เหล็กขนาด 12 มม. แต่เมื่อก่อสร้างจริงได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบรายการตามสัญญาโดยลดขนาดเหล็กเป็น 9 มม. เนื่องจากวิทยาลัยฯ ได้รับมอบที่ดินเพิ่มและจำเป็นต้องเพิ่มความยาวของรั้วในภายหลัง ทำให้ต้องมีการลดรูปแบบเหล็กจาก 12 มม. เป็น 9 มม. ซึ่งผู้รับจ้างจะต้องใช้เงินคืน แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้รับจ้างได้ดำเนินการก่อสร้างรั้ววิทยาลัยฯทดแทนในราคาที่ใกล้เคียงกับจำนวนที่ผู้รับจ้างใช้คืนแล้ว จึงไม่ถือว่าวิทยาลัยฯได้รับความเสียหายและไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

สำหรับการคำนวณค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างรั้วคอนกรีตด้านหน้าขาดหายไปจำนวน 10 เมตร นั้น เนื่องจากวิทยาลัยฯปรับเปลี่ยนรูปแบบการก่อสร้างป้อมยามภายในวิทยาลัยฯให้เป็นป้อมตำรวจและต้องเปิดออกไปทางถนนหน้าวิทยาลัยฯ ซึ่งต้องมีบันไดทางขึ้นซ้อนทับกับรั้วคอนกรีตเสริมเหล็ก ทำให้ต้องทุบรั้วคอนกรีตเสริมเหล็กที่ก่อสร้างฐานรากคอนกรีตเสริมเหล็กเสาตอม่อคานคอดินไว้แล้วออก 10 เมตร โดยผู้รับจ้างจะต้องคืนเงินให้แก่วิทยาลัยฯตามจำนวนรั้วที่ขาดไป แต่เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบดังกล่าวเป็นความประสงค์ของวิทยาลัยฯ ไม่ใช่ความผิดของผู้รับจ้าง ประกอบกับผู้รับจ้างได้ทำการก่อสร้างกำแพงดินบริเวณรอบๆ ป้อมยามวิทยาลัยฯทดแทนในราคาที่ใกล้เคียงกับจำนวนที่ผู้รับจ้างต้องใช้คืนแล้ว จึงไม่ถือว่าวิทยาลัยฯได้รับความเสียหายและไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

2. กรณีค่าปรับผู้รับจ้างส่งมอบงานก่อสร้างรั้วคอนกรีตล่าช้าจำนวน 84 วัน (16 เมษายน 2540 – 8 กรกฎาคม 2540) วิทยาลัยฯ ปรับเพียง 30 วัน (16 เมษายน 2540 – 15 พฤษภาคม 2540) ปรับขาดไป 54 วัน ๆ ละ 1,350 บาท รวมเป็นเงิน 72,900 บาท

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ร้านบำรุงวัสดุก่อสร้าง ผู้รับจ้างได้ดำเนินการก่อสร้างรั้วคอนกรีตแล้วเสร็จตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม 2540 โดยยังไม่ได้ส่งมอบงานแต่ได้เกิดเหตุรั้วพังชำรุด เนื่องจากบริษัท ป. ได้เข้าถมดินบดอัดและปรับดินสนามฟุตบอลบริเวณใกล้เคียงและดินที่บดอัดดันรั้วด้านหลังที่สร้างเสร็จแล้วพังลง รัน บ. ผู้รับจ้าง จึงต้องใช้เวลาดำเนินการก่อสร้างซ่อมแซมส่วนที่ชำรุดเสียหายออกไปอีกจึงแล้วเสร็จและส่งมอบงานได้เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2540 ทำให้ล่าช้ากว่ากำหนดตามสัญญาเป็นเวลา 84 วัน การที่วิทยาลัย ก. กำหนดเรียกค่าปรับกรณีส่งมอบงานล่าช้าจากผู้รับจ้างเป็นเวลาเพียง 30 วัน โดยนับตั้งแต่วันครบกำหนดตามสัญญาถึงวันที่ 14 พฤษภาคม 2540 ซึ่งงานก่อสร้างแล้วเสร็จ แต่ยังไม่ได้รับส่งมอบ จึงเป็นการพิจารณาโดยให้ความเป็นธรรมแก่ผู้รับจ้าง เนื่องจากเหตุที่งานก่อสร้างแล้วพังชำรุดมิได้เกิดจากผู้รับจ้างเป็นผู้กระทำไม่ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงแต่อย่างใด ไม่ควรมีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

### 3. กรณีการจัดซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์

3.1 การจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องพรีนเตอร์และอื่น ๆ ตามสัญญาเลขที่ 10/2539 ลงวันที่ 17 กรกฎาคม 2539 แพงกว่าสัญญาเลขที่ 9/2539

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า วิทยาลัย ก. ได้ดำเนินการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์จากเงินงบประมาณ โครงการพัฒนาจังหวัดของส่วนราชการตามข้อเสนอของ ศ.ส. หมวกค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้างตามสัญญาเลขที่ 10/2539 และจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์จากเงินหมวกค่าครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2539 โครงการจัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพระดับอำเภอของวิทยาลัยฯ ตามสัญญาเลขที่ 9/2539 โดยทำสัญญาซื้อในวันเดียวกันและผู้ขายเป็นรายเดียวกันทั้งสองสัญญาจากการเปรียบเทียบการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์และพรีนเตอร์ทั้งสองสัญญาปรากฏว่า เป็นประเภท ชนิด และลักษณะเดียวกันแต่ราคาต่างกัน โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ตามสัญญาเลขที่ 10/2539 ราคาชุดละ 40,000 บาท แต่เครื่องคอมพิวเตอร์ตามสัญญาเลขที่ 9/2539 ราคาชุดละ 38,800 บาท เครื่องคอมพิวเตอร์ตามสัญญาเลขที่ 10/2539 จึงแพงกว่าเครื่องคอมพิวเตอร์ตามสัญญาเลขที่ 9/2539 ชุดละ 1,200 บาท จำนวน 70 ชุด เป็นเงิน 84,000 บาท สำหรับเครื่องพรีนเตอร์ตามสัญญาเลขที่ 10/2539 วิทยาลัยจัดซื้อราคาชุดละ 21,000 บาท แต่สัญญาเลขที่ 9/2539 ราคาชุดละ 18,000 บาท เครื่องพรีนเตอร์ตามสัญญาเลขที่ 10/2539 จึงแพงกว่าสัญญาเลขที่ 9/2539 ชุดละ 3,000 บาท จำนวน 15 ชุด เป็นเงิน 45,000 บาท

การที่คณะกรรมการสอบสวนและวิทยาลัยฯ อ้างว่า “สาเหตุที่จัดซื้อจากผู้ขายรายเดียวในวันเดียวกัน คอมพิวเตอร์ชนิดเดียวกันในราคาต่างกันเพราะตามสัญญาเลขที่ 9/2539 จัดซื้อด้วยเงินงบประมาณ ซึ่งมีจำกัดให้จัดซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์พร้อมโต๊ะเก้าอี้ได้เพียงชุดละ 39,800 บาท ในลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์ (SPEC) คอมพิวเตอร์มี MICROPROCESSOR แบบ INTEL 80486 DX 2 /66 หรือดีกว่า แต่วิทยาลัยฯ เห็นว่าคอมพิวเตอร์ SIEMENS NIXDORF โดยมี MICROPROCESSOR แบบENTIUM 75 มีประสิทธิภาพสูงกว่า SPEC ของกรม อ. ซึ่งหากจัดซื้อด้วยราคา 38,800 บาทต่อชุด คงจะไม่สามารถจัดซื้อได้ จึงดำเนินการจัดซื้อรวม 2 สัญญา คือ สัญญาเลขที่ 9/2539 และ 10/2539 รวมทั้งหมด 80 ชุด ใน SPEC คอมพิวเตอร์ SIEMENS NIXDORF มีไมโครโปรเซสเซอร์ 75 ที่เหมือนกัน คิดราคาในภาพรวมของการซื้อทั้งหมด 80 ชุด โดยสัญญาเลขที่ 10/2539 ราคาชุดละ 40,000 บาท ซึ่งเป็นราคาปกติตามท้องตลาดและลดราคาให้ตามสัญญาเลขที่ 9/2539 ราคาชุดละ 38,800 บาท เพื่อให้อยู่ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ ทางราชการจึงได้รับประโยชน์เพราะได้ครุภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพสูงในราคาต่ำ มิใช่ว่าวิทยาลัยฯ จัดซื้อคอมพิวเตอร์รุ่นเดียวกันในสัญญาเลขที่ 10 แพงกว่า ชุดละ 1,200 บาท ตามที่สำนักงาน



การตรวจเงินแผ่นดินกล่าวหา หากแต่เป็นกรณีที่จัดซื้อคอมพิวเตอร์รุ่นเดียวกันในสัญญาเลขที่ 9/2539 ได้ถูกกว่าราคาตามความเป็นจริง ชุดละ 1,200 บาท เป็นประโยชน์แก่ทางราชการและเครื่องพิมพ์พรินเตอร์ จัดซื้อตามสัญญาเลขที่ 10/2539 ราคา 21,000 บาท เป็นราคาทั้งชุด คือ ประกอบด้วยเครื่องพิมพ์พรินเตอร์ 1 เครื่อง และโต๊ะวางเครื่อง 1 ตัว ส่วนเครื่องพิมพ์พรินเตอร์จัดซื้อตามสัญญาเลขที่ 9/2539 ราคา 18,000 บาท เป็นราคาเฉพาะเครื่องพิมพ์พรินเตอร์ 1 เครื่อง ที่ไม่รวมโต๊ะวางเครื่อง ส่วนโต๊ะวางเครื่องพิมพ์แยกซื้ออีกรายการตัวละ 2,600 บาท ซึ่งหากคิดราคารวมเป็นชุดเครื่องพิมพ์พรินเตอร์ พร้อมโต๊ะแล้วจะเป็นเงิน 20,600 บาท/ชุด ราคาใกล้เคียงกับสัญญาเลขที่ 10/2539 ราคาที่เหลื่อมล้ำจำนวนเล็กน้อยถือเป็นปกติของการจัดซื้อโดยคิดราคารวม ดังนั้น สัญญาเลขที่ 10/2539 จึงไม่ได้จัดซื้อแพงกว่าสัญญาเลขที่ 9/2539 ชุดละ 3,000 บาท” นั้น จัดกับพยานหลักฐานและข้อเท็จจริงที่ปรากฏว่า เนื่องจากครุภัณฑ์ที่มีประเภท ชนิดและลักษณะเดียวกัน ซึ่งจัดซื้อในวันเดียวกัน ควรจะมีราคาเท่ากัน กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 14 จังหวัดนครศรีธรรมราชที่ให้เรียกเงินค่าซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องพรินเตอร์ราคาแพงรวมเป็นเงิน 129,000 บาท (84,000 + 45,000) โดยนาย ก. นาย ถ. และนาย จ. ซึ่งเป็นคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาตามสัญญาเลขที่ 9/2539 และคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาตามสัญญาเลขที่ 10/2539 ได้เป็นผู้เสนอให้จัดซื้อครุภัณฑ์ดังกล่าวและนาย พ. ผู้อำนวยการวิทยาลัยฯ ซึ่งเป็นผู้อนุมัติ ย่อมทราบดีว่าครุภัณฑ์ทั้งสองสัญญา มีราคาแพงกว่ากัน จึงต้องเป็นผู้รับผิดชอบใช้เงินจำนวน 129,000 บาท ให้แก่ทางราชการต่อไป

3.2 การจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์พรินเตอร์และอื่น ๆ ตามสัญญาเลขที่ 10/2539 ลงวันที่ 14 กรกฎาคม 2539 มีการปรับผู้ขายไม่ถูกต้อง

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า วิทยาลัย ก. ได้จัดทำสัญญาเลขที่ 10/2539 ลงวันที่ 17 กรกฎาคม 2539 จัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์พรินเตอร์ เครื่องปรับอากาศ ผ้าม่านและพรมรวม 5 รายการ เป็นเงิน 3,315,000 บาท และผู้ขายจะต้องส่งมอบพัสดุทั้งหมดภายในกำหนด 7 วัน นับแต่วันลงนามในสัญญา แต่ผู้ขายส่งมอบเพียงเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องพิมพ์พรินเตอร์ ภายในกำหนดตามสัญญา ส่วนเครื่องปรับอากาศ ผ้าม่านและพรมผู้ขายส่งมอบพัสดุในวันที่ 31 กรกฎาคม 2539 ซึ่งล่าช้ากว่าที่กำหนด วิทยาลัยฯ คิดค่าปรับกรณีส่งมอบล่าช้าจำนวน 7 วัน เฉพาะในวงเงินราคาเครื่องปรับอากาศ ผ้าม่านและพรม ซึ่งพัสดุดังกล่าวมีราคา 200,000 บาท คิดค่าปรับอัตราร้อยละ 0.2 ต่อวันเป็นเงิน 2,800 บาท (400 X 7) เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับความเห็นของสำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐแล้วพิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้



3.2.1 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 71 กำหนดหลักเกณฑ์การตรวจรับพัสดุไว้สรุปว่า เมื่อตรวจรับพัสดุถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้ถือว่า ผู้ขายหรือผู้รับจ้างส่งมอบพัสดุถูกต้องครบถ้วนตั้งแต่วันที่นำพัสดุนั้นมาส่ง กรณีที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง ส่งมอบครบจำนวนแต่ไม่ถูกต้อง ถ้าสัญญามิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ตรวจรับเฉพาะจำนวนที่ถูกต้องได้ ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าสัญญาซื้อขายคอมพิวเตอร์ที่วิทยาลัย ก. ทำไว้กับบริษัท พ.ประกอบด้วย ครุภัณฑ์ 5 รายการ เรียกว่า “คอมพิวเตอร์” ตามรายละเอียดแนบท้ายสัญญาในผนวก 1 โดยคู่สัญญาเจตนา ตกลงซื้อรวมเป็นชุด คิดเป็นเงินรวมทั้งสิ้น 3,315,000 บาท และสัญญาข้อ 15 วรรคสอง กำหนดเงื่อนไข สงวนสิทธิการคิดค่าปรับไว้ในกรณี ที่ผู้ขายส่งมอบของทั้งหมด แต่ใช้งานไม่ได้ถูกต้องครบถ้วน โดยให้ ถือว่ายังไม่ส่งมอบ ดังนั้น เมื่อบริษัทฯ ผู้ขายส่งมอบของทั้งหมด แต่ไม่ถูกต้องครบถ้วน วิทยาลัยฯก็ชอบที่จะคิดค่าปรับตามเงื่อนไขของสัญญา ข้อ 1 ข้อ 4 ข้อ 6 และข้อ 15 จากราคาคอมพิวเตอร์ทั้งระบบจำนวน 3,315,000 บาท นับถัดจากวันครบกำหนดอายุสัญญาจนถึงวันที่บริษัทฯ ผู้ขายส่งมอบพัสดุถูกต้องครบถ้วน คือ ตั้งแต่วันที่ 24 กรกฎาคม 2539 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2539 รวมเป็นเวลา 8 วัน คิดค่าปรับในอัตรา ร้อยละ 0.2 จำนวน 8 วัน เป็นเงิน 53,040 บาท

แต่อย่างไรก็ดี ข้อเท็จจริงปรากฏว่า บริษัท พ. ได้ส่งมอบพัสดุให้ทางราชการครบถ้วน แล้วเพียงแต่มีการส่งมอบล่าช้าและวิทยาลัยฯ ได้เรียกค่าปรับกรณีส่งมอบล่าช้าจำนวน 7 วัน เฉพาะใน วงเงินราคาเครื่องปรับอากาศ ผ้าม่านและพรม ซึ่งพัสดุสามรายการนี้มีราคารวมกัน 200,000 บาท ในอัตรา ร้อยละ 0.2 ต่อวัน คิดเป็นเงิน 2,800 บาท ซึ่งต่อมา บริษัทฯ ผู้ขายได้ชำระเงินค่าปรับจำนวน 2,800 บาท ให้แก่วิทยาลัยฯ แล้ว ซึ่งเมื่อพิจารณาโดยคำนึงถึงความเป็นธรรมและข้อเท็จจริงที่ปรากฏโดยชัดแจ้งว่า รายการพัสดุที่ส่งมอบล่าช้าได้แก่ เครื่องปรับอากาศ ผ้าม่านและพรม โดยปกติไม่ถือเป็นอุปกรณ์ส่วนควบ ของคอมพิวเตอร์ จึงสมควรคิดคำนวณค่าปรับเฉพาะราคาพัสดุดังกล่าวเท่านั้น ประกอบกับ แม้วิทยาลัยฯ จะใช้สิทธิเรียกค่าปรับโดยคำนวณเวลาขาดไป 1 วัน และคำนวณมูลค่าไม่ครบจำนวน ตามสิทธิในสัญญา ก็คงไม่สามารถเรียกให้บริษัทฯ ผู้ขายชำระค่าปรับเพิ่มเติมได้เพราะมิได้สงวนสิทธิที่จะเรียกเบี้ยปรับเพิ่มไว้ (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ 2100/2514) ในชั้นนี้ จึงเห็นสมควรยุติการเรียกค่าปรับเพิ่มเติมจากบริษัทฯ

3.2.2 การที่วิทยาลัย ก. เรียกให้บริษัท พ. ชดใช้ค่าปรับไม่ครบถ้วนตามสิทธิในสัญญา เกิดจากความเข้าใจคลาดเคลื่อนในปัญหาข้อกฎหมาย โดยไม่ปรากฏพฤติการณ์ว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ



4. กรณีการจัดซื้อ โตะเก้าอี้สำหรับวางเครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้า เครื่องคำนวณเลขและเครื่องบันทึกเงินสด ราคาแพงกว่าความจำเป็น

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า การจัดซื้อ โตะเก้าอี้สำหรับวางเครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้า เครื่องคำนวณเลขและเครื่องบันทึกเงินสด ได้ดำเนินการรวมกันแต่วิทยาลัยฯ ได้กำหนดคุณลักษณะเป็นพิเศษเพื่อให้ได้โตะขนาดใหญ่ครอบคลุมการใช้สอยได้ทั้งสามลักษณะแม้จะเป็นการไม่ชอบด้วยระเบียบของทางราชการ แต่เมื่อคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการได้รับสูงกว่าครุภัณฑ์มาตรฐานที่กรมอาชีวศึกษากำหนดไว้และไม่เกินวงเงินงบประมาณที่ตั้งไว้ จึงไม่ถือว่าทางราชการได้รับความเสียหายจากการดำเนินการดังกล่าวและไม่ควรมีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

5. กรณีการจัดซื้อ โตะเก้าอี้ชุดม้าหินขัด

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า การจัดซื้อ โตะเก้าอี้ชุดม้าหินขัดซึ่งแยกดำเนินการจัดซื้อเป็น 2 ครั้ง โดยลดวงเงินที่จะซื้อเพื่อให้วงเงินต่ำกว่าที่กำหนดเพื่อให้อำนาจซื้อเปลี่ยนไป แม้จะเป็นการไม่ชอบด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 แต่ไม่ปรากฏความเสียหายในส่วนนี้ เจ้าหน้าที่จึงไม่ต้องรับผิดชอบ

สำหรับการจัดซื้อ โตะเก้าอี้ชุดม้าหินขัด ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ทักท้วงว่าวิทยาลัยฯ จัดซื้อแบบแคะซื้อฝงใน ทำให้ราคาแพงเกินกว่าความจำเป็นชุดละ 200 บาท นั้น ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าวิทยาลัยฯ ได้ตกลงซื้อ โตะเก้าอี้ชุดม้าหินอ่อนจากร้านผู้จำหน่าย แต่ก็มีได้ระบุว่า ต้องการซื้อ โตะเก้าอี้แบบแคะซื้อฝงใน การแคะซื้อฝงในจึงมิใช่เจตนาของวิทยาลัยที่จะจัดซื้อ การดำเนินการของวิทยาลัยฯ ดังกล่าว จึงยังไม่พอที่จะฟังได้ว่ามีการจัดซื้อแพงเกินความจำเป็นและไม่ปรากฏความเสียหายเกิดขึ้นแก่ทางราชการเจ้าหน้าที่จึงไม่ควรถูกต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

ส่วนค่าปรับการส่งมอบล่าช้า 2 วัน เป็นเงิน 360 บาท นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ขายได้นำเงินจำนวนดังกล่าวมาชำระครบถ้วนแล้ว จึงไม่ปรากฏความเสียหายและเจ้าหน้าที่ไม่ควรถูกต้องรับผิดชอบ

อุเทน ยืนยัน ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



จำนวนเลขที่ 69/563/2547 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทจำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง การขอให้ชดใช้เงินค่าเมล็ดพันธุ์พืชให้แก่ทางราชการแทนเกษตรกร

สรุปข้อเท็จจริง เรื่อง ข้าราชการจำนวน 6 ราย ได้ขอชดใช้เงินค่าเมล็ดพันธุ์พืชโครงการปลูกพืชขึ้นทดแทนการปลูกมันสำปะหลังและโครงการปรับปรุงระบบการผลิตการเกษตรในพื้นที่แห้งแล้งและดินเลวให้แก่ทางราชการแทนเกษตรกร เพราะไม่สามารถติดตามเร่งรัดหนี้สินจากเกษตรกรคืนให้แก่ทางราชการได้ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน 1,833,851.50 บาท

ความเห็นพนักงานสอบสวน -

ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้าราชการทั้ง 6 ราย กระทำการโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

ประเด็นที่พิจารณา มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

กฎหมายที่พิจารณา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง ระหว่างปี พ.ศ. 2527 ถึง พ.ศ. 2532 กรม ส. ได้ดำเนินโครงการปลูกพืชขึ้นทดแทนการปลูกมันสำปะหลังและโครงการปรับปรุงระบบการผลิตการเกษตรในพื้นที่แห้งแล้งและดินเลว เพื่อลดพื้นที่ปลูกพืชและปรับปรุงระบบปลูกพืชในท้องที่อำเภอต่าง ๆ สังกัดสำนักงาน ก. และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้ติดตามให้เกษตรกรที่ได้รับเมล็ดพันธุ์พืชตามโครงการดังกล่าว ซึ่งทำสัญญายืมเมล็ดพันธุ์พืชไว้กับทางราชการ โดยกำหนดให้เกษตรกรใช้คืนเป็นเงินสดหลังเก็บเกี่ยวและขายผลผลิตทางการเกษตรได้แล้ว เกษตรกรบางรายได้ชดใช้เงินครบถ้วน บางรายชดใช้หนี้บางส่วน บางรายไม่นำเงินมาชดใช้คืน เนื่องจากประสบภัยแล้งและอุทกภัยในบางท้องที่ ทำให้เมล็ดพันธุ์พืชที่เพาะปลูกได้รับความเสียหาย บางรายเสียชีวิต ย้ายที่อยู่ หรือมีหนี้สินมากจนไม่สามารถชำระหนี้ให้แก่ทางราชการได้ แม้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้แจ้งให้เกษตรกรผู้เป็นลูกหนี้มาทำสัญญารับสภาพหนี้ แต่เกษตรกรดังกล่าวก็ไม่มาทำสัญญาตามที่แจ้ง ทำให้ยังมีหนี้ที่เกษตรกรค้างชำระทั้งหมดเป็นเงิน 1,833,851.50 บาท พฤติการณ์ยังไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่า ความเสียหายเกิดจากความประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่ จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

สุชาติพิศ โปธิ์ศรี ย่อ

มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ





สำนวนเลขที่ 26/92/2548 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง งานปลูกต้นไม้ทร้อยบริเวณท่าเทียบเรือ ก.ไม่เป็นไปตามสัญญาจ้าง

**สรุปข้อเท็จจริง** ในปีงบประมาณ พ.ศ.2544 กรม ส. ได้จัดสรรเงินงบประมาณให้เทศบาลตำบล ก. จำนวน 6,650,000 บาท เพื่อดำเนินโครงการ ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และพัฒนาท่าเทียบเรือ ก. ต่อมาเทศบาลตำบล ก. ได้ทำสัญญาจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. เพื่อดำเนินโครงการดังกล่าว 12 รายการ เป็นเงิน 5,984,000 บาท เมื่อโครงการแล้วเสร็จ มีผู้ร้องเรียนว่า การตรวจรับงานจ้างรายการที่ 11 การปลูกต้นไม้ทร้อยขนาดเส้นรอบวง 1.80 เมตร จำนวน 67 ต้น ไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการในสัญญาจ้าง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 2,077,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่าเทศบาลตำบล ก. ได้รับความเสียหายเฉพาะต้นไม้ที่ตายจำนวน 4 ต้น คิดเป็นค่าเสียหาย 163,928 บาท อยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง ตามสัญญาค่าประกัน

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** พิจารณาค่าเสียหายดังนี้

(1) การปลูกต้นไม้ทร้อยที่มีลักษณะโอบต้นตาลจำนวน 53 ต้น ต้นละ 31,000 บาท เป็นเงิน 1,643,000 บาท ต้นไม้ดังกล่าวได้เจริญเติบโตและเป็นประโยชน์ต่อเทศบาลตำบล ก. การคิดค่าเสียหายในส่วนนี้ สมควรกำหนดเพียง 1 ใน 2 ส่วนของค่าเสียหาย 1,643,000 บาท คิดเป็นเงิน 821,500 บาท

(2) การปลูกต้นไม้ไทร จำนวน 10 ต้น ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ สมควรคิดค่าเสียหายเต็มจำนวนต้นละ 31,000 บาท เป็นเงิน 310,000 บาท

(3) ต้นไม้ตาย 4 ต้น ต้นละ 31,000 บาท เป็นเงิน 124,000 บาท

รวมเป็นค่าเสียหาย จำนวน 1,255,500 บาท

โดยเห็นว่านายว. นายพ. นายช. นายอ. และนายส. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ทำให้กรม ส. ได้รับความเสียหาย จำนวน 1,255,500 บาท บุคคลทั้ง 5 คน มิได้ตั้งใจเพื่อประสงค์ต่อผลหรือยอมถึงเห็นผลตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลังสมควรให้ชดใช้ในอัตราร้อยละ 91 คิดเป็นเงิน 1,142,505 บาท โดยให้รับผิดชอบคนละ 1 ส่วน เป็นเงินคนละ 228,501 บาท



ในกรณีที่ผู้รับจ้างได้ดำเนินการปลูกต้นไม้ไทรย้อยที่ตายแล้ว จำนวน 4 ต้นหรือชดใช้เงินค่าต้นไม้ไทรย้อยที่ตายจำนวน 4 ต้น ต้นละ 31,000 บาท เป็นเงิน 124,000 บาท ก็ให้คืนเงินแก่บุคคลทั้ง 5 คนคนละ 1 ส่วน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่ใช้พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ.2544 กรม ส. ได้จัดสรรเงินงบประมาณให้เทศบาลตำบล ก. จำนวน 6,650,000 บาท เพื่อดำเนินโครงการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และพัฒนาทำเทียบเรือ ก. ต่อมาเทศบาลตำบล ก. ได้ทำสัญญาจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ป. ตามสัญญาจ้างเลขที่ 8/2544 ลงวันที่ 25 เมษายน 2544 วงเงิน 5,984,000 บาท โดยจ้างงานรวม 12 รายการ ต่อมาเมื่อผู้ร้องเรียนว่าการตรวจรับงานจ้างรายการที่ 11 การปลูกต้นไม้ไทรย้อยขนาดเส้นรอบวง 1.80 เมตร จำนวน 67 ต้น ราคาต้นละ 28,000 บาท ค่าแรงงานต้นละ 3,000 บาท รวมเป็นเงิน 2,077,000 บาท ไม่ตรงตามแบบรูปรายการในสัญญาจ้าง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 2,077,000 บาท

จากการตรวจสอบของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดพบว่า เทศบาลตำบล ก. ได้กำหนดราคาต้นไม้ไทรย้อยต้นละ 32,500 บาท โดยมีได้แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางก่อนประกาศประกวดราคา ต้นไม้ที่นำมาปลูกตามสัญญาจำนวน 67 ต้น ประกอบด้วยต้นไม้ไทรย้อยโอบต้นตาลจำนวน 53 ต้น ต้นไทร (ต้นเลียบ) จำนวน 10 ต้น และมีต้นไม้ตายจำนวน 4 ต้น ซึ่งกรม ส. แจ้งข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.ได้นำต้นไม้มาปลูกทดแทนต้นไม้ที่ตายครบถ้วนแล้ว ปัจจุบันต้นไม้ทั้งหมดได้เจริญเติบโตแตกพุ่มกิ่งใบเต็มพื้นที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนและนักท่องเที่ยวระหว่างรอเรือโดยสาร รวมทั้งเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจและจัดกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับทัศนียภาพประกอบแบบแปลนและสัญญาจ้าง ซึ่งกำหนดขนาดต้นไม้ไทร เส้นรอบวง 1.80 เมตร โดยวัดที่โคนต้นระดับ 1.30 เมตร นั้นสวนพฤกษศาสตร์ภาคใต้ (ทุ่งค่าย) ยืนยันว่าเป็นการวัดรวมต้นไม้ที่ต้นไม้ไทรยึดเกาะ (ไทรโอบต้นตาล) และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ให้ความเห็นว่า ต้นไม้สกุลไทรประกอบด้วยไทรชนิดต่าง ๆ ประมาณ 80 ชนิด สำหรับต้นไทรหรือต้นเลียบก็เป็นไม้ในสกุลไทรเช่นเดียวกัน และเมื่อพิจารณาราคาของต้นไม้ไทรดังกล่าวปรากฏว่าวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุราษฎร์ธานี ให้ความเห็นว่า “ต้นไม้ไทรย้อยที่มีขนาดเส้นรอบวง 1.80 เมตร หรือขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 60-70 เซนติเมตร วัดที่ความสูง 1.30 เมตร โดยไม่ได้เป็นต้นไม้ไทรยึดเกาะกับไม้อื่นใด ราคาโดยทั่วไปไม่รวมค่าขนส่งที่กรุงเทพมหานคร ประมาณ 20,000 – 25,000 บาท” เมื่อเปรียบเทียบกับราคาตามสัญญาที่เทศบาลตำบล ก. จัดซื้อในราคาต้นละ 28,000 บาท ซึ่งเป็นราคาที่ควรนำต้นไม้มาปลูกที่จังหวัด



ศุภราชูรธานี จะเห็นได้ว่าเป็นราคาที่ใกล้เคียงกัน ประกอบกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ให้ความเห็นว่า ราคาพันธุ์ไม้ในสกุลไทรจะมีความแตกต่างกันตามขนาดของความสูง ทรงพุ่มและ รูปลักษณะอื่น ๆ มาประกอบกัน จึงเป็นการยากที่จะประเมินราคาในเบื้องต้นได้

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น ไม่ปรากฏพยานหลักฐานใดชี้ได้ชัดเจนว่าเทศบาลตำบล ก. ดำเนินการจัดซื้อต้นไม้ไทรย่อยในราคาสูงกว่าความเป็นจริงและไม่ถูกต้องตามสัญญา เป็นเหตุให้ทางราชการ ได้รับความเสียหาย จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

อนึ่ง ในโอกาสต่อไปให้เทศบาลตำบล ก. กำชับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องให้ดำเนินการกำหนด ราคากลางงานที่จะดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างก่อนประกาศประกวดราคาหรือสอบราคา ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้ เกิดกรณีร้องเรียนหรือเกิดเหตุการณ์ในลักษณะเดียวกันนี้อีก

อรทัย ชังชู ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 92/301/2548 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง หนี้สินเชื่ออาหารสัตว์ขององค์การ ส. ค้างชำระจำนวนมาก

**สรุปข้อเท็จจริง** การให้สินเชื่อแก่เกษตรกร องค์การ ส. เกิดปัญหาหนี้ค้างชำระและเกิดข้อร้องเรียนจากเกษตรกรหลายรายว่า ไม่ได้รับอาหารสัตว์ตามจำนวนเงินที่ได้ทำสัญญาไว้กับองค์การ ส. และเกษตรกรบางรายได้ชำระเงินกู้คืนให้แก่บริษัทผู้จำหน่าย ทำให้้องค์การ ส. ไม่ได้รับชำระหนี้เงินกู้คืนจากเกษตรกร

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่า ผู้บริหารที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้สินเชื่อและการเร่งรัดติดตามหนี้ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบขององค์การ ส. ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาให้สินเชื่อ รวมทั้งไม่ได้ควบคุมกำกับดูแลติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างเป็นระบบ เป็นเหตุให้การบริหารงานเกี่ยวกับลูกหนี้สินเชื่อไม่มีประสิทธิภาพจนทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์การ ส. จึงให้นาย ป. นาย พ. และนาย จ. รับผิดชอบ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** องค์การ ส. พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า องค์การ ส. ได้ดำเนินการโครงการ เพื่อให้สินเชื่อแก่เกษตรกร โดยให้เกษตรกรกู้ยืมเงินจากองค์การ ส. เพื่อนำไปซื้อผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์ ซึ่งเกษตรกรที่ขอกู้จะมอบฉันทะให้องค์การ ส. เป็นผู้นำเงินกู้ไปชำระค่าผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์ให้แก่บริษัทผู้จำหน่ายแทน เมื่อบริษัทที่ขึ้นทะเบียนกับองค์การ ส. นำอาหารสัตว์ไปให้เกษตรกร แล้วนำไปส่งของซึ่งเกษตรกรลงนามว่าได้รับอาหารสัตว์ครบถ้วนมาเบิกเงินสินเชื่อจากองค์การ ส. โดยกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ของเกษตรกรภายในไม่เกิน 4 เดือน แต่เกษตรกรบางรายไม่นำเงินมาชำระให้องค์การ ส. โดยอ้างว่าไม่ได้รับอาหารสัตว์ตามจำนวนเงินที่ได้ทำสัญญาไว้กับองค์การ ส. และเกษตรกรบางรายได้ส่งมอบเงินกู้คืนให้แก่บริษัทผู้จัดจำหน่ายครบถ้วนหรือบางส่วนแล้ว จึงทำให้องค์การ ส. ไม่ได้รับชำระหนี้เงินกู้คืนจากเกษตรกร เป็นเหตุให้องค์การ ส. ได้รับความเสียหาย มีหนี้สินเชื่อค้างชำระ ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2545 จำนวน 12,372,659.76 บาท โดยมีบุคคลที่เกี่ยวข้องผู้ต้องรับผิดชอบ ดังนี้



1. นาย ป. ผู้อำนวยการ เป็นผู้ควบคุมหน่วยงานสินเชื่อและงานเร่งรัดและติดตามเงินกู้ มีหน้าที่วางนโยบายและการบริหารจัดการในการปล่อยสินเชื่อและเร่งรัดชำระหนี้ แต่ขาดการบริหารจัดการและการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ การให้สินเชื่อ นาย ป. ไม่จัดให้มีการตรวจสอบ ในขณะที่บริษัทนำอาหารสัตว์ไปส่งมอบให้เกษตรกรว่ามีการรับอาหารสัตว์ครบถ้วนหรือไม่ กำหนดแต่เพียงให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารใบส่งของที่เกษตรกรได้ลงนามว่าได้รับอาหารสัตว์ครบถ้วนแล้ว เพื่อประกอบการอนุมัติสินเชื่อเท่านั้น และไม่ดำเนินการประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจกับเกษตรกรว่าต้องชำระเงินให้กับองค์การ ส. แม้ในหนังสือนำเสนอสัญญากู้ยืมให้เกษตรกรจะมีข้อความว่าเกษตรกรต้องชำระเงินให้กับองค์การ ส. เท่านั้น แต่เกษตรกรก็ยังเข้าใจว่าสามารถชำระเงินให้บริษัทได้ การเร่งรัดและติดตามเงินกู้ ไม่ควบคุมให้มีการเร่งรัดให้เกษตรกรชำระหนี้ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามสัญญา ปล่อยให้บริษัทรับชำระเงินจากลูกหนี้แทนองค์การ ส. และรอให้บริษัทดำเนินการแก้ไขเมื่อมีปัญหาหนี้ค้างชำระเกิดขึ้น ถ้าได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ออกติดตามสาเหตุและเร่งรัดหนี้สินโดยเร็ว ปัญหาที่เกษตรกรนำเงินมาชำระให้แก่บริษัทก็จะไม่เกิดขึ้น องค์การ ส. จะได้รับชำระหนี้จากเกษตรกร โดยตรง พฤติการณ์ถือได้ว่า นาย ป. กระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ป. รับผิดชอบใช้เงินร้อยละ 50 ของค่าเสียหายจำนวน 12,372,659.76 บาท คิดเป็นเงิน 6,186,329.88 บาท รวมถึงความเสียหายหากมีเพิ่มเติมอีก ก็ให้รับผิดชอบในอัตราเดียวกัน ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. นาย พ. หัวหน้างานสินเชื่อ มีหน้าที่เสนออนุมัติสินเชื่อแก่เกษตรกร ไม่ศึกษาสภาพความเป็นจริงในการเลี้ยงสัตว์ ได้ปล่อยสินเชื่อที่มีความเสี่ยงสูงต่อองค์การ ส. โดยลักษณะสำคัญในการเลี้ยงสัตว์จะต้องมีการรับอาหารสัตว์หลายงวด แต่ไม่ทำความเข้าใจกับเกษตรกรว่าควรทยอยรับอาหารสัตว์ตามระยะเวลาเลี้ยงสัตว์ ซึ่งจะต้องมีการปล่อยสินเชื่อหลายงวด กลับปล่อยให้มีการขออนุมัติสินเชื่อเดียว โดยอ้างเหตุผลว่าเกษตรกรต้องการกู้ยืมเงินเดียวเนื่องจากเกรงว่าหากขาดทุนขององค์การ ส. จะไม่อนุมัติสินเชื่อให้อีก และในการพิจารณาเบิกจ่ายเงินให้แก่บริษัทผู้จำหน่ายอาหารสัตว์ไม่มีการตรวจสอบว่าเกษตรกรได้รับอาหารสัตว์ครบถ้วนหรือไม่ เพียงตรวจสอบเอกสารใบส่งของที่เกษตรกรได้ลงนามว่าได้รับอาหารสัตว์ครบถ้วนแล้วเท่านั้น ประกอบกับไม่ประสานงานทำความเข้าใจกับเกษตรกรว่าต้องชำระเงินให้กับองค์การ ส. แม้ในหนังสือนำเสนอสัญญากู้ยืมให้เกษตรกรจะมีข้อความว่าเกษตรกรต้องชำระเงินให้กับองค์การ ส. เท่านั้น แต่เกษตรกรก็ยังเข้าใจว่าสามารถชำระเงินให้บริษัทได้ เป็นเหตุให้บริษัทได้รับเงินค่าอาหารสัตว์เต็มจำนวน ในขณะที่เกษตรกรอ้างว่าได้รับอาหารสัตว์ไม่ครบถ้วน พฤติการณ์ถือได้ว่านาย พ. กระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย พ. รับผิดชอบใช้เงินร้อยละ 25 ของค่าเสียหายจำนวน 12,372,659.76 บาท คิดเป็นเงิน 3,093,164.94 บาท รวมถึงความเสียหายหากมีเพิ่มเติมอีก ก็ให้รับผิดชอบในอัตราเดียวกัน ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



3. นาย จ. หัวหน้างานเร่งรัดและติดตามเงินกู้ มีหน้าที่เร่งรัดให้ เกษตรกรชำระหนี้ ติดตามหนี้ค้างชำระจากเกษตรกร แต่ปล่อยปละละเลย ไม่เร่งรัดให้เกษตรกรชำระหนี้ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามสัญญา ปล่อยให้บริษัทผู้จำหน่ายอาหารสัตว์รับชำระเงินจากลูกหนี้แทนองค์การ ส. และรอให้บริษัทดำเนินการแก้ไขเมื่อมีปัญหาหนี้ค้างชำระเกิดขึ้น ถ้าได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ออกติดตามสาเหตุและเร่งรัดหนี้สินโดยเร็ว ปัญหาที่เกษตรกรนำเงินมาชำระให้แก่บริษัทก็จะไม่เกิดขึ้น องค์การ ส. จะได้รับชำระหนี้จากเกษตรกรโดยตรง พฤติการณ์ถือได้ว่านาย จ. กระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย จ. รับผิดชอบใช้เงินร้อยละ 25 ของค่าเสียหายจำนวน 12,372,659.76 บาท คิดเป็นเงิน 3,093,164.94 บาท รวมถึงความเสียหายหากมีเพิ่มเติมอีก ก็ให้รับผิดชอบในอัตราเดียวกัน ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง หากองค์การ ส. ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากลูกหนี้ เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่ นาย ป. นาย พ. และนาย จ. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหาย ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่ นาย ป. นาย พ. และนาย จ. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้ชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

นันทริดา นิยมณี ย่อ

มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 26/92/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง การถมดินก่อสร้างสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติของเทศบาลตำบล ป. (เดิม) ไม่เป็นไป  
ตามระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตรวจสอบพบว่าเทศบาลตำบล ป. (เดิม) โดยพันเอก ช. (นายกเทศมนตรีในขณะนั้น) ได้อนุมัติจ่ายเงินสะสมจำนวน 2,204,625 บาท ให้กับ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ. เป็นค่าถมดินก่อสร้างสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติโดยไม่ได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมไว้และอนุมัติให้จ่ายโดยไม่ได้ก่อนนี้ ผูกพัน อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการ ส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2535 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงิน 2,204,625 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า ไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด  
**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 และระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2542 พันเอก ช. นายกเทศมนตรีตำบล ป. ได้อนุมัติจ่ายเงินจำนวน 2,204,625 บาท ให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ. เป็นค่าถมดินก่อสร้างสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติโดยไม่ได้ขออนุมัติตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมไว้และอนุมัติให้จ่ายโดยไม่มีหลักฐานการก่อนนี้ผูกพัน อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 แต่โดยที่พันเอก ช. ชี้แจงว่าสาเหตุที่ตนไม่ขออนุมัติยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบไปยังจังหวัด น. ก่อนการจัดซื้อหรือจัดจ้างเนื่องจากการถมดินเพื่อปรับปรุงสถานที่



ก่อสร้างสวนสาธารณะนั้น ในเบื้องต้นเทศบาลคาดว่าจะใช้ดินและทรายที่เหลือจากการก่อสร้างและได้จากการลอกคลองของเทศบาลนำไปถมเพื่อปรับปรุงสถานที่โดยคาดหมายว่าวัสดุดังกล่าวจะ

- 2 -

เพียงพอในการปรับปรุงเพื่อยกระดับสถานที่ก่อสร้าง จึงมิได้ขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีไว้ ทั้งนี้ เพื่อจะเป็นการประหยัดงบประมาณรายจ่ายของเทศบาลด้วย แต่เมื่อปรากฏว่าวัสดุที่เหลือจากการก่อสร้าง และที่ได้จากการขุดลอกคลองภายในเขตเทศบาลไม่เพียงพอ ประกอบกับขณะนั้นเทศบาลมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการก่อสร้างสถานที่ดังกล่าวให้แล้วเสร็จทันเนื่องในวโรกาสพิธีมงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคมหาราช หากให้เทศบาลดำเนินการถมดินปรับปรุงยกระดับสถานที่ก่อสร้างโดยมิได้ว่าจ้างให้ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ. เข้าร่วมดำเนินการด้วยจะทำให้การก่อสร้างไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ทัน หมายกำหนดการ ประกอบกับก่อนอนุมัติจ่ายเงินดังกล่าวเทศบาลตำบล ป. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อคิดค่างานได้ข้อยุติว่าควรคิดราคาเป็นเงิน 2,204,625 บาท และต่อมาภายหลัง ผู้ว่าราชการจังหวัด น. ได้อนุมัติให้ยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวแล้วประกอบกับเทศบาลตำบล ป. ได้ใช้ประโยชน์จากเนื้องานดังกล่าวตามวัตถุประสงค์แล้ว ดังนั้นตามพฤติการณ์ถือว่าไม่เกิดความเสียหาย แก่ทางราชการ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

อนึ่ง ในโอกาสต่อไปให้เทศบาลเมือง ท. กำชับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้ถือปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการอย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ในลักษณะเดียวกันนี้อีก

อุเทน ยืนยัน ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ





สำนวนเลขที่ 26/93/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง การแบ่งงวดงานและงวดเงินในสัญญาจ้างก่อสร้างของวิทยาลัย อ. เป็นไปโดยไม่ชอบ

**สรุปข้อเท็จจริง** วิทยาลัย อ. ได้ทำสัญญาจ้างเลขที่ 59/2539 ลงวันที่ 30 กันยายน 2539 ว่าจ้างบริษัท พ. ก่อสร้างอาคารเรียนและปฏิบัติการ 6 ชั้น ต่อมาบริษัทผิดสัญญาโดยไม่ทำงานงวดที่ 10 (งวดสุดท้าย) ให้แล้วเสร็จตามสัญญา ซึ่งมีค่าจ้างเป็นเงิน 3,433,533 บาท ทางราชการได้มีหนังสือบอกเลิกสัญญาจ้างแล้วดำเนินการจัดหาผู้รับจ้างรายใหม่เข้าทำงานส่วนที่เหลือโดยเสียค่าจ้าง เป็นเงิน 6,310,000 บาท การที่บริษัท พ. ผิดสัญญาทำให้ทางราชการต้องเสียค่าจ้างเพิ่มขึ้นจากการจ้างผู้รับจ้างรายใหม่เข้าทำงานส่วนที่เหลือให้แล้วเสร็จคิดเป็นเงินจำนวน 2,876,467 บาท แต่จำนวนเงินค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวทางราชการได้รับบริจาคจากบุคคลภายนอกเป็นเงิน 2,876,467 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด** เห็นว่า นาย ส. ผู้แบ่งงวดงานและงวดเงินปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการเป็นเงิน 1,966,467 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นว่าไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า วิทยาลัย อ. ได้ทำสัญญาจ้างเลขที่ 59/2539 ลงวันที่ 30 กันยายน 2539 ว่าจ้างบริษัท พ. ก่อสร้างอาคารเรียนและปฏิบัติการ 6 ชั้น ต่อมาบริษัท พ. ผิดสัญญาจ้างก่อสร้างโดยไม่ทำงานงวดที่ 10 (งวดสุดท้าย) ซึ่งมีค่าจ้างเป็นเงิน 3,433,533 บาท ให้แล้วเสร็จตามสัญญา ทางราชการได้มีหนังสือบอกเลิกสัญญาจ้างแล้วดำเนินการจัดหาผู้รับจ้างรายใหม่เข้าทำงานส่วนที่เหลือโดยได้ทำสัญญาจ้างเลขที่ 2/2544 ลงวันที่ 28 มีนาคม 2544 ว่าจ้างบริษัท พ. ทำงานส่วนที่เหลือค่าจ้างจำนวนเงิน 5,400,000 บาท และได้ทำสัญญาจ้างเลขที่ 1/2544 ลงวันที่ 4 เมษายน 2544 ว่าจ้างนาย ม. ปูกระเบื้องแกรนิตซึ่งเป็นงานในงวดที่ 10 ที่ผู้รับจ้างตามสัญญาจ้างเลขที่ 59/2539 ลงวันที่ 30 กันยายน 2539 ดำเนินการไปแล้ว แต่เกิดการชำรุดบกพร่องและคณะกรรมการตรวจการจ้างยังไม่ได้ตรวจรับโดยเสียค่าจ้างเป็นเงินจำนวน 910,000 บาท ดังนั้น



ความเสียหายที่ทางราชการได้รับเนื่องจาก บริษัท พ. ผิดสัญญา คือจำนวนเงินที่เพิ่มขึ้นจากการจ้างผู้รับจ้างรายใหม่เข้าทำงานส่วนที่เหลือและที่ชำระครบพร้อมให้แล้วเสร็จคิดเป็นเงินจำนวน 2,876,467 บาท

- 2 -

(5,400,000+910,000-3,433,533) แต่เนื่องจากจำนวนเงินค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นทางราชการได้รับเงินบริจาคจาก นาย ป. เป็นเงิน 1,966,467 บาท และจากสมาคมผู้ปกครองและครูวิทยาลัย อ. เป็นเงิน 910,000 บาท รวมเงินบริจาคทั้งสิ้น 2,876,467 บาท (1,966,467+910,000) โดยทางราชการมิได้ใช้เงินงบประมาณเพื่อจ่ายเงินค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นแต่อย่างใด เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

อนึ่ง เนื่องจากปัจจุบันได้มีหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง โดยในการแบ่งงวดงาน การจ่ายเงินจะต้องกำหนดให้ถูกต้องชัดเจนตามหลักวิชาการ ปริมาณงานในแต่ละงวดจะต้อง สอดคล้องกับจำนวนเงินในแต่ละงวดด้วย ดังนั้น ในโอกาสต่อไปขอให้สำนักงาน ค. กำชับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้ถือปฏิบัติตามหนังสือฉบับดังกล่าวอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้ผู้รับจ้างละทิ้งงาน

อุเทน ยืนย่น ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 26/94/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบล ย. อนุมัติจ้างและเบิกจ่ายเงินโดยไม่ถูกต้องตามระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** องค์การบริหารส่วนตำบล ย. มีโครงการดำเนินการขุดลอกคลอง โดยดำเนินการสอบราคาในวันที่ 7 กันยายน 2542 ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. เป็นผู้สอบราคาได้ในวงเงิน 540,000 บาท ต่อมาสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตรวจสอบพบว่า การขุดลอกคลองดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบล ย. อนุมัติจ่ายค่างานดินขุดไป 45,000 ลูกบาศก์เมตร แต่สำนักงานโยธาธิการคำนวณค่างานดินขุดได้เพียง 31,500 ลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ 12 บาท คิดเป็นเงิน 162,000 บาท โดยสาเหตุเกิดจากการคำนวณปริมาตรดินขุดผิดพลาดเกินความเป็นจริง และกรณีการเบิกจ่ายเงินโดยไม่มีหลักฐานประกอบการเบิกจ่าย หรือมีแต่ไม่ครบถ้วนรวม 3 รายการ โดยเบิกจ่ายเงินเป็นค่าใช้จ่ายในการแข่งขันกีฬาตำบล ตามฎีกาเลขที่ 1 เป็นเงิน 10,000 บาท โดยไม่มีหลักฐานใบสำคัญคู่จ่ายประกอบการเบิกจ่ายเงินมีเพียงใบสำคัญรับเงินของนาย ม. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบล ย. เบิกจ่ายเงินเป็นค่าจ้างประกอบอาหารในงานแข่งขันกีฬาตำบล ตามฎีกาเลขที่ 2 เป็นเงิน 20,000 บาท โดยมีหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเป็นสัญญาการยืมเงินของนาง ป. และเบิกจ่ายเงินเป็นค่าใช้จ่ายในการนำกลุ่มผู้ทำน้ำอ้อยไปดูงานตามฎีกาเลขที่ 3 มีใบสำคัญคู่จ่ายเพียงค่าจ้างรถรับส่งผู้ไปดูงานเป็นเงิน 12,400 บาท เท่านั้น ไม่มีหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายให้ตรวจสอบเป็นเงิน 22,600 บาท ซึ่งค่าใช้จ่ายจำนวนดังกล่าวได้ระบุรายละเอียดไว้ในโครงการที่เป็นคำจัดซื้อของที่ระลึกเป็นเงิน 5,500 บาท และค่าอาหาร 2 มื้อ เป็นเงิน 17,100 บาท ซึ่งไม่มีระเบียบให้เบิกจ่ายได้

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่า กรณีอนุมัติจ้างและจ่ายค่างานดินขุดลอกคลองสูงกว่าที่ต้องจ่ายจริง เชื่อว่าไม่มีการตรวจสอบโดยรอบรอบเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่อต้องร่วมรับผิดชอบใช้เงินด้วยโดยกำหนดอัตราความรับผิดชอบที่ต้องชดใช้คือ

- 1) นาย อ. อดีตหัวหน้าส่วนโยธาองค์การบริหารส่วนตำบล ย. เป็นผู้สำรวจออกแบบคำนวณปริมาตรดินขุด รับผิดชอบ 60% คิดเป็นเงิน 97,200 บาท
- 2) นาย ม. อดีตประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ย. เป็นผู้อนุมัติให้สอบราคาและเบิกจ่ายเงิน และเป็นประธานกรรมการตรวจรับงาน รับผิดชอบ 20% คิดเป็นเงิน 32,400 บาท



3) นาย จ. อดีตกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ย. เป็นกรรมการตรวจรับงาน  
รับผิดชอบ 10% คิดเป็นเงิน 16,200 บาท

- 2 -

4) นาย ส. อดีตกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ย. เป็นกรรมการตรวจรับงาน  
รับผิดชอบ 10% คิดเป็นเงิน 16,200 บาท

กรณีประเด็นมีการเบิกจ่ายเงินโดยไม่มีหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายหรือมีแต่ไม่ครบถ้วน  
และเบิกจ่ายโดยไม่มีระเบียบให้เบิกจ่ายได้ รวม 3 รายการผู้เกี่ยวข้องไม่สามารถหาหลักฐานประกอบ  
การเบิกจ่ายให้ได้ จึงได้มีการทำบันทึกข้อตกลงสัญญาปรับสภาพหนี้ จำนวน 52,600 บาท กับนาย ม. อดีต  
ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ย.

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง อำเภอ ก. พิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของ  
คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง เห็นว่า ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า  
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบพบว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2542 องค์การบริหารส่วนตำบล ย.  
อนุมัติจ้างและจ่ายค่างานดินขุดลอกคลองสูงกว่าที่ต้องจ่ายจริงทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็น  
เงิน 162,000 บาท และเบิกจ่ายเงินโดยไม่มีหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายหรือหลักฐานไม่ครบถ้วนจำนวน 3  
รายการ คิดเป็นเงิน 52,600 บาทโดยพิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. กรณีอนุมัติจ้างและจ่ายค่างานดินขุดลอกคลองสูงกว่าที่ต้องจ่ายจริงเป็นเงิน 162,000 บาท  
พิจารณาได้ดังนี้

1.1 นาย อ. ตำแหน่งหัวหน้าส่วนโยธาและในฐานะผู้ควบคุมงานเป็นผู้สำรวจออกแบบ  
และคำนวณปริมาณดินขุดลอกคลอง ได้คำนวณปริมาณดินขุดผิดพลาด โดยคำนวณจำนวนปริมาณดินขุด  
ได้จำนวน 45,000 ลูกบาศก์เมตร ซึ่งมากกว่าที่สำนักงานโยธาธิการคำนวณได้จำนวน 31,500 ลูกบาศก์เมตร  
จึงทำให้มีผลต่างกันเป็นจำนวนปริมาณดินขุด 13,500 ลูกบาศก์เมตร คิดเป็นจำนวนเงินในอัตราลูกบาศก์เมตรละ  
12 บาท จึงทำให้ทางราชการต้องจ่ายค่างานสูงกว่าจำนวนปริมาณที่ต้องจ่ายจริงเป็นเงินจำนวน 162,000 บาท  
พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย อ. จึงต้องรับผิดชอบใช้  
ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการเมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่ง  
กรณีแล้ว จึงให้รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 70 ของค่าเสียหายจำนวน 162,000 บาท คิดเป็นเงิน 113,400 บาท  
ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



1.2 นาย ม. ตำแหน่งประธานกรรมการบริหารส่วนตำบล ย. นาย จ. และนาย ส. ตำแหน่งกรรมการบริหารส่วนตำบล ย. ในฐานะคณะกรรมการตรวจรับงานจ้าง มีหน้าที่ในการตรวจรับงานว่าผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานถูกต้องครบถ้วน ตามที่ระบุไว้ในสัญญาจ้างหรือไม่ แต่คณะกรรมการตรวจรับงานจ้าง

- 3 -

ได้ตรวจรับงานจ้างโดยมิได้ใช้ ความระมัดระวังรอบคอบในการตรวจรับงานจ้าง ซึ่งหากใช้ความระมัดระวังรอบคอบก็น่าจะทราบได้ว่าจำนวนปริมาตรดินที่ทำการขุดลอกนั้นมีจำนวนปริมาตรน้อยกว่าที่กำหนดไว้ในสัญญา พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง คณะกรรมการตรวจรับงานจ้างจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 30 ของค่าเสียหายจำนวน 162,000 บาท คิดเป็นเงิน 48,600 บาท โดยให้รับผิดชอบคนละส่วนเท่า ๆ กันคิดเป็นเงินคนละ 16,200 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบ มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. กรณีการเบิกจ่ายเงินโดยไม่มีเอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายจำนวน 3 รายการ เป็นค่าใช้จ่ายในการแข่งขันกีฬาตำบล ค่าจ้างประกอบอาหารในงานแข่งขันกีฬาตำบลและเบิกจ่ายเงินเป็นค่าใช้จ่ายในการนำกลุ่มผู้ทำน้ำอ้อยไปดูงานคิดเป็นเงิน 52,600 บาท พิจารณาได้ดังนี้

2.1 ตามฎีกาเลขที่ 1 เบิกเป็นค่าใช้จ่ายในการแข่งขันกีฬาจำนวน 10,000 บาท ซึ่งมีนาย ม. เป็นผู้รับเงิน โดยไม่มีหลักฐานใบสำคัญคู่จ่ายประกอบการเบิกจ่ายมาแสดงหักล้างการเบิกจ่ายได้ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย นาย ม. จึงต้องรับผิดชอบใช้เงินคืนให้แก่ทางราชการเต็มจำนวน 10,000 บาท ให้แก่ทางราชการ ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

สำหรับนาง ร. หัวหน้าส่วนการคลัง และนาง ป. ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ย. มีหน้าที่ตรวจสอบเอกสารหลักฐานในการขอเบิกเงินตามฎีกาขอเบิก แต่มิได้ทำการตรวจสอบเอกสารให้ครบถ้วน กลับได้ลงลายมือชื่อในใบฎีกาเบิกเงิน พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ บุคคลทั้งสองจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการจำนวน 10,000 บาท โดยให้รับผิดชอบคนละส่วนเท่า ๆ กันคิดเป็นเงินคนละ 5,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



หากองค์การบริหารส่วนตำบลย่านยาวได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนาย ม. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาง ร. และนาง ป. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหายให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่ นาง ร. และนาง ป. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดชอบและที่ได้รับชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

2.2 ตามฎีกาเลขที่ 2 เบิกเป็นค่าจ้างประกอบอาหารในการแข่งขันกีฬาจำนวน 20,000 บาท ซึ่งมีนาง ร. เป็นผู้รับเงิน โดยไม่มีเอกสารให้ตรวจสอบในการจ่ายเงินเบิกจ่ายเป็นค่าจ้างประกอบอาหารได้จริง พฤติการณ์เป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย นาง ร. จึงต้องรับผิดชอบชดใช้เงินคืนให้แก่ทางราชการเต็มจำนวน 20,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

- 4 -

สำหรับนาง ป. ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ข. และนาย ม. ตำแหน่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ข. ซึ่งมีหน้าที่อนุมัติจ่ายเงินและตรวจสอบเอกสารหลักฐานในการขอเบิกเงินตามฎีกาขอเบิกแต่หาได้ดำเนินการเช่นนั้นไม่ กลับลงชื่อตรวจสอบว่าเอกสารครบถ้วน และอนุมัติให้จ่ายเงินได้ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ บุคคลทั้งสองจึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ จำนวน 20,000 บาท โดยให้รับผิดชอบคนละส่วนเท่า ๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 10,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

หากองค์การบริหารส่วนตำบล ข. ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนาง ร. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาง ป. และนาย ม. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหายให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่ นาง ป. และนาย ม. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดชอบและที่ได้รับชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

2.3 ตามฎีกาเลขที่ 3 โดยเบิกจ่ายเป็นค่าจัดซื้อของที่ระลึก เป็นเงิน 5,500 บาท และค่าอาหาร 2 มื้อ เป็นเงิน 17,100 บาท ซึ่งไม่มีระเบียบให้เบิกจ่ายได้ โดยนาย ม. ตำแหน่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล นาง ป. ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ข. และนาง ร. หัวหน้าส่วนการคลัง ซึ่งมีหน้าที่อนุมัติให้จ่ายเงินและตรวจสอบเอกสารหลักฐาน แต่หาได้ดำเนินการเช่นนั้นไม่ กลับลงชื่อตรวจสอบว่าเอกสารครบถ้วนและอนุมัติให้จ่ายเงินได้ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการบุคคลทั้งสามจึงต้องรับผิดชอบชดใช้เงินคืนให้แก่ทางราชการ จำนวน 22,600 บาท โดยให้รับผิดชอบคนละส่วนเท่า ๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 7,533.33 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง เนื่องจากการสอบสวนเรื่องนี้มิได้สอบปากคำนาย อ. นาย ม. นาย จ. นาย ส. นาง ร. และนาง ป. จึงขอให้องค์การบริหารส่วนตำบล ข. ให้โอกาส นาย อ. นาย ม. นาย จ. นาย ส. นาง ร. และนาง ป. ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม ตามระเบียบ



สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ก่อนออกคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

มนต์ชัย เพ็ชรร่วง ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ

สำนวนเลขที่ 26/95/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง โรงเรียน บ. เบิกจ่ายเงินเดือนให้ข้าราชการครูโดยไม่มีสิทธิ

สรุปข้อเท็จจริง ระหว่างวันที่ 18 มิถุนายน 2547 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2547 โรงเรียน บ. ได้เบิกจ่ายเงินเดือนให้แก่ นาย ส. อดีตข้าราชการครู ตำแหน่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียน บ. โดยที่บุคคลดังกล่าวถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนและไม่นำเงินมาส่งคืนแก่ทางราชการ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 74,743.67 บาท

ความเห็นพนักงานสอบสวน -

ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เห็นว่า เจ้าหน้าที่มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า โรงเรียน บ. ได้เบิกจ่ายเงินเดือนให้แก่ นาย ส. อดีตอาจารย์ใหญ่โรงเรียน บ. ไปในระหว่างวันที่ 18 มิถุนายน 2547 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2547 เป็นเงินจำนวน 74,743.67 บาท ซึ่งเป็นช่วงที่ทางราชการมีคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ดังนั้น นาย ส. จึงต้องคืนเงินที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิจำนวน 74,743.67 บาทให้แก่ทางราชการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่เนื่องจากสำนักงาน ช. ได้รับคืนเงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครู จำนวน 44,692.65 บาท ซึ่งเป็นเงินที่ได้หักไว้ในระหว่างที่ นาย ส. ถูกสั่งให้ออกจาก



ราชการไว้ก่อน โดยส่งคืนคลังเป็นรายได้แผ่นดินแล้ว ดังนั้น นาย ส. จึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายคืนให้แก่  
ทางราชการจำนวน 30,051.02 บาท (74,743.67-44,692.65 บาท)

สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินเดือนให้นาย ส. พิจารณาการกระทำ  
และความรับผิดชอบได้ดังนี้

1. นาย ว. รักษาการในตำแหน่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียน บ. เมื่อได้รับหนังสือจากสำนักงาน ช.  
แจ้งคำสั่งเรื่อง ให้ข้าราชการครูออกจากราชการไว้ก่อน คือ นาย ส. แล้ว ได้นำไปลงรับไว้ที่ทะเบียน  
หนังสือรับของโรงเรียน เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2547 จากนั้นก็ได้บันทึกไว้ในสมุดหมายเหตุรายวันและ  
สมุดลงเวลามาโดยตลอดว่า นาย ส. ถูกให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อให้ทราบทั่วกัน ถือได้ว่าโรงเรียน  
รับทราบแล้วว่า นาย ส. ถูกให้ออกจากราชการไว้ก่อนและไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือน ดังนั้น นาย ว. ในฐานะ

-2-

ผู้บังคับบัญชา จึงต้องสั่งการให้นาง ก. จดเบิกเงินเดือนให้แก่ข้าราชการรายดังกล่าว แต่นาย ว. หาได้  
ดำเนินการเช่นนั้นไม่ กลับสั่งให้นาง ก. ทำรายการขอเบิกเงินเดือนให้นาย ส. ตามปกติตั้งแต่วันที่  
18 มิถุนายน 2547 โดยยึดหลักตามหลักฐานแสดงรายละเอียดประกอบการเบิกจ่ายเงินเดือนที่สำนักงาน ช.  
ส่งมาให้และอ้างว่าไม่มีคำสั่งให้โรงเรียน บ. จดเบิก พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาท  
เลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ว. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับ  
ความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแก่กรณีแล้ว จึงให้นาย ว. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 60  
ของความเสียหายจำนวน 30,051.02 บาท คิดเป็นเงิน 18,030.61 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8  
แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. นาง ก. ตำแหน่งครูโรงเรียน บ. ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่การเงิน  
มีหน้าที่ทำรายการขอเบิกจ่ายเงินเดือนให้ข้าราชการครูในโรงเรียน บ. ได้รับทราบด้วยวาจาจากนาย ว.  
รักษาการในตำแหน่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียน บ. ว่า สำนักงาน ช. ได้มีคำสั่งให้นาย ส. ออกจากราชการไว้ก่อน  
จึงได้ปรึกษากับนาย ว.ว่าจะดำเนินการอย่างไร ซึ่งนาย ว. ได้สั่งการให้เบิกไปตามปกติ นาง ก.  
จึงดำเนินการเบิกจ่ายเงินเดือนให้นาย ส. ไปในระหว่างวันที่ 18 มิถุนายน 2547 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2547  
จนเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาท  
เลินเล่ออย่างร้ายแรง นาง ก. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับ  
ความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแก่กรณีแล้ว จึงให้นาง ก. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ  
40 ของความเสียหายจำนวน 30,051.02 บาท คิดเป็นเงิน 12,020.40 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบ  
มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539





หากสำนักงาน ค. ได้รับชดใช้เงินคืนจากนาย ส. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาย ว. และนาง ก. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหาย ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่ นาย ว. และนาง ก. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดชอบและที่ได้รับชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

อนึ่ง ในโอกาสต่อไปให้สำนักงาน ค. กำชับให้เจ้าหน้าที่ของกลุ่มงานวินัยและนิติการ สำนักงาน ช. แจ้งคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนหรือคำสั่งอื่นใดที่มีผลกระทบกับการเบิกจ่ายเงินเดือน เพื่อให้กลุ่มอำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ช. ซึ่งมีหน้าที่ในการเบิกจ่ายเงินเดือนให้แก่ข้าราชการ ครุตามคำขอของโรงเรียนต่าง ๆ ไปในคราวเดียวกับที่แจ้งให้สถานศึกษาทราบ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการในลักษณะเดียวกันนี้อีก

เมษณี ประธานธรรมาธิบดี      ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย      ตรวจ

จำนวนเลขที่ 26/96/2549

ประเภทจำนวน ทุจริต

เรื่อง เงินฝากของผู้ต้องขังเรือนจำ พ. ขาดบัญชี

**สรุปข้อเท็จจริง** กรณีระหว่างวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2547 – วันที่ 30 กันยายน 2547 นาย จ. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ระดับ 2 ประจํางานการเงินและบัญชี ฝ่ายบริหารทั่วไป ทุจริตข้อยกเงินฝากของผู้ต้องขังเรือนจำ พ. โดยรับฝากเงินแล้วไม่นำส่งเข้าบัญชีตามระเบียบของทางราชการ เป็นเหตุให้เงินฝากของผู้ต้องขังขาดบัญชีจำนวน 599,300 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่า นาย จ. กระทำ ตุจริตจึงต้องรับผิดชอบชดใช้เงินจำนวน 599,300 บาท และให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องจำนวน 3 ราย รับผิดชอบ ชดใช้ ในอัตราร้อยละ 65 ของเงินจำนวน 599,300 บาท คิดเป็นเงิน 389,545 บาท โดยให้นาย ป. ชดใช้จำนวน 155,818 บาท นาย ล. ชดใช้จำนวน 136,340.75 บาท และนางสาว ร. ชดใช้จำนวน 97,386.25 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบ

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ระเบียบการเก็บรักษา เงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. 2520 ระเบียบการบัญชี การรับจ่ายเงิน และการเก็บรักษา เงินของเรือนจำและทัณฑสถานต่างๆ และข้อบังคับที่ 4/2500 ว่าด้วยรายได้เกี่ยวกับการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังของทัณฑสถานต่างๆ



คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง เห็นว่า ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ระหว่างวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2547 - วันที่ 30 กันยายน 2547 นาย จ. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ระดับ 2 ประจำงานการเงินและบัญชี ได้กระทำการทุจริตขยอกเงินฝากของผู้ต้องขังจำนวน 599,300 บาท ซึ่งเรือนจำจังหวัด พ. รับฝากจากผู้ต้องขังและดูแลเก็บรักษารวมกับบัญชีเงินฝากของทางราชการประเภทอื่น ๆ โดยพิจารณาการกระทำและความรับผิดของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. นาย จ. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ระดับ 2 ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีฝ่ายบริหารทั่วไป เมื่อได้รับเงินฝากของผู้ต้องขังจากนาย ก. (เจ้าหน้าที่รับฝากเงิน) และรวมทั้งเงินฝากของผู้ต้องขังที่มีอยู่เดิม นาย จ. จะไม่นำเงินฝากของผู้ต้องขังดังกล่าวทั้งหมดส่งให้แก่เรือนจำแต่จะยักยอกเงินฝากของผู้ต้องขังบางส่วนไว้เป็นประโยชน์ส่วนตัว โดยสร้างหลักฐานเท็จด้วยการแต่งรายงานเงินคงเหลือประจำวันให้ยอดเงินคงเหลือตามรายงานเงินคงเหลือประจำวันตรงหรือเท่ากับตัวเงินสดส่วนที่เหลือจากที่ยักยอกไว้และทำการยักยอกเงินบางส่วนไป ทำให้เงินฝากของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัด พ. ขาดหายไป จำนวน 599,300 บาท พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหา

- 2 -

ประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายนาย จ. จึงต้องรับผิดชดใช้เงินคืนให้แก่ทางราชการเต็มจำนวน 599,300 บาท ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. สำหรับเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องให้รับผิดชดใช้ในอัตราร้อยละ 65 ของค่าเสียหายจำนวน 599,300 บาท คิดเป็นเงิน 389,545 บาท โดยแยกพิจารณาได้ดังนี้

2.1 นางสาว ร. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ระดับ 3 ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานการเงินและบัญชีฝ่ายบริหารทั่วไป มีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของนาย จ. และมีหน้าที่ตรวจสอบและตรวจพิจารณาเงินฝากของผู้ต้องขัง รายงานเงินคงเหลือประจำวันและบัญชีเงินสดหรือสมุดเงินสดที่นาย จ. นำส่งให้แก่เรือนจำทุกวันว่ายอดเงินสดกับบัญชีเงินสดหรือสมุดเงินสด และรายงานเงินคงเหลือประจำวันถูกต้องตรงกันหรือไม่ แต่ตามข้อเท็จจริงเมื่อนาย จ. ได้รับเงินฝากของผู้ต้องขังจากนาย ก. เจ้าหน้าที่หมวดรับฝากเงินแล้วในการนำเงินฝากดังกล่าวส่งให้แก่เรือนจำ นาย จ. ไม่ได้เสนอให้ นางสาว ร. ตรวจสอบก่อน แต่นาย จ. จะนำเสนอโดยตรงต่อนาย ล. หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป โดยไม่ได้มีการทำบัญชีเงินสดหรือสมุดเงินสดไว้เปรียบเทียบกับรายงานเงินคงเหลือประจำวันและนางสาว ร. ก็มิได้ทักท้วงเรื่องดังกล่าวแต่อย่างใด พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นางสาว ร. จึงต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้รับผิดชดใช้ในอัตราร้อยละ 15 ของเงินจำนวน 389,545 บาท คิดเป็นเงิน 58,431.75 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2.2 นาย ล. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ระดับ 6 ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป มีหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของนาย จ. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี และนางสาว ร. หัวหน้างาน



การเงินและบัญชีและมีหน้าที่จะต้องตรวจสอบและตรวจพิจารณาเงินฝากของผู้ต้องขัง รายงานเงินคงเหลือประจำวัน และบัญชีเงินสดหรือสมุดเงินสดที่เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีนำส่งให้แก่เรือนจำทุกวัน ว่ายอดเงินสดกับบัญชีเงินสดหรือสมุดเงินสดและรายงานเงินคงเหลือประจำวันถูกต้องตรงกันหรือไม่ แต่ตามข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อนาย จ. ได้รับเงินฝากของผู้ต้องขังจากนาย ก. เจ้าหน้าที่หมวดรับฝากเงินแล้ว ในการนำเงินฝากดังกล่าวส่งให้แก่เรือนจำ นาย จ. จะเสนอรายงานเงินคงเหลือประจำวันต่อนาย ล. โดยตรง โดยไม่ผ่านการตรวจสอบของนางสาว ร. นอกจากนี้ ในการตรวจนับเงินสดคงเหลือประจำวันและการตรวจสอบการจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวัน นาย ล. ได้ปล่อยปละละเลยไม่ควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในสายงานการเงินให้เป็นไปตามระเบียบ เนื่องจากบางวันเจ้าหน้าที่จะนำเฉพาะรายงานเงินคงเหลือประจำวันมาให้ตรวจสอบเพียงอย่างเดียวมิได้นำตัวเงินสดมาให้ตรวจสอบด้วยและในบางวันเจ้าหน้าที่มิได้จัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวัน ณ สิ้นวันนั้น แต่จะจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันมาให้ นาย ล. ตรวจสอบในวันรุ่งขึ้น แต่ นาย ล. ก็เพียงแต่ท้วงติงเท่านั้น มิได้สั่งการหรือจัดการใดๆ

- 3 -

ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันให้ถูกต้องตามระเบียบแต่อย่างใด พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ล. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 50 ของเงินจำนวน 389,545 บาท คิดเป็นเงิน 194,772.50 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2.3 นาย ป. ตำแหน่งผู้บัญชาการเรือนจำ พ. มีอำนาจในการบริหารจัดการเรือนจำทั้งเกี่ยวกับการเงิน การควบคุมดูแลผู้ต้องขังและควบคุมกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามสายการบังคับบัญชาโดยเคร่งครัด แต่ตามข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ป. กลับละเลยไม่ใส่ใจในการปฏิบัติหน้าที่ โดยนาย ป. ทราบอยู่แล้วว่าการนำเงินฝากของผู้ต้องขังส่งให้แก่เรือนจำ นาย จ. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี มิได้เสนอผ่านนางสาว ร. หัวหน้างานการเงินและบัญชี แต่ นาย ป. ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการก็มิได้ทักท้วงหรือสั่งการใดๆ ให้ นาย จ. นางสาว ร. และ นาย ล. ปฏิบัติให้ถูกต้องตามสายการบังคับบัญชา และกรณี นาย จ. ไม่ได้จัดทำบัญชีเงินสดหรือสมุดเงินสด ซึ่งเป็นเอกสารหลักฐานที่ใช้เทียบเคียงความถูกต้องของจำนวนเงินรายรับรายจ่ายในแต่ละวันกับรายงานเงินคงเหลือประจำวัน ซึ่ง นาย ป. อ้างว่าเชื่อตามที่ นาย จ. แจ้งว่าในขณะที่เกิดเหตุไม่ต้องจัดทำบัญชีเงินสดหรือสมุดเงินสดเพราะปัจจุบันระบบบัญชีเปลี่ยนจากระบบเกณฑ์เงินสดมาใช้ระบบเกณฑ์คงค้างนั้น เห็นว่าผู้บัญชาการเรือนจำหรือหัวหน้าส่วนราชการมีความจำเป็นที่จะต้องทราบขอบข่ายของงานที่ตนรับผิดชอบอย่างถ่องแท้ ทั้งนี้ เพื่อควบคุมกำกับและดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชา นอกจากนี้ ในการตรวจสอบการจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวัน ตามข้อเท็จจริง นาย ป. ได้ปล่อยปละละเลยไม่ควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในสายงานการเงินให้เป็นไปตามระเบียบ ในบางวันเจ้าหน้าที่มิได้จัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวัน ณ สิ้นวันนั้น แต่จะจัดทำรายงานเงินคงเหลือ



ประจำวันในวันรุ่งขึ้น แต่นาย ป. ก็มีได้สั่งการหรือจัดการใดๆ ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันให้ถูกต้องตามระเบียบแต่อย่างใด พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ป. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 35 ของเงินจำนวน 389,545 บาท คิดเป็นเงิน 136,340.75 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

สำหรับคณะกรรมการเก็บรักษาเงินประกอบด้วยนาย อ. นาย น. และนาย บ. แม้บกพร่องต่อหน้าที่โดยมิได้ดำเนินการตรวจนับเงินในทุกวันก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าเงินฝากของผู้ต้องขังมิได้ขาดหายไปในช่วงขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเก็บรักษาเงินและข้อผิดพลาดบกพร่องของระบบบัญชี ซึ่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีไม่ได้จัดทำบัญชีเงินสดหรือสมุดเงินสดเพื่อไว้ใช้

- 4 -

เทียบเคียงกับรายงานเงินคงเหลือประจำวัน มิใช่หน้าที่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ดังนั้น คณะกรรมการเก็บรักษาเงินจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

อนึ่ง หากกรม ร. ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนาย จ. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นางสาว ร. นาย ล. และ ป. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหาย ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่นางสาว ร. นาย ล. และนาย ป. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้รับชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

เมษิณี ประธานธรรมาธิบดี ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 28/101/2549

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถบรรทุกเท้ายขนาด 85 ตัน ประสบอุบัติเหตุได้รับความเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2547 รถบรรทุกเท้ายขนาด 85 ตันขับโดย นาย ส. ตำแหน่งพนักงานขับรถเครื่องจักรกล ระดับ 3 ประสบอุบัติเหตุ ก้อนดินจากบุงกีรถขุดไฟฟ้าร่วงใส่การ์ดหลังคาเป็นเหตุให้รถบรรทุกเท้ายขนาด 85 ตัน ได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงิน 135,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น มิได้เกิดจากความจงใจหรือประมาทปราศจากความระมัดระวังของผู้ใดแต่เกิดจากสภาพการทำงาน

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2547 นาย จ. ช่างระดับ 5 ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้ขับรถขุดไฟฟ้า เพื่อตัดดินบริเวณบ่อเหมือง (X5) ใส่รถบรรทุกเท้ายที่มีนาย ส. เป็นพนักงานขับรถ เพื่อนำไปทิ้งบริเวณเนินที่ขุดดิน ขณะที่ทำการตัดดินใส่รถบรรทุกเท้ายก้อนดินขนาดใหญ่ได้หล่นจากบุงกีของรถขุดไฟฟ้ามากระแทกใส่บริเวณการ์ดหลังคาห้องแก๊งของรถบรรทุกเท้ายจนการ์ดกันหลังคาห้องแก๊งยุบตัวลงไปกระแทกกับหลังคาแก๊ง



เป็นเหตุให้รถบรรทุกเทท้ายได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 135,000 บาท พุทธิการณ์ไม่ปรากฏว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย จ. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

ศศิธร ช่อกระถิน ย่อ  
มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ

สำนวนเลขที่ 28/102/2549

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รอยนต์ราชการประสบอุบัติเหตุพลิกคว่ำได้รับความเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2546 เวลาประมาณ 8.30 น. นาย ส. ตำแหน่งพนักงานขับรถขยะ ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา ให้ขับรถยนต์ราชการ เดินทางไปราชการขณะเดินทางกลับสำนักงานได้เกิดอุบัติเหตุรถยนต์พลิกคว่ำ เป็นเหตุให้นาย ส. เสียชีวิต และรถยนต์ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 281,680 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่าไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2546 นาย ส. พนักงานขับรถขยะได้รับมอบหมายจากนาย ศ. ให้ขับรถยนต์ราชการเดินทางไปราชการ ขณะเดินทางกลับสำนักงานได้เกิดอุบัติเหตุรถยนต์พลิกคว่ำ ข้อเท็จจริงปรากฏตามคำพิพากษาศาลว่า นาย ส. ขับรถยนต์ด้วยความเร็วสูง แซงรถยนต์คันอื่นบริเวณทางโค้ง โดยไม่ลด



ความเร็วลง เมื่อมีรถยนต์แล่นสวนทางมา นาย ส. จึงต้องหักหลบ ทำให้รถยนต์เสียหลัก ตกไปทางด้านขวาของถนนแล้วพลิกคว่ำ ได้รับความเสียหาย และเป็นเหตุทำให้ นาย ศ. เสียชีวิต และพิพากษาว่า จำเลยขับรถโดยประมาท เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย รอกการลงโทษ กำหนด 2 ปี พุทธการณเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้ นาย ส. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน 281,680 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ศักดิ์ดา จารุปรมาณ ย่อ  
มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ

สำนวนเลขที่ 31/113/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง ทุจริตขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร

สรุปข้อเท็จจริง บริษัท ก. เป็นผู้ส่งออกสินค้าเบ็ดเตล็ดประเภทไดอารี สมุดโน้ตไปต่างประเทศ ได้นำใบขนสินค้าฉบับมูมนำเงินขึ้นขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรจำนวน 28 ฉบับ และได้รับเงินชดเชยค่าภาษีอากรไปแล้วเป็นจำนวน 1,001,777.10 บาท โดยมีเหตุการณ์ในการทุจริตคือ จากการตรวจสอบบัญชีสินค้าสำหรับเรือและเอกสารที่ยื่นพร้อมกับบัญชีสินค้าสำหรับเรือขาออกพบว่า เป็นชื่อผู้ส่งออกรายอื่น ไม่ตรงกับเอกสารในใบขนสินค้าขาออก ทำให้ไม่มีสินค้าของบริษัทส่งออกไปนอกราชอาณาจักรแต่อย่างใด เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

ความเห็นพนักงานสอบสวน -

ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เห็นว่า บริษัท ก. เป็นผู้กระทำละเมิดต่อกรม ศ. โดยตรง ต้องรับผิดชอบในความเสียหาย จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน เห็นควรยุติเรื่อง

คำวินิจฉัยของผู้แต่งตั้ง ให้นายตรวจ ผู้ตรวจปล่อยและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์ และเจ้าหน้าที่ ผู้ทำหน้าที่ในการร้อยดวงตราตะกั่ว และประทับดวงตรา กศก. ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

ประเด็นข้อให้พิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่า บริษัท ค. ได้ยื่นคำขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรสำหรับสินค้าขาออกโดยทุจริตเป็นเงินจำนวน 1,001,777.10 บาท แต่บริษัท อ. ซึ่งเป็นผู้รับโอนบัตรภาษีได้ขอใช้เงินคืนกรมศุลกากรแล้วจำนวน 10 ฉบับ (5 ชุดคำขอ) เป็นเงิน 357,277.98 บาท จึงคงเหลือความเสียหายจำนวน 8 ฉบับ (9 ชุดคำขอ) เป็นเงิน 644,499.12 บาท ความเสียหายดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการตรวจปล่อยสินค้า ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. นายตรวจ ผู้ทำการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์ มีหน้าที่ตรวจสอบความสมบูรณ์ของใบขนสินค้าขาออกและเอกสารประกอบใบขนฯ ตรวจสอบสินค้าให้ตรงตามที่สำแดงไว้ในใบขนฯ เปิดตรวจสินค้าและจะต้องตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์ว่ามีสภาพเป็นอย่างไร เช่น เป็นตู้เปล่าหรือมีสินค้าบรรจุอยู่ จึงอนุญาตให้บรรจุสินค้าได้ตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2530 ข้อ 08 05 05 แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ตู้คอนเทนเนอร์ที่ถูกระบุไว้ในใบขนฯ ของบริษัท ค. นั้น เป็นตู้คอนเทนเนอร์ของผู้ส่งออกรายอื่น มิใช่สินค้าของบริษัทดังกล่าว พฤติการณ์จึงเชื่อได้ว่านายตรวจ มิได้ใช้ความระมัดระวัง

-2-

ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอ โดยรับรองการตรวจปล่อยสินค้าทั้งที่ไม่มีสินค้าของบริษัท ค. แต่อย่างใด กรณีเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงให้นายตรวจศุลกากรรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 70 ของค่าเสียหายในใบขนสินค้าขาออกแต่ละฉบับ ซึ่งบุคคลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับตามมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. เจ้าหน้าที่ ผู้ทำหน้าที่ประทับดวงตราตะกั่ว กศก. หรือร้อยแถบเหล็ก RTC หลังจากที่นายตรวจได้ทำการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์แล้ว และทำหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยผู้ควบคุมการบรรจุสินค้าตามคำสั่งกองตรวจสินค้าขาออกที่ 13/2530 และคำสั่งกรม ศ. ที่ 51/2531 แต่จากการตรวจสอบปรากฏว่า บริษัท ค. มิได้ส่งสินค้าออกตามใบขนฯ ทั้ง 18 ฉบับ แต่อย่างใด ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ใช้ความระมัดระวังแต่เพียงเล็กน้อยในฐานะผู้ช่วยผู้ควบคุมการบรรจุสินค้า ซึ่งต้องช่วยนายตรวจ ในการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์ย่อมทราบได้โดยง่ายว่าไม่มีสินค้าของบริษัท ค. บรรจุอยู่ในตู้คอนเทนเนอร์ที่ส่งออก แม้เจ้าหน้าที่จะไม่ต้องลงชื่อในใบขนฯ แต่จากคำให้การของเจ้าหน้าที่ยืนยันว่าได้ลงนามรับรองในเอกสารประกอบการส่งออกว่ามีสินค้าส่งออกจริง จึงแสดงว่า เจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับนายตรวจจริงอันเป็นช่องทางให้บริษัท ค. กระทำ การทุจริต พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เจ้าหน้าที่รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 30 ของค่าเสียหายในใบขนฯ แต่ละฉบับซึ่งบุคคลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับตามมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539





มงคล นิ่มประเสริฐ ย่อ  
สุธาทิพย์ กิตติเกษมศิลป์ ตรวจ

สำนวนเลขที่ 31/115/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ  
เรื่อง ทุจริตขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร

**สรุปข้อเท็จจริง** บริษัท อ. เป็นผู้ส่งออกสินค้าประเภทเฟอร์นิเจอร์ทำด้วยไม้ยางพารา โดยยื่นใบขนสินค้าขาออกฉบับมุลี่น้ำเงินจำนวน 89 ฉบับ เพื่อขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรและได้รับเงินชดเชยในรูปแบบตราภาษีซึ่งมีการนำบัตรภาษีดังกล่าวไปใช้แล้วเป็นเงินจำนวน 1,087,383 บาท จากการตรวจสอบพบว่า บริษัท อ. มีพฤติการณ์ในการทุจริตโดยออกหมายเลขตู้คอนเทนเนอร์ซ้ำซ้อนกับหมายเลขตู้คอนเทนเนอร์ของผู้ส่งออกรายอื่นที่มีการส่งออกจริงเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่า นายตรวจ ผู้ทำการตรวจปล่อยและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าตู้คอนเทนเนอร์และเจ้าหน้าที่ ผู้ทำหน้าที่ประทับตรา กศก. หรือ ร้อยแถบเหล็ก RTC และทำหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยผู้ควบคุมการบรรจุร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ แต่เนื่องจากกรณีนี้เกิดขึ้นภายหลังพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มีผลใช้บังคับใช้ เห็นควรให้นำมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ประกอบกับหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0406.6/ว 121 ลงวันที่ 26 ธันวาคม 2545 มาใช้บังคับ โดยให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบร้อยละ 91 ของร้อยละ 30 ของความเสียหายทั้งหมดที่ได้หักส่วนรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐออกไปแล้วร้อยละ 70 และหลังจากนั้นให้แบ่งความรับผิดชอบโดยให้นายตรวจรับผิดชอบใช้ร้อยละ 70 และเจ้าหน้าที่รับผิดชอบใช้ร้อยละ 30

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**คำวินิจฉัยตั้งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด



**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำนวนการสอบสวนว่า บริษัท อ. กระทำการทุจริตในการขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรเป็นเงินจำนวน 1,087,383 บาท จึงสามารถแยกพิจารณาได้เป็นกรณีดังนี้

1. กรณีใบขนสินค้าขาออกจำนวน 22 ฉบับ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่ายังมีได้วางฎีกา หรือนำบัตรภาษีไปใช้ จึงถือว่ากรม ศ. ยังมีได้รับความเสียหาย เห็นควรยุติเรื่องได้

2. กรณีใบขนสินค้าขาออกจำนวน 67 ฉบับ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามสำนวนการสอบสวนว่า ความเสียหายดังกล่าวเกิดหลังพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มีผลใช้บังคับคิดเป็นเงินจำนวน 1,087,383 บาท ความเสียหายดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการตรวจปล่อยสินค้าซึ่งมีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบต่อไปนี้

-2-

2.1 นายตรวจ ผู้ทำการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์ มีหน้าที่ตรวจสอบความสมบูรณ์ของใบขนฯ และเอกสารประกอบใบขนฯ ตรวจสอบสินค้าให้ตรงตามที่สำแดงในใบขนฯ เปิดตรวจสินค้าและจะต้องตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์ว่ามีสภาพเป็นอย่างไร เช่น เป็นตู้เปล่า หรือมีสินค้าบรรจุอยู่ จึงอนุญาตให้บรรจุสินค้าได้ตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2530 ข้อ 08 05 05 แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ตู้คอนเทนเนอร์ที่ถูกระบุไว้ในใบขนฯ ของบริษัท อ. จำนวน 67 ฉบับ นั้น เป็นตู้คอนเทนเนอร์ที่บรรจุสินค้าของผู้ส่งออกรายอื่นมิใช่สินค้าของบริษัทฯ ดังกล่าว พฤติการณ์ จึงเชื่อได้ว่านายตรวจ มิได้ใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอ โดยรับรองการตรวจปล่อยสินค้าใน ใบขนฯ ทั้ง 67 ฉบับ ทั้งที่ไม่มีสินค้าของบริษัทฯ ดังกล่าว แต่อย่างไร กรณีเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงให้บุคคลดังกล่าว รับผิดชอบค่าใช้จ่ายร้อยละ 70 ของค่าเสียหายในใบขนสินค้าขาออกแต่ละฉบับ ซึ่งบุคคลดังกล่าว เกี่ยวข้องตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2.2 เจ้าหน้าที่ ผู้ทำหน้าที่ประทับดวงตรา กศก. หรือร้อยแถบเหล็ก RTC หลังจากที่ นายตรวจได้ทำการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์แล้ว และทำหน้าที่ในฐานะ ผู้ช่วยผู้ควบคุมการบรรจุสินค้าตามคำสั่งกองตรวจสินค้าขาออก ที่ 13/2530 และคำสั่งกรม ศ. ที่ 51/2531 แต่จากการตรวจสอบปรากฏว่า บริษัท อ. มิได้ส่งสินค้าออกตามใบขนฯ ทั้ง 67 ฉบับ แต่อย่างไร ซึ่งหาก เจ้าหน้าที่ใช้ความระมัดระวังแต่เพียงเล็กน้อย ในฐานะผู้ช่วยผู้ควบคุมการบรรจุสินค้า ซึ่งต้องช่วยนายตรวจ ในการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์ และควบคุมสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์ ย่อมทราบได้โดยง่ายว่าไม่มีสินค้าของบริษัท อ. บรรจุอยู่ในตู้คอนเทนเนอร์ที่ส่งออก แม้เจ้าหน้าที่จะไม่ต้อง ลงชื่อในใบขนสินค้าแต่จากคำให้การของเจ้าหน้าที่ ยืนยันว่าได้ลงนามรับรองในเอกสารประกอบการส่งออกว่ามีสินค้าส่งออกจริง จึงแสดงว่าเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับนายตรวจจริง อันเป็นช่องทางให้ บริษัท อ. กระทำการทุจริต พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการ



ได้รับความเสียหาย จึงให้บุคคลดังกล่าวรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 30 ของค่าเสียหายในใบขนสินค้าขาออกแต่ละฉบับ ซึ่งบุคคลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับ ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

เบญจวรรณ ฝ่ายทอง ย่อ  
สุธาทิพย์ กิตติเกษมศิลป์ ตรวจ

สำนวนเลขที่ 31/116/2549  
ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ  
เรื่อง ทุจริตขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร

**สรุปข้อเท็จจริง** ห้างหุ้นส่วนจำกัด พ. ได้ยื่นใบขนสินค้าขาออกจำนวน 20 ฉบับ สำแดงเป็นที่อาน้ำชนิดฝักบัว ถู่มือ เสื้อกันฝน ถาดอาหาร ผ้าปูโต๊ะ บรรจุเข้าตู้คอนเทนเนอร์จำนวน 2 ตู้ จากการตรวจสอบพบว่าบัญชีสินค้าสำหรับเรือดังกล่าวระบุชนิดสินค้าเป็น Plastic were ผู้ส่งออกคือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด Proffer Supply และมีผู้รับปลายทางคือ U.D.Batam Indan ซึ่งตรงตามข้อมูลในใบขนสินค้าแต่น้ำหนักรวมไม่ตรงกับน้ำหนักรวม (O.W) ในใบขนสินค้าขาออกและได้รับเงินชดเชยในรูปของบัตรภาษีไปแล้ว 2,260,482.81 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ส่งออกได้มีการส่งสินค้าออกไปต่างประเทศจริง และยังไม่มียุทธศาสตร์ยืนยันได้ว่าราชการเกิดความเสียหายจริง รวมทั้งไม่ปรากฏว่ามีคำสั่งหรือระเบียบปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบน้ำหนัก จึงเห็นว่าไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบและเห็นควรยุติเรื่อง

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง เห็นว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด พ. ส่งสินค้าออกไปต่างประเทศจริง โดยบรรจุสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์จำนวน 2 ตู้ ซึ่งรายละเอียดที่ระบุไว้ในใบกำกับคอนเทนเนอร์ได้แก่ เลขที่ใบขนสินค้าขาออก ชื่อผู้ส่งออก เครื่องหมาย เลขหมายหีบห่อ ชนิดสินค้า จำนวนหีบห่อ ถูกต้องตรงตามใบขนฯ แต่น้ำหนักรวมที่สำแดงในใบขนฯ ทั้ง 20 ฉบับ มีน้ำหนักสุทธิทั้งสิ้น 29,213 กิโลกรัม แต่ในบัญชีสินค้าสำหรับเรือมีน้ำหนักรวม 16,150 กิโลกรัม ซึ่งแตกต่างกันจำนวน 13,063 กิโลกรัม ทำให้ห้างหุ้นส่วนจำกัดดังกล่าวได้รับเงินชดเชยค่าภาษีอากรเกินกว่าที่ควรได้รับก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ แต่โดยที่การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่ปรากฏว่ามีคำสั่งหรือระเบียบปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่ต้องตรวจสอบน้ำหนักของสินค้ากับบัญชีสินค้าสำหรับเรือ ประกอบกับไม่ปรากฏว่ามีหลักฐานอื่นที่จะชี้ชัดได้ว่าเจ้าหน้าที่ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

มงคล นุ่มประเสริฐ ย่อ  
สุรชาติพิศ กิตติเกษมศิลป์ ตรวจ

สำนวนเลขที่ 32/118/2549  
ประเภทสำนวน ขาดบัญชี  
เรื่อง พัดุดของสำนักงาน อ. ขาดบัญชี

สรุปข้อเท็จจริง หน่วยงานได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจนับพัสดุสินค้าคงเหลือซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ตรวจนับสินค้าคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2546 คิดเป็นมูลค่า 785,029.24 บาท ต่อมาได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง กรณีผลิตภัณฑ์ขาดบัญชี มูลค่า 1,014,237.71 บาท และเกินบัญชีมูลค่า 229,208.47 บาท คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงสรุปว่าไม่อาจจะระบุได้ว่าความเสียหายเกิดขึ้นเมื่อใด ที่คลังสินค้าใด จำนวนเท่าใดและผู้ใดควรต้องรับผิดชอบ เนื่องจากขาดข้อมูลสำคัญคือรายงานประจำวันคลังสินค้าย่อยฯ จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้น ค่าเสียหายคิดเป็นเงิน 785,029.24 บาท

ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เห็นว่า ไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน ประเด็นที่พิจารณา มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า หน่วยงานได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจนับพัสดุสินค้าคงเหลือ ซึ่งผลการตรวจนับของคณะกรรมการฯ พบว่าสำนักงาน อ. มียอดผลิตภัณฑ์คงเหลือที่นับได้ขาดจากยอดตามบัญชี เป็นเงิน 785,029.24 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.54 เมื่อเทียบจากยอดมูลค่าสินค้าคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2546 ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ขาดบัญชี เก็บไว้ ณ คลัง 1 และคลัง 2 ในบริเวณพื้นที่ของสำนักงาน อ. การที่ผลิตภัณฑ์ขาดบัญชี



มีสาเหตุสืบเนื่องจากปัญหาผลิตภัณฑ์คงเหลือเป็นจำนวนมากทำให้พื้นที่ในการจัดเก็บไม่เพียงพอต้องเช่าคลังของเอกชนเพื่อจัดเก็บและจัดเก็บในพื้นที่ที่มีใช้คลัง ทำให้การบริหารจัดการควบคุมสินค้าทำได้ยาก ประกอบกับผู้บริหารมิได้วางระบบการจัดเก็บและควบคุมดูแลสินค้าให้เหมาะสมและในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่แผนกคลังสินค้าไม่มีการส่งมอบ-รับมอบสินค้าเมื่อมีการปรับเปลี่ยนบุคคล การไม่ตรวจสอบสินค้าขึ้นรถจากคลังสินค้าเพื่อยืนยันยอดสินค้าที่ขนย้ายและจำหน่ายออกไป ไม่มีการจัดทำรายงานตรวจนับสินค้าคงเหลือประจำวันอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของนาย ธ.ผู้ควบคุมคลัง 1 นาย พ.ผู้ควบคุมคลัง 2 นาย จ.หัวหน้าแผนกพัสดุและบริการ นาย น.หัวหน้ากองบริหารงานทั่วไป และ นาย ว. หัวหน้าสำนักงาน อ. พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อแต่ยังไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่มีผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

วรพต กอวิไล ย่อ  
มณีนรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ

สำนวนเลขที่ 32/119/2549

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์บรรทุก 6 ล้อ (เครน) ประสบอุบัติเหตุ ได้รับความเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย ป. ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ ได้รับคำสั่งจาก นายกองจัดการบริหารส่วนตำบล ให้ขับรถบรรทุก 6 ล้อ (เครน) ไปตรวจสภาพรถยนต์บริเวณช่อมรถยนต์ บริเวณถนนราชพฤกษ์ โดยมีเจ้าหน้าที่สองคนโดยสารไปด้วย เมื่อนาย ป. ขับรถบรรทุกคันดังกล่าว ออกมาจากอู่ได้ประมาณ 1,200 เมตร ได้ก้มลงเก็บแว่นตากันแดดที่ตกลงไปบริเวณพื้นรถยนต์ เมื่อเงยหน้าขึ้นมารถยนต์วิ่งเข้าโค้งซึ่งไม่สามารถบังคับรถยนต์ให้อยู่ในเส้นทางปกติได้ จึงได้ชนเข้ากับราวสะพานข้ามคลองทำให้เกิดความเสียหาย

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** อุบัติเหตุดังกล่าวเกิดจากการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย ป. พนักงานขับรถยนต์ เห็นควรให้นายป. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 50 ของค่าเสียหายทั้งหมด คิดเป็นเงิน 175,000 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2548 นายป. ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ ได้รับคำสั่งจากนายกองค้การบริหารส่วนตำบล ให้ขับรถยนต์บรรทุก 6 ล้อ (ครน) ไปตรวจสภาพรถยนต์ โดยมีเจ้าหน้าที่สองคน โดยสารไปด้วย เมื่อ นาย ป. ขับรถยนต์บรรทุกคันดังกล่าวออกมาจากอุ้ได้ประมาณ 1,200 เมตร ได้ก้มลงเก็บแว่นตากันแดด ที่ตกลงไปบริเวณพื้นรถยนต์และเมื่อเงยหน้าขึ้นมาเห็นว่ารถยนต์พุ่งจะชนราวสะพานบางรักใหญ่ นาย ป. พยายามแก้ไขและประคองรถยนต์เพื่อไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ แต่เนื่องจากเป็นรถครนที่มีน้ำหนักมากและมีขาไฮดรอลิกที่เป็นตัวถ่วง พุทธิการณ์เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ป. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายของรถยนต์ราชการทั้งหมดคิดเป็นเงิน 350,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

สุชาติพิ์ โปธิ์ศรี ย่อ  
มณีรัตน์ ฌ ระนอง ทราย

สำนวนเลขที่ 33/125/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง การจ่ายเงินยืมของทางราชการ โดยไม่มีสัญญายืมเงินและไม่มีการลงลายมือชื่อผู้รับเงิน

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2548 ในขณะที่นาง จ. กำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่ฝ่ายการเงิน และพัสดุ ได้มีเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลมาติดต่อเรื่องเงินยืม โดยมาติดต่อนาย ว. แต่นาย ว. ไม่อยู่ นาง จ. จึงโทรศัพท์ไปสอบถามนาย ว. ว่าจะให้ดำเนินการอย่างไร ซึ่งนาย ว. บอกให้นาง จ. ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป นาง จ. จึงได้สอบถามเจ้าหน้าที่ผู้มาติดต่อน่าว่าจ่ายอดเงินได้หรือไม่ เจ้าหน้าที่ผู้มาติดต่อจึงได้เอากระดาษซึ่งมีชื่อโครงการและยอดเงินรวมทั้งสิ้น 50,566.12 บาท ให้นาง จ. ดู นาง จ. จึงนำกระดาษ A4 มาเขียนข้อความว่ายืมเงินจำนวน 50,566.12 บาท พร้อมลงลายมือชื่อ และยื่นให้เจ้าหน้าที่ผู้มาติดต่อเพื่อนำไปปรับเงินที่นางสาว น. ซึ่งมีหน้าที่ในการจ่ายเงิน นางสาว น. ได้จ่ายเงินไปเป็นจำนวน 50,566.12 บาท โดยไม่ได้ให้ผู้รับเงินลงลายมือชื่อไว้ หลังจากนั้นเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2548 นาง ม. ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 5 ซึ่งเป็นผู้เก็บหลักฐานรับจ่ายเงินรายวัน ได้ลงบัญชีเงินสดของวันที่ 31 สิงหาคม 2548 ปรากฏว่ามีรายการเงินยืมจำนวน 1 ราย จำนวนเงิน 50,566.12 บาท ไม่มีเอกสารลงบัญชี จึงได้ให้นาง จ. ไปตามผู้ยืมเงินมาเคลียร์เงินยืมแต่ปรากฏว่าไม่มีหลักฐานสัญญายืมเงินและหากคนยืมไม่พบ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน 50,566.12 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้ว เห็นว่า



1. นาง จ. ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 5 ไม่ตรวจสอบเอกสารและหลักฐานสำคัญต่าง ๆ ในการยืมเงินของทางราชการอย่างละเอียดรอบคอบเสียก่อน ก่อนที่จะให้ผู้ยืมเงินไปปรับเงินยืมของทางราชการจำนวน 50,566.12 บาท จากผู้จ่ายเงินดังกล่าว ซึ่งขั้นตอนการยืมเงินได้มีการกำหนดไว้ในขั้นตอนและคู่มือในการปฏิบัติงาน โดยเจ้าหน้าที่ในฝ่ายรับทราบและมีการกำหนดมานานแล้ว

2. นางสาว น. ตำแหน่งผู้ช่วยเหลือคนไข้ ได้จ่ายเงินยืมของทางราชการให้กับผู้ยืมไปเป็นเงิน 50,566.12 บาท โดยไม่มีหลักฐานการเซ็นรับเงินในการจ่ายเงินดังกล่าวแต่ประการใด

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าการดำเนินการของนาง จ. และนางสาว น. ในการจ่ายเงินยืมของทางราชการจำนวน 50,566.12 บาท โดยที่ไม่มีสัญญายืมเงินในการขอยืมเงินของทางราชการและไม่มีการลงลายมือชื่อผู้รับเงินในการจ่ายเงิน ซึ่งผิดหลักเกณฑ์ตามระเบียบของทางราชการ ถือได้ว่าขาดความละเอียดรอบคอบหรือระมัดระวังอย่างเพียงพอเหมือนดังวิญญูชนจะพึงปฏิบัติในการรักษาทรัพย์สินของทางราชการ จึงเป็นความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

- 2 -

เนื่องจากเงินที่จะต้องใช้คืนแก่ทางราชการที่จ่ายไปโดยไม่มีสัญญายืมเงินและไม่มีการลงลายมือชื่อผู้รับเงินในการจ่ายเงินตั้งแต่วันที่ 31 สิงหาคม 2548 ถึงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2549 และเพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ จึงได้คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ถึงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2549 ซึ่งเป็นวันที่ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 52,374.03 บาท ซึ่งบุคคลทั้งสองต้องร่วมรับผิดชอบใช้เงินคืนแก่ทางราชการ โดยแต่ละคนต้องรับผิดชอบในจำนวนเงิน ดังนี้

1. นาง จ. ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 5 ต้องรับผิดชอบใช้เงินคืนจำนวน 44,517.92 บาท

2. นางสาว น. ตำแหน่งผู้ช่วยเหลือคนไข้ โรงพยาบาล ส. ต้องรับผิดชอบใช้เงินคืนจำนวน 7,856.10 บาท

**คำวินิจฉัยตั้งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** จากสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2548 นาง ม. ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 5 ได้ลงบัญชีเงินสดของวันที่ 31 สิงหาคม 2548 ปรากฏว่ามีรายการเงินยืมที่ไม่มีเอกสารลงบัญชีจำนวน 1 ราย เนื่องจาก ไม่มีหลักฐานการยืมเงินและทางราชการไม่สามารถติดตามเจ้าหน้าที่ผู้ยืมเงินให้นำเอกสารหรือหลักฐานการจ่ายเพื่อมา



หักล้างเงินยืมได้ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน 50,566.12 บาท ซึ่งมีผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบ ดังนี้

1. นาง จ. ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 5 ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ในการจ่ายเงินยืมตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง พ.ศ. 2520 กำหนดว่าจะกระทำได้เฉพาะกรณีที่ผู้ยืมได้ทำสัญญาการยืมเงินไว้กับทางราชการ แต่เมื่อมีเจ้าหน้าที่มาขอยืมเงินทางราชการ นาง จ. ก็ไม่ได้ควบคุมตรวจสอบให้ผู้ยืมจัดทำสัญญาการยืมเงินซึ่งเป็นหลักฐานในการยืมเงินตามระเบียบของทางราชการ แต่กลับเขียนข้อความว่าตนเองเป็นผู้ยืมเงินในกระดาษ A4 และให้เจ้าหน้าที่รับเงินจากนางสาว น. แทน เมื่อครบกำหนดใช้เงินยืมตามสัญญาทำให้ทางราชการไม่สามารถติดตามเจ้าหน้าที่ผู้ยืมเงินเพื่อนำเอกสารหรือหลักฐานการจ่ายมาหักล้างเงินยืมได้ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เป็นเหตุให้ราชการได้รับความเสียหาย กรณีเป็นการกระทำโดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาง จ. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการในอัตราร้อยละ 80 ของค่าเสียหายจำนวน 50,566.12 บาท คิดเป็นเงินจำนวน 40,452.90 บาท

- 3 -

2. นางสาว น. ลูกจ้างประจำ ตำแหน่งผู้ช่วยเหลือคนไข้ ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านการเงิน ได้จ่ายเงินยืมของทางราชการตามที่นาง จ. เป็นผู้ลงลายมือชื่อยืมในกระดาษ A4 ไปโดยไม่ปฏิบัติตามระเบียบทางราชการเกี่ยวกับการจ่ายเงินยืมว่าได้มีการอนุมัติจากผู้มีอำนาจให้จ่ายเงินยืมและผู้ยืมต้องลงลายมือชื่อรับเงินตามระเบียบแล้วหรือไม่ ทำให้ไม่สามารถติดตามเจ้าหน้าที่ผู้ยืมเงินให้นำส่งใช้เงินยืมได้ กรณีเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการเป็นเหตุให้ราชการได้รับความเสียหาย พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นางสาว น. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ ในอัตราร้อยละ 20 ของค่าเสียหายจำนวน 50,566.12 บาท คิดเป็นเงินจำนวน 10,113.22 บาท ทั้งนี้ตามนัยมาตรา 8 ประกอบมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

ยิ่งรัก ฟิ่งเสมา ย่อ

ชนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ





สำนวนเลขที่ 37/141/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง โครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนนคอนกรีตเสริมไม้ไผ่ของ องค์การบริหารส่วนตำบล บ.ไม่เป็นไปตาม  
แบบมาตรฐานการก่อสร้าง

**สรุปข้อเท็จจริง** โครงการปรับปรุงถนนคอนกรีตเสริมไม้ไผ่ด้วยการลาดยางแอสฟัลต์ติก ตำบล บ. อำเภอ ง. จังหวัด ล. เป็นการปรับปรุงเปลี่ยนผิวจราจร และขยายผิวจราจรจากเดิม 3 เมตร เป็นขนาดกว้าง 5 เมตร ยาว 266 เมตร หนา 0.05 เมตร ตามแบบแปลนของ องค์การบริหารส่วนตำบล บ. วงเงิน 223,000 บาท ซึ่งคณะกรรมการตรวจรับงานได้ตรวจสอบและลงนามรับรองว่าการก่อสร้างถูกต้องแล้ว แต่ต่อมาคณะทำงานตรวจติดตามการดำเนินการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันจังหวัด ล.ตรวจสอบแล้วเห็นว่า การก่อสร้างไม่เป็นไปตามแบบมาตรฐานการก่อสร้างทางแบบแอสฟัลต์ติก โดยสำนักงาน โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด ล. ได้ประมาณค่าเสียหายเท่ากับวงเงินประมาณตามสัญญาจ้าง เนื่องจากต้องทำการรื้อถอนผิวจราจรทั้งหมดแล้วก่อสร้างใหม่ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายจำนวน 223,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่า นาย อ.ผู้ควบคุมงาน และนาย ป. นาย ว. นาย จ. นาย ส. คณะกรรมการตรวจการจ้างปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปตามระเบียบมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2538 ถือเป็นกรกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ต้องร่วมกันรับผิดชอบเฉลี่ยเท่ากับของเงิน 223,000 บาท



**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

ความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2538

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า โครงการปรับปรุงถนนคอนกรีตเสริมไม้ไผ่ด้วยการลาดยางแอสฟัลต์ติก หมู่ที่ 3 ตำบล บ. อำเภอ ง. จังหวัด ล. เป็นการปรับปรุงเปลี่ยนผิวจราจรถนนคอนกรีตเสริมไม้ไผ่ด้วยการลาดยางแอสฟัลต์ติก และขยายผิวจราจรจากเดิม 3 เมตร เป็นขนาดกว้าง 5 เมตร ยาว 266 เมตร หนา 0.05 เมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 1,330 ตารางเมตร ตามแบบแปลนขององค์การบริหารส่วนตำบล บ. วงเงิน 223,000 บาท ซึ่งผู้รับจ้างได้ส่งมอบงาน เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2546 และคณะกรรมการตรวจรับงานได้ตรวจสอบและลงนามรับรองว่าการก่อสร้างถูกต้องตามเงื่อนไขแห่งสัญญาจ้างแล้ว เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2546 ต่อมาเมื่อ

- 2 -

คณะกรรมการตรวจติดตามการดำเนินการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันจังหวัด ล. ได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่าการดำเนินการก่อสร้างไม่เป็นไปตามแบบมาตรฐานการก่อสร้างทางแบบแอสฟัลต์ติก กล่าวคือผู้รับจ้างก่อสร้างโดยการทำผิวถนนแบบทางชั้นเดียว (Single Phase) ก่อนแล้วจึงปูทับด้วย Asphaltic Concrete ทำให้เนื้อของผิวถนนไม่เกาะติดกันเป็นเนื้อเดียว (Homogenous) การบดอัดไม่ดี อัตราส่วนผสมของ Asphaltic Concrete ไม่เป็นไปตามสัดส่วนที่ถูกต้อง ความหนาของชั้น Asphaltic Concrete หนาไม่ถึง 0.05 เมตร โดยสำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัด ล. ได้ประมาณค่าเสียหายเท่ากับวงเงินงบประมาณตามสัญญาจ้าง เนื่องจากต้องทำการรื้อถอนผิวจราจรทั้งหมดแล้วก่อสร้างใหม่ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายจำนวน 223,000 บาท เป็นกรณีที่ช่างผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจรับงานซึ่งมีหน้าที่ต้องควบคุมดูแลและตรวจงานที่ผู้รับจ้างต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญาจ้างปฏิบัติหน้าที่บกพร่องไม่ควบคุมดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างอย่างละเอียดรอบคอบเพียงพอกลับรับรองความถูกต้องของการปฏิบัติงานของผู้รับจ้าง ทั้งที่ผู้รับจ้างก่อสร้างถนนความหนาไม่ถึงตามแบบแปลนขององค์การบริหารส่วนตำบล บ. พฤติการณ์ถือได้ว่า ผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการ ตรวจรับงาน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายตามสัดส่วน ดังนี้

1. นาย อ. หัวหน้าส่วนโยธา ในฐานะช่างผู้ควบคุมงาน ซึ่งโดยตำแหน่งหน้าที่ถือได้ว่าเป็นผู้มีความรู้ทางวิชาช่างดีพอสมควร ย่อมต้องทราบดีว่ามาตรฐานการก่อสร้างทางแบบแอสฟัลต์ติกจะต้องดำเนินการก่อสร้างตามแบบและวิธีการใดจึงจะถูกต้อง การที่ปล่อยให้ผู้รับจ้างทำการก่อสร้างโดยวิธีการ



ไม่เป็นไปตามมาตรฐานการก่อสร้างทางแบบแอสฟัลต์ติก เป็นผลให้ถนนที่ได้ไม่มีความมั่นคงแข็งแรง หากจะก่อสร้างให้ได้มาตรฐานจะต้องรื้อถนนและทำการก่อสร้างใหม่ ทำให้ทางราชการเสียงบประมาณก่อสร้างถนนโดยไม่ได้มาตรฐาน เป็นเงิน 223,000 บาท แต่เนื่องจากถนนสายดังกล่าวยังสามารถใช้ประโยชน์ได้ และนาย อ. ได้ดำเนินการแก้ไขโดยแจ้งให้ผู้รับจ้างแก้ไขงานตามจุดที่ตรวจพบแล้ว ประกอบกับนาย อ. ไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำงานถนนประเภทนี้มาก่อน ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้นาย อ. รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหายจำนวน 223,000 บาท คิดเป็นเงินจำนวน 111,500 บาท

2. นาย ป.ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล บ. นาย ว. กรรมการบริหาร นาย อ.หัวหน้าส่วนโยธา นาย จ. และนาย ส. ตัวแทนชุมชน ในฐานะคณะกรรมการตรวจรับงาน แม้ข้อเท็จจริงปรากฏว่าก่อนการตรวจรับงานแจ้งพบว่าความหนาของแอสฟัลต์ไม่ได้ออก 0.05 เมตร แม้จะได้มีการสั่งการให้ผู้รับจ้างแก้ไขให้เป็นไปตามรูปแบบแล้ว คณะกรรมการจึงร่วมกันลงลายมือชื่อในใบตรวจรับงานแจ้งว่าผู้รับจ้างทำการก่อสร้างครบถ้วนถูกต้องตามรูปแบบของสัญญาก็ตาม แต่จากการตรวจสอบของ

- 3 -

คณะกรรมการตรวจติดตามการดำเนินการมาตรการการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง ภายหลังจากตรวจรับงานแล้วพึงยุติได้ว่าการก่อสร้างไม่เป็นไปตามมาตรฐานและความหนาของถนนไม่ได้ออก 0.05 เมตร คณะกรรมการตรวจรับงานจึงไม่อาจฟื้นความรับผิดชอบได้ แต่เมื่อพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้นาย ป. นาย ว. นาย อ. นาย จ. และนาย ส. รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 25 ของค่าเสียหายจำนวน 223,000 บาท คิดเป็นเงิน 55,750 บาท โดยแต่ละคนรับผิดชอบเท่า ๆ กัน เป็นเงินคนละ 11,150 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

สำหรับนาย จ. และนาย ส. ตัวแทนชุมชน ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการในคณะกรรมการตรวจรับงาน เนื่องจากเป็นความเสียหายทางช่างเทคนิคซึ่งต้องใช้ความรู้เฉพาะด้าน แต่บุคคลทั้งสองมิได้เป็นผู้มีความรู้ความชำนาญทัดเทียมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงเป็นการยากที่จะตรวจสอบได้ ประกอบกับหน่วยงานของรัฐได้ขอความร่วมมือให้บุคคลทั้งสองเป็นตัวแทนของชุมชนมาช่วยเหลืองานราชการเมื่อเกิดความเสียหายจากการมาช่วยเหลืองานดังกล่าว จึงให้องค์การบริหารส่วนตำบล บ. รับผิดชอบค่าสินไหมทดแทนในส่วน of นาย จ. และนาย ส.



หฤทัย รัตนระพี ย่อ  
ชนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ

สำนวนเลขที่ 37/143/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

เรื่อง อนุญาตตุลาการมีคำวินิจฉัยให้เทศบาลตำบล ต. ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้รับจ้าง

สรุปข้อเท็จจริง เทศบาลตำบล ต. ได้ว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ย. ก่อสร้างคลองส่งน้ำ  
คสล. รูปตัววี บ้าน ส. หมู่ที่ 8 ตำบล ต. อำเภอ ส. จังหวัด ช. วงเงิน 2,233,000 บาท ตามสัญญาจ้างเลขที่  
2/2545 หลังจากตรวจรับงานงวดที่ 1 แล้วได้มีหนังสือร้องเรียนจากชาวบ้านว่าการก่อสร้างอาจไม่ถูกต้อง  
เนื่องจากคอนกรีตมีลักษณะหนาและบางไม่เท่ากันบางแห่งไม่ได้ใส่เหล็ก จึงได้มีการไปตรวจสอบ พบว่า  
ผู้รับจ้างได้ก่อสร้างโดยใช้วัสดุผิดขนาด คือ ผู้รับจ้างใช้เหล็กขนาด 6 มม. ซึ่งมีได้ใช้เหล็กขนาด 9 มม.  
ตามรูปแบบในสัญญาว่าจ้างก่อสร้าง จึงได้มีการสั่งการให้ผู้รับจ้างทำการแก้ไขให้ถูกต้อง จนเป็นเหตุให้  
ผู้รับจ้างนำเรื่องดังกล่าวไปฟ้องร้องยังสถาบันอนุญาตตุลาการตามข้อสัญญา ซึ่งอนุญาตตุลาการได้มี  
คำวินิจฉัยให้เทศบาลตำบล ต. ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้รับจ้าง เป็นเงินจำนวน 475,000 บาท และให้คืน  
ค่าปรับเป็นเงิน 66,990 บาท ซึ่งในส่วนของค่าปรับนี้เทศบาลตำบล ต. ได้หักมาจากห้างหุ้นส่วนจำกัด ย.  
ผู้รับจ้างแล้ว เทศบาลตำบล ต. จึงได้รับความเสียหายเป็นเงิน 475,000 บาท โดยเงินจำนวนดังกล่าว  
เทศบาลได้ชดใช้ให้แก่ผู้รับจ้าง เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2548

ความเห็นพนักงานสอบสวน -



**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** การกระทำของว่าที่ร้อยตรี ว. นาย ภ. และนาง ณ. คณะกรรมการตรวจการจ้างเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงและการกระทำของนาย จ. และว่าที่ร้อยตรี ว. ในฐานะผู้สั่งการแก้ไขงานเป็นการจงใจให้ผู้รับจ้างได้รับความเสียหายจึงต้องรับผิดชอบใช้เงินคืนแก่เทศบาลตำบล ต.

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า เทศบาลตำบล ต. จังหวัด ช. ได้ว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ข. ทำการก่อสร้างคลองส่งน้ำคสล.รูปตัววี ตามสัญญาจ้างเลขที่ 2/2545 วงเงิน 2,233,000 บาท โดยมีการทำสัญญาจ้างกำหนดการตรวจรับงานและการจ่ายเงินเป็น 3 งวดงาน เมื่อผู้รับจ้างส่งมอบงานในงวดที่ 1 คณะกรรมการตรวจการจ้างได้ทำการตรวจรับและเทศบาลได้พิจารณาจ่ายเงินค่าจ้างของงานงวดที่ 1 แล้ว ต่อมาได้มีหนังสือร้องเรียนจากชาวบ้านว่า งานก่อสร้างดังกล่าวไม่ถูกต้องตามแบบรูปในสัญญาจ้าง เป็นเหตุให้คณะกรรมการ

- 2 -

ตรวจการจ้างเข้าตรวจสอบและพบว่า ความหนาของผนังรางระบายน้ำ ซึ่งวัดตามที่ก่อสร้างจริงได้ 0.07-0.10 ม. แต่ตามแบบรูปกำหนดไว้ที่ 0.10 ม. และเหล็กเสริมคอนกรีตที่นำมาใช้ก่อสร้างผนังรางระบายน้ำ วัดเส้นผ่าศูนย์กลางได้ 6-6.5 มม. แต่ตามแบบรูปกำหนดให้มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 9 มม. นาย จ. นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล ต. จึงได้มีคำสั่งให้ผู้รับจ้างแก้ไขงานโดยการเทคอนกรีต 0.06 ม. พร้อมเสริมเหล็กตะแกรงตามรูปแบบที่เทศบาลกำหนดให้กับโครงสร้างเดิมอีกชั้นหนึ่ง อันเป็นสาเหตุให้ผู้รับจ้างเสนอข้อพิพาทให้อนุญาตโตตุลาการชี้ขาด ซึ่งกรณีดังกล่าวอนุญาโตตุลาการได้วินิจฉัยให้เทศบาลตำบล ต. ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ข. เป็นเงินจำนวน 475,000 บาท (ค่าแก้ไขซ่อมแซมงานในการเทคอนกรีตและเสริมเหล็กเพิ่มเติมสำหรับงานงวดที่ 1) เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ซึ่งมีบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบ ดังนี้

1. นาย ภ. ในฐานะช่างผู้ควบคุมงานมีหน้าที่ตรวจสอบควบคุมให้ผู้รับจ้างดำเนินการก่อสร้างให้เป็นไปตามแบบรูปรายการและใช้วัสดุตามที่กำหนดไว้ในสัญญา แต่ได้ปฏิบัติหน้าที่บกพร่องมิได้เข้าควบคุมงานทุกวัน เป็นเหตุให้ผู้รับจ้างก่อสร้างไม่เป็นไปตามแบบรูปและใช้วัสดุไม่เป็นไปตามขนาดที่ระบุไว้จนมีการสั่งให้แก้ไขภายหลังตรวจรับงานงวดที่ 1 และผู้รับจ้างต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมเพิ่มขึ้นและเทศบาลต้องชดใช้ให้แก่ผู้รับจ้าง พฤติการณ์เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่เมื่อคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรม จึงให้นาย ภ. รับผิดชอบใช้



ค่าสินไหมทดแทนอัตราร้อยละ 50 ของเงินจำนวน 475,000 บาท คิดเป็นเงินที่ต้องรับผิดชอบ 237,500 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

2. ว่าที่ร้อยตรี ว. นาย ภ. และนาง ณ. ในฐานะคณะกรรมการตรวจการจ้าง มีหน้าที่ตรวจรับงานจ้าง ก่อสร้างให้ถูกต้องครบถ้วนเป็นไปตามแบบรูปและข้อกำหนดในสัญญา แต่คณะกรรมการตรวจการจ้างดังกล่าวได้ลงความเห็นสำหรับงานงวดที่ 1 ว่าผู้รับจ้างได้ทำการก่อสร้างงานถูกต้องตามสัญญาจ้าง ทั้งที่ ตามข้อเท็จจริงงานยังมีข้อบกพร่องไม่เป็นไปตามแบบรูป และได้มีการสั่งให้แก้ไขงานงวดที่ 1 เป็นการย้อนหลังภายหลังจากที่มีการจ่ายค่าจ้างของงานก่อสร้างงวดดังกล่าวแล้ว ทำให้ผู้รับจ้างต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมงานและส่งผลกระทบต่อระยะเวลาในการส่งมอบงานงวดที่ 2 และ 3 ให้ต้องล่าช้าออกไป พฤติการณ์เป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่เมื่อคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรม จึงให้บุคคลทั้งสามรับผิดชอบใช้ ค่าสินไหมทดแทนร้อยละ 30 ของเงินจำนวน 475,000 บาท เป็นเงิน 142,500 บาท โดยให้แต่ละคนรับผิดชอบคนละเท่า ๆ กัน คิดเป็นเงินที่ต้องรับผิดชอบคนละ 47,500 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

- 3 -

สำหรับนาย จ. นายกเทศมนตรี ในฐานะผู้สั่งการแก้ไขงานก่อสร้าง เมื่อได้รับเรื่องร้องเรียน ภายหลังจากการตรวจรับงานงวดที่ 1 นั้น เป็นการกระทำในขอบอำนาจของตน เพื่อรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ พฤติการณ์ถือไม่ได้ว่าจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

พรดิตรรา ภูมิรินทร์ ย่อ  
ชนศักดิ์ บูรณะเจริญ ตรวจ





สำนักความรับผิดชอบทางแพ่ง

---

Office of Civil Liability

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เดือน มิถุนายน 2549

สำนวนเลขที่ 72/228/2548 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง การจ่ายค่าก่อสร้างอาคารแตกต่างไปจากงบประมาณเดิม

**สรุปข้อเท็จจริง** บริษัท ก. ผิดสัญญาก่อสร้างอาคาร ส่วนราชการจึงบอกเลิกสัญญาจ้าง และดำเนินการประกวดราคาของงานส่วนที่เหลือจากการก่อสร้างเดิม โดยมีห้างหุ้นส่วนจำกัด ง. เป็นผู้ประกวดราคาได้ในวงเงิน 15,980,000 บาท ซึ่งมีราคาสูงกว่าค่าของงานงวดที่ 19 เป็นเงินจำนวน 9,514,960 บาท เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่า คณะผู้ออกแบบมิได้ตั้งใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องชดเชยค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า กรม ส. ได้รับงบประมาณประจำปี 2540 เป็นค่าก่อสร้างอาคารเป็นเงิน 103,200,000 บาท ต่อมากรม ส. จึงอนุมัติให้ดำเนินการออกแบบสร้างและกำหนดราคากลาง โดยแต่งตั้งบุคคลเป็นคณะกรรมการเพื่อดำเนินการดังกล่าว โดยคณะกรรมการได้กำหนดราคากลางรวมเป็นเงิน 123,376,820 บาท ซึ่งสูงกว่า เงินงบประมาณที่ได้รับเป็นเงิน 20,176,820 บาท กรม ส. จึงเสนอรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นชอบตามนัยหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ส่วนที่สุดที่ นร 0205/ว.40 ลงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2540 ซึ่งรัฐมนตรีได้เห็นชอบเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2540 กรม ส. จึงได้ดำเนินการประกวดราคาจ้างก่อสร้าง และทำสัญญาจ้างบริษัท ก. ก่อสร้างอาคารศูนย์อุตสาหกรรมสนับสนุน ในวงเงิน 112,990,000 บาท ต่อมาบริษัท ก. ผิดสัญญาก่อสร้างอาคารดังกล่าว กรม ส. จึงบอกเลิกสัญญาจ้างและดำเนินการประกวดราคาของงานส่วนที่เหลือจากการก่อสร้างเดิม (งวดที่ 19) โดยมีห้างหุ้นส่วนจำกัด ง. เป็นผู้ประกวดราคาได้ในวงเงิน 15,980,000 บาท ซึ่งมีราคาสูงกว่าค่าก่อสร้างของงาน งวดที่ 19 เป็นเงินจำนวน 9,514,960 บาท จากการประเมิน





ความเหมาะสมในการกำหนดวงงานและวงเงินของกรม ข. ปรากฏว่า การกำหนดวงงานที่ 1-16 วงเงินค่าก่อสร้างสูงกว่าราคากลางที่คำนวณได้ แต่ในวงงานที่ 17-19 กำหนดวงเงินที่น้อยกว่าราคากลาง ซึ่งในวงที่ 19 คณะกรรมการ ได้กำหนดค่าจ้างก่อสร้างไว้เพียง 6,465,040 บาท แต่การคำนวณราคากลางของกรม ข. เป็นเงิน 23,189,105 บาท อย่างไรก็ตาม กรม ส. ได้เรียกเงินค้ำประกันสัญญาจากธนาคารเป็นเงิน 5,649,500 บาท กรม ส. จึงได้รับความเสียหาย โดยจะต้องจ่ายค่าก่อสร้างวงที่ 19 เพิ่มขึ้นจากสัญญาจ้างเดิม เนื่องจากการกำหนดวงเงินไม่สอดคล้องกับวงงาน เป็นเงิน 3,865,460 บาท ความเสียหายดังกล่าวเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้กำหนดวงงานและวงเงิน จึงให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นสังกัด ร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด เพื่อทำการสอบสวนหาตัวผู้รับผิดชอบและจำนวนเงินที่ต้องชดใช้ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ข้อ 11 ทั้งนี้ ขอให้รีบดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในอายุความ

สุชาติพิศ โปธิศรี ย่อ  
มณีรัตน์ ณ ระนอง ตรวจ



สำนวนเลขที่ 22/78/2549

ประเภทสำนวน ทฤษฎีลีนสุญหาย

เรื่อง ไบเสรีรับเงินของสถาบัน ท. สูญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างปีการศึกษาปี 2538 ไบเสรีรับเงินของสถาบัน ท. ได้สูญหายไปจำนวน 5 เล่ม ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 187.25 บาท โดยไบเสรีรับเงินทั้ง 5 เล่ม ได้สูญหายไปโดยไม่ทราบสาเหตุโดยยังใช้ไม่หมดเล่ม จากการสอบสวนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องปรากฏว่าไม่มีการคุมไบเสรีรับเงินว่าในแต่ละวันใช้ไบเสรีรับเงินเล่มใดบ้าง ไม่มีการแยกเล่มไหนใช้รับเงินอะไร และไม่มีการแยกว่าเจ้าหน้าที่คนใดใช้เล่มไหน การตรวจนับเงินสดและยอดเงินในไบเสรีรับเงินเป็นหลักในการลงบัญชี ไบเสรีรับเงินจึงไม่มีหลักฐานในการลงบัญชี แต่ต่อมาได้มีการยกเลิกไบเสรีรับเงินที่สูญหายแล้ว

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่าไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบด้วยตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบ** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่าระหว่างปีการศึกษาปี 2538 ไบเสรีรับเงินของมหาวิทยาลัย ท. (สถาบัน ท. เดิม) ได้สูญหายไปจำนวน 5 เล่ม โดยทุกเล่มได้มีการนำมาใช้รับเงินแล้วบางส่วน คงเหลือไบเสรีที่ยังไม่ได้ใช้รับเงินรวม 50 ใบ ซึ่งจากการตรวจสอบเบื้องต้นยังไม่ปรากฏหลักฐานว่ามีการนำไบเสรีรับเงินที่สูญหายไปใช้รับเงินประกอบกับได้มีการยกเลิกไบเสรีรับเงินที่สูญหายแล้ว ในชั้นนี้จึงยังไม่มี ความเสียหายในส่วนนี้ คงเหลือความเสียหายในกรณีมูลค่าของไบเสรีรับเงินที่สูญหาย จำนวน 5 เล่ม ราคาเล่มละ 37.45 บาท คิดเป็นเงิน 187.25 บาท ซึ่งสาเหตุที่ไบเสรีรับเงินดังกล่าวสูญหายไปเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีผู้มีหน้าที่เก็บรักษาไบเสรีรับเงินทั้ง 5 เล่มดังกล่าว เมื่อใช้รับชำระเงินแล้วมิได้ดูแลตรวจสอบและเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัย โดยข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีผู้มีหน้าที่รับเงินโดยตรงไม่อยู่ก็จะมีเจ้าหน้าที่คนอื่นมาหยิบไปใช้รับเงินได้ตลอดเวลา ทำให้เป็นการยากที่จะตรวจสอบได้ว่า บุคคลใดหยิบเอาไบเสรีรับเงินทั้ง 5 เล่มไป ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย พุทธิการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อ



อย่างร้ายแรง จึงให้เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีซึ่งรับผิดชอบเก็บรักษาใบเสร็จรับเงินที่สูญหายชดใช้ค่าเสียหายตามมูลค่าของใบเสร็จรับเงินที่สูญหาย คิดเป็นเงิน 187.25 บาท

อนึ่ง เนื่องจากความเสียหายดังกล่าวเกิดจากการขาดมาตรการในการควบคุมดูแลรับจ่ายเงินและเก็บรักษาใบเสร็จรับเงิน มหาวิทยาลัย ท. จึงต้องวางมาตรการในการควบคุมและตรวจสอบใบเสร็จรับเงินที่ใช้ในแต่ละวัน โดยกำชับเจ้าหน้าที่ให้ดำเนินการตามมาตรการ โดยเคร่งครัด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายในลักษณะเช่นนี้อีก

ทรงฤทธิ์ วัฒนะเวชศักดิ์ ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 22/79/2549

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์ตู้ของวิทยาลัย ง.ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2541 เวลาประมาณ 04.30 น. รถยนต์ตู้ของวิทยาลัย ง. ประสบอุบัติเหตุเสียหลักกลงไปในช่องระบายน้ำบนถนนเพชรเกษม บริเวณตลาดเกาะยายฉิม จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ระหว่างเดินทางกลับจากการไปราชการแสดงที่จังหวัดชลบุรี เป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการ ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 271,720 บาท โดยในวันเกิดเหตุ นาย อ. ลูกจ้างประจำตำแหน่งพนักงานขับรถ ได้รับความมอบหมายให้นำรถยนต์ตู้คันเกิดเหตุไปจัดแสดงนาฏศิลป์ไทยในงานฉาบปัดถนนที่จังหวัดชลบุรี มีผู้ร่วมเดินทางไปด้วยรวม 12 คน ขากลับจากปฏิบัติราชการเมื่อรถแล่นมาถึงท้องที่อำเภอบางสะพาน ใช้ความเร็วประมาณ 60-70 กิโลเมตรต่อชั่วโมง และขณะนั้นมีฝนตกลงมาได้มีรถยนต์ไม่ทราบหมายเลขทะเบียน แซงปาดหน้าและเข้ามาในช่องทางเดินรถของรถยนต์ตู้ซึ่งช่วงนั้นเป็นทางโค้ง นาย อ. ได้ตะเบรกเป็นเหตุให้ รถเสียหลักกลงไปในคูน้ำ ข้างทางและไถลไปตามแนวคูระบายน้ำประมาณ 10 เมตร ทำให้รถยนต์ตู้ของ ทางราชการได้รับความเสียหายและได้นำรถยนต์ตู้ดังกล่าวไปดำเนินการซ่อมแซมแล้ว เสียค่าซ่อมเป็นเงิน ทั้งสิ้น 271,720 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** รับแจ้งความไว้เป็นหลักฐาน

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด** เห็นว่าไม่มี เจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2541 เวลาประมาณ 04.30 น. นาย อ. ลูกจ้างประจำตำแหน่งพนักงานขับรถ ได้ขับรถยนต์ตู้ของวิทยาลัย ง. กลับจากการไปปฏิบัติราชการเพื่อแสดงนาฏศิลป์ที่จังหวัดชลบุรี ขณะเดินทางบนถนนเพชรเกษมถึงตลาดเกาะยายฉิม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ใช้ความเร็วประมาณ 50-60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ได้มีรถยนต์ไม่ทราบหมายเลขทะเบียน แซงปาดหน้าและเข้ามาในช่องทางเดินรถ ของทางราชการอย่างกะทันหัน นาย อ. จึงตะเบรกแต่เนื่องจากถนนช่วงดังกล่าวเป็นทางโค้งจึงทำให้รถ



เสียหายเล็กน้อยในคูน้ำข้างทางเป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหาย ไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการกระทำด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย อ. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

ทรงฤทธิ์ วัฒนะเวชศักดิ์      ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 30/109/2549

ประเภทสำนวน เพลิงไหม้

เรื่อง เพลิงไหม้บ้านพักครูของโรงเรียน บ.

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2541 เวลาประมาณ 22.00 น. ได้เกิดเพลิงไหม้บ้านพักครูของโรงเรียน บ. เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 25,000 บาท ในวันและเวลาเกิดเหตุมีนางสาว ก. นาย ส. ข้าราชการครูและนาย ป. เป็นผู้ได้รับมอบหมายให้ดูแลทรัพย์สินของโรงเรียน โดยนางสาว ก. ซึ่งพักอาศัยอยู่ใกล้โรงเรียนเป็นผู้เห็นเหตุการณ์และได้โทรศัพท์แจ้งนาย ส. และนาย ป. พร้อมทั้งแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ดับเพลิงแต่ไม่สามารถดับเพลิงได้ เพลิงได้ลุกลามไหม้บ้านพักหมดทั้งหลัง

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** ไม่สามารถชี้ชัดได้ว่าเพลิงไหม้เกิดจากสาเหตุใด

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่มีเจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2541 เวลาประมาณ 22.00 น. ได้เกิดเพลิงไหม้บ้านพักครูของโรงเรียน บ. ซึ่งได้สร้างตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512 และได้มีประกาศคณะกรรมการการประถมศึกษาให้เลิกโรงเรียนมิได้มีการเรียนการสอน และไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดอยู่ในบ้านพักครูหลังที่เกิดเหตุ และมอบหมายให้อยู่ในความดูแลของโรงเรียน ว. โดยเพลิงได้ลุกลามไหม้บ้านพักครูดังกล่าวหมดทั้งหลัง ประกอบกับตามรายงานการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุของกองกำกับการวิทยาการ ก็ไม่ปรากฏพยานหลักฐานใดที่จะบ่งชี้ได้ว่าเหตุเพลิงไหม้เกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายไหม้ทดแทนให้แก่ทางราชการ

ทรงฤทธิ์ วัฒนะเวชศักดิ์ ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 30/110/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง การกำหนดราคากลางค่าก่อสร้างโรงอาหารอเนกประสงค์ของวิทยาลัย ก.ใช้ค่า Factor F ไม่ถูกต้อง

สรุปข้อเท็จจริง วิทยาลัย ก. มีประกาศประกวดราคาจ้างก่อสร้างโรงอาหารอเนกประสงค์ ซึ่งราคากลางงานก่อสร้างคิดเป็นเงินจำนวน 2,737,974 บาท ในขณะที่อยู่ระหว่างการหาผู้รับจ้างวิทยาลัย ก. ได้รับแจ้งทางโทรศัพท์จากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอให้จัดส่งเอกสารเกี่ยวกับรายละเอียดประมาณการวัสดุและราคากลาง วิทยาลัย ก. มีหนังสือถึงผู้อำนวยการกองออกแบบขอเอกสารดังกล่าว และขอให้กองออกแบบจัดทำราคากลางและปรับค่า Factor F และรายละเอียดประมาณการวัสดุในการก่อสร้างโรงอาหารอเนกประสงค์ใหม่ เนื่องจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทักท้วงเรื่อง Factor F ไม่ถูกต้อง จากนั้นได้พิจารณาเลือกห้างหุ้นส่วนจำกัด จ. เข้าทำการก่อสร้างในราคางานจ้าง 2,735,000 บาท กระทั่งเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2545 ได้มีการตรวจรับงานงวดที่ 1 ให้แก่ผู้รับจ้าง ซึ่งต่อมากองการศึกษา มีหนังสือถึงผู้อำนวยการวิทยาลัย ก. แจ้งว่ากองออกแบบได้จัดส่งเอกสารรายละเอียดการประมาณราคาพร้อมรายการแบ่งงวดงาน-งวดเงิน ซึ่งมีรายละเอียดการคิดค่า Factor F เท่าเดิม (1.28) และได้ตรวจรับการจ้างงวด 2 งวด 3 และงวด 4 โดยไม่มีการแก้ไขการคิดค่า Factor F ตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทักท้วงแต่อย่างใด และกรณีปริมาณงานตามประมาณราคากลางบางรายการไม่ได้คำนวณจากการถอดแบบตามวิชาช่าง โดยรายละเอียดเกี่ยวกับการทักท้วงของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินปรากฏว่าในเอกสารแนบท้ายประกอบเอกสารกำหนดราคากลางในหมวด (3) งานปูนและตกแต่งผนังไม้ตีบั้งใบ จำนวน 445 ตารางเมตร ราคา 153,525 บาท แต่ปรากฏว่ามีรายละเอียดในแบบพิมพ์เขียวและการตรวจรับงานมีพื้นที่จำนวน 7 ตารางเมตรเท่านั้น และไม่มีรายละเอียดการคำนวณเงินในหมวดงานที่ (2) งานโครงสร้างในส่วนเหล็กเสริม และไม่มีการแก้ไขราคางานจ้าง ตามสัญญาจ้างจนมีการตรวจรับงานแต่อย่างใด ส่วนในเอกสารการเสนอราคาของผู้รับจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด จ. โดยนาย ร. ผู้จัดการได้เสนอราคารวมยอดเงินค่าก่อสร้างงานก่อสร้างอาคาร โรงอาหารอเนกประสงค์ซึ่งมีการคิดคำนวณหมวดงานที่ (2) งานโครงสร้างเกี่ยวกับเหล็กเสริมเป็นเงินจำนวน 196,840 บาท และหมวดงานที่ (3) งานปูนและงานตกแต่งผนังเป็นจำนวน 18 ตารางเมตร เป็นเงิน 7,200 บาท

ความเห็นพนักงานสอบสวน -

ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด เจ้าหน้าที่ของวิทยาลัย ก. และเจ้าหน้าที่ของกองออกแบบไม่ได้มีเจตนาที่จะทำให้เกิดความเสียหายหรือกระทำการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงจนทำให้เกิดความเสียหาย จึงไม่ต้องมีบุคคลใดต้องรับผิดชอบ

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539



คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ตรวจสอบพบว่าการจัดจ้างก่อสร้างโรงอาหารนอกประสงค์ของวิทยาลัย ก. ตามสัญญาจ้างเลขที่ 8/2545 ลงวันที่ 28 มีนาคม 2545 คำนวณราคากลางโดยใช้ค่า Factor F ไม่ถูกต้อง ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายต้องจ่ายเงินค่าจ้างก่อสร้างแพงกว่าความเป็นจริงเป็นเงิน 42,373.55 บาท และการคำนวณราคากลางปริมาณงานรายการงาน โครงสร้างเหล็ก และ รายการงานปูนและตกแต่งผนังโดยไม่ได้ถอดแบบตามหลักวิชาช่าง และไม่ได้คำนวณเนื้องานตามความเป็นจริง ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายต้องจ่ายเงินค่าจ้างก่อสร้างแพงกว่าความเป็นจริงเป็นเงิน 4,785 บาท โดยพิจารณาการกระทำและความรับผิดของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. กรณีคำนวณราคากลางโดยใช้ค่า Factor F ไม่ถูกต้อง ข้อเท็จจริงปรากฏว่าคณะกรรมการกำหนดราคากลางได้ดำเนินการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างโรงอาหารนอกประสงค์ของวิทยาลัย ก. โดยใช้ค่า Factor F ในอัตรา 1.28 พื้นที่ 816 ตารางเมตร หักลด 10%ตามมติคณะรัฐมนตรีแล้วคงเหลือราคากลางจำนวน 2,464,176.60 บาท วิทยาลัย ก. จึงดำเนินการแจ้งประกาศประกวดราคาฉบับลงวันที่ 3 มกราคม 2545 แต่การประกาศครั้งแรกไม่มีการตกลงทำสัญญากับบริษัทใด จึงได้มีประกาศประกวดราคาฉบับที่ 2 เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2545 โดยใช้ค่า Factor F ในอัตรา 1.28 เช่นเดิม ระหว่างการพิจารณาคัดเลือกบริษัทผู้รับจ้าง วิทยาลัย ก. ได้รับแจ้งทางโทรศัพท์จากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินว่าการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างตามประกาศประกวดราคาดังกล่าวใช้ค่า Factor F ไม่ถูกต้อง ซึ่งตามราคากลางที่จะดำเนินการครั้งนี้จะต้องใช้ค่า Factor F ในอัตรา 1.2588 ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 วิทยาลัย ก. จึงได้มีหนังสือลงวันที่ 7 มีนาคม 2545 และวันที่ 12 มีนาคม 2545 ขอให้กองออกแบบจัดทำราคากลางโดยปรับค่า Factor F และรายละเอียดประมาณการวัสดุในการก่อสร้างโรงอาหารนอกประสงค์ใหม่ ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาก่อนที่จะมีการพิจารณาผลการประกวดราคาในวันที่ 26 มีนาคม 2545 แต่ยังไม่มีความเห็นใดเกี่ยวกับค่า Factor F ดังกล่าวให้ถูกต้อง จนกระทั่งมีการทำสัญญาจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด จ. ตามสัญญาจ้างเลขที่ 8/2545 ลงวันที่ 28 มีนาคม 2545 ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายต้องจ่ายเงินค่าจ้างก่อสร้างแพงกว่าความเป็นจริงเป็นเงิน 42,373.55 บาท โดยพิจารณาได้ดังนี้

1.1 คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ตามคำสั่งกองออกแบบ ที่ 2/2544 ลงวันที่ 2 พฤศจิกายน 2544 จำนวน 6 คน ประกอบด้วย นาย ภ.รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองออกแบบ นาย ย. ตำแหน่งนายช่างระดับ 7 นาง น. ตำแหน่งนายช่างระดับ 6 นาย ถ. ตำแหน่งนายช่างระดับ 6 นาย ว. ตำแหน่งนายช่างระดับ 6 และนาย ญ. ตำแหน่งนายช่างระดับ 6 ซึ่งมีหน้าที่คำนวณราคากลางงานก่อสร้างให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของทางราชการ ได้ดำเนินการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างโรงอาหารนอกประสงค์ของวิทยาลัย ก. โดยใช้ค่า Factor F ในอัตรา 1.28 ซึ่งเป็นอัตราค่า Factor F ของปีเก่า โดยมีได้เปลี่ยนแปลงมาใช้ค่า Factor F ใหม่ในอัตรา 1.2588 เป็นการไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่ สุด ที่ นร 0205/ว 199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544 ซึ่งแม้ว่าคณะกรรมการกำหนดราคากลางจะลงนามในเอกสารกำหนดราคากลาง เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2544 แต่โดยที่ กองออกแบบได้มอบหมายให้ นาง น. และนาย ญ. เข้าร่วมประชุมการชี้แจงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางและได้รับ





หนังสือประมวลหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างชลประทาน งานก่อสร้างทาง  
อัตรา Factor F ใหม่ ของคณะกรรมการควบคุมราคากลาง สำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2544 ซึ่ง  
เป็นระยะเวลาก่อนที่จะมีการประกาศประกวดราคา ฉบับที่ 1 ในวันที่ 3 มกราคม 2545 และฉบับที่ 2 ในวันที่  
19 กุมภาพันธ์ 2545 ดังนั้น คณะกรรมการกำหนดราคากลางจึงควรต้องพิจารณาทบทวนแก้ไขราคากลางโดย  
ใช้ค่า Factor F ในอัตราใหม่แต่คณะกรรมการกำหนดราคากลางหาได้ดำเนินการเช่นนั้นไม่กลับเพิกเฉย  
ไม่ปรับปรุงแก้ไข ประกอบกับเมื่อวิทยาลัย ก. มีหนังสือลงวันที่ 7 และ 12 มีนาคม 2545 แจ้งให้กองออกแบบ  
พิจารณาปรับค่า Factor F ใหม่ตามคำทักท้วงของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินคณะกรรมการกำหนด  
ราคากลาง ซึ่งเป็นบุคลากรในกองออกแบบก็มิได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำร้องขอจนกระทั่งมี  
การลงนามในสัญญาจ้าง โดยใช้อัตราค่า Factor F ที่ไม่ถูกต้อง พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความ  
ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง คณะกรรมการกำหนดราคากลาง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน  
ให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้นาย ก.  
นาย ข. นาย น. นาย ค. นาย ว. และนาย จ. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 75 ของค่าเสียหายจำนวน 42,373.55 บาท  
คิดเป็นเงิน 31,780.16 บาท โดยให้รับผิดชอบคนละส่วนเท่า ๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 5,296.69 บาท ตามนัย  
มาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

1.2 นาย พ. ตำแหน่งหัวหน้างานพัสดุ ในฐานะเป็นผู้นำเสนอราคากลางที่  
คณะกรรมการกำหนดราคากลางคำนวณได้เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติให้ใช้  
ราคากลางดังกล่าวจัดซื้อจัดจ้างต่อไป ตามรายงานขอซื้อขอจ้างฉบับลงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2545 มีหน้าที่ต้อง  
ตรวจสอบว่าคณะกรรมการกำหนดราคากลางได้กำหนดราคากลางถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของทางราชการ  
หรือไม่ เมื่อปรากฏว่าคณะกรรมการกำหนดราคากลางคำนวณราคากลางงานก่อสร้างโรงอาหารนอกประสงค์  
โดยใช้ค่า Factor F ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 ไม่ปรากฏว่า  
นาย พ. ได้ทักท้วงว่าคณะกรรมการกำหนดราคากลางไม่ถูกต้องแต่อย่างใด กลับนำเสนอให้นาย ข. ให้ความเห็นชอบ  
ให้ใช้ราคากลางดังกล่าวดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างต่อไป พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาท  
เลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย พ. ในฐานะหัวหน้างานพัสดุผู้นำเสนอให้ใช้ราคากลางดังกล่าวจึงต้องรับผิดชอบใช้  
ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่ง  
กรณีแล้วจึงให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 15 ของค่าเสียหายจำนวน 42,373.55 บาท คิดเป็นเงิน 6,356.03 บาท ตาม  
นัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

1.3 นาย ข. ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย ก. ในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาที่พิจารณา  
ให้ความเห็นชอบและอนุมัติให้ใช้ราคากลางดังกล่าวจัดซื้อจัดจ้างต่อไป ตามรายงานขอซื้อขอจ้างฉบับลงวันที่  
19 กุมภาพันธ์ 2545 มีหน้าที่ต้องตรวจสอบว่า คณะกรรมการกำหนดราคากลางได้กำหนดราคากลาง  
ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของทางราชการหรือไม่ เมื่อปรากฏว่าคณะกรรมการกำหนดราคากลางคำนวณราคากลาง  
งานก่อสร้างโรงอาหารนอกประสงค์โดยใช้ค่า Factor F ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามมติคณะรัฐมนตรี  
เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 ไม่ปรากฏว่านาย ข. ได้ทักท้วงว่าคณะกรรมการกำหนดราคากลางไม่ถูกต้องแต่อย่างใด  
กลับลงนามให้ความเห็นชอบให้ใช้ราคากลางดังกล่าวดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างต่อไป ประกอบกับขณะที่



เจ้าหน้าที่ของวิทยาลัย ก. ได้รับแจ้งทางโทรศัพท์จากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินว่าการกำหนดราคากลางโดยใช้ค่า Factor F ในอัตรา 1.28 นั้นไม่ถูกต้องซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาก่อนที่จะพิจารณาผลการประกวดราคาในวันที่ 26 มีนาคม 2545 และนาย ข. ยังเป็นผู้ลงนามแจ้งให้กองออกแบบพิจารณาปรับค่า Factor F ใหม่เมื่อวันที่ 7 และ 12 มีนาคม 2545 ดังนั้น แม้จะยังไม่ได้รับคำตอบจากกองออกแบบ นาย ข. ควรที่จะได้ติดตามเร่งรัดเพื่อให้มีการแก้ไขราคากลางให้ถูกต้องก่อนที่จะลงนามในสัญญาจ้างแต่นาย ข. หาได้ดำเนินการเช่นนั้นไม่ กลับลงนามในสัญญาจ้างโดยใช้ค่า Factor F ในอัตราที่ไม่ถูกต้อง พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ข. ในฐานะเป็นผู้เห็นชอบให้ใช้ราคากลางดังกล่าวดำเนินการจ้างก่อสร้างจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 10 ของค่าเสียหายจำนวน 42,373.55 บาท คิดเป็นเงิน 4,237.36 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. กรณีการคำนวณราคากลางปริมาณงานสูงกว่าความเป็นจริง ข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะกรรมการกำหนดราคากลางได้คำนวณรายการงานโครงสร้างเหล็ก และรายการงานปูนและตกแต่งผนัง โดยไม่ได้ถอดแบบตามหลักวิชาช่างและไม่ได้คำนวณเนื่องงานตามความเป็นจริง ดังนี้

2.1 รายการงานโครงสร้างเหล็ก คณะกรรมการกำหนดราคากลางได้คำนวณปริมาณจำนวนเหล็กเสริมสูงกว่าเนื่องงานจริง แต่ในสัญญาจ้างส่วนที่เป็นภาคผนวกเอกสารการเสนอราคาของบริษัทผู้รับจ้างได้เสนอราคาปริมาณงานเหล็กเสริมตรงตามเนื่องงานจริง และคณะกรรมการตรวจรับงานก็ได้ตรวจรับงานตามที่บริษัทผู้รับจ้างส่งมอบงานจริง กรณีนี้จึงไม่ปรากฏว่าทางราชการได้รับความเสียหาย จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบ

2.2 รายการงานปูนและตกแต่งผนัง คณะกรรมการกำหนดราคากลางได้คำนวณปริมาณงานในผนัง 4 ผนังไม้ 1/2" x 4" ดีบีงไบ จำนวน 445 ตารางเมตร ราคาตารางเมตรละ 345 บาท แต่ในสัญญาจ้างส่วนที่เป็นภาคผนวกเอกสารการเสนอราคาของบริษัทผู้รับจ้างได้เสนอราคาปริมาณงานในผนัง 4 ผนังไม้ 1/2" x 4" ดีบีงไบ จำนวน 18 ตารางเมตร ราคาตารางเมตรละ 400 บาท ซึ่งคณะกรรมการควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจรับงานได้ลงนามตรวจรับงานดังกล่าวจำนวน 18 ตารางเมตร และจ่ายเงินให้บริษัทผู้รับจ้างจำนวน 18 ตารางเมตร ราคาตารางเมตรละ 400 บาท คิดเป็นเงิน 7,200 บาท แต่พื้นที่ตามแบบพิมพ์เขียวมีพื้นที่ก่อสร้างจริงเพียง 7 ตารางเมตร ดังนั้น บริษัทผู้รับจ้างจึงต้องทำงานก่อสร้างตามพื้นที่จริงเพียง 7 ตารางเมตรเท่านั้น ซึ่งที่ถูกต้องทางราชการต้องจ่ายเงินค่างานปูนและตกแต่งผนังรายการนี้จำนวน 7 ตารางเมตร (ตามพื้นที่ก่อสร้างได้จริง) ในราคาตารางเมตรละ 345 บาท (ราคากลางคำนวณไว้) คิดเป็นเงิน 2,415 บาท กรณีจึงถือว่าทางราชการได้รับความเสียหายต้องจ่ายเงินค่าจ้างสูงกว่าความเป็นจริง คิดเป็นเงิน 4,785 บาท โดยพิจารณาได้ดังนี้

2.2.1 คณะกรรมการควบคุมงานจ้าง ตามคำสั่งวิทยาลัย ก. ที่ 71/2545 ลงวันที่ 18 เมษายน 2545 ประกอบด้วย นาย ศ. ประธานกรรมการ และนาย ค. กรรมการ บุคคลทั้งสองมีหน้าที่ตรวจและ



ควบคุมงานจ้างก่อสร้างโรงอาหารนอกประสงค์ ณ สถานที่ที่กำหนดไว้ในสัญญาให้เป็นไปตามแบบรูป  
รายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาจ้าง ซึ่งตามนัยข้อ 2 ของสัญญาได้ระบุให้เอกสารแบบท้ายสัญญา  
ได้แก่ใบเสนอราคาใบต่อรองราคาและแบบรูปรายการเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา โดยในใบเสนอราคาได้กำหนด  
รายละเอียดปริมาณงานรายการงานปูนและตกแต่งผนัง ในผนัง 4 ผนังไม้  $\frac{1}{2}$ " x 4" ตีบังใบ จำนวน 18 ตารางเมตร  
ดังนั้น คณะกรรมการควบคุมงานจ้างจึงมีหน้าที่ต้องตรวจสอบว่างานที่ดำเนินการจริง ณ สถานที่ก่อสร้าง  
มีปริมาณ 18 ตารางเมตร ตรงตามใบเสนอราคาหรือไม่ เมื่อปรากฏว่าบริษัทผู้รับจ้างดำเนินการก่อสร้างงาน  
ในผนัง 4 ผนังไม้  $\frac{1}{2}$ " x 4" ตีบังใบ ได้จำนวนตามพื้นที่พิมพ์เขียวจริงเพียง 7 ตารางเมตรเท่านั้น คณะกรรมการ  
ควบคุมงานหาได้ทักท้วงว่าปริมาณงานดังกล่าวไม่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงไม่ กลับลงนามเสนอ  
คณะกรรมการตรวจรับงานจ้างว่าตรวจสอบการปฏิบัติงานของบริษัทผู้รับจ้างแล้วถูกต้องทุกประการ อันเป็น  
การไม่ปฏิบัติตามข้อ 73 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม  
การที่คณะกรรมการควบคุมงานจ้างอ้างว่าในการควบคุมงานได้รับเพียงเอกสารแบบรูปรายการแต่ไม่ได้  
รับรายละเอียดใบเสนอราคาจึงไม่ทราบที่พื้นที่จริงควรเป็นจำนวนเท่าใดนั้นไม่อาจนำมาอ้างให้พ้นความรับผิดชอบได้  
เนื่องจากหากไม่มีเอกสารดังกล่าวในขณะที่ควบคุมงานจ้างคณะกรรมการควบคุมงานจ้างก็ควรจะต้องเรียกเอกสาร  
ดังกล่าวจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาเพื่อให้การควบคุมงานจ้างเป็นไปด้วยความถูกต้อง  
และครบถ้วน พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง คณะกรรมการ  
ควบคุมงานจ้างจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่ง  
การกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้นาย ศ. ประธานกรรมการ และนาย ค. กรรมการ รับผิดชอบ  
ใช้ในอัตราร้อยละ 20 ของค่าเสียหายจำนวน 4,785 บาท คิดเป็นเงิน 957 บาท โดยให้รับผิดชอบละส่วน  
เท่า ๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 478.50 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิด  
ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2.2.2 คณะกรรมการตรวจรับงานจ้าง ตามคำสั่งวิทยาลัย ก. ที่ 71/2545 ลงวันที่  
18 เมษายน 2545 ประกอบด้วยนาย ข. ประธานกรรมการ นาย ค. กรรมการ และนาง ท. กรรมการและ  
เลขานุการ บุคคลทั้งสามมีหน้าที่ตรวจรับงานจ้างก่อสร้างโรงอาหารนอกประสงค์ให้เป็นไปตามแบบรูป  
รายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาจ้างเลขที่ 8/2545 ลงวันที่ 28 มีนาคม 2545 ซึ่งตามนัยข้อ 2 ของสัญญาได้  
ระบุให้เอกสารแบบท้ายสัญญาได้แก่ใบเสนอราคาใบต่อรองราคาและแบบรูปรายการ เลขที่ 44701 เป็นส่วนหนึ่ง  
ของสัญญาโดยในใบเสนอราคาได้กำหนดรายละเอียดปริมาณงานรายการงานปูนและตกแต่งผนัง ในผนัง 4 ผนัง  
ไม้  $\frac{1}{2}$ " x 4" ตีบังใบ จำนวน 18 ตารางเมตร ดังนั้น คณะกรรมการตรวจรับงานจ้างจึงมีหน้าที่ต้องตรวจสอบว่า  
งานที่ดำเนินการจริง ณ สถานที่ก่อสร้างมีปริมาณ 18 ตารางเมตร ตรงตามใบเสนอราคาหรือไม่ เมื่อปรากฏว่า  
บริษัทผู้รับจ้างดำเนินการก่อสร้างงาน ในผนัง 4 ผนังไม้  $\frac{1}{2}$ " x 4" ตีบังใบ ได้จำนวนตามพื้นที่พิมพ์เขียวจริง  
เพียง 7 ตารางเมตรเท่านั้น แต่คณะกรรมการตรวจรับงานจ้างหาได้ทักท้วงว่าปริมาณงานดังกล่าวไม่ถูกต้อง  
ตรงตามความเป็นจริงไม่ กลับลงนามตรวจรับผลการปฏิบัติงานของบริษัท ผู้รับจ้างว่าถูกต้องตามสัญญา  
ทุกประการ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ 72 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และ  
ที่แก้ไขเพิ่มเติม การที่คณะกรรมการตรวจรับงานจ้างอ้างว่าได้รับเพียงเอกสารแบบรูปรายการแต่ไม่ได้รับ



รายละเอียดใบเสนอราคาจึงไม่ทราบพื้นที่จริงควรเป็นจำนวนเท่าใดนั้น ไม่อาจนำมาอ้างให้พ้นความรับผิดชอบได้ เนื่องจากหากไม่มีเอกสารดังกล่าวในขณะที่ตรวจรับงานจ้าง คณะกรรมการตรวจรับงานจ้างก็ควรจะต้องเรียกเอกสารดังกล่าว จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาเพื่อให้การตรวจรับงานจ้างเป็นไปด้วยความถูกต้องและครบถ้วน พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง คณะกรรมการตรวจรับงานจ้างจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้นาย ข. ประธานกรรมการ นาย ต. กรรมการ และนาง ท. กรรมการและเลขานุการ รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 80 ของค่าเสียหายจำนวน 4,785 บาท คิดเป็นเงิน 3,828 บาท โดยให้รับผิดชอบละส่วนเท่าๆกัน คิดเป็นเงินคนละ 1,276 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2.2.3 สำหรับคณะกรรมการกำหนดราคากลาง แม้จะคำนวณปริมาณงานรายการงานปูนและตกแต่งผนัง ในผนัง 4 ผนังไม้ ½” x 4” ตีบั้งใบจำนวน 445 ตารางเมตร ราคาตารางเมตรละ 345 บาท ในขณะที่พื้นที่จริงตามพิมพ์เขียวมีเพียง 7 ตารางเมตรเท่านั้น ถือเป็นการคำนวณที่ไม่ถูกต้องโดยไม่ได้ถอดแบบตามหลักวิชาช่างและไม่ได้คำนวณเนื้องานตามความเป็นจริง แต่โดยที่ในสัญญาจ้างส่วนที่เป็นภาคผนวกเอกสารการเสนอราคาของบริษัทผู้รับจ้างได้เสนอราคาปริมาณงานในผนัง 4 ผนังไม้ ½” x 4” ตีบั้งใบจำนวน 18 ตารางเมตร ราคาตารางเมตรละ 400 บาท ซึ่งเป็นการคิดคำนวณของบริษัทผู้รับจ้างเอง โดยมีได้นำข้อมูลจากคณะกรรมการกำหนดราคากลางไปกำหนดในสัญญาแต่ประการใด คณะกรรมการกำหนดราคากลางจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

อนึ่ง เนื่องจากการสอบสวนเรื่องนี้มิได้สอบปากคำนาย ศ. นาย ด. นาย ข. นาย ต. นาย ก. นาย ย. และนาย ถ. จึงขอให้สำนักงาน ค. ให้โอกาส นาย ศ. นาย ด. นาย ข. นาย ต. นาย ก. นาย ย. และนาย ถ. ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ก่อนออกคำสั่งเรียกให้ใช้ค่าสินไหมทดแทน

มนต์ชัย เพ็ชรร่วง      ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 35/130/2549

ประเภทสำนวน ทรัพย์ลินเสียหาย

เรื่อง รถยนต์ราชการของกรม อ. ถูกชนได้รับความเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม นาย น. ได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการ ณ จุดสกัดที่ 4 จังหวัด พ. โดยคอยสกัดกั้นและหยุดยั้งการกระทำผิดต่อกฎหมายในการนี้ได้รับอนุญาตให้ใช้รถยนต์ของกรม อ. ด้วย โดยเมื่อเวลาประมาณ 20.00 น. นาย น. ได้ทำการออกตรวจตราหาข่าวและคอยแจ้งเหตุผู้กระทำผิดต่อกฎหมายไปตามถนนบ้านแม่ลอยไร่ อำเภอกิ่ง จังหวัดเชียงราย ตามลำพัง จนกระทั่งเวลาประมาณ 23.00 น. จึงได้เดินทางกลับจุดสกัดที่ 4 โดยทำการเลี้ยวรถยนต์กลับบริเวณจุดกลับรถหน้าบริษัท ช. ถนนพหลโยธิน ซึ่งบริเวณดังกล่าว มีเครื่องหมายจราจรและสัญญาณไฟกระพริบสีเหลืองอำพันติดตั้งอยู่เมื่อนาย น. ทำการเลี้ยวกลับรถโดยเข้าไปในช่องจราจรด้านซ้ายแล้ว ได้มีรถยนต์ของนาย ก. พุ่งเข้าเฉี่ยวชนรถยนต์ของทางราชการบริเวณด้านซ้ายของตัวรถอย่างแรง จนเป็นเหตุให้รถยนต์ของกรม อ. ตกกลงไปในร่องน้ำรถยนต์ของกรม อ. ได้รับความเสียหาย และนาย น. หมดสติ ต่อมาบริษัทประกันภัย อ. เข้ารับช่วงสิทธิจากนาย ก. ได้ดำเนินคดีฟ้องร้องนาย น. และกรม อ. ในคดีดังกล่าว ซึ่งภายหลังศาลได้มีคำพิพากษาตามยอมให้กรม อ. ชดใช้ค่าเสียหายแก่บริษัทฯ เป็นเงินจำนวน 70,000 บาท สำหรับรถยนต์ของกรม อ. ที่ได้รับความเสียหายนั้น นาย น. ได้ทำการซ่อมรถยนต์คันดังกล่าวให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยแล้ว

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่าการกลับรถของเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติตามกฎจราจรแล้ว ส่วนความเสียหายน่าจะมาจากรถยนต์ของนาย ก. ประมาณไม่ปฏิบัติตามเครื่องหมายและสัญญาณจราจรไฟกระพริบสีเหลืองอำพัน ซึ่งหากไม่ประมาณเลนเลอน่าจะเห็นรถยนต์ของทางราชการได้ในระยะไม่น้อยกว่า 100 เมตร และสามารถเปลี่ยนช่องทางไปโดยไม่ให้ชนกับรถยนต์ของทางราชการได้ทัน เห็นว่าเจ้าหน้าที่ได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้ว ไม่ได้กระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด  
**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำนวนการสอบสวนว่า เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม นาย น. ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยเข้าประจำจุดสกัดที่ 4 จังหวัด พ. ได้ทำการออกตรวจตราหาข่าว และคอยแจ้งเหตุการณ์ผู้ลักลอบกระทำผิดต่อกฎหมายในเวลากลางคืน เมื่อนาย น. ได้เดินทางกลับจุดสกัดที่ 4 เวลาประมาณ 23.00 น. ได้ทำการเลี้ยวรถกลับบริเวณจุดกลับรถหน้าบริษัท ช. ซึ่งบริเวณจุดกลับดังกล่าว เป็นเกาะกลางถนนมีสัญญาณไฟสีเหลืองกระพริบเตือนให้ผู้ขับขี่ระมัดระวัง และมีไฟฟ้าให้แสงสว่างอย่างเพียงพอ ขณะที่ นาย น. เลี้ยวรถกลับแล้วปรากฏว่า นาย น. ขับรถเข้าไปในช่องจราจรด้านซ้ายในลักษณะตัดหน้า รถยนต์ของนาย ก. เป็นเหตุให้รถยนต์ทั้งสองคันเฉี่ยวชนได้รับความเสียหาย รถยนต์ของกรม อ. ได้รับความเสียหายบริเวณกลางรถยนต์ด้านซ้าย ล้อรถยนต์ด้านซ้ายหลุด และรถยนต์ของนาย ก. ได้รับความเสียหาย บริเวณส่วนหน้าของรถยนต์ ถือได้ว่า นาย น. ขับขี่ด้วยความประมาทปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลใน ภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ พฤติกรรมของนาย น. ดังกล่าวถือเป็นการกระทำโดยประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่เมื่อคำนึงถึงความร้ายแรง แห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้นาย น. รับผิด ชดใช้ค่าเสียหาย ดังนี้

1. ร้อยละ 75 ของค่าซ่อมรถยนต์ของกรม อ.
2. ร้อยละ 75 ของเงินตามสัญญาประนีประนอมยอมตามที่ทางกรม อ. ได้จ่ายแก่บริษัท ประกันภัย อ.

ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ยูวเรศ คล้ายพงษ์ ย่อ

สุรชาติพิทย์ กิตติเกษมศิลป์ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 35/133/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง เจ้าหน้าที่กระทำความผิดฐานทุจริตในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่

**สรุปข้อเท็จจริง** พนักงานสถานธนาอนุบาลเทศบาลเมือง ต. กระทำการทุจริต ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่โดยรับจ่านำทรัพย์สินที่เป็นของปลอมไม่มีทรัพย์สินซึ่งได้รับจ่านำไว้แล้วให้ตรวจสอบและรับจ่านำทรัพย์สินที่เป็นของปลอมเป็นเหตุให้สถานธนาอนุบาลเทศบาลเมือง ต. ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน 1,496,262.64 บาท

ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดพิจารณาแล้วเห็นว่า

1. นาง ว. ผู้ตรวจการสถานธนาอนุบาลเทศบาลเมือง ต. มีหน้าที่ตรวจตราและสอดส่อง การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทุกตำแหน่งในสถานธนาอนุบาลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ว่าด้วยการรับจ่านำไปปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง โดยลงไปตรวจสอบสถานธนาอนุบาลและการปฏิบัติงานของพนักงานสถานธนาอนุบาลโดยได้ตรวจทรัพย์สินรับจ่านำตรวจสอบบัญชีเงินสดอย่างสม่ำเสมอแต่ไม่พบสิ่งผิดปกติแต่อย่างใด เมื่อพิจารณาจากพฤติการณ์แล้ว เห็นว่านาง ว. ได้ใช้ความระมัดระวังพอสมควรแล้ว ไม่ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

2. นาย อ. ผู้อำนวยการกองช่างนาง ส. ผู้อำนวยการกองคลังและนาย ต. ผู้อำนวยการ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติราชการแทนปลัดเทศบาลกรณีที่ปลัดเทศบาลไม่อยู่หรือไม่สามารถ ปฏิบัติหน้าที่ได้ตามลำดับมิได้ปฏิบัติหน้าที่ประจำ โดยได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ตรวจการสถานธนาอนุบาล เป็นครั้งคราวในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ได้ทำการตรวจสอบบัญชีรายละเอียดการลงบัญชีเงินสด เงินสดคงเหลือยกมา เงินสดรับและการไถ่ถอนถูกต้อง โดยในแต่ละครั้งปฏิบัติหน้าที่ไม่พบสิ่งผิดปกติแต่อย่างใด เมื่อพิจารณา จากพฤติการณ์ดังกล่าวแล้วเห็นว่า บุคคลดังกล่าวได้ใช้ความระมัดระวังเพียงพอแล้ว ไม่เป็นการประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

3. นาง ท. พนักงานบัญชี ทำหน้าที่รวบรวมสถิติ รายงานการเงินรายเดือนรายปี จัดทำงบดุลประจำควบคุมและเก็บรักษาเอกสารบัญชีของสถานธนาอนุบาลในการปฏิบัติงานแต่ละวันนั้น จะนำยอดจดทะเบียน สช. 2 สช. 3 จากพนักงานเขียนตั๋วมาลงบัญชีเงินสดและพิมพ์ สช. 1 เขียนสมุดคุมเงินสด ขอตรวจสอบเงินคงเหลือจากผู้จัดการซึ่งเมื่อมียอดเงินตรงกันลงทะเบียนรับจ่านำประจำวัน ไม่พบสิ่งผิดปกติ ในการรับจ่านำแต่อย่างใด เมื่อพิจารณาจากพฤติการณ์แล้วเห็นว่า นาง ท. ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยใช้ ความระมัดระวังพอสมควรแล้ว จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน



4. นาย ข. พนักงานเขียนตัว ทำหน้าที่ออกตั๋วจำนำโดยบันทึกชื่อที่อยู่หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนพิมพ์ลายนิ้วมือผู้มาจำนำ จากข้อเท็จจริงนาย ข. ได้ปล่อยให้ผู้ถูกกล่าวหาออกตั๋วจำนำบ่อยครั้ง จึงเป็นการง่ายต่อการกระทำทุจริตของผู้ถูกกล่าวหาเป็นการปราศจากความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ แต่คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิดได้ตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุและดูแลลักษณะการปฏิบัติงานของพนักงานสถานธนาอนุบาลแล้วเห็นว่าลักษณะการทำงานของพนักงานแต่ละคนสามารถทำหน้าที่แทนกันได้ โดยเฉพาะงานในหน้าที่พนักงานเขียนตัวนั้นในทางปฏิบัติแล้วถ้าพนักงานเขียนตัวไม่ว่างหรือไม่อยู่ผู้จัดการซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลสถานธนาอนุบาลให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยสามารถใช้อำนาจหน้าที่ของตนทำหน้าที่ออกตั๋วแทนพนักงานเขียนตัวได้ เมื่อพิจารณาจากพฤติการณ์แล้วเห็นว่าเป็นการประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติงานแต่ไม่ถึงกับทำการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

5. นาย ส. ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการสถานธนาอนุบาลเทศบาลเมือง ต. มีหน้าที่รับผิดชอบในการรับจำนำทรัพย์สิน โดยเป็นผู้พิจารณารับจำนำทรัพย์สินประเมินราคาทรัพย์สินที่จะรับนำดูแลตรวจสอบด้านการเงินการบัญชีของสถานธนาอนุบาลปฏิบัติและควบคุมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทุกตำแหน่งในสถานธนาอนุบาลเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ แต่ทำการรับจำนำไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท.หลายรายการ โดยรับจำนำของตนเองที่เป็นของปลอมประเมินราคาทรัพย์สินรับจำนำเกิน รับจำนำทรัพย์สินโดยไม่มีทรัพย์สินให้ตรวจสอบและนำเงินที่ได้จากการรับจำนำดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ส่วนตัวโดยมิชอบทำให้สถานธนาอนุบาลเทศบาลเมือง ต. ได้รับความเสียหายเมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงและพฤติการณ์แล้วเห็นว่า นาย ส. กระทำการรับจำนำทรัพย์สินโดยทุจริตต่อหน้าที่ตั้งใจหรือสถานธนาอนุบาลเทศบาลได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่สถานธนาอนุบาลเทศบาลเมือง ต.

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบละเมิด

**ประเด็นข้อให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบแพ่ง** มีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบและไม่ต้องรับผิดชอบดังนี้

1. นาย ส. ตำแหน่งผู้จัดการสถานธนาอนุบาลเทศบาลเมือง ต. มีหน้าที่รับผิดชอบในการรับจำนำทรัพย์สิน โดยเป็นผู้พิจารณารับจำนำทรัพย์สินประเมินราคาทรัพย์สินที่จะรับนำดูแลตรวจสอบด้านการเงินและการบัญชีของสถานธนาอนุบาล ปฏิบัติและควบคุมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทุกตำแหน่ง





ในสถานธนาอนุบาลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบ ว่าด้วยการรับจำนำ แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่านาย ส. ทำการรับจำนำทรัพย์สินไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. ที่กำหนดว่าต้องรักษาทรัพย์สินรับจำนำ และรับผิดชอบใช้ความเสียหาย เนื่องจากการตีราคาทรัพย์สินรับจำนำหรือความสูญหายทุกประการ ดังนั้น การที่นาย ส. ออกตัวรับจำนำทรัพย์สินของตนเองที่เป็นของปลอม ประเมินราคาทรัพย์สินรับจำนำเกินราคาทรัพย์สิน ทรัพย์สินที่รับจำนำสูญหายไปและนำเงินที่ได้จากการรับจำนำทรัพย์สินดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ส่วนตัวโดยมิชอบเป็นเหตุให้สถานธนาอนุบาลเทศบาลเมือง ต. ได้รับความเสียหาย พุทธิการณ์ถือได้ว่าการกระทำของนาย ส. เป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย จึงให้นาย ส. รับผิดชอบจำนวนความเสียหาย 1,496,262.64 บาท ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. นาง ว. (อดีตนายกเทศบาลเมือง ต.) ผู้ตรวจการสถานธนาอนุบาลเทศบาลเมือง ต. มีหน้าที่ตรวจตราและสอดส่องการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทุกตำแหน่งในสถานธนาอนุบาลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบ ว่าด้วยการรับจำนำได้ปฏิบัติหน้าที่ของตน โดยลงไปตรวจสถานธนาอนุบาลและการปฏิบัติงานของพนักงานสถานธนาอนุบาลเป็นประจำ โดยได้ตรวจสอบทรัพย์สินรับจำนำตรวจสอบบัญชีเงินสดอย่างสม่ำเสมอและปรากฏว่าในการตรวจสอบแต่ละครั้งไม่พบสิ่งผิดปกติแต่อย่างใด เมื่อพิจารณาจากพุดติการณ์แล้วเห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ของนาง ว. ในขณะนั้นไม่ได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

3. นาย อ. ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองช่างปฏิบัติราชการแทน ปลัดเทศบาลกรณี ปลัดเทศบาลไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ลำดับที่ 1 เป็นเวลาจำนวน 11 วัน ตั้งแต่วันที่ 24 มิถุนายน 2547 วันที่ 6,9,24,28,30 กันยายน 2547 และวันที่ 4,21,26,27 ตุลาคม 2547 นาง ส. ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองคลังปฏิบัติราชการแทนปลัดเทศบาล ลำดับที่ 2 เป็นเวลาจำนวน 2 วัน ตั้งแต่วันที่ 21 กรกฎาคม 2547 และวันที่ 22 กันยายน 2547 และนาย ต. ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติราชการแทน ปลัดเทศบาลลำดับที่ 3 เป็นเวลา 2 วัน ตั้งแต่วันที่ 19 กรกฎาคม 2547 และวันที่ 22 ตุลาคม 2547 โดยได้รับผิดชอบสถานธนาอนุบาลเป็นครั้งคราว มิได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำและในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ ได้ทำการตรวจสอบตัวเงินสดคงเหลือประจำวันเพื่อนำเข้าเก็บรักษาในตู้নিরภัยและเปิดเซฟตรวจสอบเงินสดประจำวันเพื่อมอบให้ผู้จัดการใช้ในการรับจำนำในวันถัดไปและได้ตรวจสอบนับเงินถูกต้องตรงกับบัญชีเงินสดและการไถ่ถอนถูกต้องและปรากฏว่า ในการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละครั้งไม่พบสิ่งผิดปกติแต่อย่างใด เมื่อพิจารณาจากพุดติการณ์ถือได้ว่าความเสียหายดังกล่าว มิได้เกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย อ. นาง ส. และนาย ต. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย



4. นาง ท. ตำแหน่ง พนักงานบัญชี ทำหน้าที่รวบรวมสถิติรายงานการเงินเป็นรายเดือนรายปี จัดทำงบดุลประจำปี ควบคุมและเก็บรักษาเอกสารบัญชีของสถานธนานุบาลและในการปฏิบัติงานในแต่ละวันนั้น นาง ท. นำยอดทะเบียน สธ. 2 สธ. 3 จากพนักงานเขียนตั๋วมาลงบัญชีเงินสดและพิมพ์ สธ. 1 เขียนสมุดคุมเงินสดและขอตรวจสอบเงินคงเหลือจากผู้จัดการเมื่อมียอดเงินตรงกันก็ลงทะเบียนรับจํานำประจำวัน แต่ปรากฏว่าไม่พบสิ่งผิดปกติในการรับจํานำแต่อย่างใด เมื่อพิจารณาจากพฤติการณ์ถือได้ว่านาง ท. ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยใช้ความระมัดระวังพอสมควรแล้ว จึงไม่ได้เกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาง ท. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

5. นาย ข. ตำแหน่ง พนักงานเขียนตั๋ว ซึ่งตามระเบียบสำนักงาน จ.ส.ท. นาย ข. อยู่ในบังคับบัญชาของนาย ส. ผู้จัดการสถานธนานุบาลเทศบาลเมือง ต. แต่จากข้อเท็จจริงปรากฏว่านาย ส. ออกตั๋วจํานำแทนนาย ข. ในช่วงเวลาที่ นาย ข. มิได้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากลักษณะการปฏิบัติงานของพนักงานสถานธนานุบาลพนักงานแต่ละคนสามารถทำหน้าที่แทนกันได้ โดยเฉพาะงานในหน้าที่พนักงานเขียนตั๋วนั้นในทางปฏิบัติแล้ว ถ้าพนักงานเขียนตั๋วไม่ว่างหรือไม่อยู่ ผู้จัดการสามารถใช้อำนาจหน้าที่ของตนทำหน้าที่ออกตั๋วจํานำแทนพนักงานเขียนตั๋วได้ ประกอบกับความเสียหายดังกล่าวเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่นาย ส. ปฏิบัติหน้าที่ออกตั๋วพฤติการณ์ถือได้ว่าความเสียหายดังกล่าวมิได้เกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของนาย ข. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

นิคม สุขเม่า ย่อ

สุรชาติพิศ กิตติเกษมศิลป์ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 35/134/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบล บ.ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอัยตทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากรราย

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ช. เป็นเหตุให้ กรม ส. ได้รับความเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงาน ส. ได้มีคำสั่งอัยตทรัพย์สินของห้างหุ้นส่วนจำกัด ช. อันได้แก่ สิทธิเรียกร้องในเงินค่าจ้างในอันที่จะได้รับจากองค์การบริหารส่วนตำบล บ. ตามสัญญาจ้าง เป็นเงิน 341,500 บาท ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้นำส่งคำสั่งอัยตให้องค์การบริหารส่วนตำบล บ. ทราบเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2543 แต่ปรากฏว่าองค์การบริหารส่วนตำบล บ. มิได้ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวโดยอ้างว่าโครงการตามสัญญาจ้าง ได้รับเงินงบประมาณถ่ายโอนจากกรม อ. เมื่อห้างหุ้นส่วนจำกัด ช. ดังกล่าวส่งมอบงานแล้วองค์การบริหารส่วนตำบล บ. ได้ส่งหลักฐานเบิกจ่ายเงินตามสัญญาจ้างให้สำนักงาน ส. จังหวัด อ. เพื่อเบิกจ่ายเงิน ซึ่งได้จ่ายค่าจ้างให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ช. แล้วเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2543 จำนวน 291,500 บาท โดยไม่ผ่าน องค์การบริหารส่วนตำบล บ. เป็นเหตุให้กรม ส. ได้รับความเสียหาย

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่า นาย ส. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล บ. มิได้แจ้งคำสั่งอัยตให้สำนักงาน ส. จังหวัด อ. ทราบตามที่ประธานกรรมการบริหาร ในขณะนั้น ได้มีคำสั่งให้แจ้งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง**

1. นายอำเภอเมือง อ. เห็นชอบตามความเห็นคณะกรรมการสอบฯ
2. กรม ส. (ผู้แต่งตั้งร่วม) ไม่เห็นฟ้องด้วย โดยเห็นว่า นาย ส. ไม่ต้องรับผิดชอบใช้

ค่าเสียหาย

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบ** เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำนวนการสอบสวนว่า นาย ส. ขณะดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล บ. ได้ลงนามรับทราบคำสั่งอัยตทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากร รายห้างหุ้นส่วนจำกัด ช. เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2543 แต่มิได้แจ้งคำสั่งอัยตให้สำนักงาน ส. จังหวัด อ. ทราบ เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบล บ. ได้จัดส่งหลักฐานการเบิกจ่ายเงินตามสัญญาจ้างให้กับสำนักงาน ส. จังหวัด อ. ในฐานะส่วนราชการเจ้าของงบประมาณเพื่อเบิกจ่ายเงินแล้วตั้งแต่วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2543 โดยที่นาย ส. เข้าใจว่า ตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการบริหารงบประมาณ โครงการถ่ายโอนบริการสาธารณะ



ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของกรม อ. ประจำปีงบประมาณ 2543 สำนักงาน ส. จังหวัด อ. จะโอนเงินมาให้  
องค์การบริหารส่วนตำบล บ. เป็นผู้จ่ายเงินค่าจ้างให้คู่สัญญาโดยตรง นาย ส. จึงสั่งการให้นางสาว อ. ระวัง  
การจ่ายเงินค่าจ้างให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ข. แสดงให้เห็นว่า นาย ส. มีเจตนาที่จะปฏิบัติตามคำสั่งอายัด  
ดังกล่าว ประกอบกับ เมื่อพิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการบริหารการคลังตามโครงการถ่ายโอน  
บริการสาธารณะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณ 2543 ของกรม ป. ซึ่งอำเภอเมือง อ.  
ได้มีหนังสือ ที่ อค 0118/1373 ลงวันที่ 6 มีนาคม 2543 แจ้งเวียนให้องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งปฏิบัติ  
ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ส่งหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ส่วนราชการเจ้าของ  
งบประมาณเพื่อเบิกจ่ายเงินโดยส่งจ่ายเป็นเช็คขีดคร่อมในนามขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อองค์การ  
บริหารส่วนตำบลนำไปจ่ายให้คู่สัญญาต่อไป ทำให้เชื่อได้ว่า นาย ส. เชื่อโดยสุจริตว่าองค์การบริหาร  
ส่วนตำบล บ. จะต้องเป็นผู้จ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้างโดยตรง แต่การที่นาย ส. มิได้ประสานงานกับสำนักงาน ส.  
จังหวัด อ. เพื่อแจ้งให้ทราบถึงคำสั่งอายัดคำสั่งดังกล่าว ทำให้สำนักงาน ส. จังหวัด อ. เบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้าง  
ไปโดยไม่ทราบถึงคำสั่งอายัด จากพฤติการณ์และการกระทำดังกล่าวถือได้ว่า นาย ส. ปฏิบัติหน้าที่ด้วย  
ความประมาทเลินเล่อแต่ไม่ถึงระดับประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

ชลธิชา นวลน้อย ย่อ  
สุรชาติพิทย์ กิตติเกษมศิลป์ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 36/136/2549

ประเภทสำนวน เพลิงไหม้

เรื่อง เพลิงไหม้อาคารเรียนของโรงเรียน บ.

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อคืนวันศุกร์ที่ 20 มกราคม 2549 ก่อนเที่ยงคืน เวลาประมาณ 21.00 น. ได้เกิดเพลิงไหม้อาคารเรียนของโรงเรียน บ. ก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2512 เพลิงได้ลุกลามไหม้ขึ้นตรงห้องเรียน ป.1 ของอาคารเรียน 1 ด้านทิศตะวันออกสุด ภายในห้องเรียนมีหนังสือแบบเรียนวัสดุครุภัณฑ์วางเก็บไว้ โดยรอบไฟลุกลามไหม้อย่างรวดเร็ว ทำให้ประชาชนที่มาช่วยกันดับเพลิงไม่สามารถสกัดเพลิงให้ลุกลามไปยังห้องเรียนอื่นได้ เป็นเหตุให้อาคารเรียนและวัสดุครุภัณฑ์ที่อยู่ภายในตัวอาคารเรียน ถูกไฟไหม้ได้รับความเสียหายหมดทั้งหลังในเวลา 30 นาที ค่าเสียหายประมาณ 947,900 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** เหตุเพลิงไหม้ไม่ได้เกิดจากการวางเพลิงหรือจากการกระทำของผู้หนึ่งผู้ใด แต่เป็นอุบัติเหตุซึ่งเกิดจากไฟฟ้าลัดวงจร

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เพลิงไหม้เกิดจากไฟฟ้าลัดวงจร ไม่ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยตั้งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2549 เวลาประมาณ 21.00 น. เกิดเหตุเพลิงไหม้อาคารเรียน ของโรงเรียน บ. เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงินประมาณ 947,900 บาท โดยในวันเกิดเหตุครูเวรและ ผู้ตรวจเวรได้มาปฏิบัติหน้าที่แล้วไม่พบสิ่งผิดปกติ ซึ่งจากรายงานการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ของ วิทยาการจังหวัด ส.เชื่อว่าสาเหตุของเพลิงไหม้ครั้งนี้เกิดจากวัตถุติดไฟอย่างใดอย่างหนึ่งตกลงวงหล่นไป ถูกหรือสัมผัสกับวัตถุที่ติดไฟและลุกลามไหม้ได้ง่าย ประกอบกับพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอ ร. เห็นว่าเหตุเพลิงไหม้ครั้งนี้ไม่ได้เกิดจากการวางเพลิงหรือการกระทำของผู้หนึ่งผู้ใดแต่เกิดจากไฟฟ้าลัดวงจร ไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการกระทำด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ของเจ้าหน้าที่ จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

อภิเชษฐ์ สิริวิโชค ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 36/137/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง โรงเรียน ป. จ่ายเงินค่าจ้างขุดลอกสระน้ำให้แก่ผู้รับจ้างโดยไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อปี พ.ศ.2536 มีผู้ร้องเรียนกล่าวหาว่าข้าราชการครู โรงเรียน ป. ร่วมกันจัดทำเอกสารหลักฐานเพื่อแสดงว่ามีการจัดจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ผ. ขุดสระน้ำของโรงเรียน เป็นเหตุให้โรงเรียนต้องจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้าง โดยไม่มีการจัดจ้างจริง ตามรายงานการสอบสวนปรากฏว่าโรงเรียนมีโครงการขุดลอกสระน้ำได้ติดต่อให้หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ เพื่อการขุดสระน้ำดังกล่าวขณะที่หน่วยทหารพัฒนาการเคลื่อนที่ดำเนินการขุดลอกสระน้ำได้ระยะหนึ่งก็ได้ย้ายไปทำงานตามโครงการพระราชดำริที่จังหวัดอื่น โรงเรียนจึงได้ดำเนินการจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ผ. เข้ามาดำเนินการต่อโดยดำเนินการจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 ทุกประการ ซึ่งการจ้างห้างฯ มาดำเนินการขุดสระน้ำต่อเป็นเวลาใกล้เคียงกันทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจว่าโรงเรียนจ่ายเงินค่าจ้างให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ผ. โดยไม่ได้มีการจัดจ้างกันจริงทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 150,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบสวนหาตัวผู้รับผิดชอบแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่าเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการ โดยชอบตามระเบียบของทางราชการและทางราชการไม่ได้รับความเสียหาย เจ้าหน้าที่จึงไม่ต้องรับผิดชอบแพ่ง

**คำวินิจฉัยของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนหาตัวผู้รับผิดชอบ  
**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้คำสั่งใหม่ทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด  
**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่าในปีงบประมาณ พ.ศ.2536 โรงเรียน ป. ได้ดำเนินโครงการขุดลอกสระน้ำและ เกาะกลางน้ำภายในโรงเรียนโดยได้ประสานงานขอรับการสนับสนุนจากหน่วยพัฒนาการ ให้ช่วยดำเนินการขุดลอกสระน้ำดังกล่าวซึ่งหน่วยพัฒนาการกลางให้การสนับสนุนและเข้าดำเนินการขุดลอกสระน้ำประมาณเดือนมิถุนายน 2536 ต่อมาเมื่อดำเนินการไปได้ระยะหนึ่งปรากฏว่าหน่วยพัฒนาฯ แจ้งว่ามีภารกิจเร่งด่วนต้องไปดำเนินการโครงการพระราชดำริที่จังหวัดอื่นจึงได้เคลื่อนย้ายเครื่องมือและกำลังพลออกไปจากสถานที่ดังกล่าวในขณะเดียวกันโรงเรียน ป. ได้รับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนจาก ส.ส.จำนวน 150,000 บาท ซึ่งโรงเรียนต้องการขุดลอกสระน้ำต่อให้แล้วเสร็จจึงดำเนินการประกาศสอบราคา เพื่อหาผู้รับจ้างขุดลอกสระน้ำ



ในวงเงิน 150,000 บาท และได้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 โดยแต่งตั้งคณะกรรมการเปิดซองสอบราคา คณะกรรมการตรวจรับจ้างและผู้ควบคุมงาน ปรากฏว่ามีผู้เสนอราคาเพียงรายเดียว คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ต. ซึ่งคณะกรรมการเปิดซองสอบราคาเห็นว่าผู้เสนอราคามีคุณสมบัติเข้าหลักเกณฑ์เงื่อนไขตามประกาศสอบราคาโรงเรียน ป. จึงทำสัญญาจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ต. ให้ขุดสระน้ำภายใน โรงเรียนตามสัญญาจ้างเลขที่ 1/2536 ลงวันที่ 17 สิงหาคม 2536 วงเงิน 150,000 บาท ต่อมาผู้รับจ้างดำเนินการแล้วเสร็จ คณะกรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจรับงานจ้างและโรงเรียน ป. ได้อนุมัติให้เบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้างเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2536 ซึ่งสำนักงาน ฮ. ได้ตรวจสอบหลักฐานพร้อมทั้งโอนเงินเข้าบัญชีให้โรงเรียน ป. เพื่อเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้างครบถ้วนแล้ว จากข้อเท็จจริงดังกล่าวเห็นว่าโรงเรียน ป. มีเอกสารหลักฐานประกอบการจัดทำสัญญาและการเบิกจ่ายเงินเกี่ยวกับการขุดลอกสระน้ำครบถ้วนแล้ว ตามพฤติการณ์ถือว่าไม่เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

สุรเชษฐ สุขจิตร ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 36/138/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง การตรวจรับงานจ้างก่อสร้างถนนภายในหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบล ท.ไม่เป็นไป  
ตามระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 องค์การบริหารส่วนตำบล ท. ทำสัญญาจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด พ. ก่อสร้างถนนภายในหมู่บ้าน ผิวจราจรลาดยางแบบผิวเรียบ ตามสัญญาจ้างเลขที่ 2/2545 ลงวันที่ 7 มกราคม 2545 โดยกำหนดระยะทางก่อสร้าง 1,993 เมตร แต่การก่อสร้างจริงได้ระยะทาง 1,876 เมตร ซึ่งน้อยกว่าระยะทางตามรูปแบบสัญญาจ้างจำนวน 117 เมตร แต่ได้มีการตรวจรับงานจ้างและเบิกจ่ายเงินให้ผู้รับจ้างเต็มจำนวนตามสัญญาจ้างเป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบล ท. ได้รับความเสียหายต้องจ่ายเงินให้ผู้รับจ้างแพงกว่าความเป็นจริงคิดเป็นเงิน 105,475 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** ให้เจ้าหน้าที่จำนวน 4 ราย ชดใช้เงินจำนวน 105,475 บาท ตามสัดส่วนดังนี้

- |           |                          |                |
|-----------|--------------------------|----------------|
| 1. นาย พ. | ผู้ควบคุมงานจ้าง         | อัตราร้อยละ 30 |
| 2. นาย อ. | ผู้ควบคุมงานจ้าง         | อัตราร้อยละ 30 |
| 3. นาย ช. | ประธานกรรมการตรวจการจ้าง | อัตราร้อยละ 30 |
| 4. นาย ก. | กรรมการตรวจการจ้าง       | อัตราร้อยละ 10 |

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** องค์การบริหารส่วนตำบล ท.พิจารณาแล้วเห็นว่า เจ้าหน้าที่ทั้ง 4 คน ปฏิบัติหน้าที่โดยบกพร่อง มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตรวจสอบพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 องค์การบริหารส่วนตำบล ท. ได้ทำสัญญาจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด พ. ก่อสร้างถนนภายในหมู่บ้าน ผิวจราจรลาดยางแบบผิวเรียบ ตามสัญญาจ้างเลขที่ 2/2545 ลงวันที่ 7 มกราคม 2545 วงเงิน 1,867,000 บาท โดยกำหนดระยะทางก่อสร้างความยาว 1,993 เมตร





แต่การก่อสร้างจริงได้ระยะทางยาว 1,876 เมตร น้อยกว่าระยะทางตามแบบรูปราชการในสัญญาจ้างจำนวน 117 เมตร ซึ่งผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจรับงานว่าถูกต้องครบถ้วน เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบล ท. ได้รับความเสียหายต้องจ่ายเงินให้ผู้รับจ้างแพงกว่าความเป็นจริงคิดเป็นเงิน 105,475 บาท โดยเมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงจากเหตุผลที่ผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจการจ้างซึ่งให้ถ้อยคำสอดคล้องกันว่า จากการตรวจสอบพบว่าผู้รับจ้างก่อสร้างได้ระยะทางความยาวน้อยกว่าแบบรูปราชการในสัญญาจำนวน 117 เมตร จึงแจ้งให้ผู้รับจ้างขยายถนนโดยเพิ่มความกว้างของถนนเพื่อให้ทางราชการได้รับประโยชน์โดยได้ปริมาณงานโดยรวมเกินกว่าปริมาณงานตามสัญญา แต่มิได้ดำเนินการจัดทำบันทึกเสนอให้เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขสัญญาให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงความเป็นธรรมและพฤติการณ์ การกระทำดังกล่าวแล้ว จึงให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการในอัตราร้อยละ 60 ของค่าเสียหายจำนวน 105,475 บาท คิดเป็นเงิน 63,285 บาท โดยพิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. ผู้ควบคุมงาน ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ท.ที่ 78/2544 ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2544 ประกอบด้วย นาย พ. ตำแหน่งหัวหน้าส่วนโยธา ทำหน้าที่เจ้าหน้าที่พัสดุองค์การบริหารส่วนตำบล ท. และนาย อ. ตำแหน่งนายช่างโยธา 4 สำนักงาน ร. ในฐานะผู้ควบคุมงานมีหน้าที่ตรวจสอบและควบคุมงานให้เป็นไปตามแบบรูปรายละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาจ้าง เมื่อตรวจสอบพบว่าผู้รับจ้างก่อสร้างได้ความยาวของถนนขาดไปจำนวน 117 เมตร ผู้ควบคุมงานจะต้องทำบันทึกรายงานให้คณะกรรมการตรวจการจ้างทราบเพื่อจะได้สั่งการให้แก้ไขงานโดยขอปรับลดราคาหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขสัญญาให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง แต่ผู้ควบคุมงานหาได้ดำเนินการเช่นนั้นไม่ กลับลงนามในฐานะผู้ควบคุมงานเสนอคณะกรรมการตรวจการจ้างว่าผู้รับจ้างได้ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จได้ปริมาณตามสัญญา การกระทำดังกล่าวเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ผู้ควบคุมงานจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้นาย พ. และนาย อ. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 60 ของเงินจำนวน 63,285 บาท คิดเป็นเงิน 37,971 บาท โดยให้รับผิดชอบคนละส่วนเท่า ๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 18,985.50 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. คณะกรรมการตรวจการจ้าง ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ท. ที่ 78/2544 ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2544 ประกอบด้วย นาย ช. นาย ก. นาย ส. นาย ป. และนาย ม. ในฐานะคณะกรรมการตรวจการจ้าง มีหน้าที่ตรวจสอบและควบคุมงานให้เป็นไปตามแบบรูปรายละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาจ้าง เมื่อตรวจสอบพบว่าผู้รับจ้างก่อสร้างได้ความยาวของถนนขาดไปจำนวน 117 เมตร



คณะกรรมการตรวจการจ้างจะต้องสั่งการหรือนำเสนอผู้บังคับบัญชาให้แก่ในงานโดยขอปรับลดราคา หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขสัญญาให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง แต่คณะกรรมการตรวจการจ้างหาได้ ดำเนินการเช่นนั้นไม่ กลับลงนามเสนอผู้บังคับบัญชาว่าผู้รับจ้างได้ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามสัญญา การกระทำดังกล่าวเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหาร ส่วนตำบล พ.ศ. 2538 พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง คณะกรรมการตรวจการจ้างจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับ ความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้รับผิดชอบดังนี้

2.1. นาย ช. ตำแหน่งนายช่างโยธา 7 สำนักงาน ร. ประธานกรรมการตรวจการจ้าง และนาย ก. ตำแหน่งกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ท. กรรมการตรวจการจ้างให้รับผิดชอบใช้อัตราร้อยละ 30 ของเงินจำนวน 63,285 บาท คิดเป็นเงิน 18,985.50 บาท โดยให้รับผิดชอบคนละส่วนเท่า ๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 9,492.75 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

สำหรับนาย ส. ตำแหน่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ท. กรรมการตรวจการจ้าง ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในวันที่คณะกรรมการตรวจการจ้างได้ลงนามตรวจรับการจ้าง และรายงานเสนอผู้บังคับบัญชา นาย ส. มิได้ร่วมลงนามตรวจการจ้างเนื่องจากติดราชการ ประกอบกับ จากการตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่นาย ส. ลงนามอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินแก่ผู้รับจ้างในฐานะประธาน กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ท. ไม่ปรากฏว่ามีเอกสารหลักฐานใดที่แสดงให้เห็นว่านาย ส. ได้รับทราบว่าผู้รับจ้างดำเนินการก่อสร้างได้ความยาวของระยะทางไม่ครบถ้วนตามสัญญา นาย ส. จึงไม่ต้อง รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

2.2 นาย ป. และนาย ส. เป็นผู้แทนประชาคม หมู่ 2 ซึ่งได้รับมอบหมายจากทางราชการ ให้เป็นกรรมการตรวจการจ้าง แม้บุคคลทั้งสองจะไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ กรรมการตรวจการจ้างตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 แต่ในฐานะที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการตรวจการจ้าง ก่อนที่จะลงนามรับรองว่าผู้รับจ้าง ได้ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามสัญญา แม้จะไม่สามารถคำนวณปริมาณงานโดยละเอียดได้ แต่อย่างน้อย ควรที่จะต้องตรวจสอบโดยวัดความกว้างความยาวของระยะทางว่าตรงตามที่กำหนดในสัญญาหรือไม่ เพียงใด ซึ่งตามวิสัยสามารถจะตรวจสอบได้โดยไม่ต้องใช้หลักวิชาการ โดยเฉพาะจากพฤติการณ์ การกระทำดังกล่าว จึงให้นาย ป. และนาย ส. รับผิดชอบใช้อัตราร้อยละ 10 ของเงินจำนวน 63,285 บาท



คิดเป็นเงิน 6,328.50 บาท โดยให้รับผิดชอบคนละส่วนเท่า ๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 3,164.25 บาท ตามนัย  
มาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ศิริกุล กุสุวรรณ ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 44/170/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง เจ้าหน้าที่ออกคำสั่งลงโทษซ้ำซ้อน ทำให้หน่วยงาน ก. ได้รับความเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ประกอบด้วย นาย ป. เป็นประธาน กรรมการ นาย บ. เป็นกรรมการ และนาย ส. เป็นกรรมการและเลขานุการ ทุจริตในการตรวจรับพัสดุ หน่วยงาน ก. จึงดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า มีมูลเป็นความผิดวินัยร้ายแรง คณะกรรมการสอบสวนวินัยพิจารณาแล้ว เห็นควรพิจารณาลงโทษภาคทัณฑ์ แก่นาย บ. และนาย ส. ส่วนนาย ป. เห็นควรพิจารณาลงโทษตัดเงินเดือน 5% เป็นเวลา 2 เดือน ต่อมาในการประชุมคณะกรรมการหน่วยงาน ก. ที่ประชุมมีมติ 1. ให้ลงโทษทางวินัย นาย ป. นาย บ. และนาย ส. ตามที่คณะกรรมการสอบสวนวินัยเสนอ 2. เนื่องจากพฤติการณ์และการกระทำของบุคคลทั้งสาม ไม่เป็นที่น่าไว้วางใจให้ปฏิบัติงานต่อไป จึงให้พ้นจากตำแหน่งโดยการเลิกจ้าง 3. สำหรับนาย บ. ซึ่งได้รับรายงานจากหัวหน้าฝ่ายการพนักงานว่า ประสงค์จะขอลาและยื่นหนังสือลาออกไว้แล้ว จึงให้พ้นจากตำแหน่งโดยการลาออกได้ตามที่ยื่นความจำนงไว้ ต่อมาวันที่ 27 มกราคม 2541 นาย ร. หัวหน้าแผนกเงินเดือนสวัสดิการและวินัย ได้ยกคำสั่งที่ 108/2541 ลงวันที่ 27 มกราคม 2541 ให้ลงโทษตัดเงินเดือนนาย ป. ร้อยละ 5 ของอัตราเงินเดือนปัจจุบันเป็นเวลา 2 เดือน ภาคทัณฑ์นาย บ. และนาย ส. และคำสั่ง ที่ 110/2541 ลงวันที่ 27 มกราคม 2541 ให้เลิกจ้างนาย ป. และนาย ส. โดยให้ได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย และหรือข้อบังคับ กำหนดไว้ทุกประการ เสนอนาย อ. หัวหน้าฝ่ายการพนักงาน เพื่อให้ นาย ช. ผู้อำนวยการหน่วยงาน ก. ลงนามตามที่คณะกรรมการหน่วยงาน ก. ได้มีมติ

ต่อมานาย ป. และนาย ส. เป็นโจทก์ฟ้องหน่วยงาน ก. เป็นจำเลย ต่อศาลแรงงานกลาง (ชั้นอุทธรณ์) เรื่องสัญญาจ้างแรงงาน ซึ่งศาลพิเคราะห์แล้วเห็นว่า การที่จำเลยมีคำสั่งในวันเดียวกันนั้นอีกให้เลิกจ้างโจทก์ เพราะเหตุแห่งการกระทำความผิดเดียวกันที่มีการลงโทษไปแล้วนั้น จึงเป็นการลงโทษซ้ำซ้อน โดยที่โจทก์ไม่ได้กระทำความผิด จึงเป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 49 พิพากษาให้จำเลยจ่ายค่าเสียหายแก่โจทก์

#### **ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

#### **ความเห็นคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด**

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ (นาย ป. หัวหน้าแผนกเงินเดือนสวัสดิการและวินัย นาย อ. หัวหน้าฝ่ายการพนักงาน นาย ช. ผู้อำนวยการหน่วยงาน ก. ได้ยกคำสั่งและลงนามในคำสั่งที่ 108/2541 และคำสั่งที่ 110/2541 ลงวันที่ 27 มกราคม 2541 เป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากองค์กรฯ และตามกฎหมาย เพราะได้ยกคำสั่งและลงนามในคำสั่งทั้งสองคำสั่งดังกล่าวตามขั้นตอนการสอบสวนวินัย และตามข้อบังคับ ว่าด้วยการพนักงาน พ.ศ. 2539 เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงาน ก. และไม่เป็นการกระทำละเมิดทางปกครองอันจะต้องรับผิดทางละเมิด



**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** หน่วยงาน ก. พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องค่าใช้จ่ายเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงาน และวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 49

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ในการประชุมคณะกรรมการหน่วยงาน ก. ครั้งที่ 1/2541 วันจันทร์ที่ 26 มกราคม 2541 มีนาย ข. ผู้อำนวยการหน่วยงาน ก. ทำหน้าที่กรรมการและเลขานุการ และมีนาย อ. หัวหน้าฝ่ายการพนักงาน เข้าร่วมประชุม ที่ประชุมได้พิจารณาการลงโทษทางวินัยแก่ นาย ป. นาย บ. และนาย ส. กรณีทุจริตการตรวจรับพัสดุ โดยที่ประชุมมีมติให้ลงโทษทางวินัย นาย ป. นาย บ. และนาย ส. ตามที่คณะกรรมการสอบสวนวินัยเสนอ และเนื่องจากพฤติการณ์และการกระทำของบุคคลทั้งสาม ไม่เป็นที่น่าไว้วางใจให้ปฏิบัติงานต่อไป จึงให้พ้นจากตำแหน่งโดยการเลิกจ้าง โดยให้ได้รับบำเหน็จและเงินอื่นใดตามที่กฎหมายและข้อบังคับกำหนดไว้ สำหรับนาย บ. ซึ่งได้รับรายงานจากหัวหน้าฝ่ายการพนักงานว่า ประสงค์จะขอลาออก และยื่นหนังสือลาออกไว้แล้ว จึงให้พ้นจากตำแหน่งโดยการลาออกได้ตามที่ยื่นความจำนงไว้ ต่อมา นาย ร. หัวหน้าแผนกเงินเดือนสวัสดิการและวินัย ได้ยกร่างคำสั่งเสนอ นาย อ. หัวหน้าฝ่ายการพนักงาน เพื่อเสนอ นาย ข. ผู้อำนวยการหน่วยงาน ก. ลงนามในคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือน นาย ป. ร้อยละ 5 ของอัตราเงินเดือนปัจจุบันเป็นเวลา 2 เดือน ภาคทัณฑ์ นาย บ. และนาย ส. ตามคำสั่งหน่วยงาน ก. ที่ 108/2541 ลงวันที่ 27 มกราคม 2541 และคำสั่งให้เลิกจ้าง นาย ป. และนาย ส. โดยให้ได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย กำหนดไว้ทุกประการ ตามคำสั่งหน่วยงาน ก. ที่ 110/2541 ลงวันที่ 27 มกราคม 2541

ต่อมา นาย ป. และนาย ส. เป็นโจทก์ฟ้องหน่วยงาน ก. เป็นจำเลย เรียกร้องให้จำเลยยกเลิกคำสั่งเลิกจ้างโจทก์ และรับโจทก์เข้าทำงาน หากไม่สามารถรับโจทก์กลับเข้าทำงานให้จำเลยจ่ายค่าจ้างและค่าเสียหาย ซึ่งศาลแรงงานกลางพิเคราะห์แล้วเห็นว่า การที่จำเลยมีคำสั่ง ในวันเดียวกันนั้นอีกให้เลิกจ้างโจทก์ เพราะเหตุแห่งการทำความผิดเดียวกันที่มีการลงโทษไปแล้วนั้น จึงเป็นการลงโทษซ้ำซ้อนโดยที่โจทก์ไม่ได้กระทำความผิด จึงเป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 49 พิพากษาให้จำเลยชำระค่าเสียหายแก่โจทก์ และหน่วยงาน ก. ได้ชำระค่าเสียหายตามคำพิพากษาให้แก่ นาย ป. และนาย ส. เป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 436,523.48 บาท การที่ นาย ร. หัวหน้าแผนกเงินเดือน สวัสดิการ และวินัย นาย อ. หัวหน้าฝ่ายการพนักงาน และนาย ข. ผู้อำนวยการหน่วยงาน ก. ออกคำสั่งลงโทษทางวินัยในลักษณะดังกล่าว เป็นการออกคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยข้อบังคับหน่วยงาน ก. ว่าด้วยการพนักงาน พ.ศ. 2539 เป็นเหตุให้หน่วยงาน ก. ต้องค่าใช้จ่ายแก่ผู้ถูกเลิกจ้าง



ตามคำพิพากษา พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย โดยแบ่งความรับผิดชอบดังนี้

นาย ป. ในฐานะหัวหน้าแผนกเงินเดือน สวัสดิการและวินัย รับผิดชอบร้อยละ 35 คิดเป็นเงิน 152,783.22 บาท

นาย อ. ในฐานะหัวหน้าฝ่ายการพนักงาน รับผิดชอบร้อยละ 35 คิดเป็นเงิน 152,783.22 บาท

นาย ช. ผู้อำนวยการหน่วยงาน ก. รับผิดชอบร้อยละ 30 คิดเป็นเงิน 130,957.04 บาท

อนึ่ง เนื่องจากการสอบสวนเรื่องนี้มิได้สอบปากคำนาย ช. และนาย อ. จึงขอให้หน่วยงาน ก. ให้โอกาสนาย ช. และนาย อ. ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ก่อนออกคำสั่งเรียกให้ชี้คำสำเนาไหมทดแทน และหากปรากฏข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานใดที่จะทำให้ความเห็นของกระทรวงการคลังเปลี่ยนแปลงไป ก็ให้ส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

สิริพร วิเศษโพธิ์ศรี      ย่อ

มณีรัตน์ ณ ระนอง      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 45/174/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง คณะกรรมการกำหนดราคากลางของเทศบาลตำบล อ.กำหนดราคากลางงานจ้างสูงกว่าที่ควรจะเป็น

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้มีหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบการจัดจ้างประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2545 ของเทศบาลตำบล อ. สัญญาจ้างเลขที่ 4/2545 งานปรับปรุงถนน คสล. งานทางเท้า คสล.รายการค่าไม้แบบ ตะปู ลวดผูกเหล็ก ซึ่งคณะกรรมการกำหนดราคากลางไม่แจ้งปริมาณงานราคาวัสดุต่อหน่วยและค่าแรงงานต่อหน่วยให้ชัดเจน และจากการทดสอบราคาวัสดุและค่าแรงงานไม่ใช่ราคาของสำนัก ค. ในเดือนก่อนประกาศประกวดราคาและบัญชีค่าแรงงานจากสำนัก ก. และใช้ค่าตาราง Factor F ไม่ถูกต้อง เป็นการไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544 เรื่องหลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้างมีผลให้เทศบาลตำบล อ. จ่ายเงินสูงเป็นเงิน 166,100 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า คณะกรรมการกำหนดราคากลางขาดความรอบคอบในการหาราคาวัสดุ และค่าแรงงานมาคำนวณราคากลาง ทำให้การปฏิบัติหน้าที่เกิดความผิดพลาด จึงให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางทั้ง 3 ราย รับผิดชอบใช้เป็นเงินคนละ 55,366.67 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2542 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างปรับปรุงถนน คสล. พร้อมวางท่อระบายน้ำ คสล. สัญญาจ้างเลขที่ 4/2545 ของเทศบาลตำบล อ. ซึ่งมีคณะกรรมการกำหนดราคากลางประกอบด้วย นาย ก. ตำแหน่งรองปลัดเทศบาล เป็นประธานกรรมการ นาย ข. ตำแหน่งหัวหน้ากองช่าง และนาย ค. ตำแหน่งนายช่างโยธา 2 เป็นกรรมการจากการตรวจสอบพบว่า คณะกรรมการกำหนดราคากลางไม่ได้ใช้ราคาวัสดุของสำนัก ค. ในเดือนก่อนประกาศประกวดราคาและบัญชีค่าแรงงานจากสำนัก ก. และใช้ค่าตาราง Factor F ไม่ถูกต้อง เป็นการไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลาง



งานก่อสร้าง เป็นเหตุให้เทศบาลตำบล อ. ต้องจ่ายเงินค่าก่อสร้างสูงกว่าที่ควรเป็นเงิน 166,100 บาท แต่จากคำให้การของคณะกรรมการกำหนดราคากลางฟังได้ว่า ในการประมาณราคากลาง คณะกรรมการกำหนดราคากลางได้กำหนดราคาวัสดุโดยใช้ราคาจากสำนักงาน พ. ซึ่งมีราคาไม่ครบถ้วนทุกรายการและไม่เป็นปัจจุบัน จึงสอบถามราคาวัสดุในท้องถิ่น ส่วนค่าแรงใช้ตามบัญชีของสำนักงานประมาณแต่รายการที่ไม่มีในบัญชีดังกล่าวจะคิดค่าแรงเป็นเปอร์เซ็นต์ของค่าวัสดุ และคิดตามความยากง่ายของเนื้องานตามลักษณะของงานซึ่งสามารถดำเนินการได้ในท้องถิ่น จึงทำให้ราคากลางที่กำหนดไม่ตรงกับราคากลางที่สำนักงานการตรวจแผ่นดินทักท้วงมา ซึ่งวิธีการคำนวณราคากลางดังกล่าวเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 ที่วางหลักเกณฑ์ให้ส่วนภูมิภาคใช้ราคาวัสดุจากสำนักงาน พ. หากไม่มีให้ใช้ราคาสืบเอง ประกอบกับกรณีการใช้ค่าตาราง Factor F นั้น เนื่องจากโครงการดังกล่าวมีงานหลายประเภทในโครงการเดียวกัน คณะกรรมการกำหนดราคากลางจึงใช้ค่าตาราง Factor F แยกแต่ละประเภทของงาน ซึ่งแตกต่างจากวิธีการคำนวณของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พฤติการณ์จึงยังฟังไม่ได้ว่าคณะกรรมการกำหนดราคากลางได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

ประพัฒน์ ช่อกระถิน ย่อ  
ชนะศักดิ์ นูรณะเจริญ ตรวจ





สำนวนเลขที่ 53/208/2549

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง กรณีเงินขาดบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบล น.

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบบัญชีประจำงวดปีงบประมาณ 2545 พบว่าช่วงระหว่างเดือนมิถุนายน 2544 จนถึงเดือนสิงหาคม 2544 นาง พ. หัวหน้าส่วนการคลังองค์การบริหารส่วนตำบล น. ซึ่งได้รับมอบอำนาจนำใบถอนเงินที่ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล น. และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล น. ลงนามไว้ไปถอนเงินจากธนาคาร แต่ไม่บันทึกบัญชีและไม่มีหลักฐานการจ่าย เป็นเงินจำนวน 1,518,300 บาท และในระหว่างเดือนสิงหาคม 2544 ถึงเดือนมกราคม 2545 นาง พ. ได้รับเงินรายได้ ค่าธรรมเนียมแล้วไม่บันทึกรับเข้าบัญชีเงินสดและมีได้นำฝากธนาคาร เป็นเงินจำนวน 51,846.50 บาท รวมเป็นเงินขาดบัญชีทั้งสิ้น 1,570,146.50 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า การกระทำของนาง พ. หัวหน้าส่วนการคลัง ซึ่งมีหน้าที่เบิกจ่ายเงินได้กระทำโดยจงใจหลอกลวง ผู้บังคับบัญชาให้เซ็นใบถอนเงินในช่วงการสับเปลี่ยนตำแหน่งผู้บริหาร โดยอ้างว่าเปลี่ยนแปลงลายเซ็นและธนาคารต้องการเปรียบเทียบลายเซ็นระหว่างใบตัวอย่างลายเซ็นและใบถอนเงิน รวมทั้งรับเงินแล้วไม่ปฏิบัติตามระเบียบนำเงินที่ได้รับไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวโดยทุจริตทำให้หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหายต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนทั้งหมด

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่ากรณีองค์การบริหารส่วนตำบล น. มีเงินขาดบัญชีและทุจริตทางการเงิน โดยนาง พ. หัวหน้าส่วนการคลังองค์การบริหารส่วนตำบล น. ได้ตั้งใจให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล น. และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล น. ลงนามในใบถอนเงินซึ่งไม่มีการกรอกข้อความใด ๆ ในช่วงที่มีการสับเปลี่ยนตำแหน่งผู้บริหาร โดยอ้างว่าเป็นระเบียบใหม่ของธนาคารเพื่อเปรียบเทียบกับบัตรตัวอย่างลายมือชื่อแล้วนำไปถอนเงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรแต่ไม่บันทึกบัญชีและไม่มีหลักฐานการจ่าย



แล้วนำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวโดยทุจริต รวมทั้งยักยอกเงินรายได้ค่าธรรมเนียม ภาษีหัก ณ ที่จ่ายที่ต้อง นำส่งกรมสรรพากร และอื่น ๆ โดยไม่บันทึกรับเข้าบัญชีเงินสดและไม่ได้นำฝากธนาคาร แต่นำเงินดังกล่าว ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว ซึ่งเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2541 เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน 1,570,146.50 บาท แยกพิจารณาความรับผิดได้ดังนี้

1. กรณีถอนเงินจากธนาคาร แต่ไม่บันทึกบัญชีและไม่มีหลักฐานการจ่าย ระหว่างวันที่ 29 มิถุนายน 2544 ถึงวันที่ 5 กันยายน 2544 จำนวน 6 ครั้ง รวมเป็นเงิน 1,518,300 บาท มีเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย ดังนี้

1.1 นาง พ. หัวหน้าส่วนการคลัง องค์การบริหารส่วนตำบล น. ผู้เบิกและถอนเงิน จากธนาคาร (กรรมการตรวจสอบการรับจ่ายเงินประจำวัน) ได้นำไปถอนเงินไปทำการถอนเงินจาก ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารออมสิน รวม 6 ครั้ง เป็นเงินจำนวน 1,518,300 บาท ซึ่งนางพรทิพย์ได้อาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่เบียดบังและนำเงินจำนวนดังกล่าวไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัว โดยมีขอบด้วยกฎหมาย เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบล น. ได้รับความเสียหายเป็นเงิน 1,518,300 บาท จึงให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเป็นจำนวนเงิน 1,518,300 บาทตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

1.2 สิบตำรวจโท ค. ดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล น. ตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2541 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2544 ในฐานะผู้บังคับบัญชาซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลและตรวจสอบ การเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงินการเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 และเป็นผู้มีอำนาจ ลงลายมือชื่อในใบถอนเงิน แต่กลับลงลายมือชื่อในใบถอนเงินซึ่งมิได้มีการกรอกจำนวนเงิน จำนวน 6 ครั้ง เป็นเงิน 1,518,300 บาท เป็นการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบฯ รวมทั้งไม่ได้ควบคุมตรวจสอบการเบิกจ่ายเงิน ของผู้บังคับบัญชาให้มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินตามระเบียบของทางราชการ เป็นเหตุให้นาง พ. สามารถเบียดบังนำเงินไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัวได้โดยง่าย พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำ โดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในช่วงระยะเวลาที่รับผิดชอบ โดยให้รับผิดชอบ ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหายทั้งสิ้น 1,518,300 บาท เป็นเงิน 759,150 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบ มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

1.3 นาย ถ. ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล น. ตั้งแต่วันที่ 9 พฤษภาคม 2544 ถึงวันที่ 3 กรกฎาคม 2544 ในฐานะผู้บังคับบัญชาและเป็นผู้มีอำนาจ ลงลายมือชื่อในใบถอนเงิน ไม่ได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน



การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 โดยได้ลงลายมือชื่อในใบถอนเงินซึ่งมิได้มีการกรอกจำนวนเงิน จำนวน 3 ครั้ง เป็นเงิน 772,420 บาท รวมทั้งไม่ได้ควบคุมตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินของผู้ได้บังคับบัญชาให้มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินตามระเบียบของทางราชการ เป็นเหตุให้นาง พ. สามารถเบียดบังนำเงินไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัวได้โดยง่าย พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้รับผิดชดใช้ค่าเสียหายในช่วงระยะเวลาที่รับผิดชอบ โดยให้รับผิดในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหายจำนวน 772,420 บาท คิดเป็นเงิน 386,210 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

1.4 นาย ร. ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล น. ตั้งแต่วันที่ 4 กรกฎาคม 2544 ในฐานะผู้บังคับบัญชาและเป็นผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อในใบถอนเงิน แต่ไม่ได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 โดยได้ลงลายมือชื่อในใบถอนเงินซึ่งมิได้มีการกรอกจำนวนเงิน จำนวน 3 ครั้ง เป็นเงิน 745,880 บาท รวมทั้งไม่ได้ควบคุมตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินของผู้ได้บังคับบัญชาให้มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินตามระเบียบของทางราชการ เป็นเหตุให้นาง พ. สามารถเบียดบังนำเงินไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัวได้โดยง่าย พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้รับผิดชดใช้ค่าเสียหายในช่วงระยะเวลาที่รับผิดชอบ โดยให้รับผิดในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหายจำนวน 745,880 บาท คิดเป็นเงิน 372,940 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

2. กรณีรับเงินรายได้ ค่าธรรมเนียม และอื่นๆ แล้วไม่บันทึกรับเข้าบัญชีเงินสด และไม่ได้นำฝากธนาคาร ระหว่างเดือนสิงหาคม 2544 ถึงเดือนมกราคม 2545 ตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ 1/44 เลขที่ 75 และเล่มที่ 1/45 เลขที่ 01-13 เป็นเงิน 31,125.93 บาท จ่ายเงินกินสัญญาซื้ออาหารเสริม 1,896 บาท จ่ายเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ปี 2544 แต่สำนักงานฯ มิได้รับ 16,305 บาท จ่ายเงินตามฎีกาเบิกเงินนอกงบประมาณรายจ่าย ที่ 11/45 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2544 และที่ 23/45 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2544 แต่ไม่ได้นำส่งสำนักงานสรรพากร เป็นเงิน 2,519.57 บาท รวมเป็นเงิน 51,846.50 บาท (ตามการคำนวณของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน) มีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหาย ดังนี้

2.1 นาง พ. หัวหน้าส่วนการคลังองค์การบริหารส่วนตำบล น. เป็นผู้รับเงิน และออกใบเสร็จรับเงินให้กับผู้มาชำระเงิน แต่มิได้บันทึกเงินที่ได้รับในบัญชีเงินสดและไม่จัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันเสนอกรรมการเก็บรักษาเงิน และเป็นผู้เบิกเงินภาษีหัก ณ ที่จ่ายไป เมื่อได้รับเงินไว้



แต่มิได้นำเงินไปชำระให้สำนักงานสรรพากร หรือนำไปชำระแต่ไม่ครบถ้วน โดยนาง พ. ได้อาศัยโอกาส ในการปฏิบัติหน้าที่เบียดบังนำเงินจำนวน 51,846.50 บาท ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และเป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบล น. ได้รับความเสียหาย จึงให้รับผิดชดใช้เงินเต็มจำนวน 51,846.50 บาท ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

2.2 สิบตำรวจโท ค. ดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล น. ตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2541 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2544 ในฐานะผู้บังคับบัญชาชั้นต้นซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลและ ตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการแต่มิได้ตรวจสอบยอดเงินคงเหลือประจำวัน ให้เป็นปัจจุบัน อีกทั้งมิได้ควบคุมการเก็บรักษาเงินและนำส่งเงินให้เป็นไปตามระเบียบฯ เป็นเหตุให้นาง พ. สามารถเบียดบังยักยอกเงินของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัวได้โดยง่าย ทำให้ทางราชการ ได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน 39,418.14 บาท พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อ อย่างร้ายแรง จึงให้รับผิดชดใช้ค่าเสียหายในช่วงระยะเวลาที่รับผิดชอบ โดยให้รับผิดในอัตราร้อยละ 60 ของค่าเสียหายจำนวน 39,418.14 บาท เป็นเงิน 23,650.88 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่ง พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2.3 นาย ฉ. ดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล น. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2544 ในฐานะผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลและตรวจสอบการเบิกจ่ายเงิน ให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ แต่มิได้ตรวจสอบยอดเงินคงเหลือประจำวันให้เป็นปัจจุบัน อีกทั้ง มิได้ควบคุมดูแลการเก็บรักษาเงินและนำส่งเงินให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ ทำให้ทางราชการ ได้รับความเสียหายเป็นจำนวนเงิน 12,428.36 บาท แม้จะเป็นผู้ตรวจพบการทำความผิดของนาง พ. ในภายหลังก็มิอาจฟื้นความรับผิดชอบได้ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้รับผิดชดใช้ค่าเสียหายในช่วงระยะเวลาที่รับผิดชอบ โดยให้รับผิดในอัตราร้อยละ 60 ของค่าเสียหาย แต่ตามข้อเท็จจริงปรากฏว่านาย ฉ. เพิ่งมาดำรงตำแหน่งได้ไม่นานและได้พยายามตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ ของผู้ใต้บังคับบัญชาตามขั้นตอนที่พึงปฏิบัติโดยทำการควบคุมตรวจสอบเอกสารด้านการเงินการบัญชี ขององค์การบริหารส่วนตำบล น. ให้ถูกต้องตรงความเป็นจริงเพียงแต่ยังมิได้ควบคุมตรวจสอบได้อย่างทั่วถึง กรณีมีเหตุสมควรได้รับการลดหย่อน เมื่อกำหนดถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรม จึงให้รับผิดในอัตราร้อยละ 30 ของค่าเสียหายจำนวนดังกล่าวเป็นเงิน 3,728.51 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



2.4 นาย ร. ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วน น. ตั้งแต่วันที่ 4 กรกฎาคม 2544 ในฐานะผู้บังคับบัญชาและมีหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบแต่กลับปล่อยปละละเลยไม่ควบคุมดูแลอย่างเพียงพออีกทั้งไม่มีการตรวจสอบยอดเงินคงเหลือประจำวัน ทำให้นาง พ. อาศัยโอกาสเป็นช่องทางเบียดบังยักยอกเงินไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนได้โดยง่าย เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นจำนวนเงิน 15,846.50 บาท พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้รับผิดชดใช้ค่าเสียหายในอัตรา ร้อยละ 40 ของค่าเสียหายจำนวน 51,846.50 บาท เป็นเงิน 20,738.60 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบ มาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

อนึ่ง หากองค์การบริหารส่วนตำบล น. ได้รับชดใช้ค่าเสียหายจากนาง พ. เมื่อรวมกับจำนวนเงินที่ได้รับชดใช้จากนาย ถ. นาย ร. สิบตำรวจโท ก. และนาย จ. ได้เกินจำนวนความเสียหายแล้ว ก็ให้คืนส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่เจ้าหน้าที่ดังกล่าว ตามสัดส่วนที่แต่ละคนได้ชดใช้แก่ทางราชการแล้ว

หฤทัย รัตนระพี ย่อ  
ชนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 53/211/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

เรื่อง พันตำรวจโท ช. มิได้ยื่นขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงาน ต. ได้ฟ้องนางสาว น. เรื่องผิดสัญญาประกันโดยศาลแพ่งธนบุรี มีคำพิพากษาให้จำเลยชำระเงินจำนวน 50,000 บาท ให้แก่สำนักงาน ต. ซึ่งสำนักงาน ต. ได้มอบหมายให้ พันตำรวจโท ช. รองสารวัตรงาน 2 กองกำกับการ 3 กองบังคับการ ส. เป็นผู้แทนในการดำเนินการบังคับคดี กับลูกหนี้รายดังกล่าว แต่ปรากฏลูกหนี้รายดังกล่าวถูกฟ้องเป็นคดีล้มละลายและศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ เต็ดขาด เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2542 แต่พันตำรวจโท ช. พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในคดีดังกล่าว มิได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในกำหนดระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด เป็นเหตุให้สำนักงาน ต. ไม่ได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้รายดังกล่าวเป็นจำนวนเงิน 50,000 บาท

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** การกระทำของ พันตำรวจโท ช. ไม่น่าจะเข้าข่ายเป็นการกระทำที่จงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงแต่อย่างใด หากมีการยื่นขอเฉลี่ยทรัพย์ทันภายในกำหนดสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะได้รับการชำระหนี้ประมาณ 100-200 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นข้อให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่า พันตำรวจโท ช. เมื่อครั้งดำรงตำแหน่ง รองสารวัตรงาน 2 กองกำกับการ 3 กองบังคับการ ส. ได้รับมอบหมายจากสำนักงาน ต. ให้ดำเนินการ บังคับคดีกับนางสาว น. จึงมีหน้าที่จะต้องตรวจสอบฐานะของลูกหนี้ หากลูกหนี้ถูกเจ้าหน้าที่อื่นยื่นฟ้อง ล้มละลายจะต้องรีบยื่นขอรับชำระหนี้ในเวลาที่กฎหมายกำหนด แต่พันตำรวจโท ช. มิได้ดำเนินการ ตรวจสอบฐานะของลูกหนี้ จนศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดเป็นเหตุให้มิได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายใน กำหนดเวลา ทำให้ส่วนราชการไม่ได้รับชำระหนี้จากกองทรัพย์สินของลูกหนี้ดังกล่าว พฤติการณ์จึงถือได้ว่า พันตำรวจโท ช. กระทำการไปโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงต้องชดใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ แต่เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรม จึงให้พันตำรวจโท ช. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ 50 ตามจำนวนเงินที่สำนักงาน ต. ต้องได้รับ ชำระหนี้ หากมีการยื่นขอรับชำระหนี้ ทันภายในกำหนด ซึ่งค่าเสียหายที่พันตำรวจโท ช. จะต้องรับผิดชอบ นั้น เป็นจำนวนภายหลังจากที่เจ้าพนักงานจากพิทักษ์ทรัพย์รวบรวมทรัพย์สินมาไว้ในกองทรัพย์สินของลูกหนี้ ในคดีล้มละลายแล้วนำทรัพย์สินนั้น มาเฉลี่ยชำระหนี้แก่เจ้าหน้าที่อื่นยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ในคดีล้มละลายดังกล่าว หากสำนักงาน ต. ขอรับชำระหนี้ได้ทันก็จะได้รับชำระหนี้เป็นส่วนเฉลี่ยเท่าใด ก็เป็นค่าเสียหายที่



พันตำรวจ ฐ. จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

เสกสรรค์ ทิพย์มูล ย่อ  
ชนะศักดิ์ นูรณะเจริญ ตรวจ



คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง  
เดือน กรกฎาคม 2549

สำนวนเลขที่ 69/216/2548 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

เรื่อง คณะกรรมการกำหนดราคากลางนำค่า Factor F มาใช้คำนวณราคากลางโครงการก่อสร้างถนนและ  
วางท่อระบายน้ำถนน ป. ไม่เป็นไปตามหนังสือสั่งการ

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินงวดปีงบประมาณ 2545 ของเทศบาลตำบล ค. และให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ในกรณีกำหนดราคากลางนำค่า Factor F มาใช้คำนวณราคากลางงานก่อสร้างโครงการก่อสร้างถนนและวางท่อระบายน้ำ ถนน ป. จำนวน 8,490,000 บาท ซึ่งไม่เป็นไปตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ค่วนที่สุด ที่ มท 0214/ว 3138 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2544 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้างและหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544 โดยให้ถือปฏิบัติตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 เป็นต้นไป จึงเป็นเหตุให้ราชการต้องจ่ายเงินค่าก่อสร้างสูงไปเป็นเงิน 433,147.85 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** นาย อ. นาย ส. และนาย ศ. คณะกรรมการกำหนดราคากลางจงใจไม่ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี ไม่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการเป็นเงิน 433,147.85 บาท ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายคนละ 144,382.62 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเสียหายหรือไม่

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะกรรมการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างโครงการก่อสร้างถนนและวางท่อระบายน้ำ ถนน ป. เทศบาลตำบล ค. ได้กำหนดราคากลางโดยใช้ค่า Factor F ตามที่เทศบาลตำบล ค. ได้รับแจ้งจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยมาประกอบการคำนวณราคากลาง ตามหนังสือจังหวัดลพบุรี ที่ ลบ 0018/13356 ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2542 โดยราคากลางเท่ากับ 8,496,000 บาท และได้ทำสัญญาจ้าง เลขที่ 1/2545 ลงวันที่ 11 มีนาคม 2545 ทั้งๆ ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง





ซึ่งได้มีการปรับปรุงรายละเอียดการคำนวณราคากลางใหม่ และกำหนดให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตั้งแต่ปีงบประมาณ 2545 เป็นต้นไป โดยราคากลางงานก่อสร้างซึ่งคำนวณตามหลักเกณฑ์ใหม่นี้เท่ากับ 8,056,852.15 บาท ดังนั้น ราคากลางที่คณะกรรมการกำหนดจึงสูงกว่าที่ควรจะเป็นและทำให้ทางราชการต้องจ่ายเงินค่าก่อสร้างสูงไปเป็นเงิน 433,147.85 บาท วงเงินตามสัญญาจ้าง 8,490,000 – 8,056,852.15 บาท (ตามการคำนวณของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 1) แต่เนื่องจากข้อเท็จจริงปรากฏว่าคณะกรรมการกำหนดราคากลางได้รับแจ้งหนังสือกระทรวงมหาดไทย ค่วนที่สุด ที่ มท 0214.2/ว 3138 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2544 และหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544 เรื่องหลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2545 อันเป็นเวลาภายหลังจากที่ได้มีการกำหนดราคากลางตามระเบียบของทางราชการครบถ้วนจนถึงขั้นตอนมีการลงนามในสัญญาจ้างแล้ว จึงไม่อยู่ในวิสัยที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาได้ พุทธการณณ์ถือไม่ได้ว่า คณะกรรมการกำหนดราคากลางซึ่งประกอบด้วย นาย อ. ผู้อำนวยการกองช่าง ประธานคณะกรรมการกำหนดราคากลาง นาย ส. วิศวกรโยธา และนาย ศ. นายช่างโยธา 4 กรรมการกำหนดราคากลางกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

หฤทัย รัตนะระพี ย่อ  
ชนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 86/276/2548 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ทรัพย์ลินสุญหาย

เรื่อง ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ก. สุญหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างวันที่ 23 – 24 กรกฎาคม 2544 เวลากลางคืน เครื่องพิมพ์ (printer) ซึ่งเก็บรักษาอยู่ในห้องปฏิบัติการเคมี (306) ชั้น 3 และห้องปฏิบัติการฟิสิกส์ ชั้น 2 ของศูนย์วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ก. (สถาบันราชภัฏ ก. เดิม) สูญหายจำนวน 3 เครื่อง ค่าเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน 43,000 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** งดสอบสวนเนื่องจากไม่รู้ตัวผู้กระทำความผิด

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่าเป็นความประมาท เลินเล่อของฝ่ายบริหารศูนย์วิทยาศาสตร์และเจ้าหน้าที่ดูแลทำความสะอาดเปิดปิดประตูจำนวน 5 ราย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นว่าเจ้าหน้าที่มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ อย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ระหว่างวันที่ 23 – 24 กรกฎาคม 2544 เวลากลางคืน เครื่องพิมพ์ Laser printer ยี่ห้อ Hewlett Packard รุ่น HP GL(1100) ราคาเครื่องละ 20,000 บาท ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ก. (สถาบันราชภัฏ ก. เดิม) สูญหายไปจาก ห้องปฏิบัติการเคมี ชั้น 3 จำนวน 2 เครื่อง และเครื่องพิมพ์ inkjet printer ยี่ห้อ Cannon รุ่น Cannon 480X480 dpi ราคาเครื่องละ 3,000 บาท ในห้องปฏิบัติการฟิสิกส์ ชั้น 2 สูญหายจำนวน 1 เครื่องโดยไม่มี ร่องรอยการจัดแะทั้งที่ก่อนเกิดเหตุได้มีการปิดล็อกกุญแจประตูห้องที่เก็บทรัพย์สินดังกล่าวแล้ว สันนิษฐานได้ว่าคนร้ายอาศัยโอกาสที่ศูนย์วิทยาศาสตร์มิได้จัดให้มีการดูแลรักษาความปลอดภัย อย่างเคร่งครัด เนื่องจากการเก็บกุญแจห้องทดลองวิทยาศาสตร์ได้เก็บไว้ที่เคาน์เตอร์ห้องธุรการ อาจารย์ หรือ นักศึกษาคนใดจะมารับกุญแจไปเปิดห้องปฏิบัติการดังกล่าวเมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีการควบคุมให้มีการเซ็นชื่อเบิกยืมและคืนกุญแจแต่อย่างใด ประกอบกับมหาวิทยาลัยราชภัฏ ก. แจ้งข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่าตาม สัญญาจ้างติดตั้งครุภัณฑ์ประจำอาคารศูนย์วิทยาศาสตร์ภายในชั้น 1 ถึงชั้น 4 กำหนดให้งานแล้วเสร็จและส่งมอบงานก่อนวันที่เครื่องพิมพ์ทั้ง 3 เครื่อง จะสูญหาย ดังนั้น กรณีที่ผู้เกี่ยวข้องกล่าวอ้างว่า ในช่วงเวลาที่ เกิดเหตุมีช่างมาดำเนินการติดตั้งเครื่องปรับอากาศและเฟอร์นิเจอร์ซึ่งจะดำเนินการตั้งแต่เวลากลางวันจนถึง เวลากลางคืนทำให้ไม่สามารถเปิดปิดประตูทางขึ้นลงอาคารได้ตามเวลาปกติ นั้น จึงไม่สามารถรับฟังได้ และมหาวิทยาลัยราชภัฏ ก. ได้มีมาตรการเพื่อป้องกันดูแลทรัพย์สินตามสมควร โดยการเก็บรักษา



ทรัพย์สินไว้ในห้องที่มีคิซิดมันคงแข็งแรง จัดให้มีรั้วโดยรอบมหาวิทยาลัยและจัดให้มีการอยู่เวรยามรักษาการณ์ในช่วงเวลาที่เกิดเหตุ ซึ่งเจ้าหน้าที่เวรยามทุกคนก็ได้มาปฏิบัติหน้าที่ตามวันและเวลาที่ได้รับมอบหมาย ตามปกติ หากเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้ใช้ความระมัดระวังดูแลตรวจตราอย่างสม่ำเสมอจัดให้มีการเบิกยืมและคืนกุญแจห้องปฏิบัติการดังกล่าวอย่างมีระบบ ย่อมพบเห็นการกระทำความคิดได้จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงพิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. นางสาว ร. ตำแหน่งหัวหน้าห้องปฏิบัติการเคมี ชั้น 3 และนางสาว ป. ตำแหน่ง หัวหน้าห้องปฏิบัติการฟิสิกส์ ชั้น 2 มีหน้าที่ดูแลรักษาเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในห้อง จึงมีหน้าที่ต้องควบคุมการเบิกลูกกุญแจของห้องปฏิบัติการที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนด้วย แต่กลับปล่อยปละละเลยไม่ควบคุมการเบิกและเก็บลูกกุญแจห้องให้เป็นไปด้วยความรอบคอบและระมัดระวัง เป็นช่องทางให้คนร้ายอาศัยโอกาสดังกล่าวโจรกรรมทรัพย์สินของทางราชการไปได้โดยง่าย ถึงแม้ว่าในช่วงเกิดเหตุ นางสาว ร. จะไปราชการต่างจังหวัดแต่ไม่ปรากฏหลักฐานว่าได้มีการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่คนใดดูแลรับผิดชอบแทนพฤติการณ์ถือได้ว่านางสาว ร. และนางสาว ป. กระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีแล้ว จึงให้นางสาว ร. และนางสาว ป. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 75 ของราคาทรัพย์สินที่สูญหายซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละคน ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 ดังนี้

1.1 นางสาว ร. รับผิดชอบใช้ร้อยละ 75 ของค่าเสียหายจำนวน 40,000 บาท คิดเป็นเงิน 30,000 บาท

1.2 นางสาว ป. รับผิดชอบใช้ร้อยละ 75 ของค่าเสียหายจำนวน 3,000 บาท คิดเป็นเงิน 2,250 บาท

2. นาย อ. ขณะเกิดเหตุดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการ รักษาการผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์ มีหน้าที่ควบคุม กำกับดูแลและแก้ปัญหาภายในศูนย์วิทยาศาสตร์ให้สามารถดำเนินการได้ตามปกติ และมีการกำหนดภาระงานมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ทั้งสองคนมีหน้าที่ดูแลรักษาเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในห้องปฏิบัติการเคมีและฟิสิกส์โดยตรงอยู่แล้ว แต่ในฐานะที่รักษาการผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์ไม่ได้ควบคุมดูแลให้เจ้าหน้าที่จัดระบบควบคุมการยืมคืนกุญแจห้องต่าง ๆ ภายในศูนย์วิทยาศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อแต่ยังไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย อ. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

3. สำหรับเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ



อนึ่ง เนื่องจากการสอบสวนเรื่องนี้มิได้สอบปากคำนางสาว ป. จึงขอให้มหาวิทยาลัยราชภัฏ ก.  
ให้โอกาสนางสาว ป. ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม ตามระเบียบ  
สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539  
ก่อนออกคำสั่งเรียกให้ใช้ค่าสินไหมทดแทน และหากปรากฏข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานใดที่จะทำ  
ให้ความเห็นของกระทรวงการคลังเปลี่ยนแปลงไป ก็ให้ส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

ชาคริต พานิช ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 90/291/2548 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง การจัดซื้อครุภัณฑ์การศึกษาของวิทยาลัย ม.ไม่เป็นไปตามระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบบัญชีของวิทยาลัย ม. พบว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2540 มีการตรวจรับพัสดุและมีการอนุมัติขยายเวลาการส่งมอบครุภัณฑ์ ในสัญญาซื้อขายไม่ถูกต้องทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย โดยวิทยาลัย ม.ทำสัญญาซื้อขายครุภัณฑ์ ชุดวิชาเมล็ดพันธุ์พืชกับบริษัท ส. จำนวน 1 ชุด 13 รายการ เป็นเงิน 699,500 บาท ต่อมาบริษัทฯขอผ่อนผัน การส่งมอบและนาย ป. รักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัยฯ อนุมัติให้ขยายเวลาได้โดยไม่มีเหตุอันจะอ้างได้ ตามระเบียบฯ ซึ่งบริษัทฯ ได้ส่งมอบครุภัณฑ์ล่วงเลยกำหนดเวลาตามสัญญา 82 วัน และพัสดุภัณฑ์ ไม่ถูกต้องตามสัญญา 4 รายการ แต่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ตรวจรับพัสดุว่า ถูกต้องตามสัญญาและ เสนอผู้อำนวยการลงนามอนุมัติจ่ายเงินให้บริษัทฯ เต็มจำนวน

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** ให้นาย ป. รับผิดชอบใช้ ค่าเสียหายจำนวน 20,549.20 บาท และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 82,339 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** ให้นาย ป. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 20,549.20 บาท เพียงผู้เดียว

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบเรื่องร้องเรียนกล่าวหาผู้อำนวยการวิทยาลัย ม. พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2540 วิทยาลัย ม. ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อครุภัณฑ์โดยไม่ถูกต้องตามระเบียบ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย โดยแยกพิจารณาได้เป็น 2 กรณีดังนี้

1. กรณีการตรวจรับพัสดุไม่ถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาจำนวน 4 รายการ ได้แก่
  - 1.1 ครุภัณฑ์รายการที่ 3 ผู้เพาะเมล็ดตราคา 98,000 บาท ตามแคตตาล็อกเสนอซื้อชื่อ Hotcold รุ่น 4000667 แต่บริษัท เค. เอส. พี. อินเตอร์คอม จำกัด ส่งมอบครุภัณฑ์เป็นชื่อ ARCO รุ่น SC 6001 ผลิตในประเทศไทย
  - 1.2 รายการที่ 10 เครื่องทดสอบความงอกของเมล็ดตราคา 147,039 บาท ตามแคตตาล็อกเสนอซื้อชื่อ Hotcold รุ่น 4000691 แต่บริษัทฯ ส่งมอบครุภัณฑ์เป็นชื่อ ARCO รุ่น SC 6001 ผลิตในประเทศไทย



1.3 รายการที่ 6 เครื่องคัดเมล็ดพันธุ์ราคา 64,000 บาท ตามแคตตาล็อกเสนออยู่ที่ห่อ Seedburo รุ่น Mini – vac/c ผลิตในประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 15 ตะแกรง แต่บริษัทฯ ส่งมอบครุภัณฑ์ยี่ห้อ Seedburo รุ่น 400/c ผลิตในประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 10 ตะแกรง

1.4 รายการที่ 8 เครื่องคลุกเมล็ดพันธุ์ ราคา 33,300 บาท ตามแคตตาล็อกไม่ตรงตามคุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์ โดยบริษัทฯ ส่งมอบครุภัณฑ์ยี่ห้อ Tobo ผลิตในประเทศไทย

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ครุภัณฑ์รายการที่ 3 ตามข้อ 1.1 ซึ่งตามแคตตาล็อกกำหนดให้เป็นตู้เพาะเมล็ด 1 เครื่อง ราคา 98,000 บาท แต่ทางบริษัทฯ ส่งมอบเครื่องทดสอบเมล็ดพันธุ์ 1 เครื่อง ราคา 147,039 บาท โดยเครื่องฯ ที่บริษัทส่งมอบมีคุณลักษณะเฉพาะเหมือนกับตู้เพาะเมล็ดและสามารถทดสอบความงอกของเมล็ดได้ด้วย อีกทั้งยังมีราคาสูงกว่าในรายการนี้จึงถือไม่ได้ว่าทางราชการได้รับความเสียหาย จึงคงเหลือความเสียหายเป็นเงินทั้งสิ้น 244,339 บาท โดยพิจารณาความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้แก่ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ประกอบด้วย นาย น. ประธานกรรมการ นาง ย. กรรมการ และนาย บ. กรรมการ และเลขานุการ บุคคลทั้งสามมีหน้าที่ตรวจรับครุภัณฑ์การศึกษาให้เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาซื้อขายเลขที่ 2/2539 ลงวันที่ 29 สิงหาคม 2539 ซึ่งตามนัยข้อ 2 ของสัญญาได้ระบุไว้ให้เอกสารแนบท้ายสัญญาได้แก่ แคตตาล็อก เป็นส่วนหนึ่งของสัญญา โดยแคตตาล็อกได้กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะของครุภัณฑ์การศึกษาที่จะจัดซื้อ ดังนั้น คณะกรรมการตรวจรับพัสดุจึงมีหน้าที่ต้องตรวจสอบว่า ครุภัณฑ์การศึกษาที่บริษัทฯ ผู้ขายส่งมอบมีคุณลักษณะตรงตามแคตตาล็อกแนบท้ายสัญญาหรือไม่ เมื่อปรากฏว่าบริษัทผู้ขาย ส่งมอบครุภัณฑ์การศึกษาไม่ตรงตามสัญญา แต่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุหาได้ทักท้วงว่าคุณลักษณะของครุภัณฑ์ดังกล่าวไม่ถูกต้องตรงตามสัญญาไม่ กลับลงนามตรวจรับพัสดุว่า บริษัทฯ ผู้ขายส่งมอบครุภัณฑ์ถูกต้องตามสัญญาทุกประการ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตาม ข้อ 71 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม การที่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุอ้างว่าไม่ได้รับแคตตาล็อกทำให้ไม่ทราบรายละเอียดคุณลักษณะของครุภัณฑ์ตามสัญญา จึงได้ตรวจสอบคุณลักษณะของครุภัณฑ์ตามบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์นั้น ไม่อาจนำมาอ้างให้พ้นความรับผิดได้ เนื่องจากหากไม่มีเอกสารดังกล่าวในขณะที่ตรวจรับพัสดุ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุก็น่าจะต้องเรียกเอกสารดังกล่าวจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาเพื่อให้การตรวจรับพัสดุเป็นไปด้วยความถูกต้องและครบถ้วน พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง คณะกรรมการตรวจรับพัสดุจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีที่วิทยาลัย ม. ได้รับครุภัณฑ์ทั้ง 4 รายการไว้ใช้ประโยชน์ในราชการมาโดยตลอดแล้วแต่ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่า ครุภัณฑ์ที่ตรวจรับไว้โดยไม่ถูกต้องนั้น มีราคาซื้อขายในท้องตลาด ณ เวลาที่ส่งมอบจำนวนเท่าใด จึงให้นาย น. นาง ย. และนาย บ. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหายจำนวน 244,339 บาท คิดเป็นเงิน 122,170 บาท โดยให้รับผิดชอบคนละส่วนเท่า ๆ กัน คิดเป็นเงิน



คนละ 40,723 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. กรณีไม่เรียกค่าปรับจากบริษัท ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อบริษัทฯ มีหนังสือลงวันที่ 31 ตุลาคม 2539 ซึ่งเลขวันครบกำหนดส่งมอบครุภัณฑ์ตามสัญญาแล้ว ขอบขยเวลาส่งมอบครุภัณฑ์ออกไปอีก 120 วัน นายป. ขณะรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยฯ ได้อนุมัติให้ขยเวลาการส่งมอบครุภัณฑ์ออกไป 120 วัน ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามหนังสือกรมสามัญศึกษา ที่ ศษ 0902/1358 ลงวันที่ 10 เมษายน 2535 ที่กำหนดว่า “การมอบอำนาจให้หัวหน้าสถานศึกษาคำเนินการแทนอธิบดี ไม่รวมถึงอำนาจในการพิจารณาหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา และการขยเวลาทำการตามสัญญาจ้างหรือสัญญาซื้อขายตามข้อ 139 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และการพิจารณาอนุญาตขยเวลาสัญญาจ้างตามมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องการช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพก่อสร้างด้วย” ประกอบกับในการพิจารณาขยเวลาการส่งมอบครั้งนี้ไม่มีเหตุผลตามหลักเกณฑ์ซึ่งกำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งกำหนดว่า “การลดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญาหรือการขยเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง ให้อยู่ในอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการที่จะพิจารณาได้ตามจำนวนวันที่มีเหตุเกิดขึ้นจริงเฉพาะกรณีดังต่อไปนี้

- (1) เหตุเกิดจากความผิด หรือความบกพร่องของส่วนราชการ
- (2) เหตุสุดวิสัย
- (3) เหตุเกิดจากพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย

ให้ส่วนราชการระบุไว้ในสัญญากำหนดให้คู่สัญญาต้องแจ้งเหตุดังกล่าวให้ส่วนราชการทราบภายใน 15 วัน นับแต่เหตุนั้นได้สิ้นสุดลง คู่สัญญาจะยกมากล่าวอ้างเพื่อขอลดหรือลดค่าปรับหรือขอขยเวลาในภายหลังมิได้ เว้นแต่กรณีตาม (1) ซึ่งมีหลักฐานชัดเจนหรือส่วนราชการทราบคืออยู่แล้วตั้งแต่นั้น” โดยผู้ขายได้ส่งมอบครุภัณฑ์ เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2540 เกินกำหนดเวลาการส่งมอบ (วันที่ 30 ตุลาคม 2539) เป็นเวลา 82 วัน ทำให้ทางราชการไม่สามารถเรียกค่าปรับในส่วนนี้ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงให้นาย ป. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการเต็มจำนวน 114,718 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

สำหรับคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เนื่องจากบริษัท ส. ผู้ขายได้รับอนุมัติให้ขยเวลาการส่งมอบตามสัญญาแล้ว จึงไม่ก่อให้เกิดสิทธิในการปรับแม้ว่าคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ



จะไม่หมายเหตุเรื่องการส่งมอบล่าช้า ก็มีใช้ผลโดยตรงที่ทำให้ทางราชการ เสียสิทธิในการเรียก  
ค่าปรับตามสัญญา คณะกรรมการตรวจรับพัสดุจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในส่วนนี้

ทรงฤทธิ์ วัฒนะเวชศักดิ์ ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ





สำนวนเลขที่ 90/292/2548 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง การจัดซื้อครุภัณฑ์ของวิทยาลัย ก. ไม่เป็นไปตามระเบียบ

สรุปข้อเท็จจริง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 วิทยาลัย ก. ได้ดำเนินการจัดซื้อครุภัณฑ์ การศึกษารวม 3 รายการ ด้วยวิธีการสอบราคาโดยมิได้พิจารณาคัดเลือกจากผู้เสนอราคาต่ำสุด โดยไม่มี เหตุอันสมควร เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไข เพิ่มเติมเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ต้องจัดซื้อครุภัณฑ์การศึกษาในราคาแพงกว่าที่ควร เป็นเงิน 58,056 บาท

ความเห็นพนักงานสอบสวน -

ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เห็นว่าไม่มีเจ้าหน้าที่ ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 วิทยาลัย ก. ได้ดำเนินการจัดซื้อครุภัณฑ์ การศึกษาจำนวน 3 รายการ ด้วยวิธีการ สอบราคาโดยคณะกรรมการพิจารณาเปิดซองสอบราคามิได้พิจารณาคัดเลือกผู้ขายจากผู้เสนอราคาต่ำสุด เป็นเหตุให้วิทยาลัย ก. ทำสัญญาซื้อขายในวงเงินสูงกว่าที่รายที่เสนอราคาต่ำสุด โดยพิจารณาการกระทำ และความรับผิดของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. การจัดซื้อชุดทดลองการควบคุมเครื่องกลไฟฟ้า ข้อเท็จจริงปรากฏว่า วิทยาลัย ก. ทำสัญญาซื้อขายจากบริษัท ม. ซึ่งเสนอราคาใน Option B ในวงเงิน 99,600 บาท โดยมิได้พิจารณาซื้อจาก บริษัท ท. ซึ่งมีคุณสมบัติถูกต้องและเสนอราคาต่ำสุดใน Option A เป็นเงิน 96,600 บาท เนื่องจากในประกาศ สอบราคาได้กำหนดคุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์ชุดทดลองการควบคุมเครื่องกลไฟฟ้า รหัส ชฟ.12/2545 ไว้จำนวน 2 Option คือ Option A และ Option B โดยใช้คำว่า “หรือ” ของรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ ทางเทคนิค เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่สถานศึกษาที่สามารถจะเลือก Option A ชุดทดลองที่เป็น โมดูล



(Module) หรือเลือก Option B ชุดทดลองที่ประกอบอยู่ในแผง (Panel) ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาของ สอบราคาพิจารณาเห็นว่า ชุดทดลองการควบคุมเครื่องกลไฟฟ้าที่บริษัท ม. เสนอราคาใน Option B มีคุณสมบัติถูกต้องตามประกาศสอบราคาและเป็นครุภัณฑ์ที่มีคุณสมบัติการใช้งานเป็นประโยชน์สูงสุด ต่อการเรียนการสอนของวิทยาลัยมากกว่า Option A โดยชุดทดลองแบบ Panel นั้น เหมาะสมสำหรับการเรียน การสอนในระดับ ปวช. และ ปวส. เนื่องจากสามารถนำเสนอได้เป็นลำดับที่ละขั้น ไม่ต้องนำขึ้นมาแสดง ทั้งหมดในคราวเดียวกันบนแผงฝึกเพราะจะสร้างความสับสนในการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนและง่ายต่อการ บำรุงรักษาเพราะสามารถเก็บเข้าตู้เมื่อไม่ได้ใช้งาน แต่หากเป็นชุดทดลองแบบ Module มีลักษณะเป็นกล่อง ไม่สามารถถอดอุปกรณ์ต่าง ๆ บนกล่องเก็บเมื่อไม่ได้ใช้งาน ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2544-2545 สถานศึกษาต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงาน ค. จำนวนประมาณ 14 แห่ง ก็ใช้วิธีการกำหนดทางเลือก 2 ทางเลือก ในการดำเนินการจัดซื้ออุปกรณ์การศึกษาประเภทดังกล่าวเช่นเดียวกัน และจากการพิจารณาราคาที่จัดซื้อ จากบริษัท ม. ใน Option B ราคา 99,600 บาท กับราคาของบริษัท ท. ซึ่งเสนอราคาต่ำสุดใน Option A เป็นเงิน 96,600 บาท แตกต่างกันเพียง 3,000 บาท และยังเป็นราคาที่ใกล้เคียงกับราคาของบริษัทอื่นอีก 4 แห่งเสนอราคา ในการสอบราคาคราวเดียวกันใน Option A ระหว่าง 93,946 – 99,410 บาท แม้ว่ากองคลัง กรม อ. (เดิม) ได้ ทักท้วงเรื่องดังกล่าวในขั้นตอนการตรวจสอบเอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงิน แต่เป็นระยะเวลาภายหลังจาก วิทยาลัย ก. ได้ทำสัญญาซื้อขายไปแล้ว พฤติการณ์ถือได้ว่าคณะกรรมการพิจารณาของสอบราคาได้ใช้ ดุลพินิจดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนของวิทยาลัย ก. แล้ว จึงไม่ต้องรับผิดชอบ ใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

2. การจัดซื้อชุดทดลองเป็นลำดับขั้น (PLC) ข้อเท็จจริงปรากฏว่า วิทยาลัย ก. ทำสัญญาซื้อขายจากบริษัท ม. ซึ่งเสนอราคาใน Option B ในวงเงิน 269,000 บาท โดยมีได้พิจารณาซื้อ จากบริษัท ส. ซึ่งมีคุณสมบัติถูกต้องและเสนอราคาต่ำสุดใน Option A เป็นเงิน 255,944 บาท เนื่องจาก ในประกาศสอบราคาได้กำหนดคุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์ชุดทดลองเป็นลำดับขั้น (PLC) รหัส ซฟ.7/2545 ไว้จำนวน 2 Option คือ Option A และ Option B โดยใช้คำว่า “หรือ” ของรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ ทางเทคนิค เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่สถานศึกษาที่สามารถจะเลือก Option A ชุดทดลองที่มีลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ IEC 1131+Printer+คัลล์หมึกสำรอง หรือเลือก Option B ชุดทดลองที่มีลิขสิทธิ์ชุดโปรแกรมมือถือ ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาของสอบราคาพิจารณาเห็นว่า ชุดทดลองเป็นลำดับขั้น (PLC) ที่บริษัท ม. เสนอราคา ใน Option B มีคุณสมบัติถูกต้องตามประกาศสอบราคาและเป็นครุภัณฑ์ที่มีคุณสมบัติการใช้งานเป็น ประโยชน์สูงสุด ต่อการเรียนการสอนของวิทยาลัยมากกว่า Option A โดยชุดทดลอง PLC ใน Option B ที่จะ แสดงผลบนโปรแกรมมือถือมีคุณสมบัติสามารถแสดงผลการประมวลผลได้ทันทีแตกต่างจากชุดทดลอง PLC ใน Option A ที่จะแสดงผลออกมาทาง Printer เมื่อสั่งการเท่านั้น โดยในระบบการเรียนการสอน ครุภัณฑ์ประเภทใช้งานประกอบกับคอมพิวเตอร์นั้นการแก้ไขข้อมูลหรือดัดแปลงข้อมูลคำสั่ง

สามารถทำได้ง่ายกว่า ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2544-2545 สถานศึกษาต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงาน ค. จำนวนประมาณ 5 แห่ง ก็ใช้วิธีการกำหนดทางเลือก 2 ทางเลือกในการดำเนินการจัดซื้ออุปกรณ์การศึกษาประเภทดังกล่าวเช่นเดียวกัน และจากการพิจารณาราคาที่จัดซื้อจากบริษัท ม. ใน Option B ราคา 269,000 บาท กับราคาของบริษัท ส. ซึ่งเสนอราคาต่ำสุดใน Option A เป็นเงิน 255,944 บาท แตกต่างกันเพียง 13,056 บาท และยังเป็นราคาที่ใกล้เคียงกับราคาที่บริษัทอื่นอีก 4 แห่ง เสนอราคาในการสอบราคาคราวเดียวกันใน Option A ระหว่าง 255,850 – 264,718 บาท แม้ว่าจะกับกองคลัง กรม อ. (เดิม) ได้ทักท้วงเรื่องดังกล่าวในขั้นตอนการตรวจสอบเอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงิน แต่เป็นระยะเวลาหลังจากวิทยาลัย ก. ได้ทำสัญญาซื้อขายไปแล้ว พฤติการณ์ถือได้ว่าคณะกรรมการพิจารณาของสอบราคาได้ใช้ดุลพินิจดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนของวิทยาลัย ก. แล้ว จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

3. ชุดฝึกซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า ข้อเท็จจริงตามเอกสารสรุปผลการพิจารณาของสอบราคาปรากฏในการยื่นซองสอบราคา มีผู้เสนอราคา 8 ราย และมีผู้เสนอราคาเพียงรายเดียวที่มีคุณสมบัติถูกต้องตามคุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์ที่กำหนด คือ บริษัท ม. เสนอราคา 185,000 บาท ดังนั้น การที่คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาพิจารณาเลือกครุภัณฑ์จากบริษัทดังกล่าวถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบแล้ว ไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

อนึ่ง โดยหลักการการพิจารณากำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จัดหาย่อมเป็นดุลพินิจของส่วนราชการที่จะสามารถพิจารณากำหนดได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยสอดคล้องกับความต้องการในการใช้งาน และเป็นไปภายใต้หลักเกณฑ์ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 16 เรื่อง การใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศและกิจการของคนไทย และตามมติคณะรัฐมนตรีแจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร 0203/ว 52 ลงวันที่ 28 มีนาคม 2520 เรื่อง การระบุคุณลักษณะเฉพาะของสิ่งของหรือยี่ห้อสิ่งของ กรณีตามข้อเท็จจริงนอกเหนือจากการกำหนดโดยสอดคล้องตามหลักการข้างต้นแล้ว การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะดังกล่าวจะต้องสามารถแสดงได้โดยชัดเจนถึงความต้องการของส่วนราชการว่าต้องการพัสดุประเภท ชนิดหรือการใช้งานอย่างไร ดังนั้น การกำหนดความต้องการไว้เป็นสองทางเลือกจึงเป็นการกำหนดที่ไม่มีความชัดเจนและทำให้ผู้เข้าเสนอราคาไม่สามารถเข้าแข่งขันราคาโดยอยู่บนพื้นฐานเดียวกันได้และกรณีอาจก่อให้เกิดการแข่งขันกันอย่างไม่เป็นธรรม ซึ่งจะเป็นการไม่ชอบด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ 15 ทวิ ได้

อุเทน ยืนย่น ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 91/300/2548

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รอยนต์ของสำนักงาน ส. หมายเลขทะเบียน 6 ณ-5271 กรุงเทพมหานคร ประสบอุบัติเหตุ

**สรุปข้อเท็จจริง** นาย ส. พนักงานเดินหมาย ซึ่งได้รับมอบหมายให้ขับรถยนต์หมายเลขทะเบียน 6 ณ-5271 กรุงเทพมหานคร นำเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ส. ไปดำเนินการเร่งรัดภาษีอากรค้างในท้องที่อำเภอเมืองสตูล และอำเภอท่าแพ แล้วประสบอุบัติเหตุระหว่างเดินทางออกจากที่ว่าการอำเภอท่าแพ ซึ่งอุบัติเหตุดังกล่าวเกิดจากนาย ส. ได้ขับรถยนต์เข้ามารับเจ้าหน้าที่ฝ่ายกฎหมายที่มาดำเนินการเร่งรัดภาษีอากรค้างด้วยกันบริเวณหน้าทางขึ้นที่ว่าการอำเภอ เนื่องจากขณะนั้นมีฝนตกและได้เลี้ยวขวาไปยังลานจอดรถผ่านหน้าเสาธงที่ว่าการอำเภอเพื่อจะออกไปยังถนนด้านหน้าที่ว่าการอำเภอเพื่อจะออกสู่ถนนใหญ่ แต่ในขณะที่ขับรถผ่านลานจอดรถได้เกิดชนกับเสาไฟฟ้าซึ่งตั้งอยู่บริเวณลานจอดรถ เป็นเหตุให้รถราชการได้รับความเสียหายบริเวณด้านหน้ารถ

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า นาย ส. มิได้ใช้ความระมัดระวังอย่างเพียงพอในการขับรถ เนื่องจากขณะขับรถเข้าหน้าที่ว่าการอำเภอ ย่อมต้องเห็นเสาไฟฟ้าอยู่ก่อนแล้ว และข้อเท็จจริงจากการสอบสวนได้ความว่า แอร์รถยนต์เสียและยังมิได้ซ่อมเวลาฝนตกทำให้เกิดฝ้าที่กระจกรถ ทำให้มองเห็นไม่ชัดเท่าที่ควร และไม่ปรากฏเหตุจำเป็นเร่งด่วนจะต้องออกไปในขณะที่ฝนตก แต่เนื่องจากสภาพด้านหน้าที่ว่าการอำเภอท่าแพ มีลานคอนกรีต เสาธงและเสาไฟฟ้า ซึ่งเป็นเสาสำหรับเดินสายไฟภายในขนาดเล็ก โดยไม่มีเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์บ่งบอกให้เป็นที่สังเกต เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์และความเป็นธรรมแล้วให้นาย ส. รับผิดในอัตราร้อยละ 60 ของค่าเสียหายจำนวน 102,850 บาท คิดเป็นเงิน 61,710 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นข้อให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำนวนการสอบสวนเชื่อได้ว่า นาย ส. มิได้ใช้ความระมัดระวังอย่างเพียงพอในการขับรถ เนื่องจากบริเวณลานคอนกรีตหน้าที่ว่าการอำเภอเมืองท่าแพนั้น เป็นลานกว้างมีเสาไฟฟ้าตั้งอยู่เพียงเสาเดียว การจะขับรถขึ้นสู่ถนนบริเวณด้านหน้าที่ว่าการอำเภอก็เป็นเพียงถนนขอยความสูงเท่ากับระดับลานคอนกรีต แม้เสาไฟฟ้าง่าดังกล่าวนี้ไม่มีเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ใดติดตั้งไว้ให้เป็นจุดสังเกต แต่หากนาย ส. ใช้ความระมัดระวัง



ก็จะมองเห็นเสาไฟฟ้าได้ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์แห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว จึงให้นาย ส. รับผิดชอบในอัตราร้อยละ 60 ของค่าเสียหายจำนวน 102,850 บาท คิดเป็นเงิน 61,710 บาท ตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

วรวิติ เขียวอรุณ ย่อ  
สุธาทิพย์ กิตติเกษมศิลป์ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 36/135/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง การร้องเรียนกล่าวหาผู้อำนวยการวิทยาลัย ท. ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบเรื่องร้องเรียนกล่าวหาผู้อำนวยการวิทยาลัย ท. ไม่ปฏิบัติตามระเบียบก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ดังนี้

- 1) กรณีไม่นำเงินรายได้ส่งเข้าบัญชีเงินบำรุงการศึกษา
- 2) กรณีจัดซื้อรถยนต์บรรทุก 6 ล้อ ขนาด 4 ตัน ก่อนได้รับอนุมัติจากสำนักงบประมาณ
- 3) กรณีเบิกเงินเพื่อจัดซื้อวัสดุเทคอนกรีตลานโรงจอดรถและลานอเนกประสงค์โดยไม่ได้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ
- 4) กรณีจัดซื้อพันธุ์ไม้ประเภทหมากจำนวน 10 ตัน แต่มีต้นไม้ให้ตรวจสอบเพียง 8 ตัน
- 5) กรณีนำรถบรรทุกน้ำของทางราชการไปรดน้ำที่บ้านพักของผู้อำนวยการวิทยาลัย ท.

โดยไม่ได้รับอนุญาต

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่า กรณีนำรถบรรทุกน้ำของทางราชการไปรดน้ำที่บ้านพักของผู้อำนวยการวิทยาลัย ท. โดยไม่ได้รับอนุญาตให้นาย ส. รับผิดชอบเป็นเงิน 84.34 บาท สำหรับกรณีอื่นไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นว่า กรณีไม่นำเงินรายได้ส่งเข้าบัญชีเงินบำรุงการศึกษาให้นำส่งเงินรายได้จำนวน 1,058,100 บาท เข้าบัญชีเงินบำรุงการศึกษาให้ครบจำนวน หากยังไม่ครบให้เรียกนาย พ. ส่งเงินจำนวนที่ขาดเข้าบัญชีเงินบำรุงการศึกษาให้ครบจำนวน สำหรับกรณีอื่นไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเงินบำรุงการศึกษา พ.ศ. 2534 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. 2523

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบ** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบเรื่องร้องเรียนกล่าวหาผู้อำนวยการวิทยาลัย ท. พบว่าระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2543 – 2545 วิทยาลัย ท. ได้ดำเนินการ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการนำเงินส่งเข้าบัญชีโดยไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย



คิดเป็นเงิน 1,060,784.34 บาท โดยพิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. กรณีไม่นำเงินรายได้ส่งเข้าบัญชีเงินบำรุงการศึกษา ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2543 – 2545 วิทยาลัย ท. ได้รับเงินจากการประมูลร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม ภายในวิทยาลัยจำนวน 1,058,100 บาท และได้นำเงินจำนวนดังกล่าวเข้าบัญชีกองทุนสวัสดิการวิทยาลัย ท. เพื่อนำไปใช้ในกิจการของนักศึกษาและอื่น ๆ โดยนาย พ. ผู้อำนวยการวิทยาลัยมิได้ควบคุมดูแลให้นำส่งเข้าเป็นเงินบำรุงการศึกษาเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเงินบำรุงการศึกษา พ.ศ. 2534 แต่โดยที่เงินจำนวนดังกล่าวยังอยู่ในการควบคุมดูแลของวิทยาลัย ท. ทั้ง 2 บัญชี ในชั้นนี้ จึงให้วิทยาลัย ท. โอนเงินจากบัญชีกองทุนสวัสดิการวิทยาลัย ท. ส่งเข้าบัญชีเงินบำรุงการศึกษาให้ครบถ้วนสำหรับค่าใช้จ่ายที่วิทยาลัย ท. พิจารณาเห็นว่าได้จ่ายไปเพื่อกิจการของวิทยาลัยและประโยชน์ของนักศึกษา ขอให้รวบรวมเอกสารหลักฐานการจ่าย เพื่อดำเนินการเบิกจ่ายเงินให้ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้องกับประเภทของค่าใช้จ่ายต่อไป

2. กรณีจัดซื้อรถยนต์บรรทุก 6 ล้อ ขนาด 4 ตัน ก่อนได้รับอนุมัติจากสำนักงบประมาณ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า วิทยาลัย ท. ได้ดำเนินการสอบราคาเพื่อจัดซื้อรถยนต์บรรทุก 6 ล้อ ขนาด 4 ตัน และทำสัญญาซื้อขายกับห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. ตามสัญญาเลขที่ 025/2544 ลงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2544 วงเงิน 710,000 บาท ผู้ขายส่งมอบรถยนต์และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ตรวจรับรถยนต์เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2544 และได้เบิกจ่ายเงินบำรุงการศึกษาจำนวน 710,000 บาท ตามใบเบิกเลขที่ 001/44 ลงวันที่ 20 เมษายน 2544 (ราคารถยนต์ 880,000 บาท ใช้เงินบำรุงการศึกษาจำนวน 710,000 บาท ใช้เงินสมทบศิษย์เก่าจำนวน 170,000 บาท) โดยขณะดำเนินการตามขั้นตอนการจัดซื้อ ดังกล่าวข้างต้นยังมิได้รับการอนุมัติจากสำนักงบประมาณ เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเงินบำรุงการศึกษา พ.ศ. 2534 ซึ่งต่อมาสำนักงบประมาณได้มีหนังสือ ที่ นร 0410/00784 ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2544 อนุมัติให้ใช้เงินบำรุงการศึกษาจัดซื้อรถยนต์คันดังกล่าวได้ ตามพฤติการณ์ถือว่าไม่เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

3. กรณีเบิกเงินเพื่อจัดซื้อวัสดุเทคอนกรีตลานโรงจอดรถและลานอเนกประสงค์ โดยไม่ได้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า วิทยาลัย ท. ได้จัดซื้อวัสดุเพื่อดำเนินการเทคอนกรีตลานโรงจอดรถและลานอเนกประสงค์จำนวน 4 รายการ เป็นเงิน 529,615.70 บาท โดยเบิกเงินจากหมวดวัสดุและใช้แรงงานจากนักการภารโรงของวิทยาลัยและนักศึกษาวิชาช่างก่อสร้าง



ให้มาปฏิบัติงานโดยมิได้มีการเบิกค่าแรงงานหรือค่าล่วงเวลาแต่อย่างใด ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาเห็นว่า การเบิกเงินจากหมวดวัสดุไม่ถูกต้อง โดยควรเบิกจากหมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างและต้องขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณก่อน เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเงินบำรุงการศึกษา พ.ศ. 2534 แต่โดยที่วิทยาลัย ท. ได้นำเงินที่เบิกจากหมวดวัสดุจำนวน 529,615.70 บาท เพื่อดำเนินการเทคอนกรีตลาน โรงจอดรถและลานอเนกประสงค์เงินเสร็จสิ้นและใช้สมประโยชน์ของทางราชการมาโดยตลอด ตามพฤติการณ์ถือว่าไม่เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

4. กรณีจัดซื้อพันธุ์ไม้ประเภทหมากจำนวน 10 ต้น แต่มีต้นไม้ให้ตรวจสอบเพียง 8 ต้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า วิทยาลัย ท. ได้จัดซื้อต้นหมากเล็กและหมากใหญ่ตามใบสั่งซื้อฉบับลงวันที่ 23 มีนาคม 2543 จำนวน 10 ต้น ต้นละ 1,300 บาท รวมเป็นเงิน 13,000 บาท ซึ่งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุประกอบด้วย นาย ว. นาย ย. และนาย ม. ให้ถ้อยคำยืนยันสอดคล้องกันว่า ขณะทำการตรวจรับต้นหมากดังกล่าว มีจำนวน 10 ต้น ครบถ้วนตามใบสั่งซื้อ สำหรับต้นหมากที่ขาดหายไปจำนวน 2 ต้น คิดเป็นเงิน 2,600 บาท นั้นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้แก่ นาย ศ. ตำแหน่งหัวหน้างานอาคารสถานที่ นาย ส. ลูกจ้างประจำตำแหน่งหัวหน้าคนงาน และนาย พ. ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย ท. ให้ถ้อยคำสอดคล้องกันว่า ต้นหมากได้ตายจำนวน 2 ต้น เนื่องจากเมื่อคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ตรวจรับไว้แล้วระหว่างรอการปลูกสภาพอากาศร้อนมาก จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงน่าจะเชื่อว่า ต้นหมากตายไปจำนวน 2 ต้น เนื่องจากสภาพอากาศประกอบกับไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้กระทำด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

5. กรณีนำรถบรรทุกน้ำของทางราชการไปรดน้ำที่บ้านพักของผู้อำนวยการวิทยาลัย ท. โดยไม่ได้รับอนุญาต ข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ส. ลูกจ้างประจำตำแหน่งหัวหน้าคนงาน ให้ถ้อยคำว่ามีไม่แน่ใจว่าได้สั่งให้รถบรรทุกน้ำไปรดน้ำที่บ้านผู้อำนวยการหรือไม่ ถ้าสั่งก็อาจเป็นวันหยุดราชการและนาย ค. ลูกจ้างประจำตำแหน่งพนักงานขับรถ ให้ถ้อยคำสอดคล้องกันว่า นาย ส. เคยสั่งการด้วยวาจาให้นำรถบรรทุกน้ำของทางราชการไปรดน้ำที่บ้านพักของผู้อำนวยการ ซึ่งบ้านพักของนาย พ. ผู้อำนวยการวิทยาลัย ท. อยู่ห่างจากวิทยาลัยประมาณ 7 กิโลเมตร ใช้น้ำมันไม่เกิน 2 ลิตร การที่นาย ส. สั่งการด้วยวาจาให้พนักงานขับรถนำรถบรรทุกน้ำของทางราชการไปรดน้ำที่บ้านพักของผู้อำนวยการโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชา เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. 2523 เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงินค่าน้ำมันประมาณ 84.34 บาท นาย ส. จึงต้องรับผิดชอบใช้เงินให้แก่ทางราชการจำนวน 84.34 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539





อนึ่ง ในการดำเนินงานในโอกาสต่อไปให้สำนักงาน ค. กำจัดหน่วยงานในสังกัดให้  
ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการอย่างเคร่งครัดด้วย

อุเทน ยืนย่น ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 38/146/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง การประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้างอาคารเรียนและสิ่งก่อสร้างประกอบของโรงเรียน ก.  
ไม่ถูกต้องตามระเบียบ

**สรุปข้อเท็จจริง** ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2543 โรงเรียน ก.ดำเนินการประกวดราคาจ้างเหมา  
ก่อสร้างอาคารเรียนแบบ 216 ล/41 และสิ่งก่อสร้างประกอบรวม 7 รายการ มีผู้เสนอราคา 16 ราย  
โดยคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาได้พิจารณาเห็นว่าผู้เสนอราคาที่มีคุณสมบัติและเอกสาร  
ถูกต้องครบถ้วนเพียง 4 ราย ในที่สุดได้คัดเลือกห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. ที่เสนอราคาต่ำกว่าราคากลางเพียงรายเดียว  
จากจำนวน 4 ราย ส่วนผู้เสนอราคาอีก 12 ราย ได้พิจารณาว่าขาดคุณสมบัติและผิดเงื่อนไขตามประกาศ  
ประกวดราคา

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่าไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใด  
ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง  
ความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบ  
สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า  
โรงเรียน ก. ได้ดำเนินการจ้างเหมาก่อสร้างอาคารเรียนแบบ 216 ล/41 (หลังคาไทย) และสิ่งก่อสร้างประกอบ  
รวม 7 รายการ โดยวิธีประกวดราคาโดยมีผู้เสนอราคาทั้งหมด 16 ราย ซึ่งโรงเรียน ก. ได้คัดเลือกผู้เสนอราคาที่มี  
คุณสมบัติและเอกสารถูกต้องครบถ้วนเพียง 4 ราย และได้คัดเลือกห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. ที่เสนอราคาต่ำกว่า  
ราคากลางเพียงรายเดียวจาก 4 ราย ที่ได้พิจารณาว่า มีคุณสมบัติและเอกสารถูกต้อง ส่วนผู้เสนอราคาอีก 12 ราย  
ได้พิจารณาว่าขาดคุณสมบัติและผิดเงื่อนไขตามประกาศประกวดราคา ซึ่งอำนาจในการพิจารณาว่าผู้เสนอราคา  
รายใด ขาดคุณสมบัติหรือผิดเงื่อนไขตามประกาศประกวดราคาย่อมอยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการ  
พิจารณาผลการประกวดราคา พฤติการณ์ถือได้ว่าคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาได้ปฏิบัติงาน  
ตามอำนาจหน้าที่แล้ว จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

ทรงฤทธิ์ วัฒนะเวชศักดิ์ ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 38/148/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง ข้าราชการของกรม ค. ได้รับเงินบำนาญโดยไม่มีสิทธิ

สรุปข้อเท็จจริง ระหว่างวันที่ 20 มิถุนายน 2544 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2545 กรม ค. ได้เบิกจ่ายเงินบำนาญปกติให้แก่ นาย จ. อดีตข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งอธิบดีกรม ค. ซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อไปประกอบอาชีพอื่นตั้งแต่วันที่ 20 มิถุนายน 2544 แต่ต่อมากระทรวง ข. ได้มีคำสั่งลงวันที่ 29 กันยายน 2548 ลงโทษไล่นาย จ. ออกจากราชการย้อนหลังตั้งแต่วันที่ 20 มิถุนายน 2544 อันเป็นวันที่ยื่นขออนุญาตให้ลาออกจากราชการและต้องคืนเงินบำนาญปกติจำนวน 693,257.18 บาท ที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิให้แก่ทางราชการ

ความเห็นพนักงานสอบสวน -

ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ

ประเด็นที่พิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบ ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า นาย จ. อดีตข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งอธิบดีกรม ค. ได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อไปประกอบอาชีพอื่น ตั้งแต่วันที่ 20 มิถุนายน 2544 ตามคำสั่งกระทรวง ข. 251/2544 ลงวันที่ 30 พฤษภาคม 2544 โดยกรม ค. ได้เบิกจ่ายเงินบำนาญปกติรายเดือนให้แก่ นาย จ. ตั้งแต่วันที่ 20 มิถุนายน 2544 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2545 เป็นเงิน 693,257.18 บาท ต่อมาเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2548 กระทรวง ข. ได้มีคำสั่งลงโทษไล่นาย จ. ออกจากราชการโดยให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ 20 มิถุนายน 2544 อันเป็นวันที่ได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการ ทำให้นาย จ. ไม่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญปกติดังกล่าว นาย จ. จึงต้องคืนเงินที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิจำนวน 693,257.18 บาท ให้แก่ทางราชการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่เนื่องจากนาย จ. ได้ถึงแก่อนิจกรรมแล้ว จึงให้เรียกเงินจำนวนดังกล่าวคืนจากกองมรดกหรือทายาทของนาย จ. ต่อไป



สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินบำนาญให้แก่ นาย จ. ได้ดำเนินการตรวจสอบตามขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้ว โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงที่แสดงให้เห็นว่า นาย จ. อยู่ระหว่างถูกดำเนินการทางวินัยหรือได้รับแจ้งจากกระทรวง ข. ก่อนวันที่ 20 มิถุนายน 2544 อันเป็นวันที่ นาย จ. ได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการ จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

เมษิณี ประธานธรรมาภิบาล ช่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 42/158/2549

ประเภทสำนวน ทรัพย์สินเสียหาย

เรื่อง อาคารเรียนและปฏิบัติการ 4 ชั้น ของวิทยาลัยเทคนิค ข. ชำรุดเสียหาย

**สรุปข้อเท็จจริง** อาคารเรียนและปฏิบัติการ 4 ชั้น ของวิทยาลัยเทคนิค ข. ก่อสร้างโดย ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. ในวงเงิน 9,128,000 บาท ภายหลังจากการส่งมอบงานงวดสุดท้ายไม่นานได้เกิดรอยร้าว จึงได้ติดต่อให้ผู้ว่าจ้างทำการซ่อมแซมจนเสร็จเรียบร้อยและเกิดการชำรุดที่เกิดขึ้นใหม่ในตำแหน่งเดิม กรม ช. ได้ให้บริษัท ส. ไปทำการสำรวจความวิบัติของอาคารพบว่า สภาพของอาคารปรากฏมีรอยชำรุดทั่วไป ทั้งเสาคานและพื้นทั้งหมดมีการชำรุดอย่างเดียวกัน คือคอนกรีตผุกร่อนเหล็กเสริมภายในเป็นสนิมขุมอย่างมาก และเป็นตัวดันคอนกรีตให้หลุดร่อนออกมา จึงเดินทางไปตรวจสอบสถานที่ที่ผู้รับจ้างเคยตั้งพื้นผสม คอนกรีตและนำตัวอย่างน้ำที่เคยผสมคอนกรีตไปตรวจสอบวิเคราะห์หิวัจัยทางเคมีและนำชิ้นส่วนคอนกรีตไป ตรวจสอบพบว่าผู้รับจ้างได้นำน้ำที่ผสมคอนกรีตที่มีปริมาณเกลือ คลอไรด์ทั้งในคอนกรีตและในน้ำที่มาจาก แหล่งเดียวกับที่เคยใช้ผสมคอนกรีตมีค่าค่อนข้างสูงมาก ซึ่งเป็นอันตรายต่อความคงทนของคอนกรีตอย่างมาก ทำให้อาคารอยู่ในเกณฑ์ไม่ปลอดภัยที่จะใช้งานซึ่งหากจะทำการซ่อมแซมจะต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงมาก กรม ช. จึงรื้อถอนและก่อสร้างอาคารใหม่คิดเป็นเงินค่าเสียหายจำนวน 23,925,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบสวนหาตัวผู้รับผิดชอบใช้ทางแพ่ง** เห็นว่าสาเหตุที่ก่อให้เกิด ความชำรุดแตกร้าวเป็นผลสืบเนื่องมาจากห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. ผู้รับจ้างนำน้ำซึ่งมีเกลือคลอไรด์สูงมาผสม คอนกรีตเป็นเหตุให้เหล็กปลอกและเหล็กแกนเกิดเป็นสนิมขุมพองตัวขึ้นดันคอนกรีตที่หุ้มอยู่ให้แตกร้าวหลุด ร่อนออกมาตามสภาพอายุการใช้งานและเห็นควรให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. ผู้รับจ้างเป็นผู้รับผิดชอบใช้ ทางแพ่งเป็นเงิน 25 ล้านบาท

**คำวินิจฉัยของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนหาตัวผู้รับผิดชอบ ใช้ทางแพ่ง

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนประกอบกับ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 4 คดีหมายเลขแดงที่ 2061/2545 ปรากฏว่าเหตุแห่ง ความเสียหายเกิดจาก การที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ.ผู้รับจ้างได้ดำเนินการก่อสร้างอาคาร โดยไม่ใช้น้ำประปาแต่นำน้ำที่มีเกลือ คลอไรด์สูงตามไปด้วย เกลือคลอไรด์ดังกล่าวไปทำปฏิกิริยากับเหล็กจนเกิดสนิมขยายตัวดันให้คอนกรีต



ผู้ร่อนจนเสียกำลังอัด จำเลย (ผู้รับจ้าง) จึงเป็นฝ่ายผิดสัญญาต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้โจทก์(สำนักงาน ข.) ไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการกระทำด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ สำหรับกรณีการเรียกค่าสินไหมทดแทนจากห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. ให้สำนักงาน ข. รอฟังคำพิพากษาของศาลฎีกาและดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษาต่อไป

มนต์ชัย เพ็ชรร่วง ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 47/179/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง ทูจริตขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรราย บริษัท ม.

**สรุปข้อเท็จจริง** บริษัท ม. เป็นผู้ส่งออกสินค้าประเภทเสื้อผ้าสำเร็จรูปไปยังต่างประเทศ โดยยื่นใบขนสินค้าขาออกฉบับมูมน้ำเงินจำนวน 83 ฉบับ เพื่อขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร และได้รับเงินชดเชยในรูปบัตรภาษีซึ่งมีการนำบัตรภาษีดังกล่าวไปใช้แล้วจำนวน 932,266.85 บาท จากการตรวจสอบพบว่าบริษัท ม. มีพฤติการณ์ในการทูจริตโดยการจัดทำบัญชีสินค้าสำหรับเรือขาออกเป็นเท็จทำให้หมายเลขตู้คอนเทนเนอร์ไปซ้ำซ้อนกับหมายเลขตู้คอนเทนเนอร์ของผู้ส่งออกรายอื่นที่มีการส่งออกจริง แสดงให้เห็นว่า บริษัท ม. มิได้ส่งสินค้าออกนอกราชอาณาจักรแต่อย่างใด แต่กลับแอบอ้างหมายเลขตู้คอนเทนเนอร์ของผู้ส่งออกรายอื่นมาระบุไว้ในใบขนสินค้าขาออกของตน เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2530 แล้ว จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิด

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นว่า นายตรวจ (ผู้ทำหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าตู้คอนเทนเนอร์) และเจ้าหน้าที่ (ผู้ทำหน้าที่ประทับดวงตราตะกั่ว กศก. หรือ ร้อยแถบเหล็ก RTC) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** มีความเห็นดังนี้

1. กรณีใบขนสินค้าขาออกจำนวน 18 ฉบับ ซึ่งมีการขอรับเงินชดเชยในรูปบัตรภาษี แต่บัตรภาษีดังกล่าวยังมิได้ถูกนำไปใช้คิดเป็นเงิน 292,243.07 บาท นั้น กรณีถือได้ว่ายังมีได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ จึงให้ยุติเรื่องได้

2. กรณีใบขนสินค้าขาออกจำนวน 60 ฉบับ มีรายละเอียดแตกต่างจากบัญชีสินค้าสำหรับเรือขาออก (MANIFEST) เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำนวนการสอบสวนว่า บริษัท ม. กระทำทูจริตในการขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร เป็นเงินจำนวน 932,266.85 บาท ความเสียหายดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการตรวจปล่อยสินค้า ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องรับผิด ดังนี้



1) นายตรวจ ผู้ทำหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์ ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบความสมบูรณ์ของใบขนสินค้าขาออกและเอกสารประกอบใบขนสินค้าขาออก ตรวจสอบสินค้าให้ตรงตามที่สำแดงไว้ในใบขนสินค้าขาออก เปิดตรวจสินค้าและจะต้องตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์ว่ามีสภาพเป็นอย่างไร เช่น เป็นตู้เปล่าหรือมีสินค้าบรรจุอยู่ จึงอนุญาตให้บรรจุสินค้าได้ตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2530 ข้อ 08 05 05 แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ตู้คอนเทนเนอร์ ที่ถูกระบุไว้ในใบขนสินค้าขาออกของ บริษัท ม. นั้น เป็นตู้คอนเทนเนอร์ที่บรรจุสินค้าของผู้ส่งออกรายอื่น มิใช่สินค้าของบริษัท ม. แต่อย่างไร พฤติการณ์จึงเชื่อได้ว่า นายตรวจมิได้ใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอ โดยรับรองการตรวจปล่อยสินค้าในใบขนสินค้าขาออกของบริษัท ม. ทั้งที่ไม่มีสินค้าของบริษัท ม. ดังกล่าวแต่อย่างไร กรณีเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายดังกล่าว

2) เจ้าหน้าที่ ผู้มีหน้าที่ประทับดวงตราตะกั่ว กศก. หรือร้อยแถบเหล็ก RTC หลังจาก ที่นายตรวจได้ทำการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์แล้ว และทำหน้าที่ ในฐานะผู้ช่วยผู้ควบคุมการบรรจุสินค้าตามคำสั่งกองตรวจสินค้าขาออกที่ 13/2530 แต่จากการตรวจสอบ ปรากฏว่าบริษัท ม. มิได้ส่งสินค้าออกแต่อย่างใด ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้ช่วย ผู้ควบคุมการบรรจุสินค้า ซึ่งต้องช่วยนายตรวจในการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าสู่ คอนเทนเนอร์ ย่อมทราบได้ว่าไม่มีสินค้าของบริษัท ม. บรรจุอยู่ในตู้คอนเทนเนอร์ที่ส่งออก แม้เจ้าหน้าที่จะไม่ต้องลงชื่อในใบขนสินค้าขาออก แต่จากคำให้การของเจ้าหน้าที่ยืนยันว่าได้ลงนาม รับรองในเอกสารประกอบการส่งออกว่ามีการส่งออกจริง จึงแสดงว่าเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับ นายตรวจจริง อันเป็นช่องทางให้ บริษัท ม. กระทำการทุจริตสำเร็จ พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดย ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายดังกล่าว

ส่วนกรณีที่นาย ส.และนาย ข.ให้การปฏิเสธว่าลายมือชื่อที่ปรากฏในใบกำกับ คอนเทนเนอร์นั้น เป็นลายมือชื่อปลอม และในวันเกิดเหตุได้มาปฏิบัติราชการปกติโดยไม่ได้มอบหมายให้ ผู้ใดปฏิบัติงานแทนแต่อย่างใด ซึ่งเมื่อพิจารณาจากใบขนสินค้าขาออกแล้วปรากฏว่า นาย ส. และนาย ข. เป็นผู้ที่สารวัตรกำหนดชื่อด้านหลังใบขนสินค้าขาออกให้ทำหน้าที่ประทับดวงตราตะกั่ว กศก. หรือร้อยแถบเหล็ก RTC แต่กลับมิได้ไปปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย อันเป็นการเปิดโอกาสและเป็นช่องทางให้บริษัท ม. กระทำการทุจริตสำเร็จ พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการ ได้รับความเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายดังกล่าว





เนื่องจากมูลละเมิดเกิดขึ้นและหลังพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มีผลใช้บังคับ จึงเห็นควรแยกพิจารณาได้ดังนี้

(1) กรณีมูลละเมิดเกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มีผลใช้บังคับ ตามใบขนสินค้าขาออกจำนวน 2 ฉบับ ความเสียหายคิดเป็นเงิน 31,899.37 บาท จึงให้นายตรวจและเจ้าหน้าที่รับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(2) กรณีมูลละเมิดเกิดขึ้นหลังพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มีผลใช้บังคับ ตามใบขนสินค้าขาออกจำนวน 58 ฉบับ ความเสียหายคิดเป็นเงิน 900,367.48 บาทให้นายตรวจรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 70 และเจ้าหน้าที่รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 30 ของค่าเสียหายตามใบขนสินค้าขาออกแต่ละฉบับซึ่งบุคคลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับตามนัยมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ชลธิชา นวลน้อย ย่อ  
สุรชาติพิทย์ กิตติเกษมศิลป์ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 47/181/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง มหาวิทยาลัย ด. คินค่าปรับบริษัท พ.

**สรุปข้อเท็จจริง** บริษัท พ. เป็นโจทก์ฟ้องมหาวิทยาลัย ด. เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดขอนแก่นกรณีผิดสัญญาซื้อขายยูนิตทำพื้นเรียกค่าเสียหายจำนวน 1,302,287 บาท ซึ่งเป็นเงินที่มหาวิทยาลัย ด. หักไว้เป็นค่าปรับในการที่บริษัทส่งมอบยูนิตทำพื้นล่าช้าจำนวน 20 เครื่อง และได้ใกล้เคียงข้อพิพาทจนคู่ความทั้ง 2 ฝ่าย ตกลงทำสัญญาประนีประนอมยอมความโดยให้มหาวิทยาลัย ด. ชำระเงินจำนวน 948,731 บาท แก่โจทก์และมหาวิทยาลัย ด. มีสิทธิหักค่าปรับในการที่บริษัทส่งมอบยูนิตทำพื้นล่าช้าจริงเพียง 4 เครื่อง

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** พิจารณาแล้ว เห็นว่ามหาวิทยาลัย ด. มิได้เกิดความเสียหายแก่อย่างใด และไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดจะต้องรับผิดและเห็นควรยุติเรื่อง

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่า การที่บริษัท พ. จำกัด เป็นโจทก์ฟ้องมหาวิทยาลัย ด. เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดขอนแก่นกรณีผิดสัญญาซื้อขายยูนิตทำพื้น เรียกค่าเสียหายจำนวน 1,302,287 บาท ซึ่งเป็นเงินที่มหาวิทยาลัย ด. หักไว้เป็นค่าปรับในการที่บริษัทส่งมอบยูนิตทำพื้นล่าช้าจำนวน 20 เครื่อง ซึ่งในที่สุดได้มีการนัดใกล้เคียงข้อพิพาทจนคู่ความทั้ง 2 ฝ่าย ตกลงทำสัญญาประนีประนอมยอมความต่อศาล และศาลได้พิพากษาตามยอมโดยให้มหาวิทยาลัย ด. ชำระหนี้เป็นเงินจำนวน 948,736 บาท แก่โจทก์ โดยให้มหาวิทยาลัย ด. มีสิทธิหักค่าปรับในการที่บริษัทส่งมอบยูนิตทำพื้นล่าช้าจริงเพียง 4 เครื่อง ส่วนที่เหลืออีก 16 เครื่องไม่ถึงว่าบริษัทส่งมอบล่าช้า นั้น สืบเนื่องจากมหาวิทยาลัย ด. ได้เบิกจ่ายเงินให้กับบริษัท พ. เป็นค่าซื้อครุภัณฑ์ยูนิตทำพื้นไม่เต็มจำนวนโดยหักค่าปรับการส่งมอบยูนิตทำพื้นล่าช้าจำนวน 20 เครื่อง คิดเป็นเงินค่าปรับจำนวน 1,185,920 บาทไว้ แต่ข้อเท็จจริงในชั้นประนีประนอมยอมความปรากฏว่า มหาวิทยาลัย ด. คิดค่าปรับโดยไม่ทราบว่าจะควรเริ่มคิดค่าปรับในวันใดเนื่องจากนาง ส. เจ้าหน้าที่พัสดุ มิได้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 โดยมีได้ตรวจรับของ และนับของตามใบส่งของที่บริษัทเข้ามาดำเนินการ เป็นเหตุให้มหาวิทยาลัย ด.



ไม่สามารถคิดค่าปรับที่แท้จริงได้ แต่โดยที่จำนวนเงินที่มหาวิทยาลัยต้องชำระคืนให้บริษัทคือส่วนของเงินค่าปรับที่มหาวิทยาลัยหักไว้ตามสัญญา เมื่อมหาวิทยาลัยไม่มีสิทธิได้รับค่าปรับในส่วนของยูนิตทำฟันจำนวน 16 เครื่อง การคืนเงินดังกล่าวจึงไม่ถือว่ามหาวิทยาลัย ค. ได้รับความเสียหายเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแต่อย่างใด

ไพโรจน์ มุณีจันทร์ ย่อ  
สุรชาติพย์ กิตติเกษมศิลป์ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 190/49/49

ประเภทสำนวน ทรัพย์ลินสุญหาย

เรื่อง รอยนต์ของหน่วยงานราชการ ก. สังกัดมหาวิทยาลัย ข. สูญหาย

สรุปข้อเท็จจริง ในช่วงระหว่างวันที่ 12 มกราคม 2543 เวลา 17.00 น. ถึงวันที่ 13 มกราคม 2543 เวลา 9.00 น. รอยนต์ของหน่วยงานราชการ ก. ยี่ห้อโตโยต้า แบบ LH 112 R-RBMES รุ่นปี ค.ศ.1996 หมายเลขทะเบียน 1234 กทม. ได้สูญหายไปจากที่จอดรถในบริเวณ มหาวิทยาลัย ข. มูลค่าความเสียหายโดยหักค่าเสื่อมสภาพแล้วเป็นเงินจำนวน 443,750 บาท

ความเห็นพนักงานสอบสวน งดการสอบสวนเสนอสำนวนไปยังพนักงานอัยการ

ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการนี้ ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความระมัดระวังเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายตามสมควรแล้วและจากการสืบสวนของเจ้าหน้าที่สอบสวนสถานีตำรวจนครบาล พ. ก็ไม่สามารถสืบหาตัวคนร้าย กรณีจึงไม่มีเจ้าหน้าที่คนใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

ประเด็นข้อให้พิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเสียหายหรือไม่

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง จากสำนวนการสอบสวนรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2543 นาย ส. พนักงานขับรถยนต์ สังกัดหน่วยงานราชการ ก. มหาวิทยาลัย ข. โดยขับรถประจำหมายเลขทะเบียน 1234 กทม. ได้นำรถคันดังกล่าวออกไปปฏิบัติหน้าที่ ภายหลังจากกลับจากการปฏิบัติงานเมื่อเวลาประมาณ 15.00 น. ได้นำรถมาจอดบริเวณที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัย ข. ซึ่งเป็นที่จอดรถประจำโดยได้มีการถือรถเรียบร้อยแล้ว แล้วนำกุญแจไปแขวนเก็บที่โต๊ะนางสาว บ. ซึ่งมีหน้าที่ดูแลรักษากุญแจรถยนต์ ต่อมาวันที่ 13 มกราคม 2543 นาย ส. ได้พบว่ารถคันดังกล่าวได้สูญหายไป โดยกุญแจของรถยนต์คันดังกล่าวมิได้สูญหายไปจากที่เก็บกุญแจประกอบกับในช่วงเย็นของวันที่ 12 มกราคม 2543 นางสาว บ. ได้ตรวจสอบดูแล้วว่านาย ส. ได้นำกุญแจรถมาเก็บไว้ตรงที่เก็บกุญแจรถแล้ว พฤติการณ์ถือได้ว่านาย ส.และนางสาว บ. ได้ใช้ความระมัดระวังพอสมควรในการดูแลรักษาทรัพย์สินของทางราชการ จึงไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

พร้อมพันธ์ พันพิ่ง ย่อ

ชนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 191/49/2549

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง เรือไฟฟ้าขนอม 3 หมายเลข กฟผ.73-0029 ทะเบียน 2311-13668 ประสบอุบัติเหตุ

สรุปข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2545 เวลาประมาณ 19.00 น. นาย พ. พนักงานตำแหน่งนักเดินเรือ ระดับ 10 สังกัดแผนกเรือขนส่งน้ำมัน กองขนส่งทางน้ำ ฝ่ายขนส่ง ได้รับคำสั่งจาก กชน-ห ให้มีหน้าที่ประจำเป็นนายเรือ เรือไฟฟ้าขนอม ได้นำเรือขนอม จากท่าเรือโรงไฟฟ้าพระนครใต้ ถึงท่าเรือบางจาก (ท่า 18 C) เวลา 20.00 น. จากนั้นได้เทียบท่ารับน้ำมันเตาโดยเทียบกราบขวาหัวเรือขึ้นเหนือ และทิ้งสมอเรือทางด้านกราบซ้าย ในการทิ้งสมอเรือครั้งนี้ นาย พ. ได้นำเรือขนอมขนานกับท่าเรือ ห่างประมาณ 30-40 เมตร เมื่อเรืออยู่บริเวณกลางท่าแล้วจะทิ้งสมอลงด้านซ้าย จากนั้นได้ส่งเชือกหัวเชือกท้าย ขึ้นฝั่งแล้วใช้ขวานหัวเรือ ท้ายเรือหมุนเชือกดึงเรือเข้าหาท่าโดยหย่อนโซ่สมอตามไปด้วย เมื่อเรือเข้าใกล้ ท่าจะเหวี่ยงดึงทรายขึ้นบนท่าแล้วส่งโกหัว โกท้ายขึ้นท่าเพื่อใช้ในการเลื่อนเรือให้ตรงกับท่อน้ำมัน เรือไฟฟ้าขนอม รับน้ำมันแล้วเสร็จเวลาประมาณ 03.00 น. ในช่วงเวลาดังกล่าว นาย พ. ไม่เห็นว่าเรืออื่น เข้าเทียบท่าด้านหน้า ในวันที่ 9 เมษายน 2545 เวลาประมาณ 07.00 น. นาย พ. เห็นว่าเรือ ว. จอดเทียบ ท่าเรือบางจาก (ท่า 18 D) และกำลังรับน้ำมัน ซึ่งถูกส่งโดยท่อน้ำมันขนาด 8 นิ้ว เรือ ว. จอดเอกราบซ้าย เทียบท่าหัวเรือลงได้และทิ้งสมอขวาจากนั้น นาย พ. ได้นำเรือไฟฟ้าขนอมออกจากท่า เมื่อหัวเรือออกจากท่า และตัวเรือไม่กระทบกับท่าจึงเร่งเครื่องเดินหน้าเพื่อกลับลำออกทะเลไปโรงไฟฟ้าพระนครใต้ ขณะนั้น สมอของเรือยังไม่พ่นน้ำ เมื่อหัวเรือเบนหัวออกไปกลางน้ำ (ฝั่งชน) ได้มีเรือสินค้าสวนทางมา นาย พ. จึงต้อง นำเรือไฟฟ้าขนอม ไปทางขวาชิดฝั่งชน ทำให้ไม่สามารถมองดูท้ายเรือ ในช่วงดังกล่าวได้มีวิตุยจากท่าเรือ บางจากแจ้งว่าสมอของเรือไฟฟ้าขนอม เกี้ยวโซ่เรือ ว. ทำให้เรือ ว. เคลื่อนออกจากท่าเล็กน้อย นาย พ. จึง สั่งให้หยุดเครื่องและสั่งให้ปล่อยโซ่ลง โซ่ของเรือทั้งสองจึงหลุดออกจากกัน และได้ตรวจสอบความเสียหาย ที่เกิดขึ้นพบว่า ท่อขนส่งน้ำมันขนาด 8 นิ้ว ยาว 16 เมตร เส้นลวดภายในหักใช้งานไม่ได้ บวมดันน้ำมันที่ใช้ล้อม เรือฉีกขาด ยาว 5 เมตร ทรัพย์สินดังกล่าวเป็นของบริษัท บ. ค่าเสียหายรวมประมาณ 2 แสนบาท และมี อุปกรณ์ของเรือ ว. เสียหายเล็กน้อย

#### ความเห็นพนักงานสอบสวน -

ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด พิจารณาแล้วเห็นว่า อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นครั้งนี้ เกิดจากความประมาทของ นาย พ. กล่าวคือก่อนเคลื่อนเรือไฟฟ้าขนอม ออกจากท่า นาย พ. เห็นอยู่แล้วว่าเรือ ว. ได้จอดเทียบท่าอยู่ด้านหน้าแล้ว ย่อมจะต้องใช้ความระมัดระวังให้มากยิ่งขึ้น และ ในขณะที่ดึงสมอเรือขึ้นจากน้ำแม้ว่า นาย พ. จะไม่ทราบว่าโซ่ของ เรือ ว. ถูกทิ้งอยู่ในลักษณะใด แต่ในภาวะ เช่นนั้น หากนาย พ. ใช้ความสังเกตหรือตรวจสอบก่อนเคลื่อนเรือออกจากท่าเรืออุบัติเหตุครั้งนี้จะไม่เกิดขึ้น เนื่องจากเรือไฟฟ้าขนอม ไม่เสียหายความรับผิดทางแพ่งเป็นอันยุติ ส่วนความเสียหายของทรัพย์สินบริษัท บ. และเรือ ว. หากมีการเรียกร้องค่าเสียหายภายในอายุความ 1 ปี นับแต่วันท่าละเมิด กฟผ. ชอบที่จะให้กองทุน



ประกันภัยยานพาหนะแบบประกันภัยตนเองดำเนินการจ่ายค่าเสียหายต่อไป และเห็นว่าอุบัติเหตุในครั้งนี้เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่อของ นาย พ. แต่ไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแต่อย่างใด

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่ขอให้พิจารณา** มีผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2545 เวลา 07.00 น. นาย พ. ทำหน้าที่นายเรือ เรือไฟฟ้าขนอม ได้นำเรือไฟฟ้าขนอม ออกจากท่าเรือบางจาก(ท่า 18C) เพื่อนำน้ำมันไปส่งโรงไฟฟ้าพระนครใต้ ภายหลังจากที่ได้รับน้ำมันเสร็จแล้ว ขณะนั้น นาย พ. เห็นว่า มีเรือ ว. จอดรับน้ำมันที่ท่าเรือบางจาก (ท่า 18D) เมื่อเรือออกจากท่าและตัวเรือไม่กระทบกับท่า นาย พ. จึงเร่งเครื่องเดินหน้าเพื่อกลับลำออกทะเลไปโรงไฟฟ้าพระนครใต้ เมื่อหัวเรือเบนออกไปกลางน้ำ ได้มีเรือสินค้าสวนทางมา นาย พ. จึงต้องนำเรือไปทางขวาทำให้ไม่สามารถมองดูท้ายเรือ ในช่วงดังกล่าวได้มีวิฑูจากท่าเรือบางจากแจ้งว่าสมอเรือไฟฟ้าขนอมเกี่ยวโซ่เรือ ว. ทำให้ เรือ ว. เคลื่อนออกจากท่า นาย พ. จึงได้สั่งหยุดเครื่องและสั่งไปให้ปล่อยโซ่ลง โซ่ของเรือทั้งสองจึงหลุดจากกันเป็นเหตุให้ท่ออย่างส่งน้ำมัน ซึ่งเป็นทรัพย์สินของบริษัท บ. และอุปกรณ์ของเรือ ว. ได้รับความเสียหาย ส่วนเรือไฟฟ้าขนอมไม่ได้รับความเสียหาย เนื่องจากหน่วยงาน พ. ได้ให้กองทุนประกันภัยยานพาหนะแบบประกันภัยตนเองดำเนินการจ่ายค่าเสียหายให้แก่บริษัท บ. และเรือ ว. ดังกล่าว กรณีถือได้ว่าทางราชการไม่ได้รับความเสียหายความรับผิดของเจ้าหน้าที่จึงยุติ

ณัฐพร จอมคำสิงห์ ย่อ

ชนะศักดิ์ บุรณะเจริญ ตรวจ



คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เดือน สิงหาคม 2549

สำนวนเลขที่ 10/34/2548 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง การจัดทำหนังสือที่ระลึกเนื่องในโอกาสเปิดสำนักงาน ท.มิพหตุติการณ์ต่อไปในทางไม่สุจริต

**สรุปข้อเท็จจริง** ในปี พ.ศ.2537 นาย ง. ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียน ม.ได้รับมอบหมายจากสำนักงาน ท.ให้เป็นประธานดำเนินการและเป็นกรรมการจัดหาทุนพิมพ์หนังสือที่ระลึกเนื่องในโอกาสเปิดสำนักงาน ท. เพื่อแจกให้ผู้มาร่วมงานพิธีเปิดจำนวน 1,000 เล่ม ต่อมาได้รับอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำหนังสือที่ระลึกให้ไปจ้างสำนักพิมพ์ ป. ซึ่งเป็นของเอกชนพิมพ์หนังสือดังกล่าว โดยใช้เงินบริจาคที่ได้รับผ่านบัญชีสำนักงาน ท.จำนวน 53,004 บาท จากเงินบริจาค 83,000 บาท คงเหลือเงินเข้ากองทุน 29,996 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายที่เหลือสำนักงานพิมพ์จะเป็นผู้หาผู้อุปถัมภ์เอง ซึ่งสำนักพิมพ์สรุปค่าใช้จ่ายเป็นเงิน 251,435 บาท และได้ดำเนินการจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกแจกให้แก่ผู้มาร่วมงานพิธีเปิดจนครบ 1,000 เล่ม เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของทางราชการ

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่าการจัดทำหนังสือที่ระลึกครั้งนี้ทำให้เกิดผลดีและเป็นประโยชน์กับทางราชการไม่ทำให้ทางราชการเสียหาย จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่าการจัดทำหนังสือที่ระลึกเนื่องในโอกาสเปิดสำนักงาน ท. เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2537 โดยสำนักงาน ท.ได้แต่งตั้งนาย ม. ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียน ม. เป็นประธานดำเนินการจัดทำหนังสือที่ระลึกและเป็นกรรมการจัดหาทุนพิมพ์หนังสือประสานงานกับผู้อุปถัมภ์ ซึ่งคณะกรรมการจัดทำหนังสือที่ระลึกได้มีมติให้จ้างสำนักพิมพ์ ป. ซึ่งเป็นหน่วยงานเอกชนเป็นผู้จัดพิมพ์หนังสือในนามของสำนักงาน ท. โดยใช้เงินที่ผู้อุปถัมภ์บริจาคผ่านบัญชีสำนักงาน ท. จำนวน 53,004 บาท จากจำนวนเงินที่ผู้อุปถัมภ์บริจาคผ่านบัญชีสำนักงานฯทั้งสิ้น 83,000 บาท ยังคงเหลือเงินในบัญชีอีก 29,996 บาท ซึ่งได้นำเงินจำนวนดังกล่าวเข้ากองทุน ส่วนที่เหลือสำนักงานพิมพ์เป็นผู้จัดหาผู้อุปถัมภ์เอง และจากการตรวจสอบ



ผู้อุปถัมภ์ที่ได้บริจาคเงินในการนี้มีผู้อุปถัมภ์ที่สำนักพิมพ์จัดสมทบโดยไม่ผ่านบัญชีรายรับของสำนักงาน ท. จำนวน 190,000 บาท โดยสำนักพิมพ์ได้สรุปค่าใช้จ่ายเป็นเงิน 251,435 บาท การจัดทำหนังสือที่ระลึกครั้งนี้ ได้ใช้เงินบริจาคในการดำเนินการจนสำเร็จลุล่วงเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของทางราชการ ประกอบกับไม่ปรากฏหลักฐานใดที่แสดงว่ามีการทุจริตในการดำเนินการ กรณียังถือไม่ได้ว่าทางราชการได้รับความเสียหาย จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบ

ทรงฤทธิ์ วัฒนะเวชศักดิ์ ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ





สำนวนเลขที่ 62/187/2548 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง การจัดซื้อครุภัณฑ์การศึกษาของวิทยาลัย ม. มีการตรวจรับสิ่งของไม่ตรงตามสัญญา

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบการจัดซื้อครุภัณฑ์การศึกษาของวิทยาลัย ม.พบว่า มีการตรวจรับสิ่งของไม่ตรงตามสัญญาและไม่เรียกค่าปรับจากผู้ขายเป็นเงิน 63,700 บาท ผลจากการสอบสวนปรากฏว่า มีการตรวจรับ ครุภัณฑ์ 3 รายการ ได้แก่ครุภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ ครุภัณฑ์ช่างก่อสร้างและครุภัณฑ์ช่างเชื่อมโลหะ โดยในส่วนของ การตรวจรับสิ่งของไม่ตรงตามสัญญา คณะกรรมการตรวจรับพัสดุทั้ง 3 รายการชี้แจงว่า ครุภัณฑ์ตรวจรับมีประสิทธิภาพดีกว่าครุภัณฑ์ตามสัญญา และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ ส่วนการไม่เรียกค่าปรับจากผู้ขาย เนื่องจากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ และผู้อำนวยการวิทยาลัยเข้าใจว่าผู้ขายส่งมอบครุภัณฑ์ตรงตามกำหนดเวลาในสัญญา จึงไม่ได้สงวนสิทธิ การเรียกค่าปรับไว้

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า กรณีการตรวจรับ สิ่งของไม่ตรงตามสัญญา ยังไม่มีความเห็น กรณีส่งมอบครุภัณฑ์ล่าช้ากว่ากำหนด ควรเรียกให้บริษัทผู้ขาย เป็นผู้ชดใช้ค่าปรับ ถ้าบริษัทฯ ไม่ชดใช้ก็ให้ผู้รับมอบหมายจากวิทยาลัย ม. ให้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็น ผู้ชดใช้

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นว่า กรณีการตรวจรับสิ่งของไม่ตรงตามสัญญาในชั้นนี้ ยังไม่ควรมิผู้ใดต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหาย กรณีส่งมอบครุภัณฑ์ล่าช้ากว่ากำหนด เห็นควรให้นาย ท. ผู้อำนวยการวิทยาลัย ม. รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายจำนวน 11,852 บาท

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 วิทยาลัย ม. ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อครุภัณฑ์การศึกษาไม่เป็นไปตาม ระเบียบรวม 3 กรณีและไม่ดำเนินการเรียกค่าปรับจากการส่งมอบสิ่งของล่าช้า โดยพิจารณาการกระทำ และความรับผิดของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. กรณีการจัดซื้อครุภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า วิทยาลัย ม. ได้ทำการ ตรวจรับครุภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ เครื่องพั่นคอยล์อัตโนมัติ ยี่ห้อ YASKAWA รุ่น VS MINI J 70.75 KW มีเครื่องนับและตั้งจำนวนรอบแสดงผลเป็นตัวเลข 4 หลัก โดยตามสัญญากำหนดว่าต้องเป็นเครื่อง



พันคอยล์อัตโนมัติ ยี่ห้อ MEDIA รุ่น MSW มีเครื่องนับและตั้งจำนวนรอบแสดงผลเป็นตัวเลข 5 หลัก แต่เนื่องจากเครื่องพันคอยล์รุ่นที่กำหนดในสัญญาปัจจุบันเลิกผลิตไปแล้ว โดยบริษัท มีเดียซิสเต็ม จำกัด ผู้ผลิตครุภัณฑ์ดังกล่าวได้มีหนังสือรับรองว่า เครื่องพันคอยล์อัตโนมัติที่วิทยาลัยตรวจรับเป็นผลิตภัณฑ์ที่บริษัทผลิตและประกอบขึ้นจริง และไม่สามารถตรวจสอบราคาเครื่องพันคอยล์อัตโนมัติที่วิทยาลัยตรวจรับไว้เพื่อเปรียบเทียบกับราคาของเครื่องพันคอยล์อัตโนมัติตามสัญญาได้ ประกอบกับสถาบัน อ. ได้ตรวจสอบคุณลักษณะของเครื่องพันคอยล์อัตโนมัติดังกล่าวที่ตรวจรับไว้แล้วเห็นว่าไม่มีความบกพร่องในการตรวจรับในชั้นนี้ จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

2. กรณีการจัดซื้อครุภัณฑ์ช่างก่อสร้าง ข้อเท็จจริงปรากฏว่า วิทยาลัย ม. ได้ทำการตรวจรับครุภัณฑ์ช่างก่อสร้าง ประกอบด้วย ส่วนกระแทก 4 หุน ขนาด 550 W หินเจียรนัย 4 นิ้ว ยี่ห้อ MAKITA รุ่น 9523 เครื่องยิงลวดยี่ห้อ HOBAYASHI รุ่น F 30 MO และเครื่องลอกบัวขนาด 12 มม. ยี่ห้อ MAKITA รุ่น 3612 BR โดยที่ตามสัญญากำหนดว่าเป็นส่วนกระแทก 4 หุน ขนาด 650 W ปรับความเร็วได้เจาะกระแทกคอนกรีตได้ ยี่ห้อ MAKITA รุ่น HP 50001 หินเจียรนัย 4 นิ้ว ยี่ห้อ MAKITA รุ่น 9540 เครื่องยิงลวดยี่ห้อ ATM รุ่น 35-F 30 และเครื่องลอกบัวขนาด 12 มม. ยี่ห้อ MAKITA รุ่น 3600 BR โดยที่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ตรวจรับครุภัณฑ์เนื่องจากเห็นว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าครุภัณฑ์ตามสัญญาและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการ และไม่สามารถตรวจสอบราคาของครุภัณฑ์ที่วิทยาลัยตรวจรับไว้เพื่อเปรียบเทียบกับราคาครุภัณฑ์ตามสัญญาได้ ประกอบกับสถาบัน อ. ได้ตรวจสอบคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ดังกล่าวที่ตรวจรับไว้แล้วเห็นว่าไม่มีความบกพร่องในการตรวจรับในชั้นนี้ จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

3. กรณีการจัดซื้อครุภัณฑ์ช่างเชื่อมโลหะ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า วิทยาลัย ม. ได้ทำการตรวจรับครุภัณฑ์ช่างเชื่อมโลหะ จำนวน 5 รายการ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ชี้แจงเหตุผลว่า ได้ดำเนินการถูกต้องตามขั้นตอนและมีการตรวจรับครุภัณฑ์ถึง 5 ครั้ง ก่อนที่จะตรวจรับมีการทดลองใช้งานและบริษัทผู้ผลิตได้ทำหนังสือยืนยันว่ามีคุณภาพเป็นไปตามคุณลักษณะที่กำหนด ในชั้นนี้ จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

4. สำหรับกรณีที่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุไม่ได้ดำเนินการเรียกค่าปรับกรณีบริษัทส่งมอบครุภัณฑ์ล่าช้า นั้น เกิดจากการที่นาย ท. ผู้อำนวยการวิทยาลัย ม. และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเข้าใจว่าบริษัทได้ส่งมอบครุภัณฑ์ตามกำหนด โดยที่ในความเป็นจริงบริษัทได้ส่งมอบครุภัณฑ์ช่างเชื่อมโลหะ 4 รายการ ล่าช้าและต้องชำระค่าปรับให้แก่ทางราชการจำนวน 38,248 บาท พิจารณาได้ดังนี้

4.1 รายการที่ 1 – 3 เครื่องเชื่อมไฟฟ้าระบบ INVERTER ขนาด 130 A ยี่ห้อ ERGUS รุ่น ES 141 DCL เครื่องตัดท่อด้วยมือยี่ห้อ S&M รุ่น F 18 ชุดทำเกลียวท่อด้วยมือยี่ห้อตราเพชร และเครื่องอัดไฮดรอลิกส์ ขนาด 50 ตัน ครบกำหนดส่งมอบวันที่ 1 มีนาคม 2545 บริษัทส่งของถูกต้อง เมื่อวันที่



9 มิถุนายน 2545 เกินกำหนดเวลาส่งมอบเป็นเวลา 100 วัน ค่าปรับวันละ 262 บาท คิดเป็นค่าปรับจำนวน 26,200 บาท

4.2 รายการที่ 4 เครื่องเชื่อมไฟฟ้า AC/DC ขนาด 250 A จำนวน 3 เครื่อง ครบกำหนดส่งมอบวันที่ 1 มีนาคม 2545 บริษัทส่งของถูกต้องเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2545 เกินกำหนดเวลาส่งมอบเป็นเวลา 53 วัน ค่าปรับวันละ 228 บาท คิดเป็นค่าปรับจำนวน 12,048 บาท

โดยคณะกรรมการตรวจรับได้ลงนามตรวจรับโดยมิได้ระบุรายละเอียดในรายงานการตรวจรับพัสดุให้ทราบว่า เป็นการรับมอบของเกินกว่ากำหนดเวลาจะต้องสงวนสิทธิการปรับไว้และ นาย ท. ได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่พัสดุที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไปได้ตามรายงานการตรวจรับพัสดุของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ โดยเข้าใจว่าเมื่อบริษัทส่งมอบของครั้งแรกตรงตามกำหนดเวลาแล้วในการส่งมอบของครั้งต่อไปอีกหลายครั้งจนครบจำนวนนั้น ไม่ต้องคิดคำนวณค่าปรับ จึงมิได้บอกสงวนสิทธิการเรียกเอาเบี้ยปรับจากบริษัทในเวลาส่งมอบ ตามมาตรา 381 วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทำให้ทางราชการไม่สามารถเรียกค่าปรับจากบริษัท เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ท. และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความประมาทแห่งกรณีแล้ว จึงให้นาย ท. ในฐานะเป็นผู้ลงนามเห็นชอบตามที่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุเสนอและสั่งการให้เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการต่อไป รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 50 ของความเสียหายจำนวน 38,248 บาท คิดเป็นเงิน 19,124 บาท และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุรับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 50 ของความเสียหายจำนวน 38,248 บาท คิดเป็นเงิน 19,124 บาท โดยให้นาย ป. นาย ง. และนาย ร. รับผิดชอบละส่วนเท่า ๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ 6,374.66 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อนึ่ง ขอให้สำนักงาน น. กำชับหน่วยงานในสังกัดที่จะดำเนินการจัดซื้อครุภัณฑ์ควรกำหนดคุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการที่แท้จริง และควรสำรวจราคาซื้อขายในท้องตลาด เพื่อประกอบการพิจารณาในการจัดซื้อด้วย ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาและความเสียหายในลักษณะเช่นนี้อีก

ทรงฤทธิ์ วัฒนะเวชศักดิ์ ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 22/76/2549

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง การทุจริตเงินกองทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจนบ้าน อ.

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2545 นาย ป. ผู้ใหญ่บ้าน บ้าน อ. ในฐานะประธานคณะกรรมการกองทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ) บ้าน อ. จังหวัด ม. กระทำการทุจริตยอกเงินกองทุน กข.คจ. ไปใช้ส่วนตัว เป็นเหตุให้กรม ก. ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 196,700 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** -

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า นาย ป. รับชำระเงินคืนจำนวน 196,700 บาท และนำเงินไปใช้จ่ายส่วนตัว จึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายคืนทั้งหมดรวมทั้งดอกเบี้ยตามที่กฎหมายกำหนด (ปัจจุบันนาย ป. ได้ชดใช้เงินบางส่วนแล้วจำนวน 14,500 บาท คงเหลือ 182,200 บาท )

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงิน โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน พ.ศ.2536 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่านาย ป. ผู้ใหญ่บ้าน ขณะปฏิบัติหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการกองทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) บ้าน อ. ตำบล ย. จังหวัด ม. ได้รับคืนเงินยืมจากครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่กู้ยืมเงินตามกำหนดสัญญาระหว่างปี 2540 – 2545 เป็นเงิน 219,200 บาท แต่มีการนำฝากเข้าบัญชีเพียง 22,500 บาท ส่วนที่เหลือจำนวน 196,700 บาท ไม่ได้นำเงินเข้าฝากบัญชีธนาคาร โครงการภายใน 3 วันทำการ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงิน โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน พ.ศ. 2536 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และได้เบียดบังเงินจำนวนดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายนาย ป. จึงต้องรับผิดชอบใช้เงินจำนวน 196,700 บาท คืนให้แก่ทางราชการ ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 แต่เนื่องจากนาย ป. ได้ชดใช้เงินคืนแล้วบางส่วนจำนวน 14,500 บาท คงเหลือเงินที่ต้องชดใช้อีกจำนวน 182,200 บาท

สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ได้แก่ กรรมการ กข.คจ.บ้าน อ. และเจ้าหน้าที่ของกรม ก. ระดับอำเภอและตำบล ไม่ปรากฏพฤติการณ์ว่า ได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ



อนึ่ง ในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้เกิดความเสียหายในลักษณะดังกล่าวหลายครั้ง ซึ่งส่วนใหญ่บุคคลผู้ทุจริตได้หลบหนีไป ทำให้ทางราชการไม่ได้รับการชดใช้เงินคืน ดังนั้น เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายในลักษณะเช่นนี้อีก กรม ก. จึงสมควรวางมาตรการในการควบคุมและตรวจสอบการติดตามผลการชดใช้เงินยืมคืนจากสมาชิกเมื่อถึงกำหนดเวลาส่งคืนในแต่ละงวดโดยกำชับเจ้าหน้าที่ให้ดำเนินการตามมาตรการโดยเคร่งครัด

เมษิณี ประธานธรรมาธิบดี ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 50/192/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง การใช้จ่ายเงินอุดหนุนโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน  
ของโรงเรียน ส. ไม่เป็นไปตามนโยบายของกรม ศ.

**สรุปข้อเท็จจริง** ในปีการศึกษา 2540 เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในของกรม ศ. ทำการตรวจสอบการเงินการบัญชีของโรงเรียน ส. จังหวัด พ. พบว่า เงินอุดหนุนโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระที่โรงเรียน ส. ได้รับการจัดสรรจำนวน 70,000 บาท มียอดเงินคงเหลือ 11,050 บาท เนื่องจาก นาย น. อดีตผู้อำนวยการโรงเรียน ส. จัดทำโครงการน้ำดื่ม สว. เพื่อจัดจำหน่ายภายในโรงเรียนโดยให้นักเรียนที่มีฐานะยากจนได้จัดทำโครงการและให้เกิดรายได้บรรเทาความเดือดร้อนของนักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ จึงได้ดำเนินการสั่งซื้อเครื่องกรองน้ำและอุปกรณ์โดยใช้เงินอุดหนุนโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระจำนวน 58,950 บาท เมื่อเริ่มดำเนินการผลการทดลองใช้เครื่องกรองน้ำก่อนออกจำหน่าย ปรากฏว่าน้ำมีกลิ่นมีรส จึงได้นำน้ำประปาส่งไปให้สำนักงานสาธารณสุขกิ่งอำเภอ ก. ตรวจทางจุลชีววิทยาและได้ส่งผลรายงานการตรวจสอบคุณภาพน้ำพบว่าที่บริเวณโรงอาหารมีแบคทีเรียเกินกว่ามาตรฐานจึงยังมิได้ทำการซื้อขายและมีได้นำเงินยืมส่งคืน

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด** เห็นว่า ได้มีการตรวจสอบครุภัณฑ์ประกอบโครงการดังกล่าวยังปรากฏหลักฐานครบถ้วนซึ่งงานได้ตามปกติ โดยในปีการศึกษา 2546 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ส. ได้อนุมัติให้ใช้เครื่องกรองน้ำบาดาลชั้นที่หนึ่งและต่อกับเครื่องทำน้ำเย็นสำหรับบริโภคให้กับนักเรียนโรงเรียน ส. สำหรับ เครื่องสูบน้ำอัตโนมัตินำไปใช้สูบน้ำขึ้นไปใช้ในอาคารเรียน จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบละเมิดสมควรยุติเรื่อง

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ในปีการศึกษา 2540 โรงเรียน ส. ได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระจำนวน 70,000 บาท โดยนาย น. ผู้อำนวยการโรงเรียน ส. (ขณะนั้น) ได้จัดทำโครงการน้ำดื่ม สว. เพื่อจัดจำหน่ายภายในโรงเรียน โดยให้นักเรียนที่มีฐานะยากจนได้จัดทำโครงการและให้เกิดรายได้บรรเทาความเดือดร้อนของนักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์และอนุมัติให้ยืมเงินอุดหนุนดำเนินการจัดซื้อเครื่องกรองน้ำและ



อุปกรณ์เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 58,950 บาท เมื่อเริ่มดำเนินการผลการทดลองใช้เครื่อง กรองน้ำก่อน ออกจำหน่ายปรากฏว่า น้ำมีกลิ่นและมีรสจึงได้นำน้ำประปาส่งให้สำนักงานสาธารณสุขกิ่งอำเภอ ก. ตรวจสอบทางชีววิทยา พบว่าที่บริเวณ โรงอาหารคุณภาพน้ำประปาบริเวณดังกล่าวมีแบคทีเรีย เกินกว่า มาตรฐาน จึงมิได้มีการจัดจำหน่ายน้ำดื่มตามโครงการน้ำดื่ม สว. แต่อย่างไรก็ตาม ประกอบกับนาย พ. ผู้อำนวยการ โรงเรียน ส. คนปัจจุบันให้การว่า วัสดุและอุปกรณ์ที่จัดซื้อตามโครงการน้ำดื่ม สว. ในปัจจุบันมีอยู่จริงและ ในปีการศึกษา 2546 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ส. ได้อนุมัติให้ฝ่ายบริการนำ เครื่องกรองน้ำมากรองน้ำบาดาลชั้นที่หนึ่งแล้วส่งต่อกับเครื่องทำน้ำเย็นมาใช้บริโภคภายในโรงเรียนและ นำเครื่องสูบน้ำอัตโนมัติมาใช้สูบน้ำให้กับอาคารเรียน 318 ล. ส่วนถึงบรรจุบางส่วนนำไปแลกซื้อน้ำดื่ม เพื่อใช้บริโภคสำหรับนักเรียนและครูอาจารย์ในโรงเรียน ส. ไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการ กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหม ทดแทนให้แก่ทางราชการ

มนต์ชัย เพ็ชรร่วง ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 50/193/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง เทศบาลตำบล น. (องค์การบริหารส่วนตำบล น. เดิม) ก่อสร้างถนนในเขตปฏิรูปที่ดินโดยไม่ได้รับ

อนุญาต

**สรุปข้อเท็จจริง** องค์การบริหารส่วนตำบล น. ได้ดำเนินการก่อสร้างตัดถนนใหม่ หมู่ที่ 1 ตำบล น. อำเภอ ม. จังหวัด ก. ในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินโดยมิได้รับอนุญาตจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เป็นเหตุให้เทศบาลตำบล น. ต้องจ่ายค่าเสียหายให้ ส.ป.ก. เป็นค่ามดินและค่าปลูกต้นไม้ให้คงสภาพเดิมเป็นเงิน 180,000 บาท

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า เจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติของกฎหมายแห่งท้องถิ่นโดยเชื่อว่าตนเองมีอำนาจกระทำได้ จึงไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** เห็นว่า ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ในปี พ.ศ. 2544 องค์การบริหารส่วนตำบล น. (อบต.น. เดิม) ได้ดำเนินการก่อสร้างตัดถนนใหม่บุกเบิกเข้าไปในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินโดยมิได้รับอนุญาตจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) มีนาย ร. ตำแหน่งประธานกรรมการบริหาร นาย พ. ตำแหน่งปลัด นาย ข. ตำแหน่งหัวหน้าส่วนโยธา และนาย ว. ตำแหน่งช่างโยธา เป็นผู้ดำเนินงานโครงการก่อสร้างถนนดังกล่าว ตามแผนพัฒนาตำบลระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ.2540 – 2544) โดยบุคคลทั้งสี่ดังกล่าวไม่ได้ศึกษาระเบียบ หลักเกณฑ์และกฎหมายของทางราชการอื่น ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนดำเนินการ แต่ได้กระทำโดยเชื่อว่าตนเองมีอำนาจที่จะกระทำได้ตามที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้ และก่อนจะทำสัญญาจ้างก่อสร้างถนนสายดังกล่าวหากบุคคลทั้งสี่ได้ตรวจสอบกรรมสิทธิ์ที่ดินแปลงที่ทางราชการจะเข้าไปดำเนินการก่อสร้างถนนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรม ท. กรม ป. และ ส.ป.ก. ก็จะทราบได้ว่าที่ดินดังกล่าวอยู่ในเขตการปฏิรูปที่ดินไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างใดๆ ได้ ทั้งนี้ เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศบริเวณดังกล่าวมีพื้นที่ติดต่อกับเขตป่าไม้และภูเขา ประกอบกับ





ไม่มีเอกสารหลักฐานใดยืนยันว่าผู้มีชื่อครอบครองที่ดิน สค.1 แปลงดังกล่าวได้อนุญาตให้ทางราชการเข้าใช้ที่ดินเพื่อสร้างถนนได้ ดังนั้น การที่ อบต.น. (เดิม) ในฐานะเป็นราชการส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการใด ๆ อันอาจมีผลกระทบต่อสิทธิครอบครองในที่ดินของผู้อื่นหรือหน่วยงานอื่น อบต.น. จึงควรที่จะต้องตรวจสอบให้เป็นที่น่าเชื่อถือเสียก่อนว่าทางราชการมีอำนาจเข้าไปดำเนินการหรือไม่ เมื่อ อบต.น. ไม่ได้ตรวจสอบจึงเป็นผลให้การก่อสร้าง รุกล้ำเข้าไปในเขตการปฏิรูปที่ดินซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของ ส.ป.ก.ความยาวถึง 300 เมตร เป็นเหตุให้ อบต.น. ต้องจ่ายเงินชดเชยค่าเสียหายจำนวน 180,000 บาท เพื่อให้ ส.ป.ก.นำไปปรับปรุงพื้นที่และคืนไม้ให้คงสภาพเดิม โดยไม่มีถนนสำหรับให้ประชาชนใช้สัญจรตามโครงการที่วางไว้ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ร. นาย พ. นาย ย. และนาย ว. ซึ่งเป็นผู้ดำเนินงานโครงการก่อสร้างถนนดังกล่าว จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่ง การกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีทีก่อนจะดำเนินการก่อสร้างถนนบุคคลทั้งสี่ได้จัดให้มีการสำรวจตรวจสอบเส้นทาง ซึ่งเป็นแนวถนนเดิมที่ชาวบ้านใช้ในการลำเลียงพืชผลผลิตทางการเกษตร ประกอบกับเชื่อว่าผู้ถือครอบครองที่ดินบริเวณที่แนวถนนตัดผ่านแปลงที่ดิน ได้อุทิสเพื่อให้ อบต.น. ดำเนินการทำถนนได้ จึงถือได้ว่าเป็นการตั้งใจดำเนินการเพื่อประโยชน์สาธารณะโดยส่วนรวม โดยเชื่อว่าตนเองมีอำนาจกระทำได้ตามที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้ จึงให้บุคคลทั้งสี่รับผิดชอบใช้อัตราร้อยละ 75 ของค่าเสียหายจำนวน 180,000 บาท คิดเป็นเงิน 135,000 บาท โดยให้รับผิดชอบใช้ตามสัดส่วนอำนาจหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละคน ดังนี้

1. นาย ร. ตำแหน่งประธานกรรมการบริหาร อบต.น. รับผิดชอบอัตราร้อยละ 50 ของเงินจำนวน 135,000 บาท คิดเป็นเงิน 67,500 บาท
2. นาย พ. ตำแหน่งปลัด อบต.น. รับผิดชอบอัตราร้อยละ 30 ของเงินจำนวน 135,000 บาท คิดเป็นเงิน 40,500 บาท
3. นาย ย. ตำแหน่งหัวหน้าส่วนโยธา อบต.น. รับผิดชอบอัตราร้อยละ 15 ของเงินจำนวน 135,000 บาท คิดเป็นเงิน 20,250 บาท
4. นาย ว. ตำแหน่งช่างโยธา อบต.น. รับผิดชอบอัตราร้อยละ 5 ของเงินจำนวน 135,000 บาท คิดเป็นเงิน 6,750 บาท

อนึ่ง โดยที่การพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามสำนวนการสอบสวนในครั้งนี้ได้พิจารณาเฉพาะในส่วนของความเสียหายที่ อบต.น. ต้องจ่ายให้แก่ ส.ป.ก.จำนวน 180,000 บาท เท่านั้น ในชั้นนี้ จึงขอให้เทศบาลตำบล น. ดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมในส่วนของความเสียหายและบุคคลที่ต้องรับผิดชอบกรณีเกี่ยวเนื่องกับการที่ อบต.น. (เดิม) ดำเนินการก่อสร้างถนนสายดังกล่าว จำนวน 2 ประเด็น ดังนี้

1. การดำเนินการก่อสร้างถนนสายดังกล่าวแล้วเสร็จโดยได้มีการตรวจรับและเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้างตามสัญญาแล้ว แต่ต่อมาภายหลังประชาชนไม่สามารถใช้ประโยชน์ในถนนส่วนที่ ส.ป.ก. ทักท้วง ความยาว 300 เมตร คิดคำนวณค่าเสียหายเป็นจำนวนเท่าใด มีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องผู้ใดกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงต้องรับผิดชอบหรือไม่ จำนวนเท่าใด



2. ตรวจสอบถนนส่วนที่เหลือว่า ตั้งอยู่บนที่ดินของบุคคลใด ได้รับการอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของที่ดินแล้วหรือไม่ มีถนนส่วนใดอยู่ในเขตป่าสงวนหรือเขตหวงห้ามใดหรือไม่ หากอยู่ในที่ป่าสงวนหรือเขตหวงห้าม กรมป่าไม้หรือหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์หรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในถนนช่วงดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร และกรณีนี้เกิดความเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด มีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องผู้ใดกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงต้องรับผิดชอบหรือไม่ จำนวนเท่าใด

เมื่อดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมประเด็นดังกล่าวข้างต้นแล้ว ให้รีบส่งสำนวนการสอบสวน พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดมาให้กระทรวงการคลังตรวจสอบภายใน 60 วันด้วย

ชาคริต พานิช ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 50/193.1/2549

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง พนักงานของหน่วยงาน ก. ทุจริตในการตรวจรับน้ำมันเชื้อเพลิง

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างวันที่ 18 มิถุนายน 2539 ถึงวันที่ 8 พฤศจิกายน 2539 นาย พ. เสมียนพัสดุงานรถพ่วงแขวง ช. ศูนย์ลากเลื่อน ฝ่ายการช่างกล หน่วยงาน ก. ได้ปลอมลายมือชื่อนาย ส. และนาย ป. กรรมการตรวจรับน้ำมัน ในใบรับของแบบ ส.45 เลขที่ ส.9/390666/3 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2539 ซึ่งออกตามใบส่งของบริษัทน้ำมัน เลขที่ A 0914898 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2539 จำนวนน้ำมัน 30,000 ลิตร คิดเป็นเงิน 244,293.84 บาท แล้วนำไปรับของฉบับดังกล่าวไปให้นาย บ. สรพ.ชพ.ลงนาม ทำให้หน่วยงาน ก. ได้รับความเสียหายต้องจ่ายเงินจำนวน 244,293.84 บาท ให้บริษัทน้ำมัน โดยไม่ได้รับน้ำมันจริง

**ความเห็นของพนักงานสอบสวน** -

**ความเห็นคณะกรรมการสอบสวน** ให้นาย พ. รับผิดคดีใช้ค่าเสียหาย เป็นเงินจำนวน 244,293.84 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงาน ก. หรือไม่ จำนวนเท่าใด  
**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ระหว่างวันที่ 18 มิถุนายน 2539 ถึงวันที่ 8 พฤศจิกายน 2539 นาย พ. เสมียนพัสดุงานรถพ่วงแขวง ช. ศูนย์ลากเลื่อน ฝ่ายการช่างกล หน่วยงาน ก. มีหน้าที่ดูแลรักษาและจัดทำเอกสารโดยการกรอกข้อความลงในใบส่งของ (น้ำมัน) จากบริษัทน้ำมัน และจัดทำใบรับของ (ส.45) เพื่อให้กรรมการตรวจรับน้ำมันซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินรถจำนวน 1 คน และเจ้าหน้าที่ฝ่ายการช่างกลจำนวน 1 คน และสารวัตรรถพ่วงลงนามรับน้ำมันตามจำนวนที่จัดส่ง แต่นาย พ. อาศัยโอกาสที่ตนทำหน้าที่เสมียนพัสดุเป็นผู้จตรายการรับน้ำมันลงในสมุดรับน้ำมันขณะที่กรรมการออกไปตรวจรับน้ำมันที่รถส่งน้ำมันได้ปลอมลายมือชื่อนาย ส. และนาย ป. กรรมการตรวจรับน้ำมัน ในใบรับของแบบ ส.45 เลขที่ ส.9/390666/3 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2539 ซึ่งออกตามใบส่งของบริษัทน้ำมัน เลขที่ A 0914898 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2539 จำนวนน้ำมัน 30,000 ลิตร คิดเป็นเงิน 244,293.84 บาท แล้วนำไปรับของฉบับดังกล่าวไปให้นาย บ. ลงนาม ทำให้ หน่วยงาน ก. ได้รับความเสียหายต้องจ่ายเงินจำนวน 244,293.84 บาท ให้แก่บริษัทน้ำมัน โดยที่ตามข้อเท็จจริงมิได้มีการรับน้ำมันจำนวนดังกล่าวไว้ใช้ในกิจการของศูนย์ลากเลื่อน ฝ่ายการช่างกล จากข้อเท็จจริงดังกล่าวพิจารณาการกระทำและความรับผิดของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้



1. นาย พ. เสมียนพัสดุ ได้ปลอมลายมือชื่อนาย ส. และนาย ป. กรรมการตรวจรับน้ำมัน ในใบรับของแบบ ส.45 เลขที่ ส.9/390666/3 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2539 ซึ่งออกตามใบส่งของ ต. เลขที่ A 0914898 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2539 แล้วนำใบรับของฉบับดังกล่าวไปให้นาย บ. ลงนาม พฤศจิกายนถือได้ว่าเป็น การอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย นาย พ. จึงต้องรับผิดชอบ ใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวน 244,293.84 บาท ให้แก่หน่วยงาน ก. ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

2. นาย ส. และนาย ป. กรรมการตรวจรับน้ำมัน แม้จะมีลายมือชื่อลงนามในฐานะกรรมการ ตรวจรับน้ำมัน แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าเป็นลายมือชื่อปลอม ดังนั้น นาย ส. และนาย ป. จึงไม่ต้องรับผิดชอบ ใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงาน ก.

3. นาย บ. แม้ว่าจะได้ลงนามตรวจรับของในใบรับของแบบ ส.45 เลขที่ ส.9/390666/3 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2539 ซึ่งออกตามใบส่งของ ต. เลขที่ A 0914898 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2539 อันเป็นการรับรองว่าหน่วยงาน ก. ได้รับน้ำมันจำนวน 30,000 ลิตร ถูกต้องตรงตามเอกสารใบส่งของฉบับดังกล่าว ทำให้ หน่วยงาน ก. ได้รับความเสียหายต้องจ่ายเงินค่าน้ำมันจำนวน 244,293.84 บาท ให้แก่บริษัทน้ำมัน ทั้งที่ไม่ได้รับน้ำมันจริง แต่ตามข้อเท็จจริงปรากฏว่า การที่นาย บ. ได้ลงลายมือชื่อตรวจรับน้ำมันในเอกสาร แบบ ส.45 นั้น เป็นขั้นตอนในการจัดทำเอกสารหลักฐานภายหลังที่กรรมการตรวจรับและเจ้าหน้าที่พัสดุ ได้ออกไปตรวจรับน้ำมันในบริเวณที่จอดรถยนต์ส่งถ่าน้ำมันจริง ซึ่งเป็นวิธีการปฏิบัติงานด้านเอกสารที่ ใช้อยู่ในหน่วยงานตามปกติ ประกอบกับก่อนลงนามนาย บ. ก็ตรวจสอบแล้วเห็นว่า เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับ การตรวจรับน้ำมันได้แก่ เจ้าหน้าที่พัสดุและกรรมการตรวจรับน้ำมันอีก 2 คน ได้ลงลายมือชื่อ ตรวจรับน้ำมันตามจำนวนดังกล่าวไว้แล้ว โดยเป็นการยากที่จะตรวจสอบพบว่าลายมือชื่อของกรรมการ ตรวจรับเป็นลายมือชื่อปลอม อีกทั้งนาย บ. ก็เป็นผู้ตรวจสอบพบเหตุพิรุณและได้รายงานเสนอให้ ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบการทุจริตดังกล่าว พฤศจิกายนยังถือไม่ได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อ ดังนั้น นาย บ. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงาน ก.

อนึ่ง กรณีที่นาย พ. ได้ปลอมเอกสารแบบ ส.45 อีก 2 ฉบับ เป็นเงินจำนวน 261,993.78 บาท และ 267,360.90 บาท นั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า หน่วยงาน ก. ยังไม่ได้ชำระเงินให้บริษัทน้ำมัน กรณียัง ถือไม่ได้ว่าหน่วยงาน ก. ได้รับความเสียหาย จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบ

อรนิตย์ เหลืองโรจนกุล ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 50/193.2/2549

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง เทศบาลตำบล ข. ต้องจ่ายเงินชดเชยค่าเสียหายให้กรม ส. เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาศาลจังหวัด ศ.

สรุปข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2548 เทศบาลตำบล ข. ต้องจ่ายเงินชดเชยค่าเสียหายให้กรม ส. เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาศาลจังหวัด ศ. จำนวน 432,303.16 บาท (เงินต้น 334,579.44 บาท ดอกเบี้ยและค่าฤชาธรรมเนียม 97,723.72 บาท) เนื่องจากเทศบาลตำบล ข. ได้จ่ายเงินค่าจ้างก่อสร้างท่อระบายน้ำจำนวน 334,579.44 บาท ให้แก่บริษัท อ. จำกัด ผู้รับจ้าง ในขณะที่กรมสรรพากรได้มีคำสั่งอายัดสิทธิเรียกร้องเงินจำนวน ดังกล่าวไว้แล้ว

ความเห็นพนักงานสอบสวน -

ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เห็นว่า การกระทำของนาย ส. เป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจเอาไปเสียซึ่งคำสั่งอายัดของกรม ส. โดยผิดกฎหมายย่อมถึงเห็นผลในความเสียหายและก่อให้เกิดความเสียหายแก่เทศบาลตำบล ข. นาย ส. จึงต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่เทศบาลตำบล ข. เต็มจำนวน 432,303.16 บาท

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชอบชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2548 เทศบาลตำบล ข. ได้จ่ายเงินชำระหนี้ตามคำพิพากษา ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 432,303.16 บาท ให้แก่กรมสรรพากร กรณีสืบเนื่องจากกรมสรรพากร โดยผู้ว่าราชการจังหวัด ศ. ได้มีคำสั่งอายัดตามมาตรา 12 แห่งประมวลรัษฎากร ตามหนังสือที่ นศ 2970/2544 ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2544 ถึง นายกเทศมนตรีตำบล ข. เพื่ออายัดสิทธิเรียกร้องของบริษัท อ. จำกัด อันมีต่อสำนักงานเทศบาลตำบล ข. ตามสัญญาจ้างเลขที่ 5/2544 ลงวันที่ 18 กันยายน 2544 จำนวนเงิน 334,579.44 บาท เทศบาลตำบล ข. ได้รับหนังสือฉบับดังกล่าวเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2544 โดยนางสาว น. ลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ธุรการ ได้ลงรับในทะเบียนหนังสือรับในวันดังกล่าว และได้นำเสนอต่อนาย ส. นายกเทศมนตรีตำบล ข. ในขณะนั้น ปรากฏว่าคำสั่งอายัดฉบับดังกล่าว นาย ส. ไม่ได้ส่งคืนเจ้าหน้าที่ผู้เสนอเอกสารหรือเจ้าหน้าที่อื่นใดที่เกี่ยวข้องให้ได้รับทราบเพื่อถือปฏิบัติ ต่อมาบริษัท อ. จำกัด ได้ส่งมอบงานจ้างตามสัญญาและเทศบาลตำบล ข. ได้เบิกจ่ายเงินค่าจ้างให้กับบริษัท อ. จำกัด ทำให้กรมสรรพากรไม่ได้รับเงินตามคำสั่งอายัด กรมสรรพากรจึงได้ดำเนินการฟ้องเทศบาลตำบล ข. เป็นจำเลยที่ 1 และนาย ส. เป็นจำเลยที่ 2 ในความผิด



ฐานละเมิดคำสั่งอัยคดี และศาลจังหวัด ศ. ได้มีคำพิพากษาและคำบังคับคดีตามคดีหมายเลขคำที่ 934/2546 และคดีหมายเลขแดงที่ 1249/2547 เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2547 ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันชำระเงินแก่โจทก์จำนวน 372,219.61 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของค่างเงิน 334,579.44 บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ เมื่อเทศบาลตำบล ข. ได้จ่ายเงินตามคำพิพากษาศาลจังหวัด ศ. ดังกล่าวแล้ว จึงมีคำสั่ง ที่ 370/2548 ลงวันที่ 8 พฤศจิกายน 2548 เรื่อง แต่งตั้ง คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด ซึ่งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้รายงานผลการสอบสวนเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2549 และเทศบาลตำบล ข. ในฐานะผู้สั่งแต่งตั้งได้วินิจฉัยว่านาย ส. ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวน ต่อมาเทศบาลตำบล ข. ได้มีคำสั่ง ที่ 120/2549 ลงวันที่ 12 เมษายน 2549 เรื่อง ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่เทศบาล เรียกให้นาย ส. อดีตนายกเทศมนตรีตำบล ข. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เทศบาลตำบล ข. เป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 432,303.16 บาท

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นประกอบกับคำพิพากษาศาลจังหวัด ศ. เชื่อได้ว่าพฤติการณ์ของนาย ส. เป็นการจงใจเอาไปเสียซึ่งคำสั่งอัยคดีของกรมสรรพากรโดยผิดกฎหมาย ดังนั้นเมื่อเทศบาลตำบล ข. ได้ชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวให้แก่กรมสรรพากรเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาแล้วจึงชอบที่จะไล่เบี้ยจากนาย ส. เต็มจำนวน 432,303.16 บาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเมื่อเทศบาลตำบล ข. ได้ใช้สิทธิไล่เบี้ยโดยออกคำสั่งเรียกให้นาย ส. ชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวแล้ว ในชั้นนี้ จึงให้เทศบาลตำบล ข. ติดตามสืบหาหลักทรัพย์ของนาย ส. เพื่อนำมาบังคับชำระหนี้ต่อไป

สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องอื่นไม่ปรากฏพฤติการณ์ว่าได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

อภิเชษฐ์ สิริวิโชค ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 51/196/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง ทูจริตขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรรายห้างหุ้นส่วนจำกัด ว.

สรุปข้อเท็จจริง ห้างหุ้นส่วนจำกัด ว. เป็นผู้ส่งออกสินค้าประเภทผลิตภัณฑ์พลาสติกไปยังต่างประเทศ โดยยื่นใบขนสินค้าขาออกฉบับมูมน้ำเงินจำนวน 152 ฉบับ เพื่อขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร และได้รับเงินชดเชยในรูปแบบตราภาษี ซึ่งมีการนำบัตรภาษีดังกล่าวไปใช้แล้วจำนวน 12,508.250.70 บาท จากการตรวจสอบพบว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ว. มีพฤติการณ์ในการทูจริตเป็นการแอบอ้างหมายเลขผู้คอนเทนเนอร์ของผู้ส่งออกรายอื่นระบุไว้ในใบขนสินค้าขาออกของตนเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

ความเห็นพนักงานสอบสวน -

ความเป็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เห็นว่า ไม่มีหลักฐานยืนยันว่าผู้ใดได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทั้งได้ปฏิบัติหน้าที่ไปตามระเบียบขั้นตอนของกฎหมายที่กำหนดไว้สำหรับเจ้าหน้าที่ไม่พบความผิดปกติก่อตั้งไม่ปรากฏข้อเท็จจริงที่ผู้ใดได้จงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือมีส่วนรู้เห็นหรือมีส่วนได้เสียในการกระทำผิด เห็นควรยุติเรื่อง

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ประเด็นข้อพิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า

1. กรณีใบขนสินค้าขาออกจำนวน 140 ฉบับ ของ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ว. ดังกล่าวได้มีการส่งออกจริง จึงถือได้ว่ากรม ศ. มิได้รับความเสียหาย จึงให้ยุติเรื่อง
2. กรณีใบขนสินค้าขาออกจำนวน 12 ฉบับ ซึ่งได้มีการส่งออกระหว่างปี พ.ศ. 2538 ถึง พ.ศ. 2539 เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เอกสารซึ่งเป็นหลักฐานที่สำคัญที่จะพิสูจน์ความผิดของเจ้าหน้าที่เช่น ใบขนสินค้าขาออก บัญชีสินค้าสำหรับเรือ (Manifest) ได้สูญหายไปทั้งหมด เนื่องจากเวลาได้ล่วงเลยมานาน จึงไม่สามารถจัดหาพยานหลักฐานที่จะยืนยันข้อเท็จจริงในกรณีนี้ได้ว่า เจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้กรม ศ. เสียหายหรือไม่ และไม่สามารถหาพยานหลักฐานอื่นใดที่จะยืนยันความผิดของเจ้าหน้าที่ได้ จึงให้ยุติเรื่อง

เบญจวรรณ ฝ่ายทอง ย่อ  
สุธาทิพย์ กิตติเกษมศิลป์ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 54/212/2549

ประเภทสำนวน ทุจริต

เรื่อง การทุจริตเงินกองทุนแก้ไขปัญหาคความยากจนของบ้าน ป.

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างปี พ.ศ.2541 – 2546 กรม อ.ได้ให้เงินสนับสนุน โครงการแก้ไขปัญหาคความยากจนบ้าน ป.จังหวัด ท.จำนวน 280,000 บาท โดยมีวัตถุประสงค์ให้ประชาชนยืมไปประกอบอาชีพ มีนาย ม. และนาย ล.ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านติดต่อกันในช่วงระยะเวลาดังกล่าวเป็นประธานคณะกรรมการกองทุนฯ ต่อมา นาย ล.ได้นำเงินที่ประชาชนส่งคืนกองทุนฯไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวและไม่นำเงินดังกล่าวเข้าบัญชีเงินฝากของกองทุนฯโดยนาย ล.ได้ยอมรับว่านำเงินไปใช้ส่วนตัวจริงจากการตรวจสอบบัญชีเงินฝากของกองทุนฯในช่วงเวลาที่เกิดเหตุ มีเงินขาดบัญชีจำนวน 120,232.64 บาท ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของนาย ม.จำนวน 1,500 บาท และนาย ล. เป็นจำนวน 118,732.64 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่า ความเสียหายดังกล่าวเกิดจากการทุจริตของนาย ล. จึงให้นาย ล. รับผิดชอบใช้เงินจำนวน 114,324.66 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบด้วยตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารและใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน พ.ศ.2536 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบ** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่าระหว่าง พ.ศ.2539 – 2540 เงินของกองทุนโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) บ้าน ป.จังหวัด ท.ขาดบัญชีจำนวน 120,232.64 บาท เนื่องจากเจ้าหน้าที่ ผู้เกี่ยวข้องได้รับคืนเงินยืมจากครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่นำมาคืน แต่ไม่ได้นำฝากเข้าบัญชีธนาคารโครงการภายใน 3 วันทำการ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน พ.ศ.2536 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. นาย ม.ผู้ใหญ่บ้าน (พ.ศ.2539 – 2540) และนาย ล.ผู้ใหญ่บ้าน(พ.ศ.2541 – 2545) ขณะปฏิบัติหน้าที่ประธานคณะกรรมการกองทุนโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) มีหน้าที่รับจ่ายเงินให้สมาชิกซึ่งกู้ยืมเงินกองทุนฯ จากการตรวจสอบหลักฐานจากบัญชีเงินฝากธนาคารของกองทุนฯ พบว่าเงินเริ่มขาดบัญชีในขณะที่อยู่ในความรับผิดชอบของนาย ม.จำนวน 1,500 บาท และเมื่อตรวจสอบยอดเงิน





ในบัญชีในวันที่นาย ล.เข้ารับตำแหน่งประธานคณะกรรมการกองทุน กข.คจ.จนถึงวันที่พ้นจากตำแหน่งปรากฏว่าเงินขาดบัญชีเพิ่มขึ้นอีกจำนวน 118,732.64 บาท คิดเป็นเงินขาดบัญชีจำนวนทั้งสิ้น 120,232.64 บาท นาย ล.ได้ยอมรับว่าได้นำเงินดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวจริง พฤติการณ์เป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย นาย ม. และนาย ล.จึงต้องรับผิดชอบใช้เงินที่ขาดบัญชีคืนให้แก่ทางราชการเต็มจำนวน ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 โดยให้รับผิดชอบใช้ตามยอดเงินขาดบัญชีในระยะเวลาที่แต่ละคนดำรงตำแหน่ง ดังนี้

1.1 นาย ม. ต้องรับผิดชอบใช้เงินจำนวน 1,500 บาท

1.2 นาย ล.ต้องรับผิดชอบใช้เงินจำนวน 118,732.64 บาท แต่เนื่องจากนาย ล.ได้ชดใช้เงินบางส่วนแล้วจำนวน 10,000 บาท คงเหลือต้องรับผิดชอบใช้อีกจำนวน 108,732.64 บาท

2. สำหรับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอื่น ได้แก่ กรรมการ กข.คจ. เจ้าหน้าที่อำเภอและเจ้าหน้าที่ตำบล ไม่ปรากฏพฤติการณ์ว่าได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

โดยที่ข้อเท็จจริงในกรณีนี้ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องมิได้แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน ดังนั้น ในโอกาสต่อไปหากมีการยกข้อเท็จจริงของทางราชการ ให้รับดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนในโอกาสแรกโดยไม่ต้องรอผลการพิจารณาจากกระทรวงการคลัง

อนึ่ง ในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้เกิดความเสียหายในลักษณะดังกล่าวหลายครั้งซึ่งส่วนใหญ่บุคคลผู้ทุจริตได้หลบหนีไป ทำให้ทางราชการไม่ได้รับการชดใช้เงินคืน ดังนั้น เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายในลักษณะเช่นนี้อีก กรม อ.จึงสมควรวางมาตรการในการควบคุมและตรวจสอบการติดตามผลการชดใช้เงินยืมคืนจากสมาชิกเมื่อถึงกำหนดเวลาส่งคืนในแต่ละงวด โดยกำชับเจ้าหน้าที่ให้ดำเนินการตามมาตรการโดยเคร่งครัด

ทรงฤทธิ์ วัฒนะเวชศักดิ์ ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 54/214/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง สำนักงาน ค. ไม่สามารถใช้สิทธิเรียกร้องให้บริษัท ส. และผู้ค้าประกันชำระเงินค่าปรับเนื่องจากคดี  
ขาดอายุความ

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงาน ค. ได้ดำเนินคดีปกครองโดยยื่นฟ้องบริษัท ส. ที่ 1 นาย ว. ที่ 2  
ธนาคาร ม. ที่ 3 เป็นผู้ถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครองนครศรีธรรมราชเรียกให้ชดใช้ค่าปรับจำนวน 748,020 บาท  
และเงินประกันสัญญาจำนวน 356,000 บาท กรณีสืบเนื่องจากบริษัท ส. ผิดสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารเรียน  
ของโรงเรียน ต. ต่อมาศาลปกครองนครศรีธรรมราชมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาให้จำหน่ายคดีออกจาก  
สารบบความเพราะเหตุพ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดีหนึ่งปีนับแต่วันที่ศาลปกครองเปิดทำการศาลปกครองสูงสุด  
มีคำสั่งยื่นตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เป็นเหตุให้สำนักงาน ค. ได้รับความเสียหายไม่สามารถเรียกให้  
บริษัท ส. ผู้รับจ้าง และธนาคาร ม. ชดใช้เงินให้แก่ทางราชการ

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** ไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดในสังกัด  
สำนักงาน ค. ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง  
ความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า  
โรงเรียน ต. ได้ทำสัญญาจ้างบริษัท ส. ให้ดำเนินการก่อสร้างอาคารเรียน แต่บริษัท ส. ทำงานไม่แล้วเสร็จ  
ตามกำหนดเวลา โรงเรียน ต. จึงได้ใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาและเรียกค่าปรับจากบริษัท ส. วันละ 7,124 บาท  
จำนวน 105 วัน เป็นเงิน 748,020 บาท ตามหนังสือ ที่ ศช 0846.05/418 ลงวันที่ 3 กันยายน 2542 โดยแจ้ง  
บริษัท ส. ให้นำเงินมาชำระค่าปรับตามหนังสือ ที่ ศช 0846.05/454 ลงวันที่ 17 กันยายน 2542 รวมทั้งมี  
หนังสือแจ้งธนาคาร ม. ชำระเงินตามหนังสือค้ำประกันจำนวน 356,000 บาท ตามหนังสือ ที่ ศช  
0846.05/485 ลงวันที่ 27 กันยายน 2542 แต่บริษัท ส. และธนาคาร ม. เพิกเฉย สำนักงาน ค. จึงฟ้องคดีต่อ  
ศาลปกครองนครศรีธรรมราชขอให้ศาลออกคำสั่งบังคับให้ บริษัท ส. ชำระเงินค่าปรับและให้ธนาคาร ม.  
ชำระเงินตามหนังสือค้ำประกัน ซึ่งศาลปกครองนครศรีธรรมราชมีคำสั่งไม่รับคำฟ้อง ต่อมาศาลปกครอง  
สูงสุดได้มีคำสั่งที่ 637/2547 ลงวันที่ 14 ตุลาคม 2547 วินิจฉัยโดยสรุปว่า “...สัญญาจ้างก่อสร้างอาคารเรียน  
ฉบับดังกล่าวเป็นสัญญาทางปกครอง สำนักงาน ค. ได้รู้เหตุแห่งการฟ้องคดีดังกล่าวตั้งแต่วันที่มิหนังสือ  
บอกเลิกสัญญาจ้างและสั่งปรับ บริษัท ส. ตามหนังสือ ที่ ศช 0846.05/418 ลงวันที่ 3 กันยายน 2542



ซึ่งสำนักงาน ค. นาคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีตามมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542 ประกอบกับเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ไม่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมหรือมีเหตุจำเป็นอื่นที่ศาลจะขยายกำหนดเวลาฟ้องคดีได้ตามมาตรา 52 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 จึงมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา...” ซึ่งตามข้อเท็จจริงปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการใช้สิทธิเรียกร้องให้บริษัท ส. และผู้ค้าประกันชดใช้เงินให้แก่ทางราชการตามขั้นตอนแล้วไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการกระทำด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

อุเทน ยืนยัน ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 54/215/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง รัฐวิสาหกิจไม่สามารถใช้สิทธิเรียกร้องให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. ชำระเงิน ค่าใช้ประโยชน์ที่ดิน  
เนื่องจากคดีขาดอายุความ

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2544 ศาลแพ่งกรุงเทพใต้มีคำพิพากษาตามคดีหมายเลขแดงที่ 7472/2544 ในคดีที่รัฐวิสาหกิจ เป็นโจทก์ฟ้องห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. เรียกให้ชำระค่าใช้ประโยชน์ในที่ดินจำนวน 7,393,750 บาท พร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมาย โดยให้ยกฟ้องโจทก์เนื่องจากขาดอายุความ เป็นเหตุให้รัฐวิสาหกิจ ได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงิน 8,964,921.92 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบสวน** มีความเห็นดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ของฝ่าย บ. จำนวน 3 ราย ฝ่าย ข. 1 ราย และฝ่าย ก. 1 ราย ปฏิบัติหน้าที่บกพร่อง เป็นความผิดตามประมวลการลงโทษผู้ปฏิบัติงานฯ พ.ศ.2517 ลักษณะความผิดเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติงานโทษตัดเงินเดือน ข้อ 2.29

2. ความเสียหายมิได้เกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่รัฐวิสาหกิจ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** ให้ยุติเรื่องได้

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่รัฐวิสาหกิจ หรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2544 ศาลแพ่งกรุงเทพใต้มีคำพิพากษาในคดีที่รัฐวิสาหกิจ เป็นโจทก์ฟ้องห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. เป็นจำเลย เรียกให้ชำระเงินค่าใช้ประโยชน์ในที่ดินพร้อมดอกเบี้ยจำนวน 8,964,921.92 บาท โดยให้ยกฟ้องโจทก์เนื่องจากคดีขาดอายุความ กรณีสืบเนื่องจากระหว่างเดือนตุลาคม 2541 ถึงเดือนเมษายน 2542 ห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. ซึ่งเป็นคู่สัญญาก่อสร้างทางกับ กรม ข. ได้เข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐวิสาหกิจย่านคลองตัน โดยมีหนังสือขอเข้าใช้พื้นที่แต่ยังไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งรัฐวิสาหกิจพิจารณาแล้วเห็นว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. ต้องชำระเงินค่าเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินให้แก่รัฐวิสาหกิจ จำนวน 7,393,750 บาท แต่เมื่อมีการแจ้งให้ชำระเงินดังกล่าวห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. ได้ขนย้ายสิ่งของออกจากพื้นที่ไปโดยมิได้ชำระเงินแต่อย่างใดรัฐวิสาหกิจ จึงต้องดำเนินการใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลเพื่อให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. ชำระเงินจำนวนดังกล่าว โดยข้อเท็จจริงปรากฏว่า รัฐวิสาหกิจ ได้มีหนังสือที่ลงวันที่ 23 มีนาคม 2542 แจ้งให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. ทราบถึงเงื่อนไขการเช่าและชำระเงินค่าใช้ประโยชน์ในที่ดิน



แปลงดังกล่าว แต่หน่วยงานภายในสังกัดของรัฐวิสาหกิจ ที่เกี่ยวข้องมิได้ดำเนินการเพื่อให้มีการใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลหรือฟ้องคดีให้ทันภายในกำหนดอายุความ คือภายในวันที่ 23 มีนาคม 2543 แต่กลับมีการส่งเรื่องฟ้องศาลแพ่งกรุงเทพใต้เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2543 อันเป็นเหตุให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้มีคำพิพากษาให้ยกฟ้องเนื่องจากคดีขาดอายุความ เป็นเหตุให้รัฐวิสาหกิจได้รับความเสียหาย ไม่สามารถใช้สิทธิเรียกร้องให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. ชำระเงินค่าใช้ประโยชน์ในที่ดินจำนวน 7,393,750 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันผิดนัด ถึงวันฟ้อง รวมเป็นเงิน 8,964,921.92 บาท โดยพิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ได้ดังนี้

1. นาย ส. หัวหน้ากองคดี สำนักงาน อ. ได้รับเรื่องจากฝ่าย บ. เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2542 ซึ่งส่งเรื่องมาให้เพื่อดำเนินการเรียกเก็บเงินค่าใช้ประโยชน์จากห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2541 ถึงสิ้นเดือนเมษายน 2542 รวม 7 เดือน คิดตารางเมตรละ 338 บาทต่อปี เป็นเงิน 7,393,750 บาท โดยนาย ส. พิจารณาแล้วเห็นว่าขาดพยานหลักฐานยังไม่สามารถที่จะฟ้องดำเนินคดีได้ จึงได้ส่งเรื่องทั้งหมดคืนฝ่าย บ. เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2542 เพื่อให้หาหลักฐานเพิ่มเติม หลังจากนั้นเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2543 นาย ส. ได้รับเอกสารเป็นหนังสือลงวันที่ 23 ธันวาคม 2542 เป็นการแจ้งเพื่อทราบยังไม่ได้รับเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมตามที่ขอ นาย ส. จึงได้สั่งให้นาย น. รับผิดชอบการพิจารณาต่อมาเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2543 นาย น. รับหนังสือลงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2543 ส่งหนังสือขอใช้พื้นที่เพื่อปลูกสร้างที่พักชั่วคราวของห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. ลงวันที่ 25 สิงหาคม 2541 และหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลของห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. ลงวันที่ 17 มกราคม 2543 ซึ่งนาย น. ได้ติดตามรวบรวมหลักฐานเกี่ยวข้องทั้งหมดและฝ่าย บ. ได้ส่งมาให้เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2543 การที่นาย ส. และนาย น. ในฐานะเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน อ. ซึ่งจะต้องเป็นหน่วยงานที่ส่งเรื่องฟ้องคดี ได้ส่งต้นเรื่องทั้งหมดให้ฝ่าย บ. จัดหาเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมเพื่อประกอบการดำเนินการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ 23 พฤศจิกายน 2542 บุคคลทั้งสองสมควรที่จะต้องติดตามเร่งรัดให้ฝ่าย บ. จัดหาและจัดส่งเอกสารที่ขอเพิ่มเติมให้สำนักงาน อ. โดยเร็ว เพื่อที่จะได้นำเอกสารหลักฐานดังกล่าวส่งฟ้องคดีให้ทันภายในกำหนดอายุความ แต่กลับปล่อยปละละเลยไม่ติดตามเร่งรัดจนกระทั่งขาดอายุความฟ้องคดี พฤติการณ์ถือได้ว่า นาย ส. และนาย น. กระทำด้วยความประมาทเลินเล่อแต่ยังไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ส. และนาย น. จึงไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่รัฐวิสาหกิจ

2. นาย ข. หัวหน้างานประสานโครงการ 1 นาย พ. เสมียนงานประสานโครงการ 1 ฝ่าย บ. (ตุลาคม 2541 – 14 มกราคม 2543) ซึ่งบุคคลทั้งสองเป็นผู้ดำเนินการในเรื่องนี้มาแต่ต้นจนกระทั่งส่งเรื่องให้สำนักงาน อ. เรียกเก็บค่าใช้ประโยชน์และนาย ค. ตำแหน่งหัวหน้าหมวดงานวิเคราะห์โครงการธุรกิจ แผนก ผลง. 1 มารับหน้าที่ต่อจากนาย พ. โดยรับมอบงานให้ดูแลพื้นที่เขตกรุงเทพฯ – หัวหมาก ทางแยกสายแม่น้ำตลอดสาย ตั้งแต่วันที่ 14 มกราคม 2543 ถึงเดือนสิงหาคม 2543 โดยเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2542



ฝ่าย บ. ได้รับเรื่องทั้งหมดคืนจากสำนักงาน อ. เพื่อให้ดำเนินการหาหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และได้จัดส่งเอกสารหลักฐานให้สำนักงาน อ. จำนวน 2 ครั้ง ครั้งแรกเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2543 มีหลักฐานประกอบด้วยหนังสือขอใช้พื้นที่ฯ และหนังสือรับรองการจดทะเบียนบุคคลฯ ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2543 ฝ่าย บ. ได้ส่งเรื่องทั้งหมดคืนให้สำนักงาน อ. ครบถ้วน ซึ่งขาดอายุความละเมิดแล้ว ตั้งแต่วันที่ 23 มีนาคม 2543 บุคคลทั้งสามสมควรที่จะต้องติดตามเร่งรัดจัดหาและจัดส่งเอกสารเพิ่มเติมให้สำนักงาน อ. โดยเร็ว เพื่อที่จะได้นำเอกสารหลักฐานดังกล่าวส่งฟ้องคดีให้ทันภายในกำหนดอายุความ แต่กลับปล่อยปละละเลยไม่ดำเนินการจนกระทั่งขาดอายุความฟ้องคดี พุทธินิรณโต ได้อ่านนาย ช. นาย พ. และนาย ต. กระทำด้วยความประมาทเลินเล่อ แต่โดยที่บุคคลทั้งสามมิได้ปฏิบัติงานด้านกฎหมายจึงอาจไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกำหนดอายุความฟ้องคดี กรณีจึงถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อแต่ยังไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ช. นาย พ. และนาย ต. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่รัฐวิสาหกิจ

3. นาย ม. เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งผู้ช่วยสารวัตรงานสถานี ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้ไปตรวจสอบพื้นที่ตามหนังสือ ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2541 และ ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2541 แล้ว ได้ไปทำการตรวจสอบพื้นที่ตามหนังสือดังกล่าวและได้มีบันทึกลงวันที่ 13 มกราคม 2542 แจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้บังคับบัญชาทราบเป็นลายลักษณ์อักษร และได้แจ้งให้ อบส. ทราบตามบันทึกลงวันที่ 14 มกราคม 2542 ต่อมาวันที่ 26 มีนาคม 2542 นาย ส. ได้รับบันทึก อบส. ลงวันที่ 23 มีนาคม 2542 ให้ตรวจสอบและจัดทำ ทด.3 แต่เนื่องจากห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. ได้ออกจากพื้นที่เมื่อประมาณสิ้นเดือนเมษายน 2542 ไม่สามารถจัดทำ ทด.3 ได้ นาย ม. จึงได้แจ้งให้ฝ่าย บ. ทราบตามบันทึกลงวันที่ 19 พฤษภาคม 2542 พุทธินิรณโต ได้อ่านนาย ม. ได้ดำเนินการตามสมควรแล้ว จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่รัฐวิสาหกิจ

4. นาย จ. เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งหัวหน้าสถานี มีหน้าที่ปฏิบัติงานควบคุมดูแลรับผิดชอบภายในเขตซึ่งตนได้รับมอบหมาย เมื่อปรากฏว่ามีบุคคลภายนอกบุกรุกที่ดินของรัฐวิสาหกิจในเขตที่รับผิดชอบ นาย จ. จะต้องดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ตามระเบียบหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง การที่นาย จ. ได้รับแจ้งว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. เข้ามาใช้พื้นที่บริเวณซึ่งเป็นพื้นที่เช่าของบริษัท ฮ. แต่ นาย จ. ไม่ได้แจ้งความร้องทุกข์และไม่ได้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบเนื่องจากเห็นว่าพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่เช่าของบริษัท ฮ. สถานีไม่ได้มีหน้าที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และกรม ข. เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างทางเป็นโครงการเร่งด่วนที่กระทรวงสั่งการ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ท. จึงน่าจะได้รับอนุญาตเข้ามาใช้ประโยชน์แล้วจึงไม่ได้ทำการตรวจสอบ พุทธินิรณโต ได้อ่านนาย จ. กระทำโดยประมาทเลินเล่อ แต่โดยที่การส่งเรื่องฟ้องคดีไม่ทันภายในกำหนดอายุความมิได้เป็นผลโดยตรงจากการกระทำของนาย จ. กรณีจึงถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อแต่ยังไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย จ. จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่รัฐวิสาหกิจ

อรนิตย์ เหลืองโรจนกุล      ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย      ตรวจ



สำนวนเลขที่ 55/218/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง ทุจริตขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรราย บริษัท ก.

**สรุปข้อเท็จจริง** บริษัท ก. เป็นผู้ส่งออกสินค้าประเภทเสื้อผ้าสำเร็จรูปไปยังต่างประเทศ โดยยื่นใบขนสินค้าขาออกฉบับมูมน้ำเงินจำนวน 61 ฉบับ เพื่อขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร และได้รับเงินชดเชยในรูปแบบตราภาษีซึ่งมีการนำบัตรภาษีดังกล่าวไปใช้แล้วจำนวน 644,738.62 บาท จากการตรวจสอบพบว่าบริษัท ก. มีพฤติการณ์ในการทุจริตโดยการจัดทำบัญชีสินค้าสำหรับเรือขาออกเป็นเท็จ ทำให้หมายเลขตู้คอนเทนเนอร์ไปซ้ำซ้อนกับหมายเลขตู้คอนเทนเนอร์ของผู้ส่งออกรายอื่นที่มีการส่งออกจริง แสดงให้เห็นว่า บริษัท ก. มิได้ส่งสินค้าออกนอกราชอาณาจักรแต่อย่างใด แต่กลับแอบอ้างหมายเลขตู้คอนเทนเนอร์ของผู้ส่งออกรายอื่นมาระบุไว้ในใบขนสินค้าขาออกของตน เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2530 แล้ว จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิด

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นว่า นายตรวจ (ผู้ทำหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าตู้คอนเทนเนอร์) และเจ้าหน้าที่ (ผู้ทำหน้าที่ประทับดวงตราตะกั่ว กศก. หรือ ร้อยแถบเหล็ก RTC) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** มีความเห็นดังนี้

1. กรณีใบขนสินค้าขาออกจำนวน 26 ฉบับ ซึ่งมีการขอรับเงินชดเชยในรูปแบบตราภาษี แต่บัตรภาษีดังกล่าวยังมิได้ถูกนำไปใช้คิดเป็นเงิน 450,964.25 บาท นั้น กรณีถือได้ว่ายังมิได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ จึงให้ยุติเรื่องได้

2. กรณีใบขนสินค้าขาออกจำนวน 35 ฉบับ มีรายละเอียดแตกต่างจากบัญชีสินค้าสำหรับเรือขาออก (MANIFEST) เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำนวนการสอบสวนว่า บริษัท ก. กระทำทุจริตในการขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร เป็นเงินจำนวน 644,738.62 บาท ความเสียหายดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการตรวจปล่อยสินค้า ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องรับผิด ดังนี้



1) นายตรวจ ผู้ทำหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์ ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบความสมบูรณ์ของใบขนสินค้าขาออกและเอกสารประกอบใบขนสินค้าขาออก ตรวจสอบสินค้าให้ตรงตามที่สำแดงไว้ในใบขนสินค้าขาออก เปิดตรวจสินค้าและจะต้องตรวจสอบผู้คอนเทนเนอร์ว่ามีสภาพเป็นอย่างไร เช่น เป็นตู้เปล่าหรือมีสินค้าบรรจุอยู่ จึงอนุญาตให้บรรจุสินค้าได้ตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2530 ข้อ 08 05 05 แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้คอนเทนเนอร์ที่ถูกระบุไว้ในใบขนสินค้าขาออกของ บริษัท ก. นั้น เป็นผู้คอนเทนเนอร์ที่บรรจุสินค้าของผู้ส่งออกรายอื่น มิใช่สินค้าของ บริษัท ก. แต่อย่างไร พฤติการณ์จึงเชื่อได้ว่า นายตรวจมิได้ใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอ โดยรับรองการตรวจปล่อยสินค้าในใบขนสินค้าขาออกของ บริษัท ก. ทั้งที่ไม่มีสินค้าของ บริษัท ก. ดังกล่าวแต่อย่างไร กรณีเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงได้รับพิชชดใช้ค่าเสียหายร้อยละ 70 ของค่าเสียหายตามใบขนสินค้าขาออกที่บุคคลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับตามมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2) เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ประทับดวงตราตะกั่ว กศก. หรือร้อยแถบเหล็ก RTC หลังจากที่ทำนายตรวจได้ทำการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าสู่ผู้คอนเทนเนอร์แล้ว และทำหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยผู้ควบคุมการบรรจุสินค้าตามคำสั่งกองตรวจสินค้าขาออกที่ 13/2530 แต่จากการตรวจสอบปรากฏว่าบริษัท ก. มิได้ส่งสินค้าออกแต่อย่างใด ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยผู้ควบคุมการบรรจุสินค้า ซึ่งต้องช่วยนายตรวจในการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าสู่ผู้คอนเทนเนอร์ ย่อมทราบได้ว่าไม่มีสินค้าของ บริษัท ก. บรรจุอยู่ในผู้คอนเทนเนอร์ที่ส่งออก แม้เจ้าหน้าที่จะไม่ต้องลงชื่อในใบขนสินค้าขาออก แต่จากคำให้การของเจ้าหน้าที่ยืนยันว่าได้ลงนามรับรองในเอกสารประกอบการส่งออกว่ามีการส่งออกจริง จึงแสดงว่าเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับนายตรวจจริง อันเป็นช่องทางให้บริษัท ก. กระทำการทุจริตสำเร็จ พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงได้รับพิชชดใช้ค่าเสียหายร้อยละ 30 ของค่าเสียหายตามใบขนสินค้าขาออกที่บุคคลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับตามมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ส่วนกรณีที่นาย ส. ให้การปฏิเสธว่าลายมือชื่อที่ปรากฏในใบกำกับคอนเทนเนอร์นั้น เป็นลายมือชื่อปลอม และในวันเกิดเหตุได้มาปฏิบัติราชการปกติโดยไม่ได้มอบหมายให้ผู้ใดปฏิบัติงานแทนแต่อย่างใด ซึ่งเมื่อพิจารณาจากใบขนสินค้าขาออกแล้วปรากฏว่า นาย ส. เป็นผู้ที่สารวัตร กำหนดชื่อด้านหลังใบขนสินค้าขาออกให้ทำหน้าที่ประทับดวงตราตะกั่ว กศก. หรือร้อยแถบเหล็ก RTC แต่กลับมิได้ไปปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย อันเป็นการเปิดโอกาสและเป็นช่องทางให้บริษัท ก. กระทำ



การทุจริตสำเร็จ พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการ  
ได้รับความเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายดังกล่าว

ชลธิชา นวลน้อย ย่อ  
สุรชาติพิทย์ กิตติเกษมศิลป์ ตรวจ



สำนวนเลขที่ 55/219/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง ทุจริตขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรรายบริษัท ต.

สรุปข้อเท็จจริง บริษัท ต. เป็นผู้ส่งออกสินค้าประเภทของทำด้วยพลาสติกโดยยื่นใบขนสินค้าขาออกฉบับมูมน้ำเงินเพื่อขอรับเงินชดเชยจำนวนทั้งสิ้น 45 ฉบับ แต่มีใบขนสินค้าขาออกจำนวน 30 ฉบับที่มีการนำบัตรภาษีไปใช้แล้วก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ซึ่งบริษัทดังกล่าวได้รับเงินชดเชยค่าภาษีอากรไปแล้วจำนวน 1,413,504.81 บาท จากการตรวจสอบพบว่า บริษัท ต. มีพฤติการณ์ในการทุจริตโดยมีการแอบอ้างหมายเลขตู้คอนเทนเนอร์ที่ใช้บรรจุสินค้าของผู้ส่งออกรายอื่นที่มีการส่งออกจริง นอกจากนี้สินค้าของบริษัท ต. ยังสำแดงประเทศปลายทางในใบขนฯ แตกต่างจากรายละเอียดที่ระบุในบัญชีสินค้าสำหรับเรือ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

ความเห็นพนักงานสอบสวน -

ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เห็นว่า นายตรวจ ผู้ทำการตรวจปล่อยและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าสู่ตู้คอนเทนเนอร์และเจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่ประทับดวงตราตะกั่วหรือร้อยแถบเหล็ก RTC และทำหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยผู้ควบคุมการบรรจุต้องร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ แต่เนื่องจากกรณีนี้เกิดขึ้นภายหลังพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มีผลใช้บังคับเห็นควรให้นายตรวจผู้ตรวจปล่อยและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าสู่ตู้คอนเทนเนอร์ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ 70 ของความรับผิดของเจ้าหน้าที่ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนคิดเป็นร้อยละ 91 ของค่าเสียหายที่มีการนำบัตรภาษีไปใช้แล้ว ส่วนเจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ 30 ของความรับผิดของเจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนคิดเป็นร้อยละ 91 ของค่าเสียหายที่มีการนำบัตรภาษีไปใช้แล้ว

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ประเด็นข้อให้พิจารณา มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายหรือไม่

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำนวน การสอบสวนว่า บริษัท ต. กระทำทุจริตในการขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรเป็นเงินจำนวน 1,413,504.81 บาท ความเสียหายดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการตรวจปล่อยสินค้า ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบดังนี้



1. นายตรวจ/สารวัตร ซึ่งทำหน้าที่นายตรวจ ผู้ทำการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมการบรรจุสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์มีหน้าที่ตรวจสอบความสมบูรณ์ของใบขนสินค้าขาออกและเอกสารประกอบใบขนฯ ตรวจสอบสินค้าให้ตรงตามที่สำแดงในใบขนฯ เปิดตรวจสินค้าและจะต้องตรวจสอบผู้คอนเทนเนอร์ว่ามีสภาพเป็นอย่างไร เช่น เป็นตู้เปล่าหรือมีสินค้าบรรจุอยู่จึงอนุญาตให้บรรจุสินค้าได้ตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2530 ข้อ 08 05 05 แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้คอนเทนเนอร์ที่ถูกระบุไว้ในใบขนฯ ของบริษัท ต. นั้น เป็นผู้คอนเทนเนอร์ที่บรรจุสินค้าของผู้ส่งออกรายอื่นมิใช่สินค้าของบริษัทฯ ดังกล่าว พฤติการณ์จึงเชื่อได้ว่านายตรวจมิได้ใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอ โดยรับรองการตรวจปล่อยสินค้าในใบขนฯ ทั้งที่ไม่มีสินค้าของบริษัทฯ ดังกล่าวแต่อย่างใด กรณีเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงให้บุคคลดังกล่าวรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 70 ของค่าเสียหายในใบขนสินค้าขาออกแต่ละฉบับซึ่งบุคคลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับตามมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. เจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่ประทับดวงตรา กศก. หรือร้อยแถบเหล็ก RTC หลังจากที่นายตรวจได้ทำการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์แล้ว และทำหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยผู้ควบคุมการบรรจุสินค้าตามคำสั่งกองตรวจสินค้าขาออก ที่ 13/2530 แต่จากการตรวจสอบปรากฏว่าบริษัท ต. มิได้ส่งสินค้าออกแต่อย่างใด ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ใช้ความระมัดระวังแต่เพียงเล็กน้อยในฐานะผู้ช่วยผู้ควบคุมการบรรจุสินค้า ซึ่งต้องช่วยนายตรวจในการตรวจปล่อยสินค้าและควบคุมสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์ และควบคุมสินค้าเข้าสู่คอนเทนเนอร์ยอมรับได้โดยง่ายว่าไม่มีสินค้าของบริษัท ต. บรรจุอยู่ในตู้คอนเทนเนอร์ที่ส่งออก แม้เจ้าหน้าที่จะไม่ต้องลงชื่อในใบขนสินค้าแต่จากการของเจ้าหน้าที่ยืนยันว่าได้ลงนามรับรองในเอกสารประกอบการส่งออกว่ามีสินค้าส่งออกจริง จึงแสดงว่าเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับนายตรวจจริง อันเป็นช่องทางให้บริษัท ต. กระทำการทุจริต พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงให้บุคคลดังกล่าวรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ 30 ของค่าเสียหายในใบขนสินค้าขาออกแต่ละฉบับ ซึ่งบุคคลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับตามมาตรา 10 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

นิภาพร ภูวิจิตรจารุ ย่อ  
สุธาทิพย์ กิตติเกษมศิลป์ ผู้ตรวจ



คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เดือน กันยายน 2549

สำนวนเลขที่ 83/615/2547 (เรื่องสืบเนื่อง)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง โครงการก่อสร้างโรงสีข้าวขนาดกลางของกลุ่มสมาชิกเกษตรกรดำเนินการก่อสร้างไม่แล้วเสร็จ

**สรุปข้อเท็จจริง** ในปีงบประมาณ พ.ศ.2543 องค์การบริหารส่วนตำบล ก. ได้เบิกจ่ายเงินอุดหนุนจำนวน 1,000,000 บาท ให้กลุ่มสมาชิกเกษตรกร เพื่อก่อสร้างโรงสีข้าวขนาดกลางตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทย แต่การดำเนินการก่อสร้างไม่แล้วเสร็จ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 800,000 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ก. มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ และเห็นควรให้นาย อ.และนาย ค. ผู้ยืมเงินและรับเงินไปตามสัญญา ยืมร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวน 800,000 บาทพร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมาย

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2543 องค์การบริหารส่วนตำบล ก. ได้เบิกจ่ายเงินอุดหนุนจำนวน 1,000,000 บาท ให้กลุ่มสมาชิกเกษตรกร เพื่อก่อสร้างโรงสีข้าวขนาดกลางโดยผู้รับผิดชอบโครงการได้ทำสัญญายืม 2 ครั้ง ครั้งแรกจำนวน 200,000 บาท ได้มีการนำไปสำคัญจ่ายมาหักล้างเงินยืมเรียบร้อยแล้ว และครั้งที่สองจำนวน 800,000 บาท มีนาย ค. นาย อ. และนาย พ.(เสียชีวิตแล้ว) เป็นคณะกรรมการรับเงิน ซึ่ง นาย ค.และนาย อ.ให้ถ้อยคำว่าเป็นผู้ลงนามรับเงินในใบสำคัญการยืมฉบับที่ 2 และนำเช็ค ช.ก.ส. ที่ได้รับไปขึ้นเงินแล้วส่งมอบให้นาย ส. ซึ่งเป็นผู้ประสานงานโครงการและเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างโรงสีข้าวดังกล่าว แต่ นาย ส.ได้ละทิ้งงานไปไม่ดำเนินการให้แล้วเสร็จเมื่อองค์การบริหารส่วนตำบล ก.ได้ติดตามเร่งรัดการส่งใช้เงินยืมผู้รับผิดชอบโครงการได้นำใบสำคัญจ่ายมาหักล้างเงินยืมจำนวน 800,000 บาทครบถ้วน



แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าการดำเนินการก่อสร้างไม่แล้วเสร็จเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย องค์การบริหารส่วนตำบล ก. จึงได้แจ้งความดำเนินคดีกับนาย อ. และนาย ค. จากข้อเท็จจริงดังกล่าว จึงพิจารณา การกระทำและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ก. ซึ่งได้พิจารณาจ่ายเงินยืมจำนวน 800,000 บาท ให้แก่คณะกรรมการรับเงินของ สกยอ. ประกอบด้วย นาย ป. ประธานกรรมการบริหาร องค์การบริหาร ส่วนตำบล ก. นาง ค. เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 5 นาง อ. เจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี 3 ได้จ่ายเงินยืมตามสัญญาการยืมเงิน ซึ่งได้ดำเนินการโดยมีเอกสารประกอบการยืมเงินและมีลายมือชื่อ คณะกรรมการรับเงินครบถ้วน ซึ่งเป็นการดำเนินการก่อนมีหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท 0318/ว 1829 ลงวันที่ 26 กรกฎาคม 2545 กำหนดแนวทางปฏิบัติการเบิกจ่ายหมวดเงินอุดหนุนว่า ตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ข้อ 4 กำหนดหลักเกณฑ์และชั่งช้อมแนวทางปฏิบัติ โดยการจัดซื้อจัดจ้าง ให้ใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 โดยอนุโลม และให้ผู้รับผิดชอบโครงการมาทำบันทึกข้อตกลงระหว่าง “ผู้รับผิดชอบโครงการ” กับ “องค์การบริหาร ส่วนตำบล ซึ่งเป็นเพียงผู้สนับสนุนโครงการ” ตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ประกอบกับเมื่อมี การตรวจสอบพบว่า สกยอ. ดำเนินการก่อสร้างไม่แล้วเสร็จขององค์การบริหารส่วนตำบล ก. ได้มอบหมายให้ นาย ค. เจ้าหน้าที่บริหารงานช่าง 4 หัวหน้าส่วน โยธาติดตามเร่งรัดผลการดำเนินการแล้ว แต่ไม่ปรากฏว่า มีเอกสารหลักฐานการทำสัญญาและรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการก่อสร้างดังกล่าว จึงไม่สามารถควบคุม ติดตามให้การก่อสร้างเป็นไปตามโครงการได้ พฤติการณ์ถือได้ว่าเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ก. ดังกล่าวได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

2. สำหรับการก่อสร้างโรงสีข้าวขนาดกลาง ซึ่งผู้รับเหมาละทิ้งงานไม่ดำเนินการ ให้แล้วเสร็จ เจ้าหน้าที่ของ สกยอ. ผู้รับผิดชอบโครงการที่เบิกเงินไปทั้งหมด ได้แก่ นาย ค. และนาย อ. ต้องรับผิดชอบใช้เงินจำนวน 800,000 บาท คืนให้แก่ทางราชการ และเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าองค์การ บริหารส่วนตำบล ก. ได้ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีแพ่งเขต ดำเนินคดีกับบุคคลดังกล่าวแล้ว ในชั้นนี้ ขอให้ติดตามผลคดีและบังคับคดีกับบุคคลทั้งสอง ตามคำพิพากษาต่อไป

อรรถัย ชังชู ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 58/ 232 /2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง กรม ป. ต้องจ่ายเงินตามคำพิพากษาของศาลเนื่องจากการทำพินัยกรรมฝ่ายเมืองไม่ถูกต้อง

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2540 นาย ก. ได้ขอให้อำเภอ ช. ทำพินัยกรรมฝ่ายเมืองให้ตามความประสงค์ โดยกำหนดข้อพินัยกรรมยกที่ดินบางส่วนให้แก่นาง ส. จำนวน 3 ไร่ เมื่อนาย ก. เข้ามรดกได้ถึงแก่ความตาย นาง ส. ได้ดำเนินการเรียกร้องสิทธิตามข้อกำหนดในพินัยกรรมฝ่ายเมือง แต่เมื่อมีการตรวจสอบแล้วปรากฏว่าพินัยกรรมฉบับดังกล่าวเป็นโมฆะ เพราะเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองของอำเภอ ช. มิได้ให้ผู้ทำพินัยกรรม คือนาย ก. ลงลายมือชื่อในพินัยกรรม เป็นเหตุให้นาย ท. ทายาทโดยธรรมและผู้จัดการมรดก ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้มิให้นาง ส. ได้รับที่ดินตามข้อกำหนดในพินัยกรรม นาง ส. จึงฟ้องเรียกค่าเสียหายจากกรม ป. ซึ่งกรม ป. ได้ชดใช้เงินให้แก่ นาง ส. ไปแล้ว เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน 66,625 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า การทำพินัยกรรมฝ่ายเมืองของเจ้าหน้าที่ มิได้กระทำให้โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่าเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2548 กรม ป. ได้จ่ายเงินจำนวน 66,625 บาท ให้แก่นาง ส. เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาศาล กรณีสืบเนื่องจากเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2540 นาย ก. พร้อมด้วยนาง ส. ได้มาติดต่อขอทำพินัยกรรมต่อสำนักงานทะเบียนอำเภอ ช. โดยมีนาง ภ. เจ้าหน้าที่ปกครองเป็นผู้รับเรื่อง ตรวจสอบพยานหลักฐานและจัดพิมพ์ข้อความตามความประสงค์ของนาย ก. ลงในพินัยกรรมแล้ว ได้นำนาย ก. มาที่โต๊ะนาย อ. ปลัดอำเภอ เพื่อให้ นาย อ. ผู้รักษาราชการแทนนายอำเภอ เป็นผู้ลงลายมือชื่อในช่องพยาน โดยมีนาง พ. ซึ่งรับผิดชอบงานทะเบียนนั่งฟังในฐานะพยานเนื่องจากนาย ก. ไม่ได้นำพยานมาด้วย ก่อนลงลายมือชื่อพยาน นาง ภ. ได้อ่านข้อความในพินัยกรรมต่อหน้า นาย ก. นาย อ. และ นาง พ. เมื่อนาย ก. รับว่าถูกต้องตามที่ต้องการ นาง ภ.



จึงได้ลงลายมือชื่อในช่องผู้ทำพินัยกรรมโดยเข้าใจว่าตนเป็นผู้จัดทำพินัยกรรมฉบับนี้ ประกอบกับความเร่งรีบที่ต้องบริการประชาชนเป็นจำนวนมาก เมื่อนาง ภ. ลงลายมือชื่อในช่องผู้ทำพินัยกรรมแล้ว ได้ให้นาง พ. ลงลายมือชื่อในช่องพยานและให้นาย อ. ลงลายมือชื่อในช่องพยานและลงชื่อในฐานะผู้รักษาราชการแทนนายอำเภอในด้านหลังแนบท้ายพินัยกรรม โดยไม่ได้ให้ นาย ก. ลงลายมือชื่อแต่อย่างใด เมื่อนาย ก. ถึงแก่ความตายนาง ส. ได้เรียกร้องสิทธิตามข้อกำหนดในพินัยกรรม แต่นาย ท. ทายาทโดยธรรมและผู้จัดการมรดกโต้แย้งว่าพินัยกรรมฉบับดังกล่าวเป็นโมฆะ โดยยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้มิให้นาง ส. ได้รับที่ดินตามข้อกำหนดในพินัยกรรม นาง ส. จึงฟ้องเรียกค่าเสียหายจาก กรม ป. ซึ่ง กรม ป. ได้ชดใช้เงินให้แก่ นาง ส. ไปแล้ว เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน 66,625 บาท พุทธิการณ์ถือได้ว่า นาง ภ. และนาย อ. กระทำด้วยความประมาทเลินเล่อแต่ยังไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

อรทัย ชังชู ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 58/233/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง กรม ส. ต้องจ่ายเงินให้ลูกจ้างชั่วคราวในต่างประเทศตามคำพิพากษาศาลแรงงานต่างประเทศ

**สรุปข้อเท็จจริง** Mr. J. อดีตลูกจ้างชั่วคราวในต่างประเทศ ตำแหน่งพนักงานสีบตลาด ได้ยื่นฟ้องศูนย์พาณิชย์กรรม เมือง ร. กรณีการยุติการจ้างลูกจ้างชั่วคราวในต่างประเทศก่อนสิ้นสุดสัญญาการจ้างงาน เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ต้องจ่ายเงินค่าชดเชยและเงินรางวัลประจำปีตามประเพณีท้องถิ่นและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีรวมเป็นเงิน 286,924.94 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ** เห็นว่า ไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้คำสั่งใหม่ทดแทนให้แก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้คำสั่งใหม่ทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ศูนย์พาณิชย์กรรม เมือง ร. ได้ทำสัญญาจ้าง Mr. J. เป็นลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งพนักงานสีบตลาด และ เพื่อให้การจ้างลูกจ้างชั่วคราวท้องถิ่นของศูนย์พาณิชย์กรรม เมือง ร. มีความสมบูรณ์ตามกฎหมายจ้างงานท้องถิ่น และโดยไม่ขัดกับระเบียบราชการไทย อีกทั้งเพื่อประโยชน์สูงสุดในการจ้างงานให้แก่ศูนย์พาณิชย์กรรม เมือง ร. ในการกำกับตรวจสอบและบอกเลิกจ้างลูกจ้างได้อย่างมีเหตุผลและมีขั้นตอนศูนย์พาณิชย์กรรม เมือง ร. จึงเห็นควรจ้างงาน Mr. J. แบบมีกำหนดระยะเวลา ซึ่งสัญญาการจ้างงานตามสัญญาฉบับที่ 2 จะสิ้นสุดในวันที่ 7 พฤษภาคม 2539 ก่อนสิ้นสุดสัญญาการจ้างงาน ฉบับที่ 2 ศูนย์พาณิชย์กรรม เมือง ร. ไม่ประสงค์จะจ้างงาน Mr. J. ต่อไปอีก ศูนย์พาณิชย์กรรม เมือง ร. จึงได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายต่างประเทศคือ ส่งจดหมายแจ้งสิ้นสุดสัญญาจ้างให้ Mr. J. ทราบล่วงหน้า 2 เดือน (จดหมายศูนย์ ฯ ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2539) และต่อมา Mr. J. ได้มีหนังสือแจ้งศูนย์ ฯ ลงวันที่ 21 กันยายน 2539 ปฏิเสธการสิ้นสุดสัญญาจ้างจนกว่าจะมีข้อชี้ขาดจากหน่วยงานแรงงานของศาลต่างประเทศ เนื่องจากกฎหมายแรงงานกำหนดว่าการจ้างแบบมีกำหนดระยะเวลากระทำได้นไม่เกิน 2 สัญญาจ้าง และการบอกเลิกจ้างงานจะมีผลสมบูรณ์เมื่อมีข้อชี้ขาดจากหน่วยงานแรงงานของศาลต่างประเทศเท่านั้น ต่อมาศาลได้พิพากษาให้ศูนย์พาณิชย์กรรม เมือง ร. จ่ายค่าชดเชยและเงินรางวัลประจำปีตามประเพณีท้องถิ่นและต้องชำระค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีรวมเป็นเงิน 286,924.94 บาท





ซึ่งค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นดังกล่าวเนื่องมาจากศูนย์พาณิชย์กรรม เมือง ร. จำเป็นต้องร่างสัญญาที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่นายจ้างด้วย เพื่อให้ลูกจ้างมีประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงานและตามกฎหมายแรงงานต่างประเทศคุ้มครองและให้ประโยชน์สูงสุดแก่ลูกจ้างโดยนายจ้างต้องจ่ายเงินชดเชยและเงินรางวัลประจำปีตามประเพณีท้องถิ่นให้ลูกจ้างทุกคนไม่ว่าจะเป็นการลาออกหรือให้ออกตามคำสั่งศาลก็ตาม และศูนย์พาณิชย์กรรม เมือง ร. จำเป็นต้องจ้างทนายความเพื่อช่วยเหลือในการเข้าร่วมพิจารณาไต่สวนของศาล พฤติการณ์ถือได้ว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติงานตามขั้นตอนการจ้างลูกจ้างชั่วคราวท้องถิ่นแบบมีกำหนดระยะเวลาจ้างแล้ว ไม่ปรากฏว่าเหตุแห่งความเสียหายเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

เมษิณี ประธานธรรมาธิบดี ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 58/234/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบล ส. ดำเนินโครงการวางท่อประปาโอนำบาดาลแล้วไม่ได้ใช้ประโยชน์

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างในปีงบประมาณ 2546 ขององค์การบริหารส่วนตำบล ส. พบว่าสัญญาจ้างเลขที่ 6/2546 ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2546 เดินท่อประปา หมู่ 3 วงเงิน 199,999 บาท องค์การบริหารส่วนตำบล ส. วางท่อประปาในบริเวณพื้นที่เดียวกับการวางท่อประปาของสำนักงานประปา บ. ประชาชนได้เลือกใช้บริการของสำนักงานประปา บ. ซึ่งได้มาตรฐานกว่า เป็นเหตุให้การวางท่อประปาดังกล่าวไม่ได้ใช้ประโยชน์ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 56,400 บาท จึงให้เจ้าหน้าที่จำนวน 6 ราย รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินคนละ 9,400 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**ความเห็นคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ส. ได้ทำสัญญาจ้างเลขที่ 6/2546 ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2546 เดินท่อประปา หมู่ที่ 3 วงเงิน 199,999 บาท แต่ปรากฏว่าเป็นการวางท่อประปาในบริเวณพื้นที่เดียวกับการวางท่อประปาของการประปาส่วนภูมิภาค และประชาชนได้เลือกใช้บริการของการประปาส่วนภูมิภาค ซึ่งได้มาตรฐานกว่า เป็นเหตุให้การวางท่อประปาขององค์การบริหารส่วนตำบล ส. โครงการดังกล่าวไม่ได้ใช้ประโยชน์ ต่อมาองค์การบริหารส่วนตำบล ส. ได้ดำเนินการนำพัสดุโครงการดังกล่าวไปใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยแปรสภาพย้ายท่อประปาไปบริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กงบประมาณดำเนินการทั้งสิ้น 56,400 บาท ดังนั้น จำนวนความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทางราชการ และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องจะต้องรับผิดชอบใช้คือ วงเงินตามสัญญาจ้างจำนวน 199,999 บาท หักด้วยราคาพัสดุของโครงการเดิมที่องค์การบริหารส่วนตำบล ส. ได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์



สำหรับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและอยู่ในข่ายที่จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายได้แก่ นาย ป. ตำแหน่งประธานกรรมการบริหาร นาย ธ. ตำแหน่งกรรมการบริหาร นาย จ. ตำแหน่งกรรมการบริหาร นาย อ. ตำแหน่งประธานสภา นาย ถ. ตำแหน่งรองประธานสภาและนาง น. ตำแหน่งเลขานุการสภาได้ทราบข้อเท็จจริงจากนาย ว. ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ส. ในคราวการประชุมสภาสมัยวิสามัญ สมัยที่ 1 วันที่ 14 พฤษภาคม 2546 ว่าการประปาส่วนภูมิภาคดำเนินโครงการวางท่อประปาในแนวเดียวกับโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล ส. ซึ่งบุคคลดังกล่าวในฐานะเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาลงมติอนุมัติโครงการควรจะต้องพิจารณาระงับหรือชะลอโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล ส. ไว้ก่อนแล้วตรวจสอบให้ทราบข้อเท็จจริงโดยแน่ชัดถึงโครงการวางท่อประปาของการประปาส่วนภูมิภาคว่าเข้าชื้อนกับโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล ส. หรือไม่ หากโครงการเข้าชื้อนกันก็ต้องพิจารณยกเลิกโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล ส. แต่บุคคลดังกล่าวหาได้ดำเนินการเช่นนั้นไม่ กลับมีมติอนุมัติให้ดำเนินโครงการวางท่อน้ำประปาต่อไป เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ป. นาย ธ. นาย จ. นาย อ. นาย ถ. และนาง น. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการในจำนวนความเสียหายดังกล่าวข้างต้นจำนวน 199,999 บาท หักด้วยราคาวัสดุที่นำไปใช้โดยการแปรสภาพย้ายท่อประปาไปดำเนินการที่แห่งใหม่ โดยให้รับผิดชอบกันตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

อุเทน ยืนยัน ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 58/235/2549

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ก. ไม่ได้รับเงินภาษีอากรคืนจากกรม ร.

**สรุปข้อเท็จจริง** ระหว่างปี พ.ศ. 2542 - 2543 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ก. ได้จ่ายเช็คชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภาษีซื้อ) เพิ่มเติมให้บริษัท พ. บริษัท ล. และบริษัท ซ. ต่อมาหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ก. ได้ยื่นคำร้องขอรับเงินคืนจากกรม ร. แต่ไม่ได้รับการอนุมัติ เนื่องจากใช้สิทธิขอคืนภาษีอากรเกินระยะเวลาที่กำหนด ตามประมวลรัษฎากร เป็นเหตุให้หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ก. ได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 1,040,141.31 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด** เห็นว่า

1. กรณีบริษัท พ. และบริษัท ล. ไม่มีพนักงานผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน
2. กรณีบริษัท ซ. ให้นาง ท. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ 65 ของ

ความเสียหายจำนวน 258,458.40 บาท คิดเป็นเงิน 167,997.96 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ก. หรือไม่ จำนวนเท่าใด  
**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏดังนี้

1. กรณีบริษัท พ. และบริษัท ล. ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ตามวิธีการปฏิบัติงานของงานคลังเงิน (แผนกคลังเงิน เดิม) ไม่มีการลงนามรับ – ส่งเรื่องการขอคืนภาษีระหว่างพนักงานผู้ปฏิบัติหน้าที่ซึ่งนาย ส. ผู้มีหน้าที่ส่งภาพถ่ายใบกำกับภาษีให้นาย จ. ยื่นเรื่องขอคืนภาษีก็ได้เสียชีวิตไปแล้ว อีกทั้งนาย จ. ยังได้ปฏิเสธว่าไม่เคยได้รับภาพถ่ายใบกำกับภาษีทั้งสองเรื่องดังกล่าวจากนาย ส. แต่อย่างใด จึงไม่ได้ข้อเท็จจริงที่ชัดเจนว่า มีการจัดส่งใบกำกับภาษีให้นาย จ. เพื่อดำเนินการขอคืนภาษีภายในกำหนดเวลาหรือไม่ การที่หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ก. ไม่ได้รับภาษีคืนจากกรม ร. เป็นเงินจำนวน 781,682.91 บาท ไม่ปรากฏพฤติการณ์ว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ก.

2. กรณีบริษัท ซ. ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2543 นาย ส. ผู้มีหน้าที่ส่งภาพถ่ายใบกำกับภาษีให้งานภาษีดำเนินการยื่นคำร้องขอคืนภาษีจากกรม ร. ได้ป่วยหนักและลาหยุดงานเกือบตลอดทั้งเดือน แต่นาง ท. ตำแหน่งนักบริหารงานคลังเงิน มีหน้าที่ควบคุมดูแลการจ่ายเงิน รับเงิน



การจ่ายเช็ค และการส่งจ่ายในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาของนาย ส. เมื่อทราบว่า ส. ป่วยก็ควรจะมอบหมายงานในความรับผิดชอบของนาย ส. ให้ผู้อื่นดำเนินการแทนแต่กลับปล่อยปละละเลยไม่ตรวจสอบหรือมอบหมายให้พนักงานผู้อื่นปฏิบัติงานแทนนาย ส. จนเป็นเหตุให้ไม่มีการส่งภาพถ่ายใบกำกับภาษีไปดำเนินการขอภาษีคืนจากกรม ร. ภายในกำหนด พุทธการณธ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาง ท. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ก. เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแก่กรณีแล้ว จึงให้รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 65 ของเงินจำนวน 258,458.40 บาท คิดเป็นเงิน 167,997.96 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

เมษิณี ประธานตุลาการฯ ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 62/255/2549

ประเภทสำนวน อุบัติเหตุ

เรื่อง รถยนต์บรรทุก ของกรม ย. ประสบอุบัติเหตุเฉี่ยวชนกับรถยนต์ของบุคคลภายนอก

**สรุปข้อเท็จจริง** เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2548 เวลาประมาณ 17.30 น. รถยนต์บรรทุกของกรม ย. ประสบอุบัติเหตุชนท้ายรถยนต์โดยสาร และได้ชนต่อกันไปอีก 6 คัน เป็นเหตุให้รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 327,741 บาท และบุคคลภายนอกเรียกร้องค่าเสียหายจากทางราชการ

**ความเห็นพนักงานสอบสวน** แจ้งข้อหานาย ส. ขับรถประมาท

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด** เห็นว่า นาย ส. มิได้กระทำด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ

**คำวินิจฉัยตั้งการของผู้แต่งตั้ง** เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2548 เวลาประมาณ 17.30 น. นาย ส. ตำแหน่งพนักงานขับรถบรรทุกของกรม ย. กลับจากการปฏิบัติราชการที่จังหวัด ร. เมื่อเดินทางถึงทางหลวงพิเศษหมายเลข 7 ถนนกรุงเทพ – พัทยา ระหว่างกิโลเมตร ที่ 23 - 24 ช่วงลงเนินเขา รถยนต์โดยสารประจำทาง ซึ่งวิ่งอยู่ด้านหน้าทางซ้ายของรถยนต์ราชการได้เปลี่ยนช่องทางมาทางขวาและหยุดรถยนต์อย่างกะทันหัน นาย ส. อ้างว่าได้พยายามเบรกหยุดรถ แต่เบรกแข็งไม่สามารถหยุดรถยนต์ได้ทันรถยนต์ของทางราชการจึงเฉี่ยวชนท้ายรถยนต์โดยสารประจำทางคันดังกล่าวทำให้รถยนต์โดยสารประจำทางพุ่งไปเฉี่ยวชนท้ายรถยนต์ผู้หมายเลขทะเบียน 001 ก. ต่อกันไป ในขณะเดียวกันรถยนต์ของทางราชการได้เสียหลักไปเฉี่ยวชนท้ายรถยนต์ผู้หมายเลขทะเบียน 002 ก. ทำให้รถยนต์ผู้พุ่งไปชนท้ายรถยนต์กระบะหมายเลขทะเบียน 003 ก. อีกทอดหนึ่งเป็นเหตุให้บุคคลภายนอกผู้ใดโดยสารมากับรถยนต์หมายเลขทะเบียน 004 ก. ได้รับความบาดเจ็บจำนวน 3 คน รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงิน 327,741 บาท และรถยนต์ของบุคคลภายนอกได้รับความเสียหายรวม 6 คัน เมื่อพิจารณาถึงสภาพความเสียหายทั้งของรถยนต์ราชการและบุคคลภายนอกซึ่งได้รับความเสียหายคิดเป็นเงินค่าซ่อมแซมจำนวนค่อนข้างสูงประกอบกับตามรายละเอียดการซ่อมแซมรถยนต์ของทางราชการหลังเกิดเหตุไม่ปรากฏว่ามีรายการซ่อมแซมระบบเบรกแต่อย่างใด จึงเชื่อได้ว่านาย ส. ขับรถยนต์มาด้วยความเร็วสูง ซึ่งนาย ส. ในฐานะมีอาชีพเป็นพนักงานขับรถบรรทุกควรใช้ความระมัดระวังโดยเว้น



ระยะห่างจากรถยนต์คันหน้าพอสมควรและพร้อมที่จะหยุดรถยนต์ได้ แต่หาได้ใช้ความระมัดระวังอย่างเพียงพอไม่ จึงไม่สามารถหยุดรถได้ทันเมื่อจำเป็นต้องหยุด พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง นาย ส. จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีของผู้ขับรถยนต์โดยสารประจำทางที่มีส่วนประมาทด้วยเช่นกัน จึงให้นาย ส. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าเสียหายจำนวน 327,741 บาท คิดเป็นเงิน 163,870.50 บาท และหากกรม ข. ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้บุคคลภายนอก ก็ให้นาย ส. รับผิดชอบใช้ในอัตราเดียวกัน ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

อรนิติ์ เหลืองโรจนกุล ย่อ

พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



สำนวนเลขที่ 62/256/2549

ประเภทสำนวน ทูจริต

เรื่อง เจ้าหน้าที่ของวิทยาลัย ก. กระทำการทูจริตเบิกจ่ายเงินอุดหนุน

**สรุปข้อเท็จจริง** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 11 จังหวัดนครสวรรค์ รายงานผลการตรวจสอบการเงินและบัญชีของวิทยาลัย ก. ว่าการดำเนินการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไป สำหรับนักศึกษา (เกษตรกรรม) เพื่อดำเนินกิจการตาม โครงการเกษตรกรรมเพื่อการยังชีพ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2539 และในปีงบประมาณ 2540 เป็นไปโดยไม่ชอบ เป็นเหตุให้ทางราชการ ได้รับความเสียหายดังนี้

1. กรณีจัดทำเอกสารหลักฐานเท็จเพื่อเบิกเงินอุดหนุนทั่วไปในปีงบประมาณ พ.ศ. 2539 เป็นเงินจำนวน 182,500 บาท และในปีงบประมาณ 2540 เป็นเงินจำนวน 820,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,002,500 บาท

2. กรณีกระทำการเบิกจ่ายเงินอุดหนุน โครงการเกษตรเพื่อการยังชีพไปใช้จ่ายโดย ไม่มีหลักฐานการใช้จ่ายให้ตรวจสอบรวมเป็นเงิน 1,173,157 บาท

**ความเห็นพนักงานสอบสวน -**

**ความเห็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบตามละเมิด** มีความเห็นดังนี้

1. กรณีจัดทำเอกสารหลักฐานเท็จเพื่อเบิกเงินอุดหนุนทั่วไปในปีงบประมาณ พ.ศ. 2539 และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2540 เห็นว่านาง ส. นาย ค. และนาย ข. ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 1,002,500 บาท โดยให้รับผิดชอบคนละส่วนเท่า ๆ กัน

2. กรณีกระทำการเบิกจ่ายเงินอุดหนุน โครงการเกษตรเพื่อการยังชีพไปใช้จ่ายโดย ไม่มีหลักฐานการใช้จ่ายให้ตรวจสอบเห็นว่า นาง ส. ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 1,173,157 บาท

**คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง** มีความเห็นดังนี้

1. กรณีจัดทำเอกสารหลักฐานเท็จเพื่อเบิกเงินอุดหนุนทั่วไปในปีงบประมาณ 2539 และในปีงบประมาณ 2540 เห็นว่านาง ส. นาย ค. และนาย ข. ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 32,326.93 บาท โดยให้รับผิดชอบคนละส่วนเท่า ๆ กัน

2. กรณีกระทำการเบิกจ่ายเงินอุดหนุน โครงการเกษตรเพื่อการยังชีพไปใช้จ่ายโดยไม่มีหลักฐานการใช้จ่ายให้ตรวจสอบเห็นว่า นาง ส. นาย ค. และนาย ข. ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน 1,050,019 บาท โดยให้รับผิดชอบคนละส่วนเท่า ๆ กัน





**ประเด็นที่พิจารณา** มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

**กฎหมายที่พิจารณา** พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

**คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง** ข้อเท็จจริงตามสำนวนการสอบสวนปรากฏดังนี้

1. กรณีจัดทำเอกสารหลักฐานเท็จเพื่อเบิกเงินอุดหนุนทั่วไปในปีงบประมาณ พ.ศ. 2539 เป็นเงินจำนวน 182,500 บาท และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2540 เป็นเงินจำนวน 820,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,002,500 บาท พิจารณาได้ดังนี้

1.1 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2539 ข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาง ส. ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 6 ได้มีบันทึกลงวันที่ 5 สิงหาคม 2539 ถึง ผู้อำนวยการวิทยาลัย ก. ขออนุมัติเบิกเงินอุดหนุนตาม โครงการเกษตรเพื่อการยังชีพ จำนวน 204 คน คนละ 2,500 บาท เป็นเงิน 510,000 บาท ในเงินจำนวนนี้ เบิกถูกต้องเป็นเงิน 327,500 บาท (131 x 2500) และเบิกไม่ถูกต้องโดยนำรายชื่อนักเรียน ปวช. 1 และ ปวช. 2 แผนกช่างยนต์รวมเข้าด้วยเป็นเงิน 182,500 บาท (73 x 2,500) หลังจากนั้นมีการออกเช็คส่งจ่ายเงินในนามนาง ส. และนาง ส. นำเข้าบัญชีตนเอง ต่อมาระหว่างวันที่ 3 กันยายน 2539 ถึงวันที่ 27 ตุลาคม 2539 มีการถอนเงินจากบัญชีรวม 9 ครั้ง เป็นเงิน 305,173.07 บาท ไม่มีการส่งเข้าบัญชีโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต และในวันที่ 28 ตุลาคม 2539 มีการถอนเงินจำนวน 172,500 บาท ส่งเข้าบัญชีโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต

1.2 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2540 ข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาง ส. ได้มีบันทึกลงวันที่ 5 มีนาคม 2540 ขออนุมัติเบิกเงินอุดหนุนโครงการเกษตรเพื่อการยังชีพ พร้อมรายชื่อนักศึกษาชั้น ปวช. 2 จำนวน 75 คน คนละ 5,000 บาท เป็นเงิน 375,000 บาท (75 x 5,000) ผ่านการอนุมัติจากนาย ค. และนาง ส. ได้มีบันทึกลงวันที่ 12 พฤษภาคม 2540 ขออนุมัติเบิกเงินอุดหนุนโครงการเกษตรเพื่อการยังชีพพร้อมรายชื่อ นักศึกษาจำนวน 260 คน คนละ 2,500 บาท เป็นเงิน 650,000 บาท (260 x 2,500) ผ่านการอนุมัติจากนาย ค. ตามฎีกาที่ 106/2540 ลงวันที่ 4 มิถุนายน 2540 จำนวน 1,025,000 บาท (375,000+650,000) จ่ายเงินเป็นเช็คเลขที่ 3564032 ลงวันที่ - มิถุนายน 2540 ในนามนาย ค. จำนวน 1,025,000 บาท เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2540 มีรายการนำเช็คฝากเข้าบัญชีโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต บัญชีเลขที่ 605-1-84269-1 จำนวน 615,222 บาท ส่วนอีกจำนวน 409,778 บาท ใช้คืนเงินยืมกิจกรรม สหกรณ์การเกษตร

ต่อมานาง ส. ได้มีบันทึกลงวันที่ 5 มิถุนายน 2540 ขออนุมัติเบิกเงินอุดหนุนโครงการเกษตรเพื่อการยังชีพ พร้อมรายชื่อนักศึกษาจำนวน 56 คน คนละ 2,500 บาท เป็นเงิน 140,000 บาท (56 x 2500) ผ่านความเห็นชอบของนาย ค. และผ่านการอนุมัติจาก นาย ข. ตามฎีกาที่ 132/2540 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2540 จ่ายเป็นเช็คเลขที่ 3575913 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2540 ในนามนาง ส. จำนวน 140,000 บาท วันที่ 18 กรกฎาคม 2540 นำเช็คฝากเข้าบัญชีโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต บัญชีเลขที่ 605-1-84269-1 จำนวน 140,000 บาท



ต่อมานาง ส. ได้มีบันทึกลงวันที่ 19 สิงหาคม 2540 ขออนุมัติเบิกเงินอุดหนุนโครงการเกษตรเพื่อการยังชีพพร้อมรายชื่อนักศึกษาชั้น ปวช.1 จำนวน 300 คน และชั้น ปวช.2 จำนวน 57 คน เป็นเงิน 892,500 บาท (357 x 2,500) ผ่านการอนุมัติจากนาย ก. ตามฎีกาที่ 162/2540 ลงวันที่ 22 สิงหาคม 2540 จ่ายเป็นเช็คเลขที่ 3575947 ลงวันที่ 25 สิงหาคม 2540 ในนามนาง ส. จำนวน 892,500 บาท วันที่ 26 สิงหาคม 2540 นำเช็คฝากเข้าบัญชีโครงการปฏิรูป การศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต บัญชีเลขที่ 605-1-84269-1 จำนวน 892,500 บาท

การเบิกเงินอุดหนุนโครงการเกษตรเพื่อการยังชีพประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2540 จำนวน 2,057,500 บาท นาง ส. ได้จัดทำเอกสารขอเบิกไม่ถูกต้องจำนวน 820,000 บาท แม้จะมีการทำหลักฐานเบิกเงินไม่ถูกต้อง แต่เนื่องจากได้มีการนำเงินเข้าบัญชีโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตร เพื่อชีวิต บัญชีเลขที่ 605-1-84269-1 จำนวน 1,647,722 บาท และใช้คืนเงินยืมกิจกรรมสหกรณ์การเกษตรจำนวน 409,778 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 2,057,500 บาท (1,647,722+409,778) เท่ากับจำนวนที่ขอเบิก

ดังนั้น ในการดำเนินการโครงการเกษตรเพื่อการยังชีพในปีงบประมาณ พ.ศ. 2539 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2540 มีการเบิกเงิน ไม่ถูกต้องและไม่ได้นำเงินเข้าบัญชีโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต เป็นเงิน 337,500 บาท ( 510,000-172,500 ) ซึ่งเหตุแห่งความเสียหายเกิดจากเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ได้จัดทำเอกสารหลักฐานเท็จมาขออนุมัติเบิกเงินอุดหนุนทั่วไปแล้วอาศัยโอกาสดังกล่าวแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการเป็นเงิน 337,500 บาท โดยมีผู้ต้องรับผิดชอบนี้

(1) นาง ส. ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการและเลขานุการดำเนินการโครงการเกษตรเพื่อการยังชีพ มีหน้าที่ควบคุมดูแลตรวจสอบบัญชีรับจ่ายของกลุ่มสมาชิก เก็บหลักฐานการจ่าย และรวบรวมรายงานผลดำเนินงานของโครงการเสนอต่อคณะกรรมการ ในการปฏิบัติหน้าที่ นาง ส. ได้จัดทำเอกสารหลักฐานเท็จและได้นำรายชื่อนักศึกษาที่ไม่ได้เป็นนักศึกษาระดับ ปวช. สาขาเกษตรมาขออนุมัติเบิกเงินโครงการเกษตรเพื่อการยังชีพเป็นการ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบการจัดทำโครงการเกษตรเพื่อการยังชีพตามโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตวิทยาลัย ก. ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินของโครงการ พ.ศ.2539 และไม่ได้นำเงินเข้าบัญชีโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตเป็นเงิน 337,500 บาท พฤติการณ์ถือได้ว่านาง ส. อาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายจึงต้องรับผิดชอบใช้เงินคืนให้แก่ทางราชการเต็มจำนวน 337,500 บาท ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539



(2) นาย ค. ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการมีหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินกิจกรรม การจัดทำโครงการเกษตรเพื่อการยังชีพให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ควบคุมดูแลการรับจ่ายเงินกองทุนหมุนเวียนเพื่อให้จัดทำกิจกรรม อนุมัติการจัดซื้อจัดจ้างตามมติกรรมการแต่ละกลุ่มกิจกรรม ในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบการขออนุมัติเบิกเงินอุดหนุน โครงการเกษตรเพื่อการยังชีพก่อนนำเสนอผู้อำนวยการวิทยาลัย ก. เพื่ออนุมัติ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่านาง ส. นำรายชื่อนักศึกษาที่ไม่ได้เป็นนักศึกษาระดับ ปวช. สาขาเกษตร มาเบิกเงินของ โครงการเกษตรเพื่อการยังชีพและไม่ได้นำเงินเข้าบัญชีโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตเป็นเงิน 337,500 บาท แสดงให้เห็นว่านาย ค. ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่นาง ส. เสนอเพื่อขออนุมัติเบิกเงิน พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการในอัตราร้อยละ 60 ของค่าเสียหายจำนวน 337,500 บาท คิดเป็นเงิน 202,500 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

(3) นาย ข. ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย ก. เป็นผู้อนุมัติให้เบิกเงินอุดหนุนโครงการเกษตรเพื่อการยังชีพ ทั้งที่ผู้ได้บังคับบัญชานำเสนอรายชื่อนักศึกษาที่ไม่ได้เป็นนักศึกษาระดับ ปวช. สาขาเกษตร มาเบิกเงินของ โครงการเกษตรเพื่อการยังชีพ แสดงให้เห็นว่านาย ข. มิได้ใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่นาง ส. เสนอเพื่อขออนุมัติเบิกเงิน พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการในอัตราร้อยละ 40 ของค่าเสียหายจำนวน 337,500 บาท คิดเป็นเงิน 135,000 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

2. กรณีกระทำการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนโครงการเกษตรเพื่อการยังชีพไปใช้จ่ายโดยไม่มีหลักฐานการใช้จ่ายให้ตรวจสอบรวมเป็นเงิน 1,173,157 บาท ข้อเท็จจริงการเบิกจ่ายในแต่ละรายการปรากฏดังนี้

2.1 จัดซื้อครุภัณฑ์ จำนวน 6 รายการ เป็นเงิน 60,600 บาท ไม่มีหลักฐานการจ่าย แต่มีหมายเลขทะเบียนครุภัณฑ์ 6 รายการ จึงถือว่าทางราชการไม่ได้รับความเสียหาย

2.2 ค่าจัดซื้อวัสดุและค่าสวัสดิการ ไม่มีหลักฐานการจ่ายให้ตรวจสอบ 9 รายการ เป็นเงิน 77,933 บาท สำหรับรายการลำดับที่ 2 เจาะบ่อบาดาล จำนวน 2,500 บาท มีการเบิกจ่ายในภายหลัง จึงคงเหลือรายการที่ไม่มีหลักฐานการจ่ายให้ตรวจสอบจำนวน 75,433 บาท (77,933-2,500)

2.3 ค่าใช้จ่ายโครงการเกษตรยังชีพ 16 โครงการ เป็นเงิน 251,910 บาท มีหลักฐานการจ่ายให้ตรวจสอบ 4 โครงการเป็นเงิน 57,340 บาท ไม่มีหลักฐานการจ่ายให้ตรวจสอบ 12 โครงการ



เป็นเงิน 194,570 บาท แต่เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาโครงการให้การว่าได้ส่งหลักฐานการจ่ายให้ นาง ส. แล้วจึงเชื่อว่ามี การจ่ายเงินจริงและทางราชการไม่ได้รับความเสียหาย

2.4 ค่าจ้างคนงานประกอบอาหาร ไม่มีหลักฐานการจ่ายให้ตรวจสอบ 45,900 บาท

2.5 ค่าวัสดุประกอบอาหารและน้ำดื่ม ไม่มีหลักฐานการจ่ายให้ตรวจสอบ 749,654 บาท

2.6 เงินทรองจ่ายค้ำชำระจำนวน 17 รายการ เป็นเงิน 224,930 บาท เนื่องจากเป็นเงินทรองจ่าย ในชั้นนี้ จะสรุปว่าทางราชการได้รับความเสียหายยังไม่ได้ (สำนักงาน ค. ต้องดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมในประเด็นนี้ต่อไป)

สรุปการเบิกจ่ายเงินอุดหนุน โครงการเกษตรเพื่อการยังชีพโดยไม่มีหลักฐานการจ่ายให้ตรวจสอบเป็นเงิน 870,987 บาท (75,433+45,900+749,654)

เมื่อพิจารณาการดำเนินการโครงการเกษตรเพื่อการยังชีพมีการเบิกเงินจำนวน 2,567,500 บาท ดอกเบี้ยรับจำนวน 2,555.94 บาท ผลผลิตนักศึกษาจำนวน 47,714 บาท รวมรายรับ ทั้งสิ้น 2,617,769.94 บาท (2,567,500+2,555.94+47,714) จากตรวจสอบบัญชีโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต บัญชีเลขที่ 605-1-84269-1 ณ วันที่ 30 กันยายน 2540 มีเงินอุดหนุนคงเหลือจำนวน 711,096.94 บาท สำหรับการจ่ายเงินมีค่าใช้จ่ายที่มีหลักฐานการจ่ายเป็นเงิน 511,086 บาท ( ค่าวัสดุ + วัสดุการ 73,100 บาท ค่าโครงการเกษตร 57,340 บาท ค่าจ้างคนงานทำอาหาร 9,450 บาท ค่าวัสดุอาหาร+น้ำดื่ม 371,196 บาท ) มีการเบิกเงินไม่ถูกต้องและไม่ได้นำเงินเข้าบัญชีโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตเป็นเงิน 337,500 บาท ค่าใช้จ่ายที่ไม่มีหลักฐานการจ่ายให้ตรวจสอบเป็นเงิน 870,987 บาท มีเงินทรองจ่ายที่ต้องสอบสวนต่อจำนวน 224,930 บาท และนาย พ. ลูกจ้างชั่วคราว ได้เบิกเงินเป็นค่าอาหารสำหรับนักศึกษาจำนวน 44,500 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 2,700,099.94 บาท (711,096.94+511,086+337,500+870,987+224,930+44,500) ซึ่งจำนวนเงินดังกล่าวจะมากกว่า จำนวนเงินรายรับเป็นเงิน 82,330 บาท (2,700,099.94-2,617,769.94) (น่าจะเกิดจากนาง ส. นำเงินที่เบิกมาไม่ถูกต้องและไม่ได้นำเข้าบัญชีโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตไปใช้ในราชการบางส่วน)

สำหรับจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องจะต้องรับผิดชอบใช้ให้แก่ทางราชการในกรณีนี้ จึงต้องนำเงินจำนวน 82,330 บาท ไปหักออกจากจำนวนเงินที่ไม่มีหลักฐานการใช้จ่ายให้ตรวจสอบจำนวน 870,987 บาท ดังนั้น คงเหลือจำนวนเงินที่ต้องรับผิดชอบเป็นเงิน 788,657 บาท (870,987-82,330) โดยมีผู้ต้องรับผิดชอบดังนี้

(1) นาง ส. ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการและเลขานุการดำเนินการโครงการเกษตรเพื่อการยังชีพ มีหน้าที่ควบคุมดูแลตรวจสอบบัญชีรับจ่ายของกลุ่มสมาชิก เก็บหลักฐานการจ่ายและ



รวบรวมรายงานผลดำเนินงานของโครงการเสนอต่อคณะกรรมการ ในการปฏิบัติหน้าที่เมื่อนาง ส. ไม่มีหลักฐานการจ่ายให้ตรวจสอบและไม่มีพยานหลักฐานอื่นมาสนับสนุนหักล้างการใช้จ่ายเงิน พฤติการณ์ถือได้ว่านาง ส. อาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบ ด้วยกฎหมาย จึงต้องรับผิดชอบใช้เงินคืนให้แก่ทางราชการเต็มจำนวน 788,657 บาท ตามนัยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

(2) นาย ค. ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการมีหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนิน กิจกรรมการจัดทำโครงการเกษตรเพื่อการยังชีพให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ควบคุมดูแลการรับจ่ายเงินกองทุนหมุนเวียนเพื่อให้จัดทำกิจกรรม อนุมัติการจัดซื้อจัดจ้างตามมติกรรมการแต่ละกลุ่มกิจกรรม เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าในการดำเนินโครงการมีการจ่ายเงินแต่ไม่มีหลักฐานการจ่ายให้ตรวจสอบ แสดงให้เห็นว่าในการปฏิบัติหน้าที่นาย ค. ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังในการ ควบคุมดูแลการรับจ่ายเงิน และการปฏิบัติหน้าที่ของนาง ส. อย่างใกล้ชิด พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ เมื่อคำนึงถึงระดับความ ร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแก่กรณีแล้ว จึงให้รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ 60 ของเงิน จำนวน 788,657 บาท คิดเป็นเงิน 473,194.2 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

(3) นาย ข. ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย ก. เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าในการดำเนิน โครงการมีการเบิกจ่ายเงินแต่ไม่มีหลักฐานการจ่ายให้ตรวจสอบ แสดงให้เห็นว่านาย ข. มิได้ใช้ความ ระมัดระวังปล่อยปละละเลยขาดการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิดแต่เนื่องจาก นาย ข. ทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการอำนาจการ มีได้มีหน้าที่โดยตรงในการอนุมัติจ่ายเงิน พฤติการณ์ ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อแต่ยังไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้อง รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ

สรุปจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่แต่ละคนจะต้องรับผิดชอบในกรณีที่ 1 และกรณีที่ 2 ดังกล่าวข้างต้นดังนี้

- (1) นาง ส. รับผิดชอบเป็นเงิน 1,126,157 บาท (337,500+788,657)
- (2) นาย ค. รับผิดชอบเป็นเงิน 675,694.20 บาท (202,500+473,194.20)
- (3) นาย ข. รับผิดชอบเป็นเงิน 135,000 บาท

อนึ่ง หากสำนักงาน ค. ได้รับคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนาง ส. เมื่อนำมารวมกับ จำนวนเงินที่นาย ค. และนาย ข. ได้คดีใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหาย ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกิน ให้แก่นาย ค. และนาย ข. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้ชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป



3. ประเด็นนาย พ. ลูกจ้างชั่วคราว ได้เบิกเงินเป็นค่าอาหารสำหรับนักศึกษาจำนวน 14 คน ที่อยู่ดูแลโครงการเกษตรในระหว่างปิดภาคการศึกษา 2539 วันละ 50 บาท จำนวน 65 วัน เป็นเงิน 44,500 บาท ซึ่งนาย พ. ได้จ่ายเป็นค่าอาหารจำนวน 18,950 บาท จ่ายค่าอุปกรณ์ประกอบอาหารและไปเที่ยวชะอำจำนวน 6,474 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 25,424 บาท (18,950+6,474) ส่วนที่เหลือจำนวน 19,076 บาท (44,500-25,424) นาย พ. ไม่สามารถชี้แจงได้นำไปใช้จ่ายอะไร จึงให้นาย พ. คืนเงินให้แก่ทางราชการเต็มจำนวน 19,076 บาท ตามนัยมาตรา 10 ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

4. ประเด็นเงินทรงแจกจ่ายค้างชำระ 17 รายการ จำนวน 224,930 บาท เนื่องจากเป็นเงินทรงแจกจ่าย ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการส่งหลักฐานการใช้จ่ายเงินประกอบในภายหลัง ในชั้นนี้ ให้สำนักงาน ค. ตรวจสอบว่ามีบุคคลยึดเงินจำนวนดังกล่าวไปจริงหรือไม่ และได้คืนเงินครบถ้วนแล้วหรือไม่ หากยังไม่ครบถ้วนให้ดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อหาตัวผู้ต้องรับผิดชอบต่อไป

อุเทน ยืนยัน ย่อ  
พรทิพย์ บารมีอวยชัย ตรวจ



